

ཕའི་ལྷ་མོ་པཱ་ཨ་མ་མེད་ཀྱི་ལྷ་མོ་

རྒྱ་མཚན་ལྷ་མོ་པཱ་ཨ་མ་མེད་ཀྱི་ལྷ་མོ་

༡༡། བཅའ་མཚན་པཱ་ཨ་མ་མེད་ཀྱི་ལྷ་མོ་
ལྷ་མོ་པཱ་ཨ་མ་མེད་ཀྱི་ལྷ་མོ་

ལྷ་མོ་པཱ་ཨ་མ་མེད་ཀྱི་ལྷ་མོ་

1871

1872

1873

1874

1875

1876

1877

1878

1879

1880

1881

1882

ཕའིག།ཕེཾཆིག།

༄༅། །གསེར་མདོག་པའ་ཆེན་ཤུག་མཆོག་ལྷན་གྱི་
གསུང་འབུམ་བཞུགས་སོ། །

རྫོང་སར་ཁམས་ཕྱེའི་ལུ་རིག་ཐུབ་བསྟན་སྒྲོབ་གླིང་ནས་བསྒྲིགས།

གུང་གོའི་བོད་རིག་པ་དབེ་སྒྲན་ཁང་།

༥ སྤྱུའི་སྤྱུའི་བྱི་བྱི་མཚོ་ག་ངེས་པའི་དོན། །ཚད་ལྡན་གིང་རྟའི་སྤྱུའི་དུ་གང་བྱོན་པ། །དྲི་མེད་
ལེགས་པའི་སྤྱུའི་ཡིས་འདོམས་པ་ལ། །མཚུངས་བྲལ་དགེ་བའི་བཤེས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །

ཞལ་གསུང་མཐོ།

ଐ

ଐଃ

ଐଃ

དཀར་ཆག

འདུལ་བ་མདོའི་དཀར་བའི་གནས་རྣམ་པར་བཤད་པ་མདོའི་ སྒྲུང་བྱེད་ཉི་མའི་ཤིང་རྟ།	1
གཞི་གསུམ་གྱི་ཆོག་གསལ་བར་བྱེད་པ་བདུད་ཅིའི་ རྩལ་མཆོ་ཞེས་བྱ་བ།	201
བསྟེན་གནས་རང་གིས་ལེན་པའི་ཆོག་.....	227
བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་བ།	228
ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་སྒྲུབ།	230
ལས་བརྒྱ་ཅུ་གཅིག་གི་དཀར་གནས་སོ་སོའི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ བསྟེན་བཅས་བླ་བའི་ཤིང་རྟ་ཞེས་བྱ་བ།	233
འདུལ་བའི་མདོའི་འབེལ་གཏམ་རྣམ་པར་ངེས་བ།	400
འདུལ་བ་འཛིན་པའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ལ་འདྲི་བ།	422

1871

1872

1873

1874

1875

1876

1877

1878

1879

1880

1881

1882

༡༡། །འདུལ་བ་མདོའི་དཀའ་བའི་གནས་རྣམ་པར་བཤད་པ་
མདོའི་སྒྲུང་བྱེད་ཉི་མའི་ཤིང་རྟ་བཞུགས། །

༡༢། །ན་མཆོད་རྒྱ་ལ། །འདུལ་བ་མདོའི་དཀའ་གནས་ཀྱི་གཞུང་སོ་སོའི་དོན་གསལ་
བར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས། །མདོའི་སྒྲུང་བྱེད་ཉི་མའི་ཤིང་རྟ་ཞེས་བྱ་བ། །སྒྲུབ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་བྱག་འཆལ་ལོ། །བརྟེ་ཆེན་སྒྲུབ་པའི་དབང་བྱག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན། །
འཛིགས་མེད་ཞི་བའི་ནགས་ཁྱོད་དེར་ཞུགས་ནས། །ཆོས་འདུལ་སེང་གའི་ངོ་རྩལ་ལས་ཀྱིས། །
ཀུན་གྱི་རྒྱུད་པ་སེལ་ཁྱོད་བྱག་གི་གནས། །བྱུང་བཅས་རོལ་མཆོའི་སྒྲེ་མཆེད་ཆར་དུ་དངར། །
རྗེས་བཅས་གསེར་རིའི་ལང་ཆོ་བཏྲ་ན་སྒྲུག། །གནང་བཀག་ཆུ་གཏེར་བཞི་ཡི་ཁྲིར་འཁོད་པའི། །
ཆོས་འདུལ་ལྟན་པོ་གང་ཁྱོད་བསྐྱགས་པར་འོས། །མེ་ཏྲག་གཞུང་སྒྲུང་རྩའི་དབྱ་བོ་ཡི། །
མཆོན་ཆའི་འབྲུལ་འཁོར་མང་པོས་མ་དུལ་བའི། །ཡིད་ཅན་དེ་ཀུན་བག་ཡོད་བདུད་རྩི་ཡིས། །
དུལ་མཛད་ཡོངས་འདུའི་ཆོགས་ལ་བྱག་བགྱིའོ། །ཀུན་མཁྱེན་དེས་གསུངས་མདོ་ལུང་པད་དཀར་
གཉེན། །སྤེལ་ལགས་ངག་གི་ཤིང་རྟ་ལ་དྲངས་པ། །བསྟན་འཛིན་ཀུན་གསལ་སྒྲིག་མའི་མགུལ་
རྒྱན་དུ། །སྤེར་མཛད་ཡོན་ཏན་འོད་བརྒྱའི་མགོན་དེས་བསྐྱུངས། །བདུད་རྩིའི་དབྱ་བོས་མ་མུང་
རོ་བརྒྱུ་པ། །རྣམ་དཔྱེད་རྩལ་གྱིས་གསོལ་ནས་གཞན་པར་གྱི། །ཐེང་མཛེས་ཀུན་དགའི་དཔལ་
དུ་སྤེར་བརྩོན་པ། །བརྒྱུད་པའི་བཤེས་གཉེན་མཁའ་ལྷིང་གིས་འདིར་སྦྱུངས། །མདོ་ལུང་ཆོག་
དོན་གོ་སྒྲུབ་པལ་ཆེ་བ། །དལ་ལུར་གྲོག་པའི་ངལ་བ་ཉིད་གྱིས་ཤེས། །རྟོགས་དཀའི་གནས་
རྣམས་གཞན་གྱིས་མ་བཟོད་པ། །གཟུང་བདེར་འཆད་དོ་དོན་གཉེར་གཟུབས་ཉོན། །

དེ་ལ་འདིར་ཆོས་འདུལ་བ་ནི་གཉིས་ཏེ། །ཐེག་པ་ཐུན་མོང་གི་དང་། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པའི་འོ། །

དང་པོ་ལ། །བཟོད་བྱ་དོན་གྱི་དང་། །ཟོད་བྱེད་ཆོག་གི་འོ། །དང་པོ་ནི། །བྱུང་བ་དང་།

བཅས་པ་དང་། རྗེས་སུ་བཅས་པ་དང་། གནང་བ་དང་། བཀག་པ་རྣམས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཕ་བའི་ལུང་སོ་སོར་ཐར་པ་གཉིས་དང་། བཤད་པའི་ལུང་སྡེ་བཞིའོ། །
 དེ་ལས་ཀྱང་ལུང་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ནི་སོ་སོར་ཐར་པ་གཉིས་ཀྱི་ཆོག་གི་འབྲེལ་པའོ། །དེ་ལས་
 དགོ་སྤྱོད་པ་མའི་དབྱེ་བས་གཉིས་སུ་ཡོད་ལ། དང་པོ་ལ་བམ་པོ་བརྒྱད་ཅུ་གྲགས་མོ། །ལུང་
 གཞི་ནི། སོ་སོར་ཐར་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་མ་ཆང་བ་ཁ་བསྐྱང་བའི་འབྲེལ་པ་ཡིན་ལ། བམ་པོ་
 བྱི་བརྒྱ་དང་བཅུའོ། །ལུང་ཕྱན་ཆོག་ས་ནི། བསྐྱབ་པའི་གནས་ཕྱོ་མོ་རྣམས་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་
 བམ་པོ་ཞི་ལྷ་བཅུ་ཅུ་དགྱའོ། །གཞུང་དམ་པ་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནས་རྣམས་གཏན་ལ་
 འབབས་པ་ལ་གྱིན་ཏུ་གཅིས་པའི་འབྲེལ་པ་ཡིན་ལ། བམ་པོ་ནི་ལྷ་བཅུ་ཅུ་ལྷ་དང་། སྡེ་ཆོན་མི་
 གཅིག་པ་ནི་བཅུ་གཅིག་སྟེ། ལྷ་བ་དང་། འདུལ་བྱེད་དང་། གཅིག་ནས་བཅུའི་བར་དུ་འཕྲོས་
 པ་དང་། ལུང་མ་མོ་དང་། བྲམ་ཟེའི་སུ་མོ་དང་། ལུང་པ་ལའི་ཐེང་བ་དང་། ལྷ་བའི་སུང་པོ་
 དང་། ལྷེ་ཡང་བསྟན་པ་ལ་སོགས་པའོ། །གཞུང་སྤྱི་མ་ནི་ཟུར་དུ་བགྱང་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 གཞུང་དམ་པ་དང་འགྱུར་གྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དགོ་ལེགས་བཤེས་གཉེན་གྱི་འབྲེལ་
 པས་གཏན་ལ་བམ་པོ་ལྷ་བ་ཁ་ཆེ་བ་ལ་གཞུང་སྤྱི་མ་ཞེས་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་དང་།
 བོད་དུ་བམ་པོ་བཅུ་གཉིས་ལས་ལྷག་པ་མ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་གི་བཞུགས་ཚུལ་ལ།
 བོད་སྤྱི་མ་རྣམས་ཐོག་མར་ལུང་གཞི་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་བཞུགས་པར་མཛད་དོ། །
 ལུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་ནི། ཐོག་མར་ལུང་རྣམ་འབྱེད་བཞུགས་པར་མཛད་མོད། སྤྱོད་དཔོན་ཡོན་
 ཏན་འོད་གྱི་བཞེད་པ་ནི། མདོ་རྩ་བ་ལས་འབྱུང་བའི་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །འདུལ་བ་དེ་འཛིན་
 པའི་དགོ་འདུན་ནི་གཉིས་ཏེ། ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའོ། །དང་པོ་ལ། ཕ་བའི་
 སྡེ་བཞི་དང་། གྲེས་པ་བཙོ་བརྒྱད་དོ། །དེ་དག་ལ་འདུལ་བ་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བའང་བཙོ་བརྒྱད་
 དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། འདུལ་བ་ཡི་གེར་བྲི་བར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མ་གནང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡུན་
 རིང་པོ་སོང་བ་ན། སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོའི་འདོན་ཚུལ་མ་མཐུན་པའི་དབང་གིས་སྡེ་བ་བཙོ་
 བརྒྱད་དུ་གྲེས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་གྲེས་ཀྱང་བཀའ་བསྟུ་བ་གསུམ་པའི་ཆོ། གྲེས་

བ་བཙོ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་སྤྱོད་པས་ཤིང་། འདུལ་བའི་ཚོགས་དེ་དག་ཡི་
གར་བྱིས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ལས་འདིར་གང་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཚོས་ནི། འཕགས་པ་གཞི་
ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྤྱོད་པའི་འདུལ་བའོ། །མི་མཁས་པ་གང་དག་འདི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤྱན་མོང་མ་
ཡིན་པའི་སྡེ་སྡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་དག་ནི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདུལ་བ་འདི་ལས་འབྱུང་བའི་ཆ་
གས་རྩུང་ཟད་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འདིའི་ནང་ན་ཉན་
ཐོས་སྡེ་པས་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཅི་ཡང་མི་སྤྱང་བའི་ཕྱིར།
འདི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཁོ་ནའི་མཚན་གཞིར་འདོད་པ་ཡང་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མདོན་
པར་སངས་རྒྱས་ནས་སྤྱང་ན་ལས་མ་འདས་ཀྱི་བར་དུ་བྱུང་བ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་
ཐམས་ཅད་འདིར་བསྟུན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱང་ན་ལས་འདས་ནས་བཀའ་བསྟུན་གཉིས་པ་མ་བྱུང་
གི་བར་གྱི་ཐེག་པ་སྤྱན་མོང་གི་འདུལ་བའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདི་ན་བཞུགས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པའི་བསྟན་བཅོས་ནི་གཉིས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤྱན་མོང་མ་
ཡིན་པའི་དང་། ཐེག་པ་སྤྱན་མོང་གིའོ། །དང་པོ་ནི། བསྟན་བཅོས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན་ལ།
གཉིས་པ་ནི། ས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ་བརྟེས་པ་བྲམ་ཟེའི་བཙུན་པ་འཕགས་པ་ཡོན་ཏན་འོད་
གྱིས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་འདུལ་བའི་མདོའོ། །བསྟན་བཅོས་འདི་ཉན་ཐོས་སྡེ་པའི་སྤྱན་མོང་
མ་ཡིན་པའི་བསྟན་བཅོས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། མི་མཁས་པ་དག་གིས་གྲུ་ཚོམ་དུ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཏེ།
བསྟན་བཅོས་འདིའི་ནང་ན། ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གྲུབ་མཐའ་རྩུང་ཟད་ཀྱང་མི་
སྤྱང་བའི་ཕྱིར་དང་། གྲུབ་མཐའ་གོང་མ་སྤྱོད་པ་དག་གིས་ཁས་ལེན་དུ་མི་རུང་བ་ནི་ཆ་གས་ཅམ་
ཡང་བསྟན་བཅོས་འདི་ན་མི་བཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཐེག་པ་སྤྱན་མོང་གི་བསྟན་བཅོས་
འདིའི་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ནི། འདུལ་བའི་མདོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བཤད་པའི་ལུང་སྡེ་བཞི་པོ་མཐའ་
དག་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཚན་མ་ལུས་པ་མདོར་བསྟུན་པའི་ཕྱིར། འདུལ་བ་ཀྱན་ལས་བརྟུས་པ་
ཞེས་བྱ་བྱ་སྟེ། འཕགས་པ་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྤྱོད་པའི་འདུལ་བའི་ལུང་ཀྱན་ལས་བརྟུས་
པའི་ཕྱིར། བོད་རྣམས་ཀྱིས་མདོ་རྩ་བ་ཞེས་བྱ་བ་བརྟགས་མོད། རྒྱ་མཚན་སྤྱི་མ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟ་
བུའི་བསྟན་བཅོས་འདི་ནི། རྣམ་འབྱེད་རྣམ་གཉིས། གཞི་བཙུབ་དུན་དང་བཅས་པ་གཞུང་ཤིང་།

དུ་བྱས་ཤིང་། གཞན་རྣམས་ཁ་སློང་གི་ཚུལ་དུ་སྒྱུར་ནས་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །འདི་འཆད་པར་
བྱེད་པའི་ཐབས་ཀྱིས་འབྲེལ་པ་ནི་བཞི་ཉེ། ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའད་དུ་གྲགས་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲི་
བའི་སློབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་བསེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་དང་། སློབ་དཔོན་སེས་
རབ་བྱེད་པས་བྱས་པ་འབྲེལ་པ་བར་བ་དང་། །ཡོན་ཏན་འོད་ཅེས་བྱ་བས་མཛད་པར་མིང་
བཏགས་པའི་འབྲེལ་རྒྱུར་རྣམས་སོ། །དེ་དག་ལ་ཡིད་བརྟན་དུ་རུང་བ་ནི་དང་པོ་གཉིས་ཁོ་ན་ཡིན་
ལ། རྒྱ་འབྲེལ་རྣམས་སུ་མ་ཐོན་པའི་འཆད་ཚུལ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པ་དག་ཀྱང་བོད་ཀྱི་སློབ་
དཔོན་སྐུ་མ་དག་གིས་མཛད་པར་སྒྲུང་བས། དེ་དག་ལ་འདུགས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་དེ་ལྟར་སྒྱུར་
བཤད་ནས། གཞུང་གི་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོས་སྟོབས་ཐོག་མར་བཀོད་པ་
དང་། དགོས་སྟོབས་དེ་དང་ལྡན་པའི་བསྟན་བཅོས་སོ། །

དང་པོ་ལ། སྒྱི་དོན་དང་། གཞུང་གི་འབྲུག་ཉེར་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྲོང་བ་
བདུན་ལ་ཁོར་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ནི་བསྟན་བཅོས་འདིའི་བཛྲོད་བྱའོ། །འདི་ལ་བརྟེན་
ནས་དེ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྟོགས་པ་ནི་དགོས་པའོ། །དེ་ལས་ལྷག་མེད་ཀྱི་མུང་འདས་མཛོན་དུ་བྱས་པ་
ནི་ཉིད་དགོས་སོ། །དགོས་སྟོབས་གསུམ་དང་བསྟན་བཅོས་འདི་ཐབས་དང་ཐབས་བྱུང་དུ་སྒྱུར་
པ་ནི་འབྲེལ་པའོ། །འོ་ན་བཞི་པོ་དེ་གཞུང་འདིས་རི་ལྟར་བསྟན་ཅེ་ན། དགོས་འབྲེལ་གཉིས་
ལྷགས་ལ་བསྟན་ཅིང་། གཞན་གཉིས་པོ་དངོས་སུ་བསྟན་ནོ། །འདིར་ངེས་འབྱུང་ཞེས་པ་ལ་ཁོར་
བ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་འདོད་ཀྱི་སློབ་ལ་འདོད་པ་ནི་མ་སེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཅུམ་ནི་ཕྱི་རོལ་པ་
ལ་འདུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡི་གའི་དོན་ལ་མ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ནི་
ལྷག་མེད་ཀྱི་མུང་འདས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་འདུག་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བས་གསུམ་མོ། །ཚུལ་བྲིམས་
ལ་འདུག་གསུམ་ཉེ། འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་པ་སོ་སོར་ཐར་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་པ་
བསམ་གཏན་གྱི་དང་། ཁམས་དང་སས་མ་བསྐྱུས་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་འོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་
ཏེ། ཕྱི་རོལ་པའི་དང་། ཆོས་འདི་པའི་འོ། །དེ་ལ་འདུག་རྒྱུ་ཀྱན་སློང་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་གསུམ་
ཉེ། ངེས་འབྱུང་གི་དང་། ལེགས་སློན་གྱི་དང་། འཛིགས་སློབ་གྱི་འོ། །འདིར་ནི་དང་པོ་ཁོ་ནའི་
དབང་དུ་བྱས་སོ། །

གཉིས་པ་གཞུང་གི་འབྲུག་ཉེར་བཞི། འབྲུང་བ་ཞེས་བྱ་བཞི། གང་ནས་དང་། གང་
གིས་དང་། གང་དུ་འབྲུང་བ་གསུམ་ཀ་ལ་འཇུག་ཀྱང་། འདིར་ནི་ཐ་མའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་
ཏེ། ཐོབ་བྱ་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་འང་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དབྱེ་
བས་གཉིས་ལས་ཕྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། དེས་པར་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར།
དེ་སྐད་དུ་ཡང་། ཁྱི་ཀ་ལས། དེས་པར་འབྲུང་བ་ནི་དེས་པར་འབྲུང་བ་སྟེ། ཕྱིར་མི་ལྷོག་པ་ཐོབ་
པར་བྱ་བ། སུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་སྐད་ན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ།
ཞེས་འབྲུང་ངོ་། །དེ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་ན་དེའི་རྒྱ་ལ་བྲིམས་ཞེས་དུག་པའི་སྒྲ་སྒྲོས་སོ།
དེ་དེའི་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་ཡེ་ཤེས་སྟེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་དུ་བྱས་ཞེས་པ་ནི།
བསྟན་བཅོས་འདི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་རྒྱ་ལ་བྲིམས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ཞེས་པའོ། །ཏེ་ཞེས་པ་ནི་
དམ་བཅའ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དམ་བཅས་པས་རྩོམ་པ་མཐར་ཐུག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།
ཡང་ན་མཆོམས་སྒྱུར་བར་བྱེད་པའི་ཆོག་ཡིན་ནོ། །ངག་དོན་ནི། དེས་འབྲུང་ཆོས་ཅན། བསྟན་
བཅོས་འདིའི་ཉིང་དགོས་ཡིན་ཏེ། དེའི་མཐར་ཐུག་གི་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱ་ལ་
བྲིམས་ཆོས་ཅན། འདིའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ལུང་གི་སྐབས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། སུང་མཐུན་བསྐྱེད་བསྟན་པའོ། །
དང་པོ་ལ། སྒྲོབ་པ་པོ་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དང་། གང་ཟག་དེའི་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ།
ལུང་གཞི་སོགས་ལས་གསུངས་པ་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པའི་རྟེན་དང་། རྒྱུ་འབྱེད་ནས་གསུངས་པ་
ཐོབ་ཟིན་མ་བཤད་པའི་རྟེན་ནོ། །དང་པོ་ལ། ལུང་གཞི་ལས་གསུངས་པ་གཞུང་གི་རྒྱ་ལ་དུ་
བཤད་པ་དང་། ཐུན་ཆོགས་ལས་གསུངས་པ་ཁ་སྒྲོང་གི་རྒྱ་ལ་དུ་བཤད་པ་དང་། ལུང་པའི་སྐབས་
ནས་འབྲུང་བ་དོགས་གཙོད་ཀྱི་རྒྱ་ལ་གྱིས་བཤད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཆོགས་རྒྱུང་དུས་
རྫོགས་པ་སྟོན་གྱི་ཆོག་དང་། ཆོགས་དང་བཅས་པས་རྫོགས་པ་ད་ལྟར་གྱི་ཆོག་པའོ། །དང་པོ་
སྟེའི་དོན་དང་། གཞུང་གི་དོན་ཏེ། དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། གཞན་གྱི་ལུགས་བཀོད་པ་ནི།
བོད་ཀྱི་སྒྲོབ་དཔོན་རྒྱུ་སྒྲོན་གྱི་ཆོག་ནི་བཅུ་སྟེ། སངས་རྒྱས་གཉིས་ལ་རང་བྱུང་གི་དང་། ལྷ་
སྟེ་བཟང་པོ་དེས་པར་འཇུག་པའི་དང་། ལྷ་འདི་ལྷ་སོགས་རྒྱུར་ཤོག་གི་དང་། འོད་སྐྱེད་ཆེན་པོ་

སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། ད་ལྟར་ཚེ་ག་བཅས་རྗེས་སུ་བྱུང་བའི་བསྟེན་རྗེས་ཀྱི་ཚེ་ག་ཡིན་ན། ད་ལྟར་གྱི་
 ཚེ་ག་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། སྟོན་པ་བྱ་ངན་ལས་འདའ་ཁར་ཚུར་ཤོག་གི་བསྟེན་རྗེས་མཛད་པ་
 བཞིན་ནོ། །འཕྱིན་གྱི་ཚེ་ག་ཡང་། ད་ལྟར་གྱི་ཚེ་ག་ཁོ་ནར་མ་ངེས་ཏེ། ཚེ་ག་གཉིས་ཀའི་གསོལ་
 བཞིའི་ལས་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིན་ཚེ་ག་འབྱུང་བར་གདོན་མི་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བཤད་པས་གྲུབ་
 པའི་དོན་ནི། ད་ལྟར་གྱི་ཚེ་ག་ལ་མ་སྟོས་པར་བསྐྱབ་བྱ་བསྟེན་པར་རྗེས་པར་བྱེད་པའི་ཚེ་ག་དེ།
 སྟོན་ཚེ་ག་གི་མཚན་ཉིད། ཚེ་ག་འདིས་རབ་བྱུང་དང་བསྟེན་རྗེས་ཅིག་ཆར་དུ་བྱེད་པའི་བྱབ་པ་
 མེད་དེ། རང་སངས་རྒྱས་དང་ལྷ་སྟེ་བཟང་པོ་ནི་སྤྱིར་རབ་དུ་བྱུང་ནས་ཕྱིས་བསྟེན་པར་རྗེས་པར་
 ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ནི་སྤྱིར་བསྟེན་པར་རྗེས་པར་ནས་ཕྱིས་རབ་དུ་བྱུང་བའི་
 ཕྱིར། མཁན་སྟོབ་མེད་པའི་བྱབ་པ་ཡང་མེད་དེ། ཚུར་ཤོག་སོགས་ཀྱི་ཚེ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་
 མཁན་པོ་ཡིན་པར་གྲུབ་ལ། གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱི་སྟོན་ཚེ་ག་བྱས་པའི་ཚེ། ལས་བྱེད་པ་པོ་དེས་
 དོན་གྲུབ་པའི་ཚེ། སྟོབ་དཔོན་དུ་འགྱུར་པ་ལས་འོས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབྱེ་བ་ནི་སྟོན་གྱི་ཚེ་ག་
 བཅུ་ལྟེ། རང་བྱུང་གཉིས་སོ་སོར་བྱེ་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཁོང་དུ་ཚུད་པ་དང་། ཚུར་ཤོག་དང་།
 སྟོན་པར་ཁས་སྤངས་པ་དང་། དྲི་བས་མཉེས་པ་དང་། ལྷི་བའི་ཚོས་ཁས་སྤངས་པ་དང་། འཕྱིན་
 དང་། སྐྱབས་འགོ་ཁས་སྤངས་པ་དང་། གསོལ་བཞིའི་ཚེ་ག་རྣམས་སོ། །སྟོན་ཚེ་ག་གི་རྗེས་སུ་
 བཅས་པ་མཛད་པའི་གསོལ་བཞིའི་ཚེ་ག་འཁོར་དང་བཅས་པ་དེ། ད་ལྟར་ཚེ་གའི་མཚན་ཉིད།
 དབྱེ་ན། བཅུ་ཚོགས་དང་། ལྷ་ཚོགས་དང་། དགོ་འདུན་སྟེ་གཉིས་ལས་རྗེས་པར་དང་། ཕྱིན་
 གྱི་ཚེ་ག་སྟེ་ཕྱི་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ནི། ཡུལ་གྱི་
 བྱེད་པར་མཚམས་ནང་དེ་ན་ཡོད་པའི་དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་འདུས་པ་ན། ཆ་ལུགས་ཀྱི་བྱེད་
 པར་ཚོས་འདི་པའི་དགོ་སྟོང་བཞིན་དུ་བྱས། བྱ་བའི་བྱེད་པར་རྒན་རིམ་ལ་ཕྱག་གསུམ་གསུམ་
 བྱས་ནས། སྟོད་ལམ་གྱི་བྱེད་པར་ཐལ་མོ་སྦྱར། ཅོག་ཅོག་པོར་འདུག་ཅིང་། ཚེ་གའི་བྱེད་པར་
 བསྐྱབ་བྱ་དེས་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་བཏབ་པར་གྱུར་པ་དང་། ལས་བྱེད་པའི་དགོ་སྟོང་གིས་
 གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་ཅིག་ཆར་རབ་དུ་བྱུང་བ་དང་བསྟེན་པར་རྗེས་པར་ཉེ་བར་
 བསྐྱབས་པར་གྱུར་པ་ལྟ་བུ་ནི་ཚོས་ཅན། སྟོན་གྱི་ཚེ་ག་ཡིན་ཏེ། སྟོན་གྱི་གང་ཟག་སྤྱིད་པ་ཐ་མ་

པའི་རིགས་ཅན་རྣམས་ལ་གཙོ་བོར་བྱ་བའི་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་ཚོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་ལྟ་བུ་
ཞེས་སྟོས་པ་ནི་མཆོན་ཉིད་ངོས་བཟུང་བ་ཡིན་ལ། བྱི་ཞེས་སྟོས་པ་ནི། འོག་ནས་འབྱུང་བའི་ད་
ལྟར་གྱི་ཚོག་ལས་བགར་བའོ། །ཁ་ཅིག་མཛོད་ནས་འབྱུང་བའི་བསྟེན་རྫོགས་བཅུའི་དབྱེ་བ་དེ་
བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲིབ་ཁོ་ནའི་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་རྣམ་པར་མ་བརྟགས་པ་ཡིན་ཏེ།
འདྲུལ་བའི་ལུང་ལས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ད་ལྟར་གྱི་ཚོག་ལ། སྟོམ་པ་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས། ཐོབ་པ་མི་
ཉམས་པར་བསྐྱང་བའི་ཐབས། འགལ་རྒྱུན་བར་ཆད་ཀྱི་སྟོས་པ་རྣམས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་
ལས། སྤྱིའི་དོན་ནི། སོ་ཐར་སྟོམ་པའི་མཆོན་ཉིད། འཆལ་ཚུལ་གྱི་རྒྱུན་སྟོམ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་
འདི་བ་དག་གི་འདོད་པ་ན་སྟོད་པའི་ཚུལ་བྲིམས་སོ། །དབྱེ་བ་ནི་རྫས་བཞི་ཁོ་ནའོ། །ངོ་བོ་ལ་བྱེ་
བྲག་ཏུ་སྒྲིབ་པ་ནི། རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་སུའོ། །མདོ་སྡེ་བ་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བའི་
བྱེད་པར་ལ་འདོད་དེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། ལས་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་སེམས་ཕྱིར་ཞིང་འབྱུང་བ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྒྱུད་ཡིན་ནོ། །དེ་གཞན་དང་གཞན་དུ་སྒྱེ་བ་ནི་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །སེམས་ཙམ་པ་ནི། སེམས་པ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ལ་འདོད་ལ། དེ་
ཡང་སེམས་པ་རྒྱུད་པ་ལ་བྱས་ན་རྒྱུན་མེད་ལ། བག་ཆགས་ཙམ་ལ་བྱས་ན་འཆི་འཕོས་ནས་ཀྱང་
རྫེས་སུ་འབྱང་བའི་ཕྱིར། དོན་དེ་ཉིད་ལས་གྲུབ་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལས་གསལ་བར་གསུངས་པ་
ཡིན་ནོ། །བྱ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས། །བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲིབ་པས་སོ་ཐར་སྟོམ་པའི་ངོ་བོ་རིག་བྱེད་དང་། རིག་
བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ངག་
གི་ཚུལ་བྲིམས་ལ་དེ་གཉིས་སུ་ཡོད་པར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། སྟོམ་པ་ལ་དེར་བཤད་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར་དང་། དང་པོའི་རྣམ་རིག་རྣམ་རིག་མིན། །སོ་སོར་ཐར་དང་བྱ་བའི་ལམ། །ཞེས་གསུངས་
པའང་སོ་སོར་ཐར་པ་དང་། དེའི་སྟོམ་པ་ལ་མུ་བཞི་བརྩི་བའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་
དེ་དེར་འཆད་པའི་ལུང་མེད་དོ། །རིགས་པ་དང་འགལ་བ་ནི། འབྱུང་བ་བཞི་ཆོན་གཅིག་ལས་
རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཅིག་ཆར་དུ་སྒྱེ་བ་ནི་བྱེ་སྒྲིའི་འདོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
དང་། ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་གང་རུང་ཡིན་ན། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་དང་། ཉན་ཤེས་ཀྱི་

མཉན་བྱ་ཡིན་དགོས་ལ། སྡོམ་པ་ཡིན་ན་བསྟན་དུ་ཡོད་པ་དང་། ཐོགས་བཅས་མ་ཡིན་དགོས་
 པ་ནི། དེའི་འདོད་པ་ལས་གསལ་བའི་བྱིར་དང་། དགོ་སྤྱོད་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་དུས་ཉི་མ་གཅིག་
 ལ་ཡང་སོ་ཐར་སྡོམ་པའི་བྱུང་པར་ཞིག་རྒྱུན་ཆད་ཅིང་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་ལན་གྲངས་བརྒྱ་ཕྱག་དུ་མ་
 བྱེད་པར་ཐལ་བའི་བྱིར། སྡོམ་པ་གཏོང་བའི་རྒྱ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། བསྐྱབ་པ་ལུལ་དང་གི་འཕོས་
 དང་། །ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཅུ་བའི་ལྷུང་བ་སྡོམ་པའི་གཏོང་རྒྱ་ཡིན་མིན་ལ་སྡེ་
 བ་གཉིས་མི་མཐུན་པ་ཡིན་ཏེ་མདོ་སྡེ་བ་ནི། བམ་པ་ལ་འཆབ་བཅས་ཀྱིས་བྱུང་བའི་དེ་ལས་
 གང་རུང་གཅིག་བྱུང་ན་སྡོམ་པའི་ཅུ་བ་མཐའ་དག་གཏོང་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་ཁྱིལ་མེད་པ་ཤས་ཆེན་
 བོ་དང་ལྷན་པར་བྱས་པའི་བྱིར། ཇི་སྐད་དུ། ལུང་ལས། དེ་བྱས་ན་བྱས་མ་ཐག་ཏུ་དགོ་སྤྱོད་དུ་
 མི་རུང་། དགོ་སྤྱོད་དུ་མི་རུང་ཞེས་པ་ནས། དེའི་དགོ་སྤྱོད་གི་ཚུལ་ཞིག་པར་འགྱུར། ཞེས་
 གསུངས་པས་སོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །བྱེད་བྱ་ཏུ་སྐྱབ་པ་ནི། འཆབ་སེམས་ལམ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་
 དགོས་པ་མི་འཐད་དེ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་རོ་སྤྱོད་བ་དང་། འཆབ་སེམས་དུས་ཅིག་ཆར་དུ་འབྱུང་
 བ་མི་སྤིད་པའི་བྱིར་དང་། ལྷུང་བ་བྱུང་ཇེས་ཀྱི་འཆབ་སེམས་ཀྱང་ལྷུང་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་རུང་
 བའི་བྱིར། ལུང་གི་དོན་ཡང་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་དོན་དམ་པའི་དགོ་སྤྱོད་ཐོབ་པའི་སྐལ་བ་མེད་པ་ལ་
 དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཅུ་ལྷུང་འཆབ་བཅས་བྱུང་ཀྱང་སྡོམ་པ་གཏོང་བ་མེད་དེ། ལུང་ལས།
 དགོ་སྤྱོད་ཚུལ་བྱིམས་འཆལ་བ་ཞིག་དགོ་སྤྱོད་མ་ལ་ཇེས་སུ་སྟོན་ན་ལྷུང་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་བྱིར་དང་། རིགས་པ་ཡང་། ཐོགས་གཅིག་ཉམས་ན་མཐའ་དག་གཏོང་བ་མི་རིགས་པའི་
 བྱིར། དེ་བས་ན་ལམ་པ་འཆབ་བཅས་གང་རུང་བྱུང་བའི་དགོ་སྤྱོད་དེ་ཚུལ་བྱིམས་འཆལ་བ་དང་
 ཚུལ་བྱིམས་ལྷན་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཏེ། ལུ་ཡོན་ཅན་དང་། ཁོར་ཅན་གྱི་དཔེ་བཞིན་ནོ། །ལུང་
 ལས་ཀྱང་། དགོ་སྤྱོད་བཞི་སྟེ་ལྷ་པ་མེད། །ལམ་གྱིས་རྒྱལ་དང་ལམ་སྟོན་དང་། །ལམ་གྱིས་
 འཕྲོད་དང་ལམ་སུན་འབྱེན། །ཞེས་པའང་འདི་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །སྤྱི་རབས་
 པ་དག་ན་རེ། བམ་པ་འཆབ་མེད་ཀྱིས་ཀྱང་སྡོམ་པ་གཏོང་བ་ཡིན་ཏེ། ལུང་ཁྱབ་ལས། བསྟན་
 པར་མ་རྫོགས་པ་ལ་དགོ་འདུན་གྱི་ལྷག་མ་འབྱུང་བ་ཡོད་དམ། བཀའ་སྤྱུལ་པ་ཡོད་དེ། བསྐྱབ་
 པ་བྱིན་པ་ལོ། །ཞེས་དང་། ཕྱན་ཆོགས་ལས། བསྐྱབ་པ་བྱིན་པའི་བསྐྱབ་པ་ནི་དགོ་སྤྱོད་དང་

འདྲའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། །པོད་ཀྱི་སྒྲོབ་དཔོན་རྣམས་ནི། བྱེ་བྱག་ཏུ་
སྒྲོབ་པའི་འདོད་པ་དེ་ཉིད་ལུང་གི་དགོངས་པར་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། སམ་པ་འཆབ་བཅས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་
གཏོང་ན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སམ་པ་འཆབ་བཅས་ཀྱི་ཡང་དེ་གཏོང་བར་ཐལ་བ་དང་། ལུང་
ལས་སམ་པ་བཞི་ཅུ་བྱང་བའི་དགོ་སྒྲོང་གསུངས་པ་དང་། དགོ་སྒྲོང་ཉམས་པ་ལ་སམ་པས་སྒྱུར་
བ་བཏབ་ན་དགོ་འདུན་ལྷག་མར་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། ལ་སྒྲོ་སྒྲོང་མ་ལ་སྒྲོག་གཅོད་ཀྱི་སམ་
པ་ལན་དུ་མ་བྱང་བར་གསུངས་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི། སྒྲོབ་དཔོན་
བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིའི་བཞེད་པ་ནི། སམ་པ་འཆབ་བཅས་ཅན་ལ། དགོས་པ་སྒྲུབ་རུས་ཀྱི་
སྒྲོམ་པ་མེད་པ་དང་། བར་མ་རབ་བྱང་ཅམ་ཡོད་པ་དང་། སམ་པ་འཆབ་མེད་ཅན་ལ་སྒྲོམ་པ་
དགོས་པ་སྒྲུབ་རུས་སུ་ཡོད་ཅིང་། དེས་སམ་པའི་ཆད་ལས་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱེད་ན་དགོ་སྒྲོང་
རྣམ་དག་དང་འདྲ་བར་བཞེད་དོ། །

གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ། ཆོག་སྒྲུ་མ་དགོ་ཚུལ་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཆོག་དང་། ཆོག་སྒྲུ་མ་
བསྟེན་ཚྲོགས་སུ་སྒྲུབ་པའི་ཆོག་འོ། །དང་པོ་ལ། སྒྱུར་བ་དང་། དངོས་གཞི་དང་། མཐུག་
གསུམ་སོ། །དང་པོ་ལ། ད་ལྟར་གྱི་ཆོག་སྒྲུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་མཁན་པོ་ལ་ལྟོས་པར་བསྟེན། མཁན་
པོས་བར་ཆད་དྲིས་ནས་སྒྲོམ་པ་གསུམ་རང་རང་ཆོག་སྒྲུ་རིམ་གྱིས་སྒྱུན་དགོས་པར་བསྟེན།
མཁན་པོར་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་རབ་བྱང་སྟེར་དགོས་པར་བསྟེན་པ་རྣམས་སོ། །དང་པོ་ནི། ད་
ལྟར་ཆོག་ལ་བཞེན་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་། བསྟེན་པར་ཚྲོགས་འདོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལྟ་སྒྱུན་ཆོས་
ཅན། དགོས་པ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་བསྟེན་པར་ཚྲོགས་པ་དེའི་བྱིར་ཡུལ་དགོ་སྒྲོང་འགའ་ཞིག་ལ།
དང་པོ་མཁན་པོ་ཉིད་དུ་སྒྲུ་གོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་གནས་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ད་ལྟར་ཆོག་ལ་བཞེན་ནས་
ཉེས་མེད་ཐུན་ཆོག་སྒྲུ་ཀྱི་རབ་བྱང་དང་བསྟེན་པར་ཚྲོགས་འདོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར།
གཉིས་པ་ནི། བྱེད་པ་པོ་དང་པོ་རབ་བྱང་གི་མཁན་པོ་ཉིད་དུ་སྒྲུ་གོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་གནས་པའི་དགོ་
སྒྲོང་དེ་ཆོས་ཅན། ལས་སུ་བྱ་བ་བར་ཆད་དྲིས་ནས། དགོས་པའི་བྱེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་
སྒྲུབས་དབྱེ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། བསྟེན་པ་ལ་བྱ་བ་བྱས་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར། དེ་ཆོས་ཅན།
དགོ་བསྟེན་ཉིད་དང་། དགོ་ཚུལ་ཉིད་དང་། དགོ་སྒྲོང་ཉིད་དག་གི་སྒྲུ་མ་བསྟེན་པར་མ་ཚྲོགས་

བ་སྟེ་ཆོག་ས་མ་མ་མ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བར་བྱི་མ་བྱི་མ་སྟོན་པར་མི་བྱ་སྟེ། བསྟན་པ་ལ་རིམ་གྱིས་
 སྟོབ་དགོས་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་མི་སྟེ་བཞི་མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་ལས། བྱི་མ་པ་རབ་རྒྱུ་མ་བྱུང་
 བ་ཞིག་བསྟོན་པར་རྫོགས་པ་བགྱིད་ན། རྫོགས་ཞེས་བགྱིད་མ། ཉེ་བར་ལའོར་རྫོགས་ཞེས་བྱའོ། །
 ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འོ་ན་རིམ་ལྔར་སྟོན་ཞེན། དེ་ཆོས་ཅན། སྐབས་འགོ་རྩམ་བྱེད་དུ་བྱས་
 ཏེ། ཁས་ལེན་ལན་གསུམ་བྱེད་དུ་བཅུག་པའི་སྟོན་ས་བསྐྱབ་བྱ་དེ། དགོ་བསྟོན་ཉིད་དང་།
 དགོ་ཚུལ་ཉིད་དུ་བསྐྱབ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐབས་བྱུང་པར་ཅན་ཡིན་
 པའི་བྱིར། དགོ་ཚུལ་གྱི་ཆོག་ནི། ཆོག་ཆོག་ས་ཚུང་བའི་བྱིར་འདིར་གསུངས་ཀྱང་འཆད་པའི་ཆེ་
 འོག་རྒྱ་དེ་ཉིད་འཆད་པའི་སྐབས་དེར་བཤད་ན་འབྲེལ་ཆགས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དགོ་འདུན་ལ་མ་
 བྱས་པར་མ་ཁན་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་དགོ་ཚུལ་དུ་བསྐྱབས་པས་ཆོག་གམ་སྟུམ་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
 བསྐྱབ་བྱ་དེ་རང་གིས་དགོ་བསྟོན་ཉིད་དུ་ཉེ་བར་བསྐྱབས་ནས། དགོ་འདུན་ལ་བྱ་བའི་དགོ་སྟོང་
 ལ་གཏད་པ་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། སྐར་པ་སྤང་ཞིང་ངོ་ཆ་བྲེལ་ཡོད་ཀྱི་བསམ་པ་སྟེད་དགོས་པའི་
 བྱིར། གཏད་པ་ཡུལ་གྱི་དགོ་སྟོང་དེ་ཆོས་ཅན། ཡོངས་སུ་དག་གམ་ཞེས་དྲིས་ལ། དག་ན་དགོ་
 འདུན་དུ་ཡོངས་པའི་དགོ་སྟོང་ལ་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེར་མ་ཡོངས་པ་ལ་བྱས་པས་དེའི་གོ་མི་
 ཆོད་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ལ། སྟོར་བ། དངོས་གཞི། ལུགས་གཞན་བསྟན་པ་དང་གསུམ།
 དང་པོ་ནི། བསྐྱབ་བྱ་དེ་ཆོས་ཅན། སྐར་གྱི་དགོ་སྟོང་དེ་ལ་མ་ཁན་པོར་གསོལ་བ་འདེབས་དགོས་
 པ་ཡིན་ཏེ། དེར་མ་བཏབ་ན་དེར་མི་འགྱུར་པ་གང་ཞིག །མ་ཁན་པོ་དེ་རབ་བྱུང་གི་མེད་ན་མི་
 འགྱུར་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་ཁས་སྤངས་པའི་དགོ་
 སྟོང་དེ་ཆོས་ཅན། སྐབས་འགོ་རྩམ་བྱེད་དུ་བྱས་ཏེ་ཁས་ལེན་ལན་གསུམ་དུ་བྱེད་དུ་བཅུག་པའི་སྟོན་
 བས། བསྐྱབ་བྱ་དེ་བར་མ་རབ་རྒྱུ་མ་བྱུང་བ་བསྐྱབ་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རབ་བྱུང་གི་
 མ་ཁན་པོར་ཁས་སྤངས་པའི་དགོ་སྟོང་ཡིན་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ནི། འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཁ་ཅིག་
 བ་རེ། མ་ཁན་པོར་གསོལ་བའི་འོག་དེ་མ་ཐག་རྒྱ་རབ་རྒྱུ་མ་བྱུང་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་སྐྱེད་དང་ཁ་སྐྱེ་
 བྲེགས་པ་སོགས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་མི་འཐད་དེ། གཙུག་མུད་བཞག་པ་དང་།
 མཆན་བཏག་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བའི་བྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཡང་། རུང་ངོ་ཞེས་པ་ནི། ལུགས་གཞན་

ཐ་དད་པ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འགྲེལ་བ་མཁན་པོ་གསུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ནི། མ་ལན་པོས་གཏད་པའི་དགོ་སྒྲོང་ཆོས་ཅན། ཅི་ཡོངས་སུ་དག་
གམ་ཞེས་བྲིས་ལ་དག་ན་བསྐྱབ་བྱ་དེ་དགོ་ཚུལ་ཉིད་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེར་
ངོས་པའི་དགོ་སྒྲོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་མཇུག་གི་དོན་ལ། སྒྲ་མ་རྣམས་ཀྱི་དབྱེ་བ། སྒྲ་མར་གྱུར་པའི་དུས་གྱུར་པ་ན་
མཚན་སྟོན་པའི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསྐྱབ་བྱ་དག་ཚུལ་དུ་སྐྱབ་པའི་དག་སྟོང་དེ་ནི་ཆོས་
ཅན། དག་ཚུལ་དེའི་སྟོབ་དཔོན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དེ་སྟེན་པའི་དག་སྟོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་
ཟད་བསྐྱབ་བྱ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་དུས་ཀྱི་གསང་སྟེ་སྟོན་པ་དང་། ལས་བྱེད་པ་དང་། གནས་
སྟེན་པ་དང་། གྲོག་ཏུ་འཇུག་པའི་དག་སྟོང་ཡང་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་དེའི་སྟོབ་དཔོན་ཡིན་ཏེ།
དེའི་སྟོབ་དཔོན་དུ་སྟོན་པས་བཅས་པའི་ཕྱིར། དག་བསྟེན་གྱི་སྟོབ་དཔོན་ནི་ཡལ་ཆེར་མཁན་
པོར་འགྱུར་པ་ལ་དགོངས་ནས་ལོགས་སུ་མ་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། སྟོབ་དཔོན་དུ་འགྱུར་
པའི་དག་སྟོང་ལྟ་བུ་དེ་ཆོས་ཅན། རང་རང་གི་དོན་ནམ་དགོས་པ་དེ་གྱུབ་པའི་ཆེན་སྟོབ་མ་དེ་
རྣམས་ཀྱི་སྟོབ་དཔོན་དུ་གྱུར་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་དེར་འགྱུར་པའི་མེད་ན་མི་འབྱུང་པའི་རྒྱ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། འོ་ན་མཁན་པོར་འགྱུར་བ་འདྲ་དོན་གྱུབ་པ་ལ་སྟོན་སམ་ཞེ་ན། མཁན་པོར་ཞེས་
སོགས་སོ། །འོ་ན་གྱུབ་པའི་དུས་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བརྗོད་པ་ཐ་མ་ཞེས་སོགས་སོ། །གསུམ་
པ་ནི། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་དུ་ཞེས་སོགས་སོ། །

ཆོགས་ཕྱི་མ་དགོ་སྒོར་དུ་སྐྱབ་པའི་ཆོག་ལ། སྒྲོར་བ་དང་། དངོས་གཞི་རྗེས་གསུམ་མོ། །
དང་པོ་ནི། དགོ་འདུན་ལས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། མཁན་པོས་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་དགོ་
འདུན་ཆོས་ཅན། བསྐྱབ་བྱ་དེ་བསྟེན་པར་རྗེས་གསུམ་པ་ཉི་བར་སྐྱབ་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་
ལྟར་བྱ་བ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། བསྟེན་བཀུར་གྱི་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ཤེས་པའི་དོན་དུ་ཐོབ་པའི་
དུས་གོ་བར་བྱ་བ་དང་། སྒྲུབ་པ་མི་ཉམས་ཤིང་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་གདམ་ངག་བརྗོད་པའོ། །
དང་པོ་ལ། གྲིབ་ཚོད་དང་། ཉིན་མཚན་གྱི་ཆ་དང་། དུས་གོ་བར་བྱ་བ་དང་གསུམ་མོ། །

གསུམ་པ་ལ་སྤྱིའི་དོན་དང་། གཞུང་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འདུལ་བ་ལས་དུས་ཀྱི་རྣམ་
 པར་བཞག་པ་གཉིས་གསུངས་ཏེ། བཞིར་བཤད་པ་དང་། གསུམ་དུ་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི།
 དགུན་དབྱིད་དབྱར་སྟོན་བཞི་ལ་རབ་འབྱིང་ཐ་གསུམ་གསུམ་དུ་བྱེ་ནས། འཛིག་རྟེན་ན་གྲགས་
 པ་དེ་ཉིད་ཐད་སྐར་བཞག་པ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་པ་རང་གི་ལུགས་ཏེ། དགུན་
 དང་། དབྱིད་དང་། དབྱར་གསུམ་དུ་བྱེ་བལོ། །འདི་ལའང་དབྱར་ལ་གསུམ་དུ་བྱེ་ནས་དུས་
 ཚིགས་ལྷར་བཤད་པའི་ལུགས་དང་། གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལ་གཉིས་གཉིས་སུ་བྱེ་ནས་དུག་ཏུ་བཤད་
 པའི་ལུགས་སོ། །ལྷར་བཤད་པའི་དགོས་པ་ནི། དབྱར་ཐུང་དུའི་དུས་ངོས་བཟུང་བའི་བྱིར་ཡིན་
 ལ། དེའི་ཡང་དགོས་པ་ནི་དབྱར་བྱི་མའི་ཁས་ལེན་གྱི་དུས་རྟོགས་པའི་བྱིར་ཡིན་ནོ། །དུག་ཏུ་བྱེ་
 བའི་དགོས་པ་ནི། གསོ་སྦྱང་མི་ཐུབ་པའི་དུས་ངོ་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དུས་ཚིགས་ཀྱི་
 དང་པོ་གང་ནས་འཛིན་ཞེན། རི་སྐད་དུ། སངས་རྒྱལ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དུས་ཀྱི་དང་པོ་ནི་དགུན་
 ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར་དགུན་ནས་འཛིན་ལ། དགུན་གྱི་ཐོག་མ་འཛིན་པའི་ལུགས་ལའང་མི་
 མཐུན་པ་གཉིས་ཏེ། འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་དགུན་སྒྲ་ར་བའི་ཡར་ངོའི་ཆོས་གཅིག་ནས་འཛིན་པ་
 དང་། འདུལ་བ་པ་སྟོན་སྒྲ་ཐ་ཆུང་གི་ཆོས་བཅུ་དུག་ནས་འཛིན་པའོ། །འོ་ན་སྟོན་སྒྲ་ཐ་ཆུང་གང་
 ལ་བྱ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ། མི་མཐུན་པ་གསུམ་སྟེ། ཉོར་སྒྲ་བཟུང་པ་ཁྲུམས་ཀྱིས་ཉ་བའི་ཆོས་གཅིག་
 ནས་གནམ་སྟོང་གི་བར་ལ་དེར་འདོད་པ་དང་། ཉོར་སྒྲ་དགུ་པ་དབྱག་པས་ཉ་བའི་དེ་ཉིད་ལ་དེར་
 འདོད་པ་དང་། བཅུ་པ་སྟོན་དུག་གིས་ཉ་བའི་དེ་ལ་དེར་འདོད་པའི་ལུགས་དང་གསུམ་ལས།
 བོད་ཀྱི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ལས་ཆེ་བ་ནི་འདུལ་བ་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས། སྟོན་དུག་ནས་ནི་བྱ་
 ཡི་བར། །སྒྲ་བཟུང་གཤིང་བའི་དུས་སུ་བཤད། །ཅེས་དང་། གོ་བཞིན་ཅན་གྱི་ཆོས་གཅིག་
 ནས། །སྒྲ་མའི་དབྱར་ཏེ་གཙོ་བོ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས་ལུགས་བྱི་མ་འདི་ཉིད་རྣམ་པར་དག་
 པ་ཡིན་ནོ། །ཐུབ་པའི་མཐའ་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། ལག་ཏུ་ལེན་པའི་རིམ་པ་ལ་ཉོར་སྒྲ་བཞི་པ་
 དང་། ལྷ་པ་གྲུང་གི་བཙོ་ལྷ་ལ་ཚུལ་དུ་འཇུག་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐུབ་པའི་མཐའ་བཞིན་དུ་ན།
 འབྲིས་པའི་ཉིས་པ་ཡོད་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས། བོད་བྱི་མ་དག་མདོ་སྟེ་ཉི་མའི་སྟོང་བོའི་ལུང་
 སུངས་སུ་བྱས་ནས། དེ་ཉིད་འདུལ་བའི་ལུགས་ཡིན་པར་སྒྲ་ཞིང་། ཁས་ལེན་གྱི་དུས་ཀྱང་ཐུབ་

པའི་མཐའ་བཞིན་དུ་བྱེད་པར་སྒྲོམ་པའི་ཁེངས་པས་ང་རྒྱལ་བར་གྱུར་མོད། མ་གོ་བ་ཡིན་ཏེ།
 མདོ་སྡེ་དེའི་ལུགས་ཀྱིས་སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་མར་ངོ་སྟོན་འགྲོར་བཤད་པ་དང་། འདུལ་བ་ནས་ཡར་ངོ་
 སྟོན་འགྲོར་བཤད་པ་གཉིས་ཀྱི་ཤན་མ་བྱེད་པར་སྒྲུང་བའི་བྱིར་དང་། མདོ་དེར་སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་
 རིལ་པོ་ལོའི་འགོར་བཞག་པ་དང་། འདུལ་བ་ལས་སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་གི་བྱེད་ལོ་འགོར་བཞག་པ་
 གཉིས་ཀྱི་ཤན་མ་བྱེད་པར་སྒྲུང་བའི་བྱིར་དང་། མདོ་སྡེ་དེར། སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་ལ་བྱ་ཉིད་སྒྲིན་
 རྒྱལ་ལན་གཉིས་འཁོར་བར་བཤད་ཅིང་། ཉིན་མཆོན་མཉམ་པར་བཤད་ལ། བྱེད་སྟོན་ཟླ་ཐ་
 ཆུང་དུ་འདོད་པའི་སྒྲིན་རྒྱལ་ཅན་གྱི་ཆོས་གཅིག་ནས་གནམ་སྟོང་གི་བར་ལ་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་འབྱུང་
 བའི་གོ་སྐབས་མེད་པའི་བྱིར་དང་། དབྱར་ཟླ་བ་གཉིས་ལས་ལྷག་པར་ཚུལ་དུ་མི་འཇུག་པའི་
 དེས་པ་དང་པོ་ཉིད་ནས་སྟོན་དུ་སོང་བའི་སྟོན་ནས་དབྱར་ཁས་ལེན་པའི་རྣམ་གཞག་སངས་རྒྱས་
 ཀྱིས་མ་གསུངས་པས་མི་འཆགས་པའི་བྱིར་དང་། བམ་གཞུག་སོང་ནས་དབྱར་བྱི་མའི་ཁས་ལེན་
 བྱེད་དགོས་པ་དང་། དགག་དབྱེ་གོལ་ནས་རས་ཆེན་འཆང་དུ་གནང་བ་དགོས་མེད་དུ་ཐལ་བ་
 སྐགས་མི་རིགས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བའི་བྱིར་རོ། །བྱ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་ནི། མདོ་སྡེ་ཉི་མའི་སྟོང་པོ་
 ལས། སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་དུ་གསུང་བ་དེ་ནི། རྒྱང་སྟོང་རྩ་བོང་གི་དུས་ཀྱི་སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་ཡིན་ལ།
 དུས་དེ་ནས་སྟོན་པ་བྱོན་པའི་བར་ལ། ཉི་མ་ལྷོག་པ་ཟླ་བ་གཅིག་གིས་སྒྲུབ་པར་སོང་། སྟོན་པ་
 བྱེད་པར་སངས་ཀྱི་བར་ཞག་བཅུ་གསུམ་གྱིས་ཉི་མ་ལྷོག་པ་སྒྲུབ་པར་སོང་། དེའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་སྟོན་
 ཟླ་ཐ་ཆུང་ཡང་སྒྲིན་རྒྱལ་ཅན་གྱི་ཟླ་བ་ལས་ཟླ་བ་བྱེད་དང་གཉིས་ཅམ་གྱི་གོང་ནས་འཛིན་དགོས་
 པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། འདི་ཡང་འཐད་པར་མ་མཐོང་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་དེང་སངས་ཀྱི་དུས་སྟོན་ཟླ་
 བདུན་པ་ལ་སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་དུ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། རྩ་བོང་གི་དུས་སྟོན་ཟླ་བདུན་པའི་ཆོས་
 བཅུ་དྲུག་ནས་སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་དུ་བཤད་པ་གང་ཞིག །སྟོན་པའི་དུས་སྟོན་ཟླ་བདུན་པའི་བཅུ་
 རྒྱལ་ནས་དེ་འཛིན་དགོས། རིན་པོ་ཆེ་བྱ་སྟོན་པ་རང་གི་དུས་སྟོན་ཟླ་བདུན་པའི་ཆོས་གསུམ་
 བྱེད་པར་འཛིན་དགོས། དེ་ནས་དེང་སངས་ཀྱི་བར་ལ་ཞག་ཤས་ཤིག་གི་འཆགས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་
 དགོས་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་དེ་ལྟ་ན། རྟོན་ཟླ་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་ལ་དབྱར་གྱི་ཁས་ལེན་བྱེད་
 དགོས་པར་འབྱུང་ལ། དེ་ལྟ་ན། དབྱར་གྱི་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་དགག་དབྱེ་བྱེད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་

པ་སོགས་ཉ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། གཞན་ཡང་དེང་སང་གི་དུས་སུ་རྟོར་སྒྲ་བདུན་པའི་
 གནམ་སྟོང་གི་ཉིན་ལོའི་མཇུག་ཇོགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ར་བོང་གི་དུས་རྟོར་སྒྲ་དགུ་པའི་ཆོས་
 བཅོ་ལུས་ལོའི་མཇུག་ཇོགས་པར་མདོ་དེར་བཤད་པ་གང་ཞིག །དུས་དེ་ལས་ལོའི་མཇུག་ཇོགས་
 པ་སྒྲ་བ་བྱེད་དང་གཉིས་ནི་དེང་སང་གི་དུས་སུ་སྤང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འདོད་ན། རྟོར་སྒྲ་
 བརྒྱད་པའི་ཆོས་གཅིག་ནས་དགུན་གྱི་ཐོག་མ་འཛིན་དགོས་པས། སྤེན་རྒྱ་འཆོལ་བར་འགྱུར་རོ། །
 དེ་བས་ན་སྤྱི་དུག་ཅན་ར་བོང་གི་དུས་ཀྱི་སྟོན་སྒྲ་ཐ་ཆུང་ཡིན་པ་དང་། དབྱུགས་པས་ཉ་བ་སྟོན་
 པའི་དུས་ཀྱི་སྟོན་སྒྲ་ཐ་ཆུང་ཡིན་པའི་ངེས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྤྱིར་སྟོན་པའི་དུས་སུ་ཡང་སྤྱི་
 དུག་ཅན་ལ་སྟོན་སྒྲ་ཐ་ཆུང་དུ་བཤད་པ་སྤེན་རྒྱ་མང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྟོན་པས་ནག་པའི་ཉ་ལ་
 དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུངས་པ་དང་། དེ་ཉིད་དབྱིད་འབྲིང་དུ་བྱེད་པར་བྱེད་རང་གིས་ཁས་སྐྱེས་
 པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ནི། ཡར་ངོ་སྟོན་དུ་འགོ་བའི་སྒྲ་བ་གང་ལ་
 སྟོན་གྱི་ཉིན་མཚན་མཉམ་པ་འབྱུང་བའི་སྒྲ་བ་དེ་སྟོན་སྒྲ་ཐ་ཆུང་ཡིན་ལ། དེའི་ཆོས་བརྒྱུད་དུག་ནས་
 ལོ་འགོ་འཛིན་དགོས་པ་ཡིན་རོ། །དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལ་དེ་བྱེད་དགོས་པ་ནི། དབྱར་གྱི་སྒྲ་བ་
 གཉིས་པ་ཡི། །ཞེས་སོགས་མདོན་པའི་ཆོས་སྒྲོར་ལས་སྤེན་རྒྱ་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་
 པའང་གྲུབ་སྟེ། དེ་ནས་དེ་འཛིན་དགོས་པར་འདུལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་བསྒྲོར་ནས་སྤེན་རྒྱ་གསལ་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་འདུལ་བ་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་སོགས་ལས། སྤྱི་དུག་ཅན་ལ་སྟོན་
 ཐར་བཤད་པ་དེ་ནི་འཛིན་རྟེན་པའི་ལུགས་སོར་བཞག་པ་ཡིན་གྱི། འདུལ་བ་མདོན་པའི་རང་
 ལུགས་མ་ཡིན་ཏེ། མདོན་བརྗོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་སོགས་ནས་འབྱུང་བའི་འཛིན་རྟེན་གྲན་པོའི་
 ལུགས་དེ་ཉིད་སོར་བཞག་ནས་ལོ་རྒྱུ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འགྱུར་མཛད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་ཐལ་ཆེར་
 བློ་རྟོར་སྒྲ་དགུ་པ་ལ་སྟོན་སྒྲ་ཐ་ཆུང་དུ་བྱེད་ལ། ལོ་གཅིག་ལ་སྒྲ་བ་བརྒྱ་གསུམ་འབྱུང་བ་དེའི་ཆོ་རྟོར་
 སྒྲ་བརྒྱ་པ་ལ་བྱེད་པ་ཡང་སྤྱིད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངེས་པའོ། །

གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ནི། དུས་ཆོགས་དེ་དག་ནི་ཆོས་ཅན། འདིར་དགོས་པའི་དབང་
 གིས་ལྟར་བྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། དགུན་གྱི་དུས་དང་། དབྱིད་ཀྱི་དུས་དང་། དབྱར་གྱི་དུས་དང་།
 དབྱར་ཐུང་ཅའི་དུས་དང་། དབྱར་རིང་པོའི་དུས་རྣམས་སུ་བྱེ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བྱེ་བ་ཆོས་ཅན།

དགོས་པ་ཡོད་དེ། དབྱར་ཕུང་ཅུ་གི་བ་དང་འདྲ་བ་དེ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གཉིས་ནི་ཆོས་ཅན། སྒྲ་བ་བཞི་བཞིའི་དུས་ཅན་ཡིན་ཏེ། རྟོན་སྒྲ་ཐ་ཆུང་གི་ཆོས་བཅུ་དྲུག་ནས། དབྱིད་སྒྲ་ར་བའི་ཆོས་བཅུ་ལྔའི་བར་དང་། དེའི་བཅུ་དྲུག་ནས་དབྱར་སྒྲ་འབྲིང་པོའི་ཆོས་བཅུ་ལྔའི་བར་གྱི་དུས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་འོག་མ་དབྱར་གྱི་དུས་ཆོས་ཅན། སྒྲ་བ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། དབྱར་སྒྲ་འབྲིང་པོའི་ཆོས་བཅུ་དྲུག་ནས། དབྱར་སྒྲ་ཐ་ཆུང་གི་ཆོས་བཅུ་ལྔའི་བར་གྱི་ངེས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་འོག་མ་དབྱར་ཕུང་ཅུའི་དུས་ཆོས་ཅན། ཉིན་ཞག་ཕྱགས་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། དབྱར་སྒྲ་ཐ་ཆུང་གི་ཆོས་བཅུ་དྲུག་གི་ཉིན་ཞག་ཕྱགས་གཅིག་པོ་དེའི་དུས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐ་མ་དབྱར་རིང་པོའི་དུས་ཆོས་ཅན། སྒྲ་བ་གསུམ་ཏུ་ཉིན་ཞག་གཅིག་པོ་དེས་མ་ཆོག་པའི་དུས་ཅན་ཡིན་ཏེ། དབྱར་སྒྲ་ཐ་ཆུང་གི་ཆོས་བཅུ་བདུན་གྱི་སྒྲ་རིངས་དང་པོ་ནས་རྟོན་སྒྲ་ཐ་ཆུང་གི་ཆོས་བཅུ་ལྔའི་བར་གྱི་དུས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་བསྐབ་བྱ་ཡུལ་ལ་གདམས་པ་དང་། སྒྲོབ་བྱེད་ཡུལ་ཅན་ལ་གདམས་པའོ། ། དང་པོ་ལ། བསྐབ་བྱའི་གཙོ་བོ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་གདམས། མ་བརྗོད་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་ཐབས་ལ་གདམས་པའོ། ། དང་པོ་ལ། །བརྟེན་པ་འཛོལ་རྣམ་དག་དང་། བསྐབ་བྱ་ཚུལ་བྲིམས་རྣམ་དག་དང་། ཉམས་ལེན་སྒྲོད་པ་རྣམ་དག་དང་། རྟོགས་དོན་ལྟ་བུ་རྣམ་དག་ལ་གདམས་པའོ། །གཉིས་པ་གཞུང་ཆོན་རྣམ་པ་ལྔས་རྟོན་ཅིང་གཞན་རྣམས་བརྗོད་པར་སྒྲུའོ། །

གཉིས་པ་མི་ཉམས་པར་བསྐབ་བྱའི་ཐབས་ལ་གནས་དང་གནས་པའི་ཚུལ་བྲིམས་དང་། དེ་དང་དེའི་མཚན་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བཅས་པའི་སྐབས་དང་། རྗེས་བཅས་གྱི་སྐབས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། གཞན་རྗེས་སུ་འཛོལ་བར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི། བཅས་ལྟན་དག་སྒྲོང་ཆོས་ཅན། བསྐྱེན་པར་རྗོགས་ནས་སྒྲོམ་རྒྱན་བར་མ་ཆད་དུ་ལོ་བཅུ་མ་ལོན་པར་གཞན་གྱི་མཁན་པོ་ཉིད་དང་། གཞན་གྱི་གནས་ཉིད་དང་། རང་ཉིད་ཀྱང་གནས་ལ་མི་གནས་པར་འདུག་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་མ་ལོན་གྱི་བར་དུ་བྱོད་གནས་པ་སྒྲོབ་མའི་རིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཤུགས་ལ་དེར་རྗོགས་ནས་དེ་ལོན་པའི་དག་སྒྲོང་ཆོས་ཅན། གཞན་གྱི་མཁན་སོགས་གསུམ་བྱར་ཅུང་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ཡིན་ཏེ།

དེར་རུང་བའི་བརྟན་བའི་ཡན་ལག་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་གམ་ཞེ་ན།
གཉིས་པ་ལ།

མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། མཁན་
སོགས་གསུམ་རུང་བ་ལ། ལྷ་མ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འོག་ནས་འབྱུང་བ་དག་ལས།
ལྷ་ཆོན་དུ་ལྟན་ཅིག་སྐྱར་བ་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་དང་ཡང་མི་ལྡན་པས་ནི་དེ་རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེའི་ཤུགས་ལ་དེར་ཐོགས་ནས། དེ་བར་མ་ཆད་དུ་དེ་ཡོན་ཅིང་། ལྷ་ཆོན་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཅིག་
པོ་གང་རུང་དང་ལྡན་པའི་དགོ་སློང་ཆོས་ཅན། གཞན་གྱི་དེ་གསུམ་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། བརྟན་
མཁས་གཉིས་ཀའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་དགོ་སློང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་གཞུང་འདི་གཉིས་
ཀྱི་དངོས་བསྟན་ལ་གནས་པའི་དང་། ཤུགས་བསྟན་ལ་གནས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་སྟོན་ནོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། གཞུང་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ། ལྷ་
པ་རྣམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟུ་བ། རང་དབང་ཅན་ཡིན་མ་ཡིན་གྱི་དོན། ལྷ་པ་ཁ་བསྟུས་ཀྱི་ཆོག་མི་
ཆོག་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་སྐད་དུ་ལུང་ལས། ལོ་བཅུ་འཛིན་དང་མཁས་པ་དང་། །
རིག་དང་གསལ་དང་འཛིན་འཇུག་དང་། །སློབ་དང་སློབ་འཇུག་རྣམ་པ་གཉིས། །ལུན་སུམ་
ཆོགས་གཉིས་རྣམ་པ་གསུམ། །སློབ་དང་མི་སློབ་བྱུང་བཅས་དང་། །གནས་འཆའ་འཆར་འཇུག་
ལུང་བ་ཤེས། །སྟོ་ཡི་རི་ལ་རྒྱ་བ་ཡི། །སྤེ་ཆོན་ཡང་དག་བསྟུས་པ་ཡིན། །ཞེས་པའོ། །
གཉིས་པ་ནི། ཉེར་གཅིག་པོ་གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ། བྱད་པར་ཅན་དང་། བྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་
པའོ། །དང་པོ་ནི་འདུལ་བ་ཤེས་པའི་སྟེང་དུ་སྤེ་སྟོན་གཞན་ཤེས་པའི་ཡོན་ཏན་སོགས་དང་བཅས་
པའོ། །གཉིས་པ་ནི། འདུལ་བ་རྒྱུད་པ་ཤེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ལྷ་པ་རྣམས་སོ། །གསུམ་
པ་ནི། ལྷ་པ་རང་དབང་ཅན་ཡིན་མིན་གྱི་དོན་དང་། ཡན་ལག་རང་དབང་ཅན་ཡིན་མིན་གྱི་དོན་
དང་། གང་ཟག་རང་དབང་ཅན་ཡིན་མིན་གྱི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ལྷ་པ་དེ་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པ་ལ་
ལྷ་པ་གཞན་སྟོན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་པ་ནི། རང་དབང་ཅན་ཏེ། སྤེ་སྟོན་འཛིན་པ་དང་ལུན་སུམ་
ཆོགས་གཉིས་ལྟ་བུའོ། །ལྷ་པ་གཞན་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་ནི། རང་དབང་ཅན་མ་ཡིན་པའི་
དོན་ཏེ། འཛིན་འཇུག་དང་སློབ་འཇུག་གི་ལྷ་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་ཉིད་ཀྱིས་ལྷ་ཆོན་

གྱི་གཞི་མ་བྱེད་ཅིང་། ལྷ་ཆོན་གཞན་གྱི་ཁ་སྒོང་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་པ་ནི་ཡན་ལག་རང་དབང་ཅན་གྱི་དོན་ཏེ། དཔེར་ན་སྡེ་སྡོད་འཛིན་པ་དང་། བྱང་དུ་ཡང་དག་པར་བཞག་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་མི་བྱེད་ཅིང་གཞན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་ནི་དེ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཏེ། དཔེར་ན། ཚུལ་ལྷན་མང་ཐོས་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། བརྟན་མཁས་གཉིས་ཀ་དང་ལྷན་པ་ནི། གང་ཟག་རང་དབང་ཅན་དང་། དེ་མ་ཡིན་པ་ནི་ཅིག་ཤོས་སོ། །བཞི་པ་ནི། ལྷ་པ་ཁ་བསྐྱུས་གྱིས་ཆོག་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ལྷ་ཆོན་གྱི་སྐྱར་བ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བའི་བྱིར། རི་སྐད་དུ། ཚུལ་བྲིམས་ལྷན་ཅིང་འདུལ་བའི་ཆོག་ཤེས། །ཞེས་སོགས་གྱི་ལྷ་པ་ཁ་བསྐྱུས་གྱིས་ཆོག་པར་བསྟན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འདུལ་བ་ཤེས་ལ། ལྷན་ཅིག་སྐྱར་བ་གཅིག་ངེས་པ་ཆང་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ། སྡེ་སྡོད་གཉིས་ལ་མཁས་པའི་ལྷ་ཆོན། སྡེ་སྡོད་གསུམ་ལ་མཁས་པའི་ལྷ་ཆོན། འདུལ་བའི་སྡེ་སྡོད་རྒྱང་པ་ལ་མཁས་པའི་ལྷ་ཆོན་ནོ། །དང་པོ་ལ། ལྷ་ཆོན་སྐྱར་བ་དང་། གཞུང་གི་ངག་དོན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། གནས་པ་སྒྲོབ་མ་ལ་སྒྲིང་བཅེ་བའི་དགོས་པ་ནད་གཡོག་བྱེད་དམ། བྱེད་དུ་གཞུག་རུས་པ་དང་། བདག་ལ་ལྷ་ང་བ་བྱུང་ངམ་མ་བྱུང་སྟམ་པའི་འགྲོད་པ་བསལ་བ་བྱེད་དམ་བྱེད་དུ་གཞུག་རུས་པའམ། མངོན་པ་ལ་མཁས་པས་སྡིག་པ་ཅན་གྱི་ལྟ་བའི་རྣམ་པ་སྤངས་པ་བྱེད་དམ་བྱེད་དུ་འཇུག་རུས་པ་དང་། གནས་མངོན་པར་མི་དགའ་བ་འདོར་བར་བྱེད་དམ། དེར་རུས་པ་དང་། བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་བར་མ་ཆད་དུ་ལོ་བཅུ་ལོན་པའོ། །འདིར་འདུལ་བ་ལ་གནས་པའི་དོན་ནི་འགྲོད་པ་བསལ་བས་བསྟན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ལོ་བཅུ་ལོན་པའི་ལྷ་པ་དང་ལྷན་པའི་དགོས་པ་སྒྲོང་ཆོས་ཅན། གནས་གྱི་སྒྲ་མའི་མཆོད་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སམ། མཁན་སོགས་གསུམ་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། བརྟན་མཁས་གཉིས་དང་ལྷན་པའི་དགོས་པ་སྒྲོང་ཡིན་པའི་བྱིར། ལོ་བཅུ་ལོན་པའི་ལྷ་ཆོན་ཆོས་ཅན། ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྐྱར་བ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་སྐྱགས་ཡིན་པའི་བྱིར། འོག་མ་དག་ལའང་འདི་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཡན་ལག་སྐར་མོང་བ་བཤད། སྐར་མོང་མ་ཡིན་པ་སོ་སོར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྡེ་སྡོད་འཛིན་པ་ནས་སྒྲོབ་པ་ཉིད་དེ་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ལྷ་ཆོང་བ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ལ་

ཆོས་ཅན། ཚུལ་བྲིམས་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དང་། མང་དུ་བློས་པ་ཉིད་སྒྱུར་ནས་ལྡེ་ཆན་དུ་ཆང་བར་
 བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྒྱུར་བ་ལུང་གི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལ། ལུང་སྡེ་སྡོད་
 གསུམ་གྱི་ཆོག་ལ་མཁས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། དེའི་བརྗོད་བྱ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་རྒྱུད་ལ་
 བསྐྱེད་མཁས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་གཉིས། དང་པོ་ལ། རང་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་།
 གཞན་མཁས་པར་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ལ། འཛིན་མཁས་རིག་གསལ་གྱི་
 དབྱེ་བས་བཞི་ཡོད་ཀྱང་གཉིས་སུ་བསྐྱེད་དེ། རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྒྱུར་མཁས་པ་དང་། གཞན་ལ་
 གསལ་བར་འཆད་མཁས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཆོག་འཛིན་མཁས་པ་དང་། དོན་སྟོ་
 སྟོར་འབྱེད་མཁས་པ། ཆོག་དོན་མཐུན་པའི་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་མཁས་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྡེ་ཆན་
 བྱི། སྡེ་སྡོད་གསུམ་གྱི་ཆོག་མི་བརྗོད་བར་འཛིན་པའི་དབྱེ་བས་གསུམ་དང་། ཚུལ་བྲིམས་དང་
 ལྡན་པ་དང་། མང་དུ་བློས་པ་དང་གཉིས་ཏེ་ལྟོ། །སྡེ་སྡོད་འཛིན་པའི་ཆད་ནི་ཤོ་ལོ་ཀ་འབྱུམ་
 ཐུག་གཅིག་ཡན་ཆད་ལ་བྱེད་བར་གཞི་འགྲེལ་ལས་བཤད་དོ། །ཚུལ་བྲིམས་དང་ལྡན་པ་ནི་
 བསྐྱབ་པ་འབྲུལ་བཅས་སུ་མ་གྱུར་པའོ། །མང་དུ་བློས་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་མང་པོ་བློས་པ་ལ་
 དོས་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། ལྡེ་ཆན་གང་དུ་འདུལ་བ་ལ་གནས་པའི་དོན་གསལ་པོ་མི་བློས་པ་རྒྱུས་
 ལ། འདུལ་བའི་ལུང་ཆོག་གི་མང་དུ་བློས་པ་ཞེས་སྒྱུར། གཉིས་པ་ལ་ལྡེ་ཆན་ནི། སྡེ་སྡོད་
 གསུམ་གྱི་དོན་ལན་རྩུན་མ་འབྲེས་པར་སྟོ་སྟོར་འབྱེད་རུས་པའི་དབྱེ་བས་གསུམ་དང་། ཐུན་མོང་
 བ་གཉིས་ཏེ་ལྟོ། །གསུམ་པ་ལ་ལྡེ་ཆན་ནི། སྡེ་སྡོད་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་
 ཆད་མ་གསུམ་དང་མི་འགལ་བར་རྩོམ་གྲེས་པ་དང་། ཐུན་མོང་བ་གཉིས་ཏེ་ལྟོ། །གཉིས་པ་ལ་
 ལྡེ་ཆན་ནི། གསུམ་པོ་རང་གི་ཇི་ལྟར་སྒྱུར་བ་བཞིན་གཞན་ལ་གསལ་བར་འཆད་རུས་པ་དང་།
 ཐུན་མོང་བ་གཉིས་ཏེ་ལྟོ། །གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ནི། སྡེ་སྡོད་མདོན་པར་གྲེས་པ་ཉིད་དོ། །
 ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་ཆོས་ཅན། ལྡེ་ཐུགས་བཞི་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འཛིན་མཁས་གསལ་རིག་
 བཞིའི་སྒྲོ་ནས་སྡེ་སྡོད་མདོན་པར་གྲེས་དགོས་པ་དེ་བྱོད་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར།
 གཉིས་པ་ལ། ལྡེ་ཆན་ནི། སྡེ་སྡོད་གསུམ་པོ་དེ་དག་གི་དོན་རང་གི་གྲེས་པའི་སྒྲོ་ནས་གཞན་
 འཛིན་དུ་འཇུག་རུས་པ་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བས་གསུམ་དང་། ཐུན་མོང་བ་གཉིས་ཏེ་ལྟོ། །དག་དོན་

རི་མུ་མ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་བརྗོད་ཀྱི་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལ། བསྐྱབ་པ་
 གསུམ་ཙམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། དེ་ལོར་དང་བཅས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ།
 ཡིད་གྱི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་སློབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ལུས་ངག་གིས་དེ་ལ་སློབ་པའི་
 དབང་དུ་བྱས་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་རང་གི་སློབ་པའི་ལྷ་པ་དང་། གཞན་སློབ་དུ་འཇུག་པའི་ལྷ་པ་ལོ། །
 དང་པོ་ལ་ལྷ་ཆོན་ནི། ལྷ་པ་ཞེས་པ་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་
 རྩལ་བྱིམས་དང་། སེམས་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། ཤེས་རབ་ཟག་པ་མེད་པ་གསུམ་ལ་སློབ་
 ཅིང་གོམས་པར་བྱེད་པ་དང་། ལྷ་མ་གཉིས་ཏེ་ལྷ་ལོ། །གཞུང་གི་དོན་ནི་ལྷ་མ་བཞིན་ནོ། །
 གཉིས་པ་ནི་རང་གིས་རི་ལྷ་ར་སློབ་པ་བཞིན་གཞན་དེ་གསུམ་ལ་སློབ་དུ་འཇུག་ཀྱང་རུས་པའི་དབྱེ་
 བས་གསུམ་དང་། ཐུན་མོང་བ་གཉིས་ཏེ་ལྷ་ལོ། །ངག་དོན་ནི། བསྐྱོན་པར་རྟོགས་ནས་སྒྲིམ་
 རྒྱན་བར་མ་ཆད་དུ་ལོ་བཅུ་ལོན་ཅིང་། བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་སློབ་འཇུག་གི་ལྷ་པ་དང་ལྷན་པའི་
 དགོ་སློང་ཆོས་ཅན། དེ་གསུམ་རུང་བ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་དང་། བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་སློབ་འཇུག་གི་ལྷ་
 པ་ཆོས་ཅན། ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྦྱར་བ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་སོགས་ལྷ་མ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལུས་ངག་
 གིས་སློབ་པའི་ལྷ་པ་ལ། དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས་འདི་ལ་འང་སློབ་པ་དང་། སློབ་འཇུག་
 གཉིས་སུ་དབྱེ། དང་པོ་ལ་ལྷ་ཆོན་ནི། ལྷ་པ་འི་སྦྱོང་པ་དང་། ལྷ་པ་འི་འདུལ་བ་ཞེས་པ་རྗོད་
 བྱེད་ཆོག་གི་འདུལ་བ་དང་། སོ་སོར་ཐར་པ་ཞེས་པ་བརྗོད་ཀྱི་འདུལ་བ་ལ་རང་ཉིད་སློབ་
 པ་དེ་གསུམ་དང་ཐུན་མོང་བ་གཉིས་ཏེ་ལྷ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ་ལྷ་ཆོན་ནི། དེ་གསུམ་ལ་རང་རི་
 ལྷ་ར་སློབ་པ་བཞིན། གཞན་སློབ་དུ་འཇུག་ཀྱང་རུས་པའི་དབྱེ་བས་གསུམ་དང་ཐུན་མོང་བ་
 གཉིས་ཏེ་ལྷ་ལོ། །ངག་དོན་ནི་ལྷ་མ་བཞིན་ནོ། །འདི་སྡེ་སྦྱོང་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཅི་ཞེན།
 སྡེ་སྦྱོང་གཞན་གཉིས་མང་དུ་ཐོས་པ་ཡན་ལག་ཏུ་སྦྱར་དགོས་པའི་དོན་གྱིས་སོ། །གཉིས་པ་
 བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལོར་དང་བཅས་པའི་ལྷ་ཆོན་ལ། ཐོས་བྱུང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། སྒྲིམ་
 བྱུང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ། ལྷ་ཆོན་ནི། དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་
 དད་པ་དང་། བརྗོད་ཀྱི་དོན་གྱི་རྩལ་བྱིམས་དང་། འདུལ་བ་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་། ཡོ་བྱེད་ལ་མ་
 ཆགས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་གཏོང་བ་དང་། ཆོས་རབ་ཏུ་རྒྱུ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཐུན་

སུམ་ཚོགས་པ་ཉིད་དོ། །ངག་དོན་ནི། དེར་རྫོགས་ནས་དེ་བར་མ་ཆད་དུ་དེ་ལོན་ཅིང་། སུན་
 སུམ་ཚོགས་པ་གོང་མའི་ལྷ་པ་དང་ལྷན་པའི་དགེ་སྤྲོད་ཆོས་ཅན། མཁན་སོགས་གསུམ་རུང་བ་
 ཡིན་ཏེ། བརྟན་མཁས་གཉིས་དང་ལྷན་པའི་དགེ་སྤྲོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སུན་སུམ་ཚོགས་པ་གོང་
 མའི་ལྷ་ཆོན་ཆོས་ཅན། ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྦྱར་བ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་སྦྱགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ།
 འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སུན་སུམ་ཚོགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ཚོགས་སྦྱར་བའི་སྒྲིམ་
 བྱང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ། དགེ་སྤྲོད་ཚུལ་བྲིམས་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྷ་ཆོན་ནི།
 རྫོད་བྱེད་ཆོག་གི་ཚུལ་བྲིམས་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། དམིགས་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་པའི་ཉིང་རེ་
 འཛིན་དང་། ཆོས་རབ་ཏུ་རྒྱུ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། རྒྱུ་པར་
 གྲོལ་བ་ཞེས་པ་ནི་མོས་པ་རྒྱུ་གྲོལ་ཏེ། རྒྱུ་པར་གྲོལ་པའི་ལམ་དང་། དེ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི།
 སྤངས་པ་རྒྱུ་གྲོལ་དེ་ཤེས་པ་ལ་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཟད་པ་དང་མི་སྦྱོབ་པ་ཤེས་པའོ། །དེ་
 མཐོང་བ་ནི་རྒྱུ་པར་གྲོལ་བ་དེ་མཐོང་བ་སྟེ། དེ་ཡང་མི་སྦྱོབ་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྷ་པ་སུན་སུམ་
 ཚོགས་པ་ཉིད་དོ། །ངག་དོན་ནི་སྤྲུལ་བ་ཞེན་ནོ། །ལྷ་པ་འདི་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིམས་སུ་ཤེས་རབ་སུན་
 སུམ་ཚོགས་པས་མདོན་པ་དང་འབྲེལ། ཉིང་རེ་འཛིན་དང་གཏོང་བ་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི་མདོ་སྟེ་
 དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཚོགས་སྦྱར་བའི་ལྷ་པ་ལ། ཡན་ལག་ཐུན་མོང་བ་དང་ཐུན་
 མོང་མ་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དུན་པ་དང་ལྷན་པ་ཞེས་པ་ནས་སྦྱོབ་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་
 ལྷ་ཆོན་དངོས་སུ་མ་ཆད་བ་རྒྱུས་ལ་ཆོས་ཅན། ཚུལ་ལྷན་མང་ཐོས་གཉིས་པོ་ཙམ་ཞིག་ཁ་བསྐྱང་
 བས་ཆོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བརྟུན་འགྲུས་བརྩམས་པ་ཉིད་དང་། ཤེས་རབ་དང་ལྷན་པ་ཉིད་དང་
 ཡང་སྦྱར་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དུན་པ་ཉིད་བཞག་གི་ལྷ་ཆོན། སྦྱོན་དང་བྲལ་བའི་
 ལྷ་ཆོན་རྒྱུས་སོ། །དང་པོ་ལ་ལྷ་ཆོན་ནི། ལུས་ཚོར་སེམས་ཆོས་རྒྱུས་ལ་རང་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་
 བརྟགས་ནས་སྒྲིམ་པར་བྱེད་པའི་དུན་པར་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་དང་ལྷན་པ་དང་། ཡན་ལག་
 ཐུན་མོང་བ་བཞི་སྟེ་ལྷོ། །འདིར་བརྟུན་འགྲུས་བརྩམས་པ་ནི་ཡང་དག་པ་སྤྲོད་བ་བཞིའི་ངོ་བོར་
 བྱུར་བའི་བརྟུན་འགྲུས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་ལྷ་ཆོན་ནི། ལུས་འདུ་འཛིན་སེམས་རྒྱུ་པར་
 གཡེང་བ་ལས་རབ་ཏུ་དབེན་ཞིང་། བྱང་དུ་ཡང་དག་པར་བཞག་པ་ཉིད་དང་ཐུན་མོང་བ་བཞི་དང་

ལྷ་མོ། །གཟུམ་པ་ལ་ལྷ་ཆོན་ནི། བྱིང་ཆོད་དང་བྲལ་བའི་སྒོ་ནས་སེམས་མཉམ་པར་བཞག་པ་
 དང་། ཐུན་མོང་བ་བཞི་སྟེ་ལྷ་མོ། །དག་སྒྲོང་ཚུལ་གྱི་ལྷ་པ་ལ། ཉོན་མོངས་སྒྲོང་བ་ལ་སྒྲོབ་
 བཞིན་པའི་ལྷ་པ་དང་། དེ་སྒྲངས་ཟིན་པའི་ལྷ་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྷ་ཆོན་ནི། སྒྲོབ་པའི་གང་ཟག་
 བདུན་པོ་གང་རུང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཟག་མེད་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་།
 ཤེས་རབ་དང་། མོས་པ་རྣམ་གྲོལ་དང་། དེ་ཤེས་པ་ཆོས་ཤེས་དང་། དེ་མཐོང་བ་ནི་ཆོས་བཟོད་
 པ་དང་། སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་ལྷ་ཆོན་ནི། མི་སྒྲོབ་པའི་རྒྱུད་
 གྱི་ཟག་པ་མེད་པའི་ལུང་པོ་ལྷ་པོ་དེ་ཉིད་དོ། །འདི་དང་ཐུན་སུམ་ཆོག་པ་པོ་ག་མའི་བྱུང་བར་ནི།
 སྒྲོབ་དཔོན་སྤྲུལ་རྣམས་ཡན་ལག་དང་པོ་ལ་བྱུང་བར་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེས་གསུང་ཡང་། ཡན་ལག་
 ལྷ་པོ་ཉིད་ཐུན་སུམ་ཆོག་པ་པོ་ཡིན་མ་ཡིན་གྱི་སྒོ་ནས་བྱུང་བར་འཕགས་པའོ། །འདི་གཉིས་གྱི་
 སྒྲུབས་སུ་འདུལ་བ་ལ་གནས་པ་དོན་གང་གི་བསྟན་ཞེ་ན། སྒྲོབ་དཔོན་ཆོས་བཤེས་དང་དག་
 ལེགས་བཤེས་གཉིན་ནི། ལོ་བཅུ་ལོན་པས་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། དེ་ཙམ་གྱིས་བསྟན་པར་མི་
 རུས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ལྷ་ཐུགས་སུ་སྒྱུར་བ་རྣམས་དགོས་པར་བཤད་པ་རྣམས་དོན་མེད་པའི་བྱིར་
 རོ། །དེས་ན་ལོ་བཅུ་ལོན་པ་དང་། འཕགས་པ་ཡིན་པ་གཉིས་ཆོག་པ་གྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ།
 འཕགས་པ་རྣམས་ནི་ལོ་བཅུར་བསྟན་པར་ཚོགས་པ་དང་ལྷན་ན། ལོ་བཅུར་འདུལ་བ་ལ་འབད་
 བ་བྱས་པས་ངེས་པར་ཤེས་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་འདུལ་བ་རྒྱུད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལ། དོན་ཤེས་པའི་ལྷ་པ་དང་། དོན་ཤེས་
 པ་བཞིན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ལྷ་པ་དང་། ཆོག་དོན་གཉིས་ཀ་ཤེས་པའི་ལྷ་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྷ་
 ཆོན་ནི། བྱིང་བཞི་དང་། བྱེད་རྒྱུ་དང་། རྒྱུ་མཆོན་རྣམས་ཤེས་པ་ནི་བྱུང་བ་ཤེས་པའོ། །འདི་
 ལ་བྱུང་བ་བཅས་པ་དང་མ་བཅས་པའི་དབྱེ་བས་གཉིས་ཡོད་དོ། །བསྒྲུབ་པའི་གཞི་རྣམ་པར་
 བཞག་པ་ཤེས་པ་ནི་བཅས་པ་ཤེས་པའོ། །འདི་ལ་གཟུམ་སྟེ། དག་སྒྲོང་བཟང་སྒྲིན་གྱིས་མི་
 ཆོངས་པ་སྒྱུད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡམ་པ་དང་པོའི་བཅས་པ་མཛད་པ་ལྟ་བུ་དགག་པའི་བཅས་པ་
 དང་། ལྷ་སྟེགས་ཅན་འཕྱུ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གསོ་སྒྲོང་བྱེད་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བསྒྲུབ་པའི་བཅས་པ་དང་།
 ལྷ་མོའི་ལུས་ཀྱན་ཏུ་རྒྱུ་ཆར་གཅད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱི་རོལ་པའི་བསྟན་བཅོས་གྲོག་ཏུ་གནང་བ་ལྟ་

བྱ་གནང་བའི་བཅས་པ་དང་གསུམ་མོ། །རྗེས་སུ་བཅས་པ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཅས་པ་སྒྲུམ་
 དེའི་རྗེས་སུ་བཅས་ཤིགས་གཉིས་པ་མཛད་པ་རྣམས་ཤེས་པ་ལོ། །འདི་ལ་རྗེས་བཅས་མི་འདོར་
 བ་སྒྲུག་སུམ། འདོར་བ་སྒྲུག་སྟེ་དགུའོ། །དེ་ཡང་དུད་འགོ་མོ་ལ་མི་ཚངས་སྟོད་བཀག་པ་ལྟ་བུ་
 བཀག་པའི་རྗེས་སུ་བཀག་པའི་བཅས་པ་དང་། དབྱར་སྒྲུམ་ཁས་ལེན་པ་དང་འོད་ནམ་ཡང་གསོ་
 སྟོང་ཉིད་བྱ་བར་བརྟན་པ་ལྟ་བུ་བསྐྱབ་པའི་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པ་བཅས་པ་དང་། ཉི་མའི་སུམ་ཆ་
 བདེ་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཕྱི་རོལ་པའི་བརྟན་བཅོས་སྟོག་ཏུ་གནང་བ་ལྟ་བུ་གནང་བའི་རྗེས་སུ་གནང་
 བ་བཅས་པ་སྟེ་གསུམ་མོ། །འདི་གསུམ་ལ་མི་འདོར་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བཅས་ཤིགས་སྒྲིམ་མཐུན་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་འདོར་བ་དུག་ནི། བྱེད་པ་ལ་ཕྱི་དྲོའི་ཁ་ཟས་གནང་བ་ལྟ་བུ་བཀག་པའི་
 རྗེས་སུ་གནང་བ་དང་། དགོ་སྟོང་མ་ན་ན་ལྟན་ཅིག་དགོས་པ་ལྟ་བུ་བཀག་པའི་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པ་
 དང་། ཞག་གཅིག་གིས་དོན་དུ་གནས་འཆར་བ་བཀག་པ་ལྟ་བུ་བསྐྱབ་པའི་རྗེས་སུ་བཀག་པ་དང་།
 དབྱར་ཞག་བདུན་དུ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་ལྟ་བུ་བསྐྱབ་པའི་རྗེས་སུ་གནང་བ་བྱས་པ་དང་།
 མཆིལ་ལྟམ་གྲོག་གྲོག་ཟེར་བ་བཀག་པ་ལྟ་བུ་གནང་བའི་རྗེས་སུ་བཀག་པ་བཅས་པ་དང་།
 གནང་བའི་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པ་བཅས་པ་ནི། གྲོགས་ན་ན་ནད་གཡོག་བྱེད་དགོས་པར་གནང་བ་ལྟ་
 བུའོ། །དུག་པོ་འདི་ལ་འདོར་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བཅས་ཤིགས་སྒྲིམ་མཐུན་པའི་ཕྱིར། བཀག་
 པ་མདོན་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྟོག་ལ་བབ་ཀྱང་གནང་བའི་གོ་སྐབས་མེད་པ་ཆང་འཐུང་
 བ་ལྟ་བུ་དང་། ཆ་བའི་དུས་སུ་བྱས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་ཅི་དགར་གནང་བ་རྣམས་མདོན་པར་ཤེས་པ་ཉིད་
 དོ། །ངག་དོན་ནི། བྱེད་བཅས་ཀྱི་ལྟ་པ་ཆོས་ཅན། ལྟན་ཅིག་ཏུ་སྒྱུར་བ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་དང་།
 བརྟན་ཅིང་བྱེད་བཅས་ཀྱི་ལྟ་པ་དང་ལྟན་པའི་དགོ་སྟོང་ཆོས་ཅན། གསུམ་བྱར་རུང་སྟེ། བརྟན་
 མཁས་གཉིས་དང་ལྟན་པའི་དགོ་སྟོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། གནས་འཆར་འཇུག་གི་ལྟ་
 པ་དང་། རེ་ཞིག་འཆར་འཇུག་གི་ལྟ་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་ལྟ་ཆན་ནི། བར་དུ་གཅོད་པ་དང་།
 བར་དུ་གཅོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཤེས་པ་དང་། དེ་གཉིས་སྟོབ་མ་ལ་སྟོན་མཁས་པས་སྒྲུབ་པོ་ཉིད་དང་།
 དེ་གཉིས་སྟོབ་མ་ལ་བརྟན་པས་སྟོབ་མ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ལས་སྟོག་པར་རུས་པ་རྗེས་སུ་སྟོན་པ་
 ཉིད་དང་། རང་ཉིད་ཡུལ་གཞན་དུ་འགོ་བའམ། སྟོབ་མ་དེའི་དོན་དུ་མི་འགྱུར་ན་གཞན་ལ་

གནས་འཆར་འཇུག་ཅུས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་ལྷ་ཆོན་ནི། བཞི་པོ་དེའི་སྐྱེད་དུ་རེ་ཞིག་གནས་
 འཆར་འཇུག་ཅུས་པ་ཉིད་དང་སྒྲིབ། དག་དོན་ནི་སྒྲུ་མ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཆོག་དོན་གཉིས་ཀ་
 ཤེས་པའི་ལྷ་པ་ལ། ལྷ་ཆོན་ནི། ལྷ་བ་དང་ལྷ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡང་བ་དང་ལྷ་བ་ཉིད་
 ཤེས་པ་དང་། སོ་སོར་ཐར་པ་དང་། རྒྱས་པ་ཐོན་པ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་རྣམས་སོ། །འདིར་ལྷ་
 ཡང་ནི། འདུལ་བ་བསྐྱུས་པ་ལས། རོ་བོ་ཉིད་དང་བྱེད་པ་དང་། །བསམ་དང་གཞི་དང་ཆོག་ས་
 པ་དང་། ཁྱིམ་དང་ལྷ་ཡང་དུག་ཏུ་འདོད། ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །དག་དོན་ནི། ལྷ་བ་ཤེས་ཀྱི་ལྷ་
 པ་ཆོས་ཅན། ལྷ་བ་ཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། འདུལ་བ་ཤེས་པའི་ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་ལྷ་སྐྱུག་ས་ཡིན་
 པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་རྗེས་བཅས་ཀྱི་སྐབས་ལ། གཞི་ལ་གནས་པའི་བསྐྱེད་བྱ་དང་། ལམ་དུ་ཞུགས་
 པའི་དམིགས་བསམ་ལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཆོན་པ་མེད་ན་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་ལྷ་ལྷ་ལོན་ཅིང་
 ཅེས་སོགས་སོ། །

གསུམ་པ་འགལ་རྒྱུན་བར་ཆད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ལ། ལྷ་བ་དང་ལུས་མ་རྗེས་ཤེས་པས་སྒྲིབ་པ་སྒྱེ་
 བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པ་དང་། གནས་པ་དང་བྱེད་པར་དུ་འགྱུར་བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པ་དང་།
 འགྲོ་བ་ཉམས་པ་སོགས་ཀྱིས་སྒྱེ་བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པ་གཞན་བསྟན་པ་དང་། སྒྱེ་ཡང་རབ་ཏུ་
 དབྱུང་མི་འོས་པའི་བར་ཆད་བསྟན་པ་དང་བཞིའོ། །དང་པོ་ལ་ལྷ་བ་ལོག་པས་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་
 པ་དང་། ལུས་མ་རྗེས་ཤེས་པས་བར་གཅོད་འགྱུར་བའོ། །དང་པོ་བར་ཆད་དྲི་ཚུལ་ལྟ་སྟེགས་ཅན་
 ལ་མཆོན་ཏེ་བསྟན། ཆོག་ཆོག་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་བཀོལ་པའི་མིང་དང་མིང་ཅན་སྒྲུབ། ལྷ་
 སྟེགས་ཅན་མགུ་བ་བརྟག་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རབ་ཏུ་སོགས་སོ། །
 གཉིས་པ་ནི་བཀོལ་བ་དེ་ནི་ཞེས་སོགས་སོ། །འདིར་མིང་ཅན་དག་དུག་ནི། རབ་བྱུང་གི་ཆེ་དྲི་བ་
 དང་། བསྟན་རྗེས་ཀྱི་ཆེ་དྲི་བ་དང་། ལུས་དྲིས་ན་རབ་བྱུང་གི་ཆེ་མཁན་པོས་དྲིས། བསྟན་
 རྗེས་ཀྱི་ཆེ་སྒྲོབ་དཔོན་དག་གི་དྲི། ཡིན་ཟེར་ན་བར་ཆད་ཅན་རབ་ཏུ་དབྱུང་བར་མི་བྱ་བ་དང་།
 བསྟན་པར་རྗེས་ཤེས་པར་མི་བྱ་བ་རྣམས་སོ། །སྒྲིབ་ཚུལ་ནི། བཀོལ་བ་ཞེས་པའི་མིང་གང་བྱུང་
 སར་མིང་ཅན་དུག་པོ་དེ་གོ་བར་བྱ་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། དགོན་མཆོག་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་

ལུས་མ་ཚྛོགས་པའི་བར་ཆད་ལ། བཅས་པ་དང་། རྗེས་བཅས་གཉིས། དང་པོ་ནི་རབ་ཏུ་
 སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་རྒྱས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། གནས་པ་ལ་དང་། བྱད་པར་དུ་འགྲོ་
 བའོ། །དང་པོ་ལ། བྱན་རྗེ་དཔོན་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་པ། ལུ་ལོན་ཅན་བདག་པོའི་དབང་དུ་གྱུར་
 པ། །འུ་ཆ་ལ་མའི་དབང་དུ་གྱུར་པའོ། །དང་པོ་ནི། བཀོལ་བ་བྱན་ལོ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་
 ཉི་ཤུང་ལ་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་འདོད་པ་ལ་མ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི།
 རད་པ་མ་ཡིན་ནམ་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ལ། བྱབ་བྱེད་གྱི་མདོ་དང་། སོ་སོའི་མཆོན་ཉིད་དོ། །
 དང་པོ་ནི། བཀོལ་བ་ཆད་པ་ཡན་ཆད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། རྣམ་སྒྲིན་གྱི་སྒྲིབ་པ་དང་། ལས་
 གྱི་སྒྲིབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། དང་པོ་ནི། སྐྱལ་བ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་རྒྱ་ཐབས་
 སོགས་སོ། །བཞི་པ་སྐྱེ་ཡང་འབྱུང་བར་མི་འོས་པ་ལ་ལས་གྱི་སྒྲིབ་པ་རྗེས་མཐུན་པ་དང་། རྣམ་
 སྒྲིན་གྱི་སྒྲིབ་པ་རྗེས་མཐུན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་ལས་སྒྲོག་པ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི།
 ལག་རྒྱུ་དག་དང་སོགས་སོ། །དེ་དག་ལས་བྱད་པར་རྒྱ་ཐབས་སུ་གནས་པའི་མཆོན་ཉིད་ནི།
 རང་བསྟེན་ཚྛོགས་གྱི་ཆོ་ག་མ་བྱས་པ་ཉིད་དང་། མ་ཆགས་པ་ཉིད་དུ་གཤམ་གིང་རྒྱ་སེམས་གྱིས་
 དགོ་འདུན་དང་ལྟན་ཅིག་ལན་གཉིས་ལན་ཆད་ལས་ཉམས་སུ་སྦྱང་བ་མཐར་ཐུག་པའི་དགོ་སྦྱང་
 གི་རྟགས་ཅན་དེ་ཆོས་ཅན། དེར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་སེམས་གྱི་དགོ་འདུན་གྱི་ལས་ལན་
 གཉིས་ལན་ཆད་ཉམས་སུ་སྦྱང་བའི་རྟགས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རི་སྐད་དུ། གཏམ་གྱི་གཞི་ལས།
 གང་གི་ལན་གཉིས་སམ་གསུམ་གསོ་སྦྱང་གི་ལས་དག་ཉམས་སུ་སྦྱང་བར་གྱུར་པ་དེ་ནི། རབ་ཏུ་
 དབྱུང་བར་མི་བྱ། བསྟེན་པར་ཚྛོགས་པར་མི་བྱ། གང་གིས་ལན་གཅིག་ཉམས་སུ་སྦྱང་བར་གྱུར་
 པ་དེ་ནི། རབ་ཏུ་དབྱུང་བར་བྱ། བསྟེན་པར་ཚྛོགས་པར་བྱ་ཞེས་སོགས་སོ། །འདི་ནི་མཆོན་པ་
 ཅམ་སྟེ། རི་སྐད་དུ་ཁྱབ་ལས། བསྟེན་པར་མ་ཚྛོགས་པ་གསོ་སྦྱང་ངམ། དགག་དབྱེ་འམ།
 གང་ཟག་བཅུ་གཉིས་སྟོ་བ་དག་ཉམས་སུ་སྦྱང་བར་གྱུར་ན་དེ་ཅམ་གྱི་རྒྱ་ཐབས་སུ་གནས་པ་ཡིན་
 བོ། །ཞེས་དང་། ཉིད་གྱི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ལས། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཁྱབ་དང་།
 དགོ་ཚུལ་ཉིད་དུ། ཉེ་བར་བསྐྱབ་པ་དང་། གསང་སྟེ་སྟོན་པ་དང་། ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་མགྱ་
 བ་དང་། སྦྱང་བ་ལ་སོགས་པ་ཁྱབ་དང་། རྗེས་སུ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱང་སོ་སོར་ཉམས་སུ་སྦྱང་བ་

ལ་རྒྱ་ཐབས་སུ་གནས་པ་ཉིད་རྣམ་པར་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །སྒོ་བ་དཔོན་
 ཤེས་རབ་བྱེད་པ་ནི། རབ་བྱུང་ལྷ་བ་ཙམ་སྟགས་ལས་ཐུན་ཆོག་སྟེ་རྣམས་ཉམས་སུ་སྦྱང་བས་རྒྱ་
 ཐབས་སུ་གནས་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་འདོད། ལྷ་སྟགས་ཙན་ལྷགས་པའི་མཆན་ཉིད་ནི། རབ་
 ཏུ་བྱུང་བ་འདི་ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་རྗེས་སུ་ལྷ་སྟགས་ཙན་གྱི་ལྷ་བ་དེ་དང་ལྷན་པར་བྱས་ནས་
 ཆོས་གོས་འདི་བོར། ལྷ་སྟགས་ཙན་གྱི་རྒྱལ་མཆན་དེས་ལྷ་སྟགས་ཙན་གྱི་གནས་དེར་སྒྱུ་རེངས་
 ཤར་བ་དེ་ཆོས་ཙན། དེ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་འདི་པའི་སྒོ་མ་པ་དང་རབ་བྱུང་སྒྱེས་རྗེས་སུ་ལྷ་སྟགས་
 ཙན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་ཁྱད་པར་བཞི་པོ་དེ་མ་བྱས་པར་ཡང་ལྷ་བ་དེ་དང་ལྷན་པས་དག་
 འདུན་དང་ལྷན་ཅིག་ལས་ཉམས་སུ་སྦྱང་བར་གྱུར་པ་དེ་ཆོས་ཙན། ལྷ་སྟགས་ཙན་ལྷགས་པ་ཡིན་
 ཏེ། རྒྱ་ཐབས་སུ་གནས་པ་དང་འདྲ་བར་རྒྱ་ཐབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལྷ་སྟགས་ཙན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར།
 འདི་དང་སྒྲ་མ་གཉིས་ལ་སྒྲར་མེད་ཀྱི་སྒོ་མ་པ་མི་སྒྱེ་ཡང་། སྒྲར་ཡོད་ཀྱི་སྒོ་མ་པ་གཏང་བ་མ་ཡིན་
 ཏེ། གཏོང་རྒྱུ་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དག་འདུན་གྱི་དབྱེན་དང་། ངན་སེམས་ཀྱི་ཁྱད་ལྷུང་བ་བཞིན་
 ནོ། །གཉིས་པ་ལུང་ཐུན་ཆོག་སྟེ་རྣམས་འབྱུང་བ་ཁ་སྒྲོང་གི་རྒྱལ་གྱི་བཤད་པ་ལ། ཐུན་མོང་བ་པ་
 ཆོག་གི་སྒྲོས་པ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མ་ཆོག་གི་རྣམ་གཞག་ལུང་གཞི་ན་མེད་པ་དེ་ཉིད་
 བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་སྒྲོས་པ། ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་བསྐྱུང་
 བའི་སྒྲོས་པའོ། །དང་པོ་ལ། འགལ་རྒྱུན་བར་ཆད་ཀྱི་སྒྲོས་པ། དངོས་གཞི་འཇུག་དང་བཅས་
 པའི་སྒྲོས་པ། སྒྲོར་ཆོག་གི་སྒྲོས་པ་རྣམས་སོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱལ་པོས་བཀྲུགས་པ་ཞེས་སྟགས་
 སོ། །

གཉིས་པ་ནི། བསྐྱུང་བུ་དུ་མ་མཁན་པོ་གཅིག་པ་རྣམས་ཆོས་ཙན། དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་
 གི་ནང་དུ་གསུམ་མན་ཆད་དུ་བཅད་ནས། གསོལ་བཞིའི་ལས་ཆོག་གཅིག་གིས་བསྟེན་པར་
 རྗེས་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། གསུམ་ལས་ལྷག་ན་ཆོག་སྟེ་ཆོག་སྟེ་ལ་ལས་མི་འཆགས་
 པའི་ཕྱིར། འདི་ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། མཆོམས་ཐ་དད་དུ་ནི་
 གསུམ་ལས་ལྷག་པ་ལ་ལས་འཆགས་ཏེ། ལུང་ལྷ་བ་ལས། བཅུན་པ་གསོལ་བ་གཅིག་དང་ལས་
 གཅིག་གིས་གང་ཟག་བཞི་བསྟེན་པར་རྗེས་པར་བཞུགས་ན། ལས་ཀྱང་བཞུགས་ལ། དག་སྒྲོང་

དེ་དག་གྲང་འདས་པ་དང་བཅས་པར་མི་འགྱུར་བར་མཆིས་སམ། ལུ་པ་ལི་ཡོད་དེ། ལས་བྱེད་
 པའི་དགོ་སྒྲོང་གིས་མཆོམས་མནན་ཏེ་འདུག་ལ། གཉིས་ནི་མཆོམས་ཀྱི་ནང་དུ་བཞག། གཉིས་
 ནི་མཆོམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་བཞག་སྟེ་ལས་བྱས་ནའོ། །ཞེས་པ་ནས་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་རྒྱས་པར་
 གསུངས་སོ། །འདི་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་ཀྱི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ། རྡོ་རྗེ་གཞོན་ནུས། ཐག་
 པའི་མཆོམས་ཀྱིས་སོ་སོར་སྒྲོར་བའི་ནང་དུ་བསྐྱབ་བྱ་གསུམ་མན་ཆད་བཞག། །མཆོམས་དེ་
 ཐམས་ཅད་ནོན་པའི་སྟེང་དུ་ལས་བྱེད་པའི་དགོ་འདུན་ཆད་བར་བཞག་སམ། བསྐྱབ་བྱ་མང་པོ་
 དུས་ཅིག་ཅར་དུ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་ཕྱག་ལེན་འབྲི་བྱང་དུ་མཛད་པ་ལ། དཔལ་ཆེན་གྱི་ཐག་
 རྒྱ་མ་ཞེས་གྲགས་སོ། །

གསུམ་པ་སྒྲོར་ཆོག་གི་སྒྲོས་པ་ལ། རྟགས་ཉམས་པ་སྤངས་པ་དང་། བར་ཆད་སྤངས་པ་
 གཉིས། དང་པོ་ལ། ལུས་ཀྱི་བྱི་དོར་གྱི་དང་། སྒྲོང་སྒྲུང་གྱི་འོ། །དང་པོ་ནི། དགོན་པ་པ་
 སོགས་སོ། །སྐབས་འདིར་ཞར་བྱང་བསྟོ་ཁང་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ལ། དགོ་སྒྲོང་གིས་བསྟོ་ཁང་
 བསྟེན་པར་བྱའོ་ཞེས་གནང་བའི་བསྐྱབ་བྱ་མཛད་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། བན་ཡོན་ལྷ་
 གཟིགས་ནས་མཛད་པའི་བྱིར། རི་སྐད་དུ་ལུང་མ་མོ་ལས། དུགས་ཁང་ལ་ཡོན་ཏན་ལྷ་ཡོད་དེ།
 རུལ་དང་བྱི་མ་བྱང་བ་དང་། ལྷགས་པ་མདངས་གསལ་བ་དང་། ལྷགས་པ་ལ་ནད་ཡོད་པ་
 རྒྱུ་མས་འབྱིན་པ་དང་། རྒྱང་དང་བད་ཀན་རྒྱུ་མས་མེད་པར་བྱེད་པ་དང་། དུགས་ཁང་ནི་ནད་མེད་
 བར་བྱེད་པའོ་ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་ལུས་བསྟོ་ཞིང་བ་སྐྱ་སྐྱུ་མ་གྱིས་དགང་བས་ན་དེ་སྐད་ཅིས་
 བྱའོ། །རོ་བོ་ནི་རིག་བྱ་རྒྱུ་མ་པ་ལྷ་བརྟེན་པའོ། །ལྷ་ནི། མེད་དང་། ལྷགས་སྒྲུང་དང་། ལྷས་
 དང་། ཞེའུ་སྐྱུ་སྐྱུ་དང་། བསྐྱ་མཉེ་བསྟེན་པའོ། །

གཉིས་པ་སྒྲོང་སྒྲུང་གྱི་རྟགས་ཉམས་པ་སྤངས་པ་ལ། ལུང་བཟེད་མེད་དུ་མི་རུང་བ་དམིགས་
 བསལ་དང་བཅས། ལུང་བཟེད་བསྐྱང་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད། བཅོས་ལེགས་བྱ་བ་ཡལ་
 བར་མི་དོར་བ་དང་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། ལུང་བཟེད་མེད་པར་སོགས་སོ། །འོ་ན་རྒྱང་དུ་དང་
 ཆེན་པོ་དང་། སྐྱ་བས་གྲང་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ན། དེའི་ཆད་རི་ལྷ་བྱ་ཞེན། འདིར་རྒྱ་དཔེ་

ལས་ལྷ་མོ་བཟེད་གསུམ་སྟེ། རྩུང་དང་། འབྲིང་དང་། ཆེན་པོ་འོ། །ཞེས་གསུངས་ཀྱང་བོད་
 དཔེ་ལ་མེད་དོ་ཞེས་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་གསུང་དོ། །གསུམ་པོའི་ཆད་ནི་འདི་ལྟར། ཁའི་ཆའི་
 མཐའ་ཁོ་ན་ནས་ཐེ་བོའི་ལྷ་གང་གི་ལྷ་ག་མར་འབྲས་འབྲུག་པོ་ཆེ་མ་ག་རྩའི་བྲེལ་རྩུང་གང་བཙོས་
 པ། བྲེ་བྲུག་སྟོན་ཆོད་དམ། སྤྱིར་བཏང་དུ་ཆོད་མ་སྟེ། བྲེ་ན་དང་བཙས་པ་ཤོད་བ་དེ་རྩུང་ཆད།
 དེ་ཉིས་འབྲུར་དུ་ཤོད་བ་དེ་རབ་ཆད། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་མ་རྣམས་འབྲིང་ཆད་དུ་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །
 འོ་ན་མ་ག་རྩའི་བྲེལ་རྩུང་གི་ཆད་རི་ལྷ་བུ་ཞེན། འདི་ལ་ལྷ་གས་གཉིས་ཏེ། ལྷ་ལ་ཆད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་
 ཕྱི་བ་དང་། སྤང་ཆད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཕྱི་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཁྱོར་བ་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཅིག་ལ་བྲེ་གང་དུ་
 བྲེད་ཅིང་། དེ་ལ་ལྷ་ལ་བདུན་དུ་ཅི་ཞིང་། བདུན་ལྷ་ལ་དོ་དང་ཁྱོར་བ་གང་ནི་མ་ག་རྩའི་བྲེལ་རྩུང་
 གང་གི་ཆད་ཡིན་ཏེ། བམ་པོ་ལྷ་བཏུ་བ་དང་གཞི་འགྲེལ་ལས། ལྷ་ལ་མ་ག་རྩའི་བྲེལ་རྩུང་གང་ལ་
 བོད་ཀྱི་སྤང་ཆད་དུ་བཙུག་སྤང་སྤུང་གཉིས་ཡོད་དོ། །ལྷ་ལ་ཆད་དུ་བཙུག་ནི། བདུན་ལྷ་
 དོ་དང་ཁྱོར་བ་གང་ཡོད་ཅིས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལྷ་མོ་དེ་ཀྱི་བོད་བྲེལ་ཆད་དེ་སྤྱིར་ཡང་བསྐྱབ་བར་
 བྲེད་གོས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ལས། ལྷ་ལ་ཐ་དད་པའི་སྤང་གི་ཆད་
 འདྲེས་པའི་སྟོན་རྣམ་པར་བསལ་བའི་དོན་དུ། མན་ངག་ལས་འབྲུང་བའི་ཆད་བཟོད་པར་བྲེ་སྟེ།
 མི་ས་སེ་བ་བརྒྱད་ཅིས་བྲེ། མི་ས་བརྒྱད་ལ་ཞོ་གཅིག་འདོད། གསེར་ཞོ་གང་ལ་རབ་བཟོད་དེ། །
 གསེར་ཞོ་བརྒྱད་ལ་སྤང་གཅིག་གོ། ཞེས་གསུངས་ཞིང་། གཞི་འགྲེལ་དང་བམ་ལྷ་མཐུན་པར།
 མ་ག་རྩའི་སྤང་གཅིག་ལ་བོད་ཀྱི་སྤང་གཉིས་ཡོད་པར་བཤད་དོ། །ལྷ་ལ་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་
 རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། སེ་བ་ཞེས་པ་ནི་འོ་ལ་མ་སེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། དེའི་མིང་ནི་
 ཁ་བ་ཅན་ན་དམར་རུ་མགོ་ནག་ཅིས་གྲགས་ལ། དེ་ནི་བོད་ཆོད་ཆེ་རྩུང་གང་ཡིན་ཀྱང་ལྷིད་མཉམ་
 པོ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཆད་དེས་པའོ། །མི་ས་ཞེས་པ་ནི། སྤང་ཀྱི་ཟུར་ཉམས་པས་ཏེ་སྤྱེད་པོ། །དེ་
 ཡང་བོད་སྤང་དུ་སྟོན་མའོ། །དེ་བརྒྱད་ལ་རྒྱ་གར་གྱི་ཞོ་གཅིག་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ། སེ་བ་དུག་ཅུ་རེ་
 བཞིའོ། །བོད་ཀྱི་ཞོ་གང་ནི་དེའི་བྲེད་ཡིན་པས་སེ་བ་སྤུང་ཅུ་སོ་གཉིས་སོ། །དེང་སང་ལག་ལེན་
 དུ་བྲེད་པའི་གསེར་འབྲུར་མའི་ཞོ་གང་ནི། ཆད་འདི་ཁོ་ནར་དེས་པ་ཡིན་ཏེ། སེ་བ་ཉི་ཤུ་ཅུ་བཞི་
 ལ་གསེར་བྲེས་པའི་ཞོ་གང་ངམ། ལྷ་སའི་ཞོ་གང་ཡིན་ལ། དེའི་སྟེང་དུ་སེ་བ་བརྒྱད་མནན་པས་

འགྲུར་མོའི་ཞོ་གང་འབྱུང་བར་དེང་སང་མཐུན་སྒྲུབ་དུ་གྲུབ་པའི་བྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་གསེར་འགྲུར་
 མོའི་སྒང་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་ཀྱི་ལྷིད་དང་མཉམ་པའི་འབྲས་སྐམ་པོ་དེའི་ཚད་ལ་མ་ག་རྩའི་བྲེལ་ཆུང་
 གང་འབྱུང་། གོང་དུ་བཤད་པའི་བོད་བྲེའི་ཚད་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དུག་ལུལ་དོའམ་བདུན་
 ལུལ་དོ་དང་ཁྱོར་གང་འབྱུང་། མིང་དེ་གསུམ་གང་བཏགས་ཀྱང་རུང་ཁྱོར་བ་ཚད་ལྷན་བདུན་
 འབྱུང་། དེ་བཙུགས་གསུམ་འགྲུར་ཡིན་པས་ཁྱོར་བ་ཉི་ལྔ་ཅུ་གཅིག་། ཚོད་མ་ནི་ཇི་ཙམ་གྱིས་
 འབྲས་ཆན་སྒྲག་པར་རྟུས་པ་ཞེས་གསུངས་ཀྱི། ཚད་གསལ་བར་མ་གསུངས་ཀྱང་ཚོད་མ་བཞི་ཆ་
 ཡིན་པར་གྲགས་པས་ཁྱོར་བ་བདུན། སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་པས་ཉི་ལྔ་ཅུ་བརྒྱད། དེའི་སྒྲུང་དུ་ཐེ་བོའི་སྒྲ་
 གང་གིས་སྒྲུང་པའི་ཆ་ལ་ཇི་ཙམ་ཡོད་པ་དེ་ལྷུང་བཟེད་ཆུང་ཚད་ཡིན། དེ་ཉིས་འགྲུར་དུ་ཤོང་བ་དེ་
 རབ་ཚད། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་རྣམས་འབྲིང་ཚད་དོ། སྒྲུང་པའི་ཆ་ལ་ཁ་ཅིག་དུག་ལུལ་གང་ཡིན་
 ཞེས་གསུངས་ཞིང་། ཁ་ཅིག་བྲེ་གང་གི་བཞི་གསུམ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཞིང་། དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་
 ལྷུང་བཟེད་མཐའ་ཚད་ཀྱི། དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་གང་བདེ་དབྱེད་པར་བྱོལ། ལྷུ་སྒྲོན་རིན་
 པོ་ཆེ་ནི། འབྲས་སྐམ་པོ་སྒང་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་ལ་ཚོད་འདུས་འགྲུར་མོའི་གསེར་བྲེའི་བྲེ་གང་དང་
 གསུམ་གཉིས་འབྱུང་། དེ་སུམ་འགྲུར་ཚོད་མ་དང་། སྒྲུང་པའི་ཆ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲུམ་
 པས། འགྲུར་མོའི་གསེར་བྲེ་བདུན་དང་། ལྷུ་ལུལ་དོ་ཤོང་བ་དེ་ལྷུང་བཟེད་མཐའ་ཚད་ཡིན་
 གསུང་དོ། དེ་ལྟར་གསུང་བ་དང་གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བ་ཡིན་མོད།
 གོང་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་གསེར་གྱི་སེ་བའི་གྲངས་ནས་བཙུ་ཆུལ་དེ་ངེས་པ་ཅན་ཡིན་པས།
 མདོན་སུམ་དུ་གཏན་ལ་འབ་པས་འབྲུལ་བ་མེད་དོ། །ངག་དོན་ནི། ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་ཚད་ཆོས་ཅན།
 གསུམ་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། རབ་འབྲིང་ཐ་མ་གསུམ་གྱི་ཚད་ཅན་དུ་བཤད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་བསྐྱུང་བའི་ཆུལ་ནི། འགྲུང་བཞིན་དུ་ཞེས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་བཙུགས་
 ལེགས་བྱ་བའི་ཆུལ་ལ། སྒྲན་པའི་ཆུལ་དང་། བསྐྱེག་པའི་ཆོག་འོ། །དང་པོ་ནི། ལྷུང་བཟེད་
 སྒྲན་པ་ལ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒྲུང་པ་ཉིད་ཡིན་ན་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་བར་ཆད་སྤངས་པ་ནི། ལོ་ཆོགས་མི་ཤེས་ན་སོགས་སོ། །ཐོབ་པ་མི་ཉམས་
 བར་བསྐྱུང་བའི་སྒྲོས་པ་ལ། གནས་དང་གནས་པའི་སྒྲོས་པ། ཞར་ལ་ནད་པ་སྒྲུང་བའི་སྒྲོས་པ།

གནས་བརྟན་དང་ཕྱི་བཞིན་འབྲང་བའི་དགོ་སྤྱོད་གི་སྤྱོད་པ། སྤྱོད་པ་གནས་པའི་ཚུལ་བྱིས་ས་
 གི་སྤྱོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ན་གནས་མེད་པ་དེར་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་ལྟན་ཅིག་
 གནས་པ་དང་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དགོ་འདུན་འདུས་པ་སོགས་སོ། །བཞི་པ་ནི། བྱིས་
 དུ་མི་ཆོད་པ་དང་སོགས་སོ། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མ་ཆོག་གི་བྱུང་བར་ལ། མཐུན་ཆུན་ཆང་
 དགོས་པའི་བྱུང་བར་དང་། འགལ་ཆུན་སྤང་དགོས་པའི་བྱུང་བར་རོ། །དང་པོ་ལ། དངོས་
 གཞིའི་ཆོ་གའི་བྱུང་བར། སྤྱོད་ཆོག་གི་བྱུང་བར། འཇུག་ཆོག་གི་བྱུང་བར་རོ། །དང་པོ་ནི།
 དགོ་སྤྱོད་གི་གནས་སུ་ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་བར་ཆད་དྲི་བ་ཞེས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་
 ནི་གནས་རྒྱུ་ཞེས་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། བཞོལ་པ་སོགས་སོ། །སྐབས་འདིར་དགའ་བའི་གནས་ནི། མ་ཆོག་ལ་
 བརྟན་ནས་བྱུང་མེད་བསྟན་པར་རྫོགས་པ་བྱེད་པའི་ཆོ། མཁན་མོ་ནི་གསུམ་སྟེ། རབ་བྱུང་གི་
 དང་། དགོ་སྤྱོད་མའི་དང་། བསྟན་པར་རྫོགས་པའི་འོ། །ལས་བྱེད་པའི་སྤྱོད་དཔོན་ནི་བཞི་སྟེ།
 དགོ་ཚུལ་མའི་དང་། དགོ་སྤྱོད་མའི་དང་། ཆངས་སྤྱོད་ཉེར་གནས་གི་དང་། བསྟན་པར་རྫོགས་
 པའི་འོ། །དེ་ལ་གསུམ་ནི་དགོ་སྤྱོད་མ་ཡིན་ལ། བསྟན་རྫོགས་གི་ལས་བྱེད་པ་ནི་དགོ་སྤྱོད་པའོ། །
 འདིར་ཡང་བསྟན་རྫོགས་གི་སྤྱོད་པ་ནི། དགོ་སྤྱོད་གི་དགོ་འདུན་ཁོ་ན་ལས་ངེས་པར་སྤྱོད་དགོས་
 པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དགོ་སྤྱོད་རྒྱུ་ཞེས་ལས་འདི་བསྟན་རྫོགས་ཞེས་དགོ་སྤྱོད་གི་དགོ་འདུན་
 ལས་མ་རྫོགས་ན་ཕྱི་བའི་ཆོས་འདས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུང་དང་འགྲེལ་ཆེན་ལས།
 དགོ་སྤྱོད་མའི་ཆོགས་བསོག་པ་ནི་ཚུལ་དང་མཐུན་པ་ཅུ་ཟད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་།
 མ་ཆོག་ཆུང་པ་ལ་བརྟན་ནས་བྱུང་མེད་བསྟན་པར་རྫོགས་སུ་བྱུང་བར་ལུང་ལྟར་ལས་གསུངས་པ་
 བཞིན་དུ། མདོ་རྩ་བར་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་བར་ཆད་དྲི་བ་ནི་བཞི་སྟེ། དང་པོ་རབ་
 བྱུང་གི་ཆོ་དང་གསང་སྟོན་གི་ཆོ་དང་། ཆངས་སྤྱོད་ཉེར་གནས་གི་ཆོ་དང་། བསྟན་རྫོགས་གི་
 ཆོ་འོ། །འོ་ན་མ་ཆོག་ལ་བརྟན་ནས་དགོ་སྤྱོད་མའི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་ན། ཇི་སྐད་དུ། ཆངས་པར་སྤྱོད་
 པ་ལ་ཉེ་བར་གནས་པའི་སྤྱོད་པ་མ་ཐོབ་པར་བསྟན་པར་རྫོགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་དང་ཇི་ལྟར་མི་འགལ་ཅི་ན། དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེ་ནི་མ་ཆོག་ལ་བརྟན་པ་ཁོ་ནའི་

དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། བ་ཚོག་ལ་བརྟེན་ནས་སྤང་མེད་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་དེ་མི་དགོས་ཏེ།
 དགོ་སྒོ་བ་མ་བཞིན་ནོ། །གཞན་དུ་ན་དགོ་སྒོ་དཔ་མར་མཚན་གྱུར་པའི་དུས་ཀྱི་མའི་སྒོ་མ་བ་མེད་
 པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཆེ་ཆངས་སྒྱུད་ཉེར་གནས་ཀྱི་སྒོ་མ་བ་སྒོ་ན་དུ་མ་སོང་བའི་ཕྱིར། །འདིར་བྱ་
 སྟོན་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། དགོ་སྒོ་བ་མའི་སྒོ་མ་བ་ནི། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒོ་མ་བ་མཚན་ཉིད་
 པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་སོ་ཐར་རིགས་བརྒྱད་མི་ཆང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་།
 དགོ་ཚུལ་གྱི་སྒོ་མ་བ་དང་རྣམ་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་སོ། །
 དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རི་སྤྱིད་འཆོ་བའི་སྒོ་མ་བར་ཐལ་བ་དང་། མཚན་གྱུར་པས་མི་
 གཏོང་བར་ཐལ་བ་དང་། སོ་ཐར་སྒོ་མ་བའི་གཏོང་རྒྱུར་བཤད་པ་རྣམས་མ་བྱུང་ན་མི་གཏོང་བར་
 ཐལ་བ་དང་། སྤང་མེད་ལ་སོ་ཐར་གྱི་སྒོ་མ་བའི་རིས་གཅིག་ཉིད་ལན་དུ་མར་སྒྱེ་བར་ཐལ་བ་དང་།
 དགོ་སྒོ་བ་མའི་སྒོ་མ་བ་ལེན་པའི་ཆོ་གས་ཐོབ་པའི་སྒོ་མ་བའི་རྩ་བ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་པར་
 རུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རིམ་བ་བཞིན་ལོ་གཉིས་ཀྱི་ངེས་པ་ཅན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། དགོ་སྒོ་བ་
 བ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲིག་པ་བརྟེན་པར་ཁས་ལེན་པ་ཅམ་གྱིས་གཏོང་བར་བཤད་ཅིང་།
 དེ་སྤྱར་ཡང་སྤངས་པས་སྒྱེ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། དགོ་སྒོ་བ་མའི་སྒོ་མ་བ་སྤངས་པའི་དུས་སུ་
 རྩ་བ་བཞི་པོ་གང་ཡང་སྤངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདི་ནི་བར་མ་མཚན་ཉིད་པ་དང་།
 སྒོ་མ་བ་བཏགས་པ་བའོ། །གཞན་དུ་ན། རི་སྤྱིད་འཆོ་བའི་སྒོ་མ་བ་དང་། ཉིན་ཞག་གཅིག་པའི་
 སྒོ་མ་བ་གཉིས་ལས་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་མཚན་གྱུར་ཐེངས་གཅིག་ཁོ་ནས་གཏོང་བ་མ་ཡིན་
 པར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྒོ་མ་བར་ཉ་ཅང་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་
 ཟུང་གི་ཆངས་སྒྱུད་ཉེར་གནས་ཀྱང་སྒོ་མ་བ་མཚན་ཉིད་པར་ཁས་སྤངས་དགོས་པར་འགྱུར་ལ།
 དེ་ལྟར་རིས་བརྒྱད་ཀྱི་གྲངས་ངེས་ཀྱང་འཛིག་གོ། །འོན་ཀྱང་ཁོ་བོ་ཅག་ལྟར་ན། འདི་ནི་སྒོ་མ་བ་
 མཚན་ཉིད་པར་ཁས་སྤངས་དགོས་པ་འདྲ་སྟེ། སྒོ་མ་བ་འདི་སྟེར་བ་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་བར་ཆད་
 ལོགས་སུ་བྱི་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་འདི་ལ་སྒོ་མ་བའི་རྩ་བ་གང་ཡོད་ཅེ་ན།
 འདུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྒོ་མ་བའི་རྩ་བ་ནི་བཞི་པོ་ཁོ་ནར་ངེས་པས་དེ་ཉིད་དོ། །འོ་ན་སྒྲ་མ་ལ་
 ཡང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། སྒྲ་མའི་བསྐྱབ་པ་བརྗོད་པའི་དུས་སུ་བརྩམས་པོ་ཁོ་

ན་བཤད་ཀྱི། གཞན་མ་བཤད་པའི་བྱིར་རོ། །འདིར་ཁྱི་བའི་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་
ནི། དགོ་སྒྲོང་རྣམས་ལས་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པ་གསོལ་བ་དང་། རླ་བ་བྱེད་བྱེད་ཅིང་གདམ་དག་
བཅའ་བ་དང་། དགོ་སྒྲོང་མེད་པའི་གནས་སྤྱད་བྱར་གནས་པ་ཁས་མི་བླངས་པ་དང་། དགོ་སྒྲོང་
ལ་ཚུལ་བྱིས་མ་ཉམས་པས་མི་བློང་བ་དང་། དགོ་སྒྲོང་ལ་ཇི་ལྟར་ཡང་མི་སྒྲིབ་བ་དང་། དགོ་སྒྲོང་
གསར་བུ་ལ་བྱུག་བྱ་བ་དང་། གཉིས་ཀའི་དགོ་འདུན་ལ་མགུ་བ་སྒྱུད་བ་དང་། གཉིས་ཀའི་དགོ་
འདུན་ལས་དགག་དབྱེ་བྱ་བ་སྟེ་བརྒྱད་དོ། །མ་རྣམས་ལས་དགོ་སྒྲོང་གི་དགོ་འདུན་ལ་གསོ་སྒྲོང་
མི་བྱེད་པ་ཡང་ཁྱི་བའི་ཆོས་འདས་སྤྱ་བཤད་མོད། རླ་མ་དགག་དབྱེ་མི་བྱེད་པའི་ནང་དུ་འདུས་
པའམ། དགོ་འདུན་ལས་མཐུན་པ་ཐོབ་པ་ཙམ་གྱིས་ཉིས་པ་དེ་ཁེགས་པས་འདིར་མ་བགྱངས་སོ། །

གསུམ་པ་ལུང་ཁུ་བ་ནས་འབྱུང་བ་དོགས་གཅོད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་བཤད་པ་ལ། རྩོམ་པ་སྐྱེ་བ་
 དང་། མི་སྐྱེ་བའི་བྱད་པར་མང་པོ་བསྟན། བར་ཆད་ཀྱི་མཚན་དོན་དང་མཚན་ཉིད་རྒྱས་པར་
 བཤད། བྱད་མེད་བསྟན་པར་རྫོགས་པའི་གནས་ཀྱི་བྱད་པར་བཤད། འགལ་རྒྱུན་གྱིས་མི་སྐྱེ་
 བའི་ས་མཚམས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། མི་མ་ཡིན་པ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐྱེས་པ་
 འདྲ་བའི་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། བྱད་མེད་བསྟན་པ་ལུང་ནས་སྐྱེས་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཞེས་
 སོགས་སོ། །བཞི་པ་ནི། སྐྱེ་བའི་ཆོ་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་རྩོམ་པ་སྐྱེ་བའི་ཆོ་ཞེས་པ་ནི་གཉིས་
 ཏེ། སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དང་། སྐྱེ་བ་ཞིན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དངོས་རྒྱ་རུས་པ་ཐོག་
 མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་བྱ་ལ། གཉིས་པ་ནི། རྩོམ་པ་སྐྱེ་བ་ལ་སྐད་ཅིག་མ་དུ་མས་ཆོད་པའི་
 གནས་སྐབས་ལ་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་བསྟན་པར་རྫོགས་འདོད་ཀྱི་བསྟན་བྱ་ཆོས་ཅན།
 རྩོམ་པ་སྐྱེ་བ་ཞིན་པ་སྐྱེ་བའི་ཆོ་ཉིད་ན་ལེན་སེམས་ལོག་པ་ལྟ་བུའི་དགོས་ཕྱིར་ལུང་ལམ། མཚན་
 གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་བྱུང་བའི་སྒྲོ་ནས་ཉེན་ཉམས་ན། རྩོམ་པ་མི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱེ་བའི་མཐུན་
 རྒྱུན་མ་ཆད་བཤམ། སྐྱེ་བའི་བར་ཆད་མངོན་དུ་གྱུར་པ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྐྱེ་བ་ལ་
 མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཞེས་བཤད་པ་དེ་ལ་ནི། འདི་མྱིད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ནི་གང་གིས་ཀྱང་གོགས་
 བྱ་བར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། རི་སྐད་དུ། མ་ཆད་མེད་རྒྱ་དེ་ལ་ནི། །འབྲས་བུ་གང་གིས་སྒྲོག་པར་
 བྱེད། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་དག་གིས་ནི་སྟོབ་པ་པོ་རྩོམ་པ་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་

པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ལུང་གཞི་ནས་འབྱུང་བ་དེ་ལེགས་པར་བཤད་ཟིན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཐོབ་ཟིན་མ་བཤང་བའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ལུང་རྣམས་འབྱེད་གྱི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་
 དེ་འཆད་པ་ནི། བསྐྱབ་པ་འབུལ་ཆོག་གི་གཞུང་རྣམས་ཏེ། འདི་ལ་དགོས་པའི་དོན། བསྐྱབ་
 པའི་དོན། ཆོག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སྐབས་འདིར་བསྐྱབ་པ་འབུལ་ཆོག་བཤད་པ་ཆོས་
 ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ལུང་བ་སྡེ་ལྔ་བསྐྱེད་པའི་རྟེན་དང་། ཉམས་སྲུ་
 སྒངས་བྱ་འཇུག་པའི་ཚུལ་བྱིམས་སྟོབ་པའི་རྟེན་དེ་ཡིན་ན་བསྟན་རྫོགས་གྱི་སྡོམ་པ་སྤར་བཤད་
 པའི་ཆོག་གས་ཐོབ་ཅིང་། འདིར་འཆད་པའི་ཆོག་གས་མ་གཏོང་བ་གཅིག་དགོས་སོ། །ཞེས་ཤེས་
 པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། བསྐྱབ་པ་ལུལ་པའི་ཡང་དགོས་པ་ནི། རི་སྐད་དུ། དག་སྟོང་
 ལ་རབ་རྩ་གཅིས་པའི་མདོ་ལས། གང་ཞིག་བསྐྱབ་ལ་མི་གནས་པ། །བདེ་གཤེགས་རྒྱལ་མཆོན་
 འཆང་བ་བས། །བསྐྱབ་ལ་མི་གནས་སྐད་ཅིག་ལ། །གཟུགས་པོར་བྱིམ་པར་གནས་པ་བཟང་། །
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་གི་རྒྱད་གསོར་མི་རུང་དུ་མི་འགྱུར་ཞིང་། སྤར་བསྐྱབ་པ་བསྐྱངས་པའི་
 བན་ཡོན་ཐོབ་པའོ། །གཉིས་པ་བསྐྱབ་པའི་དོན་ནི། འདིར་སྡོམ་པ་གཏང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ།
 ལུལ་བ་དང་། ཉམས་པའོ། །འདི་ལ་སྲུ་བཞི་སྟེ། ལུལ་ལ་མ་ཉམས་པའི་སྲུ། ཉམས་ལ་མ་ལུལ་
 བ། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དང་གསུམ་ལ་སྡོམ་པ་མེད་དོ། །གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ནི། བམ་པ་འཆབ་
 བཅས་བྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་ཆོག་གི་དོན་ལ། བསྐྱབ་པ་འབུལ་པའི་ཆོག་མདོ་ཉིད་གྱིས་བསྟན་པ་དང་།
 ཉམས་པར་བྱེད་པའི་ཆོག་ལུང་གིས་ཁ་བསྐྱང་པའོ། །དང་པོ་ལ། འབུལ་བྱེད་གྱི་ཀུན་སྟོང་གི་
 བྱེད་པར། འབུལ་བྱ་ལུལ་གྱི་བྱེད་པར། འབུལ་ཚུལ་ཆོག་འདི་བྱེད་པར་རོ། །གསུམ་པ་ལ།
 བསྐྱབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་འབུལ་བ། ཟུ་བ་དགོན་མཆོག་གསུམ་འབུལ་བ། རྒྱ་སྡེ་སྟོང་གསུམ་
 འབུལ་བ། སྟོར་བྱེད་མཁན་སྟོབ་འབུལ་བ། གང་དུ་སྟོབ་པའི་གནས་སམ་རྟེན་འབུལ་བ། སྟོབ་
 པའི་གྲོགས་བྱེད་པར་ཅན་རྣམས་འབུལ་བ་རྣམས་ནི་གཞུང་དང་སྟོར།

གཉིས་པ་ནི། རི་སྐད་དུ་ལུང་ལས། ཆོ་དང་ལྡན་པ་མཁྱེན་པར་མཛོད་ཅིག་ཆངས་པར་

སྤྱོད་པ་སྤྱོད་དགའོ། །རབ་ཏུ་དབེན་པ་བྱ་དགའོ། །གཅིག་ཕུ་ཉིད་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་དགའོ། །
གནས་མལ་དགོན་པ་དང་། བཀའ་སྤྱོད་དང་། རི་བྱང་དང་། བས་མཐའ་དག་ཏུ་གནས་པ་ཁོང་
དུ་ཆུད་པ་དགའོ། །གཅིག་ཕུ་དགོན་པར་གནས་པ་སྤྱད་བསྐྱེད་ལོ། །ལ་མ་དང་། ཕུ་ཅུ་དང་
སྤྱིང་མོ་བྱན་ནོ། །བདག་བཟོ་དག་སྤྱོད་ཏུ་ཆུག་གིག། །བདག་གི་ལས་ཀྱི་མཐའ་དག་ཆོལ་གིག། །
བདག་བྱིས་བཟང་པོ་དག་ཏུ་གཏོད་ཅིག་ཅིས་བཟོད་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་དང་སྤྱི་མ་གཉིས་ཀ་ལ་
སྤྱི་མ་བ་གཏོད་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་དགོས་ཏེ། དེ་མེད་ན་ཉིས་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་གྱི། སྤྱི་མ་བ་མི་
གཏོད་ངོ། །

གཉིས་པ་གང་ཟག་དེའི་བསྐྱེད་བྱ་ལ། སྤྱང་བྱ་བསྐྱོག་པའི་ཚུལ་བྱིས་ས། ཉམས་སུ་སྤྱང་
བྱ་འཇུག་པའི་ཚུལ་བྱིས་སོ། །

དང་པོ་ལ་ཐུན་མོང་བ་དག་སྤྱོད་པའི་རྣམ་འབྱེད། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དག་སྤྱོད་པའི་རྣམ་
འབྱེད། དེ་གཉིས་ཀའི་སྤྱི་མ་གཞན། །ཁུ་བ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ལ།
སྤྱི་མ་དོན་དང་། གཞུང་གི་དོན་ནོ། །

དང་པོ་ལ་བསྐྱེད་པ་བཅས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་། ཕན་ཡོན་ཅན་གྱི་བསྐྱེད་པའི་དབྱེ་བ་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་རེའི་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་དེས་ཕན་ཡོན་རྣམ་པ་
བཏུ་གཟིགས་ནས་བསྐྱེད་པའི་གཞི་འཆར་བ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །རི་རྒྱུད་དུ། དག་འདུན་བསྐྱེད་
བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། ལེགས་པར་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཅི་བདེར་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་།
མ་དད་པ་རྣམས་དད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། དད་པ་རྣམས་ཕྱིར་ཞིང་སྤྱིལ་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞོང་
མི་ཁུར་བའི་གང་ཟག་ཆར་བཅད་པའི་ཕྱིར་དང་། རོ་ཆ་གཉིས་པ་རྣམས་བདེ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར་
དང་། ཆེ་འདིའི་ཟག་པ་རྣམས་སྤྱི་མ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཆེ་ཕྱི་མའི་ཟག་པ་རྣམས་བཞོམ་པའི་ཕྱིར་
དང་། ངའི་ཆངས་པར་སྤྱོད་པ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཆངས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་
འཇུག་པ་རྣམས་བདེ་བར་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ན། སྤྱི་པོ་མང་པོ་ལ་ཕན་པ་དང་བསྟན་པ་
ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་བསྐྱེད་པའི་གཞི་བཅའ་བར་མཛད་དོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་
ཡང་དང་པོ་ནི་རབ་བྱུང་གི་གཞིས་སྟོན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་རྣམ་འབྱེད་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོན་ནོ། །

གསུམ་པ་བདེ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི་མདོར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་འོག་ནས་གཉིས་
ནི་གོས་གཞི། སྒྲན་གཞི། གནས་མལ་གྱི་གཞི་གསུམ་གྱིས་སྟོན་ནོ། །གཞོང་མི་བཀུར་བ་ཆར་
གཙོད་པ་ནི་ནན་བྱར་དང་། ལས་དང་ལའོར་ལོ་བྱེད་བ་དང་། ཚུད་པའི་གཞི་རྒྱུ་གྱིས་སྟོན་ནོ། །
དེ་ནས་གཅིག་ནི། སྟོ་བ་བཤགས་པའི་ཕྱིར་བཙོས་དང་། རུས་འབྱུང་བཞི་དང་། ས་གཞན་བཞི་
དང་། ཡོངས་སྟོངས་གྱི་བཞི་རྒྱུ་གྱིས་སྟོན་ནོ། །ཆོ་འདིའི་ཟག་པ་རྒྱུ་གྱིས་སྟོན་པ་ནི། གསོ་
སྟོང་དང་། དབྱར་དང་། དགག་དབྱེའི་གཞི་གསུམ་གྱིས་སྟོན་ནོ། །དེའི་ལྷག་མ་རྒྱུ་གྱིས་
ཐམས་ཅད་གྱི་ཆ་མཉམ་པར་སྟོན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཡན་ཡོན་དེ་དང་ལྡན་པའི་བཙས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ནི། སྟོན་པའི་གསུང་གི་
མཆོམས་རྒྱུ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་འགལ་བར་བྱས་པ་ནི་ལྟར་བཤོ། །དེ་ལ་མཆོན་
ཉིད་མཆོན་གཞིའི་དབྱེ་བ། རྒྱུ་གཞན་གཞན་ལ་ཕབ་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། རབ་ཏུ་བྱུང་
བའི་སྟོན་པ་ཐོབ་ལ་གསོ་རུང་དང་ལྡན་པའི་རྟོན་ཅན་གྱིས་བཙས་པ་དང་འགལ་བར་བྱས་པའི་
ཉིས་པའོ། །འཆལ་བའི་ཚུལ་བྱིམས་ལ་ལྟར་བས་བྱབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་སྦྱར་བཙས་པའི་རྟོན་
ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་སྟོན་མིན་ཅན་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོན་ལྡན་ཡིན་ཀྱང་དགོ་
བསྟོན་རྒྱུ་ལ་ལྟར་བའི་རྒྱུ་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། བྱིམ་པ་རྒྱུ་ལ་ནི་
བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་མང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགོ་ཚུལ་ལ་དེའི་རྒྱུ་པར་བཞག་པ་
ཡོད་ཀྱང་ཉིས་བཙས་གྱི་མིང་ཅན་ལས་གཞན་གྱི་རྒྱུ་པར་བཞག་པ་མ་མཛད་དེ། ཇི་སྐད་དུ།
འོད་ལྡན་ལས། དགོ་ཚུལ་གྱི་ལྟར་བ་ནི་རྒྱུ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཉིས་བྱས་ཁོ་ནར་ཟད་དོ་ཞེས་
གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལ་འང་གསུམ་སྟེ། ཕམ་འབྲའི་དང་། བཤགས་བྱའི་དང་། ཡིད་གྱིས་
བསྟོན་བྱའི་ཉིས་བྱས་རྒྱུ་སོ། །དང་པོ་ལ་འང་འཆབ་བཙས་དང་། འཆབ་མེད་གྱི་དབྱེ་བས་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་དག་བྱེད་མ་གསུངས་ལ། གཉིས་པའི་དག་བྱེད་དུ་དགོ་འདུན་གྱིས་
བསྒྲུབ་པ་བྱིན་ནས་སྟོད་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། སྟོ་ཆོན་གྱི་སྟོ་ནས་དབྱེ་བ། ཇོ་བོའི་སྟོ་ནས་དབྱེ་བ། ཀུན་སྟོང་གི་
སྟོ་ནས་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དགོ་སྟོང་པ་མའི་ལྟར་བ་ནི་རིགས་ལྟ་སྟེ། ཕམ་པ་དང་། དགོ་

འདུན་ལྷག་མ་དང་། ལྷུང་བྱེད་དང་། སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བ་དང་། ཉེས་བྱས་རྣམས་སོ། །
 སྒྲོམ་པོ་ནི་ཡམ་ལྷག་གང་རུང་གི་སྡེ་ཆོན་དུ་གཏོགས་ལ། སྒྱུར་བའི་ཉེས་བྱས་རྣམས་ཀྱང་རང་རང་
 གི་སྡེ་ཆོན་དུ་གཏོགས་ལ། ལྷུང་བ་སྡེ་ལྷའི་སྐབས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཉེས་བྱས་རྣམས་ཀྱང་ཉེས་
 བྱས་ཀྱི་སྡེ་ཆོན་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ནོ། །སྡེ་ཆོན་ལྷ་པོའི་བྱུང་པར་ཡང་ཀུན་སྒྲོང་གི་སྒྲོ་ནས་འབྱེད་
 དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རེག་པ་དང་འབྲིག་ཚིག་སྒྲུབ་ལྟ་བུ་ཡམ་པ་དང་པོའི་ཀུན་སྒྲོང་གིས་
 བསྐྱང་ན་དེའི་སྒྱུར་བར་འགྱུར་ལ། དེས་མ་སྐྱང་ན་ལྷག་མར་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་
 ཡང་། དེའི་ཆ་ནི་དེར་གཏོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སོ་སོའི་མཆོན་ཉིད་ནི།

བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་བཅས་པ་དང་འགལ་བའི་ལུང་བ་གང་ཞིག །རང་གི་དག་
བྱེད་བསྐྱབ་པ་བྱིན་ནས་སྦྱོད་པའི་རིགས་ཡིན་པའོ། །

དབྱེན་འཆབ་བཅས་དང་། འཆབ་མེད་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། གཙ་བ་གང་ཞིག །
 རྟེན་དེ་ལ་རང་རྒྱུད་གསོར་མི་རུང་དུ་བྱས་པའོ། །དབྱེན་དགོ་སྤྱོད་པ་མའི་དབྱེ་བས་གཉིས་ལས།
 བའི་འཆབ་བཅས་ནི་ཆེ་དེ་ལ་སོར་རྒྱུད་པ་མི་སྤྱིད་ཅིང་། མའི་འཆབ་བཅས་མཚན་གྱུར་པའི་
 དབང་གིས་སོར་རྒྱུད་པ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་རྟེན་པམ་འཆབ་བཅས་ལྷན་བཞིན་པའི་དགོ་སྤྱོད་མ་
 མཚན་གྱུར་པ་ན། དེའི་འཆབ་ཉེས་དག་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དེ་ལ་ཉེས་པ་བཅའས་པ་མ་
 ཡིན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཆབ་མེད་དེ་ཡང་རྟེན་པའི་སྤྱོད་པོར་གནས་
 གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། བྱས་པ་ནི་རང་གི་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །མདོར་ན་ཐུན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་པམ་པའི་མཚན་ཉིད། གཙ་བའི་མིང་ཅན་གྱི་ལྷུང་བ་གང་ཞིག །དགོ་སྤྱོད་པའི་
 རྟེན་ལ་པམ་པར་མ་བཅས་པའོ། །

ཐམ་པའི་ངོ་བོ་ནི། བྱེ་སྐྱེ་ལྟར་ན་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཞུགས་སྐྱེ་ངེས་ལ། དེའི་སྐྱོར་
པའི་ལྟར་བ་ལ་ནི་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཞུགས་ཀྱང་སྤྱིད་དོ། །

གཉིས་པ་དག་འདུན་ལྷག་མའི་མཆན་ཉིད། དེའི་རྒྱད་ཀྱི་བཅས་པ་དང་འགལ་བའི་ལྷ་
བ་གང་ཞིག །ལྷག་མའི་མིང་གིས་ཐྱིར་བཅོས་བྱས་ན་འདག་རྩ་རུང་བའོ། །དབྱེ་ན། ཐུན་མོང་
བ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །མཆན་ཉིད་ནི། དེ་གང་ཞིག་ལ་མ་གཉིས་ཀའི་རྟེན་ལ་ལྷག་

མར་བཅས་པ། ཞེས་དང་། དེ་གང་ཞིག །ཡའི་རྟེན་ལ་ལྷག་མར་མ་བཅས་པ་ཞེས་དང་། དེ་གང་ཞིག་མའི་རྟེན་ལ་ལྷག་མར་མ་བཅས་པ་ཞེས་སོ་སོར་སྒྲུབ། དབྱེ་ན་པ་ལ་བརྟུག་སུམ་དང་། མ་ལ་ཉི་ཤུའོ། །ཡང་དེ་གང་ཞིག་ལྷ་བྱེད་གྱིས་མིང་རིགས་གྱི་ཕྱིར་བཅོས་བྱས་པས་དག་ཏུ་རུང་བ་སྟེ།

ལྷ་བྱེད་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་སྤང་བའི་ལྷ་བྱེད་དང་། ལྷ་བྱེད་འབའ་ཞིག་པའོ། །དང་བོའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་དེའི་མིང་གིས་ཕྱིར་བཅོས་བྱས་ན་དག་ཏུ་རུང་བའོ། །དབྱེ་ན་ཐུན་མོང་བ་བརྟུག་སྟེ། དགོ་སྒྲོང་མ་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བརྟུག་བཞིའོ། །གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། ཡང་དེ་གང་ཞིག །ལྷ་བྱེད་འབའ་ཞིག་པའི་མིང་གི་དེ་བྱས་ན་དེར་རུང་བའོ། །དབྱེ་ན་ཐུན་མོང་བ་བརྟུག་ཏུ་ཅ་གཉིས། དགོ་སྒྲོང་མ་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བརྟུག་དང་བཅོ་བརྟུག་དོ། །

སྡེ་ཚན་བཞི་པ་སོར་བཤགས་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་དེའི་མིང་གིས་ཕྱིར་བཅོས་བྱས་ན་དག་ཏུ་རུང་བའོ། །དབྱེ་ན་པ་ལ་བཞི་དང་། མ་ལ་བརྟུག་གཅིག་ཡོད་པ་ལས་ཐུན་མོང་བ་ནི་གཅིག་ཁོ་ནའོ། །

སྡེ་ཚན་ལྔ་པ་ཉེས་བྱས་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་དེའི་མིང་གིས་དེ་བྱས་ན་དེར་རུང་བའོ། །དབྱེ་ན་བརྟུག་དང་བརྟུག་གཉིས་ལས་པ་མ་ལ་སོ་སོར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་གཉིས་སོ། །དེ་དག་ཀྱང་སྡེ་མ་གྱི་བསྐྱེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། མ་བསྐྱེས་པ་ནི་གིན་ཏུ་མང་ངོ། །

གཉིས་པ་དོ་བོའི་སྒྲོན་ནས་དབྱེ་བ་ནི། བྱ་བ་མི་བྱེད་པ་དང་། མི་བྱ་བ་བྱེད་པའོ། །དང་བོ་ནི་གནས་གྱི་སྒྲ་མ་ལ་མི་བརྟེན་པ་དང་། གསོ་སྒྲོང་དང་དགག་དབྱེ་ལ་སོགས་པ་མི་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་སྡེ་ཚན་ལྔ་བོ་རྣམས་བྱེད་པའོ། །

གསུམ་པ་ཀུན་སྒྲོང་གིས་དབྱེ་བ་ནི། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་སྟོབ་དང་། བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་སྟོབ་པའོ། །གཉིས་པའི་བྱེད་པར་བམ་པོ་ལྷ་བརྟུག་པ་ལས། འཛིག་རྟེན་དང་འགལ་བ་དང་། འདུལ་བ་དང་འགལ་བ་ཞེས་གསུངས། མཛོད་འགྲེལ་ལས། སེམས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཁོ་ནས་ཀུན་ནས་སྒྲོང་དགོས་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་ལྷང་མ་བསྟན་གྱིས་ཀྱང་ཀུན་སྒྲོང་བྱེད་སྟོན་པ་ཞེས་གསུངས། བོད་སྐད་མ་ཁ་ཅིག རྟེན་དགོས་བྱེད་པར་འགའ་ཞིག་ལ་ལྷོས་ནས་གནང་བའི་སྐབས་

ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཞེས་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཁོ་ནའི་རྟེན་ལ་ཉེས་པར་འགྱུར་བ་ཞེས་
གསུངས། རང་གི་ལུགས་ནི། སྤྱིར་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ནི། བཅས་པ་མེད་པའི་རྒྱུད་ལ་
འགྱུར་བའི་མི་དགོ་བ་དང་པལ་ཆེར་དོན་གཅིག་བས་འདིར་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་མ་བབ་ལ།
འདིར་ལྷ་བར་གྱུར་བའི་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་མཚན་ཉིད་ནི། བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་
རྒྱུད་ཀྱི་བཅས་པ་དང་འགལ་བའི་ལྷ་བར་གང་ཞིག །ལྷ་བར་བྱོད་ཀྱི་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་ཉོན་མོངས་
པ་ཅན་གྱིས་ངེས་པར་བྱེད་དགོས་པའོ། །འདིར་སྒྲོབ་དཔོན་དམར་སྟོན་པའི་གསུང་གིས་ལྷ་བར་
དེའི་རྒྱ་དེའི་རིགས་ཐམས་ཅད་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་ངེས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་ནི། སྤྱིར་རྟེན་གྱི་
ནས་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོག་གཅོད་ཀྱི་པམ་པ་ལྷ་བྱུང་ལ་མ་ངེས་སོ། །ཡང་དེ་གང་ཞིག །ལྷ་བར་བྱོད་ཀྱི་
དུས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་གི་རིགས་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡང་སྤྱིད། ལྷ་མ་བསྟེན་ཡང་སྤྱིད་པ་དེ་བཅས་
རྒྱུད་གི་མཚན་ཉིད་དོ། །དམར་སྟོན་པ་ལྷ་བར་དེའི་རྒྱ་གཉེན་པོའི་སྒྲོས་ཀྱང་བྱེད་སྤྱིད་པ་ཞེས་
གསུངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སྒྲོས་བྱེད་པའི་གཉེན་པོའི་སྒྲོ་ཡིན་ན་དགོ་བ་ཡིན་
དགོས་ལ། བཅས་ལྷ་བར་གྱི་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་དགོ་བ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབྱེ་ན་གཉིས་ཏེ།
རང་བཞིན་དང་འབྲེལ་བའི་བཅས་པ་དང་བཅས་པ་རྒྱུད་པ་ཅན་ནོ། །དང་པོ་སྒྲོག་གཅོད་པམ་པ་
ལྷ་བྱུང་། །གཉིས་པ་ནི་མེ་ལ་རིག་པའི་ལྷ་བྱེད་ལྷ་བྱུང་། །དེ་ལྷ་རབ་ཤད་པ་ན་བཅས་རང་གི་
ལྷ་བར་འགལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དགོ་སྒྲོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་མི་བསད་པའི་ལྷ་བར་ཡན་ལག་ཆང་བ་དེ་རྣམ་
སྟོན་སྤྱུག་བསྐྱེད་པའི་ཆ་ནས། རང་བཞིན་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཅས་པ་དང་འགལ་
བའི་ཆ་ནས་བཅས་ལྷ་བར་དུ་བཞག་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་ལྷ་བར་ལ་བཅས་ལྷ་བར་གིས་བྱུང་བ་ཡིན་
པས་ན། རང་བཞིན་དང་འབྲེལ་བའི་བཅས་ལྷ་བར་དང་། བཅས་རྒྱུད་གི་ལྷ་བར་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་
པར་གང་ཡིན་ཞེས་དབྱུད་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་བཅས་རང་གི་ལྷ་བར་བྱུང་པར་གང་ཡིན་
ཞེས་དབྱུད་པ་ནི་མཁས་པ་མགུ་བ་སྤྱིད་པའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དེ་ཉིད་ཀྱང་མ་བཤད་
པས་འཆད་མི་དགོས་སོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་སྤྱི་བཞི་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡིན་ལ་བཅས་
པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མ་ཡིན་པའི་སྟེན། བྱིས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱི་བ་རྣམས་སོ། །ཅིག་ཤོས་ཡིན་ལ་དེ་
མ་ཡིན་པ་ནི་བཅས་པ་རྒྱུད་པ་ཅན་གྱི་ལྷ་བར་རྣམས་སོ། །གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི་པམ་པ་བཞི་པོ་ལྷ་

མུའོ། །གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ནི། དགོ་སྒྲོང་མ་རྒྱ་མོའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་འཆབ་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཡང་
ལུང་དུ་བསྟན་པ་གང་ཞིག་ རང་འབྲས་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་འབྱེན་བྱེད་དེ། རང་བཞིན་གྱིས་ཁ་ན་
མ་ཐོ་བའི་མཚན་ཉིད། དབྱེན་བཅས་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་དང་། འབྲེལ་བ་གཉིས་སོ། །

གསུམ་པ་རྣམ་གཞག་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ལ། ལྷུང་བའི་ངོ་བོ་ལ་དབྱེད་པ། རྒྱུ་ལ་དབྱེད་པ།
ལྷུང་བའི་ཐབས་ལ་དབྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲིར་ཉེས་པ་ལ་ཡིད་གྱི་ཉེས་པ་མང་ཞིང་གཙོ་ཆེ་
མོད་འདིར་ནི་ལུས་ངག་གི་ཉེས་པ་ངོས་འཛིན་པ་སྐབས་སུ་བབ་པ་ཡིན་ཏེ། སོ་ཐར་སྒྲིམ་པའི་
འགལ་རྒྱུ་འཆད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རི་ལྷར་ཞེན། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲུབ་སེའི། ལུས་
ངག་གི་ལས་ལ་གཟུགས་ཅན་གྱིས་ཁྱབ་ཅིང་། དེ་ལ་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་དབྱེ་
བས་གཉིས་སོ། །མདོ་སྒྲེ་པ་ནི། །ལྷུང་བའི་ངོ་བོ་ནི་སེམས་བྱུང་སེམས་པ་ཡིན་ལ། དེ་དང་ལྷན་
ཅིག་པའི་ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་ནི། ལྷུང་བའི་རྒྱུ་དང་འབྲས་སུ་ལ་ལྷུང་བའི་མིང་གིས་བཏགས་
པའོ། །ཞེས་འདོད་ཅིང་། དོན་ལ་གནས་པ་ནི། ལྷུང་བ་གང་དང་གང་ཡིན་པ་དེའི་མཐར་ཐུག་
གྲུབ་ཟིན་པའི་དེ་དུས་ཀྱི་སེམས་བྱུང་སེམས་པ་ནི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞི་དང་། ལུས་ངག་གི་བྱ་བ་
དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཇུག་བཞིན་པའི་སེམས་བྱུང་སེམས་པ་ནི་སྒྲིར་བའི་ལྷུང་བ་མཚན་ཉིད་པའོ། །
ལྷུང་བ་དེ་དང་དེའི་རྒྱུ་ཀྱང་སྒྲོང་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་པ་ནི། འདིར་ལྷུང་བར་མི་འཇོག་སྟེ། ཡིད་
གྱི་ལས་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྒྲོག་གཙོད་ཀྱི་རྒྱུ་དུས་ཀྱི་ཀྱང་སྒྲོང་དེ་སྒྲོག་གཙོད་ཀྱི་ལྷུང་
བར་མི་འཇོག་པ་བཞིན། འདིར་སུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆའི་གསུང་གིས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་ལུགས་ལ་
སྒྲིམ་པའི་ངོ་བོ་ལ་རིག་བྱེད་ཡིན་མ་ཡིན་གཉིས་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། ལྷུང་བ་ལ་ཡང་རིག་བྱེད་ཡིན་
མ་ཡིན་གཉིས་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གིས་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་རིག་བྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། བཙོལ་
བས་འགྲུབ་པ་རྣམས་ནི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་མོད་ཀྱང་ཞིབ་ཏུ་
འབྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར། ལུས་ངག་གི་མི་དགོ་བ་བདུན་པོ་གང་རུང་གི་ལས་
ལམ་དངོས་གཞི་ཡིན་ན། རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཡིན་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན། འབྱུང་
བ་ཚོགས་པ་གཅིག་ལས་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་སྒྲེབ་
ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲོག་གཙོད་པ་ལྟ་བུའི་ལུས་ཀྱི་བྱ་བ་མ་ཇོགས་ཀྱི་བར་དུ་

སྒྲིག་གཅོད་ལྟ་བུའི་ལས་ལམ་དངོས་གཞི་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། རྩོམ་སྒྲིག་བྱ་བའི་ལས་ལམ་
 རིག་བྱེད་མ་ཇོགས་པའི་བར་དུ་ཕ་རོལ་པོས་དོན་གོ་བ་མི་འབྱུང་ལ། དེ་མེད་པར་དེའི་ལས་ལམ་
 དངོས་གཞི་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ལས་ལམ་དངོས་གཞིའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་རིག་བྱེད་དང་རིག་
 བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཉིས་དང་པོར་སྒྲིབ་པའི་དུས་སྔ་ཕྱི་བར་ཁས་སྒྲུབ་དུ་ཡང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །
 ཡང་རི་སྐད་དུ། མི་དགོ་དུག་ནི་རྣམ་རིག་མིན། །ཞེས་བཤད་པའང་དུག་པོ་དེ་གཞན་ལ་བཅོལ་
 བས་ཇོགས་པའི་ཆོ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མེད་པར་སྟོན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པ་ན་སྟོད་པའི་
 རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་འགྲུབ་པ་ནི་ངེས་པར་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར།
 གཅིག་རྣམ་གཉིས་ཞེས་བཤད་པའང་ལོག་གཞུང་གི་དངོས་གཞི་ལ་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་
 ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལས་ལམ་དངོས་གཞི་སྒྲིལ་བ་དང་དུས་མཉམ་དུ་
 ལས་བྱེད་པ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་རིག་བྱེད་ཡོད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་རི་སྐད་དུ། དེ་དག་
 གྲུང་བྱེད་ནའོ་ཞེས་བས་གྲུང་། མི་དགོ་བ་དུག་པོ་རང་ཁོ་ནས་བྱས་པའི་ཆོ། ལས་ལམ་དངོས་
 གཞིའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་རིག་བྱེད་ཡོད་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆོ་ཡང་དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་
 རང་གི་ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་ཡོད་པ་ལ་བསམས་པའི་ཕྱིར། དེའི་དུས་ཀྱི་རིག་བྱེད་དེ་དག་ལས་
 ལམ་དངོས་གཞི་ཡིན་ནོ་སྟུམ་ན། དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་དངོས་གཞིའི་
 ལྗང་བ་དང་དུས་མཉམ་པའི་ལུས་ཀྱི་བྱ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། དེའི་དངོས་གཞིའི་ལྗང་བ་མ་ཡིན་ཏེ།
 དེའི་འཇུག་གི་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གནས་ནས་སྟོས་ཏེ་སྟེད་པའི་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །ལས་
 ལམ་དེའི་དངོས་གཞི་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་བའི་མི་དགོ་བ་ཡིན་པ་ཅུམ་གྱིས་དེའི་ལས་ལམ་
 དངོས་གཞི་ཡིན་པ་མི་འགྲུབ་སྟེ། དཔེར་ན་སྒྲིག་གཅོད་ཀྱི་དངོས་གཞི་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་
 བའི་སེམས་པའི་ལས་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རང་གི་ལུགས་ནི། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་
 དབང་དུ་བྱས་པའི་སྦྱོར་འཇུག་གི་ལྗང་བ་ལ་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་
 ལ། དངོས་གཞིའི་ལྗང་བ་ལ་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པས་བྱུང་བ་དང་། བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་
 དབང་དུ་བྱས་པའི་དངོས་གཞི་ལ་ཡང་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་འདོད་པ་ནི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲི་
 བའི་བསམ་པའོ། །དེ་ཡང་དཔེར་ན་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བཅས་འགལ་གྱི་ལྗང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་

ལ། དེ་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་སུ་མི་འདོད་དེ། ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རི་རྒྱན་
 དུ། རྣམ་རིག་མིན་ལུང་བསྟན་མིན་མེད། །ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །འོ་ན་དག་བཙུག་པ་ལ་ལྷ་བྱེད་
 བ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་དེ་རི་རྒྱན་དུ། དག་སྟོང་དག་བཙུག་པས་བརྒྱ་ལམ་བརྒྱ་ལམ་ན་དུན་པ་
 ཉམས་པར་གྱུར་ནས་ཆོས་གོས་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབ་པ་འཆང་བ་དང་། སྦྱར་མ་མེད་པ་གྲོང་དུ་
 འཇུག་པ་དང་། ཡང་ཡང་བ་དང་། འདུས་ཤིང་བ་དང་། གཉིད་ལོག་པའི་བྱེད་མེད་གྱི་
 མལ་དུ་ཉལ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལྟ་བུ་དག་ནི། དག་སྟོང་དག་བཙུག་པས་བྱེད་ན་ཉེས་པ་དེ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་སེམས་གྱིས་བྱེད། ཅེས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་གཞིར་གསུངས་པས་སོ། །
 ཡང་དག་སྟོང་གི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་སེམས་མེད་པར་ཤིང་ལྷོན་པ་བཅད་པར་བྱའོ་སྟུང་པས།
 གཞན་གྱི་སྟོག་བཅད་པ་ལྟ་བུ་ལ་ནི་བཅས་ལྷ་རིག་བྱེད་ཁོ་ན་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི། རིག་བྱེད་མ་ཡིན་
 པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དུས་གྱི་ལུང་བ་དེ་མི་དག་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དུས་དེར་ལུང་བ་
 མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྦྱར་བ་ལ་ཉེས་བྱས་བསྐྱེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་
 སུ་འབྱེན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རྒྱལ་དབྱེད་པ་ནི། རི་རྒྱན་དུ། འདུལ་བ་བསྟུས་པ་ལས། དེ་ཡི་རྒྱལ་ཡང་རྣམ་
 བཞི་སྟེ། །མི་ཤེས་པ་དང་བག་མེད་དང་། །ཉོན་མོངས་མང་དང་མ་གུས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར་མི་ཤེས་པ་དང་། བག་མེད་པ་གཉིས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའོ། །

གསུམ་པ་ལུང་བའི་ཐབས་ནི། རི་རྒྱན་དུ། བསྟན་པ་ལས། འགྲོད་པ་རྣམ་པ་ལྟ་སྟེད་དང་། །
 བག་ཡོད་རྣམ་པ་ལྟ་དང་ནི། །རྣམ་ལྟ་འགྲོད་པ་བསལ་བ་ལ། །བརྟེན་ནས་ལུང་ལས་ལུང་བར་
 འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ནི་ལུང་བའི་རྒྱལ་ཡིན་ལ། ལུང་བ་དངོས་ནི། རི་རྒྱན་དུ་ལུང་ལྟ་
 ཚན་ལས། གསོལ་བས་ལུང་བ་དང་། གསོལ་མི་དགོས་པར་ལུང་བ་དང་། བདས་ལུང་བ་དང་།
 དོན་དམ་པར་ལུང་བ་དང་། དག་སྟོང་མ་མཚན་གྱུར་པས་ལུང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་
 དང་པོ་ནི་བཤགས་པ་ལ་བྱ། གཉིས་པ་ནི་བཤགས་མི་དགོས་པར་ཡིད་གྱིས་བསྟུམ་པ་ཙམ་ལ་བྱ།
 གསུམ་པ་ནི། ལུང་བ་བྱིན་གྱིས་རྫོབས་པའི་ཆོག་ལ་བྱ། བཞི་པ་ནི་དག་བཙུག་པ་ཐོབ་པའོ། །
 ལྷ་པ་ནི་ཤེས་པར་སྟའོ། །ཡང་ལུང་ལྟ་ཚན་ལས། ཉེས་པ་ལས་འབྱུང་བ་ནི་ལྟ་སྟེ། མཐོང་བས་

འབྱུང་བ་དང་། བསྐྱུགས་པས་འབྱུང་བ་དང་། ཐོག་མ་ནས་བྱས་པས་འབྱུང་བ་དང་། ཕྱིན་གྱིས་
བརྒྱབ་པས་འབྱུང་བ་དང་། བཤགས་པས་འབྱུང་བ་དང་ལྷ་གསུངས་སོ། །དང་པོ་ནི་ཉེས་པ་ལ་
ཉེས་པར་མཐོང་བའོ། །གཉིས་པ་ནི་ཆད་ལས་ཉམས་སུ་སྒྲུངས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། དང་པོ་
ནས་འཕྱོལ་བས་འཆབ་ཉེས་མི་འབྱུང་བའོ། །བཞི་པ་ནི་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བའོ།
ལྷ་པ་ནི་ཤེས་པར་སྒྲུབ་པའོ། །འོ་ན་བཤགས་པས་ཉེས་པ་འདག་པར་གསུངས་པ་དེ་ས་བོན་
འདག་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ས་བོན་འཛོམས་པའི་རྒྱས་པ་ནི་འཛིག་ཏེན་པའི་ལམ་གང་
ལ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷ་བ་རྣམས་ནི་མཐོང་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་སྒྲུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
བས་ན། ཉེས་པ་དེ་དང་དེའི་རྣམ་སྒྲིན་དང་། བདག་པོའི་འབྲས་བུ་འབྱིན་པ་ཐག་སྒྲིང་བ་ལ་ཉེས་
པ་ལས་ལྷ་བ་པའི་ཐ་སྙད་གྱི་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ། ཉམས་པར་བྱེད་པ་ལམ་པའི་སྒྲེ། གསོ་བ་དག་འདུན་ལ་
རག་ལས་པ་ལྷག་མའི་སྒྲེ། དག་པའི་ཆོས་ལས་ལྷ་བ་པར་བྱེད་པ་ལྷ་བ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲེ། སྒྲེ་སྒྲགས་གྱི་
རྣམ་པས་འཕྱོལ་བ་སོ་སོར་བཤགས་པའི་སྒྲེ། བན་ཏན་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་བསྐྱབ་བྱའི་སྒྲེ་ཆོན་
རྣམས་སོ། །དང་པོ་ལ། འདོད་པ་ལས་གྱུར་པ། གཞོད་པ་ལས་གྱུར་པ། བསྐྱོད་པ་ལས་གྱུར་
པའོ། །

དང་པོ་ལ། རང་སེམས་ཅན་ལ་འདོད་པར་གྱུར་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་ཡོ་བྱད་ལ་འདོད་པ་
ལས་གྱུར་པའོ། །དང་པོ་ལ། ལྷ་བ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་གཞུང་གི་ཚུལ་དུ་བཤད། ཐུན་ཆོགས་
ནས་འབྱུང་བ་ཁ་སྐྱོང་གི་ཚུལ་དུ་བཤད། གཞུང་དམ་པ་ནས་འབྱུང་བ་བྱེད་པར་ཞིབ་མོར་གཏན་
ལ་འབེབས་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བཤད་པའོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཞུ་བའི་སྐབས་ནས་དང་།
འདུལ་བྱེད་ཀྱི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བའོ། །དེ་རྣམས་གཞུང་དང་བད་སྒྲོད་པ་ནི་སྒྲུབ་པའོ། །སྐབས་འདི་
དག་ཏུ་འདི་ལྷ་བ་ཤེས་པར་བྱ་སྒྲེ། སྒྲིང་གཞི་དང་། ལྷ་བ་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི།
ཡུལ་གང་དུ། གང་ཟག་གང་གིས། ཉོན་མོངས་པ་ཇི་ལྟ་བུས་ཉེས་པ་གང་བྱས་པ་རྣམས་སོ། །
ཅིའི་ཕྱིར་སྒྲིང་གཞི་ཞེས་བྱ་ན། དེའི་སྐད་དོད་ལ་ནི་ཁྱེན་ཞེས་པ་ངེས་པར་སྒྲེར་བའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་
ཅེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞི་དང་། བསམ་པ་དང་སྒྱུར་བ་དང་། མཐར་ཐུག་པ་བཞིའི་སྒྲོ་

ནས་བཤད་པར་བྱའོ། །དང་པོ་གཞི་ལ། རྟེན་དག་སྤྱོད་ནི་ཚུལ་བྲིམས་དང་ལྡན་པ། བཅས་པ་
 དང་ལྡན་པ་གཉིས་ཆོགས་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་ལས་དག་སྤྱོད་གང་དག་སྤྱོད་རྒྱུས་དང་ལྡན་
 ཅིག་བསྐྱབ་པ་མཚུངས་པར་བྱུང་པས། བསྐྱབ་པ་མ་ལུས་བསྐྱབ་པ་ཉམས་པར་མ་བྱས་པར་ཞེས་
 སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། ལས་དང་པོ་བ་ལ་བཅས་པ་མེད་པར་གསུངས་པའི་བྱིར། འོན་
 བཅས་པ་མཛད་པ་དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་ཡིན་ཞེ་ན། མདོན་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ལོ་བཅུ་གཉིས་པ་ལ་
 བཅས་པ་མཛད་པར་ལུང་དུ་གསལ་བར་གསུངས་ལ། ཁ་ཅིག་ད་ལྟར་གྱི་ཆོག་གུང་བ་དང་བཅས་
 པ་མཛད་པ་དུས་མཚུངས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། རྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ནས་ལོ་
 སྟག་པ་ལ་ཆེ་དང་ལྡན་པ་འཆར་ཀ་ད་ལྟར་གྱི་ཆོགས་བསྟན་པར་རྫོགས་པ་བྱས་པར་ལུང་དུ་
 གསལ་བར་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་བྱི་རོལ་ཡོ་བྱད་ལ་ཆགས་པ་མ་བྱིན་པར་ལེན་པའི་
 བམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱུ་འབྱེད་གཞུང་གི་ཚུལ་དུ་བཤད། དཔེ་ཆོགས་ཁ་སྤྱོད་གི་ཚུལ་དུ་བཤད།
 གཞུང་དམ་པ་དོགས་གཅོད་གྱི་ཚུལ་དུ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་སྤྱིའི་དོན་དང་གཞུང་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ། གཞི་བསམ་པ། སྦྱོར་བ།
 མཐར་ཐུག་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ་རྟེན་ནི་དག་སྤྱོད་གི་སྒྲིམ་པ་གསོར་རུང་ཡན་ཆད་དང་ལྡན་
 པ་བསམ་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའོ། །ཡུལ་ནི་མའི་འགོ་བ་པ། རང་ལས་ནོར་ཐ་དད་པའོ། །
 དངོས་པོ་རིན་ཐང་ཆད་པའོ། །བསམ་པ་གཉིས་ལས། སྦྱོར་འདུ་ཤེས་མ་འབྱུལ་བ་དང་། བྱི་
 ཐུག་ཏུ་ཀུན་སྤྱོད་ནི་ནོར་འདི་ནི་གཞན་གྱི་ཡིན་ཏེ། མ་གནད་ཡང་བདག་ཉིད་གྱི་ཆེད་དུ་གཏན་དུ་
 དབུལ་སྒྲིམ་པའོ། །སྦྱོར་བ་ལུས་ངག་ཏུ་བྱུང་བའི་བརྒྱུ་བར་བརྒྱུམས་པའོ། །མཐར་ཐུག་གནས་
 བས་སྦྱོས་པའོ། །

འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། རིན་ཐང་གི་ཆད་བརྩི་བ་དང་། གནས་ནས་སྦྱོས་པའི་ཆད་བརྩི་བའོ། །
 དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རིན་ཐང་ཇི་ལྟར་ཆད་པའི་ཚུལ་དང་། རིན་ཐང་གི་ཆད་དངོས་སོ། །དང་
 པོ་ནི། ཡུལ་དུས་གྱི་བྱེད་པར་དེ་ཉིད་དུ་རིན་ཐང་ཆད་བ་དགོས་ཏེ། ཡུལ་གཞན་དུ་བྱིར་བ་དང་།
 དུས་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་ཁེ་སྦྱོགས་མི་རྩི་བའི་བྱིར། དེ་ཡང་ཇི་སྒྲིམ་དུ། རིན་ཐང་ནི་བརྒྱུ་བའི་
 གནས་དང་དུས་གྱིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བརྒྱ་བྱ་དང་རྒྱ་བྱེད་གཉིས་ཀ་ལ་སྦྱོས་ཏེ་རིན་

ཐང་ཚང་བ་དགོས་ཏེ། རྒྱུ་པོ་བཅུ་ལྔ་བདག་པོ་བཅུ་ལྔ་བརྒྱ་བའི་ཆེ། རིན་ཐང་ཚང་བ་བརྒྱ་
 དགོས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་ཆེ་རྒྱུ་པོ་རེ་རེའི་ལག་ཏུ་རིན་ཐང་ཚང་བ་བཅུ་བཅུ་དགོས་པའོ། །དེ་
 ཡང་རྒྱུ་པོ་དང་བདག་པོ་གཉིས་ཀས་བགོ་བཤའ་བྱས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། གཉིས་
 ཀའི་འཛོག་རྩལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་བརྒྱ་བ་དང་། བཅུ་ལྔ་བརྒྱ་བ་
 གཉིས་རིན་ཐང་གི་ཚད་ལ་མང་ཉུང་མེད་དོ། །རྒྱུ་པོ་དང་བདག་པོ་གང་རུང་གི་འཛོག་རྩལ་དང་
 གང་རུང་གི་བགོ་རྩལ་ཡིན་ན། བཅུ་ལྔ་བརྒྱ་བའི་ཆེ་རིན་ཐང་ཚང་བ་བཅུ་ཆོག་པ་ཡིན་ནོ། །
 དོན་དེ་དག་གྲང་དབུ་ལ་བར་བྱ་བ་དུ་མ་ཉིད་ཡིན་ན་དེའི་ཆ་སོ་སོའོ། །རྒྱུ་པོ་རྣམས་གྲང་དོ། །
 ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་སྦྱོར་བ་གཅིག་གི་ནང་དུ་རིན་ཐང་ཚང་དགོས་ཏེ། སྦྱོར་བ་སོ་སོ་བ་
 སྣམས་ནས་རིན་ཐང་ཚང་ཡང་མཐར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། ལུང་པོ་ལས་བརྒྱ་བ་
 ལན་རེ་རེ་ཞིང་སྤངས་པ་ཐ་དད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། གཞུང་ལས་འབྱུང་བ་དང་། གཞན་གྱི་བཞེད་པ་དང་། རང་གི་འཐད་པ་
བཞག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གཞུང་འགྲེལ་ལས། རིན་ཐང་གི་ཚད་ཀར་ཤ་བ་ནིའི་བཞི་ཆ་ཡིན་པ་
ནི་མི་མཐུན་པ་མེད་པར་གསུངས་ལ། དེའི་རིན་ཐང་གི་ཚད་ལ་ངེས་པ་ནི་ཡོད་པར་མ་གསུངས་
ཏེ། རེས་འགའ་མ་ཤ་གཉི་ཤུ་ལ་དང་། རེས་འགའ་བཅུ་གཉིས་ལ་དང་། རེས་འགའ་བཞི་བཅུ་
ལ་བྱེད་པར་ལུང་དུ་གསུངས་ཞིང་། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་བ་བརྩམ་བའི་དུས་སུ། མ་ཤ་གཉི་བཅུ་དུག་
ཀར་ཤ་བ་ན་གཅིག་གི་ཚད་དུ་བཤད་པས་སོ། མ་ཤ་གཉི་དང་ཀར་ཤ་བ་ན་གཉིས་ཀ་ཡང་དངོས་པོ་
རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ངེས་པ་མི་སྒྲིང་སྟེ། ལུང་ཁྱབ་ལས། དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་གསེར་རམ་དངུལ་ལམ་
ཟངས་སམ་ལྷགས་ལས་བྱས་པ་གཟུགས་སུ་དོད་པ་བཅོལ་དུ་རུང་བ་ཞིག་ཡིན་པར་བཤད་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། བོད་ཀྱི་སློབ་དཔོན་ལྷ་མ་རྒྱལ་ས་ན་རེ། རྒྱ་གར་དུ་ཀར་གཤེད་ཀྱི་རྒྱལ་
གཞན་བྱེད་པ་ན། དེའི་ལས་བྱས་པ་དེ་དབང་བཅན་པར་ཁུ་འགྲེལ་ལས་བཤད་ཅིང་། བོད་ན་
དེའི་རྒྱལ་གཞན་མེད་པས། ཏྲ་ཤོད་མ་རེ་ཙམ་ལ་དེའི་ཆད་དུ་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། གསོད་པའི་ཆད་
པ་དང་སློབ་སྦྱོར་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རས་ཁལ་བཞི་ཙམ་ཡིན་ཏེ། འོད་
ལྡན་དུ་རྒྱ་གར་དུ་འགྲོ་བའི་གི་སྐབས་སུ་རས་ཁལ་བཞི་དབེར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས།

ཕྱི་རབས་ཀྱི་མཁས་པ་དག་དང་སངས་ཀྱི་དུས་སྐབས་སེ་བ་གསུམ་ཙམ་ལ་ཚད་དུ་བྱེད་དགོས་པ་
ཡིན་ཏེ། བརྗེད་བྱང་དོན་བརྒྱད་མ་ལས། དཔུལ་ཞོག་ཅིག་ལ་བཤད་པ་དང་། ཤེས་རབ་བྱེད་
པ་ལས་དཔུལ་ཞོའི་བརྒྱད་ཆ་གཅིག་ལ་མ་ཤ་ག་གཅིག་གི་ཚད་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུང་
ངོ། །

གཉིས་པ་རང་གི་བསམ་པ་བཞག་པ་ནི། མ་ཤ་ག་ཞེས་པ་ནི་སྐད་ཀྱི་ཟུར་ཆག་པ་སྟེ།
སྐད་ཐད་སོར་གཞག་ན་སྤྲ་ག་ཞེས་པའོ། །དེ་བོད་སྐད་དུ་སྟན་མ་ཡིན་ལ། གསེར་ལ་སོགས་
པ་རྒྱ་སྟན་རེ་རེའི་ཚད་ལ་ནི། སེ་བ་བརྒྱད་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ་རང་འགྲེལ་ལས། །སྤྲ་
སེ་བ་བརྒྱད་ཅེས་བྱ། །སྤྲ་བརྒྱད་ལ་ཞོག་ཅིག་འདོད། །གསེར་ཞོག་པ་ལ་རབ་བརྗེད་དེ། །
གསེར་ཞོག་བརྒྱད་ལ་སྤང་གཅིག་གོ། ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཞུང་འདིའི་དོན་ལ་དབྱུང་པ་ནི་
སྤྱིར་ཀར་ཤ་བ་ནའི་རྒྱ་ལ་ངེས་པ་མེད་ཀྱང་། སྤྲ་ག་ནས་རྩི་བ་དེའི་གསེར་རམ་དཔུལ་གྱིས་ཀར་
ཤ་བ་ནའི་ཚད་བཟུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ངེས་ཏེ། ཟངས་དང་ལྷགས་ལྷ་བུ་ལ་ནི་སྟན་མའི་ཚད་གྱིས་
འཇལ་རིན་མི་ཆོག་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་སྤྱིར་པ་ཆ་ཙམ་ལ་ངེས་པ་མེད་དེ། གཞུང་འདི་ཉིད་དུ།
རྟེན་པ་རྒྱུད་ལ་པ་ཆ་ལྷ་ལ་སོགས་པའོ། །ཞེས་རྟེན་པ་རྒྱུད་ཚད་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མོད་
ཀྱི་ཀར་ཤ་བ་པ་ཆ་ཞེས་ངེས་པར་བཟུང་བ་དེའི་ཚད་ནི་གསེར་དཔུལ་ཞོན་ཡིན་ཏེ། ཀ་ན་ག་ཞེས་པ་
གསེར་གྱི་སྐད་དོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བ་ན་ག་ཞེས་པ་དཔུལ་གྱི་སྐད་དོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
ལྟར་བཤད་པ་ན་དཔུལ་གྱི་མ་ཤ་ག་ལྷ་ལ་ཀར་ཤ་བ་པ་ཆ་བཞི་ཆར་བྱས་པ་དེའི་ཆོ། རིན་ཐང་གི་
ཚད་གསེར་སེ་བ་ལྷ་དང་། ཡང་དེ་བཅུ་ལ་དེའི་བཞི་ཆར་བྱས་པའི་ཆོ་གསེར་སེ་བ་བཅུ་དང་།
དེ་གསུམ་ལ་དེའི་བཞི་ཆར་བྱས་པ་དེའི་ཆོ། རིན་ཐང་གི་ཚད་དུ་བཞག་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། སྐབས་
འདིའི་སྤྲ་ག་དེ་དཔུལ་སྟན་མ་གཅིག་གི་ཚད་ལ་བྱེད་ཅིང་། སྤྲ་ག་རེ་རེའི་ཚད་ལ་དཔུལ་སེ་བ་
བརྒྱད་བརྒྱད་ཡོད། གསེར་དང་དཔུལ་ནི་ལལ་ཆེར་བརྒྱད་འགྱུར་དུ་བརྩི་དགོས་པའི་ཕྱིར། གལ་
ཏེ་དུག་འགྱུར་དུ་བྱེད་ན། དཔུལ་སྤྲ་ག་ལྷ་པོ་དེ་ལ་གསེར་སེ་བ་དུག་དང་། ཡང་གསེར་སེ་བ་
གཅིག་ལ་དཔུལ་སེ་དོས་མ་ཆོག་པ་དེ་རིན་ཐང་གི་ཚད་ཡིན་པར་གྱུ་བོ། །འོ་ན་ཀར་ཤ་བ་པ་ཆའི་
རྒྱ་ལ་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཡོད་ན། འདི་དཔུལ་གྱི་ཀར་ཤ་བ་པ་ཆའི་དབང་དུ་བྱས་པར་གང་

ལས་ཤེས་ཤེན། གཞུང་འགྲེལ་ལས། ཀླར་ཤ་པ་ཆ་ནི་ཟོང་གི་བྱང་པར་དེ་དུལ་ལས་བྱས་པ།
 གཞུགས་སུ་དོད་པ། བཙོང་དུ་རུང་བའོ་ཞེས་དང་། གཞི་འགྲེལ་ལས། ཀླར་ཤ་པ་ཆ་ནི་བྱེ་བྲག་
 རྟེ། མངོན་མཚན་ཅན་ཡིན་ན་ནི་དུལ་ལས་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་རྣམ་གྲངས་
 གཉིས་པ་ལ། འདི་འི་སྤྲ་ཀ་དེ་གསེར་གྱི་སྤྲ་མའི་ཚད་ལ་བྱེད་པ་དེའི་ཆོན་ནི། སྤྲ་ཀ་ལྷ་ནི་
 གསེར་སེ་བ་བཞི་བཅུ་ཡིན། དེ་ལ་ནི་གསེར་འགྲུར་མའི་ཞོ་གང་དང་སེ་བ་བརྒྱད་འབྱུང་། སྤྲ་
 ཀ་གསུམ་ལ་རིན་ཐང་ཚད་བ་དེའི་ཆོ། གསེར་སེ་བ་ནི་ཤུ་ཅུ་བཞི་འབྱུང་། དེ་ནི་བྱེས་པའི་ཞོ་གང་
 ཡིན། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ་བརྒྱུ་ལྷ་མོ་ལ་རིན་ཐང་ཚད་བ་དེའི་ཆོ། གསེར་སེ་བ་སྤྲ་
 ཅུ་སོ་གཉིས་འབྱུང་། དེ་ནི་གསེར་འགྲུར་མའི་ཞོ་གང་ཡིན། ཡང་ལུང་ལས། སྤྲ་ཀ་བཅུ་ལ་
 ཀླར་ཤ་པ་ཆ་བཞི་ཆར་བྱེད་པ་གཅིག་གསུངས་པ་དེའི་ཆོན་ནི། གསེར་སེ་བ་བརྒྱད་ཅུ་འབྱུང་།
 དེ་ནི་གསེར་འགྲུར་མའི་ཞོ་དོད་དང་སེ་བ་བཅུ་དྲུག་གོ། །འོ་ན་འདི་གསེར་གྱི་ཀླར་ཤ་པ་ཆ་ནི་དབང་
 དུ་བྱས་པ་གཅིག་སྤྲོད་པར་གང་ལས་ཤེས་ཤེན། ལུང་རྣམ་འབྱེད་གྱི་འགྲེལ་པ་ལས། དབྱིག་
 ཅས་བྱ་བ་ནི་གསེར་རམ་དུལ་ལས་མངོན་མཚན་ཅན་དུ་བྱས་པའི་རྣམས་སོ། །མངོན་མཚན་ཅན་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཐ་སྙད་དུ་བྱས་པའི་མཚན་མ་ཅན་ཏེ། རྒྱུ་པོ་ལ་སོགས་པ་བྱས་པའི་དབྱིབས་ལ་
 མི་ལ་སོགས་པའི་དྲགས་བྱས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོར་ན་ཀླར་ཤ་པ་ཆ་ནི་རྒྱ་ལ་བཞི་
 བཤད་ཀྱང་། ཟངས་མ་དང་ལྷགས་ལ་སྤྲ་མ་ཅན་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་ཚད་གྱིས་རིན་ཐང་ཅི་
 རིན་མི་ཆོག་པས། གསེར་དུལ་གང་རུང་དུ་ངེས་ལ། དེ་ཡང་དུལ་དབང་བཙན་པ་དེའི་ཆོ།
 རིན་ཐང་གི་མ་ཐའི་ཚད་གསེར་བྱས་པའི་ཞོ་གང་ཡིན་པར་ངེས་སོ། །འོ་ན་འདི་གཉིས་ལ་ཐད་
 པའི་ཐོགས་སུ་གང་བཟུང་ཞེན། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་གཞུང་འགྲེལ་གྱི་རྒྱུ་ཁྲོན་ཆ་མཉམ་པ་ཡོད་
 མོད། ཉིད་གྱི་རྣམ་པར་བཤད་པ་དང་། རྣམ་འབྱེད་གྱི་འགྲེལ་པ་ལྷ་ར་ན་གསེར་གྱི་ཀླར་ཤ་པ་ན་
 དབང་བཙན་པར་བཤད་ཅིང་། བོད་གྱི་རིན་ཐང་གི་ཚད་དང་བསྟུན་ན། འདི་ཉིད་ལེགས་པ་ཡིན་
 ཏེ། བོད་རྣམས་གསེར་བྱས་པའི་ཞོ་གང་ཅན་ཞིག་བརྒྱས་པ་ལ། རྒྱལ་པོ་འམ་སྟོན་པོ་སྟོ་ཚད་
 མས་རྒྱན་མའི་གྲངས་སུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་གར་གྱི་རིན་ཐང་གི་ཚད་དང་ཡང་འདི་ཉིད་མཐུན་
 པ་ཡིན་ཏེ། སྤྲ་ཀ་ལྷ་པོ་དེ་འགྲོན་སུ་བཞི་བརྒྱའི་རིན་ཐང་གི་ཚད་དུ་བཤད་ལ། དེར་ནི་འགྲོན་

ཐུ་སྤྱོད་པའི་ཐལ་བ་ལ་གྱིན་ཏུ་རྩིས་ཆེ་བས། འགྲོན་ཐུ་ཇི་ལྟར་མོད་ཀྱང་གསེར་སེ་བ་གསུམ་
 གྱིས་འགྲོན་ཐུ་བཞི་བརྒྱ་ཁྱད་པའི་སྐབས་མི་སྤྱོད་པའི་བྱིར་དང་། གསེར་སེ་བ་ཉི་ཤུ་ཅུ་བཞི་
 དང་། འགྲོན་ཐུ་བཞི་བརྒྱ་དོད་སྒྲུལ་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་བྱིར། འདིར་ཉི་བར་མཁོ་བའི་སེ་བའི་
 ཚད་ནི། འོལ་མ་སེའི་འབྲས་ཐུ་གཅིག་གི་ཚད་དོ། །དེ་ནི་ཁ་དོག་དམར་པོ་ལ་ནག་པོའི་ཐིག་ལེ་
 ཡོད་པ། ཆེ་ཆུང་ཐམས་ཅད་ལྷིད་མཉམ་པས་ཚད་ངེས་པ་ཅན་དུ་བྱས་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སེ་བ་དེ་
 བཞི་ལ་ཀ་ཀ་ནི་འཇམ། བོན་རྟེ་ཀ་གཅིག་གི་ཚད་འབྱུང་། དེ་བཞི་ལ་སྤྲ་ཀ་གཅིག་གོ། །འདི་
 དག་ནི་གཞན་གྱིས་མ་བཤད་པའི་ལེགས་པར་བཤད་པའོ། །

གཉིས་པ་གནས་སྤྱོད་ཀྱི་ཚད་བཤད་པ་ལ། མ་ཆོ་བྱང་དོར་ནི་རྩིས་གནས་ནས་གནས་ཐུ་
 སྤྱོད་པ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལ། གཞན་དག་ན་རེ། དེ་ལྟ་ན་ཞིང་ཁང་བརྒྱ་བ་མི་སྤྱོད་
 པར་འབྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། རྒྱ་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ན་རེ། གྲུབ་སློ་སྤྱོད་པ་དེ་གནས་སྤྱོད་
 ཀྱི་ཚད་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་སློབ་དཔོན་གཞན་དག་ན་རེ། དེ་ལྟ་ན་གཏམ་པ་སྤྱོད་པའི་རྩིས་
 རྩར་བཅོགས་པའི་ཆེན་མཐར་ཐུག་གྲུབ་པར་བསལ། གྲུབ་སློ་སྤྱོད་པའི་བྱིར་ཞེས་གསུངས།
 སློབ་དཔོན་དམར་སྟོན་པའི་གསུང་གིས་གྲུབ་སློས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་གནས་སྤྱོད་དགོས་པ་
 ཡིན་ཏེ། ལུང་དུ་གནས་སྤྱོད་གསུམ་མཐར་ཐུག་ཏུ་གསུངས་པའི་བྱིར། གྲུབ་སློ་མེད་པའི་གནས་
 སྤྱོད་ཅམ་གྱིས་ཆོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟེ་ཀ་ལས། ཇི་སྤྱོད་བག་ཆ་བ་མེད་པའི་ཡུལ་དུ་བྱིན་ནམ།
 དབང་དུ་བྱས་པ་མ་གྱུར་གྱི་བར་དུ་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ཞེས་གསུང་དོ། །
 འདི་ཡང་ལེགས་པར་མི་མཛོན་ཏེ། སྐབས་འདིར་གྲུབ་སློ་མེད་ན་གནས་སྤྱོད་ཐུ་ཡང་འཛོག་པར་
 མི་རུས་པའི་བྱིར་དང་། གཞན་དུ་ན་གནས་སྤྱོད་ཞེས་པ་དང་པོའི་གནས་ནས་གཞན་དུ་བྱིར་བ་ལ་
 ངེས་པར་འཆད་དགོས་པ་ལས། དེ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། རང་ཉིད་ལ་གྲུབ་སློ་དགོས་པ་
 ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཕོ་ཉི་བཏང་ནས་བརྒྱ་བ་དེའི་ཆེ་དེ་མི་དགོས་པའི་བྱིར། རང་གི་ལུགས་ནི།
 རིན་ཐང་ཆང་བའི་དངོས་པོ་དེ་གནས་གཞན་དུ་བྱིར་རམ། དང་པོའི་གནས་དེ་ཉིད་དུ་གནས་ཀྱང་
 རུང་སྟེ། དང་པོའི་བདག་པོ་དེ་དབང་བའི་གནས་ནས་མི་དབང་བའི་གནས་ཐུ་སོང་ཞིང་། བྱིས་
 ཀྱི་བདག་པོ་དེ་དབང་བའི་གནས་ཐུ་སོང་བ་ལ་གནས་ནས་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་སྤྱོད་མཛད་པ་

ཡིན་ལ། དེའི་བྱེད་པ་མང་པོ་རྣམས་ནི་མདོའི་གཞུང་ཉིད་དུ་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །མདོར་ན་
ལྷ་མོ་འཕྲུལ་པའི་ཆོས་ལྟ་བུ་མཐར་ཐུག་གྲུ་མཆོག་གིས་ཆོག་ལ། འདིར་དེས་མ་ཆོག་པས་
མི་འདྲ་བ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་གསུངས་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མིང་ལ་གོ་བདེ་བའི་བྱིར་ལུང་ལས་
གནས་སྤོས་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་སྙད་གསུངས་སོ། །དོན་དེ་དག་ཀྱང་ཇི་སྐད་དུ། འོད་ལྡན་ལས།
གནས་ནས་གནས་སུ་སྤོས་བར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི། གནས་གང་ན་རྣམས་གང་ཡོད་པ་དེ་ནས་གཞན་
དུ་སྤོས་པས་བྱེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་གལ་ཏེ་བརྒྱུད་པས་བརྒྱ་བ་ན་འོག་ཟུར་བརྒྱུད་ལ་དེར་དེ་ལ་
རོལ་གྱི་རེ་བ་མ་ཆད་པའི་གནས་ནས་རེ་བ་ཆད་པའི་གནས་སུ་བྱིན་པར་བྱེད་པ་ནི། གནས་ནས་
གནས་གཞན་དུ་སྤོས་བར་བྱེད་པ་དང་། གལ་ཏེ་སྤོས་ཀྱིས་བརྒྱུད་ན་དེར་ལ་རོལ་པོ་མ་ཐམ་པའི་
གནས་ནས་ཐམ་པའི་གནས་སུ་བྱིན་པར་བྱེད་པ་ནི། གནས་ནས་གནས་གཞན་དུ་སྤོས་པར་བྱེད་
པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་སྙད་གོ། །ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ་གསུམ་སྟེ། ལྷ་མོ་འཕྲུལ་པར་གཞག་པ་དང་། ལྷ་མོ་མེད་བསྐྱབ་
བྱའོ། །དང་པོ་ལ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཅི་ཞིག་བྱས་
པས་མ་བྱིན་པར་ལེན་པའི་ཐམ་པར་འགྱུར་ཅི་ན། རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་བཤད་པའི་གཞིར་
ཞོག། བྱེད་པ་པོ་གང་གིས་ན། དག་སྤོང་རང་ཉིད་ཀྱིས་བརྒྱུད་མ། རྒྱར་བཅུག་པའམ། པོ་ཉ་
བ་ལྷ་ལྷ་མངགས་པས་ཀྱང་བརྒྱུད་མ་རྒྱར་བཅུག་པ་དག་གིས་སོ། །ལས་སུ་བྱ་བ་གང་ཞེ་ན།
བདག་པོས་མ་བྱིན་པའོ། །ཆད་ཇི་ཅམ་ཞིག་ཅི་ན། ལྷ་མོ་འཕྲུལ་པའི་སོགས་པའོ། །རྒྱན་སྤོང་ནི་རྒྱ་
བའི་སེམས་ཀྱིས་སོ། །མ་བྱིན་པའི་བྱེད་པར་ཡང་རང་ལས་རྣམས་ཐ་དད་པའི་མིའི་རྒྱུད་ཀྱིས་
ཡོངས་སུ་བརྒྱུད་པའོ། །འདྲ་ཤེས་ནི། གཞན་གྱི་ཡིན་པ་ལ་དེར་འདྲ་ཤེས་པས་སོ། །དག་དོན་
ནི། བཅས་ལྷན་དག་སྤོང་འཆར་ཀ་ཆོས་ཅན་བྱོད་ལ་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་ཐམ་པ་སྤྱེད་པ་ལ། ཡན་
ལག་གཅིག་གིས་ཆོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞི་བསམ་པ་སྤྱོད་པ་གསུམ་ཆོགས་དགོས་པའི་བྱིར་
ལུང་རྣམས་འབྱེད་དུ་བརྒྱུད་པ་ལ་དགྱུར་གསུངས་ཏེ། བདག་ཉིད་ཀྱིས་བརྒྱུད་པ་དང་། ཞལ་ལྷ་བྱས་ཏེ་
བརྒྱུད་པ་དང་། མངགས་པས་བརྒྱུད་པ་གསུམ་རེ་རེ་ལ་གསུམ་གསུམ་དུ་བྱེད་པའི་བྱིར་ ཇི་ལྷར་ཞེ་
ན། བརྒྱུད་པ་དང་། བརྒྱར་བཅུག་པ་དང་། གནས་ནས་སྤོས་པ་གསུམ་གསུམ་མོ། །ཞལ་ལྷ་

བྱེད་པ་དང་མངགས་པའི་བྱེད་པར་ནི། རང་གིས་དངོས་སུ་བསྐྱོས་པ་དང་། དེས་ཀྱང་ཕོ་ཉ་བ་
 ཉིས་རྒྱུད་དང་གསུམ་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་བསྐྱོས་པའི་བྱེད་པར་རོ། །བརྒྱ་བ་དང་། བརྒྱར་བཅུག་
 པའི་བྱེད་པར་ནི། རྒྱ་བྱེད་གསུམ་པོ་རང་རང་གི་ལུས་ཀྱིས་བརྒྱས་པ་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་
 ལུགས་ཀྱང་དང་། ལུས་བ་ལ་སོགས་པས་རྒྱས་པའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ཡན་ལག་གི་མཚན་ཉིད། སེལ་བ། མཐར་ཐུག་གི་
 དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་པོ་གཞན་གྱི་རྒྱས་རྒྱུ་དམ། རྒྱན་པོ་ལ་
 སོགས་པས་བྱེད་པ་ཉིད་ན་བདག་པོ་དེའི་བསམ་བསམ་མ་བཏང་བ་ཉིད་ཆོས་ཅན། མ་བྱིན་ལེན་གྱི་
 བམ་པའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་རྒྱས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཉེན་དགོ་སྤྱོད་རང་ལས་རྒྱས་ཐ་དང་
 པའི་བདག་པོ་ཉིད་དང་མ་བྲལ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར། ཡང་དགོ་སྤྱོད་གི་རྒྱས་ཆོས་རྒྱན་པས་བྱེད་
 པ་ཉིད་ན་དགོ་སྤྱོད་གིས་བསམ་བསམ་མ་བཏང་བ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཅན། དེ་སྤྱིར་ཡང་འབྲེག་པས་བམ་
 པར་མི་འགྱུར་ཏེ། བདག་པོ་དགོ་སྤྱོད་ཉིད་དང་མ་བྲལ་བའི་བྱིར། འོད་ལྗན་ལས་ཀྱང་། རྒྱན་
 པོས་ཆོས་གོས་ལ་སོགས་རྒྱས་འབྲེགས་ན། །དེ་ལ་རེ་བ་མེད་ན་བདག་གི་མིན། །དེ་བྱིར་ནན་
 གྱིས་དེ་ལ་ལེན་ན་མཐའ། །བསམ་བསམ་མ་བཏང་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད། །ཅིས་གསུངས་སོ། །
 གཉིས་པ་སེལ་བའི་རྒྱུ་གཞན་ལ། གཙོ་བོའི་སེལ་བ་ལྷུང་མེད་དང་། གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པའི་སེལ་
 བ་ན་སྤང་དོ། །དང་པོ་ནི། མ་བསམ་པ་ལ་ཞེས་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཞུང་གི་དོན་དང་། སྤྱི་དོན་སྤྱོད་པོའི་རྒྱུ་གཞན་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ། །
 དང་པོ་ནི། འོ་ན་ལྷུང་བ་སྤེལ་ལའི་སྐབས་སུ་སྤྱིར་བའི་སྐབས་སུ་ལྷུང་བ་ཅི་ཡང་མི་འབྱུང་དམ་ཞེ་ན།
 ལྷུང་བ་སྤེལ་པོ་ཐམས་ཅད་དུ་ཆོས་ཅན། སྤྱིར་བ་ལ་ལྷུང་མེད་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཉེས་བྱས་བསྐྱེད་
 པའི་བྱིར་ནི་ཞེས་པ། གོང་དུ་ལྷུང་མེད་དུ་བཤད་པ་རྒྱུ་ལས་དགར་པའོ། །འོ་ན་དེའི་བྱེད་པ་
 ཡོད་དམ་ཞེ་ན། བམ་པའི་སྤེལ་ཆོན་དེ་ལ་ཆོས་ཅན། སྤྱིར་བ་ལ་ཉེས་བྱས་ཡིན་པའི་བྱེད་པ་མེད་དེ།
 གལ་ཏེ་དངོས་གཞིའི་སྤྱིར་བ་ཡིན་ན་ཉེས་པ་སྤྱོད་པོར་འགྱུར་བའི་བྱིར། འོག་མ་ལྷག་མའི་སྤེ་
 ཆོན་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྤྱིར། གཞན་དག་ལམ་ལྷག་བསྐྱེད་དེས་ཀྱི་སྤྱིར་བ་ཡིན་ན། སྤྱོད་པོ་
 ཡིན་པས་བྱེད་ཅིས་ཟེར་བ་ནི་མ་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱིར་བའི་སྤྱིར་བས་མ་དེས་པའི་

ཕྱིར། འདིར་སྒྱུར་བ་ལ་གཉིས། དངོས་གཞིའི་སྒྱུར་བ་དང་། སྒྱུར་བའི་སྒྱུར་བ་འོ། །དང་པོ་ལ་
ཉེས་བྱས་ཡིན་མ་ཡིན་གཉིས་འབྱུང་ཞིང་། གཉིས་བ་ལ་ཉེས་བྱས་གྱིས་བྱུང་བོ། །

གཉིས་བ་སྒྱུར་བའི་རྣམ་གཞག་ལ། སྒྱུར་བོ་དང་བཟུང་བ་དང་། སྒྱུར་བའི་མཆན་ཉིད་དང་།
མཆན་གཞི་དཔེར་བ་ཐོག་པོ་འོ། །དང་པོ་ནི། སྒྱུར་སྒྱུར་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྱུར་བའི་མིང་མ་
བཏགས་ཀྱང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཉེས་བ་ཆེ་ཞིང་སྒྱུར་བའི་དོན་གྱིས་ཉེས་བ་སྒྱུར་བའི་བཏགས་བ་
དང་། དེ་ལས་ཕྱང་ཟད་དམན་བ་སྒྱུར་བོ་ཞེས་བའི་མིང་གང་ལ་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་པའི་གཞི་ལ་
སྒྱུར་བའི་བཏགས་བ་དང་། སྒྱུར་བོ་ཞེས་བའི་སྒྱུར་བའི་འཇུག་གཉིས་ཀ་མེད་ཀྱང་དེ་ལ་སྒྱུར་བའི་
བཏགས་བ་རྣམས་སོ། །དང་པོ་ནི། དམ་ལྷག་གཉིས་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལ་སྒྱུར་བའི་མིང་གིས་མ་
བཏགས་སོ། །གཉིས་བ་ནི། དམན་བ་སྒྱུར་བོ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་སྒྱུར་བའི་མིང་གིས་བཏགས་ཤིང་།
འདིར་འཆད་བ་སྒྲུབས་སུ་བབ་བ་ནི་དམན་བ་སྒྱུར་བོ་དེ་ཉིད་དོ། །གསུམ་བ་ནི་ལྷུང་བྱེད་ལ་
སྒྲུབ་བ་གསུམ་ལན་མང་དུ་བྱུང་བ་འོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། ལུང་ལས་རྣམ་བ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱིར་ཉེས་
བ་སྒྱུར་བོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་ཉེས་བ་སྒྱུར་བས་ན་ཉེས་བ་སྒྱུར་བོ་སྟེ་དེ་ནི་ཉེས་བ་སྒྱུར་
བོ་ཞེས་བྱའོ། །ཉེས་བ་སྒྱུར་བོ་མེད་པའི་ཉེས་བ་སྒྱུར་བོ་གང་ཞེན། ཉེས་བའི་རིགས་ལྷག་མ་
གསུམ་བོ་སྟེ། ལྷུང་བ་དང་། སྒྱར་འཆགས་བ་དང་། ཉེས་བྱས་ཏེ། འདི་ནི་ཉེས་བ་སྒྱུར་བོ་མེད་
པའི་ཉེས་བ་སྒྱུར་བོ་འོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིར་སྒྲུབས་སུ་བབ་བ་དམན་བ་སྒྱུར་བོ་དེ་ཉིད་
འཆད་བ་ལ། སྒྱུར་བོ་ནི་གཉིས་ཏེ། མིང་དུ་ཆགས་པའི་སྒྱུར་བོ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་སྒྱུར་བོ་
འོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་འོད་ལྡན་ལས། ཉེས་བ་སྒྱུར་བོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྱུར་བོ་ནི་རྣམ་བ་གཉིས་སུ་
སྒྱུར་ཏེ། མིང་དུ་ཆགས་པའི་སྒྱུར་བོ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་སྒྱུར་བོ་འོ། །དེ་ལ་མིང་དུ་ཆགས་པའི་སྒྱུར་བོ་
ཉེས་བ་ཆུང་དུ་ཞེས་བྱའོ། །ཡོན་ཏན་གྱི་སྒྱུར་བོ་ནི་ཉེས་བ་མང་བོ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
གཉིས་བའི་བྱེད་པར་བོད་ཀྱི་སྒྲུབས་བ་དག་ན་རེ། དང་པོ་ནི། སྒྱུར་བོ་མཆན་ཉིད་བ་དང་།
གཉིས་བ་ནི་སྒྱུར་བོ་བཏགས་བ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྒྲུབ་མ་ནི་རྟོག་དག་སྒྲིང་ལ་མ་དང་། རྟོག་
ལམ་ལྷག་ཁོན་དང་། གནས་སྒྲུབས་སྒྱུར་དངོས་གཉིས་དང་། གདགས་གཞི་གཅིག་ཁོན་དང་།
ཕྱིར་བཅོས་ཀྱང་སྒྱུར་བའི་མིང་གིས་བྱེད་པ་འོ། །ཕྱི་མ་ནི་རྟོག་རབ་དུ་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་དང་།

སྒྲེ་ཚན་ལྷུང་བ་རིགས་ལྷ་པོ་ཐམས་ཅད་དང་། གནས་སྐབས་སྦྱར་བའི་སྦྱར་བ་སོགས་དང་།
 གདགས་གཞི་དུ་མ་ཚོགས་པ་དང་། བྱིར་བཙོས་ཀྱང་སྦྱོར་བའི་མིང་གིས་མི་བྱེད་པར་གང་
 བཏགས་པའི་གདགས་གཞི་དེ་ཉིད་ཀྱི་མིང་གིས་བྱེད་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་བྱ་སྟོན་རིན་
 པོ་ཆེ། སྦྱོར་བོ་གཉིས་པའི་བྱེད་པར་བོད་རྒྱམས་ཀྱིས་སྦྱར་བ་དེ་ལ་བཏགས་དབྱེད་བྱ་དགོས་སོ། །
 ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་དབགས་ནས་སྒྲུ་མ་རེད་མདའ་བ་ན་རེ། དང་པོ་སྦྱོར་བོ་མཚན་ཉིད་པ་
 ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་སྦྱེད་སྦྱོར་བོ་ནི། ཡིད་ཀྱི་ཉེས་བྱས་མང་པོ་ལ་སྦྱོར་བོར་མིང་
 བཏགས་པ་ཡིན་པས་བསྐྱམ་བྱ་ཅམ་ཡིན་གྱི། བཤགས་བྱ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་རི་ལྷར་ཤེས་ཤེ་ན།
 ལུང་ལས། དག་སྦྱོང་མས་གཞན་གྱི་མངལ་མེད་པར་བྱས་པ་ཡིད་ཀྱིས་དང་དུ་སྤངས་པ་དང་།
 དག་སྦྱོང་ཡོ་བྱེད་མང་པོ་ཅན་ཞིག་ན་བ་ན། ཅན་གཡོག་གིས་འདི་ཤིན་དག་འདུན་ལ་ནོར་རྩས་
 མང་པོ་འོང་ངོ་སྒྲུ་མ་དུ་བསམས་ནས་རིམ་གྱོ་མ་བྱས་པ་དག། སྦྱོར་བོར་གསུངས་པའི་བྱིར་། དེས་
 བ་སྒྲུ་རབས་པ་དག་གིས་ཡོན་ཏན་གྱི་སྦྱེད་སྦྱོར་བོ་ངོས་མ་ཟེན་ཞེས་གསུངས། དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་
 རིགས་ཏེ། ཡིད་འབའ་ཞིག་གི་ཉེས་པ་ལ་སྦྱོར་བོར་འཆད་པ་འདུལ་བའི་གཞུང་འགྲེལ་གྱི་ལུགས་
 མ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། དྲངས་མ་ཐག་པའི་ལུང་གི་དོན་ཡང་དེ་དང་དེའི་ལུས་ངག་གི་བྱ་བ་ལ་
 འཆད་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། ཡིད་འབའ་ཞིག་པའི་ཉེས་པ་ལ་ལྷུང་བ་སྦྱོར་བོར་འཆད་པའི་སྐབས་
 མེད་དེ། ལུང་གཏམ་གྱི་གཞི་ལས། སེམས་ལས་བྱུང་བ་འབའ་ཞིག་གི་ལྷུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་
 གསུངས་པས་སོ། །བོད་སྒྲུ་རབས་པའི་ལུགས་དེ་ཡང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་སྒྲེ་ལྷ་
 པོ་ཐམས་ཅད་དང་ལྷུང་བ་རིགས་ལྷ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱོར་བོའི་བཤད་པ་གཞུང་འགྲེལ་ན་མེད་
 པའི་བྱིར་དང་། སྦྱར་བའི་སྦྱར་བ་ལ་ཉེས་བྱས་ཁོ་ནར་བཤད་གྱི་སྦྱོར་བོར་བཤད་པ་གཅིག་ཀྱང་
 མེད་པའི་བྱིར་དང་། མེད་བཞིན་དུ་སྦྱོས་བཏགས་ནས་བྱེད་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་ནས་
 རང་གི་འདོད་པ་བཤད་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ལུང་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། ཤུ་ཀྱའོད་ཀྱིས་སྦྱེ་ཚུལ་
 ལོ། །དང་པོ་ནི། ལུང་མ་མོ་ལས། ཉེས་པ་སྦྱོར་བོ་གང་ཞེན། བས་ལམ་པ་དང་། དག་འདུན་
 ལྷག་མའོ། །ཉེས་པ་སྦྱོར་བོ་མེད་པའི་ཉེས་པ་སྦྱོར་བོ་གང་ཞེན། ཉེས་པའི་རིགས་ལྷག་མ་
 གསུམ་མོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ལུང་ལས་བཤད་པའི་ཉེས་པ་སྦྱོར་བོ་མཚན་ཉིད་པ་

དེ་ལ། མིང་དུ་ཆགས་པའི་སྤྱི་སྤྱོད་པོ་ཡོན་ཏན་གྱི་སྤྱི་སྤྱོད་པོ་འོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱོད་པོ་འོ་མིང་གིས་བཏགས་ཤིང་གཞུང་འགྲེལ་ལས་སྤྱོད་པོ་མཆོན་ཉིད་པར་བཤད་པ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དོན་ལ་སྤྱོད་པོ་འོ་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཞིང་དེའི་སྤྱི་བཤད་དུ་ཡོད་ཀྱང་། སྤྱོད་པོ་འོ་མིང་གིས་བཏགས་ཤིང་། གཞུང་འགྲེལ་ལས་སྤྱོད་པོར་མ་བཤད་པ་རྣམས་ཏེ། བམ་ལྷག་གི་དངོས་གཞི་རྣམས་སོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་འོད་ལྡན་ལས། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཉིས་པ་སྤྱོད་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱི་ནི་གཉིས་སུ་སྟོན་ཏེ། མིང་དུ་ཆགས་པའི་སྤྱི་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་སྤྱི་འོ། །དེ་ལ་མིང་དུ་ཆགས་པའི་སྤྱི་ནི་ཉིས་པ་ཆུང་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་གྱི་སྤྱི་ནི་ཉིས་པ་མང་པོ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། ཉིས་པ་མང་བ་དང་། ཉིས་པ་སྤྱོད་པོ་ཡང་དོན་གཅིག་ལ་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྦྱར་བཤད་ནས་གཉིས་པ་མཆོན་ཉིད་དང་། མཆོན་གཞི་ལ་གཉིས་ཏེ། སྦྱོར་བྱ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་འགོད་པ་དང་། རང་གི་འདོད་པ་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། སྤྱོད་པོ་མཆོན་ཉིད་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། སྦྱོར་བའི་སྤྱོད་པོ་དང་། དངོས་གཞིའི་སྤྱོད་པོའོ་ཞེས་གསུངས། འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་གཟི་ནི། སྦྱོར་བའི་སྤྱོད་པོ་དང་། སྦྱོར་བའི་རྣམ་པའི་དང་། དངོས་གཞིའི་རྣམ་པའི་སྤྱོད་པོ་གསུམ་སོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་གཞི་སྦྱོད་པོས་ཀྱི་སྦྱོར་སྤྱོད་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྦྱོར་སྤྱོད་དེ་དང་ཆད་མཉམ་ཞིང་རང་གི་དངོས་གཞི་བསྦྱོད་པར་མ་ངེས་པ། འདུན་པ་ལོག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྤྱོད་པོ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། སྦྱོར་སྤྱོད་དང་ཆད་མཉམ་ཞིང་རང་གི་ངོ་བོ་སྦྱོར་ལྟར་གི་རིགས་སུ་མི་གནས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ལྟར་བའི་རིགས་སུ་གནས་པ་སྟེ། རྣ་ཉམས་པར་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་གསུངས། བྱ་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་ནི། གསུམ་པོ་དེའི་སྦྱོང་དུ་དངོས་གཞིའི་སྤྱོད་པོ་བསྒྲུབ་ནས་བཞེད་མཛད་དོ། །གསུམ་པའི་ངོས་འཛིན་སྤྱི་མ་དང་འདྲ་ཞིང་། དངོས་གཞིའི་སྤྱོད་པོ་ནི་བམ་ལྷག་གང་རུང་གི་རྒྱ་ཆོགས་ཅི་རིགས་པ་ཆད་ཞིང་། འགའ་ཞིག་མ་ཆད་པ་ལ་མཐར་ཐུག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྱི་མ་རེད་མདའ་བ་ནི་དངོས་གཞིའི་སྤྱོད་པོ་བྱ་བ་མི་འཐད་དེ། བམ་ལྷག་གང་རུང་གི་དངོས་གཞི་ཡིན་ན་སྤྱོད་པོར་འགལ་བའི་སྦྱོར་ཞེས་གསུངས། སྤྱོད་པོ་དོན་དམར་སྟོན་པའི་གསུང་གིས་སྤྱོད་པོ་མཆོན་ཉིད་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། སྦྱོར་བའི་སྤྱོད་པོ་དང་། སྦྱོར་བའི་རྣམ་པའི་སྤྱོད་པོའོ། །དང་པོ་

ནི། བམ་ལྷག་གི་སྒྱུར་སྒྲུབ་མཚན་ཉིད་པ་རྣམས་སོ། །བོད་སྐད་མས་འདོད་པའི་སྒྱུར་བའི་རྣམ་
 སྒྲུབ་གྱི་མཚན་གཞི་དེ་དག་ཀྱང་སྒྱུར་སྒྲུབ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྒྱུར་བའི་རྣམ་སྒྲུབ་
 ནི་བོད་སྐད་མ་དངོས་གཞི་དང་། དངོས་གཞི་རྣམ་སྒྲུབ་གྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་དེ་རྣམས་སོ་ཞེས་
 གསུང་ངོ་། །གཉིས་པ་རང་གི་འདོད་པ་བཞག་པ་ནི། འདིར་འཆད་པའི་སྒྲུབ་པོ་ཡིན་ན་ཡམ་
 ལྷག་གང་རུང་གི་སྡེ་ཚན་དུ་གཏོགས་པས་བྱུང་བ་ཡིན་པ་ཤིང་། དེའི་དངོས་གཞི་ཡིན་པ་འགལ་བ་གཞིར་
 བྱས་ནས་འཆད་པ་ལ། སྒྲུབ་པོའི་མིང་གི་ཕྱིར་བཅོས་བྱས་ན་དག་ཏུ་རུང་བའི་ལྷུང་བ་དེ། འདིར་
 བསྟན་སྒྲུབ་པོའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལྟ་བུའི་དམན་པ་སྒྲུབ་པོ་དེ་ལ་གཉིས་ཏེ། བམ་ལྷག་གང་རུང་
 གི་སྒྱུར་བར་གྱུར་བའི་སྒྲུབ་པོ་དང་། དེའི་སྡེ་ཚན་དུ་གཏོགས་ཀྱང་དེའི་སྒྱུར་བ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་
 པོའོ། །དང་པོའི་མཚན་ཉིད། བམ་ལྷག་གང་རུང་གི་རྒྱུའི་ཀུན་སྒྲོང་གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་
 སྒྲུབ་པོ་གང་ཞིག་མཐར་ཐུག་གི་ལྷུང་བའི་རིགས་སུ་མི་གནས་པའོ། །མཚན་གཞི། མཐར་ཐུག་
 ལ་བམ་ལྷག་དངོས་གཞི་སྒྱེད་དམ་མི་སྒྱེད་ཀྱང་རུང་། སྒྱུར་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྒྲུབ་པོར་བཤད་
 པ་མཐའ་དག་གོ། །གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། སྒྲུབ་པོ་སྒྱུའི་མཚན་ཉིད་གཞིར་བྱས་པ་ལ་བམ་ལྷག་
 གང་རུང་གི་སྒྱུར་སྒྲུབ་མ་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན། བམ་ལྷག་གང་རུང་གི་དངོས་གཞིའི་རྣམ་
 པའི་སྒྲུབ་པོ་དང་། དེའི་སྒྱུར་བའི་རྣམ་པའི་སྒྲུབ་པོའོ། །དང་པོའི་མཚན་ཉིད་ནི། བམ་ལྷག་
 གང་རུང་གི་རྒྱུའི་ཀུན་སྒྲོང་གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཤིང་། རང་གི་ངོ་བོ་བམ་ལྷག་གང་རུང་གི་
 དངོས་གཞིའི་ལྷུང་བ་མ་ཡིན་ཡང་། མཐར་ཐུག་གི་ལྷུང་བའི་རིགས་སུ་བྱུང་བའོ། །མཚན་གཞི་
 ནི། མ་ཕྱིན་ལེན་གྱི་ཡན་ལག་གཞན་རྣམས་ཚང་བ་ལ། མཐར་ཐུག་གི་དུས་སུ་རིན་ཐང་མ་ཚང་
 བ་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་དང་། ལ་བ་དང་ཕྱིང་བའི་བར་དུ་འབྱེན་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་ན་ཁྱེ་ཀ་ལས་དངོས་
 གཞི་ལ་དོན་གཙོ་བོར་བཤད་པ་ལྟར་ན། སྒྲིག་གཙོད་ཡམ་པའི་ཀུན་སྒྲོང་གིས་མི་མིན་ལ། མིར་
 འདུ་ཤེས་པའི་སྒྲིས་མི་མ་ཡིན་བསད་པའི་སྒྲུབ་པོ་དང་། མ་དང་མངལ་ན་གནས་པ་གཉིས་ལས་
 མ་བསམ་པ་ཤོས་ཤི་བའི་སྒྲུབ་པོ་ལྟ་བུའོ། །འདི་སྒྱུར་སྒྲུབ་དུ་མི་འཐད་དེ། མཐར་ཐུག་གི་ལྷུང་
 བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྱུར་བའི་རྣམ་སྒྲུབ་དུ་ཡང་མི་འཐད་དོ། །འདི་ལ་སྒྱུར་བའི་རྣམ་པའམ་འདྲ་
 ཚེས་གང་ཡང་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར། བཤད་མ་ཐག་གི་མཐར་ཐུག་གི་རིགས་སུ་གནས་མི་གནས་ཀྱི་

རོན་ནི་ཉེས་པ་རང་རང་གི་རྒྱུ་ལྡན་སྤྱོད་ལ་ལྷོས་ཏེ་ལུས་ངག་གི་བྱ་བ་འཕྲོ་ཅན་དུ་ལུས་པ་དང་མ་
 ལུས་པའོ། །གཉིས་པའི་མཆོན་ཉིད། བམ་ལྷག་གང་རུང་གི་ཀུན་ནས་མ་བསྐྱངས་ཤིང་། ལྷ་
 བ་རང་གི་ངོ་བོ་བམ་ལྷག་གི་སྦྱར་ལྷང་སྦྱོར་པོ་དང་ཆད་མཉམ་ཞིང་རིགས་འདྲ་བའོ། །མཆོན་
 གཞིན། རི་སྐད་དུ། མིའི་འགྲོ་བ་པའི་ལག་པ་གཙོད་ན་སྦྱོར་པོའི་ཞེས་སོགས་དང་། བསྟན་
 བར་བྱ་བར་བྱ་བ་དང་། བསྟན་བར་བྱེད་པ་ལུས་ལས་ཐ་དད་པ་བྱས་པ་གཉིས་གྱིའོ། །ཞེས་
 སོགས་གྱིས་བསྟན་པའི་སྦྱོར་པོ་རྣམས་སོ། །གནས་སྐབས་འདི་ལའང་མཐར་ཐུག་མ་ཐུག་གཉིས་
 ཡོད་མོད། མཐར་མ་ཐུག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་སྦྱོར་པོར་འགྱུར་བ་མི་སྤྱིད་དེ་དེ་སྐབས་གྱི་མཐར་
 ཐུག་ལ་སྦྱོར་པོ་ལས་ལྷག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྷར་བཤད་པ་ན་ཉེས་པ་སྦྱོར་པོ་ནི་གསུམ་སྟེ།
 བམ་ལྷག་གང་རུང་གི་སྦྱར་བའི་སྦྱོར་པོ་དང་། དེའི་སྦྱོར་བ་མ་ཡིན་ཡང་། དེའི་སྦྱོར་བ་དང་ཆ་
 འདྲ་བ་སྦྱོར་བའི་རྣམ་པའི་སྦྱོར་པོ་དང་། བམ་ལྷག་གང་རུང་གི་དངོས་གཞི་མ་ཡིན་ཡང་། དེ་དང་
 ཆ་འདྲ་བ་དངོས་གཞིའི་རྣམ་པའི་སྦྱོར་པོ་རྣམས་སོ། །དེ་ཡང་སྦྱོར་སྦྱོར་དང་དངོས་གཞིའི་རྣམ་
 སྦྱོར་གང་རུང་ཡིན་ན། རྒྱ་དུས་གྱི་ཀུན་སྤྱོད་བམ་ལྷག་གང་རུང་དང་མཚུངས་པས་བྱལ། སྦྱོར་
 བའི་རྣམ་སྦྱོར་ཡིན་ན་དེ་དང་ཀུན་སྤྱོད་མི་མཚུངས་པས་བྱལ་བར་ངེས་སོ། །བྱ་འདུལ་དང་བྱ་སྟོན་
 རིན་པོ་ཆེ་དངོས་གཞིའི་སྦྱོར་པོ་དང་བཞེར་བཞེད་ཀྱང་། མཆོན་གཞི་འཛིན་རྒྱ་གསལ་པོ་མ་རྟོག་
 ཅིང་། དངོས་གཞིའི་རྣམ་སྦྱོར་གྱི་མཆོན་གཞི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་སོང་བས་ཤིན་དུ་ནོངས་པའི་ཕྱིར།
 རི་ལྷར་ཞེ་ན། དེ་ལྷང་བ་རྣམ་གཞག་གི་ཀུན་སྤྱོད་གིས་ཀུན་ནས་མ་བསྐྱངས་པར་བྱེད་གྱིས་བཤད་
 པས། མིའི་འགྲོ་བ་པའི་ལག་པ་གཙོད་པའི་སྦྱོར་པོ་སོགས་ཐམས་ཅད་དངོས་གཞིའི་རྣམ་པའི་
 སྦྱོར་པོར་ཐལ་བ་ལས་དེ་ཡང་བྱེད་གྱིས་མི་བཞེད་པར། སྦྱོར་སྦྱོར་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་སོ་ཞེས་
 བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་འདི་ལྷར་ཡང་བཤད་དུ་རུང་སྟེ། སྦྱོར་པོ་ནི་གཉིས་ཏེ། སྦྱོར་བར་
 གྱུར་པའི་དང་། མཐར་ཐུག་པར་གྱུར་པའོ། །དང་པོ་ནི། བམ་ལྷག་གང་རུང་གི་སྦྱོར་བར་ངེས་
 སོ། །གཉིས་པ་ལ་བམ་ལྷག་གང་རུང་གི་ཀུན་སྤྱོད་གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པ་དང་མ་བསྐྱངས་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་གཞིའི་རྣམ་པ་སྟེ། རི་སྐད་དུ། གཞན་གྱི་དོན་ཉིད་ན་དངོས་གཞིའི་
 རྣམ་པའོ། །ཞེས་དང་། སྦྱོར་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི། གང་གིས་གང་ལེན་པ་ཞེས་པའི་གཞུང་

གིས་སྟོན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། མཐར་ཐུག་དང་སྦྱོམ་པོའི་གཞི་མཐུན་ཏེ། མིའི་འགོ་བ་བའི་ལག་
བ་གཅད་བའི་སྦྱོམ་པོ་ལྟ་བུའོ། །འདི་མཐར་ཐུག་གི་ལྷུང་བ་ཡིན་པ་ལ་མི་འཆམ་པ་མེད་ཀྱང་།
དངོས་གཞི་ཡིན་མ་ཡིན་དཔུང་དགོས་ལ། དེ་འདྲ་དེ་དངོས་གཞི་ཡིན་པར་གྲུབ་ན་སྦྱོམ་པོའི་དབྱེ་
བ་ནི། སྦྱོར་བའི་དང་། དངོས་གཞིའི་དང་། དངོས་གཞིའི་རྣམ་པའི་སྦྱོམ་པོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་
ལྟར་བཤད་ན་སྦྱོར་བའི་རྣམ་སྦྱོམ་ལོགས་སུ་བགྱང་རྒྱ་མི་ཡོང་བས། དེའི་ཆེ་ཡང་སྦྱོམ་པོའི་དབྱེ་
བ་གསུམ་ཁོ་ནའོ། །

གསུམ་པ་མཐར་ཐུག་དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། དེ་བྱས་ནས་བརྒྱ་བ་ལ་ནི་ཁུར་
བརྒྱས་ནའོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །སྐབས་དེར་སྦྱིངས་པ་ལ་ནི་ཞེས་སྒྲིས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་
འཐད་དེ་སྦྱིངས་པ་དེ་ཕྱིས་དཔུང་ངོ་སྟམ་པའི་སྟོ་ཡོད་ན་དེ་དཔུང་བ་དེའི་ཆེ་བརྒྱས་པར་འཛོགས་པའི་
ཕྱིར་ཞེན། རྟོག་ས་འོག་ཏུ་སྦྱིངས་པ་དེ་ཕྱིས་འཕྱང་ངོ་སྟམ་པའི་སྟོ་གྲོས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་
ཅན། གསར་དུ་བརྒྱ་བའི་སྟོ་མ་ཡིན་ཏེ། བརྒྱས་ཟིན་གཞན་དུ་བཀྱར་བའི་སྟོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཡང་བྱད་པར་ཅན་ཅུ་གཏོང་འགོག་གིས་བརྒྱ་བའི་མཐར་ཐུག་གྲུབ་པའི་ཆད་ནི། ཡུལ་གྱི་བྱད་
པར་གཞན་གྱི་ཞིང་ལས་གྱི་མཐའ་དག་ལ་བྱ་བའི་བྱད་པར་ཅུ་གཏོང་བའོ། །འགོག་པ་བྱས་པའི་
སྟོ་ནས་བརྒྱ་བ་མཐར་ཐུག་གྲུབ་པ་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། དགོས་པའི་བྱད་པར་རང་གི་ལོ་ཐོག་འཕེལ་
བ་དེའི་ཆེད་དུ། ཀུན་སྦྱང་གི་བྱད་པར་དེར་འདུན་པས། འབྱུང་བྱད་པར་རང་གི་ཞིང་ལས་གྱི་
མཐའ་གྲུབ་ཅིང་། གཞན་གྱི་ཞིང་ལས་གྱི་མཐའ་སྒྲར་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་གཅིག་དགོས་ཏེ།
དེ་བྱོད་གྱི་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་གཞན་གྱི་ལོ་ཐོག་འབྱུང་ཆེད་དེ་འགྲིབ་
ཀྱང་རང་གི་འབྱུང་ཆེད་དེ་ལས་མ་འཕེལ་ན་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེན། རང་གི་ཞིང་ལ་སྒྲར་འབྱུང་ཆེད་སྦྱོད་
མ་གཏོགས་པས་ཏེ། དེ་བརྩི་བར་མི་བྱའོ། །འོ་ན་གང་ཞིག་བརྩི་ཞེན། གཞན་གྱི་ལོ་ཐོག་སྒྲར་
ལས་འགྲིབ་པའི་ཆད་དང་། རང་གི་ལོ་ཐོག་འཕེལ་བའི་ཆ་གང་མཚུངས་པ་དེ་ཅམ་ཞིག་བརྩི་དགོས་
པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་གྱི་ལོ་ཐོག་ལ་ཁལ་གསུམ་འགྲིབས། རང་གི་དེ་ལ་ཁལ་གཅིག་ལྷག་ན་ཁལ་
གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་གྱི་རིན་ཐང་རྩི་བ་དང་། གཞན་ལ་ཇི་ཅམ་འགྲིབས་ཀྱང་རང་གི་དེ་མ་འཕེལ་ན།
རིན་ཐང་བརྩི་རྒྱ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལྷུང་མེད་ནི། བརྒྱ་མེས་མེད་པ་ལ་སོགས་སོ། །བསྐྱབ་བྱ་ནི། གང་གིས་
བསྐྱབས་པ་ཞེས་སོགས་སོ། །སྐྱབས་འདིར་ཤོ་གམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། བཙུང་བར་བྱ་བའི་རྒྱས་
ཁོན་ལ་ཤོ་གམ་འཇལ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ་བྱེ་བཤད་ལས། མཚན་ཉིན་གྱི་དགོར་ལ་ནི་
ཤོ་གམ་སྦྱིན་པར་མི་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། དེ་ནི་ཉོ་ཚང་བྱ་བའི་རྒྱར་མི་འགྱུར་བའོ། །
ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་མཚན་ནས་དག་སྤྱོད་གི་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་དང་། ལམ་རྒྱགས་དང་། བ་
མ་དང་། དགོན་མཚན་གི་དངོས་པོ་ལ་ཤོ་གམ་འཇལ་མི་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང་། རྒྱལ་པོའི་
ལྷགས་གྱི་བསྟན་བཙུན་ལས་ཀྱང་། བག་མ་གཏོང་ལོན་དང་། མཚན་སྦྱིན་དང་། ལྷས་མཁན་
དང་། ལྷ་ལ་མཚན་པ་འབུལ་བ་དང་། གཙུག་མུད་འདྲེག་པ་དང་། རུས་སྟོན་དང་། གཙུག་
ལག་ཁང་བརྟེན་པའི་རྒྱས་སོགས་ལ་ཤོ་གམ་འཇལ་མི་དགོས་པར་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་སྦྱེ་རྒྱ་
རྣམས་ཚེས་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་སྐྱབས་བྱེད་པའི་རྒྱལ་པོ་ལ་བསྐྱབ་སྐྱར་ཤོ་གམ་གཞལ་དགོས་པ་ཡིན་
ཏེ། རི་སྐད་དུ། སྦྱེ་རྒྱ་ཉོན་མོངས་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། །རྒྱལ་པོ་ལ་ནི་ཤོ་གམ་བཞལ། །གལ་ཏེ་
དེ་ཡང་བསྐྱབ་བ་ཡིས། །ཉོན་སྒྲ་ནི་བྱ་ལོན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ཕྱན་ཚེགས་
གྱི་སྐྱབས་ནི། ཡོངས་སུ་བབྱུང་བ་སོགས་སོ། །

གསུམ་པ་གཞུང་དམ་པའི་སྐབས་ལ། ལུ་བས་དོགས་པ་བཅད་པ་དང་། འདུལ་བྱེད་གྱིས་
 ཞིབ་མོར་གཏན་ལ་ཐབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། དངོས་པོའི་སྐབས། བདག་པོའི་སྐབས། རྗེས་སུ་
 བསྐྱབ་པའི་སྐབས། མཐར་ཐུག་གི་སྐབས་སོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན་རྣམ་འབྱེད་དུ་མྱ་ཤ་ག་ལྟ་ལ་
 སོགས་པའོ་ཞེས་བཤད་ན། མ་ཤ་གའི་ཚད་རིམ་སྟ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་ལ་གཉིས་ཏེ། མ་ཤ་གའི་
 ཚད་དོས་བབྱང་། ལྟའི་ངེས་བབྱང་སྟོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གསེར་རམ་དདུལ་ལས་
 བྱས་པའི་མ་ཤ་ག་ཚེས་ཅན། བྱོད་གྱི་ཚད་བབྱང་དུ་ཡོད་དེ། འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་ག་ག་ནི་ཞེས་
 པ་འགྲོན་སྟ་ནི་ཤུའི་རིན་ཐང་གི་ཚད་ལ་བྱོད་གཅིག་གི་ཚད་དུ་འཛིག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།
 ལུང་རྣམ་འབྱེད་དུ་མ་ཤ་ག་ལྟ་ནི་ད་རིན་ཐང་གི་ཚད་དུ་བཞག་པ་ནི་ཚེས་ཅན། རིན་ཐང་གི་ཚད་
 དེ་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བཤད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཀར་ཤ་པ་ཁི་བཞི་ཆའི་དབེའམ་མཚན་
 བྱེད་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེའི་མཚན་བྱེད་དུ་འཛིག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་དར་འཛིག་

པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྟོན་པས་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་ཕམ་པའི་བཅས་པ་མཛད་པའི་གནས་དང་།
 རུས་ཀ་ན་ཀར་གཤམ་པ་ན་དེའི་རིན་ཐང་གི་ཚད་ཉིད། མ་གཤམ་ཉི་ཤུ་ཡིན་པ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་བྱིར།
 འོན་ཏེ་རུས་ཐམས་ཅད་དུ་མ་གཤམ་ཉིད་རིན་ཐང་གི་ཚད་དུ་འཛོག་གམ་ཞེན། དེར་མི་འཛོག་སྟེ།
 བརྒྱ་པའི་གནས་དང་རུས་ཀྱི་ཀར་གཤམ་པ་ན་དེའི་བརྩི་བརྒྱུ་པར་བཞག་དགོས་པའི་བྱིར། གཉིས་
 པ་བདག་པོའི་སྐབས་ནི། བྱང་གི་སྒྲུ་མི་སྟོན་སྟགས་སོ། །རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པའི་སྐབས་ནི། བརྒྱན་
 པ་དེས་པར་བྱིན་པ་སྟགས་སོ། །བཞི་པ་མཐར་ཐུག་གི་སྐབས་ནི། དེ་ལ་གྲུབ་པ་ན་ཞེས་སྟགས་
 སོ། །སྐབས་འདིར་བསྟོན་པ་ནི་སྦྱར་བའོ་ཞེས་དང་། བརྒྱུ་པ་ན་བརྒྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ལ་
 འཕྲོས་ནས། འོན་གཉིས་ལ་བྱབ་པ་ཡོད་དམ་ཞེན། བཏམས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྒྱས་བཏམ་སྟེ་
 བཅོལ་བ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ལ། བརྒྱུ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བདག་པོ་ལ་བྱིར་མི་སྟེར་བ་ཐག་བཅད་
 པའོ། །བཏམས་པ་དེ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཞལ་ལྟ་པའི་མདོན་སུམ་དུ་བདག་པོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱས་པ་དང་།
 བདག་པོས་མི་ཤེས་པ་ཞལ་ལྟ་བས་སྐྱས་པའོ། །གཉིས་པ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི་མདོ་གོང་མ་
 གཉིས་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་ཟིན་པ་དེ་ཡིན་པས་དེར་དེས་སོ། །དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི།
 བདག་པོས་བཏམས་པ་བདག་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ལྟ་པའི་མདོན་སུམ་དུ་སྐྱས་པ་ལ་ཆོས་ཅན། བསྟོན་
 པ་མདོན་དུ་སོང་བའི་བརྒྱུ་པ་ཅམ་གྱིས་བརྒྱས་པར་མི་བཞག་སྟེ། གནས་གཞན་དུ་སྐྱོས་པ་
 དང་ལྟན་ཅིག་དུ་བརྒྱུ་པ་དང་། སྐྱོས་པའི་འོག་དུ་བརྒྱུ་པ་ན་བརྒྱས་པར་འཛོག་པའི་བྱིར།
 གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་བསྟོན་པ་སྟོན་དུ་སོང་བ་དགོས་པར་འདྲའོ། །འོན་དེ་ལྟ་བུའམ་བཏམས་པ་
 སྐྱས་པ་དེ་ལ་སྟེར་ཐག་བཅད་ནས་བྱིས་གནས་སུ་སྐྱོས་ན་ཅིར་འགྱུར་ཞེན། དེ་འདྲ་དེའི་ཆོས་རྒྱུ་
 ཐག་བཅད་ན་ནི་ཆོས་ཅན། ཉེས་མེད་མ་ཡིན་ཏེ། སྦྱར་བའི་ལྷུང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། འོན་དེ་
 འདྲ་དེ་སྦྱར་བའི་སྦྱོར་པོ་ཡིན་ནམ་ཞེན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་ཡིན་པའི་དེས་པ་མེད་དེ། བསྟོན་པ་
 ལས་གཞན་པའི་ལྷུང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེའི་གོ་དོན་ནི། དང་པོར་ཐག་བཅད། བར་དུ་བསྟོན།
 ཐ་མར་གནས་ནས་སྐྱོས་ན། དང་པོ་སྦྱར་བའི་སྦྱར་བ། གཉིས་པ་སྦྱར་བའི་སྦྱོར་པོ། གསུམ་
 པའི་ཆོན་དངོས་གཞིའོ། ཡང་དང་པོར་བསྟོན། བར་དུ་ཐག་བཅད། ཐ་མར་སྐྱོས་ན། ཐག་
 བཅད་པ་སྐྱོས་པའོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་དཀའ་པའི་གནས་རྒྱུ་པར་བཤད་ཟིན་

58

འདི་ལ་མདོ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་བསྟན་ལ་དཀའ་གནས་དབྱེད་པ་དང་། འོད་ལྷན་སོགས་ནས་
 འབྱུང་བའི་དཀའ་བའི་གནས་བཤད་ནས་དེ་དབྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐབས་འདིར་དེ་ལྟར་འདུ་
 ཤེས་པས་སོ་ཞེས་པ་དང་། སྦྱར་བསྟན་དུ་འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་རྣམ་པ་བརྟེན་པ་བསད་པ་ལ་ཡང་དོ། །
 ཞེས་བཤད་པ་གཉིས་ནི་དཀའ་བའི་གནས་སོ། །རི་ལྟར་ཞེན། འདིར་མི་ལ་མིར་ཤེས་གྱིས་
 བསད་པ་དགོས་པར་བཤད་པ་དང་། འོག་ཏུ་མི་ལ་དུད་འགྲོར་འདུ་ཤེས་ཏེ་བསད་པས་ཀྱང་
 དངོས་གཞི་ལ་ཕམ་པ་བསྐྱེད་པར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སོ། །འདིའི་དོན་འབྱེད་པ་ལ་རྒྱ་ཆེར་
 འབྲེལ་བའི་མཁན་པོ་ནི། སྦྱར་བ་ལ་འདུ་ཤེས་གཙོ་ཆེ་ཞིང་དངོས་གཞི་ལ་དོན་གཙོ་ཆེ་བའི་རྒྱ་
 མཚན་གྱིས་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་རི་སྐད་དུ། སྦྱར་བ་ལ་འདུ་ཤེས་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་དེ་ལ་དེ་གཙོ་ཆེ་བར་དངོས་སུ་གསུངས་ཞིང་། ནི་ཞེས་པ་དགར་བའི་ཆོག་ཡིན་པས། དངོས་
 གཞི་ལ་དོན་གཙོ་ཆེ་བར་བཤད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུང་དོ། །འདི་ལ་བོད་ཀྱི་སློབ་དཔོན་གཞན་
 དག་ན་རེ། འབྲེལ་བ་མཁན་པོ་ལ་ནང་འགལ་ཏེ། ཤིང་སྐམ་པོ་བཅད་པར་བྱའོ་སྐམ་པས་མི་
 བསད་པ་ན་དངོས་གཞི་ལ་ཕམ་པ་འབྱུང་བར་ཐལ། དངོས་གཞི་དོན་གཙོ་ཆེ་བའི་ཕྱིར། འདོད་
 བ་སྦྱར་དངོས་གཉིས་ཀ་ལ་ཉེས་མེད་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ། ཡང་ཤིང་ལྗོན་པ་བཅད་པར་བྱེད་
 དོ་སྐམ་དུ་འདུ་ཤེས་ཏེ། མི་བསད་པ་ན། སྦྱར་བ་ལ་ཉེས་བྱས་དང་། དངོས་གཞི་ལ་ཕམ་པ་
 བསྐྱེད་པར་ཐལ། གཏན་ཆོགས་སྒྲ་མ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། དེའི་དུས་ཀྱི་དངོས་གཞི་
 ལ་ཉེས་མེད་དུ་འབྲེལ་བར་བཤད་པ་དང་འགལ། ཡང་ལྟ་སྦྱོན་བསད་པར་བྱའོ་སྐམ་དུ་བསམ་
 བས་མཚོད་སྦྱོན་བསད་པ་ན་དངོས་གཞི་ལ་ཕམ་པ་བསྐྱེད་པར་ཐལ། གཏན་ཆོགས་དེ་ཉིད་ཀྱི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། རི་སྐད་དུ། བསམ་པ་ལ་ནི་དེ་ཉིད་ཅེས་པའི་མདོ་དང་འགལ། ཞེས་སུན་
 འབྱེན་བརྗོད་ནས་རང་གི་ལུགས་ལ། འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་རྣམ་པ་བརྟེན་པ་བསད་པ་ལ་ཕམ་པ་
 འབྱུང་བའི་ཆེ་ཡང་། མི་ལ་མིར་ཤེས་པ་དགོས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཞིང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱ་སྟོན་
 རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། འབྲེལ་བའི་ལུགས་འདི་མི་འཐད་དེ། ལུང་ཁུ་བ་ལས། མི་ལ་མི་མ་
 ལགས་པར་འདུ་ཤེས་པས་བཀུམ་ན་ཅིར་འགྱུར། ཉེས་པ་སློབ་པོར་རོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ།
 གལ་ཏེ་རྒྱུད་གཅིག་པའི་སློ་ནས་རྟེན་ངེས་པར་གཟུང་བ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་ན། བྱི་འོག་གི་མ་ལ་རྒྱན་

བོ་ཡིན་པས་འདི་གསོད་སྒྲུལ་དུ་རྟེན་ངེས་པར་གཟུང་བའི་ཕྱིར་མཚམས་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་།
 ལུང་གཏམ་གྱི་གཞི་ལས། གང་གིས་གཞན་གྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་མ་འཆོ་བ་དང་འཕྲལ་བ་དེ་ནི་
 བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ཡང་བགྱིས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་པ་དང་། མདོ་འདིར་ཡང་། དེར་འདུ་ཤེས་
 བས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ། དེས་ན་སྦྱོར་བ་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་པ་མེད་ན་དངོས་གཞི་
 ལ་མི་བསད་ཀྱང་ལྷང་མེད་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས། དོན་འདི་དག་བརྟག་པར་བྱ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ།
 འགྲེལ་བ་མཁན་པོའི་དགོངས་པ་བཤད་ནས་ཉེས་པ་དེ་དག་མི་འཇུག་པར་བསྟན། གཞན་གྱིས་
 འདོད་པ་སུན་ཕྱུང་ཞིང་། ཉེས་པ་དེ་དག་གཞན་ལ་འཇུག་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། མིས་
 འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་རྣམ་པ་བརྟེན་པ་བསད་པའི་ཆོ། གམ་པ་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་དུ་མིར་འདུ་ཤེས་
 པ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་ལ་མི་ཡིན་ཤིང་བསད་བྱ་དེ་ཉིད་ལ་དེ་ཉིད་རང་དུ་འདུ་ཤེས་པའི་སྒོ་
 རས་བསད་པ་ཙམ་གྱིས་སྟོག་གཅོད་གམ་པའི་ཡན་ལག་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལས་གཞན་དུ་
 ཁྱོད་འདོད་པ་ལྟར། དུད་འགྲོའི་དབྱིབས་ཅན་འདི་མི་ཡིན་ནོ་སྒྲུལ་དུ་འདུ་ཤེས་པ་དགོས་ན།
 མདོ་འདི་ལ་ཆོག་གི་རུས་པ་གཅིག་ཀྱང་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་འདིས་ནི། འདུ་ཤེས་ལ་
 མིའི་འདུ་ཤེས་ཡོད་ཀྱང་རུང་། དུད་འགྲོའི་དབྱིབས་ཅན་དོན་ལ་མིར་གནས་པ་དེ། སྟོག་གཅོད་
 གམ་པའི་ཡུལ་གྱི་ཡན་ལག་དུ་རུང་བར་སྟོན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་གྱི་གང་ཟག་དེ་
 རྟེན་དག་སྟོང་གིས་བསད་པ་ལས་སྦྱོར་གྱི་ལྷང་བ་བསྐྱེད་པའི་ཆོ། སྦྱོར་བ་ལ་འདུ་ཤེས་གཅོ་ཆེ་བ་
 ཡིན་ཏེ། དོན་ལ་མིར་གནས་ཀྱང་དུད་འགྲོར་འདུ་ཤེས་ན་སྦྱོར་ལྷང་ཉེས་བྱས་ལས་མི་བསྐྱེད་པའི་
 ཕྱིར། དངོས་གཞི་ལ་འདུ་ཤེས་གཅོ་ཆེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེར་དོན་དང་འདུ་ཤེས་མཐུན་པ་དགོས་
 གྱི། རེ་རེ་རྒྱང་པས་མི་ཆོག་སྟེ། འདུ་ཤེས་གཅོ་བོས་བསྐྱེད་པའི་ལྷང་བ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱི་ལུགས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འོན། འདི་ལ་དོན་དང་འདུ་ཤེས་མཐུན་པ་མེད་དེ། དོན་ལ་མིར་གནས།
 འདུ་ཤེས་ཀྱི་དུད་འགྲོར་འདུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་སྒྲུལ་ན། དེ་ལྟར་ན་ཡང་དོན་ཤེས་མི་མཐུན་པ་མེད་
 དེ། དེའི་ཆོ་རང་ལས་རྫས་གཞན་པའི་གསད་བྱ་དེ་ཉིད་གཞན་དང་མ་ཞོར་བར་བསད་པའི་ཕྱིར།
 དེའི་ཕྱིར་མ་དང་རྒྱན་པོ་ནོར་བ་དང་། ལྷ་སྦྱིན་དང་། མཚོད་སྦྱིན་ནོར་བ་དང་། མི་དང་ལྷོན་
 ཤིང་ནོར་བ་སོགས་ལ་ཐལ་བ་མཚུངས་པའི་གོ་སྐབས་གལ་ཡོད། དེས་ན་གསད་བྱའི་ཡུལ་དེ་

ཉིད་མ་ནོར་བར་བསད་བ་དེའི་ཆེ། སྦྱར་བ་ལ་འདུ་ཤེས་གཙོ་ཆེ། དངོས་གཞི་ལ་དོན་དང་འདུ་
 ཤེས་མཐུན་བར་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དོན་གཙོ་ཆེ་ཞེས་ཆེག་རྒྱུ་བར་སྦྱར། གཉིས་པ་ནི།
 འོན་པ་མ་དུད་འགྲོ་ལས་སྦྱེས་པའི་མིའི་འགྲོ་བ་པ་དེ་ལ། དུད་འགྲོར་འདུ་ཤེས་ཏེ་བསད་ན།
 སྦྱོག་གཙོད་ཀྱི་ཕམ་པ་མི་འབྱུང་བས་བྱབ་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་མི་ལ་མིར་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་བྱིར།
 འདོད་ན་རི་སྐད་དུ། གཞན་ལས་སྦྱེས་པ་ནི་རང་གི་འགྲོ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་དང་འགལ། ཡང་མ་སྦྱེས་པར་མཚན་གྱུར་བའི་སྦྱེས་པ་དེ་བསད་ཀྱང་མ་བསད་པའི་
 མཚམས་མེད་མི་འབྱུང་བར་ཐལ། དེའི་ཆེ་མི་ལ་མར་ཤེས་པ་མེད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། རི་སྐད་
 དུ། མཚན་ནི་གཞན་དུ་གྱུར་ཀྱང་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ། གཞན་ཡང་མ་བསོད་
 བར་བསམ་པ་ལས་མངལ་ན་གནས་པ་ཤི་ན། མཐར་ཐུག་ལ་ལྷུང་མེད་དང་། སྦྱར་བ་ལ་སྦྱོམ་པོ་
 ཡིན་པར་ཐལ། སྦྱར་བ་ལ་མི་ལ་མིར་ཤེས་ཡོད་པ་གང་ཞིག་དངོས་གཞི་ལ་དོན་ཤེས་མཐུན་པ་
 མེད་པའི་བྱིར། བྱབ་པ་ཁས་སྤངས། འདོད་ན། རི་སྐད་དུ་མ་དང་མངལ་ན་གནས་པ་གཉིས་
 ལས་མ་བསམ་པ་ཤོས་ན་སྦྱོམ་པོའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ་བྱེད་རང་གིས་སེམས་རྒྱུ་བས་
 བྱགས་པའི་བྱིར་སྦྱོམ་པོའོ། །ཞེས་མཐར་ཐུག་གི་ལྷུང་བར་བཞེད་པ་དང་འགལ། འོན་ཁྱེད་ལྟར་
 ན་དངོས་གཞི་ལ་དོན་ཡན་ལག་ཡིན་པས་ཕམ་པར་འགྱུར་བ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། འདི་
 ལ་མ་ནོར་བར་བསད་པ་མེད་པའི་བྱིར། འོན་ལྷུང་བ་འདི་ཡུལ་གང་ལ་བརྟེན་པའི་ལྷུང་བ་ཡིན་
 ཞེ་ན། གང་བསོད་པར་བསམ་པ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སྦྱོམ་པོ་ཡིན་གྱི། ཅིག་ཤོས་ལ་རྟེན་པའི་མ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སྦྱར་དངོས་ཀྱི་ལྷུང་བ་གང་གི་ཡང་ཡན་ལག་མ་ཆང་བའི་བྱིར། དེ་
 བཞེན་དུ་སྦྱུལ་བ་བསད་པ་ལ་སྦྱོམ་པོར་བཤད་པ་ཡང་། སྦྱར་བའི་ཆ་ནས་ཡིན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་
 ནི། དོན་ཤེས་རི་ལྟར་མཐུན་པའི་རྒྱལ་ལས་བཞག་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དུད་འགྲོས་མིར་སྦྱུལ་བ་
 ལ་ལྷུང་བྱེད། ལྟས་མིར་སྦྱུལ་བ་ལ་སྦྱོམ་པོ་དང་། རྒྱུད་ཀྱི་མ་བསྐྱས་པ་ལ་ལྷུང་མེད་ཡིན་ནོ། །
 བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་ལྟར་ན། སྦྱོབ་པ་རྒྱན་ཞུགས་ལ་དག་བཙོམ་དུ་འདུ་ཤེས་ཏེ་བསད་ན།
 ཉེ་བའི་མཚམས་མེད་མི་འབྱུང་བར་ཐལ་བ་དང་། དག་བཙོམ་པ་ལ་སྦྱོར་འདུ་ཤེས་ཏེ་བསད་
 ན། དག་བཙོམ་བསད་པའི་མཚམས་མེད་མི་འབྱུང་བར་ཐལ། དེའི་ཆེ་དེ་ལ་དེ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་

མེད་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་ལས་སྤངས། འདོད་ན། བྱེད་རང་གིས་དེ་ལ་དེ་འབྱུང་བར་ལུང་བྱངས་
 བསྐྱུ་བས་པ་དང་འགལ་ལོ། །གཞན་ཡང་མི་ལ་མི་མ་ལགས་པར་འདུ་ཤེས་པས་བཀུམ་ན་
 ཉེས་པ་སྒྲིམ་པོ་འབྱུང་བ་མིན་པར་ཐལ། དངོས་གཞི་ལ་ཉེས་མེད་ཡིན་པ་གང་ཞིག་སྒྱུར་བ་ལ་
 དེ་འདྲ་འོང་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་འགྲེལ་པ་ལ། སོ་སོ་སྒྲེ་བོའི་རྟེན་ལ་སྒྱུར་བ་བྱས། དག་
 བཅོམ་པའི་རྟེན་ལ་མཐར་ཐུག་གྲུབ་ན་ཡམ་པ་དང་མཆོམས་མེད་གཉིས་ཀ་འབྱུང་ཞེས་གསུངས་པ་
 ལ་བོད་རྒྱུ་མས་རི་སྐད་དུ། བསྐྱུ་འོག་དག་བཅོམ་པ་ལ་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་
 ལོ། །ཞེས་ཟེར་བ་དང་དེ་ཡང་མ་གོ་བ་ཡིན་ཏེ། སྒྱུར་བ་བྱས་ཞེས་པའི་དོན་དེ་འཆི་ངེས་ཀྱི་སྒྱུར་
 བ་མཆོན་བསྐྱུ་བ་ལྟ་བུ་ལ་བྱ་བ་མ་ཡིན་གྱི། དེའི་གོང་གི་སྒྱུར་བ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་པར་འགྲེལ་པ་
 ཉིད་དུ། འདིར་ཁུངས་ནི་ལྷ་ཏྲ་ཡ་ནའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་དྲན་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་བྱངས་པ་ཉིད་
 ཀྱིས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཁུངས་དེར་ཡང་། ལྷ་ཏྲ་ཡ་ནས་གཤེད་མ་པ་དག་ལ་སྒྲིམ་པ། རེ་ཤིག་སྔོད་
 ཅིག་ཁོ་བོས་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མཛོན་དུ་བྱུང་། །དེ་ནས་མཆོན་ཐུང་ཤིག་ཅེས་སྒྲིམ་སོ། །
 དེ་ནས་རེ་ཤིག་ལོན་པ་དང་། ལྷ་ཏྲ་ཡ་ནས་གཙུག་ལུང་ཅན་ལ་འཕྲིན་དུ་སྒྲིངས་པ་ནི། བྱེད་ཀྱིས་
 མཆོམས་མེད་གཉིས་ཤིག་བྱས་ཏེ། གང་ཞེན་པ་བསད་པ། དག་བཅོམ་པ་བསད་པའོ། །
 ཞེས་འབྱུང་ངོ། །འདི་ལ་ཡང་བོད་ཀྱི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་རྒྱུ་མས་ན་རེ། མཆོམས་མེད་གཉིས་
 འབྱུང་བར་བཤད་པ་དེ་གཙུག་ལུང་ཅན་འགྲོད་དུ་བཅུག་པའི་ཕྱིར་ཡིན་གྱི། རྟེན་གཅིག་ལ་
 མཆོམས་མེད་གཉིས་མི་འབྱུང་ངོ། །ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ཡང་མ་གོ་བ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་
 ཉེས་པ་ཤིན་ཏུ་ལྷི་བ་གཉིས་འབྱུང་བ་ནི། ཡ་ཡིན་པ་དག་བཅོམ་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པའི་ཆ་ནས་
 སོ་སོར་བྱེ་བའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་རྟེན་གཅིག་པོ་དེ་ལས་ཡམ་པ་དང་མཆོམས་མེད་གཉིས་ཀྱང་མི་
 འབྱུང་བར་ཏ་ཅང་ཐལ་ལ། འདོད་ན་གཞུང་འགྲེལ་དང་འགལ་ལོ། །

དཀའ་བའི་གནས་གཉིས་པ་དབྱེད་པ་ལ། གལ་ཏེ་མི་བཅུས་ཉིན་གཅིག་ལ་སྒྱུར་བ་བྱས་
 ཏེ། དང་པོས་མི་དེ་ཞག་བཅུ་ན་འཆི་བར་མཆོན་བསྐྱུ་། གཉིས་པས་ཞག་དགུ་ན་དང་། རིམ་
 པ་བཞིན་ཐ་མས་ད་ལྟ་རང་འཆི་བར་མཆོན་བསྐྱུ་ན། བཅུ་ཆར་ལ་ཡམ་པ་བསྐྱེད་དམ་མི་སྒྲིད།
 མི་སྒྲིད་ན་བྱེ་བྱག་ཏུ་བཤད་པ་ལས་དང་པོ་དགུ་བོ་དག་གིས་ནི་ཡམ་པའི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་

བཟུང་ལ། བཙུ་བས་ནི་ཕམ་པའི་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་བཟུང་ངོ་། །ཞེས་
གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །བསྐྱེད་ན་དེས་གི་བ་ཐ་མ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་ཅི་ཞེ་ན། འདིའི་ལན་ལ།
སྒྲོ་བ་དཔོན་དམར་སྟོན་པའི་གསུང་གིས་ཐམས་ཅད་ལ་རང་རང་གི་སྐྱེད་ན་འཆི་དེས་ཀྱི་སྒྲུབ་བ་རེ་
རེ་ཡོད་པས་སྒྲུབ་བ་མཐུན་པའི་བྱིར་དང་། འབྲས་བུ་མི་དེ་གི་བར་གཅིག་པའི་བྱིར། ཐམས་ཅད་
ལ་སྒྲུབ་བ་དེ་གི་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཉི་མ་དང་པོ་ལ་སྒྲུབ་བ་བྱས་པ་དེས་གི་
བ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། སྒྲུབ་བ་དེའི་མཐར་ཐུག་གྲུབ་བ་མི་སྤིད་པའི་བྱིར། གཞན་དུ་ན་གཞན་
གྱིས་བྱས་པའི་སྤྲིག་པ་གཞན་ལ་འབྱུང་བར་ཐལ་ལོ། །འོ་ན་འོད་ལྗན་ལས་འགལ་བ་མེད་དེ།
བཙུ་ཆར་ཡང་སྒྲུབ་བ་མཐུན་པའི་བྱིར་དང་། འབྲས་བུ་གཅིག་པའི་བྱིར་ཞེས་བཤད་པ་མིན་ནམ་
ཞེ་ན། དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེ་དང་བྱེ་བཤད་ཀྱི་ལུང་དངས་མ་ཐག་པ་དེའི་དོན་ནི། གསོད་བྱེད་བཙུ་
པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྒྲོ་མཐུན་གྱོས་གཅིག་བྱས་ནས། མཚོན་དེ་ལྟར་དུ་བསྐྱུན་པའི་དབང་དུ་བྱས་
པར་བརྟུ་དང་མ་གཅོད་འཆད་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །ཡང་གསོད་བྱེད་དང་པོས་ཆོས་གཅིག་གི་ཉིན་ཆོས་
བཙུན་འཆི་བར་མཚོན་བསྐྱུན། གཅིག་གིས་ཆོས་དགུའི་ཉིན་ཆོས་བཙུན་འཆི་བར་མཚོན་བསྐྱུན་
བ་ནས། ཐམས་ཅད་ལ་ཕམ་པ་
བསྐྱེད་དམ་མི་བསྐྱེད་ཅི་ན། བསྐྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། བྱེ་བཤད་དང་འོད་ལྗན་གྱི་ལུང་གིས་གྲུབ་
པའི་བྱིར་དང་། ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲུབ་བ་དེས་གི་ཡོད་པའི་རིགས་པས་དེ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པའི་བྱིར།
ཡང་བསད་བྱ་དེ་འཆི་བའི་དུས་ལ་བབ་པར་གྱུར་བ་དེའི་ཆོ། གསོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་བ་བྱས་ནས་
སྒྲུབ་བ་དེས་གི་ན་ཕམ་པ་བསྐྱེད་པ་ཡོད་དམ་ཅི་ན། མ་ཡིན་ཏེ་འོད་ལྗན་ལས། དཔུགས་རྒྱ་བ་ཐ་
མར་གྱུར་བ་ནི་འཛིག་པའི་གནས་སྐབས་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱེད་པ་དོན་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་དང་། དག་བཙོམ་པ་ཆོས་དགའི་འདོད་པ་བསྐྱུན་པ་ལས། ཆོའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལུས་བ་
དེའི་ཆོ་གསོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་མཐར་འགྱུར་ལ། གཞན་རྣམས་ལ་ནི་སྒྲོམ་པོའོ། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་སྒྲོག་གཅོད་ཕམ་པའི་དཀའ་བའི་གནས་བསྐྱུན་ཟིན་ཏོ། །

གསུམ་པ་བསྒྲོ་བ་ལས་གྱུར་བ་རྒྱན་སྒྲུའི་ཕམ་པ་ལ། ལུང་གི་བྱེ་བྲག་གསུམ་ལས། དང་
པོ་རྣམ་འབྱེད་ལ། སྒྲུའི་དོན་དང་། གཞུང་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི་བོད་སྐད་མ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་

པས། གང་ལ་སྒྲུབ་པའི་ཡུལ་ནི་ཐ་སྙད་ལྟ་དང་ལྟན་པ་དགོས་ཏེ། མི་ཡིན་པ། སྒྲུབ་ཤེས་པ། རོན་གོ་པ། ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ། མ་ཞིང་དང་མཚན་གཉིས་པ་མ་ཡིན་པའོ། །ངོ་བོ་ནི་མིའི་ཆོས་སྒྲུབ་པའོ། །སྒྲུབ་པ་དག་མཚན་ཉིད་དུ་གྲག་ལྟན་ཏེ། རང་གིས་དང་། དག་གིས་དང་། བདག་ཉིད་དང་འབྲེལ་བའི་དང་། བསམ་པའི་དོན་དང་། གསལ་པོར་དང་། མངོན་སུམ་དུ་སྒྲུབ་པའོ། །མཐར་ཐུག་དེའི་རྒྱུན་གྱིས་དོན་གོ་བའོ་ཞེས་གསུང་ངོ་། །འདིར་མི་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་པ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ནས། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ཡན་ཆད་ཡིན་ལ། རྗེས་མཐུན་པ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པ་ཡན་ཆད་ཡིན་ལ། བསམ་གཏན་གྱི་ཉིར་བསྐྱེད་པ་ལ་བརྟེན་པའི་དུན་པ་ཉི་བར་བཞག་པ་དང་། ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པ་སོགས་ནས་སྒྲུབ་ལམ་གྱི་བར་ནི་སྒྲུབ་ས་འདིར་སྒྲུབ་མར་མི་འོང་སྟེ། མོས་པ་ཡིད་བྱེད་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། རི་སྐད་དུ། སྒྲུབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཉིད་ནི་ཞི་གནས་གྱི་རྒྱུ་མཚན་རང་གི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་གཞོན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ། ལྷུང་བ་རྣམ་གཞག་དང་བསྒྲུབ་བྱའོ། །དང་པོ་ལ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི་འདུ་ཤེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་འབྲས་བུའི་སྒྲོ་ནས་དང་། ངོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་དང་། བྱད་པར་གྱི་ཆོས་བརྗོད་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། མཐོང་ངོ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་མི་རྟག་པ་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་དེ་དང་ལྟན་པ་སོགས་སོ། །ཞུ་བ་ལ་དངོས་གཞི་དང་། སེལ་བའོ། །དང་པོ་ནི་སྒྲུབ་མ་ཐོབ་པ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་སྒྲུབ་མ་བརྗོད་པ་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་འདུ་བྱེད་ལ་ཡོན་ཏན་དང་དུ་ལེན་པ་དང་། རྟོན་བཀྱར་དང་དུ་ལེན་པའོ། །དང་པོ་ནི་སྒྲུབ་པ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་བཅུན་པ་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་དག་འདུན་ལྟག་མའི་སྡེ་ཆོན་ལ་གསུམ་སྟེ། འདོད་པ་ལས་གྱུར་པ། གཞོད་པ་ལས་གྱུར་པ། བསྒྲོ་བ་ལས་གྱུར་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། བྱང་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་ལོངས་སྤྱོད་ལ་ཆགས་པ་ལས་གྱུར་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ་རང་འདོད་པ་བསྟེན་པ་ལས་གྱུར་པ་དང་། གཞན་འདོད་པ་བསྟེན་དུ་འཇུག་པ་ལས་གྱུར་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ་ལུས་གྱི་རིག་བྱ་ལ་ཆགས་པ་དང་། སྒྲུབ་པའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་

གི་ལུས་ཀྱི་རིག་བྱ་ལ་དང་། གཞན་གྱི་ལུས་ཀྱི་རིག་བྱ་ལ་ཆགས་པའོ། །དང་པོ་ནི་འབྲེན་པའི་
 ལྷག་མ་སྟེ། ལུང་གི་བྱེ་བྲག་གསུམ་གྱིས་རིམ་པར་སྟོན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། རིག་པའི་ལྷག་མ་
 སྟེ། འདི་ལ་ལུང་གི་བྱེ་བྲག་གསུམ་ལས། དང་པོ་རྣམ་འབྱེད་ལ། ལུང་མེད་སྟེ་བསྟེན་གྱི་རྣམ་
 གཞག་ཐུན་མོང་བ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རིག་པའི་ལྷག་མ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ལུང་
 མེད་བྱེད་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་མཆན་གཞིའི་དབྱེ་བ་ལ། དེ་བྱེད་པ་པོར་འགྱུར་བའི་གནས་སྐབས་དང་།
 དེར་འགྱུར་བའི་མཆན་ཉིད་སེལ་བ་དང་བཅས་པ་དང་། དང་པོ་གསུམ་གྱི་ཀྱན་སྟོང་གི་མཆན་
 ཉིད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི་འདི་ལ་སྟགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་སྟེས་པ་སྟགས་སོ། །གསུམ་པ་
 བའི་ལྷག་མ་གསུམ་ལ་སྟགས་སོ། །བཞི་པ་ནི་གསུམ་པོ་འདི་ལ་སྟགས་སོ། །གཉིས་པ་ཐུན་མོང་
 མ་ཡིན་པ་ལ། ལུང་བའི་རྣམ་གཞག་ །བསྐྱབ་བྱ། ལུང་མེད་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ལ་མདོར་
 བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི་ལུས་ཀྱི་སྟགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་མཆན་
 ཉིད་རྒྱས་བཤད་དང་། སེལ་བ་རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཞིའི་དང་། སྟེར་བའི་མཆན་ཉིད་
 དོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་ལན་བྱ་སྟགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་དོན་དམ་པ་དང་སྟགས་སོ། །སེལ་
 བ་ནི་གོས་ཀྱིས་སྟགས་སོ། །བསྐྱབ་བྱ་ནི། དགོ་སྟོང་མ་སྟགས་སོ། །ལུང་མེད་ནི། ལུང་ཉམ་
 ཐག་པ་སྟགས་སོ། །གཉིས་པ་སྟེ་བའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་ནི། འབྲིག་ཚིག་སྟེ་བའི་དགོ་འདུན་
 ལྷག་མ་དང་། བསྟེན་བཀྱར་བསྟགས་པའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མའོ། །འདི་གཉིས་འཆད་པ་ལ་
 གཉིས་ཏེ། ཐུན་མོང་བ་འབྲིག་ཚིག་ལ་མཆན་པ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བསྟེན་བཀྱར་
 བསྟགས་པའོ། །དང་པོ་ལ། ལུང་གི་བྱེ་བྲག་གསུམ་ལས། རྣམ་འབྱེད་ལ་མདོར་བསྟན་པ་དང་།
 རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འབྲིག་པ་སྟེས་ནའོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་མཆན་ཉིད་
 རྒྱས་བཤད་དང་། སེལ་བ་རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ལ། གཙོ་བོ་མིན་པའི་སེལ་བ་ན་སྟོང་ནི།
 བསྟགས་པ་དང་སྟགས་སོ། །གཙོ་བོའི་སེལ་བ་ལུང་མེད་ནི། དོན་གཞན་སྟགས་སོ། །ཁུ་བའི་
 སྐབས་ནི་མཛེས་པ་སྟགས་སོ། །འདུལ་བྱེད་ལ་གསུམ་སྟེ། ཡུལ་གྱི་སེལ་བ། སྟེར་བའི་སེལ་བ།
 ཀྱན་སྟོང་གི་སེལ་བའོ། །དང་པོ་ནི་དེ་བཞིན་དུ་སྟགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བསྟེན་ཁོའོ་ལ་སྟགས་
 སོ། །གསུམ་པ་ནི་རང་བཞིན་སྟགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། དངོས་གཞི་དང་། སེལ་བའོ། །

དང་པོ་ནི་བདག་ཉིད་དང་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་དེ་དང་སོགས་སོ། །འདིར་ལུང་ལས་རྒྱས་
 བར་གསུངས་པའི་དོན་བསྟན། འདི་ལྟར། བདག་ཉིད་ཚུལ་ལྟར་དག་ཆོས་ཅན། །ཆོངས་སྤྱོད་
 གནས་པ་རྒྱུད་པ་གསུམ། །གཉིས་སྤྱར་དུག་དང་གསུམ་སྤྱར་གཅིག་ །མཆོག་ལུང་བྱུང་འབགས་
 བཟང་མཛེས་དག་ །མཆོད་འོས་བསྟོད་འོས་རྒྱ་ཆེ་བ། །ཆེས་སྤྱར་པ་ནི་བཙུང་དོ། །དེ་ལྟར་
 ན་ལྟག་མ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཅུའོ། །འདི་དང་སྤྱི་མའི་བྱུང་པར་ལ་རྒྱ་འདུལ་འཛིན་ནི། སྤྱི་མ་
 འབྲིག་པ་རྒྱུད་པ་སྤྱི་མ་པ་དང་། འདིར་བདག་ཉིད་ལ་སྤྱར་ནས་སྤྱི་མ་པའོ། །ཞེས་གསུང་། སྤྱི་མ་
 དཔོན་དམར་སྟོན་པ་འགྲེལ་པའི་དགོངས་པས་ཀུན་སྤྱོད་གིས་འབྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུང་།
 བམ་ལུ་ལས། ལྷུང་བ་འདི་བྱུང་ན་སྤྱི་མ་ཡང་བྱུང་བས་བྱུང་པར་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་གཞན་
 འདོད་པ་བསྟོན་དུ་འཇུག་པ་ལ་སྤྱན་བྱེད་པའི་ལྟག་མ་ཡིན་ལ། འདི་ལའང་ལུང་གསུམ་ལས།
 དང་པོ་ལ་བསྟན་པ་དང་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཕྲད་ནའོ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། སྤྱི་མ་
 བ་དང་ཡུལ་གྱི་བྱེད་པ་བཤད། བྱེད་པ་པོ་དང་། ཡུལ་དང་སྤྱི་མ་བ་ལ་དོགས་པ་སྤྱང་། མི་མཐུན་
 པའི་མཆོན་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི་གསུམ་མོ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་འབྲས་བུ་
 སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ལ། མ་ཐོབ་པ་ལས་ཉམས་པ་དང་། ཐོབ་པ་ལས་ཉམས་པའོ། །དང་
 པོ་ནི་སྤྱད་ཆོང་མ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། དམན་པ་བཞི་ཐོབ་པ་ཉམས་པ་དང་། བཟང་མོ་
 གསུམ་ཐོབ་པ་ལས་གསུམ་ཉམས་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཕྲབས་པ་ཉིད་ནས་སོགས་སོ། །
 གཉིས་པ་ལ་བསྟན་པ་དང་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་མཆོན་
 ཉིད་དང་སེལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཕྲབས་པ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི།
 དེའི་དང་པོ་སོགས་སོ། །ཁྱུ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། སེལ་བ་སྤྱོད་པོ་དང་། སེལ་བ་ཉེས་བྱས་སོ། །
 དང་པོ་ནི། མངལ་ན་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་བྱུང་མེད་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་འདུལ་བྱེད་ལ།
 ལྷུང་བའི་རྣམ་བཞག་དང་། ཞར་ལས་བྱུང་བའི་བསྐྱབ་བྱེད། །དང་པོ་ནི། བྱིན་པ་ལ་སོགས་སོ། །
 གཉིས་པ་ནི་གཞན་སོགས་སོ། །སྤྱབས་འདིར་ལུང་ལས། རྒྱུད་མ་བདུན་དང་མཛའ་ན་མོ་བཅུ་
 ལས་བདུན་ནོ། །རྒྱ་ཆོག་གིས་བྱིན་པ་དང་། རིན་ཆས་ཉོས་པ་དང་། བཙུན་ཐབས་སུ་
 འབྲོགས་པ་དང་། དང་སམ་འདུས་པ་དང་། ཟས་གོས་གྱི་འཛོལ་དང་། ཁ་དུམ་པ་དང་། ཐང་

འགའ་འཕྲད་པའོ། །བཅུ་ནི། རི་རྒྱུད་དུ། མཛའ་ན་མོ་ནི་བཅུ་ཡིན་ཏེ། །ལ་མ་མིང་པོ་ལུ་རུ་མོ། །
གྲོས་སྒྲུག་ཉེ་དུ་རིགས་དང་ནི། །རུས་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་ས་རྣམས་འབྲུག་མེད། །ཅེས་གསུངས་
པ་ལྟར་རོ། །དེ་དག་ལས་རྒྱུད་མ་ཕྱི་མ་བཞི་དང་། མཛའ་ན་མོ་བཅུ་ནི་འཐབས་པ་ཅམ་གྱིས་
མཐུན་པ་ཉམས་པ་དང་། དང་པོ་གསུམ་མཐུན་པ་ཉམས་པ་ལ་འཐབས་ཆེགས་བདུན་དགོས་
པར་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་ཕྱི་རོལ་ཡོ་བྱད་ལ་ཆགས་པ་ལ། རྣམ་འབྱེད་སོ་སོ་བ་དང་། ལྷ་བ་
ཐུན་མོང་དུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐུན་མོང་བ་ཁང་པ་ལ་མཆོན་པ་དང་། ཐུན་
མོང་མ་ཡིན་པ་ཁང་ཆེན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལྷུང་བའི་རྣམ་གཞག་
བསྐྱབ་བྱ། ལྷུང་མེད་དོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། ཁང་པ་གཉིས་ཀྱི་མ་མཐའི་ཆད་བསྟན། བྱེད་
པ་བོའི་མཆོན་ཉིད་ལ་དོགས་པ་སྤངས། དེས་བྱས་པའི་སྒྲུབ་པ་ལ་དོགས་པ་བཅད། དངོས་
གཞིའི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲུབ་ལམ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་
བསྐྱོས་པ་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་བྱས་པ་སོགས་སོ། །བཞི་པ་ནི་བཅའ་པ་སོགས་སོ། །
འདི་དག་གི་ངག་དོན་ནི། འབྲེང་བ་དང་། འདུག་བ་དང་། ཉལ་བ་དང་། འཆགས་པ་སྟེ།
སྒྲུབ་ལམ་བཞིའི་སྒྲུབ་མ་ཡིན་པའི་ཁང་པ་ཉིད་བྱས་པ་ལ་ཆོས་ཅན། ཁང་པ་དང་ཁང་ཆེན་དུ་
གཏོགས་པའི་ཉེས་པ་མེད་དེ། བྱེད་ལ་ཁང་པའི་ཐ་སྙད་མི་འདོགས་པའི་ཕྱིར། དགོ་སྒྲོང་ལག་
གི་བླ་དགོ་སྒྲོང་གཞན་གྱིས་ཁང་པ་བྱེད་པར་བསྐྱོས་པ་ཉིད་དང་། དེས་དེར་མ་བསྐྱོས་པ་ཉིད་དག་
ནི་ཆོས་ཅན། ཁང་པ་དང་ཁང་ཆེན་གྱི་ལྷུང་བ་སྒྲུབ་པའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རྒྱ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ།
བྱེད་མེད་ཀྱང་དེ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དགོ་སྒྲོང་རང་གི་ལག་གི་བླ་གཞན་བསྐྱོས་པས་ཁང་པ་དང་
ཁང་ཆེན་གྱི་ལྷུང་བ་སྒྲུབ་པའི་རྒྱ་ཆོགས་བྱས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིའི་སེལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ།
ལྷུང་བ་འབྱེན་པ་པོ་དགོ་སྒྲོང་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལྷུང་བའི་རྒྱ་ཆོགས་ཆང་མར་བྱས་པ་དང་འདྲ་བའི་
ཕྱིར། དགོ་སྒྲོང་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁང་པའི་ཆོག་རི་རྒྱུད་བསྐྱོབ་པ་བཞིན་དུ། ལག་གི་བླས་མི་བྱེད་པ་
ལ་ལུས་དང་ངག་གིས་ནོད་ཅིང་དང་དུ་ལེན་པ་ནི་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིའི་སེལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ།
རང་ཉིད་ཀྱི་ལྷུང་བའི་རྒྱ་ཆོགས་ཆང་མར་བྱས་པ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར། ཁང་པ་བརྟེན་གས་པའི་བྱ་བ་
སྒྲ་ཕྱིར་བྱས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། བསམ་རྒྱུན་ཐ་དད་ཀྱིས་བར་དུ་མ་ཆོད་ན་ལྷུང་བ་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་

བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ཏེ། ཐ་དད་དུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མ་ཚད་བའི་ཕྱིར། གཞི་མ་དག་པ་ལ་སོགས་པའི་
 ཡན་ལག་མང་པོ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན། ལྷུང་བ་ཐ་དད་པ་མང་པོའི་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷུང་བ་
 གཅིག་སྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཆོག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བཤད་པ་ན་དོན་འདི་དག་འབྱུང་སྟེ། དག་
 སློང་ལག་གི་སྒྲས་རང་དོན་དུ་ཁང་བ་བྱས་པ་དང་གཞན་དོན་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཁང་བའི་ལྷག་
 མ་བསྐྱེད། ཡང་དག་སློང་འགའ་ཞིག་གིས་ལག་གིས་སྒྲ་བསྐྱོས་ཏེ་ཁང་བ་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་དང་།
 མ་བསྐྱོས་པར་དེས་བྱས་པ་དང་དུ་ལེན་ན་གཉིས་ཀ་ལ་ལྷག་མ་སྐྱེད་པར་བཞག་གོ། །དེས་དེ་དང་
 དུ་མ་སྒྲངས་ཀྱང་དག་སློང་ལག་གི་སྒྲ་ལ་ལྷུང་བ་འདི་ཚོགས་པར་སྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷུང་བའི་རྣམ་
 གཞན་གི་དག་དོན་ནི། བཅས་ལྷན་དག་སློང་ཉེར་དགའ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཁང་བའི་ལྷག་མ་
 བསྐྱེད་པ་ལ་ཡན་ལག་གཅིག་གིས་ཆོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཡོ་བྱད་ཀྱི་བྱེད་པར་ས་གཞི་ཉི་ཞིང་
 སྒྲ་མི་སོགས། རང་ལས་རྒྱས་ཐ་དད་པའི་མིའི་ཡུལ་ལས་བཅའ་བ་དང་། དེས་ཀྱང་རྒྱུ་སྒྲ་
 གནང་བ་དང་། གནས་ཀྱི་བྱེད་པར་གཞི་མ་དག་པ་དང་མ་བསྐྱེད་པར་དགོས་པའི་བྱེད་པར་རམ་
 གཞན་གཅིག་གི་དོན་དུ། བྱེད་ལས་ཀྱི་བྱེད་པར་ཚད་ལས་ལྷག་པར་བྱས་ན་ལྷག་མ་དེར་འགྱུར་
 གྱི། གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འདིར་དེས་རྒྱུ་སྒྲ་གནས་པ་ལ་འོ་ཞེས་དང་། གནས་བྱེད་
 དུ་བཅུག་ནའོ། །ཞེས་པའི་མདོ་གཉིས་ཀྱིས་ལག་གི་སྒྲ་བསྐྱོས་ནས་བྱེད་དུ་བཅུག་པའི་བྱེད་པར་
 དེ་བསྐྱེད་ནོ། །ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཁང་ཆེན་གྱི་ལྷག་མ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡན་ལག་གཅིག་
 གིས་ཆོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བཅའ་བ་དང་ཚད་ལྷག་པ་མ་གཏོགས་པའི་ཡན་ལག་བཤད་མ་ཐག་
 པའི་ཡན་ལག་རྣམས་མེད་ན་དེ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་གཞི་མ་དག་པ་དེ་གང་ཞེན། མི་རུང་
 བ་ཉིད་དང་ཅེས་སོགས་སོ། །དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེན། སྐྱེ་བ་པོ་སོགས་སོ། །ཚད་དེ་གང་ཞེན།
 ཚད་དང་ལྷན་པའི་ཞེས་སོགས་ཏེ། ཁང་བའི་ནང་གི་སྤྱིད་དུ་བྱུ་བཅོ་བརྒྱད། ཞིང་དུ་བྱེད་དང་
 བཅུ་གཅིག་གོ། །འོ་ན་མ་བསྐྱེད་པ་གང་ཞེན། དེ་སྒྲོག་པའི་སྒྲོ་ནས་འཆད་པ་ནི། དག་འདུན་ལ་
 སོགས་སོ། །བསྐྱེད་བྱ་ནི་མ་དག་པ་སོགས་སོ། །ལྷུང་མེད་ནི་བྱས་པ་རྟེན་པ་དང་སོགས་སོ། །
 འདིར་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་ལས། ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ཚད་ན་མཐར་དངོས་གཞི། སྒྲར་སྒྲོམ་
 པོའོ། །བཅའ་ཞིང་ཚད་ལས་ལྷག་པར་བྱེད་ལ་གཞི་མ་དག་པ་དང་། མ་བསྐྱེད་པ་གཉིས་མ་ཚད་

ན། མཐར་སྒྲོམ་པོ་སྒྲར་ཉེས་བྱས། བཅུ་ལ་ཞིང་ཚད་ལས་ལྷག་པར་མི་བྱེད་ན། གཞི་མ་དག་པ་
 སོགས་ཡོད་རུང་མེད་རུང་མཐར་སྒྲོམ་པོ། སྒྲར་ཉེས་བྱས། ཚད་ལས་ལྷག་པར་བྱེད་ཅིང་མ་
 བཅུ་ལ་ན། གཞི་མ་དག་པ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་མཐར་སྒྲོམ་པོ། སྒྲར་ཉེས་བྱས། མ་བཅུ་ལ་ཚད་
 ལས་ལྷག་པ་མི་བྱེད་ན། གཞི་མ་དག་པ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་ཉེས་བྱས་ཁོ་ནར་གསུངས་སོ། །འདི་
 དག་གི་དོན་ལ་བརྟགས་ན་ཁང་པ་དང་ཁང་ཆེན་གྱི་བསྟན་པ་བསྟན་དུ་རུང་བ་ལ། ས་གཞི་དག་
 པ་བཅུ་ལ་ཞིང་ཡོ་བྱེད་མ་འཆལ་བ་ཞིག་དགོས་པར་མཛོན་ལ། མདོ་དང་འགྲེལ་ཆེན་གྱི་འཕྲོས་ལ་
 ལྷས་ན། ཡན་ལག་གཞན་རྒྱུ་མས་མ་ཚད་ན་ཡོ་བྱེད་བཅུ་ལ་བས་ཀྱང་བསྟན་པ་གསོལ་དུ་རུང་བར་
 གསལ་ལོ། །གཉིས་པ་སྤུང་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། ཆོགས་གྱི་དོན་དུ་འོ་ཞེས་པ་འོ། །འོ་ན་ཁང་པ་
 གཉིས་པོའི་བྱེད་པར་གང་ཞེ་ན། ལུང་དུ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཉིས་ཏེ། སྤྱིན་པར་བྱ་བ་ཆེན་པོ་
 དང་། ཚད་ཆེན་པོ་འོ། །འདིར་ནི་སྤྱིན་པར་བྱ་བ་ཆེན་པོ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། ཚད་གྱིས་ནི་
 མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་དགོན་མཆོག་གསུམ་པོ་གང་རུང་གི་ཁང་པ་ལ་བྱེད་པར་བྱ་སྟོན་
 རིན་པོ་ཆེ་བཞེད་དོ། །སྤྱོད་དཔོན་དམར་སྟོན་པའི་གསུང་གིས་ཆོགས་ཞེས་པ་བྱིས་པ་བཞིར་
 འོངས་ཡན་ཆད་གྱི་ཁང་པས་ཆོག་པར་འགྲེལ་བ་དང་། བམ་ལུ་ལས་གསལ་ལོ་ཞེས་གསུངས།
 འདི་ལ་ཚད་གྱི་ངེས་པ་མ་བཤད་པ་ནི། དུ་མའི་ཁང་པ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་སོ། །གཉིས་པ་ཁྱབ་
 སྤུང་མོང་བ་ལ། སྒྲོམ་པོ་དང་། ཉེས་བྱས་གཉིས། དང་པོ་ནི། བརྩམ་པ་སོགས་སོ། །
 འདིར་དུ་མའི་དོན་ལ་སྒྲོམ་པོར་གསུངས་པ་ནི་ཆོགས་སུ་མ་འོངས་པའི་དུ་མ་ཡིན་ལ། འདིའི་དོན་
 ལ་དམར་སྟོན་པ་ཡན་ལག་གཞན་རྒྱུ་མས་ཡོད་ན། གཉིས་དང་གསུམ་གྱི་དོན་དུ་བྱེད་པ་སྒྲོམ་པོ་
 ཡིན། ཞེས་གསུང་བ་ནི་བརྟག་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་ཁང་པའི་ལྷག་མ་འབྱུང་མི་འབྱུང་བརྟག་དགོས་
 པའི་བྱིར་དང་། འདི་ཁྱབ་སྤུང་མོང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། མ་བསྐྱོས་པར་ཞེས་པའི་དོན་ཆོལ་བ་པོའི་
 དགོ་སྤྱོད་དེའམ། དང་པོ་བདག་པོ་གནས་པ་པོ་དེས་མ་བསྐྱོས་པར་གནས་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་
 མཐའ་ཡང་། དེ་དང་འདྲའོ་ཞེས་པ་སྒྲོམ་པོ་འོ། །འདི་ཡམ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གང་དབང་བ་དེའི་
 དོན་དུ་བརྩིག་ཏུ་འཇུག་པའི་བྱིར། དངོས་གཞི་མི་འགྱུར་ཏེ། བཅུ་ལ་མ་ཚད་པའི་བྱིར། མདོ་
 འདི་དང་། གོང་དུ་མ་བསྐྱོས་པ་གཙོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་གཉིས་མི་འགལ་བར་འཆད་

དགོས་སོ། །དེ་ཡང་སྒྲ་མ་ནི། བདག་པོ་དེས་མ་བསྐྱོས་ཀྱང་ལག་གི་སྒྲ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བདག་
པོའི་དོན་དུ། ས་གཞི་སོགས་བཅུ་ལ་ནས་དེའི་དོན་དུ་ཁང་བ་བྱས་པས་ལྷ་ག་མར་འགྱུར་ལ།
འདི་ནི་དེའི་དོན་དུ་དེ་དེས་ཚོལ་མ་དགོས་པར་ཁོ་རང་དབང་བའི་ས་གཞི་དེར། ཁོ་ཉིད་ཀྱི་ཡོ་བྱད་
ཀྱིས་ཁོ་ལ་མ་དྲིས་པར་ཁོའི་དོན་དུ་བྱས་པ་ན། སྒྲ་མ་པོའོ། །གང་ཟག་རང་གི་ཡོ་བྱད་ཀྱིས་
གནས་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་མཐའ་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ་སྟེ་སྒྲ་མ་པོའོ། །འདི་ཁང་བའི་ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པར་འཆད་དོ། །སྐབས་འདིའི་ཀྱང་པེ་དང་རང་འགྲེལ་ན་རང་བཞིན་མི་
མཐུན་པའི་ཞལ་ལྟ་བུ་བྱེད་ན་ཉེས་པ་སྒྲ་མ་པོར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་མདོ་གཅིག་ཡོད་པར་བྱ་སྟོན་
རིན་པོ་ཆེ་གསུང་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གསོལ་བའི་འོག་ཏུ་སོགས་སོ། །དེ་ཡང་ཁང་བ་ལ་ས་
གཞི་དག་པ་བཅུ་ལ་ནས་བསྐྱོས་པ་གསོལ་དགོས། ཁང་ཆེན་ལ་ས་གཞི་དང་ཡོ་བྱད་ཀྱང་བཅུ་ལ་
ནས་བསྐྱོས་པ་གསོལ་དུ་རུང་བར་འཆད་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་གཞོན་པ་ལས་གྱུར་པ་ལ། གཞི་མེད་དང་། བག་ཅམ་གཉིས་ཏེ། འདི་གཉིས་
ནི་རྣམས་འབྱེད་སོ་སོ་བ་དང་། ལྷ་བ་ཐུན་མོང་བ་གཉིས་ཀྱིས་འཆད་དོ། །དང་པོ་ལ། ཐུན་མོང་
བ་རྣམས་གཞི་མེད་ལ་མཚོན་ཏེ་བཤད། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བག་ཅམ་བྱེད་བྱག་ཏུ་བཤད་པའོ། །
དང་པོ་ལ། མདོར་བསྐྱོས་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཐམས་པར་འགྱུར་བ་
སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་དེ་ནི་སོགས་སོ། །

གསུམ་པ་བསྐྱོས་པ་ལས་གྱུར་པ་ལ། ཐུན་མོང་བ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་
ལ། རྒྱུགས་པར་བྱེད་པ་རྒྱུན་ཀྱིས་ཐུན་མོང་བ། འཇུག་པ་སྒྲུབ་པའི་ཐུན་མོང་བ། བསྐྱོས་པར་
བྱ་བའི་ཐུན་མོང་བ། མཐར་ཐུག་གི་ཐུན་མོང་བ་བཞིའོ། །དང་པོ་ལ། སྒྱིའི་དོན་དང་། གཞུང་
གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་ཞེན། རང་རང་གི་སྒྲུབ་དངོས་ཀྱི་ལྷུང་བ་
བསྐྱེད་པ་གཞུང་བསྐྱོལ་སོགས་པའི་སྒྲིག་ཚུལ་ལྟ་བུ་གང་རུང་ལ་ལྷོས་པའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །
མཚན་ཉིད་ཀྱང་དེ་ཉིད་དོ། །དབྱེ་བ་ནི་བོད་སྐད་མ་རྣམས་བཅུར་འཆད་ལ། བོད་བྱི་མ་རྣམས་
སྐབས་འདིའི་བཞི་པོ་ཁོན་ལ་འཆད་དོ། །བཅུ་གང་ཞེན། དགོ་སྒྲོང་པ་ལ་ལྟ་དང་། མ་ལ་ལྟའོ། །
དང་པོ་ནི། དགོ་འདུན་དབྱེན། དེར་རྗེས་ཕྱོགས། བྱི་མ་སུན་འབྱེན། བཀའ་སྒྲོ་མི་བདེ་བ།

སྒྲིག་ལྷ་མི་གཏོང་བའི་ལྷ་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དགོན་མཆོག་གཏོང་། འཐབ་གྲོལ་བྱེད།
 རྒྱུ་ཞིང་གནས་འཇུག་བསྐྱོག་པའི་ཕམ་པའོ། །བཙུ་བོ་དེ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་དུ་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་གཞུང་
 ཐུན་མོང་བ་རྣམས་བསྐྱུས་ནས་འདིར་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ནི། བཙུ་བོ་དེ་བསྐྱོག་པ་དང་འབྲེལ་
 བ་དང་། བསྐྱོག་ཚུལ་མཚུངས་པ་དང་། བསྐྱོག་པའི་གྲངས་ཀྱིས་ལྷ་བྱེད་པའི་གྲངས་སུ་འགྱུར་བར་
 གོ་བ་དང་། ཆོག་ཆོག་ས་ཚུང་བའི་དགོས་པ་རྣམས་ཡོད་དོ། །འོ་ན་དེའི་གྲངས་ཀྱིས་དེའི་གྲངས་
 སུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་རི་ལྟ་བུ་ཞེན། རི་སྐད་དུ། ཁྱི་ཀྱ་ལས། འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གནས་
 སྐབས་ཀྱི་བྱེད་ཐུག་གཞན་མ་བསྟན་པས། གཞམས་ཏེ་བསྐྱོ་བ་དང་། གསོལ་བ་ལ་སོགས་པའི་
 འོག་དང་། སྤྱོད་ལ་ཡང་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་སྐད་མ་
 རྣམས་མཐའི་ལྷ་བྱེད་པ་ལྷ་བོ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་བར་འཇུག་དང་། བཙུ་བོ་འཇུག་གི་ལྷ་བྱེད་པ་ལྷ་
 ལྷ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པས། དབྱེན་གྱི་ལྷག་མ་ལྷ་བྱེད་གཅིག་ལ་སྦྱར་དངོས་ཀྱི་ལྷ་བྱེད་པ་བཙུ་བོ་
 འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བའི་ལུགས་གཅིག་དང་། སྦྱར་དངོས་ཀྱི་ལྷ་བྱེད་པ་བཙུ་བོ་སྐྱེད་དོ་
 ཞེས་གསུངས་པའི་ལུགས་གཅིག་དང་། ལྷ་སྐྱེད་དོ་ཞེས་ཟེར་བའི་ལུགས་གཅིག་དང་། ཡང་སྦྱོབ་
 དཔོན་མང་བོ་དག་གིས་གཞམ་བསྐྱོའི་སྤྱོད་ལྱི་བཙུ་བོ་འཇུག་གི་ལྷ་བྱེད་པ་དེ་གྲངས་སུ་བགྲངས་
 ནས་བཙུ་བཏུན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་དང་། བཙུ་གཅིག་ཟེར་བ་དང་། དུག་གོ་ཟེར་བ་རྣམས་སྒྲུང་
 ཡང་ཕལ་ཆེར་མི་འཐད་པར་རྟོགས་སྤྲོ་བས། རང་ལུགས་ནི་ལྷ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་བའི་གྲངས་དང་
 མཐུན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། འདི་དག་ནི་རྒྱུ་བའི་ལྷ་བྱེད་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 རྒྱུ་བའི་རི་སྐད་པ་ལ་ལྷ་བྱེད་པ་ཡང་དེ་སྐད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འོ་ན་ཐོག་མའི་
 བཙུ་བོ་འཇུག་དེ་ཅི་ཞེན། དེ་སྦྱར་དགོ་འདུན་དབྱེན་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་བྱེད་པ་ཡིན་ཀྱང་། བསྐྱོ་བ་
 ལ་ལྷོས་པའི་ཕྱིར། བསྐྱོ་གྱུར་གྱི་ལྷ་བྱེད་པའི་གྲངས་སུ་མི་བགྲང་ངོ་ཞེས་སྦྱོབ་དཔོན་དམར་སྟོན་པ་
 གསུང་ངོ། །འོ་ན་དེ་དག་ལས་སྦྱར་བའི་ལྷ་བྱེད་པ་དུ་ཞེན། རི་སྐད་དུ། རྒྱུ་བའི་སྦྱར་བར་གྱུར་
 པ་ལ་ལྷ་བྱེད་པ་ཡང་སྦྱར་བར་གྱུར་པ་ཉིད་དོ། །རྒྱུ་བའི་མཐར་ཐུག་པ་ན་ལྷ་བྱེད་པ་ཡང་མཐར་ཐུག་པ་
 ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བཟུང་ངོ། །

གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ་བཅས་ལྷན་དགོས་སྦྱོང་བསྐྱོ་བ་ལས་འགྱུར་བའི་ལྷ་བྱེད་པ་བཙུ་བོ་

གང་རུང་ལ་ཞུགས་པ་ན། ཡུལ་དགོས་སྒྲིང་གི་དགོས་པ་ལྟར་གྱིས་བསྐྱོད་པའི་ཚུལ་ལམ་ཐབས་ནམ་པ་
 ལུ་པོས་བསྐྱོད་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་། མི་གཏོང་བར་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པའི་རང་བཞིན་ནི་ཆོས་ཅན། ལྷ་
 བ་གཅིག་ཁོ་ནའི་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱོད་པའི་གྲངས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ལྷ་བ་བྱེད་
 པའི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་རང་བཞིན་ནི་རྗེས་སུ་མཐུན་མོ་ཞེས་བསྐྱོད་པ་ཆོས་ཅན།
 དགོས་པ་ཡོད་དེ། དགོས་པ་ལྟར་དབྱེད་ལྟ་བུ་རྗེས་བསྐྱབ་མང་པོ་ནམས་དང་། དེར་རྗེས་ཕྱོགས་ལྟ་
 བུ་རྗེས་བསྐྱབས་ཏུ་བྱ་སྒྲུབ་ལྷ་མང་མང་ཏུ་གི་བྱེད་པར་ཡོད་དམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་སེལ་བའི་
 ཆེད་ཡིན་པས་སོ། །འོ་ན་འདིའི་སྐབས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་དང་པོ་གསུམ་པོ་དེ། དངོས་གཞིའི་སྒྲུབ་པ་
 ཡིན་ནམ། སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡིན་ན་དེའི་
 ཉེས་པ་དེ་སྒྲིམ་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་བརྗོད་པ་གསུམ་གྱི་མཐའ་ལ་མ་བཏང་
 བ་ལྷ་བ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་མོད། གསེལ་བའི་མཐའ་ལ་བཏང་ན་དེར་མི་འགྱུར་ཏེ། གསེལ་བ་ནི་
 དགོས་པ་ལྟར་ཕྱགས་བསྐྱོད་པ་ཅམ་ཡིན་གྱིས་བསྐྱོད་པ་དངོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྙམ་ན། བཅས་
 ལྷ་དགོས་སྒྲིང་གིས་དགོས་པ་ལྟར་གྱི་དབྱེད་ལ་སོགས་པ་ལ་ཞུགས་པ་ན། དགོས་པ་ལྟར་གྱིས་གཞུམ་
 བསྐྱོད་མོན་ཏུ་བཏང་ནས་དགོས་པ་ལྟར་གྱིས་གསེལ་བའི་ལས་ནི་ཆོས་ཅན། བྱེད་ཀྱི་མཐའ་ལ་མ་
 གཏང་ན་ལྷ་བ་པ་མི་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་པ་བསྐྱོད་པ་དངོས་དང་འདྲ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འོ་ན་གསེལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་འདིས་སྐད་ཅིག་མ་རེ་རེའི་མཐའ་ལ་མ་གཏང་ན་འདྲ་བ་པ་
 དང་བར་རེ་རེ་བསྐྱོད་དམ་ཞེ་ན། བསྐྱོད་ཚུལ་ལྷ་པོ་སོ་སོའི་ཆོས་གི་སྐད་ཅིག་མ་མང་པོ་ནམས་ནི་
 ཆོས་ཅན། བསྐྱོད་ཚུལ་སོ་སོ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱོད་མས་ནས་བསྐྱོད་པ་གཅིག་ཉིད་ཏུ་འཛོག་པའི་
 ཕྱིར། འོ་ན་བརྗོད་པ་གསུམ་པོ་ཡང་བསྐྱོད་པ་གཅིག་ཉིད་ཏུ་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། བསྐྱོད་པ་གསུམ་ནི་
 ཆོས་ཅན། ལྷ་བ་གཅིག་ཁོ་ནའི་བྱེད་པོ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱོད་ཚུལ་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འོ་ན་མཐུག་བསྐྱོད་ཀྱི་མཐའ་ལ་ཡང་ལྷ་བ་གཅིག་བསྐྱོད་དམ་ཞེ་ན། ལས་ཀྱི་མཐུག་བསྐྱོད་པ་
 ནི་ཆོས་ཅན་བསྐྱོད་པ་དངོས་སམ་དེ་དང་འདྲ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ལས་བྱས་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་
 ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བསྐྱོད་པའི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་ལྷ་བ་བསྐྱོད་ན།
 ཐམས་ཅད་དངོས་གཞིའི་ལྷ་བ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། གཞུམ་བསྐྱོད་མོན་ཏུ་གཏང་ནས་བཅས་ལྷ་དགོས་

སྒྲོང་གིས། དབྱེན་ལ་སོགས་པ་བརྩམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ལྷན་པུང་བའི་ཆོས་ཅན། དངོས་གཞི་མ་
 ཡིན་ཏེ། སྒྲོར་བའི་ལྷན་པུང་བ་སྒྲོམ་པོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་བསྒྲོག་ཚུལ་སྒྲུ་མའི་མཐའ་ལ་མི་
 གཏོང་བའི་ལྷན་པུང་བ་དང་། བསྒྲོག་ཚུལ་ཕྱི་མ་བརྩམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ལྷན་པུང་བ་གཉིས་དོན་གཅིག་
 ལ་འདུ་བས་ཐ་དད་དུ་བགྱང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་བསྒྲོག་གྱུར་བརྩམ་འཇུག་གི་ལྷན་པུང་བ་ཡིན་
 བ་སྒྲོམ་པོ་ཡིན་པས་བྱུང་བ་མ་ཞེས། བྱིམ་སུན་འབྱེན་པའི་དགོ་སྒྲོང་ལ་བསྒྲུད་པ་ནན་ཏུ་དང་།
 བཀའ་སྒྲོ་མི་བདེ་བའི་སྒྲོང་དྲན་མ་བྱས་པའི་གོང་གི་བརྩམ་འཇུག་ནི་ཆོས་ཅན། སྒྲོམ་པོ་མ་ཡིན་
 ཏེ། སྒྲོར་བ་དེའི་ཡང་སྒྲོར་བ་ཉེས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་བའི། དེ་གཉིས་ལ་ཆོས་ཅན།
 གཞུམས་ཏེ་བསྒྲོ་བའི་ལས་མི་བྱ་བ་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་མི་ཆགས་པའི་ཕྱིར། དེ་
 འདྲ་ཆགས་པའི་དགོ་སྒྲོང་དེ་དག་ལ་ཆོས་ཅན། དགོ་འདུན་གྱིས་གཞུམ་པ་དང་། ལས་གྱི་མི་
 བསྒྲོ་བར་མི་བྱ་སྟེ། དེས་པར་བསྒྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། བཞི་བའི། དེ་དེ་ལ་ཞུགས་པ། དགོ་
 འདུན་གྱི་བསྒྲོག་ཚུལ་སྒྲུ་བྱས་པ་དེའི་མཐའ་ལ་མི་གཏོང་ན་ཆོས་ཅན། བསྒྲོ་གྱུར་དངོས་གཞིའི་
 ལྷན་པུང་བ་སྒྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱ་ཆོགས་གྲངས་ཚང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལ་
 བཞི་སྟེ། དགོ་འདུན་དབྱེན་གྱི་ལྷག་མ། དེར་རྗེས་སྟོགས་གྱི་དང་། བྱིམ་སུན་འབྱེན་པའི་དང་།
 བཀའ་སྒྲོ་མི་བདེ་བའི་ལྷག་མའོ། །དང་པོ་ལ་སྒྱུའི་དང་། གཞུང་ངོ། དང་པོ་ནི། ཇི་སྐད་དུ།
 དགོ་འདུན་དབྱེན་ནི་མི་འཕྲོད་པའི། །རང་བཞིན་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཆོས། །དེ་དང་དགོ་འདུན་ཡང་
 དག་ལྡན། །དེ་ཡི་ཁ་ན་མ་ཐོ་རྒྱན། །དེ་དང་འབྱེད་པོ་ཡང་དག་ལྡན། །ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་
 གསུངས་པ་རྣམས་སོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འདི་སྒྱུད་པ་ལ་སྟོན་པ་བཞུགས་པ་ཡན་ལག་ཏུ་
 དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དང་པོ་མཐའ་སྒྲོན་ཟུང་གཅིག་གི། །སྒྲོ་ལ་ཐུབ་པ་ཞོངས་པ་དང་། །
 མཚམས་མ་བཅད་པ་དག་ཏུ་ཡང་། །འཁོར་ལའི་དབྱེན་ནི་མི་འབྱུང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
 ཞེས་ཟེར། དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འོ་ན་བསྟན་པ་འདི་ལ་དབྱེན་གྱི་ལྷག་མ་མི་སྤིད་པར་ཐལ་
 བ་དང་། དགོ་སྒྲོང་མ་ལ་དགོ་འདུན་དབྱེན་གྱི་ལྷག་མ་མི་སྤིད་པར་ཐལ་བ་དང་། དགོ་འདུན་
 དབྱེན་གྱི་ལྷག་མ་ཡིན་ན་མཚམས་མེད་ཡིན་པས་བྱུང་བར་ཐལ་བ་རྣམས་འཇུག་གོ། །དེས་ན་རང་
 གི་ལུགས་ནི། མཚམས་ནང་གཅིག་ན་དབྱེ་བྱ་དགོ་འདུན་གྱི་ཆད་དུ་ལོངས་པ་གཉིས་འབྱེད་

མཁན་བཅས་ལྷན་དག་སྤྱོད་ལྷ་བ་སྤྱད་པ་ཚུལ་བྲིམས་དང་ལྷན་པ་ཞིག་གིས་ཆོས་ལས་ཐ་དད་པའི་
 དངོས་པོར་གསོལ་བའམ། དོན་དེས་ཚུལ་གྱིང་ལེན་དུ་འཇུག་པར་བརྩམ་པ་ལ་དག་འདུན་གྱིས་
 བསྐྱོག་ཚུལ་རྣམ་པ་ལྷ་བྱས་གྱིང་འཆགས་པའི་མཐར། མི་གཏོང་བ་ན་དབྱེན་གྱི་ལྷག་མའོ། །དེ་
 སྐད་དུ་ཡང་། དག་འདུན་གྱི་དབྱེན་ནི་ཆོས་ལས་ཐ་དད་དངོས་པོར་གསོལ་བའམ། དོན་དེས་
 ཚུལ་གྱིང་ལེན་དུ་གཞུག་པས་སོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་དབྱེན་གྱི་ལྷག་མ་ཡིན་
 བ། འཁོར་ལོའི་དབྱེན་གྱི་ལྷག་མ་ཡིན་དགོས་ཏེ། འདུལ་བའི་ཡུང་ལས། དབྱེན་ལ་ལས་བྱེ་བ་
 དང་། འཁོར་ལོ་བྱེ་བ་གཉིས་ལས་མ་བཤད་ཅིང་། ལས་བྱེ་བ་ལ་ལྷག་མར་བཤད་པའི་སྐབས་
 མེད་པའི་བྱིར། འཁོར་ལོའི་དབྱེན་ཡིན་པ་ལ་མཆོམས་མེད་ཀྱིས་མ་བྱབ་སྟེ། མཆོམས་མེད་དུ་
 འགྱུར་བ་ལ་མཛོད་ནས་བཤད་པའི་ཡན་ལག་རྣམས་ཆང་དགོས་པའི་བྱིར། དབྱེན་གྱི་མཆོམས་
 མེད་ཡིན་ན་ལྷག་མ་ཡིན་པས་ཀྱང་མ་བྱབ་སྟེ། དག་སྤྱོད་ལྷས་བྱིན་གྱིས་རྒྱུད་གྱི་དབྱེན་གྱི་
 མཆོམས་མེད་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་དེའི་ལྷག་མ་མ་བྱུང་སྟེ། དེའི་ཆོད་དབྱེན་གྱི་ལྷག་མའི་བཅས་པ་མ་
 མཛོད་པའི་བྱིར། དེར་རྗེས་སྟོགས་གྱི་ལྷག་མ་ལ་ཡང་རྣམ་པར་བཞག་པ་འདི་དག་མཆོན་ནས་
 ཤེས་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ནི། བརྒྱལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་བཤད་པའི་གཞི།
 གང་ལ་ན་དབྱེན་ལའོ། །སུའི་དབྱེན་ཞེན་དག་འདུན་གྱིའོ། །བརྒྱལ་བ་ཞེས་པ་ནི་པ་རོལ་གཞོན་
 པ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་འདིར་བསྟན་དབྱེན་གྱི་ལྷག་མ་ཡིན་ན་མཆོམས་མེད་མིན་
 དགོས་ཏེ། འདི་སྟོ་མགུ་ལ་སོགས་པ་བྱིར་བཅོས་ཀྱིས་བཅོས་སུ་ཡོད་ལ། མཆོམས་མེད་ལ་དེ་མི་
 རུང་བའི་བྱིར། དེ་ཡིན་ན་ཡང་འདི་མ་ཡིན་དགོས་ཏེ། མཆོམས་མེད་བྱུང་ན་སྟོམ་པ་གསོ་བའི་
 ལྷག་མ་མ་ལུས་པས་བྱབ་པའི་བྱིར་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་གྱི་མཆོན་གཞི་
 བསྟན་པ་འདི་ལ་འཛིན་རྒྱ་མ་རྟེན་པའི་བྱིར། ཞེས་རྣམ་པར་སྟོན་ན་བྱེད་ཅག་གིས་ལན་བསམ་
 དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དེའི་སྟོགས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། རང་བསྟོན་པ་
 སོགས་སོ། །བཞི་པ་ནི་དག་སྤྱོད་གི་སོགས་སོ། །ཞེས་བྱེད་པ་འདིས་ནི་དག་འདུན་ལྷག་མའི་
 དཀའ་བའི་གནས་རྣམས་བཤད་པའོ། །གསུམ་པ་ལྷང་བྱེད་གྱི་སྟེ་ཆོན་ལ། ཞག་གི་ཆད་ལས་
 དང་འབྲེལ་པ་སྤང་བའི་ལྷང་བྱེད་གྱི་སྟེ་དང་། བཤགས་པ་ཅམ་དང་འབྲེལ་པ་ལྷང་བྱེད་འབའ་

ཞིག་གི་སྒོའོ། །དང་པོ་ལ་ཐུན་མོང་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ལ་དུས་དང་འབྲེལ་
བའི་ཐུན་མོང་བ། བདག་པོ་འབྲེལ་བའི་དང་། ཤན་དང་འབྲེལ་བའི་དང་། ཕྱིར་བཅོས་པ་དང་
འབྲེལ་བའི་དང་། དང་པོ་གསུམ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐུན་མོང་བ་རྣམས་སོ། །

དང་པོ་ནི། ཆོས་ཅན་གྱི་དབྱེ་བ་དུ་མ་ལ་བྱུང་བ་བརྩི་བ་དང་། གཞུང་གི་དོན་ནོ། །དང་
པོ་ནི། འབྲེལ་བར་འཆང་འཛོག་བཞི། འབྲེལ་བ་དང་གཉིས་ཏེ། དུག་ལས་མ་གསུང་ཡང་།
བོད་ཀྱི་སྒྲོབ་དཔོན་རྣམས། འཆང་གཉིས་འཛོག་གཉིས་འབྲེས་རྣམས་གཉིས། །འབྲེལ་གཉིས་
ཉལ་ལྟ་དམག་ནང་གནས། །གནས་ངན་ལེན་འཆབ་བཅོ་ལྟའོ་ཞེས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། དུས་
འབྲེལ་གྱི་ལྟར་བ་དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་ཉིན་མཚན་གྱི་དང་པོ་མ་ཡིན་པ་མཚན་མོ་མ་མཐའི་སྐད་
ཅིག་མ་གཅིག་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཞག་འདེལ་བའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་འདས་པ་
ཅམ་གྱིས་ཞག་འདས་པར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཉིན་མཚན་གྱི་ཐ་མ་མིན་པ་ལྟག་མ་ཐུན་ཆད་
བཅུ་བ་ཆོས་ཅན། སྐབས་དེ་དག་ཏུ་ཁྱོད་ལ་ཞག་འདེལ་བའི་རྒྱས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་
འདས་པ་ཅམ་གྱིས་ཞག་འདས་པའི་གོ་མི་ཆོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་མཚན་མོའི་
ཐ་མ་དེའི་མདུན་རོལ་ཚུན་ཆད་དུ་ཉེས་མེད་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དུས་འབྲེལ་གྱི་ལྟར་བ་དེ་རྣམས་གྱི་
ནང་ནས། ཉལ་བ་ལྟ། དམག་ནང་ན་གནས་པ་དང་། གནས་ངན་འཆབ་པ་སྟེ་གནས་པ་དང་
འབྲེལ་བའི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་བདུན་པོ་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པོ་དེའི་ནང་
རོལ་ཚུན་ཆད་དུ་ཉེས་མེད་མིན་ཏེ། དེར་སྒྱུར་བ་ཉེས་བྱས་ཀྱི་སྒྲོད་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་
ཤུགས་ལ་དུས་འབྲེལ་གྱི་ལྟར་བ་ལྟག་མ་བརྒྱད་ལ་ནི། དེའི་ནང་རོལ་དུ་ཉེས་མེད་ཡིན་ཏེ། དེ་
རྣམས་གནང་ལ་ཆད་བཟུང་གི་ལྟར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཉིན་མཚན་གྱི་དང་པོ་དེ་གང་ཞེ་ན།
ཉིན་མཚན་དེའི་དང་པོ་ནི་ཆོས་ཅན། སྐྱ་རེངས་དང་པོ་དེ་ཡིན་ཏེ། ཉིན་ཞག་ཤུགས་གཅིག་གི་
གནང་བའི་ཐོག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་རེངས་ལ་གསུམ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ལུང་རྣམ་འབྱེད་དུ།
སྐྱ་རེངས་དང་པོ་ཤར་བ་ན་ནམ་མཁའ་སྒྲོན་པོར་སྤང་། བར་བ་ཤར་བ་ན་སེར་པོ་སྤང་ངོ། །ཐ་
མར་ཤར་བ་ན་དམར་པོར་སྤང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་དང་པོ་དེ་དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་འཆར་
ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་ན་རེ། མཚན་མོའི་སུམ་ཆ་ལུས་པ་ན་འཆར་བ་ཡིན་ཏེ། ལུང་ལས་བཅུན་པ་

མཆན་མོའི་ཐུན་ཐ་མ་ལ་བབ་སྟེ། ར་བརྟུང་དུ་ཉེ་བའི་མཆན་མོ་སྐྱ་རེངས་འཆར་བའི་དུས་ཀྱི་ཆོད་
ལ་བབ་པས། དེ་ནི་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་སྐྱ་རེངས་འཆར་བ་ལགས་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་
སོ་སོར་ཐར་བའི་མདོ་འདོན་དུ་གསོལ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། ། ཞེས་ཟེར་ལ། ཁ་ཅིག་གྲེ་
བྲག་བཤད་པ་ནས་མཆན་མོའི་ལྷ་ཆ་ལུས་པ་ན་འཆར་བར་བཤད་ཅིས་དང་། ཁ་ཅིག་སྐར་མའི་
བསྟན་བཅོས་ལས་བརྒྱད་ཆ་ལུས་པ་ན་འཆར་བར་བཤད་ཅིས་ཟེར་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་ནི་ཡང་
དག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉིན་མོའི་དང་པོ་མཆན་མོའི་ཐུན་ལ་འཆད་
ཀྱིན་འདུག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཉིན་མོའི་དང་པོ་ནི། སྤྱིང་དེའི་ཐོབ་ཐང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་ཉི་མའི་
འོད་ཟེར་དང་པོ་ཤར་བ་དེ་ནས་བརྩི་བ་ཡིན་ཏེ། སྐར་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས། སྐྱ་རེངས་དང་པོ་
ཤར་བ་ན། ཤར་ཕྱོགས་སུ་ནི་སྤྱོད་ཆིང་སྐྱ། ཁྱུ་སྐར་འོད་ན་གདོང་ཉམས་ཤིང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་སྐྱ་
སྐར་འགྱུར་བ་ཡིན། སྐྱ་རེངས་བར་བ་ཤར་བ་ན། ཤར་ཕྱོགས་སུ་ནི་སེར་ཤིང་སྐྱ། ཁྱུ་སྐར་
འོད་ནི་ཆུང་བ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་སྐར་སྤྱང་བའོ། སྐྱ་རེངས་ཐ་མ་འོད་ཟེར་ཤར། ཁྱུ་
སྐར་འོད་ནི་མེད་པ་དང་། འོད་ཟེར་ཉི་མ་ཤར་བར་དུ་འོ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། འོ་ན་ཉིན་
མཆན་གྱི་དང་པོ་དེ་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་པས་བྱུང་བ་མ་ཞེས། གསོ་དགག་ལ་སོགས་པའི་ལས་ལ་ནི་
ཆོས་ཅན། དུས་ལས་འདས་ཞིང་ཡོལ་བར་གྱུར་ན། ཉིན་ཞག་ཕྱི་མའི་སྐྱ་རེངས་དང་པོ་དེ། ཞག་
ཕྱི་མའི་ཉིན་མཆན་གྱི་དང་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཉི་མ་ཤར་བ་དེ་འདིའི་ཉིན་མཆན་གྱི་དང་པོ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཉི་ཤིའི་གསོ་སྤྱོད་ཆོས་བརྟུ་དུག་གི་སྐྱ་རེངས་ཤར་ནས་ཉི་མ་མ་ཤར་བའི་
བར་དེར་གྱུར་ན། ཆོས་བཅོམ་ལྷ་ལ་བྱས་པའི་གོ་ཆོད་པ་བཞིན་ནོ། ། གཉིས་པ་ལ་ཆོས་ཅན་གྱི་
དབྱེ་བ་ནི་འགྲེལ་པ་ན་མི་གསལ་ཡང་བོད་རྒྱལ་མཆོད་འཇོག་འཇུག་འཕྲིས་བརྒྱད་བརྟུ་ཆོན་བར་
པ་དེ། བཅོམ་བརྒྱད་དོ། །

གཞུང་གི་དོན་ནི། ཁྱུར་གྱི་རྒྱས་དག་སྤྱོད་རང་གི་ཡིན་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པའི་སྤྱང་
བ་ལྟར་བྱེད་དངོས་གཞི་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། འདུ་ཤེས་ལ་རྒྱས་དེ་རང་གི་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་
ཤེས་པ་དེ་གཙོ་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁྱོད་གྱི་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་ནི།
བསྐྱབ་པའི་གཞི་དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་སྤྱོད་པ་ལ་འདུ་ཤེས་གཙོ་ཆེ་བ་ལས་འོས་མེད་ཀྱང་། དངོས་

གཞི་ལ་ཡང་དོན་ཤེས་མཐུན་པ་མེད་ན་དོན་ལ་དེར་གནས་ཅམ་གྱིས་མི་ཚོག་ ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །
 དེས་ན་དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་རང་གི་ལ་རང་གིར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན་དངོས་གཞི།
 རང་གིར་ལ་གཞན་གྱི་དང་། གཞན་གྱི་ལ་གཞན་གྱིར་འདུ་ཤེས་ན་ལྟར་མེད། གཞན་གྱི་ལ་རང་
 གིར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། ཡིད་གཉིས་ཟ་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །ནི་ཞེས་པ་ནི་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་།
 ཤི་བའི་ཡོ་བྱད་གཉིས་ལས་དགར་བ་སྟེ། དེ་གཉིས་ནི་དངོས་པོ་ལས་རྒྱུ་པར་བཞག་པའི་བྱིར།
 དཔེར་ན། དག་སྟོང་གི་གཞན་ལ་དངོས་པོ་བསྐྱར་བ་མ་འཕྲོད་པའི་བར་དེར་འགའ་ཞིག་གིས་
 རྒྱས་ན། བསྐྱར་མཁན་ལ་བརྒྱས་པ་དང་། བར་སྐབས་དེར་ཤི་ན་བསྐྱར་མཁན་གྱི་ཤི་བའི་ཡོ་
 བྱད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྟོབ་དགོས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་དང་འོག་ནས་བསྐྱར་བ་བསྐྱར་བར་ཞེས་པ་
 གཉིས་མི་འགལ་བར་འཆད་ཤེས་དགོས་སོ། །འོ་ན་གཞན་ལ་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་བསྟོས་པའི་
 གོས་ཞག་བརྩུ་ལས་ལྟག་པར་བཅངས་པ་སོགས་ལ་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། བསྐྱབ་པའི་གཞི་བཙོ་
 བརྒྱད་པོ་དེ་དག་གི་སྐབས་སུ། རྒྱར་གྱུར་གྱི་ཇུས་དེ་གཞན་ལ་བསམ་པས་བསྟོས་པ་ཚོས་ཅན།
 སྤང་ལྟར་དེ་དག་གི་དངོས་གཞིའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ཡིན་པ་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་བྱིར་དེར་མ་
 ཟད། མ་འོངས་པའི་རབ་ཏུ་འབྱུང་བའི་དོན་དུ་ངེས་པར་བྱས་པའི་ཇུས་དེ་ཡང་ཚོས་ཅན། ཇུས་
 དེ་རང་གི་ཡིན་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པའི་སྤང་ལྟར་གི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ཡིན་པ་དང་བྲལ་བ་
 དེ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཆེ་ཡང་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་། ཤི་བའི་ཡོ་བྱད་དུ་བྱིན་
 གྱིས་བརྟོབ་པ་གཉིས་ལ་ནི། རང་གི་ཉིད་དང་མ་བྲལ་ལོ། །རི་ལྟར་ཞེ་ན། བསྐྱར་བྱེད་གྱིས་
 གཞན་ལ་བསྟོས་ཤིང་བསྐྱར། དེས་ཀྱང་ཚུར་སྤངས་པ་དེའི་ཆེ། གཉིས་ཀས་སྤངས་ཀྱང་། གང་
 རུང་གཅིག་ལ་བརྒྱས་པ་དང་དེ་ཤི་བའི་ཡོ་བྱད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྟོབ་དགོས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་ཆེ་
 གཉིས་པོ་སྤང་བའང་བ་ནི་གོས་གཞིའི་གཞུང་ན་གསལ་བར་བཞགས་ཀྱང་། འདིའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་
 པས་གཞུང་དང་འགལ་བར་བཤད་པ་འདྲ་ཞིང་། ལུ་སྟོན་པ་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་དངོས་པོ་དེ་བདག་
 པོས་གཞན་ལ་མ་བསྟོས་པ་དགོས་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། འདིའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་དང་། གོས་
 གཞིའི་གཞུང་གཉིས་ཀ་དང་འགལ་བར་མདོན་ནོ། །དེར་མ་ཟད་ཚོས་གོས་ལས་ཀྱང་ལྟག་པའི་ཡོ་
 བྱད་སོགས་སུ་རྒྱུ་པར་བཞགས་པའི་བྱིན་རྟུབས་བྱས་པ་དེ་ཚོས་ཅན། རྟགས་ཚོས་འདྲའོ། །

འདི་ལ་ནི་ཤན་བརྟེན་བྱེད་མེད་པ་གཅིག་དགོས། སྤྲུལ་དངོས་པ་དང་ངེས་པར་བྱས་པ་གཉིས་ལ་
 བྱེད་མེད་ཡོད་ཀྱང་བརྟེན་བྱེད་མི་རུང་ངོ་། །གསུམ་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་
 བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གཞན་བསྟོས་པ་དང་། རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་གོས་འདི་ལ་ཆོས་
 ཅན། ཤན་བརྟེན་བྱེད་དུ་མི་རུང་སྟེ། རང་གི་ཡིན་ནོ་སྟེ་པའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་ཉིད་ཉམས་པའི་
 ཕྱིར། ཀྱང་གེས་པ་རང་གི་ཉིད་ཉམས་པར་མ་བྱེད་ཅེས་པའོ། །ཡང་གོས་ལ་སོགས་པ་རྟེན་པ་
 དང་། སྟན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་པར་སྒྲུབས་སུ་གེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ལས་ཉམས་པ་
 སྟོང་པ་ལ་སོགས་པར་གྱུར་པའི་རྗེས་དེ་ཆོས་ཅན། རྟགས་ཆོས་འདྲ། དེས་ན་རང་བྱུང་པ་རྟེན་པ་
 ཚུན་ཆད་ནས་བརྟེན་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ། ཞག་ཤན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ལྷ་མོ་བ་ཤན་དང་།
 ལྷ་མོ་བ་ཤན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་སྤངས་པ་ཤན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཤན་བརྟེན་བྱེད་གྱི་དངོས་དེ་ཡོད་ན་
 དེ་དང་བཅས་རིགས་མཐུན་པའི་དངོས་པོ་དེ་ལྟ་བུ་གཞན་ལ་ཡང་ཆོས་ཅན། སྤང་ལྷ་མོ་གྱི་རྒྱར་
 འབྱུང་པ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱི་ཞག་ལོན་པ་མི་དགོས་ཏེ། ཤན་བརྟེན་བྱེད་གྱི་དངོས་པ་སྤྲུལ་དེ་ཞག་
 གངས་གང་ལོན་གྱི་རྗེས་ཞུགས་ཏེ་ཁྱོད་ལ་ཡང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དག་སྤྲོད་གིས་ཆོས་
 གཅིག་ལ་གོས་ཞིག་རྟེན་པ་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པར་བཅངས་ཆོས་བཅུའི་ཉིན་པར་ཡང་གོས་
 ཞིག་རྟེན་ན། ཆོས་བཅུ་གཅིག་གི་སྐྱེ་ངེས་ཤར་བའི་ཆོ། གཉིས་ཀ་ལ་ཞག་བཅུ་འཆང་སྤང་བྱུང་
 བ་ལྟ་བུའོ། །འོ་ན་ཤན་འབྱུང་པ་ལ་བཅས་རིས་མཐུན་པ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་གམ་ཞེན། ཞག་བདུན་
 པའི་སྟན་གྱི་ཤན་བརྟེན་བྱེད་ཤན་བྱེད་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། དེ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆོན་
 རིས་མཐུན་པ་ལ་དེ་ཡོད་ཀྱི་གཞན་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བྱ་རམ་བྱིན་རྒྱབས་ཅན་གྱིས་ཤན་
 མར་ལ་མི་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་ཤན་གཉིས་པོ་དེ་ཅམ་ངེས་སམ་ཞེན། སྤང་
 བ་ལྷ་མོ་བྱེད་སྟུམ་ཅུ་པོ་དེ་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་དེ་རྒྱད་ལ་ཡོད་ན། དེ་ཕྱིར་བཅོས་མ་བྱས་པའི་
 ཁོངས་སུ་ཡོད་ཅམ་བདག་གིར་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། སྤང་ལྷ་མོ་དེ་ཕྱིར་བཅོས་བྱས་
 པའི་ཆོ་ཁྱོད་ཀྱང་སྤངས་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྲུལ་དེའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཁྱོད་ཀྱང་སྤང་དགོས་ཀྱི་རིས་
 སུ་སོང་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། འོ་ན་ཐམས་ཅད་སྤང་དགོས་སམ་ཞེན། ཕྱིས་རྟེན་གྱི་རྗེས་རྒྱུང་
 བ་ཉིད་ཀྱི་དུམ་བུ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། སྤང་དགོས་པར་མི་འབྱུང་ཏེ། སྤང་རིན་མི་ཆོག་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན་དེར་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་སྤང་དགོས་སམ་ཞེ་ན། བྱིས་རྟེན་གྱི་རྩལ་དག་འདུན་སྤྱི་དབང་ཞིང་
 རིས་སུ་མ་བཅད་པ་དེ་ཚོས་ཅན། སྤང་མི་དགོས་ཏེ། བདག་གིར་བྱ་བ་མི་འབྱུང་བའི་བྱིར། འོ་
 བྱ་སྤང་ལྟར་བྱིར་བཅོས་བྱེད་པའི་ཆེ་དང་པོའི་རྩལ་དེ་པོར་ན། ཚབ་ཚལ་དགོས་སམ་ཞེ་ན། སྤང་
 ལྟར་བྱིར་བཅོས་བྱེད་པ་དེ་ལ་ཚོས་ཅན། དངོས་པོ་མེད་ན་བྱིར་བཅོས་མི་ཆགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 མེད་པ་དེ་ཉིད་སྤངས་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་བྱིར། ལྟ་བུ་ནི། འཆང་བྲལ་འཛོག་གསུམ་གྱི་ཉེས་
 པ་འདི་གསུམ་ནི་ཚོས་ཅན། སྤང་བརྒྱུད་གཏིང་ཆགས་དང་ལྟན་པའི་དག་སྤྱོད་ལ་བྱོད་མི་འབྱུང་ཏེ།
 དེ་ལ་བྱོད་མི་འབྱུང་བའི་བག་ཡངས་དང་འབྲེལ་བའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལ།
 བཅུ་ཚན་དང་པོ་གོས་གྱི་གཞི་ལས་གྱུར་པ། གཉིས་པ་ཐུན་ལས་གྱུར་པ་དང་། གསུམ་པ་སྤྱོད་
 སྤྱོད་གྱི་གཞི་ལས་གྱུར་པའོ། །དང་པོ་ལ། གོས་ཡོད་པ་ལ་ལོག་པར་བསྐྱབ་པ་དང་། མེད་པ་
 ཚོལ་བ་ལ་ལོག་པར་བསྐྱབ་པ། དང་པོ་ལ་གོས་གྱི་ངོ་བོ་ལ་ལོག་པར་བསྐྱབ་པ་དང་། བྱི་དོར་ལ་
 ལོག་པར་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པའི་གོས་འཆང་བ་འདོད་པ་ཆེ་བ་
 ལས་གྱུར་པ། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་གོས་དང་འབྲེལ་བ་བག་མེད་པ་ལས་གྱུར་པ། ཁ་
 བསོགས་གྱི་གོས་ཡུན་རིང་དུ་འཛོག་པ་ཚོགས་མི་ཤེས་པ་ལས་གྱུར་པ་རྣམས་སོ། །དང་པོ་ནི།
 གོས་ཞག་བཅུ་འཆང་བའི་སྤང་བ་ཡིན་པས་འདི་ལ་རང་སྟོབས་དང་། ཤན་སྟོབས་གཉིས་སོ། །
 དང་པོ་ནི། བཅས་ལྟན་དག་སྤྱོད་ཚོས་ཅན་གོས་ཞག་བཅུ་འཆང་བའི་སྤང་བ་འབྱུང་བ་ལ་ཡན་
 ལག་གཅིག་གིས་ཚོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡོད་ན་འོ་ཞེས་པ་ནས། མ་འབྲེལ་བ་ལ་འོ་
 ཞེས་པའི་བར་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ཆང་དགོས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
 པ་དང་འབྲེལ་ན་ཉེས་པ་དེ་ཁེགས་སམ་ཞེ་ན། དེ་ཙམ་གྱིས་དེ་ཁེགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གོས་བྱི་མ་
 དེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་འབྲེལ་གྱང་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པའི་གོས་སྤྲ་མ་གཞན་གྱིས་རྗེས་སུ་
 ཞུགས་པ་དང་བཅས་པ་ལ་དེ་འབྱུང་བའི་བྱིར། དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་འབྱུང་ཞེ་ན། བྱིན་གྱིས་མ་
 བརྒྱབས་པའི་གོས་སྤྲ་མ་གཞན་ཡོད་ན། བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པ་དེའི་ཞག་གྲངས་གྱི་ཤན་ཚུན་
 ཆང་ནས་བརྩིས་པའི་ཞག་གི་ཉིན་དེ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། བྱོད་ལ་ཤན་རྟེན་བྱེད་གྱི་གོས་དེའི་ཞག་
 གྲངས་འདྲེས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་འབྲེལ་བའི་སྤང་བ་ལ། གཉིས་ལས། དང་པོ་རྣམས་འབྱེད་

གཞུང་གི་ཚུལ་དུ་བཤད་པ་ལ། བསྐྱབ་བྱ་དང་ལུང་བ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ།
གདིང་བ་དང་འབྲེལ་བའི་དང་། རས་ཆེན་དང་འབྲེལ་བའི་དང་། ལྷམ་སྦྱར་དང་འབྲེལ་བའི་ལོ། །
དང་པོ་ནི་གདིང་བ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་ལྷམ་སྦྱར་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་དགོ་སྦྱང་
སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱིན་
གྱིས་བརྒྱབས་པ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། གནས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་།
ཉི་ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ། མདོན་པར་བསྐྱབ་པའི་གནས་དང་།
སྦྱེ་བས་འགྲུབ་པའི་དང་། བསྦྱོད་པར་རུས་པའི་དང་། མཆོམས་མེད་པའི་གནས་སོ། །དང་པོ་
ནི། མཆོམས་བྱས་པ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་ཡལ་ག་དང་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་གྲུ་དང་
སོགས་སོ། །བཞི་པ་ནི་མཆོམས་མེད་པ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་
པར་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཉི་ལམ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། བརྩམ་དུ་རུང་བའི་དང་།
བྱ་བས་བྱུང་བའི་དང་། འགྲོགས་པར་འགྲོ་བའི་དང་། གནས་དང་ཉི་ལམ་གྱི་མེ་མི་དད་པའི་
རྣམས་སོ། །དང་པོ་ནི། བརྩལ་བས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གནས་དེའི་སོགས་སོ། །
གསུམ་པ་ནི་མཆོམས་མེད་པའི་སོགས་སོ། །བཞི་པ་ནི་དབྱུང་ནས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ།
བས་དོགས་པ་བཅད་པ་ལ། དངོས་གཞིའི་སྦྱོས་པ། གནས་ཀྱི་སྦྱོས་པ། ཉི་ལམ་གྱི་སྦྱོས་
པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དམ་དུམ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞན་གནས་པས་སོགས་སོ། །
གསུམ་པ་ནི། གྲོང་ལ་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ཆོག་མི་ཤེས་པ་སྒྲ་འཛོག་ལ། ལུང་གཉིས་ལས།
དང་པོ་རྣམ་འབྱེད་ལ། ལུང་བ་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་། གཞོ་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལོ། །
དང་པོ་ལ། བསྐྱབ་པ་བཅས་པའི་སྐབས་དང་། ལུང་བ་རྣམ་པར་གཞག་པའི་སྐབས་སོ། །དང་
པོ་ནི། ཁ་བསྐྱང་བའི་གོས་ལ་རེ་བ་མེད་ན། ལམ་གསུམ་ཁེབས་པའི་ཆོད་ལས་ཆུང་བ་གོས་ཀྱི་
གང་ཡན་ཆོད་ཀྱང་ཆོས་ཅན། ལམ་གསུམ་ཁེབས་པའི་ཆོད་དུ་ཆོག་པ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ།
ཞག་བཅུ་བའི་གོས་ཀྱི་རིས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར། ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱ་བ་ཆོས་གོས་གསུམ་པོ་
གང་རུང་ཆོད་ལྷན་ཡོད་པ་ཉིད་ན་ཡང་ན། དེ་ལས་ཆུང་བ་དེ་ཆོས་ཅན། དེ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ།
ཞག་བཅུ་བའི་གོས་ཀྱི་རིས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། ཞར་ལ་ཤན་

འབྱུང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་བསྐྱར་བ་ལ། རེ་བ་མེད་པ་ལས་གཞན་ཡོད་པ་དང་། ཕྱིན་
 གྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་གསུམ་པོ་ཡོད་པ་ལས་གཞན་མེད་ན། ཁ་བསྐྱབ་ཀྱི་གོས་དེ་ནི་ཆོས་ཅན་
 དག་སྤོང་གིས་ཞག་སུམ་ཅུའི་བར་དུ་བཞག་ཏུ་རུང་ལ། དེ་ལས་འདས་པར་བཞག་ཏུ་མི་རུང་སྟེ།
 སོ་གཅིག་པའི་སྐུ་རེངས་ཤར་བའི་ཆེ་ལྷོ་འཛིག་སྤང་བའི་སྐུ་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཁ་དོག་
 ལ་སོགས་པ་རིགས་མི་མཐུན་པས་ཀྱང་རེ་བ་ཆད་ཅུས་སམ་ཞེ་ན། མི་ཅུས་སོ་ཞེས་པ་ནི། ཁ་
 དོག་སོགས་སོ། །འོན་དེ་ལ་བྱུང་བ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། མེད་དོ་ཅིས་པ་ནི། དཀར་པོ་སོགས་སོ། །
 གཉིས་པ་ལ་གཞུང་དོན་དངོས་དང་ཤན་གྱི་མཐའ་དབྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འོན་གོང་དུ་འདི་ལ་
 གཞན་ཡོད་ན་ཞེས་བཤད་ན་ཤན་འདྲེས་པའི་དུས་དེ་ནམ་གྱི་ཆེ་ཡིན་ཞེ་ན། ཤན་བརྟེན་བྱ་རྟེན་མ་
 ཐག་ཏུ་འདྲེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་པ་ནི། བཅས་ལྷན་དག་སྤོང་གིས་ཁ་སོགས་ཀྱི་གོས་ཆོས་
 གཅིག་གི་ཉིན་བཅངས་པ་ལས་ཁ་བསྐྱར་རིགས་མཐུན་རེ་བའི་ཆད་དུ་ཆོག་པའམ། རིགས་མི་
 མཐུན་ཆོས་གོས་ལྷང་བ་གཅིག་དྲུགས་པ་དང་བཅས་པ་ཡན་ཆད་གྱིས་རྟེན་པའམ། རེ་བ་ཆད་
 པར་གྱུར་ན་དེ་གསུམ་གང་རུང་གང་ལ་བྱུང་བ་གྱུར་པའི་ཞག་བཅུ་པ་དེའི་ཉི་མ་དང་པོ་ལ་ཆོས་ཅན།
 ཁ་བསྐྱར་གོས་དེ་ཁ་སོགས་ཀྱི་གོས་བག་ལ་སྒྲོན་པ་དང་། ཅིག་ཤོས་ཀྱང་ཁ་བསྐྱར་གི་བག་ལ་
 སྒྲོན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་སྒྲུལ་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་པས། དེ་ལ་དེའི་ཤན་འདྲེས་པའི་ཕྱིར། འདི་
 ལ་སྐུ་བཞེས་ཏེ། རིགས་བསྐྱོག་ཤན་མི་འབྱུང་བའི་སྐུ། ཤན་འབྱུང་རིགས་མི་བསྐྱོག་པའི་སྐུ།
 གཉིས་ཀ་འབྱུང་བའི་སྐུ། གཉིས་ཀ་མི་འབྱུང་བའི་སྐུའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་སོགས་ཀྱི་གོས་སྤྱོད་
 བཞག་པའི་ཕྱི་དྲོད་ཉིད་དམ། དེ་ན་བགྱངས་པའི་ཞག་བཅུ་གཅིག་པའམ། ཉེར་གཅིག་པའི་
 ཉིན་ཁ་བསྐྱར་གི་གོས་རྟེན་པ་སོགས་གསུམ་པོ་གང་རུང་བྱུང་བའོ། །དེའི་ཆེ་ཁ་སོགས་ཀྱི་གོས་
 ཆོས་ཅན། རིགས་ལོག་པ་ཡིན་ཏེ། སྤར་ལྷ་བ་པའི་རིགས་ཡིན་པ་ལས་ལོག་ནས། ཞག་བཅུ་
 པའི་རིགས་སྐུ་སྤོང་བའི་ཕྱིར། ཤན་མི་འབྱུང་སྟེ། ཤན་རྟེན་བྱེད་གྱི་དངོས་པོ་དེས་ཤན་དུ་འཛིག་པའི་
 ཞག་མ་ལོན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཞག་བཅུ་གཅིག་པ་དང་། ཉེར་གཅིག་གི་ཆེ་མ་ལོན་པ་ཅི་ཞེ་ན།
 དེའི་ཆེ་སྤྱིར་ཞག་ལོན་ཀྱང་ཤན་རྟེན་བྱེད་དུ་མ་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷོ་ཀ་ལས། ལྷ་བ་པའི་སྤང་བ་
 འདི་ལ་ཞག་བཅུ་པ་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་དག་ནི་ཤན་གྱི་ཕྱིར་པན་ཚུན་ལྟོས་པ་

མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཟུག་ཉིས་པ་ནི། །ཁ་བསོགས་བཞག་པའི་ཉིན་ནས་
བགྲངས་པའི་ཞག་གཉིས་པ་ནས་བཅུ་པའི་བར་པ་དང་། བཅུ་གཉིས་པ་ནས་ཉི་ཤུ་པའི་བར་དང་།
ཉིར་གཉིས་ནས་སུམ་ཅུ་པའི་བར་གང་རུང་ལ་ཁ་བསྐྱང་བའི་གོས་རེ་བའི་ཚད་དུ་མ་ཚོག་པ་གཅིག་
ཆེད་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ལ་ནི་ཁ་བསོགས་ཀྱི་གོས་ཞག་སུམ་ཅུ་འདས་པའི་ཚེ། །ཁ་བསྐྱང་གི་གོས་
ཀྱིས་ཞག་བཅུ་ལས་མ་འདས་པ་སྟིད། དེའི་ཚེ་སྤྲ་མ་ལ་བླ་བ་པའི་སྤང་བ་བྱུང་ཡང་། བྱི་མ་ལ་དེ་
བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱི་མ་དེས་རང་སྟོབས་ཀྱི་ཞག་སུམ་ཅུ་མ་ལོན་ཅིང་། ཤན་སྟོབས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་
ལོན་པའི་བྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཞག་བཅུ་ཚན་གསུམ་པོ་ཤན་གྱི་བྱིར་ཕན་ཚུན་སྟོས་
པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །འོ་ན་ཁ་བསྐྱང་གི་གོས་བྱི་མ་དེ་གོས་སྤྲ་མ་ལ་ལྟུང་བ་བྱུང་རྗེས་སུའང་ཞག་
ཉི་ཤུ་ལ་ཐུག་པའི་བར་དུ་བཅང་དུ་རུང་ངམ་ཞེན། འདི་ལ་སྟོན་ཆད་དཔྱད་པ་ཞུགས་པ་མ་མཐོང་
རོ། །ཟུག་སུམ་པ་ནི། །ཁ་བསོགས་ཀྱི་གོས་བཞག་པའི་ཉིན་ནས་བགྲངས་པའི་གཉིས་པ་ནས་
བཅུ་པའི་བར་ཚན་པ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ལ་ཁ་བསྐྱང་གི་གོས་རིགས་མཐུན་པ་རེ་བའི་ཚད་དུ་ཚོག་
པའམ། རིགས་མི་མཐུན་པ་ཚོས་གོས་ལྟང་བ་གཅིག་ཆེད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཟུབ་ཞི་པ་ནི་ཁ་བསོགས་
ཀྱི་གོས་གང་ལ་བཞག་པའི་ཉི་མ་དེ་ཉིད་དང་། བཅུ་གཅིག་པའམ། ཉིར་གཅིག་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཁ་
བསྐྱང་རེ་བའི་ཚད་དུ་མ་ཚོག་པ་གཅིག་ཆེད་པའམ། རེ་བ་ཆད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་ཟུབ་ཞི་ལས་
གཉིས་ཀྱི་ཞག་བཅུ་འཆང་སྤང་ངང་གཉིས་ཀྱིས་བློ་འཛོག་སྤང་བ་མཚོན་ནོ། །ཤན་འབྱུང་བ་དང་
རིགས་ལོག་པ་གང་ཡིན་ཀྱང་། བག་ལ་བརྒྱན་པའི་མཐུ་ཡིན་པས། ཟུ་དང་པོ་གསུམ་གཞུང་གི་
དངོས་བསྟན་དང་། ཟུབ་ཞི་པ་ཤུགས་བསྟན་ནོ། །ངག་དོན་ནི། འདིར་བསྟན་རིགས་ལོག་པ་
དང་། ཤན་འབྱུང་བ་གཉིས་ཚོས་ཅན། ཞག་བཅུ་ཚན་གསུམ་པོ་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། བཅུ་
ཚན་སྤྲ་མའི་ཞག་ཤན་ཉིང་མ་ལ་མི་ཕོག་ བཅུ་ཚན་ཉིང་མ་ལ་རིགས་ལོག་པས་བཅུ་ཚན་སྤྲ་མ་ལ་
རིགས་ལོག་པར་མི་འཛོག་པའི་བྱིར་། གཉིས་པ་ཤན་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ། དངོས་པོས་དབྱེ་བ།
ཤན་བརྟེན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཤན་དང་། ཤུགས་དང་། རང་ཤུགས་དང་། རྗེས་
ཞུགས་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་རྣམ་གྲངས་སོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། ཤན་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། ཤན་དེ་
གང་ལ་འབྱུང་བའི་རྗེས་ཀྱི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཞག་གི་ཤན་དང་། ལྟང་བའི་ཤན་དང་།

སྒྲུང་བའི་ཤན་ཞེས་པ་གསུམ་མོ། །དེ་ལས་སྒྲུབ་གཉིས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ལ། བར་པ་ནི་ཤན་
 གྱི་འབྲས་བུ་ལ་ཤན་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྩ་ས་གཞན་ཞིག་ལ་
 བརྟེན་པའི་ལྷུང་བ་དེ། དེ་དང་བཅས་རིགས་མཐུན་པའི་དངོས་པོ་གཞན་ལ་འདྲེ་པའི་རྒྱུ་གཞན་
 ཁས་མི་ལེན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། གོས་དང་། ལྷུང་བཟེད་དང་། སྒྲན་རྒྱུ་སོ། །
 གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཤན་རྟེན་བྱེད། བརྟེན་བྱ། དེས་དེ་ལ་རྩི་ལྷུང་བརྟེན་པའི་ཚུལ་ལོ། །
 དང་པོ་རྟེན་བྱེད་ནི་གཉིས་ཏེ། ཡོ་བྱད་དང་ལྷུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རང་གི་ཡིན་ནོ་སྒྲུམ་པའི་རྒྱ་
 མཚན་རྩིས་སུ་འབྲེལ་བ་དང་མ་བྱལ་བའི་གོས་སྒྲན་ལྷུང་བཟེད་རྒྱུ་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒྲུང་
 བའི་ལྷུང་བྱེད་སྒྲུམ་ཚུ་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ཡིན་གྱི། ལྷུང་བ་གཞན་ལ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་བརྟེན་
 བྱ་ནི། སྒྲིར་ཤན་རྟེན་བྱེད་གྱི་དངོས་པོ་དེ་དང་བཅས་རིགས་མཐུན་པ་དང་། ལྷུང་བར་སྒྲན་ལ་ནང་
 ཚན་གྱི་རིགས་མཐུན་པའོ། །ལྷུང་བ་ནི་བརྟེན་བྱར་བཤད་པ་མེད་དོ། །གསུམ་པ་རྩི་ལྷུང་བརྟེན་
 པའི་ཚུལ་ལ། ཤན་འདྲེས་པའི་དུས། ཤན་འདྲེས་པའི་གོ་དོན། གང་ལ་གང་འདྲེས་པའོ། །
 དང་པོ་ནི། ཤན་བརྟེན་བྱ་དེ་ནམ་གྲུབ་པའི་དུས་དེ་ཉིད་དུ་འདྲེས་པ་ཡིན་གྱི། དེས་ཞག་ལོན་
 དགོས་པ་ལ་སོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གོ་དོན་ནི། ཤན་རྟེན་བྱེད་དེ་ལ་ཡོད་པའི་རང་གི་
 ཉིད་དོ་སྒྲུམ་པའི་རྩིས་ཞུགས་དེ་ཉིད། ཤན་བརྟེན་བྱའི་དངོས་པོ་དེ་ལ་འང་རྩིས་སུ་ཞུགས་པ་སྟེ།
 དཔེར་ན་རྒྱ་པོའི་རྒྱན་ཐག་རིང་པོ་ནས་འོངས་པ་གཅིག་དང་། སྒྲོ་བུར་བརྟེན་པའི་རྒྱ་གཉིས་
 གཅིག་ཏུ་འདྲེས་ཏེ་སོང་བ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཤན་རྟེན་བྱེད་གྱི་རྩིས་ལ་ཞག་གངས་རི་ཙམ་
 གྱི་བར་དུ་རྩིས་སུ་ཞུགས་པའི་རང་ཞུགས་དེ་ཉིད་གྱི་ཞག་གངས་དེ་ཤན་བརྟེན་བྱ་ལ་ཡང་འདྲེས་
 ནས། བརྟེན་བྱས་ཀྱང་ཞག་གངས་དེ་སྟེད་གཅིག་ལོན་པར་བྱས་པ་ལ་ནི། ཞག་ཤན་འདྲེས་པ་
 ཞེས་བྱ། གང་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷུང་བ་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་སྟེ་སྒྲུང་ས་ནས་ལྷུང་བ་བྱིར་བཙོས་བྱེད་པ་
 དེའི་ཆོ། ལྷུང་བ་མ་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་ཞིག་ཀྱང་སྒྲུང་དགོས་པ་དེ་ལ་ནི་སྒྲུང་ཤན་འདྲེས་པ་ཞེས་བྱ།
 དེ་ནི་རྩི་སྒྲུང་དུ། ལྷུང་བ་དེ་ཡོད་ན་ཞེས་པའི་གཞུང་གིས་བསྟན། དེ་ཡང་གོས་བྱིན་གྱིས་མ་
 བརྒྱབ་པས་བརྒྱབ་པ་ལ་རྟེན་པ་གཅིག་ཡོད་པ་དེའི་ཆོ་རྟེན་བྱེད་སྒྲུང་བའོ། །གཉིས་པོ་དུས་མཉམ་
 པ་གང་རུང་ཡིན་དགོས་ལ། བྱི་མས་སྒྲུམ་ལ་བརྟེན་པ་མི་སྟོན། ཡང་གོས་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབ་པ་

ནང་པ་ལྟོན་དང་། སྤྲོན་བྱིས་བསྐྱབས་པ་ནང་པ་ལྟོན་དུ་བརྟེན་པ་དེའི་ཆེ། དུས་ཕྱི་བས་
ལྷ་ཞོག་མཉམ་པས་བརྟེན་པ་མེད་དོ། །མདོར་ན་འདིར་བསྟན་གྱི་ཤན་མཚན་ཉིད་པ་ནི་ཞག་གི་
ཤན་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། སྤང་བའི་ཤན་ནི་ཞར་ལས་བྱུང་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི། གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ཡང་རྫས་སྤྲོ་མས་ཞག་གྲངས་གང་ལོན་དེ། རྫས་ཕྱི་མས་ཀྱང་ལོན་པ་དེ་ལ་ཤན་ཕོག་པ་ཞེས་བྱ་
ཞིང་། ཤན་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྫས་ཉིད་མ་ལ་བརྟེན་པའི་ལྷུང་བ་བྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡི་གའི་
དོན་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་གྱི། རྫས་སྤྲོ་མ་ལ་ལྷུང་བ་བྱུང་བའི་ཤན་ཉིད་མ་ལ་ཕོག་པ་ཡིན་ཞེས་པ་ཡི་
གའི་དོན་ལ་མ་ཞུགས་པས། དེ་སྐད་ཅེས་སྒྲུབ་ར་མི་བྱའོ། །གཉིས་པ་བཟོ་རྫས་སྤྲོ་བ་བྱུང་བའི་
བསྐྱབ་བྱ་ལ། རིམ་བའི་ཆད་བསྟན་པ། སྤྲོ་ཕྱན་དང་གྲགས་སུ་ཆད་བསྟན་པ་རྒྱ་བྱོན་གྱི་ཆད་
ཞར་བྱུང་དང་བཅས་པའོ། །དང་བོ་ནི། སར་བ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་སྤྲོ་ཕྱར་གྱི་སོགས་
སོ། །གསུམ་པ་ནི་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་ཏུ་སོགས་སོ། །འདིར་སྤྲོ་ཕྱན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྲོ་ཕྱར་མིང་
གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཤུ་ཅུ་ལྷ་ལ་ནི་ཆོམ་སུའི་སྤྲོ་ཕྱར་མཚམས་ནི་ཤུ་ཅུ་བཞི་ཁོ་ན་འབྱུང་ཞིང་།
དེའི་བྱིར་གྲགས་སུའི་འབྲོ་ཡང་དེ་སྟོད་ཁོ་ནའོ། །སྤྲོ་ཕྱར་རེ་རེ་ལ་གྲགས་སུ་བྱེད་དང་ལྷ་པ་ལ་
སོགས་པ་བྱ་བའི་དོན་ནི། རེ་རེ་ལ་དུམ་སུ་མཉམ་པོ་བཞི་བཞི་དང་། བྱེད་པ་གཅིག་རྣམས་
འབྱུང་བའི་དོན་ཡིན་ལ། ལྷ་པོ་དེ་ལ་སྤྲོ་ཕྱར་མཚམས་དང་གྲགས་སུའི་འབྲོ་ནི་བཞི་ཁོ་ནའོ། །
འདིས་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་མཚོན་ནོ། །སྤྲོ་གོས་དང་། མཐང་གོས་གཉིས་ལ་སྤྲོ་ཕྱན་བདུན་པ་
དང་། ལྷ་པ་དང་། གྲགས་སུ་བྱེད་དང་གསུམ་པ་དང་། བྱེད་དང་གཉིས་པར་བྱ་བའི་བཤད་པ་
ལས་བརྒྱ་ཅུ་གཅིག་པ་ལས་བྱུང་ཞིང་། དགོ་ཚུལ་གྱི་ཆོས་གོས་གཉིས་ལ་དུས་དྲུག་བྱེད་པའི་
ཁུངས་མི་སྤྲོ་ངོ་། །དེང་སང་ཤམ་ཐབས་གྱི་འཁོར་ཞིང་གི་ཆད་ནི་ཉ་ཅང་ཐལ་བས་ཆད་དང་ལྷན་
པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ཞུ་བ་ལ། སེལ་བ་ན་སྤྲོ་དང་། སེལ་བ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་
པའོ། །དང་བོ་ནི། དེ་བས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་འཁོར་གྱི་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་གོས་བྱི་
དོར་ལ་ལོག་པར་བསྐྱབ་པ་ལ། ལུང་གཉིས་ལས། དང་བོ་རྣམ་འབྱེད་ལ་གསུམ་སྟེ། དགོ་སྟོང་
བཞིའི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་། ལྷུང་བ་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་། བསྐྱབ་བྱ་གཞན་
བསྟན་པའོ། །དང་བོ་ནི་སྤྲོ་ཕྱར་མ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། ཉེ་དུ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱན་མོང་བ་

དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལ་བྱུང་འཇུག་གི་རྣམ་གཞག་གོ། །དང་པོ་ནི། བ་མ་སོགས་སོ། །
 གཉིས་པ་ལ། བསྟན་པ་དང་། བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འདུ་ཤེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་
 ལ་སྒྱུར་པ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་མཆོད་ཉིད་བཤད། འདུ་ཤེས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་བཤད་པ་ལོ། །
 དང་པོ་ནི། ཐུགས་ལ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འདུ་ཤེས་གཙོ་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི།
 དགོ་འདུན་གྱི་སོགས་སོ། །འདིར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་དགོ་འདུན་ལ་གཡོ་བ་མེད་དོ་
 ཞེས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཅས་པ་དང་། དགོ་འདུན་གྱི་བྲིམས་གཉིས་ལ་བཅས་པ་དབང་བཅན་
 ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་ཁྱབ་ལ། དངོས་གཞི་དང་། སེལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བཤད་
 པ་དང་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་དེ་ལྟར་སོགས་སོ། །སྐབས་འདིར་ཉི་དུ་མ་ཡིན་པ་སྒྱི་སྒྱེད་ཀྱི་
 ལྷན་པ་ནི་ཉི་ཤུ་ལྟེ། འབྱུང་འཇུག་སོགས་དུག་སྒྲིལ་པ་དང་། །མདོར་མཆོད་ཉི་ཆོང་ལྷན་བཟེད་
 ཆོལ། །འཐག་གཉིས་གོས་གཉིས་འདུག་གནས་དང་། །གསོད་པ་གཙུག་ལྷན་འདུག་དང་། །
 སོ་སོར་བཤགས་པ་དང་པོ་གཉིས། །ཅེས་པ་ལོ། །དེའི་སྒྲིལ་དུ་གནད་ཀས་སྒྱུར་ན། །བཅོལ་
 སྒྲས་སྒྱུར་བཅུག་དེ་གསུམ་ལེན། །ཆོས་སྟོན་པ་དང་དབེན་པ་གཉིས། །ཉལ་དང་ལམ་དུ་འགོ་བ་
 དང་། །དེ་ལྟར་ཉི་ཤུ་ཅ་བརྒྱད་དོ། །ཞེས་པ་ལོ། །དགོ་སྟོང་མ་སྒྱི་བསྒྱེད་ཀྱི་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱི་
 སྐབས་སུ། ཆོས་བརྒྱད་ལྟན་ཞེས་པ་ནི། རྫོགས་པའི་སྒྲིལ་པ་དང་ལྟན་པ། ལྷ་བ་མཐུན་པ།
 ཐ་སྙད་གསུམ་དང་ལྟན་པ། ལུས་རྟེན་དུ་རུང་བ། རྩ་འབྱུལ་གྱི་ཆོས་ཅན་མིན་པ་ལོ། །ཐ་སྙད་
 གསུམ་ནི། སྒྲ་ཤེས་དོན་གོ་ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ལོ། །གཉིས་པ་གོས་མེད་པ་ཆོལ་བ་
 ལ་གཉིས་ཏེ། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཡུལ་ལ་ཆོལ་བ་དང་། བྲིམ་པའི་ཡུལ་ལ་ཆོལ་བའོ། །དང་པོ་ནི།
 ལུང་གཉིས་ལ། རྣམ་འབྱེད་ལ་གསུམ་ལས། བསྒྲུབ་བྱ་ནི། དགོ་སྟོང་ལ་སོགས་སོ། །ལྷན་
 བའི་རྣམ་གཞག་ནི་ལེན་ནའོ་སོགས་སོ། །ལྷན་མེད་ནི། དགོ་འདུན་ལ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་
 ཁྱབ་ལ་གཉིས་ལས། མཐར་ཐུག་གི་མཆོད་ཉིད་ནི། ལག་ཏུ་སོགས་སོ། །ཡན་ལག་གི་སེལ་
 བ་ནི། ཉེ་བར་མ་གྱུར་པ་སོགས་སོ། །བྲིམ་པའི་ཡུལ་ལ་ཆོལ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། མ་སྒྲིལ་པའི་
 ཡུལ་ལ་ཆོལ་བ་དང་། སྒྲིལ་པའི་ཡུལ་ལ་ཆོལ་བ། ཆོ་ག་ལས་འདས་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་
 ཏེ། སྟོང་བར་མི་རིགས་པ་དང་། རིགས་པ་ལོ། །དང་པོ་བྲིམ་པ་ལ་གོས་སྟོང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ།

མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱལ་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མིའི་འགྲོ་བ་སོགས་སོ། །གཉིས་
 པ་ལ་དངོས་དང་། སེལ་བ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི་གོས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་གཞན་ལ་
 སོགས་སོ། །གཉིས་པ་སྒྲོང་བར་རིགས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལྷ་བའི་བྱེད་པ་པོ་བསྐྱབ་པ་དང་།
 སྒྲོང་དུ་གནང་བའི་ཚད་བསྟན་པ་དང་། ཚད་ལས་འདས་པའི་ལྷ་བ་རྣམ་པར་གཞག་པའོ། །
 དང་པོ་ནི། བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པར་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་བྱིས་པའི་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི།
 ཚད་དེ་ལ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་བསྐྱོས་པའི་ཡུལ་ལས་ཆོལ་བ་ལ། སྐྱགས་པ་སྒྲོང་བ་དང་།
 སོ་སོ་ནས་སྐྱགས་པ་སྒྲོང་བའོ། །དང་པོ་ལྷ་བའི་རྣམ་གཞག་དང་། སེལ་བ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱགས་པ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་དེ་ཉིད་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་ལྷ་བ་
 བའི་རྣམ་གཞག་དང་། བསྐྱབ་པ་བཅས་པའི་སྐྱབས་སོ། །དང་པོ་ནི་སྐྱིན་པར་བྱེད་པ་སོགས་སོ། །
 གཉིས་པ་ནི་སྐྱོར་བ་སོགས་སོ། །བྱིས་པ་སྐྱིས་པ་སྐྱེད་ཀྱི་ལྷ་བའི་སྐྱབས་སུ་བྱིས་པ་ཆོས་དགུ་ལྟ་
 ཞེས་པ་ཐ་སྟོད་ལྷ་དང་ལྟ་བུ། བདག་ཉིད་ལས་ཇུས་ཐ་དད་པ་ཉི་དུ་མ་ཡིན་པ་ལུས་ཐ་མལ་དུ་
 གནས་པ། མ་སྐྱངས་པའི་སྐྱ་རོལ་སྟེར་བ་པོ་མ་ཡིན་པའོ། །ཐ་སྟོད་ལྷ་ནི། མི་ཡིན་པ། སྐྱ་
 ཤེས་པ། དོན་གོ་བ། ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ། མ་ནིང་དང་མཚན་གཉིས་པ་མ་ཡིན་
 པའོ། །གསུམ་པ་ཆོག་ལས་འདས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རུང་བའི་ཆོག་བསྐྱབ་པ་དང་། ལྷ་བ་
 རྣམ་པར་གཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསྐྱར་བ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་དངོས་གཞི་དང་།
 སེལ་བ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། བསྐྱལ་བ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། མ་སྐྱས་པ་སོགས་སོ། །
 འདིར་བསྟན་པའི་རུང་བ་འདི་ནི་གོས་ཀྱི་རིན་ལ་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་དགོན་མཆོག་མཆོད་པ་ལ་སོགས་
 པའི་དོན་གཞན་ལ་ནི་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་རུང་བ་གསུམ་བུའོ། །བཅུ་ཆེན་གཉིས་པ་སྟན་གྱིས་
 ཆོགས་ལས་གྱུར་པ་ལ་སྟན་དངོས་ལས་གྱུར་པ་དང་། དེའི་རྒྱལ་སྐྱུར་པ་དང་། ལོངས་སྐྱོད་ནོར་
 ལས་གྱུར་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྷ་བ་རྒྱང་ལྷ་དང་། གཉིས་པ་ལ་བཞི་དང་། གསུམ་པ་ལ་གསུམ་
 གྱིས་སྟོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། གང་བ་སྐྱོབ་པར་བྱེད་པའི་སྟན་དང་གདིང་བ་ལས་གྱུར་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་ཆེ་བ་ལས་གྱུར་པ་དང་། ཆོག་མི་ཤེས་པ་ལས་གྱུར་པའོ། །
 དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། སྐྱིན་བལ་གྱི་སྤང་བ་ལ། བསྐྱབ་བྱ་དང་། ལྷ་བའི་རྣམ་གཞག་དང་།

ལྷུང་མེད་གསུམ་གྱིས་རྣམ་འབྱེད་དང་ཁྱེད་པོ། །གཉིས་པ་འབའ་ཞིག་པ་ལ། དངོས་དང་།
 དོགས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ལུགས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་རང་བཞིན་སོགས་སོ། །
 ཆ་གཉིས་བསྐྱེ་བའི་སྤང་བ་ནི། ལྷུང་བའི་རྣམ་གཞག་དང་། དཀར་པོ་དང་འཁོབ་བལ་གྱི་བྱེད་
 པར་དབྱེ་བ་དང་གཉིས་གྱིས་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་ཚོག་མི་ཤེས་པ་ལོ་དུག་གི་སྤང་བ་ལ། བསྐྱབ་
 པར་བྱ་བ་དང་། ལྷུང་བའི་རྣམ་གཞག་གོ། །དང་པོ་ནི། མཆུ་དང་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་
 དངོས་གཞི་དང་། སེལ་བའོ། །དང་པོ་ནི་གནད་བ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། མཐར་ཐུག་ན་
 སོགས་སོ། །འདིར་ལུང་ལས། གཉིས་བརྩམས་བྱི་མ་ཟེན་པ་དང་། །གཉིས་བརྩམས་སྒྲ་མ་
 ཟེན་པ་དང་། །གཉིས་ཀ་ཟེན་ནས་གཅིག་སྦྲེད་དང་། །གཉིས་ཀ་བརྩམས་ཏེ་གཏོང་བ་དང་། །
 ལོ་དུག་པ་ལ་ཉེས་མེད་པ། །དེ་ནི་སྟན་གྱི་བསྐྱབ་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་གནས་
 མལ་སྒྲོབ་པའི་གདིང་བ་ལ། ལྷུང་བའི་རྣམ་གཞག་དང་། བསྐྱབ་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། གདིང་བ་
 སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། །གལ་ཏེ་སོགས་སོ། །འདིར་འགྲེལ་བ་ལས། གདིང་བ་ནི་སྟན་མ་
 ཡིན་ཏེ། གོས་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། རྣམ་པ་ཐ་དད། གནད་བཀག་ཐ་དད། དགོས་བྱེད་
 ཐ་དད། ཚད་ཐ་དད་ཅེས་གསུངས་སོ། །སྟན་གྱི་ཚད་ནི། ཆེན་པོ་བྱུ་བྱེད་དང་ལྷ། རུང་བྱུ་
 བྱེད་དང་གསུམ། འབྲིང་གི་ཚད་ནི་དེ་གཉིས་གྱི་བར་རོ། །ཞིང་གི་ཚད་ནི་གདིང་བ་དང་འདྲའོ་
 ཞེས་ལུང་དུ་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་གོས་གྱི་རྒྱ་ལས་གྱུར་བ་གཉིས་ཏེ། བལ་ཐོགས་པའི་སྤང་
 པ་དང་། སེལ་བའི་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། ལྷུང་བའི་རྣམ་གཞག་དང་། ལྷུང་མེད་དང་།
 ལམ་གྱི་ཚད་བསྟན་པ། བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་སོ། །དང་པོ་ནི། བྱིར་བ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་
 ཞ་དང་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་རྩལ་ཕྱ་རབ་སོགས་དང་། བཞི་བ་ལུས་གྱི་སོགས་སོ། །འདིར་
 སྐར་པོའི་ཚད་ནི་རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་དུ་སྤང་ཉིས་སྦྲེད་བཤད། འཆི་མེད་མཛོད་དུ་སྤང་བརྒྱ་བཤད་
 དོ། །རྩལ་ཕྱ་རབ་སོགས་འདིར་དུག་འགྱུར་དང་། མདོན་པར་བདུན་འགྱུར་གྱི་བྱེད་པར་ལ།
 དུལ་བ་ལྟ་ནི། །མདོན་པར་བཤད་པ་དེ་བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་མི་བོང་ཆོད་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས།
 འདུལ་བ་ལས་དུག་འགྱུར་དུ་བཤད་པ་ནི། ད་ལྟའི་མི་བོང་རུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཞེས་གསུངས་
 ལ། བོད་གྱི་སྒྲོབ་དཔོན་ཁ་ཅིག དང་པོའི་བརྩོམ་གཞི་དེ་བགྲངས་པ་དང་མ་བགྲངས་པའི་བྱེད་

88

སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་དགོ་འདུན་གྱིས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་རིན་ཐང་སོགས་སོ། །
 བཅུ་ཚན་གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྟོང་སྟུང་ལས་གྱུར་པ། གོས་ལས་གྱུར་པ། ཟས་ཀྱི་གཞི་
 ལས་གྱུར་པའོ། །དེ་དག་ནི། ལྷང་རྒྱང་གཉིས་དང་། བདུན་དང་། གཅིག་གིས་སྟོན་ནོ། །
 དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་ཆེ་བ་ལས་གྱུར་པ་དང་། ཆོག་མི་ཤེས་པ་ལས་གྱུར་པའོ། །
 དང་པོ་ལྷང་བཟེད་འཆང་བ་ལ། དངོས་དང་། སེལ་བའོ། །དང་པོ་ནི་ལྷང་བཟེད་ཅེས་པའོ།
 གཉིས་པ་ནི། རབ་ཏུ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ཆོག་མི་ཤེས་པ་ལྷང་བཟེད་ཆོལ་བ་ལ་བསྐྱབ་བྱ།
 ལྷང་བའི་རྣམ་གཞག་ བྱིར་བཙོས་པའི་བྱུང་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། ཏུ་ཅང་སོགས་སོ། །གཉིས་
 པ་ལ། དངོས་ནི། དེ་ཡོད་པ་སོགས་སོ། །སེལ་བ་ནི་མེད་པ་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་སྤང་
 པའི་ཡུལ་དང་། ཆོག་འོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ནི་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་དེ་ལ་སོགས་སོ། །
 གཉིས་པ་གོས་ལས་གྱུར་པ་ལྟ་སྟེ། ཡུལ་བྱིས་པའི་གཞི་ལས་གྱུར་པ། གྲོགས་དགོ་སྟོང་གི་གཞི་
 ལས་གྱུར་པ། གང་ཟག་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་གཞི་ལས་གྱུར་པ། ཏུས་ངེས་པ་ཅན་གྱི་གཞི་ལས་གྱུར་
 པ། ཡུལ་བྱེ་བྲག་ཅན་གྱི་གཞི་ལས་གྱུར་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་ཆེ་བ་ལས་གྱུར་
 པ་འཐག་ཏུ་འཇུག་པ་དང་། ཆོག་མི་ཤེས་པ་ལས་གྱུར་པ་འཐག་པ་སྦྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཙས་
 པའི་སྐྱབས་དང་། ལྷང་བ་རྣམ་པར་གཞག་པའི་སྐྱབས་སོ། །དང་པོ་ནི། རིན་མེད་པ་སོགས་སོ། །
 གཉིས་པ་ནི་གཞན་ཉིད་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། དངོས་གཞི་དང་། སེལ་བའོ། །དང་པོ་ནི།
 དེའི་བྱིར་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འདུན་རྩལ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་གྲོགས་ཀྱི་གཞི་ལས་
 གྱུར་པ་བྱིན་འཕྲོག་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབྱལ་
 བར་བྱ་བ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་མཐར་ཐུག་གི་སེལ་བ། བྱིར་བཙོས་པའི་ཐབས། ཀུན་
 སྟོང་དང་བྱེད་པ་པོའི་སེལ་བ། འཕྲོག་པའི་དབྱེ་བ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྦྱར་བ་སོགས་སོ། །
 གཉིས་པ་ནི། དེ་ནི་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་འདི་ལ་སོགས་སོ། །བཞི་པ་ལ། རང་གི་ཉིད་
 སེལ་བའི་དང་། སྟོ་གྲོས་ངན་པས་བྱས་པའི་དང་། རིགས་པའི་དོན་གྱིས་འཕྲོག་པའོ། །དང་པོ་
 ནི། རང་གི་སོགས་སོ་དང་། གཉིས་པ་ནི་སྟོ་གྲོས་ངན་པས་སོགས་དང་། གསུམ་པ་ནི། གཞོད་
 པ་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་གང་ཟག་བྱུང་པར་ཅན་དགོན་པ་པའི་འབྲལ་སྤང་ལ། འབྲལ་དུ་

གནང་བའི་ཚད། ཚད་དེ་ལས་འདས་པའི་ལྷ་མོ་འཕྲུལ་པའི་རྣམ་གཞག་གཞན་གྱི་འདོད་པ་དགག་པའོ། །
 དང་པོ་ནི། དགོན་པ་པའི་ཆོས་གོས་གསུམ་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་ནི་ཆོས་ཅན། དགོན་པ་
 དེར་ཆོས་རྒྱན་སོགས་ཀྱི་འཛིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཡིན་ན། གྲོང་ཡང་རང་གི་གནས་དགོན་
 པ་འདྲ་ཉི། སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་གྲོང་དེར་ཆོས་གོས་བཞག་ཀྱང་དགོ་སྤྱོད་ལ་འབྲལ་བར་མི་འགྱུར་བའི་
 བྱིར། ཡུན་རི་ཙམ་གྱི་བར་དུ་ཞེ་ན། རྒྱུ་ཀ་ལས་ཞག་བདུན་ཚུན་ཆད་དུ་འོ་ཞེས་གསུངས་ཡང་།
 འགྱུར་ཅོངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་རང་གི་གནས་དང་འདྲ་བ་འོང་དོན་མེད་པའི་བྱིར། དགོ་སྤྱོད་
 དགོན་པ་བ་དེས་ཆོས་ལྷན་གྱི་དོན་གྱི་དབང་གིས་ཆོས་གོས་བཞག་པའི་གྲོང་ལས་གྲོང་གཞན་ན་
 འདུག་པ་དེ་ལས། ཞག་དུག་ཚུན་ཆད་དུ་འབྲལ་བར་བྱ་བར་གནང་བ་ཡིན་ཏེ། འཛིགས་པ་དང་
 བཅས་པའི་ཆེ་དེ་ཙམ་ཞིག་འབྲལ་དུ་གནང་བའི་བྱིར། །གཉིས་པ་ལ། ལྷ་མོ་འཕྲུལ་པའི་རྣམ་གཞག་དང་།
 ལྷ་མོ་མེད་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེ་ལས་ལྷག་པ་ལ་ནི་བག་ཡངས་མེད་དེ། ཞག་བདུན་པའི་སྤྱོད་
 རེངས་ཤར་བ་ན་སྤང་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ལུས་སྒོག་དང་། ཆོས་
 རྒྱན་ལ་སོགས་པའི་བར་ཆད་ཀྱི་དབང་གིས་ཆོས་གོས་བཞག་པའི་གྲོང་ངམ། དགོན་པའི་གནས་
 དེར་མ་འོངས་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དེ། རུས་དེར་འབྲལ་དུ་གནང་བའི་བྱིར། གསུམ་པ་ནི། ལ་
 ཅིག་ན་རེ། ཞག་དུག་ཕྱི་རོལ་དུ་འགོ་སྤྱོད་ལྷན་དུ་བརྒྱུ་དེ་ཕྱིན་ན་ཉེས་པ་མེད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་བརྒྱུ་པ་
 མ་བྱས་ན་ཞག་དུག་ཚུན་དུ་ཡང་སྤང་བ་སྤྱོད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་དགག་པ་ནི། དགོན་པ་པའི་
 འབྲས་སྤང་གི་སྒྲུབས་འདིར། ཞག་དུག་ཏུ་འགོ་བ་ཏུ་ཅང་ཐལ་བ་ཉིད་ལ་ཉེས་པ་མེད་པ་ལ་ནི་
 ཆོས་ཅན། ཞག་དུག་མཆོམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་འགོ་བར་བྱའོ་སྤྱོད་པའི་བརྒྱུ་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་
 པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞག་གཅིག་མཆོམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་འགོ་བར་བྱའོ་སྤྱོད་པའི་བརྒྱུ་པ་དེ་ཡང་ཁྱོད་
 ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པ་སྤྱོད་པའི་བྱིར། བོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཕྱོད་པ་རྣམས་མདོའི་རྩ་བ་འདིར་ཞག་དུག་ཏུ་
 འགོ་བ་ཏུ་ཅང་ཐལ་ཞེས་དང་། འགྲེལ་པ་ལས་ཞག་དུག་ལས་འདས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་ཅེས་པས།
 འབྲལ་གཞི་བྱས་ནས་ཞག་བདུན་དུ་བྲལ་བས་ཆོག་པའི་བཤད་པ་བྱེད་པ་དང་། འབྲལ་སྤང་
 བ་སྤྱོད་པའི་གནས་ནི་དགོན་པའི་གནས་དེ་ཡིན་པར་འདོད་པ་རྣམས་ནི་འབྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་
 དང་མདོ་འདི་ཉིད་དུ་ཞག་དུག་འབྲལ་བར་གནང་གི། །བདུན་དུ་འབྲལ་བར་མ་གནང་བའི་བྱིར་

དང་། དགོན་པའི་གནས་དེ་ཉིད་དུ་ཞག་དུག་ལས་ཐལ་བ་ལ་འབྲལ་སྤང་བ་སྦྱེད་པ་ཡིན་ན། ཇི་
 སྒྲུང་དུ། གྲོང་ཡང་རང་གི་གནས་དང་འབྲེལ་ཞེས་དང་། དེས་དོན་གྱིས་དབང་གིས་ཞེས་པའི་
 གཞུང་གཉིས་ཀ་འབྲལ་མེད་དུ་སོང་ནས་གོ་རྒྱུ་ཅི་ཡང་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར་དང་། ལུང་རྣམ་འབྱེད་
 ལས། དགོ་སྤྱོད་དགོན་པ་བ་ལ་དགོ་འདུན་གྱི་དང་། མཆོད་རྟེན་གྱི་དང་། གང་ཟག་གི་བྱ་བའི་
 ཕྱིར་མཆོམས་གྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་གྱུར་བ་ན། བདག་ཅག་གི་ཆོས་གོས་བྱིས་གཞན་དུ་
 བཞག་གོ་ཞེས་དེ་དག་དེར་མི་འགྲོ་བའི་སྐབས་དེ་གསོལ་བ་དང་། དགོ་སྤྱོད་དགོན་པ་བས་ཞག་
 དུག་གི་མཐའ་ཚུན་ཆད་དུ་ཆོས་གོས་དེ་དང་། མཆོམས་གྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་འབྲལ་བར་བྱེད། །ཞེས་
 གསུངས་པ་དང་། ལུ་འགྲེལ་ལས། མཆོམས་གྱི་ཕྱི་རོལ་ནི་དགོན་པའི་གནས་དང་། ཆོས་གོས་
 གྱི་གནས་དེའི་ཉིར་སྦྱོད་འདོམ་གང་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་བའི་མཆོམས་
 གང་ཡིན་པ་དེར་ཞེས་དང་། ཉིད་གྱི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ལས་ཀྱང་འདུག་པའི་གནས་དང་།
 གྲོང་དེའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཉི་ལམས་དུ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིར་སློབ་དཔོན་དམར་སྟོན་པ་འདིའི་ཡན་
 ལག་གི་བརྟེན་པ་ལ། བདག་ཉིད་མི་འབྲལ་བའི་གནད་བ་མ་ཐོབ་པ་སྔ་བརྒྱུད་མ་བཤིང་བ་གནས་
 ཆོས་གོས་ཡོད་པ་ལས་ཐ་དད་པ་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་གསུམ་ཀ་ནོར་བ་ཡིན་ཏེ།
 ཞག་བདུན་པའི་འབྲལ་སྤང་འདི་ནི་མཆོམས་གྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་བསྦྱེད་པ་ཡིན་ལ། མི་འབྲལ་བའི་
 གནད་བ་ཐོབ་པ་དང་། སྔ་བརྒྱུད་བཤིང་བ་གཉིས་ལ་ཡང་མཆོམས་གྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་འབྲལ་བ་མི་
 འབྱུང་བའི་བཤད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དགོན་པའི་གནས་དེ་ཉིད་དུ་ཞག་བདུན་པའི་འབྲལ་
 སྤང་སྦྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དུས་གྱི་དགོན་པ་དེ་མི་འབྲལ་བའི་གནད་བ་ཐོབ་པ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་།
 ཞག་དུག་འབྲལ་བར་གནད་དེ་ལས་ལྷག་ན་ཞག་བདུན་པའི་འབྲལ་སྤང་སྦྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 དེ་ལྟར་ན་ཡང་དགོན་པ་བ་ལ་ཆོས་གོས་དང་ཞག་དུག་འབྲལ་བར་གནད་ནས། གཞན་ལ་མ་
 གནད་བའི་དགག་བྱ་དང་རྒྱ་མཚན་བཙལ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་དུས་ངེས་པ་ཅན་ལས་གྱུར་
 པ་ལ། རས་ཆེན་གྱི་དུས་ལ་ལོག་པར་བསྐྱབ་པ་ལས་གྱུར་པ་དང་། དབྱར་རྟེན་བགོ་བའི་དུས་ལ་
 ལོག་པར་བསྐྱབ་པ་ལས་གྱུར་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཆོལ་བ་དང་། འཆང་བའི་དུས་བསྟན་པ།
 ལུང་བརྣམ་པར་གཞག་པ་བསྐྱབ་བྱེད། །དང་པོ་ནི། བདག་ཉིད་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་སྟོན་དང་

སོགས་སོ། །འདིར་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་མཆོད་རྟེན་ནི། གནས་དོ་རྩེ་གདན་ན། དབྱིབས་གྲུ་བཞི་
 བང་རིམ་བཞི་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་མཆོད་རྟེན་ནི། གནས་ལ་ར་ཏ་སི་ན། དབྱིབས་བང་
 རིམ་རེ་རེ་ལ་གྲོ་འཁུར་བཞི་དང་བཅས་པ། སྒོ་བཞི་འམ་བརྒྱད་དམ་བཅུ་གཉིས་སམ་བཅུ་དུག་
 ཡོད་པའོ། །ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོའི་མཆོད་རྟེན་ནི། གནས་གཉན་ཡོད་ན། དབྱིབས་བྱང་ཆེན་ལྟ་བུ་
 ལ་ཕྱོགས་བཞི་ར་གྲོ་འཁུར་ཡོད་པའོ། །ལྟ་ལས་བབས་པ་ནི། གནས་གྲོང་ཁྱིམ་སྒྲིག་གཙན་ན།
 དབྱིབས་བྱང་ཆེན་ལྟ་བུ་ལ་གྲོ་འཁུར་གྱི་སྒྲིང་ན་ཐེམ་སྐས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡོད་པའོ། །དེ་དག་ནང་ལན་
 ཚུན་བསྐྱར་དུ་གཏུབ་ལ། གཞན་ལ་མི་རུང་ངོ། །གསུམ་པ་བས་ཀྱི་གཞི་ལས་གྲུར་པ་སོགས་འཛོག་
 ལ། བསྐྱབ་བྱ་དང་ལྟངས་པོའི་རྣམ་གཞག་དང་། །ལྟངས་པ་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཞག་བདུན་པར་
 སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་ཞག་བདུན་པའི་གསོག་འཛོག་དང་། དེས་གཞན་ཡང་མཆོན་པའོ། །
 དང་པོ་ནི། བཅས་ལྟན་དག་སྒྲོང་ནད་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཞག་བདུན་པའི་གསོག་འཛོག་གི་
 སྤང་བ་འབྱུང་བ་ལ་ཡན་ལག་གཅིག་གི་ཆོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཞག་བདུན་པར་བྱིན་གྱིས་
 བསྐྱབས་པའི་སྤྲོད་དེ་བཟའ་བའི་ཕྱིར་འཆང་ན། སྤྲོད་པས་བརྒྱད་པ་ཤར་བའི་ཆོ་དེར་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འོན་གསོག་འཛོག་གི་སྤང་བ་དེ་ཞག་བདུན་པ་ཁོ་ན་ལ་བརྩི་བ་ཡིན་ནམ་ཞེ་
 ན། བཟའ་བར་བྱ་བ་རུང་བ་མ་ཡིན་པ་གཞན་དང་འབྲེས་པ་བྱིན་ལེན་ཅན། ཉིན་མཆོན་འདས་
 པ་ནི་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིར་ཐོས་པ་དང་འདྲ་བར་རྣམ་པར་གཞག་ཏེ། ཐོས་ན་ཉིས་བྱས་སུ་
 འགྱུར་བ་རྣམས་གསོག་འཛོག་བྱས་ན། གསོག་འཛོག་གི་ཉིས་བྱས་སུ་འགྱུར་བའི་གཞུང་འདིའི་
 དངོས་བསྟན་གྱིས་ནི་ཐུན་ཆོད་དུ་རུང་བ་དང་ཞག་བདུན་པའི་སྤྲོད་གང་རུང་། སྤྲོད་མི་རུང་བ་
 གཞན་དང་འབྲེས་པ་དེ་ལ་གསོག་འཛོག་བྱས་ན། ཉིས་བྱས་སུ་འགྱུར་ཞེས་པ་ཙམ་ཞིག་ལས་
 གཞན་བསྟན་པ་མེད་ལ། བམ་པོ་ལྟ་བུ་པར། ཞག་བདུན་པ་ཁོ་ན་ལ་གསོག་འཛོག་གི་སྤང་བ་
 འབྱུང་ལ། གཞན་རྣམས་ལ་གསོག་འཛོག་གི་ཉིས་བྱས་ཙམ་ལས་མི་འབྱུང་བ་དེ་ཉིད་མདོ་ལུང་གི་
 དགོངས་པ་ཡིན་པར་འཆད། བོད་ཀྱི་སྒྲོབ་དཔོན་མང་པོ་རྣམས་ནི། ཐོས་པ་དང་འདྲ་ཞེས་པའི་
 ཆོག་གི་རུས་པས་བས་གསོག་འཛོག་ཅན་གང་ཞིག ཐོས་པ་ལ་གསོག་འཛོག་ཅན་བཟའ་བའི་ལྟངས་
 བྱེད་འབྱུང་ན། དེ་གསོག་འཛོག་བྱས་ཙམ་ལ་སྤང་བ་འབྱུང་བས་བྱུང། གང་ལ་དེ་ཐོས་པའི་ཉིས་

ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མ་བསྐྱབས་པའོ། །གཉིས་པ་ཚོས་གྱི་གཞི་ལས་གྱུར་པ་ལ། ལུང་གི་གཞི་ལས་
 དང་། མདོན་པར་རྟོགས་པའི་གཞི་ལས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། བྱིས་པ་མོ་ལ་སྟོན་པ་དང་།
 མ་རྩོགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་འདོན་པའོ། །དང་པོ་ལ། དངོས་གཞི་དང་། སེལ་བའོ། །དང་པོ་
 བ། སྟོན་པ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་མ་ལས་པ་སོགས་སོ། །སྤྱིར་བཏང་དུ་ཆོག་དུག་ལས་ལྷག་
 པར་བསྐྱན་པ་དགོས་ལ། ལུང་པོ་ནི་ལྷ་སྟེ། གཟུགས་དང་ཞེས་སོགས་ལྷ་བྱེད་ཆོག་ལྷ་ལས་མེད་པ་
 ཡིན་ན། དུག་པའི་དོན་གོ་བ་དེའི་ཆེ་ལྷ་བྱེད་དོ། །འདི་ཡང་དོན་འཆད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་
 ཡིན་གྱི་ཆོག་ཅམ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བསྟེན་གནས་འབྲགས་པ་སོགས་ལ་ཉེས་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །
 གཉིས་པ་འདོན་པ་ལ། དངོས་དང་། སེལ་བའོ། །འདིར་སྟོན་བྱེད་དུ་གྱུར་པ་ཞེས་པ་སངས་
 རྒྱུས་ཉིད་གྱི་བཀའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དགོ་སྟོང་གིས་སྟོབ་དཔོན་བསྟེན་པར་མ་རྩོགས་པ་ལ་
 ལུང་ནོད་ཅིང་ཅིག་ཆར་འདོན་ན། ཉེས་པ་འདི་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་གཞི་
 ལ་གཉིས་ཏེ། གནས་ངན་ལེན་བརྟེན་པ་དང་། མི་ཚོས་སྤྱུ་མ་བརྟེན་པའོ། །དང་པོ་ལ་བསྐྱབ་
 བྱ་དང་། ལུང་བའི་རྒྱུ་གཞི་གོ། །དང་པོ་ནི་དགོ་སྟོང་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་ཤེས་གཙོ་
 སོགས་སོ། །འདིར་ཁུ་བ་ལས་ལྷ་བཞི་གསུང་སྟེ། ལུང་བ་རྣམས་མི་ཆེ་བས་བྱིས་ཆད་ཡོད་པ་
 ཟུན་འབྲེན་ན། ལུང་བ་དང་བྱིས་གཉིས་ཀའི་མཐའ་བསྟོ་ཡང་དེས་བྱིས་ཆད་མེད་པ་ཟུན་འབྲེན་
 བ་ལུང་བའི་མཐའ་བསྟོ། །ཡང་ལུང་བ་རྣམས་པོ་ཆེས་བྱིས་ཆད་ཡོད་པ་ཟུན་འབྲེན་ན་བྱིས་གྱི་
 མཐའ་བསྟོ། །ཡང་དེས་བྱིས་ཆད་མེད་པ་ཟུན་འབྲེན་ན། གཉིས་ཀའི་མཐའ་མི་བསྟོ་ཞེས་
 གསུངས་སོ། །དེའི་དོན་ཡང་ལུང་བ་དེ་ཅམ་ཤེས་པའི་བྱིས་དུ་བརྟེན་གྱི། གཞན་དུ་མི་བརྟེན་པ་
 སོགས་སོ། །གཉིས་པ་མི་ཚོས་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་དང་། བསྐྱབ་བྱའོ། །དང་པོ་ནི་བདེན་པ་
 སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་བྱིས་པ་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་གཉིས་ཀའི་བཞི་ལས་གྱུར་པ་ལ་གཉིས་
 ཏེ། བཤེས་ངོ་དང་། བྱེད་དུ་གསོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བསྐྱབ་བྱ་དང་། ལུང་བའི་རྒྱུ་གཞི་
 གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་བྱེད་དུ་བསོད་པ་ལ། དངོས་གཞི་དང་། སེལ་བའོ། །འདིར་མདོན་པ་
 མ་སྟོས་པ་ནི་དེ་ལ་སྟེ་སྟོན་གཉིས་ཀའི་ཆ་ཡོད་པས། གང་ཤས་ཆེ་བ་དེའི་ཆ་ནས་བརྟེན་པའོ། །
 གཉིས་པ་གནས་སུ་གྱུར་པ་དགོ་འདུན་གྱི་གཞི་ལས་བསྟེན་པ་ལ་ལྷ་སྟེ། ཡོ་བྱད་ལ་ལོག་པར་

བསྐྱུ་བ་པའི་ལུང་བ་གཅིག་བཀའ་སྒྲོ་བ་ལ་ལོག་པར་བསྐྱུ་བ་པའི་ལུང་བ་གཅིག་མལ་ཆ་ལ་དེར་
 བསྐྱུ་བ་པ་གཅིག་གནས་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་དེར་བསྐྱུ་བ་པ་བཞི། བསྐྱུ་བ་ལྷགས་ལ་ལོག་པར་
 བསྐྱུ་བ་པ་རྣམས་སོ། །དང་པོ་ས་བོན་དང་། སྐྱེ་བ་འཛིག་པ་ལ་གཅིག་ཏེ། བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བ་
 དང་། ལུང་བ་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི་ལག་གི་སྐགས་སོ། །གཅིག་པ་ལ་མདོར་
 བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་གཙོ་སྐགས་སོ། །གཅིག་པ་ལ་
 མཚན་ཉིད་དང་། སེལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྦྱར་བ་སྐགས་སོ། །གཅིག་པ་ལ། གཞིའི་སེལ་
 བ། གུན་སྦྱང་གི་དང་། བྱེད་པ་པོའི་དང་། གནས་སྐབས་གྱེའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེ་བ་སྐགས་
 སོ། །གཅིག་པ་ནི། འུ་ཤ་སྐགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཐོངས་པ་སྐགས་སོ། །བཞི་པ་ནི་ས་བོན་
 སྐགས་སོ། །སྐབས་འདིར་ས་བོན་ལ་རིགས་ལྔ་སྟེ། ཅུ་བ་བཏབ་པ་ལས་ཅུ་བ་སྟེ་བ། ལུང་བ་
 དང་། སྤྱད་ག་ལྟ་བུ། སྦྱང་བྱ་བཏབ་པས་སྦྱང་བྱ་སྟེ་བ་ལྟ་བུ་མ་ར་ལྟ་བུ། ཐོག་གུ་བཏབ་པ་
 ལས་ཐོག་གུ་སྟེ་བ་བྱ་རམ་གྱིང་ལྟ་བུ། འགས་པ་བཏབ་པ་ལས་འགས་པ་སྟེ་བ་ལྟ་བུ་ག་ལྟ་བུ།
 ས་བོན་གྱི་ས་བོན་དུ་གྱུར་པ་ནས་དང་གོ་ལ་སྐགས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་སྐབས་འདིར་རུང་བ་ལྟ་
 བཤད་དེ། ལུང་བ་དང་། དགྲུམ་པ་དང་། བཀས་པ་དང་། བཅད་པ་དང་། ས་བོན་གྱི་ཆོས་
 མེད་པར་བྱས་པའོ། །འདིར་དགོ་སྦྱང་གི་རུང་བ་བྱས་པས་རུང་བ་བྱས་པའི་གོ་ཆོད་པར་བཤད་པ་
 ནི། དགོ་སྦྱང་གི་ཚུང་པ་ལས་གཞན་རྣམས་སོ། །ཞག་བདུན་པ་སྐགས་གསུམ་ལ་རུང་ཅུ་བྱ་བར་
 གསུངས་པའི་དོན་ནི། སོ་ཐར་གྱི་འགྲེལ་བ་སྦྱང་བའི་རྒྱུ་ལ་ཅན་ལས། མི་རུང་བ་དང་དུས་རུང་
 དང་། ཁོལ་བའི་གནས་སྐབས་དག་ལ་ནི། །རུང་ཅུ་བྱ་བར་མི་བཞེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ལ།
 དེ་ཡང་དུས་ཕྱི་དྲོ་ཁོ་ན། བསྟན་པར་མ་རྒྱུགས་པ་ཁོ་ནས་འདེབས་དགོས་པའི་ངེས་པ་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། དགོ་སྦྱང་གིས་རུང་ཅུ་འདེབས་པ་དགོ་ལེགས་བཤེས་གཉིན་གྱིས་བཤད་པའི་བྱིར་དང་
 སྒྲན་བྱི་མ་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱུ་བའི་ཆོ། སྤྱོད་རུང་ཅུ་འདེབས་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་བྱིར་དང་།
 གཞུང་འདིའི་དངོས་བསྟན་ལ་སྒྲན་བྱི་མ་གསུམ་ལ་ནམ་ཡང་སྦྱོད་པའི་དུས་དེ་ཉིད་དུ་རུང་ཅུ་
 འདེབས་དགོས་པར་གྱུ་བའི་བྱིར། གཅིག་པ་བཀའ་བསྒྲོ་བ་ལ་ལོག་པར་བསྐྱུ་བ་པ་ལ་གཅིག་
 ཏེ། འཕྱ་བ་དང་། བསྒྲོ་བ་རྣམས་གཞན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཅིག་ཏེ། ལུང་བ་རྣམ་པར་བཞག་

བ་དང་། བསྐྱབ་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཟག་སོགས་སོ། །འདིར་གང་ཟག་བཅུ་གཉིས་ནི།
 གནས་ཁང་ཟས་ལ་བསྐྱོབ་གཉིས། །ཐུག་པ་བག་ཚེས་འབྲིམ་པ་གཉིས། །ཕྱན་ཆོགས་འབྲིམ་
 བར་བྱེད་པ་དང་། །སྤྱོད་སྤྱད་འབྲུག་དང་གོས་ཀྱི་གཉིས། །དབྱར་གྱི་རས་ཆེན་སྤེད་དང་འབྱེད། །
 མངག་གཞུག་པ་དང་མཛེས་ཆོས་སོ། །གཉིས་པ་གཟོན་པ་ལ་བཞི་སྟེ། བསྐྱབ་བྱ་དང་། ལྷང་
 བའི་རྣམ་གཞག་དང་། ལྷང་མེད་དང་། བསྐྱབ་པར་བྱ་བའོ། །གསུམ་པ་མལ་ཆ་ལ་གཉིས་ཏེ།
 ལྷང་བ་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། བསྐྱབ་བྱའོ། །དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། མཐའི་ངོ་
 བོ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། མཐའ་དེ་ལས་འདས་པའི་ལྷང་ཆད་དོ། །དང་པོ་ནི་བྲི་དང་སོགས་སོ། །
 གཉིས་པ་ལ། སྤྱོད་པ་བྱེད་པ་དང་འདྲ་བའི་མཆན་ཉིད། བཅོལ་བའི་བྱ་བ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་
 མཆན་ཉིད། ཡན་ཚུན་གསུམ་གྱི་མཆན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི་གཉི་ག་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་
 རོ་ཆ་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཡན་ཚུན་ནི་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ལ། དངོས་གཞི་དང་།
 སེལ་བའོ། །དང་པོ་ནི་དེ་ལ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་སྤྱོད་པ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་བསྐྱབ་བྱ་
 ལ་དུག་སྟེ། བསོད་སྟོམས་དང་འབྲེལ་བའི་བསྐྱབ་བྱ། གཞན་དུ་འགྲོ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་བསྐྱབ་
 བྱ། བྲིམ་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་བསྐྱབ་བྱ། བྱད་པ་དང་འབྲེལ་བའི་བསྐྱབ་བྱ། དག་
 བའི་བྲོགས་དང་འབྲེལ་བའི་བསྐྱབ་བྱ། གཙུག་ལག་ཁང་དང་འབྲེལ་བའི་བསྐྱབ་བྱའོ། །དང་པོ་
 ནི། བརྟུལ་པ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་བརྗོད་པས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི།
 གལ་ཏེ་འོངས་པ་སོགས་སོ། །བཞི་པ་ནི། ཐམས་ཅད་ཀྱི་སོགས་སོ། །ལྷ་པ་ནི། མཁན་པོ་
 སོགས་སོ། །དུག་པ་ནི་གཙུག་ལག་ཁང་སོགས་སོ། །བཞི་པ་གནས་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ལོག་པར་
 བསྐྱབ་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་གདིང་བ་ལ། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་། ལྷང་བའི་མཆན་ཉིད་བཤད་
 ཟེན་ལ་སྟེག་པ་དང་། གདིང་བའི་བསྐྱབ་བྱ་ཕྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། ལྷང་བའི་མཆན་ཉིད་དོ། །
 དང་པོ་ནི། བྲིམ་གཞན་དུ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་གནས་ནས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་དག་
 འདུན་སོགས་སོ། །བཞི་པ་ནི་དག་འདུན་གྱི་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་བསྐྱོད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།
 དངོས་གཞི་དང་། སེལ་བའོ། །དང་པོ་ནི་དག་སྤྱོད་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་དག་སྤྱོད་མ་
 སོགས་སོ། །གསུམ་པ་བྲིས་གཞོན་ལ་གཉིས་ཏེ། བཅས་པའི་སྐབས་དང་། ལྷང་བ་རྣམ་པར་

98

གཉིས་པ་གྲུང་འདུག་པ་ལ་དངོས་གཞི་དང་སེལ་བའོ། །དང་པོ་ནི་འགྲམ་གཉིས་སོགས་སོ། །
 གཉིས་པ་ནི་ཐད་ཀར་སོགས་སོ། །བཞི་པ་གནས་ཀྱི་གཞི་ལས་གྲུང་པ་ལ། དབེན་པ་ན་འདུག་
 པའི་དང་། འགྲོང་བའི་འོ། །འདིར་བྱད་མེད་ཆོས་དགུ་ལྟན་ཅེས་པ་མཆན་དོན་བྱེད་ནུས་པ། ཐ་
 རྟེན་བཞི་དང་ལྟན་པ། ལུས་བརྟེན་དུ་རུང་བ་རྩུ་འཕྱལ་ཅན་མ་ཡིན་པ། ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ། རྒྱུད་
 ཐ་དད་པའོ། །གཉིས་པོའི་བྱད་པར་སྒྲ་མ་བྱད་མེད་སྒྱི་བསྐྱེད་དང་། གཉིས་པ་དགེ་སློང་མ་སྒྱི་
 བསྐྱེད་དོ། །ལྷ་པ་ཟས་ཀྱི་གཞི་ལས་གྲུང་པ་ནི། དགེ་སློང་མས་སྒྱིར་དུ་བཅུག་པས་ལྷུང་བྱེད་ཡིན་
 ལ། འདི་ལ་དངོས་གཞི་དང་། སེལ་བའོ། །དང་པོ་ནི་ཤེས་གཙོ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི།
 གཞན་ཀྱི་སོགས་སོ། །

བཞི་པ་འཆོ་བར་བྱེད་པ་ཟས་ཀྱི་གཞི་ལ་ལོག་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་ལྷ་སྟེ། བསྐྱང་པ་དང་།
 བཟའ་བ་ཆད་ལས་འདས་པ་ལྷ་དང་། གནས་མ་ཡིན་པར་ཟོས་པ་གཅིག་དང་། དུས་མ་ཡིན་
 པར་ཟོས་པ་གཅིག་དང་། ཆོ་ག་ལས་འདས་པ་གཉིས་དང་། བཟང་པོ་ལ་སྟེད་པ་གཅིག་རྣམས་
 སོ། །དང་པོ་ལ། ལྷ་ལས། ཡང་ཡང་ཟ་བ་ལ། བསྐྱབ་བྱ། ལྷུང་བའི་རྣམ་གཞག །
 བསྐྱབ་བྱ་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱིམ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་མདོར་བསྟན་པ་དང་།
 རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཅིག་ཆར་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་དངོས་གཞི་དང་།
 སེལ་བའོ། །དང་པོ་ནི་འདིར་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་བཤམས་པ་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་
 སྒྱིན་པ་པོ་སོགས་སོ། །གཉིས་ལ་འདུག་གནས་སུ་ཟ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་གཞི་དང་། སེལ་
 བའོ། །དང་པོ་ནི་ཆོས་འདི་པ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གནས་ན་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་
 ལྷུང་བཟེད་དོ། །གསུམ་ལས་ལྷག་པ་ལེན་པའི་ལྷུང་བྱེད་ལ། ལྷུང་བའི་རྣམ་གཞག་དང་།
 བསྐྱབ་བྱའོ། །དང་པོ་ལ། དངོས་གཞི་དང་། སེལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོབས་པ་སོགས་སོ། །
 གཉིས་པ་ནི་དེ་ལ་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་བསྐྱང་པར་བྱ་བ་སོགས་སོ། །འདིར་བྲེལ་རྒྱུད་བྱེད་
 དང་ལྷ་ལ། བོད་ཀྱི་བྲེལ་བྱེད་དང་དོ་ཡོད། དེ་བཙོས་ན་གསུམ་འགྱུར་དུ་སོང་བས་བོད་བྲེལ་བྱེད་དང་
 ལྷ་སྟེ། དེ་ནི་ལྷུང་བཟེད་འབྲིང་ཆད་གསུམ་གྱི་ཆད་དོ། །དེ་དང་འཆོམས་པའི་ཆོད་མ་བྱ་ན་དང་
 བཅས་པ་སྐྱང་བའི་ཆད་ཡིན་ལ། དེ་ལས་བྲེལ་བྱེད་ཀྱིས་ལྷག་ན་ལྷུང་བ་འདིའི་གཞིར་འགྱུར་རོ། །

ཆོད་མ་མ་གཏོགས་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཆོད་མ་འབྲས་ཆན་གྱི་ཆད་བཤད་མ་ཐག་པ་དེའི་ཁོངས་སུ་
 མ་གཏོགས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཆོད་མ་མི་ལེན་པའི་དོན་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དག་སྤྱོད་རེ་རེས་
 གྲུང་ལྷུང་བཟེད་འབྲིང་ཆད་གསུམ་སྒྲུང་དུ་རུང་ངམ་སྟུམ་ན། མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་པ་ནི་གྲོགས་
 གྱི་སོགས་སོ། །དག་དོན་བཅས་ལྷན་དག་སྤྱོད་ཉི་དགའ་ཆོས་ཅན། གྲོགས་གྱི་སྐལ་པ་དང་
 བཅས་པའི་བསོད་སྟོམས་ལྷུང་བཟེད་འབྲིང་ཆད་གསུམ་སྒྲུང་དུ་རུང་སྟེ། དེ་དང་བཅས་པའི་དེ་མ་
 གཏོའི་བྲེལ་ཆུང་བྲེད་དང་ལྷ་བཅོས་པ་སྒྲུང་དུ་གནང་བའི་བྱིར། དེ་ལས་ལྷག་པ་མི་རུང་ངམ་སྟུམ་
 བ། དེ་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐག་པར་ནུས་པའི་ཆོད་མ་ཡང་སྒྲུང་དུ་གནང་བའི་བྱིར། དེ་
 ཆོས་ཅན་རང་གཅིག་ཤུའི་ཆེད་དུ་དེ་ཙམ་ལེན་པར་གནང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ལེན་དུ་གནང་བའི་ཆད་
 དེ་གྲོགས་གྱི་སྐལ་པ་དང་བཅས་པའི་བྱིར།

བཞི་པ་སྒྲུང་བ་ཟ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་། སྒྲངས་པ་དང་ལྷག་པོར་གྱི་
 མཆན་ཉིད་དང་། ལྷུང་བའི་རྣམ་གཞག་གོ །དང་པོ་ནི་ཇི་ཙམ་གྱིས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་
 སྒྲངས་པའི་ཆད་ནི། སྒྲངས་པ་ནི་སོགས་སོ། །ལྷག་པོར་བྱ་བའི་ཚུལ་ནི་མཆོམས་གྱི་སོགས་སོ། །
 གསུམ་པ་ནི་ཤེས་གཙུག་སོགས་སོ། །འདི་ལ་སྟན་གཅིག་པའི་ཟས་གྱི་ལྷུང་བྲེད་ཅིས་གསུངས་པ་ནི།
 སྒྲངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་གྱི་ཁྲིམ་བྱེ་བའི་སྟན་གཅིག་པས་དེ་མ་བྱས་ནས་ལྷུང་བྲེད་དུ་
 འགྱུར་ཞེས་པའོ། །རྟོན་གྱི་གང་ཟག་དེ་ཁོ་ན་ལ་ལྷུང་བྲེད་དུ་འགྱུར་ཞེས་པའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་ལྟར་མདོ་ལུང་གིས་མ་བསྟན་པའི་བྱིར་དང་། སྟན་ཐོག་གཅིག་ཏུ་བྱིན་ལེན་བྱས་པའི་བཟའ་
 བར་བྱ་བ་ལྷ་དང་། བཅའ་བར་བྱ་བ་ལྷ་པོ་གང་རུང་སྒྲངས་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་ཏེ། ལྷག་པོར་
 མ་བྱས་པ་འདུག་གནས་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་དུ་ཟོས་ན། ལྷུང་བ་འདིར་འགྱུར་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་
 པའི་བྱིར། སྐབས་འདིར་བཟའ་བ་སྒྲངས་ན། བཅའ་བ་སྒྲངས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དེའི་འཁོར་
 ཡིན་པའི་བྱིར། ཅིག་ཤོས་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མཆན་སྐ་མ་ལས་བསྒྲོག་པའི་བྱིར། ལུང་ལས་རྒྱ་
 ལས་སྒྲངས་པར་བཟོད་པར་བྱ་སྟེ། ཟས་ཡོད་པ་དང་། ཟས་སྟོབས་པ་ཡོད་པ་དང་། ཟས་ཙམ་
 པ་ཡོད་པ་དང་། ཟས་སྒྲངས་པ་ཡོད་པ་དང་། སྤྱོད་ལམ་ལས་ཉམས་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །
 ལྷ་པ་སྒྲངས་པ་སྟོབས་པའི་ལྷུང་བྲེད་ནི། གཞུང་སྐ་མ་རྣམས་ཁས་སྒྲངས་ནས་བཤད་པར་བྱའོ། །

འདི་ནི་རྒྱ་གོ་རིག་བྱེད་ལས་གྲུར་པའི་ལྷ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གནས་མ་ཡིན་པ་འདུས་ཟེལ་
 གཉིས་ཏེ། ལྷ་བ་པའི་རྒྱུ་མ་གཞག་དང་། བསྐྱབ་བྱེད། །དང་པོ་ལ་དངོས་གཞི་དང་། སེལ་བའོ། །
 དང་པོ་ནི་ཤེས་གཙོ་སྒྲིག་སོ། །གཉིས་པ་ནི་དེར་འོང་བ་སྒྲིག་སོ། །བསྐྱབ་བྱེད་ནི་འགྲོ་བར་
 སྒྲིག་སོ། །རྒྱ་དོན་ནི། བཅས་ལྷན་དག་སྒྲོང་ཆས་ཅན། རྒྱུད་ལ་འདུས་ཟེལ་ལྷ་བྱེད་བསྐྱབ་
 པ་ལ་དག་འདུན་གྱི་ཆད་དུ་འོངས་པ་དང་། སོ་སོར་ངེས་པའི་ཟས་གྱི་གནས་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་།
 མཆོམས་ནང་གཅིག་ཏུ་ལྷན་ཅིག་ཟ་བ་པོ་ཡིན་པ་དང་གསུམ་ཆོག་སྒྲིག་པ་དགོས་ཏེ། དེ་རྒྱུད་གྱི་མེད་
 བ་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི་སོ་སོར་སྒྲིག་སྒྲིག་ལའོ། །ཡང་མཆོམས་ནང་གཅིག་
 བ་བཀའ་སྒྲིག་པའི་གནས་དང་། མི་བྱེད་པའི་གནས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དེ་བྱེད་པའི་གནས་
 བ་ལོང་བའི་དག་སྒྲོང་རྒྱུ་མ་ཆོས་ཅན། དེ་མི་བྱེད་པའི་གནས་ནས་ལོང་བའི་དག་སྒྲོང་རྒྱུ་མ་
 གྱི་འོང་བ་ཉིད་མ་དྲིས་པར་རྒྱུད་གྱིས་བཀའ་སྒྲིག་པའི་གནས་དེར་ཟོས་ན། འདུས་ཟེལ་ལྷ་བ་
 དངོས་གཞི་མི་བསྐྱབ་དེ། བཀའ་སྒྲིག་པའི་གནས་ལས་གནས་གཞན་དུ་མ་ཟོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་རྒྱུད་
 གྱི་དེར་དེ་ཟོས་པ་ལ་ལྷ་བ་བྱེད་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་དགོས་མེད་པར་མཆོམས་ནང་གཅིག་ཏུ་
 ཅིག་ཆར་ཟ་བ་པོའི། དག་སྒྲོང་རྒྱུ་མ་དང་། གནས་ཐ་དད་དུ་ཟན་ཟོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་གཉིས་
 པའི་ཅིག་ཤོས་བཀའ་སྒྲིག་པའི་ཁང་བྱིམ་ན་གནས་པའི་དག་སྒྲོང་རྒྱུ་མ་ཆོས་ཅན། ཅིག་
 ཤོས་ནས་གནས་པའི་དག་སྒྲོང་དག་གིས་འོང་བ་ཉིད་མ་དྲིས་པར་དེར་ཟོས་ན་ལྷ་བ་དངོས་གཞི་
 བསྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། བཀའ་སྒྲིག་པ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པའི་གནས་སུ་ཟོས་པ་སྒྲིག་པ་དེ་བསྐྱབ་པའི་རྒྱ་
 ཆོག་སྒྲིག་གངས་ཆད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི། དེར་འོང་བར་བྱ་བ་ཞེས་སྒྲིག་སྒྲིག་ལའོ། །གསུམ་པ་
 དུས་མ་ཡིན་པར་ཟ་བའི་ལྷ་བྱེད་ནི། རང་གི་སྒྲིག་སོ། །འདིར་རང་གི་ཞེས་པ་རང་གང་དུ་
 རྒྱུས་པའི་གྲིང་ལ་འཆད་པའི་ལུགས་དང་། རང་གང་ན་གནས་པའི་གྲིང་ལ་འཆད་པའི་ལུགས་
 གཉིས་བྱུང་ལ། དེའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་དུས་དྲན་བྱེད་ཚུལ་ལ་ཡང་གཉིས་བྱུང་ངོ། །འདིར་འདུ་ཤེས་
 ལྷ་བ་ནི། དུས་ཡོལ་བ་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། ཐེ་ཆོམ་ཟ་བས་ཟ་ན་དངོས་གཞི། ཡོལ་བ་
 ལ་མ་ཡོལ་བར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། མ་ཡོལ་བ་ལ་ཡོལ་བར་འདུ་ཤེས་ན་ཉིས་བྱས། མ་ཡོལ་བ་
 ལ་མ་ཡོལ་བ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་དང་། ཡོད་གཉིས་ཟ་བས་ཟོས་ན་ལྷ་བ་མེད་དོ། །མཆོན་ཉིད་ཐེབས་

རེ་ལ་ལྷུང་བྱེད་རེ་སྟེ་གཞན་ལ་འད་དེ་བཞིན་ནོ། །བཞི་བ་ཚོ་ག་ལས་འདས་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་
གསོག་འཛོག་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་དངོས་དང་།
ཆ་ལ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི་སྔ་དྲོ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་ལག་ཉར་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་
ལ། བཙུན་པ་དང་ཞག་ལོན་གྱི་མཚན་ཉིད། གནས་སྐབས་ཀྱི་སེལ་བ། ཚད་གྱི་སེལ་བ།
ངོ་བོའི་སེལ་བ། ཞར་ལ་འབགས་པའི་མཚན་ཉིད། ལག་ཉརི་མཚན་ཉིད་དམིགས་བསལ་དང་
བཅས་པ། ལེན་པ་དང་ཟ་བའི་དམིགས་བསལ། ཞར་ལ་འབགས་པ་བསལ་བའི་ཐབས་དེ་
བརྒྱད་དོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་བཞུགས་པ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ལག་ཉར་སྐབས་པ་
སོགས་སོ། །དག་དོན་ནི། ལྷ་གེ་ལ་སོགས་པའི་དུས་ཀྱི་ཕྱིར། སྤྱིར་ལག་ཉར་སྐབས་པ་སོགས་
བཟའ་བར་གནང་ཡང་དམིགས་བསལ་ལ་སྔ་དྲོ་ལག་ཉར་སྐབས་པ་ཕྱི་དྲོ་མི་བཟའ། ཕྱི་དྲོ་དེར་
སྐབས་པ་ཐུན་ཚོད་ལས་འདས་པ་ན་མི་ཟེམ་ཞེས་དགག་པ་མཛད་པ་ཚོས་ཅན། འཚོ་བའི་བར་དུ་
བཅང་བ་དག་ནི་མ་བསྟུས་ཏེ། དེ་སྔ་དྲོ་ལག་ཉར་སྐབས་ཀྱང་ཕྱི་དྲོ་ལོངས་སྤྱད་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར།
བོད་སྔ་མ་རྒྱུ་མ་ནི་འཚོ་བཅང་དང་ཞག་བདུན་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་རྒྱུ་མ་འདིས་མ་བསྟུས།
མ་བརྒྱབས་པ་རྒྱུ་མ་འདིའི་བསྟུས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཡང་། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ལ་དོགས་
པ་མི་འབྱུང་བས་ཅིག་ཤོས་མ་བསྟུས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། འབགས་པ་སོགས་
སོ། །བཞི་པ་ནི་ལན་ཚུ་སོགས་སོ། །ལྷ་པ་ནི་ཁའི་མཆུ་སོགས་སོ། །དུག་པ་ནི་ནོར་པ་དང་
སོགས་སོ། །བདུན་པ་ནི་ཤས་ནོན་པ་སོགས་སོ། །བརྒྱད་པ་ནི་ལག་པ་བསྟུལ་བ་སོགས་སོ། །
འདི་དག་གི་སྤྱིའི་དོན་ནི།

སྟོན་ཚོ་གའི་སྟོན་མི་རུང་བ་ནི་རྒྱུ་མ་པ་བཞི་སྟེ། གསོག་འཛོག་དང་། ལག་ཉར་དང་།
མཚམས་བཙུན་དང་། ཞག་ལོན་ནོ། །དང་པོའི་རྒྱུ་མ་གཞག་ལ། བོད་ཀྱི་རྒྱ་གཞུང་པ་རྒྱུ་མ་
མཐུན་པར་དུས་རུང་གི་ཟས་སྔ་དྲོ་བྱིན་ལེན་བྱས་པ་གྲུང་ཚིགས་ཡོལ་བ་ན་གསོག་འཛོག་དང་།
ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བ་ཕྱི་དྲོ་བྱིན་ལེན་བྱས་པ་ཐུན་ཚོད་ལས་འདས་པ་རྒྱུ་མ་གསོག་འཛོག་དང་།
སྟོན་ཕྱི་མ་གཉིས་བྱིན་ལེན་ཅན་རང་རང་གི་དུས་གཉིས་པོ་འདས་པ་ན་གསོག་འཛོག་ཏུ་འགྱུར་བ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ལས་ཀྱང་ཁ་ཅིག་ནི་གསོག་འཛོག་ཅན་ཟེས་པའི་ལྷུང་བྱེད་འདི་དུས་

རུང་གི་ཟས་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུང་ངོ། །འདི་མི་འཐད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།
གསོག་འཛོག་གི་རྒྱུ་གཞག་ཕྱེ་གསལ་མེད་པར་བཤད་པས་རྒྱུ་གཞག་ཞིབ་མོ་ངོ་མ་ཤེས་པ་དང་།
གསོག་འཛོག་ལ་བརྟེན་པའི་སྤང་ལྟངས་འཛོན་ཚུལ་མདོ་ལུང་དང་འགལ་བའོ། །དང་པོ་ནི།
སྤོང་ཕྱི་མ་གསུམ་གྱི་གསོག་འཛོག་གི་གོ་དོན་དེ་ལྟར་འཛོག་པ་ནི་རྩེད་ས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཞག་
བདུན་པ་དང་འཆོ་བཅང་གི་སྤོང་ལ་སྤྱར་བའི། སྤོང་ཆོད་དུ་རུང་བའི་ལྟངས་པ་དེ་ཡང་སྤོང་ཆོད་ཀྱི་
མཐའ་འདས་པ་ཙམ་གྱིས་གསོག་འཛོག་ཏུ་འགྱུར་བར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་རི་རྒྱུད་དུ།
གཞན་ཉིད་ཡིན་ན་དེའི་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་དང་འགལ་བའི་བྱིར་དང་། སྤོང་ཕྱི་
མ་གསུམ་པོའི་གསོག་འཛོག་གི་མཐར་སྤོང་ཆོད་ཀྱི་མཐའ་དང་། ཞག་བདུན་པའི་མཐའ་ལ་
སོགས་པར་ངེས་པར་དེ་ལྟར་ན། སྤོང་ཕྱི་མ་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་། མ་བརྒྱབས་པ་
ལ་གསོག་འཛོག་འབྱུང་བའི་དུས་སྤྱར་བུལ་གྱི་བྱུང་པར་མེད་པར་ཐལ་བའི་བྱིར་དང་། དེ་ཡང་དེ་
ལྟར་རི་རྒྱུད་དུ། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ལ་གསོག་འཛོག་མི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་དང་འགལ་
བའི་བྱིར་དང་། འཆོ་བཅང་གི་སྤོང་བྱིན་བརྒྱབས་ཅན་ལ་བརྟེན་པའི་གསོག་འཛོག་གི་སྤང་བ་དང་
ལྟངས་བྱེད་འབྱུང་བ་མི་སྤོང་བའི་བྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ཡང་ནད་སོས་ནས་ཀྱང་བཟའ་བའི་བྱིར་
བཅངས་ན་གསོག་འཛོག་གི་སྤང་བར་འགྱུར་རོ་སྤྱུལ་པ་དེ་ཡང་མ་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྤོང་
པའི་མདོ་ལུང་མེད་པའི་བྱིར་དང་། འཆོ་བཅང་གི་སྤོང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་དགོས་པ་ནི།
མ་ཤི་གོང་དུ་གསོག་འཛོག་གི་སྤང་བ་མི་འབྱུང་བ་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། རི་སྤོང་འཆོ་བ་ཞེས་
པའི་ཆོད་དེ་ནད་སོས་པ་ལ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། ནད་རི་སྤོང་འཆོ་བ་ཅེས་པའི་ཐ་སྤྱད་
བྱེད་པ་ཡང་མི་མཁས་པ་ཁོ་ནའི་ཚྭ་པས་བརྟགས་པ་ཡིན་གྱི། གཞུང་འགྲེལ་ལས་མི་འབྱུང་བའི་
བྱིར། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་འཆོ་བཅང་གི་སྤོང་ལ་བརྟེན་པའི་སྤང་ལྟངས་མི་ལེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །
དུས་རུང་གི་སྤོང་ལ་བརྟེན་པའི་གསོག་འཛོག་གི་གོ་དོན་ཡང་མཐའ་མ་ཆོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྤོང་ལ་
ག་ཉར་འགོགས་བྱེད་ཀྱི་བྱིན་ལེན་བྱས་པ་མ་ཞིག་པ་གྲུང་ཆོགས་ཡོལ་བ་དེའི་ཆེ་ཡང་། གསོག་
འཛོག་གི་སྤང་བ་འབྱུང་བར་ཐལ་བའི་བྱིར་དང་། དེ་ཡང་འདོད་ན་རི་རྒྱུད་དུ། བཟའ་བའི་བྱིར་
འཆང་ནའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་དང་འགལ་བའི་བྱིར་དང་། ཆོས་གཅིག་གི་སྤོང་ལྟར་དགོ་

སྒྲིང་འཆར་ཀམ་རང་འདྲ་བའི་དགོ་སྒྲིང་གཞན་གྱི་ཆེད་དུ་ཞིང་གི་སྒོ་གཤམ་ལྟ་བུ་ལ་བྱིན་ལེན་བྱས་
 ཏེ། བང་མཛོད་ལྟ་བུར་བཅུག། དེ་ལ་ཆོས་གཉིས་དང་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་དུས་སུ་བྱིན་ལེན་
 བྱས་ཏེ་ཡོངས་སྤྱད་ན། གསོག་འཛོག་གི་སྤང་བ་དང་། ལྟུང་བྱེད་འབྱུང་བར་ཏ་ཅང་ཐལ་ལ།
 དེ་ཡང་འདོད་ན་ནི་རི་སྐད་དུ། ཤས་ཅོན་པ་དང་། དེ་གྲུབ་པའི་བྱིར་རེག་པ་ནི་རྒྱུན་དེ་ལྟ་བུ་དག་
 ཡོད་ན་ཞེས་པའི་མདོའི་བྱགས་བསྟན་དང་འགལ་བའི་བྱིར། མདོར་ན་གཞན་ཟ་བའི་བྱིར་དུ་མ་
 ཡིན་པར་བྱིན་ལེན་བྱས་པ་ལ་ནི་གྲུང་ཆོགས་ཡོལ་གྲུང་གསོག་འཛོག་མི་འབྱུང་ཞིང་། འཛོག་རྒྱ་
 གཞན་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་བྱིན་ལེན་ཞིག་པ་ཡང་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་གཞན་ལ་བསྐྱོས་པས་ཞིག་གོ་
 སྟམ་ན་ནི། གཞན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱིན་ལེན་ཆགས་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་
 ཁས་ལེན་པ་དེ་ནི་མདོ་ལུང་གཉིས་ཀ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས་བྱི་དྲོ་བའི་ཟས་དེ་ཐུན་
 ཆོད་ལས་འདས་ན་གསོག་འཛོག་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། ལུང་ལས་ཉེ་བར་འཁོར་དུས་སུ་རུང་
 བ་ཡང་དུས་སུ་ཡོངས་སུ་ཡོངས་སྤྱད་པར་བྱའི། དུས་ལས་འདས་པར་སྤྱད་པར་མི་བྱའོ། །ཐུན་
 ཆོད་དུ་རུང་བ་ཡང་ཐུན་ཆོད་དུ་སྤྱད་པར་བྱའི། དེ་ལས་འདས་ན་སྤྱད་པར་མི་བྱའོ། །ཞག་བདུན་
 བ་ཡང་དེར་སྤྱད་པར་བྱའི། དེ་ལས་འདས་ནས་སྤྱད་པར་མི་བྱའོ། །གལ་ཏེ་སྤྱད་ན་ཅིར་འགྱུར་
 གསོག་འཛོག་བྱས་པ་སྤྱད་པས་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཞུ་བ་ཁ་ཆེ་བ་ལས་འབྱུང་བའི་བྱིར།
 གཉིས་པ་རང་གི་ལྷགས་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་གསོག་འཛོག་གི་ཆེད་ནི་དུས་རུང་གི་སྒྲན་ལ་སྤྱོད་
 བཟའ་ཆེད་ཀྱི་བྱིན་ལེན་བྱས། དེ་མ་ཞིག་པར་གྲུང་ཆོགས་ཡོལ་བ་ན་དེར་འགྱུར་རོ། །རང་དང་
 འདྲ་བའི་དགོ་སྒྲིང་གཞན་བཟའ་བའི་བར་དུ་བྱིན་ལེན་བྱས་པ་ཡང་འདིས་བསྟུས་སོ། །ཡང་དུས་
 རུང་གི་སྒྲན་བྱི་དྲོ་བྱིན་ལེན་བྱས་པ་ནི་དེ་མ་ཞིག་པ་ཐུན་ཆོད་ལས་འདས་ཀྱང་གསོག་འཛོག་ཏུ་
 འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེར་སྒྲན་པའི་ལུང་མེད་པའི་བྱིར་དང་། ཡོག་བྱོགས་རིགས་པས་འགྲུབ་
 པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་བྱི་དྲོའི་ཟས་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། འོ་ན་དེ་ལ་ནམ་གྱི་ཆེ་གསོག་འཛོག་འབྱུང་ཞེ་ན།
 དེའི་བྱི་དེ་ཉིན་པར་གྱི་གྲུང་ཆོགས་ཡོལ་བ་ན་འོ། །ཡང་སྒྲན་བྱི་མ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ལ་སྤྱོད་
 བཟའ་བྱེད་ཀྱི་བྱིན་ལེན་བྱས་པ་བྱིན་གྱིས་མ་བསྐྱབས་པ་དེ་གྲུང་ཆོགས་ཡོལ་བ་ན། གསོག་འཛོག་
 དང་། བྱི་དྲོ་དེ་ཆེད་ཀྱི་དེ་བྱས་པ་ཐུན་ཆོད་ལས་འདས་ན་དེར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། བྱི་དྲོའི་ཟས་

གང་ཞིག་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྔ་དྲོའི་ཟས་གང་ཞིག་བྱིན་གྱིས་མ་བསྐྱབས་པའི་
 ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་དེ་གསུམ་པོ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་དང་བྱུང་པར་མེད་པ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
 དེ་ཡང་འདི་ལྟར་དུ་ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བའི་ལྷུང་བ་སྔ་དྲོ་བྱིན་ལེན་བྱས་བྱིན་གྱིས་མ་བསྐྱབས་པ་དེ་
 དང་། ཡང་དེར་དེ་བྱས་དེར་བསྐྱབས་པ་གཉིས་པོ་གསོག་འཛིག་འབྱུང་བའི་དུས་ལ་རིང་ཐུང་གི་
 བྱུང་པར་མེད་པར་ཐལ། ཐུན་ཚོད་ཀྱི་མཐའི་བར་དུ་གཉིས་ཀ་ལ་དེ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་།
 ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བའི་ལྷུང་བ་སྔ་དྲོ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་ཕྱི་དྲོ་བྱིན་གྱིས་མི་སྐྱབ་པའི་དགོས་པའི་
 བྱུང་པར་ཡང་བྱེད་གྱིས་མ་ཤེས་པར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། ཡང་ཞག་བདུན་པའི་སྟོན་བྱིན་ལེན་ཅན་
 བྱིན་གྱིས་སྐྱབས་པ་དེ། གསོག་འཛིག་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་དུ་བྱིན་གྱིས་སྐྱབས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 དེ་བྱིན་ལེན་ཅན་དེར་བསྐྱབས་པ་དང་མ་བསྐྱབས་པ་གཉིས་གསོག་འཛིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་རང་དུས་
 མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཞག་བདུན་པའི་སྟོན་བྱིན་ལེན་ཅན་བྱིན་གྱིས་མ་སྐྱབས་པ་དེ་ཆོས་ཅན།
 ཤན་བརྟེན་བྱ་དང་རྟེན་བྱེད་གང་དུ་ཡང་རུང་བར་ཐལ། དེའི་ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱི་མཐའ་ཞག་བདུན་
 བར་ངེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་པར་རུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱིན་གྱིས་མ་བསྐྱབས་པའི་སྟོན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །ཡང་སྟོན་བྱི་མ་གསུམ་སྔ་དྲོ་བྱིན་ལེན་དང་བྱིན་བསྐྱབས་བྱས་པ་ཡིན་ན། སྤྱིར་བཏང་
 དུ་ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བ་དེ་ཐུན་ཚོད་ཀྱི་མཐའ་འདས་པ་ན་དང་། ཞག་བདུན་པའི་སྟོན་དེ་སྤྱི་རིངས་
 བརྒྱད་པ་ཤར་བ་ན་དེར་འགྱུར་ལ། ཅིག་ཤོས་ལ་གསོག་འཛིག་མི་སྤྱོད་དོ། །དམིགས་བསལ་
 ལ། རྒྱ་ཞག་བདུན་པའི་སྟོན་ལ་སྤྱིར་བའི་ལྷུང་བ་དེ་བྱིན་གྱིས་སྐྱབས་པའི་ཆེ་ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བར་
 བྱིན་གྱིས་སྐྱབས་ཀྱང་། ཐུན་ཚོད་འདས་པ་ཅམ་གྱིས་གསོག་འཛིག་ཏུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ།
 དེའི་ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱི་མཐའ་ཞག་བདུན་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཡང་རོ་དང་སྤྱི་བ་ཉིད་ཡོངས་སྤྱོད་
 ན་གསོག་འཛིག་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་། འདིར་བསྟན་པའི་གསོག་འཛིག་གོ་
 ཚོད་པོ་འཆད་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། བྱིན་ལེན་ཞིག་པ་ལ་འདིའི་གསོག་འཛིག་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །
 གཉིས་པ་ལག་ཉ་ལ། རོ་བོ་ནི་སྟོན་བཞི་པོ་གང་རུང་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པར་དགོ་སྤྱོད་རང་གིས་
 སྤངས་པའོ། །དེ་དུས་ཀྱི་བྱིན་ལེན་ལ་འང་གཉིས་ཏེ། ལག་ཉ་འགོགས་བྱེད་ཀྱི་སྟོན་ལེན་དང་
 བཟའ་ཆེད་ཀྱི་བྱིན་ལེན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དགོ་སྤྱོད་རྩལ་གྱི་སྤྱི་ལྟ་བུས་དགོ་འདུན་ནམ་མཁན་

སྒྲོབ་གྱི་དོན་དུ་སྒྲིན་བདག་བྱིམ་པ་ལྟ་བུ་སྤྲོས་ནས་གྱི་བང་བའམ་ཇ་སྤྲོས་གམ་མར་དང་བུ་རམ་གྱི་
 ལྟ་བུ་ཅེས་མ། ཇ་ཏི་དང་། ལྷ་ར་ལྷ་མོ་ལ་སྤྲོས་པའི་རྒྱལ་པ་ལ་བྱིན་ལེན་བྱས་ཏེ་མོད་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །
 འདི་རང་དུས་འདས་པ་ཅམ་གྱིས་གསོག་འཛིག་ཏུ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རམ་རང་དང་འབྲེ་བ་
 བཟའ་བའི་བྱིར་དུ་བྱིན་ལེན་བྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་། འདི་ལ་སྤྲོད་བྱིར་གྱི་བྱིན་ལེན་ཞེས་གྲང་
 བྱ་ཞིང་། འདི་ལ་རང་དུས་མ་འདས་པའི་གོང་དུ་གསོག་འཛིག་ཞེས་པའི་བྱིར་དུ་བྱིན་ལེན་འཛིག་
 པ་སྤྲོས་བྱ་མི་དགོས་པར་མཛོན་ནོ། །ཡང་དག་སྤྲོད་གིས་བྱིམ་པ་ལ་དངོས་སུ་སྤྲོད་པ་ལྟ་བུ་ལ་
 བྱིན་ལེན་མི་དགོས་ལ། དག་སྤྲོད་གིས་བསྒྲིན་པར་མ་ཇོགས་པའི་བར་དུ་རྒྱུད་ནས་དག་སྤྲོད་
 གཞན་ལ་སྤྲོད་པ་ལ་ནི། བྱིན་ལེན་དགོས་ཏེ་ལག་ཏེ་ཞེས་པའི་བྱིར་དུ་ལོ། །འོ་ན་ཞག་གྲངས་
 མང་པོས་བསྐོད་དགོས་པའི་ལམ་རྒྱགས་ལ་ཡང་བྱིན་ལེན་དེ་ལྟར་བྱས་ནས། ལྷ་ར་བས་ཆོག་པར་
 ཐལ་ལོ་སྤྲོས་ན་མི་མཆུངས་ཏེ། དེ་ནི་ལམ་དུ་བཟའ་བའི་བྱིར་ཁོན་ལྷ་ར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་། བོད་
 ལྷ་མོ་རྣམས་ལག་ཏེ་ཅན་ལ་བྱིན་ལེན་མི་ཆགས་གསུངས་པ་ནི་རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འོ་ན་ལག་ཏེ་
 ཅན་ལ་བྱིན་ལེན་བྱས་ཏེ་ཟོས་ན་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པར་ཟ་བའི་ཉེས་པ་དེ་ཞེས་པ་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། དེ་ལ་བྱིན་ལེན་མི་ཆགས་པའི་བྱིར་། འདོད་ན་འཆལ་མ་གཅིག་འཆལ་བས་ཉེས་པ་བཞི་
 འབྱུང་བའི་ལུང་གི་སྐབས་དང་འགལ་ལོ། །

གསུམ་པ་མཆམས་བཅོས་ནི། རྒྱ་ཀ་ལྷ་ར་ན་གསོལ་བ་ལ་སྤྲོས་པའི་ལས་གྱི་བཅོས་མ་
 ཡིན་པའི་མཆམས་ནང་དུ། བཅོས་པ་ལ་བཞེད་ཅིང་ཞག་ལོན་ཡང་དེར་ཞག་ལོན་པའོ། །ཁམ་
 ལྷ་ལྷ་ར་ན་ལས་གྱི་མཆམས་བཅད་པ་དང་། ཅིག་པ་ལ་སྤྲོས་པའི་རང་མཆམས་དང་། དག་
 སྤྲོད་གི་གནས་ཉར་འཁོར་དང་བཅས་པ་སྤྲོད་འབྲལ་སྤྲོད་དུ་བསྒྲིན་པ་ལྟ་བུར་གཞིར་བྱས་པ་ལ་
 རུང་ཁང་ངམ། རུང་བའི་ས་གཞིར་མ་བྱས་པ་དེར་བཅོས་པ་དང་།

ཞག་ལོན་པ་ལ་བཞེད་ཅིང་འདི་ཉིད་ལེགས་སོ། །དེ་ཡང་བྱིམ་པའི་གོང་དུ་དག་སྤྲོད་གི་
 མཛོད་བྱས་ནས། དག་སྤྲོད་དེར་ཞག་ཏུ་མི་གནས་ན་བྱིམ་པའི་གནས་ཡིན་ལ། བྱིམ་པས་གཙུག་
 ལག་ཁང་དུ་མཛོད་བྱས་ན། མཛོད་དེར་དག་སྤྲོད་མི་འཇུག་ན་ཡང་བྱིམ་པའི་གནས་ཉིད་ཡིན་
 པས་དེར་བཅོས་པ་དང་ཞག་ལོན་གྱི་ཉེས་པ་མེད་དོ། །རུང་ཁང་གི་མཆམ་ཉིད་ནི་འོག་ནས་འབྱུང་

དོ། །

གཉིས་པ་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པར་བའི་ལྷ་འབྱེད་ལ་གསུམ་སྟེ། བྱིན་ལེན་གྱི་མཆན་ཉིད་
 དམིགས་བསལ་དང་བཅས་པ། ཟས་བྱིམ་པའི་ཚུལ་རྗེས་འཇུག་དང་བཅས་པ། ལྷ་འབྱེད་རྣམ་
 གཞག་དམིགས་བསལ་དང་བཅས་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་དང་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི།
 སྟོམས་པར་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་ཤེས་གཙོ་སོགས་སོ། །འདིར་མཆོམས་གཞན་ལྟ་སྟེ།
 རགས་པ་མཆོམས་གཞན་དང་། མི་དང་། རྩ་དང་། རྣམ་མཁའ་དང་། བདག་པོ་མཆོམས་
 གཞན་རྣམས་ཡོད་པར་བཤད་དོ། །གཞན་དག་ཙམ་ཙེ་ལྟ་བུ་རགས་པ་མཆོམས་གཞན་དུ་འདོད་
 པ་མི་འཐད་དེ། བྱིན་ལེན་ཉིད་ལེན་ལོ་སྟོན་དུ་རུང་བར་བཤད་པའི་བྱིར། དཔེར་
 ར་ལྷ་འབྱེད་བཟེད་བཞིན་ནོ། །གཞན་དག་མདུན་དང་ཐད་དུ་བྱིན་ལེན་སྟོབས་པ་པོ་འོང་དགོས་པ་
 འདོད་པ་ཡང་མ་གོ་བ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་ལས་མདོན་སུམ་དུ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། བྱིན་ལེན་ཉིད་པ་
 པོ་སྟོབས་པ་པོའི་མདུན་ན་འདུག་པ་ལ་བཤད་པའི་བྱིར་དང་། དེའི་དོན་ཡང་སྟོབས་པ་པོའི་རྒྱབ་
 དང་། སྟོ་གཡས་གཡོན་ན་འདུག་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་འཆད་དགོས་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཉིད་པ་
 པོའི་རྒྱབ་ན་སྟོབས་པ་པོ་འདུག་ཀྱང་ཡན་ལག་གཞན་རྣམས་ཆངས་ན་བྱིན་ལེན་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །
 རག་དོན་ནི། བཟའ་ཆེད་ཀྱི་བྱིན་ལེན་ཆོས་ཅན། བྱིན་པར་གཉིས་དང་ལྟན་ཏེ། ཉིད་པ་པོའི་
 བྱིན་པར་སྟོབས་པ་པོ་ལ་སྟོས་པའི་མདོན་སུམ་དང་། མཆོམས་ཀྱི་ནང་དང་། ཐོབ་པའི་ཕྱོགས་ན་
 གནས་པ་དང་། ལག་པ་བཀན་པ་དང་ལྟན་ཞིང་། སྟོབས་པ་པོའི་བྱིན་པར་ཉིད་པ་པོ་ལ་སྟོས་ཏེ་
 བསྟེན་པར་མ་རྒྱུགས་པ་དང་། བྱིན་པར་འདོད་པ་དང་། ལུས་དངོས་སམ་དེ་དང་འབྲེལ་བས་བྱིན་
 དུ་འདེགས་རྒྱས་པ། དེས་བྱིན་པའི་བྱིན་པར་རྣམས་དང་ལྟན་པའི་བྱིར། ཞེས་པ་ནི་མདོན་སུམ་
 དུ་སོགས་ལའོ། །བྱིན་ལེན་འཇིག་པའི་རྒྱ་ནི། ལྷ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལས། འཕྲོགས་དང་
 འདྲིལ་དང་རེག་པ་དང་། །བསྐྱོས་དང་དགོས་སྟོང་མིན་གྱུར་དང་། །དངོས་པོ་གྱུར་དང་སྟེ་བ་གྱུར། །
 དོར་ནས་ཀྱང་ནི་བྱིན་ལེན་འཇིག་ །ཅེས་པའོ། །ལྷ་པ་གསོད་པ་སྟོང་བ་ནི་ལྷ་འབྱེད་རྣམ་གཞག་
 དང་སེལ་བ་གཉིས་ཀྱིས་འཆད་དོ། །ལྷ་པ་རྣམ་གཞག་བཞིའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ལོག་པར་
 བསྐྱབ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ཚུལ་བྱིམས་རྣམ་དག་གི་དང་། ལྷ་པ་རྣམ་དག་གི་དང་། ཆོ་ག་རྣམ་དག་

གི་དང་། འཕྲོ་བ་རྣམ་དག་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སོ། །དང་པོ་ལ། གཞན་གྱི་སློག་ལ་གཞོད་པ་
 གཅིག་དང་། ལོངས་སྤྱོད་ལ་གཞོད་པ་གཉིས། སྤྱོད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་བཤམས་གཞོད་པ་གཅིག་།
 རང་གཞན་གྱི་ལུས་སློག་ལ་གཞོད་པ་གསུམ། ཚངས་པ་མཆུངས་པར་སྤྱོད་པའི་གཞི་ལ་གཞོད་པ་
 བཞི། །རིག་པར་བྱ་བའི་ལུས་ལ་གཞོད་པ་གཅིག་དང་། སློ་མཐུན་པ་ལ་གཞོད་པ་གཅིག་དང་།
 ཆགས་བྲལ་ལ་གཞོད་པ་གཅིག་རྣམས་སོ། །དང་པོ་སློག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།
 རྣམ་འབྱེད་གྱི་སྐབས་དང་། སྤོང་ཆེགས་གྱི་སྐབས་སོ། །དང་པོ་ལ་མདོ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་
 བའོ། །དང་པོ་ནི་རང་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་མཆོན་ཉིད་དང་། སྤྱོད་པའི་ངོ་བོ་
 གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱོད་པ་ནི་ཞེས་བའོ། །གཉིས་པ་ནི་འདི་ལྟར་སྤྱོད་སོགས་སོ། །
 གཉིས་པ་སྤོང་ཆེགས་ལ། རྒྱ་ཆད་མེད་དུ་མི་རུང་བ་དམིགས་བསལ་དང་བཅས་པ། རྒྱ་བརྟག་
 བའི་ཆོག་ཞེས་བྱུང་དང་བཅས་པ། རྒྱ་རུང་བའི་དབྱེ་བ་རྒྱ་ཁང་གི་རྣམ་གཞག་དང་བཅས་བའོ། །
 དང་པོ་ནི། སྤྱོད་ཆགས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་མིག་གི་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དག་
 འདུན་སོགས་སོ། །འདིར་རྒྱ་ཆགས་གྱི་དབྱེ་བ་ལྟ་སྟེ། སྤྱོད་ཆགས་དང་། རྣམ་ཆགས་ལྟེ་ཕྱེ་ཅན་
 དང་། རྒྱ་ཆགས་བྱ་གསུམ་དང་། རིལ་བ་ཞབས་ཆགས་ཅན་དང་། བསལ་ཆགས་སོ། །དང་
 པོ་གཉིས་གྱི་མཆོན་ཉིད་གཞུང་དུ་གསལ་ལ། གསུམ་པ་ནི། བའི་ཕྱོགས་བྱ་གསུམ་པ། ཞབས་
 འབྱུང་བ། ཕྱིན་གྱིས་སྤྱོད་པར་བཅོམ་བའོ། །བཞི་པ་ནི། ཟངས་མ་སོགས་ལ་བྱས་པའི་རིལ་བ་
 ཞབས་རིལ་མོར་ཡོད་པ། ཟོ་བ་ཞབས་ལ་བཅུག་པ་དང་འདྲ་བར་གསོང་སྟོང་དུ་བཞག་པ་ལ།
 དེ་རས་བཟང་པོ་ནང་རོལ་ནས་བཀག་སྟེ། བའི་མཐོངས་བྱེ་ལ་རྒྱུད་གི་གསང་གཏོད་ནས་ཞབས་
 ནང་དུ་སྤྱིངས་ཏེ། ཕྱིར་དབྱུང་ཁར་ཁའི་མཐོངས་བཀག་སྟེ། རྒྱུད་གི་གསང་གཏོན་པས་རྒྱ་རང་
 གང་དང་བཅས་ཏེ་དབྱུང་བའོ། །བསལ་ཆགས་ནི། རས་ལིང་རང་རྒྱ་དལ་པོའི་སྟོང་དུ་གཏིང་
 ནས་རྒྱ་བཅུ་པ་ཞིག་ལ་ཕལ་ཆེར་གྱིས་འདོད་ལ། བམ་ལྷ་ལས་ནི། རྒྱ་ཆགས་གྱི་ནང་དུ་སློག་
 ཆགས་ཟིན་པ་རྒྱ་ནང་དུ་བརྒྱལ་བའི་སྤྱོད་ཞིག་ལ་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་གཉིས་ནི། ཉལ་པོ་བྱེད་
 བར་བཤོམས་པའི་བྱིམ་ན་འདུག་པ་དང་། འབྲེང་བ་གཉིས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་གཅིར་བྱ་ལ་ཟས་
 ཕྱིན་པའི་ལྟ་བུ་བྱེད་དེ། དངོས་དང་སེལ་བ་གཉིས་གྱིས་འཆད་དོ། །བཞི་པ་ལ། དམག་ལ་ལྟ་བ་

དང་། དམག་ནང་ན་གནས་པ་དང་། བཤམས་པ་བསྐྱགས་པ་གསུམ་ལས། གསུམ་པ་ནི་ལྷ་
 བའི་རྒྱུ་གཞག་དང་། སེལ་བ་གཉིས་ཀྱིས་འཆད་དོ། །འདིར་དབུང་གི་ཡན་ལག་བཞི་སྟེ།
 གྲུང་པོ་ཆེ་དང་། ཤིང་རྩ་དང་། རྩ་པ་དང་། རྩ་ཐང་གི་ཚོགས་རྒྱུ་སོ། །རྩལ་མཚན་གྱི་
 མཚན་ནི་བཞི་སྟེ། ལྷ་མཚན་དང་། སེང་གོ་དང་། ལྷ་མཚན་དང་། གྲུང་རྩལ་མཚན་ནོ། །དེ་
 དང་སྒྲུང་གྱི་དབུང་ཚོགས་བཞི་ལ་བསྐྱས་པ་ཞེས་བྱ། སོ་སོ་བ་ཞེས་པ་ནི་བཞོད་པའི་བྱུང་པར་དེ།
 དེ་ལ་ཡང་འབྱུང་ཁ་ལྟ་བུ་དང་། ཤིང་རྩ་ལྟ་བུ་དང་། ལྷ་གམ་ལྟ་བུ་དང་། མཁའ་ལྷིང་གི་འདབ་
 མ་ལྟ་བུ་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྩལ་པོ་དབུས་སུ་བཞག་ནས་མདུན་དང་རྩལ་ལྷ་ལྷ་བཤམས་པ་ནོ། །
 གཉིས་པ་ནི། རྩལ་པོ་རྩལ་ལྷ་བཞག་ནས་གཡས་གཡོན་མདུན་གསུམ་དུ་བཤམས་པ་ནོ། །
 གསུམ་པ་ནི། རྩལ་པོ་དབུས་སུ་བཞག་ནས་གཡས་གཡོན་མདུན་རྩལ་བཞིར་བཤམས་པ་ནོ། །
 བཞི་པ་ནི། རྩལ་པོ་དབུས་སུ་མདུན་དུ་བཞག་ནས་གཡས་གཡོན་མདུན་གཉིས་སུ་བཤམས་
 པ་ནོ། །སྟོན་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གྲུང་པོ་ཆེ་གོ་བཞོས། རྩལ་མཚན་སྟེངས། གཞུ་བདུངས།
 མདེལ་བདར། རལ་གྱི་ཤུབས་ནས་ཕྱུང་བ་ནོ། །ལྷ་པ་ལ་ལྷ་ལས། དང་པོ་བརྟེན་པ་ནི། ལྷ་
 བའི་རྒྱུ་གཞག་དང་། བསྐྱབ་བྱ་གཉིས་ཀྱིས་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་རྟེན་པར་གཟས་པའང་དེ་
 བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་གནས་ངན་ལེན་འཆབ་པ་ནི། དངོས་གཞི་དང་སེལ་བ་གཉིས་ཀྱིས་འཆད་
 དོ། །བཞི་པ་ཟན་བཅོད་དུ་བཅུག་པའི་ལྷ་ཕྱོད་དེ་ནི་རྒྱུ་གཞག་གཅིག་ལུས་འཆད་དོ། །བྱུག་
 པ་རེག་པར་བྱ་བའི་ལུས་ལ་གནོད་པ་ནི་མེ་ལ་རེག་པའི་ལྷ་ཕྱོད་ཡིན་ལ། འདི་འཆད་པ་ལ་
 གསུམ་སྟེ། བསྐྱབ་བྱ། ལྷ་བའི་རྒྱུ་གཞག་ དུས་དྲན་ལ་འབྱུལ་བ་དགག་པ་ནོ། །དང་པོ་ལ་
 དགག་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ནི་སེང་གོ་སོགས་སོ། །བསྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ནི་སྟོན་པ་སོགས་སོ། །
 གཉིས་པ་ལ། དངོས་གཞི་ནི་རྩེ་བ་སོགས་སོ། །སེལ་བ་ནི། མེ་མར་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི།
 གཞན་གྱི་བྱ་བ་སོགས་སོ། །འདིར་དུས་དྲན་གང་ལ་བྱ་བའི་གཞི་ནི། སྤྱིར་བཏགས་པ་རྩེན་ལ་
 ལྷ་ལྷ་ཉེ་གནང་བ་ནོ། །དོ་བོ་ནི། སྤྱིར་བཏགས་ཀྱང་རྩེན་དགོས་འདི་ལ་ལྷ་ལྷ་ཉེ་གནང་བ་ཡིན་ནོ།
 ལྷ་ལྷ་རྩལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱུང་བ་ནོ། །དགོས་པ་ནི། བཅས་པའི་ས་མཚམས་འཛིན་པ་ནོ། །
 བདུན་པ་སྟོ་མཐུན་པ་ལ་གནོད་པ་ནི། འདུན་པ་བྱིར་བསྐྱར་བའི་ལྷ་ཕྱོད་དོ། །བརྒྱད་པ་ཆགས་

དང་ཐེང་བའི་ཁྱད་པར་རྣམས་བརྟེན་པའོ། །གསུམ་པ་བྱས་ཁྱེད་པའི་ལྷ་ཁྱེད་ལ་ལྷ་ཁྱེད་པའི་རྣམ་
གཞག་དང་། བསྐྱབ་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། སོ་ག་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་དུས་ཚིགས་དྲུག་ཏུ་ཕྱེ་
ནས་སོ་གའི་ཟླ་བ་གཉིས་ནི་དཔྱིད་ཟླ་ཐ་ཆུང་གི་ཚེས་བཅུ་དྲུག་ནས་དབྱར་ཟླ་འབྲིང་པོའི་ཉིའི་བར་
ཡིན་ལ། དེའི་ཟླ་བ་ཕྱེད་པོ་གོང་དུ་དོར་ནས་ལྷག་མ་ཕྱེད་དང་གཉིས་དང་། དབྱར་རྣམས་གྱི་དང་
པོ་དབྱར་འབྲིང་གི་ཚེས་བཅུ་དྲུག་ནས། དབྱར་ཐ་མའི་བཙོ་ལྷའི་བར་གྱི་ཕྱེད་དང་གསུམ་པོའི་
དུས་དེ་ཚེས་ཅན། ལྷ་ཁྱེད་པའི་དུས་མ་ཡིན་ཏེ། ཤིན་ཏུ་ཆ་བའི་དུས་ཡིན་པས་ཉི་མ་རེ་
ལ་བྱས་རེ་ཕྱེད་པར་གནང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཆུ་ལ་བྲིམས་ལ་ལོག་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་བཞི་སྟེ།
གཞོད་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པ་གསུམ། འདོད་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པ་གཉིས། སྤར་ཡང་
གཞོད་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པ་བཞི། སྤར་ཡང་འདོད་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པ་གཅིག་རྣམས་
སོ། །དང་པོ་ནི། དུད་འགྲོ་གསོད་པའི་དང་། འགྲོད་པ་བསྐྱེད་པའི་དང་། ག་ག་ཚེལ་ཕྱེད་པའི་
ལྷ་ཁྱེད་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆུ་ལ་ཅེ་བའི་དང་། ལུང་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་ཉལ་བའི་ལྷ་
ཁྱེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། སྤངས་པར་ཕྱེད་པའི་དང་། སྤེད་པའི་དང་། བརྒྱུ་མེད་པའི་དང་།
སྤར་པ་འདེབས་པའི་ལྷ་ཁྱེད་རྣམས་སོ། །བཞི་པ་ནི་ལུང་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་ལམ་དུ་འགྲོ་བའི་
ལྷ་ཁྱེད་དོ། །བཞི་པ་ཚོ་གའི་ཕྱེ་བྲག་ལ་ལོག་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་དྲུག་སྟེ། འབྲལ་གྱི་ཚོ་ག་ལ་དེར་
བསྐྱབ་པ་གཉིས། ཟས་གྱི་ཚོ་ག་ལ་དེར་བསྐྱབ་པ་གཅིག །གྲོགས་གྱི་ཚོ་ག་ལ་དེར་བསྐྱབ་པ་
བཞི། ཚོ་ག་རྣམས་པར་དག་པའི་ཆུ་ལ་དེར་བསྐྱབ་པ་གཅིག དུས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཚོ་ག་ལ་དེར་
བསྐྱབ་པ་གསུམ། ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཚོ་ག་ལ་དེར་བསྐྱབ་པ་གཅིག་རྣམས་སོ། །དང་པོ་ནི།
རྒྱན་མ་དང་ལྷན་ཅིག་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་དང་། ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པར་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་གཉིས་པོ་
ནི། སྤུ་མ་དངོས་གཞི་དང་སེལ་བས་འཆད་ལ། ཕྱི་མ་དངོས་གཞི་དང་། བསྐྱབ་བྱ་དང་། ལྷེ་
འཛིག་གི་དུས་བསྟན་པ་དང་གསུམ་གྱིས་འཆད་དོ། །གསུམ་པ་ས་བཞོ་བ་ལ་མདོར་བསྟན་པ་
དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི་བཞོ་ལམ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། ལྷ་ཁྱེད་པའི་རྣམ་
གཞག་དང་། ལྷ་ཁྱེད་དོ། །དང་པོ་ནི། སྤུ་མ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེའི་རིག་སོགས་
སོ། །གཉིས་པ་ནི། འགྲོན་དུ་གཉེར་བ་ལས་རིང་དུ་འདུག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་བསྐྱབ་བྱ་དང་།

ལྷ་བའི་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ཉ་ཅང་སྟགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་དངོས་གཞི་དང་།
སེལ་བའོ། དང་པོ་ནི། བྱིས་པ་ཆོས་དགུ་ལྟ་བུ་གི་ཆོག་ས་རྣམ་པར་བཞག་པ་མེད་པ་འགྲོན་དུ་
གཉེར་བ་དང་ལྟ་བུ་པའི་བཅས་ལྟ་བུ་དག་སྤྲོད་ཆོས་ཅན། ཟླ་བ་བཞི་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་འོག་
དུ་སྦྱིན་བདག་གིས་བཤམས་པ་ཟོས་ན་ལྷ་བའི་ཕྱེད་འདི་སྦྱེད་དུ་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། སྤར་འགྲོན་དུ་
གཉེར་བ་དེའི་བྱིས་འགྲོན་དུ་གཉེར་བ་གཞན་དང་། ཡང་ཡང་དང་། དུས་ཀྱིས་འགྲོན་དུ་གཉེར་
བ་གསུམ་པོ་གང་རུང་མ་བྱས་པའི་བཅས་ལྟ་བུ་དག་སྤྲོད་ཡིན་པའི་བྱིས་པ་གསུམ་པ་ནི། བསྐྱབ་པ་
ལ་ཉེར་འཛིན་སྤྲོད་བ་དང་། ཉན་ན་ལས་གྱུར་བ་དང་། ལས་གྲུལ་ནས་མི་སྒྲུབ་པར་འགྲོ་བ་དང་།
མ་གུས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལྷ་བའི་ཕྱེད་རྣམས་སོ། །འདི་དག་ནི་དངོས་གཞི་དང་། སེལ་བ་གཉིས་སམ།
ལྷ་བའི་རྣམ་པར་བཞག་དང་། བསྐྱབ་བྱ་གཉིས་ཀྱིས་འཆད་དོ། །བཞི་པ་ནི་ཆང་འབྱུང་བའི་ལྷ་བའི་
ཕྱེད་དེ། དངོས་གཞི་དང་སེལ་བ་གཉིས་ཀྱིས་འཆད་དོ། །འདིར་འབྱུང་ཆང་དང་། བཅོས་པའི་
ཆང་གི་བྱེད་པར་ནི། འབྱུང་ཆན་ནམ། བྱེ་མ་ལ་ཐབ་བཏབ་པའི་ཆང་དང་། ཅུ་བ་དང་། སྤྲོད་
བྱ་འདབ་མ། མེ་ཏོག་འབྲས་སུ་གང་རུང་ལ། ཐབ་མ་བཏབ་པ་མནན་པས། སྦྱིན་པའི་ཆང་གི་
བྱེད་པར་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དོ། །དང་པོའི་དཔེ་ནི་ཤེས་པར་སྒྲུལ། གཉིས་པའི་དཔེ་ནི། རྒྱུན་
ཆང་དང་། སྤར་ཆང་ལྟ་བུའོ། །ལྷའི་ཆང་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བ་ལྷ་བའི་ལས་གསུངས་སོ། །
འདིའི་མཐར་ཐུག་གི་ཆད་སྒྲིས་པར་བྱས་པ་ལ་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། མདོ་ལྷ་གཉིས་ཀ་ལས་
མགུལ་དུ་མེད་པ་མདོན་ཅམ་ལ་བཤད་པའི་བྱིས་པོ། །ཆང་སྒྲོལ་ན་ཉམས་པའི་དོན་ནི་སྒྲོལ་
གངས་ལན་གསུམ་བྱས་པའི་དྲི་རོ་ཉམས་པ་ལ་འདོད་དགོས་ལ། འགྲེལ་ཆུང་ལས། ཆང་སྒྲུལ་
དོ་དང་ཆུ་སྒྲུལ་གང་སྟེས་ལ་སྒྲུལ་དོར་མ་སོང་གི་བར་དུ་སྒྲོལ་བ་ཡིན་ཞེས་གསུང་ཡང་རྒྱས་པ་ཆེར་
སོང་ཉན་ཡོད་པས་ཡིད་བརྟན་པར་མི་བྱའོ། །ལྷ་བ་དུས་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་ཆོག་ལ་འོག་པར་
བསྐྱབ་པ་ནི། དུས་མ་ཡིན་པར་འགྲོ་བའི་ལྷ་བའི་ཕྱེད་དང་། སྤྲོད་ཆུ་བ་དང་། སྤོ་བྱང་འཁོར་དུ་
འགྲོ་བའི་ལྷ་བའི་ཕྱེད་དོ། །དང་པོ་ནི། ལྷ་བའི་རྣམ་པར་བཞག་དང་། སེལ་བ་གཉིས་ཀྱིས་འཆད་དོ། །
གཉིས་པ་ལ་བྱི་དྲོ་ཆུ་བ་དང་། སྤོ་དྲོ་ཆུ་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་གཉིས་སོ། །གཉིས་པོ་མཐར་ཐུག་གི་
ཆད་ཀྱི་བྱེད་པར་བྱིས་པ་ཞི་བར་ཞུགས་པ་དང་། གསུམ་པར་ཞུགས་པ་ལ་བཤད་ལ། དེ་ལྟ་མོད་

གྱི་དུས་མ་ཡིན་པར་འགྲོ་བའི་ལྷ་འབྱོར་དང་། ཕྱི་དྲོ་བྱོང་རྒྱ་བ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་དགོས་པ་
 བཤད་དཀའ་བས། ལྷ་དྲོ་དང་ཕྱི་དྲོ་གཉིས་ཀ་སྒྲེལ་ནས་བྱོང་རྒྱ་བའི་ལྷ་འབྱོར་ཅེས་ལྷ་ཕྱི་གཉིས་
 གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་ནས་འཆད་པའི་ལུགས་ཀྱང་ཡོད་པས་དབྱུང་པར་བྱའོ། །ཡང་ན་ལྷ་མ་གཉིས་ཀྱི་
 ཁྱད་པར་དགོས་པ་ལོང་ལོང་པ་སོགས་ལ་མ་སྒྲེལ་བ་དང་། སྒྲེལ་བའི་སྒྲོ་ནས་བཤད་ཀྱང་རུང་བ་
 ཅུ་མ་མོ། །གསུམ་པ་ལ། བཅུན་མོའི་ལོ་ལོ་རྒྱུ་ལ་དང་། རྒྱལ་བོའི་ཕོ་བྱང་རྒྱུ་ལ་དང་།
 དབྱེ་བས་གཉིས་སོ། །འདི་ནི་མཆན་མོ་འཇུག་པའི་ལྷ་འབྱོར་ཡིན་ལ། མཆན་མོའི་དོ་བོ་ནི་ཉི་མ་
 རྒྱབ་པའི་འོག་ཏུ་འོད་དམར་བོ་ཤར་བ་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ། སྒྱུ་རེངས་ཐ་མ་ཤར་བ་དང་ནམ་ལངས་
 པ་དོན་གཅིག་དེའི་བར་ལ་བྱའོ། །དེ་ཡང་མཆན་མོ་རེ་ལ་འདོན་འཇུག་ཏུ་མ་བྱེད་ན་འཇུག་ཐེབས་
 རེ་ལ་ལྷ་འབྱོར་རེ་བསྐྱེད་ལ། མཆན་མོ་དུ་མ་རྒྱུན་སྒྲེལ་ནས་སྤང་ན་མཆན་མོ་རེ་རེ་ལ་ལྷ་འབྱོར་རེ་
 རེའོ། །ཉིན་མོ་ཁྱགས་ནས་མཆན་མོ་བསྤང་ཀྱང་ལྷ་འབྱོར་དོ་ཞེས་འཆད་པ་ནི། འདིར་ནི་སྒྱུ་
 རེངས་སོགས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་རི་སྐད་དུ་ཉིན་མཆན་གྱི་དང་པོ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཞེས་པའི་བསྐྱབ་པའི་
 གཞི་འདི་ལ་མ་བྱུང་བར་ལུང་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་འགྲེལ་པར་བཤད་དོ། །འོ་ན་དེར་ཁྱགས་
 པའི་ཉེ་ལོ་ལོ་གྱི་དང་པོའི་ཆད་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བཅུན་མོ་ལོ་ལོ་དེའི་སྒྲོའི་གཏན་པའི་རྩ་བ་
 གང་དུ་གཏད་པ་དེ་ནས། རྩེ་མོ་སྒྲོ་ལོགས་སུ་གཏན་པ་དང་། ལུག་ལོགས་སུ་ཉལ་བའི་ཉེ་ལོ་ལོ་
 གྱི་མཐའ་གཉིས་ནི་ཆོས་ཅན། ལོ་ལོ་དེའི་དང་པོ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཐོག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་
 བཅུན་མོའི་ལོ་ལོ་དེ་ལ་སྒྲོ་གཙུག་གིང་བཅད་ན་གཏན་པའི་རྩེ་མོ་སྒྲོ་ལོགས་སུ་སྒྲེབ་པ་དེ་ཉེ་ལོ་ལོ་
 གྱི་དང་པོ་ཡིན། མ་བཅད་ན་རྩེ་མོས་ལུག་ལོགས་སུ་སྒྲེབ་པ་དེ་དེའི་དང་པོ་ཡིན་ཞེས་པ་དེ་ཀྱི་ཀའི་
 དོན་ནོ། །སྒྲོ་མ་གཙུག་ན་ཉེ་ལོ་ལོ་གྱི་དང་པོ་འབྲལ་སྤང་གི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །
 དུག་པ་ནི་ཁྱད་དུ་གསོད་པའི་ལྷ་འབྱོར་དེ། ལྷ་འབྱོར་རྣམ་གཞག་དང་། སེལ་བ་དང་། བསྐྱབ་
 བྱ་གསུམ་གྱིས་འཆད་དོ། །བཞི་པ་འཆོ་བ་རྣམ་པར་དག་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ། ཡོ་བྱེད་གྱི་
 ལོ་ལོ་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས། གཙོ་བོ་ལ་བརྟེན་པ་ལྔའོ། །དང་པོ་ཁབ་རལ་དང་། བྱི་རྒྱང་དོ། །
 གཉིས་པ་ནི། གིང་བལ་དང་། གདིང་བ་དང་། གཡན་པ་དགབ་པ་དང་། དབྱར་གྱི་རས་ཆེན་
 དང་། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཆོས་གོས་གྱི་ཆད་ལས་གྱུར་པ་རྣམས་སོ། །འདི་དག་ནི་དངོས་

གཞི་དང་། སེལ་བ་གཉིས་སམ། ལྷ་བའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་གཉིས་
 གི་སྒྲོན་ས་འཆད་དོ། །སྡེ་ཆོན་བཞི་པ་སོ་སོར་བཤགས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གཞི་
 ལས་གྱུར་པ་དང་། བྱིམ་པའི་གཞི་ལས་གྱུར་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ། དགོ་སྒྲོང་མ་ལས་ཟས་
 ལེན་པ་དང་། དེས་ངོ་མགོན་བྱེད་པ་མ་སྒྲོག་པ་སེལ་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་དྲལ་ཏེ་བྱིམ་
 ཏུ་འདུག་པ་དང་། བཤགས་མ་བཏགས་པ་ལས་གྱུར་བའོ། །སྡེ་ཆོན་ལྔ་པ་བསྐྱབས་པར་བྱ་བ་ལ་
 དགུ་སྡེ། གོས་བགོ་བའི་སྡེ་ཆོན། སྒྲོང་ལུལ་འགོ་བའི་སྡེ་ཆོན། ལྷ་ལ་འདུག་པའི་སྡེ་ཆོན།
 ཟས་སྒྲོང་བའི་སྡེ་ཆོན། ཟས་བཟའ་བའི་དང་། ལྷ་བཟའ་དུ་ལོངས་སྒྲོང་བའི་དང་། ཆོས་
 བཤད་པའི་དང་། བསྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་། དགག་པའི་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་སོ། །དེ་དག་གི་ནི་
 ཐུན་མོང་བ་དགོ་སྒྲོང་བའི་རྣམ་འབྱེད་གི་དཀའ་བའི་གནས་རྣམས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

མདོ་ལུང་ཉི་ལྔ་འོད་རིས་འབྱུང་ཕྱག་གིས། །ཆེར་སྒྲོམ་སྒྲར་མའི་དྲེགས་པ་ཉམས་བྱས་
 བས། །ཐུབ་བསྟན་ཡངས་པའི་མཁའ་ལ་རོལ་ཅེད་མཁན། །ཐུབ་དབང་སྒྲོངས་པའི་གཉིན་ཁྱོད་
 འགོ་བའི་མགོན། །ཞེས་མཆོད་པར་བརྗོད་ནས་གསུམ་པ་སྒྱིའི་མཆོན་ཉིད་བསྐྱབ་པ་སྒྱིར་བསྟན་
 པ་འཆད་པ་ལ། སྒྱིའི་དོན་དང་། གཞུང་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གོ་རིམ་ལ་དོགས་པ་སྤངས་ནས་
 སྒྱིར་བསྟན་ཕྱི་ནས་བཤད་པའི་འཐད་པ་བཀོད། རང་དགའི་སྒྲོན་སྤངས་ནས་ལུང་གང་ནས་
 འབྱུང་བ་བསྟན། སྒྱིར་བསྟན་གི་སྒྲ་བཤད་ནས་དགོས་པ་དང་བསྐྱབ་པའི་དོན་བརྗོད་པའོ། །
 དང་པོ་ནི། རྒྱ་ཀ་ལས་དེ་ནི་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་བཤད་
 པའི་འོག་ཏུ་སྒྱིར་བསྟན་པ་ཉིད་གི་རྣམ་པ་བཀོད་དེ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ནི་རྒྱ་
 ཀར་ཉི་པར་འཁོར་གྱིས་ཞུས་པ་ལས། བམ་པར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་སོ་སོར་ངེས་པ་
 དང་། སྒྱིར་བསྟན་པའོ། །སོ་སོར་ངེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་དག་ཉིད་དང་ཅིག་ཆར་བཤད་
 ཟིན། སྒྱིར་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདིར་དགོལ་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས། མདོ་དྲུག་ཏུ་
 རེ་བཞི་པོ་འདི་ལའ་ཆེར་ཞུ་བ་ནས་འབྱུང་ལ། ཇི་སྒྲོང་དུ། རྣམ་པ་གཞག་པ་དང་འདྲ་བ་དང་། མི་དང་
 དུད་འགོ་རྣམ་འབྱེད་ལས། །གཞན་རྣམས་ཞུ་བ་ཁོན་ལས། །ཞེས་ཁ་ཅིག་ནི་ལུང་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་

ལ་སོགས་པ་གཞན་ནས་ཀྱང་འབྱུང་བར་བོད་ཀྱི་སློབ་དཔོན་རྣམས་འཆད་དོ། །གསུམ་པ་ལ་
 གསུམ་ལས། དང་པོ་སྐྱ་བཤད་པ་ནི། སྒྱིར་བསྟན་དང་པོའི་མདོ་བཞི་དང་། །བསམ་པའི་མདོ་
 དང་ཆོགས་ཀྱི་གཉིས། །དེ་ཆོ་ལུས་དང་བཏང་བ་དང་། །དེ་ཡི་ཆ་དང་གཞི་དུ་མ། །ཀྱན་ལ་
 བསྟན་པས་སྒྱིར་བསྟན་ཡིན། །དགོ་སློབ་མ་དང་མགུ་བ་སྟུང་། །རིག་པ་མ་ཉམས་ག་ག་ཆོལ། །
 སེན་མོ་སོ་དང་ཡང་དག་ལེན། །དེ་ནི་སློབ་ཡིན་ཞེས་པ་བདུན། །ཞར་ལ་འོང་བས་སྒྱིར་བསྟན་
 ཡིན། །དེ་ལས་གཞན་པའི་མདོ་བྱང་རྣམས། །གཉིས་དང་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ལ། །ཅི་རིགས་
 དག་ལ་ཐུན་མོང་དུ། །བསྟན་པས་སྒྱིར་བསྟན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་དགོས་
 པའི་དོན་ནི། རུང་མཐུན་གོ་བ་དང་། ཆོག་ཆོགས་ཆུང་བ་དང་། བསྟན་ལ་དབབ་བྱ་དང་།
 འབབས་བྱེད་བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྟོགས་པའོ། །གསུམ་པ་བསུས་པའི་དོན་ནི། རྟོན་གྱི་ཡན་ལག་དང་
 ཡུལ་གྱི་དང་། བསམ་པའི་དང་། སྒྱིར་བའི་དང་། མཐར་ཐུག་གི་ཡན་ལག་དང་། ཡན་ལག་
 སོ་སོའི་བྱེད་པ་དང་། ཡན་ལག་ཆང་མ་ཆང་ལས་དངོས་གཞི་དང་། བ་སྒྲུང་དུ་འགྱུར་ཚུལ་རྣམས་
 སྟོན་པ་སྟེ། མདོ་འདི་དག་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་བསུས་པ་ནི་དེ་ཙམ་མོ། །གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་
 ལ་ལྟ་སྟེ། ཆུད་ཀྱི་ཡན་ལག །ཡུལ་གྱི་ཡན་ལག །ལྷུང་བ་ཐ་དད་པ་སྒྱེད་པའི་ཚུལ་ཞར་བྱུང་དང་
 བཅས་པ། བསམ་པའི་ཡན་ལག་འཕྲོས་དོན་དང་བཅས་པ། ཡན་ལག་གི་སེལ་བ་སོ་སོའི་དབྱེ་
 བ་དང་བཅས་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། བསྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་དངོས་དང་ཞར་བྱུང་། བསམ་
 པའི་ཡན་ལག་དངོས་དང་ཞར་བྱུང་། ཆོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་དངོས་དང་ཞར་བྱུང་། མཆན་གྱི་ཡན་
 ལག་དངོས་དང་ཞར་བྱུང་དོ། །དང་པོ་ལ། ལྷུང་བ་སྟེ་ལྟ་བུ་སྒྱེད་པའི་རྟོན་དུ་དགོ་སློབ་གི་སྒྲིམ་པ་
 ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པ་དགོས་པར་བསྟན། དམིགས་བསལ་ལ་དགོ་སློབ་བསྐྱབ་བྱིན་དགོ་སློབ་རྣམ་
 དག་དང་འབྲུ་བར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ལ། ཉམས་མ་ཆགས་གཉིས་སྟེ་ལྟའི་རྟོན་དུ་མི་འབྱུང་བར་བསྟན། མ་རྗོགས་པ་
 གསུམ་དེར་མི་རུང་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལམ་པ་འཆབ་པ་དང་བཅས་པས་ཆུད་གསོར་
 མི་རུང་དུ་བྱས་པའི་དགོ་སློབ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ལྷུང་བ་སྟེ་ལྟ་གང་རུང་ལ་སྒྱུར་ན་དེའི་དངོས་
 གཞིའི་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བསྒྱེད་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལ་སྒྱུར་ན་ཉེས་བྱས་ལས་ལྟག་པ་མི་བསྒྱེད་པའི་

ཕྱིར། བྱེ་བྱག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་ལུགས་སོ། །མདོ་སྡེ་པ་དང་སྡེ་རབས་པ་ལྟར་ན། དེས་དེར་བྱས་པའི་
རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གྱི་དེ་ལ་སྒྱུར་ན་ལྟར་བ་གཏན་མེད་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྒྱུར་ན་
ལྟར་བ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་བར་མ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡོད་ཅིང་། རང་
དགོ་སྒྲོང་དུ་སྒྲོན་པས་སོ། །ཡང་དགོ་སྒྲོང་གི་སྒྲོམ་པ་མ་ཆགས་ཤིང་རང་ཉིད་དགོ་སྒྲོང་དུ་སྒྲོམ་
པའི་ཏྲགས་ཅན་དེས་མི་བསད་པ་ལ་སྒྱུར་བའི་ལྟར་བ་ཆོས་ཅན། ལམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉེས་བྱས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱིམ་པ་ལ་མི་མཚུངས་ཏེ། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་མེད་ཅིང་རང་ཉིད་དགོ་སྒྲོང་དུ་སྒྲོམ་པ་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། བསྐྱེན་བར་མ་རྫོགས་ཤིང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་རང་རང་གི་
སྒྲུངས་པ་དངོས་ལས་འདས་པའི་ལྟར་བ་ཡང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ལྟར་བ་སྡེ་ལཱའི་དབྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། ཉེས་བྱས་ཁོ་ནར་ངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྒྲུངས་པ་དངོས་དེ་ལ་དུ་ཞེན། དགོ་ཚུལ་ལ་
མ་གཉིས་ལ་དགོ་ཚུལ་གྱི་དུས་སུ་སྒྲུངས་པ་བཅུ་དང་། རབ་བྱུང་གི་དུས་སུ་སྒྲུངས་པ་གསུམ་སྟེ་
བཅུ་གསུམ་དང་། དགོ་སྒྲོང་པ་ལ་དེའི་སྟེང་དུ་ཅ་བའི་ཆོས་དུག་དང་། རྗེས་མ་ཐུན་གྱི་ཆོས་དུག་
དེ་བཅུ་གཉིས་བསྐྱེན་པས་ཉི་ཤུ་ཅ་ལཱོ། །སྒྲུངས་པ་བཅུ་ནི། རི་སྐད་དུ། གང་ཞིག་སྒྲོག་གཅོད་
གཞན་གྱི་ཁོར་འཕྲོག་དང་། །མི་ཆངས་སྒྲོད་རྒྱན་བཅོས་པའི་ཆང་ལ་སོགས། །གར་སོགས་ཕྱིང་
སོགས་མལ་ཆེན་མཐོ་བ་དང་། །ཕྱི་དྲོའི་ཁ་ཟས་གསེར་དཔུལ་ལེན་པ་སྒྲོང་། །ཞེས་པའོ། །
བར་མ་ཡང་དག་པར་སྒྲུངས་པ་གསུམ་ནི། མཁན་པོར་གསོལ་བ་ཁས་སྒྲུངས་པ་ལས་ཐོབ་པ་དང་།
སྒྱབས་སུ་འགྲོ་བར་ཁས་སྒྲུངས་པས་ཐོབ་པ་དང་། རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་ཁས་སྒྲུངས་པས་ཐོབ་པའོ། །
པོད་སྡེ་མ་རྣམས་རབ་བྱུང་རྣམ་གསུམ་གྱི་སྒྲུངས་པ་དངོས་སུ་ཅ་ཅ་གསུམ་དུ་བཞེད། དེ་ཡང་།
ཅ་བཞི་གསོད་གསུམ་གཞི་མེད་ནས། །སུན་འབྱིན་པར་ལཱ་ཤེས་བཞིན་བཤེས། །འབྲུ་དང་ཟས་
ཅུང་ལྷག་མས་བཀྱར། །ཉིར་འཛོག་འབྲས་ཆན་འགོབས་དང་འཆང་། །གར་སོགས་ཕྱིང་སོགས་
མལ་ཆེན་མཐོ། །དུས་མིན་རིན་ཆེན་བར་མ་གསུམ། །དེ་ལྟར་སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་མོ། །ཞེས་
འཆད་དོ། །འོ་ན་སྒྲུངས་པ་དངོས་དེ་ལས་མ་གཏོགས་དགོ་སྒྲོང་པ་མའི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ལྷག་མ་
རྣམས་ལས་རབ་བྱུང་རྣམ་གསུམ་གྱིས་འདས་ན་ཉེས་པ་མེད་དམ་སྟུམ་ན་དེ་རབ་བྱུང་རྣམ་གསུམ་

གྱི་སྒྲུངས་པ་དངོས་རྣམས་ཀྱང་མ་ཡིན། དེ་གསུམ་ལ་གནང་བ་ཉེས་མེད་རྣམས་ཀྱང་མ་ཡིན།
 སྒྲུངས་པ་དངོས་དེའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་བསྐྱེད་བྱ་ལྟག་མ་རྣམས་ལས་འདས་པ་ལ་ནི་ཆོས་
 ཅན། ཉེས་མེད་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱའི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འོན་ཉེས་མེད་
 དུ། ཕྱོགས་མཐུན་ནི་གང་ཞེན། དང་པོ་ནི། བསྐྱེད་བཅོས་བྱེད་བྱ་ཏུ་བཤད་པ་ལས། འཆང་
 བ་དང་ནི་འབྲལ་བ་དང་། །དེ་བཞིན་ས་ནི་བརྟོ་བ་དང་། །རིན་ཆེན་རེག་དང་མེ་ལ་རེག །
 བཏང་ནས་ཟ་བར་བྱེད་པ་དང་། །ལྷོན་ཤིང་འཛིགས་དང་ཤིང་གཅོད་དང་། །རྩ་སྒྲོན་མི་གཙང་
 འདོར་བ་དང་། །དེ་བཞིན་གསོག་འཛིག་ཟ་བ་དང་། །བྱིན་ལེན་མ་བྱས་ཟ་བ་དང་། །ས་བོན་
 འཛིམས་དང་བསྐྱབ་པའི་གཞི། །བཅུ་པོ་རྣམས་ནི་མ་གཏོགས་པ། །སོ་སོར་ཐར་པར་བསྐྱེད་པ་
 དག །སྒྲུངས་པའི་ཕྱོགས་མཐུན་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་འཆང་བ་ལ་གཉིས་སུ་བྱེད་པས་བཅུ་གསུམ་
 གསུངས་སོ། །པོད་ཀྱི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་རུང་མཐུན་དུ་སྒྱུར་བ་ལ། ཟླ་འཛིག་
 གསོག་འཛིག་དགོན་པ་འབྲལ། །མ་སྐྱས་མདུན་སྒྱུར་མ་ཛྡོགས་ཉལ། །ཞེས་པ་དུག་བསྐྱེད་ནས་
 བཅུ་དགུར་འདོད་ལ། བྱ་སྒྲོན་རིན་པོ་ཆེ་ནི། ཟླ་འཛིག་དང་། དགོན་པའི་འབྲལ་སྒྲུང་དང་།
 གསོག་འཛིག་གི་སྒྲུང་བ་རྣམས་ཉེས་མེད་ཡིན་པར་ཁྱབ་ཁ་ཆེ་བ་ལ་དངོས་སུ་གསུངས་ལ། ལས་
 གལ་ནས་མ་སྐྱས་པར་འགོ་བའི་ལྷང་བྱེད་ཉེས་མེད་ཅེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་འདུན་པ་
 ཕྱིར་བསྒྱུར་དང་། ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པར་བསྐྱེད་ཛྡོགས་བྱེད་པ་དང་། བསྐྱབ་པ་ལ་མ་གྲུས་པ་དང་།
 བསྐྱབ་པ་ལ་བྱེད་དུ་གསོད་པ་དང་། དགོ་འདུན་གྱི་དབེན་རྣམས་ཀྱང་རབ་བྱུང་རྣམ་གསུམ་ལ་
 གནང་བར་ཐལ། དེ་གསུམ་གྱིས་ལས་ལ་འདུན་པ་འབྲལ་བ་དང་། སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་འདོན་
 པ་དང་། གསོ་སྦྱང་ཉམས་སུ་སྦྱང་བ་མི་རུང་ཞིང་། དགོ་འདུན་གྱི་དབེན་མི་ཆགས་པའི་ཕྱིར།
 དེས་ན་ཁྱུ་མ་མང་ཤོས་སུ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པར་བསྐྱེད་ཛྡོགས་བྱེད་པ་ལ་ལྷང་མེད་དུ་བཤད་པ་ནི།
 དེས་དེ་མི་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་བྱས་ན་ཉེས་བྱས་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཐབས་སུ་གནས་པས་མཁན་
 པོ་བྱས་ན་ཉེས་བྱས་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར། འདུན་པ་འབྲལ་བ་དང་། མ་སྐྱས་པར་འགོ་བ་
 དང་། མ་ཛྡོགས་པ་དང་ལྟན་ཅིག་ཉལ་བ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གནང་བ་ཉེས་མེད་བཅུ་
 དུག་གོ་ཞེས་གསུང་། དེ་ལྟར་ལུགས་གཉིས་ལས་བྱི་མ་འཐད་པར་གོ་ཞིང་། དགོ་སྒྲོབ་མ་ལ་ནི་

སྐར་བཤད་པའི་བཅུ་གསུམ་པོ་དེའི་སྐར་ནས་གནང་བ་ཉེས་མེད་བདུན་ཡོད་པར་བཤད་དེ། རི་
 སྐད་དུ། དགོ་སྒོ་བ་མ་ཡིན་འཆང་བ་དང་། །འབྲལ་དང་མེ་ལ་རེག་པ་དང་། །སྤངས་པ་ཟ་དང་
 ས་བོན་འཛིག་། །རྩ་སྒོན་ཡོད་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ། །མི་གཙང་འདོར་དང་གིང་ལ་འཛིག་། །ཅེས་
 པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཕྱོགས་མཐུན་རི་སྐྱོད་པ་བཞི་བཅུ་སྐུ་སྤྲུལ་པར་འཆང་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཀ་
 ལས། དབྱར་གནས་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་དང་། །གསོ་སྦྱང་དགག་དབྱེར་བཅས་པ་དང་། །དེ་
 ལས་སོགས་པ་དེ་ཡི་ནི། །སྤང་བའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་ཡིན། །ཞེས་མདོར་བསྟན་ནས།
 ཏྲགས་དང་སྦྱང་དང་སྦྱོད་དང་ནི། །ལོངས་སྦྱོད་ཕྱར་གཡེངས་འདོད་པ་དང་། །གཞོད་པ་དང་ནི་
 གནས་པ་དང་། །མ་གུས་མི་སྦྱང་གཞི་ལས་བྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པའོ། །དེ་ལ་གནས་པ་ཞེས་
 པ་ནི་གོགས་ཡིན་ལ། མི་སྦྱང་བའི་གསོ་སྦྱང་དང་། དགག་དབྱེ་མི་བྱེད་པའོ། །དགོ་ཚུལ་ལ་
 གསོ་སྦྱང་མདོ་དང་ལུང་ལས་མ་གསུངས་ཀྱང་། དེའི་དགག་དབྱེས་དེའི་གསོ་སྦྱང་གི་གོ་ཚད་པར་
 འདོད་པ་སྒོ་བ་དཔོན་ལྷ་མོ་འོད་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་ལ། རྒྱ་ཀ་ལས། དེའི་གསོ་སྦྱང་གི་སྤྲུལ་སྐྱེས་ཆོག་གི་
 ལུང་བྱངས་པ་ནི་བསྟན་བཅོས་བྱེ་བྱག་ཏུ་བཤད་པའི་ལུང་བྱངས་པ་ཡིན་གྱི། སོ་སོར་ཐར་བའི་
 མདོ་དང་། འདུལ་བའི་ལུང་གི་ལུང་བྱངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། མདོ་གོང་མ་གསུམ་
 གྱི་ལུགས་བསྟན་ལ། ལུང་བ་སྤེ་ལུང་བ་སྤྱོད་པའི་རྟེན་དུ་རུང་བ་ལ་བསྟན་པར་རྫོགས་པའི་སྒོ་མ་
 པ་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པ་གཅིག་དགོས་པར་བསྟན་པ་ལ། འོ་ན་ཡམ་པ་འཆབ་མེད་ཅན་གྱི་དགོ་
 སྦྱང་བསྒྲུབ་བྱེན་དེ་ཡང་དེའི་རྟེན་དུ་མི་རུང་བར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན། ཡམ་པ་འཆབ་མེད་དག་བྱེད་
 དུ་ཆད་པའི་ལས་ཀྱི་བསྒྲུབ་པ་བྱེན་ཆགས་སྦྱོད་བཞིན་པའི་དགོ་སྦྱང་བསམ་གཏན་པ་དགའ་བྱེད་
 ཆོས་ཅན། བྱོད་ལུང་བ་སྤེ་ལུང་བ་སྤྱོད་པའི་རྟེན་ལ་དགོ་སྦྱང་རྣམ་དག་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཏེ། རྫོགས་
 པའི་སྒོ་མ་པ་དགོས་པ་བསྒྲུབ་ཅུས་སུ་ཡོད་པའི་བཅས་ལྟན་དགོ་སྦྱང་གེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་
 པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བེ་ཞེས་པ་ནི་ཡམ་པ་འཆབ་བཅས་ཅན་ལས་ལོགས་སུ་བཀར་བའོ། །དེ་
 ལྟར་བཤད་པ་དེ་ནི་བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་གི་ལུགས་ཡིན་ལ། བྱོད་པར་རུང་བཅད་ནི་མདོ་སྤེ་
 པས་འཆབ་མེད་ལ་ཡམ་པའི་མིང་མི་འདོགས་སོ། །ཀྱུ་གར་སྤྲ་རབས་པ་ལྟར་ན་ཡམ་པ་འཆབ་
 མེད་ཅན་གྱིས་སྒོ་མ་པ་སྤྲུལ་ཡང་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་སྤངས་ཟིན་པ་དེས་ཆད་པའི་ལས་ཀྱིས་

བསྐྱབ་པ་སྒྲིང་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་མོད། སྒྲིང་དཔོན་ཡོན་ཤུག་གཉིས་ཀྱི་འདོད་པ་དང་མི་
མཐུན་ནོ། །འོན་དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་དང་འབྲེལ་ཞེན། དགེ་སྒྲིང་བསྐྱབ་བྱིན་ཆོས་ཅན།
དགེ་སྒྲིང་རྣམ་དག་ལ་ལྟོས་ཏེ་བསྐྱེན་པར་མཛོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། བྱིད་ཀྱིས་
དེ་ལ་བྱིན་ལེན་སྟབས་ན་ཐོབ། རེག་ན་འཛིག། བྱིད་ལ་གསོག་འཛིག་ཏུ་གྱུར་པས་དེ་ལ་གསོག་
འཛིག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འོན་བསྐྱབ་བྱིན་གྲོགས་སྒྲོལ་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་དེ་དང་ལྡན་སྟམ་
ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་ལ་ནི་དེ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱིད་ཀྱིས་དེ་ལ་བྱིན་ལེན་སྟབས་པ་མི་
ཐོབ། རེག་ན་མི་འཛིག། བྱིད་ལ་གསོག་འཛིག་ཏུ་འགྱུར་བས་དེ་ལ་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་
བཞིན་དུ་དེ་ཆོས་ཅན། དགེ་སྒྲིང་མའི་ཡུལ་ལ་ཡང་དེ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་བྱིད་ལ་བྱིན་
ལེན་སྟབས་ན་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་གི་ཤེས་བྱེད་དུ་ལུང་ལས། དགེ་སྒྲིང་རྣམ་
དག་ལ་རྒྱ་གསུམ་དང་། བསྐྱབ་བྱིན་ལ་རྒྱ་བཞི་དང་། དགེ་སྒྲིང་མ་ལ་རྒྱ་ལྲས་གསོག་འཛིག་ཏུ་
འགྱུར་བར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ། དངོས་དང་། ཞར་བྱང་ན་སྒྲུང་དོ། །དང་པོ་ནི།
མདོ་གོང་མ་གསུམ་གྱི་ཤུགས་བསྟན་ལས་འཕྲོས་ནས། འོན་དེའི་རྟེན་དུ་བྱུང་བ་ལ་དགེ་སྒྲིང་
གཟུགས་གཞན་དུ་མ་བསྐྱར་བ་ཞིག་ཀྱང་དགོས་སམ་སྟམ་ན། བཅས་ལྡན་དགེ་སྒྲིང་གི་སྟགས་
དང་སྟམ་གྱི་རུས་པས་འགྲོ་བ་གཞན་སྟག་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་བསྐྱེན་པ་ན་དགེ་སྒྲིང་གི་འདུ་ཤེས་མ་
འབྱུལ་པར་ཡོད་པ་ཆོས་ཅན། དེ་བསྐྱེད་པའི་རྟེན་ལ་དགེ་སྒྲིང་རྣམ་དག་དང་འབྲེལ་པ་ཡིན་ཏེ།
གཏན་ཆོགས་གོང་མ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་འདིས་ཆོས་ཅན་གྱི་དབྱེ་བ་དུ་ཞིག་ལ་བྱབ་པ་ཡིན་ཞེན།
ཁུ་བ་ལས། མི་ཆངས་སྒྲིང་དང་། སྒོག་གཅོད་གཉིས་ལ་དངོས་སྟ་སྟུར། དྲི་མེད་བཤེས་གཉིན་
གྱིས་ལམ་པ་བཞི་དང་། ལྷག་མ་བཅུ་གསུམ་ལ་དངོས་སྟ་སྟུར། བྱ་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ནི་ལམ་པ་
དང་པོ་གསུམ། ལྷག་མ་དང་པོ་དུད་འགྲོ་གསོད་པ་འདེབས་སྒྲིང་གཉིས་ཏེ་བདུན་ལ་ལྷུང་བ་
ཛོགས་པར་སྒྲིང་པ་ཡིན་ཏེ། དགག་བྱ་བྱེད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲིང་བ་དང་འབྲས་བུ་
ཡོངས་སྟ་ཛོགས་པའི་ཕྱིར། གཞན་རྣམས་ལ་ན་སྒྲིང་དུ་རིགས་ཏེ། ལུང་ཁུ་བ་ལས་དགེ་སྒྲིང་
གིས་རང་ཉིད་མི་གནང་བར་བྱས་ནས། མི་ཆོས་སྒྲ་མ་སྒྲས་པ་ལ་ཉེས་པ་སྒྲོལ་པོར་གསུངས་པའི་

བྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེས་དེ་བརྟེན་པ་ན་དག་སྒྲོང་གི་འདུ་གེས་མེད་པ་ན་
 མི་བསང་པ་ལྟ་བུ་བྱས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། ལྷུང་བ་དངོས་གཞི་རྫོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། བསམ་
 པའི་ཡན་ལག་མ་ཆར་བས་ལྷུང་བ་ན་སྒྲུད་པ་ཉིད་ལས་ལྟག་པ་མི་སྒྲུད་པའི་བྱིར། མདོ་འདིས་
 ལྷུང་བ་སྡེ་ལྟ་བུ་བསྒྲུད་པ་ལ་སྒྱུར་བ་ནས་མཐར་ཐུག་གི་བར། བསམ་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པར་
 དགོས་པ་བསྟན་ནོ། །གང་ཡང་དངོས་གཞི་ལ་དོན་ཁོ་ན་ཡན་ལག་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་དག་ནི་
 གཞུང་འདི་དང་འགལ་ཞིང་། མེད་ན་ནི་ན་སྒྲུད་ཅེས་པ་ཡང་སྒྱུར་བའི་དུས་སུ་དག་སྒྲོང་གི་འདུ་
 གེས་ཡོད། དངོས་གཞིའི་དུས་སུ་མེད་པ་ལ་འཆད་དགོས་ཀྱི། སྒྱུར་བའི་དུས་སུ་འང་དེ་མེད་ན་ནི་
 ལྷུང་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ཆོག་གི་ཡན་ལག་ལ་དངོས་དང་ཞར་བྱུང་ངོ། །དང་པོ་ནི། ཡོང་ཞེས་པ་ནི་ན་
སྒྲུང་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས། ཆོག་སྒྲུ་མ་བྱིས་པ་དང་དགོ་ཚུལ་གང་རུང་གི་རྟེན་ལ་
སྒྲུར་བ་བྱས། ཆོག་སྒྲུ་མ་དགོ་ཚུལ་དང་། དགོ་སྒྲོང་གང་རུང་གི་རྟེན་ལ་མཐར་ཐུག་གྲུབ་ན།
དེ་དུས་ཀྱི་ལྷང་བ་ཆོས་ཅན། དངོས་གཞི་མ་ཡིན་ཏེ། ན་སྒྲུང་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར། འདི་ཡང་
དྲི་ཀའི་དགོངས་པ་ལ་དངོས་གཞི་ལ་ལྷང་མེད་ཡིན་ཞིང་། སྒྲུར་བའི་ཉེས་པ་གང་ཡོད་པ་དེ་ཉིད།
ཆོག་སྒྲུ་མ་ལ་ན་སྒྲུང་དུ་འཛོག་ཅིང་། དེ་ཡང་སྒྲོམ་བོ་ཡིན་ཏེ། བམ་པའི་སྒྲུར་བ་གང་ཞིག །
དགོ་སྒྲོང་གི་རྟེན་གྱི་ཉེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་དག་གི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དགོ་ཚུལ་གྱིས་མི་བསད་
པའི་སྒྲུར་བ་བྱས་ནས་མཐར་ཐུག་མ་གྲུབ་པའི་གོང་དེར། བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ན་མི་
གསོད་པའི་འདུན་པ་མ་ལོག་ན་ནི་རྫོགས་པའི་སྒྲོམ་པ་མི་སྒྲེལ། ལོག་ན་ནི་ཆོག་སྒྲུ་མའི་རྟེན་
ལ་བམ་པ་དངོས་གཞི་མི་འབྱུང་སྟེ། རི་སྒྲུང་དུ། འདུན་པ་ལོག་པའི་ལོག་ཏུ་ནི་རྒྱ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འོ་ན་ཆོག་སྒྲུ་མའི་རྟེན་ལ་སྒྲུར་བ་བྱས། ཆོག་སྒྲུ་མ་ལ་མཐར་ཐུག་
གྲུབ་ན་ཡང་དེར་ངེས་སམ་ཞེ་ན། ཆོག་སྒྲུ་མ་དགོ་སྒྲོང་གི་རྟེན་ལ་མི་གསོད་པའི་སྒྲུར་བ་བྱས།
བསྒྲུབ་པ་ཐུལ་ནས་དགོ་ཚུལ་དུ་བབས་པའི་རྟེན་ལ་མཐར་ཐུག་གྲུབ་པའི་ལྷང་བ་དེ་ཆོས་ཅན།
དངོས་གཞིའི་ལྷང་བ་ཡིན་ཏེ། དགོ་ཚུལ་གྱི་སྒྲོམ་པ་དེ་དང་ལྡན་པའི་རྟེན་ལ་སྒྲུར་བ་བྱས་ནས།
དེ་དང་ལྡན་པའི་རྟེན་ལ་མཐར་ཐུག་གྲུབ་པའི་ལྷང་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཞར་བྱུང་ནི།

སྟན་གྱི་རྒྱར་བཀག་པའི་རྒྱུ་ལྟག་བལ་ནག་པོ་འབའ་ཞིག་ལས་བཟང་བ། སྟན་བལ་རིན་ཆེ་བ་
 དང་། མོན་དར་རིན་ཆེ་བ་ལྟ་བུ་ལ་སྟན་བྱེད་པའི་ལྷུང་བ་ཆོས་ཅན། འབའ་ཞིག་དང་ཞེས་པའི་
 སྟོམ་གྱིས་བསྟུས་པའི་སྤང་ལྷུང་ཡིན་ཏེ། ལྟག་བལ་ནག་པོ་འབའ་ཞིག་པ་བཀག་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་
 བ་དེའི་དགག་བྱ་དང་ལྷན་པའི་ལྷུང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཡང་རྒྱས་བཀག་པ་དང་འདྲ་བ་དགོན་
 མོད་དང་རིན་ཐང་མཉམ་པ་འབའ་ཞིག་གམ། བྱེད་བས་ལྟག་པ་ལ་སྟན་བྱེད་པ་ལ་ཡང་ཆོས་ཅན།
 ཉེས་མེད་མ་ཡིན་ཏེ། སྟན་བྱེད་སྤང་བའི་སྐབས་སུ་བཀག་པའི་དགག་བྱ་དེ་དང་ལྷན་པའི་ལྷུང་བ་
 ཡིན། བམ་པོ་ལྷ་བཙུ་བ་ལྷར་ན་འདི་ལྷུང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་ཏེ། དཔེར་ན་མིའི་བྱད་མེད་ལ་
 བཀག་པ། ལྷ་མོ་ལ་ཡང་བཀག་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་ལ། བྱ་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ནི།
 རྒྱས་བྱེད་པར་ཅན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱད་ལ་སྦྱར་ཏེ། འདི་ལྷར། སྟན་བལ་འབའ་ཞིག་ཆ་གཉིས་
 དང་། །གསེར་དཔུལ་མདོན་མཆན་ལོང་བ་དང་། །གསོད་པ་སྦྱོང་དང་ཁབ་རལ་འཆོས། །
 ཅེས་བ་རྣམས་སོ། །

བཞི་བ་མཆན་གྱི་ཡན་ལག་ལ། དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་ངོ་། །དང་པོ་ནི། སྦྱིར་བཏང་
 བ་དང་། དམིགས་གྱི་བསལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཞུང་གི་དོན་དང་། སྦྱིའི་དོན་ཏོ། །

དང་པོ་ནི། བཅས་ལྷན་དག་སྦྱོང་གིས་ལམ་པ་ཐུན་མོང་བ་བཞི་པོ་གང་རུང་གི་སྦྱོར་བ་བྱས་
 ནས་མཐར་ཐུག་གྱུ་བ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་འཇུག་སྦྱོར་བ་བྱེད་བཞིན་པ་ན་མཆན་གྱུར་པའི་མཆན་
 ཉིང་མ་དེ་ཆོས་ཅན། སྦྱོར་དངོས་གྱི་ལྷུང་བ་དེའི་རྟེན་དུ་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཞིང་ཉིད་ཡིན་པའི་
 བྱིར། རྟགས་གྱུ་བ་ལྟེ། མཆན་སྦྱི་གཉིས་གྱི་མཆན་ཉིད་སྦྱི་འདྲའི་ལྷུང་བ་རྣམས་གྱི་བཅས་པ་
 རྣམ་འཛོགས་གི་རྒྱ་ལ་བྱེད་པར་མེད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལ། དག་སྦྱོང་ལ་མ་གཉིས་གྱི་ལྷུང་བ་
 ཐམས་ཅད་བསྟུན་གཉིས་ཏེ། ཐུན་མོང་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཆན་ཉིད་ཅི་འདྲའི་ལྷུང་བ་ཐུན་མོང་བ་དང་། རྒྱུ་སྦྱི་མཐུན་པ་
 མིང་ཅམ་གྱི་ཐུན་མོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷ་བཙུ་ཅ་ལྷ་པོ་དག་གོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྷར། །ལམ་
 པ་བཞི་དང་སྟན་བྱེད་གཞི་མེད་དང་། །བག་ཅམ་འཆང་བ་དང་ནི་འཛོགས་པ་དང་། །སྦྱོང་ལ་
 སོགས་པ་ལྷ་དང་གསེར་དཔུལ་དང་། །མདོན་མཆན་ཉི་ཆོང་ལྷུང་བཟེད་ལ་སོགས་གསུམ། །

ཤེས་པ་ཞིན་དང་ནི་འདོན་དང་ཚོས་སྤྲོད་དང་། །ས་བོན་འདེབས་དང་རིམ་གཉིས་སྤྲོད་པ་གཅིག་
 དང་། །འདུག་གནས་སྤྲོད་དང་བཅའ་དང་དུས་མིན་དང་། །སྤྲོད་ཆགས་བཅས་དང་གཅིར་བྱ་
 དམག་ལས་གྱུར། །གསུམ་དང་མི་རིག་བསྐྱེད་པར་མ་རྩོགས་དང་། །ཁ་མ་བསྐྱུར་དང་ལོངས་པ་
 ཚ་བའི་དུས། །དུད་འགོ་ཅི་དང་སྤྲོད་དང་གཞི་མེད་དང་། །རྒྱ་དང་བརྒྱ་དང་མ་གྲོན་དང་མི་གྲུས་
 དང་། །ཆང་འབྲུང་དུས་མིན་སྤྲོད་དང་ཁབ་རལ་དང་། །གདིང་བ་གཡན་དག་བ་བདེ་གཤེགས་
 ཚོས་གོས་སོ། །འདི་རྣམས་ནི་དག་སྤྲོད་ལ་ལྷ་བ་བ་གང་དུ་འབྱུར་བ་དེ་ཉིད་དག་སྤྲོད་མ་ལ་ཡང་
 འབྱུར། མ་ལ་གང་དུ་འབྱུར་བ་དེ་ཉིད་མ་ལ་ཡང་འབྱུར་བས། །ལྷ་བཅུ་ཅུ་ལྷ་པོ་དེ་དག་གི་སྤྲོད་
 པ་བྱེད་བཞིན་པ་མཚན་གྱུར་ན། །སྤྲོད་བའི་ཞིང་དང་། མཐར་ཐུག་གྲུབ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་
 མཚན་གྱུར་ན་མཐར་ཐུག་གི་ཞིང་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རྩེས་སུ་མཐུན་པ་མིང་ཙམ་གྱི་ཐུན་མོང་བ་ནི། །བསྐྱོད་པ་ལས་གྱུར་བཞི་དང་
 འབྲེལ་བ་དང་། །འབྱུར་འཇུག་པ་དང་ལེན་དང་བྱིན་འབྲོག་དང་། །བསྐྱོས་པ་བསྐྱུར་བ་དང་ནི་
 གསོག་འཛོག་དང་། །རྒྱན་སྤྲོད་འདོན་དང་མི་ཚོས་སྤྲོད་མ་སྤྲོད། །འདི་གསུམ་མ་གཏོགས་བཅུ་པ་དང་
 པོ་དང་། །འབྲུ་བ་བསྐྱོད་དང་བྲི་དང་གདིང་བ་དང་། །བྲིས་གཞོན་འབྲུང་བ་རིམ་གཉིས་ཅིག་པ་
 དང་། །སྤྲོད་པ་ལ་སྤྲོད་པས་འདུས་ཤིང་ཟ་བ་དང་། །གསོག་འཛོག་དང་ནི་རྩེ་དང་གཟུང་བ་
 དང་། །གནས་ངན་ལེན་དང་བདེ་དང་འདུན་པ་དང་། །སྤྲོད་ལྷ་འཛོན་དང་སྤྲོད་པའི་རྩེས་
 སྤྲོད་དང་། །དག་ཚུལ་བསྐྱེད་པ་བསྐྱུད་དང་འབྲེད་པ་དང་། །སོར་མོ་དང་ནི་ལྷ་མོ་ཅིག་སྤྲོད་པས་
 བྱེད་དང་། །སྤྲོད་དང་སྤྲོད་པ་མེད་དང་ལམ་འགོ་དང་། །བསྐྱུར་བ་ཉེར་འཛོག་སྤྲོད་དང་འཐབ་
 པ་དང་། །མི་སྤྲོད་འགོ་དང་མི་གྲུས་ཟས་བཅས་དང་། །ད་སྤྲོད་བྲི་རྒྱུ་བཅུ་དང་སེང་གོ་ལས། །
 གྱུར་པ་དང་ནི་ལྷ་བཅུ་ཐམ་པའོ། །དེ་དག་ལ་ནི་མིང་ཙམ་གྱི་ཐུན་མོང་བ་ཞེས་བྱ་སྤྲོད། མིང་མཐུན་
 གྲུང་ཡན་ལག་གི་ཅི་བ་རྣམ་པར་བཞག་པ་མི་མཐུན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་དག་སྤྲོད་གིས་དག་སྤྲོད་
 གི་དག་འདུན་སྤྲོད་ལྷ་ག་མར་འབྱུར་གྱི། དག་སྤྲོད་མའི་དེ་བྱིན་དེར་མི་འབྱུར། དག་སྤྲོད་མས་
 དག་སྤྲོད་མའི་དེ་བྱིན་དེར་འབྱུར་ལ། དག་སྤྲོད་གིས་དེ་བྱིན་དེར་མི་འབྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་
 བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དགོ་སྤྱོད་གི་དང་དགོ་སྤྱོད་མའི་འོ། །དང་པོ་
ནི། བཞི་བཅུ་ཐམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར། འབྱེན་པ་ནས་ནི་བསྟེན་བསྐྱར་བསྐྱགས་པའི་
བར། །ཁང་པ་ཁང་ཆེན་དང་ནི་སྤྱིན་བལ་ནས། །ཁུར་བའི་བར་དང་ལྷུང་བཟེད་འཆང་བ་དང་། །
བརྟན་པ་ལས་བྱུང་དགོན་པའི་འབྲལ་བ་དང་། །རས་ཆེན་སྤྱོད་དང་མ་བསྐྱོས་ལ་སོགས་བཅུ། །
ཡང་ཡང་ཟ་དང་གསོད་པ་སྤྱོད་བ་དང་། །ཉལ་བཤོམ་བྱིམ་ན་འདུག་དང་འགོང་བ་དང་། །
གདིང་མེད་སྤྱོད་དང་མ་ལོན་བསྟེན་བར་རྫོགས། །རས་ཆེན་སོ་སོར་བཤགས་པ་རྣམ་གསུམ་དང་། །
མ་བསྐྱོ་སྟན་འདུག་རྩ་སྟོན་མི་གཙང་འདོར། །ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་དགོ་སྤྱོད་མའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། བམ་པ་བཞི་དང་ལྷག་མ་བཅུ་གསུམ་དང་། །
སྤང་ལྷུང་བཅུ་བཞི་ལྷུང་བྱེད་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད། །སོར་བཤགས་བཅུ་དང་བསྐྱབ་བྱ་གཉིས་དག་སྟེ། །
བརྒྱ་དང་ལྷ་བཅུ་ཅ་གཅིག་པོ་དག་གོ། །

གཉིས་པ་དམིགས་བསལ་ནི། འོ་ན་མཆོན་གྱུར་བ་ནི་དེའི་ཞིང་ཡིན་པས་བྱབ་པ་ཡོད་དམ་
ཞེན། རྗེས་སུ་མཐུན་པ་མིང་ཅམ་གྱི་ཐུན་མོང་བ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྷུང་བ་རྣམས་ལ་
ནི་སྦྱར་བ་བྱེད་བཞིན་པ་དང་། དངོས་གཞི་རྒྱད་ལ་ལྷན་བཞིན་པ་མཆོན་གྱུར་ན། མཆོན་རྟེང་
མའི་རྟེན་ལ་གང་དུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ནི་བཞི་སྟེ། རྒྱང་བ་ཆེ་བར་མི་འགྱུར་བ་དང་། ཆེ་བ་རྒྱང་
བར་འགྱུར་བ་དང་། མེད་པ་ལས་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། ཡོད་པ་ལས་མེད་པར་འགྱུར་བ་
རྣམས་སོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ལྟར། སྤྱི་མ་ལ་བྱབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེག་པའི་ཐམ་པ་ལ་
ལྷོས་ཏེ་ན་སྤྱད་པ། དེག་པའི་སྤྱི་མ་པོའི་དོན་གྱི་སྦྱར་བ་གང་ཡིན་པ་ཉིད་བྱེད་བཞིན་པའི་དགོ་སྤྱོད་
པ་ལས། མར་མཆོན་གྱུར་ན་མཆོན་གྱི་མ་དེར་དེག་པམ་གྱི་ཞིང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་གཅིག་
མཆོན་གྱུར་པའི་དཔེའོ། །གཉིས་ཀ་མཆོན་གྱུར་པའི་དཔེ་ནི། དགོ་སྤྱོད་གཉིས་སྒྱུ་རེངས་མ་ཤར་
བའི་མདུན་རོལ་དུ་བྱི་གཅིག་ལ་དེག་པ་དང་བཅས་ཏེ་ཉལ་བ་ལས། སྒྱུ་རེངས་ཤར་བ་དང་མཉམ་
དུ་དགོ་སྤྱོད་མར་མཆོན་གྱུར་ན། དགོ་སྤྱོད་མ་དེ་གཉིས་ཆོས་ཅན། བྱི་གཅིག་ལ་མཆོན་མོ་ཉལ་
བའི་ལྷུང་བྱེད་གྱི་ཞིང་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷུང་བྱེད་ལས་ན་སྤྱད་པའི་དོན་གྱི་སྦྱར་བ་བྱས་པ་ལས་མཆོན་
གྱུར་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་མཆོན་སྤྱི་མ་དེ་ཉིད་ལ་ལྷོས་པའི་ལྷུང་བ་ན་སྤྱད་གྱི་སྦྱར་བ་བྱེད་བཞིན་

བ་མཆོན་གྱུར་ན། སྦྱོར་བ་གང་བྱས་ཀྱི་དངོས་གཞི་དེ་ཉིད་འབྱུང་གི་གཞན་མི་འབྱུང་ཞེས་པའི་
 དོན་ཏེ། །འགྲུ་མ་ཐག་པ་དེས་ནི་སྦྱོར་བ་བྱེད་བཞིན་པ་ལ་དོགས་པ་བཅད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནས་
 དངོས་གཞི་བྱས་ཟིན་པ་ལ་དོགས་པ་བཅད་པར་བྱ་སྟེ། དེར་ཡང་དེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆེ་བ་རྒྱུ་
 བར་འབྱུར་བའི་རྒྱལ་ནི་འདི་ལྟར། ཡང་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མཆོན་གྱུར་པ་ནི་དེའི་ཞིང་ཉིད་ཡིན་
 པའི་བྱུང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་བ་བྱས་ཟིན་པ་མཆོན་གྱུར་པ་ནི། མཆོན་བྱི་མ་ལ་བཅས་པ་
 གང་ཡོད་ཀྱི་ལྷ་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་དགོ་སྦྱོང་མ་རེག་པམ་ཅན་མཆོན་གྱུར་ན།
 རེག་པའི་སྦྱོང་པོ་ཅན་དུ་འབྱུར་བ་དང་། དགོ་སྦྱོང་མ་ལུས་བཀའ་ཅན་མཆོན་གྱུར་ན་མི་ཆངས་
 སྦྱོང་གི་སྦྱོང་པོ་ཅན་དུ་འབྱུར་བ་དང་། འཆབ་པམ་ཅན་གྱུར་ན་ཉེས་བྱས་དང་། རྒྱུག་པམ་ཅན་
 མཆོན་གྱུར་ན་སྤངས་པའི་རྗེས་བྱོགས་ཀྱི་ལྷ་བ་བྱེད་ཅན་དུ་འབྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །ནི་ཞེས་པ་བཀའ་
 བ་སྟེ། གང་ལས་རྒྱལ་ནི་ལྷ་བ་དུ་བཀའ་ན། སྦྱོར་བ་བྱེད་བཞིན་པ་མཆོན་གྱུར་ན་སྦྱོར་བ་དེ་ཉིད་
 ཀྱི་དངོས་གཞི་སྦྱོང་ཅེས་པ་དེ་ལས་བཀའ་། རྒྱལ་ནི་དངོས་གཞི་བྱས་ཟིན་པ་ལ་ནི་དངོས་གཞི་དེ་
 ཉིད་ལྷན་པའི་བྱུང་བ་མེད་ཅེས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་སོ། །དེ་ནི་དེའི་ཡང་དམིགས་བསལ་འཆད་པ་ནི།
 འོ་ན་བྱས་པ་ནི་དེ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱུང་བ་ཡོད་དམ། གལ་ཏེ་ཡོད་ན་དགོ་སྦྱོང་རེག་པའི་སྦྱོང་པོ་
 ཅན་མཆོན་གྱུར་པ་ན། རེག་པམ་ཅན་དུ་ཉ་ཅང་ཐལ་ལོ་ཞེན། བཅས་ལྷན་དགོ་སྦྱོང་ཆོས་ཅན།
 མཆོན་སྦྱོང་མ་ལ་ལྷ་བ་བྱས་པ་ནི་མཆོན་གྱུར་པ་ན། མཆོན་བྱི་མ་ལ་བཅས་པ་གང་ཡོད་ཀྱི་ལྷ་བ་
 དེ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱུང་བ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མཆོན་བྱི་མ་ལ་ལྷ་ས་པའི་ན་སྦྱོང་པའི་ལྷ་བ་
 བྱས་ཟིན་པ་ནི། མཆོན་གྱུར་པ་ན་ཡང་ན་སྦྱོང་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གནས་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་
 དགོ་སྦྱོང་མ་ཁུ་བ་འབྱེན་པའི་ལྷ་བ་བྱེད་ཅན་མཆོན་གྱུར་པ་ན། དགོ་སྦྱོང་ཡང་འབྱེན་པའི་ལྷ་བ་བྱེད་
 ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། ལྷ་ག་མ་ཅན་དུ་མི་འབྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལྷ་བ་མེད་པ་ཡོད་པར་
 མི་འབྱུར་བའི་རྒྱལ་ནི། དགོ་སྦྱོང་ལ་ལྷ་བ་བཟེད་ཞག་བཅུ་འཆང་བའི་སྤང་བ་དང་། དགོ་སྦྱོང་མ་
 ལ་ཞག་གཅིག་འཆང་བའི་སྤང་བ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལས། དགོ་སྦྱོང་གི་ལྷ་བ་བཟེད་ལྷ་ག་པོ་
 བཅད་ནས་ཞག་བཅུར་མ་ལོན་པ་ཞག་གཉིས་ལ་སོགས་པ་ལོན་ནས་མཆོན་གྱུར་མ་ཐག་པ་དེ་ཆོས་
 ཅན། ལྷ་བ་བཟེད་ཞག་གཅིག་འཆང་བའི་སྤང་བ་རྒྱུད་ལ་ལྷན་པ་མིན་ཏེ། ལྷ་བ་བཟེད་ཉིད་མ་

ཐག་པའི་ཞག་གི་ཆ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་གྱི། དགོ་སྒྲོང་མའི་རྟེན་ལ་ལྷུང་བ་བྱེད་ལྷག་པོ་རྟེན་
 རས་ཞག་མ་ལོན་པའི་ཕྱིར། བཞི་བ་ཡོད་པ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ནི། དགོ་སྒྲོང་པ་མ་གཉིས་ཀྱི་
 བན་ཚུན་དུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྷུང་བ་རྒྱད་ལ་ལྷན་བཞིན་པ་དང་བྱེད་བཞིན་པའི་མཆོན་གྱུར་པ་
 ཉིད་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། མཆོན་སྒྲུ་མའི་ལྷུང་བ་དེ་ཉམས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཞིང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དཔེར་ན་དགོ་སྒྲོང་མ་ལམོར་མང་པོ་འཛིན་པའི་ལྷུང་བྱེད་ཅན་མཆོན་གྱུར་ན་ལྷུང་མེད་ཡིན་པ་
 བཞིན་ནོ། །ལྷུང་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མཆོན་གྱུར་པས་ཉམས་པའི་ཚུལ་ལ། རིལ་གྱིས་ཉམས་
 པ་དང་། ཆ་ཤས་ནས་ཉམས་པ་གཉིས་ལས་འདིར་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆ་ཤས་
 ཀྱི་ཉམས་ཚུལ་ནི་མདོ་གོང་མ་གསུམ་གྱིས་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཞར་བྱུང་ནི། དགོ་
 འདུན་ལྷག་མའི་ལྷུང་བ་ཐུན་མོང་བ་འཆབ་ཉེས་ཅན་རྒྱད་ལ་ལྷན་པའི་དགོ་སྒྲོང་པ་མ་མཆོན་གྱུར་
 པ་དེ་ལ་ཆོས་ཅན། མཆོན་རྟེན་མ་ལ་སྒྲོ་བ་སྒྱུད་དགོས་པ་མིན་ཏེ། བཅའ་པའི་ཉེས་པ་ཉམས་པ་
 མ་ཡིན་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། འདིས་པམ་པའི་འཆབ་ཉེས་ཀྱང་མཆོན་ནོ། །ཞེས་བྱ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་
 གསུང་ཞིང་། པམ་པའི་འཆབ་ཉེས་ལུལ་དུས་ལ་མི་སྟོས་པའི་ཕྱིར་མཆོན་པར་མི་རུས་སོ་ཞེས་
 བོད་སྒྲུ་མ་རྒྱུས་གསུང་ལ། འདི་ཉིད་ལེགས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་པམ་པ་ལ་འཆབ་བཅས་ཅན་
 ཀྱི་དགོ་སྒྲོང་པ་མཆོན་གྱུར་པ་དེ་ལྷུང་བ་སྡེ་ལྡེ་བསྐྱེད་པའི་རྟེན་དུ་རུང་བར་ཐལ་བ་དང་། དེས་
 སྟོམ་པ་ལུལ་ནས་སྒྲུར་ཡང་ལེན་ན་སྒྲེ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་མཆོན་སྒྲུ་མ་ལ་འགྲུབ་སྒྱུད་
 པ་ན་ཆོས་ཅན། དོན་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མཆོན་ཕྱི་མའི་རྟེན་ལ་སྒྲུར་ཡང་མོད་ནས་སྒྱུད་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། བྱི་ཞེས་པ་ནི་སྒྲོ་བ་སྒྲུར་སྒྱུད་མི་དགོས་པས་དེ་ལས་བཀར་བའོ། །གཉིས་པ་མཆོན་
 འགྱུར་གྱི་མདོ་རྒྱུས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་དོན་རྒྱུས་ཀྱི་རྒྱ་མཆོན་བཤད་པ་ནི། མཆོན་གྱུར་པ་ན་
 ལྷུང་བ་མཉམ་པ་རང་ས་འཛིན་པ་དང་། ཡོད་པ་རྒྱུས་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཆེ་བ་རྒྱུང་བར་
 འགྱུར་བ་དང་། གཉིས་པ་ལོག་ཕྱོགས་སུ་མི་འགྱུར་བ་འདི་ལ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་མཆོན་ཡང་དག་
 ཡོད་དེ། ལུས་གྱུར་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བསམ་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་གཞན་དུ་གྱུར། དེའི་སྟོབས་
 ཀྱིས་གཉེན་པོ་ཆོག་རྒྱུས་གཞན་དང་གཞན་དུ་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་ལས་སོ། །
 དོན་འདི་དག་ལྷ་འགྲེལ་མཁན་པོ་ན་རེ། འོན་ལུང་ལྷ་བ་ལས། བཙུན་པ་རེ་ཞིག་དགོ་སྒྲོང་སྐྱེས་

བ་དང་ལྷན་ཅིག་ལུས་ཀྱི་རིག་བ་བགྱིད་བ་ལས། དེ་ཡང་མཚན་གྱུར་ནས་དག་སྒྲོང་མར་རིག་ན་
 ཅིར་གྱུར། མཐར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་བ་དང་། དག་སྒྲོང་མ་ཁུ་བ་འབྱིན་བ་ལས་མཚན་གྱུར་
 ཏེ། དག་སྒྲོང་དུ་རིག་ན་ཅིར་འགྱུར། དག་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་བས། ལུང་
 དང་འགལ་བ་དང་། དག་སྒྲོང་མ་འབྱིན་ལྷག་ཅན་མཚན་གྱུར་པའི་སྟོབས་ཀྱི་ལུང་བྱེད་ཅན་ཡིན་
 བ། ལུང་བྱེད་དགུ་བཅུ་ཅ་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཟེར་མོད་ཀྱང་དེའི་ལན་འདོན་བ་
 བོ་སྒྲུ་ཞིང་། སྟོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་ཀྱི་ལུགས་ལས་ཉམས་བས། ཡིད་གཏད་བར་མི་བྱའོ། །
 འགྲེལ་ཆུང་མཁན་པོ་ནི། བམ་བ་བྱུང་ན་མཚན་གྱུར་བ་ལས་ལྷར་གྱུར་གྱང་མི་ཡན་ཏེ། བམ་བ་
 ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ལ། དེ་སྐད་ཟེར་བ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲེལ་བ་མཁན་པོ་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 གསལ་བར་བསྟན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཡུལ་གྱི་ཡན་ལག་ལ། ཏུས་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་དོགས་པ་
རྣམ་པར་བཅད་ནས། ད་ལྟར་གྱི་ལུས་ལྟར་བའི་བྱེད་པ་པོར་བསྟན་པ་དང་། སྒྲིག་ནས་གཞན་ལ་
བརྟེན་པའི་དོགས་པ་རྣམ་པར་བཅད་ནས། རང་འགྲོ་བ་གར་གཏོགས་ལྟར་བ་བསྐྱེད་པའི་གཞིར་
གཞག་པ་དང་། དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་གཞན་ལ་བརྟེན་པའི་དོགས་པ་རྣམ་པར་བཅད་ནས། རང་
གཤམ་རྒྱུད་གར་གཏོགས་ལྟར་བ་བསྐྱེད་པའི་གཞིར་གཞག་པ་དང་། ཡོན་ཏན་དང་ཆོས་ཀྱི་ཆ་ལ་
བརྟེན་པའི་དོགས་པ་རྣམ་པར་བཅད་ནས། འཕེན་པ་གཅིག་གིས་འཕངས་པའི་ལུས་ལྟར་བ་
བསྐྱེད་པའི་གཞིར་གཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྟར་བ་སྡེ་ལྔ་ལས་ཡུལ་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་སེམས་ཅན་
གྱི་ལུས་དགོས་པ་ལལ་ཆེ་བའི་སྐབས་སུ། ཡུལ་གང་ལ་སྦྱོར་བ་བྱེད་བཞིན་པ་དང་། མཐར་ཐུག་
ཐུབ་པ་དེའི་ཆེ་ཡུལ་གྱི་ལུས་ཆོས་ཅན། ལྟར་བ་དེ་དང་དེའི་ཡུལ་གྱི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ།
ལྟར་བ་དེ་དང་དེ་འབྱུང་བའི་ཡུལ་གྱི་ཡན་ལག་དངོས་ཡིན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་དག་སྦྱོང་གིས་
སྦྱོང་བའི་ལུས་ལ་རེག་པའི་སྦྱོར་བ་བྱས་ནས། ཡུལ་དེ་བྱད་མེད་ཏུ་མཆོན་གྱུར་ན། སྦྱོང་བའི་
ལུས་དེ་སྦྱོར་བའི་བྱེད་པ་པོ་དང་། བྱད་མེད་ཀྱི་ལུས་དེ་དངོས་གཞིའི་བྱེད་པ་པོ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་ཆེ་
སྦྱོར་བ་ལ་སྦྱོམ་པོ་དང་། དངོས་གཞི་ལ་ལྟག་མ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དམར་སྟོན་པ་གསུང་
མོད། ཞིབ་ཏུ་བྱེད་ན་དེ་འདྲ་དེ་མཐར་ཐུག་ཐུབ་པ་དང་ཏུས་མཉམ་ཏུ་མཆོན་གྱུར་པ་ཡིན་ན་ནི།

མཚན་ཕྱི་མ་ལ་བརྟེན་པའི་དངོས་གཞི་འོང་དོན་མེད་ལ། སྦྱར་བ་བྱེད་བཞིན་པ་མཚན་གྱུར་ན་ནི།
 མཚན་ཕྱི་མ་ལ་གང་ཡོད་ཀྱི་སྦྱར་དངོས་གཞིས་ཀ་འབྱུང་ངོ་། །ཡང་འགྲེལ་པ་ལས་དབེར་བརྗོད་
 གཞིས་པ་གསུངས་པ་ནི། བསད་བྱ་དེས་དག་བཙུམ་པ་མ་ཐོབ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་སྦྱར་བ་བྱས་
 བས། དེས་དག་བཙུམ་ཐོབ་པའི་ཆོ་གསོད་པར་བྱེད་ན་དག་བཙུམ་པའི་ལུས་དེ་སྟོག་གཙོད་པའི་
 ལམ་པ་དང་། མཚན་མེད་གཞིས་ཀའི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ལ་
 བོད་གཞན་དག་གིས་དགག་པ་མཛད་པ་ན། དེ་མི་འབྲས་དེ། བསྐྱར་འོག་དག་བཙུམ་པ་ལ་མིན། །
 ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་བས་སོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི་འགྲེལ་ཆོག་ལ་ཞིབ་ཏུ་མ་བརྟགས་པས་
 ཕྱོགས་སྒྲུབ་ནམ་མཁའ་ལངས་པའོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། སྦྱར་སོ་སོ་སྦྱེ་བའི་ཡུལ་ལ་སྦྱར་བའི་སྦྱར་བ་
 བྱས་ནས། དག་བཙུམ་པའི་ལུས་ལ་དངོས་གཞིའི་སྦྱར་བ་བྱས་ནས་མཐར་ཐུག་གྲུབ་པ་ལ་འཆད་
 དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་གཞི་ལས། དག་བཙུམ་པ་དེ་གསོད་པར་བྱེད་ན། ཞེས་བཤད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །ཡང་འགྲེལ་པར་བསད་བྱ་དག་བཙུམ་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཆོ། སྦྱར་བ་བྱས་འགྲོད་པ་
 དག་པོ་ལྟ་བུས་སྦྱར་བ་དེ་ལས་ཕྱིར་ལོག། དེའི་འོག་ཏུ་ཡུལ་དེར་དག་བཙུམ་པ་ཐོབ། སྦྱར་བ་སྦྱ་
 མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཤི་བར་གྱུར་ན་དག་བཙུམ་པའི་ལུས་དེ་སྟོག་གཙོད་པ་འབའ་ཞིག་གི་བྱེད་པ་པོ་
 ཡིན་གྱི། མཚན་མེད་པའི་ལས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེའི་སྒྲུབ་ཅི་བཞིན་
 པ་དེ་ཅུང་ཟད་དཀའ་བར་སྤང་ཡང་དོན་ནི། དག་བཙུམ་པའི་ཆ་ལ་འདུན་པ་ལོག་ཅིང་། གསོད་
 པའི་ཆ་ལ་མ་ལོག་པ་ལ་འཆད་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་སྟོག་གཙོད་ཀྱི་ལས་ལམ་དངོས་གཞི་ཡང་
 འབྱུང་བའི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟེན་གཅིག་ལ་འདུན་པ་བྱེད་ལོག་དེ་འདྲ་མི་སྤྱིད་དོ་སྦྱུ་ན་མ་
 ཡིན་ཏེ། དབེར་ན་དག་བཙུམ་པ་མི་གསོད་པའི་ཡིད་དམ་ཅན་འགའ་ཞིག་གིས། ཡུལ་དེ་དོན་ལ་
 དག་བཙུམ་པ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་མིན་པར་འདུ་ཤེས་ནས་བསད་པ་ལྟ་བུའོ། །འོ་ན་འགྲེལ་པ་མཁན་
 པོ་དངོས་གཞི་ལ་དོན་ཡན་ལག་ཡིན་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སྦྱར་སྟོག་གཙོད་ལམ་པའི་
 སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་འདུ་ཤེས་གཙོ་ཆེ་བའི་ལྷུང་བ་རྣམས་ལ་དོན་ཤེས་མཐུན་པའི་སྒྲོ་ནས་
 དོན་གཙོ་བོ་ཡིན་གྱི། དོན་དེར་འདུ་ཤེས་པ་མེད་ན་དངོས་པོ་ལ་དོན་དེ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས།
 དངོས་གཞི་ལ་དོན་གཙོ་ཆེ་བའི་གོ་དོན་དུ་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤིང་སྐྱམ་པོ་བཙན་པར་བྱའོ་སྦྱུ་

དུ་འདུ་ཤེས་ཏེ། མཚན་བསྟན་པ་ལས་མི་གི་བར་གྱུར་གྱི་སྒྱུར་དངོས་གཉིས་ཀ་ལ་ཉེས་མེད་དུ་
 འགྲེལ་བ་མཁན་པོ་བཞེད་པའི་བྱིར། འོ་ན་དངོས་གཞི་ལ་དོན་ཤེས་མཐུན་པའི་མི་ལ་མིར་ཤེས་
 པ་དང་། དག་བཙམ་ལ་དག་བཙམ་དུ་ཤེས་པ་སྟོག་གཙོད་ལམ་པ་དང་། དག་བཙམ་བསད་
 པའི་མཚམས་མེད་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ནམ་སྟམ་ན། དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་
 ཡུལ་འདི་ནི་མི་འམ་དུད་འགོ་འམ་དག་བཙམ་པའམ་སོ་སོ་སྟེ་པོ་གང་ཡིན་གྱི་རུང་། བསད་པར་
 བྱའོ་སྟམ་དུ་རྟེན་ངེས་པར་བཟུང་སྟེ་བསད་པ་ལས་མཐར་ཐུག་སུ་གི་ཡང་། དོན་ཤེས་མཐུན་པར་
 འབྱུང་བར་བཞེད་པའི་བྱིར། ཡང་སུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་དེའི་ཆེ་ཞེས་སོགས་གྱི་མདོ་འདི། ལྟར་བ་
 འབྱེན་པ་པོའི་ལུས་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་ལ་སྦྱར་ནས་འཆད་པ་ནི་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲ་དེ་
 གོང་དུ་མཚན་གྱི་སྐབས་དེར་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། མདོ་བཞི་པོ་འདི་ཡུལ་
 ལ་དོགས་པ་གཙོད་པ་ཡིན་པར་འགྲེལ་བ་མཁན་པོ་མཐའ་དག་གིས་ལུང་གི་ལུང་དངས་ནས་
 གསལ་བར་བཤད་པའི་བྱིར་རོ། །ཡང་སུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་བ་མཁན་པོའི་
 འདོད་པ་འགོག་པ་ན་གཙུག་ལུད་ཅན་གྱིས་པ་དག་བཙམ་དུ་མ་ཤེས་གྱིང་། བསད་ན་མཚམས་
 མེད་གཉིས་སྟེ་བར་བཤད་པ་དེ་ནི་འགྱོད་པ་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུང་པ་དང་། ཡང་
 རྟེན་ངེས་པར་བཟུང་བ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པ་ལུང་ཁུ་བ་ལས། མི་ལ་མི་མ་ལགས་པའི་འདུ་ཤེས་
 བརྒྱམ་ན་ཅིར་འགྱུར། ཉེས་པ་སྟོམ་པོའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། མདོ་ལུང་གཉིས་ཀ་ལས་དེར་
 འདུ་ཤེས་པས་སོ། །ཞེས་མི་ལ་མིར་ཤེས་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པར་བཤད་པའི་བྱིར། ཞེས་
 གསུངས་པ་དེ་དག་གྱིང་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བཅས་ལྡན་དག་སྟོང་གིས་པ་དང་དག་བཙམ་པའི་
 གཞི་མཐུན་བསད་ན་མཚམས་མེད་གཉིས་དང་། སྟོག་གཙོད་ལམ་པ་སྟེ་གསུམ་ལས་གང་མི་
 བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་བརྟགས་ན་འཛིག་པའི་བྱིར་དང་། གསུམ་ཀ་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་གི་རྩི་བ་
 རྣམ་པར་བཞག་པའི་བྱིར་དང་། དེ་གསུམ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡུལ་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་དགོས་ན། རི་སྐད་དུ།
 གཞི་གཙུག་ལ་དུ་མ་ཉིད་བཅས་པ་ལ་ནི། རི་སྐད་པ་དེ་སྐད་གྱི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་
 བའི་མདོ་དང་འགལ་བའི་བྱིར་དང་། སྟོག་གཙོད་ལམ་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་མི་ལ་མིར་ཤེས་པ་ཡན་
 ལག་ཏུ་དགོས་ན། རི་སྐད་དུ། འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་རྣམ་པ་བརྟེན་པ་བསད་པ་ལ་ཡང་། ཞེས་པའི་

མདོ་དང་འགལ་བའི་བྱིར་དང་། ལུང་ལས་མིའི་མངལ་དུ་དུད་འགྲོ་བསད་བ་ལས་ལུང་བྱེད་དུ་
གསུངས་བ་དང་འགལ་བའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ནི། འགྲོ་བ་གཞན་དུད་འགྲོ་སོགས་ལ་སྐྱེས་པའི་མི་ནི་ཆོས་ཅན། རང་མིའི་
འགྲོ་བ་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། མིར་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གྱིས་འཕངས་ཤིང་། མིའི་སྐྱེ་
མཆེད་དང་ལྡན་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་འདི་ལྟར། དེ་ལྟ་བུའི་འགྲོ་བ་དེ་མི་ཡིན་ན་མི་གསོད་ཅིང་།
མི་མ་ཡིན་ན་གསོད་པར་དམ་བཅས་པ་ལས་སྐབས་གཞན་དུ་སྐྱེ་མཆོན་ལྟར་སྒྲུང་ལ་བརྟེན་ནས།
མི་མ་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་ཏེ་བསད་བ་ལས། ཤི་བ་དེའི་ཆེ་དངོས་གཞི་ལ་ཕམ་བ་མི་འབྱུང་སྟེ།
དོན་ཤེས་མཐུན་པ་མེད་པའི་བྱིར། ཡང་དེ་འདྲའི་འགྲོ་བ་པ་དེ་ལ། བཅས་ལྡན་དག་སྤྲོད་གིས་
མིའམ་དུད་འགྲོའམ་གང་ཡིན་གྱིང་རུང་བསད་པར་བྱའོ། །སྐྱམ་དུ་ངེས་པར་བཟུང་བའི་སྒྲོ་ནས་
བསད་བ་ལས། ཤི་བ་དེའི་ཆེ་སྒྲོག་གཅོད་གྱི་ཕམ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆེ་དངོས་གཞི་ལ་
མི་ཤི་བ་གང་ཞིག་ ཡིད་གཉིས་ནི་འདུ་ཤེས་དང་འདྲ་བ་ཡིན་པས་དོན་ཤེས་མཐུན་པ་ཡང་ཡོད་
པའི་བྱིར། མདོ་འདི་ནི་ཡུལ་མི་ཡིན་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པའི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ཐམས་ཅད་ལ་
སྒྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། མིའི་འགྲོ་བ་པ་གང་ཞིག་ །སྐྱགས་དང་སྐྱན་ལ་སོགས་པའི་མཐུ་ལས་འགྲོ་
བ་གཞན་ལྟ་འམ་དུད་འགྲོ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་པར་བརྟེན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། རྟེན་ངེས་པར་བཟུང་
བའི་སྒྲོ་ནས་བཅས་ལྡན་དག་སྤྲོད་གིས་སྤྲོད་བསད་བ་ལ་ཡང་ཕམ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། མིའི་
འགྲོ་བ་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་མིན་པའི་བྱིར། མདོ་འདིའི་མཐའ་བཅད་པ་ནི་སྒྲོག་གཅོད་ཕམ་པའི་སྐྱེ་
དོན་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ལས་ཤེས་སོ། །མདོ་འདི་ནི་སྒྲོག་གཅོད་གྱི་སྐབས་གྱི་ལུང་བ་རྒྱུས་དང་
སྒྱུར་བ་ཡིན་གྱི། མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་སོགས་གཞན་དང་མི་སྒྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདུལ་བ་འཛིན་
པ་གསུངས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་གནས་སྐབས་ལས་གཞན་ཐོབ་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་ནི་ཆོས་ཅན།
སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་ལ་སྒྱུར་བ་བྱས་པ་དེ་སྤྲོད་གྱི་རྟེན་ལ་མཐར་ཐུག་ཏུ་མི་འགྱུར་བས་མ་བྱུང་སྟེ།
སྒྲུར་གྱི་རང་གི་ལུས་རྟེན་དེ་ལས་གཞན་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་ལ་

གསོད་པའི་སྒྲིབ་པ་བྱས་ནས། སྒྲིབ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་དེ་དག་བཅོམ་པ་ཐོབ་པའི་ཆེ་གི་བ་ལྟ་
བུའོ། །འདི་ལ་ཡང་སྒྲིབ་པའི་དུས་སུ་དག་བཅོམ་པ་མི་གསོད་པའི་ངེས་པ་ཡོད་ན། དངོས་གཞི་
ལ་མཆོམས་མེད་མི་འབྱུང་ལ་སྒྲིབ་པའི་དུས་སུ་བྱེ་གསལ་མེད་པར་མཆོན་བསྐྱེད་པའི་འོག་ཏུ་
འདིས་དག་བཅོམ་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཀྱང་བྱའོ། །བསད་པར་བྱའོ་སྐྱམ་ན་ནི་དངོས་གཞི་ལ་
མཆོམས་མེད་ཀྱང་འབྱུང་སྟེ། དེ་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་གི་ཕྱི་བ་ཆང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རི་རྒྱུད་དུ།
བསྐྱེད་འོག་དག་བཅོམ་པ་ལ་མིན་ཞེས་པ་ཡང་སྒྲིབ་པའི་དུས་སུ་དག་བཅོམ་པ་མི་གསོད་པའི་ཡི་
དམ་ཡོད་པ་ལ་བསམས་པ་ཡིན་གྱི། བྱལ་བ་བཟུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་དུ་ན་མདོ་འདི་ཉིད་
ཀྱིས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལྟར་བ་ཐ་དད་སྒྱེ་བའི་རྒྱལ། དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་རོ། །དང་པོ་ལ་བསྐྱབ་
རྒྱུན་ཐ་དད་ཀྱི་ལྟར་བ་ཐ་དད་བསྐྱེད་པའི་རྒྱལ་དང་། ཀྱན་སྒྲོང་གི་རྒྱུན་ཐ་དད་ཀྱིས་དང་། བཅས་
རིགས་ཐ་དད་ཀྱིས་དང་། ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱུ་རིགས་ཐ་དད་ཀྱིས་དང་། གཞི་དང་སྒྲིབ་པ་ཐ་
དད་ཀྱིས་ལྟར་བ་ཐ་དད་པ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བཅས་ལྟན་དག་སྒྲོང་ཆོས་ཅན།
ལྟར་བ་གཅིག་ལྟོགས་པར་བསྐྱེད་པ་ལ་མེད་མི་རུང་གི་སྒྲིབ་པ་ནས་མཐར་ཐུག་གི་བར། བསྐྱབ་
རྒྱུན་གཅིག་ལ་ལྟོགས་པ་དགོས་ཏེ། ཉེས་པ་དེ་མེད་པ་ཁྱིམ་པར་བབས་ནས་སྒྲར་ཡང་དག་སྒྲོང་
དུ་འོངས་པ་ནི། བསྐྱབ་རྒྱུན་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཀྱིས་བར་དུ་ཆོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དག་སྒྲོང་གི་ལོ་
དུག་གི་ནང་དུ་མ་གནང་བའི་སྟན་གཉིས་པ་ཞིག་བྱེད་པར་བརྩམས་ནས། མ་ཟིན་པའི་བར་དེར་
ཁྱིམ་པར་བབས། སྒྲར་ཡང་བསྐྱེད་པ་ལྟོགས་ཏེ། སྒར་གྱི་སྟན་ཟིན་པར་བྱས་ན། སྒྲ་བྱེ་གཉིས་
ཀ་སྟོམས་ནས་ལྟར་བ་ཡོངས་ལྟོགས་གཅིག་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི།
བཅས་ལྟན་དག་སྒྲོང་ཆོས་ཅན། ལྟར་བ་གཅིག་ལྟོགས་པར་བསྐྱེད་པ་ལ་མེད་མི་རུང་གི་སྒྲིབ་པ་
ནས་མཐར་ཐུག་གི་བར་བསམ་པའི་རྒྱུན་གཅིག་ལ་ལྟོགས་པར་དགོས་ཏེ། དང་པོར་བརྩམས་
ནས་བར་དུ་བསམ་པ་ཐག་པས་བཏང་། སྒྲར་ཡང་དེ་བྱེད་པར་བརྩམས་པ་ནི་བསམ་པའི་རྒྱུན་ཐ་
དད་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་ཆོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྒར་ཁང་པ་ཆོད་ལྟག་གི་སྒྲིབ་པ་བརྩམས། བར་
སྐབས་སུ་བསམ་པས་བཏང་། སྒྲར་ཡང་ཀྱན་སྒྲོང་གཞན་གྱིས་སྒར་གྱི་འཕྲོ་ཟིན་པར་བྱས་པ་ལྟ་

བུའོ། །མདོ་འདི་གཉིས་ནི་རྒྱན་ལྷན་གྱི་ལྷང་བ་དེའང་ཡལ་ཆེ་བ་ལ་སྦྱར་རོ། །དེ་བས་ན་ཉིས་པ་
 དེ་ཕྱིར་བཅོས་བྱས་པའི་ཆོ། སྦྱར་གྱི་སྦྱར་བའི་ལྷང་བ་དེ་དང་། ཕྱིས་དངོས་གཞི་ལ་ལྷང་བ་ཡོད་
 མེད་གཉིས་ལས། ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ཕྱིར་བཅོས་སོ་སོར་དགོས་པའི་དོན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི།
 གཞི་གཅིག་ལ་བསྐྱབ་པ་དུ་མ་ཉིད་བཅས་པ་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། ཉིས་པ་གཅིག་ཁོ་ནའི་གཞི་མ་ཡིན་
 ཏེ། བཅས་རིགས་ཇི་སྟེད་པ་དེ་སྟེད་དང་འགལ་བའི་ཉིས་པ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བཅས་
 ལྷན་དགོས་སྟོང་གིས་དུས་རུང་གི་ཟས་གསོག་འཛོག་ཅན་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པ་ཕྱི་དོ་ཟས་པ་ལྟ་བུའོ། །
 བཞི་པ་ལ། ཆ་དང་ཆ་ཅན་སྦྱར་བ་དང་། དག་དོན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། ལྷང་བ་ནི་རིགས་
 གཉིས་ཏེ། ཆ་ཅན་གྱི་དང་། ཆའི་འོ། །དང་པོ་ནི། དམ་ལྷག་ལྷ་བྱ་ལྷང་བ་ལྷི་བ་རྣམས་སོ། །
 གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཆ་མཐུན་གྱི་ཆ་དང་། ཆ་ཤས་གྱི་ཆའོ། །དང་པོ་ནི་མི་ཆངས་སྟོང་གྱི་ཆ་
 མཐུན་འབྱིན་པ་དང་རིག་པ་ལྟ་བུ། མ་བྱིན་ལེན་གྱི་བྱིན་འཕྲོག་དང་། དངོས་སྦྱར་ལྟ་བུ་དང་།
 སྟོག་གཅོད་གྱི་དུད་འགོ་གསོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། བརྒྱན་སྒྲིའི་གཞི་མེད་སྦྱར་འདེབས་ལྟ་བུའོ། །
 གཉིས་པ་ནི་དམ་པ་སོ་སོའི་སྦྱར་བ་དང་། སྦྱར་བའི་སྦྱར་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ལ་
 ཆ་དང་ཆ་ཤས་སྦྱེ་བ་དངོས་དང་། དམིགས་བསལ་གྱི་དཔེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱའི་
 ཀྱན་སྟོང་མི་ཆངས་པར་སྦྱོད་འདོད་གྱི་བྱད་མེད་ལ་རིག་པའི་ལྷང་བ་ནི་ཆོས་ཅན། མི་ཆངས་པར་
 སྦྱོད་པའི་ལྷང་བ་དེར་གཏོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དའི་ཆ་ཤས་གྱི་ལྷང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་རྒྱའི་ཀྱན་
 སྟོང་རིག་པའི་ལྷག་མ་སྟོང་བྱེད་གྱིས་སྦྱང་བའི་བྱད་མེད་ལ་རིག་པའི་ལྷང་བ་ནི་ཆོས་ཅན། མི་
 ཆངས་སྦྱོད་གྱི་ལྷང་བར་གཏོགས་པ་ཡིན་ཏེ། མི་ཆངས་སྦྱོད་དའི་ཆ་མཐུན་གྱི་ལྷང་བ་དེར་
 གཏོགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་རྒྱའི་ཀྱན་སྟོང་གང་ཡོད་པ་དའི་ལྷང་བ་ཡང་དེར་ངེས་
 གསལ་ཞེ་ན། རྒྱའི་ཀྱན་སྟོང་མི་ཆངས་སྦྱོད་གྱིས་ཀྱན་སྟོང་གིས་ཀྱན་ནས་སྦྱང་བའི་ལྷང་བ་ཡིན་ན།
 མི་ཆངས་སྦྱོད་གྱི་ལྷང་བ་ཡིན་པས་མ་བྱེད་ལྟེ། རྒྱའི་ཀྱན་སྟོང་མི་ཆངས་སྦྱོད་གྱི་བསམ་བསམ་ཁུ་བ་
 ལྷང་བ་ཐམས་ཅད་ལ། དུས་གྱི་ཀྱན་སྟོང་གི་དབང་གིས་དགོ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་བ་འགའ་
 ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ངེས་གསལ་ཞེ་ན། མཐའ་ཡམ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ངེས་པ་རྣམས་ནི་མ་
 གཏོགས་སོ། །དེ་ཡང་རྒྱའི་ཀྱན་སྟོང་ལ་བྱད་པར་མེད་ཀྱང་ལམ་གསུམ་ཉམས་པ་དང་མ་ཉམས་

པའི་དབང་གིས་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་ཐ་དད་དུ་བྱུང་བའོ། །ལམ་ཉམས་པ་ལྟ་བུར་ཡང་དུས་ཀྱི་ཀུན་
 སྒྲོང་ཁུ་བ་དབྱུང་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་མ་སྐྱེས་ན་ནི། མི་ཚངས་སྤྱད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་རྣམ་པའི་སྒྲོམ་
 བོ་ལས་མ་འདས་སོ། །མདོར་ན་མདོ་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཆ་མཐུན་གྱི་ལྷ་མོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀུན་སྒྲོང་གི་
 སྒྲོ་ནས་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པ་དང་། དེ་ཡང་སྤྱོད་པའི་ཆེ་རྒྱའི་ཀུན་སྒྲོང་གཙོ་ཆེ་བ་དང་། མཐར་
 ཐུག་གི་ཆེ་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་གཙོ་ཆེ་བར་བསྟན་ནོ། །ལྷ་པ་ལ་སྤྱོད་པ་ཐ་དད་ཀྱིས་ལྷ་མོ་བ་ཐ་དད་
 སྐྱེས་པའི་ཚུལ་དང་། གཞི་ཐ་དད་ཀྱི་ལྷ་མོ་བ་ཐ་དད་སྤྱད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བྱ་བ་དུ་
 མའི་འབྲས་བུ་ལྷ་མོ་བ་གཅིག་རྣམ་པར་མི་བཞག་སྟེ་སྤྱོད་པའི་རྒྱན་ཐ་དད་ཀྱིས་བར་དུ་ཆོད་ན་ལྷ་མོ་
 བ་གཅིག་གི་རྒྱར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མདོ་འདི་ནི་དགེ་སྒྲོང་གི་ལྷ་མོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱོད་རོ། །
 གཉིས་པ་ལ་གཞི་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། འབྱུང་གྱུར་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཁང་
 པ་ཆོད་ལྷག་ལྷ་མོ་བྱེད་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་ལ། རང་གིས་འཕྲོ་ཐོན་པར་བྱས་པའི་ལྷ་མོ་བ་ནི་ཆོས་
 ཅན། ཁང་པའི་ལྷག་མ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པའི་ལྷ་མོ་བ་མིན་ཏེ། བྱེད་སྒྲོམ་པོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འདིས་ནི་ཆོས་ཅན་བཅུ་དགུ་ལ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། ཁང་པ་ཁང་ཆེན་བྱུར་འཇུག་དང་། །
 སྤོན་བལ་འབའ་ཞིག་ཆ་གཉིས་དང་། །དུག་དང་བལ་མེལ་ཐ་ག་གཉིས། །རིམ་ལྷག་བཟོ་བྱེད་
 ཁབ་རལ་བདུན། །ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁན་མ་ཐོ་བན་སྤྱད་པས་སྤྱོད་པ་བཏབ་པའི་ཆ་
 ཉིད་ཀྱི་ལྷ་མོ་བ་ཆོས་ཅན། ལྷག་མ་དངོས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་ན་སྤྱད་པའི་ལྷ་མོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དཔེར་ན་ཕམ་པས་སྤྱོད་པ་བཏབ་ན་ལྷག་མ་དང་། ལྷག་མས་སྤྱོད་པ་བཏབ་ན་ལྷ་མོ་བྱེད་དང་།
 དེ་དང་སོར་བཞགས་ཀྱིས་བཏབ་ན་ཉིས་བྱས་དང་། དེས་དེ་བཏབ་ན་ཉིས་བྱས་སྤོར་འགྱུར་བ་
 བཞིན་ནོ། །

བཞི་པ་བསམ་པའི་ཡན་ལག་ཞར་བྱུང་དང་བཅས་པ་ལ། སྤྱོད་བཏབ་པ་དང་། དམིགས་
 ཀྱི་བསམ་པ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷ་མོ་བ་སྟེ་ལྷ་མོ་སྤྱོད་པས་སུ་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐེ་ཆོས་ཟ་བས་
 ཞུགས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཆོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བསམ་པའི་ཡན་ལག་དང་
 བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཞི་དེ་མི་ཡིན་མིན་ཐེ་ཆོས་ཟ་བཞིན་དུ་གང་ཡིན་ཡང་བསམ་
 པར་བྱའོ་སྟུམ་དུ། རྟོན་ངེས་པར་བཟུང་བའི་སྒྲོ་ནས་བསམ་ན། གཞི་དེ་མི་ཡིན་ན་ཕམ་པ།

དུང་འགྲོ་ཡིན་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའོ། །མདོ་འདི་ནི་དངོས་གཞི་ལ་དོགས་པ་བཅད་པ་
 ཡིན་ཏེ། ཐེ་ཚོམ་ཙམ་གྱི་སྒོ་ནས་དོན་ཤེས་མཐུན་ན་ཡང་། གཞི་རིམ་བའི་ལྷུང་བ་འབྱུང་བར་
 བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་སྒྱུར་བ་ལ་ཡང་དོན་ཤེས་མཐུན་པ་དགོས་སམ་སྒྲུམ་ན།
 སྒྱུར་བའི་ལྷུང་བ་ལ་ནི་ཚོས་ཅན། དེ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདུ་ཤེས་རྒྱུང་བ་ཁྱོད་གྱི་ཡན་ལག་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཤིང་སྒྲུམ་པོ་ལ་མིར་འདུ་ཤེས་ཏེ་གསོད་པའི་བསམ་བསམ་མཚོན་
 བསྟན་ན། སྒྱུར་བ་ལ་མི་གསོད་པའི་སྒྲུམ་པོ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །ཐེ་ཚོམ་བྱ་བས་ཞུགས་པ་ནི་
 ཞེས་པ་ལས་འབྲེས་ནས། དོན་ལ་མིར་གནས་པ་ལ། མིར་འདུ་ཤེས་ཏེ་བསད་པ་ཙམ་གྱིས་དོན་
 ཤེས་མཐུན་པ་འབྱུང་བའི་བྱ་བ་ལོད་དམ་ཞེ་ན། གང་ཞེས་ལྟས་བྱིན་ལྟ་བུ་གཞི་ངེས་པ་ཅན་
 གསོད་པར་བསམ་པ་ལ་ནི་ཚོས་ཅན། འདུ་ཤེས་སྒྱི་མ་འབྲུལ་བ་ཙམ་གྱིས་ཚོག་པ་མིན་ཏེ། ལྟས་
 བྱིན་དེ་ཉིད་བསད་པའི་སྒོ་ནས། འདུ་ཤེས་བྱེ་བྲག་རྒྱུ་ལ་འབྲུལ་བ་གཅིག་ཀྱང་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 དཔེར་ན། ལྟས་བྱིན་གསོད་པར་བསམ་པ་ལས། མཚོད་སྒྱིན་བསད་ན་སྒྱུར་བ་ལ་སྒྲུམ་པོ་དང་།
 དངོས་གཞི་ལ་ལྷུང་མེད་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །འོ་ན། བསམ་སམ་པ་ལ་ནི་དེ་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་དེ་ཡང་
 དེར་ངེས་སམ་ཞེ་ན། མི་ཚངས་པར་སྒྱུད་པ་དང་། བྱ་བ་འབྱིན་པ་གཉིས་ལ་ནི་ཚོས་ཅན། གང་
 བསམ་སམ་པ་དེ་ཉིད་ཡན་ལག་ཡིན་པར་མ་བྱེད་དེ། མ་བསམ་སམ་པ་ཡང་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེ་བཞིན་དུ་མི་བདེན་པ་རྩུན་དུ་སྒྲུབ་པའི་ལམ་པ་ལ་ནི་ཚོས་ཅན། ཉན་པ་པོ་ཡང་གང་བསམ་སམ་པ་
 དེ་ཉིད་ཡན་ལག་རྒྱ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མ་བསམ་སམ་པའི་ཉན་པ་པོ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་ཁྱོད་གྱི་
 ཡན་ལག་རྒྱ་རུང་བའི་ཕྱིར། ཞར་བྱུང་ནི་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་དང་དུ་སྒྲུང་དུ་རུང་བ་ཉིད་ནི་ཚོས་
 ཅན། དོན་ཤེས་མི་མཐུན་ཡང་མི་ཚངས་སྒྱུད་གྱི་ཡུལ་དུ་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། འབྲིག་པ་བསྟན་པའི་
 ཕྱིར། མཐུ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ལྷུང་བ་ཡན་ལག་གི་སེལ་བ་སོ་སོའི་དབྱེ་བ་ལ། དབང་དུ་བྱེད་པའི་མདོ་དང་། སོ་སོའི་
 དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འོག་མ་དག་ལ་ནི་ཚོས་ཅན། ཡན་ལག་རྒྱ་བཞག་པ་རྒྱམས་ཚང་བ་ལས་
 གཞན་ལ་ལྷུང་བའི་དངོས་གཞི་བསྒྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡན་ལག་མ་ཚང་ན་ན་སྒྲུད་པ་ཉིད་སྒྱེད་པའི་
 ཕྱིར། ཡན་ལག་འགའ་ཞིག་ཚང་དུ་མ་མ་ཚང་བ་ལ་ནི་ཚོས་ཅན། དེ་བས་ཀྱང་ཆེས་ན་སྒྲུད་གྱི་རྒྱ

ཡིན་ཏེ། ལྷ་བ་དངོས་གཞི་བསྐྱེད་པ་ལ་དགོས་པའི་ཡན་ལག་དུ་མ་མ་ཚད་ཞིང་། གཅིག་ཙམ་
ཚད་བའི་ཕྱིར། མི་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པའི་ལྷ་བ་ལ། དུད་འགོ་ཡན་ལག་ཏུ་བྱས་པ་ལ་ཡང་
ཆོས་ཅན། རྟགས་ཆོས་སྣ་མ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། ཡུལ་གྱི་ཡན་ལག་ །བསམ་པའི་ཡན་
ལག་ །མཐར་ཐུག་གི་ཡན་ལག་ །སྦྱར་བའི་ཡན་ལག་གོ་ །དང་པོ་ལ། ཡུལ་སེམས་ཅན་ལ་
བརྟེན་པ་དང་། སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་བརྟེན་པའོ། །

དང་པོ་ལ། རེག་པ་དང་། ཐ་སྙད་སྦྱི་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེད་པ་དང་། བྱིས་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་བསྐྱེད་པ་དང་། རབ་བྱུང་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡུལ་བྱུང་མེད་མུ་
འབྲུལ་གྱི་ཆོས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཅན། རེག་པའི་ལྷག་མ་མ་ཡིན་པའི་བྱུང་མེད་སྦྱི་སྦྱིད་
གྱི་ལྷ་བ་བརྒྱམས་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
རེག་པའི་ལྷག་མ་དང་ཡམ་པ་དངོས་གཞི་ཆོས་ཅན། རེག་བྱ་རེག་བྱེད་གཉིས་ཀའི་ལུས་མ་ཉམས་
པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ཏེ། དེ་ཁྱོད་གྱི་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ག་ག་ཆེལ་བྱེད་
པའི་ལྷ་བ་དངོས་གཞི་ཡང་ཆོས་ཅན། རྟགས་ཆོས་སྣ་མ་བཞིན་ནོ། །སེན་མོ་ངོས་དང་། ཤ་
མེད་པའི་རུས་པ་དང་། སྦྱ་དག་ནི་ཆོས་ཅན། རེག་པའི་ཡམ་ལྷག་དང་། ག་ག་ཆེལ་བྱེད་པའི་
ལྷ་བ་བྱེད་དངོས་གཞི་བསྐྱེད་པའི་ཡུལ་དུ་མི་རུང་སྟེ། གཞན་ལུས་ཉམས་པ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཐ་སྙད་སྦྱི་སྦྱིད་ལ། དངོས་དང་། སེལ་བ་དང་། རེག་པ་དང་འདྲ་བར་སྟོན་
པའོ། །དང་པོ་ནི། མིའི་འགོ་བ་པ་ཐ་སྙད་ལྷ་དང་ལྷན་པ་ནི་ཆོས་ཅན། ཐ་སྙད་དུ་བྱ་བའི་ལྷ་བ་
བརྒྱམས་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། དེ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐ་སྙད་ལྷ་ནི། མི་
ཡིན་པ། སྦྱ་ཤེས་པ། རོན་གོ་བ། ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་མ་རིང་དང་མཚན་གཉིས་པ་
མ་ཡིན་པའོ། །གཉིས་པ་སེལ་བ་ནི། མིའི་འགོ་བ་པ་ཡིན་ཡང་རང་བཞིན་ཉམས་པ་སྦྱོ་བ་
སྟགས་ནི་ཆོས་ཅན། ཐ་སྙད་དུ་བྱ་བའི་ལྷ་བ་བརྒྱམས་གྱི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ཏེ། བྱ་བ་དང་བྱ་བ་མ་
ཡིན་པའི་སྟོ་རང་བཞིན་དུ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་མི་ཡིན་ཡང་མ་རིང་དང་། མཚན་
གཉིས་པ་དག་ནི་ཆོས་ཅན། དེའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་ཉམས་པ་དེ་དང་ལྷན་པ་ཉིད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། །གསུམ་པ་ནི། རེག་པའི་ཡམ་ལྷག་ཆོས་ཅན། ཐ་སྙད་སྦྱི་སྦྱིད་གྱི་ལྷ་བ་དང་།

འདྲ་སྟེ། མི་ཡིན་པ་དང་། བསམ་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱི་ཞེས་པ་ནི་ངེས་པར་བཟུང་བ་སྟེ། རེག་པའི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ནི་ཐ་སྟོད་ཀྱི་
བསྐྱབ་པའི་གཞི་དང་འདྲ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། རོ་བོ་འདྲ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ཡུལ་གྱི་རེག་པ་
ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་ཡིན་ལ། ཅིག་གོས་ནི་ཐ་སྟོད་དག་ཏུ་སྦྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་པའི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་། མ་ཆགས་པ་དང་། ཉམས་པ་ལ་ནི་
ཆོས་ཅན། བྱིམ་པ་སྦྱི་བསྐྱེད་ཀྱི་ལྷུང་བ་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དངོས་གཞི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ཏེ།
ཕྱེད་ཉིད་བྱིམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་རབ་བྱུང་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེད་པ་ལ། ཕྱི་རོལ་པའི་རབ་བྱུང་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེད་
པ་གཉིས། བྱང་པའི་རབ་བྱུང་སྦྱི་ལས་བསྐྱེད་པ་སྐྱེད་པ་དང་། ཕྱི་དྲོ་གོང་དུ་འཇུག་པ་གཉིས།
དག་ཚུལ་ལ་བརྟེན་པ་དག་ཚུལ་བསྟོལ་བ་བསྐྱེད་པ་རྣམས་བཤད་ཀྱང་། འདིར་སྐབས་སུ་བབ་པ་
བསྟོན་པར་ཚོགས་པ་སྦྱི་བསྐྱེད་ཀྱི་ལྷུང་བ་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་སུ། དག་སྟོང་དང་དག་སྟོང་མ་བསྟོན་
པར་ཚོགས་པ་ཅན་མ་ཉམས་པ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཅན། དག་སྟོང་མ་མས་བསྐྱེད་པའི་བསྐྱབ་པ་དག་ལ་
ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། དེའི་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚོགས་པ་སྦྱི་བསྐྱེད་ཀྱི་ལྷུང་བ་
རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་རང་གི་ཕྱོགས་ཉིད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པའི་ལྷུང་
བ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཡུལ་དག་སྟོང་དེ་མཆོན་དང་ལྡན་པ་རང་ཕྱོགས་སུ་བས་བྱངས་པ་དག་གི་སྟོ་
ནས་མཐུན་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ཏེ། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་
དག་སྟོང་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་འདིར་གཏོགས་པ་ལ་བྱིམ་པ་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ལ་ནི་ཆོས་ཅན།
དངོས་གཞིའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་ཅན་ཉིད་ཀྱི་བས་ཀྱང་ན་སྦྱད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པས་བསྐྱེད་པ་ནི། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་རྣམས་ལྷུང་བ་བྱེད་དང་།
ཆོས་གོས་དང་སོགས་པས་བསྐྱེད་པའི་ལྷུང་བ་དག་ལ་ཆོས་ཅན། རྣམ་དེ་རུང་བ་ཉིད་དང་ཆོད་
དང་ལྡན་པ་སོགས་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཆོང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར།

གཉིས་པ་བསམ་པའི་ཡན་ལག་ནི། རང་གི་དོན་ཉིད་ཡིན་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པའི་

བཞི་པ་སྒྲིབ་པའི་ཡན་ལག་ལ། དངོས་དང་། ཞར་ལས་བྱུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་སྒྲིབ་པ་
བཅོལ་ཡང་རྫོགས་པ་དང་། རང་ཁོ་ནས་བྱེད་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། གསོད་པ་དང་རང་གི་
དོན་དུ་རྒྱ་པ་ལ་ཆོས་ཅན། བཅོལ་བྱའི་ཡུལ་སྤྱི་ཤེས་པ་ཡན་ལག་ཏུ་མི་དགོས་ཏེ། ལྷགས་པ་ལ་
བཅོལ་བས་ཀྱང་དོན་དེ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་
ཤུ་ཅུ་བདུན་ལ་སྤྱི་ཤེས་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ཞེས་པའོ། །དེ་ཡང་སྒྲིབ་བྱེད་མ་གཏོགས་པ་གཞན་
རིན་པོ་ཆེ་ལ་རེག་པ་སོགས་ནི་ཤུ་ཅུ་གྲག་པོ་རྣམས་ལ་རང་གི་དག་མཚན་ཉིད་དུག་ལྡན་གྱིས་
མངོན་སུམ་དུ་བསྐྱོས་པ་ཉིད། བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ཡིན་ཏེ། གསུམ་རྒྱུད་ལྟ་བུས་བྱེད་དུ་བཅུག་ན་
དགག་བྱ་མི་རྫོགས་པས་སེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། །གཉིས་པ་རང་ཁོ་ནས་བྱ་དགོས་པ་ནི།
ལུས་ཁོ་ནའི་བྱེད་པ་ཅན་དང་། དག་ཁོ་ནའི་བྱེད་པ་ཅན་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་རྣམ་འབྱེད་
དུ་བཤད་ཟིན་ལ། གཉིས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། དག་སྒྲོང་རང་གི་བྱེད་པ་པོ་དག་གིས། ཆེད་དུ་བྱ་
བ་བདག་ཉིད་དང་འབྲེལ་བར། བསམ་པའི་དོན་དེ་མངོན་སུམ་དུ་གསལ་པོར་སྤྱོད་པ་དགོས་ཏེ།
དེ་དེའི་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཞར་བྱུང་ནི། སྒྲོམ་པ་ཡང་དག་པར་
ལེན་པར་བྱེད་པ་དག་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། སྤྱི་ཤེས་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་མིན་ཏེ། སྤྱི་ཤེས་པ་
དེར་མ་ཟད་སྤྱི་མི་ཤེས་ཀྱང་དོན་གོ་བ་དེ་བྱོད་དུ་རུང་བ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་ཤེས་དོན་གོ་དེ་ནི་ཆོས་
ཅན། ལྷུང་བ་འཆབ་པ་དང་མཐོལ་བའི་སྒྲོད་ཡིན་ཏེ། དེ་བྱོད་ཀྱི་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གིས་ནི་རྣམ་འབྱེད་དུ་གཏོགས་པ་པལ་ཆེ་བ་ཞུ་བས་གཏན་ལ་པལ་ནས་སྒྱིར་

བསྟན་པ་རྣམས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ཉམས་སྤྱད་ཕྱེད་ལྔ་པའི་ཚུལ་བྱིས་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། གཞུང་གི་དོན་
 བོ། །དང་པོ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་གཞི་ཞེས་བྱ་ན། པ་རུ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱུ་ལས་རྟེན་བྱེད་པས་ན་དེ་ཞེས་
 བྱེད། །གང་གི་ན། བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་ལོ། །དབྱེན་བཅུ་བདུན་སྟེ། རི་སྐད་དུ་ལུང་གཞི་ལས།
 རབ་བྱུང་གསོ་སྦྱང་གཞི་དང་ནི། །དགག་དབྱེད་དབྱར་དང་གོ་ལྷགས་དང་། །སྤྱན་དང་གོས་དང་སྤྱ་
 བརྒྱད་དང་། །གོ་ལྷགས་བེ་དང་ལས་ཀྱི་གཞི། །དམར་སེར་ཅན་དང་གང་ཟག་དང་། །སྦྱོང་དང་
 གསོ་སྦྱང་བཞག་པ་དང་། །གནས་མལ་དང་ནི་ཚུད་པ་སྟེ། །དགོ་འདུན་དབྱེན་རྣམས་བསྟུས་པ་
 ཡིན། །ཞེས་བཅོ་བརྒྱད་གསུངས་ལ་གོ་ལྷགས་བེ་པའི་གཞི་དང་། དམར་སེར་ཅན་གྱི་གཉིས་
 གཅིག་དུ་བསྟུས་ནས་ཕྱིར་བཅོས་པའི་གཞི་ཞེས་བྱེད། །གང་ཟག་ཅེས་པ་ནི་དུས་དང་དུས་མ་ཡིན་
 པ་བསྟུས་པ་འབྱུང་བའི་གཞི་ལོ། །སྦྱོང་དང་ཞེས་པ་ནི་སྤྱུ་གཞན་ན་གནས་སྦྱུད་པའི་གཞི་ལོ། །
 གསོ་སྦྱང་གཞག་པ་དང་ཅེས་པ་ནི། ཡོངས་སྤྱད་བའི་གཞི་ལོ། །འོ་ན་དེ་དག་གི་གོ་རིམ་ལུང་
 དང་མདོ་འདིར་འབྱུང་བ་མི་མཐུན་པ་འགའ་ཞིག་སྤྱད་བཅི་ཞེ་ན། འདིར་དབྱར་གྱི་གཞི་སྤྱར་
 བསྟན་ནས། དགག་དབྱེད་ཕྱིས་བསྟན་པ་ནི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རིམ་པའོ། །འདིར་གོས་སྤྱར་བསྟན་པ་
 ནི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གཅོ་བོ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལ་འང་གསུམ་ལས། སྤྱ་བརྒྱད་གི་གཞི་ནི་གོས་རྒྱ་ཡིན་པ་
 དང་། དགག་དབྱེད་དང་དངོས་སྤྱེད་ལ་བས་དང་པོར་བསྟན། གོས་ཅམ་དང་གོ་ལྷགས་ནི་སྤྱིར་
 བཏང་དང་། དམིགས་བསལ་ཡིན་པས་རིམ་པར་བསྟན་ནོ། །ཚུད་པའི་གཞི་གསུམ་ནི་བརྗོད་བྱ་
 མཐུན་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་གཅིག་དུ་བསྟན་ལ། དེ་ཡང་ལམ་ལོ་བྱེད་བཞིག་ཉུང་བས་དང་པོར་
 བསྟན་ནོ། བཅུ་བདུན་པོ་དེ་བསྟན་གསུམ་དུ་འདུས་ཏེ། སྤྱུ་པ་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དང་།
 ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་བསྐྱུང་བ་དང་། ཉམས་ན་ཕྱིར་བཅོས་པའོ། །དང་པོ་ནི་རབ་བྱུང་གི་གཞི་
 སྟེ། སྤྱར་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤྱིར་བསྐྱུང་ཐབས་ལྷ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་གཉིས་སྤྱན་
 ཏེ། བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སྤྱད་བའི་སྒྲོན་སྤྱད་དང་། བདེ་བར་གནས་པ་རྒྱུན་གྱི་སྒྲོན་སྤྱད་བསྐྱུང་བའོ། །
 དང་པོ་ནི། དབྱར་དང་གསོ་སྦྱང་དང་དགག་དབྱེད་གསུམ་མོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤྱན་དང་གོས་ཀྱི་

ཡང་སྐབས་དེར་གདོས་ལུར་གདགས་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་དེ་མ་ཐག་ན། ཐ་གུས་ན་བ་ལ་གདགས་
 སོ་ཞེས་པ་གཅིག་ཅུ་བའི་རྒྱ་དཔེ་དང་། འགྲེལ་བ་གཞན་ན་ཡོད་པར་བྱ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་
 གསུངས། གཞིའི་རྒྱ་ནི། མདོ་ལས། ཅན་ཅིལ་བ་པ་ལ་ཤ། ཨ་ཤུད་ཐ་དང་ཅན་དམར། །
 རྒྱས་སྒྲུར་ཏ་ལ་གོ་བྱ་ག། ཤིང་ཤ་བ་དང་ཏ་མ་ལ། ཨ་སྒྲུ་ཏར་བྱ་སྒྲུ་རུར། ཁྱི་ཁྱི་སར་ཨ་ཤོ་ག།
 འདི་དག་ཐམས་ཅད་མེད་ན་ཡང་། ཁོ་སོ་ལས་ནི་འབད་དེ་བྱ། ཞེས་དང་། ཚད་ནི་རྒྱ་དུ་
 སོར་ཚད་ཀྱི། བརྒྱད་ཅུ་ཅུ་བཞི་ཉིད་བྱ་ཞིང་། ཞིང་དུ་སོར་དུག་བྱ་བ་སྟེ། དཔངས་སུ་ཡང་ནི་
 གཉིས་བྱའོ། སོར་མོའི་ཆོགས་ཀྱི་ཚད་དག་གིས། ཟུར་བཞིར་ཚད་ནི་གཉིས་པ་ཡིན། །
 ལེགས་མཉམ་ཉིད་དང་ཤིན་ཏུ་གསལ། རྩེ་གཉིས་སྒྲུ་ལ་པའི་མགོ་བཞིན་ནོ། དེ་ནས་བརྒྱད་
 བར་བྱེད་པ་ཡང་། ཤིང་དེ་ཉིད་ལ་འབད་དེ་བྱས། སོར་མོ་བཅུ་གཉིས་ཚད་དག་ལ། རྒྱུ་
 ཞིང་རྩེ་གཉིས་ནི་ལེའི་མགོ། འཆང་བཟུང་ཚད་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཏེ། ཤིན་ཏུ་འཇམ་དང་རྩེ་བས་
 མཉམ་པར། ཞེས་གསུངས་སོ། རྒྱད་རེ་རེ་ལ་སུམ་ཅུ་ཅུ་ལ་ཅུ་ལ་རེ་སྟེ། བརྒྱད་ལ། ཏྲིག་
 གསུམ་སྟེ་སྟེ་ར་བཏང་དུ་བརྒྱད་དང་བརྒྱད་བརྒྱད་བར་བཤད་དོ། གཉིས་པ་མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱང་
 ལ་གསུམ་སྟེ། གང་དུ་བྱ་བ་གནས་ཀྱི་སྐབས། གང་གི་བྱ་བ་ཆོགས་པའི་སྐབས། གང་དག་བྱ་
 བ་ཆོག་པའི་སྐབས་སོ། དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། གསོ་སྦྱང་གི་གནས་ལ་སྟོ་མཐུན་པར་བྱ་བ་དང་།
 མཆམས་དངོས་ཀྱི་དོན་ནོ། དང་པོ་ནི་གསོ་སྦྱང་གི་སོགས་སོ། གཉིས་པ་ལ། མདོན་པར་
 རྒྱབ་པའི་མཆམས་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བའི་མཆམས་སོ། དང་པོ་ལ་གཉིས། དག་
 གིས་མདོན་པར་བརྒྱབས་པའི་དང་། ལུས་ཀྱི་མདོན་པར་བརྒྱབས་པའི་མཆམས་སོ། དང་པོ་ལ་
 མཆམས་གཅོད་པའི་རྩལ་དང་། དགྲོལ་བའི་རྩལ་ལོ། དང་པོ་ལ་མཆམས་པོ་ཆེ་བཅད་པ་དང་།
 མཆམས་བྱ་རྒྱུ་བཅད་པའི་རྩལ་ལོ། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། དེར་ཆོས་གོས་དང་མི་འབྲལ་བའི་
 གནང་བ་སྟོན་པའོ། དང་པོ་ནི་མཆམས་བཅད་པར་སོགས་སོ། གཉིས་པ་ནི་དེ་དག་གནང་བ་
 སོགས་སོ། གཉིས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་སོགས་སོ། གཉིས་པ་དགྲོལ་བ་ནི་མཆམས་དག་སོགས་
 སོ། གཉིས་པ་ལུས་ཀྱི་བརྒྱབ་པའི་མཆམས་ནི། མཆམས་མ་བཅད་པ་སོགས་སོ། གཉིས་པ་
 ནི་དགོན་པ་སོགས་སོ། སྐབས་འདིར་མཆམས་པོ་ཆེ་གཅོད་པ། ཡང་དེ་དགྲོལ་ནས་མཆམས་

བྱ་ཆུང་གཅོད་པ། ཡང་ཐོག་མར་མཚམས་བྱ་ཆུང་དུ་མ་བཅད་ཅིང་། དེའི་ཕྱི་རོལ་མཚམས་
 གཅིག་གིས་བསྐྱོར་བ། ཆོག་གཅིག་གིས་མཚམས་གཉིས་གཅོད་པ་དང་། དགྲོལ་བའི་ཆོག་
 རྒྱུ་མཐའ་གསུངས་སོ། །འདིར་མཚམས་ཆེན་གྱི་ཆད་ནི། དབུས་ནས་དཔག་ཆད་ཐུང་དང་གསུམ་
 གྱི་མཐའ་ཚུན་ཆད་ཡིན་ལ། དགྱིལ་ལའོར་བའི་ཆུང་ཆད་ནི། དག་སྒྲོང་བཞི་བཅུའི་གདིང་བ་
 ཤོང་བ་ལ་བཤད་ལ། དེ་ཡང་དག་སྒྲོང་མའི་དབྱུང་བ་ལྟ་བུ་ལ་མ་མཐའ་དག་སྒྲོང་བཞི་བཅུ་ཆད་
 དགོས་པ་ལ་བསམས་པའོ། །ཡང་མཚམས་བྱ་ཆུང་ཡིན་ན། དགྱིལ་ལའོར་བ་ཡིན་པས་བྱུང་ལ།
 དགྱིལ་ལའོར་བ་ལ་དེས་མ་བྱུང་བ་ནི་གཞུང་དུ་གསལ་ཞིང་། ཆོས་གོས་དང་མི་འབྲལ་བའི་
 གནད་བ་ནི་མཚམས་ཆུང་བཅད་པའི་ནང་དུ་ཡང་ཆགས་ཏེ། ལུ་བ་ལས། མཚམས་བྱ་ཆུང་དག་
 ཏུ་ཡང་ཆོས་ཕྱོགས་དག་དང་འབྲལ་བར་མི་འགྱུར་བར་འདོད་ན། སྒོ་མཐུན་པར་བགྱིའོ། །གལ་
 ཏེ་འདོད་ན་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། མཚམས་པོ་ཆེ་བཅད་པའི་དགོས་པ་ཡང་ལས་ལ་མི་འདུ་བ་
 དག་གཅིང་། འདུས་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་དོན་དང་། ཆོས་གོས་དང་མི་འབྲལ་བའི་གནད་བ་རྒྱ་ཆེ་བས་
 བདེ་བ་ལ་རིག་པར་གནས་པའི་དོན་དུའོ། །གནས་ནི་གཞི་སྒྲ་བ་དང་འབྲེལ་བ། སྒྲར་མཚམས་
 བཅད་ཟིན་པའི་གནས་མ་ཡིན་པ། མཚམས་གཞན་གྱི་ཉེ་ལའོར་མ་ཡིན་པ། བར་དུ་མཚམས་
 གཞན་མ་ཞུགས་པ། མཚན་མ་བརྟན་པོ་དང་འབྲེལ་བའོ། །མཚམས་འཛིག་པའི་རྒྱ་ནི། མཚན་
 མ་ཞིག་པ། ལས་ཀྱིས་བགྲོལ་བ། མཚམས་གཞན་བྱུང་བ། རེ་བ་མེད་པ། མཚམས་ནང་ན་
 དག་སྒྲོང་མེད་པར་གྱུར་པའོ། །མཚམས་ཆེན་དེའི་ནང་ན་བྱིམ་པའི་གྲོང་ཉེ་ལའོར་དང་བཅས་པ་
 ཡོད་ན་དེ་མཚམས་ལ་མི་ཐེ་ཞིང་། སྒྲར་གྱི་མཚམས་ལ་ཡང་མི་གཞོད་དོ། །གཉིས་པ་ཆོག་ས་
 པའི་སྐབས་ལ། མཐུན་པ་བསྐྱབ་པའི་ཆོག་ མི་མཐུན་པ་སྤང་བ། མི་མཐུན་པའི་ཉེས་དམིགས།
 མཐུན་པ་བསྐྱབ་པའི་ཆོག་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་འདུན་པ་ལུལ་བས་དང་། སྒྲོས་པའི་
 གནད་བ་བྱིན་པས་དང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལུལ་བས་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་ལུལ་བས་མཐུན་པའི་ཆོ་
 ག་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི་འདུན་པ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་སྒྲོས་པའི་སོགས་སོ། །གསུམ་
 པ་ནི་ཡོངས་སུ་དག་པ་སོགས་སོ། །བཞི་པ་ནི་དེ་བཞིན་དུ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་གཞན་གྱི་
 སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་འཛིག་པས་སོགས་སོ། །བཞི་པ་ནི་བསམ་པ་ཐག་པ་སོགས་སོ། །

འདིར་འདུན་པ་གང་ལ་འབྱུང་བའི་ཡུལ་ནི། མཚམས་ནང་གཅིག་ན་ཡོད་པའི་དགོ་འདུན་ལ་
 འབྱུང་། ལས་གང་ལ་འབྱུང་ན། ལས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ལྡན་ཡིན་པ་མཚམས་གཅོད་པ་དང་།
 རང་ལ་མི་མཐུན་པའི་ལས་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་ལའོ། །གང་ཟག་གང་གིས་འབྱུང་བ་ནི། མཚམས་
 ནང་དེ་ན་གནས་པ་ཁ་སྐོང་བར་འོས་པ། གསོལ་བ་ཅམ་ཡང་ཉམས་སུ་མ་སྦྱོང་བ་སྦྱོས་པའི་གནང་
 བ་མ་ཐོབ་པ། ཆོགས་སུ་མ་ལོངས་པ་ཁ་སྐོང་བའི་ཆེད་མ་ཡིན་པ། དེ་ན་འཁོད་པའི་དགོ་སྦྱོང་
 གཞན་གྱིས་རང་དེ་ན་ཡོད་པར་ཤེས་པའམ། འཕྱིགས་པ། ན་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་དང་ལྡན་
 པའོ། །ལེན་པ་བོ་ཡང་ཆོས་ལྡན་བྱེད་པ་ན་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་བྱུགས་སུ་མ་སོང་བ། འདུན་པ་
 འབྱུང་བའི་ཆོ་ག་ལ་མཁས་པའོ། །དགོས་པ་ནི། འདུན་པ་འབྱུང་བས་ལས་ལ་མི་མཐུན་པ་མི་
 བསྐྱེད་ཅིང་། ཡོངས་དག་སྤུལ་བས་འབྱུང་བ་བོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་གསོ་དགག་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བར་
 འགྱུར་བའོ། །འདི་གཉིས་འབྱུང་བའི་ཆོ། ཆོགས་སུ་ལོངས་པ་དུ་མས་དེ་གཉིས་འབྱུང་དུ་རུང་
 ཞིང་། དེ་འདྲ་དེ་ལེན་པ་བོ་གཅིག་གིས་ལེན་དུ་ཡང་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། འདིར་གཅིག་གིས་དུ་མའི་
 དེ་དག་ལེན་པ་ལ་མི་རུང་བ་མེད་དོ། །འདི་ལ་བརྗོད་རྒྱས་པའི་ཆོག་གིས་བཟུང་དོ། །ཞེས་
 གསུངས་པས་སོ། །དེའི་རིགས་པས་གསོ་སྦྱོང་གི་ཆོ། དགོ་ཚུལ་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་དག་འབྱུང་
 བ་ལ་ཡང་། དགོ་ཚུལ་དུ་མས་དགོ་སྦྱོང་གཅིག་གི་དུང་དུ་ཡོངས་དག་སྤུལ་བས་ཆོག་པར་གསལ་
 བར་བསྟན་ནོ། །གསུམ་པ་ཆོག་འདི་སྐབས་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །
 དང་བོ་ནི། དགོ་སྦྱོང་གི་དགོ་འདུན་ཆོས་ཅན། གསོ་སྦྱོང་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་
 དགོས་པ་བྱུང་བར་ཅན་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དུས་ནམ་གྱི་ཞེན། ཟླ་བ་བྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅོ་ལྔ་
 ལའོ། །འདིས་གསོ་སྦྱོང་བཅུ་བཞི་བ་ཡང་བསྟུས་པ་ཡིན་ཏེ། གསོ་སྦྱོང་བཅུ་བཞི་བ་བྱ་བའི་དུས་
 དེ་ཡིན་ན། མར་ངོའི་ཆོས་བཅོ་ལྔ་ཡིན་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་འགྲེལ་བ་ལས།
 ཟླ་བའི་ངོ་དེའི་ཆོས་གྲངས་གང་ལ་ཉི་མ་གཅིག་ཆད་པ་དེ་ཉིད། ས་སྦྱོང་དུ་དོར་བ་ཟད་ཀྱི་གསོ་
 སྦྱོང་གི་ཉི་མ་འདི་ལ། ཉི་མ་ཆད་པ་མ་ཡིན་པས་གསོ་སྦྱོང་བཅུ་བཞི་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉི་མ་དེ་ཉིད་
 ཆོས་བཅོ་ལྔ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅེས་སོ། །དིང་སང་གི་ལག་ལེན་པ་དག་གསོ་སྦྱོང་བཅོ་ལྔ་བ་བྱེད་
 པའི་ཆོ། ཕྱིས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ཤེས་པ་དག་གིས་ཤིན་ཏུ་དག་པར་ཕྱིས་པ་བས་གྲང་ཉི་མ་གཅིག་

གིས་སྒྲ་བར་བྱེད་པ་དང་། བཅུ་བཞི་པ་ཉིར་དགུ་ལ་བྱས་པར་རྫོམ་པ་དེ་དག་ནི་མུན་སྒྲུལ་གྱི་
 གནས་སུ་རིག་པར་བྱའོ། །འོ་ན་གསོ་སྦྱང་དེ་ཆོག་གང་གིས་བྱེད་ཅེ་ན། ཆོག་གང་ཡང་རུང་བས་
 ཆོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སོ་སོ་ཐར་པའི་མདོ་ཁོ་ན་གདོན་པས་བྱ་དགོས་པའི་བྱིར། བཅོ་ལྷའོ་ཞེས་པ་
 ལས་འབྲེས་ནས། དགག་དབྱེའི་ཉིན་མོ་ཡང་གསོ་སྦྱང་བྱ་དགོས་སམ་ཞེ་ན། དགག་དབྱེ་བྱས་ན་
 གསོ་སྦྱང་འདི་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཆོག་ཐ་དད་ཀྱང་ཆེད་དུ་གཉིར་བྱའི་དགོས་
 པ་གཅིག་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། དངོས་གཞིའི་ཆོག །སྒྲོན་འགྲོའི་ཆོག །
 ཆོག་སྒྲུལ་མ་ཆང་བའི་ཆེ་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་དམིགས་བསལ། རང་ག་ཞན་གྱི་གསོ་སྦྱང་ལ་གྲས་པ་
 བསྒྲུབ་པ་གསོ་སྦྱང་ལ་རྫོམ་པའི་སྦྱོན་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདོན་པས་སོ་ཞེས་པ་ལས་འབྲེས་
 བས། ཇི་ལྟར་འདོན་ཞེ་ན། གསོ་སྦྱང་གི་མདོ་འདོན་པ་པོའི་དགོས་སྦྱང་ཆོས་ཅན། སྦྱོར་དངོས་
 གཉིས་ཀྱི་སྒྲོན་སྒྲོན་འདོན་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། གསོ་ལ་བ་དང་རྣམ་པར་བཞག་པ་འཛིན་དུ་གཞུག་པ་
 སྒྲར་བྱ་ཞིང་། དེ་ནས་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་དེ་འདོན་དགོས་པའི་བྱིར། སོ་ཐར་གྱི་མདོ་ལས།
 དགོ་འདུན་བཅུན་པ་རྣམས་གསན་དུ་གསོལ། ཞེས་པ་ནས། འདི་ནི་གསོལ་བའོ། །ཞེས་པའི་
 བར་ལ་ནི་གསོལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཆེ་དང་ལྡན་པ་དག་བདག་ཅག་གསོ་སྦྱང་བྱ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས་
 མ་མཐོལ་མ་བཤགས་ན་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་ལ་ནི་རྣམ་པར་བཞག་པ་འཛིན་དུ་གཞུག་
 པ་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་འདོན་པ་ནི་རྣམ་པ་ལྟ་སྟེ། སྦྱང་གཞི་གདོན་པ། བམ་པ་གདོན་པ། ལྷག་
 མ་གདོན་པ། མ་ངེས་པ་གདོན་པ། རིལ་གྱིས་གདོན་པའོ། །འདིར་བཞི་པ་ལ་ཞེས་པ་སོ་ཐར་
 གྱི་མདོ་ལས་ལྷུང་བ་སྟེ་དུག་གསུངས་པའི་བཞི་པ་ལྷུང་བྱེད་གྱི་སྟེ་ཆོན་ལ་རེག་ན་རིལ་གྱི་འདོན་
 དགོས་པའི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་སྒྲོན་འགྲོལ། རང་གི་དང་། ག་ཞན་གྱི་དང་། རང་ག་ཞན་
 གཉིས་ཀའི་ལྷུང་བ་བྱིར་བཅོས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། །འདི་ལ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་
 གལ་ཏེ་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལྷུང་བ་གཤམ་སམ་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་
 དམིགས་བསལ་གྱི་བྱ་བ་ནི། བཞི་པས་ལྷུང་བ་སོགས་སོ། །བཞི་པ་ལ། བཅས་པ་ཞར་བྱུང་དང་
 བཅས་པ་དང་། ཇེས་བཅས་ཞར་བྱུང་དང་བཅས་པའོ། །དང་པོ་ནི་དེའི་ཆོག་ནས་སོགས་སོ། །
 གཉིས་པ་ནི་གསོ་སྦྱང་དང་དགག་དབྱེ་སོགས་སོ། །ལྷ་པ་ནི་བྱིས་འདོས་པ་སོགས་སོ། །སྒྲུབས་

དེར། འདུ་བ་མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱང་ལ་ཅི་དགར་འཇུག་པས་ཚོག་པར་བཤད་པ་དེ་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་
 གསོ་དགག་ལེགས་པར་ཟིན་པའི་དབང་དུ་བྱས། འདུ་བ་མཐུན་པ་ཞེས་པར་གཞུག་མར་གནས་
 པ་དང་། གཞུག་མར་གནས་པར་མཐུན། གྲོ་བར་དུ་འོངས་པ་སྡེ་ཚན་གཅིག་པ་རྣམས་སོ། །
 གཞན་གྱིས་ཞེས་པ་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ལས་གཞན་འོག་ནས་འཆད་པ་རྣམས་སོ། །ཚོགས་པ་
 གསོལ་ཞེས་པ་གྲོ་བར་བས་གཞུག་མར་གནས་པའི་ཕྱིར་ཚོགས་པ་འཇུག། དེས་ཀྱང་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་
 དེ་གསོལ་དགོས་པ་སྤྱིད་དོ། །དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་མི་ལྟར་གསོལ་ན། བྱེད་པའི་ཆེ་འོང་ན་སོགས་མདོ་
 ཚན་པ་ལྟས་གསལ་བར་བསྟན་ནོ། །མདོར་ན་གལ་ཏེ་ལེགས་པར་ན་ཅེས་པའི་མདོ་ཚན་གཉིས་
 སྦྱར་བ་ཏང་ཡིན་ལ། གཞན་གྱི་ཚོགས་པ་མན་ཆད་མདོ་ཚན་བདུན་དམིགས་བསལ་དང་། དེ་མ་
 ཐོབ་ན་ཞེས་པ་དེའི་ཡང་དམིགས་བསལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ན། ཅི་དགར་འཇུག་ཅེས་པ་འདི་མ་
 འདུས་པའི་མི་མཐུན་པ་བསྐྱེད་པའི་གཞུང་གི་དམིགས་བསལ་དུ་འང་འཆད་ཤེས་དགོས་སོ། །
 གཉིས་པ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཞི་གནས་ཀྱི་གསོ་སྦྱང་གི་སྦྱོས་པ་
 དང་། གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་སྦྱོས་པ་དང་། མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱང་གི་སྦྱོས་པ་འོ། །དང་པོ་ནི་ཏིང་
 དེ་འཛིན་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་དགོ་སྦྱང་གི་ཚོས་བཤད་པ་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ལ། དུས་
 ཀྱི་སྦྱོས་པ་ཞར་བྱུང་དང་བཅས་པ། གནས་ཀྱི་སྦྱོས་པ། ཚོགས་པའི་སྦྱོས་པ། ཚོ་གའི་སྦྱོས་པ་
 ཞར་བྱུང་དང་བཅས་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། དགོ་འདུན་གྱི་གནས་བརྟན་གྱི་སོགས་སོ། །འོ་ན་དུས་
 བརྗེད་པའི་ཆེ་ཆེས་བཙོ་ལྟར་སྟེབ་པ་ན། ཉིན་ཞག་ཀྱང་བཙོ་ལྟ་ཆད་དགོས་སམ་ཞེ་ན། དེའི་
 ཁྱབ་པ་མེད་དེ། ཚོས་བཙོ་ལྟ་ཡིན་ཀྱང་ཉིན་ཞག་གཅིག་གིས་ཉིན་ཞག་བཙོ་ལྟར་མི་ཚོག་པར་མི་
 བྱ་བའི་སྐབས་ཤིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་བྱུང་ཞེ་ན། དུས་ཚོགས་དུག་པོ་རྣམས་ཀྱི་
 རྩ་བ་བྱེད་དང་གཉིས་ཐལ་ཞིང་། རྩ་བ་བྱེད་ལྷལ་དུ་ལུས་པ་ཉིད་ལ་ཞག་མི་ཐུབ་དོར་དགོས་པ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲའི་དུས་དེ་ཞག་མི་ཐུབ་དང་གསོ་སྦྱང་བཅུ་བཞི་པ་འབྱུང་བའི་དུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེ་སྐད་དུ་ཡང་། དགུན་དང་དབྱེད་དང་དབྱར་རྣམས་ཀྱི། རྩ་བ་བྱེད་དང་གཉིས་འདས་ཤིང་། །
 རྩ་བ་བྱེད་ནི་ལུས་པ་ན། མཁས་པས་ཞག་མི་ཐུབ་པ་དོར། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གསོ་
 སྦྱང་བཅུ་བཞི་པ་དང་། མི་ཐུབ་པ་དང་། རྩ་བ་བྱེད་དང་གཉིས་འདས་ཀྱི་གསོ་སྦྱང་རྣམས་མིང་

གི་རྒྱུ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གསོ་སྦྱང་སྒྲུ་མ་ཟེན་ནས། ཉིན་ཞག་བཅུ་བཞི་པའི་སྟེང་ཁོ་ནར་
 བྱ་དགོས་པའི་གསོ་སྦྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བཅུ་བཞི་པ་ཞེས་བྱ། ཉིན་ཞག་ཡུན་རིང་ཞིང་། ཆོས་ཞག་
 ཡུན་རྒྱུང་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེས་དེའི་དོད་མ་ཐུབ་པར་ཉིན་ཞག་ལྷ་བཅུ་དགུ་ན་ཆོས་ཞག་དུག་
 ཅུ་ཐམ་པ་བྱུང་བའི་དུས་ཀྱི་གསོ་སྦྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་ཐུབ་པ་ཞེས་བྱ། དེ་འདྲའི་དུས་དེ་ཡང་
 དུས་ཆོག་སྟེང་པའི་སྒྲ་བ་ཕྱེད་དང་གཉིས་འདས་མ་ཐག་པའི་དུས་དེར་འབྱུང་ཞིང་། དེར་བྱ་
 བའི་གསོ་སྦྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྒྲ་བ་ཕྱེད་དང་གཉིས་འདས་ཀྱི་གསོ་སྦྱང་ཞེས་བྱའོ། །མདོར་ན་ལོ་
 གཅིག་ལ་གསོ་སྦྱང་ཉི་ཤུ་ཅུ་བཞི་འབྱུང་བ་ལས། བཅོ་བརྒྱད་ནི་གསོ་སྦྱང་བཅོ་ལྷ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ།
 སྒྲ་ལོགས་ཀྱི་གསོ་སྦྱང་དེ་ཟེན་ནས། ཉིན་ཞག་བཅོ་ལྷ་པའི་སྟེང་ཁོ་ནར་ངེས་པར་བྱ་བའི་གསོ་
 སྦྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་དུག་པོ་རྒྱུ་མ་ཞི་བཅུ་བཞི་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་ལོགས་ཀྱི་གསོ་སྦྱང་
 ཟེན་ནས། ཉིན་ཞག་བཅུ་བཞི་པའི་སྟེང་། ཁོ་ནར་བྱ་དགོས་པའི་དེའི་ཕྱིར། དུག་པོ་དེ་དུས་ནམ་
 གྱི་ཆེ་ཞེ་ན། རི་སྐད་དུ། རྒྱལ་དང་དབོ་དང་ས་ག་ཅན། རྒྱ་སྟོང་ཁུམས་སྟོང་སྒྲིན་དུག་སྟེ། །
 འདི་རྒྱུ་མ་གྱི་ནི་ནག་པོའི་ཕྱོགས། །སྒྲ་ཕྱེད་གསོ་སྦྱང་བཅུ་བཞི་པ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དུས་
 དུག་པོ་དེ་ཡང་ངེས་པ་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དུག་པོ་དེ་ལ་ནི་སྒྲ་ཤོལ་གྱི་ཅི་བཞག་མེད་པས། འབྱུང་
 བའི་དུས་ངེས་པ་ཅན་ཡིན་ལ། གསོ་སྦྱང་བཅུ་བཞི་པ་ནི་ཤོལ་གྱི་དབང་གིས་འཆོལ་བའི་ཕྱིར།
 དཔེར་ན། ན་ནིང་སྒྲིན་དུག་ཅན་གྱི་མར་ངོ་ལ་གསོ་སྦྱང་མི་ཐུབ་པ་བྱུང་ན། ད་ལོ་དེའི་མར་ངོ་ལ་
 དེ་མི་འབྱུང་བས་ཁུབ་པ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་སྒྲིན་དུག་ཅན་གྱི་སྒྲ་ཤོལ་སྟེ། སྒྲ་ཤོལ་
 ཐུང་བའི་ལོ་དེ་ལ་ནི། སྒྲིན་དུག་ཅན་གྱི་མར་ངོ་ལ་དེ་འབྱུང་ངེས་ལ། དེ་ནས་བརྩིས་པའི་ཆོས་
 སུམ་བརྒྱ་དང་དུག་ཅུ་ལས། ཉིན་ཞག་སུམ་བརྒྱ་དང་ལྷ་བཅུ་དང་བཞི་ན་ལོ་རྟེང་མའི་སྒྲིན་དུག་ཅན་
 གྱི་སྒྲ་བ་མི་འབྱུང་བ་དང་། རྒྱལ་སྒྲའི་སྒྲ་ལོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཤོལ་སྒྲ་ཐུང་བ་དེའི་ལོ། རྒྱལ་སྒྲ་
 དངོས་ཀྱི་མར་ངོ་ལ་གསོ་སྦྱང་བཅུ་བཞི་པ་འབྱུང་ངེས་པ་ཅན་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ནས་མ་ཞོར་བར་
 བརྩིས་པའི་ཆོས་ལོ་གཅིག་ན། གསོ་སྦྱང་མི་ཐུབ་པ་གཅིག་འབྱུང་བར་ངེས་ཀྱང་། དེ་རྒྱལ་སྒྲའི་
 མར་ངོ་མ་ཡིན་པ་ངེས་པ་སོགས་ལ་ཐུག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་ལོ་སྒྲ་མའི་སྒྲིན་
 དུག་ཅན་གྱི་སྒྲ་བ་ཡིན་ངོ་ཤེས་པ་དེ་ཚོ་གསུམ་མཚམས་ནས། ལོ་རྟེང་མའི་སྒྲིན་དུག་ཅན་གྱི་སྒྲ་བ་

ཡིན་ངོ་ཤེས་པ་དེའི་མགོ་ཟུག་པའི་བར་ལ། ཆོས་ཞག་སྤྱུ་བརྒྱ་དང་བདུན་ཅུ་དོན་གཅིག་ཆང་
 དགོས་པ་ལ་ཐུག་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་རབས་པ་ཁ་ཅིག །གསོ་སྦྱང་ཐུབ་པའི་རྗེས་ལ་སློ་ཤོལ་བྱུང་ན།
 དེའི་མར་ངོའི་གསོ་སྦྱང་དེ་ཐུབ་པར་བྱེད། མི་ཐུབ་པའི་རྗེས་ལ་དེ་བྱུང་ན་དེའི་དེ་མི་ཐུབ་པར་བྱེད།
 ཅིས་ཟེར་བ་དེ་དག་ནི་སྤྱན་སྤྲུལ་གྱི་བཤད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཤོལ་སློ་ཡིན་ན། ཉིན་ཞག་སྤྱུ་
 ཅུར་ཡོངས་པ་གཅིག་འདོར་དགོས་པས་ཐུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཤོལ་གྱི་སློ་བ་དེ་ནམ་གྱི་ཆོ་
 འདོར་ཞེ་ན། སློ་བ་ཤོལ་དོར་བ་ནི་ཆོས་ཅན། རྒྱལ་པོའི་རྗེས་སུ་འབྱུང་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་
 འཁོར་དུ་ཐ་སྙད་གྱི་གཞུང་ལུགས་ལ་མ་ཁས་པ་དག་པལ་ཆེར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འདིར་འདུལ་
 བའི་ལུང་ལས་ལོ་དུག་ན་སློ་ཤོལ་འདོར་བར་གསུངས་པ་ནི། ལོ་རེ་ལ་ཞག་མི་ཐུབ་དུག་དུག་
 འབྱུང་ཞིང་། ཆོས་ལོ་ལྔ་ཧྲོགས་མཆོམས་དེར་དུག་ལྔ་སྤྱུ་ཐམ་པ་ཡོངས་པས། ཆོས་ལོ་དུག་
 བའི་སྤྱིང་དུ་ཤོལ་འདོར་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ལུགས་འདི་ལ་བྱིམ་ལོའི་ཐ་སྙད་མེད་
 པས། ཉིན་ཞག་སྤྱུ་བརྒྱ་དུག་ཅུ་ལ་དུས་བཞི་ཧྲོགས་པའི་རྒྱུ་བཞག་མཛད་པ་དེའི་དབང་དུ་
 བྱས་པའོ། །དུས་གྱི་འཁོར་ལོ་ལས་ལོ་གཉིས་དང་སློ་བ་བྱེད་དང་དགུན་ཤོལ་འདོར་བར་གསུངས་
 པ་དེ་ནི། ལུགས་དེ་ལ་བྱིམ་ལོའི་རྒྱུ་བཞག་མཛད་ཅིང་། བྱིམ་ལོ་གཅིག་ལ་ཉིན་ཞག་སྤྱུ་བརྒྱ་
 དུག་ཅུ་རེ་ལྔ་ཡོད་དགོས་ལ། ཆོས་ལོ་རེ་ལ་ཉིན་ཞག་སྤྱུ་བརྒྱ་དང་། ལྔ་བརྒྱ་དང་བཞི་ལས་མེད་
 པས། སློ་བ་སྤྱུ་ཅུ་སྟེང་དང་གསུམ་ན། སློ་བ་གཅིག་གི་ཤོལ་བརྒྱུག་པས། བྱིམ་ལོ་ཁ་ཆང་
 བ་ལ་དགོངས་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་སློ་ཤོལ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཆོན་ཆད་པ་བསགས་པས་འབྱུང་བ་མ་
 ཡིན་གྱི། ལོའི་ཁ་སློང་བ་ལ་དགོས་པ་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེང་སང་འདུལ་བའི་ལུགས་གྱི་ལོ་རེ་རེ་
 ཆང་བ་ལ་ཆོས་སློ་བརྒྱ་གཉིས་གྱི་སྤྱིང་དུ་ཉིན་ཞག་དུག་དུག་བསྒྲན་དགོས་ལ། དུས་གྱི་འཁོར་
 ལོའི་བྱིམ་ལོ་རེ་རེ་ལ། ཉིན་ཞག་བརྒྱ་བརྒྱ་བསྒྲན་པ་དགོས་པའི་བྱུང་བར་ལ་ཐུག་པ་ཡིན་གྱི།
 དོན་ལ་མི་མཐུན་པའི་བྱུང་བར་ཅི་ཡང་མེད་པས། འདུལ་བ་ལས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་བཞིན་བརྟེན་
 ན། དུས་གྱི་འཁོར་ལོའི་ལུགས་དེ་ཉིད་འབྱུང་ལ། ཅིག་ཤོས་བརྟེན་ན་ཡང་འདུལ་བའི་ལུགས་
 འདི་ཉིད་འབྱུང་བས། གང་རུང་གཅིག་མ་ནོར་བར་ཁས་སྤངས་པས་ཆོག་གོ། །དེང་སང་གི་ལག་
 ཡོན་པ་དག་གི། འདུལ་བ་རང་ལུགས་གྱི་ཆོས་གངས་ཅི་ལུགས་ནི་མེད། ཅིས་མ་ཁན་དག་གང་

ཟེར་བ་དེ་ལས་ཉིན་ཞག་གཅིག་གིས་སྤྱོད་པར་བཅུས་པས་གསོ་སྦྱང་དུས་མིན་ཤས་དག་ལ་བྱེད་
 པར་སྤྱང་དོ། །མདོ་སྡེའི་ནང་ན། ཏྲ་བྱ་བྱི་བ་ཡོས་ལ་ཤོལ། སྟོན་དགུན་དབྱིད་དབྱར་འབྲིང་
 སོ་གཉིས། སྤྱོད་པར་ཤོལ་དེ་ཐུབ་པར་ངེས། ཞེས་འབྱུང་བ་དེ་ནི། བྱ་ཕྱིས་པའི་ཆོས་འགའ་
 ཞིག་ཤོར་བ་ཡིན་ལ། དེར་ལོ་གསུམ་དང་ལྷ་བ་གསུམ་ན་ལྷ་ཤོལ་རེ་རེ་འདོན་པ་ནི། ལྷ་བ་བྱེད་
 དང་བདུན་གྱི་ཤོལ་འདོར་བར་འཕྱིས་པའི་སྟོན་ཡོད་དོ། །འདུལ་བ་ལས་ལོ་དུག་ན་འདོར་བ་ལ་
 བྱི་སྟོན་འདི་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། དེ་ནི་ཆོས་ལོའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། འདི་ལ་ནི་ཏྲ་བྱ་བྱི་བ་ལ་སོགས་
 པའི་རྣམ་གཞག་བྱས་པས་བྱིས་ལོ་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་གནས་གྱི་སྟོན་པ་ནི།
 མ་བརྟགས་ཤིང་སོགས་སོ། །སྐབས་འདིར། མཆོམས་སུ་མཆོམས་ཀྱིས་སྒྲོར་དུ་མི་རུང་བ་
 བཤད་པ་དེ། བྱིས་པའི་མཆོམས་ལ་བཤད་ཀྱང་། དེ་མཆོམས་ལ་མི་ཐེ་བའི་དོན་ཡིན་གྱི།
 མཆོམས་གོང་དེ་ན་བྱིས་པའི་གྲོང་ལ་སོགས་པ་ཡོད་དུ་མི་རུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེར་དེ་འདྲ་ཡོད་
 ཀྱང་ཁོལ་དུ་བོར་ནས་འཛོག་པར་ལས་བརྒྱལ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་རང་གི་མཆོམས་
 སུ་མ་གཏོགས་པ་དག་འདུན་གཞན་གྱི་མཆོམས་བཅད་ཟེན་པ་ཡང་། མཆོམས་ཀྱིས་བསྒྲོར་དུ་མི་
 རུང་སྟེ། གཞན་གྱི་མཆོམས་སུ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། དཀྱིལ་འཁོར་བ་རུང་བར་བཤད་པ་ནི།
 མཆོམས་སུ་རུང་མ་ཡིན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བ་ལ་ནི་དགོས་པ་མེད་ལ། མཆོམས་སུ་རུང་ཡིན་པ་
 ལ་ནི་གཅིག་གམ་མང་པོ་ཡིན་ཀྱང་རུང་སྟེ། ཐམས་ཅད་སྟོ་མཐུན་པར་བྱས་མཆོམས་སུ་རུང་གི་
 རང་ནས་ཕྱིར་ཐོན་སྟེ། མཆོམས་ཆེན་གྱིས་བསྒྲོར་བའོ། །གོང་དུ་འདུ་བ་མཐུན་པ་ལ་ཅི་དགར་
 འཇུག་ཅེས་བཤད་པ་ཡང་། འདི་ལྟ་སུ་ལ་དགོངས་སོ། །གསུམ་པ་ཆོགས་པའི་སྟོན་པ་ནི། དག་
 འདུན་ལ་འདུན་པ་སོགས་སོ། །བཞི་པ་ཆོགའི་སྟོན་པ་ནི། ལེགས་པར་ཐོན་པ་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ཚུལ་རྣམ་པར་དག་པ་དབྱར་གྱི་གཞི་ལ། ལུང་གཞི་ལས་འབྱུང་བ་གཞུང་གི་
 ཚུལ་དུ་བཤད། སྤྱོད་གཞི་ལ་སོགས་པ་དོགས་གཅིད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ།
 མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བཅས་པ་དང་ལྷན་པའི་དག་སྟོང་
 ཆོས་ཅན། དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྤངས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བསྟེན་པའི་ཕན་ཡོན་བྱེད་
 པར་ཅན་གསུང་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་གང་ཞེན། འཕྱ་དང་སྟོག་ཆགས་གཞོད་སྟོང་དང་། །ལུས་

སྒྲིག་གཞི་ད་སྒྲིང་རལ་འདུམ་ཆོན། །དོན་བྱ་ཉུང་དང་ཐོས་སོགས་འཕེལ། །དགག་དབྱེ་སྒྲ་བརྒྱུང་
 འབྱུང་བའོ། །ཞེས་སོ། དུས་ཇི་ཙམ་གྱི་བར་དུ་ཞེན། རྒྱ་བ་གསུམ་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཡིན་
 ཏེ། དེ་བས་ཉུང་ན་དགག་བྱ་མི་ཁེགས་ཤིང་། དེ་ལས་ཡུན་རིང་ན་མུ་སྟེགས་དང་མཐུན་པར་
 འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཆོས་བཅུ་དྲུག་ལ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡར་ངོ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་སྒྲོ་
 བས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་བ་གང་གི་ཆོས་བཅུ་དྲུག་ལ་ཞེན། དབྱར་སྒྲ་མ་ཡིན་ན་དབྱར་རྒྱ་
 འབྲིང་པོ་ཉིའི་ཕྱི་དེ་ཉིན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། འཛིག་རྟེན་ལུགས་ཀྱི་དབྱར་རྒྱ་འབྲིང་
 པོ་དེ། བསྟན་བཅོས་ལུགས་ཀྱི་དབྱར་རྒྱ་དང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབྱར་ཕྱི་མ་ཡིན་ན་དབྱར་རྒྱ་
 ཐ་ཆུང་ཉིའི་ཕྱི་དེ་ཉིན་པར་གྱི་ཉིན་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། འཛིག་རྟེན་ལུགས་ཀྱི་དབྱར་རྒྱ་
 ཐ་ཆུང་གི་ཆོས་བཅུ་དྲུག་གི་ཉིན་ཞག་གཅིག་པོ་དེ། ཆོས་འདུལ་བའི་ལུགས་ཀྱི་དབྱར་བྱང་དུའི་
 དུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དབྱར་རྒྱ་འབྲིང་པོ་དེ་གང་ལ་བྱ་ཞེན། རྒྱ་བ་གང་ལ་དབྱར་ཉི་ལྟག་
 པའི་ཉིན་པར་ནས་མགོ་བཟུང་བའི་རྒྱ་བ་གཅིག་པོ་དེ་དབྱར་རྒྱ་ཐ་ཆུང་ཡིན་པར་གྲུབ་པ་ན། དེའི་
 མདུན་རོལ་གྱི་རྒྱ་བ་གཅིག་པོ་དེའོ། །དེ་ཡང་གང་ཞེན། གྲོ་ཁུན་ཅན་གྱི་རྒྱ་བ་ལ་ཤོལ་བྱུང་བ་
 དེའི་ཆོ། གྲོ་བཞིན་ཅན་གྱི་མིང་ཅན་སྒྲ་མ་དེ་ཉིད་ཡིན་པ་སྟིང་ལ། དེ་ལ་ཤོལ་མེད་པ་དེའི་ཆོ།
 རྒྱ་སྟོང་གྱི་རྒྱ་བའོ། །འོ་ན་འདུལ་བ་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས། གྲོ་བཞིན་ཅན་གྱི་ཆོས་གཅིག་
 བས། །སྒྲ་མའི་དབྱར་དེ་གཙོ་བོ་ཡིན། །དེ་ཉིད་བྱུམས་གྱི་རྒྱ་བ་ཡི། །ཆོས་གཅིག་ནས་ནི་ཕྱི་
 མར་གྲགས། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཇི་ལྟར་བྱངས་སྟུམ་ན། སྒྲ་བཤད་པ་ལྟར་གྲོ་བཞིན་ཅན་གྱི་
 རྒྱ་བའི་མིང་འདོགས་པ་གཉིས་བྱུང་བ་དེའི་ཆོ། དང་པོའི་ཆོས་གཅིག་ནས་དབྱར་སྒྲ་མའི་ཁས་
 ལེན་བྱེད་པ་དང་། བྱུམས་སྟོང་གྱི་རྒྱ་བ་གཉིས་བྱུང་བ་དེའི་ཆོ། དང་པོ་དེའི་ཆོས་གཅིག་ནས་
 དབྱར་ཕྱི་མའི་ཁས་ལེན་བྱེད་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྟོན་དྲུག་ཅན་གྱི་རྒྱ་བ་གཉིས་
 བྱུང་བ་དེའི་ཆོ། སྒྲ་མ་སྟོན་རྒྱ་ཐ་ཆུང་དུ་འཛིག་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་ཤོལ་ཡོད་པ་ཁོ་ནའི་
 དབང་དུ་བྱས་ནས་ངོས་འཛིན་པ་ཅི་ཞེན། ཤོལ་རྒྱ་ཡོད་པའི་ལོ་དེ་ཤིན་ཏུ་དག་པའི་ལོ་ཡིན་ཏེ།
 ལོ་དེ་ལ་ཉ་སྐར་རྒྱུ་མས་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་འགྲིག་ཅིང་། ལོ་རྟེང་མ་དང་གཉིས་གྱི་འཕོ་མཆོམས་
 ཀྱང་ཤིན་ཏུ་དག་ལ། ཤོལ་མེད་པའི་ལོ་གཉིས་པོ་ལ། ཉ་སྐར་རྒྱུ་མས་ཇི་བཞིན་མི་འགྲིག་ཅིང་།

ལྷ་བ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚྭ་གསལ་མཆོམས་དང་། ལོ་འཕོ་མཆོམས་མི་འགྲིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལོ་གཅིག་
 བོ་དེ་གསར་ནས་ལྷ་བ་བཅུ་གཉིས་ཚྭ་གསལ་གྱི་དང་། ལོ་ཕྱི་མ་དེར་མ་འཕོས་པའི་ཕྱིར་། དེ་ལྟ་མེད་
 ཀྱི་ལོ་གཅིག་ལ་གྲོ་བཞིན་ཅན་གྱི་ལྷ་བ་གཉིས་ཕྱུང་བ་དེའི་ཆེ། ལྷ་མ་ཤོལ་དང་། ཕྱི་མ་དངོས་ལྷ་
 ཡིན་གྱི་དང་། དབྱར་གྱི་ཁས་ལེན་ལྷ་མ་ལ་བྱེད་དགོས་ཏེ། དེའི་ཆེ་དབྱར་ལྷ་འབྲིང་བོ་གཉིས་ཕྱུང་
 བ་ཡིན་ཅིང་། དེའི་དུས་ཀྱི་ཆེ་དབྱར་གྱི་ཁས་ལེན་ལ་ལྷ་མ་དབང་བཙན་པར་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དེ་འདྲ་དེ་དབྱེད་ཀྱི་ལྷ་བ་བཞི་ཚྭ་གསལ་མ་ཐག་པའི་རྗེས་ཀྱི་ལྷ་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་། དེ་ལ་
 འདི་སྒྲུལ་དུ། གཞུང་ལས། གྲོ་བཞིན་ཅན་ལ་དབྱར་ལྷ་མར་བཤད་པ་དེ་ཉིད་དུས་རྟག་ཏུ་ཁས་
 ལེན་དགོས་སོ་སྒྲུལ་ན། འོ་ན་གཞུང་དེ་ཉིད་ལས། ས་ག་དང་ནི་ཆུ་སྟོད་དང་། །དེ་བཞིན་བྱུལ་
 སྟོན་སྒྲིན་དུག་ཅན། །རྒྱལ་དང་དཔོ་ཞེས་བྱ་བ་ཉིད། །དུག་པོའི་མར་དོ་བཅུ་བཞིར་བརྗོད། །
 ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡང་དུས་རྟག་ཏུ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་འདོད་པར་མི་རུས་
 པ་ནི་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པས་སོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེན། སྒྲིན་དུག་ཅན་གྱི་ལྷ་བ་གཉིས་ཕྱུང་བའི་ཆེ།
 སྒྲིན་དུག་ཅན་ཉིད་མ་དང་། ས་ག་ཅན་གཉིས་ཕྱུང་བའི་ཆེ་ཉིད་མ་སོགས་འོ་ན་ལ་གསོ་སྦྱང་མི་
 ཐུབ་པ་ཕྱུང་བའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཤོལ་མེད་པའི་ཆེ་ཡང་དེ་ལྟར་ངེས་ན། ཉ་སྒླར་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་
 མིང་ཅན་གྱི་ལྷ་བ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཞག་སྒྲུལ་རུ་རེ་ལས་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་ལྷ་ཤོལ་འོང་
 བའི་དོན་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་ལ། ཁས་ལེན་པའི་ཚེ་ག་དང་། ཁས་བྲངས་པའི་དམ་ཚིག་
བསྐྱུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། དངོས་གཞིའི་ཚེ་གའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། དགོ་
འདུན་སྦྱིའི་སྦྱར་ཚེ་ག་དང་། གནས་མལ་སྟོབས་པ་ལ་བསྐྱོས་པའི་གང་ཟག་གི་སྦྱར་ཚེ་ག་གོ། །
དང་པོ་ནི་ཞག་བརྒྱུད་མ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་བྲིམས་སྟུ་བ་བརྟན་པོ་བརྗོད་པ་དང་།
གནས་མལ་སྟོབས་པ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི་དཔེ་དྲི་དག་གི་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་སྦྱར་བ་
དང་། དངོས་དང་། འཇུག་གསུམ་སོ། །དང་པོ་ལ། ཚུལ་གྱིང་བྲང་བའི་བྱིར་གསོལ་བའི་ལས་
བྱ་བ་དང་། དངོས་གཞི་ཚུལ་གྱིང་བྲིམས་གྱིང་བྲང་བ་དང་། འཇུག་ཚུལ་གྱིང་བྲངས་པའི་གྲངས་
གོ་བར་བྱའོ། །དང་པོ་ནི་གཞན་གྱིས་དང་། གཉིས་པ་ནི་ཚུལ་གྱིང་དང་། གསུམ་པ་ནི་བགྲང་

ནས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། དང་པོ་གནས་སྟབས་པ་ནི། གནས་ཀྱི་དང་། གཉིས་པ་
གནས་མལ་སྟབས་པ་ནི། གནས་མལ་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་འཇུག་ནི། བྱེད་ཅག་སོགས་སོ། །
གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ནི་འགྲོད་པ་དང་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ཁས་སྒྲངས་པའི་དམ་ཚིག་བསྐྱར་བ་ལ། དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་ངོ་། །དང་པོ་
ལ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པར་
སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། དབྱར་རལ་པ་སྒྲང་བ་དང་། རྒྱུན་དབང་གིས་འདས་ཀྱང་ཉིས་པ་
མེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཚས་ལྟན་དང་། བྱིས་པའི་ཚས་ལྟན་ནོ། །དང་པོ་ནི་འདི་
ལྟ་སྟེ་དང་། གཉིས་པ་ནི་བྱིས་པ་དང་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་ཟས་དང་སོགས་སོ། །གཉིས་
པ་ཞར་བྱུང་ནི་དམ་བཅས་ན་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་སྐྱེད་གཞི་ལ་སོགས་པ་དོགས་གཙོད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བཤད་པ་ལ། གང་ཟག་གང་
གིས་ཁས་སྒྲངས་པའི་སྒྲིམ་པ། གནས་གང་དུ་ཁས་སྒྲངས་པའི་སྒྲིམ་པ། དམ་ཚིག་གི་སྒྲིམ་པའོ། །
དང་པོ་ནི་སྟེ་པ་སོགས་དང་། གཉིས་པ་ནི་འགྲོད་པ་སོགས་དང་། གསུམ་པ་ལ་གནང་བ་མ་ཐོབ་
པས་དབྱར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་རིང་མཐའ་དང་། དེ་ཐོབ་པས་དེ་བརྒྱབ་པའི་རིང་མཐའ་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཀྱང་མི་འཆགས་པ་དང་། ཆགས་པའི་ཆད་དོ། །དང་པོ་ནི་
དེའི་ལྟ་བ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་འདི་ལ། ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་ཞག་བཞི་བཅུ་ཚུན་ཆད་
དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བསྟན་པ་དང་། དེར་བརྒྱབ་པ་ལ་དེའི་གནང་བ་ཐོབ་དགོས་པར་བསྟན་
པ་དང་། དེ་ལས་ལྷག་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་དམིགས་བསལ་མེད་པར་བསྟན་པ། གང་ཟག་
གང་གིས། གནས་གང་དུ། གང་གི་དུང་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་དང་དགོས་པ་གང་གི་བྱིར་བྱིན་
གྱིས་བརྒྱབ་པའི་བྱ་བ་གཞན་ཡང་མཚོན་པའོ། །དང་པོ་ནི་གནང་བ་མ་ཐོབ་པ་ཞེས་དང་།
གཉིས་པ་ནི་དེ་སྒྱུན་ནོ་དང་། གསུམ་པ་ནི། དེ་ལས་ལྷག་པར་དང་། བཞི་པ་ནི་དེ་ནི་སྟེ་པ་
སོགས་དང་། ལྟ་བ་ནི་སྟེ་གསུམ་ཅན་སོགས་སོ། །འདིར་ཞག་བཞི་བཅུའི་གནང་བ་ནི། བྱེད་པ་
པོ་དག་འདུན་གྱིས་སྟེ། གང་ལ་བྱ་བ་རབ་བྱུང་སྟེ་ལཱ་འཁྲིལ་པ་གསོ་རུང་དང་ལྟན་པ། དབྱར་
གནས་པ་ཁས་སྒྲངས་པ་ལ་སྟེ། ཚོགས་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་སྟེ། འདི་ལ་སྒྲིམ་པ་དང་།

གསོལ་བ་འདེབས་པ་གཉིས་བྱང་བའི་དོན་ལ། ཟུ་འདུལ་འཛིན་དག་འདུན་གྱི་དོན་དུ་འགོ་ན་སྟོ་
 བ་དྲི། རང་དོན་དུ་འགོ་ན་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་པོ་ཞག་ལེན་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་
 གསུངས། ཟུ་འདུལ་འཛིན། དག་འདུན་གྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་སྟོ་བ་དྲི། རང་ཉིད་དབྱར་མི་
 རལ་བའི་དོན་དུ་གསོལ་བ་གདབ་པ་ཡིན་ཞིང་། རང་དོན་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགོ་བ་དྲི་མི་དགོས་སོ་
 ཞེས་གསུངས། གནང་བ་ཐོབ་པ་དེས་ཀྱང་ནམ་འགོ་བའི་ཆོ། ཞག་བརྒྱད་ནས་བཞི་བཅུའི་བར།
 གང་ལ་གང་འཆམས་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་འགོ་དགོས་སོ། །འདིར་དག་ཚུལ་འབའ་ཞིག་གི་
 དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྤངས་པ་འཆགས་པ་དེའི་ཆོ། སྟོར་བ་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་བྱ་
 མི་དགོས་གིང་། བྱིན་གྱིས་སྟོབ་པ་ཡང་ཞག་བརྒྱད་པ་ནི་དག་ཚུལ་གྱི་བྱང་དུ་བྱང་ལ། ཞག་བཞི་
 བཅུར་བྱིན་གྱིས་སྟོབ་པ་མི་སྤིད་དོ། །ཡང་མཐའི་ཞག་དུག་ལ་བྱིན་གྱིས་སྟོབས་པ་མི་འཆགས་
 པར་གསུང་བའི་དོན་ལ། ཟུ་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ནི། དེའི་ཆོ་ཞག་བརྒྱད་བྱིན་གྱིས་སྟོབ་པ་མི་
 འཆགས་པ་ཡིན་གྱི། གཉིས་གསུམ་ལ་སོགས་པ་བྱིན་གྱིས་སྟོབ་ཏུ་བྱང་ཞེས་གསུངས། བྱིས་གྱི་
 ལག་ལེན་པ་དག་ན་རེ། ཞག་བརྒྱད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དེ་ཞག་དུག་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སྤོང་དུ་བྱང་བ་
 ཡིན་ལ། ཞག་བརྒྱད་བསྐྱད་ན་དབྱར་རལ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྲན་ཞག་བརྒྱད་བར་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མ་གོ་བ་ཡིན་ཏེ། འོ་ན་ཞག་གཅིག་ཁོ་ན་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབས་པ་དེས་མཆམས་གྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཞག་གཅིག་བསྐྱད་ན་དབྱར་རལ་པར་ཐལ། ཞག་གཉིས་
 ཁོ་ན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དེས་ཞག་གཉིས་མཆམས་གྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བསྐྱད་ན་དབྱར་རལ་བའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། ཉི་མ་དེ་ཉིད་གྱི་ནང་དུ་མཆམས་ནང་དུ་ཕྱིར་ཕྱོག་པས་ཀྱང་ཞག་གཅིག་བྱིན་གྱིས་སྟོབ་
 དགོས་པ་དང་། དེ་མ་བརྒྱབས་ན་དབྱར་རལ་པར་བྱེད་གྱིས་ཁས་སྤངས་པས། ཇི་སྐད་དུ།
 བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པར་མཆམས་གྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སྟུ་རེངས་འཆར་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་ངེས་པར་
 བཟུང་བ་དང་འགལ་ལོ། །

གསུམ་པ་དག་ག་དབྱེ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལྷང་གཞི་ནས་འབྱུང་བ་གཞུང་གི་ཚུལ་དུ་
 བཤད་པ་ལ། བསྐྱབ་བྱ་དང་། དག་ག་དབྱེའི་ཆོག་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། མི་སྒྲུབ་སོགས་སོ། །
 གཉིས་པ་ལ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབྱར་གནས་པ་

སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་སྒྱུར་བ་དང་། དངོས་གཞི་དང་། དམིགས་བསལ་གྱི་དགག་དབྱེ་རྒྱས་
 པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་རིང་བའི་སྒྱུར་བ་དང་། ཉེ་བའི་སྒྱུར་བའོ། །དང་པོ་ནི་སྒྱུད་ཡུལ་
 སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་ངོ་མོང་སོགས་སོ། །དངོས་གཞི་ལ། དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་པོ་བསྒྲོ་བ།
 གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་བྱ་བ། དགག་དབྱེ་གོ་བར་བྱ་བ་རྣམས་སོ། །དང་པོ་ནི། དག་
 སྒྲོང་དང་། གཉིས་པ་ནི་དགག་དབྱེ་བྱ་བའི་ཕྱིར་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་ལྷུང་བའི་དགག་དབྱེ་
 དང་། རྩམ་གྱི་དགག་དབྱེའོ། །དང་པོ་ནི་འདི་ལ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་རང་གི་རྩམ་སོགས་
 སོ། །གསུམ་པ་དམིགས་བསལ་གྱི་དགག་དབྱེ་ལ། དགོས་པའི་དབང་གི་གནས་དང་དུས་གཞན་
 དུ་དགག་དབྱེ་བྱར་རུང་བའི་ཚུལ་དང་། དེའི་དབང་གིས་དངོས་གཞི་ལ་སོགས་པ་གསུམ་བཞག་
 པའི་དེ་རུང་བའི་ཚུལ་དང་། འཐབ་གྲོལ་ཅན་གྱི་དབང་གིས་དགག་དབྱེ་དུས་གྱི་སྒྲ་ཕྱིར་བྱར་རུང་
 བའི་དམིགས་བསལ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ཏེ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་
 གཞིའམ་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་གལ་ཏེ་སོགས་སོ། །འདིར་གཞི་ནི་ལྷུང་བ་སྡེ་ལྡེ་གང་རུང་
 ཡིན་ནོ། །གང་ཟག་ནི་གང་ཟག་གང་ལས་ལྷུང་བ་བྱུང་བའི་ཡུལ་ལམ་གྲོང་བྱེད་ཞེ་འཁོན་དང་
 བཅས་པ་ལྟ་བུ་ལ་འཆད་པའི་ལུགས་གཉིས་སྒྲ་ངོ་། །གཉིས་པ་ཕྱན་ཆོགས་ནས་འབྱུང་བ་
 དོགས་གཅོད་གྱི་ཚུལ་དུ་བཤད་པ་ལ། དངོས་གྱི་དོན་དང་། ཞར་ལ་བཟོད་པ་གསོལ་བའོ། །
 དང་པོ་ལ་ཐོག་མར་འཁོན་སྒྲུང་བ་དང་། དེ་ནས་ཀྱན་དགའ་བར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི་ནང་དང་
 སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་དེའི་ཆེ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་བཟོད་པ་གསོལ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་།
 བཟོད་པ་ལེན་པའི་བསྐྱབ་བྱའོ། །དང་པོ་ནི་གཤེ་བ་ལ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་བཟོད་པ་
 སོགས་སོ། །གཉིས་པ་བདེ་བར་གནས་པའི་རྒྱུན་བརྟེན་པའི་ཚུལ་ལ། གོས་བརྟེན་པའི་ཚུལ་དང་།
 སྒྲན་བརྟེན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། གོས་ཐམས་ཅད་གྱི་གཏེར་ལྟ་བུ་གྱུར་བ་སྒྲ་
 བརྒྱུད་གི་གཞི། རུང་བ་པལ་ཆེ་བ་གོས་གྱི་གཞི། མི་རུང་བ་པལ་ཆེ་བ་གོ་ལྷགས་གྱི་གཞིའོ། །
 དང་པོ་ལ། ལུང་གི་བྱེ་བྲག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། དབྱར་གནས་པའི་དག་འདུན་ཆོས་ཅན། སྒྲ་བརྒྱུད་གདིང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་
 ལ་བརྟེན་པའི་པན་ཡོན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཀ་ཐི་ན་ཞེས་པའི་སྒྲི་ཏའི་སྐད་གཅིག་ལ། བོད་སྐད་

གཏན་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་ལ། སྤྱ་བརྒྱུད་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །མིང་དེ་གཉིས་ལ། གང་ལ་དངོས་མིང་དུ་
 འཇུག་པའི་གཞི་ནི། ཆོས་གོས་དུས་ཤིང་དུབ་པ་ན་ཁོད་སྟོམ་པའི་ཕྱིར་དུ། འདིངས་པའི་གཞིར་
 གྱུར་པའི་སྤང་ལེབ་ལ་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་གང་ལ་བཏགས་མིང་དུ་འཇུག་པའི་གཞི་ནི། དགོ་
 འདུན་སྤྱི་དབང་པའི་ཆོས་གོས་གསུམ་ཕྱགས་སོ། །དེ་ལ་དེའི་མིང་གིས་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་
 དེ་དང་འདྲ་བའོ། །འདྲ་བའི་ཚུལ་ནི། གཏན་པས་ཆོས་གོས་ཀྱི་སྟོམ་ཕྱན་དང་། སྤྱི་གསུམ་སྤྱི་
 སྤྱི་གསུམ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བ་ལྟར། འདིའི་བྱིན་བརྒྱབས་ཀྱིས་ཀྱང་འདིངས་པ་པོའི་དགོ་སྤྱོད་
 ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བ་དང་། གཏན་པས་ཆོས་གོས་འཁུམས་པ་བརྒྱུད་བ་བྱེད་པ་ལྟར། འདིས་
 ཀྱང་འདིངས་པ་པོའི་དགོ་འདུན་རྒྱུ་མཚན་སྤང་བ་བཀ་ཡངས་དང་འབྲེལ་བས་བཀ་བརྒྱུད་བ་དང་།
 གཏན་པ་དེའི་སྤྱོད་དུ་ཆོས་གོས་ཀྱི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ཀྱི་དངོས་པོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་ལྟར།
 འདིས་ཀྱང་འདིངས་པ་པོའི་དགོ་སྤྱོད་རྒྱུ་མཚན་སྤྱོད་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཐུན་པར་བྱེད་པའོ། །དགོས་པ་ནི་
 དེ་ལ་དེའི་མིང་བཏགས་པས་འདྲ་བའི་ཆོས་དེ་དག་གོ་བའོ། །དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་ནི། འདིར་
 བསྟན་ཀྱི་དགོ་འདུན་སྤྱི་དབང་པའི་ཆོས་གོས་གསུམ་ཕྱགས་བྱིན་བརྒྱབས་ཅན་དེ་ཆོས་ཅན། སྤྱ་
 བརྒྱུད་དངོས་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་གོས་དུ་བ་དང་དུབ་པའི་ཆེ། འདིངས་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་སྤང་
 ལེབ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། སྤྱ་བརྒྱུད་འདིངས་པའི་ཆོག་ག་ བརྒྱུད་
 པའི་ཆོག་ དབྱུང་བའི་ཆོག་འོ། །དང་པོ་ལ་དགོས་པ་གང་གི་དོན་དུ་དང་། གང་ཟག་གང་གིས་
 དང་། དངོས་པོ་གང་གཤིང་བ་དང་། ཇི་ལྟར་གཤིང་བའི་ཆོག་འོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱ་བརྒྱུད་འདིང་
 ཆགས་དང་ལྷན་པའི་དགོ་སྤྱོད་ཆོས་ཅན། ཡན་ཡོན་རྒྱུ་མཚན་པ་བརྒྱུ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱ་བརྒྱུད་
 བཏིང་ན་ནི་འཆང་འབྲལ་འཇོག་གསུམ་གྱི་ཉེས་པ་ཁེགས་པར་བསྟན་པ་ཇི་ལྟར་བ་དེ་བཞིན་དུ།
 ཡང་ཡང་ཟ་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པ་ནས། ལྷག་མ་དག་དང་རྟོད་པ་ཐུན་མིང་དུ་འགྱུར་བའི་བར་ལྟ་
 སྟེ། དངོས་སུ་བསྟན་པ་བརྒྱུད་དང་། དེས་མཚོན་པའི་ཡན་ཡོན་གཞན་ཡང་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་
 ཞེན། འབྲལ་བ་སྤྱི་གནང་བས་དགོན་པ་པའི་འབྲལ་སྤངས་ཁེགས་པ་དང་། དབྱར་གྱི་རྟོད་པ་
 བཞག་འཕྱིས་པའི་ཉེས་པ་མེད་པར་སྒྲུབས་གཞན་དུ་ཡང་ཡང་གསུང་བའོ། །གཉིས་པ་ནི།
 དབྱར་གནས་པར་ཁས་མ་སྤངས་པ་དང་སྤྱི་གསུམ་སོ། །འདི་དག་གི་སྒྲུབས་ཀྱི་དམིགས་བསལ་ལ།

དགོ་ཚུལ་གྱི་དུས་སུ་དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྤངས་ཏེ་བསྟེན་པར་ཚོགས་ནས། ཟླ་བ་གསུམ་ལོན་
 པ་ན། གཏན་པ་བཏིང་ན་བཏིང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། །ཞེས་ལུང་ལས་གསུང་བ་དང་། དབྱར་བྱིན་
 གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་སོང་ནས། རལ་བ་དེ་ཡང་ཟླ་བ་གསུམ་དུ་གནས་ན་སྤྱང་གདིང་བ་ཆགས་
 པར་གསུང་བ་དང་། དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་གྱིས་དབྱར་བྱི་མར་ཁས་སྤངས་ན་དེ་འཆགས་པར་
 གསུངས་པ་དང་། གནས་གཞན་དུ་གནས་པར་ཁས་སྤངས་ཀྱང་སྤྱང་འདིངས་པའི་ཆེ་
 མཚམས་གཅིག་དུ་བྱས་ན་འཆགས་པར་ལུང་ཁྱབ་ལས་གསུངས་སོ། །ས་གཞན་དུ་གནས་པ་
 ཡང་སྤྱང་འདིངས་ཁར་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ཐོབ་ན། དེ་འདིངས་པར་འབྱུང་བར་ལུང་
 ལས་གསུངས་སོ། །ཞེས་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་གསུངས་སོ། །སྤྱང་བཏིང་བྱིན་པའི་འོག་རོལ་དུ་
 ས་གཞན་དུ་གནས་པར་སོང་ན། སྤྱང་བཏིང་བ་འཛིག་ཅེས་པ་ནི། ཇི་སྒྲིབ་དུ། དེ་དག་ཉིད་
 འཐོབ་པ་ཡིན་ན་མི་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་པའི་གཞུང་གི་བསྟན་པར་སྟོན་འདུལ་བ་རྣམས་འཆད་ངོ། །
 གསུམ་པ་དངོས་པོ་གང་གདིང་བ་ནི། དངོས་པོ་གཞིའི་སོགས་སོ། །བཞི་པ་ཆོག་ལ། སྦྱར་བ་
 དང་། དངོས་གཞི་དང་། མཇུག་ཆོག་དམིགས་བསལ་དང་བཅས་པའོ། །དང་པོ་ལ་དགོ་འདུན་
 གྱི་དང་། བསྒྲུབ་པའི་གང་ཟག་གིའོ། །དང་པོ་ནི་དེ་ནི་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་བཟུ་བ་དང་
 སོགས་སོ། །གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ནི་དྲི་དང་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་དགོ་སྦྱང་རེ་རེ་སོགས་སོ། །
 གཉིས་པ་བརྒྱང་བའི་ཚུལ་ལ། ཟུང་བ་སྤང་བ་དང་། མ་ལུས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི་དུས་
 དུས་སུ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་རྒྱལ་པོའི་པོ་བྱང་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ལ།
 དངོས་དང་། བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ལ་བསྟན་པ་དང་། བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱང་
 བརྒྱང་གི་བྱིན་བརྒྱབས་དབྱུང་བའི་ཚུལ་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། དབྱུང་བའི་སྟོ་སྟོན་དུ་
 མ་བཏང་བར་རང་འཇུག་པ་དང་བྲལ་བས་དབྱུང་བ་དང་། བཅོས་མའི་དབྱུང་བ་དག་ཡོད་པའི་
 བྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་རང་འཇུག་བྲལ་གྱི་དང་། བཅོས་མའི་འོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ།
 མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། དགོ་འདུན་མཐའ་དག་
 དང་འབྲེལ་བའི་དང་། གང་ཟག་སྒྲིམ་གྱིའོ། །དང་པོ་ནི། དགོ་འདུན་སྦྱིའི་སྤྱང་རང་འཇུག་
 པ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ནི་ཆོས་ཅན། འདིར་གཉིས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱང་གིས་

རང་བཤིང་ཡོད་ཀྱི་མཆོམས་ལས་གཞན་དུ་བྱིན་པ་དང་། གནས་དེར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པར་བྱེད་
 པའི་དག་སྒྲོང་གཅིག་ཀྱང་མེད་པ། སྒྲ་བརྒྱུད་གིས་མཆོམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྒྲ་རེངས་ཤར་བ་དང་
 གཉིས་གསུང་བའི་བྱིར། །གཉིས་པ་ནི། དག་འདུན་སྒྲིའི་སྒྲ་བརྒྱུད་གི་བྱིན་རྒྱུ་རང་འཇུག་
 བྲལ་དུ་མ་གྱུར་ཀྱང་། གང་ཟག་དགོས་ཀྱི་དེ་དེར་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། སྒྲ་བརྒྱུད་བཤིང་ཡོད་ཀྱི་
 མཆོམས་དེའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཁོངས་གཏོགས་པ་ཆད་པའི་དག་སྒྲོང་དེ་ལ། དེའོ་སྒྲ། སྒྲ་བརྒྱུད་
 གི་བྱིན་རྒྱུ་རང་འཇུག་བྲལ་དུ་སྒྲོང་བའི་བྱིར། གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། མ་ལྷ་བུའི་
 ཆོག་དུག་གི་སྒྲོ་ནས་འཆད་དེ། དེ་གང་ཞེ་ན། སྒྲོར་བས་འགྲོ་བའི་དང་། རེས་པར་བྱེད་པའི་
 དང་། མཐར་ཐུག་པའི་དང་། བརྒྱུད་པ་ཞིག་པའི་དང་། བསམས་པ་རྒྱན་ཆད་པའི་དང་།
 མཆོམས་ལས་འདས་པའི་དང་། ཅིའི་བྱིར་མ་ཞེས་བྱ་ན། གང་ཟག་དགོས་ཀྱི་སྒྲ་བརྒྱུད་རང་
 འཇུག་བྲལ་དུ་བསྒྲེད་པ་ལ་མ་དང་འདྲ་བའི་བྱིར། མདོར་ན་མ་དུག་པོ་འདིས་དེའི་དཀྱིལ་འཁོར་
 གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཆད་པར་བྱེད། དེ་ཆད་པ་དང་། ཞག་ལོན་པ་མཉམ་དུ་བྱུང་བའི་ཆོ་སྒྲ་
 བརྒྱུད་དང་བྲལ་བའི་འབྲལ་སྒྲ་བྱུང་ངམ་སྒྲ་མ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་བརྒྱུད་དང་བྲལ་བའི་འབྲལ་
 སྒྲ་བྱུང་ན་དེ་བཤིང་བས་འབྲལ་སྒྲ་ཁེགས་པ་མ་ཡིན་པ་ཐལ་བའི་བྱིར་དང་། དེའི་བྱིན་བ་
 རྒྱུ་རང་འཇུག་བྲལ་དུ་སྒྲོང་བྱིན་ནས་འབྲལ་སྒྲ་གི་གཞི་བྱེད་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བའི་བྱིར་རོ། །
 དེའི་ཆོ་ན་གང་ཟག་དེའི་སྒྲ་བརྒྱུད་གི་བྱིན་བརྒྱུད་ཞིག་པ་སྒྲར་ཡང་སོར་རྒྱད་པར་མི་སྒྲིད་དེ།
 འབྲལ་བ་བྱུང་བའི་ཆོས་གོས་ལ་དེའི་བྱིན་བརྒྱུད་མི་འཆགས་པའི་བྱིར། རང་འཇུག་བྲལ་གྱི་
 ཚུལ་འདི་ནི་ཆོས་གོས་ཀྱི་བྱིན་བརྒྱུད་སྒྲི་ལ་འང་མཚུངས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་འདྲོ། །དུག་
 གི་དང་པོ་ནི། སྒྲ་བརྒྱུད་བཤིང་ཡོད་ཀྱི་མཆོམས་ནས་འགྲོ་བའི་ཆོ། བྱིར་མི་འོང་བའི་སེམས་ཀྱིས་
 མཆོམས་ལས་འདས་པ་ན། རང་འཇུག་བྲལ་དེ་འགྱུར་བོ། །གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་བྱིར་འགྲོ་བའི་
 ཆོ། སེམས་དེ་རེས་པར་དགོས་སམ་ཞེ་ན། མི་དགོས་ཏེ། མཆོམས་ཀྱི་བྱི་རོལ་དུ་སེམས་དེ་སྒྲིས་
 ན་ཡང་། དེར་འགྱུར་བའི་བྱིར། འོ་ན་མ་དང་པོ་གཉིས་སུ་འཇོག་པ་ལ། དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་གམ་
 ཞེ་ན། བྱིར་མི་འོང་བའི་སེམས་དང་། མཆོམས་ལས་འདས་པ་གཉིས་པོ་ཙམ་གྱིས་མ་དང་པོ་
 གཉིས་སུ་འཇོག་མི་རུས་ཏེ། སྒྲ་བརྒྱུད་ལ་ཆོས་བྱ་བའི་བསམ་བས་རྗེས་སུ་འབྲལ་བ་མེད་ན།

དེའི་ཆེ་མཆོམས་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཙམ་གྱིས་དེར་འཛོག་པའི་བྱིར། འདིས་ནི་སྒྲོར་འགྲོ་དང་།
 དེས་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་འབྲེལ་མེད་བརྒྱབ་པའི་སྐབས་དེ་བཞུག་ནོ། །རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡོད་
 བ་མཆོམས་ལས་འདས་པ་དང་བྱིར་མི་འོང་བའི་སེམས་ཙམ་གྱིས་མ་དང་པོ་གཉིས་སུ་འཛོག་མི་
 རུས་ཏེ། དེ་ཡོད་ན་སྤྱང་ལ་མ་ལྟོས་པའི་ཆོས་གོས་ལོགས་སུ་བྱེད་བ་འགྱུར་བར་ཉིད་ཆད་
 གཅིག་དེའི་ཆེ་དེར་འཛོག་པའི་བྱིར། འདིས་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་འབྲེལ་བཅས་དེ་བཞུག་ནོ། །འོ་
 བ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བཅས་ཀྱི་མ་གཉིས་པོ་འགྱུར་བ་ལ། མཆོམས་ཀྱི་བྱི་རོལ་དུ་དེ་ཆད་པར་དགོས་
 སམ་ཞེན། རྗེས་སུ་འབྲེལ་བཅས་ཀྱི་མ་དང་པོ་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཟློན་དུ་འགྱུར་བ་ལ་མཆོམས་
 ཀྱི་བྱི་རོལ་དུ་ཆོས་གོས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བྱེད་བར་འགྱུར་བ། ཆད་པ་དེས་པར་མི་དགོས་ཏེ།
 མཆོམས་ཀྱི་ནང་དུ་བྱིར་འོངས་པ་ན། དེ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་ཆད་ན་ཡང་། ཟློན་དུ་འགྱུར་
 བའི་བྱིར། འདིར་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡོད་མེད་ཀྱི་དོན་ནི། སྤྱང་བརྒྱུད་ཆགས་དང་ལྡན་པའི་
 དག་སྒྲོང་གིས་ཁོ་བོ་རང་ཆོས་གོས་ལོགས་པ་ཤིག་མ་གྲུབ་ཀྱི་བར་དུ། སྤྱང་ལ་བརྟེན། དེ་
 གྲུབ་ནས་དེ་ལ་མི་བརྟེན་ནོ་སྐྱམ་པའི་བསམ་པ་ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་ལ་བྱུང་། །དེ་འདྲའི་བསམ་
 པ་ཡོད་པ་དེས་ཆོས་གོས་གྲུད་དུ་གྲུབ་པའི་གནས་སྐབས་ཤིག་དང་། དེ་མ་གྲུབ་པར་རེ་ཐག་ཆད་
 པ་ཞིག་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་མཐར་ཐུག་པའི་མ་ཡིན་པས་འོག་ནས་འཆད། གཉིས་པ་རེ་
 ཐག་ཆད་པ་དེ་མཆོམས་ཀྱི་བྱི་ནང་གང་དུ་ཆད་ཀྱང་སྒྲོར་འགྲོ་དང་། དེས་བྱེད་ཀྱི་མའི་གནས་
 སྐབས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཏུ་འགྱུར། གཉིས་པ་ཆོས་གོས་བྱེད་པའི་བསམ་པས་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་མེད་པ་དེ།
 བྱིར་མི་འོང་བའི་སེམས་ཀྱིས་མཆོམས་ལས་འདས་པ་ཙམ་གྱིས་མ་དང་པོ་གཉིས་པོའི་གནས་
 སྐབས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱེད་པའི་དོན་ནོ། །གཉིས་པོའི་འོག་གི་མ་གསུམ་ནི། གོང་དེར་
 བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་ཆད་ནའོ། །ཞེས་པ་ལ་འབྲོས་ནས། དེ་ཆད་པའི་ཆད་དེ་གང་ཞེན། སྤྱང་
 བརྒྱུད་ལ་མ་ལྟོས་པའི་ཆོས་གོས་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་མཐར་ཐུག་པ་སྟེ། ལུས་ལ་གྱོན་པ་ལྟ་བུ་དང་།
 དེ་ལྟར་བརྩམས་པ་ཞིག་པ་སྟེ་ཆོས་གོས་མ་ཟིན་པར་མེས་ཆོག་པ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་ལ་མ་ལྟོས་པའི་
 དེ་ལོགས་སུ་གྲུབ་ཏུ་རེ་བ་ལ། རེ་ཐག་ཆད་ནས་བསམ་རྒྱན་ཆད་པ་གསུམ་ཆོས་ཅན། ཟློན་ལ་
 བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་ཆད་པ་དེ་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། ཟློན་དེའི་དབྱེ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། འབྲེལ་བ་

ཤེས་རབ་བྱེད་པ་ལས། མཚམས་ཀྱི་ནང་ཉིད་དུ། སྤྱ་བརྒྱུད་ལ་ལྷོས་མེད་ཀྱི་སྒོ་སྒྲིམ་པ་དང་།
 ཚོས་གོས་གཞན་གྱི་ནང་ལ་ལྷ་བུའི་ལུས་ལ་མཐར་ཐུག་པ་དང་། བརྒྱམས་པ་ཞིག་པ་དང་། བསམ་
 པ་རྒྱུན་ཆད་པ་རྒྱམས་ཀྱིས་ཀྱང་རང་འཇུག་བྲལ་དུ་འགྱུར་བར་བཤད་ལ། དེ་ཉིད་ལུང་དང་མདོའི་
 དགོངས་པར་གནས་ཤིང་། དེ་དག་མ་དུག་པོའི་ནང་དུ་མ་འདུས་པར་། དམར་སྟོན་པ་བཞེད་
 ཀྱང་། འདུས་པ་ཉིད་ལེགས་ཏེ། དེས་བྱེད་ཀྱི་མ་དང་། མཐར་ཐུག་པའི་མ་སོགས་གསུམ་སྟེ།
 བཞི་པོ་དེར་འཛིན་པ་ལ་མཚམས་ཀྱི་བྱི་ནང་བྱེད་པར་མེད་པའི་བྱིར། མ་དུག་པ་མཚམས་འདས་
 བེ། དེའི་བྱིན་བརྒྱབས་རང་འཇུག་བྲལ་དུ་འགྱུར་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་དང་བྲལ་བའི་དེས་ཤེས་ཁོ་ན་
 དགོས་སམ་ཞེ་ན། མཚམས་ནང་དུ་བྱིར་འོང་ངམ་མི་འོང་སྟམ་པའི་སེམས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་དང་།
 མཚམས་ཀྱི་བྱི་རོལ་དུ་ཡིད་གཉིས་དེ་འདྲ་སྒྲིམ་པ་ནི་ཚོས་ཅན། གོང་དུ་བཤད་པའི་དེས་བས་
 འབྱེན་པར་བྱེད་པ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་གོས་བྱ་བའི་བསམ་པ་ཐེ་ཚོམ་ཅན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲེལ་
 པ་མེད་ན། མཚམས་ལས་འདས་པ་དེའི་ཚེ་ཉིད་ན་དཀྱིལ་ལའོར་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཆད།
 ཡིད་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡོད་ན། བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་ནམ་ཆད་པ་དེའི་ཚེ། དེའི་
 ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཆད་པར་འཛིན་པའི་བྱིར་རོ། །འདིར་སྤྱ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ། སྤྱ་བརྒྱུད་ལ་
 ཚོས་གོས་བྱ་བའི་བསམ་པ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡོད་མེད་ལ་འཆད་པ་ནི་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱ་
 བརྒྱུད་ལ་ཚོས་གོས་བྱ་བའི་བསམ་པ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་མེད་ན། དེ་ཉིད་གཅིག་ལུས་བྱིན་བརྒྱབས་
 བྱུང་བའི་པས། མཚམས་ལས་འདས་ཟིན་པ་ལ་མི་ལྷོས་པའི་བྱིར་དང་། དེ་སྐད་དུ་ཡང་།
 བསམ་པ་གནས་པ་དང་བྲལ་བ་ནི་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པའི་བྱིར་དང་། རི་སྐད་དུ།
 ཡོད་ན་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་ཆད་ནའོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་གི་གོ་དོན་སྟོར་བའི་བྱིར་དང་།
 གཉིས་པ་བཅོས་མའི་དབྱུང་བ་ལས། བཅོས་མ་དངོས་དང་། ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་མ་བཤད་པ་
 གཉིས། དང་པོ་ནི། ལས་ལས་གཞན་པ་སོགས་སོ། །འདིར་སྤྱ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་གིས།
 སྤྱ་བརྒྱུད་གི་བྱིན་བརྒྱབས་དབྱུང་བའི་མདུན་རོལ་དུ། བརྒྱུས་པའི་དགོ་སྒོར་གིས་དགོ་འདུན་
 ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱ་བརྒྱུད་འབྱེན་པར་འགྱུར་གྱི། བྱེད་ཅག་རང་རང་གི་ཚོས་གོས་རྒྱམས་བྱིན་གྱིས་
 རྒྱུ་བཤེས། །ཅེས་བཞེད་དགོས་པར་འཆད་པ་ནི་ལེགས་པ་མིན་ཏེ། སྤྱ་བརྒྱུད་གི་བྱིན་བརྒྱབས་མ་

[illegible]

རྩ་ལྟ་སྤྱོད་པ་ལས། དང་པོ་ཕྱིར་འགྲོ་བའི་ཆེ་སྒྲར་འོངས་ནས་ཆོས་གོས་བྱེད་སྒྲུབ་པ་གཞིར་
 བཞག་ལ། སྒྲར་མི་འོང་གི་ཆོས་གོས་བྱེད་སྒྲུབ་པ་རྫོགས་པའི་མཐའ་ཅན། སྒྲར་མི་འོང་ཞིང་
 ཆོས་གོས་ཡང་མི་བྱེད་སྒྲུབ་པ་ངེས་པའི་མཐའ་ཅན། བརྒྱམས་པ་ཞིག་པ་ཉམས་པའི་མཐའ་ཅན།
 དག་འདུན་གྱི་སྤྱོད་པ་ལྟར་བར་ཐོས་པ། ཐོས་པའི་མཐའ་ཅན་དེ་བཞི། དེ་ཉིད་མཆོམས་གྱི་ཕྱི་
 རྩ་ལྟ་སྤྱོད་པ་ལ་བཞི། མཆོམས་གྱི་ནང་དུ་གྲོལ་བ་ན་བཞི། ནང་དུ་སྤྱོད་ཐོས་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་
 བསམ་པ་སྤྱོད་པ་ལ་བཞི། ཕྱིར་འགྲོ་བ་ན་ནང་དུ་འོང་མི་འོང་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་གཞིར་བཞག་པ་ལ་
 བཞི་སྟེ་ཉི་ཤུའོ། །གཉིས་པ་བརྒྱམས་པ་ཉི་ཤུ་ནི། སྤྱོད་པ་ཉིད་པའི་དག་སྤྱོད་གི་ཆོས་གོས་
 ཞིག་གུད་དུ་བརྒྱམས་ཤིང་། ཕྱིར་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆེ། སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་སྒྲར་བ་ཉི་ཤུའོ། །
 གསུམ་པ་རེ་བ་ཡོད་པ་ཉི་ཤུ་ནི། ཡང་དག་སྤྱོད་དེས་གུད་དུ་ཆོས་གོས་མ་བྱས་ཤིང་། མ་བརྒྱམས་
 གུང་ཆོས་གོས་ལོགས་ཤིག་གི་རེ་བ་ཡོད་པ་ལས། ཕྱི་རྩ་ལྟ་འགྲོ་བའི་ཆེ་སྤྱོད་པ་ཞིན་སྒྲར་བས་
 ཉི་ཤུ། བཞི་པ་ནི། དེ་ཉིད་རེ་བ་མེད་པ་ལ་སྒྲར་བས་ཉི་ཤུའོ། །ལྔ་པ་ནི། དག་སྤྱོད་དེས་ཆོས་
 གོས་མ་བྱས་པར་བྱ་བ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལ་མཆོམས་གྱི་ཕྱི་རྩ་ལྟ་སྤྱོད་ནས། སྒྲར་འོང་ཞིང་
 ཆོས་གོས་བྱེད་སྒྲུབ་པ་གཞིར་བཞག་ལ། སྒྲར་མི་འོང་ཆོས་གོས་བྱེད་སྒྲུབ་པ་རྫོགས་པའི་མཐའ་
 ཅན། སྒྲར་མི་འོང་ཆོས་གོས་མི་བྱེད་སྒྲུབ་པ་ངེས་པའི་མཐའ་ཅན། བརྒྱམས་པ་ཞིག་པ་ཉམས་པའི་
 མཐའ་ཅན། བྱུང་བ་ཐོས་པ་ཐོས་པའི་མཐའ་ཅན་ཉི་བཞི་དང་། མཆོམས་གྱི་ཕྱི་རྩ་ལྟ་བསམ་པ་
 དེ་བཞི་དང་། སྒྲར་འོང་མི་འོང་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་བཞི་སྟེ་བརྒྱུ་བཞིའོ། །དུག་པ་ནི། བྱ་བ་གང་ཡང་
 རུང་བ་ཞིག་ལ་ཞེས་པའི་ཆ་བརྒྱ། བཙལ་བ་ཞིག་ལ་ཞེས་སྒྲར་བས་བརྒྱ་གཉིས། བདུན་པ་ཡུལ་
 ལ་ལྟ་བུ་ནི། དག་སྤྱོད་དེས་ཆོས་གོས་མ་བྱས་པར་མཆོམས་གྱི་ཕྱི་རྩ་ལྟ་ཡུལ་ལྟར་སྤྱོད་པ་
 ལས། སྒྲར་མི་འོང་བའི་སེམས་གྱིས་སྤྱོད་པ། སྤྱོད་པའི་མཐའ་ཅན། སྒྲར་མི་འོང་གི་ཆོས་གོས་
 བྱེད་སྒྲུབ་པ་རྫོགས་པའི་མཐའ་ཅན། ངེས་པ་དང་། ཉམས་པ་དང་། ཐོས་པའི་མཐའ་ཅན་གསུམ་
 ཉི་ལྔའོ། །བརྒྱད་པ་གནས་ལ་བལྟ་བུ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དབྱེ་བ་དེ་ཐམས་ཅད་
 གུང་མདོ་རྩ་བ་འདིར་བཤད་པའི་མ་དུག་དང་། ཐོབ་བྱུང་དང་། ལས་གྱི་དབྱུང་བ་རྒྱམས་སུ་
 འདུས་སོ། །གཉིས་པ་གོས་གྱི་གཞི་ལ། སྤྱི་དོན་ནི། གོས་གྱི་དབྱེ་བ་གསུམ་སྟེ། འཛོལ་བའི་

ཡོ་བྱད་གྱི་དང་། ལྷག་པའི་ཡོ་བྱད་གྱི་དང་། མཐོ་བའི་ཡོ་བྱད་གྱི་འོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ།
 དངོས་སུ་གྲུབ་པ་དང་། དེའི་བྱིན་བརྒྱབས་འཆགས་སུ་རུང་བ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཡོ་བྱད་
 བཅུ་གསུམ་པོ་གང་ཡང་རུང་བ། ཚད་དང་ལྡན་པར་གྲུབ་པ་རང་མིང་གིས་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་ཏུ་རུང་
 བ་རྒྱུས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱུའི་བྱིན་བརྒྱབས་དང་། འབྲལ་སྤང་ཁེགས་པའི་
 བསྐྱུགས་ཏེན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཚོས་གོས་གསུམ་པོ་གང་ཡང་རུང་བའི་རྒྱར་རུང་བའི་གོས་སོ། །
 གཉིས་པ་ནི། བྱིམ་པའི་གོས་ལྟ་བུ་གང་ཡང་རུང་བ་ཁྱུ་གང་ཡན་ཆད་དོ། །གཉིས་པ་ལྷག་པའི་ཡོ་
 བྱད་ནི། འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་བཅུ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གི་དབྱིབས་སུ་གྲུབ་པའི་གོས་འཐེབ་ལྷག་པོ་
 རྒྱུས་ཡིན་ལ། དེ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པ་ནི། ལྷག་པའི་ཡོ་བྱད་གྱི་མིང་གིས་སོ། །གསུམ་པ་ནི།
 གོས་བཅུ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གི་དབྱིབས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་གོས་ཀྱི་བྱུང་པར་གང་ཡང་རུང་བ་སྟེ།
 ཁྱུ་གང་ནས་ཁྱུ་འབྱུང་ལྷག་ཏུ་མའི་བར་རྒྱུས་སོ། །དེ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པ་ནི། མཐོ་བའི་ཡོ་བྱད་
 ཀྱི་མིང་གིས་སོ། །དེ་དག་ནི་ཇི་སྒྲུབ་དུ། ཚོས་གོས་གནང་བ་དེ་ཉིད་དུ་ཞེས་དང་། ཡོ་བྱད་གྱི་
 གོས་ཀྱང་ངོ་ཞེས་དང་། གཞན་དུ་མ་ཡང་རུང་བར་བྱས་ཏེ་བཅུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་
 གསུམ་གྱིས་བསྟན་པའོ། །རིན་པོ་ཆེ་མ་གཏོགས་གོས་ཀྱི་རིན་གཞན་ལ་རུང་བ་བྱེད་ཚུལ་བཤད་
 པ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ། ལུང་གི་སྐབས་གཉིས་ལས། དང་པོ་གཞིའི་སྐབས་ལ།
 དུས་གིང་དུབ་པ་ཚོས་གོས་ཉིད་དུ་བསྒྱུབ་པ། གོས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཚོག་ །གོས་རུང་བ་དང་
 མི་རུང་བའི་མཚན་ཉིད། གོས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱེད་པ་ལ་ཇི་ལྟར་བྱའོ། །དང་པོ་ནི་ཚོན་གྱི་སྟགས་སོ། །
 གཉིས་པ་ནི་གནས་མལ་སྟགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་སྤྱིན་བལ་སྟགས་སོ། །བཞི་པ་ལ་བགོ་བའི་
 ཚོག་ །དབང་མི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཕུ་ས་ལེ་སྟགས་སོ། །གཉིས་པ་
 ལ་དུས་དང་སྒོ་ཕུར་གྱི་རྒྱེད་པ་དབང་མི་དབང་གི་མཚན་ཉིད། ཤི་བའི་ཡོ་བྱད་གྱི་རྒྱེད་པ་དབང་མི་
 དབང་གི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ལ། གནས་ཀྱིས་བསྒྱུབས་པའི་རྒྱེད་པ་དབང་མི་དབང་གི་དང་།
 དབྱར་གྱི་རྒྱེད་པ་དབང་མི་དབང་གི་དང་། སྤྱིན་བདག་གིས་སྐབས་པའི་རྒྱེད་པ་དབང་མི་དབང་གི་
 དང་། མཚོད་གནས་ཀྱི་བྱིམས་སུ་བྱ་བའི་རྒྱེད་པ་དབང་མི་དབང་གི་དང་། མཚམས་ཀྱིས་
 བསྒྱུབས་པའི་དང་། ཚོས་ཀྱི་རྒྱེད་པ་དབང་མི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི་

160

བརྒྱབས་དང་བཅས་པ། གོས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་སྤྱོས་པ། གོས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱེད་པའི་སྤྱོས་པ་གཞན་
 བསྟན་པ། བླ་པ་དང་ཤི་བ་ལ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ། ཤིས་པ་བརྗོད་པའི་ཆོག་གཞན་བསྟན་པའོ། །
 དང་པོ་ལ་གཞི་གང་ལས་བྱུང་བ་གང་དུ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཚུལ། རྒྱེད་པ་བགོ་བའི་སྤྱོས་པ། གང་
 ཟག་དབང་བ་དང་མི་དབང་བའི་མཆན་ཉིད། དག་འདུན་གྱིས་བཞག་པ་ལོག་པའི་སྤྱོས་པའོ། །
 དང་པོ་ནི་བྱ་དང་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་སྤྱོད་སྤྱད་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་སྤྱ་པ་ལས་
 འདས་པ་སོགས་སོ། །བཞི་པ་ནི་ལྷགས་ལས་བྱས་པ་སོགས་སོ། །སྒྲུབས་འདིར་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་
 པར་བཤད་པ་ལས། གོས་ཀྱི་གཞིར་གཏོགས་པ་ཕྱན་ཆོགས་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུབས་སོ། །ཞེས་
 འབྱུང་། གཉིས་པ་ནི་བྱེ་བྲག་ཤེས་པ་སོགས་སོ། གསུམ་པ་ནི་སྤྱ་ཕན་སོགས་སོ། །བཞི་པ་ནི་
 ལྷ་སྤྱར་སོགས་སོ། །ལྷ་པ་ནི་གོས་དྲི་དག་གིས་གོས་པ་སོགས་སོ། །དྲུག་པ་ལ་རྒྱེད་པ་བགོ་
 བའི་སྤྱོས་པ། བཞག་པའི་སྤྱོས་པ། དབྱར་དང་ཟས་ཀྱི་འཇུག་ཐོགས་སུ་གྲལ་རིམ་ཇི་ལྟར་བྱ་
 བའོ། །དང་པོ་ནི་སྤྱོན་པས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་མཆོད་རྟེན་སོགས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 མཆོད་རྟེན་གྱི་དཀོར་ནི་གང་ཟག་གིས་བགོ་བར་མི་བྱ་སྟེ། དཀོན་མཆོག་གཞན་ཡིན་པའི་བྱིར།
 བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་མཆོད་རྟེན་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཆོགས་སྤྱོད་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་གྱི་
 དཀོར་ནི། བགོར་རུང་སྟེ། དག་འདུན་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་བྱིར། འབྱུང་ཁུངས་ཞེས་པ་
 ནི། དག་འདུན་གྱི་འདུ་བའི་སྒྲོ་སྟེ་ཞིང་དང་། ཀྱན་དགའ་ར་བ་སོགས་དང་། །མདོར་ན་རྗེས་
 འཆི་མེད་དུ་བྱས་པ་རྣམས་སོ། །ལ་ལྷག་ལ་སོགས་པའི་རྩ་བ་དང་། ཤིང་ཐོག་ལ་སོགས་པའི་
 འབྲས་སུ་དང་། ཟས་ཀྱི་དོན་དུ་གྱུར་པའི་གོ་ནས་དང་། ཀླ་པ་ཆ་ལ་སོགས་པའི་དཀོར་མཛོད་
 དང་། མར་ལ་སོགས་པའི་ཤེ་དང་། ལྷ་ཆ་ལ་སོགས་པའི་ཡོ་བྱད་དང་། དེ་ལ་སོགས་པའི་འདུ་
 བའི་སྒྲོ་རྣམས་ནི་བསྒྲོ་བར་མི་བྱ་ཞིང་། ལུ་རམ་ཤིང་ནི་བགོས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་དོ། །བསྒྲོ་བར་
 མི་བྱ་བ་གཞན་ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ། བསྒྲོ་བས་ཉེ་བར་འཆོ་བ་ཞེས་བྱ་བ། དག་འདུན་སྤྱིའི་རྗེས་
 གཉེར་པ་རེ་མོས་ཀྱིས་བསྒྲོ་དགོས་པ་རྣམས་སོ། །ན་བའི་རུང་བ་སྤྲོན་ལ་སོགས་པ་ནད་པ་ལ་
 དགོས་པ་ཇི་སྟེད་པ་རྣམས་ཀྱང་གང་ཟག་གིས་བདག་གིར་བྱ་བའི་བྱིར་བགོ་བར་མི་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་
 ཉི། དེ་དག་བགོ་བ་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ནི་རྒྱེད་པ་ལ་ནི་སོགས་སོ། །

བདུན་པ་ནི་དག་སྒོར་དང་བཅས་པ་སོགས་སོ། །འདིར་སམ་བྱ་ཏ་ཞེས་པ། བོད་སྐད་དུ་མཉམ་
 བར་གྱུར་ཞེས་པ་སྟེ། དུག་མེད་པའི་དོན་ནོ། །བདུན་པ་ནི་ཤམ་ཐབས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་
 གོ་ལྷགས་གྱི་གཞི་ལ་བཞི་སྟེ། གནང་བ་གཤག་གི་བྱེ་བྲག་གཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་དབུས་དང་མཐའ་
 འཁོབ་གྱི་ས་ཆོགས་བསྟན། མཆིལ་ལྷམ་གནང་བ་གཤག་གི་བྱེ་བྲག་བཤད། གོ་ལྷགས་གནང་
 བ་གཤག་གི་ས་མཆོམས་བསྟན། ཞར་བྱུང་ཚུལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྟོན་པས་ཡུལ་
 དབུས་གྱི་ས་མཆོམས་བསྟན་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། གོ་ལྷགས་གནང་བ་གཤག་གི་ས་
 མཆོམས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་མཐའ་འཁོབ་དུ་སོགས་སོ། །
 གསུམ་པ་ནི་བྱིམ་གཞན་སོགས་སོ། །བཞི་པ་ནི་རྒྱལ་བ་སོགས་སོ། །ཁ་ཚུ་ཚུས་བྱུང་ཞེས་ཀྱང་བྱ།
 སྤར་མཐོངས་ཅན་ཞེས་ཀྱང་བྱ། ལ་ལ་མ་བུ་ཞེས་ཀྱང་བཤད་ལ། ཕྱི་མ་འདི་འགྱུར་ཉེས་པ་ཡིན་
 ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དོན་ནི་ལྷ་མོ་ཁ་ཚུ་ལས་རྩ་དུག་ཅན་དུ་གྱུར་ནས་རྩ་དེའི་རྒྱངས་པ་
 མཆིལ་ལྷམ་གྱི་ནང་དུ་འབྱུང་བ་བསལ་བའི་ཕྱིར། མཆིལ་ལྷམ་གྱི་སྤྱིའི་ཐ་དད་དུ་མཐོངས་གཏོང་
 བའོ། །ལྷམ་སྒོ་གྱུ་ཅན་ཞེས་པ་ནི་ཡུ་བ་རིང་པོ་ཅན་ནོ། །ཨ་སྤྱུ་བ་རྒྱུ་ཀ་དག་དུ་གོ་ལྷགས་གྱི་གོས་
 བཅད་པ་བསྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱུར་གསུང་ལ། སྦྱིར་ཚུལ་ཆབ་རོམ་ཅམ་ཆགས་པའི་ཡུལ་དུ་ནི།
 ལྷ་དང་། ལྷམ་ཡུ་ཅན་གཉིས་ཀ་གནང་བའི་བསྐྱབ་བྱུར་གསུངས་སོ། །སྦྱིར་བཏང་དུ་གོ་ལྷགས་
 ལ་བྱས་པའི་ལྷམ་ནི་གཉིས་ཏེ། མཐའ་འཁོབ་དུ་གྱུང་བ་སྦྱོབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡུལ་དབུས་སུ་
 ཡང་གནས་མལ་སྦྱོབ་པའི་ཕྱིར་གནང་བ་གཉིས་ལས། ཇི་སྐད་དུ། གཅིག་རི་མོ་ཞེས་པ་ནས།
 ཡུ་ཅན་ཀྱང་ངོ། །ཞེས་པའི་བར་ནི། ལྷམ་དེ་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་གི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ་ཡིན་
 ནོ། །གཉིས་པ་བདེ་བར་གནས་པའི་རྒྱུན་སྒྲན་བསྟན་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡུང་གཞི་ནས་འབྱུང་
 བ་གཞུང་གི་ཚུལ་དུ་བཤད་པ་དང་། ཡུང་གཞན་ནས་འབྱུང་བ་ཁ་སྐོང་གི་ཚུལ་དུ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་སྦྱིའི་དོན་དང་། གཞུང་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་མཆོན་ཉིད་ནི། ཇི་རོ་རིག་བྱ་
 གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཁམ་བས་སོ། །དབྱེན་བཞི་སྟེ། དུས་སུ་རུང་བ་དང་། ཐུན་
 ཆོད་དུ་རུང་བ་དང་། ཞག་བདུན་པ་དང་། འཆོ་བའི་བར་དུ་བཅང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དུས་སུ་
 ཇི་ཞོ་ནར་ལོངས་སྦྱོད་སྦྱོད་དུ་རུང་ཞིང་། བྱེད་ལས་བགྲས་པའི་ནད་གཙོ་བོར་སེལ་བའི་ཁམ་བས་

སོ། །དབྱེ་བ་ནི། བཟའ་བར་བྱ་བ་རྣམ་པ་ལྟ་དང་། བཅའ་བར་བྱ་བ་རྣམ་པ་ལྟ་ལྟ་བུའོ། །
 འདི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་ཟ་བ་མི་སྤྲོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཏུས་ཐུན་ཆོད་གྱི་མཐའི་བར་བྱིན་
 གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་རུང་ཞིང་། བྱེད་ལས་སྒྲིམ་པའི་ནད་གཙོ་བོར་སེལ་བའི་ཁམ་ཟས་སོ། །དབྱེ་བ་ནི།
 རྒྱ་ཏུས་སུ་རུང་བ་དང་། ཞག་བདུན་པ་དང་། འཆོ་བར་དུ་བཅང་བའི་ལས་སྦྱར་བའི་དབྱེ་བས་
 གསུམ་སོ། །འདི་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་། མ་བརྒྱབས་པའི་དབྱེ་བས་གཉིས་སོ། །ཐུན་
 ཆོད་དེ་གང་ལ་བྱ་ཞེན། ཁ་ཅིག་ཉིན་མོའི་མཐའ་ལ་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་བྱེད་པ་ལས།
 ཐུན་གྱི་ནི་སྒྱུ་རེངས་བྱུང་ནས་ཉི་མ་རུབ་གྱི་བར་དུའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ་ཟེར། ཁ་ཅིག་
 མཚན་མོའི་མཐའ་ལ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ནད་པ་ལ་སྒྲིམ་མེད་པར་འབྱུར་བས་སོ་
 ཞེས་གསུང་། སྒྲོབ་དཔོན་དམར་སྟོན་པའི་གསུང་གིས་སྤོང་ཐུན་ལ་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱིན་
 ཡའི་སྒྲིབས་སུ། བཅ་གྱི་ཐུན་དང་པོ་འདས་ནས་སྦྱད་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་དང་། བཅ་གྱི་ཆ་སྟོང་
 འདས་ནས་སྦྱད་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ལུང་མ་མོ་ལས་ཆགས་གྱིས་བཅགས་ལ་ཆུས་སྦྱད་
 བར་བྱས་ན། ཉིན་བར་དང་། སྤོང་གྱི་བར་དུ་བརྟུང་སྟེ་ཞེས་དང་། བཅ་པོ་ལྟ་བུ་པ་ལས།
 མཚན་མོའི་ཐུན་དང་པོ་མ་ཐལ་ཆུན་དུ་འབྱུངས་ཟིན་ཅིང་ལྷག་མ་མེད་ན་དེར་ཟད། ཞེས་གསུངས།
 བྱིས་གྱི་ལག་ལེན་པ་དག་ནི། ལུགས་དང་པོ་དང་མཐུན་པར་ཉི་མ་རུབ་པའི་འོག་ཏུ་འོད་དམར་པོ་
 འབྱུང་བ་དེ་ཐུན་ཆོད་གྱི་མཐའ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི་འཐད་པ་མིན་ཏེ། ལུང་མེད་པ་དང་།
 རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་བྱིར། དེ་ཡང་འོ་ན། དེ་ཏུས་གྱི་འོད་དམར་འཆར་བའི་ཏུས་དེ་ཉིན་
 མོའི་ཐུན་དུ་ཆུར་གཏོགས་པ་ཡིན་ནམ། མཚན་མོའི་ཐུན་དུ་པར་གཏོགས་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་
 ན་བྱེད་ཅག་ཏུས་དེར་འོད་དམར་བསྐྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྒྲིམ་མི་འབྱུང་བ་དང་འགལ། གཉིས་
 པ་ལྟར་ན། བྱེད་འདོད་པའི་ཐུན་ཆོད་གྱི་མཐའ་དེ། ཐུན་གང་གི་མཐའ་ཞེས་བརྟགས་ན་འཛིག་
 པ་ཡིན་ཏེ། སྤོང་ཐུན་གྱི་ཐོག་མ་དེ་ཐུན་གང་གི་ཡང་ཐ་མར་མི་རུང་བའི་བྱིར། ཅི་སྟེ་ཉི་མ་རུབ་
 ནས་འོད་དམར་པོ་མ་ཆགས་པའི་བར་དེ་ཐུན་ཆོད་གྱི་མཐའ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། འོད་
 དམར་པོ་ཐུན་ཆོད་གྱི་མཐའ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲིབ་ཆད་སྒྲིབ་པར་མ་བྱེད་ཅིག །དེ་ལྟ་མོད་གྱི་ཉིན་མོའི་
 མཐའ་དང་། སྤོང་ཐུན་གྱི་མཐའ་གང་ལ་ངོས་བཟུང་གུང་། མཚན་མོ་ནད་པའི་སྒྲིམ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོ

བ་མི་དགོས་པའི་ཉེས་པ་གནས་ཤིང་། འཕྲལ་དུ་ནད་གཡོག་གིས་སྒྲིམ་བྱིན་ལེན་བྱས་ཆོག་པའི་
 རྒྱ་མཚན་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་མི་དགོས་པ་ཡིན་ན་ནི། ཉིན་མོ་དང་། སྔོན་ཐུན་ལ་ཡང་དེར་
 ཐལ་བས་ཐུན་ཆོད་དུ་རུང་བའི་སྒྲིམ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་མི་དགོས་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །
 དངས་མ་ཐག་པའི་ལུང་གི་དོན་ནི། ཐུན་ཆོད་དུ་རུང་བ་བྱིན་ལེན་བྱས་ཤིང་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་
 པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱི་ཏྲོ་བྱིན་ལེན་བྱས་པ་ཉིན་མོའི་ཐུན་ལས་འདས་པ་དང་། མཚན་
 མོའི་ཐུན་དང་པོ་ལ་བྱིན་ལེན་བྱས་པའི་ལུང་བ་སྔོན་ཐུན་ལས་འདས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གྲང་
 ཐུན་ལས་འདས་པ་དང་ཐུན་ཐ་མ་ལས་ཀྱང་འདས་པ་ལོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་བྱི་ཏྲོའི་ཟས་ཐུན་ཆོད་
 ལས་འདས་པ་ཅམ་ལ་གསོག་འཛོག་དུ་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་ན་རང་གི་ལྷགས་ལ། མཚན་
 མོའི་ཐུན་ནི་གསུམ་དུ་གསལ་བར་བཤད་དེ། གང་ཞེ་ན། སྔོན་ཐུན་དང་གྲང་ཐུན་དང་ཐུན་ཐ་
 མ་ལོ། །ཉིན་མོ་ལ་གཞུང་གཞན་ལས་ཐུན་གསུམ་གྱི་བཤད་པ་ཡོད་ཀྱང་། ལྷགས་འདི་ལ་སྔོ་
 དང་། བྱི་ཏྲོའི་དུས་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་དུས་རུང་གི་སྒྲིམ་ནི་ཉིན་མོའི་གྲང་
 ཡོལ་བ་གསོག་འཛོག་གི་དུས་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་མ་བཤད། དུས་མ་ཡིན་པར་རུང་བའི་
 སྒྲིམ་གསུམ་པོ་བྱིན་ལེན་ཅན། བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པ་ལ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཐུན་ཆོད་ལྷ་པོ་
 དེ་གསོག་འཛོག་གི་དུས་སོ། །བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ལ་དབྱེ་བ་གསུམ་ལས། ཐུན་ཆོད་དུ་རུང་བ་
 བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པ་ནི། ཞག་གཅིག་གི་ཐུན་ཆོད་ཀྱི་མཐའ་ཚུན་ཆད་དུ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པ་ཡིན་ལ།
 དེའི་ཐུན་གྱི་མཐའ་ནི་མཚན་མོའི་མཐའ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ཞག་གཅིག་གི་ཐུན་ཆོད་ལྷ་ལམ།
 དུག་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐ་མར་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་བཤད་ན་ལེགས་སོ། །ཞག་བདུན་པའི་
 སྒྲིམ་ནི། དུས་ཀྱི་བྱུང་བར་ཞག་བདུན་གྱི་མཐའ་ཚུན་ཆད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་དུ་རུང་ཞིང་།
 བྱེད་ལས་རྒྱུ་ནད་སེལ་བ་ལ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཁམ་ཟས་སོ། །དབྱེ་བ་ནི་གཞུང་དོན་དུ་འབྱུང་
 བ་རྒྱམས་སོ། །འདི་ལའང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་མ་བརྒྱབས་པའི་དབྱེ་བས་གཉིས་སོ། །
 འཚོ་བཅང་གི་སྒྲིམ་ནི། དུས་ཇི་སྤྱི་མ་གྱི་བར་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་རུང་ཞིང་། བྱེད་ལས་འདུས་
 པའི་ནད་སེལ་བ་ལ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཁམ་ཟས་སོ། །དབྱེ་བ་ནི་གཞུང་དོན་ནས་འབྱུང་བ་
 རྒྱམས་སོ། །སྒྲིམ་འདིའི་མཐའ་ནད་སོས་པ་ལ་བྱེད་པ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་སྒྲིམ་པའི་ལུང་མེད་

ཅིང་རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་བྱིར། དེ་ཡང་འདི་ལྟར། སྤྲུལ་དེ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པའི་ཆེན་མ་
སོས་ཀྱི་བར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་རིགས་པར་ཐལ། སྤྲུལ་དེའི་མཐའ་ནད་སོས་པ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་
བྱིར། གལ་ཏེ་ལུང་ཡོད་དེ། རི་རྒྱུད་དུ། སོས་པ་ཉིད་ནད་དེ་དག་ནད་པའི་བྱིར་སྒྲོབ་ན་བྱིན་ནོ། །དེ་
མེད་ན་སྤྲུལ་ཁང་དུ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ་སྤྲུལ་ན། འོ་ན་ཞག་བདུན་པའི་སྤྲུལ་གྱི་མཐའ་ཡང་
ནད་སོས་པ་ལ་བྱེད་པའི་སྒྲུབས་གཅིག་སྤྲིད་པར་ཐལ། རིགས་པ་མཚུངས་པའི་བྱིར། བྱེད་གྱིས་
དྲངས་མ་ ཐག་པའི་ལུང་དེ་ཞག་བདུན་པའི་སྤྲུལ་ལ་དོགས་པ་གཙོད་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་བྱིར།
ལུང་དེ་ཡང་བྱེད་ལ་གཙོད་བྱེད་ཡིན་ཏེ། བྱེད་ལྟར་ན་ནད་སོས་པ་དང་། གསོག་འཛོག་གི་སྤངས་
བ་འབྱུང་བར་སྤྲུལ་དགོས་པ་ལས། དེ་རྒྱུད་དུ་མ་བཤད་པར། སོས་པའི་འོག་ཏུ་ནད་པ་ལ་སྤྲུལ་
བ་དང་། སྤྲུལ་ཁང་དུ་སྤྲུལ་བར་བཤད་པའི་བྱིར། ཅི་སྤྲུལ་དེ་ཉིད་དེའི་སྤྲུལ་བྱེད་དོ་སྤྲུལ་ན། དེ་ནི་
བྱེད་ལ་བཞད་གད་གྱི་གནས་སུ་འགྱུར་ཏེ། གསོག་འཛོག་གི་སྤངས་པའི་ཉེས་དམིགས་ཡོད་པའི་
སྤྲུལ་རྒྱུ་མས་ནི། རང་གསོག་འཛོག་ཏུ་འགྱུར་བའི་དུས་ཀྱིས་མ་སྤྲུལ་པའི་གོང་དུ་གཞན་ལ་སྤྲུལ་བ་
དང་། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཐོས་ཟིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། བྱེད་གྱིས་ནི་དེ་ལས་སྒྲོག་སྤྲུལ་སྤྲུལ་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱུ་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
བཅས་ལྟན་དག་སྒྲོབ་ཆོས་ཅན། སྤྲུལ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། དེས་བྱེད་པར་དུ་བྱ་བའི་དགོས་པ་
མཐོང་བའི་བྱིར། སྤྲུལ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་པ་བཞི་ཡོད་དེ། དུས་སུ་རུང་བ་སོགས་བཞིར་
གསུངས་པའི་བྱིར། དང་པོ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དག་ནི་ཆོས་ཅན། བད་པ་ཁོ་ནའི་བྱིར་དུ་བྱིན་གྱིས་
སྒྲོབ་པར་གནང་བ་ཡིན་ཏེ། བད་པ་མ་ཡིན་པས་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པ་དང་། བསྐྱབས་ཟིན་བཟའ་བ་
གཉིས་ཀ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལ་སྤྲུལ་རྒྱུ་པ་བཞི་བསྟན་ཚུལ་དངོས་
བཤད། དེས་མཚོན་ནས་འཕངས་པའི་དོན་གཞན་བཤད། སྤྲུལ་བཞག་པའི་གནས་རུང་ཁང་
བྱེད་ཚུལ་བསྟན། དུས་སུ་གོ་བྱུང་བའི་ཆེ་དམིགས་ཀྱི་བསལ་བའོ། །

དང་པོ་ལ་དུས་སུ་རུང་བ་ལྟོག་པའི་སྒྲོན་སྤྲུལ་བསྟན། ཐུན་ཆོད་དུ་རུང་བ་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒྲོ་
ནས་བསྟན། ཞག་བདུན་པའི་སྤྲུལ་ཞར་བྱུང་དང་བཅས་ཏེ་བསྟན། འཚོ་བའི་བར་དུ་བཅང་བ་
མཚོན་དོན་དང་བཅས་ཏེ་བཤད། དུས་སུ་རུང་བ་དུས་མིན་དུ་བསྟན་པའི་ཚུལ། སྤྲུལ་འབྲེས་པ་

ལ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ། སྤྱོད་ཀྱིས་བསྐྱབས་པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། དོགས་པ་
སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཤིང་ཐོག་ཚྭ་ཕ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་ལས་སྤྱོད་པའི་བརྟུང་བ་དང་།
བཙོས་པའི་ཚྭ་ལ་སོགས་པའི་བརྟུང་བ་མཚན་ཉིད་ལྟ་བུ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་ན་མི་ན་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བརྟུང་དུ་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཐུན་ཆོད་དུ་རུང་བའི་བརྟུང་བ་ཡིན་
པའི་བྱིར། མཚན་ཉིད་ལྟ་ནི། རྒྱས་བཟུང་བ་སོགས་སོ། །བཙོས་པའི་ཚྭ་དང་། འབྲུའི་ཚྭ་ནི།
འབྲས་དང་གོ་ནས་སོགས་ཀྱི་ཆང་གི་ཤུལ་ནས་བྱུང་བའི་སངས་པོ་དང་། རྒྱན་འབྲུམ་སོགས་ལས་
སྤྱོད་པའི་ཆང་ལྟ་བུ་ཡོས་བཟུང་ནས་སའོག་དུ་མནན་པས་སངས་པོར་གྱུར་བ་ལྟ་བུའོ། །ཅུ་པ་མོ་
ནི་འབྲས་དང་། གོ་དང་། བྱི་སོགས་ལ་བཙོས་པའི་བརྟུང་བ་སྤྱོད་པོ་སྟེ། ཐབས་མ་བཟུང་བར་
མནན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། བརྟུང་བ་མཚན་ཉིད་ལྟ་བུ་དེ་ལྟ་བུར་མ་གྱུར་པའི་མདུན་རོལ་དེར་
ཆོས་ཅན། བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་མཚན་མཐུན་པས་བྱིན་ལེན་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་རེག་དུ་མི་
རུང་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་ཅིང་ལག་ཉི་ཉེས་དམིགས་ཡོད་པའི་བྱིར། དེ་ཡིན་
ཏེ། བརྟུང་བ་རང་གི་ངོ་བོ་མ་རྫོགས་པར་བཟུང་ཆེད་ཀྱི་བྱིན་ལེན་ནི་མི་ཆགས་བྱས་ཀྱང་དོན་མེད་
ལ། ལག་ཉ་འགོགས་བྱེད་ཀྱི་བྱིན་ལེན་ནི་བྱས་ཀྱང་སྤྱོད་པའི་བཙོས་བྱས་པ་ན་དངོས་པོ་གཞན་དུ་
གྱུར་པས། ལག་ཉར་སོང་བའི་བྱིར། དེའི་རྫས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་གི་དོན་ཡང་དེས་གྲུབ་པོ། །
དེ་ཡང་རྒྱ་དུས་རུང་ལ་སྤྱོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱ་སྤྱོད་གཞན་གསུམ་ལས་སྤྱོད་པ་
ཡིན་ན་ནི། བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་ལག་ཉ་འགོགས་བྱེད་ཀྱི་བྱིན་ལེན་བྱས་ནས། དེས་སྤྱོད་
བཙོས་སོགས་བྱེད་དུ་རུང་ལ། དེ་ལས་ལོགས་སུ་བཟུང་ཆེད་ཀྱི་བྱིན་ལེན་ནི་བྱིན་ལེན་སྤྲུལ་མ་མ་
ཞིག་ན་མི་དགོས་སོ། །དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། རྒྱ་གཞིས་ལས། དུས་མ་ཡིན་པ་རུང་བ་ཉིད་
ཡིན་ན་ནི། བསྟེན་པར་རྫོགས་པས་བཙོས་ཞིང་སྤྱོད་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་དང་། བམ་ལྟ་
ལས། གལ་ཏེ་དུས་མ་ཡིན་པ་རུང་བའི་རྫས་ལས་སྤྱོད་ན་ནི། བསྟེན་པར་རྫོགས་པས་ཀྱང་རྫས་
དེ་ཉིད་བྱིན་ལེན་བྱས་ཏེ་སྤྱོད་ཤིང་བཙོས་ལ་གང་གི་ཆེ་འབྲུང་བའི་ཆེན། རྒྱ་གང་མོ་བཟུང་བའི་
བརྟག་པ་དང་། བྱིན་ལེན་སྟོབས་སུ་བརྟག་ནས་བརྟུང་དུ་ཡང་རུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
ཐུ་སྟོན་པ། འདི་ཡང་དངོས་པོ་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པས། དེའི་ཆེ་བྱིན་ལེན་ཞིག་གོ་གསུང་བ་

ཡང་ཡུང་དེ་དག་གིས་ཞེགས་ཤིང་། གནས་སྐབས་གཞན་དུ་གྱུར་ཀྱང་དངོས་པོ་མ་གྱུར་པས།
 བྱིན་ལེན་མ་ཞིག་པར་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྤྲོན་བྱི་མ་གཉིས་ལ་སྒྱུར་བའི་བརྟུང་
 བ། ལག་ཉ་འགགས་བྱེད་ཀྱི་བྱིན་ལེན་སྤྲོན་དུ་སྤང་བ་དེ་ལ་ཡང་རུང་ཆུ་འདེབས་པ་དང་། དགོ་
 སྤྲོང་མང་པོ་ལ་བྲིམ་པ་དང་རུང་བའི་ཁང་པར་སྒྲེད་པ་སོགས་བསྟེན་པར་མ་རྩོགས་པས་བྱ་དགོས་
 པ་གཙོ་ཆེ་ལ། དེའི་ཆེ་སྒྱུར་ནས་བྱིན་ལེན་བྱ་དགོས་པས། སྒྱིར་ལྟུང་བའི་ངོ་བོ་མ་རྩོགས་པ་ལ་
 དགོ་སྤྲོང་མཚན་མཐུན་གྱིས་བྱིན་ལེན་སྤྲོན་དུ་བརྟུང་བའི་སྒྱུར་བཅགས་ཀྱང་བཀག་པར་གནང་ངོ་། །
 བྱ་སྤྲོན་རིན་པོ་ཆེ་ནི། སྒྱུར་བཅགས་མ་བྱས་པའི་གོང་གི་བྱིན་ལེན་གྱིས་སྒྱུར་ཆགས་བྱས་པའི་
 བྱིན་ལེན་གྱི་གོ་མི་ཆོད་ཅིང་། དེ་ལ་ཡང་བསྟེན་པར་མ་རྩོགས་པས་རུང་ཆུ་བྱ་དགོས་པས། བྱིན་
 ལེན་སྒྱུར་ནས་བྱ་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུང་བ་ནི་དེར་མ་ངེས་ཏེ། དེ་ལྟར་དེ་འདྲ་དེ་ལ་ལག་ཉ་
 བྱུང་བར་ཐལ་བའི་བྱིར་དང་། དེས་དེ་བྱེད་དགོས་པའི་ཤེས་བྱེད་མེད་ཅིང་། ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་
 བྱིན་ལེན་མ་ཞིག་པར་རུང་ཆུ་བྱ་ཐབས་དུ་མ་གནང་བའི་བྱིར་དང་། བརྟུང་བ་མཚན་ཉིད་ལྟ་ལྟར་
 གྱི་སྐབས་སུ་ཆུས་བརྟུང་བ་ཞེས་བཤད་པ་དེ་ནི་སྒྱུ་བའི་བྱིར་ཡིན་གྱི། རུང་ཆུ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་
 དང་། གཞན་དུ་ན་སྤྲོན་བྱི་མ་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་བཟུང་བའི་ཆེ་བྱིན་ལེན་སྒྱུར་མ་
 དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཆེ་ཡང་རུང་ཆུ་བརྟུང་ནས། བཟུང་དགོས་པར་བཤད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ཐུན་ཆོད་དུ་རུང་བ་ངོ་བོའི་སྒྲོན་ནས་བསྟེན་པ་ལ། སྤྲོན་རང་གི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ་
 བཤད། ཐུན་ཆོད་དུ་རུང་བའི་བརྟུང་བ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པའི་མཐའ་ངོས་བཟུང་། དེ་དེར་བྱིན་གྱིས་
 སྒྲོབ་པའི་མཐའ་ལ་གཞན་གྱི་འདོད་པ་འབྱུལ་བ་དགག། །ཡུང་གི་དངོས་སུ་མ་ཟིན་པ་གཞན་ཡང་
 མཚན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐུན་ཆོད་དུ་རུང་བ་ཞེས་སོགས་སོ། །འོ་ན་བརྟུང་བ་དེ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་
 པའི་ཆེ། ཡུན་རི་ཙམ་གྱི་པར་དུ་སྒྲོབ་སྟུམ་ན། རྒྱ་དུས་སུ་རུང་བ་ལ་སྒྱུར་བའི་བརྟུང་བ་བྱིན་ལེན་
 ཅན་དེ་ཆོས་ཅན། ཐུན་ཆོད་ཀྱི་མཐའི་མཐའ་བར་དུ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པ་ཡིན་ཏེ། །རྒྱ་དུས་སུ་རུང་
 བ་ལས་སྒྱུར་བའི་རུང་བ་ཆོད་ལྟར་གྱི་བརྟུང་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར། ཡང་ཞག་བདུན་པའི་སྤྲོན་
 ལས་སྒྱུར་བའི་བརྟུང་བ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་ཞག་བདུན་པའི་སྤྲོན་དེའི་བྱིན་བརྒྱབས་འཆགས་པའི་
 མཐའ་གང་ཡིན་པ་དེ་བྱོད་ཀྱི་འང་བྱིན་བརྒྱབས་ཀྱི་མཐའ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་དུས་སུ་རུང་བ་ལས་གཞན་

ཞག་བདུན་པའི་སྒྲན་ལས་སྒྲར་བའི་རུང་ཚད་ལྷན་གྱི་བརྟུང་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར། ཡང་འཆོ་
 བཅང་གི་སྒྲན་ལས་སྒྲར་བའི་བརྟུང་བ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་འཆོ་བཅང་གི་སྒྲན་དེའི་བྱིན་བརྒྱབས་ཆགས་
 པའི་མཐའ་གང་ཡིན་པ་དེ། བྱིན་གྱི་འདུག་བྱིན་བརྒྱབས་ཆགས་པའི་མཐའ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་དུས་སྒྲ་
 རུང་བ་ལས་གཞན་འཆོ་བའི་བར་དུ་བཅད་པ་ལས་སྒྲར་བའི་བརྟུང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་
 སྒྲན་གྱི་མ་གཉིས་ལས་སྒྲར་བའི་བརྟུང་བ་དེ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པ་ནི། ཐུན་ཆོད་དུ་རུང་བའི་བརྟུང་བ་
 བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ཡིན་ལ། བྱིན་བརྒྱབས་གནས་པ་ནི། རྒྱ་དེ་དང་དེའི་བྱིན་བརྒྱབས་གནས་
 པའི་དུས་གྱི་མཐའ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཚུན་ཆད་དུ་གནས་སོ། །ཞེས་པ་ནི་གཞུང་འདི་འཆད་པའི་རྣམ་
 གངས་གཅིག་གོ། །ཡང་རྒྱ་དུས་རུང་ལས་སྒྲར་བའི་བརྟུང་བ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པའི་རིང་མཐའ་དེ་
 ཡིན་ན། ཐུན་ཆོད་གྱི་མཐའ་ཡིན་པས་བྱིན་གྱི་མ་གཉིས་ལས་སྒྲར་བའི་བརྟུང་བ་ལ་ཐུན་ཆོད་
 གྱི་མཐའ་ཉིད་དུ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས་པ་དང་། རྒྱ་གཉིས་པོའི་བྱིན་བརྒྱབས་གྱི་མཐའ་ཚུན་ཆད་དུ་
 བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པའི་ལུགས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་འགྲེལ་ཆེན་མཁན་པོ་ནི་ལུགས་དང་པོ་བཞེད་པ་
 ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། བརྟུང་བ་ཉིད་གྱི་བྱིར་ནི་དུས་ཐམས་ཅད་པ་ཡིན་ལ། བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པའི་
 བྱིར་ནི་ཐུན་ཆོད་དུ་རུང་བ་ཁོ་ནར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པོ། །ཞེས་འབྱུང་བས་སོ། །བརྟུང་བ་ཉིད་གྱི་
 བྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ཡང་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པ་ལ་འཆད་དགོས་སོ། །ལུགས་གཉིས་པ་དེ་ནི་
 ལུང་ཁྱབ་པ་ལས། ལུང་མ་ལས་སྒྲར་བའི་བརྟུང་བ་དགྲུང་བདུན་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་ཏུ་རུང་བར་
 མཆིས་སམ། ཉེ་བར་འཁོར་ཡོད་དེ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འོ་ན་དེ་ལྟར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པའི་
 ཚུལ་གཉིས་པོ་གསོག་འཛིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་དུས་ལ་བྱིན་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ཐུན་ཆོད་དུ་རུང་བར་
 བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ཐུན་ཆོད་གྱི་མཐའ་འདས་པ་དང་། བདུན་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་བརྒྱད་
 པའི་སྒྲ་རིངས་ཤར་བ་ན་དེར་འགྱུར་ལ། ཅིག་ཤོས་ནི་དེར་འགྱུར་མི་སྲིད་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་མདོ་
 གཉིས་པོའི་དོན་འཆད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་ལས་ཐོག་མར་འགྲེལ་པ་མཁན་པོའི་ལུགས་དེ་ཉིད་
 ཁས་སྒྲུངས་ནས་བཤད་ན། གཉིས་པ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་ཐུན་སྒྲུང་བའོ། །
 དང་པོ་ནི། འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཐུན་ཆོད་དུ་རུང་བའི་བརྟུང་བ་དེ། ཐུན་ཆོད་གྱི་
 མཐའ་ཚུན་ཆད་དུ་རོ་དང་སྒྲ་བ་ཉིད་གཞན་དུ་མ་གྱུར་ན། བརྟུང་བ་དེ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པའི་མཐའ་

ཐུན་ཚོད་ཀྱི་མཐའ་ཚུན་ཆད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་གྱི། དེ་གཞན་དུ་གྱུར་ན་གང་གྱུར་པའི་
 སྐད་ཅིག་དེ་ཚུན་ཆད། བརྟུང་བ་དེ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པའི་མཐའ་ཡིན་པའོ་ཞེས་ཟེར། གཉིས་པ་ནི།
 ཐུན་ཚོད་ཀྱི་མཐའ་ཚུན་ཆད་དུ། རོ་དང་སྤྲ་བ་གཞན་དུ་འགྱུར་ངེས་པའི་བརྟུང་བ་ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་
 བ་དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པའི་མཐའ་གང་རོ་དང་སྤྲ་བ་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་སྐད་ཅིག་མ་
 དེ་ཚུན་ཆད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་དེ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་རིགས་ན་ཆོལ་བ་བྱོད་ཀྱིས་
 བསྒྲུག་པར་མི་རུས་པའི་ཐལ་བ་གཉིས་འཇུག་པའི་བྱིར། དེ་གང་ཞེ་ན། ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་དུས་
 ལས་ལྷག་པ་བྱིན་བརྒྱབས་མི་ཆགས་པར་ཐལ་བ་དང་། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་
 བའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིར་སྤྱོད་བྱི་མ་གསུམ་པོ་རང་རང་གི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་དུས་ལས་དུས་ལྷག་པ་
 ལ་བྱིན་བརྒྱབས་བརྟེན་ན་མི་ཆགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བའི་བརྟུང་བ་ཐུན་
 ཚོད་ཀྱི་གོང་དུ་ལོངས་སྤྱོད་མི་རུང་དུ་འགྱུར་ངེས་དེ་དང་པོ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པའི་ཆོ། ཐུན་ཚོད་ཀྱི་
 མཐའ་བར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟགས་ཁས་སྤངས། འདོད་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་ལོ། །
 གཉིས་པ་ནི། དེར་འགྱུར་ངེས་ཀྱི་དོན་དེ་ཆོས་ཅན། སྤྱིར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་བྱ་བའི་སྤྱན་
 ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྤྱན་བྱི་མ་གསུམ་པོ་གང་དུ་ཡང་བྱིན་གྱིས་མི་སྒྲོབ་པའི་
 བྱིར། རྟགས་ཁས་སྤངས། བྱུང་བ་ལུང་གིས་གྲུབ། འདོད་ན། སྤྱན་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པ་ལ་
 མདོན་ཤེས་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། བརྟུང་བ་དེ་མི་རུང་བར་འགྱུར་ན་མི་སྒྲོབ། དེས་མི་འགྱུར་ན་
 བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་ཐལ་བ་སྤྲ་མ་ལ་བྱུང་བ་མེད་དེ། དེ་འདྲའི་བརྟུང་བ་དེ། གང་
 རོ་དང་སྤྲ་བར་འགྱུར་བའི་སྐད་ཅིག་དེ་ཚུན་ཆད་དུ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བཅས་ལྡན་
 དགོ་སྤོང་པལ་པ་མདོན་ཤེས་མེད་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། དེ་ལྟ་བུའི་བརྟུང་བ་དེ། དུས་དེ་ཚུན་ཆད་
 དུ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་དུ་རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་བྱོད་ཀྱིས་བགྲོད་པ་སྟེ། ཤེས་
 པར་རུས་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དྲངས་མ་ཐག་པའི་ཞུ་བའི་ལུང་དེ་འགྲེལ་བ་མཁན་པོས་མི་འདོད་
 མོད་ཀྱང་། དེ་དང་མཐུན་པའི་ཚུད་ལྡན་གྱི་འཆད་ལུགས་ཀྱང་འཆད་ཚུལ་སྤྲ་མ་དེ་ཉིད་ལ་
 དཔགས་པས་ལེགས་པར་ཤེས་རུས་སོ། །ཡང་རང་གིས་སྒྲོས་བཀྲགས་པའི་འཆད་ཚུལ་སྤྲ་མ་ནི་
 སྤྱན་བྱི་མ་གཉིས་ལས་སྤྱིར་བའི་བརྟུང་བ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པའི་ཆོ། ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བར་བྱིན་གྱིས་

སྒྲོབ་ཀྱང་། ལོངས་སྤྱོད་དུ་རུང་བ་ནི་ཇི་སྤྱོད་འཆོ་དང་ཞག་བདུན་པ་གང་རུང་ཡིན་པར་ཁས་
 གཤམ་པ་ལ་ཚུད་པ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་དང་། དེ་སྤྱོད་འབྱུང་བའི་ཚུལ་བཤད་ན་འདི་ལྟར། ཁ་ཅིག་
 ན་རེ། ལུ་རམ་ལས་སྤྱོད་བའི་བདུང་བ་ཐུན་ཆོད་དུ་རུང་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དེ། ཞག་
 བདུན་གྱི་གོང་དུ་རོ་དང་སྤྱོད་པ་གཞན་དུ་མ་འགྱུར་ན། བྱོད་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་གྱི་གྱུར་ན་གང་ཚུན་ཆད་
 དེ་ཡིན་པའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཉེས་པ་གཉིས་འཇུག་པའི་བྱིར། གང་
 ཞེན། ལོངས་སྤྱོད་གྱི་དུས་ལས་ལྷག་པ་ལ་བྱིན་བརྒྱབས་མི་གནས་པར་ཐལ་བ་དང་། ལོངས་
 སྤྱོད་མི་རུང་དུ་འགྱུར་ངེས་གྱི་སྤྱོད་བྱིན་གྱིས་མི་སྒྲོབ་པར་ཐལ་བའོ། །དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་འདི་ལྟར།
 ཞག་བདུན་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་མ་ཐག་པའི་སྤྱོད། ཞག་བདུན་ཚུན་ཆད་ན་མི་རུང་བར་འགྱུར་
 ངེས་དེ་ལ། དང་པོ་ཞག་བདུན་པའི་བྱིན་བརྒྱབས་ཆགས་སམ་མི་ཆགས། ཆགས་ན་ཁོ་བོ་ཅག་
 གི་ལུགས་དེ་གྲུབ། མི་ཆགས་ན་ཐལ་བ་དང་པོ་དེར་འགྱུར། དེར་འདོད་ན། ཐལ་བ་གཉིས་པ་
 དེར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་བྱིན་བརྒྱབས་མི་ཆགས་བཞིན་དུ་དེར་སྒྲོབ་པ་མི་རིགས་པའི་བྱིར། བྱབ་པ་
 མ་ངེས་ཏེ། གང་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་སྤྱོད་ཅིག་དེ་ཚུན་ཆད་དུ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པོ་ཞེན། དེ་ཡང་
 མ་ཡིན་ཏེ། དུས་དེ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཐལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མི་བསྒྲོད་པའི་བྱིར། ཞེས་བཤད་
 བར་བྱའོ། །མདོར་ན་འདིའི་ཚུད་གཞི་ནི། སྤྱོད་བྱི་མ་གསུམ་རང་དུས་གྱི་གོང་དུ་ལོངས་སྤྱོད་མི་
 རུང་དུ་འགྱུར་ངེས་དེ། དང་པོ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་མི་སྒྲོབ་དང་། དེ་ལྟར་བརྒྱབས་པ་ན་བྱིན་བརྒྱབས་
 དེ་རང་དུས་གྱི་མཐའི་བར་དུ་གནས་མ་གནས་ལ་ཚུད་པ་ཡིན་ལ། རང་ལུགས་ནི་དེར་སྒྲོབ་པ་དང་།
 བརྒྱབས་མ་ཐག་གི་ཆེ་དེ་དེར་གནས་པར་འཆད་པ་གཞུང་གི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ལོ་
 བརྒྱ་འཆོ་བར་ངེས་པའི་བསྐྱབ་པ་ལོ་གསུམ་ན་དགོ་སྤོང་གི་སྤོམ་པ་འབྱུལ་ངེས་ཏེ། བསྐྱོན་པར་
 རྫོགས་མ་ཐག་པ་ཆེ་ཇི་སྤྱོད་འཆོ་བའི་སྤོམ་པ་སྤངས་པ་དང་། ཇི་ལྟར་སྤངས་པ་དེ་ཉིད་དེའི་རྒྱུད་
 ལ་གནས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །གཞུང་འདིའི་དོན་ནི་སྤོན་གྱི་འཆད་པ་པོ་རྣམས་
 ཀྱིས་ལེགས་པར་མ་བཤད་དེ། གཞུང་ལས་མི་འཆགས་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་ཞེས་པ། ཐལ་
 འགྱུར་དུ་འཕངས་པར་མ་ཤེས་པར་ལོངས་སྤྱོད་གྱི་དུས་ལས་ལྷག་པ་ལ་མི་འཆགས་པ། ཆད་
 གྲུབ་དུ་བྱས་པས་ནོངས་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་འདི་ལྟར་བོད་སྐད་ཀྱིས་མཐུན་པར་བཤད་

ཚུལ་དང་། བྱི་རབས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྟོག་དཔྱད་ཅུང་ཟད་བཏང་ནས་བཤད་པའི་ཚུལ་ལོ། །
 དང་པོ་ནི། ཟུ་ཞག་བདུན་པ་ལས་སྤྱར་བའི་བཏུང་བ་ཞག་བདུན་གྱི་གོང་དུ་རོ་དང་སྤྱ་བ་ཉིད་
 གཞན་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་ལོངས་སྤྱད་པའི་མཐའ་བྱོད་གྱི་རོ་
 བོ་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་སྤྱད་ཅིག་མ་དེ་ཚུན་ཆད་དུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་རིགས་པ་མིན་ཏེ། དེ་
 རིགས་ན་བྱོད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་བྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་
 བ། གང་དུ་སློབ་ཅེས་དྲིའོ། །བདུན་པར་སློབ་ཅེན། དོན་དེ། ཞག་བདུན་པར་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབས་པར་བྱ་བ་མིན་ཏེ། བྱོད་དེར་སློབ་ན། བྱོད་ཉིད་ལོངས་སྤྱད་གྱི་དུས་ལས་ལྷག་པ་ལ་
 བྱོད་གྱི་བྱིན་བརྒྱབས་བཏན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་བྱིན་གྱིས་སློབ་པ་མི་འཆགས་པར་འགྱུར་
 བའི་བྱིར་ཞེས་མགིན་གཅིག་ཏུ་གསུང་བ་དེ་དག་ནི་རིགས་པ་མིན་ཏེ། ཚུད་གཞི་སྟོར་བའི་བྱིར་
 དང་། རང་ལ་འཆང་བཟུང་མི་སྤང་བའི་བྱིར་དང་། བྱིར་ལྷག་ན་ལའོར་གསུམ་དངོས་འགལ་གྱི་
 བྱིར་བ་ལས་མ་འདས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་བུ་སྟོན་པའི་འཆང་ལུགས་དང་། དེའི་
 རྗེས་འབྲང་གཞན་གྱི་འཆང་ལུགས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སུན་ཆོད་དུ་རུང་བའི་བཏུང་
 བ་སུན་ཆོད་གྱི་གོང་དུ་རོ་དང་སྤྱ་བ་མ་གྲུབ་ན། སུན་ཆོད་དུ་རུང་བ་ཡིན་ཀྱང་། དེར་དེ་གྱུར་ན་དེ་
 ཚུན་ཆད་དུ་རུང་བ་ཡིན་གྱི་སུན་ཆོད་དུ་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མིན་ཏེ། འདི་ལྟར་
 བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ནི་ལོངས་སྤྱད་པའི་བྱིར་ཡིན་ལ། དེ་འདྲ་དེ་ད་ལྟ་སུན་ཆོད་གྱི་མཐའི་བར་དུ་
 ལོངས་སྤྱད་རུང་མ་ཡིན་ན། བཏུང་བ་དེ་ཆོས་ཅན། སུན་ཆོད་དུ་རུང་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་
 དེ་མི་འཆགས་པར་ཐལ། དེར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ན་བྱིན་གྱིས་སློབ་པའི་དུས་ལས་ལྷག་པར་བྱིན་
 གྱིས་བརྒྱབས་པའི་བྱིར། དཔེར་ན། ཞག་བདུན་པ་འཆོ་བཅང་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་བཞིན།
 གལ་ཏེ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲ་དེ་རོ་དང་སྤྱ་བ་ནམ་འགྱུར་ཚུན་ཆད་དུ་བྱིན་གྱིས་སློབ་པ་ཡིན་ནོ་
 ཞེན། དེ་དེར་སློབ་པར་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་དུས་དེ་ལལ་བས་ཤེས་པར་མི་རུས་པའི་
 བྱིར། ཞེས་གསུང་བ་དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། བྱོགས་སྤྱ་མས་དེ་སུན་ཆོད་དུ་རུང་བའི་བཏུང་བ་མ་ཡིན་
 པར་ཁས་སྤངས་པ་ལ། དེ་ལ་སུན་ཆོད་དུ་རུང་བའི་བྱིན་བརྒྱབས་མི་འཆགས་པར་ཐལ་བ་འཕེན་
 པ་ནི། ཆེས་གིན་ཏུ་ལྷག་ཆོད་གྱི་གནས་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། རྟགས་ལ་འགྲོ་མཆོམས་མི་འདུག་

བས་ལྟོག་ན་ལའོར་གསུམ་ལས་མ་འདས་པའི་བྱིར་དང་། གལ་ཏེ་འགྲོ་མཚམས་ཡོད་ན་ཐུན་ཚོད་
 ཏུ་མི་རུང་བའི་སྒྲན་ཐུན་ཚོད་ཏུ་རུང་བར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་བོ། །ཞེས་སྒྲོ་ལྟོ་གྱིས་ཁས་སྤངས་པར་
 འཆད་དགོས་ལ། དེ་ལ་ནི་སྒྲན་དེའི་བྱིན་བརྒྱབས་མི་ཆགས་ཏེ། སྒྲན་དེ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་
 པ་གཅིག་ལུས་སྒྲན་འབྱིན་རུས་པས་གཞན་དོན་མེད་དོ། །གཞན་ཡང་སྒྲོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་
 གྱི་རིགས་པ་འདི་ལྟར་སྤང་འབའ་ཞིག་ཏུ་བྱེད་གྱིས་བཀའ་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་བྱོགས་སྒྲ་མས་
 ཐུན་ཚོད་གྱི་གོང་ཏུ་རོ་དང་སྒྲ་བ་འགྱུར་རུང་གི་བརྟུང་བ་དེ་ཚུན་ཆད་གྱི་མཐའི་བར་ཏུ་ལོངས་སྤྱོད་
 རུང་མ་ཡིན་པར་ཁས་སྤངས་པ་ལ། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་ཏུ་རུང་བ་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། དེའི་མཐའ་ཚུན་ཆད་ཏུ་ལོངས་སྤྱོད་ཏུ་མི་རུང་བའི་བྱིར། བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་
 པ་ནི་ལོངས་སྤྱོད་པའི་བྱིར་ཏུ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་པར་བཀའ་ལ། དེ་ལྟར་ན་རང་ལུགས་དེ་
 ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པས་ལ་དངོས་མ་གྲུབ་ན་དེ་ཆོས་ཅན། ཐུན་ཚོད་གྱི་
 མཐའ་ཚུན་ཆད་ཏུ་ལོངས་སྤྱོད་ཏུ་རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐུན་ཚོད་གྱི་གོང་རོལ་ཏུ་རོ་དང་སྒྲ་བ་གཞན་
 ཏུ་འགྱུར་ངེས་གྱི་བརྟུང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་མ་རེད་མདའ་བ་ཡང་། ཐུ་སྟོན་
 རིན་པོ་ཆའི་བཤད་ཚུལ་དེ་ཉིད་སོར་བཞག་ནས། ཏུས་ལྟག་པ་ལ་བརྟེན་ན་བྱིན་བརྒྱབས་མི་
 འཆགས་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་ཆད་གྲུབ་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། ཡང་དེ་འབྲེལ་བརྟུང་བ་དེ་ཆོས་ཅན།
 བརྟུང་བ་རང་གི་ཏུས་ལས་ལྟག་པ་ཐུན་ཚོད་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་ན་བྱིན་
 བརྒྱབས་མི་འཆགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་གོང་ཏུ་རོ་སྒྲར་འགྱུར་སྤྱོད་པས་ཐུན་ཚོད་གྱི་མཐའི་བར་ཏུ་
 ལོངས་སྤྱོད་ཏུ་རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། དེར་མི་རུང་བ་ལ་དེའི་བྱིན་བརྒྱབས་མི་འཆགས་
 པའི་བྱིར་ཞེས་བཀའ་གནས། རང་ལུགས་འཛོག་པ་ན། བརྟུང་བ་རང་གི་རྣམ་གྱི་མཐའ་གང་ཡིན་
 པ་དེ་བརྟུང་བའི་མཐའ་འཛོག་རིགས་པས། ཐུན་ཚོད་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
 ན་ཏུས་ལྟག་པ་ལ་བརྟེན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གཞུང་འདིར་ཡང་གཞན་གྱིས་ལེགས་པར་མ་བཤད་
 དོ། །ཞེས་གསུངས། འདི་ནི་ཆོག་དོན་གང་ལ་ཡང་མ་ཞུགས་ཏེ། འོ་ན་གོང་ཏུ་དེ་གཞན་ཏུ་
 འགྱུར་ངེས་གྱི་བརྟུང་བ་དེ་ཆོས་ཅན། ཐུན་ཚོད་ཏུ་རུང་བའི་བྱིན་བརྒྱབས་མི་འཆགས་པར་ཐལ།
 དེར་སྤྱོད་ཏུ་མི་རུང་བའི་བྱིར། བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པས་ལ་དངོས། མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། དེ་གོང་ཏུ་རོ་སྒྲ་

གཞན་དུ་འགྱུར་ངེས་པའི་བྱིར། བྱུང་བ་ཡང་དངོས། རྟགས་ཐུན་མོང་ངོ། །གཉིས་པ་དོན་ལ་
མ་ཞུགས་ན། བརྟུང་བའི་མཐའ་ལས་དུས་ལྷག་པ་ལ་བརྟུང་བ་དེའི་བྱིན་བརྒྱབས་མི་ཆགས་ན།
ཐུན་ཚོད་གྱི་མཐའ་བྱུང་བ་དང་། དེའི་བྱིན་བརྒྱབས་ཞིག་པ་མཉམ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་དེ་ལ་
གསོག་འཛོག་འབྱུང་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ། བྱིན་ལེན་དང་། བྱིན་བརྒྱབས་ཞིག་པ་ལ་གསོག་འཛོག་མི་
འབྱུང་བའི་བྱིར། ཡང་རྫས་གྱི་མཐའ་གང་ཡིན་པ་བརྟུང་བའི་མཐའ་ཡིན་ན། དུས་རུང་ལས་
སྐྱར་བའི་བརྟུང་བ་དེའི་མཐའ་ཉི་མ་བྱེད་ཁོ་ན་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། རྒྱ་བུ་རམ་ལས་སྐྱར་བའི་
བརྟུང་བ་ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དེ་ལ། ཞག་བདུན་གྱི་བར་དུ་བྱིན་བརྒྱབས་
མི་ཆགས་ན་ནི། རྫས་གྱི་མཐའ་གང་ཡིན་པ་བརྟུང་བའི་མཐའ་ཁས་སྒྲངས་པ་དང་འགལ་བ་དང་།
འཆགས་ན་ནི། དུས་ལྷག་པ་ལ་བརྟེན་ན་བྱིན་བརྒྱབས་མི་ཆགས་པར་འདོད་པ་དང་འགལ་ལོ། །དེ་
ལྟར་ན་སྐྱོན་གཞིའི་ཚུད་ལན་གྱི་གཞུང་འདིའི་དམ་བཅའ་དང་། ཐུན་འབྱེན་གྱི་འཆད་ཚུལ་ཀྱི་ཀ་
མཛད་པ་པོ་གཞན་དག་སྐྱུ་ཀྱང་ལེགས་པར་བཤད་པ་མི་སྒྲུང་བས་དབྱུད་པ་འཇུག་པའི་གཞི་
བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་གཞན་ཡང་མཚོན་པ་ནི། འདིར་རོ་དང་སོགས་སོ། །

སྐྱུ་པ་ཞག་བདུན་པ་ནི། ཞུན་མར་དང་སོགས་སོ། །བཞི་པ་འཆོ་བཅང་ལ། དངོས་
དང་། མཚོན་དོན་གཞན་བསྟན་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འཆོ་བའི་བར་དུ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་
ནི་ཤའི་བདག་ཉིད་སོགས་སོ། །ལྷ་པ་ནི་གལ་ཏེ་དུས་མ་ཡིན་སོགས་སོ། །དུག་པ་ནི་གཞན་དང་
བཅས་པ་ལ་སོགས་སོ། །བདུན་པ་ནི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ལ་སོགས་སོ། །འདིར་དེ་སྒྲོབ་པའི་
ཡུལ་ནི། དག་སྒྲོང་ཆོས་བརྒྱད་ལྟར་ནོ། །གང་ཟག་ནི་དག་སྒྲོང་གི་སྒྲིམ་པ་གསོ་བ་ལ་ཞུགས་པ་
ཡན་ཆད་དོ། །དངོས་ནི་སྐྱོན་བྱི་མ་གསུམ་གང་ཡང་རུང་བ་རུང་ཆད་ལྟར་ནོ། །དགོས་པ་ནི།
གསོག་འཛོག་དང་ཞག་ལོན་གྱི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བའི་བྱིར་དུའོ། །དུས་ནི་སྤྱོད་བྱིན་ལེན་བྱས་ཏེ།
བྱི་དྲོ་ཡང་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པ་མི་འཆགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུ་བ་ལས། ཐུན་བྱི་མ་གསུམ་བྱི་དྲོ་བྱིན་
གྱིས་སྒྲོབ་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་བྱིར། ཅི་སྟེ་ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བའི་སྐྱོན་བྱི་དྲོ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་
པ་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ་སྐྱུ་མ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། དེར་མ་བརྒྱབས་ན་ཉིན་མོའི་ཐུན་ཚོད་འདས་པ་ན་
གསོག་འཛོག་དུ་འགྱུར་པའི་བྱིར། དེས་མཚོན་ནས་སྤོད་ཐུན་གྱི་ཐོག་མར་བརྟུང་བ་བྱིན་གྱིས་

བསྐྱབས་པ་ཡང་མཆོད་ནོ། །ཕུན་ཚོད་དུ་རུང་བའི་བརྟུང་བ་ལ་ཞག་བདུན་པར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་
 ཏུ་རུང་བ་ཡང་ཡོད་དེ། ལུང་ལས། བརྟུང་བ་བཅགས་པ་དགུང་བདུན་པར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ཏུ་
 རུང་བ་ཡོད་དམ། ཉེ་བ་ལོར་ཡོད་དེ། ཡུན་རི་སྤྱིད་དུ་འཆལ་བར་བགྱི། ཤིན་ཏུ་སྤྱི་ཞིང་མི་
 སྐྱར་ལ་རང་གི་དོ་བོ་མི་སྤྱིང་བ་དེ་སྤྱིད་དུ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །བྱིན་བསྐྱབས་འཛིག་པའི་
 རྒྱ་ནི། དངོས་པོ་གཞན་དུ་གྱུར་པ། བྱིན་ལེན་ཞིག་པ། བྱིན་བསྐྱབས་ལྷུང་བ། རང་དགོ་སྤྱིང་
 མ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་རྣམས་སོ། །ཞེས་པ་ནི་སྤྱི་འོ་དོན་ནོ། །གཞུང་གི་དོན་ནི། བཅས་ལྷན་དགོ་
 སྤྱིང་ནད་པས་སྤྱན་བྱི་མ་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ཏེ་བཅངས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ།
 གསོག་འཛིག་ཆ་དང་བཅས་པ་མི་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་བྱེད་ཡིན་པའི་བྱིར། འོ་ན་ཕུན་ཚོད་དུ་རུང་
 བའི་བརྟུང་བ་ཕུན་ཚོད་ཀྱི་མཐའ་དང་། ཞག་བདུན་པ་དང་། འཆོ་བའི་བར་དུ་བཅང་བར་བྱིན་
 གྱིས་བསྐྱབས་པ་དེ། རང་དུས་དེ་དང་དེའི་སྤྱི་རོལ་དུ་རོ་དང་སྤྱི་བ་གཞན་དུ་གྱུར་ན་ཡང་ཡོངས་
 སྤྱིད་དུ་རུང་ངམ་སྤྱི་ན། ཕུན་ཚོད་དུ་རུང་བའི་བརྟུང་བ་བྱིན་བསྐྱབས་ཅན་རོ་དང་སྤྱི་བ་ཉིད་
 གཞན་དུ་ཡོངས་སུ་གྱུར་ན། དེའི་ཆེ་བརྟུང་བ་དེ་ཆོས་ཅན། ཡོངས་སྤྱིད་དུ་རུང་བ་མིན་ཏེ།
 གསོག་འཛིག་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ལྷན་ཡང་གསོག་འཛིག་གི་སྤྱིང་བ་བྱུང་བ་ནི་མ་
 ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱ་ཆོགས་གྲངས་མ་ཆང་བའི་བྱིར། དེས་ན་འདི་གསོག་འཛིག་བྱས་པ་དེའི་སྤྱིང་བ་
 མ་བྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པར་ངེས་སོ། །དེ་བྱིན་ཆད་བཟའ་བའི་བྱིར་བཅངས་ན་ཡང་། གསོག་
 འཛིག་གི་ཉེས་བྱས་ལས་ལྷག་པ་མི་སྤྱིད་དེ། བྱིན་ལེན་ཞིག་པའི་བྱིར། དེ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་
 གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་བྱིར། དེ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། རོ་སྤྱིས་པར་མི་བྱེད་པ་སྤྱིས་པར་འགྱུར་བ་དང་།
 སྤྱི་བ་བཞིན་སྤྱིང་བ་དེ་མི་སྤྱིང་བར་གྱུར་པ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ཡང་ཕུན་རུང་གི་བརྟུང་བའི་དབང་
 དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱན་གཞན་ལ་སྤྱི་བ་གྱུར་པ་ཅམ་གྱིས་བྱིན་ལེན་ཞིག་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ།
 མར་ཁུ་ཞུན་མར་དུ་གྱུར་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་མཆོད་པས་འཕངས་པའི་དོན་ལ་བཞི་ལས།
 དང་པོ་མིག་སྤྱན་བསྟེན་པ་ནི། མིག་སྤྱན་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ཤི་སྤྱན་བསྟེན་པ་ནི། སྤྱན་
 གྱི་བྱིར་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ཆང་གི་སྤྱན་བསྟེན་པ་ནི། བད་པས་ནི་སོགས་སོ། །སྟོག་པའི་
 སྤྱན་བསྟེན་པ་ནི། སྟོག་སྤྱི་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་སྤྱན་བཞག་པའི་གནས་རུང་ཁང་བསྟེན་ཚུལ་

ལ་ལྟ་སྟེ། དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་རུང་ཁང་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པ། གཞི་གང་ལ་དང་། རུས་གང་གི་
 ཆེན། ཆོག་དང་རུང་ཁང་གི་བྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི་རུང་བ་ཉིད་དུ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་
 ཤིང་རུང་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་འདི་ལ་སོགས་སོ། །བཞི་པ་ནི་ཐམས་ཅད་སོགས་སོ། །
 ལྷ་པ་ནི་གཅིག་གིས་སོགས་སོ། །བཞི་པ་རུས་ལྷ་གི་བྱེད་པའི་ཆེ་དམིགས་ཀྱི་བསལ་བ་ནི། བད་
 མའོ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ཕྱན་ཆོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་ལ། འདུ་བའི་སྒྲོ་རི་ལྷ་རྒྱུ་བ་
 པ། ཟས་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ། རྒྱུ་མཐུན་ཟག་པ་འདོར་བའི་ཐབས་སོ། །དང་པོ་ནི་རྒྱལ་སྤྱི་
 སོགས་སོ། །རྒྱལ་སྤྱི་ནི་རི་སྒྲོང་དུ། །རྫོང་པོ་ལྷ་ལ་འཁོར་སྒྲོན་པོ་རྫོང་། །དཔུང་དང་མཛོད་
 དང་མཛོད་བཤེས་ཀྱི། །ཡན་ལག་བདུན་ལྷན་རྒྱལ་སྤྱི་དོ། །ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། ཟས་
 ལ་འཇུག་ཚུལ་དངོས། ཟས་སྤྱང་བའི་ཆོག་ དངོས་པོ་གང་བཟའ་བ་སྒྲོད་གང་དུ་བཟའ་བ།
 གོས་གང་གི་བཟའ་བ། བཟའ་བའི་ཆོག་པའོ། །དང་པོ་ལ། བསོད་ནམས་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ།
 མགོན་དུ་བོས་པ་ན་འཇུག་པའི་ཚུལ། ཐུན་མོང་དུ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི་ལྷུང་བཟེད་
 སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་རྩ་བམ་ལ་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་སྒྲུང་ས་ཏེ་སོགས་སོ། །གཉིས་
 པ་ནི་དྲན་པ་ཉེ་བར་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་ཨ་སྒྲུ་སོགས་སོ། །བཞི་པ་ནི་བརྒྱལ་བ་སོགས་སོ། །
 ལྷ་པ་ནི་མཆིལ་ལྷ་མ་སོགས་སོ། །དུག་པ་ནི་བདག་ཉིད་ལ་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་རྒྱུ་མཐུན་
 འདོར་ཚུལ་ལ། ཁའི་དང་། ལུས་ཀྱི་ལོ། །དང་པོ་ནི་མིད་པོ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་རྒྱུད་གི་
 ལས་སོགས་སོ། །

ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལས་ཀྱི་གཞི་ལ། ལུང་གི་བྱེད་ཐབས་གཉིས་ལས། དང་པོ་
 གཞིའི་སྐབས་ལས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད། དང་པོ་ནི་ཆོག་སོགས་སོ། །
 གཉིས་པ་ལ་སྒྲོ་མཐུན་པ་དག་འདུན་གྱི་མཆོན་ཉིད། རྫོང་པར་བྱེད་པ་ལས་མཁན་གྱི་མཆོན་ཉིད།
 བརྒྱབ་པར་བྱ་བ་དོན་གྱི་མཆོན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ལ་གྲངས་ཚང་ཞར་བྱུང་དང་བཅས་པ། ཁ་སྒྲོང་
 འདུ་ཤེས་དང་བཅས་པའོ། །དང་པོ་ནི་དཔུང་བ་ལ་ནི་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་མི་འདུག་པར་
 འགྲུང་བར་སོགས་སོ། །སྐབས་འདིར་ཁ་སྒྲོང་གི་ཆོས་བཅུ་བསྟན་ལ། འོག་ནས་མཆོམས་གཞན་
 ན་གནས་པ་མ་ཡིན་པ། དགོན་མཆོག་གཞན་མ་ཡིན་པ། ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ།

མཚན་མཐུན་པ་རྣམས་བཤད་དོ། །འདིར་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་ནི། ལྷ་བ་བྱུང་བ་ལ་ནི་ཞེས་
 སོགས་ཀྱིས་འཆད་ལ། དེ་ཡང་ལས་འཆགས་པའི་བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་འདུ་ཤེས་དང་།
 ཀུན་སྒྲོང་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ལ་བྱེད་པ་པོ་དག་འདུན་གྱི་འདུ་ཤེས་གཙོ་བོ་ཡིན། དེ་ཡང་
 བསྐྱབ་བྱ་དང་། བྱེད་པ་པོ་དག་འདུན་དང་། དེས་བྱས་པའི་ཆོག་རྣམས་རིགས་ཤིང་དོན་དང་
 མཐུན་པ་ལ། དེ་ལྟར་ཤེས་པའམ་ཐེ་ཆོམ་ཟེ་བས་ཀྱང་འཆགས་སྟེ། དོན་ཤེས་མཐུན་པའི་བྱིར།
 ཡང་ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པ་ལ་ལོན་པར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། གང་ཟག་སོ་སོར་རང་རྒྱུ་མ་དག་པར་
 ཤེས་ཀྱང་། ཡན་ཚུན་དུ་གཅིག་གིས་ཅིག་ཤོས་དག་པར་ཤེས་ན་ལས་འཆགས་མ་ཡིན་ཏེ།
 མཐོང་ཐོས་དོགས་གསུམ་གྱི་གཞི་མེད་པ་དང་། དེ་ལྟར་དག་འདུན་གྱིས་འདུ་ཤེས་པས་དོན་ཤེས་
 མཐུན་པའི་བྱིར། འོན་ཏེ་ཉམས་པའི་ཆོགས་རྒྱང་པས་ལས་བྱས་ན་འཆགས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་
 བ། རི་སྐད་དུ། ཐ་དད་དུ་གནས་པ་དག་ལས་གནས་པ་ཁ་སྒྲོང་བར་འོས་པ་མ་ཡིན་པ་དག་གིས།
 གསོལ་བ་དང་། བརྗོད་པ་དག་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་སྒྲུམ་ན། དོན་ལ་
 ཉམས་པ་སོགས་ཡིན་པ། འདུ་ཤེས་པ་རྣམ་དག་གིས་ཆོགས་སུ་དག་འདུན་གྱིས་ཤེས་པ་དེའི་ཆེ།
 དག་འདུན་གྱི་ལས་འཆགས་པ་སྤིང་ཀྱང་། མདོའི་དགོངས་པ་ནི། དེ་ལ་དེར་ཤེས་པའི་ཆོགས་
 ཀྱིས་བྱས་ཀྱང་མི་འཆགས་པ་ལ་དགོངས་པའོ། །ཡང་ཆད་ལས་དང་། སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་
 བྱ་བ་རྣམས་ལ་ནི་བསྐྱབ་བྱའི་འདུ་ཤེས་མི་དགོས་པས། འདུ་ཤེས་རྒྱང་བ་དོན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་
 འཛོག་པ་མེད་ལ། བསྐྱབ་བྱའི་འདུ་ཤེས་དགོས་པ་ལ་ནི། དེའི་འདུ་ཤེས་རྒྱང་བ་དོན་གྱི་ཡན་
 ལག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། བསྟན་པར་ཚོགས་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལོ་ཉི་
 ཤུ་མ་ལོན་པ་ལ་ལོན་པར་འདུ་ཤེས་ཤིང་། དག་འདུན་གྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འདུ་ཤེས་པའི་ཆེ་དོན་
 ཤེས་མཐུན་པར་འཛོག་པ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་ལྷ་བ་བྱུང་བའི་གང་ཟག་ལས་ཀྱི་ཁ་སྒྲོང་དུ་འཛོག་
 མི་འཛོག་ལ་ནི། དག་འདུན་གྱི་འདུ་ཤེས་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །རི་ལྟར་ཞེ་ན།
 ལྷ་བ་བྱུང་བ་གཅིག་ལ་ལམ་པར་ཤེས་པའི་དག་འདུན་གྱིས་བསྟོལ་ནས་ལས་བྱ་བ་དང་། སྤང་
 ལྷ་བ་དུ་ཤེས་པའི་དག་འདུན་གྱི་མ་བསྟོལ་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་ལས་བྱ་བ་དང་། ལྷ་བ་བྱེད་
 འབའ་ཞིག་པར་ཤེས་པའི་དག་འདུན་གྱིས་བྱིར་བཙོས་སུ་བཅུག་ནས་ལས་བྱས་པ་སོགས། རྣམ་

བ་དུ་མ་རིགས་པ་ཁོ་ནའོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་ལུང་ལས། གལ་ཏེ་ཡམ་པར་གྱུར་པ་དག་ཤེས་ན་
 བསྐྱེལ་ཏེ། དགག་དབྱེ་བྱའོ། །གལ་ཏེ་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་དག་ཤེས་ན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་
 དགག་དབྱེ་བྱའོ། །གལ་ཏེ་སྤང་བ་དག་ཤེས་ན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་དགག་དབྱེ་བྱའོ། །གལ་ཏེ་
 ལྷུང་བྱེད་དག་ཤེས་ན་བཤགས་ཏེ་དགག་དབྱེ་བྱའོ། །གལ་ཏེ་སོ་སོར་བཤགས་པ་དག་ཤེས་ན་སོ་
 སོར་བཤགས་ཏེ་དགག་དབྱེ་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་བསྐྱེད་པར་དུ་གསུང་ལ། དེའི་ཤུགས་ལ་
 རྒྱུ་དག་ཏུ་ཤེས་ན་དེ་ཉིད་གྱིས་ཆོག་པར་གྱུ་བ་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། ལས་བྱེད་པ་པོ་དམིགས་
 བསལ་དང་བཅས་པའོ། །ལས་ཐོས་བྱ་དང་མདོན་སུམ་དུ་རུང་མི་རུང་དམིགས་བསལ་དང་
 བཅས་ལས་གྱི་ཆོག་པའོ་དེ་གོ་རིམ་མི་མཐུན་པ་གཉིས་གྱི་མཆན་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་
 བྱི། །ཁ་སྐྱོང་བར་མི་འོས་པ་དེ་དག་ནི་ཆོས་ཅན། སྤྱིར་བཏང་དུ་ལས་གྱི་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་ཏེ།
 དེའི་ཡན་ལག་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེའི་དམིགས་བསལ་ནི། ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་སོགས་
 སོ། །འདིར་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ། །ཁ་སྐྱོང་བར་མི་འོས་པས་ལས་བྱ་བ་ཐག་རིང་དུ་སྤང་དགོས་ཏེ། །
 ལས་བྱེད་པ་ནི་ཆོགས་གྱི་ཁ་སྐྱོང་གཞན་ལས་ཆེས་གཅེས་པའི་ཕྱིར་དང་། དགོ་འདུན་གྱི་གཙོ་
 བོར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། དགོ་འདུན་གྱིས་གང་བྱ་དགོས་པ་དེ་ལས་བྱེད་པས་གྲང་བྱ་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་གསུང་པ་ནི་རྩུང་ཟད་དབྱེད་པས་མ་དག་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་པ་ཉིད་གྱིས་སོ་སོར་ཐར་
 པའི་མདོ་འདོན་པ་པོ་དང་། དེའི་དུས་གྱི་གསོལ་པའི་ལས་མཛད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་མཁན་པོ་
 མཛད་པ་དུ་མ་སྤང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདིར་བཤད་པ་ནི། །ཁ་སྐྱོང་དང་ལས་བྱེད་པ་པོའི་གཞི་
 མཐུན་རྒྱུ་སྤྱིར་བཏང་ལ་དགོངས་པའོ། །གཞན་དུ་ན་ལུང་ཁུ་བ་ལ། བྱིས་པ་ལྷ་བུ་བསྟེན་
 པར་མ་རྫོགས་པ་སུ་ཡང་རུང་བས་སྦྱོད་ལམ་འབྱེདས་ཏེ། །ཁ་སྐྱོང་གི་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་དགོ་
 འདུན་གྱི་དབུས་སུ། གསོལ་བཞུགས་ལས་བྱས་པས་འཆགས་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་
 རྒྱུ་སྤྱིར་བཏང་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ་ཐོས་བྱ་མ་ཡིན་པའི་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བ་དང་། མདོན་དུ་མ་
 གྱུར་པའི་ལས་གྱི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལས་གཞན་པ་སོགས་སོ། །དེའི་དམིགས་བསལ་
 བྱི་མ་སྤངས་པ་སོགས་སོ། །འདིར་ལས་ཐོས་སུ་མི་རུང་བའི་སྤང་ལོག་རྒྱུ་པ་ལྟ་ནི། ཆོས་མ་
 ཡིན་པའི་ཤུགས་སུ་སོང་བ་དང་། གནས་ནས་སྤང་བ་གཉིས་ནི་སྤངས་པ་གཉིས་ཏེ། ལོག་པ་

གསུམ་ནི། རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་། བདེ་འགྲོ་ལས་ལོག་པ། ཉམས་པ་དང་མཆོམས་མེད་
 བྱས་པ་གཉིས། བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ལས་ལོག་པ། བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པའོ། །ལྷ་པོ་དེ་མ་
 གཏོགས་པའི་ས་གཞན་གནས་པ། གཞན་གྱིས་ཐོས་པར་རུང་ངོ། །གནས་ནས་སྤང་བ་ནི།
 རང་ལས་བཟོད་པ་གསོལ་བ་ཡང་ཐོས་པར་རུང་ལ། བསྟེན་པར་རྫོགས་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱས་
 བྱང་དུ་བར་ཆད་དྲི་བའི་ཕྱིར། གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་དང་། གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་
 ཀྱི་ཆོག་རྣམས་ཀྱང་ཐོས་སུ་རུང་བའོ། །འོ་ན་སྤར་གསང་སྟོན་བསྟོན་པའི་ལས་ཀྱི་ཆོག་རྣམས་ཐོས་
 སུ་མི་རུང་ལ། དངོས་གཞི་ལས་ཐོས་སུ་རུང་བ་ཅི་ཞེན། སྤར་བར་ཆད་དྲིས་མ་ཟིན་པས་ནང་གི་
 མིར་མ་ངེས་ལ། བྱིས་བར་ཆད་ཀྱིས་དག་པ་ན་ནང་མིར་ངེས་པའི་བྱུང་བར་ལས་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་སྦྱར་མཛོན་དུ་མ་གྱུར་པའི་ལས་བཅུ་གསུངས་
 ཏེ། ལུང་མ་མོ་ལས། ལུང་བཟེད་ཁ་སྐྱབ་བསྐྱང་གཉིས། བྱིས་པའི་བསྐྱབ་པའི་སྟོམ་པ་སྦྱིན་
 གཞིག་གཉིས། དག་ཚུལ་བསྟེལ་བ་དང་། འདིར་གཞུང་ལས་དངོས་སུ་བཤད་པ་ལྷ་རྣམས་སོ། །
 འོ་ན་དང་པོ་ལྷ་འདིར་མི་འཆད་པ་ནི་ཅི་ཞེན། དེ་དག་ནི་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པའི་ཡུལ་ལ་བྱ་བ་
 ཡིན་པས། མཛོན་དུ་གྱུར་པའི་དོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟོབ་དཔོན་རྣམས་གསུང་མོད།
 ལྷ་པོ་དེ་མ་རྫོགས་པའི་ཡུལ་ལ་དག་འདུན་གྱི་འོག་བྲིམས་ཅམ་ཡིན་གྱི། གཞན་སྦྱར་བར་བྱ་བ་མ་
 ཡིན་པས། མཛོན་དུ་གྱུར་པའི་དོགས་པ་མེད་པའོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཀམ་ཤ་གྲི་ལས། བསྐྱབ་པའི་
 སྟོམ་པ་སྦྱིན་གཞིག་གཉིས་དང་། དག་ཚུལ་བསྟེལ་བ་རྣམས་ཐོས་པའི་ཉེ་འཁོར་ལས་དཀར།
 སྤང་བའི་ཉེ་འཁོར་དུ་བཞག་པ་ལ་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །འོ་ན་མཛོན་དུ་མ་གྱུར་པའི་ལས་བཅུར་
 ངེས་སམ་ཞེན། མ་ངེས་ཏེ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་ལ་སྟེགས་པ་སོགས་བྱ་བ་དང་། དེ་དག་ལ་
 བཟོད་པ་བྱ་བའི་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དམར་སྟོན་པ་གསུང་། བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་ནི། དག་
 སྟོབ་མའི་བསྐྱབ་པའི་སྟོམ་པ་བྱིན་པའང་མཛོན་དུ་མ་གྱུར་པའི་ལས་ཡིན་ཏེ། མ་རྣམས་ལས།
 དག་སྟོབ་མ་ཐོས་པའི་ཉེ་འཁོར་ལས་བཀར་ཏེ། མཐོང་བའི་ཉེ་འཁོར་དུ་བཞག་ཅེས་གསུངས་
 པས་སོ། །ཞེས་གསུང་ཡང་དེ་ལ་བྱུང་བ་མ་ངེས་པར་སྤང་ངོ། །གཞུང་གི་དོན་ནི། འོ་ན་བསྟེན་
 པར་རྫོགས་པ་ལ་བྱ་བའི་ལས་ཐམས་ཅད། ཡུལ་དེ་མཛོན་དུ་གྱུར་པ་ཁོ་ན་ལ་བྱུང་མ་ཞེན། དག་

སྒྲོང་བྱེ་མ་སྒྲིམ་ལྟ་བུ་ལ་ནི་སྒྲིམ་པའི་གནང་བ་དང་། དགེ་སྒྲོང་གནས་ལྟར་ལ་དགེ་སྒྲོང་མ་རྣམས་
 གྱིས་ཕྱག་མི་བྱ་བ་དང་། མི་སྦྲུང་བ་དང་། དེའི་ལོངས་སྒྲོད་ལ་ལོངས་མི་སྒྲོད་བ་དང་། དེའི་
 གཙུག་ལག་ཁང་དུ་མི་འགོ་བའི་སྒྲོམ་བ་དང་ལྟ་བོ་དག་ནི་ཆོས་ཅན་གང་ལ་བྱ་བའི་ཡུལ་དེས་
 མངོན་སུམ་དུ་མ་གྱུར་པས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་དེ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ལ་ལྟོས་པར་དགེ་འདུན་གྱི་
 བང་བྲིམས་སུ་བྱ་བའི་ལས་ཡིན་པའི་བྱིར། འོ་ན་བྱི་མ་གསུམ་པོ་འདི་ལ་ཆོ་ག་ཟུར་བ་ཡོད་དམ་
 མེད་ཅེས་འདྲི་བ་ལ་སྒྲུང་བས་ཁ་ཅིག །གནས་ལྟར་ནན་ཏུ་བྱས་པ་ཉིད་གྱིས་གསུམ་པོ་དེ་
 འགྲུབ་པའི་བྱིར་དང་། འདི་ལ་ཆོ་ག་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་པའི་བྱིར་ཆོ་ག་ལོགས་པ་མི་དགོས་
 ཞེས་གསུང་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་མ་གསུང་ཀྱང་རུང་མཐུན་སྒྱུར་དགོས་ཞེས་གསུང་ལ་སྒྲོབ་དཔོན་
 དམར་སྟོན་པས་ལོགས་པར་བཤད་པ་ནི། གནས་ལྟར་བྱས་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་འདི་དག་མི་རུང་
 བར་འགྱུར་མོད། གསལ་བར་བྱ་བའི་བྱིར་འོག་བྲིམས་བྱ་དགོས་ཏེ། ཤེས་རབ་བྱེད་པ་ལས།
 དགེ་སྒྲོང་དང་དགེ་སྒྲོང་ཆོས་ལོག་པ་ལ་བལྟས་ན། དེའི་བྲིམ་དུ་དགེ་སྒྲོང་དག་འོག་བྲིམས་བྱས་
 ཏེ། མི་འོང་བ་ནི་མི་དེ་མདུན་དུ་བཞག་ནས་མི་བྱའི་ལྟོག་ཏུ་བྱའོ། །ཞེས་བཤད་པའོ། །ཞེས་
 གསུང་ངོ་། །འདིར་འགྲེལ་ཆེན་ལས། ལུང་བཟེད་ཁ་སྒྲུབ་ནས་དགེ་ཚུལ་བསྐྱེལ་བའི་བར་ལྟ་བོ་
 ལ། མི་སྦྲུང་བ་སོགས་གསུམ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་འབྱུང་ལ། བྱ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་གིས། དེ་
 ནི་འགྱུར་ཉིས་པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་བཟེད་ཁ་བསྐྱངས་བ་དང་། བྲིམ་གྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་སྒྲོམ་པ་བྱིན་པ་
 དང་། དེ་བག་ཡངས་སུ་བྱས་པ་རྣམས་ལ་གཏམ་མི་སྦྲུང་བ་སོགས་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་པའི་བྱིར།
 ཞེས་གསུང་། གསུམ་པ་ནི། གསོལ་བ་མ་བྱས་པ་སོགས་སོ། །བཞི་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མ་འདུས་
 པའི་མི་མཐུན་པ་དང་། འདུས་པ་བྱིར་ལོག་གིའོ། །དང་པོ་ནི། མ་འདུས་པའི་མི་མཐུན་པ་
 བསྐྱེད་པའི་རྟོན་དགེ་སྒྲོང་དེ་ཆོས་ཅན། བྱད་པར་ལྟ་དང་ལྟན་པ་དགོས་ཏེ། ལས་བྱེད་པ་དེའི་
 མཆོམས་ཀྱི་ལོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཁ་སྒྲོང་བར་འོས་པ། ལུས་དངོས་སམ་འདུན་པས་ལས་དེ་ལ་
 མ་ཞུགས་པ། སྒྲིམ་པའི་གནང་བ་མ་ཐོབ་པ་གནས་དེ་ན་ཡོད་པར་ཐེ་ཆོམ་ཡན་ཆད་ཅམ་གྱི་སྒྲོ་
 བས་ཀྱང་། དགེ་སྒྲོང་གཞན་དག་གིས་ཤེས་པ་ཞིག་དགོས་པའི་བྱིར། གང་གིས་འདུས་པ་བྱིར་
 ལོག་འཆགས་པའི་རྟོན་དགེ་སྒྲོང་དེ་ཆོས་ཅན་བྱད་པར་ལྟ་དང་ལྟན་པ་དགོས་ཏེ། བྱིར་བཏང་དུ་

གང་ལ་ལས་དེ་བྱེད་པ་དེ་ལས་གཞན་པ་དང་། སྤྱོད་ལས་ལས་མ་ཉམས་པ་དང་། ཤེས་པ་རང་
 བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་། རག་ཡང་དག་པར་བསྐྱམས་པ་དང་། མངོན་པར་མི་ཤེས་པའམ།
 བྱང་དང་བཅས་པ་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་བྱུང་པར་གྱི་ཆོས་སུ་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་བྱུང་
 ཆོས་དང་པོ་དེ་ངེས་པར་དགོས་སམ་ཞེ་ན། དམིགས་བསལ་ལ་དེ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྦྱིན་པ་
 དང་། དབྱུང་པ་དང་། བཟོད་པ་དང་། བསྐྱོད་པ་དག་ལ་ནི་གང་ལ་ལས་དེ་བྱེད་པས་ཀྱང་ཕྱིར་
 འོག་འཆགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་ལས། གང་ཟག་བཅུ་གཉིས་བསྐྱོད་པ་ན། བདག་ཅག་མ་བསྐྱོད་
 ཞིག་སྤྱར་ལྟོག་ན། མི་འཆགས། འཆགས་ཏེ་མི་འཆགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རས་ཆད་པའི་ལས་
 ལ་དགོངས་ཏེ་གསུངས་སོ། །ཞེས་བཤད་པས་སོ། །འོ་ན་ཕྱིར་འོག་མི་འཆགས་པ་དང་། གང་
 ལ་བྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་གཞི་མཐུན་དེ་གང་ཞེ་ན། མི་མཐུན་པ་ཆད་པའི་ལས་དང་། དེ་ཡང་ཆོས་དང་
 ལྟན་པ་ཡིན་ན་མི་འཆགས་ཏེ། ཁོ་པོ་ལ་ནན་ཏུར་གྱི་ལས་མ་བྱེད་ཅིག །ཅེས་ལྟོག་ཀྱང་མི་
 འཆགས་པའི་ཕྱིར་དང་། འདུན་པ་ལེན་པ་དང་། ཆོགས་པ་གསོལ་བ་སོགས་ཆོས་ལྟན་ལ་སྤྱར་
 ལྟོག་ཀྱང་མི་འཆགས་པའི་ཕྱིར། ཆད་ལས་ཆོས་དང་མི་ལྟན་པ་ལ་ནི་ཡུལ་གྱི་ཕྱིར་ལྟོག་ཀྱང་
 འཆགས་ཏེ། ལུང་ལས། བཅུན་པ་གང་ལ་ཆོས་མ་ལགས་པའི་ལས་བགྱིད་ན། དེས་སྤྱར་ལྟོག་
 པ་མ་འཆགས་སམ། ཉེ་བར་འཁོར་འཆགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གསུམ་པ་བསྐྱབ་པར་
 བྱ་བ་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ལ། སྦྱིའི་དོན་ནི། ཅིར་ལས་ལ་གཞི་སེམས་ཅན་ལ་བྱ་བ་དང་།
 སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་བྱ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་བྱིམ་པ་ལ་བྱ་བ་དང་། རབ་བྱུང་ལ་བྱ་བ་
 གཉིས། གཉིས་པ་ལ། རྫོགས་པའི་རྟེན་ལ་བྱ་བ་དང་། མ་རྫོགས་པའི་རྟེན་ལ་བྱ་བ་གཉིས།
 དང་པོ་ལ་སྦྱིན་པ་བསྐྱོད་པ་ཆད་པས་བཅད་པ། རྗེས་སུ་གནང་བ། དྱིན་གྱིས་སྦྱོབས་པ། རང་གི་
 དོན་ལ་སྤྱར་བ་རྣམས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཁང་པའི་བསྟན་པ་སྦྱིན་པ་སོགས་ཉི་ཤུ་ཅུ་གྱུ་ །
 གཉིས་པ་ནི་གསང་སྟོན་བསྐྱོད་པ་སོགས་སོ་ལྷ། གསུམ་པ་ནི། བན་ཏུར་དགུ་དང་། སྒོ་གྱུར་བཅུ་
 དང་། གྲངས་སུ་འཇུག་པ་བཞི་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་མ་རྫོགས་པའི་རྟེན་ལ་བྱ་བ་ལ། སྦྱིན་པའི་
 ལས་དང་། ཆད་པས་བཅད་པའི་ལས་གཉིས་སོ། །འདི་ལ་བསྐྱོད་པའི་ལས་མེད་དེ། ཁ་སྐོང་གི་
 ཆོས་དང་མི་ལྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞུང་གི་དོན་ནི། ལས་སོ་སོའི་སྐབས་ནས་འབྱུང་པའི་གཞི་སོ་

སོའི་མཚན་ཉིད་དང་། ལས་དེ་བྱ་བར་འོས་མི་འོས་སོགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་སྟེ་སྟོ་གོས་དང་བསམ་བ་ཆོས་
 ཅན། ཁྱོད་དགེ་འདུན་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བརྗོད་པ་ལ་དགོས་པ་ཁྱད་པར་
 ཅན་མང་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན་གཞན་གང་ཟག་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་
 དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཁུ་བའི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་ལ། ལས་སྦྱིར་བསྟན་པ་དང་།
 ལས་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ལ། ལས་བརྗོད་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིམ་པ། ལས་ཀྱི་དབྱེ་བ་
 ཞར་བྱུང་དང་བཅས་པ། སྦྱོད་ལམ་དང་ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད། བསྐྱབ་བྱ་དོན་གྱི་སྒྲིམ་པ། ཆོ་གའི་
 སྒྲིམ་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བརྗོད་པ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ལུང་གཏམ་གྱི་གཞི་ལས།
 དགེ་འདུན་གྱི་ལས་བརྒྱ་དང་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པ་ལས། གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་ནི་ཉི་
 ཤུ་ཅུ་བཞི། གསོལ་བ་དང་གཉིས་ཀྱི་ལས་ནི་བཞི་བཅུ་ཅུ་བདུན། གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ནི་
 སུམ་ཅུ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས། འདིར་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ཀྱི་རྒྱ་ཁྲི་གསུངས་འཛིན་པ་
 ནི། ལས་གང་ལ་གསོལ་བ་གཅིག་དང་བརྗོད་པ་གསུམ་དགོས་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་ལས་ཆོས་ཅན།
 སུམ་ཅུ་ཐམ་པ་ཡོད་དེ་བྱ་བ་དེ་དང་དེ་ལས་ལྟོག་པའི་ཕྱིར་བསྟོ་བའི་ལས་བཅུ་དང་། དགེ་ཚུལ་
 ལྟོག་ལྟ་མི་གཏོང་བ་བསྟོལ་བ་དང་། ལུང་བ་བྱུང་ན་གསལ་བར་མི་དྲན་པ་ལ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཆོལ་
 དུ་བཞུགས་པ་དང་། བམ་པ་འཆབ་མེད་ཅན་ལ་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་དང་། དགེ་འདུན་བྱེ་བ་ལ་
 མཐུན་པ་བྱིན་པ་དང་། དེའི་གསོ་སྦྱོང་སྦྱིན་པ་དང་། ལྷ་སྟེགས་ཅན་གྱི་གནས་པ་བྱིན་པ་དང་།
 དེ་ལས་གཞན་པའི་སྟོ་བ་སྦྱིན་པ་དང་། དགེ་འདུན་ལྟོག་མ་དང་། དགེ་སྦྱོང་མའི་ལྟོ་བའི་ཆོས་
 བརྒྱད་བྱུང་བ་ལ་མགུ་བ་སྦྱིན་པ་དང་། དེར་མ་ཟད་གཞི་སྟོ་དང་གཞི་མགུ་སྦྱིན་པ་དང་། ཡང་
 གཞི་ནས་སྒྲུངས་པའི་སྟོ་བ་དང་། མགུ་བ་སྦྱིན་པ་དང་། དྲན་པས་འདུལ་བ་སྦྱིན་པ་དང་། མ་
 སྦྱོས་པས་འདུལ་བ་སྦྱིན་པ་དང་། བསྟོན་པར་རྗོགས་པར་བྱ་བ་དང་། མཚམས་ཆེ་ཆུང་དགོལ་
 བའི་ལས་གཅིག་དང་། བན་ཏུར་གྱི་ལས། བཅུ་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་བགྱང་བ་དང་།
 བན་ཏུར་ལས་དབྱུང་བའི་བཟོད་གསོལ་དང་། སྤྱ་བརྒྱུད་དབྱུང་བ་དང་ལྟོག་མ་ལས་གཉིས་གཅིག་
 ཏུ་བགྱང་བའི་ལས་དག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོན་འདིར་ལས་གཞན་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་ཁྲི་གསུངས་
 མ་བཤད་པར་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ཁོ་ནའི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ཅི་ཞེན། ལས་གཞན་གཉིས་

གྱི་དབྱེ་བ་ལུང་ཕྱན་ཆེགས་ལ་སོགས་པར་བཤད་པ་དེ་དག་ལ་ལས་དེ་དང་དེ་ཡིན་མིན་གྱི་འབྲུལ་
 གཞི་ཅན་མེད་ལ། འདི་ལས་འབྲུལ་གཞི་ཡོད་པས་དེ་གསལ་བའི་དོན་དུའོ། །དེ་ནི་ལྷ་མོ་ཡོད་ཅི་
 ན་ལུང་ལས་གངས་སུ་བཞག་པ་བཞི་དང་། བྱིས་གྱི་བསྐྱབ་པའི་སྒྲིམ་པ་སྦྱིན་པ་དང་། དུག་མི་བྱ་
 བའི་སྒྲིམ་པ་སྦྱིན་པ་དང་། བཟོད་པ་གསོལ་བའང་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་སུ་བཤད་པས་སོ། །
 འདིས་དེ་སེལ་བ་ཅི་ཞེན། དེ་དག་ཅི་རིགས་པར་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པ་དང་། གསོལ་བ་དང་
 གཉིས་གྱི་ལས་སུ་སྒྲུང་བས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་ལྷ་ག་པར་སོགས་སོ། །བཞི་པ་ནི་འདུན་པ་དང་
 སོགས་སོ། །ལྷ་པ་ནི་བྱས་པ་ཉིད་ན་སོགས་སོ། །འབའ་ཞིག་པའི་ལས་ལ་ནི་མཇུག་བསྐྱེད་མ་
 བཤད་དོ། །གཙོད་པ་ཉིད་ནི་བཅད་པ་དང་འདྲ་ཞེས་པ་བཙུང་བའི་ལས་བྱེད་བཞིན་པ་དེའི་ཆེ།
 དག་འདུན་མཆོམས་གྱི་ནང་དུ་ལོང་དགོས་པའི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་སོ་སོའི་མཆོན་ཉིད་ལ་
 བརྒྱད་དེ་ལས་ཐོས་སུ་མི་རུང་བ་དམིགས་བསལ་དང་བཅས་པ། ཁ་སྐྱོང་གི་སྦྱོས་པ། ལས་
 བཟོད་པ་དོ་བོ་ཉིད་གྱི་སྦྱོས་པ། ལས་བྱེད་པ་པོའི་དམིགས་བསལ་ཁ་སྐྱོང་དང་བཅས་པ། ལས་
 གྱི་ཀུན་སྦྱོང་ཞར་བྱུང་དང་བཅས་པ། ལས་ཉམས་སུ་སྦྱང་བའི་མཆོན་ཉིད། བསྐྱབ་དོན་གྱི་
 མཆོན་ཉིད། ཆོ་གའི་སྦྱོས་པའོ། །དང་པོ་ནི་བསྒྲོ་བ་ལས་བྱུང་བ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་
 མཆོམས་གཞག་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་དེས་བྱ་བ་སོགས་སོ། །བཞི་པ་ནི་སྦྱོ་བ་བྱེད་དང་
 སོགས་སོ། །ལྷ་པ་ནི་བཞད་གད་སོགས་སོ། །དུག་པ་ནི་རང་གི་འོས་པ་སོགས་སོ། །འདུན་པ་
 ནི་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པ་སོགས་སོ། །འདི་ལ་སྦྱོན་དང་། ད་ལྷ་མོ་གྱི་ཆོ་ག་གཉིས་ཀ་ཡོད་ལ།
 མངགས་པ་ནི་སྦྱོ་བ་དཔོན་དང་འདྲ་བས། བསྐྱེད་པར་རྫོགས་པས་བྱའོ། །ཞེས་བོད་གྱི་སྦྱོ་བ་
 དཔོན་རྒྱུ་མས་གསུང་དོ། །བརྒྱད་པ་ནི་སྐར་བཞུམས་ཏེ་སོགས་སོ། །འདིར་མ་ཆོག་ལ་བརྟེན་
 ནས་སྦྱོས་པ་བསྐྱེད་པར་རྫོགས་པ་དང་། བ་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་མེད་བསྐྱེད་པར་རྫོགས་པའི་
 སྒྲིམ་པ་སྦྱོ་ཡང་། ལས་བྱེད་པ་ལ་འགལ་ཆབས་ཅན་དུ་གསུངས་སོ། །དེ་དེས་སྦྱོ་བའི་རྒྱ་མཆོན་
 ནི། སྐུ་མ་ལ་ཆོ་ག་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཆད་པ་མེད་ཅིང་། དག་སྦྱོང་མའི་སྒྲིམ་པ་ནི་དག་སྦྱོང་གི་དག་
 འདུན་ནས་སྦྱོ་བ་ཡིན་ལ། དག་སྦྱོང་མའི་དག་འདུན་སོགས་པ་ནི་ཚུལ་དང་མཐུན་པ་ཅམ་དུ་ཟད་
 པའི་བྱིར། དེ་དེ་ལས་སྦྱོ་བའི་རྒྱ་མཆོན་ཡང་། དང་པོར་སྦྱོ་དགའི་བདག་མོ་ཆེན་མོ་ལ་རྫོགས་

པའི་སྒྲིམ་པ་གང་ལས་བྱུང་བསམས་པས་ཤེས་པར་ནུས་ལ། འོན་ཀྱང་པ་ཚོག་རྒྱུང་པས་བྱུང་མེད་
བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་ཆོ་དགོས་སྤྱོད་མ་དང་། ཆོངས་སྤྱོད་ཉེར་གནས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་མེད་ལ། དེ་
མེད་ཀྱང་དེ་སྒྱེ་བ་ནི། ཆོགས་སྒྲིམ་མེད་པ་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་ཅམ་དུ་བྱུང་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་
སོ། །

གསུམ་པ་ཉམས་ན་ཕྱིར་བཅོས་པའི་གཞི་ལ་གཉིས་ཏེ། ལྷུང་བ་ཕྱིར་བཅོས་དང་། ཅོད་
བ་ཕྱིར་བཅོས་སོ། །དང་པོ་ལ་རང་ཉིད་སྤྱོད་པས་ཕྱིར་བཅོས་པ་དང་། མི་སྤྱོད་བསྐྱེད་བྱུང་ནན་
ཏུར་གྱི་ཕྱིར་བཅོས་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལུས་ལྟ་བུ་ཕྱིར་བཅོས་དངོས་ཀྱི་གཞི། ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་བ་
དུས་དང་དུས་མ་ཡིན་པ་བསྟུས་པ་འབྱུང་བའི་གཞི་དང་། ས་གཞན་ན་གནས་པ་སྤྱོད་པའི་གཞི་
རྒྱུ་སོ། །དང་པོ་ལ་ལུང་གཞི་དང་། ལུ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ་ཕྱིར་
བཅོས་ཀྱི་རྒྱ་ནན་ཏུར་དང་། ཕྱིར་བཅོས་ཀྱི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞི་གང་ལ་ནན་
ཏུར་བྱ་བ། ནན་ཏུར་བྱས་པ་ལ་བཟོད་པ་སྤྱོད་པ། ནན་ཏུར་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པའོ། །
དང་པོ་ལ་སྤྱིའི་དོན་ནི་འོག་ཏུ་གཞུག་ཅིང་། བཤུད་པའི་དོན་གྱིས་ན་ནན་ཏུར་ཞེས་བྱ། དབྱེ་ན་
སྤྲིགས་སྤྱད་བསྤྱད་དང་ཕྱིར་འབྱེད་བཞི། གནས་སྤྱུང་བདུན། གསོ་དགག་བཞག་པ་གཉིས་
རྒྱུ་སོ། །ལྷུང་བ་བཟོད་ལ་སྤྱོད་པའི་སྤྱིར་ནན་ཏུར་ཡིན་ཀྱང་། ཡུལ་བྱིས་པ་ལ་བྱ་བས་འདིར་མི་
བབྱང་ལ། བཟོད་བཅོས་དང་། སུར་བཅོས་ཀྱང་ཡན་ལག་ཡིན་པས་འོགས་སུ་བབྱང་མི་དགོས་
སོ། །ནན་ཏུར་གང་ལ་བྱ་བའི་ཡུལ་ནི། རབ་བྱུང་གི་སྒྲིམ་པ་གསོ་བ་ལ་ཞུགས་ཡན་ཆད་དང་ལྷན་
པ། ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ། ནད་པ་མ་ཡིན་པ། གཟུགས་གཞན་དུ་མ་གྱུར་པ།
དགོ་འདུན་བྱེ་འགྱུར་གྱི་དགག་བྱ་མེད་པ། ཆོས་གཞན་པའི་ཕྱོགས་སུ་མ་སོང་པ། ཆོགས་སུ་མ་
འོངས་པ། ནད་དང་བཅོས་པ་མ་ཡིན་པ། སྤར་གནས་ནས་མ་སྤྱུང་པ། བཞམས་སྒྲོ་བྱས་ལ་
འཆགས་པའོ། །བྱེད་པ་པོ་ནི། ཆོས་གསུམ་ལྷན་གྱི་དགོ་འདུན་བཞི་འོས་སོ། །དུས་ནི་དབྱར་
གྱི་ནང་མ་ཡིན་པའོ། །ཆོ་ག་ནི། སྤྱོད་བསྐྱེད་བྱུང་དང་བཞམས་བསྒྲོ་བྱ་བ། དངོས་གཞི་གསོལ་
བཞིའི་ལས་བྱ་བའོ། །དགོས་པ་ནི། བྱ་བ་རན་བ་རྒྱ་དང་བཅོས་པ་ལས་སྒྲོག་པ་དང་། ལྷུང་བ་
ཕྱིར་བཅོས་སུ་གཞུག་པའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་པས་སྤྲིགས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་དང་གནས་སྤྱུང་བདུན་

བོ་སྒྲུབ་པའི་ས་ན་གནས་པས་ས་གཞན་ན་གནས་ཞེས་བྱ་ལ། གསོ་དགག་བཞག་པ་གཉིས་ནི་
 བན་རྟེན་ཡིན་ཀྱང་ས་གཞན་ན་གནས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ནི། བན་རྟེན་སོ་
 སོའི་གཞི་མ་ནི་ཞིང་མ་བཏང་བར་ཤེས་ནས། གླེང་བ་པོས་སོ་སོར་ཤེས་པར་བྱས་ཤིང་ཁས་ལེན་
 དུ་བཅུག་ལ། གླེང་བྱ་དགོ་འདུན་གྱི་མངོན་སུམ་དུ་ལུས་འཛིག་པ་ལ་ཆོས་ཅན། བན་རྟེན་གྱི་
 ལས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱ་ཆོག་ས་གྲངས་ཆང་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་གླེང་བ་པོ་རང་སྟོབ་མ་བྱུང་ན་
 བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག་གམ་ཞེ་ན། བན་རྟེན་གྱི་རྒྱ་དང་ལྡན་པ་ལ་དེ་མ་བྱུང་ཡང་དེར་བཞག་པར་
 བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆོ་དགོ་འདུན་གྱིས་བསྐྱང་བར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར། བསྐྱང་རྒྱལ་འོག་དེ་མ་
 ཐག་རྟེན་འཆད་དོ། །འོ་ན་མངོན་སུམ་དུ་མི་འཛིག་པ་ལ་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱའམ་ཞེ་ན། བན་རྟེན་
 གྱི་རྒྱ་ཆོག་ས་གཞན་ཆང་ཞིང་། དགོ་འདུན་གྱི་མངོན་སུམ་དུ་འདུ་བ་མི་སྟར་བ་དེ་ཆོས་ཅན།
 བྱོད་ལ་བན་རྟེན་བྱ་བ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་དངོས་པོ་བཅལ་མི་དགོས་ཏེ། བན་རྟེན་གྱི་རྒྱ་ཡོད་པར་
 གྲགས་པ་ཅམ་གྱིས་བན་རྟེན་གྱི་ལས་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདིར་བན་རྟེན་གྱི་རྒྱ་ལ་གྲགས་པ་
 དང་། མངོན་སུམ་གཉིས་བཤད་དོ། །འོ་ན་ལྟང་བ་ཁས་ལེན་པ་མངོན་སུམ་གྱི་ཡན་ལག་རྟེན་
 དགོས་སམ་ཞེ་ན། མ་མཐོང་གནས་དབྱུང་བན་རྟེན་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། བན་རྟེན་གྱི་རྒྱ་ཁས་བྱུངས་
 པ་ཡན་ལག་རྟེན་དགོས་པ་མིན་ཏེ། ཁས་བྱུངས་ན་བྱོད་གྱི་རྒྱ་ཡོད་པ་ཉིད་རྣམ་པར་བཤིག་པའི་
 ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་ལྟང་བ་གླེང་བའི་སྐབས་མི་འབྱེད་ན་གསོ་དགག་བཞག་པར་བྱ་བའི་བན་རྟེན་
 ལ་ཡང་ཆོས་ཅན། ཁས་ལེན་པ་ཡན་ལག་རྟེན་དགོས་པ་མིན་ཏེ། དེ་བྱོད་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པ་མི་
 རིགས་པའི་ཕྱིར། མདོ་འདི་གཉིས་ནི་སྟོབ་དཔོན་རང་གི་རིགས་པ་བཀོད་པ་ཡིན་གྱི། ལུང་གི་
 དོན་བསུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དགོ་འདུན་གྱི་རི་ལྟར་སྤང་ཞེ་ན། གླེང་བ་པོ་སོགས་སོ། །
 གཉིས་པ་ནི་གཤེ་བ་དང་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་འཐབ་གྲོལ་བྱེད་པ་སོགས་སོ། །འདིར་
 བསྐྱང་བ་བན་རྟེན་ནི་གཞི་བཅན་པ་ཡིན་པས། བསྐྱང་བ་བན་རྟེན་གྱི་མ་མཐོང་ཞེས་ཟེར་བ་དང་།
 སྐབས་མི་འབྱེད་པ་ལ་བཛྲོད་བཅས་དང་། མ་མཐོང་གནས་དབྱུང་བན་རྟེན་བྱ་བ་མིན་གྱི། བསྐྱང་
 པ་བན་རྟེན་ཉིད་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱིམ་པ་མ་རངས་པ་ངེས་པར་བསལ་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ཕྱིར་བཅོས་དངོས་གྱི་དོན་ལ། ལྟང་བ་ཕྱིར་བཅོས་དང་། ལྟག་མ་ཕྱིར་བཅོས་སོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། མཐོལ་བ་ནི་ལྷ་བུ་པ་སྟགས་སོ། །བསྐྱམས་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་སྟགས་སོ། །
 བཤགས་པ་ནི་གཞན་ལས་སྟགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་སྟོ་མགུ་སྦྱིན་པ་དང་། དབྱུང་བ་སྦྱིན་པ་ལོ། །
 དང་པོ་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་སྟགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་དབྱུང་བ་ཡང་ངོ་སྟགས་སོ། །འདིར་གཞུང་
 ཆེན་དུག་གི་དག་དོན་ནི། སྟོ་བ་དང་མགུ་བ་དེ་གཉིས་སྦྱིད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ན། དགེ་འདུན་ལྷག་
 མ་རིགས་འདྲ་དེ་བྱུང་ན། དེ་དུས་ཀྱི་དགེ་སྦྱིད་དེ་ཆོས་ཅན། གཞི་ནས་བརྩམས་པའི་སྟོ་བ་དང་།
 མགུ་བ་ཉིད་དགེ་འདུན་གྱིས་སྦྱིན་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོ་བ་སྟོ་བ་དང་མགུ་བ་མཐོས་ཏེ་བྱས་པ་དེ་
 གཉིས་ཞིག་པས་རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར། འོན་སྟོ་མགུ་སྦྱིད་པར་བརྩམས་ནས། མ་སྦྱིད་པའི་བར་
 དེར། ལྷག་མ་རིགས་འདྲ་གཉིས་པ་བྱུང་ན་ཡང་གཞི་ནས་བརྩམས་པའི་སྟོ་བ་དང་། མགུ་བ་
 སྟོ་བ་དགོས་སམ་སྟུམ་ན། དེ་ལ་དེ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བརྩམས་པ་ལ་དེ་བྱུང་བ་ནི།
 དེ་མ་བྱུང་བར་གཉིས་པོ་མཐར་ཐུག་པར་བྱ་བ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར། དང་པོ་
 སྟོ་བ་དང་མགུ་བ་དེ་མ་ཆགས། སྐབས་དེར་ལྷག་མ་རིགས་འདྲ་གཉིས་པ་བྱུང་བ་དེའི་ཆོ། གཞི་
 ནས་བརྩམས་པའི་སྟོ་བ་དང་། མགུ་བ་ནོད་ཅིང་སྟོ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་སྟོ་བ་དང་མགུ་བ་
 ཉིད་ཐ་དད་པར་སྦྱང་བ་དང་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་གཞི་སྟོ་མ་ཆགས་པ་
 ལ་ལྷག་མ་རིགས་འདྲ་བྱུང་ན། གཞི་སྟོ་ཉིད་སྦྱིན་པ་ཡིན་གྱི་ཡང་སྟོ་སྦྱང་བ་དང་སྦྱིན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
 དེ་ལྟར་ན་ལྷ་བུ་བ་བར་མ་དེ་ཕྱིར་བཅོས་མི་དགོས་སམ་སྟུམ་ན། དེ་མི་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་བུ་
 བ་བར་མ་དེ་འཆབ་བཅས་ཡིན་ན་སྟེ་མ་དང་སྟོ་མས་ན་སྟོ་བས་ཕྱིར་བཅོས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ལྷ་བུ་བ་བར་མ་དེ་ཕྱིར་བཅོས་པ་དེའི་དོན་དུ་ཡང་སྟོ་མགུ་བ་བསྟེན་པར་
 བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྟོ་མགུ་སྦྱིད་ནས་ནོད་པ་དེའི་ཆོ། ལྷ་བུ་བ་སྟོ་ཕྱི་གཉིས་ཀའི་ཡིད་བརྗོད་ནས་
 ནོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་བུ་བ་སྟོ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་འཆབ་བཅས་ཡིན་ན། དེ་གཉིས་ཀའི་བཅབས་
 ཉིས་ཞག་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་སྟོ་བ་སྦྱིད་དགོས་སམ་སྟུམ་ན། ལྷ་བུ་བ་སྟོ་མ་དེ་བཅབས་པའི་
 དུས་ལྷག་པ་ཡང་སྟེ་མ་བཅབས་པའི་དུས་དེར་གཞུག་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྟེ་མ་ལྷ་
 བ་བྱེད་དང་། ཕྱི་མ་ལྷ་བ་གཅིག་བཅབས་ན། ཕྱི་མའི་ལྷག་པོ་ལྷ་བ་བྱེད་པོ་དེ་སྟེ་མ་དེར་བརྩུག་
 ནས། སྟོ་བ་ལྷ་གཅིག་སྦྱིད་དགོས་པ་ལྷ་བུའོ། །སྟོ་ཕྱི་གཉིས་བཅབས་པའི་ཞག་གྲངས་མཉམ་པ་

བཤམ། བྱི་མ་ཁུང་བ་ལ་ནི་ལྷག་པའི་ཆ་གཞུག་པ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ཁུང་བ་ལ་གཉིས་ལས།
 བཅ་ཏུར་གྱི་དང་། བྱིར་བཙོས་གྱི་སྒྲིམ་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཞར་བྱུང་དང་། བཅ་ཏུར་དངོས་གྱི་
 སྒྲིམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚུལ་བྲིམས་འཆལ་བ་སོགས་སོ། །འདི་དང་བྲིམ་སུན་འབྱེན་པ་གནས་
 བས་སྒྲོད་པ་དང་། འཐབ་བཀྲོལ་ཅན་བསྒྲོད་པ་ལ་གཞི་བརྟུང་ནས་བསྒྲོད་པར་གསུངས་སོ། །
 ཚུལ་བྲིམས་འཆལ་བ་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱུ་རེངས་ཤར་ཤར་ཉལ་ན། ལོ་བྱེ་བ་ཕྱག་བཅུ་བཞི་དང་།
 སྒྲོང་ཕྱག་བཅུ་བཞིར་དཔུལ་བར་སྐྱེ་གསུང་དོ། །གཉིས་པ་ནི། འཐབ་བཀྲོལ་ལ་སོགས་སོ། །
 སྐབས་འདིར་ལུང་ལས། དགོ་འདུན་ཀ་བ་དང་འདྲ་བ་དང་། སྒོ་སྐྱེས་དང་འདྲ་བ་བསྒྲོད་པར་
 བབྱིད་པ་དེ་ཡང་སྐར་འཆོས་པར་མི་བབྱིད་ན། དགོ་འདུན་ལ་བསོད་ནམས་མ་ལགས་པ་དེ་སྟོང་
 གཅིག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལགས། གང་ནས་བཟུང་སྟེ་གང་ཟག་དེ་སྐར་འཆོས་པ། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ།
 གཙུག་ལག་ཁང་གི་རྟོད་པའི་རིན་ཐང་བཅི་བར་བྱའོ། །དངོས་པོ་མ་ཆང་ན་སྒྲིམ་པོར་འགྱུར་དོ། །
 གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ཆང་ན་དགོ་འདུན་ལ་ཡམ་པར་འགྱུར་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལྷུང་
 བ་བྱིར་བཙོས་པ། ཅ་ལྷུང་གི་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་བྱིར་བཙོས་སོ། །དང་པོ་ནི། འཆབ་
 པའི་སེམས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། གང་ཟག་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་ལྷག་མ་བྱིར་བཙོས་ཚུལ་དང་།
 ལྷུང་བའི་མིང་རིས་གྱི་བྱུང་པར་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རོ་ཆ་དང་ལྷན་པ་སོགས་སོ། །
 གཉིས་པ་ནི་འདིར་མིང་ནི་སོགས་སོ། །དེ་དག་གི་ནི་ཀོ་ལུ་ཤམ་བི་བ་དང་། དམར་སེར་ཅན་གྱི་
 གཞི་གཉིས་ལ་བྱིར་བཙོས་གྱི་གཞི་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ། དེ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་གཏན་
 ལ་འབེབས་བྱེད་དུས་དང་དུས་མ་ཡིན་པ་བསྐྱས་པ་འབྱུང་བའི་གཞི་ལ། ལུང་གཉིས་ལས། དང་
 པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། འཆབ་པའི་མཆན་ཉིད། ཞར་ལ་སྒྲ་དགག་པའི་ཉེས་པ། ཞག་དང་ལྷུང་བའི་
 གྲངས་གྱི་བཅའ་པ་བརྗོད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི་འདི་ལ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་མ་གུས་པ་ལ་
 སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་ཞག་གི་བྱེ་ཕྱག་དང་། ལྷུང་བའི་བྱེ་ཕྱག་གོ། །དང་པོ་ནི་བཅས་པའི་
 དུས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་ངེས་པར་མི་ཤེས་ན་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ཁུང་བའི་སྐབས་ལ།
 འཆབ་པའི་མཆན་ཉིད་དང་། སྒྲ་དགག་པའི་ཉེས་པའི་དམིགས་བསལ་བའོ། །དང་པོ་ནི་ཉིན་
 མཆན་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་དགོ་སྒྲོང་སོགས་སོ། །ས་གཞན་ནང་གནས་པ་ལ་ལུང་གཉིས་

ལས། དང་པོ་ལ། ས་གཞན་ན་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་བསྐབ་བྱ། ས་ཆེན་པོ་བས་
 བརྒྱད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསྐབ་བྱ། ས་རྣམས་ཀྱི་བསྐབ་བྱ་དང་སྐྱུད་བྱའི་བྱ་དང་། སྒོ་
 མགུ་དང་། བསྐབ་བ་སྐྱུད་པའི་བྱ་དང་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། སྒོ་བ་སོགས་སོ། །སྐབས་དེར་
 ཉམས་པས་མི་གྲོང་ཞེས་པ་ལ། ཉམས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ལྷ་བ་དང་། རྩལ་བྱིམས་དང་། ཆོ་ག་
 དང་། འཆོ་བའོ། །དགོ་འདུན་ལས་མ་བཀར་བ་ཞེས་པའི་དོན་ནི། གནས་ནས་མ་བྱུང་བའོ། །
 གཉིས་པ་ནི་ནང་བར་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་འདི་ལ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་སོགས་སོ། །བཞི་པ་ནི།
 རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ཁྱབ་ལ། སྐྱུད་པ་མི་འཆགས་པ་དང་།
 འཆགས་པ་ཉིས་བྱས་སུ་སྟོན་པའོ། །དང་པོ་ནི་སྒོ་བ་དང་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒོ་བ་བྱེད་
 བས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་མི་སྒོ་བ་ནན་རྩར་སོགས་ཀྱི་བྱིར་བཙོས་ལ། ལུང་གཉིས་ལས་དང་
 པོ་གཞིའི་སྐབས་ལ་བཞི་སྟེ། གྲོང་བྱ་དང་གྲོང་བྱེད་གཞི་དང་བཙས་པ། གྲོང་བའི་ཆོ་ག་རི་ལྟར་
 བྱ་བ། གྲོང་ན་རི་ལྟར་སྐབ་བ། དེས་པོ་གང་གིས་གྲོང་བའོ། །དང་པོ་ནི་མ་གྲགས་པ་སོགས་
 སོ། །འདིར་དགག་དབྱེ་བཞག་པ་མི་འཆགས་པའི་དོན་ལ། དེ་བྱས་ཟིན་ན་ནི་དེ་མི་འཆགས་
 བས། དེའི་གོང་རོལ་རྩ་དེ་འཛོག་དགོས་པའོ། །འོ་ན་དབྱར་གྱི་ནང་དུ་ནན་རྩར་རུང་བར་འགྱུར་
 རོ་ཞེ་ན། དགག་དབྱེ་བྱེད་པའི་ཉི་མ་དེ་ཉིད་ལ་ལྷུང་བ་གྲོང་དུ་རུང་བ་བཞིན་དུ། དགག་དབྱེ་ཡང་
 བཞག་རྩ་རུང་ཞེས་བྱ་འདུལ་དང་། དམར་སྟོན་གསུང་ལ། ཐུ་སྟོན་ནི། འགྲེལ་པར་རང་གི་
 དགག་དབྱེ་བཞག་པའི་རྩལ་དུ་བཤད་དོ། །ཞེས་བཞེད། འོ་ན་དབྱར་ནང་དུ་དགག་དབྱེ་བཞག་
 པའི་ནན་རྩར་རུང་ན། གསོ་སྦྱང་བཞག་པ་ཡང་རུང་བར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན། རྩ་འདུལ་འཛིན་ནི།
 གསོ་སྦྱང་གཉིས་སམ་གསུམ་ཐལ་ནས་དབྱར་གྱི་དགོས་པ་འགྲུབ་པའི་བྱིར་། དེ་ཙམ་ན་གསོ་སྦྱང་
 དང་དགག་དབྱེ་བཞག་པའི་ནན་རྩར་དེ་འཆགས་པ་ཡིན་ལ། གསོ་སྦྱང་གསུམ་མ་ཐལ་བ་དེའི་ཆོ་
 གསོ་སྦྱང་བཞག་ན་དབྱར་གྱི་དགོས་པ་མི་འགྲུབ་པའི་བྱིར་ཞེས་གསུང་། སྒྱི་ཤོད་པ་རྩལ་བྱིམས་
 འཕགས་ནི། དགག་དབྱེ་དུས་ཀྱི་འོག་རོལ་རྩ་བྱས་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན། ཞེས་གསུང་། འདིར་
 དགག་དབྱེ་བཞག་པའི་ནན་རྩར་མི་འཆགས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། འཛོག་པར་བྱེད་པ་པོ་ནད་པས་
 བཞག་པ་དང་། དེས་བསྐྱུགས་པའི་པོ་ཉས་བཞག་པ་དང་། མི་ན་བས་ནད་པ་ལ་བཞག་པ་དང་།

དེ་བཙུན་པ་རྫོགས་པའི་ཆོ་བཞག་པའོ། །མི་འཆགས་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་འདུན་གྱིས་ནོན་པར་མི་
 བྱའོ། །རི་ལྟར་ཞེ་ན། བད་པས་དག་སྤོང་གཞན་ལ་བྱེད་ཅག་དག་འདུན་ལ་གནས་གསུམ་གྱི་
 དགག་དབྱེ་མ་བྱེད་ཅིག་ཅེས་འཇོག་པ་ལ། ཆོ་དང་ལྟན་པ་བད་པ་ཞེས་སོགས་བཙུན་། དེས་
 བསྐྱུགས་པའི་པོ་ཉས་འཇོག་ན། ཆོ་དང་ལྟན་པ་པོ་ཉ་ཞེས་སོགས་བཙུན་། གཉིས་པ་ནི་ལྟག་
 མས་སོགས་སོ། །འདིར་ལྟག་མ་ནི། བྱེད་པ་པོ་བད་པ་དང་། དེས་མངགས་པ་དང་། བྱས་པ་
 དང་། བྱེད་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་མ་གཏོགས་པ་གསུམ་གྱི་འོ། །གསུམ་པ་ནི་མི་དྲན་ན་སོགས་སོ། །
 སྐབས་འདིར་གྲོང་བྱ་ནལ་དུ་ཐེབས་མ་ཐེབས་གཉིས་ལས། ཐེབས་ནས་ལྟར་བ་ཁས་ལེན་ན་ཐྱིར་
 འཆོས་སུ་གཞུག་། རྫོང་པས་བྱེད་དུ་གསོད་ན་ངོ་བོ་ཉིད་ཆོལ་བ་སྤྱིན། ནལ་དུ་མ་ཐེབས་པ་བྱ་བ་
 ངན་པ་འཕྲོ་གཅོད་དུ་གཞུག་པའི་དོན་དུ། གཞི་བཙན་པ་དང་། ལྟར་བ་ཐྱིར་བཙོས་སུ་གཞུག་
 པའི་དོན་དུ་གཞི་མི་བཙན་པ་གཉིས་ལས། སྐབས་མི་འབྱེད་དམ། བྱེན་ས་མི་མཉན་ནམ། ལྟར་
 བ་མ་མཐོང་ཞེས་ཟེར་བ་གང་ཡིན་ཀྱང་། དངོས་གཞི་གང་ཡིན་གྱི་ནན་རྟེན་བྱ་བ་སྤྲོ་བ་སྤྲོན་ཟེན་
 ལ། གཉིས་པ་གཞི་མི་བཙན་པ་ལ། སྐབས་འབྱེད་པ་དེ་མི་བྱེད་ན། དེ་ལ་བཙུན་པ་དང་བཙན་
 པ་ཉིད་བྱ། རི་ལྟར་བྱ་ན་ཆོ་དང་ལྟན་པ་སོགས་སོ། །འདིར་གསོད་གག་བཞག་པ་གཉིས་ནི་
 གསོལ་ལས་གྱིས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། བཙུན་པ་ཙན་དང་། ལྟར་བཙན་ལ་ལས་མ་བཤད་དོ། །ཅི་སྟེ་
 སྐབས་མི་འབྱེད་པ་ལ་དགག་དབྱེ་བཞག་པར་མི་རུང་སྟེ། དགག་དབྱེ་ནི་སྐབས་འབྱེད་པ་ཉིད་
 ཡིན་པའི་ཐྱིར་སྤྲོ་ན། འདི་ནི་གཞི་ལས། གང་ཟག་གམ། གཉིས་ཀ་བཞག་ནས་དགག་དབྱེ་
 བྱེད་ཟེར་བ་ལ་འཇོག་པ་ཡིན་གྱི། བསྐྱུག་པའི་གཞི་མཐོང་དག་གི་དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་ལ་དེ་འཇོག་པ་
 མ་ཡིན་པས། སྤྱོད་མེད་དོ་ཞེས་སུ་སྤྱོད་པ་གསུང་ལ། དམར་སྤྱོད་པ་ནི། དགག་དབྱེ་བྱེད་ཀྱང་
 སྐབས་མི་འབྱེད་པ་ལ་དགོངས་ཞེས་གསུངས་ཡང་མདོ་དང་འགལ་བར་སྤྱང་དོ། །གང་ལྟར་ཡང་
 གསོ་སྤོང་བཞག་པས་མ་དུལ་བར། དགག་དབྱེ་འཇོག་ཅེས་པ་དབྱར་གྱི་ནང་མ་ཡིན་པར་འབྱུང་
 བས་བརྟག་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་བརྟགས་པའི་ཆོ་ན། དབྱར་གནས་པར་ཁས་མ་སྤངས་གོང་དུ་
 དགག་དབྱེ་བཞག་པའི་ནན་རྟེན་བྱས་པ་དེས་མ་དུལ་བ་ལ་དགོངས་པའོ། །ཡང་ན་དབྱར་གྱི་
 ནང་གསོ་སྤོང་གཉིས་སམ་གསུམ་ཐལ་ནས་གསོ་སྤོང་བཞག་པ་སོགས་བྱས་པའོ། །སྐབས་ཐེ་

ཡང་མཉན་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ན་དེ་ལ་ཕུར་བ་དང་བཅས་པ་ཉིད་བྱའོ། །རི་ལྟར་ན་གནས་འདི་ལས་
སྟགས་སོ། །ཅིའི་བྱིར་ཕུར་བཅས་ཞེས་གསུང་ན། ཏྲ་དམུ་ཤོད་ཕུར་བ་དང་བཅས་ཏེ་འབྱུང་བ་
བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་བྱི་མ་དང་བཅས་ཏེ་བཏང་བ་ཡིན་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །བཞི་པ་ནི་ཚུལ་
བྱིས་སྤང་སྟགས་སོ། །འདིར་གཞི་ནི་མཐོང་ཐོས་དོགས་གསུམ་ལ་བྱ་ལ། དོན་གྱི་སྤྲོད་ན་ལྟར་
བ་དེ་བྱུང་བར་བདེན་ཡང་། དེ་གསུམ་མེད་ན་གཞི་མེད་པའོ། །

གཉིས་པ་རྩོད་པ་བྱིར་བཅོས་ལ་གསུམ་སྟེ། བྱ་བའི་རང་བཞིན་ལས་ལ་རྩོད་པ། ལས་
བྱེད་པའི་གཞི། དག་སྦྱོང་གི་རང་བཞིན་ལམ་ལོ་ལ་རྩོད་པ་ལམ་ལོ་བྱེད་པའི་གཞི། དེ་ལས་
གཞན་གཉིས་གཉིས་སུ་རྩོད་པ་རྩོད་གཞི་དངོས་ཀྱི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་ལུང་གཉིས་ལས། དང་
པོ་ལ་ལས་བྱེད་པའི་རྒྱ་སྤང་བ། ལས་བྱེད་པའི་མཆོན་ཉིད་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ། བསྐྱུར་བའི་
མཆོན་ཉིད་ཞར་བྱུང་དང་བཅས་པའོ། །དང་པོ་ནི་དག་འདུན་སྟགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོས་
དང་སྟགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་བཟོད་པ་བྱས་པ་སྟགས་སོ། །འདིར་བཀྲ་ཤིས་པའི་གསོ་སྦྱོང་ནི་
དག་འདུན་བདེ་བའི་སྐབས་སུ། ཏྲ་ཅང་ཆར་ཆེ་ཆར་རུང་དང་། བྱི་བ་ནི་ཙོ་བྱ་ཀ་པ། རྒྱལ་པོ་
རན་པར་གྱུར་པ་སྟེ། འཇུག་པོ་དེ་ལ་ཡམས་ཞེས་བྱ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་བཀྲ་ཤིས་པ་བྱུང་བའི་ཆེ་
བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཡངས་པ་ཅན་དུ་རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་བཅུ་བྱུང་བ་ན། བཀྲ་ཤིས་པའི་གསོ་
སྦྱོང་བྱས་ཏེ་བསྐྱུར་བ་གཉིས་པ་བྱས་པ་བཞིན་ནོ། །གཞོད་པ་སྦྱོང་བའི་གསོ་སྦྱོང་ནི། རིམས་ཉིན་
བཞི་པ་ལ་སྟགས་པ་བྱུང་བའི་ཆེ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཁུ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལས་བྱེད་པའི་
མཆོན་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོས་པ། གཟུ་བོའི་བསྐྱུར་བྱ། ཞར་ལ་ཉེས་པ་དབང་མི་དབང་གི་བྱེད་བྱུག་བསྟན་
པའོ། །དང་པོ་ནི་ཆོས་མ་ཡིན་པ་སྟགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་འདི་ལ་གལ་ཏེ་སྟགས་སོ། །
གསུམ་པ་ནི་དབྱར་གྱི་རྟེན་པ་སྟགས་སོ། །འདིར་ཆོས་མ་ཡིན་པར་སྦྱ་བས་མཆོམས་ཀྱི་ནང་དུ་
ལས་ཐ་དད་པ་བྱས་ན་བྱེད་པར་འགྱུར་གྱི། ཆོས་སྦྱ་བས་དེ་བྱས་པས་དེར་མི་འགྱུར་ཏེ། ལུང་ལས་
སུ་དག་གིས་ཀོ་ལུ་ཤམ་བེ་བའི་དག་འདུན་བྱེད་པར་གྱུར། ཆོས་མ་ཡིན་པ་སྦྱ་བ་དག་གི་མཆོམས་ཀྱི་
ནང་དུ་གནས་གཅིག་ཏུ་གསོ་སྦྱོང་མ་འདྲེས་པར་བྱས། ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིར་བྲམ་ཟེའི་བུ་མོ་
ཞེས་པ་ནི། ཉེ་བར་ལམ་ལོ་ཀྱི་མིང་སྟེ། དེ་དང་གཙང་སྦྱ་བྱེད་པར་ཆོས་མཐུན་པས་སོ་ཞེས་

གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལོར་ལོ་བྱེ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། དབྱེན་གྱི་སྦྱར་བ་དང་དབྱེན་གང་ལ་
 འཆགས་པའི་གཞི་བཤད་པ་དང་། འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་གོ། །དང་པོ་ནི་དག་འདུན་གྱི་སྟགས་
 སོ། །གཉིས་པ་ནི་དབྱེ་བར་བྱ་བ་སྟགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་ཆོས་དང་སྟགས་སོ། །ལས་བྱེད་པ་
 དང་པོ་མི་འདྲ་བའི་བྱེད་པར་ནི། འདི་ནི་འབྱེད་པ་པོ་གཅིག་གིས་དག་འདུན་གཉིས་སོ་སོར་བྱེ་བ་
 ཡིན་ལ། སྤྲུལ་མ་ནི། འབྱེད་པ་པོ་དག་འདུན་གྱི་ཆད་དུ་ལོངས་པས་དབྱེ་བྱེད་དང་དབྱེ་བྱེད་ཐ་མི་
 དད་པའོ། །འབྱེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ནི། སྤྲུལ་མ་ཆོས་མིན་པ་སྤྲུལ་བ་དག་གིས་མཆོམས་ནང་གཅིག་ཏུ་
 གསོ་སྦྱང་ལ་སྟགས་པའི་ལས་ཐ་དད་དུ་བྱས་པ་ཙམ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་སྦྱར་བའི་ཆེ་བྱེད་ཅག་
 བསྐྱབ་ཆོགས་ལྷ་ལ་སྦྱོབ་པར་འདོད་པ་དེས། དག་སྦྱང་གོ་བྱེད་ལས་ཀྱང་རིང་དུ་གྱིས་ཤིག །
 ཅེས་སྟགས་གསོལ་པས་སམ། དོན་དེས་ཚུལ་ཤིང་ལེན་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་ལ། མཐར་ཐུག་ཚུལ་
 ཤིང་སྦྱངས་པའོ། །གསོལ་བའི་ལས་དེ་ཟིན་པའོ། །ལོར་ལོ་དབྱེན་འདི་ལ་གཉིས་ཏེ།
 དག་འདུན་ལྷག་མར་གྱུར་པ་དང་། མཆོམས་མེད་དུ་གྱུར་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྦྱོན་པ་དང་མཆོག་
 ཟུང་གཅིག་འདས་པའི་འོག་ཏུ། ལྷས་བྱིན་ལྷ་བྱུ་ལས་དང་པོ་བ་མ་ཡིན་པའི་བཅས་ལྷན་དག་སྦྱང་
 ཞིག་གིས། བསྐྱབ་ཆོགས་ལྷ་ལ་སྦྱོབ་པའི་དོན་དུ་ཚུལ་ཤིང་བྲིམ་པའི་ལས་བྱས་པའོ། །དེའི་ཆེ་
 འབྱེད་པ་པོ་དེ་ལ་དབྱེན་གྱི་ལྷག་མ་དང་། ཚུལ་ཤིང་ལེན་པ་པོ་རྣམས་ལ་དེར་རྗེས་བྱོགས་ཀྱི་ལྷག་
 མར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི་མཛོད་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་རོ། །འདི་ལ་ནི་བྱིར་བཅོས་མེད་ལ།
 སྤྲུལ་བྱིར་བཅོས་པའི་ཆེ། བཅོད་པ་གསོལ་བ་དང་། དེ་ནས་མཐུན་པ་སྦྱིན་པ་དང་། དེའི་རྗེས་
 སུ་མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱང་བྱས་པ་དང་། དེ་ནས་ཉ་ཤིད་གསོ་སྦྱང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བྱ་ཞིང་། ལྷག་མའི་
 བྱིར་བཅོས་སྦྱོ་མགྱུ་སྟགས་ཆོག་བཞིན་དུ་བྱ་བའོ། །གཞུང་དུ་མཆོམས་མེད་པའོ། །ཞེས་གསུང་
 པ་ནི་བྱི་མ་དེ་ལ་དགོངས་པའོ། །གསུམ་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཚུད་པ་བྱིར་བཅོས་ལ། གཞིའི་
 སྐབས་དང་། ཚུད་པ་བཞི་པའི་ཞི་བྱེད། ལྷ་བ་ནས་ཁ་སྐྱང་བའོ། །དང་པོ་ལ་ཚུད་པའི་རྒྱ་དང་
 ཞི་བྱེད་མདོར་བསྟན། དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་བཟླ་ཤིས་པའི་དོན་དུ་བསྐྱབ་བྱ་བསྟན་པའོ། །
 དང་པོ་ནི། འགྲེལ་བ་ལྷར་ན། ལ་རོལ་པོས་མི་མཐུན་པར་སྤྲུལ་པའི་ཆོག་གིས་སེམས་གཞོལ་བ་
 དེ། འབྲུག་ལོང་གི་མཆོན་ཉིད། རྒྱ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་འཐབ་པ་དང་། ཚུད་པ་དང་། འཆོང་འབྲུ་

བ་སོགས་ནི་དེའི་འཁོར་ཡིན་པས་དེར་བཏགས་པའོ། །འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། རེ་འགའ་
 འབྲུག་ལོང་གི་རྒྱ་བྱེད། རེ་འགའ་འབྲས་བྱ་བྱེད་པས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཁོང་ཁྱོད་དང་དོན་མི་
 གཅིག་པར་གསུང་པས་བྱད་པར་བྱེད་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། འཐབ་ཚུད་གྱི་ཆོག་
 ལས་འབྲུག་ལོང་འབྱུང་། དེ་ལས་ཁོང་ཁྱོད་འབྱུང་། དེ་ལས་ཀྱང་འཐབ་ཚུད་སོགས་འབྱུང་བའོ། །
 ངག་དོན་ནི། འབྲུག་ལོང་གི་རྒྱ་ཆོས་ཅན། བཞི་ཡོད་དེ། དངོས་པོའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་ལོག་
 བར་སྐྱབ་བ་དང་། གདམས་ངག་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོན་སྒྲུབ་གཞན་སྟོབ་དང་། ལྷུང་བ་
 དང་བཅས་པ་ཉིད་དང་། ལས་ལ་མཐུན་པ་མི་སྦྱིན་པ་རྣམས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་བཞི་པོ་དེའི་
 རིམ་བ་དང་མཐུན་པའི་ཚུད་པ་ཆོས་ཅན། བཞི་ཡོད་དེ། འབྱེད་ཕྱིར་དང་། མི་གདམས་པའི་
 ཕྱིར་གྱི་དང་། ལྷུང་ཕྱིར་གྱི་དང་། ལས་བྱུང་ཕྱིར་གྱི་ཚུད་པ་རྣམས་རིམ་བར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ལ་མདོར་བསྟན་བ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི་རྒྱ་དང་པོ་ལས་སོགས་སོ། །
 གཉིས་པ་ལ་རྒྱ་དང་པོ་ལས་བྱུང་བའི་ཚུད་པ་ཞི་བྱེད། རྒྱ་གཉིས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཚུད་པ་ཞི་བྱེད།
 རྒྱ་གསུམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཚུད་པ་ཞི་བྱེད་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་མདོན་སུམ་བརྒྱད་
 གྱི་ཞི་བྱེད་དང་། གང་མང་གི་ཞི་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ནི། འབྱེད་པ་གཉིས་སོགས་སོ། །དེས་ཇི་
 ལྟར་བསྐྱབ་ན། དགེ་སྦྱོང་སོགས་སོ། །འདྲང་བ་ཞེས་པ་ནི། རྒྱལ་ཕྱི་རྒྱལ་གཉིས་ཀས་ཡིད་
 ཆེས་པའི་དབང་པོའོ། །ཕྱོགས་སུམ་ལྷུང་བས་ན་གཟུ་བོ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །གཟུ་བོ་དག་ལ་འདྲང་
 ཞེས་པ་གཟུ་བོ་ལ་དབང་པོ་འཆོལ་བའོ། །ལྷུང་མ་མོ་ལས་གཟུ་བོ་ཆོས་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཉིས་དང་ལྷན་
 པ། དགེ་འདུན་གྱིས་བསྟོོབ་པར་གསུང་བའི་དོན་བསྐྱེད་པ་ནི་དོ་ཆ་ཤེས་པ་སོགས་སོ། །འདིར་
 མདོན་སུམ་བརྒྱད་ནི། གཟུ་བོའི་མདོན་སུམ། དགེ་འདུན་གྱི་མདོན་སུམ། གསལ་བའི་མདོན་
 སུམ། གསལ་བ་བསལ་བའི་མདོན་སུམ། ཚུད་པ་སྦྱེད་པའི་མདོན་སུམ། གནས་བརྟན་སོགས་
 གྱི་མདོན་སུམ། རྗེ་སྟོན་འཛིན་པའི་མདོན་སུམ། གནས་བརྟན་མཐུ་ལྷན་གྱི་མདོན་སུམ་རྣམས་
 སོ། །འདིར་དགེ་འདུན་ལས་མི་ཉུང་བའི་གཟུ་བོ་བསྟོོབ་པར་གསུང་བ་ནི། བསྟོོ་ཐེབས་གཉིས་ལ་
 དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཆོགས་ལ་ལས་འཆགས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། དེར་རྗེས་ཕྱོགས་
 གྱི་ལྷག་མའི་ཕྱིར་བཅོས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །འདིར་མདོན་སུམ་བརྒྱད་གྱི་སྐབས་སུ་ཆེན་པོ་

བསྟན་པ་དང་ནག་པོ་བསྟན་པའི་མདོ་མེ་ལས་བྱུང་བ་བཞིན་ཞི་བར་བྱའོ། །ཇི་ལྟར་ན། རྒྱལ་བ་
 གཉིས་ཆོས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཕྱིར་ཚུད་ན། མདོ་མེ་ལ་འཇུག་འདུལ་བ་ལ་སྤང་། ཆོས་
 ཉིད་ལ་མི་འགལ་བ་དེ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལས་ལོག་པ་དེ་ནག་པོ་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་ངེས་
 བར་བྱས་ནས། རྒྱལ་བྱི་རྒྱལ་དག་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་བྱ། རྒྱལ་བྱི་མས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཕྱིར་
 ཚུད་ན། བྱུང་བ་དང་བཅས་པ་དང་། རྗེས་སུ་བཅས་པ་སོགས་ལེགས་པར་གྲེས་ནས་རྒྱལ་བ་
 གཉིས་རྒྱུད་གཅིག་བྱ་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་མདོར་བསྟན་པ་ནི། ཆོས་མང་བ་སོགས་སོ། །
 རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། གཞི་གང་ལ་བྱ་བ། བྱེད་པ་པོ་གང་གིས་བྱ་བ། ཆོག་གང་གིས་བྱ་བ།
 བསྐྱབ་པ་བྱ་བ་རྣམས་སོ། །དང་པོ་ནི་འདི་ནི་སོགས་སོ། །དེ་ཡང་ཆང་འབྲུངས་མ་འབྲུངས་ཚུད་
 པ་ལྟ་བུའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། ཆང་འབྲུངས་པ་ལས་ལྷང་བ་འབྲུང་མི་འབྲུང་ལྟ་བུ་ནི། ཆོས་
 རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། དག་འདུན་གཞི་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་
 མདོར་བསྟན་པ་ནི་འདི་ལ་སོགས་སོ། །རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། རྒྱུན་འགྲོ། དངོས་གཞི།
 རྗེས་དང་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི་རྒྱལ་བྱི་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་བྱི་མ་མཐའ་གྱི་ཆོག་ནི།
 གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལེན་མཐའ་གྱི་ཆོག་ནི། ཆོས་མ་ཡིན་པའི་སོགས་སོ། །
 གསུམ་པ་ནི་མཉམ་པ་ཉིད་ན་སོགས་སོ། །ཚུད་པ་གཉིས་པའི་ནི་བྱེད་ལ་བསྟན་པ་དང་། བཤད་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། མི་གདམས་པའི་ཕྱིར་གྱི་ཚུད་པ་ལ་རྒྱ་ཡོད་མེད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
 ཆོས་དང་རྒྱལ་བྱི་མས་གཉིས་ཀའི་གདམས་ངག་འཛོག་པ་ལ་སོགས་པས་གཞན་སྤང་བ་ལྟ་བུ་ལས་
 བྱུང་བའི་རྒྱ་བཅས་གྱི་ཚུད་པ་ནི་མདོར་སུམ་གྱིས་ཞི་བར་བྱེད། ཆོས་ཉི་ཆེའི་གདམས་ངག་བཞོག་
 དགོས་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་ཚུད་པ་ལ་ནི་གང་མང་གི་གཞི་བྱེད་འཇུག་པས་དེ་གཉིས་གྱི་སྒྲོན་ནས་
 རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་བྱ་བའོ། །དོན་དེ་ཡང་མདོར་བསྟན་དུ། རྒྱ་གཉིས་པ་ལས་བྱུང་བ་ལ་ནི། འདི་
 དང་ཞེས་པས་བསྟན་ནོ། །འདིར་གཉིས་པ་རྒྱ་མེད་གྱི་ནི་བྱེད་འཆད་པ་ནི། བྱེད་པའི་ཁ་ན་མ་གྲོ་
 བ་ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། བྱེད་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་བཞི་
 ཡོད་དེ། ལྷང་བ་ཡེ་མ་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་གཞི་མེད་པ་དང་། ལྷང་བྱེད་ལ་ལྟག་མས་བྱེད་པ་ལྟ་བུ།
 གཞི་གཞན་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པ་དང་། ཕྱིར་བཅོས་བྱས་ཟིན་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཕྱིར་བཅོས་པ་ལ་མ་ལྟོས་

བ་དང་། སྒྲོ་བའི་གནས་སྐབས་སུ་བྱས་པ་གྲོང་བ་ལྟ་བུ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་གསུམ་
 བའི་ཞི་བྱེད་ལ། ཆོ་ག་གསོལ་བ་ཞིའི་ལས་ཀྱིས་དྲན་པས་འདུལ་བ་སྦྱོན་དགོས་ཏེ། དེ་སྦྱོན་པའི་
 ལྷུང་བ་མེད་པར་ཤེས་ནས་རྩོད་པ་ཞི་བའི་བྱིར། དེ་སྦྱོར་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་བྱིན་པས་ཡུལ་
 དེ་དྲན་པ་དང་ལྟན་པར་མཚོན་པའོ། །གསུམ་པའི་ཞི་བྱེད་ལ་ནི་མ་སྦྱོས་པའི་འདུལ་བ་སྦྱོན་
 དགོས་ཏེ། དེ་ནོད་ཅིང་སྦྱོན་པས། དགོ་སྒྲོང་གཞན་གྱི་ལྷུང་བ་དང་བཅས་པར་མི་འཛིན་པས་
 རྩོད་པ་ཞི་བའི་བྱིར། རྩོད་པ་གསུམ་པའི་ཞི་བྱེད་ལ། ཉེས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ངོ་ཤེས་པའི་དང་།
 མི་ཤེས་པའི་ཞི་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ཞི་བྱེད་བཤད་པ་དང་། ཞི་བྱེད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི་ལྷུང་
 བྱིར་གྱི་ལྷུག་ལོང་ཆོས་ཅན། གསུམ་ཡོད་དེ། གྲོང་བྱ་དང་གྲོང་བྱེད་གཉིས་ལས་བྱིར་འཕྲོས་པ་
 མེད་པ་དང་། གཉིས་ལས་གཞན་པའི་དགོ་འདུན་ནམ་གང་ཟག་ཉི་ཆོ་བ་ལ་འཕྲོས་པ་དང་།
 དགོ་འདུན་མཐའ་དག་དང་འབྲེལ་བ་རྣམས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི་དང་པོ་ལ་ནི་སོགས་
 སོ། །རྩ་བ་ཀྱམ་པ་ལྟ་བུའི་ཞི་བྱེད་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ནི། འདི་ལ་ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་ཡང་སྤང་
 ལྷུང་མན་ཆད་དོ། །གང་ཡིན་པ་དང་ཞེས་སྦྱོས་པ་དང་། ཞེས་པའི་དོན་ནི། འདི་སྤང་ཅེས་གཞི་
 འདི་ལས་ཁོ་བོ་ལ་ལྷུང་བ་བྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དང་། གཞི་འདི་ལས་བྱེད་ཅག་ལ་ལྷུང་བ་བྱུང་བ་
 གང་ཡིན་པ་འདི་དག །ཆོ་དང་ལྟན་པ་དག་གི་མདུན་དུ་བཤགས་པ་མི་བཅའས་པ་ཁོ་བོ་སྦྱོའོ། །
 ཞེས་སོགས་ལྷུང་བའི་མིང་རིགས་སྦྱོས་པས་གཞན་ལ་ལྷུང་བ་བྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཤེས་པ་སྤང་བར་
 བྱས་པའི་སྒྲོ་ནས། སྒྲོ་ཅེ་གཅིག་དུ་བྱ་བར་རིགས་པ་ལ། ཡན་ཚུན་གཉིས་ཀ་ནས་སྤགས་ལན་
 གསུམ་བརྗོད་པས་བྱིར་བཅོས་པའོ། །འདི་ཡང་དགོ་འདུན་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་ཆད་ནས་ཕྱོགས་
 གཅིག་ལ་ས་བཞོ་བ་དང་། ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མེ་ལ་རིག་པའི་ལྷུང་བ་བྱུང་ངོ་ཞེས་རྩོད་པ་ལྟ་བུའི་
 དབང་དུ་བྱས་པའོ། །ཅིའི་བྱིར་རྩ་བ་ཀྱམ་པ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་ཞེན། རྩ་བ་ཀྱམ་པ་ན་རྩ་དག་ཅེ་སྦྱོད་
 དུ་ཉལ་བ་བཞིན་དུ། དགོ་སྒྲོང་ཐམས་ཅད་རྩོད་པ་ཞི་བའི་དོན་དུ་ཡན་ཚུན་འདུད་པས་དེ་སྤང་
 ཅེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ཉེས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ངོ་མི་ཤེས་པའི་ཞི་བྱེད་ལ་གཉིས་ཏེ། གྲོང་བ་ན་ངོ་
 ཤེས་པར་རྒྱས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། གྲོངས་ཀྱང་ངོ་མ་ཤེས་པ་ལ་ཇི་ལྟར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་
 བ་ལ་གྲོང་བ་བོ་དང་། གྲོངས་བྱའི་གྲངས། གྲོང་བ་བའི་མཚན་ཉིད། ཁས་སྤངས་པ་ཆེ་བཞི་དྲི་

བའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷ་མོ་ཅིག་པའི་སྐྱེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་སྐྱེས་པ་པོ་ལུས་དང་སྐྱེས་སོ། །
 གསུམ་པ་ནི་སྐྱེས་པས་ཁས་སྐྱེས་ན་སྐྱེས་སོ། །བཞི་པ་ནི་སྐྱེས་པ་པོ་སྐྱེས་སོ། །གཉིས་པ་
 ལ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷ་མོ་པའི་བྱིར་ཕྱོད་པ་སྐྱེས་སོ། །
 གཉིས་པ་ལ་རང་ལུགས་བཞག་པ་དང་། གཞན་གྱི་ལུགས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་རྒྱུད་
 ལ་ལྷ་མོ་བ་བྱུང་མ་བྱུང་ངེས་པ་དང་བྱུང་བ་ནི་ཆོས་ཅན། བྱུང་དུ་གསོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་པས་མི་
 ཆོག་པའི་དོན་རྗེས་པའི་བྱིར། དགོ་འདུན་ལ་ལྷ་མོ་བ་ཁས་སྐྱེས་ནས་སྐྱར་ཡང་རྗེས་དུ་བཅུག་
 པའི་སྒྲོན་སྐྱེས་བྱུང་དུ་གསོད་ན། དགོ་སྒྲོན་དེ་ཆོས་ཅན། བྱུང་ལ་དགོ་འདུན་གྱིས་ངེས་པར་སྐྱར་བ་
 སྐྱེན་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱར་ཁས་སྐྱེས་པའི་ལྷ་མོ་བ་དེའི་ངོ་བོ་ངེས་པར་འཛིན་དུ་བཞག་པར་བྱ་
 པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ལ་ངེས་པར་སྐྱར་བ་སྐྱེན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་ལྷ་མོ་བ་དེའི་ངོ་བོ་
 ཉིད་ཆོས་པ་དང་མཐུན་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ལྷ་མོ་བ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཆོས་པ་ལ་ཕན་པ་ཡིན་པའི་
 བྱིར། དེ་སྐྱེན་པའི་སྐྱར་ནི། དགོ་འདུན་བཅུན་པ་ན་མས་གསན་དུ་གསོལ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་
 འཆར་ཀ་འདི་དགོ་བསྟེན་མ་ཡིད་ཆེས་པའི་ཆོག་དང་ལྷན་པའི་ཆོག་གིས། འགོ་བ་ཡང་མཆིད་
 གྱིས་མི་འཆོལ། འགོང་བ་ཡང་མི་འཆོལ་འདུག་པ་དང་ཉལ་བ་ཡང་མི་འཆོལ་ན། གལ་ཏེ་དགོ་
 འདུན་གྱི་དུས་ལ་བབ་ཅིང་ཞེས་སྐྱེས་གསོལ་བ་དང་། བཞིའི་ལས་གྱི་སྐྱེན་ནོ། །དེ་ལྷ་མོ་བྱིན་
 པ་དེས་སྐྱེས་གཞན་ན་གནས་པའི་སྐྱེད་པ་ཉམས་སྐྱེས་སྐྱེས་པས། ལྷ་མོ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཆོས་པ་ལ་ངོ་བོ་
 ཉིད་ཤེས་ན་དེས་དགོ་འདུན་ལ་བཟོད་པ་གསོལ་བས། རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ཐོབ་བོ། །ལྷ་
 ལས། བཅུན་པ། བདག་གིས་དགོ་སྒྲོན་ཞིག་རྒྱལ་རིགས་མོ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་ཆངས་པ་སྐྱེད་པས།
 ཉམས་པར་བགྱིད་པར་མཐོང་ངོ། །ཞེས་མཆིན། བགྱིད་དུ་བཅུལ་ཞིང་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཆོས་པ་
 དང་མཐུན་པར་བཅུལ་བར་བགྱིའམ། ཉེ་བར་འཁོར་མི་བྱ་སྟེ། དྲི་བར་བྱ་ཞིང་གལ་ཏེ་དེ་ནི།
 སྤིང་མོ་གཞན་འགའ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་ན། གཉིས་ཀ་དྲི་བར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་མཐུན་ན་
 དགོ་བསྟེན་མ་དད་པ་ཅན་གྱི་ཆོག་གིས་འབྱེད་དུ་བཅུག་ཅིང་དེ་ལ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཆོས་པ་དང་
 མཐུན་པ་ཡང་སྐྱེན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུང་ངོ། །འདི་ལྷན་རྗེ་ཅམ་གྱི་བར་གཅོད་ན་བམ་ལྷ་དང་།
 འདུལ་བ་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས། བཟོད་པ་མི་གསོལ་ན་རི་སྤྱོད་འཆོའི་བར་དུ་སྐྱེད་དགོས་པར་

གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་གཞན་ལུགས་དགག་པ་ལ་ཕྱོགས་སྒྲུ་མ་ནི། འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཁ་ཅིག་
 གིས་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཚོལ་བ་དང་། མཐུན་པ་སྦྱོན་པ་འདི་ནན་རྩར་གྱི་ཚུལ་དུ་བསྟན་ཏོ། །དེའི་རྒྱ་
 མཚན་ཡང་དག་འདུན་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་མེད་པར་མི་འདོད་བཞིན་དུ་དག་འདུན་གྱིས་ནན་
 གྱིས་ཐོག་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྒྲིག་པ་ནན་རྩར་གྱི་ལས་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དག་སྦྱོང་
 འཆར་ཀ་དང་། ཤི་རི་ཀ་ལ་དེ་སྦྱོན་བའི་སྐབས་སུ་གསོལ་བ་གདབ་པ་མ་བཤད་བའི་ཕྱིར་སྦྱོ་བ་
 སོགས་དང་མི་འདུའོ། །ཞེས་ཟེར། གཉིས་པ་དེ་སྦྱོན་འབྱེན་པ་ནི། དེ་དེར་བསྟན་པ་དེ་ནི་ཚོས་
 ཅན། མི་བཟུང་སྟེ། མདོ་སྟེ་ལས་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་བཏབ་ཏེ་ནོད་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་
 བའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ན། མདོ་སྟེ་ལུང་གཞི་ལས་དག་སྦྱོང་དག་ཁྱོད་གྱིས་དག་སྦྱོང་མི་བཞི་དག་
 གཞན་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པ་སྦྱུ་ཡང་རུང་བ་ལ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཚོལ་དུ་བཞུག་པར་འོས་སྦྱོན་
 ཅིག་ ཅེས་དང་། དག་འདུན་བཅུན་པ་རྣམས་གསན་དུ་གསོལ། བདག་དག་སྦྱོང་མི་བཞི་དག་
 འདུན་གྱི་ནང་དུ་ལུང་བ་བསྐྱེད་པ་སྦྱར་དན་ཏེ་འཆོལ་བ་ལས། ཡང་བསྐྱེད་ནས་དག་འདུན་ལ་
 བདག་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཚོལ་དུ་བཞུག་པར་འོས་པར་གསོལ་ན། དག་འདུན་བཅུན་པ་རྣམས་ཐུགས་
 བརྩེ་བས་ཉེ་བར་བཟུང་སྟེ། བདག་དག་སྦྱོང་མི་བཞི་ལ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཚོལ་དུ་བཞུག་པར་འོས་
 པ་སྦྱུལ་དུ་གསོལ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གཞན་ཡང་དེ་སྦྱོན་བའི་ལས་དེ་ཚོས་ཅན། ལུང་
 དུ་ནན་རྩར་གྱི་སྟེ་ཚན་དུ་སྦྱོན་རིགས་པར་ཐལ། ནན་རྩར་གྱི་ལས་ཡིན་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཁ་
 སྐྱང་ནས་དེ་ལ། གལ་ཏེ་དེ་ནན་རྩར་ཡིན་མོད་ཀྱི། ནན་རྩར་གྱི་སྟེ་ཚན་ལས་ལོགས་ཤིག་རྩ་
 བསྟན་པ་ནི། རྩོད་པ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཚོས་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེན། དེ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལས་
 ལོགས་ཤིག་རྩ་མཛད་པར་ནི་མི་བཞེད་དེ། དེ་ལ་བྱུང་བ་ལ་བྱུལ་བའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཞེན།
 སྒྲིག་པ་ནན་རྩར་ལ་སོགས་པ་བཅུ་གཅིག་པོ་ནི་ཚོས་ཅན། ནན་རྩར་གྱི་སྟེ་ཚན་ལས་ལོགས་ཤིག་
 རྩ་མཛད་པར་ཐལ། རྩོད་པ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཚོས་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལུང་
 ལས་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་མ་བཞག་པས་གསལ་ལོ། །ཡང་གལ་ཏེ་དེ་ཚོས་ཅན། ལུང་དེས་མི་འདོད་
 བཞིན་དུ་བྱ་བའི་ལས་ཡིན་ཏེ། དག་འདུན་ལ་ལུང་དེས་ལུང་བ་དེ་ཤེས་བཞིན་དུ་བྱུང་དུ་གསོད་
 སྒྲུམ་བའི་སྒོ་སྦྱོས་ནས་ཁྱོད་སྦྱོན་བའི་ཕྱིར་སྒྲུམ་ན། འོན་དེ་ཚོས་ཅན། མ་མཐོང་གནས་དབྱུང་

ནན་ཏུ་གྱི་ལས་སྤྲུལ་ལ། ཁྱོད་གང་ལ་བྱ་བའི་ཡུལ་དེ་ལྟར་བ་ཡོད་བཞིན་དུ་རྒྱུ་གྱི་སྒོ་ནས་མ་
མཐོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །སྒྲིམ་པ་ཉིད་གྱི་ཤེས་པ་དག་འདུན་ལ་སྒྲིམ་ནས་དག་འདུན་གྱིས་བྱ་བའི་
ནན་ཏུ་གྱི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ངོ་བོ་ཉིད་ཆོལ་བ་དང་། མཐུན་པ་སྒྲིན་པའི་ཡུལ་
དེ་ལ་མ་མཐོང་གནས་དབྱུང་ནན་ཏུ་བྱ་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ནི་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་
བ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ཁུ་བ་ལ། རྒྱ་བཞི་པའི་ཞི་བྱེད་དངོས་དང་། མཛོན་སྒྲིམ་གྱི་སྒྲིམ་པ་
དང་། རང་གི་ངང་གིས་ཞི་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཞི་བ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་ཁ་སྒྲོང་བ་སོགས་
སོ། །གསུམ་པ་ནི་སྒྲོག་མ་སོགས་སོ། །དེ་ཡང་ཞི་བྱེད་བདུན་པོ་ཐམས་ཅད་ལས་ལ་མཐུན་པ་
སྒྲིན་པའི་ཐབས་ཡིན་ནོ། །

འབྲས་བུ་གནས་མལ་གྱི་གཞི་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞི་དང་། དུན་ཆོགས་གྱི་སྒྲིམ་པ་སོ། །
དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། དུག་གི་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་གྲུས་པའི་ལས་དང་བཅས། གཙུག་
ལག་ཁང་བརྟེན་པ་དང་། བསྐྱུང་བའི་སྒོ་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་གནས་པར་བྱ་བ་བཤད། དེར་
ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་ཡོངས་སྒྱུད་དེ་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི་སོ་སོར་ཐར་བ་སོགས་སོ། །
གཉིས་པ་ནི་གཙུག་ལག་ཁང་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་སྒྱུད་ལམ་སྒྱི་འདོད་བ་སོགས་སོ། །
གཉིས་པ་ལ་དུག་གི་སྒྲིམ་པ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་བརྟེན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིམ་པ་འོ། །དང་
པོ་ནི། དུག་འཆལ་བ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གནས་གྱི་ཚུལ། བྱ་བའི་སྒྲིམ་པ། ཤི་བ་དང་
བཞག་པའི་སྒྲིམ་པ། སྒྲིམ་སྒྲིམ་མའི་མཐར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། བྱེད་བསྐྱུང་བ་དང་།
ཕྱི་རོལ་བསྐྱུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཙུག་ལག་ཁང་ན་གནས་པའི་སྒྲིམ་པ། གཞན་ན་
གནས་པའི་སྒྲིམ་པ་སྒྲིམ་པ་རྣམས་པར་བཞག་པའི་སྒྲིམ་པ་སོ། །དང་པོ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། རི་མོ་བྱི་
བ་དང་། བསྐྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི་ལག་གི་སྒྲིམ་པ་སོ། །གཉིས་པ་ནི་སྒྲིན་པོ་ལ་སོགས་པའོ། །
གསུམ་པ་ནི་གཙུག་ལག་ཁང་སྒྲིམ་པ་སོགས་སོ། །སྒྲིམ་པ་དེ་དག་ཏུ་འབྱུངས་གསུམ་པ་ཞེས་པ་
ནི། བྱ་བཞི་ལ་ངོས་གསུམ་ནས་འབྱུངས་བཏགས་པའོ། །གསར་བུས་ལུང་ནོད་པའི་ཆོ་ཕུག་བྱ་
དགོས་ལ། བྱེད་པས་གཞོན་པ་ལ་ལུང་ནོད་པའི་ཆོ་བསྐྱུན་གསོལ་བས་ཆོག་པར་བཤད་པ་དང་།
ཆད་པ་དང་། ངལ་གསོ་བའི་གནས་ལ་བསྟེ་གནས་ཞེས་བཤད་པ་དང་། དག་བསྒྲོས་གྱི་འགའ་

ལེན་དུ་གྱུར་བའི་གོགས་དན་པ་ལ་མངག་བཞུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། འགག་སྒོ་བ་ལ་དགོའུ་ཆུང་
 ཞེས་བྱ་བ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་སྒྲོང་ལ་དགོ་བསྐྱོས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དགོ་འདུན་འདུས་པའི་
 སྒྲི་བྱག་ལ་ཆངས་པའི་བྱག་ཅེས་བྱ་བ་དང་། མཁར་ལས་གསར་པའི་དོན་དམ་པ་ལ་ལག་གི་སྒྲ་
 ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྒྱ་མཐོངས་ལ་རྫིང་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། མཐོངས་སྒྲོར་རམ་བྱ་བྱ་ལ་ལན་སྒླན་
 ཞེས་བྱ་བ་དང་། སྒླས་ལ་ཡ་གད་ཅེས་བྱ་བ་དང་། འདུན་ཁང་ལ་ཁོང་ས་ཞེས་བྱ་བ་དང་།
 གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྒྲིང་དུ་ཡང་ཐོག་མཐོན་པོ་བྱེད་པ་ལ་དག་ཁང་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཤི་ཐགས་ཀྱི་
 ར་བ་ལ་གཙངས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། འཁོར་བའི་འཁོར་ལོ་ཆ་ལྷ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་སོང་གསུམ་དང་།
 ལྷ་མི་གཉིས་ལ་བྱ་བ་དང་། རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་བཙུག་ཉིས་འཁོར་ཡུག་ལ་
 འབྲི་བའི་ཚུལ་ལ། འདུལ་བ་རྣམ་པར་བཤད་པ་ལས། མ་རིག་པ་ནི་རྒྱན་མོ་ལོང་མའི་རྣམ་པར་
 གྲི། འདུ་བྱེད་རྫ་མཁན་སྒོད་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྒྲེའུ་དང་། མིང་དང་གཟུགས་སྒྲེས་
 པ་དང་བྱད་མེད་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲི། སྒྲེ་མཆོད་དུག་ནི་ཡུལ་ཐ་དད་ལ་ཆགས་པའི་རྣམ་པར་གྲི།
 རེག་པ་ནི། སྒྲེས་པ་དང་བྱད་མེད་རེག་པ་སྒྲོད་པའི་རྣམ་པར་གྲི། ཆོར་བ་ནི། སྒྲེས་པ་སྒྲུག་
 བསྐལ་གྱི་ཆོར་བ་སྒྲོང་ལྷ་བྱར་གྲི། སྒྲོད་པ་ནི་བྱད་མེད་བྱ་འཆོ་བ་ལྷ་བྱད་དང་། ལེན་པ་ནི་བྱད་མེད་
 བྱ་སྒྲུམ་མ་ལྷ་བྱད་དང་། སྒྲོད་པ་ནི་བྱད་མེད་བྱ་སྒྲེ་བ་ལྷ་བྱད་དང་། སྒྲེ་བ་ནི་དེ་ཉིད་སྒྲེས་ཟེན་པ་ལྷ་
 བྱད་དང་། རྒྱ་ཤི་ནི་ཤི་བའི་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲིའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་སྒྲིལ་བ་ཞེས་
 པ་ཞེས་ཞེས་ལ་བྱ་བ་དང་། མཆོག་ཞེས་པ་ལན་ལྷ་ལ་སོགས་པ་འཐག་པའི་འོག་གཞི་དོ་ལེབ་ལ་
 བྱ་བ་དང་། འཆོག་གྱ་ཞེས་པ་དེའི་སྒྲིང་ནས་འཐག་པའི་དོ་བ་འཇམ་པོ་སོགས་ལ་བྱ་བ་དང་།
 ལམར་བའི་སྒྲུང་བ་སྒྲེར་བ་ནི། རྒྱན་པོ་ལུས་རྟོན་གྱི་ལམར་བ་ལ་བྱ་བ་སོགས་གསུང་སོ། །
 གཉིས་པ་ལ་གཞན་གནས་པའི་སྒྲུབས་ནི། རོལ་མོ་མཁན་གྱི་གནས་དང་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་
 སྒྲུབ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་སྒྲུབས་ནི། འབྲེད་གཏན་དང་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་བྱི་རོལ་བསྒྲུང་
 པ་ནི། ཤིང་ལྷོན་པ་སྒྲོད་པ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་བྱ་བའི་སྒྲུབས་ལ་གསུམ་སྒྲེ། གྲོག་ཏུ་འཇུག་
 པ་དང་། གྲོག་པར་བྱེད་པ་དང་བཟོ་རྫས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གྲོག་ཏུ་འཇུག་པ་སོགས་
 སོ། །གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། བཟོ་རྫས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་པ་སོགས་

སོ། །སྐབས་དེར་སྤྱི་ཡིག་ལ་སོགས་པ་ཡི་གེར་བྲི་བ་དང་། འདུལ་བ་ཡི་གེར་མི་འབྲི་བར་
གསུངས་སོ། །ལུང་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ལྷ་པོ་འདི་དག་ནི་ཡི་གེར་མི་འབྲི་སྟེ། ལྷ་
གང་ཞེན། སོ་སོར་ཐར་པ་ཐམས་ཅད་དང་། སོ་སོར་ཐར་པ་དང་ལྷན་པ་ཐམས་ཅད་དང་།
འདུལ་བ་ཐམས་ཅད་དང་། འདུལ་བ་དང་ལྷན་པ་ཐམས་ཅད་དང་། གང་ཟག་སོ་སོའི་ཞེས་
ཀྱང་བཀའ་སྩལ། མ་འོངས་པའི་དུས་ན་རྗེད་ངས་པ་དང་། རྒྱུད་ཉམ་རྒྱུད་བ་དག་འབྱུང་བར་
འགྱུར་རོ། །དེ་དག་གིས་ནི་གྲོང་གཞི་ཡང་ཐོན་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ན་དེ་དག་
གིས་རི་ལྷོ་བསྐྱབ་པར་བཀྱི། ཉེ་བར་འཁོར་དེ་དག་གིས་ནི་གྲོགས་ལུ་ལ་ཡི་གེར་བྲིས་ཉེ་བཅང་
བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིར་འདུལ་བ་ཞེས་པ་ནི། ལུང་གཞི་དང་། དེ་དང་ལྷན་པ་
ནི། དེ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཐུན་ཆོག་སོགས་དང་། སོ་སོར་ཐར་པ་ནི་དེའི་མདོ་དང་། དེ་དང་
ལྷན་པ་ནི་ལུང་རྣམ་འབྱེད་དང་། དེ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ལུ་བ་སོགས་ཀྱང་བསྟུའོ། །གསུམ་པ་གི་
བ་དང་བཞག་པའི་སྐབས་ལ་གཉིས་ཉེ། གི་བ་ལ་རི་ལྷོ་བ་བྱ་བ་དང་། མཆོད་རྟེན་དང་སྒྲུ་
གཟུགས་རི་ལྷོ་བ་ཞེས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོངས་པ་མཆོངས་པར་སྒྲོད་པ་སོགས་སོ། །
གཉིས་པ་ནི། མཆོད་རྟེན་སོགས་སོ། །འདིར་ཀ་བ་ལྷ་བུ་ནི་གཙང་ཁང་མེད་པ་ལ་བྱ། མདབ་
ནི་བུམ་རྟེན་ལ་བྱ། བུ་བུ་ནི་བྲེ་ལ་བྱ། གདུགས་ཀྱི་ཉུང་ཆད་ནི་བཅུ་གསུམ་སྟེ། ཡང་ན་བརྒྱ་སྟོང་
བྲེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་རུང་རོ། །གཉིས་པ་རུང་མཐུན་བསྟུས་ཉེ་བསྟན་པ་ནི། མི་རུང་བ་དང་
མཐུན་པ་སོགས་སོ། །རུང་མཐུན་འཆའ་བའི་གཞི་ནི། རུང་མཐུན་མ་གསུངས་པ་མ་ཆད་དུ་དངོས་
སྒྲུ་བཀག་པ་དང་གནང་བ་གང་ཡང་མེད་པ་རྣམས་སོ། །དེ་འཆའ་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། དངོས་སྒྲུ་
གནང་བ་དང་བཀག་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་དང་ལྷན་པའོ། །དགོས་པ་ནི། འདུལ་བ་ལས་
བརྒྱམས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཆོག་གིས་བརྗོད་པར་མི་རུས་པ་དག་ཀྱང་བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྟོགས་
པའོ། །འདུལ་བའི་མདོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། འདུལ་བ་ཀྱན་ལས་བརྒྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་ནི།
ལོ་ཙཱ་བ་ཆེན་པོ་དག་གིས་མཛད་པའོ། །

ལུང་དང་རིགས་པས་ཁ་ལོ་བས། །གང་དངས་རྣམ་དཔྱོད་ཏུ་བརྒྱ་ཅན། །མདོ་ལུང་ཉི་མ་
གསལ་པོ་ནི། །འབྲེན་བྱེད་གིང་ཏུ་འདི་འབྱུངས་སོ། །བརྒྱ་བྱེན་ཐོད་ཀྱི་ནོར་བུའི་ཁྲི་ལ་བསྟེ་བའི་

དམར་འོད་ཅན་དེ་ཐུབ་པའི་ཞབས་སེན་མིན་ནམ་གཞན་དུ་ལྟ་བུར་གཙུག་ན་འཁོད་པའི་གོ་
 སྐབས་ཅི། །ཆོམས་དཀར་གཞོན་ནུའི་ལང་ཚོ་གཡོ་བའི་དབྱངས་སྟན་ཅན་དེ་ལེགས་གསུང་
 འདུལ་བ་མིན་ནམ་གཞན་དུ་བདུད་ཅི་ཇི་བཞིན་ཀུན་གྱི་ཡིད་ལ་སིམ་བ་གང་། །འཁོར་ཆོགས་
 རོལ་མཚོའི་ཐེང་བས་བསྐྱར་ཞིང་འདུད་པའི་བཞིན་ཆགས་གང་ཁྱོད་ཐུབ་དབང་གསེར་གྱི་ལྷན་པོ་
 མིན་ནམ་གཞན་དུ་འཛིག་རྟེན་གསུམ་ལས་ཇི་ལྟར་མཐོ། །ཐིན་ལས་ཚུ་བོ་རྣམ་བཞིས་ཕྱགས་
 བརྒྱར་འབད་ནས་དྲངས་ཀྱང་ཐྱི་ཐྱིར་འཕེལ་ཁྱོད་སྟོན་པའི་ཐུགས་མཚོ་ལགས་ཏེ་ཁྱོད་ལ་གུས་
 བས་ཕྱག་བགྱོལ། །འཛིག་རྟེན་ཁམས་གྱི་རིན་ཐང་ཀུན། །བསྐྱས་ན་བཅལ་ཡང་མི་འཕངས་པའི། །
 ཆོས་འདུལ་ཡིད་བཞིན་རིན་ཆེན་ནི། །དེ་རིང་བསོད་ནམས་ཐོང་གིས་ཐོབ། །སྤྱོད་ན་རིགས་པའི་
 ཟུར་བརྒྱད་དོད་པའི་ལུང་མང་ཐོར་ཅོག་ཅན་དེས་དོན་གྱི་མདོ་རྣམས་ངེས་བཟུང་ཞིང་། །བསྐྱས་
 དོན་ལུང་ཐག་གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་སྤྱེལ་པའི་ཁོང་རྒྱད་བཟང་པོས་དོན་གྱི་ཁོག་རྣམས་ལེགས་
 བར་འབྲེལ། །ཆོག་དོན་ནོར་བུ་བསྟར་ལ་རྒྱས་པའི་བར་བར་དག་ན་མཐའ་ཆོད་རིགས་པའི་ཆར་
 ཆར་རིང་པོ་ཅན། །དོ་མཚར་དཀར་འགྲེལ་ཡིད་བཞིན་ཐེང་མཛེས་རྒྱལ་བ་ཉིད་ལ་འབུལ་གྱི་
 ཐུགས་རྗེའི་ཕྱག་གིས་འདི་བཟུང་ཞིག །གང་འདིས་དང་པོར་གཞུང་གི་ཆོག་ལ་སྤྱངས། །སྤྱོབ་
 དཔོན་གསུང་གི་བདུད་ཅི་བར་དུ་ཉན། །གཞན་དུ་ལུགས་བརྒྱ་ལྟར་པའི་སྤྱོལ་རྣམས་ཐོས། །
 ལུན་རིང་བར་དུ་བཤད་པས་གཏན་ལ་ཡབ། །དེ་ནས་ལེགས་བཤད་ནོར་བུ་འབར་བའི་ཏོག །
 རྣམ་བཤད་རྒྱལ་མཚན་ཅེ་ལ་འདིར་བཀོད་གྱི། །མཁས་པའི་དབང་པོ་དོན་ཡོད་དཔལ་གྱི་དུང་དུ།
 འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་བྱིམས་གྱི་དུང་དུ། དམར་སྟོན་རྒྱ་མཚོ་རིན་ཆེན་གྱི་
 དུང་དུ། ཐུབ་བསྟན་ཁང་བཟངས་མཛེས་པའི་རྒྱན་ཐེང་དང་། །སྤྱོ་གསལ་མང་པོའི་རེ་བ་བསྐྱང་
 བྱེད་ཤོག །ཅེས་འཕགས་པ་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྤྱོ་བའི་འདུལ་བ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པའི་
 རྣམ་བཤད། མདོའི་སྒྲ་བྱེད་ཉི་མའི་ཤིང་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། །གངས་ཅན་གྱི་འདུལ་བ་འཛིན་
 པ་ཆེན་པོ་སྤྱོར་མོ་ལུང་བ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་བྱིམས་གྱི་གསུང་གི་བདུད་ཅི་རིང་དུ་ཐུངས་པས།
 མདོ་འགྲེལ་གྱི་དོན་ལ་ངེས་པ་རྟོག་པའི་དགོ་སྤྱོང་། །ལུལ་དབུས་གྱི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་དཔལ་
 ལྷན་མཚོག་ལྟར་དྲི་མེད་ལེགས་པའི་སྤྱོས། །ཐུས་ལྟར་ཞེས་པ་ཤིང་མོ་ལུག་གི་ལོ་ཐ་སྐར་གྱི་ཉ་

ཡོངས་སུ་གང་པའི་ཉིན་སྟོན་གཅིག་པ་སློ་གྲོས་བརྟན་པ་ལ་སོགས་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དུ་མའི་ངོར་
 བགྱིས་ནས། གཙང་གཡས་རུའི་སའི་ཐིག་ལེ་བྱང་ཆང་ཤར་གྱི་དབེན་གནས་དམ་པར་གྲུབ་པའི་
 ཡི་གེ་པ་པར་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་དགྲུང་ལོ་ཞེ་བརྒྱད་པའི་སྟེང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་དགྲུང་
 སྟེང་ས་པོ་སྟེ་འུ་ཡིན་པས་སོ། །ནི་རྟོང་སྟོན་མགོན་པོ་རྒྱལ་མཆོན་ནོ། །འདིས་ཀྱང་བསྟན་འཛིན་
 ཐམས་ཅད་ཐུགས་མཐུན་ཤིང་དྲི་མ་མེད་པའི་བསྟན་པ་ཐོགས་དུས་ཀྱན་ཏུ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་གྱུར་
 ཅིག། །མདྲེན། །ཉ་མཆོ། །ལྷོ།

༡༡། །གཞི་གསུམ་གྱི་ཚིག་གསལ་བར་བྱེད་པ་བདུད་ཅིང་
རོལ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

༡༡། །སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་དེའི་ཞབས་ཀྱི་རུལ་བྲེང་དྲི་མ་མེད་པ་ལ་སྟོན་པ་མེད་
པའི་མགོ་བོས་ཐུག་འཆལ་ལོ། །ཐུབ་བསྟན་སྟོན་དཀར་འཇུག་པའི་བྲི་སྟེང་ན། །ལན་བདེའི་
འོད་ཟེར་སྟོང་ཐུག་བཞད་པའི་སྒྲ། །རྟག་ཏུ་ལེགས་པར་གསུང་བའི་ཞལ་མངའ་བ། །བརྩེ་ཆེན་
སྒྲ་བའི་ཉི་མ་ལ་ཐུག་འཆལ། །མཚོག་ཚིགས་འདུས་པའི་ཡིད་བཞིན་མཚོ་འགུམ་དེར། །ཐར་
པའི་གྲིང་དུ་ཆས་པའི་དོན་མཐུན་དག །རྣམ་གྲོལ་ནོར་བུའི་བྲེང་བ་ལེན་འདོད་ན། །ཆོས་འདུལ་
གྱུ་ཆེན་བཟང་པོ་འདིར་འཇུག་བྱ། །

ཞེས་མཚོད་པར་བརྗོད་ཅིང་རྩོམ་པར་དམ་བཅས་ནས། །ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་འདུལ་
བ་ལས་བྱུང་བའི་ལག་ལེན་གྱི་ཚིག་ཉིར་མཁོ་བསྐྱས་པ་འདི་ལ་དོན་གསུམ་སྟེ། །སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་
གནས་དང་ཚིགས་པའི་རྣམ་གཞག །དངོས་གཞི་གཞི་གསུམ་གྱི་ཚིག་ །ཞར་ལ་ཉི་བར་མཁོ་བའི་
ལག་ལེན་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། །བཀྲ་ཤིས་པའི་དག་མཚན་དང་ལྷན་པ་གནས་མལ་
གྱི་གཞི་ལས་རི་ལྟར་འབྱུང་བ་བཞིན། །དག་འདུན་གྱི་སྟེ་གནས་པའི་གཞི་གཙུག་ལག་ཁང་བཀོད་
པ་ལུན་སུམ་ཚིགས་པ་དང་ལྷན་པའི་དྲི་གཙང་ཁང་གི་དབུས་སུ། །སང་གའི་བྲི་བཤམས་པ་ལ་སྟོན་
པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་དེའི་སྒྲུའི་བཀོད་པ་དོ་མཚར་ཅན་མཚོད་སྟོན་རྒྱ་མཚོའི་དབུས་སུ་
བཞུགས་སུ་གསོལ་ཞིང་། །མཐའ་སྒློར་དུ་ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བསྒློར་ཏེ་
བརྗོད་ཆགས་པར་བཞུགས་པའི་མདུན་དུ། །མེ་ཏོག་དང་མར་མེ་ལ་སོགས་པའི་བྲེང་བ་མཚར་དུ་
དངར་བ་རྒྱན་མ་ཆད་པར་བཤམ་པར་བྱའོ། །དེའི་སྒྲི་དུང་གི་གཡོན་རོལ་ལའོར་གྱི་བྱམས་ཆེན་
པོའི་གྲང་ལ་གནས་བརྟན་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་འདུག་པའི་སང་གི་བྲི་གདུགས་དང་རྒྱལ་
མཚན་དང་བ་དན་ལ་སོགས་པས་ལེགས་པར་བརྒྱན་པར་བྱའོ། །ལའོར་གྱི་བྱམས་དེར་ཡང་ཆག་

ཆག་དང་། ཕྱག་དར་ལེགས་པར་བྱས་ཤིང་རྒྱན་དུ་བྲི་ཞིམ་པོའི་དང་དང་ལྷན་པར་བྱའོ། །
 བྱམས་དེའི་སྒོ་ཁང་གི་སྒྲིང་གི་ཡང་ཐོག་ཏུ་རྒྱུང་ཆར་ལ་སོགས་པའི་གཞོན་པ་དང་བྲལ་བའི་གནས་
 སུ་ཁྱིའུ་རྒྱན་གྱིས་སྤྲོས་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་ལྷན་པའི་གཞི་གཡོག་དང་བཅས་ཏེ་བཞག་པར་
 བྱའོ། །དེ་ལྷ་བུའི་གཙུག་ལག་ཁང་དེར་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་སྒྲིམ་པ་རྣམས་པར་དག་པ་དང་ལྷན་
 པའི་དགོ་སྒྲིང་བཞི་ཡན་ཆད་དུ་ལོངས་པ་དུས་ཏྲག་ཏུ་གནས་པའི་ཐབས་ལ་འབད་པར་བྱ་དགོས་
 ཏེ། བསྟེན་པའི་རྩ་བ་ངེས་པར་གནས་པ་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་
 བྱང་ནས་གནས་བརྟན་ནམ་ཤེས་རབ་གསལ་པོ་དང་ལྷན་པའི་དགོ་སྒྲིང་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་
 གིས་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ལ་འབད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་མེད་ན་ལས་ཀྱི་ཆོག་རྣམས་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །འདུལ་བ་འཛིན་པ་དེའི་ཆད་ཀྱང་གང་ཞེན། ལས་བརྒྱ་རྩ་གཅིག་པ་ལས་ཐུན་སོ་སོ་བ་དང་
 བཅས་པ་རྣམས་སྒོ་ལ་ཐོན་པར་བྱས་པའོ། །མདོར་ན་དགོ་སྒྲིམ་རྒྱུང་བའི་ཆོགས་ཀྱིས་མཚམས་
 བྱང་གཅིག་ཏུ་གནས་པར་མི་བྱ་སྟེ། རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དག་ནི་བསྟེན་པར་
 རྫོགས་པའི་དགོ་སྒྲིམ་ལོངས་སུ་བཟུང་བ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། དུས་
 གཏན་དུ་དང་འབྲེལ་བ་གསོ་སྒྲིང་གི་ཆོག །དབྱར་གྱི་དུས་ཁོ་ན་དང་འབྲེལ་བ་དབྱར་གནས་ཀྱི་
 ཆོག །དུས་ཉི་མ་གཅིག་དང་འབྲེལ་ཡང་དགོས་པས་ལལ་ཆར་ལ་བྱབ་པ་དགག་དབྱེའི་ཆོག་
 བསྟེན་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཉི་མ་རེ་རེ་ཞིང་བྱ་བ་རྒྱུད་ཆགས་གསུམ་པའི་ཆོག་དུས་བཟང་པོ་
 ཐམས་ཅད་ལ་བྱ་བ་མཚན་ཐོག་ཐག་ཏུ་ཆོས་ཉན་བཤད་ཀྱི་ཆོག །ཉ་དང་སྒྲིང་གི་དུས་ཁོ་ན་ལ་
 གཙོ་བོར་བྱ་བ་གསོ་སྒྲིང་གི་ཆོག་པའོ། །དང་པོ་ལ་སྒྲིམ་པ་ཉི་མ་བགྱང་ཞིང་མདོ་འདོན་པར་བསྐྱུལ་
 བ། དངོས་གཞི་ཕྱག་འཆལ་ཞིང་མདོ་འདོན་བ། མཐུག་བསྐྱོ་བ་བྱ་ཞིང་གཞུག་མར་གནས་པ་ལ་
 གཏོར་མ་བྱིན་པའོ། །དང་པོ་གནས་བརྟན་གྱིས་སྤྲོད་པ་ལ་སྒྱིག་མའི་ཐུར་མ་བརྒྱས་པ་ཉི་མ་རེ་རེ་
 ཞིང་སྒོ་བས་ཆོས་གཅིག་ནས་བཙོ་ལྷའི་བར་མ་ཆོལ་བར་བགྱང་བར་བྱའོ། །དེ་ཡང་རྒྱལ་ལ་
 སོགས་པའི་རྒྱ་བ་དུག་གི་མར་ངོ་ལ་ཉན་ཞག་བཅུ་བཞི་ལ་ཆོས་བཙོ་ལྷ་ཆང་བར་བགྱང་ཞིང་།
 ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ནི་ཉན་ཞག་བཙོ་ལྷ་དང་ཆོས་བཙོ་ལྷ་མཉམ་པོར་བགྱང་བར་བྱའོ། །དགོ་

བསྐྱོས་ཀྱིས་ཉི་མ་རེ་རེ་ཞིང་དེ་ལ་བརྟགས་ནས་དགོ་འདུན་ལ་བརྗོད་ཅིང་མདོ་བསྐྱལ་བར་བྱའོ། །རི་
 ལྟར་ཞེ་ན། ལྟན་བཤམ་པ་དང་། གཞི་བརྟུང་བ་དང་། དྲིས་པའི་ཚིག་གིས་ལན་ཡང་དག་པར་
 གོ་བར་བྱས་ནས། དགོ་འདུན་ཚིགས་པ་ན་དགོ་སྐྱོས་ཀྱིས་སྦྱོད་ལམ་འབྱེད་། བལྟན་པ་རིན་པོ་
 ཆེའི་ཕ་ལག་དམ་པར་གྱུར་པ། མཁན་པོ་ལམ། སྦྱོབ་དཔོན་ནམ། གནས་བརྟན་པའི་ཞལ་སྒྲ་
 བས་གཙོ་མཛད་དགོ་འདུན་བཙུན་པ་རྣམས་གསལ་དུ་གསོལ། དེང་ལྷ་བ་ཡར་གྱི་ངོའི་གུལ་ཆེས་
 གཅིག་གམ་གཉིས་སམ། བཙོ་ལྷ་བ་མདོན་དུ་གྱུར་པ་ལགས་ཏེ། གཙུག་ལག་ཁང་གི་བདག་པོ་
 དང་། གཙུག་ལག་ཁང་གི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོད་དུ་ཞལ་ནས་གསུངས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་རེ་
 གྲག་དུ་གསོལ་ཞེས་བསྐྱལ་བར་བྱའོ། །དེ་ནས་དགོ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱན་ཆགས་གསུམ་པ་
 གདོན་བར་བྱ་སྟེ། གསུམ་པོ་གང་ཞེ་ན། དང་པོར་ཕྱག་འཆོལ། བར་དུ་མདོ་འདོན། ཐ་མར་
 བསོད་ནམས་བསྟོ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གནས་བརྟན་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་བཞེངས་ཏེ་འདི་
 སྒྲ་ཅེས། བཙོ་ལྷ་ན་འདས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དགྲ་བཙོ་ལྷ་བ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
 སངས་རྒྱས་རིག་པ་དང་ཞབས་སུ་ལྟན་པ། བདེ་བར་གསེགས་པ། འཛིག་རྟེན་མཁྱེན་པ།
 སྦྱིས་བྱ་གདུལ་བྱའི་ཁ་ལོ་བསྐྱར་བ། སྤྱན་མེད་པ། ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོན་པ་མཉམ་མེད་
 རྟེན་ཀྱི་ལྷ་པོའི་ཞབས་ཀྱི་རུལ་དྲི་མ་མེད་པ་ལ་མགོ་པོས་རབ་དུ་གདུགས་ཏེ་གྲུས་པས་ཕྱག་
 འཆོལ་ལོ། །གང་ཆེ་རྒྱང་གཉིས་གཙོ་པོ་བྱོད་བལྟམས་ཆོ། །ས་ཆེན་འདི་ལ་གོ་མ་པ་བདུན་པོར་
 བས། །ང་ནི་འཛིག་རྟེན་འདི་ན་མཆོག་ཅེས་གསུངས། །དེ་ཆེ་མཁས་པ་བྱོད་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། །
 རྣམ་དག་སྦྱ་མངའ་མཆོག་དུ་གཟུགས་བཟང་བ། །ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཆོག་གསེར་གྱི་ལྷན་པོ་འདྲ། །
 གྲགས་པ་འཛིག་རྟེན་གསུམ་ན་ལྷ་དང་པོ་བ། །མགོན་པོ་མཆོག་བརྟེན་བྱོད་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། །
 མཆོན་མཆོག་ལྷན་པ་དྲི་མེད་ལྷ་བའི་ཞལ། །གསེར་མདོག་འདྲ་བ་བྱོད་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། །
 རུལ་བྲལ་བྱོད་འདྲ་སྦྱིད་པ་གསུམ་ན་མཛེས། །མཉམ་མེད་མཁྱེན་ཅན་བྱོད་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། །
 མི་མཆོག་འདུལ་བ་ཁ་ལོ་བསྐྱར་མཛད་ཅིང་། །ཀྱན་སྦྱར་འཆིང་བ་གཙོད་མཛད་དེ་བཞིན་
 གསེགས། །དབང་པོ་ཞི་ཞིང་ཉེར་ཞི་ཞི་ལ་མཁས། །མཉན་ཡོད་བཞུགས་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་
 ལོ། །མགོན་པོ་ཕྱགས་རྗེ་ཆེ་ལྟན་པ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྦྱོན་པ་པོ། །བསོད་ནམས་ཡོན་

པ་ཟེན་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ། དག་སྒྲོང་ངམ་དག་ཚུལ་ཞིག་གིས་སྒར་བཞིན་འགྲོང་བའི་སྒྲོང་ལམ་
 གྱིས་མཆན་ཐོག་ཐག་ཏུ་ཆོས་འཆད་པར་བྱས་པའི་དག་སྒྲོང་ཞིག་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་བ་
 གདབ་པར་བྱ་སྟེ། བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆའི་རྩ་ལག་དམ་པར་གྱུར་པ་སྒྲོམ་བཅུན་སྟེ་སྒྲོང་འཛིན་པ་
 མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་གསན་དུ་གསོལ། དེ་རིང་དུས་བབ་པོ་ལ་བདག་ཅག་འདིར་འདུས་ཤིང་
 ཆོག་ས་པ་རྣམས་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བས་ཉེ་བར་དགོངས་ཏེ་མཆན་ཐོག་ཐག་ཏུ་ཆོས་ཉན་པ་སྒྱིན་དུ་
 གསོལ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་དག་སྒྲོང་དེས་ཀྱང་
 སྒྲོ་ཞིང་བྱས་ན། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་བཀའ་བྲི་མ་མེད་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པར་བྱ་ཞིང་། གཅིག་
 གིས་མི་བྱས་ན་མང་པོ་རེས་ཀྱིས་ཀྱང་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ཙམ་མི་བྱས་ན། མདོར་བསྟུས་པ་
 འདི་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། གང་ཞིག་གསེར་མཆོག་རང་བཞིན་རི་རབ་ལ་གནས་མན་རྟ་ར་
 དང་ལྟར་བཅས་གཞོད་སྒྱིན་དང་། །གདེངས་ཀ་ཞོར་བུའི་འོད་ཀྱིས་སྟན་པ་སེལ་མཛད་ས་འོག་
 གནས་པའི་རྒྱ་རྣམས་གང་ཡིན་དང་། །གངས་ཅན་རིར་ནི་དཔལ་གྱིས་རོལ་ཞིང་རབ་ཏུ་དགའ་
 བའི་རིག་པ་འཛིན་པ་གང་ཡིན་པ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཐར་པ་དམ་པའི་སྒྲོར་གྱུར་ཐུབ་པའི་
 གསུང་མཉན་བྱིར་ནི་འདིར་གསེགས་ཤིག །ལྟ་དང་ལྟ་མིན་མིའམ་ཅིའི་དབང་པོ་དང་། །བརྒྱ་
 བྱིན་ལ་སོགས་ཆོས་ཀྱི་བློགས་ལ་བྱ་བ་བྱས་པ་རྣམས། །སངས་རྒྱས་གསུང་རབ་རབ་ཏུ་ཞི་ཞིང་
 བདེ་བའི་རྒྱར་གྱུར་པ། །འདི་དག་བཤད་ཀྱིས་དམ་པའི་ཆོས་ཉན་བྱིར་ནི་འདིར་གསེགས་ཤིག །
 གང་དག་བློགས་བཅུ་སྟོང་གི་འཛིན་རྟེན་ན། །བདེ་གསེགས་སྒྲོབ་མར་གྱུར་པ་གང་སྟེ་དག །
 དེང་འདིར་སྟོན་པ་ཆོས་ཀྱི་ཆར་འབེབས་ཀྱི། །ཉན་པར་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་འདིར་གསེགས་
 ཤིག །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ། །འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་པའི་དུས་གཅིག་ན།
 བཙུམ་ལྟན་འདས་མཉན་དུ་ཡོད་པ་ན། རྒྱལ་བུ་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཆལ་མགོན་མེད་ཟས་བྱིན་གྱི་ཀུན་
 དགའ་ར་བ་ན་དག་སྒྲོང་བརྒྱ་ལྷག་བྱེད་དང་བཅུ་གསུམ་གྱི་དག་སྒྲོང་གི་དག་འདུན་ཆེན་པོ་ཐབས་
 ཅིག་ཏུ་བཞུགས་ཏེ། དེའི་ཆེ་བཙུམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་དག་སྒྲོང་རྣམས་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དག་
 སྒྲོང་དག་གསེལ་པ་ནི་འགྲིབ། སྒྲོག་ནི་ཆད། ཆའི་འདུ་བྱེད་ནི་འདོར། སྟོན་པའི་བསྟན་པ་ཡང་
 དེས་པར་འཛིན་པར་འགྱུར་བས། ཅིའི་བྱིར་བཅུན་འགྱུས་དང་རྒྱལ་བ་བརྟན་པོས་སྒྲུབ་པར་མི་

བྱེད། མིའི་ལུས་ནི་ཤིན་ཏུ་རྟེན་པར་དགའ་ན། དེ་ཐོབ་ནས་དེ་རྟེན་པའི་རྒྱལ་པའི་བསྟན་པ་ལ་
 རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡང་རྟེན་ནས་ཐར་པའི་དོན་དང་མི་མཐུན་པ་དག་གིས་བསྐྱུས་ཏེ་སྤྲུག་བསྐྱེལ་བར་
 བྱུང་ཏེ། དགོ་སྤྱོད་དག་སྤྱོག་དང་བྲལ་ཞིང་གི་བ་ནི་སྤྱི། རྒྱལ་བྲིམས་ཉམས་ཤིང་ཞིག་པ་ནི་
 དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། སྤྱོག་དང་བྲལ་ཞིང་གི་བས་ནི་ཆོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཟད་
 བར་འགྱུར་གྱི། རྒྱལ་བྲིམས་ཉམས་ཤིང་ཞིག་པ་ནི་སྐྱེ་བ་འབུམ་ཕྱག་བརྒྱའི་བར་དུ་རིགས་དང་
 བྲལ་ཞིང་བདེ་བ་སྤངས་ཏེ་རྣམ་པར་ལྟོང་བ་ཆེན་པོ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཕྱིར་རྟོན་
 བས་རྒྱལ་བྲིམས་རབ་བསྐྱགས་པའོ། །རྒྱལ་བྲིམས་ལྡན་པ་སངས་རྒྱས་འབྱུང་དང་ཕྱད། །
 རྒྱལ་བྲིམས་ལྡན་པ་རྒྱན་རྣམས་ཀུན་གྱི་མཆོག་། རྒྱལ་བྲིམས་ལྡན་པ་དྲི་དང་བྱུག་པ་ཡིན། རྒྱལ་
 བྲིམས་ལྡན་པ་དགའ་བ་ཀུན་གྱི་གནས། རྒྱལ་བྲིམས་ལྡན་པ་གདུང་བ་བསིལ་བའི་རྒྱ། རྒྱལ་
 བྲིམས་ལྡན་པ་འཛིག་རྟེན་ཀུན་གྱིས་བསྟོད། རྒྱལ་བྲིམས་དག་གིས་འགོ་བ་དམ་པ་མཆོས། །རི་
 ལྟར་སྐུལ་གདུག་སྤྱུ་ཆེན་ནག་པོ་ཡང་། རྒྱལ་བྲིམས་ལྡན་ལ་གཞོད་མེད་གཞན་ཅི་སྟོས། རྒྱལ་
 བྲིམས་ལྡན་པའི་དགོ་སྤྱོད་འོད་དང་ལྡན། རྒྱལ་བྲིམས་ལྡན་པ་གྲགས་འགྱུར་བདེ་བ་ཐོབ། །རི་ལྟར་
 མིག་མེད་གཟུགས་མཐོང་མི་རུང་ལྟར། །དེ་བཞིན་རྒྱལ་བྲིམས་མེད་ན་ཆོས་མི་མཐོང་། །རི་ལྟར་
 ཀླང་མེད་ལམ་འཇུག་ག་ལ་རུས། །དེ་བཞིན་རྒྱལ་བྲིམས་མེད་ན་ཐར་མི་འགྱུར། །རི་ལྟར་བུམ་
 བ་བཟང་པོ་རིན་ཆེན་སྟོད། །དེ་བཞིན་རྒྱལ་བྲིམས་ཆོས་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་གཞི། །རི་ལྟར་བུམ་
 ཆག་རིན་ཆེན་སྟོད་མི་རུང་། །དེ་བཞིན་རྒྱལ་བྲིམས་རལ་བས་ཆོས་ཀུན་གདུགས། །དང་པོ་རྒྱལ་
 བྲིམས་མེད་པར་གྱུར་པ་དེ། །ཕྱི་ནས་སྤྱང་ན་འདས་པ་ཐོབ་སྟུམ་མམ། །སྤྱ་མེད་སྤྱ་སྤུམ་ལ་
 སོགས་གང་ཡིན་པ། །དེ་ལ་མེ་ལོང་དག་ནི་དགོས་མི་འགྱུར། །རྩ་བས་མ་ཐོས་མིག་སྤར་མ་
 མཐོང་ཡང་། །བསྟན་བསྐྱུང་མི་དེ་མཐོ་རིས་འགོ་བར་འགྱུར། །ཐོས་མང་ཐོས་ལྡན་ཐོས་བསྐྱུང་
 མཐོ་རིས་ཉིད། །བུད་མེད་བསྟོན་དུ་ག་ལ་རུང་། །རྒྱལ་པོའི་པོ་བྱང་ག་ལ་དགའ། །ལོངས་སྟོད་
 ཏྲག་པ་ག་ལ་ཡོད། །བུད་མེད་དག་ལ་རུང་བ་མེད། །རྒྱལ་སྤྱིད་དག་ལ་དགའ་བ་མེད། །ལྷ་བ་
 དག་ལ་སྤྱིད་པོ་མེད། །ལོངས་སྟོད་དག་ལ་སྤྱིད་པོ་མེད། །ལོངས་སྟོད་དག་ནི་འབབ་རྒྱ་བཞིན། །
 གྲུ་དེ་ཅི་འདྲ་བྲིམ་དེ་འདྲ། །མེ་ཏོག་ཅི་འདྲ་གཟུགས་དེ་བཞིན། །སྤྱོག་ནི་རྒྱ་བུར་འདྲ་བ་ཡིན། །

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་ནས། ཉེ་བར་ལའོར་ལ་སོགས་པའི་དགེ་སློང་དེ་
དག་ཡི་རངས་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལ་མངོན་པར་བསྟོན་དོ། །

གསུམ་པ་མཐུག་བསྟུ་བ་ནི། གལ་གཟུང་བ་དང་གཞུང་གཟུགས་ལ་སོགས་འབེལ་བའི་
གཏམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཀྱང་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱ་ཞིང་། འདི་སྐད་དུ། ཆོས་བཤད་པ་ལས་
བྱུང་བ་ཡིས། །དགེ་བ་བྱུབ་པ་གང་ཡོད་དེས། །མར་གྱུར་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །སྤྱིད་པའི་
མཚོ་ལས་སྒྲོལ་བར་ཤོག །ཅེས་བསྟོན་བ་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ཉ་སྟོང་དང་འབྲེལ་བ་གསོ་སྦྱང་གི་ཆོག་ལ། སྦྱིར་གསོ་སྦྱང་གི་དབྱེ་བ། དགེ་
ཚུལ་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པ་འབུལ་བའི་ཆོག །དགེ་སྦྱང་གི་གསོ་སྦྱང་གི་ཆོག་བྱེ་བྲག་ཏུ་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྦྱིར་གསོ་སྦྱང་ནི་གཉིས་ཏེ། དགེ་བསྟེན་གྱི་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་
འོ། །དང་པོ་ནི་དགེ་བསྟེན་གྱི་སྒྲོམ་པ་དང་ལྷན་པའི་བྱིམ་པས་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་མཐའི་བར་དུ་
གསོ་སྦྱང་བྱངས་ཏེ། ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྷན་པར་བྱང་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལུང་
ན་མི་བཞུགས་ཀྱང་བསྟན་བཅོས་མཁན་པོའི་འདོད་པས་བསྐྱབས་པ་དགེ་ཚུལ་གྱི་གསོ་སྦྱང་དང་།
ལུང་ལས་གསུངས་པ་དགེ་སྦྱང་གི་གསོ་སྦྱང་དོ། །དང་པོ་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་ནི། དགེ་སྦྱང་ཞིག་གི་
བྱུང་དུ་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་བཤགས་བྱའི་ཉེས་བྱས་རྣམས་ཕྱིར་བཅོས་བྱེད་པ་དེ་ཡིན་ལ། འདི་
ལ་དུས་ཀྱི་ངེས་པ་མེད་ཅིང་། ཡོངས་དག་འབུལ་བ་ནི། དགེ་སྦྱང་གི་དགེ་འདུན་རྣམས་གསོ་
སྦྱང་གང་ལ་བྱ་བའི་ཉི་མ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་དགེ་ཚུལ་གྱི་གསོ་སྦྱང་གི་མིང་འདོགས་པ་ནི་
བསྟན་བཅོས་མཛད་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་ཤུ་གྱའོད་དང་། འབྲེལ་བ་མཁན་པོ་ཆོས་བཤེས་ཀྱི་ལུགས་
སོ། །གཉིས་པ་དགེ་སྦྱང་གི་གསོ་སྦྱང་ནི་ལྟ་སྟེ། བཅུ་བཞི་པ་དང་། བཅོ་ལྷ་པ་དང་། མཐུན་
པའི་གསོ་སྦྱང་། གནོད་པ་སྤང་བའི་གསོ་སྦྱང་། བཀྲ་ཤིས་པའི་གསོ་སྦྱང་དོ། །དང་པོ་གཉིས་
ནི། དུས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཆོས་བཅོ་ལྷ་ལ་བྱ་བས་བྱུབ་ལ། ཕྱི་མ་གསུམ་ལ་ནི་དུས་ཀྱིས་ངེས་པ་མེད་
དོ། །

གཉིས་པ་དགེ་ཚུལ་གྱི་གསོ་སྦྱང་གི་ཆོག་ལ་གཉིས་ཏེ། དུས་ངེས་མེད་ལ་བྱ་བ་བཤགས་
པའི་ཆོག་དང་། དུས་ངེས་པ་ཅན་ལ་བྱ་བ་ཡོངས་དག་འབུལ་བའི་ཆོག་འོ། །དང་པོ་ནི།

བཤགས་བྱའི་ཉེས་བྱས་གང་ལ་བྱུང་བའི་དགོ་ཚུལ་དེས། ཉེས་པ་དེ་བྱུང་མ་ཐག་ཏུ་དགོ་སྒྲོང་གང་
 ཡང་རུང་བ་ཞིག་གི་མདུན་དུ་སོང་སྟེ། འདི་སྐད་ཅེས་མཁན་པོ་འཇམ་སྒྲོབ་དཔོན་ནམ་གནས་བརྟན་
 ནམ་ཆེ་དང་ལྷན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་ཤུགས་འདི་དགོ་ཚུལ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ། བག་མ་
 མཆིས་པའི་དབང་གིས་མྱོས་པར་འགྱུར་བ་འབྱུངས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལྟ་བུ་འདི་བྱུང་སྟེ། ཉེས་པ་
 དེ་མཁན་པོའི་དུང་དུ་མཐོལ་ལོ། །འཆགས་སོ། །མཐོལ་ཞིང་བཤགས་ན་བདག་བདེ་བ་ལ་རེག་
 བར་གནས་པར་འགྱུར་གྱི། མ་མཐོལ་ཞིང་མ་བཤགས་ན་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་
 བཞུས། མཐོང་སྒྲོམ་དྲིས་ལ་ཐབས་ལེགས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཉེས་པ་བྱིར་བཅོས་
 བས་དག་བའམ། ཡང་ན་ཉེས་པས་མ་གོས་པའི་དགོ་ཚུལ་གསུམ་མན་ཆད་དམ། ཆོགས་སུ་
 ཡོངས་བས་ཀྱང་རུང་སྟེ། དགོ་སྒྲོང་ཞིག་གི་མདུན་དུ་འདུག་སྟེ། འདི་སྐད་ཅེས་གནས་བརྟན་
 ནམ། ཆེ་དང་ལྷན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ། དེང་དགོ་འདུན་གྱི་གསོ་སྒྲོང་བཅུ་བཞི་བའམ།
 བཅོ་ལྷ་བ་ལགས་ཏེ། བདག་ཤུགས་འདི་དགོ་ཚུལ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བའི་ཡང་གསོ་སྒྲོང་བཅུ་བཞི་
 བའམ། བཅོ་ལྷ་བ་ལགས་ལ། བདག་ཤུགས་འདི་དགོ་ཚུལ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་བར་ཆད་གྱི་ཆོས་
 རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་དག་གོ་ཞེས་བདག་མཆིན། བདག་བར་ཆད་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་
 དག་པར་གནས་བརྟན་གྱིས་བཟུང་དུ་གསོལ། ཞེས་ལན་གསུམ་བཞུས་ལ་ཐབས་ལེགས་བྱའོ། །
 དེ་བརྗོད་པའི་ཡུལ་གྱི་དགོ་སྒྲོང་དེ་དགོ་འདུན་གྱི་གསོ་སྒྲོང་གི་གྲལ་དུ་ངེས་པར་འདུ་བ་ཞིག་དགོས་
 ལ། དེས་དགོ་འདུན་ལ་ཡོངས་དག་བརྗོད་དགོས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དགོ་ཚུལ་རྣམས་གསོ་སྒྲོང་
 གི་ལས་དེ་ལ་མི་དབང་བའི་བྱིར་རོ། །དགོ་ཚུལ་གྱི་བཤགས་པ་དང་ཡོངས་དག་འབུལ་ཚུལ་དེ་
 ལྟར་མ་གྲུབ་པ། དགོ་ཚུལ་ཇི་སྟེད་པ་དགོ་འདུན་གྱི་ནང་དུ་སོང་སྟེ་གནས་བརྟན་གྱི་དུང་དུ་
 བཤགས་པ་བྱས་ཏེ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལུལ་ཀྱང་ལེགས་པར་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་དགོ་སྒྲོང་གི་ཆོག་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཆོགས་པ་ཆང་བའི་ཆེ་སྒྱིར་
 བཏང་གི་གསོ་སྒྲོང་ཇི་ལྟར་བྱ་བ། དགོ་སྒྲོང་གཉིས་དང་གསུམ་ལས་མེད་པའི་ཆེ་དམིགས་གསལ་
 གྱི་གསོ་སྒྲོང་ཇི་ལྟར་བྱ་བ། རང་གཅིག་ལུས་གསོ་སྒྲོང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་ཆོག་འོ། །དང་པོ་
 ལ། སྒྱིར་བ་དང་། དངོས་གཞི། མཐུག་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལས་གྲལ་ལ་མ་

འདུས་གོང་གི་སྒྲུབ་པ། འདུས་མ་ཐག་གི་སྒྲུབ་པ། ལས་ཀྱི་མགོ་བརྒྱམས་པ་ནས་བཟུང་བའི་
 སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དགོ་སྒྲོང་དེས་གསོ་སྒྲོང་ལ་འདུ་བའི་གོང་རོལ་དུ་འདི་ལྟར་བརྟག་པར་
 བྱ་སྟེ། གསོ་སྒྲོང་སྒྲ་མ་ཟིན་ནས་ད་ལྟའི་བར་ཉེས་པ་བྱུང་ངམ་མ་བྱུང་། བྱུང་ན་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱུང་
 ཞེས་བརྟགས་པ་ལས་ཉེས་པས་མ་གོས་ན་དེ་མཚོག་ཡིན་ལ། གོས་ན་ནི་བཤགས་པར་འོས་པ་
 རྣམས་བཤགས། བསྐྱམ་པར་འོས་པ་རྣམས་བསྐྱམ། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་འོས་པ་རྣམས་བྱིན་
 གྱིས་བརྒྱབས་ཟིན་པ་ཞིག་བྱས་ཏེ་འདུག་པར་བྱའོ། །དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེན། ཉི་མ་དེ་ཉིད་ལ་
 ལས་བྱེད་པ་ཡིན་ན། དང་པོ་ནི། བམ་ལྟག་གི་སྒྲུབ་པོ་ལྟེ་ཡང་གཉིས་དང་། ལྟེ་བྱེད་འབའ་
 ཞིག་པ་དང་། སོ་སོར་བཤགས་པ་དང་། ཉེས་བྱས་ཀྱི་སྡེ་ཚན་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི།
 བསྐྱམ་པར་བྱས་པའི་ཉེས་བྱས་སུ་བཤད་པ་རྣམས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དགོ་འདུན་ལྟག་མ་དང་།
 སྒྲང་བ་ལྟེ་བྱེད་རྣམས་སོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར་ལྟེ་བྱུང་བ་གང་བྱུང་བའི་དགོ་སྒྲོང་དེས་ལྟེ་བ་ནང་མི་
 མཐུན་པའི་དགོ་སྒྲོང་ཞིག་གི་བྱུང་དུ་བྱིན་ཏེ། མཆིལ་ལྟམ་མུད། སྒྲ་གོས་ཐུག་པ་གཅིག་ཏུ་བགོས་
 རས་འོས་ལ་བྱག་བྱ་སྟེ། དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་ཤུགས་དགོ་སྒྲོང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ།
 བྱིས་པ་ཉིད་དང་། མི་ཤེས་པ་ཉིད་དང་མ་གུས་པ་དང་། བག་མ་མཆིས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་
 པ་མང་བའི་དབང་གིས་ལྟེ་བྱེད་ཀྱི་སྡེ་ཚན་ལས། ཤེས་བཞིན་བརྟུན་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལྟ་
 བུ་འདི་བྱུང་སྟེ། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དེ་དག་པའི་མཐའ་ཚུན་ཆད་ནས་བཟུང་སྟེ། ཆེ་དང་ལྡན་པའི་
 མདུན་དུ་མཐོལ་ལོ། །འཆགས་སོ། །མཐོལ་ཞིང་བཤགས་ན་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་གནས་པར་
 འགྱུར་ལ། མ་མཐོལ་མ་བཤགས་ན་ནི་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལན་གསུམ་བཞུས། མཐོང་སྒྲུབ་དྲི་
 ཞིང་ཐབས་ལགས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡམ་པར་གཏོགས་པའི་སྒྲུབ་པོ་ལྟེ་བ་ནི། དགོ་སྒྲོང་དུག་
 ཡན་ཆད་དང་། ཡང་བ་ནི་དགོ་སྒྲོང་བཞི་ཡན་ཆད་དང་། ལྟག་མར་གཏོགས་པའི་སྒྲུབ་པོ་ལྟེ་བ་
 ནི། དགོ་སྒྲོང་ལྟ་ཡན་ཆད་དང་། ཡང་བ་ནི་དགོ་སྒྲོང་གཅིག་གི་མདུན་དུ་བཤགས་པའི་ཚིག་ནི་
 སྒྲ་མ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་བྱའོ། །གཉིས་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། ལྟེ་བ་མི་མཐུན་པའི་དགོ་སྒྲོང་
 གཅིག་གི་མདུན་དུ་སོང་སྟེ། ཚིག་སྒྲ་མ་བཞིན་དུ་སྒྱུར་ནས་ཞེས་བགྱི་བ་ལ། དགོ་འདུན་ལྟག་
 མའི་སྡེ་ཚན་ལས་རེག་པའི་ལྟག་མ་དང་། སྒྲང་བའི་ལྟེ་བྱེད་ཀྱི་སྡེ་ཚན་ལས། གོས་ཞག་བཟུ་

འཆང་བའི་སྤང་ལྷ་མོ་འདི་བྱང་སྟེ། ལྷ་མོ་བ་དེ་ཆེ་དང་ལྷ་མོ་བའི་མདུན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པོ། །
 དེང་ལྷ་མོ་བ་དེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་སྟེ། དགོ་འདུན་གྱི་གསོ་སྦྱང་མཛད་ལ། སྤང་གྱིས་ལྷ་མོ་བ་དེ་
 ཆོས་བཞིན་དུ་སྤྲུང་བཞི་ལོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་བརྒྱས་ལ་ཐབས་ལེགས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི།
 ལས་གྲུལ་དུ་འདུག་མ་ཐག་དུ་ལྷ་མོ་བ་དྲན་ནམ། ཡིད་གཉིས་ཟ་ན། དུང་ན་མོ་ལ་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབ་པའི་ཚུལ་སྤྲུང་བཞིན་ནོ། །ལས་བྱེད་པས་ནི་དྲན་ནམ་ཡིད་གཉིས་ཟ་ན། རང་གཅིག་
 ལུས་སེམས་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱའོ། །སྦྱོར་བའི་ཆོག་འདི་ཡན་ཆད་ནི་གལ་ཆེ་གོས་ཡིན་
 པས། ལས་གྲུལ་ལ་མ་འདུས་པའི་གོང་དུ་ངེས་པར་བྱས་ལ། དེར་མ་གྲུབ་ན་གནས་ཁང་གཅིག་
 དུ་ཆོག་སྤྲུང་བྱས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་དེ། ལྷ་མོ་བ་ཐུན་མོང་བ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་དང་རིགས་པ་
 མཚུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་འདུས་ནས་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ལ། རྒྱུད་དག་པར་སྦྱབ་པ་གནས་ལ་སྦྱོ་
 མ་ཐུན་བྱ་བ། དགོ་འདུན་མ་ཐུན་པ་བསྦྱབ་ཅིང་ནད་པ་སོགས་གྱི་གསོ་སྦྱང་ཉམས་སུ་སྦྱང་བར་བྱ་
 བའོ། །དང་པོ་ནི། མཚམས་ནང་དེ་ན་ཡོད་པའི་དགོ་སྦྱང་ཐམས་ཅད་ལྷ་མོ་བ་མ་ཐུན་པར་གྱུར་
 བས་བཤགས་ཡུལ་མ་རྟེན་ན་ཐུན་མོང་བ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱ་སྟེ། དེའི་སྤྲུགས་ནི། དགོ་
 འདུན་བཙུན་པ་རྣམས་གསན་དུ་གསོ་ལ། དེང་དགོ་འདུན་གྱི་གསོ་སྦྱང་ལགས་ལ། བདག་ཅག་
 དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་ནི་ལྷ་མོ་བ་དང་བཅས་པར་གྱུར་ན། གང་གི་མདུན་དུ་བདག་ཅག་ལྷ་མོ་བ་དེ་
 ཆོས་བཞིན་དུ་སྤྲུང་བཞི་བ། བདག་ཅག་ལས་དགོ་སྦྱང་གནས་གཞན་དུ་མཆིས་ལ། དགོ་སྦྱང་
 གི་མདུན་དུ་ལྷ་མོ་བ་ཆོས་བཞིན་དུ་སྤྲུང་བཞི་དུ་པར་སྦྱོ་བས་སུ་ཡང་མ་མཆིས་ན་གལ་ཏེ་དགོ་འདུན་
 གྱིས་དུས་ལ་བབ་ཅིང་བཟོད་ན་དགོ་འདུན་གྱིས་གནང་བར་མཛོད་ཅིག་དང་། དགོ་འདུན་གྱིས་
 དེང་ལྷ་མོ་བ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་སྟེ། གསོ་སྦྱང་མཛད་ལ་སྤང་གྱི་དགོ་སྦྱང་གི་མདུན་དུ་ལྷ་མོ་བ་དེ་
 དག་ཆོས་བཞིན་དུ་སྤྲུང་མཛད་དོ། །འདི་ནི་གསོ་ལ་བའོ། །དེ་ཡན་ཆད་ནི་གསོ་སྦྱང་ཁོ་ནར་མ་
 ཟད་གྱི། ལྷ་མོ་བ་ཅན་དགོ་འདུན་གྱི་ལས་ལ་འདུག་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྦྱོན་དུ་འགོ་བ་ཡིན་ལ།
 ལྷ་མོ་བས་མ་གོས་པ་རྣམས་ལ་ནི་འདི་ཡན་ཆད་གྱི་སྦྱོན་འགོ་རྣམས་མི་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་
 གནས་ལ་སྦྱོ་མ་ཐུན་པར་བྱ་བ་ནི། གསོ་སྦྱང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྦྱོན་འགོ་ཡིན་པས་གསོ་
 སྦྱང་གི་གཞིའི་ཐོག་མ་ནི་འདི་ནས་བཟུང་བར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ལས་བྱེད་པས་ཐོག་མར་གསོ་ལ་

བའི་ལས་ལ་ཐུགས་གཏད་པར་ཁྱེས་བཟོད་ལ། དགོ་འདུན་བཙུན་པ་རྣམས་གསན་དུ་གསོལ།
 གནས་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པའམ་བགྱིས་ལགས་པ་ནང་མཚམས་དང་། བྱི་རོལ་ཉེ་ལམ་འདོམ་
 གང་དང་བཅས་པ་འདི། དགོ་འདུན་གྱི་གསོ་སྦྱང་གི་གནས་སུ་སློ་མཐུན་པར་བཞེད་ན། གལ་ཏེ་
 དགོ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་དུས་ལ་བབ་ཅིང་བཟོད་ན། དགོ་འདུན་གྱིས་གནང་བར་མཛོད་ཅིག་དང་།
 དགོ་འདུན་གྱི་གནས་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པའམ། བགྱིས་པའམ། ལགས་པ་ནང་མཚམས་དང་།
 བྱི་རོལ་ཉེ་ལམ་འདོམ་གང་དང་བཅས་པ་འདི། དགོ་འདུན་གྱི་གསོ་སྦྱང་གི་གནས་སུ་སློ་མཐུན་
 པར་བགྱིའོ། །འདི་ནི་གསོལ་བའོ། །བཟོད་པ་མཐུག་བསྟུད་དང་བཅས་པ་ལ་ཐུགས་གཏད་པར་
 ཁྱེད་གོ་འདུན་བཙུན་པ་རྣམས་གསན་དུ་གསོལ། གནས་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པའམ་བགྱིས་པ་ལགས་
 པ་ནང་མཚམས་དང་བྱི་རོལ་ཉེ་ལམ་འདོམ་གང་དང་བཅས་པ་འདི། དགོ་འདུན་གྱི་གསོ་སྦྱང་གི་
 གནས་སུ་སློ་མཐུན་པར་བགྱི་ན། ཆོ་དང་ལྟན་པ་གང་དག་གནས་ཐམས་ཅད་ནས། འདོམ་གང་
 དང་བཅས་པ་འདི་དགོ་འདུན་གྱི་གསོ་སྦྱང་གི་གནས་སུ་སློ་མཐུན་པར་བགྱི་བར་བཟོད་པ་དེ་དག་
 བྱི་ཅང་མ་གསུངས་ཤིག །གང་དག་མི་བཟོད་པ་དེ་དག་ནི་གསུངས་ཤིག །དགོ་འདུན་གྱིས་
 བཟོད་ཅིང་གནང་ནས་དགོ་འདུན་གྱི་གནས་ཐམས་ཅད་ནས་བཅས་པ་འདི། དགོ་འདུན་གྱི་གསོ་
 སྦྱང་གི་གནས་སུ་སློ་མཐུན་པར་བགྱིས་ལགས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཅང་མི་གསུང་བས་དེ་དེ་བཞིན་དུ་
 འཛིན་ཏེ་ཞེས་བཟོད་དོ། །སྦྱོར་ཆོག་གསུམ་པ་ལ། སོ་སོ་ཐར་བའི་མདོ་ཡི་ཆེ་བ་བཟོད་པ།
 འདུན་པ་དང་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྤངས་ནས་བཟོད་པ། གསོལ་བ་དང་རྣམ་པར་བཞག་པ་འཛིན་དུ་
 གཞུག་པ་སྤར་བྱ་བ་རྣམས་སོ། །དང་བོ་ནི། གནས་བརྟན་གྱིས་འདི་སྐད་ཅིས། སོ་སོ་ཐར་བའི་
 མདོ་ལ་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས། རང་ཉིད་བསྐྱབ་པ་ལ་གཅིས་སྤྲས་སུ་བྱེད་པའི་འདུ་ཤེས། ཆོས་ཀྱི་
 རྒྱལ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའི་འདུ་ཤེས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཐུགས་
 ལ་བཞག་ནས། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གསན་པ་ཁྱེས་བཟོད་ལ། ཐལ་མོ་སྒྲིང་ཁར་སྦྱར་ཏེ།
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ། །སྟན་པའི་བ་དན་འཛིག་རྟེན་གསུམ་དུ་གྲགས། །དམ་
 པའི་ཆོས་སྤྱོད་མེད་གའི་སྤྱོད་བསྐྱུགས་པ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགོན་མཚོག་མཛོད་བརྟེན་པ། །
 ཞབས་ལ་ཆངས་དབང་གཙུག་གི་ནོར་བུས་གཏུགས། །སྦྱག་བསྐྱལ་རྒྱ་མཚོ་གཏིང་མཐའ་མེད་

བཀྲལ་བ། །འགྲོ་བའི་གཙོ་ལ་སྤྱི་བོས་ཕྱག་འཆལ་ཏེ། །ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་བསྐྱབ་གཞི་
 དགོན་མཆོག་སྟོང་། །འཕགས་པའི་ཆོག་སྤྱི་དབུས་སུ་དབྱེ་བར་བྱ། །སངས་རྒྱས་འདུལ་བ་
 གངས་ཆེན་མཆོ། །གཏིང་མཐའ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །གནས་པའི་སྤྱིང་དང་སྤྱིང་པོ་ནི། །
 སོ་སོ་ཐར་པ་འདི་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་དམ་ཆོས་རྒྱལ་པོ་ཡི། །ཆོས་ཀྱན་གྱི་ནི་འདྲེན་པའི་མཆོག་།
 འདི་ནི་དག་སྟོང་ཆོང་ཆོག་སྤྱི། །བསྐྱབ་ཟོང་ཆོང་ཁང་ཆེན་པོ་ཡིན། །ཚུལ་བྲིམས་འཆལ་བས་
 ཟེན་ནམས་ཀྱི། །གདུག་པ་སེལ་བའི་སྤྱན་འདི་ཡིན། །འདི་ནི་ལང་ཆོ་ནམ་འཕྱུལ་བའི། །རྒྱ་
 གཉིས་གཞོན་ཅུའི་ཕྱག་སྤྱི་ཡིན། །མཆོ་བས་ཟབ་པའི་ལོ་ར་བ་ལས། །སྟོལ་བའི་བཀྲལ་
 ཐབས་འདི་ཡིན་ཏེ། །འདི་ནི་བཟང་འགྲོར་འགྲོ་བ་ཡི། །ངེས་པའི་རྒྱ་ལོན་ཟམ་པ་ཡིན། །འདི་
 ནི་ཉོན་མོངས་ལམ་བུ་ཕྱེད་ལམ། །རྒྱལ་པོ་ཡི་ནི་འདྲེན་པ་མཆོག་། །འདི་ནི་ཐར་པའི་གྲོང་འཕྱག་
 པའི། །ཐེམ་སྐས་བཞི་དང་འདྲ་བར་གནས། །ངན་ལྷ་དག་འདས་གྱུར་ན། །འདི་ནི་བྱེད་ཀྱི་སྟོན་
 པ་ཞེས། །རང་བྱུང་ཉིད་ཀྱིས་གྱུས་བཅས་པར། །ནན་ཏན་དག་སྟོང་ཆོག་སྤྱི་མདུན་བསྟོང་། །
 སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱའི་སྤྱི་འདི་ཡང་། །འཇིག་རྟེན་དག་ན་རབ་ཏུ་དགོན། །མི་ཉིད་རྟེན་པ་གིན་ཏུ་
 དཀའ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་གིན་ཏུ་དགོན། །དེ་བཞིན་རབ་ཏུ་བྱུང་ནམས་ཀྱི། །ཚུལ་བྲིམས་སྤྱན་
 སུམ་ཆོག་སྤྱི་རབ་དགོན། །ཚུལ་བྲིམས་ཡོངས་སུ་དག་གྱུར་ཀྱང་། །གྲོགས་བཟང་གིན་ཏུ་རྟེན་པ་
 དཀའ། །འཇིག་རྟེན་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་དང་། །མི་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་། །ཚུལ་བྲིམས་
 སྤྱན་སུམ་ཆོག་སྤྱི་པ་དང་། །གྲོགས་བཟང་རྟེན་དཀའ་རྟེན་གྱུར་ནས། །མཁས་པ་དག་ལ་ལེགས་
 འདོད་ཅིང་། །དེ་དག་འབྲས་བཅས་བྱེད་འདོད་པ། །སྟོམ་བཙོན་ནམས་ཀྱི་སོ་སོར་ཐར། །
 མཉན་པའི་བྱིར་ནི་འབད་པར་བྱ། །དག་སྟོང་དབང་དུལ་ཀྱན་དབང་པོ། །སངས་རྒྱས་མི་འགྱུར་
 རབ་བྱུང་བ། །ངེས་པར་ཐར་བར་འདོད་ནམས་ཀྱིས། །སོ་སོར་ཐར་པ་རྟག་ཏུ་བསྐྱུངས། །
 བསྐྱལ་བ་བྱེད་བ་ནམས་སུ་ཡང་། །སོ་སོར་ཐར་པ་ཐོས་པ་དང་། །བཟུང་དང་འཇིན་པ་རྟེན་དཀའ་
 རྟེ། །སྐྱབ་པའང་གིན་ཏུ་རྟེན་པར་དཀའ། །སངས་རྒྱས་ནམས་ནི་འབྱུང་བ་བདེ། །ཆོས་བསྟན་
 པ་ཡང་བདེ་བ་ཡིན། །དག་འདུན་མཐུན་པ་བདེ་བ་དེ། །མཐུན་པ་ནམས་ཀྱི་དཀའ་བུ་བདེ། །
 འཕགས་པ་ནམས་ནི་མཐོང་བ་བདེ། །དམ་པ་དག་དང་འགྲོགས་པ་བདེ། །བྲིས་པ་ནམས་ནི་མ་

མཐོང་ན། །རྟག་ཏུ་བདེ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཚུལ་བྱིམས་ལྡན་པ་མཐོང་བ་བདེ། །མང་དུ་ཐོས་
 པ་མཐོང་བ་བདེ། །ཡང་སྤྱིད་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཡི། །དགྲ་བཙུམ་པ་དག་མཐོང་བ་བདེ། །
 འཇུག་དོགས་བདེ་བའི་ཆུ་གྲུང་བདེ། །ཆོས་ལ་གོམས་པའི་སྤྱོལ་བ་བདེ། །ཤེས་རབ་ཐོབ་པར་གྱུར་
 པ་བདེ། །ང་འོ་ང་རྒྱལ་ཟད་པ་བདེ། །ངེས་པར་བྱས་ཤིང་དབང་པོ་དུལ་བ་དག །དགོན་པ་ཞི་
 བ་རྣམས་སུ་རྒྱས་གྱུར་གྱང་། །མང་དུ་ཐོས་པ་ནགས་ཀྱི་ནང་དག་ཏུ། །ཡང་ཆོ་ཡོལ་བ་རྣམས་
 ཀྱིས་གནས་པ་བདེ། །ཆོ་དང་ལྡན་པ་དག་སོ་ག་རྣམས་ཀྱི་འདས་པ་དང་། །ལྷག་མ་ཇི་ཙམ་པ་དེ་
 ཙམ་མོ། །ཆོ་དང་ལྡན་པ་དག་རྒྱ་བ་དང་འཆི་བ་མངོན་པར་འོང་ཞིང་སྟོན་པའི་བསྟན་པ་ཡང་འཇིག་
 པར་འགྱུར་བས། །ཆོ་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་བག་ཡོད་པ་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱུང་། །དེ་བཞིན་གསེགས་
 པ་དགྲ་བཙུམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དང་། །གཞན་ཡང་
 གང་དག་དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པའི་དགོ་བའི་ཆོས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱང་བག་ཡོད་པས་
 ཐོབ་པོ། །བཙུམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགོ་འདུན་ནི་དོན་ཏུང་བ་བྱ་བ་ཏུང་བ་ཡིན་ལ།
 དགོ་འདུན་གྱིས་ཐོག་མར་བྱ་བ་ཅི་ཡོད། །ཆོ་དང་ལྡན་པ་དག་མ་ལྷགས་པ་རྣམས་ལ་འདུན་པ་དང་
 ཡོངས་སུ་དག་པ་དྲིས་ཤིག །དྲིས་ནས་ཀྱང་བརྗོད་པར་བྱུང་། །ཞེས་གནས་བརྟན་གྱི་བརྗོད་མ་
 ཐག་ཏུ་དགོ་སྒྲོས་ཀྱིས་ཚུལ་ཤིང་བྲིས་པས་དགོ་སྒྲོང་རྣམས་བབྱང་བར་བྱ་ཞིང་། །མ་ཆང་ན་མ་
 ལྷགས་པ་རྣམས་ལ་འདུན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པར་དྲི་བར་བྱ་ཞིང་། །དྲིས་ནས་ཀྱང་བརྗོད་པར་བྱུང་། །
 དེ་འབུལ་བའི་སྤྲུགས་ནི། །ཆོ་དང་ལྡན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ། །དང་དགོ་འདུན་གྱི་གསོ་སྒྲོང་བཙོ་
 ལྷ་པ་ལགས་ལ། །བདག་དགོ་སྒྲོང་བྱོ་འཆོལ་བ། །སྤྲུག་བསྐྱུལ་བ། །བྱོ་ཆབས་ཆེ་བ། །མིང་འདི་
 ཞེས་བགྱི་བའི་ཡང་གསོ་སྒྲོང་བཙོ་ལྷ་པ་ལགས་ཏེ། །བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་བར་ཆད་ཀྱི་
 ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་དག་གོ་ཞེས་བདག་མཆོའོ། །དགོ་འདུན་ཆོས་བཞིན་དུ་མཛད་པ་ལ་
 འདུན་པ་འབུལ་ལོ། །བདག་གི་གསོ་སྒྲོང་ཡང་ཡོངས་སུ་དག་གོ །འདུན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་
 ཡང་བརྗོད་དོ། །བརྗོད་པ་ཡང་རིག་པར་བགྱིད་དོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་དེ། །དེ་ནས་ལེན་
 པ་པོས་དགོ་འདུན་ལ་བརྗོད་པ་ནི། །དགོ་འདུན་བཙུན་པ་རྣམས་གསན་དུ་གསོལ། །དང་དགོ་
 འདུན་གྱི་གསོ་སྒྲོང་བཙོ་ལྷ་པ་ལགས་ལ། །གནས་ཆེ་གོ་མོ་ཞིག་ན་དགོ་སྒྲོང་བྱོ་འཆོལ་བ། །མིང་

འདི་ཞེས་བགྱི་བའི་ཡང་གསོ་སྦྱང་བཅོ་ལྷ་བ་ལགས། དག་སྦྱང་བྱོ་འཆལ་བ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་
 བ། བར་ཆད་གྱི་ཆོས་རྣམས་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་གོ་ཞེས་ཁོ་ན་ཉིད་མཆིའོ། །དག་འདུན་ཆོས་
 བཞིན་མཛད་པ་ལ་འདུན་པ་འབུལ་ལོ། །དེའི་གསོ་སྦྱང་ཡང་ཡོངས་སུ་དག་གོ། །འདུན་པ་དང་
 ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡང་དག་བཟོད་དོ། །བཟོད་པ་ཡང་རིག་བར་བགྱིའོ། །ཞེས་ལན་ཅིག་བཟོད་
 དོ། །དེ་ནས་གནས་བརྟན་གྱིས་འདི་སྐད་ཅིས་ཤུག་སེང་གེ་དེ་ལ་ནི། །སོར་མོ་བཅུ་ཡིས་ཐལ་
 སྦྱར་ཏེ། །སོ་སོར་ཐར་པ་གདོན་བར་བྱ། །གདུལ་བའི་དོན་དུང་ལས་ཉོན། །ཐོས་ན་དྲང་སྦྱང་
 ཆེན་པོ་ཡིས། །རི་སྐད་གསུང་ཞིང་བསྐྱབ་བྱ་ཞིང་། །ཁ་ན་མ་ཐོ་ཐུ་རྣམས་ལ། །རྟུན་ཅིང་བྱེད་པ་
 ཉིད་དུ་གྱིས། །རྟུ་རྟུ་འབད་བས་འདའ་བ་ཡིས། །སེམས་རྟུ་ཁ་སྒྲན་དཀའ་བ་ལ། །མཐུན་པ་
 གཟེར་རྟོན་རྒྱབ་པ་ཡི། །སྒྲུབ་ནི་སོ་སོར་ཐར་པ་འདི་ཡིན། །ཆེ་བ་གང་དག་ངག་ཅམ་གྱིས། །
 ལྷོག་ཅིང་མཆོམས་ལས་མི་འདའ་བ། །དེ་དག་མི་རྟ་བཟང་པོ་སྟེ། །ཉོན་མོངས་གཡུལ་ལས་ངེས་
 རྒྱལ་འགྱུར། །སྦུ་ལ་སྒྲུབ་འདི་མེད་པ་དང་། །ནམ་དུ་འང་འདོད་པར་མི་འགྱུར་བ། །དེ་དག་ཉོན་
 མོངས་གཡུལ་གྱིས་དཀྱུགས། །འཛོག་བྲལ་རྣམ་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར། །དག་འདུན་བཅུན་པ་
 རྣམས་གསན་དུ་གསོལ། །དེང་དག་འདུན་གྱི་གསོ་སྦྱང་བཅུ་བཞི་བའམ་བཅོ་ལྷ་བ་ལགས་ཏེ།
 གལ་ཏེ་དག་འདུན་གྱི་དུས་ལ་བབ་ཅིང་བཟོད་ན། །དག་འདུན་གྱིས་གནང་བར་མཛོད་ཅིག་དང་།
 དེང་དག་འདུན་གྱི་གསོ་སྦྱང་མཛད་དེ། །སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་འདོན་པར་འདོན་ཏོ། །འདི་ནི་
 གསོལ་བའོ། །གཉིས་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་འཛིན་དུ་གཞུག་པ་ནི་ཆེ་དང་ལྷན་པ་དག་བདག་ཅག་
 གསོ་སྦྱང་བྱ་སྟེ། །སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་འདོན་པ་གདོན་གྱི། །བྱེད་ཅག་སྦུ་ལ་ལྷང་བ་ཡོད་པ་དེས་
 མཐོལ་ཅིག །ལྷང་བ་མེད་ན་ཅང་མ་སྦྱ་ཞིག །ཅང་མི་སྦྱ་ན་བདག་གིས་ཆེ་དང་ལྷན་པ་དག་
 ཡོངས་སུ་དག་པར་རིག་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སོ་སོར་དྲིས་ནས་དག་སྦྱང་གིས་ལན་བཏབ་པ་དེ་
 བཞིན་དུ། །དག་སྦྱང་གི་ལམ་འདི་ལྷ་ལུང་ཡང་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་བསྐྱགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་
 རོ། །ཡང་དག་སྦྱང་གང་དག་སྦྱང་གི་ལམ་འདི་ལྷ་ལུང་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་བསྐྱགས་པ་ན་
 ལྷང་བ་ཡོད་ལ་དྲན་བཞིན་དུ་མི་མཐོལ་ན་དེ་ཤེས་བཞིན་དུ་བརྟུན་དུ་སྦྱ་བ་ཡིན་རོ། །ཆེ་དང་ལྷན་
 པ་དག་ཤེས་བཞིན་དུ་བརྟུན་དུ་སྦྱ་བ་ནི། །བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་བར་དུ་གཅོད་པའི་ཆོས་སུ་

གསུངས་སོ། །དེ་བས་ན་དག་སྤྱོད་ལྟར་བ་བྱུང་བ་རྣམ་པར་དག་པར་འདོད་པས། ལྟར་བ་ཡོད་
ལ་དྲན་ཞིང་མཐོང་བ་མཐོལ་བར་བྱའོ། །མཐོལ་ན་ནི་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །
མ་མཐོལ་མ་བཤགས་ན་ནི་མི་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ། སོ་སོ་ཐར་བའི་མདོ་གདོན་
པ་རྣམ་པ་ལྟ་སྟེ། གྲུང་གཞི་གདོན་པ། བམ་པ་གདོན་པ། ལྷག་མ་གདོན་པ། མ་ངེས་པ་གདོན་
པ། རིལ་གྱིས་གདོན་པ་རྣམས་སོ། །དང་པོ་ནི་ལྷ་པ་གདོན་ཟེན་པ་ལ་བསྟན་པའི་རྩལ་གྱིས་འདི་
སྟན་ཅིས། ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་བདག་གིས་སོ་སོ་ཐར་བའི་མདོ་གདོན་པའི་གྲུང་གཞི་བདོན་ཟེན་
རྟོ། །དེ་ལ་བདག་གིས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་ལ། ཅི་འདི་ལ་བྱོད་ཡོངས་སུ་དག་གམ་ཞེས་བྱའོ། །
ཅི་འདི་ལ་བྱོད་ཡོངས་སུ་དག་གམ་ཞེས་ལན་གཉིས་ལན་གསུམ་དུ་བྱའོ། །འདི་ལ་ཆོ་དང་ལྷན་པ་
དག་ཡོངས་སུ་དག་ན། འདི་ལྟར་ཅང་མི་སྤྲོ་བས་དེ་དེ་བཞིན་དུ་འཛིན་རྟོ། །གདོན་པ་གཉིས་པ་
ནི། ལྷ་ལ། མི་ཆངས་སྤྱོད་དང་བརྟུ་བ་དང་། མི་ལ་བསད་པར་མི་བྱ་བ། རླུན་དུ་སྤྲོ་དང་
བཅས་པ་ཡི། ཆོས་བཞི་འདིར་ནི་གསུངས་པ་ཡིན། ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་ལམ་པར་འགྱུར་བའི་
ཆོས་བཞི་པོ་འདི་དག་ནི། ལྷ་བ་བྱེད་བྱེད་ཅིང་སོ་སོ་ཐར་བའི་མདོ་འདོན་པ་ལས་འབྱུང་ངོ། །
ཡང་དག་སྤྱོད་གང་དག་སྤྱོད་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་བསྐྱབ་པ་མཚུངས་པར་གྱུར་བས་བསྐྱབ་པ་མ་
ལུ་ལ་བསྐྱབ་པ་ཉམས་པར་མ་བྱས་པར། མི་ཆངས་པར་སྤྱོད་པ་འབྲིག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་
བཞེན་ན། ཐ་ན་དུང་འགྲོའི་སྟེ་གནས་སུ་སྟེས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཀྱང་རུང་སྟེ། དག་སྤྱོད་དེ་ལམ་
པར་གྱུར་པ་ཡིན་གྱིས། གནས་པར་མི་བྱའོ། །ཡང་དག་སྤྱོད་གང་གཞན་གྱི་གྲོང་ན་འདུག་པའམ།
དགོན་པ་ན་འདུག་པ་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་བརྟུ་བའི་གྲངས་སུ་གཏོགས་པ་སྤངས་ན། རི་ཅམ་མ་
བྱིན་པར་སྤངས་པས། དེ་རྒྱལ་པོའམ། སྤོན་པོ་ཆེན་པོས་བཟུང་ནས། དེ་ལ་འདི་སྟན་ཅིས།
ཀྱི་མི་བྱོད་ནི་རྟུན་མའོ། །བྱིས་པའོ། །སྤུན་པོའོ། །བརྟུ་བའོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། གསོད་དམ།
འཆིང་དམ། ལྷགས་ཀྱང་རུང་སྟེ། དག་སྤྱོད་དེ་ལྟར་མ་བྱིན་པར་ལེན་ན། དག་སྤྱོད་དེ་ཡང་ལམ་
པར་གྱུར་པ་ཡིན་གྱི་གནས་པར་མི་བྱའོ། །ཡང་དག་སྤྱོད་གང་མིར་ཆགས་པ་བསམ་བཞིན་དུ་རང་
གི་ལག་བདར་ཏེ་སྟོག་བཅད་དམ། དེ་ལ་མཚོན་བྱིན་ནམ། དེ་ལ་མཚོན་ཐོགས་པ་གཉིར་ཏམ།
དེ་འཆིར་བཅུག་གམ། དེ་ལ་འཆི་བའི་བསྐྱགས་པ་བཟོད་ཀྱང་རུང་སྟེ། དེ་ལ་འདི་སྟན་ཅིས།

གྱེ་མི་བྱོད་འཆོ་བ་སྤྲིག་པ་མི་གཙང་བ་ངན་པ་འདིས་ཅི་ཞིག་བྱ། གྱེ་མི་བྱོད་གསོན་པ་བས་ཤི་བ་
 སྤོལ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། སེམས་གྱི་འདོད་པ། སེམས་གྱི་ཀུན་ཏུ་ཉོག་པ་དག་གིས་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་
 དག་གིས་དེ་འཆིར་བཅུག་གམ། དེ་ལ་འཆི་བའི་བསྐྱེད་པ་བཟོད་དེ། དེ་ཡང་རྩོམ་པ་དེས་དུས་
 བྱས་ན། དག་སྤོང་དེ་ཡང་ཡམ་པར་གྱུར་བ་ཡིན་གྱི་གནས་པར་མི་བྱའོ། །ཡང་དག་སྤོང་གང་
 མཛོན་པར་མི་ཤེས་ཤིང་། ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་ལ་མིའི་ཆོས་སྤྲུལ་མ་མཐའ་དང་། འཕགས་པ་དང་བྱེ་
 བྱག་བྱེད་པ་དང་། ཤེས་པ་དང་། མཐོང་བ་དང་། རེག་པར་སྤྱོད་པ་མེད་པ། མེད་བཞིན་དུ་
 འདི་ཤེས་སོ། །འདི་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཁས་འཆེས་པ་ལས། དེ་ལྟར་བ་བྱུང་བ་དེ་རྣམ་པར་དག་པ་
 འདོད་ནས། དུས་གཞན་ཞིག་ན་དྲིས་ཀྱང་རུང་། མ་དྲིས་ཀྱང་རུང་། འདི་སྐད་ཅིས་ཆོད་དང་ལྷན་
 པ་དག་བདག་གིས་ནི། མི་ཤེས་པར་ཤེས་སོ་ཞེས་སྒྲིམ། མ་མཐོང་བར་མཐོང་ངོ་ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ།
 གསོབ་གསོག་བརྒྱན་དུ་སྒྲིམ་སོ་ཞེས་ཟེར་ན། མཛོན་པའི་ང་རྒྱལ་མ་གཏོགས་ཏེ་དག་སྤོང་དེ་ཡང་
 ཡམ་པར་གྱུར་བ་ཡིན་གྱི་གནས་པར་མི་བྱའོ། །ཆོད་དང་ལྷན་པ་དག་བདག་གིས་ཡམ་པར་གྱུར་
 བའི་ཆོས་བཞི་པོ་དག་བཏོན་ཟེན་ཏོ། །དག་སྤོང་དག་གིས་དེ་དག་ལས་ལྟར་བ་གང་ཡང་རུང་བ་
 ཞིག་བྱས་ན། ཐོག་མ་ཇི་ལྟར་བ་བྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཡམ་པར་གྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དག་སྤོང་རྣམས་
 དང་ལྷན་ཅིག་གནས་པ་དང་ཡོངས་སྤྱོད་དུ་མི་དབང་གི་གནས་པར་མི་བྱའོ། །དེ་ལ་བདག་གིས་
 ཆོད་དང་ལྷན་པ་དག་ལ་ཅི་འདི་ལ་བྱོད་ཡོངས་སུ་དག་གམ་ཞེས་དྲིའོ། །ཅི་འདི་ལ་བྱོད་ཡོངས་སུ་
 དག་གམ་ཞེས་ལན་གཉིས་ལན་གསུམ་དུ་དྲིའོ། །འདི་ལ་ཆོད་དང་ལྷན་པ་དག་ཡོངས་སུ་དག་ན་
 འདི་ལྟར་ཅང་མི་སྤྲོ་བ་དེ་དེ་བཞིན་དུ་འཛིན་ཏོ། །ལྷག་མ་རྣམས་ནི་ཐོས་པ་བསྒྲགས་པས་ཀྱང་
 རུང་བས། འདི་སྐད་ཅིས། ཆོད་དང་ལྷན་པ་དག་སྤྱད་མ་ཡམ་པར་འགྱུར་བ་ཆོས་བཞི་དང་།
 དག་འདུན་ལྷག་མའི་ཆོས་བཅུ་གསུམ་དང་། མ་ངེས་པ་གཉིས་དང་། སྤང་བའི་ལྟར་བྱེད་སུམ་ཅུ་
 དང་། འབའ་ཞིག་པ་དགུ་བཅུ་དང་། སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བ་བཞི་དང་། བསྐྱབ་པར་བྱ་
 བའི་ཆོས་མང་པོ་དང་། རྩོད་པ་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཆོས་བདུན་པོ་རྣམས་ནི་སྤྲོ་བ་བྱེད་བྱེད་ཅིང་སོ་སོ་
 ཐར་པའི་མདོ་འདོན་པ་ལས་འབྱུང་བས། སྤར་གསན་པའམ་བྱིས་ཀྱང་གསན་པར་འགྱུར་རོ། །
 ཞེས་བཟོད་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་མཛུགས་ནི། སོ་སོར་ཐར་པ་སྟོན་པ་ཡིས། །བསོད་ནམས་གྱུ་བ་

པ་གང་ཡོད་པ། །དེས་ནི་འཛིག་རྟེན་མ་ལུས་པ། །ཐུབ་དབང་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་ཤོག།བརྩམ་
པར་བྱ་ཞིང་དབྱུང་བར་བྱ། །སངས་རྒྱས་བསྟན་ལ་འཇུག་པར་བྱ། །འདམ་བུའི་བྱིས་ལ་སྤང་
ཆེན་བཞིན། །འཆི་བདག་སྡེ་ནི་གཞོམ་པར་བྱ། །གང་ཞིག་རབ་རྩ་བག་ཡོད་པར། །ཆོས་འདུལ་
འདི་ལ་སྦྱོང་གུར་པ། །སྐྱེ་བའི་འཁོར་བ་རབ་སྤངས་ཏེ། །སྤྱུག་བསྐལ་ཐ་མར་བྱེད་པར་འགྱུར། །
ཕན་ཚུན་ཚུལ་བྱིམས་བསྐྱང་བ་དང་། །བསྟན་པ་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་བྱིར། །སོ་སོ་ཐར་པ་འདི་
བཏོན་པས། །དག་འདུན་གྱིས་ནི་གསོ་སྦྱོང་བྱས། །གང་གི་བྱིར་ནི་མདོ་བཏོན་དང་། །གང་བྱིར་
གསོ་སྦྱོང་བྱས་གུར་པ། །ཚུལ་བྱིམས་དེ་ནི་བསྐྱང་བྱས་ཏེ། །གཡག་རྩེ་རྩེ་མོ་ཇི་བཞིན་ནོ། །
ཞེས་བརྗོད་དོ། །

གཉིས་པ་དམིགས་བསལ་གྱི་གསོ་སྦྱོང་ནི། །གསོ་སྦྱོང་གི་ཉིན་བཞིར་མ་ཆང་ན་དུས་གྱི་
བར་དུ་བསྐྱད་ལ། །དེས་ཀྱང་མ་ཆང་ན། །མཚོན་པ་བཤམས་ལ་གཅིག་གི་མདུན་དུ་གཅིག་འདུག་
སྟེ། །འདི་སྐད་ཅེས་བཅུན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ། །དེང་དག་འདུན་གྱི་གསོ་སྦྱོང་བཅོ་ལྔ་པ་ལགས་
ལ། །བདག་དག་སྦྱོང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ། །བར་ཆད་གྱི་ཆོས་རྣམས་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་གོ་
ཞེས་བདག་མཆི་ན། །བདག་ཡོངས་སུ་དག་པར་བཅུན་པས་བབྱང་དུ་གསོལ། །བདག་དག་སྦྱོང་
མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བ། །ཚུལ་བྱིམས་གྱི་ཡུང་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་བྱིར། །དེང་གསོ་སྦྱོང་
བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པོ། །གང་གི་ཆེ་དག་འདུན་ཆོགས་པ་རྟེན་པ་དེའི་ཆེ་དག་འདུན་དང་ལྷན་ཅིག་
གསོ་སྦྱོང་བྱ་ཆེར་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བར་བྱ་ཞིང་། །སོ་སོ་ཐར་པའི་མདོ་འདོན་པ་ཡང་འདོན་པར་
བགྱིའོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་ལ། །ཐབས་ལགས་བྱའོ། །

གསུམ་པ་གཅིག་ལྟས་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པ་ནི་ལྷ་རྣམས་དགོངས་སུ་གསོལ་ཞེས་དང་། །མཐར་
ལྷ་རྣམས་གྱིས་བབྱང་དུ་གསོལ་ཞེས་བརྗོད་པ་མ་གཏོགས་སྤྲུལ་བཞིན་དུ་སྦྱར་བར་བྱའོ། ། །དེང་
སང་འདི་ན་གསོ་སྦྱོང་གི་ །ལག་ལེན་ཆོག་གི་རྩ་ལྟུལ། །མདོ་ཡུང་ཇི་བཞིན་མ་ལྟུལ་བར། །
ཇི་བཞིན་བཤད་འདི་དང་དུ་ཡོང་། །གསོ་སྦྱོང་གི་ཆོག་བསྟན་ཟིན་ཏོ། ། །

གཉིས་པ་དབྱར་གྱི་གཞིའི་ཆོག་ལ་གསུམ་སྟེ། །སྦྱར་བ་དང་། །དངོས་གཞི། །དམིགས་
བསལ་གྱི་ཆོག་འོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། །རིང་བའི་སྦྱར་བ་དང་། །ཉེ་བའི་སྦྱར་བའོ། །དང་

ཐོ་ནི། ལྷ་བ་བྱེད་ཅམ་གྱི་སྒྲ་རོལ་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་བྱི་དོར་བྱ་བ་དང་། སྦྱོར་བ་དག་དང་།
 ཞལ་ལྷ་བ་དང་། སྦྱོང་ཡུལ་གྱི་གྲོང་དང་། བསོད་སྦྱོམས་དང་། སྦྱོར་སྦྱོར་པར་བྱེད་པ་དང་།
 གནས་གྱི་སྒྲ་མ་ཡོད་པ་དང་། ཐབ་བཀོལ་ཅན་མེད་ཅིང་མི་འབྱུང་བ་དང་། མདོར་ན་ལྷ་བ་
 གསུམ་དུ་གནས་པ་ལ་བར་ཆད་མི་འབྱུང་བའི་སྒྲ་གོན་བྱེད། །གཉིས་པ་ནི། གནས་ཁང་དང་།
 གནས་མལ་དང་། བྱིའུ་དང་། ཆོལ་ཟངས་སོགས་ཆང་བར་སྒྲ་གོན་བྱ་ཞིང་། དེ་སྦྱོབས་པའི་
 དགོ་སྦྱོང་གཅིག་གམ་དུ་མ་བསྒྲོ་བར་བྱེད། །དེའི་སྒྲ་གསུང་ནི། ལས་བྱེད་པས་དགོ་སྦྱོང་མིང་འདི་
 ཞེས་བགྱི་བ་ཁྱོད་དགོ་འདུན་ལ་དབྱར་གྱི་གནས་མལ་སྦྱོབ་པར་སྦྱོམ་ཞེས་དྲི། སྦྱོ་ཞེས་ཟེར་ན་
 ལས་བྱེད་པས་དགོ་འདུན་བཙུན་པ་རྣམས་གསན་དུ་གསོལ། དགོ་སྦྱོང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ།
 དགོ་འདུན་ལ་དབྱར་གྱི་གནས་མལ་སྦྱོབ་པར་སྦྱོ་ན། གལ་ཏེ་དགོ་འདུན་གྱིས་དུས་ལ་བབ་ཅིང་
 བཟོད་ན། དགོ་འདུན་གྱིས་གནང་བར་མཛོད་ཅིག་དང་། དགོ་འདུན་གྱིས་དགོ་སྦྱོང་མིང་འདི་
 ཞེས་བགྱི་བ། གནས་མལ་སྦྱོབ་པར་བསྒྲོས་ཏེ། གནས་མལ་སྦྱོབ་པ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ།
 དགོ་འདུན་ལ་དབྱར་གྱི་གནས་མལ་སྦྱོབས་སོ། །འདི་ནི་གསོལ་བའོ། །ལས་ནི་འདི་ལྷ་བ་བྱེད་ཀྱི་
 དགོ་འདུན་ནས་གསོལ། དགོ་སྦྱོང་ནས་སྦྱོ་སྦྱོ། དེའི་སྦྱོང་དུ་ནས་བསྒྲོ་ན། ཆོ་དང་ལྷན་པ་གང་
 དག་དགོ་སྦྱོང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ། གནས་མལ་སྦྱོབ་པར་བསྒྲོ་བར་བཟོད་པ་དེ་དག་ནི་ཅང་མ་
 གསུང་གིག །གང་དག་མི་བཟོད་པ་དེ་དག་ནི་གསུངས་གིག །ཅེས་ལན་གཅིག་གོ །མཇུག་
 བསྐྱེད་ནི། དགོ་འདུན་གྱིས་བཟོད་ཅིང་གནང་ནས། དགོ་སྦྱོང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ། གནས་
 མལ་སྦྱོབ་པར་བསྒྲོས་ལགས་ཏེ། འདི་ལྷ་བ་ཅང་མི་གསུང་བས་དེ་དེ་བཞིན་དུ་འཛིན་ཏེ་ཞེས་
 བཛོད་དོ། །བསྒྲོས་པའི་དགོ་སྦྱོང་དེས་ཚུལ་གྱི་སྦྱོང་དུ་བྱུག་པ། ཡ་ཡོ་དང་བྱར་བྱོར་དང་
 བཅས་བཙུས་མེད་པ། ཁ་དོག་བཟང་བ། དྲི་ཞིམ་པ། རེག་ན་འཇམ་པ་རྣམས་སྒྲ་གོན་བྱས་ལ།
 གཟེབ་གྱི་སྦྱོག་མར་རས་དཀར་པོ་བཏིང་བ་དགྱིས་པ་རྒན་པའི་མཐར་བཞག་ལ། རང་ཉིད་
 འདུད་པ་དང་བཅས་པས་འགྲོང་སྦྱོ། དགོ་འདུན་བཙུན་པ་རྣམས་གསན་དུ་གསོལ། བཀྲ་གིས་
 གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ན། བྱིམས་སྦྱ་བ་དབྱར་དགོ་འདུན་གྱི་ནང་དུ་འབྱུག་
 ཡོང་གི་རྒྱ་བཞི་པོ་གང་རུང་གི་སྦྱོ་ནས་འབྱུག་ཡོང་མི་སྦྱོད་པ་འདི་དང་། གནས་རལ་བ་དང་།

གུམས་པ་བཅོས་པ་དང་། བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པར་མཚམས་གྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སྐྱེ་རེད་པ་འཆར་བར་
 མི་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡོད་དེ། བྱིད་ཅག་ལས་གང་བྲིམས་སུ་བྱ་བ་འདི་དང་འདིས། གནས་
 འདིར་གནས་པར་སློབ་དེ་ཚུལ་གྱི་འོང་གིས། བྱིད་ཅག་ལས་སུས་ཀྱང་དབྱར་དགོ་འདུན་གྱི་
 བར་དུ་འབྱུག་འོང་བསྐྱེད་པར་མི་བྱའོ། བྱིད་ཅག་ལས་གང་གིས་འགའ་ཞིག་ལ་ཅུང་ཟད་གེས་
 བ་དེས་ད་སློབ་གིས། བྱིད་ཅག་ལས་གང་དབྱར་གྱི་བར་དུ་དགོ་འདུན་ལས་འབྱུག་འོང་བསྐྱེད་
 བར་གྱུར་བ་དེ་ལ། དགོ་འདུན་གྱིས་བྱིས་ཉེ་བར་བརྟག་པར་དགོངས་སོ། ཞེས་བྲིམས་སུ་བྱ་བ་
 བཟོད་དོ། རྟེན་ས་ཚུལ་གྱི་སྒྲུང་བ་དང་དབྱར་གནས་པ་ཁས་སྒྲུང་བའི་བྱིར། དགོ་འདུན་
 རྒྱལ་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་བའི་ལས་གྱིས་བྱུགས་བརྟན་པར་བྱ་སྟེ། ལས་བྱེད་པ་པོས་འདི་སྐྱོད་
 ཅེས། དགོ་འདུན་བཙུན་པ་རྒྱལ་གསོལ་དུ་གསོལ། དེར་དགོ་འདུན་གྱི་དབྱར་ཉེ་བར་སྐྱབ་བ་
 དབྱར་སྐྱེ་འབྱིང་པོའམ་ཐ་ཅུང་གི་ཆོས་བཅོལ་ལགས་ན། གལ་ཏེ་དགོ་འདུན་གྱི་དུས་ལ་བབ་ཅིང་
 བཟོད་ན། དགོ་འདུན་གྱིས་གནང་བར་མཛོད་ཅིག་དང་། དེར་དགོ་འདུན་གྱིས་ཚུལ་གྱི་
 བཞེངས་ཏེ། སང་ནང་པར་དབྱར་གནས་པ་ཁས་སྒྲུང་དོ། འདི་ནི་གསོལ་བའོ་ཞེས་བཟོད་དོ། །
 རྟེན་ས་གནས་མལ་སྟོབ་པ་ལ་བསྐྱོས་པ་དེ་ཚུལ་གྱི་བྲིམ་པར་བྱ་སྟེ། དང་པོར་སྟོན་བའི་ཚུལ་
 གྱི་གཅིག་དབུལ། དེའི་འོག་ཏུ་གནས་བརྟན་ནས་རིམ་པར་བྲིམས་ཏེ། དགོ་ཚུལ་རྒྱལ་གྱིས་
 བྱི་རང་རང་གི་མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་ལེན་དུ་གཞུགས། བྲིམས་ཟེན་པ་དང་དལ་བུས་འཛོག་ཏུ་
 བཙུག་སྟེ། མཐུག་ཏུ་གཞུགས་མར་གནས་པའི་ཚུལ་གྱི་གཅིག་གནས་བརྟན་གྱིས་སྒྲུངས། རྗེས་
 སུ་བྲིམ་པ་པོས་སྐྱོད་ལམ་འབྱེད་། ཐལ་མོ་སྐྱུར། དགོ་འདུན་ནས་གསོལ་གནས་འདིར་དགོ་སློང་
 འདི་སྐྱོད་གྱིས་ཚུལ་གྱི་སྒྲུངས་སོ། ཞེས་གོ་བར་བྱའོ། རྟེན་འོག་ཏུ་གནས་ཁང་དང་གནས་
 མལ་རྒྱལ་སྟོབ་པར་བྱ་སྟེ། དང་པོར་གནས་བརྟན་གྱིས་གནས་ཁང་གི་ལྗེ་མིག་དང་སློབ་ལྷན་གས་
 བཟུང་ནས། དེའི་མདུན་དུ་འདུག་སྟེ། གནས་བརྟན་གཙུག་ལག་ཁང་འདི་ནི་རྟོན་པ་དང་བཅས་
 པ། གོས་གྱི་རིན་དང་བཅས་པ་ལགས་གྱི། བཞེས་གིག་ཅེས་དགོ་ཚུལ་གྱི་མཐའི་བར་དུ་ཡང་དེ་
 བཞེན་ནོ། རྟེན་གནས་མལ་ཡང་རིམ་པ་བཞེན་དུ་བྲིམས་པའི་རྗེས་ཁོ་ནར་སྟོབ་པ་པོས། དགོ་
 འདུན་བཙུན་པ་རྒྱལ་གསོལ་དུ་གསོལ། བྱིད་ཅག་ལས་གང་གིས་ཀྱང་དགོ་འདུན་གྱི་གནས་

མལ་ལ་གདིང་བ་མེད་པར་ལོངས་སྤྱད་པར་མི་བྱ། གདིང་བ་རུང་བ་མ་ཡིན་པས་ལོངས་སྤྱད་པར་
 མི་བྱ། གདིང་བ་དྲི་མ་ཅན་གྱིས་ལོངས་སྤྱད་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གོ་བར་བྱ་ཞིང་། དགོ་འདུན་
 བསང་སྦྱོན་བདག་ཆེ་གོ་མོ་དང་། ཞལ་ལྷ་བ་ཆེ་གོ་མོ་དང་། སྦྱོད་ཡུལ་གྱི་གོང་ཆེ་གོ་མོ་དང་།
 ནད་གཡོག་ཆེ་གོ་མོས་གནས་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བརྗོད་དོ། །དེ་དག་ནི་
 ཆོས་བཙུ་ལ་ལ་བྱ་བའི་སྦྱར་བའོ། །

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ནི། ཆོས་བཙུ་བྱུག་གི་ཉིན་རང་རང་སོ་སོའི་གནས་སྟངས་གཡོགས་
 དང་བཅས་པར། དགོ་འདུན་དུ་མ་ལོངས་པའི་དགོ་སྦྱོང་གི་དུང་དུ་ཅོག་ཅོག་ཤར་འདུག་སྟེ།
 ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས་བཙུན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ནང་མཆོམས་དང་
 བཅས་པའི་གནས་འདིར། འདི་ལྷ་སྟེ། གནས་རལ་བ་དང་། འགྲུམས་པ་བཙོས་པའི་སྤྱད་དུ་
 སྦྱོན་བདག་ལ་སོགས་པ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས། དབྱར་སྤྲ་མ་ལྷ་བ་གསུམ་གནས་པར་ལས་
 སྤང་རོ། །བདག་དབྱར་འདི་ན་མཆོས་ཤིང་། བདག་གི་དབྱར་གྱི་གནས་ནི་འདི་ལགས་སོ། །
 ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་ལ། ཐབས་ལེགས་བྱའོ། །ཡང་ན་དབྱར་བྱི་མ་ཞེས་སོ་འདི་གང་ཟག་གི་
 ལས་ཡིན་པས་གསུམ་མན་ཆད་ཀྱི་གངས་ངེས་པ་མི་དགོས་སོ། །

གསུམ་པ་དམིགས་བསལ་གྱི་ཆོ་ག་ལ། ཞག་བདུན་རྒྱ་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་ཆོ་ག་
 དང་། ཞག་བཞི་བཙུ་བའི་གནང་བ་ཐོབ་པས་ཞག་བརྒྱད་ནས་བཞི་བཙུའི་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་
 པའི་ཆོ་གའོ། །དང་པོ་ནི། མཆོམས་ཀྱི་ནང་ཁོ་ནར་དགོ་སྦྱོང་ཆོས་དགུ་ལྷན་གྱི་དུང་དུ། ཅོག་
 ཤར་འདུག་སྟེ། བཙུན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ། མཆོམས་ནང་
 དང་བཅས་པའི་གནས་འདི་དབྱར་སྤྲ་མ་ལྷ་བ་གསུམ་གནས་པ་ལས། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བ་
 བགྱི་བ་ཞིག་གི་སྤྱད་དུ། དགུང་བདུན་མཆོམས་ཀྱི་སྤྱད་རོལ་ཏུ་མཆོ་བ་དང་། དེ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་
 སྦྱར་མཆོ་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པོ། །བདག་དབྱར་འདི་ན་མཆོས་ཤིང་། བདག་གི་དབྱར་གྱི་
 གནས་ནི་འདི་ལགས་སོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད། ཐབས་ལེགས་བྱ། ཞག་གཅིག་དང་
 གཉིས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། གནང་བ་འདི་འཆགས་པ་དགོ་འདུན་གྱི་དོན་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས་པས།

འདི་ལྟར་ལས་བྱེད་པ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཁྱོད་དག་འདུན་གྱི་ཆེད་དུ་ཞག་བཞི་བཅུ་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབས་ཏེ། མཚམས་གྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འགོ་བར་སྒྲོམ། སྒྲོམ། །དེ་ནས་དག་འདུན་ལ་ཞག་བཞི་
 བཅུའི་གནང་བ་གསོལ་བའི་བྱིར། ཐུག་གསུམ་བྱ་སྟེ། སྐན་བའི་མཐར་ཅོག་ཤར་འདུག་སྟེ།
 དག་འདུན་བཅུན་པ་རྣམས་གསན་དུ་གསོལ། བདག་དག་སྒྲོང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ། ནང་
 མཚམས་དང་བཅས་བའི་གནས་འདིར་དབྱར་ལྷ་མ་ལྷ་བ་གསུམ་གནས་པར་ཁས་སྤངས་ཏེ།
 བདག་དབྱར་འདི་ན་མཆི་ཞིང་། བདག་གི་དབྱར་གྱི་གནས་ནི་འདི་ལགས་པ་ལས། བདག་དག་
 སྒྲོང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ། ཞག་བཞི་བཅུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ། དག་འདུན་གྱི་ཆེད་དུ་
 མཚམས་གྱི་སྤྲད་རོལ་ཏུ་མཆི་བ་དང་། དེ་ཚུན་ཆད་གྱི་སྤར་མཆི་བར་སྒྲོ་ན། ཐུགས་བརྩེ་བ་ཅན་
 དག་འདུན་བཅུན་པ་རྣམས་གྱིས་ཐུགས་བརྩེ་བས་ཉེ་བར་བཟུང་སྟེ། བདག་དག་སྒྲོང་མིང་འདི་
 ཞེས་བགྱི་བ་ལ། ཞག་བཞི་བཅུའི་གནང་བ་སྤུལ་དུ་གསོལ་ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་དོ། །དེ་ལྟར་
 གསོལ་བ་བཏབ་པའི་དོན་སྦྱིན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཞག་བཞི་བཅུའི་གནང་བ་བྱིན་པ་དང་། དེ་ཐོབ་
 ནས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་ཆོག་འོ། །དང་པོ་ནི་དག་འདུན་ནས་གསོལ་དག་སྒྲོང་མིང་འདི་ཞེས་
 བགྱི་བ་འདི། ནང་མཚམས་གྱི་ནས་ཁས་སྤངས་ཏེ། འདི་དབྱར་འདི་ན་ལགས་པ་ལས། དག་
 སྒྲོང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འདི། དག་འདུན་གྱི་ཆེད་དུ་མཚམས་གྱི་སྤྲད་རོལ་ཏུ་མཆི་བ་དང་།
 དེ་ཚུན་ཆད་གྱིས་སྤར་མཆི་བར་དག་འདུན་ལ་ཞག་བཞི་བཅུའི་གནང་བ་གསོལ་ན། གལ་ཏེ་དག་
 འདུན་གྱིས་དུས་ལ་བབས་ན་མཛོད་ཅིག་དང་། འདི་དབྱར་འདི་ན་མཆི་ཞིང་གནས་པ་ལགས་པ་
 ལས། དག་འདུན་གྱི་ཆེད་ལ། མཚམས་གྱི་སྤྲད་རོལ་ཏུ་མཆི་བ་དང་། དེ་ཚུན་ཆད་གྱིས་སྤར་
 མཆི་བར་དག་སྒྲོང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ལ། དག་འདུན་གྱི་ཞག་བཞི་བཅུའི་གནང་བ་སྤུལ་ཏེ། །
 འདི་ནི་གསོལ་བའོ། །ལས་ནི་དག་འདུན་ནས་གསོལ། དག་སྒྲོང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འདི།
 མཚམས་གྱི་གནས་འདི་ལགས་པ་ལས། དག་སྒྲོང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འདི། དག་འདུན་གྱི་
 ཆེད་ལགས་ལ། སྤར་མཆི་བར་དག་འདུན་ལ་ཞག་བཞི་བཅུའི་གནང་བ་གསོལ་ཏེ། །དེའི་སྤྲད་
 དུ་འདི་དབྱར་འདི་ན་མཆིས་གིང་། འདིའི་དབྱར་གྱི་གནས་ནི་འདི་ལགས་པ་ལས། དག་སྒྲོང་
 མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འདི་དག་འདུན་གྱི་ཆེད་ལགས་ན། སྤར་མཆི་བར་དག་འདུན་གྱིས་ཞག་

བཞི་བཅུ་ཉི་མཁའ་བ་སྟུང་ན། ཆོ་དང་ལྷན་པ་གང་དག་དག་སྟོང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ལ། ཞག་
བཞི་བཅུ་ཉི་མཁའ་བ་སྟུང་བར་བཞེད་པ་དེ་དག་ནི་ཅང་མ་གསུངས་ཤིག །ཅེས་ལན་གཅིག་དང་
མཐུག་བསྟུང་བཟོད་དོ། །གཉིས་པ་དེ་ལྟར་གནང་བ་ཐོབ་པ་དེས་ཀྱང་མཆོམས་གྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་
ནམ་འགྲོ་བའི་ཆོ། ཞག་བརྒྱད་ནས་བཞི་བཅུ་ཉི་མཁའ་བར་གང་དགོས་པ་དེ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱོབ་པས།
དེའི་ལྷགས་ནི། ལྷ་མོ་གྱི་ཞག་བརྒྱད་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་ཆོ་ག་དེ་ཉིད་འདོན་པ་བསྐྱར་བར་
བྱའོ། །དབྱར་གནས་པའི་ཆོ་གའོ། །

གསུམ་པ་དགག་དབྱེའི་ཆོ་ག་ལ། སྟོར་བ་དང་། དངོས་གཞི་དང་། རྗེས་གསུམ་མོ། །
དང་པོ་ལ། རིང་བའི་སྟོར་བ་དང་། ཉེ་བའི་སྟོར་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོང་ཡུལ་བཟོད་པ་ནས་
སང་གའི་བྲི་བརྒྱན་པའི་བར་དང་། བྱང་དང་བཅས་པ་ལ་བཞེད་པར་གསོལ་བ་སོགས་ཆོས་
བརྒྱད་ནས་བཅུ་བཞིའི་བར་ཡན་ཆད་ལ་ཟེན་པར་བྱས་ལ། ཆོས་བཅུ་བཞི་དང་བཙུ་ལྷའི་ཉིན་
མཆོན་གཉིས་ཀ་ཆོས་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱ་ཞིང་། དགག་དབྱེའི་དངོས་གཞིའི་ལས་
ནི། ཆོས་བཅུ་དྲུག་གི་སྐྱེ་ལས་འཆར་ཀ་ཚུན་ལ་ཟེན་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ། དག་འདུན་
མཐུན་པ་སྐྱབ་རྒྱུ་དག་པར་བྱ་བ་དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་པོ་བསྒྲོ་བའོ། །དང་པོ་ནི། མཆོམས་ནང་
དེ་ན་ཡོད་ཅིང་། ན་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་གྱིས་ལས་གྱི་གནས་སུ་འདུ་བར་མ་རྩམ་ན། འདུན་པ་
དང་དགག་དབྱེ་དབུལ་བའི་ཆོ་ག་ནི་སྤྲ་མ་བཞིན་ནོ། །མི་འདྲ་བའི་བྱེད་པར་ནི། ཡོངས་སུ་དག་
པ་འབུལ་བའི་ཆོ་བ་ཏུ་འདི་སྐད་ཅེས། བདག་ལ་མཐོང་བ་དང་། ཐོས་པ་དང་། དོགས་པའི་
གནས་གསུམ་གྱིས་དབྱར་གནས་པའི་དག་འདུན་ལ་དགག་དབྱེ་བགྱིའོ། །འདུན་པ་དང་དགག་
དབྱེ་ཡང་བཟོད་དོ། །བཟོད་པར་ཡང་རིག་པར་བགྱིའོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་བསྒྲ་ཞིང་བཟོད་པའི་
ཆོ་ཡང་དེ་སྐད་དོ། །སྟོར་ཆོག་གཉིས་པ་ནི། ལྷ་མོ་གསོ་སྟོང་གི་སྐྱབས་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ།
བྱེད་པ་པོ་བསྒྲོ་བ་དང་། དག་འདུན་ཐུགས་བསྟུན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལས་བྱེད་པས་འདི་སྐད་
ཅེས། དག་སྟོང་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བ་བྱོད། དབྱར་གནས་པའི་དག་འདུན་ལ་དགག་དབྱེ་བྱེད་
པར་སྟོའམ། སྟོའོ། །དག་འདུན་ནས་གསོལ། དག་སྟོང་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ནས་སྟོན་གལ་ཏེ་
ནས་མཐོང་ཅིག་དང་། དག་འདུན་གྱིས་དག་སྟོང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འདི། དགག་དབྱེ་བྱེད་

པར་བསྐྱོས་ཏེ། དག་སྒྲོང་དགག་དབྱེ་བཅུད་པ་མིང་འདི་ཞེས་བཅུ་བ་འདི། དབྱར་གནས་པའི་
 དག་འདུན་ལ་དགག་དབྱེ་བཅུད་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ནི་གསོལ་བའོ། །ལས་ནི་དག་འདུན་
 བས་གསོལ། དག་སྒྲོང་ནས་སྒྲོ་སྟེ། དེའི་སྤྱད་དུ་ནས་བསྐྱོ་ན། ཆོ་དང་ལྷན་པ་གང་དག་ནས་
 ཅང་མ་གསུངས་ཤིག །གང་དག་མི་བཟོད་པ་དེ་དག་ནི་གསུངས་ཤིག་ཅེས་བཟོད་པ་གཅིག་དང་
 མཐུག་སྤྱད་བཟོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དག་འདུན་ནས་གསོལ། དེང་དག་འདུན་གྱི་དགག་དབྱེ་
 བཙོ་ལྷ་པ་ལགས་ཏེ། གལ་ཏེ་ནས་མཛོད་ཅིག་དང་། དེང་དག་འདུན་དགག་དབྱེ་མཛོད་དོ། །
 འདི་ནི་གསོལ་བའོ། །

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ། སྤྱིར་བཏང་བའི་དགག་དབྱེ་དང་། དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བའི་
 དགག་དབྱེའོ། །དང་པོ་ནི། བསྐྱོས་པ་དེས་རྩ་དར་སྟེ་དག་འདུན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པར་འབྲིམ་
 མོ། །རྩ་དེ་ཡུལ་ཏེན་གཉིས་ཀའི་ལག་པས་ཡན་ཚུན་ནས་བཟུང་སྟེ། དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་པོའི་
 མཐུན་དུ་ཅོག་པར་འདུག་ལ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ། དེང་དག་འདུན་གྱི་དགག་
 དབྱེ་བཙོ་ལྷ་པ་ལགས་ཏེ། བདག་དག་སྒྲོང་མིང་འདི་ཞེས་བཅུ་བའི་ཡང་དགག་དབྱེ་བཙོ་ལྷ་པ་
 ལགས་ན། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བཅུ་བ་བདག་ལ་མཐོང་བ་དང་། ཐོས་པ་དང་། དོགས་པའི་
 གནས་གསུམ་གྱིས་དབྱར་གནས་པའི་དག་འདུན་ལ་དགག་དབྱེ་བཅུད་གྱི། ཆོ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་
 གྱིས་བདག་ལ་གདམས་སུ་གསོལ། རྣམས་གྱིས་བདག་ལ་རྗེས་སུ་བསྟན་དུ་གསོལ། རྣམས་
 གྱིས་བདག་ལ་རྗེས་སུ་བཟུང་དུ་གསོལ། ཐུགས་བརྩེ་བ་ཅན་ཆོ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་གྱིས་ཐུགས་
 བརྩེ་བའི་སྤྱད་དུ་བདག་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བར་མཛོད་དུ་གསོལ། ལྷང་བ་ཤེས་བཞིན་མཐོང་ན་ཆོས་
 བཞིན་འདུལ་བ་བཞིན་སྤྱར་བཅུའོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་བཟོད་ལ། ཐབས་ལེགས་བྱའོ། །དེ་
 བས་བྱེད་པ་པོ་དེས་ཀྱང་གཞན་གྱི་དུང་དུ་དགག་དབྱེ་བྱའོ། །གསུམ་པ་མཐུག་ནི། བྱེད་པ་པོས་
 ཅུའི་ཚུན་པོ་རྣམས་བསྐྱོས་ཏེ། འདི་སྤྱད་ཅེས། གནས་འདིར་དབྱར་གནས་པའི་དག་སྒྲོང་འདི་
 སྟེད་གྱིས་དགག་དབྱེ་མཛོད་དོ་ཞེས་གོ་བར་བྱས་པའི་རྗེས་ལ། བྲལ་ལ་འཁོད་པ་རྣམས་གྱིས་
 ལེགས་པར་དགག་དབྱེ་མཛོད་དོ། །ཤིན་ཏུ་དགག་དབྱེ་མཛོད་དོ་ཞེས་གོ་བར་བྱའོ། །དེ་ནས་
 བསྐྱོས་པ་དེས་དང་རྗེས་ཁབ་ཡན་ཆད་ལག་ཏུ་ཐོགས་ཏེ་བཙུན་པ་རྗེས་འདི་ལྷ་བྱས་ཀྱང་དབྱར་

བཟུང་ནས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ཆགས་སོ། །དབྱུང་བ་ལ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་རང་གཅིག་པུས་
ཀྱང་རུང་ལ། ཡུལ་ཡོད་པའི་ཆོ་བཅུན་པ་ནས་ཞེས་བགྱི་བའི་གོས་བགྱིས་པ་སོགས་འདི། ཆོས་
གོས་སྒྲུལ་སྒྱུར་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ལས། དེ་ལྟ་བུས་ན་དངོས་པོ་དེ་སྒྲུར་དབྱུང་བར་བགྱིའོ་
ཞེས་ལན་གསུམ་དང་། ཐབས་ལེགས་བྱའོ། །གཞན་ལ་འང་དེ་བཞིན་དུ་སྒྱུར་ཞིང་། ལྷག་པའི་
ཡོ་བྱད་སོགས་གཉིས་ལ། བྱིན་བརྒྱབ་དབྱུང་མི་དགོས་སོ། །

ལྷུང་བཟེད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། ཡུལ་རྟེན་གཉིས་ཀ་འབྱེད་། ལག་པ་གཡོན་པའི་
མཐིལ་དུ་གཞག། །གཡས་པས་ཁ་བཀའ་ལ། བཅུན་པ་སོགས་ནས། ཞེས་བགྱི་བའི་ལྷུང་
བཟེད་ཟས་ལ་སྒྱུད་པར་འོས་པ། དྲང་སྤང་གི་སྤོང་འདི་སྤང་བའི་སྤོང་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པོ་ཞེས་
ལན་གསུམ་དང་། ཐབས་ལེགས་བྱའོ། །དབྱུང་བ་ལ་ནི་ལག་པ་ཡ་རེས་བཟུང་བས་ཆོག་གོ། །

སྒྲུབ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། སྒྲུབ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བྱིན་ལེན་ཅན་གཉིས་ཀའི་མདུན་དུ་
བཞག་ལ། བཅུན་པ་སོགས་ནས་ཞེས་བགྱི་བའི་བརྒྱང་བ་འདི་ཐུན་ཆོད་དུ་རུང་བར་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབ་པའོ། །ཞེས་དང་། ལུ་མར་འདི་ཞག་བདུན་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པོ་ཞེས་དང་། འབྲས་
ཁུ་གསུམ་སྒྱུར་བའི་སྒྲུབ་འདི་འཆོ་བའི་བར་དུ་བཅང་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པོ་ཞེས་ལན་གསུམ་
དང་། ཐབས་ལེགས་སོ། །རིན་པོ་ཆེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི་གསུམ་སྟེ། སྒྲུབ་བདག་བདག་པོ་
ཉིད་དུ་མོས་སུ་གཞུག་པ་དང་། ཞལ་ལྟ་བུ་བདག་པོ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་དུ་གཞུག་པ་དང་།
བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའོ། །དེའི་སྒྲགས་ནི། བཅུན་པ་ནས་ཞེས་བགྱི་བས་དངོས་པོ་རུང་བ་མ་
ལགས་པ་འདི་སྟེད་དེ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས། དངོས་པོ་རུང་བ་མ་ལགས་པ་དེ་རུང་
བ་སྒྱུབ་པར་བགྱིའོ་ཞེས་ལན་གསུམ་དང་། ཐབས་ལེགས་བྱའོ། །འདི་དག་གི་མཐའ་གཅོད་
རྒྱས་པ་ནི། ལས་ཆོག་གི་དཀར་འབྲེལ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་བ་དན་དཀར་པོའི་རྩ་དབྱངས་ཀྱི་
ཐེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

དཔལ་ལྷན་ནི་བའི་ནགས་ཆལ་སྒྲུག་པོའི་དབུས། །ཆོས་འདུལ་སང་གའི་བྲི་ལ་གནས་
བཅས་ནས། །སློབ་བཟང་རི་དྲགས་མང་པོ་སྒྲོང་མཁས་པའི། །འཛིགས་མེད་སྟོན་པ་དེ་ལ་ཕྱག་

གནས། ཐུབ་བསྟན་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག །བཀྲ་ཤིས་སོ། །

༡༡། །ན་མོ་རཏྭ་ཏྭ་ཡུ་ཡ། །བྱས་དང་གཙང་སྒྲ་ཕྱོན་དུ་བཏང་ནས། །རྟོན་གསུམ་གྱི་དུང་
དུ། །བསྟན་གནས་ལེན་པར་འདོད་པས། །སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་
བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། །བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ། །དུས་འདི་ནས་རི་སྤྱིད་འཆོའི་བར།
རྒྱང་གཉིས་རྒྱམས་ཀྱི་མཆོག་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྒྱམས་
ཀྱི་མཆོག་ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཆོག་ས་རྒྱམས་ཀྱི་མཆོག་དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །
བདག་སང་ཉི་མ་མ་ཤར་གྱི་བར་དུ། །བསྟན་གནས་པར་བཟུང་དུ་གསོལ། །ཞེས་ལན་གསུམ་
བཟྃ། །ཡང་སངས་རྒྱས་དང་སོགས། །དགོངས་སུ་གསོལ། །རི་ལྟར་ཕྱོན་གྱི་འཕགས་པ་དག་
བཅོམ་པ་དེ་དག་གིས། །རི་སྤྱིད་འཆོའི་བར་དུ་སྒྲིག་གཙང་པ་སྤངས་ཏེ། །སྒྲིག་གཙང་པ་ལས་སྤྱར་
ལོག་པ་དེ་བཞིན་དུ། །བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་ཀྱང་། །སང་ཉི་མ་མ་ཤར་གྱི་བར་དུ། །སྒྲིག་
གཙང་པ་སྤངས་ཏེ། །སྒྲིག་གཙང་པ་ལས་སྤྱར་ལོག་པར་བགྱིའོ། །ཡན་ལག་དང་པོ་འདིས།
འཕགས་པ་དག་བཅོམ་པ་དེ་དག་གི་བསྐྱབ་པ་ལ་རྗེས་སུ་སྒྲོབ་པོ། །རྗེས་སུ་སྐྱབ་པོ། །རྗེས་སུ་
བགྱིད་དོ། །གཞན་ཡང་འཕགས་པ་དག་བཅོམ་པ་དེ་དག་གིས། །རི་སྤྱིད་འཆོའི་བར་དུ། །མ་
བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་། །མི་ཆངས་པར་སྒྱུད་པ་དང་། །རྩན་དུ་སྒྲུབ་པ་དང་། །འབྲུའི་ཆང་དང་།
བཅོས་པའི་ཆང་ཕྱོས་པར་འགྱུར་བ། །བག་མེད་པའི་གནས་སྐྱུ་གར་དང་། །རོལ་མོའི་སྒྲུབ་དང་།
ཐེང་བ་དང་། །སྒྲོས་བྱུག་པ་དང་། །རྒྱན་དང་ཁ་དོག་འཆང་བ་དང་། །བྱི་སྟན་མཐོན་པོ་དང་། །བྱི་
སྟན་ཆེན་པོ་དང་། །དུས་མ་ཡིན་པའི་ཁ་བཟས་ཀྱི་སྤངས་ཏེ། །དེ་དག་ལས་སྤྱར་ལོག་པ་དེ་བཞིན་དུ།
བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་ཀྱང་། །སང་ཉི་མ་མ་ཤར་གྱི་བར་དུ། །མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་ནས།
དུས་མ་ཡིན་པའི་ཁ་བཟས་ཀྱི་བར་སྤངས་ཏེ། །དེ་ལས་སྤྱར་ལོག་པར་བགྱིའོ། །ཡན་ལག་བརྒྱད་པོ་
འདིས། །འཕགས་པ་དག་བཅོམ་པ་དེ་དག་གི་བསྐྱབ་པ་ལ་རྗེས་སུ་སྒྲོབ་པོ། །རྗེས་སུ་སྐྱབ་པོ། །
རྗེས་སུ་བགྱིད་དོ། །ལེགས་སོ། །འདི་དག་སྒྲོང་གི་དུང་ངམ། །རྟོན་གསུམ་གྱི་དུང་གང་དུ་ལེན་
ཀྱང་། །ཉི་མ་མ་ཤར་བའི་གོང་ཁོ་ནར་ལེན་དགོས་ལ། །ཡན་ལོན་ནི། །མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་
ཐོབ་པ་དང་། །གནས་སྐྱབས་སུ་ལྟའི་དབང་པོའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་དང་། །སྤྱར་བྱས་ཀྱི་སྒྲིག་པ་

འབྲུང་བར་འབྲུང་རོ། །བསྐྱེད་གནས་རང་གིས་ལེན་པའི་ཚོགས་ལོ། །

༣༣། །སྤྱི་ལྟ་ལ། གསུང་གི་དབང་ལྷན་ལ་ལྷན་འཆལ་ལོ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲིམ་ནི། རོ་བོ་ཉིད་དང་ཐམས་ཅད་དང་། །དཀའ་བ་དང་ནི་སྒྲིམ་གྱུ་དང་། །སྐྱེས་ལུ་དམ་པ་ལྷན་པ་དང་། །དེ་བཞིན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་། །འཕྲོངས་གིང་འདོད་དང་ལྷན་པ་དང་། །འདི་དང་གཞན་དུ་བདེ་འབྲུང་དང་། །རྣམ་པར་དག་དང་རྣམ་དགུ་སྟེ། །མདོར་ན་ཚུལ་བྲིམས་དེ་ཡིན་ནོ། །ལ་རོལ་ལས་སྒྲུངས་བསམ་པ་དག །མི་ཉམས་བྱ་བྱིར་གྱས་བསྐྱེད་ཅིང་། །དགོད་དང་དབག་མེད་ལན་འདོགས་དང་། །འབྲས་ཆེ་ཡོན་ཏན་བཞི་ལྷན་ནོ། །ཐམས་ཅད་པ་ཡང་དངོས་དང་བོ། །ལེན་དང་བྱིར་གསོ་མི་མཐུན་བྱུགས། །དང་བོ་ངོས་བཟུང་སྐྱེད་ཚོགས་ཀྱ། །ངོས་བཟུང་བ་ནི་ཉེན་གཉིས་ཀྱིས། །སྒྲིམ་དང་དགོ་བ་ཚོས་བསྐྱེད་དང་། །སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱིས། །ལེགས་བསྐྱེད་དང་བོ་རིགས་བདུན་ནོ། །གཉིས་པ་ཐོས་བསམ་སྒྲིམ་པ་དང་། །སྒྲིམ་དང་ནི་ནད་པ་ལ། །རིམ་གྱོ་བྱེད་ཅིང་ལེགས་སྒྲིམ་དང་། །ཡོན་ཏན་ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་དགའ། །བཟོད་དང་བསྐྱོད་དང་སྒྲིམ་ལམ་འདེབས། །དཀོན་མཆོག་མཆོད་དང་དེ་བཟུང་གིས། །དགོ་བའི་ཚོས་རྣམས་བསྐྱེད་དང་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ལྷན་པར་འཕེལ་བར་བྱེད་པའོ། །གསུམ་པ་གོགས་བྱེད་རིགས་ཐབས་སྟོན། །བྱས་པ་གཞོད་དང་འཛིགས་ལས་བསྐྱེད་པ་ལྷན་པར་འཕེལ་བྱེད་སྒྲིམ་པ། །བསྐྱེད་དངོས་བཞི་དང་བཅུ་གཅིག་ཡིན། །སྐྱེད་སྐྱེད་ཚོགས་པའི་ཀྱ་བཤད་བྱ། །མི་ལྟ་མི་དགའ་ཞེན་པ་མེད། །ལུས་སེམས་དབེན་དང་དག་ཡིད་དག །བྱེད་དུ་མི་གསོད་དཔེ་དང་བཟོད། །བག་ཡོད་ལེགས་པར་བསྐྱེད་པ་སྟེ། །སྒྲིམ་ཚུལ་སྐྱེད་སྐྱེད་ཚོགས་ཀྱ་བཅུ། །འཕྲོར་ལོ་བསྐྱེད་པའི་ལོངས་སྒྲིམ་ལ། །མི་དགའ་འདོད་ལྟོ་དེ་དགོ་བ་ལ། །མི་བལྟ་དུ་ལྟོ་དེ་བཟུང་ལ། །ལྷན་པ་ཞེན་པ་མེད་པའོ། །ལུས་སེམས་དབེན་གནས་ཉིང་དེ་འཛིན། །མདོར་བར་སྐྱེད་དང་དབང་ཐོབ་བྱེད། །དབེན་དང་འདུ་འཛིན་ནང་དག་ཏུ་འདྲ། །ངན་པའི་གཏམ་དང་རྟོག་པ་ངན། །དང་དུ་མི་ལེན་བྱེད་མ་ཐག །དན་པས་འདོར་བར་བྱེད་པའོ། །རྒྱུ་སེམས་ཆེན་སྒྲིམ་ལ་མི་ཞུམ་པས། །བདག་ཉིད་བྱེད་དུ་མི་གསོད་ཅིང་། །མ་རུངས་པ་དང་བྲིམས་འཆལ་ལ། །སྐྱེད་བཅུ་བའི་ས་ངོས་པར་བྱེད། །ལ་རོལ་མཆོན་དང་གཞུག་སོགས་ཀྱི། །གཞོད་

ལ་ཇི་མི་སྒྲུལ་པས་བཟོད། །དུས་གསུམ་སྒྲ་དང་ལྟན་ཅིག་སྒྱུད། །བག་ཡོད་ཡན་ལག་ལྔ་ལྟན་ནོ། །
 ཚོ་ག་འཚོ་བ་རྣམ་དག་པས། །ལེགས་པར་བསྐྱམས་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ། །ཕྱིན་དུག་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
 གུར་བ། །རྣམ་པ་ལྔ་པོ་ཡོངས་སྤངས་ནས། །ལ་རོལ་ཕྱིན་དུག་བསྐྱུད་པ་ནི། །ཚོས་བསྐྱུད་ཕྱན་
 སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱ། །སེར་སྒྲ་འཆལ་ཚུལ་བློ་སོགས་དང་། །ལེ་ལོ་སྒྲུལ་ལས་རོ་བྱང་དང་། །
 དགོ་བའི་འབྲས་དང་ཕན་ཡོན་དུ། །མཐོང་དང་དགོ་བའི་རྒྱ་ཚོལ་དང་། །དགོ་བ་བསྐྱུད་དང་དགོ་
 འབྲས་ལ། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་མ་ལོག་དང་། །དགོ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པ་སྟེ། །སེས་རབ་འཆལ་
 བ་ལྔ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཚུལ་བྲིམས་ནི། །ཕུན་སུམ་ཚོགས་རྒྱ་གཞན་མ་བཤད། །
 སྒར་གྱི་བཅུ་གཅིག་དེ་ཉིད་ནི། །རྒྱས་བར་བཤད་པ་དེ་འཆད་དོ། །ལེན་སོགས་གསུམ་ནི་ཉི་ཤུ་
 པའི། །གཞུང་བཞིན་འདིར་ཡང་དྲན་པར་བྱ། །དེ་ལྟར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ནི། །རང་གི་
 འདུལ་ལ་བསྐྱབ་བཅོམ་པ། །སྒྲོར་དང་བསམ་པ་སྒྲོན་གྱི་རྒྱ། །ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གསུམ་ལྟན་
 ནོ། །བསྐྱོག་ལ་འཕངས་པ་གསུམ་ཞེས་བྱ། །རིམ་བཞིན་སྟེ་དང་སྟེག་བསྐྱུལ་གནས། །གསུམ་
 པ་དཀའ་བའི་ཚུལ་བྲིམས་ནི། །སྤང་དཀའ་སྤང་དང་བསྐྱུང་དཀའ་བསྐྱུང་། །བརྟེན་དཀའ་བག་
 ཡོད་བརྟེན་པའོ། །ཡང་དག་སྤངས་དང་རང་བཞིན་དང་། །གསོ་དང་ཐབས་ལྟན་ཚུལ་བྲིམས་ནི། །
 ཚུལ་བྲིམས་ཐམས་ཅད་པ་ཡི་སྟོ། །རང་ཉིད་གནས་གིང་གཞན་ལ་འང་འགོད། །བསྐྱུགས་པ་
 བརྗོད་ཅིང་མཐུན་ལ་དགའ། །ཉེས་པ་བྱུང་ན་ཕྱིར་འཚོས་པ། །སྦྱིས་བྱུང་མ་པའི་ཚུལ་བྲིམས་སོ། །
 རྒྱ་ཆེ་ཁ་ན་མ་ཐོ་མེད། །རབ་རྩ་དགའ་བའི་གནས་དང་མཐུན། །རྒྱན་དང་བརྟན་དང་རྒྱན་དང་
 ལྟན། །འཇུག་དང་ལྟོག་པའི་ཚུལ་བྲིམས་དང་། །སྦྱིས་ཆེན་མཆན་དང་ལྟན་པའི་སེམས། །
 སྟེག་པའི་འགྲོ་དང་སེམས་ཅན་དོན། །སྦྱིན་བྱེད་ཚུལ་བྲིམས་བཅུ་གསུམ་ནི། །ཚུལ་བྲིམས་རྣམ་
 པ་ཐམས་ཅད་པ། །བདག་ལ་གཞོད་པའི་མི་དགོ་བ། །བརྒྱད་པོ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་
 བདག་ཡིད་མ་འོང་ཞིང་། །བདག་དང་གཞན་ལ་དེ་བྱེད་ན། །བདག་གིས་ཀྱང་དེ་འཕྲོངས་བྱས་
 ཞེས། །བརྒྱབ་སེམས་ལོག་ལྟ་ལས་གཞན་བརྒྱད། །བསྐྱུང་བྱེད་འཕྲོངས་པའི་ཚུལ་བྲིམས་སོ། །
 གནང་བཀག་ཇི་བཞིན་བྱེད་པ་དང་། །བསྐྱུད་དང་ཚར་གཅོད་ལུས་ངག་དག །གཞན་ཡང་ཕྱིན་
 དུག་ལྟན་པ་སྟེ། །དགུ་པ་བདེ་བའི་ཚུལ་བྲིམས་སོ། །ཏ་ཅང་ཞུམ་དང་ཐལ་མ་ཡིན། །ལེ་ལོ་

མེད་དང་བག་ཡོད་དང་། མི་ལྟ་སྒྲོན་ལམ་ལེགས་བཅུ་དང་། ཚོག་འཆོ་བ་ལྷན་ཆོག་ས་དང་། །
 དེས་པར་འབྱོན་དང་མ་ཉམས་པ། བཅུ་པོ་རྣམ་དག་ཚུལ་བྱིས་ས་བསྐྱས། དེ་ལྟར་ཚུལ་བྱིས་ས་
 བསྐྱར་བྱས་ན། གནས་སྐབས་ཕན་ཡོན་ལྷ་ཐོབ་ཅིང་། མཐར་ཐུག་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱུ་ལྟོ། །
 དེ་ལྟར་སྡེ་ཆོན་དགུ་པོ་ཡང་། ཚུལ་བྱིས་ས་གསུམ་གྱིས་བསྐྱས་པ་སྟེ། རྟོན་དང་བརྟོན་པ་ཉིད་
 དང་ནི། འགྲོ་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་པའོ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྟོན་གྱི། མ་མོ་ཚུལ་
 བྱིས་ས་ལེའུ་ཡི། འཆད་ཐབས་ཆོག་ལེར་བྱས་འདི་ཡང་། རྒྱལ་སྐས་ཀྱན་གྱིས་ཡིད་འོང་ཤོག །
 དེ་སྐད་འདི་ཡང་ཤུག་ཡིས། དག་སྟོང་མཆོག་ལྷན་ལེགས་པའི་སྟོས། རྩོམ་པ་ཉི་ཤུའི་བ་སྟོང་
 ཏུ། བཀོད་པས་ཚུལ་བྱིས་ས་ལེའུའི་དོན། མ་ལུས་རྫོགས་ཤིང་བདེ་སྐྱབས་ཏུ། རྫོགས་པར་
 འགྲུར་བ་འདི་ཡིན་ནོ། ། །

༡༡། ཁ་མོ་མཆོད་པེ། ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་སྒྲ་བ་ནི། ཁོ་ཐར་སྒྲུ་བ་འེ་ཕ་བ་བཞི། ཁ་ལ་ཏེ་སྒྲ་གཅིག་འཆལ་གྱུར་ན། ཁུ་ལོན་ཅན་དང་ནོར་ཅན་གྱི། དཔེས་མཆོན་བྲིམས་ལྟན་
བྲིམས་འཆལ་བ། གཉིས་ཀ་ཡོད་དོ་ཕ་ལྟར་དེ། ཁོར་ཆུད་ཆེན་ཆུལ་བྲིམས་དང་། ལྟན་པ་
ཁོ་ནར་དཔེ་ཡིས་མཆོན། ཕ་ལྟར་འཆབ་མེད་ཆད་པའི་ལས། མ་སྒྲངས་བར་དུ་བྲིམས་འཆལ་
ཡང་། ཆད་ལས་བསྐྱབས་པ་སྒྲོད་བཞིན་པ། དགོ་སྒྲོང་རྣམ་དག་ཉིད་དང་འདྲ། འཆབ་མེད་
ཆད་ལས་ཁས་མི་ལེན། གནས་ནས་དབྱུང་བྱ་བ་བས་གྱུར་པ། སྒྲར་ཡང་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་མ་
ཐག རྣམ་པར་དག་པ་ཁོ་ནར་ནི། དེས་སོ་ཅི་ཡི་བྱིར་ཞེན། ཆོག་ལུང་བཞིན་བགྱིས་པ་ལས། ཉི་
དགོ་སྒྲོང་སྒྲུ་བ་བྲིམས་འཆལ་ཞིག སྒྲེ་བའི་བཤད་པ་མེད་བྱིར་རོ། ཆོགས་སྒྲུ་མ་ལ་བྱུང་བ་
ཡི། ལམ་པ་འཆབ་མེད་ད་དུང་ཡང་། ཆུད་ལ་ལྟན་བྱིར་ས་གཞན་དུ། གནས་ནས་བསྐྱབ་པ་
སྒྲོད་དགོས་སོ། ལམ་པ་འཆབ་མེད་དང་ལྟན་པའི། དགོ་སྒྲོང་བསྐྱབ་པ་ལུལ་གྱུར་ན། དགོ་
ཆུལ་དང་ནི་དགོ་བསྐྱེན་གྱི། ཕ་བཞི་འཆལ་བར་མི་འདོད་དེ། སྒྲུ་གསུམ་སྒྲོང་བ་རྫོགས་ཐ་དང་། ཉི་
གཏོང་རྒྱ་འཐོབ་རྒྱ་འགལ་བྱིར་དང་། ཁོང་མ་ལུལ་ཡང་འོག་མ་ནི། བརྟན་པར་གནས་པའི་
དཔེ་དེ་བཞིན། དགོ་ཆུལ་བསྐྱབ་པ་སྒྲོད་བཞིན་པ། བསྐྱེན་པར་རྫོགས་ཆེ་དགོ་སྒྲོང་གི། སྒྲོང་
བ་རྫོགས་གཞན་རྣམ་དག་མེད། ལམ་འདྲའི་ཉིས་བྱས་དག་པ་མེད། ས་གཞན་གནས་གྱུང་དགོ་

ཚུལ་གྱིས། །ཐ་མར་འོས་མིན་བསྟེན་རྫོགས་ཕྱིར། །དག་སྤྱོད་རྟེན་ལ་ཉེས་མེད་ཅིང་། །ས་
 གཞན་གནས་པ་ཅི་ཞེན། །དག་འདུན་ལྷག་མ་འཆབ་བཅས་ཅན། །ཁྱིམ་པར་བབས་ནས་སྤར་
 འོངས་བཞིན། །ཡམ་པ་ཅན་ལ་སྤར་སྒྲེབ། །ལུང་དང་འགལ་བར་ངེས་ཞེན། །ཡམ་པར་བྱུང་
 ཡང་བབས་པའི་ཚོ། །ལེགས་པར་སྤལ་ན་སྤར་སྒྲེབ། །ལས་ཀྱི་ཚོ་གའི་དགོངས་པ་དང་། །
 དག་ཚུལ་ཡམ་འདྲའི་ཉེས་བྱས་ཅན། །ཁྱིམ་པར་བབས་ནས་སྤར་རྫོགས་པ། །དེ་དེ་ས་གཞན་དུ་
 གནས་སམ། །གནས་མི་དགོས་ཞེས་དབྱེད་པར་བྱ། །དག་ཚུལ་ཡམ་འདྲའི་ཉེས་བྱས་དེ། །
 བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་འགལ་ཞེན། །དག་སྤྱོད་ཡམ་པ་འཆབ་མེད་ཅན། །བབས་ནས་རྫོགས་པ་
 དེ་བས་འགལ། །མི་འགལ་བྱེ་སྒྲུའི་ལུགས་ཤེན། །བསྐྱབ་རྒྱུན་ཕྱི་མའི་རྟེན་དེ་ལ། །བསྐྱབ་སྤྱོད་
 མི་དགོས་བྱེ་སྒྲུའི་ལུགས། །ཅི་ཕྱིར་ཞེན་འཆབ་མེད་ཀྱི། །ཡམ་པ་ཁྱིམ་པའི་རྟེན་ལ་འཇིག། །འདི་ནི་
 ཁ་ཆེ་བྱེ་སྒྲུའི། །དཀའ་གནས་དབྱེད་ཚུལ་གཉིས་པ་ཡིན། །ཡམ་པ་འཆབ་མེད་ཅན་འགའ་ཞིག།
 ཆད་པའི་བསྐྱབ་ལ་མི་སྤོབ་པ། །དེ་ཆོ་གནས་ནས་བྱུང་གུར་གྱང་། །སྤྱོད་འཇིག་པ་ཆོ་ཡིན་ན། །
 སྤར་ཡང་གནས་སུ་བསྐྱབ་བྱས་ཏེ། །ས་གཞན་གནས་དགོས་མ་ཡིན་པར། །ཤྱུ་འོད་མཛད་ཀྱིས་
 བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་འཕྲོས་པའི་དོན་མང་པོ། །བསམས་ནས་དཀྱུས་མ་འདིར་བཤད་བྱ། །
 འཆབ་བཅས་ཡམ་པ་གཅིག་གཉིས་གསུམ། །བྱུང་བའི་དག་སྤྱོད་ཁྱིམ་ས་ལྟ་དེས། །འཆབ་
 སེམས་སྤར་མར་འགྱོད་པ་དང་། །ཁྱིམ་སྤོམ་པའི་མཐོལ་བཤགས་ནི། །ཆད་དུ་ལོངས་ཆོ་འཆབ་
 སེམས་ཀྱིས། །དག་པར་གྱུར་ནས་དེ་དུས་ཀྱི། །ཡམ་པ་འཆབ་མེད་དུ་ལྟ་བ། །དེ་འདྲ་ལྟ་ལོན་
 ཀྱན་གཞལ་ནས། །ཁོར་ཅན་ཁོ་ནར་གྱུར་དེ་བཞིན། །ཅི་ཕྱིར་ཞེན་འཆབ་མེད་དེ། །ཁྱིམ་ས་
 འཆལ་འཆབ་བཅས་ལ་ལྟོས་ནས། །དགོས་པ་རྣམ་དུག་སྐྱབ་རུས་པས། །རྩ་བའི་འཆབ་མེད་དེ་
 དང་མཉམ། །འཆབ་སེམས་ཡམ་པ་ལས་གཞན་དུ། །བཤགས་པར་རུས་པ་མིན་ཞེན། །
 འཆབ་སེམས་ཡམ་པ་དངོས་གཞི་ཡི། །སྤྱོད་དང་རྗེས་སུ་འཇུག་ཕྱིར་དང་། །སེམས་ཀྱི་ཉེས་པ་
 ཁོ་ནའི་ཕྱིར། །ལོགས་སུ་བཤད་པ་རུས་ཉིད་དོ། །འོ་ན་འཆབ་ཉེས་དང་བྲལ་བའི། །འཆབ་
 མེད་འདི་དང་དང་པོ་ནས། །འཆབ་མེད་གྱུར་པའི་བྱུང་པར་ཅི། །ཞེན་རང་གི་ངོ་བོ་ནི། །རིག་
 བྱེད་མིན་པའི་གཞུགས་ཉིད་དུ། །གནས་ལ་བྱུང་པར་ཡོད་མིན་ཡང་། །དགོས་པ་རྣམ་དུག་མི་

འབྲུག་པར། །སྒྲོར་དང་རྗེས་འཇུག་འཆབ་སེམས་གིས། །རང་ལུས་ཉིད་དུ་བྱས་ཟིན་ཕྱིར། །
 རྒྱ་རྒྱུན་གྲོགས་གི་བྱུང་པར་ཅན། །དངོས་གཞིའི་དུས་སུ་འཆབ་པའི་སེམས། །དགོས་པ་བྱེ་མདོ་
 རྩོད་པའི་གཞི། །རྩ་པའི་སྒྲོམ་པ་གཅིག་གཏོང་བས། །དོས་སྒྲལ་སྒྲོམ་པ་གཅིག་གཏོང་ཞིང་། །
 གཞན་གྱི་དགོས་པ་སྒྲུབ་ཅུས་པར། །ཡོད་ཅེས་ཟེར་དང་གཅིག་བཏང་བས། །ཐམས་ཅད་
 འབྲུགས་པར་གྱུར་ཅེས་པའི། །ལུགས་གཉིས་ཡོད་ཅེས་བོད་ཡུལ་གྱི། །ཁྲི་ཀ་བྱེད་འགའ་ཟེར་
 མོད་གྱི། །མདོ་སྡེ་པ་དང་སྡེ་རབས་པའི། །ལུགས་ཡིན་ཟེར་ན་ལུགས་དེར་ལྟོས། །བྱེ་བྲག་སྒྲུབ་
 པའི་གཞུང་མིན་པར། །མཛོད་གྱི་རྩ་འགྲེལ་དག་ཏུ་གསལ། །བྱེ་བྲག་སྒྲུབ་འདུལ་ལུང་གི། །
 གྲུབ་མཐའ་མདོན་པའི་གཞུང་དང་སྒྲོར། །མདོ་སྡེ་པ་རྣམས་མདོན་པ་ཡི། །སྡེ་སྒྲོན་ལོགས་སུ་མི་
 གནས་ཟེར། །སྒྲོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་མཛད་གྱི། །གཞུང་འདི་མདོ་སྡེ་པ་ཡིན་ཞེས། །མང་པོ་
 གསུང་ཞིང་འོད་ལྷན་གཞུང་། །བྱེ་བྲག་སྒྲུབ་ཞེས་འཆད་མཛད་དོ། །ཞེས་པ་འདི་ནི་དབྱིག་གཉིན་
 ཞབས། །ཁ་ཆེ་བྱེ་སྒྲུབ་པའི་གཞུང་འཆད་པར། །ཤིན་ཏུ་དག་མཛད་འདུལ་བ་ཡི། །མདོ་ལུང་རྣམས་
 དང་ཅི་འབྱོར་འབྱོར། །བྱེད་པར་འདོད་ནས་བསམས་བསམས་པ། །ཡི་གེ་མཁན་པོས་བྲིས་
 བྲིས་པ། །གཞུང་མང་པོ་ལ་བལྟས་བལྟས་པ། །མང་པོས་བལྟས་ན་ཤེས་ཤེས་འདྲ། །འདྲ་མིན་
 བྱང་ན་དབྱོད་པ་དང་། །དང་པོར་འདི་ཙམ་མ་བརྟགས་ན། །ན་ཆོད་རྒྱན་ཡང་ཡང་ཡང་དུ། །
 མགོ་འཁོར་བས་ནི་ངལ་ངལ་བའི། །རྩོམ་པ་པོས་ནི་འདི་བརྩམས་སོ། །ཤུགྱོ།

༡༡། །ལས་བརྒྱ་ཅ་གཅིག་གི་དཀར་གནས་སོ་སོའི་དོན་གསལ་བར་
བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་སྒྲ་བའི་ཤིང་རྟ་ཞེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ། །

༡༢། །སྤྱི། སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་དེའི་བསྟན་པའི་རྩ་བ་དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བའི་
སྤྱིང་པོ་ལག་ལེན་གྱི་ཆོ་ག་ཉེར་མཁོ་ལུང་བཞིན་བསྟུས་པ། མཆོམས་སྟོར་ལེགས་པར་བཤད་
པའི་བ་དན་དཀར་པོའི་རྩ་དབྱངས་གྱི་ཕྱིང་བ་ཞེས་བྱ་བ། ཐུགས་རྗེའི་དབང་ཐུག་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་གྲུས་པས་ཐུག་འཆལ་ལོ། །དཔལ་ལྷན་ཞི་བའི་དགོན་པར་འཇུག་ལ་མངོན་
དགའི་སྐལ་བཟང་སྟོབ་མའི་བསོད་ནམས་ལྟོན་པ་རྒྱས་པའི་ནགས་གྱི་ནང་ཞིག་ན། །མཆོག་
ཆོགས་འདུས་པའི་ལས་གྱི་ལུས་སྟོབས་རབ་གྱི་མས་བྱུང་དང་བཅས་པའི་རལ་བ་འཐུག་པོའི་ཁུར་
ཆེན་གྱིས་བརྗོད་ཅིང་། །རྗེས་བཅས་མུ་དགའི་སྤྱར་བྱིམ་བསྐྱད་པས་ཉེས་པའི་གྲང་ཆེན་པམ་བྱེད་
གནང་དང་བཀག་པའི་སྟུན་ཟུང་རིང་དུ་གཟིགས་པ་ཡི། །རྗེས་འཇུག་རི་དྲགས་སྟོང་མཛད་སྟོན་
པ་དཔལ་པོ་བྱེད་ནི་ཆོས་འདུལ་སེང་གའི་གཟུགས་སུ་བཞུགས་གྱི་དང་བས་ཐུག་བགྱེའོ། །ཕན་
དགོངས་ཐུགས་རྗེ་ལྷན་པའི་བཅོམ་ལྷན་འདས། བྱེད་གཞུང་གྱི་ཆེན་ལེགས་པར་བཅས་ནས་ནི། །
ཉེས་པའི་རྒྱ་མཚོ་རིངས་པར་བཀལ་འདོད་པས། །ལག་ལེན་བ་དན་དཀར་པོ་བསྐྱེད་བ་དང་། །
ངོ་མཆར་གནང་བཀག་རྒྱུ་ཕྱིང་ཉེར་སྟེལ་བའི། །རྒྱུ་གྲོལ་ཡིད་བཞིན་རྒྱ་མཚོ་ཁ་དོག་ལ། །
བྱིམས་ལྷན་རྒྱུ་ཡོངས་ནི་མ་འཛིགས་ཞེས། །འཛིགས་མེད་རྩ་དབྱངས་སྟོགས་ལ་སྟོབ་སྟེལ། །
དེ་ལྟར་མཆོད་པར་བརྗོད་ཅིང་། རྩེམ་པར་དམ་བཅའ་བ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས། །འདིར་གང་བཤད་
པར་བྱ་བའི་ཆོས་ནི། །འདུལ་བའི་ལུང་གཞི་དང་། །དགོ་སྟོང་པའི་རྒྱུ་པར་འབྱེད་པ་ནས་གསུངས་
པའི་ལས་གྱི་ཆོ་ག་རྣམས་སོ། །རྗེ་ལྟར་བཤད་པ་ནི་ས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ་བརྟེན་ཤིང་གཞུང་

ལྷ་མོ་འབུམ་ཕྱག་བཙོ་བརྒྱད་ལ་ཞལ་ཐོན་དུ་མཛད་པའི་འཕགས་པ་ཡོན་ཏན་འོད་གྱིས་མཛད་
པའི་གཞུང་མདོ་རྩ་བ་དང་ལས་བརྒྱ་རྩ་གཅིག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འོ། །དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་བཤད་པ་
ནི། ལས་གྱི་ཆོ་ག་ཆོག་སྤྲུང་ཞིང་ཕན་ཡོན་ཆེ་བ་དག་ཀྱང་སྤྲུབ་དགའ་བར་བཟུང་ནས། ཕྱག་
ལེན་དུ་མ་བཀལ་བས་ལས་གྱི་ཆོ་ག་ཕལ་ཆེ་བ་ཉམས་པར་གྱུར་པ་དེང་སང་གི་དུས་སུ་འོ། །

འདི་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤྱི་དོན་གྱི་སྒྲོན་སྤྱི་དོན་གྱི་ཁོག་སྤྱི་དོན་ཅིང་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་དང་སྤྱི་དོན་
ལག་ལེན་གཞུང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བཟོད་ནས་མཐའ་དབྱེད་གྱི་རིགས་པ་བཤད། དེ་ལྟར་བསྟན་
པའི་ཕན་ཡོན་ལུང་དང་སྤྱི་དོན་པས་མཐུག་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། དགོས་པའི་དོན་
བསྟུས་པའི་དོན་ཆོག་གི་དོན་དང་པོ་ལ་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་འདིའི་དགོས་པ་ནི།
ན་བར་སྟན་ཅིང་འཐུག་རིགས་བདེ་བའི་ཆོག་ཏུ་དུས་ལས་གྱི་ཆོ་གའི་དོན་རགས་པ་བདེ་སྤྲུབ་ཏུ་
རྟོགས་པ་དང་། རྟོགས་པ་བཞིན་དུ་ལག་ལེན་དུ་བཀལ་བས་འདུལ་བའི་བསྟན་པ་མི་ཉམས་ཤིང་
འབེལ་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་ལས་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེད་པ་ནི་གསུམ་སྟེ། དགོ་འདུན་གྱི་ལས་དང་།
དགོ་འདུན་དང་འབེལ་བའི་གང་ཟག་གི་ལས་དང་། གང་ཟག་རྒྱུད་པ་ཅན་གྱི་ལས་སོ། །དང་པོ་
ལ་སྒྲོམ་ནི། སྤྱི་དོན་དཔོན་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས། གསང་དང་ནང་དུ་བྱི་བྱིར་དང་། །གསོ་སྤྱོད་དེ་ལ་
ལུང་བཅས་དང་། །དེ་ལ་དགོ་འདུན་ཡིད་གཉིས་དང་། །ཚུད་དང་ངེས་ཉིད་མ་ཡིན་དང་། །དེ་
ཡི་དོན་དུ་ལྟ་པོ་དག །ཐམས་ཅད་དགག་དབྱེར་གཏོགས་པ་ཡིན། །དབྱར་གནས་ཁས་སྤངས་
ཉིད་དང་ནི། །ཤི་བའི་རྒྱས་དང་མོར་འདྲ་དང་། །ཆོས་གོས་སྤྲུབ་ཀྱང་གཏད་པ་དང་། །ཆོས་
གོས་སྤྱིན་པར་བྱ་བ་དང་། །གནས་ངན་ལེན་ནི་བཟོད་པ་དང་། །གྲངས་སྤྱི་གཞུག་པ་བཞི་དག་
དང་། །བྱིས་གྱི་སྒྲོམ་དང་དེ་གཞིག་དང་། །ལུང་བཟེད་ཁ་སྤྲུབ་བྱ་བ་དང་། །དེ་ཉིད་བསྐྱོག་པར་
བྱ་བ་དག །གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་ལས་ཡིན་ནོ། །གནས་དང་མཆོམས་ནི་གསུམ་པོ་དང་། །
མི་འབྲལ་སྤྱོད་དང་དགག་དབྱེད་དང་། །གནས་མལ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་དང་། །རུང་བའི་ས་གཞི་
བརྟོ་བ་དང་། །སྤྲུབ་དང་ནི་དེ་གའི་དང་། །སྤྱོད་དང་ལག་གི་སྤྱོད་དང་ནི། །གནས་ཁང་སྤྱོད་
ལ་སོགས་པ་དང་། །གཟུ་དང་གསལ་དང་སྤྱོད་པ་དང་། །ཚུལ་ཤིང་བྱིས་པར་བྱེད་པ་དང་། །
ཁང་པ་ཁང་ཆེན་བསྟན་པ་དང་། །སྤྱོད་དང་འབྲལ་བར་མི་འགྱུར་དང་། །སྟན་དང་ལུང་བཟེད་

འབྲིམ་པ་དང་། །མ་དད་གོ་བར་བྱ་བ་དང་། །སྟོན་པ་དང་ནི་ནགས་ཉལ་དང་། །ཕྱག་མི་བྱ་དང་
མང་བྱིར་དང་། །ལམ་བ་བྱ་བའི་བྱིར་དང་ནི། །རྟེན་པ་གཅིག་ཏུ་བྱ་བྱིར་དང་། །བསྐྱབ་པ་བྱིན་
དང་ཉེར་གནས་དང་། །བྱ་དང་ཉེ་དུའི་བྱིར་འགོ་བ། །གསོལ་དང་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཡིན་ནོ། །
བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱ་བ་དང་། །མུ་སྟེགས་གནས་དང་མཚམས་དགོལ་དང་། །མཐུན་སྦྱིན་
གསོ་སྦྱང་བདུན་པོ་དག །བརྒྱད་དང་དྲན་དང་མ་སྦྱོས་དང་། །དེ་ཉིད་ཚལ་དུ་གཞུག་པ་དང་། །
བསྐྱོ་བར་བྱ་བ་རྣམས་དང་ནི། །ཉམས་པ་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་དག །གསོལ་དང་བཞིའི་ལས་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་དགོ་འདུན་དང་འབྲེལ་བའི་གང་ཟག་གི་ལས་ལ། །སྟོམ་ནི། །འདིར་སྐྱས་པ།
དྲིས་ལན་ཁུ་ལན་གསོལ་བ་གདབ། །བྱིན་བརྒྱབ་བརྫོད་དང་བཞུགས་ཏེ་བསྐྱོ། །དབུལ་དང་
ལེན་དང་མཐོལ་དང་བཤགས། །དབྱར་གནས་ཁས་སྒྲངས་དགག་དབྱེ་དང་། །གསོ་སྦྱང་གོ་བྱ་
སྒྲ་བརྒྱད་གདིང་། །བསྟེན་པ་གཟེངས་བསྟོད་གཏོང་དང་ལེན། །བྲིམ་དང་བསྟན་པ་དང་བཅུ་
དྲུག་གོ། །

གསུམ་པ་གང་ཟག་བརྒྱད་པའི་ལས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ། །སྟོམ་ནི། །དྲིས་ལན་བྱིན་སྒྲང་
ཁུ་ལན་དང་། །གསོལ་གདབ་བྱིན་བརྒྱབས་བརྫོད་དང་བསྐྱོ། །འབུལ་དང་ལེན་དང་མཐོལ་དང་
བཤགས། །དབྱར་གནས་ཁས་སྒྲངས་བཟོད་གསོལ་དང་། །གོ་བྱ་གདོན་དང་བཅུ་གསུམ་མོ། །
ཞེས་སྐྱས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ཚིག་གི་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ། །ལས་ཀྱི་རྒྱུད་གངས་ངོས་བཟུང་སྟེ་མདོར་བསྟན་པ་
དང་། །ལས་རྩི་ལྟར་འཆགས་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཏེ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ།
སྟོམ་དང་པོའི་དང་། །གཉིས་པའི་དང་། །སྟོམ་གསུམ་པ་ནས་བཤད་པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱུད་གངས་ངོས་
བཟུང་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། །གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པ་ལས་ཉེར་བཞི་ནི། །གསང་སྟོན་
པ་བསྐྱོ་བའི་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་དང་། །བསྟེན་པར་རྫོགས་འདོད་ལ། །དགོ་འདུན་གྱི་
ནང་དུ་བར་ཆད་དྲི་བའི་ཆེད་དུ་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་བྱེད་པ་དང་། །གསོ་སྦྱང་གི་ལས་
གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་དང་། །གསོ་སྦྱང་དེ་ལ་དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་ལྟར་བ་དང་བཅས་

བ་ཡིན་པ་དང་། ལྷ་བ་དེ་ལ་ཡིད་གཉིས་སུ་གྱུར་པ་དང་། ལྷ་བ་དེ་ལ་ཚུད་པ་དང་ལྷ་བ་ཉིད་
 དེས་པ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་ཆོ་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་གསོ་
 གྱུར་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དགག་དབྱེ་ལའང་ལྷ་སྟེ། འདིས་ལས་ལྷ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །
 དབྱར་རྒྱ་འབྱིང་པོ་དང་། ཐ་ཆུང་གི་ཆོས་བཙུ་ལའི་ཉིན་ཚུལ་གྱི་སྒྲུབ་པ་དང་། དབྱར་གནས་
 བར་ཁས་སྒྲུབས་པའི་ཆེད་དུ་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་གཅིག་དང་། ཤི་བའི་ཐུང་དང་། རྩ་
 འདྲ་བ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་ལས་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་བགྲང་བ་དང་། སྤྱ་བརྒྱུད་འདིངས་
 པའི་དགོ་སྒྲོང་ལ་སྤྱ་བརྒྱུད་གཏད་པ་དང་། གྱུད་སྤྱི་ནོར་ལྷ་སྤྱ་ཆོས་གོས་གསུམ་ངན་པར་གྱུར་པ་
 ལ་དགོ་འདུན་གྱིས་རས་ལྷག་ཆེན་བྱིན་པའི་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་གཉིས་པོ་གཅིག་ཏུ་
 བགྲང་བ་དང་། གནས་ངན་ལེན་བཟོད་པའི་དགོ་སྒྲོང་བསྒྲོ་བའི་དུས་སུ་མི་སྒྲོ་ན་གསོལ་བ་འབའ་
 ཞིག་པའི་ལས་ཀྱིས་མཐུན་པར་བྱས་པ་དང་། གང་ཟག་བཅུ་གཉིས་པོ་རྣམས་ལ་ངོར་འཕྱུ་བ་དང་།
 གཞོག་འཕྱུས་བྱེད་པ་དང་། བསྒྲོ་བ་རྣེ་ལ་གཞོན་པ་དང་། ཅང་མི་སྒྲོ་བར་རྣེ་ལ་གཞོན་པ་སྟེ་བཞི་
 པོ་ལ་ངན་པའི་གྲངས་སུ་གཞུག་པའི་ལས་བཞི་དང་། བྱིས་བདག་སེང་གོ་ལྷ་སྤྱ་ལོངས་སྒྲོད་
 འགྲིབས་པ་ལ་དེའི་བྱིས་ནས་ཟན་མི་ཟ་བའི་བསྒྲུབ་པའི་སྒྲོམ་པ་བྱིན་པ་དང་། དེ་གཞིག་པའི་
 ལས་དང་། བྱིས་བས་དགོ་འདུན་ལ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པས་སྒྱུར་པར་འདེབས་པ་ལ་ལྷ་བ་བཟེད་
 ཁ་སྒྲུབ་པའི་ལས་དང་། དེ་ཉིད་བསྒྲོག་པར་བྱ་བའི་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་རྣམས་སོ། །
 འདིར་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པ་ལ་ལས་སུ་བཤད་པ་རྣམས་ནི་ལས་བཏགས་པ་བ་ཡིན་གྱི་ལས་
 དངོས་མ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་དང་ལས་བརྒྱུ་ཅ་ལས། འདི་ནི་གསོལ་བའོ། །ལས་ནི་འདི་ལྷ་བ་བྱ་སྟེ།
 ཞེས་བཟོད་པ་ཁོ་ན་ལ་ལས་སུ་བཤད་པའི་བྱིར་དང་། ལྷ་མ་མོ་ལས། བསྟན་ཆོག་གས་ཀྱི་མངོན་
 དུ་གྱུར་པ་བཅུ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ། གསོལ་དང་ལས་ནི་མངོན་སུམ་མོ། ཞེས་གསོལ་བ་དང་
 ལས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་སོ་སོར་བྱེ་བའི་བྱིར། ཁ་ཅིག་དེའི་སྐབས་ཀྱི་གསོལ་བ་དེ། གསོལ་གདབ་
 མངོན་དུ་གྱུར་པ་ལ་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྷ་ན་སྤྲུགས་ཆོག་ལས། ཆོ་དང་ལྷ་ན་པ་མིང་འདི་
 ཞེས་བགྱི་བ། མཁན་པོ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས། དགོ་འདུན་ལས་བསྟན་པར་ཆོག་གས་པར་
 གསོལ་ཏེ། ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་ཡང་། གསོལ་གདབ་ལ་སྟེག་དགོས་ལ་དེ་ལྷ་ན་གསོལ་གདབ་མིང་

པའི་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པ་རྣམས་ལ། གསོལ་དེ་ཞེས་པའི་སྤྲུག་སྟོན་ལ་སྟེག་པ་མེད་པར་འ
 གྱུར་རོ། །མདོ་ཅུ་བ་ལས་ཀྱང་། གསོལ་བ་ནི་བསྐྱོག་པ་འདྲའོ། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བར་
 ཡང་། གསོལ་བ་ནི་བསྐྱོག་པའི་ཐབས་ཙམ་ཡིན་གྱི་བསྐྱོག་ཚུལ་དངོས་མ་ཡིན་པར་བཤད་པས་
 ཀྱང་གསོལ་བ་ལས་མ་ཡིན་པར་གྱུ་བོ། །ཞེས་སྟོན་འདུལ་བ་རྣམས་གསུངས་སོ། །ཡང་ན།
 གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ཆོན། གསོལ་བ་ཉིད་ལ་ལས་སུ་བཤད་པ་དང་། གསོལ་བ་བརྗོད་པ་
 དང་བཅས་པའི་ཆོ། བརྗོད་པ་ཁོ་ན་ལས་སུ་བཤད་པའི་བྱེད་པར་བྱེད་དགོས་པ་འདྲའོ། །གཉིས་
 པ་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཞེ་བདུན་གྱི་རྒྱ་ཤར་སྤོངས་བཟུང་བ་ནི། གནས་དང་ཞེས་པས་ལས་
 གཅིག་བསྟན་ཏེ་གསོ་སྦྱང་གི་གནས་ལ་སློ་མཐུན་བྱ་བའི་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་སོ། །འདིར་
 མཁྱེན་རབ་དབང་ལྷག་ལུ་སྟོན་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག །འདིས་མཆོན་ནས་བསྟན་ཚེ་གསོལ་གྱི་གནས་
 ལ་སོགས་པ་ལ་སློ་མཐུན་གྱི་ཆོ་ག་སྦྱར་ནས་ལག་ལེན་དུ་མཛད་པ་ནི། འཐད་པར་མ་མཐོང་སྟེ།
 ལུང་བཞི་དང་། མདོ་ཅུ་བ་དང་། ལས་བརྒྱ་ཅུ་གསུམ་ཅུར་ལས། བསྟན་ཚེ་གསོལ་གྱི་སྐབས་སུ་
 གནས་ལ་སློ་མཐུན་བཤད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གསོ་སྦྱང་མ་གཏོགས་པའི་ལས་གང་ལ་ཡང་
 གནས་ཀྱི་སློ་མཐུན་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་མདོ་ཅུ་བར། ལས་གཞན་གྱི་གནས་ཀྱང་དེ་ཡིན་
 བོ། །ཞེས་གསུངས་པས། ལས་གཞན་གྱི་གནས་ལ་སློ་མཐུན་བསྟན་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་
 ཏེ། གཞུང་དེས་ནི། གསོ་སྦྱང་གི་གནས་ལ་སློ་མཐུན་བྱས་པའི་གནས་དེར་ལས་གཞན་བྱེད་དུ་
 མི་རུང་ངམ་སྟུམ་པའི་དོགས་པ་བཀག་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་བར། གསོ་སྦྱང་གི་
 གནས་ཞེས་སྟོས་པས་དགག་དབྱེ་ལ་སོགས་པའི་ལས་གཞན་ནི་དེར་མི་བྱའོ་སྟུམ་དུ་དོགས་པ་
 བསལ་བའི་ཕྱིར་ལས་གཞན་གྱི་གནས་ཀྱང་དེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟུམ་ཏེ་གསོ་སྦྱང་གི་གཞི་ལས་དེ་
 བཅས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་གསོ་སྦྱང་མ་གཏོགས་
 པའི་ལས་གཞན་གྱི་གནས་ཀྱི་སློ་མཐུན་བྱེད་དགོས་པར་སྟོན་པའི་གཞུང་དང་། སྤྲུག་སྟོན་རྟེན་
 ན་ཕྱིན་ཆད་སློ་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་སྟོན་དགོས་པས་སོ། །འདིར་འབྲི་གུང་འདུལ་འཛིན་གྱི་ཞལ་
 རྩ་ནས། རྩར་གནས་ལ་སློ་མཐུན་བྱས་པ་ཞིག་པའམ་མ་བྱས་པ་ཡིན་ན་ལྟར་བ་ཐུན་མོང་བ་བྱིན་
 གྱིས་སློབ་པའི་ལས་མ་གཏོགས་པ་ལས་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་གནས་ལ་སློ་མཐུན་དེས་པར་དགོས་

མཐའ་མི་གཅིག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། ལས་བརྒྱུ་ཅུ་གཅིག་པ་དང་།
 རྒྱ་འཆར་འགྲེལ་པ་གཉིས་ཀ་ལས། ཅུ་བར། གནས་དང་མཆོམས་ནི་གསུམ་པོ་དང་། །ཞེས་
 དང་། འགྲེལ་བར། དགྲིལ་ལའོར་བའི་མཆོམས་དང་། མཆོམས་ཆེན་པོ་དང་། མཆོམས་སྤུ་
 རྒྱུང་དག་གསོལ་བ་དང་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་བཅད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འགྲུར་
 མ་དག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་དང་འགྲེལ་བར་མཆོམས་གསུམ་ཀ་ཐ་དད་དུ་བགྲང་རྒྱུ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་དང་། ལས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་ཉམས་པར་ཐལ་བའི་ཉེས་པས་ཀྱང་མི་གཞོད་དེ། རྒྱ་ཆར་
 འགྲེལ་བ་མཆོམས་ནི་གསུམ་པོ་དང་། ཞེས་བྱ་བས་ཀྱང་ལས་གཅིག་བསྟན་ནོ། །ཞེས་བཤད་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར། གཉིས་པོ་དང་ཞེས་སྟོན་ནས། དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་བགྲང་བ་
 ཡིན་ན། ལས་བརྒྱུ་ཅུ་གཉིས་སྤུ་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་སོན་གནས་སོ། །མདོར་ན། མཆོམས་སྤུ་
 རྒྱུང་ཡིན་ན་དགྲིལ་ལའོར་བ་ཡིན་པས་བྱབ་སྟེ། གཞི་འགྲེལ་ལས་མཆོམས་སྤུ་རྒྱུང་ནི་དགྲིལ་
 ལའོར་བ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགྲིལ་ལའོར་བ་ཡིན་ན་མཆོམས་སྤུ་རྒྱུང་ཡིན་པའི་བྱབ་
 པ་མེད་དེ། གཞི་གསལ་བ་གཅིག་གིས་གཞི་གསལ་ཤིང་ཅིག་རྒྱུད་གཅིག་གིས་བསྐྱོར་བའི་ཁང་བ་
 གཅིག་ལའང་དགྲིལ་ལའོར་བ་དུ་མ་རུང་ལ། ཁང་བ་གཅིག་གི་ནང་དུ་མཆོམས་སྤུ་རྒྱུང་བཅད་
 པར་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དགྲིལ་ལའོར་བའི་ཆད་ནི་གནས་གང་དུ་དགོ་སྟོང་བཞི་བཅུའི་གདིང་བ་
 ཤོང་བ་ལ། ལུང་ཁྱབ་ལས་གསུངས་ཤིང་། ལྷགས་ཆོག་ལས་ཀྱང་། མཆོམས་སྤུ་རྒྱུང་བཅད་
 ཅིང་དགྲིལ་ལའོར་བར་སྟོ་མཐུན་པར་བགྱིད་ལགས་ཏེ། ཞེས་ཐ་དད་དུ་གསུངས་སོ། །འོན་
 དགྲིལ་ལའོར་བར་བཅད་པ་ལ་ལས་ལོགས་པ་མ་གསུངས་པས་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། མཆོམས་སྤུ་
 རྒྱུང་མ་ཡིན་པའི་དགྲིལ་ལའོར་བ་ལ་ནི་དགོ་འདུན་རང་རང་ཇི་ལྟར་བཞེད་པའི་ནང་མཆོམས་དེར་
 གསོ་སྟོང་གི་གནས་ལ་སྟོ་མཐུན་བགྱིས་པས་དོན་དེ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ནི་མཆོམས་སྤུ་མ་
 བག་ཡངས་སྤུ་བྱ་མི་དགོས་ཏེ། མཆོམས་པོ་ཆེའི་ནང་དུ་དགོ་སྟོང་གཞན་གྱིས་བཟུང་བ་མ་བཏང་
 བ། དགྲིལ་ལའོར་བར་སྟོ་མཐུན་བྱེད་པར་བཤད་པ་དང་། དགོ་སྟོང་འཐབ་གྲོལ་ཅན་འོངས་པ་
 བ། དགྲིལ་ལའོར་བར་དགག་དབྱེ་བ་སོགས་བཤད་པས་སོ། །མི་འབྲལ་ཞེས་པས་ལས་གཅིག་
 བསྟན་སྟེ། མཆོམས་པོ་ཆེའི་ནང་དུ་ཆོས་གོས་དང་མི་འབྲལ་བའི་གནང་བ་སྦྱིན་པའོ། །སྦྱོས་དང་

ཞེས་པས། དགེ་སློང་སློམ་པ་ལས་མ་འདུས་ཀྱང་མི་མཐུན་པར་མི་འགྱུར་བ་སྦྱིན་པ་དང་།
 དབྱར་གནས་པའི་དགེ་འདུན་ལ་དགག་དབྱེ་བྱེད་པའི་དགེ་སློང་བསྒྲོ་བ་དང་། དབྱར་གྱི་གནས་
 མལ་སྟོབས་པ་ལ་བསྒྲོ་བ་དང་། རུང་ཁང་ལ་སྟོ་མཐུན་པར་བྱ་བ་དང་། སྤྱ་བརྒྱུད་ལ་སྟོ་མཐུན་
 པར་བྱ་བ་དང་། དེ་གཏིང་པའི་དགེ་སློང་བསྒྲོ་བ་དང་། སློང་བ་པོའི་ཞལ་ལྟ་བུ་བསྒྲོ་བ་དང་།
 ལག་གི་སྤྱ་བསྒྲོ་བ་དང་། གནས་ཁང་བསྒྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཞེས་པས་ལས་བཅུ་གཉིས་
 བརྟན་ཏེ། སྟོ་མ་ནི། གནས་ཁང་ཟས་ལ་བསྒྲོ་བ་དང་། །ཐུག་པ་བག་ཆོས་འབྲིམ་པ་དང་། །
 ཐུན་ཆོག་ལ་འབྲིམ་པར་བྱེད་པ་དང་། །སྟོང་སྟུང་འགྱུར་དང་གོས་དང་ནི། །དབྱར་གྱི་རས་ཆེན་
 སྟེང་དང་འགྱེད། །མངག་གཞུག་པ་དང་མཛེས་འཆོས་སོ། །ཞེས་པའི་བསྒྲོ་ལས་བཅུ་གཉིས་དང་།
 དགེ་འདུན་ལ་ཚུད་པ་བྱུང་བ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུ་བོ་བསྒྲོ་བ་དང་། དེས་ཞི་བར་མ་རྩམ་ན་
 གསལ་བར་བསྒྲོ་བ་དང་། དེས་ཞི་བར་མ་རྩམ་ན་གསལ་བའི་ཡང་གསལ་བ་བསྒྲོ་བ་དང་།
 གཉིས་ཡོད་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་བགྱང་། དེ་དག་གིས་ཞི་བར་མ་རྩམ་ན་ཚུད་པ་སྟེང་བ་བསྒྲོ་བ་དང་།
 ཚུད་པ་བྱུང་བའི་ཆེ་ཆུང་གི་འབྲིམ་པའི་གང་ཟག་བསྒྲོ་བ་དང་ཁང་པ་དང་ཁང་ཆེན་གྱི་བརྟན་པ་
 སྦྱིན་པའི་ལས་གཉིས་དང་། དགེ་སློང་གི་བྱིམ་སུན་འབྲིན་པ་ལ་དགེ་སློང་གི་ཆོས་མ་ཡིན་པར་
 རྣམ་པ་མང་པོ་སྟེང་བའི་གང་ཟག་བསྒྲོ་བ་དང་། ཆུན་པོ་དང་ནད་པ་ལ་སྤྲུམ་སྦྱར་དང་མི་འབྲལ་
 པའི་གནང་བ་སྦྱིན་པ་དང་། སྟན་གྱི་གནང་བ་སྦྱིན་པ་དང་། ལྷུང་བཟེད་འབྲེལ་མེད་བྲིམ་པའི་
 གང་ཟག་བསྒྲོ་བ་དང་། སྟེ་བོ་པལ་པོ་ཆེ་མ་དད་པར་གྱུར་པའི་དགེ་སློང་དང་། དགེ་སློང་མ་བྲིམ་
 རྣམས་སུ་སོ་སོར་གོ་བར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་བསྒྲོ་བ་དང་། དགེ་སློང་མའི་སྟོན་པ་བསྒྲོ་བ་དང་།
 བགས་སྦྱུལ་བའི་སྟོན་པར་བསྒྲོ་བ་དང་། དགེ་སློང་གནས་དབྱུང་ལ་དགེ་སློང་མས་ཐུག་མི་བྱ་བའི་
 སྟོན་པ་སྦྱིན་པ་དང་། དགེ་སློང་མ་ལའོར་སྟུང་རྩམ་པ་ལ་ལའོར་དང་ལའོར་མང་པོ་འཛོག་པའི་
 གནང་བ་སྦྱིན་པ་དང་། དགེ་སློང་ཆུན་པོ་དང་། བད་པ་ལ་ལའོར་བའི་གནང་བ་སྦྱིན་པ་དང་།
 ཆུན་པོ་དང་ནད་པ་ལ་བྱ་བའི་གནང་བ་སྦྱིན་པ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་པ་
 གཅིག་ཏུ་བྱ་བའི་བྱིར་གྱི་ལས་དང་། དགེ་སློང་མའི་བསྒྲུབ་པའི་སྟོན་པ་སྦྱིན་པ་དང་། ཆོངས་
 སྟེང་ཉེར་གནས་ཀྱི་སྟོན་པ་སྦྱིན་པ་དང་། དགེ་སློང་མ་འགའ་ཞིག་ལ་བྱུང་བ་ལྟན་ཅིག་ཉལ་བའི་

གནང་བ་བྱིན་པ་དང་། མུ་གེ་བྱུང་བའི་ཆེ་དགེ་སྤྲོད་མ་ཉེ་དུ་རྒྱམས་དང་ལྷན་ཅིག་འབྲེལ་བའི་
 གནང་བ་བྱིན་པ་དང་། དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྤངས་པའི་ཆེ། དེ་དགེ་འདུན་གྱི་ཆེད་དུ་ཞག་
 བཞི་བཅུ་མཆམས་གྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བའི་གནང་བ་བྱིན་པ་རྒྱམས་སོ། །གསུམ་པ་གསོལ་བ་དང་
 བཞིའི་ལས་སུ་མ་ཅུ་ནི། དགེ་སྤྲོད་དང་དགེ་སྤྲོད་མ་བསྟེན་པ་རྫོགས་པར་བྱ་བ་དང་། མུ་སྟེགས་
 ཅན་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་འདོད་པ་ལ་རྒྱ་བ་བཞིའི་བར་དུ་མཁན་པོས་སྐུར་བའི་གོས་ཀྱིས་གནང་བ་
 བྱིན་པ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་བ་དང་མཆམས་པོ་ཆེ་དང་མཆམས་སུ་ཆུང་དགོལ་བའི་ལས་གསུམ་
 གཅིག་ཏུ་བབྱང་བ་དང་། གནས་ནས་སྐུང་བ་བཟོད་པའི་ལས་བྱས་པ་ལ་མཐུན་པ་སྦྱིན་པ་དང་།
 མཐུན་པ་ཐོབ་པ་ལ་མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱོང་སྦྱིན་པ་དང་། བདུན་པོ་དང་ཞེས་པས་ལས་གཉིས་
 བསྟན་ཏེ། ཉན་ཏུར་གྱི་ལས་བདུན་པོ་བྱ་བའི་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་དང་། གནས་དབྱུང་
 གསུམ་པོ་ལ་བཟོད་པ་བྱ་བའི་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་དང་གཉིས་སོ། །འདིར་ཉན་ཏུར་བདུན་
 བི། བསྟེགས་སྤྲད་བསྤྲད་དང་། ཕྱིར་འབྱེད་བཞི་དང་། མ་མཐོང་གནས་དབྱུང་དང་། ཕྱིར་མི་
 འཆོས་གནས་དབྱུང་། སྟེགས་ལྷ་མི་གཏོང་བ་གནས་ནས་དབྱུང་བ་སྟེགས་པོ་གཅིག་ཏུ་བབྱང་བ་
 དང་། གསོ་སྦྱོང་བཞག་པའི་ཉན་ཏུར་དང་། དགག་དབྱེ་བཞག་པའི་ཉན་ཏུར་རྒྱམས་སོ། །
 བརྒྱད་དང་ཞེས་པ་ལས་བརྒྱད་བསྟན་ཏེ། སྦྱོ་བ་དང་། མགུ་བ་དང་། གཞི་ནས་སྦྱོ་བ་དང་།
 གཞི་ནས་མགུ་བ་དང་། ཡང་གཞི་ནས་བསྐྱངས་པའི་སྦྱོ་བ་དང་། མགུ་བ་དང་། དགེ་འདུན་
 ལྷག་མ་ལས་དབྱུང་བ་དང་། སྤྲ་བརྒྱད་དབྱུང་བའི་ལས་རྒྱམས་སོ། །དྲན་པས་འདུལ་བར་འོས་པ་
 ལ་དྲན་པས་འདུལ་བ་སྦྱིན་པ་དང་། མ་སྦྱོས་པས་འདུལ་བར་འོས་པ་ལ་མ་སྦྱོས་པས་འདུལ་བ་
 སྦྱིན་པ་དང་། དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཆོལ་དུ་གཞུག་པར་འོས་པ་ལ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཆོལ་དུ་གཞུག་པ་སྦྱིན་
 པ་དང་། བསྟོ་བར་བྱ་བ་རྒྱམས་དང་ནི། །ཞེས་པས་དགེ་ཚུལ་བསྟོལ་བ་དང་བཅས་པ་ལས་བཅུ་
 གཅིག་བསྟན་ཏེ། བསྟོ་བ་ལས་གྱུར་པ་བཅུ་དང་། དགེ་ཚུལ་བསྟོལ་བ་དང་བཅུ་གཅིག་གོ། །
 ཡམ་པ་འཆབ་མེད་དག་བྱེད་དུ་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་རྒྱམས་སོ། །

གཉིས་པ་སྟོམ་གཉིས་པས་བསྟན་པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱུད་གྲངས་ངོས་བཟུང་བ་ནི། དང་པོ་དྲི་
 ལན་གཉིས་ཏེ། དྲི་བ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གསང་སྟེ་སྟོན་པས་སྟོགས་ཏུ་བར་ཆད་དྲི་བ།

ལས་བྱེད་པས་ནང་དུ་བྱི་བ་དང་། བསྐྱོ་བའི་ལས་སྐྱུལ་ཅུ་མོ་ལྷ་ལ་སྒྲོ་བ་བྱི་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་
གསང་སྟོ་སྟོན་པར་སྒྲོ་འཇམ་ཞེས་པ་ལྷ་བྱེད་དང་། དགེ་འདུན་གསོ་སྒྲོང་མཛད་པ་ལ་འདུན་པ་འབུལ་
ལམ་ཞེས་བྱི་བ་ལྷ་བྱེད། །གཉིས་པ་ལན་ནི། བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་ཆེ་ལྷུང་བཟེད་མི་རུང་ངམ་ཞེས་
བྱིས་པའི་ཆེ་ལྷུང་བཟེད་བཟང་ངོ་ཞེས་ལན་གདབ་པ་དང་། སྒྲོ་བ་བྱིས་པའི་ཆེ་སྒྲོ་ལགས་ཞེས་ལན་
གདབ་པ་ལྷ་བྱེད། །གཉིས་པ་ལྷུས་ལན་ནི་དགེ་འདུན་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་ལྷ་བ་དང་། གསང་
སྟོན་གྱིས་ནང་དུ་འོང་བ་ལྷ་བ་དང་། དེའི་ལན་དུ་གལ་ཏེ་ཡོངས་སུ་དག་ནའོ་ཞེས་བཟྃ་དཔ་ལྷ་
བྱེད། །གསུམ་པ་གསོལ་བ་གདབ་པ་ནི། བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་མ་ཁན་པོ་ཉིད་དུ་བྱུགས་
པས་ལས་བྱེད་པ་དང་གསང་སྟོན་ཏེ་སྟོན་པ་དང་ཁ་བསྐྱོང་བར་འོས་པའི་ཁ་བསྐྱོང་གི་དགེ་སྒྲོང་ལ་
གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་། སྒྲིན་པའི་ལས་ཐམས་ཅད་ལ་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་གདབ་
པ་དང་། གནས་བརྟན་ལ་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་འདོན་པར་གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་། དགེ་
འདུན་ལ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་བདག་པོ་དང་ལྷའི་ཕྱིར་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་རེ་བཟུག་པར་གསོལ་བ་
གདབ་པ་དང་། སྒྲིན་བདག་གིས་གདུགས་ཆོད་ལ་སྒྲུན་འདྲན་པར་གསོལ་བ་གདབ་པ་ལྷ་བྱེད། །
བཞི་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ནི། བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་ཆེ་ཆོས་གོས་གསུམ་དང་། དེའི་རྒྱ་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབ་པ་དང་། ལྷུང་བཟེད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་། རུང་ཁང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་དང་།
དགེ་འདུན་གྱི་ཆེད་དུ་དུས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་དང་། གསོ་སྒྲོང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་དང་། དགག་
དབྱེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ལྷ་བྱེད། །ལྷ་བ་བཟྃ་དཔ་པའི་ལས་ནི། བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་ཆེ་གི་བཟྃ་
བཟྃ་དཔ་དང་། གདམས་ངག་བཟྃ་དཔ་དང་། དགེ་འདུན་ལ་གསོ་སྒྲོང་དང་སྒྲོ་བའི་འདས་འབྱུང་
འགྱུར་གྱི་ཉི་མ་བཟྃ་དཔ་དང་། འདུན་པ་དང་ཡོངས་དག་བཟྃ་དཔ་དང་། དབྱར་གནས་པར་མི་
རྒྱས་པས་གནས་མལ་མི་གཞོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བྱིས་དུ་བྱ་བ་བཟྃ་དཔ་དང་སྐབས་མི་འབྱེད་པ་ལ་
བཟྃ་དཔ་བཅས་ཀྱིས་བཟྃ་དཔ་དང་། སྐབས་བྱེ་ནས་མི་སྟེན་པ་ལ་ལུས་བཅས་ཀྱིས་བཟྃ་དཔ་དང་།
ལྷ་བ་དགེ་འདུན་ལ་བཟྃ་དཔ་ལོགས་པ་ལྷ་བྱེད། །དུག་པ་བཞམས་ཏེ་བསྐྱོ་བ་ནི། བསྐྱོ་གྱུར་གྱི་
ལས་ཐམས་ཅད་དང་། གནས་དབྱུང་ནན་རྟུར་སོགས་ལ་བསྐྱབ་བྱ་དེ་ལ་སྟོན་དུ་དགེ་འདུན་གྱིས་
བསྐྱོས་པའི་གང་ཟག་གིས་བཞམས་བསྐྱོ་བྱེད་པའོ། །འདུན་པ་འབུལ་ལེན་ནི། ལས་བྱེད་པའི་

ཆོ་འདུན་པ་འབུལ་བ་དང་། ལེན་པ་དང་། གསོ་སྤྱོད་གི་ཆོ་ཡོངས་དག་འབུལ་བ་དང་ལེན་པ་
 དང་། དགག་དབྱེའི་ཆོ་དགག་དབྱེ་འབུལ་བ་དང་ལེན་པ་དང་། ཚུད་པ་སྐྱེད་པའི་དགོ་སྤྱོད་གིས་
 གནས་བརྟན་དང་བཅས་སོ་སོར་ཐར་པ་དང་། བཅས་པའི་དགོ་འདུན་ལ་འབུལ་བ་དང་། རྩེ་
 སྤྱོད་འཛིན་པ་ལ་འབུལ་བ་དང་། གནས་བརྟན་མཐུ་ལྷན་ལ་འབུལ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །
 བརྒྱད་པ་མཐོལ་བཤགས་ལ། བསྒྲོ་བ་ལས་གྱུར་པའི་ལྷུང་བ་རྣམས་ལ་ལས་གྲུལ་དེ་ཉིད་དུ་སྟོན་
 ལ་འདུག་བཞིན་དུ་བདག་ལ་བསྒྲོ་བ་ལས་གྱུར་པའི་ལྷུང་བ་འདི་བྱུང་ངོ་ཞེས་མཐོལ་བ་དང་། བས་
 པའི་སྒྲོམ་པོ་ལྷུ་བ་དུག་ཡན་ཆད་ལ་བཤགས་པ་དང་། ཡང་བ་བཞི་ཡན་ཆད་ལ་བཤགས་པ་དང་།
 ལྷག་པའི་སྒྲོམ་པོ་ལྷུ་བ་ལྷ་ཡན་ཆད་ལ་བཤགས་པ་དང་། དགོ་འདུན་མཐའ་དག་དང་འབྲེལ་བའི་
 ཉེས་པ་ཅུ་བཀྲམ་པ་ལྟ་བུས་ཕྱིར་བཅོས་པ་ལ་གཅིག་གིས་དུ་མའི་ཉེས་པ་མཐོལ་ཞིང་བཤགས་པ་
 ལ་སོགས་པའོ། །དགུ་པ་དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྤངས་པའི་ཆོ་ག་ནི། དགོ་སྤྱོད་གི་མདུན་དུ་
 ལན་གསུམ་དུ་བསྐྱས་པའོ། །བཅུ་པ་དགག་དབྱེ་ནི། བཞིའི་དགག་དབྱེ་ཆོགས་ཀྱི་དགག་དབྱེ་
 སྦྱིར་བཏང་བ་དང་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བའི་དགག་དབྱེའོ། །བཅུ་གཅིག་པ་གསོ་སྤྱོད་ལ།
 གསོལ་བའི་ལས་ནི་ལས་དངོས་ཡིན་ཞིང་། ལས་བརྒྱ་ཅུ་གཅིག་དུ་འདུས་ལ། ལས་དངོས་མ་
 ཡིན་པ་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་འདོན་པ་ལྟ་དང་། མདོར་བསྐྱས་པའི་གསོ་སྤྱོད་། སེམས་བསྐྱས་
 པའི་གསོ་སྤྱོད་ངོ་། །བཅུ་གཉིས་པ་གོ་བར་བྱ་བ་ལ། དགོ་ཚུལ་སྤྲིག་ལྟ་མི་གཏོང་བ་བསྐྱོག་པའི་
 ཕྱིར་བསྒྲོ་བའི་ལས་བྱེད་པ་ནི། བྱེད་ལ་གསོལ་བའི་ལས་བྱས་སོ་ལྟ་བ་འདི་ཐོང་ཤིག་ཅེས་སོགས་
 གོ་བར་བྱ་བ་དང་། བྱིམ་པ་ལ་ལྷུང་བཟེད་ཁ་སྐྱབ་པ་གོ་བར་བྱ་བ་དང་། རྟེན་པ་བགོད་པ་ན།
 དེང་རྟེན་པ་བགོད་པར་འགྱུར་གྱི་བྱེད་ཅག་གིས་ཆོགས་པ་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གོ་བར་བྱ་བ་
 དང་། དགོ་སྤྱོད་དང་དགོ་སྤྱོད་མ་སྤྲིག་ཅན་བྱིམ་རྣམས་སུ་སོ་སོར་གོ་བར་བྱ་བ་དང་། སྤྱ་བརྒྱུད་
 འདིངས་བར་འགྱུར་གྱི་ཆོས་གོས་རྣམས་ལྷུང་ཤིག་ཅེས་གོ་བར་བྱ་བ་དང་། སྤྱ་བརྒྱུད་བཏིང་ངོ་
 ཞེས་གོ་བར་བྱ་བ་དང་། བདག་སྤྱ་བརྒྱུད་འབྱིན་གྱི་བྱེད་ཅག་རང་རང་གིས་ཆོས་གོས་རྣམས་བྱིན་
 གྱིས་སྒྲོབས་ཤིག་ཅེས་གོ་བར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །བཅུ་གསུམ་པ་སྤྱ་བརྒྱུད་གདིང་བ་ནི།
 བསྒྲོས་པའི་ཆོ་ག་ལན་གསུམ་བརྗོད་པའོ། །བཅུ་བཞི་པ་སྤྲིག་སྤྲིག་པ་དང་། གཟེངས་བསྟོད་པ་ནི།

ཚོད་དུ་རུང་བ་དང་། ཞག་བདུན་པ་དང་འཚོ་བཅང་གི་དབྱེ་བས་གསུམ་དང་། རུང་ཁང་བྱིན་
 གྱིས་བརྒྱབ་པ་ལ། དང་པོ་སོ་ལག་འདྲེན་པའི་དུས་ལག་གི་སྒྲས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་དང་། བྱིས་
 ལས་གསར་པ་དང་བཅས་པའི་དུས་སུ་དགོ་སྒྲོང་རབ་དུ་མང་པོ་དང་། དགོ་སྒྲོང་མེད་པ་ན། རི་
 སྟེང་བྱིན་པ་དེ་སྟེང་གྱིས་རུང་བའི་ཁང་པ་ཉིད་དུ་བསྒྲག་པའི་ཚིག་ཅིག་ཆར་བརྗོད་པས་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབ་པའོ། །དུས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ལ། བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པར་ཟ་བ་དང་། དུས་མ་ཡིན་པར་
 ཟ་བ་སོགས་ལ་བྱང་གི་རྒྱ་མི་སྟན་དུ་གྲགས་པ་ཡིད་ལ་བྱ་བས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་དང་། སྟོན་པ་
 མཚོད་པ་དང་། དགོ་འདུན་གྱི་ཆེད་དུ་མེ་ལ་རེག་པ་ལ་སོགས་པ་གནང་བའི་དུས་དྲན་པར་བྱེད་
 པའོ། །ཞག་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ལ། དབྱར་ནང་ག་ཞན་དུ་འགྲོ་བའི་གནང་བ་མ་ཐོབ་ན་ཞག་
 བདུན་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབ་པ་དང་། གནང་བ་ཐོབ་པས་ཞག་བཞི་བཅུར་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབ་པའོ། །ལྗང་བ་
 བྱིན་གྱིས་རྒྱོབ་པ་ལ་ལས་གྲུལ་དུ་མ་འདུས་གོང་དུ་དང་། འདུས་ནས་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབ་པ་གཉིས།
 དང་པོ་ལ་ཆད་ལས་སྟོན་དུ་མ་སོང་བ་དང་། བཤགས་ཡུལ་མེད་པ་དང་། མ་ཆད་པ་དང་། ཡིད་
 གཉིས་ཟ་བ་དང་། རེས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་དང་། ལྗང་བའི་བྱིར་ཚུད་པ་གྱུར་པ་རྣམས་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབ་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་ལས་གྲུལ་དུ་འདུས་ནས་བཤགས་པར་བྱར་མི་རུང་བས། ལས་གྲུལ་
 དུ་ལྗང་བ་ཤེས་ཤིང་དྲན་པ་དང་། ཡིད་གཉིས་ཟ་བ་དང་། རེས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་དང་། ཚུད་
 པར་གྱུར་པ་རྣམས་ལས་བྱེད་པ་ལས་ག་ཞན་པས་དུང་ན་མོ་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་དང་། ལས་
 བྱེད་པས་སེམས་བྱིས་བརྒྱབ་པ་རྣམས་སོ། །དུག་པ་བརྗོད་པའི་ལས་ལ། དགོ་ཚུལ་ལ་མའི་གིབ་
 ཚོད་བརྗོད་པ་དང་། སྟན་ཞག་བདུན་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱབས་པའི་ཉི་མ་འདས་སོ་ཅོག་བརྗོད་པ་
 དང་། ཆོས་གངས་བརྗོད་པ་དང་། གདུགས་ཚོད་ཀྱི་དུས་བརྗོད་པ་དང་། གནས་ངན་ལེན་
 བརྗོད་པ་དང་། དགག་དབྱེ་འབྱུང་བ་སྟོད་ཡུལ་དུ་བརྗོད་པ་དང་། ཆུན་པའི་མཐར་སམ་བྲ་བ་ཐ་
 ཞེས་བརྗོད་པ་ལ་སོགས་པའོ། །བདུན་པ་བསྒྲོ་བ་ལ་བཞུགས་ཏེ་བསྒྲོ་བ་དང་། སྟོམས་པར་
 བྲིམས་ཤིག་ཅེས་བསྒྲོ་བ་དང་། ཁོ་བོ་མ་འོངས་པའི་དབང་གིས་བྲིམ་པ་ཡོལ་བར་མ་བྱ་ཞིག་ཅེས་
 བསྒྲོ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །བརྒྱད་པ་འབུལ་པ་ལ་བསྒྲབ་པ་འབུལ་བ་དང་། གསོ་སྦྱང་ལ་དགོ་
 ཚུལ་ལ་མས་ཡོངས་སུ་དག་པ་འབུལ་བ་དང་། དེ་ལེན་པ་ལ་སོགས་པའོ། །དགུ་པ་མཐོལ་

བཤགས་ལ་མཐོལ་བ་སྒྲོན་དུ་སོང་བའི་བཤགས་པ་དང་། མཐོལ་བཤགས་དུས་གཅིག་པ་དང་།
 ཆད་ལས་སྒྲོན་དུ་སོང་བ་དང་མ་སོང་བའི་བཤགས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །བཙུ་བ་དབྱར་གནས་
 ཁས་བྱང་བ་ནི་ཆོགས་སུ་མ་ཆང་བ་དབྱར་གནས་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ་སོགས་པའོ། །བཙུ་གཅིག་
 པ་བཟོད་གསོལ་ནི་གོ་བར་ཟད་དོ། །བཙུ་གཉིས་པར་གོ་བར་བྱ་བ་ནི། གཞན་གྱི་དོན་དུ་སྐལ་
 བ་ཅོད་པ་པ་རོལ་ལ་གོ་བར་བྱ་བ་དང་། དགེ་སློང་ཕྱག་དོག་ཅན་ལ་འདི་དག་ནི་བསྟན་པ་འཛིན་
 པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གོ་བར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །བཙུ་གསུམ་པ། གདོན་པ་ནི། རྒྱན་བཤགས་
 གསུམ་པ་གདོན་པ་དང་། གཙུག་ལག་གི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གདོན་པའོ། །འདི་དག་ལ་གང་
 ཟག་རྒྱང་བའི་ལས་ཞེས་བྱ་སྟེ། གང་ཟག་གཅིག་ལུས་འབྱུང་བའི་འདུལ་བར་གཏོགས་པའི་ལས་
 གང་ཞེས། རྒྱ་དགེ་འདུན་ལ་རག་ལས་པ་ཡང་མ་ཡིན། འབྲས་བུ་དགེ་འདུན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་
 ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཤད་མ་ཐག་པ་འདི་དག་གང་རུང་གི་མིང་ཅན་ཡང་ཡིན་ལ་དགེ་འདུན་
 དང་འབྲེལ་བའི་ལས་ཀྱང་ཡིན་པ་འགའ་ཞེས་ཡོད་པ་ནི་སྤར་སྐབས་དེར་བཤད་ཟིན་པས་སོ་སོར་
 བྱེད་གོས་སོ། །

གཉིས་པ་ལས་རི་ལྟར་འཆགས་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། དགེ་འདུན་གྱི་ལས་
 རྒྱས་པར་བཤད་ན་ལས་གཞན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡང་ཞར་ལ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བས།
 འདི་ལ་གསུམ་སྟེ། སྦྱར་བ་དང་། དངོས་གཞི་དང་། རྗེས་ཀྱི་བྱ་བ་དང་གསུམ་སོ། །

དང་པོ་ལ་དགེ་འདུན་བསྐྱེད་པའི་སྦྱར་བ་དང་། འདུ་བ་པོ་དགེ་འདུན་གྱི་རི་ལྟར་བྱ་བའོ། །
 དང་པོ་ལ་གཞི་བརྒྱུད་བ་དང་། དྲིས་པའི་ཆོག་གིས་ལན་གདབ་པ་དང་། རྟན་བཤམ་པ་སོགས་
 བྱའོ། །དེ་ཡང་བསྐྱོས་པའི་ལས་ཡིན་ན་གང་བསྐྱོས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བྱ་ཞིང་། གཞན་ལ་ནི་དགེ་
 བསྐྱོས་ལ་སོགས་པ་གང་ཡང་རུང་བས་སོ། །དང་པོ་གཞིའི་རྒྱ་ནི་ཅན་དན་དང་། ལ་སྦྱ་དང་།
 ཏར་བུ་དང་། རྒྱ་བུ་དང་། སྒྲིང་ཤ་དང་། བེལ་བ་དང་། པ་ལ་ཤ་དང་། རྒྱ་ཏར་དང་།
 ཏ་ལ་དང་། ཀེང་ཤུ་ཀ་དང་། མེད་ན་འོ་སེལ་བྱ་བར་བཤད་ལ། འབྲི་གུང་བས། ལ་ཤོ་
 ཀའམ། འོ་མ་སེའི་སྒྲིང་ལ་བྱའོ་ཞེས་བྲིས་པ་ནི། ལུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེའི་ཡི་གེ་མ་དག་པ་དེ་ཉིད་
 སོར་བཞག་པས་ནོངས་པ་ཡིན་ལ། གཞིའི་མདོ་ལས་བཤད་པ་མེད་དོ། །ཆད་ལ་རབ་རྒྱར་སོར་

བརྒྱ་ཅུ་བརྒྱད། ཐ་མ་ལ་སོར་བརྒྱད་ཅུ་ཅུ་བཞི་ཞེང་སོར་དུག་པ། དཔངས་སུ་སོར་གཉིས་པ།
 ཟུར་བཞིར་སོར་གཉིས་ཀྱི་ཚད་དང་ལྡན་པའོ། །ཅེ་མོ་གཉིས་སྤལ་པའི་མགོ་འདྲ་བ། གཏ་
 གཡོག་ནི་ཤིང་དེ་ཉིད་ལས་བཅད་པ། སོར་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚད་རྒྱུ་པོ་ཅེ་མོ་གཉིས་ནེའུ་ལའི་
 མགོ་འདྲ་བ། ཆང་བཟུང་གི་ཚད་ཀྱང་དེ་དང་མཉམ་པའོ། །འཛིག་པའི་གནས་ནི། གཙུག་ལག་
 ཁང་གི་སྒོ་ཁང་གི་སྟེང་ངམ། གཙུག་ལག་ཁང་དབུས་མའི་སྟེང་དུ་བྱི་ལ་བཞག་ ཆོས་སྐྱ་སྐྱེ་འགག་
 གནས་གསུམ་གྱིས་སྟོང་པ། གདོད་མ་ནས་མ་སྐྱེས་ཤིང་དགོ་པའོ། །ཞེས་པས་རབ་ཏུ་གནས་པ་
 བྱས་ལ། བརྒྱད་བ་པོ་དགོ་སྟོང་ངམ། དགོ་ཚུལ་ལམ་དགོ་བསྟེན་གསོ་སྟོང་ལ་གནས་པས།
 དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བྱག་བྱས་ཏེ་ཤངས་ཚལ་ལན་གསུམ་བྱས་ཏེ་བརྒྱད་དོ། །བརྒྱད་བའི་ཚུལ་
 ནི། ཁང་སྟེང་མཐོན་པོ་ནས། བརྒྱད་བ་རྣམ་པ་ལྔ་ལས། འདིར་ལས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་པས་རྒྱད་
 གཅིག་ཏུ་ཏོག་གསུམ་བྱ་ཞིང་། འདུས་པ་ཆེན་པོའི་ཆེ་གཞི་བརྒྱད་ས་པས་མི་གོ་ན་དུང་བསྒྲིལ་ཏེ་
 འབུད་པར་བྱ་ཞིང་རྩ་བོ་ཆེ་དག་ཀྱང་བརྒྱད་བར་བྱའོ། །འདིར་འབྲི་གྲང་འདུལ་འཛིན། རྒྱད་
 གསུམ་དང་ཏོག་གསུམ་ལ། བརྟེན་ཐེབས་བརྒྱ་ཅུ་བརྒྱད་ཀྱི་གྲངས་ངེས་མཛད་པ་དང་། རྒྱད་རེ་
 ལ་སུམ་ཅུ་ཅུ་དུག་རེའི་གྲངས་ངེས་མཛད་པ་ནི་གྲངས་ཙམ་ལ་ཡང་ལྟུལ་བར་བྱད་དོ། །བརྒྱད་
 བའི་དུས་ནི། གཞིའི་དུས་ཀྱི་མདོ་ལས། དགུན་རྒྱ་ར་བའི་རྒྱ་བྱེད་དང་པོ་ལ་ནི་རྒྱ་ར་བ་བདུན་
 གཞིའི་དུས་ཡིན་ལ། སོར་གྱི་དམན་པའི་རྒྱ་ར་བ་བྱེད་དང་ལྔ་ནི་དུས་མ་ཡིན་ཙོ་ཞེས་པ་ནས།
 དབྱེད་རྒྱ་ར་བའི་རྒྱ་བྱེད་དང་པོའི་བར་དུ་རྒྱ་ར་བ་རེ་རེ་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་ནས་སྟོན་རྒྱ་ར་བའི་རྒྱ་བྱེད་
 གཉིས་པའི་བར་དུ་རྒྱ་ར་བ་རེ་རེ་འབྱིབ། དེ་ནས་རྒྱ་བྱེད་རེ་ལ་འཕེལ་བ་དུས་སུ་བཤད་དོ། །
 ཚུལ་བཞིན་དུ་བརྒྱད་ས་པའི་ཡན་ཡོན་དང་། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་བརྒྱད་ས་པའི་ཉེས་དམིགས་
 ཀྱང་མདོ་ལས་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །མདོར་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ནི་གཞིའི་
 གཞུགས་སུ་བཞུགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས་དེ་ལ་ཤིན་ཏུ་གྲུས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་འདུ་བ་པོ་དགོ་འདུན་གྱིས་ངི་ལྟར་བྱ་བ་ལ་སྒྱུར་བ་དང་དངོས་གཞི་གཉིས། དང་
 པོ་ལ། རང་གཞན་གྱི་ལྟར་བ་བྱིར་བཅོས་པ། མི་མཐུན་པ་སྤང་བ། མཐུན་པ་བསྐྱབ་པའི་ཆོག་
 དང་གསུམ་སོ། །དང་པོ་ནི། གང་དུ་འདུ་བར་འགྱུར་བའི་གནས་ཀྱི་ལས་གྲལ་དུ་མ་འདུས་པའི་

གོང་དུ། རང་གི་རྒྱུད་ལ་ལེགས་པར་བརྟགས་ཏེ་བསྐྱམ་བྱར་ཤེས་པ་རྣམས་བསྐྱམས། བཤགས་
 བར་རྩས་པ་རྣམས་བཤགས། བཤགས་པར་མི་རྩས་པ་རྣམས་སྟོ་མགུ་དང་། སྤང་བྲལ་དང་།
 ཁབ་རལ་བཅག་པ་ལ་སོགས་པ་ཆད་ལས་སྟོན་དུ་མ་སོང་བ་དང་། བཤགས་ཡུལ་གྱི་གྲངས་ངེས་
 བཤད་པ་རྣམས་མ་ཆང་བ་དང་། ཡུལ་གཏན་མེད་པ་དང་། ལྷུང་བ་ལ་ཡིད་གཉིས་སུ་གྱུར་བ་
 དང་། ལྷུང་བ་གཅིག་བྱུང་བར་ངེས་ཀྱང་དེ་ལྷུང་བ་སྡེ་ལྷུང་ལས་གང་ཡིན་ངེས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་
 དང་། ལྷུང་བ་བྱུང་མ་བྱུང་རྩྱུང་བར་གྱུར་བ་ན་དེ་རྣམས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་ལས་གྲུལ་དུ་འདུ་
 བར་བྱའོ། །ལས་གྲུལ་དུ་འདུས་ནས་ལྷུང་བ་བྱུན་ནམ་ཡིད་གཉིས་ཟ་ན། ལས་མཁན་མ་ཡིན་
 བའི་དུང་ན་མོ་ལ་སྤྲགས་ལན་གཅིག་གིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ། དེས་སེམས་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་
 བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་མི་མཐུན་པ་སྤང་བ་ནི། ལས་གྲུལ་དུ་མ་འདུས་པའི་དགོ་སྟོང་གཞན་ཡོད་
 ན། འདུན་པ་སྤང་བ་དང་། མཚམས་ནང་དེ་ན་ཡོད་ཅིང་། འདུན་པ་སྤང་བའི་གོ་སྐབས་མེད་ན་
 དཀྱིལ་འཁོར་བར་སོགས་ལ་ལས་བྱའོ། །གཉིས་པ་མཐུན་པ་སྤྱབ་པ་ལ་ཚོགས་པ་མཐུན་པར་
 བསྤྱབ་པ་དང་། གནས་ལ་མཐུན་པ་སྤྱབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དགོ་སྟོང་ནད་ཆབས་ཆེན་པོས་
 འདུ་བར་མི་རྩས་ན་འདུན་པ་སྤངས་ལ་བརྟོན། དེས་འབུལ་མི་རྩས་ན་བྱིས་བཏེག་སྟེ་སྤང་བ་འཇམ།
 ཡང་ན་དགོ་སྟོང་དའི་ཐད་དུ་འགོ། དགོ་སྟོང་རྣམ་དག་སྟོས་ནས་ངེས་འདུས་ངེས་མི་འདུ་བ་ལ་
 སྟོས་པའི་གནད་བསྐྱེན། མཚམས་ནང་དེ་ན་དགོ་སྟོང་སྟོ་བྱར་དུ་ལྷགས་པ་ཡོད་པར་དོགས་ན་
 བསམ་པ་ཐག་པ་ན་བཅུལ། ཐམས་ཅད་བསྟུ་བར་མ་རྩས་ན་དཀྱིལ་འཁོར་བར་སྟོ་མཐུན་པར་
 བྱའོ། །གཉིས་པ་གནས་ལ་སྟོ་མཐུན་ནི། གསོ་སྟོང་མ་གཏོགས་པ་ལས་གཞན་ལ་མ་བཤད་པས་
 མ་བྱས་ཀྱང་ལས་མ་ཆགས་པའི་ཉེས་པ་མེད་ལ། གསོ་སྟོང་གི་གནས་ལ་སྟོ་མཐུན་མ་བྱས་པའི་
 སར་བྱས་ཀྱང་འགལ་བ་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འདིར་འབྲི་གྲང་བ། ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོན་དུ་
 འགོ་བ་ལྷུང་བ་སྤྱན་མོང་བ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་དང་། གནས་ལ་སྟོ་མཐུན་བྱ་བ་གཉིས་སོ། །
 ཞེས་གསུངས་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། ལྷུང་བ་སྤྱན་མོང་བ་མེད་པའི་དགོ་སྟོང་མི་སྤྱིད་པར་ཐལ་བའི་
 བྱིར། ལྷུང་བ་མེད་ཀྱང་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་དགོས་ན་ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ་བའི་བྱིར་དང་། གང་ཟག་
 གི་ལས་རྣམས་ལ་དེ་མི་དགོས་པའི་བྱིར་དང་། ལས་དེའི་སྟོ་རྩལ་དུ་ཡང་དེ་ཉིད་དགོས་པར་ཐལ་

བའི་ཕྱིར་དང་། དང་པོ་གསོ་སྦྱང་གི་གནས་ལ་སློ་མཐུན་བྱས་ལ་མ་ཞིག་བའི་གནས་སུ་ལས་བརྒྱུ་
 ཐམ་པ་གཞན་གང་བྱེད་ཀྱང་གནས་ལ་སློ་མཐུན་དགོས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་འདོད་ན།
 ཇི་སྐད་དུ་ལས་གཞན་གྱི་གནས་དེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་མི་འགལ། གཉིས་པ་དངོས་
 གཞི་ལ། ལས་གང་གིས་བྱེད་པ་བྱེད་པ་པོའི་མཆན་ཉིད། གང་ལ་བྱ་བ་ཡུལ་གྱི་མཆན་ཉིད།
 གང་བྱེད་པ་ལས་གྱི་མཆན་ཉིད་ཇི་ལྟར་བྱས་པ་ལས་འཆགས་པའི་དུས་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ལ། མཛད་པ་པོ་དགེ་འདུན་གྱི་མཆན་ཉིད། བཛྲེད་པ་པོ་ལས་མཁན་གྱི་མཆན་
 ཉིད་དོ། །དང་པོ་ལ། གྲངས་ཆང་བ། མཆན་ཉིད་ཆང་བ་མི་མཐུན་པ་གཉིས་དང་བྲལ་བའོ། །
 དང་པོ་ནི། ཡུལ་དབུས་སུ་སྐྱེས་པ། བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་དགེ་སྦྱང་བརྩུ་ཆང་བ་དང་། མཐའ་
 ལོའི་བརྩེས་པ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་ལྷ་ཆང་བ་དང་། དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་དབྱུང་བ་ལ་དགེ་
 སྦྱང་ཉི་ཤུ་ཆང་བ་དང་། དགག་དབྱེ་ལ་སྦྱིར་བཏང་དུ་ལྷ་ཆང་བ་དགོས་ལ། དེ་ལས་གཞན་བའི་
 དགེ་སྦྱང་གི་དགེ་འདུན་གྱི་ལས་རྒྱམས་ལ་དགེ་སྦྱང་བཞིར་ཆང་བས་ཆོག་ཅིང་། བསྟེན་པར་
 རྫོགས་པ་ལ་ཡང་བཞིས་ཆོག་པའི་དམིགས་བསལ་འོག་ནས་འབྱུང་ངོ། །གང་ཟག་གི་ལས་ལ་ནི།
 ལྷང་བ་བཤགས་པའི་ཡུལ་ལྷ་དང་དུག་ལ་སོགས་པ་དང་། གནས་དེར་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཆང་
 དགོས་པ་སོགས་དང་། དགེ་འདུན་དུ་མ་ལོངས་ཀྱང་ལས་དེ་འབྱུང་བ་ཡོད་པ་ཅི་རིགས་པར་
 ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་མཆན་ཉིད་ཆང་བ་ནི། ཁ་སྐྱོང་བར་འོས་པ་ལ་ཆོས་བརྩུ་གསུམ་དང་
 ལྷན་པ་གཅིག་དགོས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། མི་འདུག་པར་འགྲེང་བ་ནི་ཁ་སྐྱོང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་པ་ནས། འབྲུལ་པ་དང་བཅས་པ་ཡང་ངོ། །ཞེས་པའི་བར་བརྩུ་དང་། མཆོམས་གཞན་ན་
 གནས་པ་ནི་ཡན་ལག་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རྒྱལ་བ་ནི་མི་མཐུན་པར་བྱེད་པ་ཉིད་
 མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། སྦྱོན་པས་བཏོན་པ་ཡང་ངོ་ཞེས་དང་། འདི་ལ་མཆན་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ནི་
 ཡན་ལག་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སུ་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལས་རྒྱམས་ལ་མཆན་མཐུན་ཡན་ལག་དུ་དགོས་
 པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཐ་དད་དུ་གནས་པ་དང་བརྩུ་བཞི་ཆང་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།
 འདི་ལ་སུ་སྦྱོན་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། ཐ་དད་དུ་གནས་པ་ཞེས་པ། འགྲེལ་བར་ཆོས་ཀྱི་ཕྱོགས་
 ཁས་སྒྲངས་པ་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཕྱོགས་པའི་ལས་ཀྱི་ཁ་སྐྱོང་ལ་ཐ་དད་དུ་གནས་པ་མ་

ཡིན་པ་མ་གཏོགས་པའི་བཅུ་གསུམ། ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་པའི་ལས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་ལ། རྟོག་
པའི་ལྟ་བུ་ཅན་མ་གཏོགས་པའི་བཅུ་གསུམ་ཡིན་པས། བཅུ་བཞིའི་ནང་ནས་གཉིས་ལ་བཞག་
ལེན་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་གསུང་ངོ་། །འོན་ཀྱང་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་པ་ལ་ནི། མཚམས་མེད་མ་
བྱས་པ་ཡང་མི་དགོས་པ་འདྲའོ། །མདོར་ན། ལས་གྲུལ་དེར་འདུས་པའི་དགོ་འདུན་རྣམས་ལྟ་བུ་
མཐུན་པ་གཅིག་དགོས་ཏེ། རི་སྐད་དུ་འགྲེལ་བར། འདིས་ནི་ཐམས་ཅད་ལྟ་བུ་མཐུན་པ་ཚུལ་
བྱིན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་འདུས་པ་འཁོད་པ་དག་གིས་གསོ་སྦྱོང་དང་དགག་དབྱེ་དང་གསོལ་བ་
དང་གཉིས་དང་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་བསྐྱས་ཞེས་བཤད་པས་སོ། །
འདིར་ས་གཞན་ན་གནས་པ་ཉེར་ལྟ་ནི། སྒོ་སྦྱོང་གསུམ། མགུ་སྦྱོང་གསུམ། སྒོ་ལྡན་གསུམ།
མགུ་ལྡན་གསུམ། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཆོལ་བ་དང་། མཐུན་པ་སྦྱིན་པ་དང་། བསྐྱབ་པ་སྦྱིན་པ་དང་།
བསྐྱེད་པ་སྦྱོང་། བསྐྱོད་དང་། བྱིར་འགྲེང་བཞི། གནས་སྤྱང་བདུན་ཏེ་ཉེར་ལྟ་འོ། །དམིགས་
བསལ་ནི་བསྐྱོ་བ་ལས་སྤྱང་བ་བྱིར་བཅོས་པ་མ་བྱས་པ་ལས་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསོ་
སྦྱོང་དགག་དབྱེ་ནི་མ་གཏོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས་དགོ་འདུན་དབྱེན་གྱི་མཚམས་མེད་བྱིར་
བཅོས་མ་བྱས་པར་ཡང་གསོ་དགག་གི་ལས་སྦྱོང་བར་རུང་བ་དང་། བྱིར་བཅོས་བྱས་ནས་དགོ་
འདུན་གྱི་ལས་སྦྱོང་བས་ཆོག་པ་གཅིག་གསུངས་པ་འདིའི་དགོངས་པ་བརྟག་པར་བྱའོ། །འབྲུལ་
བ་དང་བཅས་པ་ནི། རི་སྐད་དུ། བསྐྱམས་པར་བྱ་བས་ཀྱང་ཡིན་གྱི་བཤགས་པར་བྱ་བ་འབའ་
ཞིག་གིས་ཡིན་པར་མ་ཟད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འོན་དེ་ལྟ་བུ་དང་མི་ལྡན་པ་མི་རྟོག་དོ་
སྟུང་ན། མིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པས་དག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
གསུངས་པས་སོ། །འདིར་མཁན་ལུང་ར་བ་ན་རེ། ལུང་བ་མི་མཐུན་པ་དུ་མ་འདུས་པ་དག་ལུང་
བ་ཐུན་མོང་བ་བྱིན་གྱིས་སྦྱོབ་པར་བྱེད་པའི་ལས་མི་འཆགས། དེ་མ་ཆགས་ན་བསྐྱེད་རྩོགས་ཀྱི་
ལས་དངོས་གཞི་མི་འཆགས་ཏེ་མ་ཆགས་ན་སྟོམ་པ་མི་སྦྱེ་བས། ཆོ་གའི་གཟུགས་བརྟན་ཅུ་
འབའ་ཞིག་བྱེད་པར་ཟད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། ལུང་དང་། རིགས་པ་དང་། ཁས་
སྤངས་པ་དང་འགལ་བའི་བྱིར་རོ། །དང་པོ་ལ། བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པས་དག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་
རོ་ཞེས་པ་བྱེད་གྱིས་ལུང་བ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པ་ཁོ་ན་ལ་སྦྱར་བས་གིན་ཏུ་འབྲུལ་བའི་བྱིར་ཏེ།

གཞུང་འདིས་ལྷུང་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ཡང་བསྟུས་པའི་བྱིར་དང་། ལྷུང་བ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ལ་གཉིས་ལས། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། ལས་གྲལ་དུ་མ་འདུས་པའི་གོང་རོལ་དུ་ལྷུང་བ་མི་མཐུན་པའི་དགོ་སྤྱོད་གཅིག་གི་དུང་དུ་བྱིན་གྱིས་སློབ་པ་ཡིན་ལ། དེར་མ་དུན་ན་ལས་གྲལ་དུ་འདུས་ནས་ཀྱང་དུང་ན་མོ་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱ་ཞིང་། ལྷུང་བ་ཐུན་མོང་བ་བཤགས་ཡུལ་མེད་པ་རྣམས་ལས་གྲལ་དུ་འདུས་ནས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ལྷུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་ནི། ལྷུང་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སོ་སོ་བ་རྒྱུད་ལ་ལྷན་པའི་ལས་གྲལ་དེར་འདུས་པའི་དགོ་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱིས་ལྷུང་བ་ཐུན་མོང་བ་ཆོས་ཅན། ལས་གྲལ་གཅིག་གི་ལྷུང་བ་ཐུན་མོང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག ། ལྷུང་བ་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་ལྷུང་མཐུན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ན་མི་འཆགས་པའི་ལྷུང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཅི་སྟེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ལ་ཐུན་མོང་གི་བྱིན་བརྒྱབས་མི་འཆགས་པ་ལ་བསམ་ནས་དེ་སྐད་དུ་སྒྲུས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེན། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལ་ཐུན་མོང་གི་བྱིན་སློབ་བྱེད་པར་སྒྲུ་ཞིག་གིས་སྒྲུས། ལྷུང་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་དགོ་སྤྱོད་དེ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་ལྷུང་བ་ཐུན་མོང་བ་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན། ཅིའི་བྱིར་དེ་དག་ལ་བྱིན་བརྒྱབས་མི་འཆགས། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྒྱུད་ལ་ལྷན་པས་གོགས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེན། དེ་ལྟ་ན་ལྷུང་བ་ཐུན་མོང་བ་རྒྱུད་ལ་ལྷན་པས་ཀྱང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བྱིན་གྱིས་སློབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པར་མཚུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། དེ་འདྲ་མེད་པའི་ལས་གྲལ་དེར་འདུས་ཀྱི་དགོ་སྤྱོད་རྣམ་དག་རྣམས་ཆོས་ཅན། བསྟེན་རྫོགས་དངོས་གཞིའི་ལས་མི་འཆགས་པར་ཐལ། ལྷུང་མཐུན་བྱིན་བརྒྱབས་མི་འཆགས་པའི་བྱིར། རྟགས་དང་བྱབ་པ་ཁས་སྤངས། དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མའི་བསལ་བ་ཞུགས་སོ། །གཞན་ཡང་། ལྷུང་མཐུན་བྱིན་གྱིས་སློབ་མི་དགོས་པའི་དགོ་སྤྱོད་རྣམ་དག་གིས་ལྷུང་མཐུན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་ལས་བྱས་ཀྱང་མི་ཆགས་པར་ཐལ་བ་དང་། དགོ་སྤྱོད་ལས་དང་པོ་བ་དག་གིས་དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་དེ་མི་ཆགས་པར་ཐལ་བ་དང་། སྟོན་གྱི་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲུ་བ་མི་སྟེ་བར་ཐལ། ལྷུང་མཐུན་བྱིན་བརྒྱབས་མ་ཆགས་ན་སྒྲུ་བ་མི་སྟེ་པའི་བྱིར། དེར་མ་ཟད་ཀྱི། དགོ་བསྟེན་དང་། དགོ་ཚུལ་གྱི་སྒྲུ་བ་རྣམས་སྟེ་བ་ལ་ཡང་ཐོག་མར་ལྷུང་མཐུན་བྱིན་བརྒྱབས་

དགོས་པར་ཡང་ཉ་ཅང་ཐལ་ལོ། །གསུམ་པ་ཁས་སྒྲངས་པ་དང་འགལ་བ་ནི། བསྟེན་རྫོགས་
 དངོས་གཞིའི་ལས་དངོས་པོ་ལ་མ་ཆགས་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱས་ཆགས་པར་འདྲ་ཤེས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་དེ་
 ཆོས་ཅན། བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་རང་རྒྱུད་ལ་མ་སྟེས་པར་ཐལ། རང་གི་རྒྱ་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་
 ལས་མ་ཆགས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཁས་སྒྲངས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱིད་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་ལས་ཁུ་གཏོར་
 མ་སོགས་དང་། དེ་བས་མ་སོགས་ལའང་དེ་དང་དེའི་སྟོབ་མས་དེ་དང་དེ་ལ་སྒྲིམ་པ་ཡིན་པའི་ཆོ།
 མཁན་པོ་དེ་དང་དེ། བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་ལུན་དུ་ཡིད་ཆེས་ན་སྒྲིམ་པ་སྟེ་བར་གོང་དུ་ཤེས་བྱེད་
 ཀྱི་ལུང་གསལ་པ་དག་གིས་བསྐྱབས་ཟེན་པའི་ཕྱིར། སྒྲིམ་རྒྱུད་མ་དག་པའི་སྟོན་ཅི་ཡང་མི་འབྱུང་
 ཞེས་དྲིས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཁུ་གཏོར་མ་དང་། དེར་བས་མའི་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་རྒྱུད་
 ལ་ལུན་པའི་དགོ་སྟོང་དེ་ཆོས་ཅན། བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་རྒྱུད་ལ་མ་སྟེས་པར་ཐལ། རང་གི་
 རྒྱ་བསྟེན་རྫོགས་དངོས་གཞིའི་ལས་མ་ཆགས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་ཆར་དངོས་འགལ་ལོ། །ཡང་
 བྱིད་ཀྱིས་འདི་སྐད་དུ། བཤགས་ཡུལ་དུ་འོས་པ་མེད་པར་གནས་དེའི་དགོ་སྟོང་ཐམས་ཅད་ལྟང་
 བ་མང་ཉུང་གི་བྱུང་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ན་ལྟང་མཐུན་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་
 བས་དག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ལས་ལ་མི་སྟོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་པ་དེ་ལྟར། མཆོམས་
 རང་གཅིག་ན་པམ་པ་འཆབ་བཅས་དང་ལུན་པའི་དགོ་སྟོང་འབའ་ཞིག་འཁོད་པའི་དུས་ཀྱི་ལྟང་བ་
 མང་ཉུང་གི་བྱུང་པར་མེད་པའི་དགོ་སྟོང་དེ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ལྟང་མཐུན་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པས་
 དག་པར་ཐལ། ལྟང་བ་མང་ཉུང་གི་བྱུང་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཞར་ལ་འོངས་པས་ཆོག་གོ། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལས་ལ་མཆོན་མཐུན་དགོས་པར་བཤད་པ་དེ་
 ཡང་སྟོར་བཏང་བ་ཡིན་ཏེ། ཞུ་བ་ལས། བཅུན་པ་ལས་བགྱིད་པའི་དགོ་སྟོང་ལས་བགྱིད་པ་ན་
 མཆོན་གྱུར་ན་ལས་བགྱིས་པ་ཞེས་བགྱིའམ་ཞུད་པ་ལི་བྱས་པ་ཞེས་བྱའོ། །རི་ལྟར་ལས་བྱེད་པ་
 དེ་བཞིན་དུ་གྲངས་སུ་བགྲང་བས་ཀྱང་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་མི་
 མཐུན་པ་དང་བྲལ་བ་ལ། མི་མཐུན་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། མ་འདྲས་པའི་མི་མཐུན་པ་དང་། ཕྱིར་
 ལོག་གི་མི་མཐུན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རི་སྐད་དུ། དེའི་མཆོམས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཁ་སྟོང་
 བར་འོས་པ་ལུས་སམ་འདུན་པས་དེ་ལ་རྗེས་སུ་མ་ཞུགས་པ་ཉིད་དང་། ཞེས་པའི་བྱུང་པར་བཞི་

པོ་དེའི་སྟེང་དུ་སྒྲིམ་པའི་གནང་བ་སྒྱུན་པ་མ་ཡིན་པ། གཞི་དེ་ན་གནས་པ་དེ་ལ་དེར་ཤེས་པ་ལམ་
 འཕྲིགས་པ། དེ་ལ་མི་མཐུན་པའི་ལས་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ། གསོལ་བ་ཅམ་ཡང་མ་ཐོས་པའོ། །
 དམིགས་བསལ་ནི་མཆོམས་གཅོད་པ་ལ་འདུན་པ་ལུལ་བས་མི་ཆོག་སྟེ། རི་སྐད་དུ། མཆོམས་
 བཅད་པ་ལ་ནི་མི་འགྲུབ་པོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །མི་མཐུན་པ་གཉིས་པ་ནི། རི་སྐད་དུ།
 ཕྱིར་བསྒྲོག་པར་བྱེད་པ་ཡང་གང་ལ་ལས་དེ་བྱེད་པ་དེ་ལས་གཞན་པས་གལ་ཏེ་མི་མཐུན་པ་དང་
 ཆོས་དང་ལྡན་ན་སྟོད་ལམ་ལས་མ་ཉམས་པ་དང་། རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་། དག་ཡང་དག་
 བར་བསྐྱམས་པས་མངོན་པར་མི་ཤེས་པ་དང་། ནང་དང་བཅས་པ་མ་གཏོགས་པ་ནི་མི་མཐུན་པ་
 ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེའི་དོན་ནི་ཡང་གི་སྒྲིམ། མཆོམས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ། གང་
 ལ་ལས་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ། སྟོད་ལམ་ལས་མ་ཉམས་པ། རང་བཞིན་དུ་གནས་པ། དག་ཡང་
 དག་པར་བསྐྱམས་པ། འདུལ་བར་གཏོགས་པའི་བྱ་བ་མངོན་པར་མི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པ་ནང་ཞེ་
 འཁོན་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། དག་སྟོང་ཆོས་བདུན་ལྡན་གྱིས་ལས་འདི་བྱ་བར་མི་རིགས་
 སོ། །ཞེས་ཕྱིར་བསྒྲོག་ན། ཕྱིར་ལོག་འཆགས་སོ། །འོ་ན་གང་ལ་ལས་བྱེད་པ་དེས་ཕྱིར་ལོག་
 མི་འཆགས་པས་བྱབ་བམ་ཞེ་ན། མི་མཐུན་པ་ཆད་པའི་ལས་ལ་མི་ཆགས་པ་ཡིན་ལ། སྒྱུན་པ་
 དང་བསྒྲོ་བ་དང་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པའི་ལ་སོགས་གཞན་ལ་དེས་ཀྱང་ཕྱིར་ལོག་ཆགས་སོ། །འོ་ན་མི་
 མཐུན་པའི་ལས་ལ་དེས་ཕྱིར་ལོག་མི་འཆགས་པས་བྱབ་བམ་ཞེ་ན། དེའི་ལས་ཆོས་དང་ལྡན་པ་
 ལ་མི་འཆགས་པ་ཡིན་ལ་ཆོས་མི་ལྡན་ལ་དེས་ཕྱིར་ལོག་འཆགས་སོ་ཞེས་པ་གཞུང་གི་དོན་དུ་
 གསལ་ལ་འགྲེལ་ཆེན་ལྟར་ན། མི་མཐུན་པ་ཆད་པའི་ལས་དང་། ཆོས་དང་ལྡན་པ་འདུན་པ་
 ཡིན་པ་དང་། དག་འདུན་ཆོགས་པ་གསོལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ན་མི་འཆགས་ལ། གང་ལ་བྱེད་
 པའི་ལས་དེ། མི་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པ་སྒྱུན་པ་དང་བསྒྲོ་བའི་ལས་ལྟ་བུ་དང་། ཆོས་དང་མི་ལྡན་པ་
 ཡིན་ན་ནི། གང་ལ་བྱེད་པ་དེས་ཀྱང་ཕྱིར་ལོག་འཆགས་ཏེ། ལུང་ཁྱབ་ལས། ཆོས་བཞིན་མ་
 ལགས་པར་ལས་བགྱིད་ཅིང་། དེ་དག་ཀྱང་སྒྲར་ལོག་སྒྲར་དགྲུག་ན་སྒྲར་དགྲུག་པ་མི་བཅོན་ནམ་
 ལུ་པ་ལི་བཅོན་དེ་ངས་ཆོས་བཞིན་གྱི་ལས་ལ་དགོངས་ནས་བཅོན་པར་གསུངས་སོ། །ཞེས་དང་།
 བཅུན་པ་གང་ཟག་བཅུ་གཉིས་པོ་དག་བསྒྲོ་བ་ན་འདི་སྐད་ཅིས་བདག་ཅག་ལ་སྒྲོ་ཞིག་ཅིས་མཆི་ན་

དེ་དག་གི་སྒྲུབ་ལོག་པ་ཡང་མི་འཆགས་སམ་ཉེ་བར་འཁོར་འཆགས་ཏེ། མི་འཆགས་སོ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་ངས་ཆད་པའི་ལས་ལ་དགོངས་སོ། །ཞེས་བཤད་པས་མི་མཐུན་པ་ཆད་ལ་ཆོས་མི་ལྷན་ལ་
བསྐྱབ་བྱ་བྱིར་ལྷོག་འཆགས་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་བྱིར་ལྷོག་འཆགས་པ་ལ་ཆོས་བདུན་
ལྷན་དགོས་པས་མ་བྱུང་ལ། བྱིར་ལྷོག་ཆགས་ན་བྱིར་ལྷོག་གི་མི་མཐུན་པ་བྱུང་བས་མ་བྱུང་སྟེ།
བསྐྱབ་བྱའི་བྱིར་ལྷོག་དེ་དག་འདུན་གྱི་མི་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། མདོར་ན་དག་འདུན་
མཆོན་ཉིད་གསུམ་ལྷན་གྱིས་སྐྱབ་པར་མི་རུས་པའི་འདུལ་བར་གཏོགས་པའི་ལས་གང་ཡང་མེད་
པས་དེ་གང་ན་ཡོད་པའི་ས་ཕྱོགས་དེ་ན་སངས་རྒྱུས་གྱི་བསྟན་པ་བཞུགས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་བྱེད་པ་པོ་ལས་མ་ཐན་གྱི་མཆོན་ཉིད་ལ། སྒྱིར་བཏང་བ་དང་། དམིགས་གྱིས་
བསལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲུབ་བཤད་པའི་ཁ་སྐོང་གི་ཆོས་སྒྲུམ་བཅུ་དང་ལྷན་པ་གཅིག་དགོས་
ཏེ། རི་སྐད་དུ། དེ་དག་ནི་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དཀོན་མཆོག་གཞན་
མ་ཡིན་པ་མི་དགོས་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་འདོན་པ་པོར་རུང་བའི་བྱིར།
དེའི་རིགས་པས་ལས་བྱེད་པ་པོར་ཡང་རུང་ངོ་ཞེས་བྱ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་གསུངས་སོ། །མཆོན་མཐུན་
ཡང་ཡན་ལག་ཏུ་མི་དགོས་ཏེ། རི་སྐད་དུ། ལས་བྱེད་པ་པོས་མི་རུས་ན་དེས་དག་སྐོང་གི་བྱས་
པའི་ཆོག་ངེས་པར་བརྟགས་ན་རུང་ངོ་། །ཞེས་པས་སོ། །དེའི་སྟེང་དུ་སྐབས་གང་ཡིན་གྱི་ཆོག་
ཆོག་བྱེད་ཀྱང་མ་འབྱུལ་བར་སྒོ་ལ་ཐོན་པར་གཅིག་དགོས་ཏེ། རི་སྐད་དུ། ལེགས་པར་ཐོན་
པས་གདོན་དེ་ཆོག་བྱེད་ཀྱང་མ་འབྱུལ་བའི་ཉིད་ནའོ། །ཞེས་དངོས་སུ་སོ་ཐར་གྱི་མདོ་ལ་གསུངས་
ཀྱང་མཆོན་པ་འདྲ་ཞིང་བྱ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་འདུལ་བ་ཡི་གེར་འབྲི་བའང་མ་གནང་ན་དཔེ་གྲོགས་
ལྷ་ཅི་སྟོས་ཞེས་གསུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་ནི། ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་བྱིར་འཆོས་པ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་འདོན་པར་བྱེད་པ་
ཡིན་ཞོ་ཞེས་དང་། སྒྲོ་བ་བྱེད་པས་ནི་ཉེ་བར་གནས་པའི་སྒྲུམ་པ་ལས་གཞན་པའོ། །ཞེས་དང་།
བཅུན་པ་དག་འདུན་གྱི་དབྱེན་བགྱིས་པ་དང་ཉེ་བར་བྱོགས་པ་དང་། བསྐྱབ་པ་བསྐྱུལ་བ་རྣམས་
གྱིས་ལས་བགྱིས་ན་བགྱིས་ཞེས་བགྱི་འམ། ལུ་པ་ལི་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་དག་འདུན་ནི་འདས་པ་
དང་བཅས་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་བཅུན་པ་འགྲོ་བ་གཞན་དུ་གནས་པ་ཞིག་གིས་ལས་

བགྱིས་ན་བགྱིས་པ་ཞེས་པ་བགྱིའམ། ཟུ་པ་ལི་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས་ལས་བྱེད་པ་པོ་
གཞན་དུ་མ་བསྐྱར་བ་མི་དགོས་སོ་ཞེས་བོད་སྐད་མ་བཞེད་ལ། བུ་རིན་པོ་ཆེ། བཙུན་པ་ལས་བྱེད་
པ་འགྲོ་བ་གཞན་དུ་གནས་པས་འཆོམས་སྐྱུ་མ་ན་སྐྱུ་མ་པ་ཞེས་བགྱིའམ། ཟུ་པ་ལི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
གསུངས་པས། མ་བསྐྱར་བ་དགོས་པར་བཞེད་དོ། །འདི་ན་སྒྲ་མ་ལུང་ར་བ་ན་རེ། མཁན་པོ་ནི།
ཁ་སྐྱོང་གི་ཆོས་བཙུག་པ་དང་ལྡན་པ་དགོས་ཤིང་། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་པ་ལས། གང་ལ་ལོ་ལོ་ན་
པ་ཉིད་དང་། འདུལ་བ་ལ་གནས་པའི་དོན་ཉིད་གཉིས་པོ་དེ་དག་ཡོད་པ་དེས་ནི་མཁན་པོ་ཉིད་
ལ་སོགས་པ་གསུམ་པོ་དག་བྱ་སྟེ། ཞེས་བྱ་བས་དོན་རྒྱ་ཇི་བཞིན་པར་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་
ཟེར་རོ། །དེ་ལྟ་ན། སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁ་སྐྱོང་གི་ཆོས་བཙུག་པ་དང་
ལྡན་པར་ཐལ། མཁན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ལུང་དང་རིགས་པ་དང་ཁས་སྒྲུངས་པ་
དང་ཡང་འགལ་ཏེ། དེ་ཆོས་ཅན། མཁན་པོ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་གསུམ་རུང་བར་ཐལ། གང་ལ་
ལོ་བཙུ་ལོན་པ་ཉིད་དང་། འདུལ་བ་ལ་གནས་པའི་དོན་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་དགོས་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འོན་ཏེ་ལ་ཡང་དེར་ཐལ་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེན་མ་ཡིན་ཏེ། ཁོ་བོ་ཅག་གི་ལྷགས་ལ་ནི་ལྟ་
སྟགས་ཀྱི་གཞུང་འབྲེལ་དེ་ཡིན་པས་ད་ལྟར་ཆོ་གའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
ཁོ་ནར་མ་ཟད་ཀྱི་ལུང་མཐུན་རྒྱན་ལྡན་ཀྱི་དགོས་པ་དེའང་མཁན་པོར་མི་འོས་པར་འགྱུར་ལ་དེའང་
དེ་ལྟ་ན། བྱེད་ཅག་མཁན་པོའི་བྱ་བ་རྣམས་བྱས་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་ལུང་མཐུན་བྱིན་གྱིས་སློབ་པ་ཇི་
ལྟར་འཆད་དགོས་སོ། །ཡང་མཁན་པོའི་བྱ་བ་གང་དག་འབྲེལ་བའི་སྟོན་ལམ་གྱིས་བྱ་མི་རུང་བར་
འགྱུར་ཏེ་ཁ་སྐྱོང་གི་ཆོས་བཙུག་པ་ཆང་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོན་དེས་ཆོས་གོས་དང་ལུང་བཟེད་
བྱིན་གྱིས་སློབ་པ་དེས་པར་འབྲེལ་བའི་སྟོན་ལམ་གྱིས་བྱ་དགོས་པ་དང་འགལ་ཞིང་བསྐྱབ་བྱ་དེའི་
བསྟོན་རྒྱུ་གསུམ་གྱི་མཁན་པོ་དེ་དེ་བསྟོན་པར་རྒྱུགས་པར་བྱེད་པའི་ཁ་སྐྱོང་དུ་དགོས་པའི་དེས་པ་
མེད་པ་དེ་བྱེད་གྱིས་མ་ཤེས་པས་ནོངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་མཁན་པོ་ཉམས་པ་དང་མ་རྒྱུགས་
པས་རུང་བར་བཤད་པའང་ཇི་ལྟར་དྲང་། གཉིས་པ་གང་ལ་བྱ་བ་ཡུལ་གྱི་མཆན་ཉིད་ལ། སློབ་
དཔོན་ཐོགས་མེད་གྱིས་གཉིས་སུ་བསྐྱུས་པ་ལྟར། གཞི་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་བྱ་བ་དང་།
སེམས་ཅན་ལ་བྱ་བ་གཉིས་སོ། །

དང་པོ་ལ། གསོ་སྦྱང་གི་གནས་ལ་སློ་མཐུན་བྱ་བ་དང་། མཚམས་པོ་ཆེ་བཅད་བ་དང་།
 དགོལ་བ་དང་། མཚམས་སུ་རྒྱུང་བཅད་བ་དང་དགོལ་བ་དང་། རུང་ཁང་ལ་སློ་མཐུན་བྱ་བ་དང་།
 དེ་དགོལ་བ་དང་། མཚམས་ལས་མི་འབྲལ་བའི་གནད་བ་སྦྱིན་བ་དང་། སྤྱ་བརྒྱུད་གདིང་བའི་སློ་
 མཐུན་བྱ་བ་དང་། སྤྱ་བརྒྱུད་དབྱུང་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེས་མཆོན་ནས་གཞན་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །
 དེ་རྣམས་ལ་གཞི་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་བ་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་གནས་ལ་སློ་མཐུན་བྱ་བ་
 ལ། གནས་དེ་གང་དུ་དགོ་འདུན་གསོ་སྦྱང་བྱེད་པའི་གནས་ཡིན་པ་སྤྱ་བ་དང་འབྲེལ་བ། མི་མ་
 ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱིས་བསྐྱུངས་པ་མ་ཡིན་པ། མཛེས་ཤིང་གཙང་ལ་ཡངས་པ་ཡིན་པ་
 དང་། མཚམས་པོ་ཆེ་གཙང་བ་ལ་དབྱུས་ནས་དཔག་ཚད་བྱེད་དང་གསུམ་གྱི་མཐའ་ཚུན་ཆད་
 ཡིན་པ། རྩོགས་བཞིའི་མཚན་མ་བརྟན་པོ་དང་ལྡན་པ། འོག་གཞི་སྤྱ་བ་དང་འབྲེལ་བ། སྤྱར་
 མཚམས་བཅད་ཟེན་མ་ཡིན་པ། མཚམས་གཞན་གྱི་ཉེ་འཁོར་མ་ཡིན་པ། བར་དུ་མཚམས་
 གཞན་མ་ཞུགས་པ་དགོས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། གཞན་ཡང་ལུང་གི་ཆོག་ལས་དཔག་སྟེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །
 གཉིས་པ་ཡུལ་སེམས་ཅན་ལ་བྱ་བ་ལ། བྱིམ་པའི་རྟེན་ལ་བྱ་བ་དང་། རབ་རྟུ་བྱུང་བའི་
 རྟེན་ལ་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ལུང་བཟེད་ཁ་སྤྱབ་དང་། བསྐྱུང་བ་དང་། བྱིམ་གྱི་བསྐྱུང་བའི་
 རྟེན་ལ་བྱ་བ་དང་། དེ་གཞིག་པ་དང་། ལྷ་སྟེགས་ཅན་ལ་གནས་པ་སྦྱིན་པ་སྟེ་ལྟའོ། །དེ་
 རྣམས་ལ་ཡང་གཞི་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་བ་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་ཁང་སྤྱབ་པའི་གཞི་བྱིམ་
 པ་ཡིན་པ། དགོ་སྦྱང་ལ་ལམ་པར་སྤྱར་བས་སྤྱར་བ་སོགས་དང་། རང་གི་རྩོགས་སུ་གཏོགས་པ།
 ཆོགས་སུ་མ་ཆང་བ་དགོས་པ་ལྟ་བུ་འོ། །དེ་ཡང་ལས་སྤྱ་མ་བྱས་ཟེན་ཆགས་པའི་རྟེན་དུ་བྱིམ་མི་
 འཆགས་པ་ནི་ལས་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲ་བར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་རྫོགས་པའི་རྟེན་ལ་བྱ་བ་དང་། མ་རྫོགས་པའི་རྟེན་ལ་བྱ་བ་གཉིས། དང་པོ་
 ལ་སྦྱིན་པའི་ལས་དང་། བསྐྱོ་བ་དང་། མི་མཐུན་བ་དང་། བྱིན་གྱིས་བསྐྱུངས་པ་དང་། ཡོ་
 བྱད་སྦྱིན་བ་དང་། རྗེས་སུ་གནད་བ་དང་། རང་གི་དོན་ལ་སྤྱར་བ་དང་། རབ་བྱུང་རྣམས་ལ་
 མཁོ་བ་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་བརྒྱུད་དོ། །དང་པོ་ལ་ཁང་པའི་རུང་བ་བསྟན་པ་སྦྱིན་པ། ཁང་
 ཆེན་གྱི་རུང་བ་བསྟན་པ་སྦྱིན་པ། ཆུན་པོ་དང་ནད་པ་ལ་སྤྱམ་སྤྱར་དང་མི་འབྲལ་བའི་གནད་བ་

སྒྱིན་པ་དང་། ལོ་དྲུག་མ་ལོན་པར་སྟན་བྱེད་དང་གནང་བ་སྒྱིན་པ་དང་། ལམ་བ་དང་དྲ་བའི་
 གནང་བ་སྒྱིན་པ་དང་། ཞག་བཞི་བཅུའི་གནང་བ་སྒྱིན་པ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་ཆོལ་བ་སྒྱིན་པ་དང་།
 བསྐྱབ་བ་སྒྱིན་པ་དང་། མཐུན་པ་སྒྱིན་པ་དང་། མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱང་སྒྱིན་པ་དང་། སྦྱོ་བ་
 སོགས་གསུམ་སྒྱིན་པ་དང་། མགུ་བ་སོགས་གསུམ་སྒྱིན་པ་དང་། དབྱུང་བ་དང་། དྲན་པས་
 འདུལ་བ་དང་། མ་སྦྱོས་པས་འདུལ་བ་སྒྱིན་པ་དང་། བན་རྒྱར་བྱས་པ་ལ་བཟོད་པ་སྒྱིན་པ་
 རྒྱུ་མས་སོ། །དེ་ལ་ཡང་བཅུ་སྟེ། བཞིགས་སྒྲུད་བསྒྲུད་དང་བྱིར་འབྱེད་དང་། མ་མཐོང་བ་དང་།
 བྱིར་མི་འཆོས་པ་དང་། སྒྲིག་ལྟ་ཅན་དང་། དགོ་སྦྱང་མ་དང་འདྲེ་ཞིང་གནས་པ་གནས་ནས་སྦྱང་
 བ་དང་། ལས་བྱེད་པ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་ཆོལ་བ་དང་། མཐུན་པ་སྒྱིན་པ་ལ་བཟོད་པ་སྒྱིན་པ་
 རྒྱུ་མས་སོ། །འདིར་རོ་བོ་ཉིད་ཆོལ་བ་དང་། མཐུན་པ་སྒྱིན་པ་ནི། ལུང་རྒྱུ་འབྱེད་དུ། ཆད་
 ལས་སུ་བྱས་ནས་གསོལ་གདབ་མེད་པར་མི་འདོད་བཞིན་དུ་སྒྱིན་པར་བཤད། དེ་དང་མཐུན་
 པར་ལས་བརྒྱ་ཅུ་གཅིག་རྒྱུར་། གསོལ་གདབ་མེད་ཅིང་བཟོད་གསོལ་སྒྱིན་པར་བཤད། ལུང་
 གཞི་ནས་གསོལ་གདབ་སྦྱོར་དུ་འགོ་བར་གསུངས་ཤིང་། མདོ་ཅུ་བར་ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་ནི་འདི་
 བན་རྒྱར་གྱི་ཚུལ་དུ་བསྟན་ཏེ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མི་བཟང་སྟེ། མདོ་སྟེང་འགལ་བའི་བྱིར་རོ། །
 ཞེས་བན་རྒྱར་ཡིན་པ་བཀག་ནས་སྒྱིན་པའི་ལས་སུ་བསྒྱུབས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་བན་རྒྱར་ཡིན་ན་
 སྒྱིན་ལས་སུ་འགལ་ལ། སྒྱིན་ལས་ཡིན་ན་བཟོད་གསོལ་མི་དགོས་པས། བཤད་མ་ཐག་པའི་
 སྒྱིན་ལས་ཀྱི་རྒྱུང་གྲངས་འཆད་པའི་སྒྲུབས་སུ་བཞག་ལོན་སོ་སོར་བྱེད་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་
 བསྒྲོ་བའི་ལས་ནི་གསང་སྟོན་བསྒྲོ་བ་དང་། གནས་མལ་སྟོབས་པ་དང་། དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་དང་།
 སྒྲ་བརྒྱུང་འདིངས་པ་དང་། སྦྱེད་པའི་དགོ་སྦྱང་བསྒྲོ་བ་དང་། སྦྱང་བ་པའི་ཞལ་ཏ་པ་དང་།
 ལག་གི་སྦྱང་དང་། ལག་དཔོན་བསྒྲོ་བ་དང་། གང་ཟག་བཅུ་གཉིས་བསྒྲོ་བ་དང་། གཟུ་བོ་དང་།
 གསལ་བ་གཉིས་དང་། རྩོད་པ་སྦྱེད་པ་དང་། གང་མང་གི་ཚུལ་ཤིང་བྲིམ་པ་དང་། བྲིམ་སྟན་
 འབྱིན་པ་ལ་སྦྱང་བ་པོ་བསྒྲོ་བ་དང་། དགོ་སྦྱང་དང་དགོ་སྦྱང་མ་སྒྲིག་ཅན་སྟེ་བོ་པལ་པོ་ཆེ་ལ་གོ་
 བར་བྱེད་པར་བསྒྲོ་བ་དང་། དགོ་སྦྱང་མའི་སྟོན་པ་དང་། བགས་རྒྱལ་བ་བསྒྲོ་བ་དང་། སྦྱར་
 སྦྱང་འབྲིམ་པ་དང་། གནས་མལ་བྱི་བོ་འབྲིམ་པ་དང་། ཤིང་རྟོག་འབྲིམ་པ་དང་། རྩའི་ཞལ་ཏ་

བ་དང་། བང་རིམ་གྱི་ཞལ་ཏ་བ་དང་། སྒྲུང་བསྐྱུང་བ་བསྒྲོ་བ་རྣམས་སོ། །དེ་རྣམས་ལ་ཁ་
 སྒྲོང་གི་ཆོས་དང་ལྡན་ཞིང་འགྲོ་བ་བཞི་དང་བྲལ་བ་དང་། སྒྲོ་བ་དང་ལྡན་པ་དགོས་ཏེ། མི་སྒྲོ་ན་
 དེས་ཕྱིར་བསྒྲོག་འཆགས་པའི་ཕྱིར་གསུམ་པ་མི་མཐུན་པའི་ལས་ལ་བཞི་སྟེ་གྲངས་སུ་བཞུག་པ་
 དང་། ལྡོག་པའི་ཕྱིར་བསྒྲོ་བའི་ལས་དང་བཅད་ཅིང་དམའ་དབབ་པའི་ལས་དང་། སྤང་བའི་
 ལས་དང་བཞིའོ། །དང་པོ་ལ་དག་འདུན་གྱི་ཞལ་ཏ་པ་ལ་ངོར་འབྱུང་བ་ལ་དེའི་གྲངས་སུ་གཞུག་པ་
 དང་། ཟུར་གྱིས་གཞོག་འབྱུང་བྱེད་པ་ལ་དེའི་གྲངས་སུ་གཞུག་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིའོ། །
 གཉིས་པ་ལ་ཡང་། བསྒྲོ་གྱུར་གྱི་ལྟངས་བཅུ་བཞིའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་བཅུའོ། །འདི་དག་ལ་ཡང་
 སོ་སོ་རང་རང་གི་གཞི་མཆན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་དག་འདུན་དབྱེན་ལ་བསྟེན་
 རྒྱུ་གས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་དང་ལྡན་པ། ཐ་སྙད་གསུམ་དང་ལྡན་པ། ལྟ་བ་དང་མཆན་མཐུན་པ། གནས་
 བས་མ་སྤང་བ། བྱེ་བ་ན་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་མ་སོང་བ། གཞུགས་གཞན་དུ་བསྐྱར་ཞིང་མི་སྤང་
 བར་མ་བྱས་པ། དག་འདུན་གྱི་དབྱེན་མཆན་ཉིད་པ་ལ་ཞུགས་ཤེས་པ་ཡིན་པ། བཞུགས་བསྒྲོ་
 བྱས་ལ་ཆགས་པ་ཡིན་པ་དགོས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ལ་མཆོམས་ཀྱི་ནང་ན་གནས་པ་ཡང་དགོས་ཏེ།
 རི་སྐད་དུ། བཅུན་པ་མཆོམས་ཀྱི་ནང་ན་མཆིས་པས་མཆོམས་ཀྱི་སྤྱད་རོལ་ན་མཆིས་པ་ལ་བསྒྲོ་
 བ། བསྒྲོ་བ་ཞེས་བགྱིའམ་ཡུ་བ་ལི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འདི་དག་མི་མཐུན་
 པའི་ལས་ཡིན་ཀྱང་ཆད་ལས་དངོས་མ་ཡིན་ཏེ། བྱ་བ་ངན་པ་ལས་ལྡོག་པའི་ཆེད་དུ་གྲོས་འདེབས་
 པ་ཅམ་ཡིན་པས་སོ། །གསུམ་པ་ཆད་པས་བཅད་པའི་ལས་ལ། བསྒྲིགས་སྤྱད་བསྤྱད་དང་ཕྱིར་
 འབྱེད་བཞིའི་ནན་རྟེན་དང་། བརྗོད་བཅས་ནན་རྟེན་དང་། གསོ་དགག་བཞག་པའི་ནན་རྟེན་
 རྣམས་སོ། །དེ་རྣམས་སོ་སོའི་ངོ་བོ་ནི། འཐབ་དགྲོལ་བྱེད་པའི་དག་སྒྲོང་ལ་འཐབ་དགྲོལ་བྱེད་
 པ་རྒྱན་མི་གཅིད་ན་གནས་ནས་འབྱིན་ནོ་ཞེས་བསྒྲིགས་པའི་ནན་རྟེན་དང་། དག་འདུན་ལྟག་
 མའི་ལྟངས་བ་ཕྱིར་མི་འཆོས་པར་རྒྱན་དུ་བྱེད་པ་ལ་གང་ཟག་དམན་པ་གཅིག་རྒྱང་མི་བྱབ་པ་ཡིན་
 པས་གཞན་ལ་གནས་འཆའ་ཞིང་གཏོད་ཅིག་ཅེས་སྤྱད་པ་ནན་རྟེན་དང་། བྱིམ་པ་སུན་འབྱིན་པ་
 སྟེ་མ་དད་པར་བྱས་པ་ལ་བྱིམ་པ་མ་རངས་པ་སྤང་བའི་དོན་དུ་སུན་སྤང་གནས་ནས་བསྤྱད་པའི་
 ནན་རྟེན་དང་། བྱིམ་པ་ལ་བརྟམས་ཐབས་བྱེད་པ་ལ་བྱིམ་པ་ཡི་ཆད་པ་བསལ་བའི་དོན་དུ་བྱོད་

གྱིས་ལས་གྱི་མཐའ་འདི་མ་བཏང་གི་བར་དུ་དེད་ཁྱོད་ལ་མཛའ་གཙུག་ས་དང་དགའ་བའི་དངོས་པོ་
 བྱིར་བསྐྱད་དོ་ཞེས་བྱིར་འབྱེད་ནན་རྟུང་དང་། ལྷུང་བ་སྐྱེད་བའི་སྐབས་མི་འབྱེད་པ་ལ་བརྗོད་
 བཅས་དང་མི་གདམས་པས་མ་ཐུལ་ན་གསོ་དགག་བཞག་པ་རྣམས་སོ། །དེ་རྣམས་ལ་ཡང་གཞི་
 སོ་སོར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དགོས་ཏེ། དགོ་སྟོང་གི་སྒྲིམ་པ་གསོ་རུང་ཡན་ཆད་དང་
 ལྡན་པ་ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ། ནད་པ་མ་ཡིན་པ། གཟུགས་གཞན་དུ་བསྐྱར་ཞིང་མི་
 ལྷུང་བར་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ། ཤེས་པ་དང་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་དང་། སྡེ་སྟོད་གསུམ་འཛིན་པ་
 དང་། ཐོས་པ་དང་། བྱོགས་དང་། ལའོར་མང་པོ་དག་ལ་ནན་རྟུང་བྱས་ན་དགོ་འདུན་བྱེ་འགྱུར་
 གྱི་དགག་བྱ་ཡོད་པས་དུག་པོ་གང་རུང་མ་ཡིན་པ། ཆོས་གཞན་པའི་བྱོགས་སུ་མ་སོང་བ་ཆོག་ས་
 སུ་མ་ལོངས་པ། ནད་ཞེ་འཁོན་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་པ། ལྷུང་གནས་ནས་མ་ཐུང་བ། བཞམས་
 བསྟོ་བྱས་ལ་ཆགས་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་གཞིར་བཞག་པའི་སྟེང་དུ་སོ་སོར་རང་གི་གཞིའི་མཆོན་
 ཉིད་ཆང་དགོས་སོ། །དུག་པོ་འདི་ལ་དམའ་དབབ་པའི་ལས་ཞེས་བྱ་བའི་སྤངས་པའི་ལས་ཞེས་
 བྱི་མི་བྱ་སྟེ། དགོ་འདུན་གྱིས་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གིས་མ་སྤངས་པའི་བྱིར་། བཞི་བ་སྤངས་པའི་
 ལས་ནི། གནས་སྤུང་ནན་རྟུང་བདུན་ཡིན་ལ། སོ་སོའི་ངོ་བོ་ནི། བྱིར་མི་འཆོས་གནས་དབྱུང་
 དང་། སྡིག་ལྟ་འཛིན་པ་ལ་བསྟོ་བའི་ལས་བྱས་ཀྱང་མི་གཏོང་བ་ལ་གནས་ནས་སྤུང་བ་དང་།
 མ་མཐོང་གནས་དབྱུང་ནན་རྟུང་དང་། དགོ་སྟོང་མ་དང་འབྲེ་ཞིང་གནས་པ་གནས་ནས་སྤུང་བ་
 དང་བཞི་ལ་ལས་བརྒྱ་ཅུ་གཅིག་ནས་ལས་དངོས་སུ་གསུངས་ལ་འཐབ་དགྲོལ་ལ་འབད་པས་མ་
 ལྷོག་ན་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་བྱིར་གནས་ནས་དབྱུང་བར་བྱའོ། །རྣམ་པར་གཏོན་ལ་འབེབས་པ་
 ལ་ཉེ་བར་ཞི་བས་སོ། །འཐབ་དགྲོལ་གྱི་རྒྱ་ཉེ་བར་སྐྱབ་པ་ཡང་གནས་ནས་དབྱུང་བར་བྱའོ། །
 ཞེས་པའི་གནས་དབྱུང་བྱི་མ་གསུམ་ལ་ནན་རྟུང་གྱི་ལས་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང་རུང་མཐུན་
 སྤུང་དགོས་ཤིང་། ཆོས་རྣམ་པར་གཏོན་ལ་འབེབས་པ་ལས་སྤུང་བའི་འཐབ་དགྲོལ་ལ་འོག་ནས་
 འབྱུང་བའི་ཞི་བྱེད་གྱིས་མ་ཞི་ན་གནས་ནས་དབྱུང་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བདུན་པོ་དེ་ལ་
 སྤངས་པའི་ལས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དགོ་འདུན་གྱིས་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གིས་སྤངས་པའི་བྱིར་རོ། །
 བཞི་བ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པའི་ལས་ནི། ལས་བྱེད་པའི་དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་ལྷུང་བ་དང་བཅས་

འདུལ་བ་སྦྱོན་པ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་ཚོལ་བ་དང་། མཐུན་པ་སྦྱོན་པ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་མི་
 མཐུན་པའི་ལས་ལ། བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་ནི། དགོ་ཚུལ་ལ་ཡང་གྲངས་སུ་གཞུག་པ་བཞི་བཞེད་
 པས། དེ་ལྟར་བཞི་དང་། དགོ་ཚུལ་སྤྲིག་ལྟ་ཅན་ལ་ལྟོག་པའི་ཕྱིར་བསྐྱོ་བའི་ལས་དང་། དེ་མ་
 བཏང་ན་བསྐྱེལ་བའི་ལས་སོ། །འདིར་འགྲེལ་བ་ལས། འདི་ལ་ནི་སྤྲད་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་
 བཞག་གི་སྤང་བར་བྱ་བའི་ལས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་པ་ནི། གནས་དབྱུང་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་རིགས་པ་མཚུངས་པས་དགོ་
 ཚུལ་ལ་གནས་དབྱུང་མི་བྱ་ལ། དེ་རྒྱ་མཚན་ཡང་བསྟན་པ་ལས་ལོག་པའི་སྦྱོན་ཡོད་དོ། །ཞེས་སྟོན་
 གྱི་སྟོབ་དཔོན་རྣམས་གསུང་དོ། །བསྤྲིགས་བསྐྱད་དང་ཕྱིར་འགྲེལ་གསུམ་དང་། གསོ་དགག་
 བཞག་པ་རྣམས་དགོ་ཚུལ་ལ་ཡང་བྱ་སྟེ། ལུང་ཁུ་བ་ལས། བཅུན་པ་དགོ་སྟོབ་མ་དང་དགོ་ཚུལ་
 མ་དང་དགོ་ཚུལ་པ་རྣམས་ཆོས་དེ་དག་དང་ལྡན་པ་ལ་ལས་དེ་རྣམས་བགྱིའམ་ལུ་བ་ལི་རྣམ་པར་
 དག་པའི་ལས་མ་གཏོགས་པ་གཞན་རྣམས་ནི་བྱའོ་ཞེས་དང་། རི་སྐད་དུ། རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་
 བསྟོན་པར་མ་རྫོགས་པ་ལ་ཡང་དེ་དག་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འོན་ཀྱང་
 དེ་དག་ལ་སྤྲད་པ་ནན་ཏུར་དང་སྟོ་མགུ་སོགས་མི་བཞག་སྟེ། དགོ་འདུན་ལྟག་མ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 བསྐྱོ་བའི་ལས་ལ་སོགས་པ་ལས་ལྟག་མ་རྣམས་མེད་དེ། ཁ་སྐོང་དུ་མི་འོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལས་
 གྲལ་དུ་འདུ་བར་མི་དབང་བའི་ཕྱིར། བཤད་མ་ཐག་པའི་སྦྱོན་ལས་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་ཀྱི་ཐ་
 སྟོང་དེ་ནི། སྟོབ་དཔོན་དུལ་བ་ལྟས། ལས་བརྒྱུ་ཅུ་གཅིག་པོ་ལས་རིགས་བཅུ་གསུམ་དུ་བསྟུ་
 བའི་ཚུལ་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་བར་བྲངས་པ་ལས་འབྱུང་ལ། གཞི་སེམས་ཅན་དང་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་
 པ་ལ་བྱ་བའི་ཚུལ་གཉིས་སུ་བསྟུས་པ་དེ་ནི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་གཞི་བསྟུ་བར།
 འདུལ་བ་བསྟུས་པའི་སྐབས་སུ་འབྱུང་དོ། །

གསུམ་པ་གང་བྱ་བ་ལས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ། རྒྱ་བསམ་པའི་མཚན་ཉིད། ལས་རང་གི་ངོ་
 བོའི་མཚན་ཉིད། འབྲས་སུ་ལས་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ལ། བྱེད་པ་པོ་
 དགོ་འདུན་གྱི་བསམ་པ་དང་། གང་ལ་བྱ་བ་བསྐྱབ་བྱའི་བསམ་པ་དང་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ།
 འདུ་ཤེས་དང་། ཀུན་སྦྱོང་གཉིས། དང་པོ་ནི། ལས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱེད་པ་པོ་དགོ་འདུན་གྱི་

འདུ་ཤེས་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་གཞི་སྤོ་སྤོ་མཆོན་ཉིད་དང་ལྷན་པ་དོན་ལ་ཡིན་
 པ་ལ། དགོ་འདུན་གྱིས་དེ་ལྟར་འདུ་ཤེས་པའམ། ཐེ་ཆོམ་ཟ་བས་ཀྱང་ལས་འཆགས་པའི་བྱིར་
 ཏེ། དོན་ཤེས་མཐུན་པའི་བྱིར་རོ། རི་རྒྱུད་དུ། འདུ་ཤེས་གཙོ་བོ་ཉིད་ལ་ནི་དོན་རི་ལྟ་བུ་ཉིད་
 ལ་དངོས་གཞིའོ། ཡིད་གཉིས་ནི་འདུ་ཤེས་དང་འདྲའོ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། འོ་ན་ལོ་ཉི་
 སྤུ་མ་ལོན་པ་ལ་ལོན་པར་འདུ་ཤེས་པ་དེ་ལ་ལས་མི་འཆགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དོན་ཤེས་མཐུན་པ་
 མེད་པའི་བྱིར་རོ་སྟུང་ན། མ་ལོན་པ་ལ་ལོན་པར་འདུ་ཤེས་པ་ནི་བསྐྱབ་བྱའི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་མ་ཡིན་
 ལ། བསྐྱབ་བྱ་ལོན་པར་འདུ་ཤེས་པ་ལ་དགོ་འདུན་གྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འདུ་ཤེས་པས་དོན་ཤེས་
 མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། དེས་ན། ལྷང་བ་བྱུང་བའི་གང་ཟག་ལ་དགོ་འདུན་གྱིས་འདུ་ཤེས་རི་ལྟ་བུ་
 བཞིན་དུ་བྱིར་བཅོས་བྱ་སྟེ། རི་རྒྱུད་དུ། ལྷང་བ་བྱུང་བ་ལ་ནི་འདུ་ཤེས་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་
 པར་བྱའོ། གཅིག་ལ་དེ་ལྟར་བསྟེན་པ་དང་མི་བསྟེན་པ་དང་བྱིར་བཅོས་པ་རྣམ་པ་དུ་མ་རིགས་
 པ་ཁོ་ནའོ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། ལས་བསྐྱབ་པར་བྱེད་པ་པོའི་དགོ་འདུན་དང་། ལས་
 མཐུན་ཡང་། སྤོ་སྤོ་རང་རྒྱུད་མ་དག་པར་ཤེས་ཀྱང་ཡན་ཚུན་དུ་མཐོང་ཐོས་དོགས་གསུམ་གྱི་
 གཞི་མེད་ན་དག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དེར་ཤེས་ན་དོན་ཤེས་མཐུན་པས་ལས་འཆགས་པ་ཡིན་ཏེ།
 རི་རྒྱུད་དུ། དེ་ནི་གཞི་གཞན་མ་ཡིན་ནོ། བརྗེད་པ་ཡིད་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། དོན་གྱི་དེ་
 ཉིད་ནི་མི་རྩུན་པར་སྤྱོད་པའི་ཀྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། བསྐྱབ་བྱ་དེ་ལ་ཆོག་ག་
 དེ་བྱ་རིགས་པར་འདུ་ཤེས་པའི་དོན་ཤེས་མཐུན་ནའང་འཆགས་ཏེ། ཐམས་ཅད་དབྱེད་པ་ཐ་སྟོང་
 པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། གཉིས་པ་ཀྱན་སྟོང་ནི། དེས་འབྱུང་བསམ་པས་ལས་དེ་ཞེ་ཐག་པ་ནས་
 བྱེད་པར་འདོད། བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་ཡན་པར་འདོད་པ་དང་གསུམ་ཆང་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་བསྐྱབ་བྱའི་བསམ་པ་ལ། གཞི་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་བྱ་བ་རྣམས་ལ་ནི་
 བསྐྱབ་བྱའི་བསམ་པ་མེད་པས་མི་དགོས་ཤིང་། སེམས་ཅན་ལ་བྱ་བ་ལ་ཡང་། བྱིན་གྱིས་
 བསྐྱབས་པའི་ལས་དང་། ལྷང་བ་བྱུན་མོང་བ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་དང་སྟོས་པའི་གནང་བ་སྟོན་
 པ་ལྟ་བུ་འགའ་ཞིག་ལ་དགོ་འདུན་གྱི་བསམ་པ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་པ་ཡིན་ཏེ། བྱ་བའི་ཡུལ་དང་བྱེད་
 པ་པོ་ཐ་མི་དད་པའི་བྱིར་། འོ་ན་འདིར་ཆོགས་གྱིས་ཆོགས་ལ་ལས་བྱས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་

དག་འདུན་ལ་བྱ་བའི་ལས་འགའ་ཞིག་ཡོད་པར་སྣང་བའི་བྱིར་སྐྱེམ་ན། སྒྱུ་མེད་དེ། ཚྲིག་པ་ཐ་
 དད་པས་འདུན་པ་ལ་སོགས་པས་མཐུན་པར་བྱས་ཏེ་ལས་བྱེད་པ་ལ་མི་རུང་བ་མེད་པ་ལྟ་བུ།
 ཚྲིག་པ་གྱི་ཆེད་དུ་བྱས་པ་ཅུ་མ་གྱིས་ཚྲིག་པ་ལ་བྱས་པར་མི་འགྱུར་བའི་བྱིར་དང་། སྐབས་
 དེ་དག་ཏུ་བྱེད་པ་པོ་དང་ཐ་མི་དད་པས་དག་འདུན་བསྐྱུ་བ་བྱར་བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །
 ལས་གཞན་བསྐྱུ་བ་བྱ་གཙོ་བོར་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ནི་བསྐྱུ་བ་བྱའི་འདུ་ཤེས་དང་། ཀྱན་སྒྲོང་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ནི། སྒྱུ་མེད་པའི་ལས་དང་། བསྐྱུ་བའི་ལས་ལ། བསྐྱུ་བ་བྱས་དག་འདུན་ལས་
 མཁན་དང་བཅས་པ་རྣམ་དག་ཏུ་འདུ་ཤེས་པ། ལས་དེ་ཡང་སྐྱུ་བ་པར་འོས་པ་དང་ཚེས་དང་ལྟན་
 པ་དང་། བདག་ཉིད་ཀྱང་ལས་དེ་བྱ་བར་འོས་པའི་རྟེན་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་མ་འབྱུང་བ་དགོས་
 ཏེ། ཡུང་གཞིར། དག་སྒྲོང་གཅིག་གིས་དག་འདུན་ལྟག་མའི་ལྟང་བ་སྒྲ་བ་གཅིག་ཏུ་ངོ་མ་ཤེས།
 ཤེས་ནས་སྒྲ་བ་གཅིག་ཏུ་བཅའ་ས་དེ་ནས་དག་སྒྲོང་ལ་སྒྲས་པ་དང་སྒྲ་བ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་བ་སྒྱུ་མེད་
 དེས་སྒྲས་པ་སྒྲ་བ་གཅིག་ནི་ལེགས་པར་སྒྱུ་མེད་གཉིས་པ་ནི་ཉེས་པར་སྒྱུ་མེད་ཡིན་ཅོ། །ཞེས་ཟེར་
 བ་ལ་སྒྲ་བ་གཅིག་གི་སྒྲོ་བ་མ་ཆགས་པར་ཡུང་དུ་གསུངས་པ་དང་། ཡང་དག་སྒྲོང་གཅིག་ལ་དག་
 འདུན་ལྟག་མའི་ལྟང་བ་སྒྲ་བ་གཅིག་ཏུ་ངོ་མ་ཤེས། ཤེས་མ་ཐག་ཏུ་མ་བཅའ་ས་པར་དག་སྒྲོང་ལ་
 སྒྲས་པ་དང་། སྒྲ་བ་གཅིག་གི་སྒྲོ་བ་སྒྱུ་མེད་དེས་སྒྲས་པས་བདག་ལ་སྒྲོ་བ་ཉེས་པར་སྒྱུ་མེད་ཏེ།
 མགྱ་བ་དངོས་པོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ་སྒྲོ་བ་མ་ཆགས་པར་ཡུང་དུ་བཤད་པའི་བྱིར་རོ། །དེར་མ་ཟད།
 སྒྱུ་མེད་པའི་དུས་སུ་ལས་དེ་བདག་ལ་བྱེད་དོ་སྐྱེམ་དུ་ཤེས་པ་དང་། རེས་སུ་ལས་དེ་བྱས་པར་ཤེས་
 པ་དང་། སྒྱུ་མེད་པའི་ལས་ལ་ཐོབ་པར་ཤེས་པ་དང་། བསྐྱུ་བའི་ལས་ལ་བསྐྱེས་པར་ཤེས་པ་
 དགོས་ཏེ། ཡུང་ཞུ་བར། བཅུན་པ་སྒྱུ་མེད་པ་ལ་ལས་བགྱིན་ལས་བགྱིས་པ་ཞེས་བགྱིའམ། ལུ་
 པ་ལི་སྒྱུ་མེད་པའི་གནང་བ་སྒྱུ་མེད་པ་མ་གཏོགས་པའི་ལས་ལྟག་མ་རྣམས་ནི་སྒྲར་དག་སྒྲོང་དུ་འདུ་
 ཤེས་ཡོད་ཅིང་ལས་འདི་ནི་བདག་ལ་བྱེད་དོ་བར་ཤེས་ན་ལས་བྱས་པ་ཞེས་བྱའོ། །སེམས་འབྱུག་
 པ་དང་། འོན་པའི་བར་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་ཅོ་ཞེས་དང་། གང་ཟག་གསུམ་ནི་བསྐྱེན་པར་མ་རྫོགས་
 པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བདག་གི་མིང་མ་བརྗོད་པ་དང་། མཁན་པོའི་མ་བརྗོད་པ་དང་། བསྐྱེན་པར་མ་
 རྫོགས་པར་ཤེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའོ། །གཉིས་པ་ཀྱན་སྒྲོང་ནི། དེས་འབྱུང་གི་བསམ་

བས་ཟིན་པ་དང་། བས་མ་པ་ཐག་པ་ནས་ནོད་པར་འདོད་པ་དགོས་ཏེ། རི་སྐད་དུ། ཕྱིར་སྤོང་
 བ་ལ་ཡང་མི་སྤྱོད་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ནི་འདི་དབྱེད་དེ། ལས་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་
 འཆལ་བས་བྱས་ན་ལས་འཆགས་སམ་ཞེན། དེ་ལ་འདྲ་ལྟར་བཤད་པ་ལྟར་དགོ་འདུན་གྱི་ངོས་
 ནས་འདུ་ཤེས་གྱི་ཡན་ལག་ཚང་ཡང་བསྐྱབ་བྱའི་ངོས་ནས་མ་ཚང་ན་ལས་མི་འཆགས་ལ། དོན་
 ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ཡིན་ཡང་དགོ་འདུན་དང་བསྐྱབ་བྱ་གཉིས་ཀའི་ངོས་ནས་མཐོང་ཐོས་
 རོགས་གསུམ་གང་རུང་མེད་ན། རི་སྐད་དུ། དོན་གྱི་དེ་ཉིད་ནི་མི་བརྟུན་པར་སྐྱབ་བྱའི་གྱི་རྒྱུ་མ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་དག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དེ་ལྟར་འདུ་ཤེས་ན་དོན་དང་འདུ་ཤེས་མཐུན་
 བར་བཞག་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ལས་ཐམས་ཅད་དབྱེད་པ་ཐ་སྙད་པའི་འདུ་ཤེས་གྱིས་འཇུག་
 དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིར་མཛོན་ཤེས་གྱིས་དབྱེད་པ་ནི་བཀག་ལ། ཐ་སྙད་ལས་གཞན་ཡིད་
 བརྟན་དུ་རུང་བ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་འོད་ལྡན་ལས་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་
 འདི་ཡང་རི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ཞེན་མཐོང་བ་དང་རོགས་པ་རྣམས་གྱིས་སོ། །གསུམ་པོ་འདི་དག་
 ནི་འདུལ་བ་ལས་འབྱུང་བའི་ཐ་སྙད་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་གཞུང་ནི། གསོ་སྤྱོད་བཞག་
 པའི་གཞི་ལས། ལྟའི་མིག་དང་རྣ་བ་དག་གིས་ཐ་སྙད་དུ་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ། དགོ་སྤོང་དག་ལྟའི་
 མིག་གིས་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པས་ལྟའི་མིག་གིས་བསྐྱས་ནས་དགོ་སྤོང་དེ་ལ་གྲོང་ཞིང་བསྐྱར་
 བར་མི་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་ན་འགལ་ཚབས་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །ལྟའི་མིག་གིས་རི་ལྟར་བཞེན་
 དུ་ལྟའི་རྣ་བས་ཀྱང་དེ་བཞེན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དབྱེད་པ་དོན་དམ་པར་
 དགོས་པ་ཡིན་ན་ནི་ལྟའི་མིག་དང་རྣ་བ་ཉིད་འདིར་བཀག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གཞན་གྱིས་གཏན་
 ལ་དབབ་པར་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་རང་བཞེན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པ་ལ་
 ཡང་ཐ་མལ་པའི་མིག་གིས་འཇུག་པར་བྱ་བར་གསུངས་པས་དེ་ནི་དེ་ལྟར་གདོན་མི་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ།
 འདིར་ཐུན་ཚེགས་ལས། འཕགས་པ་མ་འགགས་པའི་དབང་དུ་མཛོད་ནས་ལྟའི་མིག་གིས་ཚུལ་
 བརྟག་པར་མི་བྱའོ། །འོན་ཀྱང་ཐ་མལ་པའི་མིག་གིས་སོ་ཞེས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ།
 འོན་གལ་ཏེ་འདུལ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་འབྱུང་བའི་དབྱེད་པ་ཐ་སྙད་པ་ཡིན་ན། ལྷ་བའི་གཞུང་
 ལས་འབྱུང་བ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། གཞུང་ནི་ཉེ་བ་འཁོར་མཁན་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་

པས་བསྐྱེད་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་ན། གལ་ཏེ་གང་ཟག་གི་མི་ཤེས་ན་བསྐྱེད་པར་རྫོགས་པ་ཡིན་
 བོ། །ཞེས་ཀྱང་ཆེར་གསུངས་ནས་འདི་རྒྱད་དུ་ཉི་པ་ལོར་སློབ་དཔོན་དག་ལས་བྱེད་པ་ཚུལ་བྲིམས་
 འཆལ་བས་བསྐྱེད་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་ན། བསྐྱེད་པར་མ་རྫོགས་པ་ཡིན་པོ། །ཞེས་གསུངས་
 པ་ཡིན་པས་གལ་ཏེ་འདིར་ལས་བྱེད་པའི་ཡང་དབྱུང་པ་ཐ་སྟོད་པ་ཡིན་པར་བཞེད་ན་ནི་དེའི་ཆེ་
 གལ་ཏེ་གང་ཟག་གིས་མི་ཤེས་ན་འོ་ཞེས་མཛད་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་མཛད་པ་ཡང་མེད་པས་དེ་ལྟ་
 བས་ན་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་བཞེད་པ་ཡིན་པོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མཁན་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་
 ཆོག་ལས་གལ་ཏེ་གང་ཟག་གིས་མི་ཤེས་ཞེས་བྱ་བའི་བྱུང་པར་འདི་ཙམ་ཞིག་ལས་བྱེད་པའི་ཆོག་
 ལ་རྗེས་སུ་སྐྱུར་བར་བྱའོ། །དབང་དུ་བྱས་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ནི་བཞེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དག་
 སློང་ན་མས་དང་བསྐྱབ་པ་མཐུན་པར་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི། བྱི་མ་མཐའ་དག་པའི་
 རྗེས་སུ་འཇུག་པ་མཐོང་བའི་བྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དབྱུང་པ་ཐ་སྟོད་པ་མ་ཡིན་ན་ནི་བསྐྱེད་པ་སྐྱབ་
 པར་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་དང་དོགས་པ་དག་ཁོ་ན་འདིར་ཐ་
 སྟོད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པོ། །ཞེས་ཀྱང་ལན་དང་བཅས་པ་རྒྱས་པར་གསུངས་པའི་དོན་ལ་ལེགས་པར་
 བརྟགས་ན་རིགས་པའི་དོན་སྒར་བཤད་པ་དེ་དག་བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྟེན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པོ། །
 འདིར་གང་ཟག་ཅེས་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་ཀྱི་ལས་བྱེད་པ་པོའི་གང་ཟག་ཀྱང་མཆོན་པོ། །དེ་
 ལྟ་ན་དག་སློང་ཉམས་པའི་ཆོགས་རྒྱུར་པས་ལས་འཆགས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་དེ་ལྟ་ན། རི་
 རྒྱུད་དུ། ཐ་དད་པར་གནས་པ་དག་ལས་གཞན་པ་ཁ་སློང་བར་འོས་པ་མ་ཡིན་པ་དག་གི་ཆོགས་
 ཀྱིས་གསོལ་བ་དང་བརྗོད་པ་དག་ནི་མ་ཡིན་པོ་ཞེས་པའི་དོན་རི་ལྟར་བྱང་ཞེ་ན་དབྱུང་དགོས་པར་
 སྒྲུང་རོ། །དེ་ལྟར་དབྱུང་པའི་ཆེ་དེ་དང་དེ་ལ་དེ་དང་དེར་ཤེས་པ་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་རི་རྒྱུད་
 བཤད་པའི་ཚུལ་འདིས་ནི། ལྷུང་ར་བ། རྒྱབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་མཁན་པོ་ཚུལ་བྲིམས་འཆལ་ཡང་
 ལས་འཆགས་པའི་གོགས་སུ་མི་འགྱུར་ལ། ལས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་དང་། ཁ་སློང་ཚུལ་བྲིམས་
 འཆལ་ན་ལས་མི་འཆགས་པས་སྒྲིམ་པ་སྒྲིབ་གཏན་མི་སྤྱིད་ཟེར་བ་དང་། རེས་འགའ་དག་འདུན་
 ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་དགོས་མི་དགོས་ཀྱི་ཐེ་ཆོམ་ཙམ་དང་དབྱུང་པ་གང་ཡང་མེད་པར།
 བསྐྱབ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་སྒྲིམ་པ་ཐོབ་སྒྲོ་སྒྲིམ་ན། དེར་བས་སོ་ཞེས་པ་དང་། ཁོ་པོས་ཚུགས་ཏེ་ར་བཏང་

ལ་འོང་གི་ཞེས་བརྗོད་པ་ཙམ་གྱིས་དག་ཚུལ་དང་། བསྟེན་རྟེན་གསུལ་གྱི་སྒྲིམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་
སྟེས་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་རྣམ་རྟེན་གཏིང་མ་ཚུགས་བཞིན་དུ་བག་ཡངས་པར་བྱུང་བྱུལ་དུ་སྒྲིབ་པ་མཐའ་
དག་ཀྱང་ཁེགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐད་དུ་ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་ལས། བསྟེན་རྟེན་གསུལ་གྱི་རྒྱུ་གཙོ་
བོ། ལས་ཀྱི་ཁ་སྐྱོང་གི་དག་འདུན་ལ་དག་སྟེར་དང་ལས་འཆགས་མི་འཆགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཅི་
ཡང་མི་བྱེད་པར་མཁན་རྒྱུད་དག་མ་དག་འབའ་ཞིག་གི་རྣམ་གཞག་ནི་འདུལ་བ་མི་ཤེས་པའི་སྒྲུན་
པའི་རྣམ་ཐར་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཅོ་ཞེས་བྲིས་ལ། དེ་ནི་བདེན་མོད་འོན་ཀྱང་རྣམ་རྟེན་གཏིང་མ་
ཚུགས་པས་དེའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ། ཚུགས་ཏེ་མ་སོགས་དང་། དེར་བས་མ་སོགས་ལའང་སྒྲིམ་པ་སྟེ་
བར་གོང་དུ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་གསལ་བ་དག་གིས་བསྒྲུབས་ཟིན་པའི་བྱིར་ན། སྒྲིམ་རྒྱུད་མ་དག་
པའི་སྟེན་ཅི་ཡང་མི་འབྱུང་ལ། ཞེས་བྲིས་པ་ལ་ནི། འདུལ་བའི་གཞུང་ཡི་གེ་གང་ལས་ཀྱང་སྒྲིམ་
པའི་ཐོབ་རྒྱུ་དེ་ལྟ་བུ་མ་བཤད་པས་ལུང་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་དང་། བྱིད་ཀྱིས་སྒྲིམ་རྒྱུད་དང་
མཁན་རྒྱུད་ཀྱི་བྱིད་པར་མ་བྱེད་བས་རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་བྱིར་དང་། བྱིད་རང་གིས་ཁས་
སྒྲུངས་སྒྲིམ་པ་དང་འགལ་བས་ཁས་སྒྲུངས་ནང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་རྣམས་ཅིག་ཅར་དུ་འབྱུང་བའི་
བྱིར་རོ། །ཡང་བྱིད་ཀྱིས་འདི་སྐད་དུ། བྱིད་པར་དག་ཚུལ་ལ་སྟོབ་དཔོན་དང་། བསྟེན་རྟེན་གསུལ་
ལ་ལས་འཆགས་ངེས་ཀྱི་དག་འདུན་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་ལ་ཉམས་པས་ཁ་སྐྱོང་བྱས་ནས་བསྟེན་རྟེན་གསུལ་
སྒྲུབ་པ། པཎ་ཆེན་བརྒྱུད་ལའང་དུ་མ་ཞིག་སྒྲུང་ཞིང་། དེ་དག་ལ་ནི་ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་མཁན་
པོ་བྱས་ཀྱང་སྒྲིམ་པ་སྟེ་མི་སྤྲིད་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་བྲིས་པ་ནི། ལུང་དང་རིགས་པ་དང་ཁས་
སྒྲུངས་པ་དང་འགལ་བ་དང་། གཞི་མེད་སྐར་འདེབས་ཀྱི་ཉེས་པ་རྣམས་བྱིད་ལ་ཅིག་ཆར་དུ་
འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ལུང་ནི་འོད་ལྡན་གྱི་བཤད་པ་གོང་དུ་བྲངས་མ་ཐག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་།
རིགས་པ་ནི། དོན་ལ་ཚུལ་བྲིམས་ཉམས་པ་ཡིན་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱ་དང་དག་འདུན་གཉིས་ཀའི་ངོས་
ནས་མཐོང་ཐོས་དོགས་གསུམ་གྱི་གཞི་མེད་ན་རྣམ་དག་ཏུ་འཛོག་དགོས་པའི་བྱིར་དང་། ཁས་
སྒྲུངས་པ་ནི། མཁན་པོ་ཉམས་པ་དང་མ་ཆགས་པས་ཁ་སྐྱོང་བྱས་པ་ལ་བསྟེན་རྟེན་གསུལ་གྱི་སྒྲིམ་པ་
སྟེ་བར་བྱིད་རང་གིས་ཁས་སྒྲུངས་པའི་བྱིར་དང་། བྱིད་ལ་གཞི་མེད་སྐར་འདེབས་ཀྱི་ལྷག་མ་
འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། བྱིད་རང་དག་སྟོང་དུ་ཁས་སྒྲུངས་ནས་པཎ་ཆེན་བརྒྱུད་ཀྱི་དག་སྟོང་མང་

པོ་ལ་གཞི་མེད་པར། ཉམས་པས་ཁ་སྐྱོང་བྱས་པས་སྡོམ་པ་མ་སྐྱེས་སོ་ཞེས་གསལ་བར་བསྟན་གསལ་
 པའི་ཕྱིར། ཡང་བྱེད་ཀྱིས་འདི་སྐད་དུ་གྲུང་གཞིའི་ལུང་ཁུངས་སུ་བྱངས་པ་ལས། མཉན་ཡོད་དུ་
 བྱིས་བདག་གི་བུས་མ་བསད་པའི་མཚམས་མེད་བྱས་པ་ཞིག་གིས། དག་སྐྱོང་གཅིག་གི་དུང་དུ།
 རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་བསྟན་པར་ཚོགས་ནས་སྡེ་སྡོད་གསུམ་ལ་མཁས་པར་བྱས་སོ། །དོན་དེ་ཉིད་
 སྟོན་པ་ལ་གསོལ་བས། བསྟོལ་བར་བཀའ་བསྟུལ་ཏེ་གནས་ནས་སྤྱུང་ངོ། །དེས་མཐའ་ལོའོ་བ་
 ཞིག་ཏུ་སོང་སྟེ་གཙུག་ལག་ཁང་བརྟེན་པ་དེར། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དག་སྐྱོང་གི་དག་འདུན་གྱི་
 ཚོགས་ཆེ་བར་ཡོངས་ཏེ། འགའ་ཞིག་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཡང་ཐོབ་པར་གསུངས་སོ། །
 འདི་ཉིད་བཤེས་སྤྱིང་ལས། བདེ་བྱེད་ཅེས་བཤད་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་པར་འགྲེལ་བས་བཤད་ངོ། །
 དེ་ལྟར་མཁན་པོ་མེད་པ་དང་། ཡོད་ཀྱང་ཚུལ་བྱིམས་དང་མི་ལྟན་པ་ལ་ལྟན་པར་ཡིད་ཆེས་ན་
 སྡོམ་པ་སྐྱེ་བར་གྲུབ་པོ། །ཞེས་སྟུས་པ་དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མཚམས་མེད་བྱས་པའི་གང་
 ཟག་རྒྱུང་པས། གཞན་ལ་མ་རག་པར་དག་སྐྱོང་གི་དག་འདུན་གྱི་སྡེ་ཚུགས་པར་རུས་ན། འདུལ་
 བའི་ལུང་ཡི་གེ་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེར་དག་སྐྱོང་ནམ་དག་གཞན་འདུས་ནས་
 བྱས་པ་ཡིན་ན་ནི་མཐའ་ལོའོ་བ་གྱི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་ཆེ་ཡང་དེས་མཁན་པོ་བྱས་པའི་
 ཤེས་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་ལུང་དང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེར་མ་ཟད་གྱི་དེའི་དུས་གྱི་དག་སྐྱོང་གི་
 མིང་ཅན་དེ་དག་དག་སྐྱོང་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ན། དག་སྐྱོང་ལྟ་ཆེན་པོ་ཡང་དག་སྐྱོང་དུ་ཐལ་བས་
 རིགས་པ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེར་མ་ཟད་གྱི་དེའི་དུས་གྱི་དག་སྐྱོང་གི་ཚོགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་དེ་
 རྣམས་ཆོས་ཅན། ཉེ་བར་ལོའོ་བ་གྱི་མཁན་པོ་བྱས་ཀྱང་རང་རྒྱུད་ལ་སྡོམ་པ་སྐྱེ་མི་སྤྱིད་པར་ཐལ།
 ཉམས་པས་ཁ་སྐྱོང་བྱས་ནས་བསྟན་ཚོགས་སུ་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བརྗོད་ན་ལོའོ་བ་གསུམ་
 དངོས་འགལ་དུ་སོང་བས་ཁས་སྤངས་པ་དང་ཡང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །བྱེད་ཀྱིས་ནི། གྲུང་
 གཞིའི་ལུང་དེ་བག་མེད་བྱངས་པས་ཡིད་བརྟན་དུ་མི་རུང་ལ། དེ་དང་ཆ་མཐུན་པའི་ལུང་ཞིག་སྤྱང་
 བ་དེའི་དགོངས་པ་གཞན་དུ་འཆད་དགོས་སོ། །ཞར་ལ་འདི་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། སྤྱ་ཆེན་དགོངས་
 པ་རབ་གསལ་བསྟན་པར་ཚོགས་པའི་དུས་གྱི་ཁ་སྐྱོང་གི་རྒྱའི་རྟ་ཤང་གཉིས་པོ་དོན་ལ་རི་ལྟར་
 ཡིན་ཀྱང་། གོང་དུ་བཤད་པའི་དག་འདུན་གྱི་བསམ་པའི་ཡན་ལག་དང་། བསྐྱབ་བྱའི་བསམ་

གཉིས་པ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་བཞི་སྟེ། ལས་ཚང་བ་དང་། མ་ཞོར་བ་དང་།
མ་འབྲུགས་པ་དང་། བཞག་པར་མི་འོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། རི་རྒྱད་དུ། ལས་ནི་གསོལ་བ་
དང་བཟོད་པ་དང་སོ་སོར་ཐར་པ་གདོན་པ་དང་དགག་དབྱེའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ལ། གསོལ་
བའི་ལས་ཉར་བཞི་ལ། གསོལ་བ་ཁོ་ན་ཚང་བ་དང་། གསོལ་བ་དང་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཞིབ་དུན་
ལ་གསོལ་བ་གཅིག་དང་། བཟོད་པ་གཅིག་ཁོ་ན་ཚང་བ་དང་། གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་སུམ་
ཅུ་ལ་གསོལ་བ་གཅིག་དང་། བཟོད་པ་གསུམ་ཁོ་ན་ཚང་དགོས་ཏེ། མ་ཚང་ན་མི་འཆགས།
ལྷག་ན་འཆགས་ཀྱང་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་རྒྱད་དུ་ཡང་། བཟོད་པ་ལྷག་པ་དག་
གིས་ནི་མ་བྱས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ཉམས་ན་མ་བྱས་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །
ལས་ཀྱི་ཆོག་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཆོག་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པ་ཉམས་ན་འཆགས་ལ་ཉེས་བྱས་ཏེ། རི་རྒྱད་དུ།
དགོངས་སུ་གསོལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་ཕ་རོལ་གྱི་སེམས་གཏད་པ་ཉིད་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ།
ཞེས་བཤད་པས་སོ། །གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཆོག་ཆད་ན་མི་འཆགས་ཏེ། རི་རྒྱད་དུ། དེ་ཉིད་ཀྱི་
མིང་མ་བཟོད་ན་ཡང་ངོ་། །དགོ་འདུན་གྱི་ན་ཡང་དེའི་སྐྱེ་གནས་ཀྱི་མི་སྐྱེའོ་ཞེས་དང་། ལུང་དུ།
གང་ཟག་ལྷ་ནི་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་བདག་གི་མིང་མ་བཟོད་པ་དང་མ་ཁན་པོའི་མིང་
མ་བཟོད་པ་དང་གསོལ་བ་ཆད་པ་དང་བཟོད་པ་ཆད་པ་དང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་མི་ཤེས་པའོ། །
ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འདི་ཡང་མ་ཁན་པོ་དང་བཅས་པའི་བསྟེན་རྫོགས་ལ་དགོངས་པར་

འགྲེལ་བས་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་མ་ནོར་བའི། དག་སྟོང་གི་སྒྲིམ་པ་ཡིན་པ་ལ་དག་ཚུལ་གྱི་སྒྲིམ་པ་འབོགས་པའི་
 ཚེ་ག་བྱས་ན་མི་འཆགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། རི་སྐད་དུ། དེས་བྱ་བ་ལས་མ་ཡིན་པས་མི་འཆགས་ཞེས་
 དང་། ལུང་དུ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བགྱི་བ་ལ། གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་བགྱིད་ན་བསྟེན་
 པར་རྫོགས་ཞེས་བགྱིའམ་མ་རྫོགས་ཞེས་བགྱི་བཀའ་སྟུལ་པ་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱའོ་
 ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འདི་ནི་ཚེ་ག་ནོར་བའི་དབེ་ཡིན་ལ། ལས་གྱི་རིགས་ནོར་བའི་རྣམ་པར་
 དག་པའི་ལས་བྱ་དགོས་པ་ལ། མ་དབབ་པའི་ལས་སམ། སྤངས་པའི་ལས་བྱས་ན་མི་འཆགས་
 ཏེ། ལུང་དུ། བཅུན་པ་མ་མཐོང་བའི་སྤྲད་དུ་སྤང་བའི་ལས་སུ་འོས་པ་ཞིག་ལ་བསྟེན་པ་དང་
 སྤྲད་པ་དང་བསྤྲད་པ་དང་བྱིར་འགྱེད་པའི་ལས་ཤིག་བགྱིད་ན་ལས་བགྱིས་པ་ཞེས་བགྱིའམ་ལྟ་བ་
 ལི་མ་བྱས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེན་སྤང་བའི་ལས་ཀྱང་གཞན་མ་དབབ་པའི་ལས་ཀྱང་
 གཞན་ནོ་ཞེས་དང་། ལྟ་བ་ལི་སྤང་བའི་ལས་ཀྱང་གཞན་རྣམ་པར་དག་པའི་ལས་ཀྱང་གཞན་ནོ་
 ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་བསྟོར་བའི་ལས་དང་། སྦྱིན་པའི་ལས་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། །ལས་གྱི་
 མ་བུ་ནོར་བའི། གསོལ་བ་གཞན་བྱས་ནས་བརྫོད་པ་གཞན་བྱས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། བཅུན་པ་ལས་
 གཞན་གྱི་གསོལ་བ་བགྱིས་ལ་ལས་གཞན་གྱིས་བསྐྱགས་ནས་ལས་བགྱིས་པ་ཞེས་བགྱིའམ་ལྟ་བ་
 ལི་མ་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་དག་སྟོང་དེ་དག་ཀྱང་འདས་པ་དང་བཅས་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་
 ལྟར་སྦྱིར་བཏང་ནས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ནི། བསྐྱབ་བྱ་གཅིག་ལ་ལས་དེ་དག་གི་དོན་དུ་བསམས་
 བསྟེན་དེ་དང་ལས་རིགས་མཐུན་པའི་ལས་གཞན་གྱིས་བྱས་ན་ནོར་ཡང་འཆགས་ཏེ། བན་ཏུར་གྱི་
 རྒྱ་གཞན་ལ་དེའི་དོན་དུ་བསམ་པས་གཞན་བྱེད་པ་ནི་འཆགས་སོ་ཞེས་པས་སོ། །དེའི་དོན་དུ་མ་
 བསམས་ན་མི་ཆགས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་མི་ཆགས་སོ་ཞེས་པས་སོ། །དག་སྟོང་དང་དག་སྟོང་མའི་
 ཚེ་ག་ཕན་ཚུན་ནོར་ཡང་འཆགས་ལ་ཉེས་བྱས་ཏེ། རི་སྐད་དུ། དག་སྟོང་དང་དག་སྟོང་མ་ཉིད་
 དག་གི་ལས་གཞན་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོ་དེའི་དོན་ལ། འགྲེལ་བར་མ་ཚོག་
 ལ་བཏེན་ནས་པ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་ནི། ཚེ་ག་ཉམས་པ་མེད་གྱི་སྟེང་དུ་ལྟག་དང་བཅས་པ་
 ཡིན་ལ། ལུང་མེད་བསྟེན་པར་རྫོགས་ལ་དག་སྟོང་མའི་དག་འདུན་བསོག་པ་ནི་ཚུལ་དང་མཐུན་

བ་ཅམ་དུ་ཟད་པས་དག་སྒྲིབ་གི་ལས་ཀྱིས་ཀྱང་དག་སྒྲིབ་མ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་གཤམ་བར་བྱའོ། །
 དེ་ལྟར་ཡང་ཡུང་ལས། དག་སྒྲིབ་རྣམས་ལས་དག་སྒྲིབ་མ་བསྟན་པར་ཚྭ་གས་པ་དག་སྒྲིབ་གི་
 དངོས་པོ་བཅུ་ལ་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །བསམ་དོན་མ་ཙོང་མ་ཙོ་
 ཏྲགས་དང་མོ་ཏྲགས་ཀྱི་ཆོག་ཙོང་བ་ཅམ་གྱིས་མི་འཆགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རི་རྒྱད་དུ། མཆོན་
 གཞན་ལ་བཏེན་པས་ནི་མ་ཡིན་ཙོ་ཞེས་སོ། །མདོར་ན་ཆོག་བྱེད་ཀྱང་མ་འབྲུལ་པ་གཅིག་དགོས་
 བར་བསྟན་པ་དེ་ལ། འབྲུལ་ན་མི་འཆགས་པ་དང་། འབྲུལ་ཡང་འཆགས་པ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་
 བ་སོ་སོར་ངེས་དགོས་སོ། །གསུམ་པ་མ་འབྲུགས་པ་ལ། སྒྲིབ་ལམ་དང་། གོ་རིམ་དང་།
 ཆོག་མ་འབྲུགས་པ་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། སྒྱིར་བཏང་ལ། ལས་བརྒྱ་ཅུ་ཐམས་ཅད་འདུག་
 པའི་སྒྲིབ་ལམ་གྱིས་བྱ་དགོས་ཏེ། རི་རྒྱད་དུ། ལས་ནི་འདུག་པ་ཉིད་གྱིས་སོ་ཞེས་དང་། མི་
 འདུག་པར་འབྱེད་པ་ནི་ཁ་སྒྲོང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ཙོ་ཞེས་དང་། བརྒྱམས་པ་ན་འགྲོ་བའི་སེམས་
 ཀྱིས་བཏང་བ་ནི་སྒྲིབ་ལམ་ལས་ཉམས་པ་མ་ཡིན་ཙོ་ཞེས་ཁ་སྒྲོང་དུ་མི་རུང་བར་བཤད་པའི་བྱིར།
 ལས་བྱེད་འཕྲོ་ལ་དག་སྒྲིབ་འགའ་ཞིག་སོང་ན། ལྷག་མ་མ་ལངས་པ་དེ་རྣམས་ལ་དག་འདུན་གྱི་
 ཆོད་དུ་འོངས་ན། ཆོག་བྱས་རྣམས་འབྲུགས་པར་མི་འགྱུར་ལ། མ་ལུས་ན་ཆོག་ཚྭ་གས་པ་འང་
 འབྲུགས་པས་བསྐྱར་དགོས་ཏེ། རི་རྒྱད་དུ། བྱེད་པ་ཉིད་ན་སོང་ན་ཆོག་མ་ཚྭ་གས་པ་རྣམ་པར་
 འབྲུག་པ་ཉིད་དོ། །ལས་དེ་ལ་དག་འདུན་གྱི་ཆོད་དག་ཏུ་མ་འོངས་པ་རྣམས་མ་ལུས་པ་ཉིད་ན་
 ཚྭ་གས་པའོ། །ལུས་པ་ཉིད་ན་མི་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ཡང་བྱེད་པར་འདོད་ན་ཆོག་གིས་རྣམ་
 བར་དགྲུག་ཅིང་གསོལ་བས་དག་འདུན་ལ་བཅུན་པ་དག་ཡང་གསོལ་བ་བགྱེད་ཞེས་ཆེས་སུ་
 བསྐྱེད་གོ་ཞེས་བྱ་བས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་དམིགས་བསལ་ལ། །རི་རྒྱད་དུ།
 འགྲོན་པོ་མི་སྒྲིབ་ན་འགྲོ་བཞིན་དུ་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་གིང་། དེ་ཉིད་གཞན་ལ་ཡང་རུང་མཐུན་
 སྒྱུར་བར་བཤད་པས། དེའི་ཆོ་འགྲོ་བའི་སྒྲིབ་ལམ་མཐུན་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་གོ་རིམ་མ་
 འབྲུགས་པ་ནི། གསོལ་བ་དང་བཟྃ་བ་གོ་རིམ་མ་ཙོང་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། རི་རྒྱད་དུ། གསོལ་
 བ་མ་བྱས་པར་དེའི་དོན་དུ་བཟྃ་བ་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ཆོག་མ་འབྲུགས་པ་ནི། རོ་བོ་བཟྃ་བ་བཟྃ་བ། བྱེད་པ་བཟྃ་བ་གསུམ་གྱི་

གོ་རིམ་འབྲུགས་ན་མི་འཆགས་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་རི་རྒྱུད་དུ། དོན་གྱི་སྐབས་དག་གི་གོ་རིམ་འབྲུགས་པ་ནི་མི་འཆགས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་མི་བྱ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེའི་དོན་ནི། ཆོ་དང་ལྡན་པ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་དག་འདུན་ལས་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པ་མཛད་ན་ཞེས་བརྗོད་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལ་དག་འདུན་ལས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་སོགས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་ལ་མི་འཆགས་པའི་སྒྱུ་མེད་ཅས་པའི་དོན་དུ་འགྲེལ་བས་བཤད་དོ། །

བཞི་བ་བཞག་པར་མི་འོས་པ་ནི། ལུང་ལས་གསུངས་པའི་ལས་ཆོག་གི་སྐྱུ་གས་ཆོག་དེ་རྣམས་ལས་བཞག་པར་འོས་པ་ཆོག་བྱེད་ཀྱང་མེད་པའོ། །

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་སུ་སྦྱང་བའི་མཆན་ཉིད་ནི། ལས་རང་རང་གི་དག་འདུན་གྲངས་ཆང་བ་ཁ་སྐོང་བར་འོས་པ་རྣམས་དང་། མཉན་དུ་གཞུག་པའི་བསྐྱབ་བྱ་སོགས་ཀྱིས་ཐོས་ཤིང་དོན་གོ་བ་ན་ལས་ཉམས་སུ་སྦྱང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་གསོལ་བ་ཅམ་ཐོས་ན་གོ་ཆོད་པ་ཡིན་ཏེ། རི་རྒྱུད་དུ། རང་གི་འོས་པའི་དག་འདུན་གྱིས་ཉམས་སུ་སྦྱང་བ་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ན་མ་ཡིན་ནོ། །གསོལ་བ་ཐོས་ན་དེ་འགྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བས་སོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྒྱ་ཐོས་ན་དོན་མ་གོ་ཡང་འཆགས་ཏེ། ལུང་ལས། འཕགས་པ་ཞིག་གིས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་དུ་ལས་བགྱིས་པ་དང་། དག་སྦྱང་དེ་དག་གིས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་མ་འཆལ་ན་ལས་བགྱིས་པ་ཞེས་བགྱི་འམ་ལུ་པ་ལི་ལས་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ལས་བྱས་པའི་དག་སྦྱང་ནི་འདས་པ་དང་བཅས་པའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བུའི་ཞལ་ནས། མཆོམས་གཅོད་པའི་སྐབས་སུ་དེ་རྒྱུད་གསུངས་པ་བདེན་མོད་ཀྱང་ལུང་དེ་ནི་མ་དག་པར་མཛོན་ཏེ། ལུང་ལས། བཅུན་པ་འཕགས་པས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་དུ་སོ་སོར་ཐར་པ་བཀྲུག་པ་དང་དག་སྦྱང་དེ་དག་གི་འཕགས་པའི་རྒྱུད་མ་འཆལ་ན་གསོ་སྦྱང་བགྱིས་པ་ཞེས་བགྱི་འམ་ལུ་པ་ལི་མ་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་སྒྲིག་པ་ཡང་འདས་པ་དང་བཅས་པའོ། །བཅུན་པ་འཕགས་པས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་དུ་སྐབས་བྱེ་བ་དང་། དག་སྦྱང་དེ་དག་གིས་ཀྱང་རྒྱུད་མ་འཆལ་ན་སྐབས་བྱེ་བ་ཞེས་བགྱི་འམ་ལུ་པ་ལི་སྐབས་མ་བྱེ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དག་སྦྱང་དེ་དག་ཀྱང་འདས་པ་དང་བཅས་པའོ་ཞེས་དང་། གཞི་འགྲེལ་དུ་ཆོ་གས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་དག་པའི་ཆོ་ག་སྟེ་དག་འདུན་དུ་ཆང་བ་དང་ལས་བྱེད་པ་དག་སྦྱང་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། ཉན་པ་

པོས་གོར་གཏུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཞེས་དང་། རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་དུ། ཆོས་མ་ཡིན་པ་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགོ་འདུན་མ་ཚང་བ་དང་། ལས་ཉམས་པ་དང་། ཉན་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་མ་གོ་བ་
 ལ་སོགས་པའི་ཞེས་མ་གོ་ན་མི་འཆགས་པར་གསུངས་པའི་བྱིར་ཞེས་གསུངས་ལ། འོན་ཀྱང་
 སྐབས་སོ་སོར་བྱེད་དགོས་པ་འདྲ་སྟེ། ཆོག་ལེ་ལས། འོན་པས་ཀྱང་ནི་གོ་བྱུར་ན། །ལས་
 བཟོད་པ་ནི་མ་ཐོས་ཀྱང་། །འདི་ལ་བསྟེན་ཆོག་སྟེ། །ཚུལ་བྱིས་ལྷན་ལ་ཉེས་པ་མེད། །
 ཅེས་དང་། ཟུ་བར། བཅུན་པ་མཐའ་འཁོབ་པ་འཕགས་པའི་སྐད་དུ་བསྟེན་པར་ཆོག་སྟེ། བྱིས་
 པ་དང་མཐའ་འཁོབ་པ་དེས་ཀྱང་འཕགས་པའི་སྐད་མ་འཆལ་ན་བསྟེན་པར་ཆོག་སྟེ། བྱིས་
 ཞེས་བྱིའམ། ཟུ་བ་ལི་ཁས་ལེན་པའི་སེམས་ཡོད་ན་བསྟེན་པར་ཆོག་སྟེ། བྱིས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བྱེད་པ་
 རྣམས་ནི་འདས་པ་དང་བཅས་པར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་ན།
 ལུང་བྱི་མ་འདིའི་དོན། བྱེད་པ་པོ་དགོ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་ཆོག་གི་དོན་གོ་ན་བསྐྱབ་བྱས་མ་གོ་ཡང་
 ལས་མི་འཆགས་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་དང་། ལུང་ཐུ་མ་དེ་དག་གི་དོན་ནི། ལས་བྱེད་པ་པོའི་སྐྱབས་
 ཆོག་ཁ་སྐོང་གིས་མ་གོ་ན་ལས་མི་འཆགས་པའི་རྒྱར་འཆད་དགོས་པའི་བྱིར།

བཞི་བ་ཇི་ཙམ་བྱས་པས་ལས་འཆགས་པའི་ཚད་ནི། ཇི་སྐད་དུ། ཆོག་པལ་ཆེར་བྱས་ན་
 བྱས་པ་ཉིད་དོ། །འོག་མ་མེད་པ་ལོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །དམིགས་བསལ་ལ།
 མཚན་མ་དག་མ་བཟོད་ན་མ་བཅད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་མཚན་གཅོད་པའི་
 སྐབས་སུ་མཚན་མ་བརྟན་པོ་མ་བཟོད་ན་ལས་དངོས་གཞིའི་སྐྱམ་གཉིས་སམ་ཐམས་ཅད་ཟིན་
 ཀྱང་མི་འཆགས་པར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ལས་བྱེད་འཕྲོ་ལ་ལས་མ་ཁན་དེ་ཆེའི་དུས་བྱས་
 པའམ། བྱིས་པ་དང་མ་ནིང་དང་། ཉམས་པ་ལ་སོགས་པར་ལས་ཀྱི་སྐྱམ་གཉིས་མ་ཟིན་གོང་དུ་
 ཤེས་ན་ལས་མི་འཆགས་ལ། སྐྱམ་གཉིས་ཟིན་ནས་དེ་ལྟར་དུ་ཤེས་ཀྱང་ལས་མི་འཆགས་པའི་རྒྱ་
 མ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ནི་སྤྱི་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་དོན་གྱི་ཁོག་ལུབ་ཅིང་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་དང་སྐྱར་བ་
 ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལག་ལེན་གཞུང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བཟོད་ནས་མཐའ་གཅོད་ཀྱི་རིགས་པ་ལུང་
 གིས་བརྒྱན་ཏེ་འཆད་པ་ལ། ལས་གང་དུ་བྱས་པའི་གནས་སྐྱབ་པ་དང་། གནས་དེར་བྱ་བའི་

ལས་གལ་ཆེ་བ་དག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། གནས་ལ་སྒོ་མཐུན་བྱ་བ་དང་།
 མཚམས་གཅོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་དགོས་པའི་དོན་ནི། གསོ་སྦྱང་གི་གནས་ལ་ཐུགས་མི་མཐུན་
 པ་སྤང་བ་དང་། གསོ་སྦྱང་གི་གནས་ལ་སྒོ་མཐུན་བགྱིས་པས་ལས་གཞན་གྱི་གནས་ལ་སྒོ་མཐུན་
 ལོགས་སུ་བྱ་མ་དགོས་པས་ཆོགས་ཆུང་བ་སོགས་གྱི་དགོས་པ་ཡོད་དོ། །བསྟན་པའི་དོན་ནི།
 གནས་དང་ཞེས་པ་སྟེ་སྤར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གསུམ་པ་ཆོག་གི་དོན་ལ། ཅུ་བ་ལས་གྱི་ཆོ་ག་
 གཞུང་བཞིན་དུ་ལྷག་ཆད་མེད་པར་བརྟེན་པ་དང་། ཆོག་གི་འབྲུག་གཉེར་བ་བརྒྱལ་ལན་དང་
 བཅས་པའོ། །འཆད་ཚུལ་འདིས་འོག་མ་རྣམས་སུ་བདེ་སྤག་དུ་རྟོགས་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ནི།
 དགོ་འདུན་བཙུན་པ་རྣམས་གསན་དུ་གསོལ། གནས་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པའམ་བགྱིས་པའམ།
 ལག་པ་ནང་མཚམས་དང་བྱི་རོལ་ཉེ་ལཁོར་འདོམ་གང་དང་བཅས་པ་འདི་དགོ་འདུན་གྱི་གསོ་སྦྱང་
 གི་གནས་སུ་བཞེད་ན། གལ་ཏེ་དགོ་འདུན་གྱིས་དུས་ལ་བབ་ཅིང་བཟོད་ན་དགོ་འདུན་གྱིས་
 གནང་བར་མཛོད་ཅིག་དང་། དགོ་འདུན་གྱིས་གནས་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པའམ། བགྱིས་པའམ།
 ལག་པ་ནང་མཚམས་དང་བྱི་རོལ་ཉེ་ལཁོར་འདོམ་གང་དང་བཅས་པ་འདི་དགོ་འདུན་གྱི་གསོ་སྦྱང་
 གི་གནས་སུ་སྒོ་མཐུན་པར་བགྱིའོ། །འདི་ནི་གསོལ་བའོ། །ལས་ནི་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། དགོ་
 འདུན་བཙུན་པ་རྣམས་གསན་དུ་གསོལ། གནས་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པའམ། བགྱིས་པའམ།
 ལག་པ་ནང་མཚམས་དང་བྱི་རོལ་ཉེ་ལཁོར་འདོམ་གང་དང་བཅས་པ་འདི། དགོ་འདུན་གྱི་གསོ་
 སྦྱང་གི་གནས་སུ་བཞེད་དེ། དེའི་སྤང་དུ་དགོ་འདུན་གྱི་གནས་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པའམ། བགྱིས་
 པའམ། ལག་པ་ནང་མཚམས་དང་བྱི་རོལ་ཉེ་ལཁོར་འདོམ་གང་དང་བཅས་པ་འདི་དགོ་འདུན་གྱི་
 གསོ་སྦྱང་གི་གནས་སུ་སྒོ་མཐུན་པར་བགྱི་ན། ཆོ་དང་ལྷན་པ་གང་དག་གནས་ཐམས་ཅད་གྲུབ་
 པའམ། བགྱིས་པའམ། ལག་པ་ནང་མཚམས་དང་བྱི་རོལ་ཉེ་ལཁོར་འདོམ་གང་དང་བཅས་པ་
 འདི། དགོ་འདུན་གྱི་གསོ་སྦྱང་གི་གནས་སུ་སྒོ་མཐུན་པར་བགྱི་བར་བཟོད་པ་དེ་དག་ནི་ཅང་མ་
 གསུངས་ཤིག གང་དག་མི་བཟོད་པ་དེ་དག་ནི་གསུངས་ཤིག དགོ་འདུན་གྱིས་བཟོད་ཅིང་
 གནང་ནས་དགོ་འདུན་གྱི་གནས་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པའམ་བགྱིས་པའམ། ལག་པ་ནང་མཚམས་
 དང་བྱི་རོལ་ཉེ་ལཁོར་འདོམ་གང་དང་བཅས་པ་ནི། དགོ་འདུན་གྱི་གསོ་སྦྱང་གི་གནས་སུ་སྒོ་

མཐུན་པར་བགྱི་ལགས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཅང་མི་གསུང་བས་དེ་དེ་བཞིན་དུ་འཛིན་ཏོ་ཞེས་པའོ། །
གཉིས་པ་ལ། ཚིག་གི་དོན་དང་། བརྒྱལ་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ལས་བྱེད་པ་པོའི་དགོ་སྤྱོད་
བསྐྱབ་པ་འབྲུལ་བ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ན། ལྷང་མཐུན་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་ཡན་སྟོན་དུ་བཏང་
ནས། ལས་གྱི་གྲུལ་ལ་འཁོད་དེ། ལས་བྱེད་པ་པོས་གསོལ་བ་གཅིག་ །བརྗོད་པ་གཅིག་ །
མཐུག་བསྐྱེད་དང་བཅས་པ་བརྗོད་པའོ། །གསོལ་བ་ནི། དགོ་འདུན་ཐུགས་བསྐྱེད་ཏེ་གནང་བ་
ཞུ་བའོ། །བརྗོད་པ་ནི་བསྐྱེད་ནས་ལས་དངོས་གཞི་བྱེད་པའོ། །མཐུག་བསྐྱེད་ནི་ལས་ཆགས་
ཟིན་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཅམ་མོ། །འདིར་གྲུབ་ཅེས་པ་ནི། དང་པོ་ནས་རང་གྲུབ་པའོ། །བགྱིས་
པ་ནི། རྒྱུས་ལུང་རྩོལ་བས་བྱས་པའོ། །ལག་པ་ནི་ཟིན་པའོ། །ནང་མཚམས་དང་བཅས་པ་ནི།
རྩོལ་ལ་སོགས་པའི་བར་ཆད་མེད་པའི་སྒོ་ནས་ནང་མཚམས་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའོ། །དེ་ཡང་ཆོ་ག་
མཚམས་བཅད་པ་ཡིན་ན་དེ་རྩོན་ཆད། མ་བཅད་ན་རྩིག་པས་བསྒྲོར་བ་ལ་རྩིག་པ་ཉིད་མཚམས་
ཡིན། མ་བསྒྲོར་བ་ལ་མ་ཁ་ནས་རྩོལ་བ་ཡིན་ཆད་མཚམས་ཡིན། བྱིས་པའི་གྲོང་ལ་འབྲུལ་
སྤང་གི་སྐབས་ནས་འཆད་པའི་ཉེ་འཁོར་གྱི་མཐའ་རྩོན་ཆད་མཚམས་ཡིན། དགོན་པ་འཇམ་ཐང་
སྟོང་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་འཁོར་ཡུག་ཏུ་རྒྱུང་གྲགས་གྱི་མཐའ་རྩོན་ཆད་མཚམས་ཡིན། མཚམས་དེའི་བྱི་
རོལ་ཏུ་ཡང་འདོམ་གང་རྩོན་ཆད་ལས་དེ་བྱ་བའི་གནས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བརྒྱལ་ལན་གྱི་སྒོ་
ནས་གཏན་ལ་ཡབ་པ་ནི། སྤྱོད་མཐུན་འདི་གསོ་སྤྱོད་གི་དུས་དང་འབྲེལ་བ་ཁོ་ནར་བྱ་མི་དགོས་ཏེ།
རི་སྐད་དུ། ལས་གཞན་གྱི་གནས་ཀྱང་དེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། དེའི་འབྲེལ་པར། གསོ་སྤྱོད་གི་
གཞི་ལས་དེ་བཅས་པའི་བྱིར་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ་ཞེས་སྤྱི་མིང་བྱེ་བྲག་ལ་བཏགས་པར་བཤད་པའི་
བྱིར་དང་། གསོ་སྤྱོད་མ་ཡིན་པའི་དགོ་འདུན་གྱི་ལས་གང་ཞིག་བབྱེད་དགོས་ཀྱང་ཐོག་མར་གསོ་
སྤྱོད་གི་གནས་སུ་སྤྱོད་མཐུན་བགྱིས་པས་ཆོགས་རྒྱུང་བའི་བྱིར་དང་། ལས་རང་རང་ངོ་བོའི་གནས་
སུ་སྤྱོད་མཐུན་པས་ལས་གཞན་གྱི་གནས་སུ་མི་འགྱུར་བའི་བྱིར་དང་། གསོ་སྤྱོད་མ་ཡིན་པའི་ལས་
གཞན་ལ་གནས་ལ་སྤྱོད་མཐུན་མ་བཤད་ཅིང་རུང་མཐུན་སྐྱུར་བར་བཤད་པ་ཡང་མེད་པའི་བྱིར་དང་།
གསོ་སྤྱོད་གིས་སྤྱོད་མཐུན་བགྱིས་པ་དེར། ལས་གཞན་འཆགས་པ་ལ་གསོ་སྤྱོད་ལན་ཅིག་ཅམ་སྟོན་དུ་
འགྲོ་དགོས་པའི་བཤད་པ་ཡང་མེད་པའི་བྱིར་དང་། མདོ་དང་ལུང་ལས་ཀྱང་། གསོ་སྤྱོད་གི་

གནས་སུ་སློ་མཐུན་བགྱིས་པ་དེར་ཐོག་མར་མཆོམས་གཅོད་པའི་ལས་བྱེད་པར་གསུངས་ཀྱི་དང་
 བོ་ཁོ་ནར་གསོ་སྦྱང་བྱ་བར་བཤད་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་དགོད་པ་དང་། དེ་
 རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་མཆོམས་པོ་ཆེ་བཅད་པ་དང་། མཆོམས་བྱ་ཆུང་བཅད་ཅིང་
 དཀྱིལ་ལའོར་བར་སློ་མཐུན་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། དགོ་འདུན་བཙུན་པ་རྣམས་གསན་དུ་
 གསོལ། འདི་ལྟ་སྟེ། གནས་འདི་ན་དགོ་སློང་གནས་པ་དང་གཞུག་མར་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 མཆོམས་པོ་ཆེའི་ཕྱོགས་བཞིའི་མཆོན་མ་བརྟན་པོ་བཟོད་པ། ཤར་ཕྱོགས་སུ་ནི་པ་བོང་གི་མཆོན་
 མའམ། ཕྱིག་པའི་མཆོན་མ་བརྟན་པོ་ལགས། ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་ནི་ཀ་བའི་མཆོན་མའམ་ལྷོན་པའི་
 མཆོན་མ་བརྟན་པོ་ལགས། རུབ་ཕྱོགས་སུ་ནི་ར་བའི་མཆོན་མའམ་བྱ་སྒྱིབས་ཀྱི་མཆོན་མ་བརྟན་
 པོ་ལགས། བྱང་ཕྱོགས་སུ་ནི་ལམ་པོ་ཆེའི་མཆོན་མའམ་ཁྲོན་པ་ལ་སོགས་པའི་མཆོན་མ་བརྟན་
 པོ་ལགས་ན་གལ་ཏེ་དགོ་འདུན་གྱིས་དུས་ལ་བབ་ཅིང་བཟོད་ན་དགོ་འདུན་གྱིས་གནང་བར་
 མཛོད་ཅིག་དང་། དགོ་འདུན་གྱི་མཆོན་མ་འདི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་གསོ་སྦྱང་གཅིག་པའི་གནས་ཀྱི་
 སྒོམ་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། གནས་བསྐྱབ་པ་དང་། དགོ་སློང་རྣམས་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་བགྱི་བའི་སྤྲད་དུ་
 དགོ་འདུན་གྱིས་གྲོང་དང་གྲོང་གི་ཉེ་ལའོར་མ་གཏོགས་པར་དགོན་པ་ལ་ཐུག་པ་དང་། གནས་
 མལ་ལ་ཐུག་པའི་བར་དུ་མཆོམས་ཆེན་པོ་གཅོད་དོ། འདི་ནི་གསོལ་བའོ། །ལས་ནི་འདི་ལྟར་བྱ་
 སྟེ། དགོ་འདུན་བཙུན་པ་རྣམས་གསན་དུ་གསོལ། འདི་ལྟ་སྟེ། གནས་འདི་ན་ཞེས་པ་ནས་
 མཆོན་མ་བརྟན་པོ་ལགས་ཏེ། དེའི་སྤྲད་དུ་དགོ་འདུན་གྱིས་མཆོན་མ་འདི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་གསོ་
 སྦྱང་གཅིག་པའི་གནས་ཀྱི་སྒོམ་པས་འདི་ལྟ་སྟེ། གནས་བསྐྱབ་པ་དང་། དགོ་སློང་རྣམས་བདེ་བ་ལ་
 རེག་པར་གནས་པར་བགྱི་བའི་སྤྲད་དུ་གྲོང་དང་གྲོང་གི་ཉེ་ལའོར་མ་གཏོགས་པ་དགོན་པ་ལ་ཐུག་
 པ་དང་གནས་མལ་ལ་ཐུག་པའི་བར་དུ་མཆོམས་ཆེན་པོ་བཅད་པར་བཟོད་པ་དེ་དག་ནི་ཅང་མ་
 གསུངས་ཤིག །གང་དག་མི་བཟོད་པ་དེ་དག་ནི་གསུངས་ཤིག །དགོ་འདུན་གྱིས་བཟོད་ཅིང་
 གནང་ནས་དགོ་འདུན་གྱི་མཆོན་མ་འདི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་ཞེས་པ་ནས་ཐུག་པའི་བར་དུ་མཆོམས་
 ཆེན་པོ་བཅད་ལགས་ཏེ་འདི་ལྟར་ཅང་མི་གསུང་བས་དེ་དེ་བཞིན་དུ་འཛིན་ཏོ། །དེ་ནི་མཆོམས་
 ཆེན་པོ་བཅད་པའི་ཆོ་ག་དང་ལས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དགོ་འདུན་བཙུན་པ་རྣམས་གསན་དུ་

གསོལ། འདི་ལྷ་སྟེ། གནས་འདི་ན་དག་སྟོང་གནས་པ་དང་གཉུག་མར་གནས་པ་རྣམས་གྱིས་
མཆོམས་བུ་ཆུང་གི་ཕྱོགས་བཞིའི་མཆོན་མ་བརྟན་པོ་བཟོད་པ། ཤར་ཕྱོགས་སུ་ནི་སེང་ལྷེང་གི་
ཕུར་པ་བཏབ་པ་ལགས། ལྷ་ཕྱོགས་སུ་ནི་སྤང་བུས་བེས་པ་ལ། ལུབ་ཕྱོགས་སུ་རྩོད་བཞག་པ་
ལགས། བྱང་ཕྱོགས་སུ་ནི་སྟོལ་བཏོད་པ་བརྟན་པོ་ལགས་ན། གལ་ཏེ་དག་འདུན་གྱིས་དུས་ལ་
བབ་ཅིང་བཟོད་ན་དག་འདུན་གྱིས་གནང་བར་མཛོད་ཅིག་དང་། དག་འདུན་གྱི་མཆོན་མ་འདི་
རྣམས་གྱི་ནང་དུ། འདི་ལྷ་སྟེ་གནས་བསྟུ་བ་དང་། དག་སྟོང་རྣམས་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་གནས་
པར་བགྱི་བའི་སྤང་དུ་མཆོམས་བུ་ཆུང་བཅད་ཅིང་དགྱིལ་འཁོར་པར་སྟོ་མཐུན་པར་མཛད་དོ། །
འདི་ནི་གསོལ་བའོ། །ལས་ནི་འདི་ལྷ་ར་བྱས་ཏེ། དག་འདུན་བཙུན་པ་རྣམས་གསན་དུ་གསོལ།
འདི་ལྷ་སྟེ། གནས་འདི་ན་ཞེས་པ་ནས། བརྟན་པོ་ལགས་ཏེ་དེའི་སྤང་དུ་དག་འདུན་གྱི་མཆོན་མ་
འདི་རྣམས་གྱི་ནང་དུ་འདི་ལྷ་སྟེ་ཞེས་པ་ནས། དགྱིལ་འཁོར་པར་སྟོ་མཐུན་པར་མཛད་ན། ཆེ་
དང་ལྷན་པ་གང་དག་མཆོན་མ་འདི་རྣམས་གྱི་ནང་དུ་འདི་ལྷ་སྟེ་ཞེས་པ་ནས། དགྱིལ་འཁོར་པར་
སྟོ་མཐུན་པར་མཛད་པ་བཟོད་པ་དེ་དག་ནི། ཅང་མ་གསུངས་ཤིག །གང་དག་མི་བཟོད་པ་དེ་
དག་ནི་གསུངས་ཤིག དག་འདུན་གྱིས་བཟོད་ཅིང་གནང་ནས་དག་འདུན་གྱིས་མཆོན་མ་འདི་
རྣམས་གྱི་ནང་དུ། འདི་ལྷ་སྟེ་ཞེས་པ་ནས་སྟོ་མཐུན་པར་མཛད་ལགས་ཏེ། འདི་ལྷ་ར་ཅང་མི་
གསུང་པས་དེ་དེ་བཞིན་དུ་འཛིན་ཏོ། །དེ་ནི་མཆོམས་བུ་ཆུང་བཅད་ཅིང་དགྱིལ་འཁོར་པར་སྟོ་
མཐུན་པའི་ཆོ་ག་དང་ལས་སོ། །དེ་གཉིས་གྲོལ་བའི་ཆོ་ག་ནི། དག་འདུན་ནས་གསོལ། འདི་
ལྷ་སྟེ། གནས་འདིར་དག་འདུན་མཐུན་པས་གསོ་སྟོང་གཅིག་པའི་གནས་གྱི་སྟོམ་པས་མཆོམས་
པོ་ཆེ་བཅད་པ། གལ་ཏེ་དག་འདུན་གྱིས་དུས་ལ་བབ་ཅིང་བཟོད་ན་དག་འདུན་གྱིས་གནང་བར་
མཛོད་ཅིག་དང་། དག་འདུན་གྱིས་མཆོམས་ཆེན་པོ་གཞིག་གྲོལ་པར་མཛད་དོ། །འདི་ནི་གསོལ་
བའོ། །ལས་ནི་འདི་ལྷ་ར་བྱས་ཏེ། དག་འདུན་ནས་གསོལ། འདི་ལྷ་སྟེ། གནས་འདིར་དག་
འདུན་གསོ་སྟོང་གཅིག་པའི་སྟོམ་པས་མཆོམས་ཆེན་པོ་བཅད་དེ། དེའི་སྤང་དུ་དག་འདུན་གྱིས་
མཆོམས་ཆེན་པོ་གཞིག་ཅིང་དགྱོལ་བར་མཛད་ན། ཆེ་དང་ལྷན་པ་གང་དག་མཆོམས་ཆེན་པོ་
གཞིག་ཅིང་དགྱོལ་བར་མཛད་པར་བཟོད་པ་དེ་དག་ནི་ཅང་མ་གསུངས་ཤིག །གང་དག་མི་བཟོད་

བ་དེ་དག་ནི་གསུངས་ཤིག། །འདི་ནི་ལས་བརྒྱེད་པ་དང་པོ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་ལན་གཉིས་ལན་
 གསུམ་བརྒྱས། དགོ་འདུན་གྱིས་བཟོད་ཅིང་གནང་ནས་དགོ་འདུན་གྱི་མཆོམས་པོ་ཆེ་གཞིག་ཅིང་
 དགོ་ལ་ལགས་ཏེ། །འདི་ལྟར་ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་ནི་མཆོམས་པོ་ཆེ་དགོ་ལ་བའི་ཆོ་ག་དང་ལས་
 སོ། །ཅིག་ཤོས་ལ་ཡང་འདོན་པ་བསྐྱར་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་དགོས་པའི་དོན་ནི། མཆོམས་
 པོ་ཆེ་བཅད་པ་གསོ་སྦྱང་གི་གནས་ལ་བྱབ་ཆུང་བ་སྤངས་པས། མདོ་འདོན་པ་པོ་བཅུ་ལ་སྤྱོད་པ་དང་།
 དགོ་འདུན་གྱི་ལས་ལ་འདུ་དགོས་པ་དང་མི་དགོས་པའི་ས་མཆོམས་ཟིན་པ་དང་། ཆོས་གོས་དང་
 མི་འབྲལ་བའི་གནང་བ་ཆགས་པས། དགོ་སྦྱང་རྣམས་ལུས་སེམས་བདེ་བར་གནས་པའོ། །
 མཆོམས་ཆུང་བཅད་པ་ནི། ཏ་ཅང་བྱབ་ཆེས་པས་ཉི་མ་རེ་རེ་ཞིང་ལས་མང་པོ་བྱེད་དགོས་པ་ན།
 ཐག་རིང་པོ་ནས་དགོ་འདུན་བསྐྱུ་མི་རུས་པ་སྤང་བ་དང་། འདུན་པ་དང་ཡོངས་དག་ལེན་དཀའ་
 བ་སྤང་བ་ལ་སོགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ། །གཉིས་ཀ་ཅིག་ཅར་དུ་བྱེད་པའི་དགོས་པ་ནི།
 མཆོམས་ཆེན་བཅད་པས་མི་འབྲལ་བའི་གནང་བ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་། མཆོམས་ཆུང་བཅད་པས་མ་འདུས་
 པའི་ཉེས་པ་ཁེབས་པ་ཡིན་ནོ། །བསྐྱུས་པའི་དོན་ནི། མཆོམས་ནི་གསུམ་པོ་དང་ཞེས་པའོ། །
 ཆོག་གི་དོན་ནི། མདོ་དང་། ལུང་ལས། མཆོམས་ཆེན་བཅད་པ་དེ་དགལ་ནས་མཆོམས་ཆུང་
 བཅད་པ་མཆོམས་གཉིས་ཆོག་གཅིག་གིས་བཅད་པ་དང་གསུམ་དང་། ལས་བརྒྱ་ཅར། མཆོམས་
 ཆེན་དགལ་ནས་མཆོམས་བྱ་ཆུང་བཅད་དེ་སྤྱར་མཆོམས་ཆེན་གཅོད་པའི་ལས་དང་། བཞི་གསུངས་
 པའི་དགོངས་པ་ནི། མཆོམས་ཆེན་སྤྱུ་མ་མ་བཤིག་པའི་སྟེང་དུ་མཆོམས་ཆེན་གཞན་དང་། མཆོམས་
 ཆུང་གཉིས་ཀ་མི་འཆགས་ལ། མཆོམས་ཆུང་བཅད་ཟིན་པ་མཆོམས་ཆེན་གྱིས་བསྐྱོར་དུ་རུང་བ་
 དང་། གཉིས་ཀ་གཅོད་དགོས་པའི་ཆོ་ཅིག་ཆར་བཅད་པས་ཆོགས་ཆུང་བའི་དགོངས་པ་ཡིན་པར་
 སྤང་དོ། །དེ་ཡང་མཆོམས་བྱ་ཆུང་མཆོམས་ཆེན་གྱིས་བསྐྱོར་བའི་ཆོ་མཆོམས་ཆུང་གི་དགོ་འདུན་
 རི་སྟེང་པའང་མཆོམས་ཆེན་དེ་ལ་སྒྲོ་མཐུན་པ་གཅིག་དགོས་ལ། མཆོམས་བྱ་ཆུང་མ་དགོ་ལ་བར་
 མཆོམས་ཆེན་གྱིས་བཅིངས་པའི་དགོས་པ་ནི་ཆོས་གོས་དང་མི་འབྲལ་བའི་གནང་བ་རྒྱབ་པའི་
 བསྐྱུ་བར་བྱ་བ་དང་། དབྱར་གནས་དང་གསོ་སྦྱང་དང་དགག་དབྱེ་བྱིར་བཅོས་ཀྱི་བྱེད་པར་
 འགའ་ཞིག་ལ་སོགས་པས་བྱབ་ཆེ་བ་རྣམས་སྤུང་མོང་དུ་བྱས་པས་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་ལུང་པོ་ཡོངས་

ལྷ་མོ་གསུམ་པ་དང་། ལས་བྱུང་ཆུང་བ་རྣམས་སོ་སོར་བྱས་པས་མ་འདུས་པའི་མི་མཐུན་པ་མི་སྤྱིད་
 པ་ལ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་དོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་མཆོམས་སུ་མཆོམས་ཀྱིས་སྒྲོར་དུ་མི་རུང་དོ། །
 དཀྱིལ་ལའོར་པ་དང་དགོ་སྤྱོད་མའི་དབྱར་ཁང་དང་བྱོན་པ་དག་ལ་ནི་རུང་དོ་ཞེས་སོ། །ཆོག་
 གཅིག་གིས་མཆོམས་གཉིས་བཅད་པ་དང་། འགྲོལ་དུ་རུང་བར་གསུངས་པའི་རིགས་པས།
 མཆོམས་དགོ་འདུན་མཆོམས་དེ་ལ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་བཀོད་ནས་བྱེད་པ་པོ་ལས་མ་ཁན་པོ་
 གཅིག་གིས་མཆོམས་མང་པོ་ཅིག་ཆར་དུ་བཅད་པ་དང་དབྱལ་དུ་རུང་བར་བལྟའོ། །དེའི་ཆེ་ལས་
 བྱེད་པ་པོ་དེ་མཆོམས་གཉིས་ཀ་ལ་སོགས་པར་གཏོགས་དགོས་སམ་ཞེས་དབྱུང་དགོས་ཏེ། ཇི་
 སྐད་དུ། གཅིག་ཏུ་རྒྱང་པ་ཡ་གཅིག་ལ། གཅིག་ཏུ་རྒྱང་པ་ཡ་གཅིག་ན་གཉིས་ཀར་གནས་པ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཆུངས་པས་སོ། །མཆོམས་པོ་ཆེ་དེའི་ནང་ན་བྱིས་པའི་གྲོང་དང་
 གྲོང་བྱིར་ལ་སོགས་ཇི་སྟེད་སྟེར་ཡོད་པའམ་བྱིས་གསར་དུ་བཅུགས་པ་ཡིན་ན། དེ་དག་མཆོམས་
 དེའི་ཁོངས་སུ་མི་གཏོགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ་དེའི་བྱིར་གྲོང་དེར་དགོ་སྤྱོད་དག་ལའོར་པ་ཡིན་
 ན་ལས་ལ་མ་འདུས་པས་མི་མཐུན་པ་སྤྱིད་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཞིང་ཆོས་གོས་དང་མི་འབྲལ་བའི་གནད་
 བ་ཡང་གྲོང་དེར་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་བ་ཡིན་ནོ། །དང་པོ་མཆོམས་དེ་གཅོད་པ་ལ་མི་ཐེ་ཡང་བྱིས་
 གསར་དུ་མཆོམས་ནང་དེར་ལྷགས་པ་དག་མ་འདུས་ན་ལས་མི་མཐུན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ།
 འཕྲིགས་པས་མི་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་པས་སོ། །གསུམ་པ་བརྒྱལ་ལན་ནི། འོ་
 ན་གྲོང་དང་གྲོང་བྱིར་མཆོམས་སུ་མི་གཏོགས་ན་ཆོས་བཅོ་ལྗེའི་ཉིན་དགོ་སྤྱོད་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་
 པས་བཟུང་བ་མ་བཏང་ན་དཀྱིལ་ལའོར་པར་སློ་མཐུན་བྱེད་དགོས་པར་བཤད་པ་དེ་ཇི་ལྟར་བྱང་ཞེ་
 ན། དེ་ནི་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་དང་ལྷན་པས་བདེན་མོད་དེའི་དོན་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དང་བྱིས་པའི་
 གནས་སུ་བཟུང་བ་ལ་མི་འཆད་ཀྱི་མཆོམས་ནང་དུ་བཟུང་བ་ལ་འཆད་དགོས་ལ། དཀྱིལ་ལའོར་
 པར་སློ་མཐུན་པའི་དོན་ཡང་། སྟེར་གསོ་སྤྱོད་གི་གནས་ལ་སློ་མཐུན་བྱས་པའི་གནས་དེ་མ་ཡིན་
 པ་གཞན་སྟེ་མ་དེ་བས་བྱུང་ཆུང་བ་ཞིག་ཏུ་གནས་ལ་སློ་མཐུན་གསར་དུ་བྱས་པ་ལ་འདོད་དགོས་
 ཀྱི་མཆོམས་སུ་རྒྱང་བཅད་པ་ལ་མི་འཆད་དོ། །ཡང་མཆོམས་ཆེ་ཆུང་གང་རུང་བཅད་པའི་གནས་
 དེར་གསོ་སྤྱོད་གི་གནས་ལ་སློ་མཐུན་སྟེར་ནས་དགོས་པའང་མིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དེ་འགྱུབ་

པའི་ཕྱིར་ཏེ། རི་སྐད་དུ། ལུང་དང་ལས་བརྒྱ་ཅུར་དེ་ལྟར་མཆོམས་པོ་ཆེ་དང་མཆོམས་ཆུང་
 བཅད་པ་དེར་གསོ་སྦྱང་དང་དགག་དབྱེ་དང་། གསོལ་བ་དང་བཟློད་པའི་ལས་རྣམས་བྱའོ། །
 ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་དེར་མི་འགྲུབ་བོ་སྟམ་ན་འགྲུབ་སྟེ། མཆོམས་ཆེ་ཆུང་
 གཙོད་པ་དང་། གནས་ལ་སློ་མཐུན་བྱ་བ་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པས་སོ། །མདོར་
 དེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སློ་མཐུན་དང་མཆོམས་བཅད་པ་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པས་སོ། །མདོར་
 བ་མཆོམས་ཆེན་བཅད་ནས་དེའི་ཁོངས་ཀྱི་གནས་གང་དུ་གསོ་སྦྱང་བྱེད་ཀྱང་སློ་མཐུན་གྱུ་བ་ཟེན་
 པས་སྐྱར་མི་དགོས་ལ། མཆོམས་ཆེན་དེའི་ཁོངས་སུ་དགོས་པའི་དབང་གིས་དཀྱིལ་འཁོར་པར་
 དབྱོད་དགོས་བྱུང་ན་བཟོད་གནས་ལ་སློ་མཐུན་དགོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ངས་དགོས་སོ། །གོ་རིམ་
 བྱི་གཞུང་དུ་སློ་མཐུན་སྐར་གསུངས་ཀྱང་ལག་ལེན་མཆོམས་གཙོད་པ་སྐར་མཛད་ན་འགྲིག་ཅིང་
 ཕྱིས་མཛད་ཀྱང་གནས་ཀྱི་སློ་མཐུན་འཛིག་པའི་ཉེས་པ་མེད་ཀྱི་སྟེང་དུ་གནས་ཀྱི་ཆེར་འགོ་བ་ཡིན་
 བོ། །དེ་ལྟར་ན་འདིའི་རིགས་པ་དག་གིས་ནི་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་བྱ་སྟོན། སློ་མཐུན་ནམ་ཁོ་
 རང་དང་ལུང་མཐུན་བྱིན་རྒྱལ་མ་གཏོགས་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོན་འགོ་ཡིན་གསུངས་པ་དང་
 མཆོམས་བྱ་ཆུང་དང་དཀྱིལ་འཁོར་པ་གཅིག་ཏུ་བཞེད་པ་ཡང་མི་ལེགས་པར་གྱུ་བ་པ་ཡིན་ནོ། །
 དེ་དག་འཛིག་པའི་རྒྱ་ནི། གནས་དེར་དགོ་སྦྱང་མེད་པ་དང་། ལྟོས་མེད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་སྐྱེས་པ་
 དང་ཆོ་གས་གྲོལ་བ་སོགས་འགྲེལ་པར་གསུངས་སོ། །འདིར་ཞར་བྱུང་ཆོས་གོས་དང་མི་འབྲལ་
 པའི་གནང་བ་ལ། སྐབས་ཆོག་དང་། དེ་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དགོ་འདུན་ནས་
 གསོལ། འདི་ལྟ་སྟེ། གནས་འདིར། དགོ་འདུན་མཐུན་པས་གསོ་སྦྱང་གཅིག་པའི་གནས་ཀྱི་
 སྟོན་པས། མཆོམས་ཆེན་བཅད་པ་ལགས་ཏེ། དགོ་འདུན་གྱིས་དུས་ལ་བབ་ཅིང་བཟོད་ན་དགོ་
 འདུན་གྱིས་གནང་བར་མཛོད་ཅིག་དང་། དགོ་འདུན་གྱིས་འདི་ལྟ་སྟེ། གནས་བསྐྱུ་བ་དང་།
 དགོ་སྦྱང་རྣམས་བདེ་བ་ལ་རིག་པར་གནས་པར་བགྱི་བའི་སྐད་དུ། འཆོམས་ཆེན་པོའི་ནང་དུ།
 དགོ་སྦྱང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་གོས་དག་དང་འབྲལ་བར་མི་འགྱུར་པའི་གནང་བ་གསོལ་ཏེ། འདི་
 བྱི་གསོལ་བའོ། །ལས་ནི་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། དགོ་འདུན་ནས་གསོལ། འདི་ལྟ་སྟེ་ནས། མཆོམས་

ཆེན་པོ་བཅད་དེ། དེའི་སྤྱད་དུ་དགོ་འདུན་གྱིས་འདི་ལྟར་སྟེ་ནས། འབྲལ་བར་མི་འགྱུར་བའི་
 གནང་བ་གསོལ་ན། ཆེ་དང་ལྷན་པ་གང་དག་འདི་ལྟ་སྟེ་གནས་བསྐྱུ་བ་དང་ནས། མི་འགྱུར་བའི་
 གནང་བ་སྐྱལ་བར་བཟོད་པ་དེ་དག་ནི་ཅང་མ་གསུངས་ཤིག། །གང་དག་མི་བཟོད་པ་དེ་དག་ནི་
 གསུངས་ཤིག། །དགོ་འདུན་གྱིས་བཟོད་ཅིང་གནང་ནས་དགོ་འདུན་གྱིས་མཆོམས་ཆེན་པོའི་ནང་
 དུ། དགོ་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་གོས་དག་དང་། འབྲལ་བར་མི་འགྱུར་བའི་གནང་བ་སྐྱལ་
 ལགས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཅང་མི་གསུང་བས་དེ་དེ་བཞིན་དུ་འཛིན་ཏོ། །ཞེས་བས་སོ། །གཉིས་པ་
 ལ་དགོས་པའི་དོན་ནི། གནས་བསྐྱུ་བ་དང་། དགོ་སྤྱོད་རྣམས་བདེ་བ་ལ་རེག་པའོ། །བསྐྱུ་བའི་
 དོན་ནི། མི་འབྲལ་ཞེས་བས་བསྟན་ཏོ། །ཆོག་གི་དོན་ནི། མཆོམས་པོ་ཆེ་བཅད་པའི་གནས་སུ་
 ཆོས་གོས་དག་དང་མི་འབྲལ་བ་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱར་གསུངས་ལ། མཆོམས་ཁུང་བཅད་པའི་
 གནས་སུ་གནང་བའི་བསྐྱབ་བྱར་གསུངས་སོ། །ཅི་སྟེ། མཆོམས་ཆེན་བཅད་པ་ཅམ་གྱིས་ཆོས་
 གོས་དག་དང་མི་འབྲལ་བར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྤྱད་དུ། དེར་གནང་བ་བྱས་
 བ་ཆོས་གོས་དག་དང་བྲལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར།
 དེར་དེ་བྱས་ན་དེ་ཡིན་གྱི་མཆོམས་བཅད་ཅམ་གྱིས་ནི་དེར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ་
 ཞེས་གསུངས་བས་སོ། །འདི་དང་འབྲལ་སྤང་གི་སྐྱབས་ནས་འཆད་པའི་མི་འབྲལ་བའི་གནང་བ་
 གཉིས་དོན་གཅིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་མཆོམས་ནང་དེ་ན་ཡོད་པའི་དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 ཐུན་མོང་དུ་སྐྱབ་པའི་ལས་ཡིན་ལ། ཅིག་ཤོས་འབྲལ་སྤང་ནས་བཤད་པ་ནི། དགོ་སྤྱོད་རྣམས་པོ་
 དང་། རྒྱུ་པ་འགའ་ཞིག་མཆོམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཆེ་སྟེར་བའི་གནང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེས་ན་ཡུལ་དགོ་འདུན་ལ་བྱ་བ་དང་། གང་ཟག་ལ་བྱ་བའི་བྱད་པར་དང་། དུས་མཆོམས་ཀྱི་
 རང་དུ་གནས་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་ཏུ་འཁོད་པའི་ཆེ་མི་འབྲལ་བའི་བྱད་པར་སོ་སོ་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །
 བཞི་བ་བརྒྱལ་ལན་ནི། འོ་ན་མཆོམས་ཆེན་དང་མཆོམས་ཁུང་གཉིས་སྐྱབ་ཏུ་ཡོད་པ་དེའི་ཆེ།
 ཆོས་གོས་མཆོམས་ཁུང་དུ་བཞག་ནས་མཆོམས་ཆེན་གྱི་ནང་དུ་སྐྱུ་རེངས་ཤར་ན་འབྲལ་བར་འགྱུར་
 ཏེ། དེ་གཉིས་མཆོམས་སོ་སོ་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་པར། དཀྱིལ་
 འཁོར་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེ་འཁོར་ནི་མཆོམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མཆོམས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་སོ་

ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འོ་ན་འཆམས་ཆུང་འདིའི་ནང་དུ་མི་འབྲལ་བའི་གནད་བ་བགྱིས་ན།
 མཆམས་ཆེན་གྱི་ནང་དུ་ཡང་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ལས་བརྒྱུ་ཅུ་ལས། མཆམས་སྤུངས་
 གི་ནང་ནས་ཕྱིར་བྱུང་སྟེ་མཆམས་ཆེན་པོར་གནས་མལ་བཤམ་ནས་མི་འབྲལ་བའི་གནད་བ་བྱིན་
 བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། མཆམས་ཆེན་གཅིག་གི་ནང་ནས་མཆམས་ཆུང་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཆོ།
 གཅིག་གི་ནང་དུ་མི་འབྲལ་བའི་གནད་བ་བགྱིས་པས། མཆམས་སྤུངས་གཞན་གྱི་ནང་དུ་གནད་
 བ་མི་འཆགས་པའི་ཕྱིར་དང་། མཆམས་ཆེན་གྱི་ནང་དུ་མི་འབྲལ་བའི་གནད་བ་བགྱིས་ན།
 བགྱིས་བ་དེ་ཉིད་མཆམས་དེའི་ནང་གི་མཆམས་ཆུང་ཐམས་ཅད་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལྟ་
 བ་གོ་རིམ་ནི། མཆམས་ཆེ་ཆུང་མ་བཅད་པའི་གནས་སུ་ནི་རང་རང་གི་ས་མཆམས་སུ་བཤད་བ་དེ་
 ཉིད་ཀྱིས་འབྲལ་བའི་འཆམས་ཟིན་པས། དེར་མི་འབྲལ་བའི་གནད་བ་བགྱིད་པའི་ཚུལ་གསུངས་
 བ་མེད་དོ། །འདིར་གནད་བ་སྦྱོན་བ་ཞེས་པའི་མིང་ལ་འབྲལ་ནས་སྦྱོན་ལས་སུ་བྱེད་བ་མི་འཐད་
 དེ། བྱེད་བ་པོ་དག་འདུན་དང་བསྒྲུབ་བྱ་ཐ་དད་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གསོལ་བ་གདབ་བ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་དང་། ཡུལ་དག་འདུན་ལ་སྦྱོན་བར་འདོད་ན་ནི། ཆོགས་ཀྱིས་ཆོགས་ལ་ལས་འཆགས་
 བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདི་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས། གཞི་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་
 བྱ་བའི་ནང་དུ་བསྐྱུས་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གིས་ནི་ལས་གང་དུ་བྱ་བ་ཞར་བྱུང་དང་བཅས་བ་
 བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་བ་དེར་བྱ་བའི་ལས་ཀྱི་བྱེད་བར་གལ་ཆེ་བ་བསྟན་པ་ལ། སྒྲིམ་བ་མ་
 ཐོབ་བ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོག་། ཐོབ་བ་མི་ཉམས་པར་བསྐྱུང་བའི་ཆོག་། ཡན་ལག་ཉམས་བ་
 ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཆོག་དང་གསུམ་སོ། །དང་པོ་ལ། ཆོགས་སྒྲིམ་མའི་ཆོག་དང་། ཆོགས་ཕྱི་མའི་
 ཆོག་འོ། །དང་པོ་ལ། དག་བསྟེན་གྱི་ཆོག་དང་། དག་ཚུལ་གྱི་ཆོག་འོ། །

དང་པོ་ལ། དག་བསྟེན་དངོས་ཀྱི་ཆོག་དེའི་གསོ་སྦྱང་གི་ཆོག་འོ། །དང་པོ་ལ། སྒྲགས་
 ཀྱི་ཆོག་དང་། དེ་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བཅུན་བ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་
 མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ། རུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་ཇི་སྟིད་འཆོའི་བར་དུ་རྒྱུ་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་
 མཆོག་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཆོས་ལ།
 ཆོགས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་དག་འདུན་ལ། བདག་ཇི་སྟིད་འཆོའི་བར་དུ་དག་བསྟེན་དུ་བཅུན་པས་

མཆིའོ། །བདག་དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་སང་ཉི་མ་ཤར་གྱི་བར་དུ་བསྟེན་གནས་པར་བཅུན་པས་
 བཟུང་དུ་གསོལ། ཞེས་ལན་གསུམ་དང་། གསུམ་པ་ལ་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཞེས་བཟོད་དོ། །
 གཉིས་པ་ལ། དགོས་པའི་དོན་ནི། གཙུ་བར་ནི་དགོ་བསྟེན་རྣམས་ཀྱིས་དགོ་བའི་ཅུ་བ་གསོ་
 ཞིང་སྟོན་པ་སློབ་བའོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་ལ་གསོ་སློབ་ཞེས་བྱའོ། །བསྟེན་པའི་དོན་ནི། གང་ཟག་
 གི་ལས་ཀྱི་སྒྲིམ་དུ་བཤད་ཟེན་ཏོ། །ཆོག་གི་དོན་ལ། གང་ལ་སླང་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་ནི་ཡུང་ལས།
 དགོ་བསྟེན་གསོ་སློབ་ལ་གནས་པ་ཡན་ཆད་ལས་ལེན་པར་བཤད་ཀྱང་། ཡོད་པར་སླབ་པའི་གྲུབ་
 བའི་མཐའ་ལ། དགོ་སློབ་ལས་ལེན་པ་ཡིན་ལོ། །སླང་བའི་དུས་ནི། ཞག་ཕྱི་མའི་ཉི་མ་ཤར་
 དུའོ། །འདིའི་ཆོག་ །འདུལ་བའི་གཞུང་འགྲེལ་ལས་གསལ་བར་མ་གསུངས་ཀྱང་། དགོ་
 བསྟེན་གྱི་རུང་མཐུན་སྒྱུར་བ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་གསུངས་སོ། །འདི་ན་ཁ་ཅིག་ །
 བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་དགོ་བསྟེན་ལས་དམན་པ་འདོད་པ་དང་། རིགས་བརྒྱད་ཀྱི་གྲངས་
 བགྲང་བའི་ཆོ། བསྟེན་གནས་ཐོག་མར་འདྲེན་པ་ནི། གཞུང་འགྲེལ་དང་མི་མཐུན་ཞིང་། བསྟེན་
 གནས་དགོ་བསྟེན་གྱི་གསོ་སློབ་ཡིན་པ་མ་དེས་པ་བཞིན་དུ་གཞུང་ཆོས་དུ་སྒྲིམ་པའོ། །འོན་ཀྱང་དགོ་
 བསྟེན་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡང་བསྟེན་གནས་མི་སྟེ་བའི་མ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། གཞན་ལ་འང་བསྟེན་
 གནས་ཡོད་མོད་ཀྱི། །སྒྲུབས་སུ་མ་སོང་བ་ལ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །བརྒྱལ་ལན་ལ།
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བུའི་ཞལ་ནས། ད་ལྟ་ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་རྗེའི་ཕྱག་ལེན་ཡིན་ཟེར་ནས་རི་སྐད་
 འཆོའི་བར་གྱི་ཉ་སྟོང་ཆེས་བརྒྱད་ལ། བསྟེན་གནས་དུས་ཅིག་ཏུ་ལེན་པའི་ཆོག་མཛད་དེ། དེ་
 ལས་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་མི་སྟེ་བར་ཇོ་བོས་མ་དགོངས་པ་མིན་མཆི་ཞེས་གསུང་དོ། །འདི་
 ལ་ལྟར་ར་བ་ན་རེ། ཇོ་བོས་མ་དགོངས་པ་མིན་མཆི་ཞེས་ཟུར་ཟ་བ་ནི། དེ་བས་ཀྱང་མ་དགོངས་
 པ་མིན་མཆི་ཞེས་བཟོད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་མཛོད་འགྲེལ་ལས། ད་ནི་འདི་དབྱེད་པར་བྱ་སྟེ།
 རེ་ཞིག་ཅི་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་ཉིན་ཞག་གི་འོག་ཏུ་སྒྲིམ་པ་མི་སྟེ་བར་གཟིགས་ནས། ཉིན་
 ཞག་པའི་སྒྲིམ་པ་བསྟེན་ནས། འོན་ཏེ་དབང་པོ་འདུལ་དཀའ་བ་རྣམས་ཉིན་ཞག་པའི་སྒྲིམ་པ་
 ཡང་དག་པར་སླང་བ་ལ་ཡང་དག་པར་སྒྱུར་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་གྲང་དེ་ལྟར་བརྟག་ག་ལ་རུས།
 ཕྱིན་ཆད་སྒྲིམ་པ་སྟེ་བ་ལ་ཡང་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པས།

དེ་ལྟར་གཏེན་རང་ལུགས་ལ། ལོ་གཅིག་གི་ཉ་སྟོང་བརྒྱད་གསུམ་བྱུང་ངོ་ཅོག་ལ་བསྐྱུང་བའི་སྒྲིམ་
 བ་དུས་གཅིག་ལ་སྒྲུངས་པས་སྒྲེ་བར་བཞེད་པ་ཆེས་གསལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་
 འཐད་དེ། ལུང་དང་འགལ་བ་དང་། རིགས་པ་དང་འགལ་བ་དང་། ཁས་སྒྲུངས་པ་དང་འགལ་
 བའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། རི་སྒྲིད་འཆོའི་ཉ་སྟོང་བརྒྱད་གསུམ་གྱི་བསྟེན་གནས་དུས་གཅིག་ཏུ་
 སྒྲུངས་པས་སྒྲེ་བ་ཡིན་ན། དེ་མ་མེད་པའི་ལུང་དང་འགལ་ཏེ། རི་སྒྲིད་དུ། བམ་ནི་ལངས་བར་
 དུ། བར་བར་གཞན་ལས་མོད་བར་བྱ། ཞེས་པ་ཅུ་འབྲེལ་དང་། གནས་འཛོགས་གི་མདོ་ལས་
 གྱུང་། དུས་གྱི་བྱུང་བར་འཆད་པ་ན། སང་ཉི་མ་ཤར་གྱི་བར་དུ་ཞེས་པའི་དེས་བཟུང་འབྱུང་བ་
 དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱེད་ལྟར་ན། རི་སྒྲིད་འཆོའི་བར་དུ་ཞེས་སམ། ཟླ་བ་བྱུང་ངོ་ཅོག་གི་
 ཞེས་འདོན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་དང་འགལ་བ་ནི། ཆེས་གཅིག་གི་ཉིན་ཉ་སྟོང་བརྒྱད་
 གསུམ་གྱི་བསྟེན་གནས་དུས་གཅིག་ཏུ་སྒྲུངས་པའི་ཁྱིམ་པ་སྒྲིམ་པ་གཞན་དང་མི་ལྟན་པ་དེའི་རྒྱུད་
 ལ། ཆེས་གཅིག་གི་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་སྒྲེས་སམ། མ་སྒྲེས། སྒྲེས་ན་དེའི་རྒྱུད་ལ།
 ཆེས་བརྒྱད་ཀྱི་ཉིན་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ཡོད་དམ། མེད་ན་ཅི་ཞིག་བསྐྱུང་། ཡོད་ན་དེ་འདྲའི་
 དུས་ཀྱི་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་དེ་ཆེས་ཅན། སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་མ་ཡིན་
 བར་ཐལ། སོ་ཐར་སྒྲིམ་པའི་ཐོབ་རྒྱུ་གང་གིས་གྱུང་མ་སྒྲེད་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་བསལ་ཁས་སྒྲུངས།
 བྱུང་བ་ཆད་མས་གྲུབ་པོ། །བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་སྒྲུངས་པའི་ཉིན་མ་སྒྲེས། དེ་ནས་ཞག་
 བདུན་སོང་བ་ན་སྒྲིམ་པ་ལེན་པའི་ཆོག་ལ་མ་ལྟོས་པར་སྒྲིམ་པ་སྒྲེ་བར་འདོད་པ་ནི་ཆེས་བཞེད་
 གང་གྱི་གནས་སོ། །ཅུ་བའི་ཏྲགས་དང་པོ་ཁས་ལེན་ན། ཆེས་གཅིག་ནས་བདུན་གྱི་བར་དུ་དེ་
 འདྲའི་ཁྱིམ་པ་དེས་བསྟེན་གནས་བསྐྱུང་དགོས་སམ་མི་དགོས། དགོས་ན་ཉ་ཅང་ཐུག་མེད་དུ་
 ཐལ་ཞིང་། མི་དགོས་ན་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲིམ་པ་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་བཞིན་དུ། དེ་དང་འགལ་
 བའི་ཉིན་སྟོང་བསྐྱུང་མི་དགོས་པ་ནི་ཆེས་ངོ་མཆར་བའི་གནས་སོ། །ཡང་བསྟེན་གནས་སྟབས་
 གཅིག་ཏུ་སྒྲུངས་པའི་དགོ་བསྟེན་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསྟེན་གནས་དེ་ཞག་ཕྱི་མའི་ཉི་མ་ཤར་བ་ན་གཏོང་
 ངམ་མི་གཏོང་། གཏོང་ན། དེས་དུས་བཟང་ཏིང་མ་བྱུང་བའི་ཆོ་བསྟེན་གནས་བསྐྱུང་མི་དགོས་
 བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་བསྟེན་གནས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲིམ་བཤང་། ཏིང་མ་མ་སྒྲུངས་

པའི་བྱིར། མི་གཏོང་ན། དེ་འདྲའི་དུས་ཀྱི་བསྟོན་གནས། སོ་ཐར་གྱི་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་
 འགྱུར་ཏེ། རང་གི་གཏོང་རྒྱས་མི་གཏོང་པའི་བྱིར། དེར་མ་ཟད་ཀྱི་དེ་འདྲའི་དགེ་བསྟོན་དེ་
 བསྟོན་གནས་བསྐྱུང་པའི་དུས་མ་ཡིན་པ་ན་བསྟོན་གནས་ལ་སྟོས་པའི་ཅུ་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་འབྱུང་
 གྱིན་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཆེ་ན། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཡང་ཉམས་པར་བྱེད་ཀྱིས་ཁས་ལེན་དགོས་
 ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་སོ་ཐར་སྒྲུབ་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་བྱུང་བར་བྱེད་ཀྱིས་ཁས་སྤངས་པའི་བྱིར།
 དབྱིག་གཉིན་རང་ལུགས་ལ། བསྟོན་གནས་ཇི་སྟེན་འཆོའི་བར་དུ་མི་གཏོང་བ་ནི་ཆེས་བཞད་
 གད་ཀྱི་གནས་སོ། །འོན་ཀྱང་འགྲེལ་ཆོག་འདི་ལ་དཔགས་ན་ཉིན་ཞག་གཉིས་ནས་བརྒྱ་ལ་
 སོགས་པར་བསྟོན་གནས་སྤངས་ན་སྟེ་བ་རིགས་པ་དང་མི་འགལ་ལ། འོན་ཀྱང་ལུང་ལས་མ་
 གསུངས་པས་ལག་ལེན་དུ་མི་འགལ་ཞེས་པར་སྤང་ངོ་། །གསུམ་པ་ཁས་སྤངས་པ་དང་ཡང་
 འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། བསྟོན་གནས་ཉིན་ཞག་གི་མཐའ་ཅན་ཡིན་པར་བྱེད་རང་གིས་ཁས་སྤངས་
 པའི་བྱིར། ལུང་དེའི་དོན་ནི། བསྟོན་གནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ཞག་གངས་ཉི་ཆེ་བ་དང་ཇི་སྟེན་
 འཆོའི་བར་དུ་ཁས་སྤངས་ན་མི་སྟེ་བའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་ཉིན་ཞག་པའི་སྒྲུབ་པ་གསུངས་པ་མིན་གྱི་
 དབང་པོ་དམན་པ་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལས་ལྷག་པར་སྒྲུབ་པ་བསྐྱུང་མི་རུས་པའི་ངོར་བྱས་ནས་ཉིན་
 ཞག་གཅིག་པའི་སྒྲུབ་པ་བསྐྱུངས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། བསྟོན་གནས་ཞག་མང་པོར་སྟེལ་ནས་
 ལེན་པའི་ཤེས་བྱེད་མིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དགེ་ཚུལ་གྱི་ཆོག་ལ། སྦྱར་བའི་ཆོག་དང་། དངོས་གཞིའི་ཆོག་འོ། །དང་པོ་
 ནི་བར་མ་རབ་བྱུང་གི་ཆོག་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་སྦྱར་བ་དང་། དངོས་གཞི་གཉིས། དང་པོ་ལ།
 དགེ་འདུན་ལ་ཁུ་བ་དང་། མཁན་པོར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྒྲགས་ཆོག་ནི་
 གྲགས་ཆེ་བས་མ་བྲིས་ལ། དེའི་དོན་རྣམས་པར་བཤད་ན། དགོས་པ་ནི། དགེ་སྦྱོང་གིས་མི་རྒྱས་
 སོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལྟ་བུའི་སྦྱར་བ་སྤངས་ཤིང་། ངོ་ཆ་བྲེལ་ཡོད་ཀྱི་བསམ་པ་སྦྱེད་པའི་བྱིར་དུ་འོ། །
 བསྐྱུས་པའི་དོན། གོང་དུ་ཁུ་ལན་དང་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོག་གི་དོན་ནི།
 མཆོམས་ནང་དེ་ན་ཡོད་པའི་དགེ་སྦྱོང་གི་དགེ་འདུན་མཐའ་དག་ལ་ཁུ་དགོས་ཏེ། ཇི་སྟེན་དུ། ཐ་
 དང་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་མཛོན་པར་བརྟགས་ཏེ་ལས་བྱེད་ན་ཉིས་པ་སྒྲུབ་པོའོ་ཞེས་དང་། དེའི་

འགྲེལ་པར། འདིར་ལས་ཞེས་སྒྲིམ་པས་ནི་འདུལ་བར་གཏོགས་པའི་མཐུན་པ་དང་འབྲེལ་བའི་
 ལས་སུ་བྱ་བ་ཐ་ན་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་ལྷོས་པ་ཞུ་བའི་མཐར་ཐུག་པ་ཡན་ཆད་ཀྱན་བསྐྱེད། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །དེང་སང་ཐུག་ལེན་དུ་བྱེད་པ། ལས་གྲུལ་དེ་ན་ལའོད་པའི་དགོ་འདུན་ལ་ཞུ་བ་ནི་
 བྱེད་མི་དགོས་ཏེ། ལས་གྲུལ་དེ་ན་ལའོད་པའི་དགོ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་དེ། བར་ཆད་ཀྱི་
 ཆོས་ཀྱིས་དག་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ཟིན་པའི་བྱིར་དང་། མཁན་པོ་ནི་དགོ་འདུན་ལ་ཞུ་བ་
 པོ་ཡིན་གྱི་ཞུ་ས་ཡུལ་གྱི་དགོ་འདུན་དུ་མི་གཏོགས་པའི་བྱིར་དོན་སྤྱི་མ་ཤར་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་
 གཞུང་ནས་བཤད་པའི་དོན་སྤྱི་འཆར་ལུགས་ནི། བར་ཆད་དྲི་བ་ནི། དད་པའི་དགོ་འདུན་གྱི་
 དཔུས་སུ་འདྲི་དགོས་པ་མ་ཡིན་པས། མཁན་པོ་ཉིད་དུ་བྱོགས་པའི་དགོ་སྤྱོད་དེ་གཅིག་པུས།
 བར་ཆད་དྲིས་ནས་དག་གོ་ཞེས་ཟེར་བ་ན། རང་གི་དགོ་བསྟེན་ཉིད་དུ་བསྐྱབས་ནས། ཞུ་བ་བྱེད་
 པའི་དགོ་སྤྱོད་ཆོས་བདུན་ལྷན་ཞིག །དགོ་འདུན་ལ་ཞུར་བཅུག་པ་ཡིན་ལ། དགོ་སྤྱོད་དེས་ཀྱང་
 མཁན་པོ་མ་གཏོགས་པའི་དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་འདུས་པའམ། གནས་ཁང་སོ་སོ་ལ་ལའོད་པ་
 ལ་ཡང་རུང་། བསྐྱབ་བྱ་དེ་བྲིད་ནས་ཞུ་བ་ཡིན་ལ། དགོ་འདུན་གྱིས་གནང་བ། དེའི་འོག་ཏུ་
 མཁན་པོར་བྱོགས་པའི་དགོ་སྤྱོད་དེ་ལ་མཁན་པོར་གསོལ་བ་བཏབ། དེས་དེ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཉིད་
 དུ་བསྐྱབས་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་དགོ་ཚུལ་ཉིད་དུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་དགོ་སྤྱོད་ཞིག་ལ་གཏད།
 དེས་དེ་དགོ་ཚུལ་ཉིད་དུ་ཉེ་བར་སྐྱབ་ཅིང་། དགོ་སྤྱོད་གཞན་ཞིག་གིས་དགོ་ཚུལ་གྱི་སྒྲིམ་པ་ཐོབ་
 པའི་དུས་བརྗོད་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དགོ་འདུན་དུ་མ་ལོངས་པ་ལ་ཡང་ཞུ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ།
 འགྲེལ་པར། གང་གི་ཆེ་དགོ་འདུན་དུ་གྱུར་པའི་དགོ་སྤྱོད་དག་རང་རང་གི་གནས་ཁང་ན་གནས་
 པའི་ཆེ་གནས་ཁང་སོ་སོར་སོང་སྟེ་དེ་དག་གི་མདུན་དུ་ཞུ་བར་རུང་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་
 ཐུགས་ཆོག་ལས་ཀྱང་དགོ་འདུན་བཅུན་པ་རྣམས་དགོངས་སུ་གསོལ་ཞེས་པའོ། །དེས་ན་སྐབས་
 འདིར། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཞུ་བ་འབུལ་བའི་ལས་དེ། གལ་ཆེ་ཞིང་ཆོགས་ཚུང་བར་སྒྲུང་བ་ལ་དེང་
 སང་སྤྱོད་ཆོས་སུ་འཛོག་པར་སྒྲུང་དོ། །ཡང་མཚམས་མེད་པའི་སར་ནི། རི་སྐད་དུ། ལས་ལ་
 ཕྱིག་པ་མཚམས་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཕྱིག་རྒྱན་གཅིག་གིས་བསྐྱོར་བའི་ནང་ན་དགོ་
 འདུན་གང་ཡོད་ལ་ཞུ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་མཁན་པོར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལ་ཆོག་ནི། བཅུན་པ་ལམ་སློབ་དཔོན་ནམ་
 མཁན་པོ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་བཅུན་པ་ལ་མཁན་པོར་གསོལ་གྱི།
 བཅུན་པ་བདག་གི་མཁན་པོ་མཛད་དུ་གསོལ། བཅུན་པ་མཁན་པོས་བདག་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་
 བགྱིའོ་ཞེས་ལན་གསུམ་བཅོད་གསུམ་པ་ལ་མཁན་པོ་མཁན་པོས་ཞེས་བཅོད་དོ། །མཁན་པོར་
 གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལ་ཆོག་ནི། དགོས་པའི་དོན་ནི། གཅིག་གིས་གཅིག་བསྐྱབ་བར་བྱ་བའི་བྱིར་
 དང་། ཉན་པ་རྣམས་ལ་རིམ་གྱོ་བྱ་བའི་བྱིར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །བསྐྱས་པའི་དོན། སྤར་བཤད་ཟེན་
 ཏོ། །ཆོག་གི་དོན་ལ། རབ་བྱུང་དང་། བསྟེན་རྫོགས་དང་། དག་སློབ་མ་གསུམ་ལ་མཁན་པོ་
 བཤད་ཅིང་། དག་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ལ་མཁན་པོའི་བཤད་པ་མེད། བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་
 མཁན་པོ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མ་ཡིན་ལ། ད་ལྟར་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་
 མཁན་པོ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱར་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །མཁན་པོ་དེའི་ལས་སུ་བྱ་བ་ནི། སྤྱིར་སྒྲི་
 དང་ཁ་སྐྱ་བྲེག་པ་བྱེ་བྲག་གཙུག་ལུད་བྲེག་གོ་ཞེས་དེས་ནས་སྟར་ན་བྲེག་པ། རྟགས་དང་ཆ་
 ལྷགས་སྦྱིན་པ། མཚན་མ་ཆོར་བ་བརྟག་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་དག་ལས་གཞན་རྣམས་ནི་དག་
 སློང་གཞན་ལ་བཅོལ་བས་འགྲུབ་ཅིང་། རྟགས་དང་ཆ་ལྷགས་སྦྱིན་པ་ནི་རང་གིས་ངེས་པར་བྱེད་
 དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷང་དུ་འདིར་ལྷང་བཟེད་སྦྱིན་པ་མ་བཤད་པས་མདོ་རྩ་བར་ཡང་མི་འབྱུང་ལ།
 ལས་བརྒྱ་ཅུར་དེའི་འོག་ཏུ་མཁན་པོས་ལྷང་བཟེད་དང་། གོས་ཏུར་སྦྱིག་དག་སྦྱིན་པར་བྱ་ཞིང་།
 ཞེས་གསུངས་སོ། །ཕྱག་ལེན་ལ་གདིང་བ་དང་། རྩལ་གས་ཀྱང་སྟར་བར་མཛད་མོད། གཞུང་
 འགྲེལ་ནས་བཤད་པ་མེད་དོ། །སྐབས་འདིར་གོས་སྦྱིན་པའི་ཆོ། གོས་ཕྱག་པ་ལ་འགྲེལ་བ་དང་།
 ལག་པ་སྟེང་འོག་ཏུ་བསྐྱོལ་བ་སོགས་བྱེད་པ་ནི། གོས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་ཆོ་ཡིན་གྱི། འདིར་
 ཆོག་ཙམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་སྟར་བ་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་བུ་མི་དགོས་སོ། །བྱིན་ནས་ཀྱང་མཁན་པོ་རང་ཉིད་
 གྱིས་བསྟོན་དགོས་ཤིང་། ཕྱག་ལེན་ལ་གཞན་ལ་བཅོལ་བར་སྤང་དོ། དེང་སང་སྟོད་གཡོགས་
 དང་སྤྱད་གཡོགས་གཉིས་ཀ་མཁན་པོས་བསྐྱབ་བྱའི་སྟེང་དུ་བལྟ་བས་ཏེ་གཡོགས་པ་ལ་ནི་བསྟོན་
 པའི་དོན་མ་ཆང་བས། ཡང་ན་མཁན་པོ་རང་གིས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟོན་པར་བྱ། ཡང་ན་གཞན་
 ལ་བཅོལ་བ་བྱའོ། །འདིར་མེ་ཏོག་འཐོར་བ་དང་། སྟོན་ལམ་འདེབས་པ་ནི་ཕྱག་ལེན་ལ་སྤང་

ཡང་། གཞུང་ཡི་གེ་ལས་བཤད་པ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལས་སྒྲགས་ཀྱི་ཆོག་དང་དེའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མཁན་
 བོ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ། ཏུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་རི་སྒྲིབ་འཆོའི་
 བར་དུ། ཀླང་གཉིས་རྒྱམས་ཀྱི་མཆོག་ཅེས་པ་ནས། དགོ་འདུན་ལ་སྒྱུབས་སུ་མཆིའོ། །བཙམ་
 ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་དགྲ་བཙམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཤུག་ཐུབ་
 བ། ཤུག་སེང་གོ། ཤུག་ཀྱི་ལྷ་པོ། གཙོ་བོ་དེ་རབ་རྩ་བྱུང་བའི་རྗེས་སུ། བདག་ཀྱང་རབ་རྩ་བྱུང་
 སྟེ་བྱིམ་པའི་རྟགས་སྤྲོད་དོ། །རབ་རྩ་བྱུང་བའི་རྟགས་ཡང་དག་པར་ལེན་དོ། །ལན་གསུམ་མོ། །
 གཉིས་པ་ལ་དགོས་པའི་དོན། རབ་རྩ་བྱུང་བའི་ལན་ཡོན་མང་པོ་རྒྱམས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་བྱིར་
 ཡིན་ནོ། །བསྐྱས་པའི་དོན་སྒྲར་བསྐྱར་ཟེན་དོ། །ཆོག་དོན་ནི། འདིའི་སྒྲ་རྣམས་ཏུ་མིང་སྟོབ་
 འདུལ་བའི་ཆོས་སྟོར་གྲགས་ཆེ་བ་རྒྱམས་ལས་གསལ་བར་བཤད་པ་མེད་ཅིང་། སྟོན་སྟེ་བ་བཞིར་
 མ་གྱེས་པའི་གོང་རྣམས་ཏུ་མིང་སྟོབ་མེད་པར་གསལ་ལོ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བུའི་ཞལ་ནས།
 སོ་ཐར་གྱི་འགྲེལ་པ་གྲུང་པོ་ཆེའི་ཆུ་འབྱུངས་ལས། མིང་བརྗེ་བར་བཤད་ཅིང་། དེ་ལ་སྟེ་པའི་
 མིང་གི་མཐའ་ཅན་དང་། མཁན་པོའི་མིང་གི་མཐའ་ཅན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཐམས་ཅད་
 ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་སྟེ་བ་ལ། དང་པོའི་མཁན་པོའི་མིང་གི་མཐའ་ཅན། དཔལ་དང་འོད་དང་།
 གྲགས་པ་དང་། བཟང་པོ་སྟེ་བཞི་པོ་གང་རུང་གི་མཐའ་ཅན། བལ་ཆེན་སྟེ་བ་ལ། ཡེ་ཤེས་དང་།
 སྐྱམས་པའི་མཐའ་ཅན། གནས་བརྟན་པའི་སྟེ་བ་ལ། འབྱུང་གནས་དང་། གོ་ཆའི་མཐའ་ཅན།
 ཀྱན་གྱིས་བཀྱར་བའི་སྟེ་བ་ལ། སྟེ་དང་། འབངས་ཀྱི་མཐའ་ཅན་ཞེས་གྲགས་ཤིང་། བོད་ཀྱི་
 སད་མི་བདུན་ལ་ཡང་མཁན་པོའི་མིང་གི་མཐའ་ཅན་དུ་ཡོད། དེ་ལྟར་བྱས་པས་སྟེ་བ་མི་འདྲེས་
 ཞིང་། མཁན་པོ་གང་ལས་རབ་རྩ་བྱུང་བ་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུང་དོ། །
 བོད་ཀྱི་འདུལ་འཛིན་རྒྱམས་ན་རེ། བལ་ཆེན་སྟེ་བའི་ལུང་ནས་བྱིམ་པའི་མིང་སྤྲངས་ཏེ་ཆོགས་
 པའི་ཆུལ་གྱིས་དགོ་སྟོང་གི་མིང་གདགས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་ཞེས་བཤད་པ་ཁྱེད་སུ་བྱེད་པར་
 གྲགས་སོ། །འདི་ལ་སྟོམ་པ་སྟེ་བའི་བར་ཆད་ཀྱི་ཆོས་རྒྱམས་དང་མི་ལྷན་པ་མི་དགོས་ཏེ། འདི་
 བར་མ་དགོ་བ་ཡིན་གྱི་སྟོམ་པ་དངོས་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། ལུང་ལས་མཆོམས་མེད་བྱས་པའི་

གང་ཟག་ལའང་འདི་སྐྱེ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉམས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་གཉིས་ལའང་འདི་
 རྒྱུད་ལ་ལྷན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགེ་བསྟན་དང་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒྲིམ་པ་སོགས་གང་ཡང་མི་
 ལེན་པར་འདི་རྒྱུད་པ་སྐྱེན་པས་ཀྱང་སྐྱེ་ལ། དེ་འདྲ་དེ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་ཡིན་ལ་ཅུ་བའི་སྒྲིམ་པ་
 བསྐྱར་རྒྱ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་སྐྱེར་རབ་བྱུང་གི་རྟགས་དང་ཆ་ལུགས་ཆང་དགོས་ཀྱང་
 ལྷུང་བཟེད་མེད་པ་འདི་མི་སྐྱེ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མེད་ན་རབ་ཏུ་དབྱུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་
 བས་སོ། །བརྒྱལ་ལན་ནི། འདི་མ་སྐྱེས་པར་ཡང་དགེ་ཚུལ་དང་བསྟན་པར་རྫོགས་པ་སྐྱེ་བར་
 བཤད་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་རབ་བྱུང་གི་རྟགས་དང་ཆ་ལུགས་མི་ལྷན་པ་ལ། སྒྲིམ་པ་མི་སྐྱེ་བ་ཡིན་
 ཏེ། རི་སྐད་དུ། བྱིས་པ་དང་མུ་སྟགས་ཅན་གྱི་རྒྱལ་མཆན་ཅན་ལ་ཡང་མི་སྐྱེའོ་ཞེས་སོགས་དེའི་
 ཆེ་བར་མ་རབ་བྱུང་གི་ངོ་བོ་ལ་སོགས་པར་མེད་པས། དེས་བསྟན་རྫོགས་ལུལ་ལམ་ཉམས་པའི་
 ཆེ་དེ་ལ་རབ་བྱུང་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པ་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །ཅི་སྟེ་རབ་བྱུང་ཟུར་དུ་མ་སྐྱེས་ཀྱང་
 བསྟན་རྫོགས་ཀྱི་ཞར་ལ་ཐོབ་པར་སྐྱེ་མི་རུས་ཏེ། སྒྲིམ་ཆོག་གི་ཆེ་རབ་བྱུང་དང་བསྟན་རྫོགས་ཀྱི་
 རྟགས་ཆོག་སོ་སོ་བྱེ་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དགེ་ཚུལ་དངོས་གཞིའི་ཆོག་ལ། རྟགས་ཆོག་དང་དེ་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །
 དང་པོ་ནི། བཅུན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ། ཏུས་འདི་ནས་བཟུང་
 ཏེ། རི་སྐད་འཆོའི་བར་དུ། ཀྱང་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ སངས་རྒྱལ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི་ནས།
 ཆོགས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །བདག་རི་སྐད་འཆོའི་བར་དུ་དགེ་ཚུལ་
 ཏུ་བཅུན་པས་བཟུང་དུ་གསོལ། ལན་གསུམ་བརྗོད། གསུམ་པ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ཞེས་བརྗོད་
 པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ། དགོས་པའི་དོན་ནི། མཐར་ཐུག་སྐྱུང་ན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པ་དང་།
 གནས་སྐབས་བསྟན་པ་ལ་རིམ་གྱིས་གཞུག་པའི་དོན་དུའོ། །བསྐྱེས་པའི་དོན་ནི། རྒྱར་བསྟན་
 ཟེན་ཏོ། །ཆོག་གི་དོན་ལ་ཡུལ་ནི། བསྟན་པར་རྫོགས་པའི་སྒྲིམ་པ་དང་ལྷན་པ། ལྷ་མཆན་
 མཐུན་པ་ཐ་སྟོད་གསུམ་དང་ལྷན་པ། ས་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པ། བྱེ་བ་ན་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་
 སུ་མ་སོང་བ། གཞུགས་གཞན་དུ་བསྐྱར་ཞིང་མི་སྐྱེད་པར་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ། མཆོམས་གཞན་
 ན་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། དགེ་སྟོང་ཆོས་བདུན་ལྷན་གཅིག་དགོས་ལ། བསམ་པའི་བྱེད་པར་

ནི། ཐུགས་ཀྱི་ཀུན་སྐྱོང་དེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་དང་ལྷན་ན་མཆོག་ཡིན་ལ། དེ་ཐུགས་ཀྱི་ཀུན་
 སྐྱོང་ནི་དེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་དང་མི་ལྷན་པ་མི་སྤྱོད་དེ། སྐབས་འགྲོ་ཙམ་བྱེད་དུ་དགོས་པའི་
 བྱིར། འདིར་ཁ་ཅིག །འདུལ་བ་ནས་བཤད་པའི་སྔ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་ལ། དམན་པའི་བྱང་འདས་
 ཐོབ་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་ཁོ་ན་སྒྲིམ་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི་དུགས་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ། འདུལ་བ་ལས། སྤྱིར་དེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་སྒྲིམ་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་བཤད་ཀྱི་དམན་པའི་
 བསམ་པ་ཁོ་ན་སྒྲིམ་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་མ་བཤད་པའི་བྱིར་དང་། ལུང་ལས་ཀྱང་། སྤྱོད་མེད་
 པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་རབ་ཏུ་བྱུང་ངོ་ཞེས་དང་། སུམ་བརྒྱ་པར་དགོ་ཚུལ་བརྒྱལ་
 བྱས་ཚུ་ལོན་ཅིག་པ་དང་། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དཔལ་ལོན་དབང་བསྐྱར་ཡིན། །ཞེས་
 གསུངས་པས་ལུང་དང་འགལ་བའི་བྱིར། དུགས་པ་དང་ཡང་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། འདུལ་བའི་སྤྱོད་
 སྤྱོད་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་གི་སྤྱོད་ཡིན་པ་མ་ཤེས་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བའི་དག་ཡིན་པའི་བྱིར།
 །ཁས་བྱངས་པ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་རང་ཉིད་ཀྱང་སྒྲིམ་པ་འབྲོགས་པའི་ཆོག་བྱེད་པའི་ཆོ་
 དམན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དུ་མི་འཇུག་པའི་བྱིར། ལུང་ར་བ་ནི། དགོ་ཚུལ་དང་།
 བསྐྱེད་རྫོགས་གང་ཡིན་ཡང་དེས་པ་ལྷ་དང་བྲལ་བ་གཅིག་དགོས་སོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི་དུགས་པ་
 མ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་པར། དགོ་སྐྱོང་ལ་དེས་པ་ལྷ་བྲལ་དགོས་པར་བཤད་ཀྱི་དགོ་ཚུལ་
 ལ་མ་བཤད་པའི་བྱིར་དང་། ཅུ་བར་ཡན་ལག་རྒྱ་ལ་དབྱེ་བ་ཡོད། །ཅེས་དགོ་ཚུལ་གྱི་སྒྲིམ་པའི་
 ཡན་ལག་དེས་པར་བཤད་པའི་བྱིར། ལུ་སྒྲིམ་ཐམས་ཅད་མ་བྱེད་པ། རྒྱུད་ཆོགས་སུ་མ་ལོངས་པ་
 དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེའི་དགོངས་པ་བརྟག་དགོས་ལ། ཆོགས་ཀྱིས་ཆོགས་ལ་ལས་མི་
 འཆགས་པ་ལ་དགོངས་ན་ནི། དུགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་དགོ་འདུན་གྱི་ལས་མ་ཡིན་པའི་བྱིར།
 བརྒྱལ་ལན་ནི། དགོ་ཚུལ་གྱི་སྒྲོབ་དཔོན་མཁན་པོས་བསྐྱོས་པ་གཅིག་དགོས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ།
 མཁན་པོ་མེད་པར་དགོ་ཚུལ་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ་བའི་བྱིར་དང་། རབ་བྱུང་གི་མཁན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་དགོ་
 ཚུལ་གྱི་སྒྲིམ་པ་ཕོག་ན་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ་བའི་བྱིར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག །དགོ་ཚུལ་ཟིན་མ་ཐག་
 ཏུ་ཡོ་བྱད་བཞི་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པར་བྱེད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། ལུང་དང་གཞུང་འགྲེལ་གང་ལས་ཀྱང་
 མི་འབྱུང་བའི་བྱིར་དང་། དེ་ལྷན་དགོ་ཚུལ་ལ་འཆང་འབྲལ་གྱི་ཉེས་པ་འབྱུང་བར་ཐལ་བའི་བྱིར།

འོ་ན་ཁྱེ་བ་མང་ཤོས་སུ། དག་ཚུལ་ལས་ནི་དག་སྤྱོད་དང་དག་ཚུལ་ལའི་མདུན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་
བར་བྱའོ་ཞེས་གསུང་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ལུང་མ་དག་བར་མཛོན་ཏེ། དག་ལེགས་
བཤེས་གཉེན་གྱིས་གཏན་ལ་ལབ་པའི་ཁྱེ་བ་ཁ་ཆེ་བ་ལས་མི་འབྱུང་བའི་བྱིར། ཞེས་བུ་གསུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་ཆོག་སྤྱི་མ་དག་སྤྱོད་དུ་སྒྱུབ་པའི་ཆོག་ལ། སྤྱོད་བ་དང་། དངོས་གཞི་གཉིས།
དང་པོ་ལ། མཁན་པོའི་བྱ་བ་དང་། ལས་བྱེད་པའི་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། མཁན་པོ་ཡོད་པའི་
དབང་དུ་བྱས་ན། མཁན་པོ་ནི་བསྟོན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་བཅུ་བར་མ་ཆད་དུ་ལོན་པ་དང་། ལྷ་
ཕྱགས་ཉི་ཤུ་ཙ་གཅིག་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ལྟན་པ་དང་། ས་གཞན་ན་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་
གཅིག་དགོས་ཏེ་བསྟོན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་བཅུ་མ་ལོན་པར་ཞེས་སོགས་དང་། སྤྱོད་བ་དང་མགྱ་
བར་བྱ་བ་སྤྱོད་བ་དག་གིས་རབ་དུ་དབྱུང་བ་དང་། བསྟོན་པར་རྫོགས་པ་དང་། གནས་སྤྱིན་པ་
དང་། དག་ཚུལ་ཉི་བར་བཞག་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །ཆོས་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱོགས་སུ་མ་སོང་བ་གཅིག་དགོས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། བྱེ་བ་དག་ན་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་དང་
མཐུན་པ་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ་ཞེས་གནས་དབྱུང་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པའི་བྱིར། ཤེས་པ་རང་
བཞིན་དུ་མི་གནས་པ་དང་། འགྲོ་བ་གཞན་དུ་གཟུགས་བསྐྱར་བ་དང་། མཆོན་གྱར་བ་རྣམས་ལ་
ནི་སྤྱོད་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་ལུང་ཁྱེ་བར་གསུངས་སོ། །བསྒྱུབ་བྱའི་ངོས་ན་མཐོང་ཐོས་དོགས་གསུམ་གྱི་
སྤྱོན་མེད་པ་གཅིག་དགོས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དེ་དག་སྤྱོད་མ་ཡིན་པར་ཤེས་ན་ནི་མི་སྤྱོདོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར། མཁན་པོ་ལ་ཁ་སྤྱོད་གི་ཆོས་བཅུ་གསུམ་དང་ལྟན་པ་མི་དགོས་ཤིང་།

མཁན་པོ་དང་། གསང་སྟོན་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་ཆེ་ཡང་དེ་གཉིས་ཁ་སྤྱོད་དུ་ངེས་པར་དགོས་པའི་
བཤད་པ་མེད་དོ། །མཁན་པོ་དེའི་ལས་སུ་བྱ་བ་ནི། ལས་བྱེད་པ་དང་། གསང་སྟོན་ལྟན་པ་དང་།
ལས་དེའི་གནས་སུ་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་དག་སྤྱོད་དག་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པར་བྱ་དེ་དག་གིས་
ཀྱང་། རང་རྒྱུད་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་ཏེ། ལུང་བ་ཡོད་ན་བཤགས་པ་དང་། བསྐྱེད་པ་དང་།
བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་བྱིར་བཅོས་ཏེ་འདུག་པར་བྱའོ། །དེང་སང་ཕྱག་ལེན་ལ། མཁན་པོ་ཉིད་
དུ་ཕྱོགས་པ་དེས་དག་འདུན་རྣམས་ལས་གྲལ་ལ་འདུས་པའི་ཆེ་གསོལ་བ་འདེབས་པར་བྱེད་པ་ནི།
བསྟན་པའི་རྣམ་གཞག་མ་ཉམས་ཅམ་ཡིན་གྱི་གཞུང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་

དེ་ལ་ནི། མདོ་དང་ལས་བརྒྱ་ཅུ་ནས་གསུངས་པའི་དོན་སྤྱི་འཆར་ལུགས་གང་ཡང་མི་སྤྲོད་པའི་
 བྱིར་རོ། །དེའི་འོག་ཏུ་མཁན་པོ་ཉིད་དུ་སྤྱོད་གསུངས་པའི་དགོས་སྤྱོད་དེས་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་དགོས་སྤྱོད་
 དེ་དག་ཐམས་ཅད་གནས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུ་བར་བྱ་ཞིང་། བསྐྱུ་བ་བྱ་དེ་རང་ཉིད་ལ་མཁན་པོར་
 གསོལ་བ་འདེབས་སུ་བཅུག་ནས་དེའི་ཆོས་གོས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱུ་བ་ཅིང་། ལྷ་མོ་བཟེད་ཀྱང་དགོ་
 འདུན་ལ་བསྐྱུ་ནས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱུ་བ་བར་བྱའོ། །འདིར་ལྷ་མོ་བཟེད་མཁན་པོ་རང་ཉིད་ལ་བསྐྱུ་
 མི་དགོས་ཏེ། ལྷ་མོ་བཟེད་བསྐྱུ་བ་མཁན་པོའི་ལས་ཡིན་པའི་བྱིར་། འོན་ཀྱང་མཁན་པོ་རང་
 ཉིད་གྱིས་བསྐྱུ་མི་དགོས་ཏེ། དེ་གཞན་ལ་བཅོལ་བས་འགྲུབ་པར་གསུངས་པའི་བྱིར་། བྱིན་
 གྱིས་བསྐྱུ་བ་པ་ནི་གཞན་ལ་བཅོལ་བས་མི་འགྲུབ་སྟེ། རང་ཉིད་གྱིས་བྱ་དགོས་པར་གསུངས་པའི་
 བྱིར་། ཆོས་གོས་གསུམ་དང་ལྷ་མོ་བཟེད་བྱིན་བསྐྱུ་བས་བྱེད་ཚུལ་འོག་ཏུ་སྟོན་ནོ། །དེ་ཡང་མཁན་
 པོ་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་མེད་པ་ལ་ནི། ལས་ཀྱི་སྤྱོད་དཔོན་ལྷ་མོ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གིས་
 བྱ་བར་དོན་གྱིས་ཐོབ་པོ། །

གཉིས་པ་ལས་བྱེད་པའི་སྤྱོད་དཔོན་གྱི་བྱ་བ་ལ། གསང་སྟོན་བསྟོས་ཏེ་བར་ཆད་དྲིར་
 གཞུག་པ་དང་། རང་ཉིད་གྱིས་བར་ཆད་དྲི་བའོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱོད་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་ཆེ་བས་
 མ་བྱིས་ལ། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དགོས་པ་ནི། སྤྱོད་ཏུ་དྲིས་པས་བར་ཆད་ཀྱི་ཆོས་ཡོད་མེད་
 བདེན་པར་སྤྱོད་པ་དང་། སྤྱོད་དཔོན་མང་པོ་དང་ལྷན་པས་བདེ་བ་ལ་རེག་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །
 བསྐྱུས་པའི་དོན་ནི། གསང་དང་ཞེས་པས་ཏེ་བསྐྱུ་བ་ཅིན་ཏོ། །ཆོས་དོན་བཤད་པ་ལ་དང་བཅས་
 པ་ལ། འདིར་གསང་སྟེ། སྟོན་པ་མེད་མི་རུང་གི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། བར་ཆད་
 མ་དྲིས་པ་ལ་ཡང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་། ཁ་ཅིག་བྱིས་པས་ཀྱང་གསང་སྟོན་རུང་ཞེས་ཟེར་བ་
 ནི་མི་འཐད་དེ། དགོ་འདུན་གྱི་ལས་ཀྱིས་མ་བསྟོས་པར་གསང་སྟོན་དུ་མི་འགྲུར་པའི་བྱིར་དང་
 བར་དུ་འོང་བ་ཞུ་མཁན་དགོས་སྤྱོད་ཞིག་དེས་པར་དགོས་པའི་བྱིར་། གསང་སྟོན་གྱིས་སྤྱོད་ཏུ་བར་
 ཆད་དྲི་བའི་ཆེ། དཀྱིལ་འཁོར་པའི་བྱི་རོལ་དུ་སོང་སྟེ་དྲི་བར་བཤད་པས། དགོ་འདུན་ལ་ཞུས་
 བས་འགྲོ་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ལས་གྲུལ་ནས་མི་སྤྱོད་པར་འགྲོ་བའི་ལྷ་མོ་བྱེད་དུ་འགྲུར་པའི་
 བྱིར་། ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དགོ་འདུན་གྱིས་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་ཀྱིས་གནང་

བ་བྱིན་ནས་ཕྱི་རོལ་དུ་བཏང་བ་ལ་མ་སྒྲིལ་བར་འགོ་བའི་ལུང་བྱེད་གྱི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་
 ལྟར་གསང་སྟོན་གྱི་བར་ཆད་དྲིས་ནས་ནང་དུ་འོང་བ་ཞུས་པའི་འོག་རོལ་དུ། བསྐྱབ་བྱ་དེས་དགོ་
 འདུན་ལ་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་འདེབས་དགོས་ཏེ། སྒྱིན་པའི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འདི་ནི་བསྟོན་རྫོགས་དངོས་གཞིའི་ལས་ཆགས་པ་ལ་མེད་མི་རུང་དུ་དགོས་ཏེ། སྒྱིན་པའི་ལས་
 ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་། བསྐྱོ་བའི་ལས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་། བསྐྱོ་བའི་ལས་
 ལ་སྒྲོ་བ་དྲི་བ་མེད་མི་རུང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་གཞིའི་ཆོ་གའི་ཆོག་ཟུར་
 ལས་ཀྱང་། མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་དགོ་འདུན་ལས་བསྟོན་པར་རྫོགས་པར་གསོལ་ན་ཞེས་འབྱུང་
 བའི་ཕྱིར་དང་། འདི་ལ་དམིགས་བསལ་ཡང་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འདིར་སྒྲགས་ཆོག་དེ་ཉིད་བྱི་
 བར་བྱ་སྟེ། དགོ་འདུན་བཅུན་པ་རྣམས་གསན་དུ་གསོལ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལས་བྱེད་པ་རང་ཉིད་གྱིས་བར་ཆད་དྲི་བ་ལ། དགོ་འདུན་ལ་གནང་བ་ཞུ་བ་དང་།
 བར་ཆད་དྲི་བ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། ནང་དུ་དྲི་ཕྱིར་དང་ཞེས་པའི་སྒྲིམ་གྱིས་བསྟན་པའི་གསོལ་
 བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་དེའོ། །སྒྲགས་ཆོག་ནི་གྲགས་ཆེ་བས་མ་བྲིས་སོ། །བར་ཆད་དྲི་བ་
 དངོས་ནི། ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཁྱོད་ཉོན་ཞིག་ཞེས་སོགས་ཏེ། གྲགས་ཆེ་བས་མ་བྲིས་སོ། །འདི་ཡན་
 ཆད་དུ་བསྐྱབ་བྱ་ཆོགས་སུ་མ་འོངས་པ་ཉིད་མི་དགོས་ཏེ། འདི་ཡན་ཆད་དུ། བསྐྱབ་བྱ་ལ་བྱ་
 བའི་ལས་ཐབས་ཐམས་ཅད་དགོ་འདུན་དང་འབྲེལ་བའི་གང་ཟག་གི་ལས་ཡིན་གྱི་དགོ་འདུན་གྱི་
 ལས་དངོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་བར་ཆད་གྱི་ངོ་བོ་རྫོགས་དཀའ་བ་འགའ་ཞིག་བརྗོད་
 བར་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་ཁྱོད་གྱི་བདེན་པའི་དུས་ཞེས་པ་བདེན་པར་སྒྲུབ་པའི་དུས་ཡིན་པའོ། །བྱུང་
 བའི་དུས་ཞེས་པ། བཞི་འགྲེལ་ལས། ཡང་དག་པའི་མཐའ་སྒྲུབ་པའི་དུས་ཡིན་ཞེས་པ་ལ་བཤད།
 ཕྱན་ཆོགས་འགྲེལ་བ་ལས། བྱུང་བ་ནི་འདུས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཆོག་གི་དུས་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་
 དོར་བར་བྱ་བ་ནི་བྱུང་ཞེས་བྱ་ལ། དེའི་དུས་ཡིན་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །རྒྱས་པ་ནི་གཞན་གྱི་
 རྒྱལ་སྤྱི་ལས་མཐུས་བཀུག་པའོ། །རྟེན་བཅུན་ནི་གཏའ་མར་བཞག་པའོ། །རྟེན་པ་ཅན་ནི།
 སྒྱིན་པོ་ལ་སོགས་པ་བྱུངས་ནས། དེའི་སྒྱིན་པ་གསོ་བ་མ་རུས་པས་རྟེན་པ་དང་བཅས་པའོ། །
 བཅོངས་པ་ནི་གཞན་ལ་ནོར་གྱི་ཆེད་དུ་བཅོངས་པའོ། །རྒྱལ་པོ་ལ་བསྐྱེད་པ་ནི། རྒྱལ་པོའི་

ཉམས་སུ་མྱོང་བས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་ལུགས་གཉིས་གསུངས་པ་ལས། བྱི་མ་འདི་
 སློབ་དཔོན་གཤམ་རབ་བྱེད་པའི་ལུགས་ཡིན་པར་བོད་རྒྱམས་འཆད་ཅིང་། སྤྲ་མ་དེ་ཉིད་རང་
 ལུགས་སུ་འཆད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉིད་ཀྱི་རྒྱམ་པར་བཤད་པ་ལས། རབ་ཏུ་བྱུང་བར་ཁུ་བ་དང་
 དག་ཚུལ་ཉིད་དུ་ཉེ་བར་སྐྱབ་པ་དང་། གསང་སྟེ་སྟོན་པ་དང་། ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། བསྐྱབ་
 དང་། སློབ་པ་སོགས་པ་ཁུ་བ་དང་། རྗེས་སུ་ཐོབ་པ་རྒྱམས་ཀྱང་སོ་སོར་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ལ་རྒྱ་
 ཐབས་སུ་གནས་པ་ཉིད་རྒྱམ་པར་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འགྲེལ་ཚུང་ལས།
 དག་ཚུལ་རྒྱ་ཐབས་སུ་གནས་པར་གྱུར་ན་སྤྲ་མ་གྱི་སྟོན་པ་བཏང་ཞིང་བྱིས་སྦྱར་མི་རུང་བར་འགྱུར་
 རོ་ཞེས་གསུངས་ལ། སུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས། རྒྱ་ཐབས་སུ་གནས་པ་སྟོན་པའི་གཏོང་རྒྱར་གང་
 གས་ཀྱང་བཤད་པ་མེད་པའི་བྱིར་དང་། དབྱེན་དང་། ངན་སེམས་ཀྱིས་བྲག་ལྷུང་བ་གཉིས་ཀྱིས་
 ཀྱང་དེར་ཐལ་བའི་བྱིར་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་གསུང་རོ། །མདོར་ན་དག་ཚུལ་གྱིས་རབ་བྱུང་གི་
 ཁུ་བ་བྱེད་པའི་ལས་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དང་། གཞན་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་མཁན་པོ་དང་། གཞན་ལ་
 དག་ཚུལ་གྱི་སྟོན་པ་བྱིན་ལ། རྒྱ་ཐབས་སུ་གནས་པར་གསུངས་པས་འདི་ནི་འབྱུང་ཉེ་བར་སྤྲ་མ་དོ། །
 ཐ་དད་དུ་གནས་པ་ནི་གནས་ནས་ལྷུང་བའི་ལས་བྱས་པའམ། ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་སུ་སོང་བ་
 ལྟ་བུའོ། །གནས་པར་མི་བྱ་བ་ནི་ཉམས་པའོ། །འདི་ཡམ་བར་འགྱུར་བའི་ལྷུང་བ་བཞི་ལས་གང་
 ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལྷུང་བ་མ་ཡིན་ནམ། ཞེས་པ་མི་རྣམས་པའི་ཚུལ་དབྱེད་དགོས་སོ། །ཟ་མ་དང་མ་
 བོད་གི་བྱུང་བར་ལ། ཟ་མ་ནི་དག་ལེགས་བཤེས་གཉིན། འབྲས་སུ་བྱུང་བ་ཉེས་པས་མཐུ་
 ཉམས་པ་ལ་འདོད། དུལ་བ་ལྷས་དབང་པོ་ལས་སུ་མི་རུང་བ་ལ་ཟེར། ཆོག་ལེར། གང་ཞིག་
 གྲོང་པའི་ཆོས་དག་གི་ ཁུས་མེད་དེ་ནི་ཟ་མའོ། །ཞེས་བཤད། ཁུ་འགྲེལ་དུ། ཐོ་དབང་མེད་
 པས་ཟ་མ་དང་། མོ་དབང་མེད་པས་མ་བོད་དོ། །ཞེས་གསུང་། རྒྱལ་པོའི་སྤྲམ་སྤྱ། དང་པོ་
 གས་ཐོ་མོའི་དབང་པོ་མེད་པས་ཟ་མ། གཞོད་པས་ཉམས་པ་མ་བོད་ཞེས་བཤད། མདོ་རྩ་བར།
 བ་ཆོག་གི་སྐབས་སྤྱ། ཐོ་མ་བོད་ལྟ་དང་། བ་ཆོག་གི་སྐབས་སུ་མོ་མ་བོད་ལྟ་བཤད་པ་ནི།
 ཆོགས་པར་སྤྲོ། །མུ་སྟེགས་ཅན་ཁྱགས་པ་ནི། རི་སྐད་དུ། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་འདི་ཡང་དག་པར་
 ལྷུངས་པ་ལྟ་བུ་དེ་དང་ལྷན་པ་ཆོས་གོས་འདི་བོར་ཏེ་རྒྱལ་མཚན་དེས་དེར་སྐྱ་རེངས་ཤར་ན་དེ་ཉིད་

ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་དོན་ནི། རབ་ཏུ་བྱུང་རྗེས་སུ་ལྷ་བ་དེ་སྐྱེས་པ་ལ་དགོངས་པ་བྲལ་ས་
 དགོས་པ་འཇམ། ཡང་ན་མུ་སྟེགས་ཀྱི་ལྷ་བ་དང་ལྷན་པ་རྒྱུད་པས་ཉམས་པའི་བར་ཆད་མི་བྱེད་པར་
 གསལ་བས་མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་སྟོང་པ་པོར་ཞིང་ལྷ་བ་མ་པོར་བར་རབ་བྱུང་གི་སྟོམ་པ་སྐྱེས་པ་གང་
 རུང་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་དགོས་སོ། །འདི་ལ་བསྐྱབ་པ་ལུལ་ནས་ཆོས་གོས་པོར་སྟགས་བྱས་ན་
 སྟོམ་པ་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་ལ། མ་ལུལ་བར་བྱས་ན་མི་སྐྱེ་བར་ལུང་ཁུ་བ་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་མ་བྱས་
 པ་ཡང་རྒྱ་ཐབས་དང་འདྲའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ལྷ་བ་དེ་དང་ལྷན་པས་དགེ་འདུན་དང་
 ལྷན་ཅིག་ལས་ལན་གཉིས་ཉམས་སུ་སྦྱང་བར་གྱུར་ན། ཆོས་གོས་པོར་སྟགས་མ་བྱས་ཀྱང་མུ་
 སྟེགས་ཅན་ཞུགས་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་གཞི་འགྲེལ་དུ། མུ་སྟེགས་ཅན་དག་
 འདུན་གྱི་ནང་དུ་ཞུགས་པ་ཞེས་བཤད་ལ། གཞུང་དམ་པ་ལས། མུ་སྟེགས་ཅན་དུ་སྦྱང་བ་ཞེས་
 བཤད་ཀྱང་སྐྱ་མ་ལེགས་སོ། །དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་ལ་ཆོས་སུ་འདུ་ཤེས་པས་བྱས་ན་ནི་མཆོམས་
 མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཞིང་། ཆོས་མིན་དུ་འདུ་ཤེས་པས་དགེ་འདུན་བྱེན་མཆོམས་མེད་དུ་འགྱུར་བ་
 དང་། ཞུགས་པ་ལ་མཆོམས་མེད་དུ་འགྱུར་བ་ལ་གསོད་སེམས་དགོས་པར་ལུང་ཁུ་བ་ལས་
 གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་མཆོམས་མེད་འདི་ཉིད་དང་ལྷན་པའི་དགེ་སྟོང་དེ་དགེ་སྟོང་ཉམས་པ་མ་
 ཡིན་ཡང་། བསྐྱབ་པ་ལུལ་ནས། སྐྱར་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཐམ་པར་འགྱུར་བའི་
 ལུང་བ་བཞི་པོ་དག་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་པ་འཆབ་བཅས་ལ་དགོངས་པ་
 ཡིན་ཏེ། ཐམ་པ་འཆབ་མེད་ཅན་གྱི་དགེ་སྟོང་བསྐྱབ་པ་ལུལ་ནས་སྐྱར་ཡང་ཡིན་ན་སྐྱེ་བའི་བྱིར་
 ཏེ། ཁུ་བར། བཅུན་པ་བསྐྱབ་པ་བཅུལ་བས་བསྐྱབ་པ་ལུལ་ཏེ་བྱིམ་པའི་དངོས་པོར་མཆིས་པ་
 ལས་དེ་སྐྱར་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལ། རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་བསྟན་པར་རྫོགས་པ་
 དེ་དགེ་སྟོང་གི་དངོས་པོར་འཆལ་བ་དང་། དེ་དགེ་སྟོང་གིས་བསྟན་པར་རྫོགས་པར་བགྱིས་ན་
 བསྟན་པར་རྫོགས་ཞེས་བགྱི་འཇམ། ལུ་བ་ལི་བསྟན་པར་རྫོགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྫོགས་པར་བྱེད་པ་
 ནི་འདས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །བཞི་ཞེས་སྟོས་པ་ནི། དགེ་སྟོང་མའི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་
 པའི་ཐམ་པ་བཞི་པོ་འཆབ་པ་དང་བཅས་པ་བྱུང་བ་སྐྱེས་པར་མཆོན་གྱུར་ན། དེས་བསྐྱབ་པ་ལུལ་
 ཏེ་སྐྱར་ཡང་བྲལ་ན་མི་སྐྱེ་འཇམ་སྟམ་པའི་དོགས་པ་སེལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ལུང་མེད་

བསྐྱབ་པ་ལུ་ལ་ནས་སྒྲིམ་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་། བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པར་རུང་བ་
 ཉིད་དོ། །ཡམ་པར་འགྱུར་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལྷག་པར་སྤྱད་པ་ཅན་ཡང་དོ། །ཞེས་གསུངས་
 བས་སོ། །རྒྱ་ལས་ལྷོག་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། བསྐྱེགས་པ་ནན་ཏུར་གྱི་རྒྱ་འཐབ་དགྲོལ་བྱེད་
 པ་ལྷ་བྱ་ལས་ལྷོག་ཅིང་ཆད་པ་ཁས་མི་ལེན་པ་སྟེ། འཐབ་དགྲོལ་མི་བྱེད་པར་ཁས་ལེན་པའོ། །དེས་
 བསྐྱབ་པ་ལུ་ལ་ཉེ་སྤྱར་རྫོགས་ན་སྒྲིམ་ལ་ཉེས་བྱས་ཡིན་ལ་ཁས་མི་ལེན་པ་དེ་གནས་ནས་སྤྱང་བ་ཡིན་
 ན་ནི་སྒྲིམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། ཁས་མི་ལེན་པ་གནས་ནས་སྤྱང་བ་ལ་ཡང་མི་སྒྲིམ་ཏེ། རྒྱ་ལ་
 བོས་བཀྲ་བས་པ་ནི། ཐུན་ཆོགས་འགྲེལ་པ་ལས། སྒྲོའི་གྲོགས་བྱེད་པ་ལ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་
 ཕྱིར་རྒྱ་ལ་སྤྱིད་བསྐྱང་བའི་གྲོགས་སུ་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྒྲོམ་
 པ་སྒྲིམ་པ་ལ་བར་ཆད་དྲི་དགོས་པས་བྱབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བར་ཆད་མ་དྲིས་པར་ཡང་དོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། དྲིས་པའི་ཆོ། བར་ཆད་མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ་སྒྲོམ་པ་སྒྲིམ་
 ན་མི་སྒྲིམ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། དེ་མེད་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ་སྒྲིམ་ན་ཡང་དོ། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་དངོས་གཞིའི་ཆོག་ལ་སྤྲུགས་ཆོག་དང་། དེ་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 དགོ་འདུན་བཅུན་པ་རྣམས་གསན་དུ་གསོལ། མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འདི། མཁན་པོ་མིང་འདི་
 ཞེས་བགྱི་བས་དགོ་འདུན་ལས་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པར་འཆལ་ན་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འདི་དགོ་
 འདུན་ལས་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པར་གསོལ་ཏེ། སྒྲིམ་པ་ཡང་ལགས། སྒྲིམ་པའི་དབང་པོ་དང་
 ཡང་ལྷན་ལོ་ཉི་ཤུ་ཡང་ལོན་འདིའི་ཆོས་གོས་གསུམ་དང་། ལུང་བཟེད་ཀྱང་ཆད་། བར་ཆད་ཀྱི་
 ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་དག་ཞེས་ཁོ་ན་ཉིད་མཆི་སྟེ། མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འདི། མཁན་
 པོ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་དགོ་འདུན་ལས་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པར་གསོལ་ན། གལ་ཏེ་དགོ་
 འདུན་གྱིས་དུས་ལ་བབ་ཅིང་བཟོད་ན་དགོ་འདུན་གྱིས་གནང་བར་མཛོད་ཅིག་དང་། དགོ་འདུན་
 གྱི་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ། མཁན་པོ་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པར་མཛོད་དོ། །
 འདི་ནི་གསོལ་བའོ། །བཛོད་པའི་ལས་ལ་ཐུགས་གཏད་པར་བྱ། དགོ་འདུན་བཅུན་པ་རྣམས་
 གསན་དུ་གསོལ། མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ། མཁན་པོ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་དགོ་འདུན་ལས་

བསྟན་པར་རྫོགས་པར་འཆལ་ནས། མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་མཁན་པོ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་
 དགོ་འདུན་ལས་བསྟན་པར་རྫོགས་པར་གསོལ་ཏེ། སྒྲིམ་པ་ཡང་ལགས། སྒྲིམ་པའི་དབང་པོ་
 དང་ཡང་ལྷན། ལོ་ཉི་ཤུ་ཡང་ལོན། འདིའི་ཆོས་གོས་གསུམ་དང་ལྷུང་བཟེད་ཀྱང་ཆང་། བར་
 ཆད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་དག་གོ། །ཞེས་ཁོ་ན་ཉིད་མཆི་སྟེ། མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་
 འདི། མཁན་པོ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས། བསྟན་པར་རྫོགས་པར་གསོལ་ན། དེའི་སྤྱད་དུ།
 དགོ་འདུན་གྱི་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ། མཁན་པོ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་བསྟན་པར་རྫོགས་པར་
 མཛད་ན། ཆེ་དང་ལྷན་པ་གང་དག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ། མཁན་པོ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས།
 བསྟན་པར་རྫོགས་པར་མཛད་པར་བཟོད་པ་དེ་དག་ནི་ཅང་མ་གསུངས་ཤིག་མི་བཟོད་པ་དེ་དག་
 ནི་གསུངས་ཤིག་འདི་ནི་ལས་བཟོད་པ་དང་པོ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་ལན་གཉིས་ལན་གསུམ་བསྒྲུས།
 མཐུག་བསྐྱད་ལ་ཐུགས་གཏད་པར་བྱ། དགོ་འདུན་གྱིས་བཟོད་ཅིང་གནང་ནས་དགོ་འདུན་གྱིས་
 མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ། མཁན་པོ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་བསྟན་པར་རྫོགས་པར་མཛད་ལགས་
 ཏེ་འདི་ལྟར་ཅང་མི་གསུང་བས་དེ་དེ་བཞིན་དུ་འཛིན་ཏོ། །གཉིས་པ་དེ་རྣམ་པར་བཤད་པ་ལ།
 དགོས་པའི་དོན་ནི། བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་ཤིང་རྫོགས་པས་འདུལ་བར་གཏོགས་པའི་ལས་མཐའ་
 དག་ལ་དབང་ཞིང་། དེའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་བསྟན་པའི་བདག་པོར་འགྱུར་བའོ། །བསྐྱས་པའི་དོན་
 ནི། བསྟན་པར་རྫོགས་པར་བྱ་བ་དང་ཞེས་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་སུ་བསྟན་ཏོ། །གསུམ་པ་
 ཆེག་གི་དོན་ལ། ལུང་གཅིག་ལས་འཕྲོས་པའི་བཅུ་པ་ལས། མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་ནས་བསྟན་པར་
 རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་བཅུ་སྟེ། སྟོན་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང་། སངས་རྒྱས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང་།
 ཆོས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང་། མཁན་པོ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང་། སློབ་དཔོན་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང་།
 བསྟན་པར་རྫོགས་འདོད་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང་། ཡོ་བྱད་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང་། ཡོངས་སུ་དག་
 པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང་། གསོལ་བ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང་། ལས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་སོ། །
 ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་དགོ་འདུན་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཆེག་ཟེན་ལ་མ་བྱུང་ཡང་སྟོན་པ་དང་
 སངས་རྒྱས་སྒྲོས་པས་སྟོན་པ་ནི་དགོ་འདུན་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པར་སྤྱི་རབས་པ་རྣམས་འཆད་
 དོ། །དོན་དམ་པའི་དགོན་མཆོག་གསུམ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ནི། སྐབས་འགྲོའི་ཡུལ་གྱི་དགོན་

མཆོག་གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། བདར་བཏགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གཟུགས་
 ཏེ། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་བགེས་པའི་མཐའ་ལོགས་ན་བཞུགས་པའི་ཆེ་
 བགེས་པའི་མཐའ་བརྩིད་ཅིང་། མི་བཞུགས་པའི་ཆེ་མི་བརྩིད་པར་མཐོང་ནས་གནང་ན་འཛམ་
 ལུང་གི་བ་མ་ལ་བཞུགས་པའི་སྐུ་གཟུགས་བགྱེད། །གནང་གི་གྱིས་ཤིག་དེའི་སྐུ་གཟུགས་བྱས་
 བས་རྒྱན་པའི་མཐའ་ལོགས་སུ་བཞག་གོ། །བདར་བཏགས་པའི་ཆོས་ནི། ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་ནན་ཏན་
 བྱེད་པ་པོའི་རྒྱད་ལ་བཞུགས་པའོ། །བདར་བཏགས་པའི་དགེ་འདུན་ནི་དབུས་དང་མཐའ་ལོག་
 ཀྱི་བྱེད་པར་ལས། སྤྱིར་བཏང་དུ་བཅུ་ཆོགས་དང་། གཞན་མེད་ན་འདུལ་བ་འཛིན་པ་དང་ལྷ་
 ཆོགས་དང་། དམིགས་བསལ་ལ་བཞི་ཆོགས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །འདིར་བདར་བཏགས་པའི་
 ཆོས་དང་དགེ་འདུན་གཉིས་གཙོ་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པའི་དེ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་བདར་བཏགས་
 པའི་དེ་གཉིས་མཛོན་དུ་མ་གྱུར་ན། སྤོམ་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་རྒྱ་འདུལ་བ་འཛིན་པའི་
 ཞལ་སྤྲན་ས། བཞིས་ཀྱང་བསྟན་པར་རྫོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། །ཁ་སྐོང་བར་འོས་པ་བཞིར་ཆང་ན་
 དགེ་འདུན་དུ་འོངས་པས་ལས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བའི་ཕྱིར་དང་། ལུ་བ་ལས། མཐའ་ལོག་
 ཏུ་ལྷས་བསྟན་པར་རྫོགས་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ན་ལྷ་ལས་ལྷག་པར་མཆི་བཞིན་དུ་བཞིས་
 བསྟན་པར་རྫོགས་པར་བགྱིས་ན་བསྟན་པར་རྫོགས་ཞེས་བགྱི་འམ་མ་རྫོགས་ཞེས་བགྱི། རྫོགས་
 ཞེས་བྱ་ལ་འདས་པ་དང་བཅས་པར་རོ། །ཞེས་བཤད་པས་སོ། །ཞེས་གསུང་ངོ། །འདི་ལ་ལུ་
 སྟོན་ཐམས་ཅད་མཐེན་པའི་ཞལ་ནས། དེ་ནི་ལུ་བའི་ཡི་གེ་ཉམས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་བ་
 མཁན་པོས་ལུང་བྲངས་པར། ལྷ་ལས་ལྷག་པར་མཆི་བཞིན་དུ་ལྷས་བསྟན་པར་རྫོགས་པར་བགྱི་
 ན་རྫོགས་ཞེས་བགྱི་འམ། བཀའ་བསྟུལ་པ་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱ་ལ་འདས་པ་དང་བཅས་པའོ། །
 ཞེས་བྲངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བཞིར་ཆང་བས་ལས་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་ན། ལས་སོ་སོ་ལ་དགེ་
 འདུན་གྲངས་ཆད་ཐ་དད་དུ་གསུངས་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུང་མོད། ལུང་གི་ཡི་
 གེ་མ་དག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདུལ་བ་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས། གལ་ཏེ་བཞི་ནི་ལས་བརྩིད་མཁས། །
 རྒྱལ་བྱིམས་ལྷན་པར་གྱུར་ན་ནི། །བསྟན་རྫོགས་མ་སྤྲད་གྱུར་པ་སྟེ། །ལྷ་ཡིས་ཀྱང་ནི་ཕྱག་བྱར་
 འོས། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་བར་བྲངས་པའི་ལུང་དེས། ལུང་སྤྲུལ་མ་དག་པར་འགྲུབ་

བ་ལ་མཁས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ན་བཞི་པ་དེའི་ནང་དུ་ལས་བྱེད་པ་ཡང་གཏོགས་དགོས་པས་རང་
 ཚིག་འགལ་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་མཁན་པོ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ནི། མཁན་པོར་གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང་
 ཁས་སྒྲུངས་པ་དང་ལྡན་པ། ལྷ་ར་བཤད་ཟིན་པའི་ཆོས་གཞན་རྣམས་དང་ལྡན་པའོ། །ད་ལྟར་ཆོ་
 ག་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་ཡང་། འདི་མེད་མི་རུང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དེ་དང་ལྡན་པའི་ལྷ་ར་མཁན་པོ་མེད་པ་ཉིད་ལ་ཡང་ངོ་། །ཞེས་བཤད་པས་
 སོ། །འདི་ནི་སྟེ་ལ་ཉེས་བྱས་ཀྱི་བཤད་པ་ཡང་མེད་དོ། །མཁན་པོའི་དོན་ཚང་ཡང་མཁན་པོར་
 མི་འགྱུར་བ་ཡང་ཡོད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། མཁན་པོར་མ་གསོལ་བ་ལ་ཡང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་
 བས་སོ། །ལྷ་པ་སྟོབ་དཔོན་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ལས་ཀྱི་སྟོབ་དཔོན་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང་། གསང་
 རྟེན་པའི་སྟོབ་དཔོན་མངོན་དུ་གྱུར་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་སྐོང་གི་ཆོས་དང་ལྡན་པ་དགེ་འདུན་
 ཀྱི་དབུས་སུ་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་ཚིག་བྱེད་ཀྱང་མ་འབྲུལ་བར་སྟོ་ལ་ཐོན་ནུས་པའོ། །སྟོབ་དཔོན་འདི་
 བོད་ལྷ་ར་གྱི་ཆོ་ག་ལ་མེད་མི་རུང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་དང་གསང་རྟེན་གཉིས་
 ལ་བརྟེན་མཁས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ངེས་པར་དགོས་པའི་བཤད་པ་མེད་ཅིང་། རིགས་པས་
 ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་འགྱུར་བོ། །བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་མཁན་པོ་ཁ་སྐོང་གི་ཆོས་བཅུ་གསུམ་དང་ལྡན་པ་
 དགོས་པར་བཤད་ཀྱང་། མཁན་པོ་ལ་ཁ་སྐོང་གི་ཆོས་བཅུ་གསུམ་དང་ལྡན་པ་ངེས་པར་དགོས་
 པའི་བཤད་པ་མེད་ཅིང་། དེ་ལྟར་ཡིན་པར་རིགས་པས་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ནི་
 མཁན་པོར་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། མཁན་པོའི་བྱ་བ་རྣམས་མི་འདུག་པར་འགྲོང་སྟེ་བྱས་པས་ཆོག་
 པའི་ཕྱིར་དང་། མཁན་པོ་མཆོམས་གཞན་ན་གནས་པ་ལ་མཁན་པོར་གསོལ་བ་བཏབ་ཀྱང་
 ཆགས་པའི་ཕྱིར་དང་མཁན་པོ་སྟོན་པས་བྱས་ཀྱང་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། མཆོན་མི་མཐུན་པ་
 ཡང་མཁན་པོར་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ས་གཞན་ན་གནས་པ་མ་ཡིན་ན་བསྐྱབ་པ་འབྲུལ་བཅས་
 ཀྱང་མཁན་པོར་རུང་བ་གཅིག་སྟོན་པའི་ཕྱིར། བསྐྱབ་བྱ་དེའི་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་མཁན་པོ་
 དེ། བསྐྱབ་བྱ་དེ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་ལས་གཡུ་དུ་འདུག་དགོས་པ་བྱབ་པ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་
 གཉིས་པ་ནི། དགེ་སྟོང་ཆོས་བདུན་ལྡན་སྟོག་ཏུ་བར་ཆད་དེས་ནས་ནང་དུ་འོང་བ་ཞུ་བ་ལ་མཁས་
 པ། དགེ་འདུན་གྱི་ལས་ཀྱིས་བསྟོས་པ་གཅིག་སྟོན་པཏང་དུ་དགོས་ལ། གསང་རྟེན་གྱི་དོན་ཚང་

ཡང་། གསང་སྟེ་སྟོན་པའི་སྟོབ་དཔོན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ཡང་ཡོད་པ་ནི། མཁན་པོར་མ་གསོལ་བ་
 ལ་ཡང་ངོ་། །ཞེས་པའི་རིགས་པས་གྲུབ་པོ། །ད་ལྟར་གྱི་ཆོག་ལ་ཡང་འདི་མེད་མི་རུང་གི་ཡན་
 ལག་ཏུ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དགོ་ཚུལ་ལམ་དགོ་བསྟེན་སྟེ་སྟོན་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་བར་ཆད་
 མ་དྲིས་པར་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་དེའི་ཆེ་འདི་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དུག་པ་བསྐྱབ་བྱ་མཛོན་དུ་
 གྱུར་བ་ནི། བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་མོད་པར་འདོད་པ། དེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་བརྟན་པོ་དང་
 ལྷན་པ། དོན་གོ་ཞིང་དེས་པ་ལྟ་དང་བྲལ་བ་གཅིག་དགོས། འདིར་རྒྱད་ཆོགས་སུ་མ་ལོངས་པ་
 གཅིག་དགོས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ཆོགས་གྱི་མི་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར། ཆོགས་
 གྱིས་ཆོགས་ལ་ལས་བྱས་ན་དགོ་འདུན་གྱི་དབྱེན་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་གསུངས་པས་སོ། །གང་
 ཟག་གིས་ཆོགས་ལ་བྱས་པ་ལས་ནི་དགག་བྱ་དེ་མེད་དོ། །བདུན་པ་ཡོ་བྱད་མཛོན་དུ་གྱུར་བ་ནི།
 ཆོས་གོས་གསུམ། ལྟར་བཟེད་རུང་ཆད་ལྷན། མཁན་པོས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་གནང་བ་ཞིག་
 དགོས་ལ། གདིང་བ་དང་། རྒྱ་ཆགས་སྟེར་བའི་ལྷག་ལེན་བྱེད་མོད། ཆོགས་སྟེ་མ་སྟོན་དུ་སོང་
 བ་ལ་འདི་ལྟར་མི་དགོས་ཤིང་། ཆོགས་སྟེ་མ་ལ་ཡང་འདི་དགོས་པའི་བཤད་པ་མེད་དོ། །འདིར་
 གདིང་བ་མཁན་པོས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དགོས་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཡོ་བྱད་ལྷག་མ་
 རྒྱལས་ཀྱང་སྐབས་འདི་ཉིད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དགོས་པར་ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་ན་
 ཡོ་བྱད་ལྷག་མ་རྒྱལས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། བསྐྱབ་བྱ་བསྟེན་པར་རྫོགས་ཟིན་ནས་དགོ་སྟོང་
 གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པས་ཆོག་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ཡོ་བྱད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་
 པའི་ཚུལ་ལ། ལྷགས་གྱི་ཆོག་དང་། དེ་རྒྱལ་བར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མཁན་པོ་དགོངས་
 སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བའི་ཆོས་གོས་བགྱིས་ལགས་པ། རུང་བ་སྐྱད་པར་འོས་
 པ་འདི། ཆོས་གོས་སྟེ་མ་སྟེར་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པོ། །ལན་གསུམ་བརྒྱས། ཐབས་ལེགས་བྱའོ། །
 གཞན་གཉིས་ལ་ཡང་འདོན་པ་བསྐྱར་རོ། །ལྟར་བཟེད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། མཁན་པོ་
 དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བའི་ལྟར་བཟེད་ཟས་ལ་སྐྱད་པར་འོས་པ། དྲང་
 སྟོང་གི་སྟོན་འདི། བསྐྱབ་པའི་སྟོན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པོ། །ལན་གསུམ་བརྒྱས། ཐབས་
 ལེགས་བྱའོ། །གཉིས་པ་དེ་རྒྱལ་བར་བཤད་པ་ལ། དགོས་པའི་དོན་ནི། དགོ་སྟོང་གི་དྲན་པ་

གསོ་བ་དང་། འཆང་འབྲལ་གྱི་ཉེས་པ་ཁེགས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །བསྐྱུ་བའི་དོན་ནི། བྱིན་
 བྱིས་བརྒྱབ་པ་དང་ཞེས་གང་ཟག་གི་ལས་སུ་བསྟན་པའོ། །གསུམ་པ་ཆོག་གི་དོན་ལ། བྱིས་
 པ་ཞེས་པ་ནི། ཐ་ག་བས་བྱིས་པའོ། ལགས་པ་ཞེས་པ་ནི་ཟེན་པ་ཏྟེ། བཟུ་བ་དང་། བཅོམ་
 པ་དང་། ཁ་བསྐྱར་བ་སོགས་ཟེན་པའོ། །འདིར་ལགས་པ་དང་ཟེན་པ་གཉིས་སྐད་དོད་གཅིག་
 པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་གསུང་ངོ། །རུང་བ་ཞེས་སྟོས་པ་ནི། རྒྱ་དང་། དབྱིབས་དང་།
 ཁ་དོག་མི་རུང་བ་རྣམས་སྤངས་པའོ། །སྤྱད་པར་འོས་པ་ཞེས་པ་ནི། ཡོངས་སྤྱད་བཟོད་དུ་ཡོད་
 པའོ། །བྱིན་བྱིས་བརྒྱབས་པ་ཞེས་པ་ནི། རྒྱགས་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་བདག་གིར་བྱ་བའོ། །
 དུས་ཤིང་སྐྱམ་པ་སྐྱར་ཏེ་དུབས་པའི་དོན་བྱིས་ན་སྐྱམ་སྐྱར། སྤྱི་ཉི་ལྟོད་ཡིན་ལ་དེ་གཡོགས་པའི་
 དོན་བྱིས་ན་སྤྱི་གོས། མཐང་ཞེས་པ་ལ་ནང་གི་སྐད་དོད་ཡོད་ལ། དེའི་གོས་ཡིན་པའི་དོན་བྱིས་
 ན་མཐང་གོས་སོ། །ཆད་ནི་ཆོས་གོས་གསུམ་པོ་སྤྱིར་བཏང་དུ་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ།
 བྱིན་བྱིས་བརྒྱབ་དུ་རུང་བ་ཆེན་པོ་དག་ནི་རང་གི་བྱ་གསུམ་དང་ལྡ་དག་གོ། །ཞེས་སོགས་གསུང་།
 དམིགས་བསལ་དུ། མཐང་གོས་ལ་ལའོར་གསུམ་ཁེབས་པས་ཆོག་པར་ཡང་བཤད་དོ། །ལྟར་
 བཟེད་བྱིན་བྱིས་བརྒྱབ་པའི་རྒྱགས་ཆོག་དུ། བྱིས་ལགས་པ་རུང་བ་ཞེས་པ་མི་འབྱུང་བ་ནི།
 རྒྱའི་བྱིན་བརྒྱབས་མི་འཆགས་ཤིང་། དག་འདུན་ལ་བསྟན་པ་སྟོན་དུ་སོང་བས་ཡིན་ལ། ལྟར་
 བཟེད་སྟོན་ལ་ཆོས་གོས་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་རྒྱའི་བྱིན་བརྒྱབས་ཆགས་མི་འཆགས་ལ་བྱག་
 པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུང་ངོ། །འདིའི་རིགས་པས། རྒྱར་བསྟན་མ་ཟེན་པའི་ལྟར་བཟེད་ཞིག་དུས་
 གཞན་གྱི་ཆེ་བྱིན་བྱིས་སྟོབ་པ་ན། དག་འདུན་ལ་བསྟན་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་གསལ་ལོ། །
 ལྟར་བཟེད་གྱི་ཆད་ལ་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ། འབྲས་འབྲུག་པོ་ཆེ་མ་ག་དའི་བྲེལ་རྒྱུང་ལ་བོད་སྤང་སོ་
 གཉིས་ཡོད་པར་བཤད་ལ་བོད་སྤང་གི་ཆད་ནི་ཆོང་འདུས་འགྱུར་མའི་གསེར་ཞོ་བརྒྱད་ཡིན་ལ།
 དེ་ལྟར་རྩིས་པས་བྲེལ་རྒྱུང་གང་ལ། ཆོང་འདུས་འགྱུར་མའི་གསེར་བྲེ་གང་དང་སུམ་གཉིས་བྱུང་།
 དེ་གསུམ་འགྱུར་དུ་སྒྲིས་པས་གསེར་བྲེ་བདུན་དང་ལྡ་ལུལ་དོ་ཤོང་བ་དེ་ཐ་ཆད་དོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་དེ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་སྤང་ངོ། །ཆོས་གོས་ཀྱི་རྒྱ་བྱིན་བྱིས་བརྒྱབ་པའི་ཚུལ་ལ།
 རྒྱགས་ཀྱི་ཆོག་དང་དེ་རྣམ་པར་བཤད་པ་དང་། རྒྱ་ཡང་མ་ཡིན་དངོས་ཀྱང་མ་ཡིན་པ་བྱིན་བྱིས་

བརྒྱུ་པའི་མན་ངག་གོ། འདྲ་པོ་ནི། མཁན་པོ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་
 བའི་ཆོས་གོས་འདི་སྒྲུལ་སྒྱུར་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱུ་བོ། །འཆལ་ན་སྒྲུལ་ཕྱན་དགུ་པ་ལ་སོགས་པར་
 བགྱིས་ཏེ། སྒྲིགས་སུ་བྱེད་དང་གསུམ་པ་ལ་སོགས་པར་བགྱིའོ། །བར་ཆད་མ་བྱུང་ན་བགྱིའོ། །
 བརྒྱུ་པོ། འདྲོ། བཟེབ་བོ། གཟུངས་གདལ་བོ། འུལ་བོ། ཁ་བསྒྱུར་པོ། ཡང་ན་
 འདི་ལ་ལྷན་ཐབས་སུ་སྒྲུབ་ནོ། །ཁྱེན་ཇི་ལྷ་པ་བཞིན་དུ་བགྱིས་ཏེ། ཆོས་གོས་འདི་ནི་རུང་བ་སྒྱུར་
 པར་འོས་པའོ། །ལན་གསུམ་བསྒྲས་ལ། ཐབས་ལེགས་བྱའོ། །གཞན་གཉིས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་
 ལ། བྱེད་པར་དུ་སྒྲུལ་ཕྱན་བདུན་པར་བགྱིས་ཏེ། སྒྲིགས་སུ་བྱེད་དང་གསུམ་པར་བགྱིའོ། །
 ཞེས་དང་། མཐང་གོས་ལ། སྒྲུལ་ཕྱན་ལྷ་པར་བགྱིས་ཏེ་སྒྲིགས་སུ་བྱེད་དང་གཉིས་པར་བགྱིའོ། །
 ཞེས་བརྗོད་དོ། །གཉིས་པ་དེ་རྣམ་པར་བཤད་པ་ལ། དགོས་པའི་དོན་ནི། དང་པོར་ཡོ་བྱེད་
 བཅའ་སྒྲུབ་དང་། བྱིས་འཆང་འབྲལ་སོགས་ཁེགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ། །བསྒྲུས་པའི་དོན་
 ནི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱུ་པ་དང་ཞེས་པས་བསྟན་ཏོ། །ཆོས་གོ་དོན་ནི། དེ་དང་དེའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་
 དེས་པ་དང་། རྒྱུར་མི་རུང་བ་ལ་རྒྱུའི་བྱིན་བརྒྱུ་པས་མི་འཆགས་ཤིང་། རྒྱུར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱུ་པ་
 དེ་ཁོ་ན་ལ་ཆོས་གོས་བགྱི་དགོས་པའི་བྱུང་པ་འདྲ་མེད་དེ། འཆལ་ན་ཞེས་འབྱུང་ལ། དེ་ཡང་
 འདོད་ན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར་པོ། །འདི་ལ་བགྱིས་ལགས་པ། རུང་བ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་
 སྒྲུགས་ཆོག་འབྱུང་བའི་དོན་མེད་དོ། །ཆོས་གོས་འདི་ནི་ཞེས་པ་རྒྱུ་ལ་འབྲས་སུའི་མིང་གིས་
 བཏགས་པའོ། །སྒྲུལ་ཕྱན་ཞེས་པ་ནི་སྒྲུལ་པ་ཆང་མར་རེ་ལ་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་སྒྲིགས་སུ་དང་སྒྲིགས་
 སུ་བྱེད་པ་ལ་མི་བྱའོ། །ཆོས་གོས་བྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲུལ་ཕྱན་དང་སྒྲིགས་སུའི་ཆད་དང་གྲངས་
 གཞུང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོན་པ་མ་གཏོགས། སྒྲུལ་སྒྱུར་ལྷ་པ་གཞུང་གཞན་ནས་ཐོན་པ་མེད་དོ་
 ཞེས་གསུང་དོ། །དེའི་བྱིར་དགོ་རྒྱུ་ལ་གྱི་ཆོས་གོས་གཉིས་ལ་སྒྲུལ་ཕྱན་བྱ་བར་གནང་བ་མེད་དོ། །
 འདི་དང་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་བརྒྱལ་ལན་སྒྲིགས་གཅིག་ཏུ་བརྗོད་པར་བྱ་ཏེ། འོ་ན་དུས་ཤིང་དུབས་
 པ་ཆོས་གོས་ཉིད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱུ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན། སྒྱིར་
 བཏང་དང་དམིགས་བསལ་གྱི་བྱེད་པར་ཡོད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། བཅུན་པ་ཆོས་གོས་མ་དུས་པ་ལ་
 བྱིན་གྱིས་བརྒྱུ་པ་ཏུ་རུང་ངམ་ཉེ་བ་ལ་ཐོར་མི་རུང་སྟེ། ཁྱེན་དེ་ལྷ་སྒྱུར་གཡོད་ན་རུང་དོ། །ཞེས་

གསུངས་པས་སོ། །དེ་ཡང་སྣམ་སྦྱར་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི་སྒྲ་གོས་དང་མཐང་གོས་ནི་རྒྱུན་དེ་ལྟ་
 བུདག་ཡོད་ཀྱང་མ་དྲས་པ་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་རུང་སྟེ། རི་སྐད་དུ། སྣམ་སྦྱར་མ་ཡིན་པ་དག་
 ལ་དྲས་ཏེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་ངེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འོ་ན་ཡོ་བྱད་བཞི་པོ་
 མེད་པ་ལ་བསྟན་པར་རྫོགས་པ་མི་སྐྱེའམ་ཞེན། མདོ་ཅུ་བ་དང་། ལས་བརྒྱུ་ཅུ་གཅིག་པར་ནི།
 བརྟན་པོ་ཚུན་ཆད་གྱིས་མེད་ན་མི་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུར་གསུངས་ལ། ལུ་བར་ཆོས་གོས་དང་ལུང་བཟེད་
 མེད་པར་བསྟན་པར་རྫོགས་ན་རྫོགས་ཞེས་བྱ་ལ་འདས་པར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པར་བུ་སྟོན་
 རིན་པོ་ཆེ་འཆད་དོ། །གསུམ་པ་ནི་བྱིམ་པའི་གོས་ལ་སོགས་པའམ། ཆོས་གོས་སྤྱི་བྱིན་པ་ཡིན་
 ཡང་ཆད་ལས་ཆེ་ཆུང་དུ་གྱུར་བ་དང་། རྒྱ་དང་ཁ་དོག་གི་སྒྲོ་ནས་མི་རུང་བ་རྣམས་ལ། དངོས་
 དང་རྒྱུའི་བྱིན་བརྒྱབ་མི་འཆགས་ཀྱང་རང་མིང་གིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་འཆགས་ཏེ། རི་སྐད་དུ།
 གཞན་མེད་ན་ཁ་མ་བསྐྱར་བ་ལ་ཡང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་འཆགས་སོ། །མ་དྲས་པ་ལ་ཡང་རོ། །
 བྱིམ་དུ་རུང་བའི་རྣམ་པ་ལ་ཡང་རོ། །ཞེས་པས་སོ། །བརྟན་པོ་ལ་ཡང་འཆགས་ཏེ། རི་སྐད་དུ།
 བརྟན་པོ་ཡང་ཡོད་ཅིང་བདོག་ནའོ། །དེ་དག་བཞག་སྟེ་སྦྱ་རེངས་འཆར་བ་འདའ་བར་མི་བྱའོ། །
 ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་དགོས་པ་ནི། འབྲལ་བ་ཞེགས་པ་དང་།
 མཁན་པོས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་ཆོས་གོས་ཀྱི་རྒྱུན་བརྟན་པ་ལ་སོགས་པའོ། །དེའི་སྒྲགས་ཆོག་
 ནི། བརྟན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བའི་གོས་འདི་སྣམ་སྦྱར་དུ་བྱིན་
 གྱིས་བརྒྱབ་པོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། ལན་གསུམ་བརྗོད་ནས། མཁུག་ཐབས་ལེགས་བརྗོད་པའོ། །
 འདི་ནི་ལུང་ལས་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང་། རུང་མཐུན་སྦྱར་བར་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་གསུངས་པ་
 ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། གནས་སུ་བྱིན་པར་མི་འགྱུར་ན་ཆོས་གོས་ཀྱི་ལུང་སྟེ་གཞན་ལ་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབ་པ་ནི། ཆོག་འདི་རྣམ་པའོ་ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར་བྱིམ་པ་མན་ཆད་ཀྱི་གོས་སམ་
 གཞན་ལས་སྟེད་པ་ལ་ཡང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་བྱའོ། །དེ་ནི་ཆོག་འདི་རྣམ་པ་སྟེ་ཐབས་སོ། །
 ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེའི་བྱིར་དེང་སང་ཕྱག་ལེན་ལ་རས་ཁ་གང་
 ལ་སྣམ་སྦྱར་གྱི་རྒྱུའི་བྱིན་བརྒྱབས་མཛད་པ་ནི། མ་དག་པ་ཡིན་ཞིང་། བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ། རྒྱ་
 དང་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་གི་སྒྲོ་ནས་མི་རུང་བ་རྣམས་ལ་རྒྱུའི་བྱིན་བརྒྱབས་མི་འཆགས་ཤིང་།

དངོས་ཀྱི་བྱིན་པ་རྒྱུ་ལས་ཀྱང་མི་འཆགས་པས་ཆོས་གོས་ཀྱི་བྱིན་པ་རྒྱུ་ལས་མི་འཆགས་པར་བཞེད་པ་
 བྱི། ཅུང་ཟད་དབྱུང་པས་རྣམ་པར་མ་དག་པར་སྤང་ཞིང་། ཆོས་གོས་དུབས་ཟིན་ཆོད་ལས་ལྷག་
 པ་ལ་རྒྱུ་བྱིན་པ་རྒྱུ་ལས་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་གསུང་བ་ཡང་རྣམ་པར་མ་བརྟགས་པའོ། །འདི་དག་གི་
 གནས་སྐབས་སུ། འཁོར་གསུམ་ཁེབས་པ་མཐའི་ཆོད་དུ་ཆོག་པ་གཅིག་དགོས་སོ་ཞེས་སྒྲ་རབས་
 པ་རྣམས་འཆད་དོ། །ཆོས་གོས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱུ་པ་དང་དབྱུང་བ་གཉིས་ཀ་ལ་དགོས་སྤྱོད་གཞན་ཉི་
 བར་མི་གནས་ན་རང་གི་ཡིད་ཀྱིས་བརྟགས་པས་རུང་ལ། དབྱུང་བ་ནི་ཆོས་གོས་ཉི་བར་མི་གནས་
 ཀྱང་འགྲུབ། བྱིན་གྱིས་བརྒྱུ་པ་ལ་ནི་ཉི་བར་མི་གནས་ན་མི་འགྲུབ་པར་གསུངས་སོ། །དེ་
 དག་ནི་ཡོ་བྱད་མདོན་དུ་གྱུར་པ་ལ་དོགས་པ་དབྱུང་བ་སྟེ། མདོར་ན། བྱིན་པ་དང་། ལྷ་སྟེགས་
 ཅན་གྱི་རྒྱལ་མཆོན་འཆང་བ་ལ་མི་སྟེ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །གསོལ་བཞུགས་ལས་ཀྱི་སྒྲོན་རྩལ་དུ་ཡོ་
 བྱད་བཞི་པོ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱུ་པ་སྒྲོན་དུ་མ་སོང་ན་སྒྲོམ་པ་མི་སྟེ་བའི་བྱུང་བ་མེད་དོ། །བརྒྱུད་པ་
 ཡོངས་སུ་དག་པ་མདོན་དུ་གྱུར་བ་ནི། སྒྲོམ་པ་སྟེ་བའི་བར་ཆད་ཀྱི་ཆོས་སུ་བཤད་པ་དེ་དག་དང་
 མི་ལྷན་པ་ལ་ཡུལ་རྟེན་གཉིས་ཀའི་ངོས་ནས་དོན་གཤམ་ལྷར་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཐུན་པ་ཅམ་
 གྱིས་ཆོག་གི་དོན་ལ་བར་ཆད་ཀྱི་ཆོས་དང་མི་ལྷན་པ་དགོས་པའི་བྱུང་བ་མེད་དེ། ལོ་ནི་ལྷ་མོ་
 ལོན་པ་ལ་ལོན་པར་འདུག་གས་པ་བཞིན་ནོ། །གསོལ་བ་མདོན་དུ་གྱུར་བ་ནི། སྤྱད་འདུལ་བ་
 རྣམས་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་བཏབ་པ་ལ་འཆད་སྟོང་འདུལ་བ་རྣམས་གསོལ་བ་མདོན་དུ་གྱུར་བ་
 གསོལ་བ་དང་། བརྗོད་པ་མདོན་དུ་གྱུར་བ་བརྗོད་པ་གསུམ་ལ་འཆད། ལྷ་སྟེན་རིན་པོ་ཆེ།
 གསོལ་བ་འདེབས་པའི་གསོལ་བ་ལ། ལྷ་མོ་ཞེས་སྤྱོད་པའི་སྐད་དོད་ཡོད། གསོལ་བ་ལ། ལྷ་
 རྩ་པ་ཏི། ཞེས་པ་གོ་བར་བྱེད་པའི་སྐད་དོད་ཡོད་པས། རྒྱུད་པའི་མཐོང་ན་གཤམ་པར་འགྱུར་རོ། །
 ཞེས་གསུང་དོ། །དེ་ལྷར་མདོན་དུ་གྱུར་པ་རྣམ་པ་བཅུ་སུ། རྒྱུ་བྱིན་ཀྱི་འགྲུང་བ་
 བཞི། བདག་པོའི་རྒྱུ་གཞན་གྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ལ་བརྟེན་ནས། བྱེད་རྒྱུ་ལྷན་ཅིག་འགྲུང་
 བའི་རྒྱ་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་གསུམ་གྱིས་དགོས་སྤྱོད་གི་ཚུལ་བྱིན་པ་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་
 གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྤྱོད་པའི་སྟེ་བ་རང་གི་
 འདོད་པའོ། །འདི་ན་མཁས་པ་མ་ཡིན་པ་ཁ་ཅིག་ ཆོས་ཀྱི་རྗེས་ཉན་ཐོས་སྒྲོམ་པ་རྣམ་རིག་མིན། །

ལུས་དག་ལས་ནི་སྒྲེ་བར་འདོད། །སྒྲོམ་པ་གཟུགས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཤི་བའི་ཆེན་སྒྲོམ་པ་
གཏོང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི། གཙུ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ་ལ་རིག་
བྱེད་མིན་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་མ་བྱུང་བོ་ཞེས་དང་། གཏོང་ཚུལ་སྒྲུ་ཇི་བཞིན་པ་འདི། ཐམས་ཅད་
ཡོད་པར་སྒྲུ་བའི་འདོད་པར་འཆད་པ་ནི་རིགས་པ་མིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། མི་དགོ་དུག་ནི་རྣམ་རིག་
མིན། །གཅིག་རྣམ་གཉིས་སོ་དེ་དག་ཀྱང་། །བྱེད་ནའོ་ཞེས་དང་། དང་བོའི་རྣམ་རིག་རྣམ་རིག་
མིན། །ཞེས་དང་། འཆལ་བའི་ཚུལ་བྱིམས་མི་དགའི་གཟུགས། །དེ་སྒྲོང་ཚུལ་བྱིམས་རྣམ་
གཉིས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ནི་བཅད་པ་ཡང་། །ཞེས་དང་། དགོ་བ་བདུན་རྣམ་གཉིས་ཞེས་
གསུངས་པའི་གཞུང་ལ་འབྱུང་བ་ཡིན་མོད། དེ་ལྟ་ནའང་། ལུས་རྣམ་རིག་བྱེད་དབྱིབས་སུ་
འདོད། །དག་རྣམས་རིག་བྱེད་ནི་དག་སྒྲུ། །ཞེས་བྱ་བའི་གཞུང་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་།
གཟུགས་ཅན་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་ཆེ་འཕོས་པས་གཏོང་ན་བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་གྱི་སྒྲོམ་པ་
ལའང་དེར་ཐལ་བས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲུ་བའི་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་དེ་ཉིད་མ་མཐོང་བར་ཟད་
བའི་ཕྱིར་དང་། གཞུང་དེའི་དགོངས་པ་ནི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སོ་སོ་ཐར་བའི་
སྒྲོམ་པ་ཁོ་ནའི་གཏོང་ཚུལ་དང་སྒྲུ་ཚུལ་འཆད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྒྲེ་བ་ཡན་ཆད་གྱི། ཉེར་
ལེན་གྱི་རྒྱ་ཇེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ། ལྟན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཛོན་དུ་གྱུར་པ་བཅུས་སྒྲོམ་པའི་ངོ་
བོ་སེམས་དཔར་སྒྲེ་བ་ཡིན་ནོ། །དངོས་གཞིའི་སྐབས་སུ། འཆལ་ནས་ཞེས་པས་འདོད་ནས་
ཞེས་པ་སྟེ། བསྐྱབ་བྱ་མཛོན་དུ་གྱུར་པ་དེ་བཞུན། མཁན་བོ་ཞེས་པས་མཁན་བོ་མཛོན་དུ་གྱུར་པ་
དེ་བཞུན། གསོལ་ཏེ་ཞེས་པས་གསོལ་བ་མཛོན་དུ་གྱུར་པ་བཞུན། ཆོས་གོས་གསུམ་དང་ཞེས་
སོགས་ཀྱིས་ཡོ་བྱད་མཛོན་དུ་གྱུར་པ་དེ་བཞུན། བར་ཆད་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཞེས་པས་
ཡོངས་སུ་དག་པ་མཛོན་དུ་གྱུར་པ་བཞུན། སྒྲོབ་དཔོན་མཛོན་དུ་གྱུར་པ་ནི་ཆོ་གའི་ཆོག་ཟུར་ལ་མ་
བྱུང་ཀྱང་འགྲུབ་ལ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་མཛོན་དུ་གྱུར་པ་ཡང་དོན་གྱིས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །
དེ་ལྟར་བཅུའི་ནང་ནས་མཁན་བོ་མཛོན་དུ་གྱུར་པ་ལ་དམིགས་བསལ་བྱུང་ཞིང་དོན་ལ་བར་ཆད་
ཀྱིས་དག་པ་གཅིག་དགོས་ཀྱང་། དྲི་མི་དགོས་པ་གཅིག་བཤད་ལ། གཞན་བརྒྱད་བོ་ལ་དམིགས་
བསལ་གསུངས་པ་མེད་དོ། །ལས་བརྒྱུ་དག་གསུམ་པ་ལ། མཆི་སྟེ་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ལ་ངོ་བོ་བརྒྱུད་

བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མཐུན་རྒྱུན་ཚང་ཞིང་འགལ་རྒྱུན་མེད་པས་བསྟན་ཚོགས་བྱ་རིགས་པའི་ངོ་བོར་
 བཟོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་འོག་ནས་གསོལ་ན་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བྱ་བ་བཟོད་པ་ཡིན་ཏེ། བསྟན་
 བར་ཚོགས་པར་བྱ་བ་བཟོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་སྤང་དུ་ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས། བྱེད་པ་བཟོད་པ་
 ཡིན་ཏེ། བྱེད་པོ་དགེ་འདུན་བཟོད་པའི་ཕྱིར། དུས་དེར་སྟོམ་པ་སྟེས་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྤང་དུ།
 བཟོད་པ་ཐ་མ་གང་ཡིན་པའི་ཆ་གསུམ་པ་ལ་གྲུབ་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ཡང་
 བྱེད་བྱ་ཏུ་སྟོབ་པ་ལྟར་ན། སྟོང་བ་བདུན་པོ་རྣམས་ཐ་དད་དུ་སྟེ་བར་འདོད་ལ། མདོ་སྟེ་པ་ལྟར་ན་
 རྣམས་གཅིག་པར་འདོད་དོ། །འདིར་གསོལ་བའི་སྐབས་སུ། དགེ་འདུན་ལས་བསྟན་པར་ཚོགས་
 བར་མཛད་དོ་ཞེས་དང་། བཟོད་པའི་སྐབས་སུ་དགེ་འདུན་ལས་བསྟན་པར་ཚོགས་པར་མཛད་ན་
 ཞེས་དང་། དགེ་འདུན་ལས་བསྟན་པར་ཚོགས་པར་བཟོད་པ་དེ་དག་ཞེས་དང་། མཐུག་བསྐྱེད་
 དུ། དགེ་འདུན་ལས་བསྟན་པར་ཚོགས་པར་མཛད་ལགས་ཏེ་ཞེས། དགེ་འདུན་ལས་ཞེས་པ་
 བཞི། ལྷག་པོར་འདོན་པ་ནི་མ་དག་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་དུ། བཟོད་པ་ལོར་བའི་དཔེ་
 བཟོད་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དུས་སྟོན་སྐབས་སུ་ལོ་བཟོད་པ་གཞུང་འགྲེལ་པ་ལ་ཆེ་བ་ན་མི་
 འབྱུང་ཡང་། དགེ་ཚུལ་གྱི་ལོ་དྲི་བ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཤག་བྱུང་བའི་དུས་ལས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ཅུ་ལྟ་
 ལོན་པའི་འོག་ དཔལ་ལྷན་ས་སྟོང་ལྟ་ལས་རྣམས་པར་རྒྱལ་བས། རྒྱལ་སྤིང་མཛད་ནས་ལོ་བརྒྱ་
 དགུ་འདས་པ་ནས། དབྱར་རྩྭ་ར་བའི་མར་ངོའི་ཆེས་གསུམ་ལ། ཡུལ་མ་གཞུང་དཔལ་སེང་གོ་
 ཆ་འབྱུང་བའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོར། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་བདག་ཉིད་ནི། སྤྱུའི་དགེ་ཚུལ་མཐའ་
 ཡས་དཔལ་སྟོང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལོ་བཟོད་དགོས་པར་གྲུབ་པོ་ཞེས་བྱ་གསུང་ངོ་། །
 ལོ་འགོ་ནི་སྟོན་ཉིན་མཉམ་མཆོན་མཉམ་གང་ལ་བྱུང་བའི་རྩྭ་བ་དེ། སྟོན་རྩྭ་ཐ་ཆུང་དུ་བྱས་ནས་
 དེའི་ཆེས་བརྒྱ་དུག་ནས་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་སངས་རྒྱས་པ་རྣམས་ཀྱི་དུས་ཀྱི་དང་པོ་དགུན་
 རོ་ཞེས་པ་དང་མི་འགལ་ལམ་ཞེན། མི་འགལ་ཏེ། འཛིག་རྟེན་པའི་ལུགས་ཀྱི་སྟོན་རྩྭ་ཐ་མའི་
 ཕྱོགས་ཕྱི་མ་དང་། བསྟན་བཅོས་པའི་ལུགས་ཀྱི་དགུན་རྩྭ་དང་པོའི་ཕྱོགས་དང་པོ་གཉིས་དོན་
 གཅིག་ལ་འདུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོམ་པ་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོག་བཤད་ཟིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཐོབ་ཟིན་མི་ཉམས་པར་བསྐྱུང་བའི་ཆོག་ལ། སྤང་བྱ་སྟོག་པའི་ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་

ཚེ་ག་དང་། ཉམས་སྤྱང་བྱ་འདུག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཚེ་གའོ། །དང་པོ་བསྐྱང་བར་མ་རྒྱས་པ་
 ལ་བསྐྱབ་པ་འབྲུལ་བའི་ཚེ་ག་དང་། རྒྱས་པ་ལ་ཇི་ལྟར་བསྐྱང་བའི་ཚེ་གའོ། །དང་པོ་ལ།
 ལྷགས་ཀྱི་ཚེ་ག་དང་། དེ་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྒྲོམ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་འབྲུལ་བ་ནི།
 ཚེ་དང་ལྷན་པ་དགོངས་སྤྱུགས་ལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བའི་བསྐྱབ་པ་འབྲུལ་ལོ། །ཞེས་
 པའོ། །སྒྲོམ་པའི་རྩ་བ་འབྲུལ་བ་ནི། ཚེ་དང་ལྷན་པ་དགོངས་སྤྱུགས་ལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་
 བགྱི་བའི། སངས་རྒྱས་སམ། ཚེས་སམ། དགོ་འདུན་འབྲུལ་ལོ་ཞེས་པའོ། །རྒྱ་འབྲུལ་བ་ནི་
 དེ་བཞིན་དུ་སྐྱར་ནས་འདུལ་བའམ། མདོ་ལྷེའམ། མ་མོ་འབྲུལ་ལོ་ཞེས་པའོ། །ཉེ་བར་སྐྱར་
 བྱེད་འབྲུལ་བ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱར་ནས། སྒྲོབ་དཔོན་ནམ་མཁན་པོ་འབྲུལ་ལོ་ཞེས་པའོ། །
 བསྐྱབ་པའི་ས་བཏང་བ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱར་ནས། བདག་ཁྲིམ་པའམ། དགོ་ཚུལ་ལམ་ཞེས་
 པ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱི་ཁྲག་ཕྱུང་བའི་བར་གཟུང་དུ་གསོལ་ཞེས་པའི་
 བར་རོ། །དེ་ཡང་ཚེ་གས་སྤྱི་གང་རུང་རེ་རེ་འབྲུལ་བར་འདོད་ན། དགོ་སྒྲོང་གི་སྒྲོམ་པ་འབྲུལ་
 ལོ་ཞེས་པའམ། བདག་དགོ་ཚུལ་དུ་བཟུང་དུ་གསོལ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཚེ་ག་བཟོད་དོ། །གྲོགས་
 སྤངས་པ་ནི། བདག་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྒྲོད་པ་བྱེད་ཅག་ལྷན་ཅིག་གནས་པའམ་ལོངས་སྤྱད་
 པས་ཚེ་ག་གོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚེ་ག་གིས་ནི་བསྐྱབ་པ་ལུལ་བ་ཡིན་གྱིས་ཉམས་པར་
 བྱས་པ་མིན་ཏེ། ཚངས་པར་སྒྲོད་པ་སྤྱད་དཀའ་བ་སོགས་བསྐྱབ་པ་འབྲུལ་བའི་རྒྱ་མ་བསྟན་པའི་
 ཕྱིར། བསྐྱབ་པ་ཉམས་པར་བྱས་པ་ནི། ཚེ་དང་ལྷན་པ་མཁུན་པར་མཛོད་ཅིག །ཚངས་པར་
 སྒྲོད་པ་སྤྱད་དཀའོ། །རབ་ཏུ་དབེན་པ་བྱ་དཀའོ། །གཅིག་ཕུ་ལ་མངོན་པར་དཀའ་བ་དཀའོ། །
 གནས་མལ་དགོན་པ་དང་། བགས་ཁྱོད་དང་། རི་ཁྱོད་དང་། བས་མཐའ་དག་ཏུ་གནས་པ་ཁོང་
 དུ་ཆུད་པར་དཀའོ། །གཅིག་ཕུར་དགོན་པར་གནས་པ་སྤྱག་བསྐུལ་ལོ། །བདག་ཁྲིམ་བཟང་པོ་
 དག་ཏུ་གཏོད་ཅིག་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ནི་བསྐྱབ་པ་འབྲུལ་བའི་རྒྱ་བསྟན་པས་བསྐྱབ་པ་ཉམས་
 པར་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་ལུལ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་འབྲས་བུ་བསྐྱབ་པ་འབྲུལ་ལོ་ཞེས་མ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར།
 དེ་གཉིས་ཀ་བྱས་ན་ལུལ་བ་དང་ཉམས་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་ཀ་བསྟན་
 པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་བསྐྱབ་པ་མ་ལུལ་ཡང་ཉམས་པར་བྱས་ན་སྒྲོམ་པ་བཏང་བས། ལུ་དེ་གསུམ་

ག་ལ་དག་སྒྲོང་གི་དངོས་པོ་མེད་དོ། །དོན་དེ་ལ་དགོངས་ནས། ལུང་ལས། བསྐྱབ་བ་མ་ལུ་
བསྐྱབ་བ་ཉམས་པར་བྱས་པར། ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་དེ་རྣམ་པར་བཤད་པ་ལ། དགོས་པའི་དོན་ནི། སྒྲོམ་པ་སྒྲར་ཡང་སྒྲུང་དུ་ཡོད་
པ་དང་། རྒྱུད་གསོར་མི་རུང་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཆེད་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། གང་ཞིག་བསྐྱབ་ལ་མི་
གནས་པ། །བདེ་གཤེགས་རྒྱལ་མཆོན་འཆང་བ་བས། །བསྐྱབ་ལ་མི་གནས་སྐད་ཅིག་ལ། །
གཟུགས་པོར་བྱིམ་པར་གནས་པ་བཟང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་བསྐྱབ་པའི་དོན་ནི། འདི་ལས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་སུ་བཤད་པ་མེད་ཀྱང་ཆོ་གར་
བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

ཆོག་གི་དོན་ནི། གང་གིས་འབུལ་བར་བྱེད་པ། སྦྱོར་བ་དང་། སེམས་རྣམ་པར་གཡེངས་
པ་དང་། ཆོར་བས་གཟེར་བ་ལྟ་བུས་ལུང་ན། ལུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། རང་བཞིན་
ཉམས་པས་བྱས་པ་ཉིད་ནི་ལུང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གང་ལ་འབུལ་
བའི་ཡུལ་ཡང་། མིའི་འགྲོ་བ་པ་ཡིན་པ། སྦྱ་ཤེས་པ། དོན་གོ་བ། ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་
གནས་པ། མ་ནིང་དང་། མཆོན་གཉིས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་ཐ་སྟོན་ལྟ་དང་ལྟན་པའོ། །འབུལ་བའི་
གནས་ནི། དབེན་པ་མ་ཡིན་པ། གང་འབུལ་རྒྱུ་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་སྟེ། དེ་རྣམས་
གཞིའི་ཡན་ལག་གོ །བསམ་པ་ནི། མི་དབེན་པ་ལ་དབེན་པར་འདུ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པ། ཀྱན་
སྒྲོང་ནི་འབུལ་བར་འདོད་པ། སྦྱོར་བ་ནི་ལུས་ངག་གང་ཡང་རུང་བའི་རིག་བྱེད་ཀྱིས་ཆོག་པར།
ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་བཞེད་ལ། དུལ་བ་ལྟ། ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དགོས་པར་
བཞེད་དོ། །བརྒྱལ་ལན་ནི་ཕམ་པ་འཆབ་བཅས་ཅན་ལ་སྒྲོམ་པ་ཡོད་པས། འབུལ་དུ་རུང་ལ།
སྒྲར་སྟེ་བ་ནི་མ་ཡིན་ལ། རྒྱུད་གསོར་མི་རུང་ཉམས་པའི་བྱིར། འོན་ཀྱང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་བར་མ་
ལེན་དུ་རུང་དོ། །

གཉིས་པ་བསྐྱབ་ཏུས་པ་ལ་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་བའི་ཆོ་ག་ལ། སྒྲོམ་ནི། ཁང་པ་དང་ནི་གཙུག་
ལག་ཁང་། །དག་འདུན་དབྱེན་དང་དེ་རྗེས་སྟོགས། །སུན་འབྱེན་བཀའ་སྒྲོ་མི་བདེ་དང་། །
སྒྲོམ་སྒྲར་སྒྲན་དང་རུང་བ་དང་། །སྒྲེལ་མེད་གཅིག་ལུ་གཙུག་ལག་ཁང་། གོ་བྱེད་གསོལ་བ་ཆོས་

གོས་དང་། །རྩེ་དང་གཞིག་འབྲུས་བསྐྱོ་བ་དང་། །ཅང་མི་སྤྱད་པ་དང་། །ལྷག་པོར་
 དག་སྤྱོད་སྤྱད་པ་དང་། །དག་ཚུལ་བསྐྱེལ་དང་བསྐྱབ་པ་དང་། །གཞིག་དང་གཤེག་དང་ནགས་
 རྒྱུ་གི། །སྤྱི་ཚན་ཡང་དག་བསྐྱུས་པ་ཡིན། །ཞེས་སྤྱོད་དཔོན་ཉིད་ཀྱིས་ལས་བརྒྱུར་གསུངས་
 སོ། །དག་སྤྱོད་པའི་རྒྱུ་འབྱེད་ཀྱི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བའི་ལས་ཀྱི་ཚོ་ག་ནི། །འདི་ཙམ་ཞིག་ཏུ་
 ཟད་ལ། །དེ་དག་གི་ནང་ནས་གལ་ཆེ་བ་དང་། །སྤྱབ་སྤྱོད་པ་འགའ་ཞིག་བཟོད་པར་བྱའོ། །
 །འདིར་ཁང་བ་དང་། །ཁང་ཆེན་གྱི་བསྟན་པ་སྤྱོད་པ་ལ་དག་སྤྱོད་གི་གསོལ་བ་བཏབ་པ་དང་།
 དག་འདུན་གྱིས་སྤྱོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། །བསྟན་པ་གསོལ་བའི་དག་སྤྱོད་དེས། །གཙུག་ལག་
 ཁང་དུ་སོང་སྟེ། །གཞི་བརྒྱུད་། །གནས་མལ་བཤམས། །དྲིས་པའི་ཆོག་གིས་ལན་གོ་བར་བྱས་
 བས། །དག་འདུན་ཐམས་ཅད་འདུག་ཅིང་མཐུན་པར་གྱུར་པ་ལ། །མཆིལ་ལྷམ་ལུང་དེ། །སྤྱོད་པ་
 ཐུག་པ་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་ཀན་རིམ་བཞིན་དུ་ཐུག་འཆལ་ཏེ། །ཀན་པའི་མཐའ་ལོགས་སུ་ཅོག་
 ལུར་འདུག་ནས་ཐལ་མོ་སྤྱར་ཏེ། །འདི་སྤྱོད་ཅེས་བཟོད་པར་བྱའོ། །དག་འདུན་བཙུན་པ་རྒྱུས་
 གསན་དུ་གསོལ། །བདག་དག་སྤྱོད་ལག་གི་སྤྱོད་པའི་འདི་ཞེས་བགྱི་བ། །ཁང་པའི་གཞི་རུང་བ།
 རྩེ་དང་པ་མ་མཆིས་པ། །བརྒྱུད་དུ་རུང་བ་ཞིག་བརྒྱུས་ཏེ། །བདག་དག་སྤྱོད་ལག་གི་སྤྱོད་པའི་
 ཞེས་བགྱི་བ། །དག་འདུན་ལས་ཁང་པའི་གཞི་རུང་བ། རྩེ་དང་པ་མ་མཆིས་པ། །བརྒྱུད་དུ་རུང་བ།
 བསྟན་པ་གསོལ་ན། །ཐུགས་བརྩེ་བ་ཅན་དག་འདུན་བཙུན་པ་རྒྱུས་ཀྱིས་ཐུགས་བརྩེ་བའི་སྤྱོད་
 དུ། །བདག་དག་སྤྱོད་ལག་གི་སྤྱོད་པའི་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ལ། །ཁང་པའི་གཞི་རུང་བ། རྩེ་དང་པ་མ་
 མཆིས་པ་བརྒྱུད་དུ་རུང་བ། བསྟན་པ་སྤྱོད་དུ་གསོལ། །ཞེས་ལན་གསུམ་བཟོད་པའོ། །གཉིས་
 པ་སྤྱོད་པ་ལ། །དང་པོར་བྱ་བ་དང་། །སྤྱོད་པ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། །དག་འདུན་ཐམས་ཅད་
 དམ་བསྐྱོས་པས། །ས་གཞི་དེ་དག་ལ་དག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བརྟག་ནས་བསྐྱོས་པ་དེས། །འདི་
 སྤྱོད་ཅེས་བཟོད་པར་བྱ་སྟེ། །གནས་བརྟན་དག་གཞི་དེ་རུང་བ་དང་། རྩེ་དང་པ་མ་མཆིས་པ་དང་།
 བརྒྱུད་དུ་རུང་བ་དག་ལགས་ཀྱི། །དེའི་དུས་ལ་བབ་པར་མཆིན་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་བཟོད་དོ། །
 །དེ་ནི་དང་པོར་བྱའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་དག་སྤྱོད་ཞིག་གིས་གསོལ་བ་བྱས་ཏེ་ལས་བྱའོ། །དག་འདུན་
 བཙུན་པ་རྒྱུས་གསན་དུ་གསོལ། །དག་སྤྱོད་ལག་གི་སྤྱོད་པའི་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འདིས། །ཁང་པའི་

གཞི་རུང་བ། རྩོད་པ་མ་མཆིས་པ། བརྩམ་དུ་རུང་བ་ཞིག་བཅུ་ཉེ། དགེ་སློང་ལག་གི་སྤྲི་མིང་
 འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འདི། དགེ་འདུན་ལས་ཁང་པའི་གཞི་རུང་བ། རྩོད་པ་མ་མཆིས་པ་བརྩམ་དུ་
 རུང་བ་བསྟན་པ་གསོལ་ན། གལ་ཏེ་དགེ་འདུན་གྱིས་དུས་ལ་བབ་ཅིང་བཟོད་ན་གནང་བར་
 མཛོད་ཅིག་དང་། དགེ་འདུན་གྱིས་དགེ་སློང་ལག་གི་སྤྲི་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ལ། ཁང་པའི་
 གཞི་རུང་བ། རྩོད་པ་མ་མཆིས་པ། བརྩམ་དུ་རུང་བ་བསྟན་པ་གསོལ་ཏེ། འདི་ནི་གསོལ་བའོ། །
 ལས་ནི་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། དགེ་འདུན་བཅུན་པ་རྣམས་གསུང་དུ་གསོལ། དགེ་སློང་ལག་གི་སྤྲི་
 ཞེས་པ་ནས། བསྟུལ་ཏེ། དགེ་སློང་ནས་བསྟན་པ་གསོལ་ཏེ། དེའི་སྤྲི་དུ་དགེ་འདུན་གྱིས་དགེ་
 སློང་ལག་གི་སྤྲི་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ལ། ཁང་པའི་གཞི་ནས་རུང་བ་བསྟན་པ་གསོལ་ན། ཆེ་
 དང་ལྷན་པ་གང་དག དགེ་སློང་ལག་གི་སྤྲི་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ལ། ཁང་པའི་གཞི་རུང་བ།
 རྩོད་པ་མ་མཆིས་པ། བརྩམ་དུ་རུང་བ་བསྟན་པ་སྟུལ་བཟོད་པ་དེ་དག་ནི་ཅང་མ་གསུངས་ཤིག །
 གང་དག་མི་བཟོད་པ་དེ་དག་ནི་གསུངས་ཤིག དགེ་འདུན་གྱིས་བཟོད་ཅིང་གནང་ནས། དགེ་
 འདུན་གྱིས་ལག་གི་སྤྲི་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ལ། ཁང་པའི་གཞི་རུང་བ། རྩོད་པ་མ་མཆིས་པ།
 བརྩམ་དུ་རུང་བ་བསྟན་པ་སྟུལ་ལགས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཅང་མི་གསུང་བས་དེ་དེ་བཞིན་དུ་འཛིན་ཏོ། །
 དེ་ནི་ཁང་པའི་བསྟན་པ་སྟུན་པའོ། ཁང་ཆེན་གྱི་བསྟན་པ་གསོལ་བ་དང་། སྟུན་པ་ལ། ཁང་
 པའི་གཞི་ཞེས་པའི་ཆ་བ་ཏུ། གཙུག་ལག་ཁང་གི་གཞི་ཞེས་སྟུར་བ་མ་གཏོགས་འདོན་པ་བསྟུར་
 རོ། །གཉིས་པ་དེ་རྣམ་པར་བཤད་པ་ལ། དགོས་པའི་དོན་ནི། ཁང་པ་དང་ཁང་ཆེན་གྱི་དགེ་
 འདུན་ལྷག་མ་མི་འབྱུང་བའི་ཆེད་དུའོ། །བསྟུས་པའི་དོན་ནི་ཁང་པ་ཁང་ཆེན་བསྟན་པ་དང་།
 ཞེས་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་སུ་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་ཆོག་གི་དོན་ལ། འདིར་དགེ་སློང་ལག་གི་
 སྤྲི་གཞན་ཞིག་བསྟོས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། བསྟོས་པ་མེད་ན་དགེ་སློང་དེ་ཉིད་ཀྱི་མིང་
 གིས་བྱའོ། །འདིར་ཁང་པ་ཁང་ཆེན་གྱི་ལྷག་མ་སྟེད་པ་ལ་བསྟོས་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ། རི་སྐད་དུ། བསྟོས་པ་དང་མ་བསྟོས་པ་ཉིད་དག་ནི་གཙོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །བསྟོས་པ་ནི་
 རང་ཉིད་དང་འདྲའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དགེ་སློང་གཅིག་གིས། དགེ་སློང་གཉིས་པ་བསྟོས་
 པའི་ཆེ་ནི། གཉིས་ཀ་ལ་བསྟན་པ་མ་ཐོབ་པར་ཡན་ལག་གཞན་ཆང་ན་ལྷག་མར་འགྱུར་ཏེ་གཅིག་

གི་དོན་དུའོ་ཞེས་དང་། བསྐྱོས་པ་ནི་རང་ཉིད་དང་ཞེས་པའི་འགྲེལ་བར་མདོ་སྤྲེལ་མས་ནི་བསྐྱོས་
 པའི་ལྷུང་བ་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །འདིས་ནི་བསྐྱོ་བར་བྱེད་པའི་ལྷུང་བ་རྣམ་པར་བཞག་པར་བྱས་
 སོ་ཞེས་དེ་སྐད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མར་འགྱུར་བ་ལ་ཡུལ་དགོ་སྒྲོང་གི་ཆེད་དུ་ཁང་བ་
 དང་ཁང་ཆེན་བརྩིགས་པ་མི་དགོས་ཏེ། ཡུལ་བྱིས་བའམ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་གཅིག་གམ་བཞིར་
 ལོངས་ཡན་གྱི་དོན་དུ་བྱས་པས་ལྷག་མར་འགྱུར་བྱིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་བར་བདག་ཉིད་
 གཅིག་ཕུའམ་དགོ་སྒྲོང་གཞན་ཞིག་གམ། བྱིས་པ་གཅིག་གི་དོན་དུ་བྱེད་དུ་བཅུག་ན་དགོ་འདུན་
 ལྷག་མའོ་ཞེས་དང་། ཁང་ཆེན་གྱི་འགྲེལ་བར། ཆོགས་གྱི་དོན་དུའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱིས་པ་ཡན་
 ཆད་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་མ་བྱུང་བ་ཡང་རུང་སྟེ་གང་ཟག་བཞི་ཡན་ཆད་ལ་ཆོགས་ཞེས་བྱ་བར་
 དགོངས་སོ་ཞེས་དང་། རྣམ་འབྱེད་ལས་ཆོགས་གྱི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པའི་ཉན་
 ཐོས་གྱི་དགོ་འདུན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ནི་གྲོང་གཞིའི་དབང་གིས་དཔེ་ཅུ་ཟད་པས་འདི་ལ་
 ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཡུལ་དང་གསུམ་གྱི་དོན་དུ་བྱས་པ་ལ་ནི་སྒྲོམ་པོར་
 གསུངས་སོ། །ཁང་པའི་ལྷག་མ་བསྐྱེད་པ་ལ། ས་གཞི་དང་ཡོ་བྱད་གཞན་ལས་བཅའ་བ་དགོས་
 ལ། དེའི་བྱད་པར་ཡང་ལྷུང་བ་འབྱེན་པ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཅའ་བའམ་ཆོལ་དུ་བཅུག་པའོ། །
 ས་གཞི་དེ་ཡང་མ་དག་པ་དང་། མ་བསྟན་པ་དེར་ཁང་བ་ཆད་ལས་ལྷག་པའི་ཆེ་ཡིན་ལ། ཁང་
 ཆེན་ལས་བཅའ་བ་ཡན་ལག་ཏུ་ངེས་པར་མི་དགོས་ཤིང་། འགྲེལ་བར་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་ནི་
 ཆད་ངེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པས། བསྟན་པས་ཀྱང་ཁང་བ་ལ་ཆད་ངེས་པར་བྱེད་དགོས་ལ།
 ཁང་ཆེན་ལ་ཡ་མཐའི་ཆད་པ་གསུངས་སོ། །ཁང་ཆེན་དུ་མ་ཟད་གྱི་ཁང་པའི་བསྟན་པ་གསོལ་བ་
 ལ་ཡང་། གཞི་དེ་མ་བཅའ་བ་དགོས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བཅའ་བ་ལ་ལྷུང་བ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་
 པ་དེ་གཞི་མ་དག་པ་དེ་འདྲ་བ་བཅའ་བ་ལ་འཆད་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། དགོ་སྒྲོང་གིས། ཁང་
 པའི་ས་གཞི་གཞན་ནས་མི་ཆོལ་ན། ཁང་པའི་གནང་བ་གསོལ་བའི་གཞི་དེ་གང་ཡིན་མི་རྟོག་པའི་
 ཕྱིར། དེས་ན་ས་གཞི་མ་དག་པ་བཅའ་བ་དེར། ཡོ་བྱད་སོགས་ཀྱང་བཅའ་བ་བསྟན་པ་ཡང་མ་
 ཐོབ་པར་བྱས་ན་ལྷག་མ་སྐྱེད་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །བཞི་བ་བཤམ་ལན་ནི། འབྲི་བྱང་འདུལ་
 འཛིན་ན་རེ། ཁང་བ་དང་ཁང་ཆེན་གྱི་བསྟན་པ་ལ་གསོལ་བའི་སྤྲོ་རོལ་དུ། ལག་གི་སྤྲོ་བསྐྱོ་

དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁང་པ་སྒྲིག་སྒྲིག་པ་ལ་ལག་གི་སྒྲིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་མ་
 ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་བར་མ་བསྒྲིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་གིས་བྱེད་པ་ཉིད་དོ། ། ཞེས་མ་བསྒྲིག་པའི་
 དགོས་པ་ལྟར་བྱེད་པའི་རྟེན་དུ་བཤད་ལ། བསྟན་པ་གསོལ་བ། གསོལ་བ་པོ་ལག་གི་སྒྲིག་
 བསྒྲིག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ན་ལྟར་བའི་རྟེན་ལ་མ་དེ་ཁོ་ན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྒྱིར་བཏང་དུ་དགོ་
 འདུན་གྱིས་བསྒྲིག་པའི་ལག་གི་སྒྲིག་པ། གཅིག་གམ་ཆོག་གི་དོན་དུ་གནས་ཁང་བཅིག་པའི་ཆོ་
 ལག་གི་སྒྲིག་དེ་ཉིད་གྱིས་དགོ་འདུན་ལ་བསྟན་པ་གསོལ་དགོས་པ་ཡིན་ཡང་། སྒྱིར་བསྟན་པ་
 གསོལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་དེར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལག་གི་སྒྲིག་མ་ཡིན་པའི་དགོས་པ་གིས་
 གཞན་གྱི་དོན་དུ་བསྟན་པ་གསོལ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་ལག་གི་སྒྲིག་མི་སྒྲི་
 བའི་དགོས་པ་ཆེན་པོ་དེས་རང་གི་དོན་དུ་ཁང་པའི་བསྟན་པ་གསོལ་བ་མི་འཆགས་པར་ཐལ་བའི་
 ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་ཡང་དགོས་པ་ལག་གི་སྒྲིག་ཞིག་བསྒྲིག་དགོས་ན། ལག་གི་སྒྲིག་མ་ཡིན་པའི་དགོ་
 སྒྲིག་ཆེན་པོས་བྱིས་པ་འཇམ་དགོ་ཚུལ་ལྟ་བུ་ཁང་པ་རུང་ཆད་ལྟར་བཅིག་ཏུ་འཇུག་པ་དེའི་ཆོ་བསྟན་
 པ་མི་འཆགས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། དགོ་འདུན་གྱིས་དགོས་པ་ལག་གི་སྒྲིག་མ་བསྒྲིག་པར་ནི་ཁང་
 པ་བཅིག་ཏུ་རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ས་ཆོ་བའི་ལྟར་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། དགོ་འདུན་
 གྱིས་དགོ་འདུན་ལ་བསྟན་པ་སྒྱིན་པ་མི་འཆགས་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་ལ་ནི་མི་མཚུངས་ཏེ།
 ཁང་པའི་བསྟན་པ་ཐོབ་པས་བསྒྲིག་པའི་ལྟར་བ་ཞིག་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཡང་འབྲི་བྱུང་པ་ན་རེ།
 གཙུག་ལག་ནི་གཞི་དག་པ་གསུམ་ལྟར་ཡིན་ན། ཡོ་བྱེད་བཅའ་མ་བཅའ་གང་ཡང་རུང་བས་
 བཅིག་ཏུ་རུང་ལ། ཁང་པ་ནི། གཞི་དག་པ་གསུམ་དང་ལྟར་ཡང་། རང་ལས་ཞོར་ཐ་དད་པ་
 གཞན་ལ་སྒྲུངས་པའི་སྒྲིག་སྒྲིག་བཅའ་བ་རྣམས་ལ་མི་རུང་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ།
 རང་ལས་ཞོར་ཐ་དད་པ་གཞན་ལ་སྒྲུངས་པའི་སྒྲིག་སྒྲིག་གཞི་བཅའ་བ་རྣམས་ལ་བསྟན་པ་གསོལ་
 དུ་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རི་སྐད་དུ། ལས་བརྒྱ་ཅུ་གཅིག་པ་ལས། དགོས་པ་གིས་བདག་གིས་
 སྒྲུངས་པ་བདག་པོ་མེད་པ་བདག་གི་ཕྱིར་ཁང་པ་བཅིག་ཏུ་འཇུག་ན་དགོས་པ་དེས་གཞི་རུང་བ་
 དང་། ཚུད་པ་མེད་པ་དང་། བཅིག་ཏུ་རུང་བ་བཅའ་ཏེ་དགོ་འདུན་ལ་བསྟན་པ་གསོལ་བར་བྱའོ། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་འབྲི་བྱུང་པ་གཞི་མ་དག་པ་ལ་ཁང་པ་དང་གཙུག་ལག་ཁང་གི་

བསྟན་པ་གསོལ་དུ་མི་རུང་ཞིང་། དགོ་འདུན་གྱིས་གནང་བ་བྱིན་ཡང་མི་འཆགས་སོ། །ཞེས་
 ཟེར་རོ། །མི་རུང་བ་བདེན་མོད་ཀྱང་མི་འཆགས་པ་མི་བདེན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་གཞི་མ་དག་པར་
 གནང་བ་གསོལ་ནས་བྱིན་པ་དེ་ལ་ཡན་ལག་གཞན་རྣམས་ཚང་ན་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་དངོས་གཞི་
 བསྐྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་གཞན་རྣམས་ཚང་ཞིང་བསྟན་པ་མ་ཐོབ་པའི་བྱིར་
 འདོད་པར་མི་རུས་ཏེ། རི་སྐད་དུ། གཞི་མ་དག་པ་ལའོ། །ཞེས་དང་། མ་བསྟན་པ་ལའོ་ཞེས་
 པའི་མདོ་གཉིས་ལ་རྣམ་བཅད་སོ་སོ་བ་ཡོད་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །བཀའ་སློ་མི་བདེ་བའི་དགོ་
 འདུན་ལྷག་མའི་སྐབས་ནས། ལྷག་པའི་བྱིར་བསྐྱོ་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུང་བ་ལ། བཞམ་བསྐྱོ་དང་།
 བསྐྱོག་ཚུལ་གཉིས། འདི་ན་དགོ་སློང་འགའ་ཞིག་ལ། དགོ་སློང་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་འདུལ་བ་
 དང་མཐུན་པར་སྦྱས་པ་ནི། ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་བྱེད་ཅག་དགོ་ཡང་རུང་སྟེ། ཀྱང་རུང་བདག་ལ་
 ཅང་མ་སྦྱ་ཞིག །བདག་ཀྱང་དགོ་ཡང་རུང་སྟེ། ཀྱང་རུང་ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་ལ་ཅི་ཡང་མི་སྦྱའོ། །
 ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བསྐྱོ་བར་བྱ་སྟེ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་འདུན་པ་བྱེད་དགོ་སློང་རྣམས་
 ཀྱི་གདོན་པར་གཏོགས་པ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་རྣམས་དང་། བདེ་བར་གསེགས་པའི་མདོར་གཏོགས་
 པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་དང་མཐུན་པ་དང་འདུལ་བ་དང་མཐུན་པར་སྦྱ་ན། བདག་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱ་
 བ་མ་ཡིན་པར་མ་བྱེད་པར་ཆོ་དང་ལྷན་པ་བདག་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཁོ་ནར་གྱིས་ཤིག །དགོ་
 སློང་རྣམས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ལ་ཆོས་དང་མཐུན་པ་དང་འདུལ་བ་དང་མཐུན་པར་སྦྱ་ན། ཆོ་དང་ལྷན་
 པ་ཡང་དགོ་སློང་རྣམས་ལ་ཆོས་དང་མཐུན་པ་དང་འདུལ་བ་དང་མཐུན་པར་སྦྱས་ཤིག །འདི་ལྟ་
 གྱེ་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་དང་། གཅིག་ལ་གཅིག་འདོམས་ཤིང་རྗེས་
 སུ་སྟོན་པ་དང་། གཅིག་གིས་གཅིག་ལྟར་བ་ལས་སློང་བ་ཉིད་དེ་ལྟ་བུས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་
 བཞིན་གསེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དཔེ་འཁོར་འདི་འཕེལ་
 བར་འགྱུར་གྱིས། ཆོ་དང་ལྷན་པ་འདུན་པ་བྱེད་བདག་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་བྱེད་
 པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་འདི་ལྟ་བུ་འདི་ཐོང་ཞིག །དེ་ནི་དུས་དང་པོར་བྱ་བའོ། །གཉིས་པ་ལས་
 དངོས་ལ། གསོལ་བ་དང་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དགོ་བསྐྱོས་ཀྱིས་གཞི་བརྒྱུད་བ་སོགས་
 བྱས་ནས། དགོ་སློང་གཅིག་གིས་འདུག་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དགོ་འདུན་བཅུན་

བ་རྒྱལ་མ་གསུང་དུ་གསེས། དགོ་སྤྱོད་འདུན་པ་འདི་ལྟར་བ་བྱུང་བ་ཆོས་བཞིན་དུ་སྤྱར་མི་བགྱིད་
 བས། འདི་ལ་དགོ་སྤྱོད་རྒྱལ་གྱིས་གདོན་པར་གཏོགས་པའི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་རྒྱལ་དང་།
 བདེ་བར་གསེགས་པའི་མདོར་གཏོགས་པ་རྒྱལ་གྱིས་ཆོས་དང་མཐུན་པ་དང་འདུལ་བ་དང་
 མཐུན་པར་སྤྱོད་པ་ནི་ཆོ་དང་ལྡན་པ་དག་ཁྱེད་ཅག་དགོ་ཡང་རུང་སྤྱི་གྲང་རུང་བདག་ལ་ཅི་ཡང་
 མ་སྤྱོད་ཞིག །བདག་གྲང་དགོ་ཡང་རུང་སྤྱི་གྲང་རུང་ཆོ་དང་ལྡན་པ་དག་ལ་ཅི་ཡང་མི་སྤྱོད། །
 ཆོ་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་བདག་ལ་ཆོག་གི་ལམ་ཐོངས་ཤིག །ཁྱོད་ལ་ཡང་བདག་གིས་སྤྱོད་པས་ཅི་
 ཞིག་བྱ། ཞེས་བདག་ཉིད་བརྗོད་པར་བགྱི་བ་མ་ལགས་པར་བགྱིད་པ་འདི་ལ། དགོ་སྤྱོད་མང་
 བོས་བཞུགས་ཏེ་བསྒྲོ་ན། འདི་ལ་དགོ་སྤྱོད་མང་བོས་བཞུགས་ཏེ་བསྒྲོ་ཡང་གཞི་དེ་ཉིད་ལ་ནན་
 གྱིས་མཆོག་ཏུ་བཟུང་ནས་མདོན་པར་ཞེན་ནས། འདི་ཉིད་བདེན་གྱི་གཞན་ནི་བརྟུན་པའོ་ཞེས་
 རྗེས་སུ་ཐ་སྙད་འདོགས་པར་བགྱིད་ན། གལ་ཏེ་དགོ་འདུན་གྱི་དུས་ལ་བབ་ཅིང་བཟོད་ན། དགོ་
 འདུན་གྱིས་གནང་བར་མཛོད་ཅིག་དང་། དགོ་འདུན་དགོ་སྤྱོད་འདུན་པ་ལ། ཆོ་དང་ལྡན་པ་
 འདུན་པ་ཁྱོད། དགོ་སྤྱོད་རྒྱལ་གྱིས་གདོན་པར་གཏོགས་པའི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་རྒྱལ་དང་བདེ་
 བར་གསེགས་པའི་མདོར་གཏོགས་པ་རྒྱལ་གྱིས་ཆོས་དང་འདུལ་བ་དང་མཐུན་པར་སྤྱོད་པ་ན།
 བདག་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་མ་བྱེད་པར་ཆོ་དང་ལྡན་པ་བདག་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱ་བ་
 ཁོ་ནར་གྱིས་ཤིག །དགོ་སྤྱོད་རྒྱལ་ཆོ་དང་ལྡན་པ་ལ་ཆོས་དང་མཐུན་པ་དང་འདུལ་བ་དང་
 མཐུན་པར་སྤྱོད་པ་ནི་ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཡང་དགོ་སྤྱོད་རྒྱལ་ལ་ཆོས་དང་མཐུན་པ་དང་འདུལ་བ་དང་
 མཐུན་པར་སྤྱོད་པ་ཤིག །འདི་ལྟ་སྟེ་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་དང་། གཅིག་
 ལ་གཅིག་འདོམས་ཤིང་རྗེས་སུ་སྟོན་པ་དང་། གཅིག་གིས་གཅིག་ལྟར་བ་ལས་སྤྱོད་པ་ཉིད་དེ་ལྟ་
 ལུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྗོགས་པའི་སངས་
 རྒྱལ་དེའི་ལའོར་འདི་འཕེལ་བར་འགྱུར་གྱིས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་འདུན་པ་ཁྱོད་བདག་ཉིད་བརྗོད་པར་
 བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་འདི་ལྟ་བུ་ཐོང་ཞིག །ཅིས་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་
 ཀྱིས་བསྒྲོ་བ་མཛད་དོ། །འདི་ནི་གསོལ་བའོ། །ལས་ནི་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། དགོ་འདུན་ནས་རྗེས་
 སུ་འདོགས་པར་བགྱིད་དེ། དེའི་སྤྱད་དུ་དགོ་འདུན་གྱིས་དགོ་སྤྱོད་འདུན་པ་ལ་ཞེས་སྤྱད།

གཞན་རྣམས་སྒྲིམ་དང་འདྲ་ལ། གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བསྒྲོ་བ་མཛད་ན། ཚེ་དང་ལྷན་
 པ་གང་དག་དགོ་སྒྲོང་འདུན་པ་ལ་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བསྒྲོ་བ་མཛད་པར་བཟོད་པ་དེ་
 དག་ནི་ཅང་མ་གསུངས་ཤིག། །གང་དག་མི་བཟོད་པ་དེ་དག་ནི་གསུངས་ཤིག། །འདི་ནི་ལས་
 བཟོད་པ་དང་པོ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་ལན་གཉིས་ལན་གསུམ་བསྒྲུས། དགོ་འདུན་གྱིས་བཟོད་ཅིང་
 གནང་ནས་དགོ་འདུན་གྱིས་དགོ་སྒྲོང་འདུན་པ་ལ་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བསྒྲོ་བ་མཛད་
 ལགས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཅང་མི་གསུང་བས་དེ་དེ་བཞིན་དུ་འཛིན་ཏོ། །ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་དེ་
 རྣམ་པར་བཤད་པ་ལ། དགོས་པའི་དོན་ནི། བསྒྲོ་བ་ལས་གྱུར་པའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མའི་ལྷང་བ་
 མི་འབྱུང་བ་དང་། དགོ་འདུན་ལྷག་མའི་དངོས་གཞི་བསྐྱེད་པ་ལ། ལྷག་ཚུལ་ལྷ་པོ་འདི་སྟོན་དུ་
 འགོ་དགོས་པའོ། །བསྐྱུས་པའི་དོན་ནི། བསྒྲོ་བར་བྱ་བ་རྣམས་དང་ནི་ཞེས་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་
 ལས་སུ་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་ཆོག་གི་དོན་ནི། བསྒྲོ་བ་ལས་གྱུར་པ་རྣམས་པ་བཅུ་དང་། དགོ་
 ཚུལ་བསྐྱེལ་བ་རྣམས་ལ་ལྷག་ཚུལ་ལྷ་པོ་འདི་སྟོན་མོང་དུ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་ཡིན་ནོ། །བཅུ་པའི་ནང་
 གི་སྒྲིག་ལྷ་མི་གཏོང་བ་ལ་བྱ་བ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། དགོ་སྒྲོང་སྒྲིག་ལྷ་ཅན་ལ་ལྷང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱར་བྱ་
 བའི་སྒྲོ་གྱུར་གྱི་ལས་དང་། དགོ་ཚུལ་སྒྲིག་ལྷ་ཅན་ལ་བསྐྱེལ་བའི་རྒྱར་བྱ་བའི་སྒྲོ་གྱུར་གྱི་ལས་སོ། །
 འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་བཞུགས་བསྒྲོ་མ་བྱས་པར་གསོལ་བ་བཞིའི་ལས་མི་འཆགས་པ་དང་། བྱིས་
 སུན་འབྱེན་པ་ལ་བསྐྱེད་པ་སྟོན་དུ་འགོ་དགོས། བཀའ་སློ་མི་བདེ་བ་ལ་སྐྱེད་དུན་སྟོན་དུ་འགོ་
 དགོས་སོ། །འདི་དག་དང་གྲངས་སུ་གཞུག་པ་བཞི་པོ་རྣམས་ནི་མི་མཐུན་པའི་ལས་ཡིན་ཡང་ཆད་
 ལས་མ་ཡིན་ཏེ། བྱ་བ་ངན་པ་ལས་ལྷག་པའི་ཆེད་དུ་གྲོས་འདེབས་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་བྱིར། བཞི་
 པ་བཀའ་ལན་ནི། འདིར་དགོ་འདུན་དབྱེན་གྱི་ལྷག་མའི་སྐྱེད་གཞི་དབྱེན་གྱིས་མཆོམས་མེད་
 བྱས་པ་ལས་གྱུར་བ་ཡིན་ཡང་། དབྱེན་གྱིས་མཆོམས་མེད་ཡིན་ན་ལྷག་མ་ཡིན་པས་མ་བྱལ་སྟེ།
 དགོ་སྒྲོང་ལྷ་སྟོན་གྱི་རྒྱད་ཀྱི་དབྱེན་གྱི་མཆོམས་མེད་བཞིན་ནོ། །དབྱེན་གྱི་ལྷག་མ་ཡིན་ན་
 མཆོམས་མེད་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། དགོ་སྒྲོང་མའི་རྒྱད་ཀྱི་དབྱེན་གྱི་ལྷག་མ་བཞིན་ནོ། །དེ་གཉིས་
 འགལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། བཅས་པ་མཛད་པའི་རྗེས། སྐབས་པ་སྐྱེད་པ་ལས་མ་འདས་པའི་གོང་
 དེར་དགོ་སྒྲོང་འགའ་ཞིག་གིས་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་བྱས་ན་ལྷག་མ་དང་མཆོམས་མེད་གཉིས་ཀར་

འགྱུར་བ་ལ་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། མི་མཐུན་པའི་ལས་འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་གང་ལ་བྱ་བའི་
 བསྐྱབ་བྱ་དེ། ལས་གྲུལ་དེར་འདུག་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མ་འདུག་ཀྱང་ལས་མི་འཆགས་པའི་
 ཉེས་པ་མི་མཐུན་པ་བསྐྱེད་པ་ཡང་མེད་ཅིང་། བསྐྱབ་བྱ་དེ་མཛོན་དུ་གྱུར་དགོས་པ་ཡང་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ལས་གྲུལ་དེ་ཉིད་དུ་མི་འདུག་དགོས་པའི་བྱ་བ་པ་ཡང་མེད་དེ། མཛོན་སུམ་དུ་མ་
 གྱུར་པའི་ལས་སུ་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་མཆོམས་ཀྱི་ནང་དེ་ན་གནས་པ་གཅིག་དགོས་ཏེ།
 ལུང་ཁྱབ་པ་ལ། མཆོམས་ཀྱི་སྒྲིད་རྩལ་ན་མཆོམས་པས་མཆོམས་ནང་ན་མཆོམས་པ་རྣམས་ལ་བསྒྲོ་
 བ་བསྒྲོ་ཞེས་བགྱིའམ། ལྷ་པ་ལི་མ་ཡིན་ནོ། །བཅུན་པ་མཆོམས་ཀྱི་ནང་ན་མཆོམས་པས་
 མཆོམས་ཀྱི་སྒྲིད་རྩལ་ན་མཆོམས་པ་རྣམས་ལ་བསྒྲོ་བ་བསྒྲོ་ཞེས་བགྱིའམ། ལྷ་པ་ལི་མ་ཡིན་ནོ། །
 འོན་ཀྱང་གང་ལ་བྱ་བ་དེ་མཛོན་སུམ་དུ་མི་འདུག་པའི་ཆེ། ཁྱོད་ལ་དགོ་འདུན་གྱིས་གསོལ་བ་དང་
 བརྗོད་པའི་ལས་བྱས་སོ་ཞེས་རེ་རེ་ནས་བསྐྱབ་པ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། མ་སྐྱབ་ན་དེས་མི་མཐུན་
 པའི་ལས་བྱས་པར་མི་ཤེས་པས། ཉེས་པ་ལས་ལྡོག་པའི་རྒྱུར་མི་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཆོམས་
 ཀྱི་ཕྱི་རྩལ་དུ་ཆོས་གོས་དང་མི་འབྲལ་བའི་གནང་བ་སྦྱིན་པ་ལ། ཆོ་ག་ནི། གནང་བ་དེས་གཞི་
 བརྒྱད་བ་སོགས་བྱས་ནས། སྒྲ་གོས་ཕྱག་པ་གཅིག་ཏུ་བྱས། ཆུན་རིམ་ལ་བྱག་འཆོལ། ཆུན་
 པའི་མཐའ་ལོགས་སུ་ཅོག་ཅོག་སུར་འདུག་ཟླ། ཐལ་མོ་སྐྱར་ནས་དགོ་འདུན་ལ་སྐྱམ་སྐྱར་ཉེ་བར་
 བསྐྱབ་ཏེ། དགོ་འདུན་བཅུན་པ་རྣམས་གསན་དུ་གསོལ། བདག་དགོ་སྒྲོང་འོད་སྒྱུང་ཆུན་པོ་ཆས་
 པ་ཆོག་ཏུ་གྱུར་པའམ། བདག་དང་དགོ་སྒྲོང་ཤུ་རིའི་བྱ་རྒྱུད་ནད་ཅན་ལགས་ལ་བདག་གི་སྐྱམ་
 སྐྱར་ནི་ལྷི་བས་ཡོངས་སུ་སྒྲོང་བར་རྩི་མི་ཐོག་ན། བདག་དགོ་སྒྲོང་འོད་སྒྱུང་ནས། རྒྱུད་ནད་ཅན་
 དགོ་འདུན་ལས་མི་འབྲལ་བའི་གནང་བ་གསོལ་ན། ཐུགས་བརྩེ་བ་ཅན། དགོ་འདུན་བཅུན་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་བརྩེ་བའི་སྒྲིད་དུ། བདག་དགོ་སྒྲོང་ནས་རྒྱུད་ནད་ཅན་ལ་རྣམ་སྐྱར་དང་མི་འབྲལ་
 པའི་གནང་བ་སྐྱུལ་དུ་གསོལ། ཞེས་ལན་གསུམ་བཞུས། དེའི་འོག་ཏུ་དགོ་སྒྲོང་ཞིག་གིས་
 གསོལ་བ་བྱས་ཏེ་ལས་བྱའོ། །འདུག་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱ་ཟླ། དགོ་འདུན་བཅུན་པ་
 རྣམས་གསན་དུ་གསོལ། དགོ་སྒྲོང་འོད་སྒྱུང་ནས། ཤུ་རིའི་བྱ་འདི་རྒྱུད་ནད་ཅན་ལགས་ལ།
 འདིའི་སྐྱམ་སྐྱར་ནི་ལྷི་བས་ཡོངས་སུ་སྒྲོང་བར་རྩི་མི་ཐོག་ན། དགོ་སྒྲོང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འདི།

དགེ་འདུན་ལས་སྒྲུལ་སྒྱུར་དང་མི་འབྲལ་བའི་གནང་བ་གསོལ་ན། གལ་ཏེ་དགེ་འདུན་གྱིས་དུས་
 ལ་བབ་ཅིང་བཞོད་ན་དགེ་འདུན་གྱིས་གནང་བར་མཛོད་ཅིག་དང་། དགེ་སློང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་
 ལ་སྒྲུལ་སྒྱུར་དང་མི་འབྲལ་བའི་གནང་བ་སྟུལ་རྟོ། །འདི་ནི་གསོལ་བའོ། །ལས་ནི། དགེ་
 འདུན་ནས་གསོལ་ཏེ། དེའི་སྒྲིབ་དུ་དགེ་འདུན་གྱིས་དགེ་སློང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ལ། སྒྲུལ་སྒྱུར་
 དང་མི་འབྲལ་བའི་གནང་བ་གསོལ་ན། ཆོ་དང་ལུན་བ་གང་དག་དགེ་སློང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་
 ལ་སྒྲུལ་སྒྱུར་དང་མི་འབྲལ་བར་མི་འགྱུར་བའི་གནང་བར་སྟུལ་བར་བཞོད་པ་དེ་དག་ནི་ཅང་མ་
 གསུང་ཞིག གང་དག་མི་བཞོད་པ་དེ་དག་ནི་གསུངས་ཤིག །ཞེས་པ་ནས་མཐུག་བསྟུད་ཀྱང་
 བཛོད་དོ། །གཉིས་པ་དེ་རྣམ་པར་བཤད་པ་ལ། དགོས་པའི་དོན་ནི། འབྲལ་བའི་སྒྲིབ་བ་
 ཞིགས་པའོ། །བསྐྱུས་པའི་དོན་ནི། མི་འབྲལ་ཞེས་སོགས་གཉིས་ཀྱི་ལས་སུ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །
 ཆོག་གི་དོན་ནི། མདོ་ཅུ་བར་སྒྲུལ་སྒྱུར་ལ་གསུངས་ཀྱི་གཞན་གཉིས་ལ་མ་བཤད། ལས་བརྒྱ་
 ཅུར། ཆོས་གོས་གསུམ་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་དང་མཆོམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་འབྲལ་བར་བྱེད་ན་དགེ་
 འདུན་གྱི་གནང་བ་མ་གཏོགས་ཏེ། ལྷུང་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས། གཞན་གཉིས་ལ་ཡང་
 སྒྱུར་དུ་རུང་བར་གསུངས་སོ། །བཀལ་ལན་ནི། མཆོམས་ནང་དུ་མི་འབྲལ་བའི་གནང་བ་སྒྱུན་
 པའི་སྐབས་སུ་བཛོད་ཟིན་ཏོ། །ལོ་དུག་གི་ནང་དུ་སྟན་གྱི་གནང་བ་སྒྱུན་པ་ལ། གསོལ་བ་བཏབ་
 པ་དང་ལས་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། དགེ་སློང་གང་ལ་ལོ་དུག་ཏུ་བསྟན་གྱིས་མི་ཐུབ་པ་དེས།
 གཞི་བརྟུང་བ་ནས་ཅོག་ཐུར་འདུག་ཏེ། འདི་སྐད་ཅིས་བཛོད་པར་བྱའོ། །དགེ་འདུན་བཙུན་པ་
 རྣམས་གསན་དུ་གསོལ། བདག་དགེ་སློང་ལག་གི་སྒྲ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ལོ་དུག་ཏུ་སྟན་མི་
 བགྱིད་པ་ལས། བདག་དགེ་སློང་ལག་གི་སྒྲ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་དགེ་འདུན་ལས་ལོ་དུག་ཚུན་
 ཆད་དུ་སྟན་གནང་བ་གསོལ་ན་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཅན་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་ཐུགས་བརྩེ་བའི་སྒྲིབ་
 དུ། བདག་དགེ་སློང་ལག་གི་སྒྲ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ལ་ལོ་དུག་ཚུན་ཆད་དུ་སྟན་གྱི་གནང་བ་
 སྟུལ་དུ་གསོལ། ཞེས་ལན་གསུམ་བཞུས། དེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ན་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་
 དང་། གཞན་ན་བསྐྱོས་པའི་དགེ་སློང་གིས་སྟན་དེ་མིག་སྒྲར་བབ་པར་བྱ། དེའི་ཆོ་སྟན་དེ་ཉ་ཅང་
 རིང་བ་ཡིན་ན་བཅད་པར་བྱ། ཐུང་བ་དང་དོག་པ་ཡིན་ན་བསྟན་པར་བྱ། ཐུག་དོལ་དུ་གྱུར་བ་

དང་ག་ཟད་པ་དག་ནི་སྒྱུར་བར་བྱ། བཅོས་དགའ་བ་ཉིད་ཡིན་ན་གནང་བ་སྒྱུར་བར་བྱའོ། །
 གཉིས་པ་ལས་དངོས་ནི། དག་སྒྲོང་ཞིག་གིས་གསོལ་བ་བྱས་ཏེ་ལས་བྱའོ། །འདུག་ལ་འདི་
 བཟོད་པར་བྱ་སྟེ། དག་འདུན་བཅུན་པ་རྣམས་གསུང་དུ་གསོལ། དག་སྒྲོང་ལག་གི་སྒྲ་མིང་འདི་
 ཞེས་བགྱི་བ་འདི། ལོ་དུག་ཏུ་སྟོན་མི་བགྱིད་པ་ལས། དག་སྒྲོང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འདི།
 དག་འདུན་ལས་ལོ་དུག་ཚུན་ཆད་དུ་སྟོན་གྱི་གནང་བ་གསོལ་ན། གལ་ཏེ་དག་འདུན་གྱིས་དུས་
 ལ་བབ་ཅིང་བཟོད་ན་དག་འདུན་གྱིས་གནང་བར་མཛོད་ཅིག་དང་། དག་འདུན་གྱིས་དག་སྒྲོང་
 མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ལ། ལོ་དུག་ཚུན་ཆད་དུ་སྟོན་གནང་བ་སྟོལ་ཏེ། འདི་ནི་གསོལ་བའོ། །
 ལས་ནི་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། དག་འདུན་ནས་སྟོལ་ཏེ། དེའི་སྒྲ་དུ་ནས། སྟོལ་ན་ཆེ་དང་ལྡན་པ་
 གང་དག་ཞེས་སོགས་སྒྱུར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་རྣམ་པར་བཤད་པ་ལ། དགོས་པའི་དོན་ནི། ལོ་
 དུག་གི་ནང་དུ་སྟོན་གསུང་བ་གཉིས་བྱས་པའི་སྒྲ་བ་ཞིག་སྟེ། །བསྐྱས་པའི་དོན་ནི། སྟོན་
 དང་ཞེས་གསོལ་བ་དང་གཉིས་ཀྱི་ལས་སུ་བསྟན་ནོ། །ཆོག་གི་དོན་ནི། འདིར་ལག་གི་སྒྲ་ཞེས་
 གསུངས་པ་ནི་མཆོན་པ་ཅམ་སྟེ། རི་སྒྲ་དུ། འབྲེལ་བ་ལས། འདི་ལྟར་ལག་གི་སྒྲ་འི་ཕྱིར་
 གསུངས་པ་ནི་སྒྲ་བ་ཞིའི་དབང་གི་ཕྱིར་ཡིན་གྱི་གཞན་ལ་ཡང་ཉེ་བར་སྒྱུར་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར།
 སྒྱུར་མདོར་བྱས། ཞེས་གསུངས་སོ། །རིན་པོ་ཆའི་རུང་བ་བྱ་བ་ལ་ཆོག་དང་། དེ་རྣམ་པར་
 བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལུང་ལས། དའི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་གོས་ཀྱི་རིན་དག་འདོད་ལ་
 བྲམ་ཟེ་དང་བྱིམ་བདག་དང་པ་ཅན་དག་ཀྱང་གོས་ཀྱི་རིན་དག་སྒྱུར་བར་བྱེད་པས་ངས་ཉན་ཐོས་
 རྣམས་ལ་རུང་བར་བྱ་བ་རུང་ཞིག་གནང་བར་བྱའོ་སྟུང་དུ་དགོངས་ནས་བཀའ་སྒྱུལ་བ་སྒྲང་བར་བྱ་
 ཞིང་སྒྲངས་ནས་སྒྱུར་བདག་དེ་ཉིད་ལ་ཡིད་བརྟན་ཏེ་བཅང་བར་བྱའོ་གནང་བ་དག་སྒྲོང་གིས་སྒྲང་
 བར་བྱ་ཞིང་སྒྲངས་ནས་དག་སྒྲོང་གི་མདུན་དུ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་རུང་བ་གསུམ་
 བཀའ་སྒྱུལ་ཏེ། །དེ་ལ་རུང་བ་དང་པོའི་ཆོག་ནི། དག་སྒྲོང་གིས་ཆོས་གོས་ཀྱི་རིན་དག་རྟོད་པ་
 ན་སྒྲང་བར་བྱ་ཞིང་སྒྲངས་ནས་ཀྱང་སྒྱུར་བདག་དེ་ཉིད་ལ་ཡིད་བརྟན་ཏེ་བཅང་བར་བྱའོ། །རུང་
 བ་གཉིས་པའི་ཆོག་ནི། དག་སྒྲོང་རྣམས་ཀྱིས་རི་སྒྲིད་འཆོའི་བར་དུ་རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་
 གང་རུང་ཟད་ཅི་རྟོད་པ་ཐམས་ཅད་སྒྱུར་བདག་ཞལ་ཏེ་བྱེད་པ་ཀུན་དགའ་ར་བའོ། །དག་བསྟོན་

སྒྲོ་བར་བྱ་ཞིང་དེའི་མིང་གིས་བཅང་བར་བྱའོ། །རུང་བ་གསུམ་པའི་ཆོག་ནི། མི་བཟུང་བར་བྱ་
 བ་མདུན་དུ་བཞག་ནས་བྱའོ་དགོ་སྒྲོང་གི་མདུན་དུ་འབྱེད་སྟེ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ།
 བདག་དགོ་སྒྲོང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་དངོས་པོ་རུང་བ་མ་ལགས་པ་འདི་རྟེན་དེ། བདག་དགོ་
 སྒྲོང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་དངོས་པོ་རུང་བ་མ་ལགས་པ་འདི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པོ། །དངོས་པོ་
 རུང་བ་མ་ལགས་པ་འདི་རུང་བ་གྲུབ་པར་བགྱའོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་བརྒྱས། མདུག་ཐབས་
 ལེགས་བརྗོད་དོ། །རུང་བ་དེ་གསུམ་གང་བྱས་ཀྱང་འདྲ་སྟེ་བདག་གིར་བྱ་བ་མེད་པས་དེ་ལ་རེག་
 གམ། རེག་ཏུ་བཅུག་ན་ཡང་འགྱུད་པར་མི་བྱའོ། །དེ་ནི་དངོས་པོ་རུང་བ་མ་ཡིན་པ་རུང་བར་བྱ་
 བའི་ཆོག་དང་སྒྲགས་སོ། །གཉིས་པ་དེ་རྣམ་པར་བཤད་པ་ལ། དགོས་པའི་དོན་ནི། རིན་པོ་
 ཆེ་ལ་རེག་པའི་སྤང་བ་ཁེགས་པ་དང་། ཆོས་གོས་ཀྱི་རིན་གྱིས་འཕོངས་པ་སེལ་བའི་དོན་དུའོ། །
 བསྐྱུས་པའི་དོན་ནི། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་ཞེས་གང་ཟག་གི་ལས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །
 གསུམ་པ་ཆོག་གི་དོན་ནི། དགོ་འདུན་གྱི་རིན་པོ་ཆེ་ལ་རུང་བ་ནི་མ་གསུང་ལ། གང་ཟག་དགོ་
 སྒྲོང་རང་གི་དབང་བའི་རིན་པོ་ཆེ་ལ་རེག་གམ་རེག་ཏུ་བཅུག་ན་རེག་པའི་སྤང་བ་དང་། གཞན་ལ་
 རེག་ན་ལྷུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པར་གསུངས་པ་ལས། རུང་བ་འདི་ཉེས་པ་གཉིས་པ་ཁེགས་པའི་
 དོན་དུ་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དབང་བའི་རིན་པོ་ཆེ་ལ་རུང་བ་འདི་མི་འཆགས་པའི་ཕྱིར།
 རི་སྐད་དུ་འབྱེད་པར། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་རྩིས་ལ་ནི་རུང་བ་རྣམ་པ་གསུམ་མ་
 བསྟན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །རིན་པོ་ཆེ་བདག་གིར་བྱས་པ་ཅམ་ལ་ནི་སྤང་བར་འགྱུར་བ་
 མ་ཡིན་ཏེ། སྤང་བ་འགྱུར་བ་ལ་རེག་པ་དང་གཉིས་ཆོགས་དགོས་པར་གསུངས་པས་སོ། །དོན་
 ལ་རང་དབང་བ་ཡིན་ཡང་རང་གི་འོ་སྟམ་པའི་རྗེས་ཞུགས་དེ་དང་མ་བྲལ་བ་ལ་རུང་བ་མི་འཆགས་
 ཏེ། འབྱེད་པར། གང་ལ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བདག་གིར་བྱེད་པ་དག་ལ་རང་གིས་ཀྱང་རེག་པར་
 མི་བྱ་ལ་གཞན་ལ་འང་རེག་ཏུ་གཞུག་པར་མི་བྱ་སྟེ་དེ་ལ་རུང་བ་གསུམ་ཆར་མི་འཆགས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །འདི་ལྟར་བདག་གིར་བྱེད་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་དུ་རུང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་སོ། །
 དེ་ལྟར་རུང་བར་བྱས་པ་ལ་རེག་ཀྱང་ལྷུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཆོག་ལས་ཀྱང་གསལ་བ་དང་།
 འབྱེད་པར་དེ་ལྟར་དངོས་པོ་རུང་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་རེག་གམ་རེག་ཏུ་བཅུག་ན་ལྷུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་

བས་སོ། །འོ་ན་འདི་རང་གི་ར་བྱ་བ་དང་མ་འབྲེལ་བ་ལ་རེག་པས་ལོངས་པར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན་
 མི་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་ལ་རང་དབང་བའི་ཕྱིར། དེས་འདིར་རིན་པོ་ཆེ་བདག་གི་ར་བྱས་པ་རྒྱུར་
 བ་ལ་ཉེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ན། སྤང་བར་བྱ་ཞིང་ཞེས་དང་། གོས་ཀྱི་རིན་དག་
 འདོད་ཀྱི་ཞེས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། བདག་གི་ར་བྱ་བ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བ་ལ་ཡང་མི་འཆགས་
 བའི་ཕྱིར། རུང་བ་བྱ་བ་དེའི་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་བདག་གི་ར་བྱ་བའི་རྗེས་ཁྱགས་དེ་དང་བྲལ་བ་
 གཅིག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །བརྒྱལ་ལན་ནི། འབྲི་ཁུང་པ། རུང་བ་དང་པོའི་སྐབས་སུ། སྤྱིན་
 བདག་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལྷུང་བ་ཟེད་དང་ཆོས་གོས་ཡིན་ནོ་སྙམ་པས་བཅང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི།
 ཀྱི་ན་སྟེ། འདིར་ནི་རྒྱ་རིན་པོ་ཆེའི་རུང་བ་འཆད་པ་ཡིན་ཀྱི་འབྲས་སུ་ཆོས་ཀྱི་མ་ཡིན་པས། རུང་
 བ་གང་གི་ཡིན་ཤན་མ་ཕྱེད་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་མི་རུང་། འདི་ལས་སྤང་
 བ་རུང་བ་སྙམ་པའི་ཀུན་སྒྲོང་སྔོན་དུ་བཏང་དགོས་པར་བཤད་པ་དང་ཡང་འགལ་བའི་ཕྱིར། འབྲི་
 ཁུང་བ་རུང་བ་བྱེད་པའི་ཆེ་རེག་ཏུ་རུང་བར་མདོན་ཏེ། འབྲེལ་པར། རུང་བ་བཟོད་པའི་ཕྱིར་
 རེག་ན་ལྷུང་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི། སྤྱགས་ཆོག་ནས་བཟུང་
 བར་མི་བྱ་བ་མདུན་དུ་བཞག་ནས་ཞེས་པ་དང་འགལ་ཞིང་། འབྲེལ་བ་དེའི་དོན་ནི། བཟོད་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་པ་གཏན་ཆོགས་སུ་བཀོད་ནས་རེག་ཏུ་རུང་བར་བསྟན་པ་ཡིན་པས་མི་འཐད་དོ། །
 དངོས་བསྐྱར་ཀྱི་སྤང་བའི་སྐབས་སུ། བྲམ་ཟེའི་སུ་མོས་ཁྱས་པ་ལས། གང་ན་དགོ་སྒྲོང་གཅིག་
 པོ་ཞིག་གནས་པ་དེར་སྤྱིན་བདག་གིས་དགོ་འདུན་ཀྱི་ཕྱིར་རྟོད་པ་འབུལ་བར་བྱེད་ན། དགོ་སྒྲོང་
 དེ་གཅིག་སུས་རྟོད་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་བྱའོ་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབ་པར་བདག་གིར་བྱེད་ན་
 ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ། ཆོག་དང་། སྤྱགས་ནི། ལྷ་རྒྱལ་ས་དགོངས་སུ་
 གསོལ། བདག་གནས་འདི་ན་གཅིག་སུར་གནས་ཏེ། དགོ་འདུན་ལ་གོས་ཀྱི་རྟོད་པ་འདི་བྱུང་
 བས། བདག་གིས་གོས་འདི་ཉམས་སུ་སྤང་ངོ། །དུས་སུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པོ། །ཞེས་ལན་
 གསུམ་ཆོག་ཏུ་བཟོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་གཅིག་སུས་རྟོད་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་ཆོག་
 དང་སྤྱགས་སོ། །འདིའི་དགོས་པའི་དོན་ནི། དངོས་བསྐྱར་ཀྱི་ཉེས་པ་ཁྱགས་པས་ཤིན་ཏུ་གལ་
 ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཀྱེ་ཆོས་དུ་གཙུག་ལག་ཁང་དོར་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། རྟོད་པ་ཕྱན་

མོང་ལ་གསོ་སྦྱང་ཐ་དད་པ་བྱ་བའི་ཆོ་ག་དང་སྒྲགས་ནི། དགོ་འདུན་བཙུན་པ་རྣམས་གསན་དུ་
 གསོལ། གཙུག་ལག་ཁང་འདི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་བདག་པོ་བཙུམ་མམ། བཅིངས་སམ།
 གུམ་མམ། བཙུགས་ན་གལ་ཏེ་དགོ་འདུན་གྱིས་དུས་ལ་བབ་ཅིང་བཟོད་ན་དགོ་འདུན་གྱིས་
 གནང་བར་མཛོད་ཅིག་དང་། དགོ་འདུན་གྱིས་གཙུག་ལག་ཁང་འདི་དང་། ལ་གི་ལོ་ལྷན་རྟེན་པ་
 བྱེད་མོང་ལ་གསོ་སྦྱང་ཐ་དད་པར་མཛོད། འདི་ནི་གསོལ་བའོ། །ལས་མཐུག་བསྟུད་དང་
 བཅས་པ་ཡང་བཛོད་དོ། །འདིའི་དགོས་པའི་དོན་ནི། རྟེན་པ་ཐུན་མོང་དུ་བགྱིས་པས་འཆོ་བ་
 བཅའ་སྤྲེལ་བ་དང་། གསོ་སྦྱང་ཐ་དད་དུ་བགྱིས་པས་གཙུག་ལག་ཁང་སོ་སོའི་བྱི་བ་མི་ཉམས་པའི་
 དགོས་པ་ཡོད་དོ། །བསྐྱས་པའི་དོན་ནི། རྟེན་པ་གཅིག་ཏུ་བྱ་བྱེད་དང་། །ཞེས་གསོལ་བ་དང་
 གཉིས་གྱི་ལས་སུ་བཤད་དོ། །ཆོག་གི་དོན་ནི། གཙུག་ལག་ཁང་གི་བདག་པོ་སྦྱོན་བདག་དེ།
 གཞན་གྱིས་བཙོན་ར་ལ་སོགས་པར་བཙུག་ན། གཙུག་ལག་ཁང་དེར་གནས་པའི་དགོ་སྦྱང་གིས།
 ལོ་ལྷན་ནི་བསོད་ནམས་གྱིས་འདའ་བར་བྱ། ལོ་གཞན་ལྷན་ནི་ཉེ་ལོར་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་
 རྟེན་པ་ཐུན་མོང་དུ་བྱ་བའོ། །གསོ་སྦྱང་ཐ་དད་དུ་བྱེད་པའི་ཆོ། དགོ་སྦྱང་མང་པོ་ཡོད་པའི་ཉེ་
 ལོར་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དེ་ནས་དགོ་སྦྱང་གཅིག་ལུ་ལས་མེད་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དེར། དགོ་
 སྦྱང་འགའ་ཞིག་ཁ་སྦྱང་ལ་འགྲོ་བའམ། ཡང་ན་དགོ་སྦྱང་གཅིག་ལུ་དེ། གསོ་སྦྱང་གི་ཆེ་ཉེ་
 ལོར་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དེར་མ་འདུས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་ལ། གཅིག་ལུས་གསོ་སྦྱང་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབ་པར་བྱ་བའོ། །གསོ་སྦྱང་གཅིག་ཏུ་བྱས་ན་གནས་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ལ། དེའི་ཆོ་གསོ་སྦྱང་
 གཅིག་པའི་གནས་གཉིས་པོ་གཅིག་ཏུ་དབྱར་ཁས་སྤངས་ནས་གཅིག་ཏུ་གནས་ཀྱང་དབྱར་རལ་
 བའི་ཉེས་པ་མེད་ལ། གསོ་སྦྱང་ཐ་དད་ན་ཉེས་པ་དེ་ཡོད་པས། གསོ་སྦྱང་ཐ་དད་དུ་བྱས་སོ། །
 གནས་ངན་ལེན་བཛོད་པའི་ལྷན་བྱེད་གྱི་སྐབས་སུ། མི་སྦྱོན་གསོལ་བར་བྱའོ་ཞེས་པའོ། །ཆོ་ག་
 བྱི། དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་འདུག་ཅིང་མཐུན་པར་གྱུར་པ་ལ། དགོ་སྦྱང་ཞིག་གིས་གསོལ་བ་བྱ་
 རྟེ། དགོ་འདུན་བཙུན་པ་རྣམས་གསན་དུ་གསོལ། དགོ་སྦྱང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འདི། ཅི་ནས་
 ཀྱང་སྦྱོ་བོ་ཡལ་བོ་ཆེའི་ཆོགས། མ་དད་པར་རིག་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་བྱིམ་རྣམས་སུ་སྦྱོད་
 པར་བགྱི་ཞེ། དགོ་སྦྱང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་སྦྱོ་བོ་ཡལ་བོ་ཆེའི་ཆོགས། མ་དད་པར་རིག་པར་

འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་བྱིས་རྒྱལ་སྐྱུ་ལྟ་བུ་དེ་ལྟར་བྱིས་ཀྱང་། དགེ་སློང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་བྱིས་
རྒྱལ་སྐྱུ་སོ་སོར་གོ་བར་བྱིས་པར་སློབ་སྦྱང་མ་མཆིས་ན། གལ་ཏེ་དགེ་འདུན་གྱི་དུས་ལ་
བབ་ཅིང་བཞུགས་ན། དགེ་འདུན་གྱིས་གནང་བར་མཛོད་ཅིག་དང་། དགེ་སློང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་
ཅི་ནས་ཀྱང་སྒྲུབ་པ་ལ་བོ་ཆེའི་ཆོག་ས་མ་དད་པར་རིག་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་བྱིས་རྒྱལ་སྐྱུ་
སློང་པར་བྱིས་པར་གང་གིས་མཐོང་ཞིང་། གང་དུ་མཐོང་བ་དེས་བྱིས་དེར། དགེ་སློང་འདི་
དང་། དགེ་སློང་མ་འདིས་བསྟན་པའི་ཆོད་མ་འཛིན་ཅིག །དགེ་སློང་མ་འདིས་ནི་ཡོས་ཆོག་པ་
བཞིན་དུ། ཆོས་འདུལ་བ་འདི་ལ་སྒྱུར་མི་རུང་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་གྱི་བཅོམ་ལྷན་འདས་དང་དགེ་
སློང་གནས་བརྟན་རྒྱལ་སྐྱུ་ལ་ལྟོས་ཤིག །ཅེས་སོ་སོར་གོ་བར་བྱིས་དུ་སྦྱུལ་ཏོ། །འདི་ནི་གསལ་
བའོ། །དགེ་འདུན་གྱིས་ཀྱང་སོ་སོ་རིག་པའི་བྱིས་དག་ཏུ་གོ་བར་བྱའི་མ་རིག་པའི་བྱིས་དུ་གོ་བར་
མི་བྱའོ། །དགོས་པའི་དོན་ནི། དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་ལ་མ་གྲུས་པ་སྤང་བའོ། །བསྐྱུས་པའི་
དོན་ནི། གནས་ངན་ལེན་ནི་བཟོད་པ་དང་། ཞེས་གསལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་སུ་བསྟན་ནོ། །
འདི་ནི་དགེ་འདུན་གྱི་ནང་བྱིས་པ་ཡིན་གྱི་བསྒྲོ་བའི་ལས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡིན་ན་ཆོག་ས་
གྱིས་ཆོག་ས་ལ་ལས་འཆགས་པར་ཐལ་བའི་བྱིས་། ཆོག་གི་དོན་ནི། ལྷགས་ཆོག་ཏུ། དགེ་སློང་
འབྲལ་བ་འདི་དང་། དགེ་སློང་མ་གསལ་མ་ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་གྲོང་གཞིའི་དབང་གིས་ཡིན་གྱི།
སྐབས་སུ་བབ་པའི་མིང་གིས་བཟོད་པར་བྱའོ། །ཡོས་ཆོག་པ་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་ནི། ཐམ་པ་
འཆབ་པ་དང་བཅས་པ་བྱུང་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །སྒྱུར་བ་འདེབས་པའི་ལྟ་བུ་དེ་གྱི་སྐབས་སུ།
གལ་ཏེ་བརྟན་པ་ཉིད་དུ་དགོས་ན་གསལ་བ་སྤར་བ་ཏང་བའི་དོན་བྱའོ་ཞེས་པར། དགེ་འདུན་གྱི་
ཞལ་ཏ་ཆོས་བཞིན་དུ་བྱིས་པའི་དགེ་སློང་ཆོས་གོས་ངན་པར་གྱུར་པ་ལ་རས་ལྷག་སྒྱུན་པའི་
གནང་བ་ནི། འདི་ལྟར། དགེ་འདུན་བཙུན་པ་རྒྱལ་སྐྱུ་གསལ་དུ་གསལ། ཆོད་ང་ལྷན་པ་གྲུང་བུ་
ནོར་འདི་ནི་དད་པ་དང་ལྷན་ཞིང་བཟང་ལ་དགེ་བའི་བསམ་པ་ཅན་ཏེ་དགེ་འདུན་ལ་ཡང་ཆོས་གྱི་
ཞལ་ཏ་བྱིས་པའི་ལས་བཙུན་པ་ལགས་ལ་དེས་སངས་རྒྱས་སམ་ཆོས་སམ་དགེ་འདུན་ནི་ཡིད་དུ་
འབྱུང་བའི་དགེ་སློང་རྒྱལ་སྐྱུ་ལ་མ་སྦྱུལ་བའི་ཡོངས་སུ་མ་བཏང་བ་ཅི་ཡང་མ་མཆིས་ཏེ་དེས་དེ་ལྟར་
སྦྱུལ་ཞིང་ཡོངས་སུ་བཏང་བས་ཆོས་གོས་གསུམ་ངན་ཞིང་སྒྱུ་སྒྱུར་ཡང་ཡོངས་སུ་རྟོངས་ལ།

དགེ་འདུན་ལ་ནི་རས་ཡུག་ཆེན་གྱི་འབྱོར་པ་མངའ་ན་གལ་ཏེ་དགེ་འདུན་གྱིས་དུས་ལ་བབ་ཅིང་
 བཟོད་ན་གནང་བར་མཛོད་ཅིག་དང་། དགེ་འདུན་གྱིས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་གུད་བུ་ནོར་ལ་རས་ཡུག་
 ཆེན་སྟེང་ཏེ་འདི་ནི་གསོལ་བའོ། །དགོས་པའི་དོན་ནི། དགེ་འདུན་གྱི་རྟེན་པ་གང་ཟག་ལ་ལོག་
 བར་བསྟོས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་ཞིག་ས་པའོ། །བསྟུས་པའི་དོན་ནི། ཆོས་གོས་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་དང་།
 ཞེས་བསྟན་པའི་ཆོས་གོས་སྦྱིན་པ་དེའོ། །འཕགས་པའི་ལྷ་བྱེད་གྱི་སྐབས་སུ་གྲངས་སུ་གཞུག་
 པ་བཞིའི་ལས་བྱ་བ་ནི། དགེ་འདུན་བཙུན་པ་རྣམས་གསན་དུ་གསོལ། དགེ་སྦྱོང་འཛའ་བོ་དང་
 ས་ལ་སྦྱེས་འདི་གཉིས་འཆལ་བཞིན་དུ། དགེ་སྦྱོང་གང་མཐུན་པས་གནས་མལ་འབོགས་པ་དང་
 ཟས་ལ་བསྐོ་བར་བསྐོས་པ་ཆོ་དང་ལྡན་པ་གུད་བུ་ནོར་དེ་ལ་ངོར་འཕུ་ན་གལ་ཏེ་ནས་གཅིག་དང་།
 དགེ་འདུན་གྱིས་དགེ་སྦྱོང་འཛའ་བོ་དང་། ས་ལ་སྦྱེས་ངོར་འཕུ་བའི་གྲངས་སུ་སྟེང་ཏེ། །འདི་ནི་
 གསོལ་བའོ། །གཞོག་འཕུ་བྱེད་པ་དང་། བསྐོ་བ་རྣམས་གཟོན་པ་དང་། ཅང་མི་སྦྱ་བས་རྣམས་
 གཟོན་པ་དང་གསུམ་ལ་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ། །དགོས་པ་ནི། དགེ་འདུན་གྱིས་གང་ཟག་བཙུ་
 གཉིས་དང་། སྤྱིང་བྱེད་ལ་མི་སྦྱོ་བ་དག་གལ་པའི་དོན་དུའོ། །བསྟུས་པའི་དོན་ནི། གྲངས་སུ་
 གཞུག་པ་བཞི་དག་དང་ཞེས་པའོ། །འདི་ནི་གིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བར་སྦྱང་སྟེ། དགེ་འདུན་གྱི་ལས་
 ཆོས་དང་ལྡན་པར་བགྱིས་ཀྱང་རྣམ་གྲངས་དུ་མས་སྦྱོད་པ་མང་བ་དང་། ལྷ་བ་སྤྱིང་བྱེད་བྱས་པ་
 ན་བཀོལ་བས་ལན་ངན་པར་བཏབ་པའི་སྦྱོ་ནས་རྣམས་གཟོན་པ་དང་། ཅང་མི་སྦྱ་བས་རྣམས་
 གཟོན་པ་གིན་ཏུ་མང་ལ་འདུལ་བར་གཏོགས་པའི་རྣམ་པ་འདིས་གིན་ཏུ་སྤྱིང་བར་བྱེད་པའི་བྱིར་
 རོ། །དགེ་སྦྱོང་མའི་སྟོན་པ་བསྐོ་བ་ནི། དགེ་འདུན་ནས་གསོལ། དགེ་སྦྱོང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་
 བ། དགེ་སྦྱོང་མའི་སྟོན་པར་སྦྱོ་ན། གལ་ཏེ་ནས་གཅིག་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་མིང་འདི་ཞེས་
 བགྱི་བ། དགེ་སྦྱོང་མའི་སྟོན་པར་བསྐོ་སྟེ་དགེ་སྦྱོང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་དགེ་སྦྱོང་མ་ལ་སྟོན་ཏེ། །
 འདི་ནི་གསོལ་བའོ། །ལས་ནི་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། དགེ་འདུན་ནས་གསོལ་དགེ་སྦྱོང་མ་མིང་འདི་
 ཞེས་བགྱི་བ། དགེ་སྦྱོང་མའི་སྟོན་པར་སྦྱོ་ན། དེའི་སྤྱད་དུ་དགེ་སྦྱོང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་དགེ་སྦྱོང་
 མའི་སྟོན་པར་བསྐོ་སྟེ། ཆོ་དང་ལྡན་པ་གང་དག་ཅེས་སོགས་ཀྱི་རིགས་པས་བརྟགས་ནས་བཟོད་
 བར་བྱའོ། །དགོས་པ་ནི། མ་བསྐོས་ཆོས་སྟོན་གྱི་ཉིས་པ་ཞིག་ས་པ་ཡིན་ནོ། །བསྟུས་པའི་དོན་

བོ། རྟོན་པ་དང་ནི་ཞེས་གསལ་བ་དང་གཉིས་ཀྱི་ལས་སུ་བསྟན་པ་འོ། །ཆོག་གི་དོན་ནི། དག་
 སྟོང་ཆོས་ལྟ་དང་ལྟན་པ་དག་སྟོང་མའི་རྟོན་པར་བསྐྱོ་བར་བྱ་སྟེ་ལྟ་གང་ཞེན། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་
 ལྟན་པ་དང་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་གནས་བཟུང་བྱུང་ཆུང་ལྟ་བུ་དང་། གྲོང་བྱིར་པའི་སྐད་དང་ལྟན་
 པ། དག་སྟོང་མ་ལ་ལུས་ཀྱི་རིག་པས་སུན་མ་ཕྱུང་ཞིང་ཕྱུང་ན་ཡང་ཕྱིར་བཅོས་བྱས་པ་འོ། །ལྟ་པོ་
 དེ་ལ་བཞི་ནི་དེས་པ་ཡིན་འོ། །མང་དུ་ཐོས་པ་མེད་ན་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་ཐོན་པ་བསྐྱོའོ། །
 དེ་ཡང་མེད་ན་ལམ་པ་བརྒྱད་དང་ལྟེ་བའི་ཆོས་བརྒྱད་རྟོན་ཅུས་པ་འོ། །དེ་ཡང་མེད་ན། བྱིང་ཅག་
 དག་སྟོང་མའི་དག་འདུན་ཆོགས་སམ་ཞེས་སོགས་རྟོན་ཅུས་པ་འོ། །དུས་ནི་གསོ་སྟོང་བཅོ་ལྔ་པ་
 དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོ་བསྐྱོའོ། ལྟན་གཅིག་པའི་ལྟང་བྱིང་གི་སྐབས་སུ། ལྟ་པོར་བྱ་བའི་ཆོ་ག་བྱ་བ་ནི།
 ཆོ་དང་ལྟན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་དག་སྟོང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱིས་པ་འཆལ་མ་འཆལ་
 ལགས་ཤིང་སྤངས་ཏེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཤིང་མཐར་ཐུག་པར་བགྱིས་པ་ལས་བཅའ་བ་དང་བཟའ་
 བ་རྟེན་དེ་འཆལ་བར་འཆལ་ན་ལྟ་པོར་བགྱིས་ཏེ་བདག་ལ་སྟུལ་དུ་གསོལ་ཞེས་ལན་གཅིག་
 བརྗོད། ལྟ་པོར་བྱིང་པའི་དག་སྟོང་ཟས་ཟོས་ཟིན་ཅིང་། མ་སྤངས་པ་ལ་སྟོང་ལམ་ལས་མ་
 ཉམས་པ་གང་ཡིན་པ་དེས་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཁམ་གཉིས་སམ་གསུམ་ཟོན་ནས་བྱིང་གི་གྱུར་གྱིས་
 བལྟ་ཅིག་ཅིས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དག་སྟོང་ཟས་ཟོས་ཟིན་ཅིང་སྤངས་ལ་ལས་མ་ཉམས་པ་གང་
 ཡིན་པ་དེས་ནི་བཟའ་བར་མི་བྱ་བར་ལག་པར་བྱིན་ནས་བྱིང་གི་གྱུར་གྱིས་བལྟ་ཅིག་བརྗོད་པས་
 ལྟ་པོར་བྱའོ། །དེ་ནི་བྱ་བའི་ཆོ་ག་དང་སྟགས་སོ། །དགོས་པ་ནི་སྤངས་པ་ཟ་བའི་ཉེས་པ་
 ཞིགས་པ་འོ། །བསྟུས་པའི་དོན་ནི། གསོལ་གང་བ་དང་། གང་ཟག་གི་ལས་སུ་བསྟན་པ་དེར་
 གཏོགས་སོ། །ཆོག་གི་དོན་ནི། གང་ལ་ལྟ་པོར་བྱ་བའི་ཡུལ་དེས་ལྟ་མར་བྱས་ཤིང་བོར་
 བའི་དོན་གྱིས་ན་ལྟ་པོར་ཞེས་བྱ། ཡུལ་ནི་ཟས་ཀྱི་གནས་མ་བཏང་བ་གཅིག་དགོས་ལ། ཟས་
 སྤངས་མ་སྤངས་ལ་བྱིང་པར་མེད་དོ། །ཡུལ་དེས་ལྟ་པོར་བྱ་བྱའི་རྫས་དེ་ལག་ཏུ་སྤངས་ནས་
 བྱིང་དགོས་ལ། རྟོན་ནི་མཆམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དང་། མི་ཐོག་པའི་ཕྱོགས་ན་འདུག་པ་དང་མདུན་མ་
 ཡིན་པ་འདུག་པ་ལས་ལྟ་པོར་བྱ་བ་མི་འབྱུང་དོ། །རྫས་དེ་ཡང་མི་རུང་བ་དང་མ་འདྲེས་པ་
 གཅིག་དགོས། སྤངས་པའི་བྱིང་པར་ཡང་བྱིན་ཏེ་སྟོབས་པ་པོ་མཆོན་ཉིད་དང་ལྟན་པས་སྟོབས་པ་

དེ་སྤངས་ཤིང་། ཟས་བརྒྱམས་པའི་གནས་བཏང་བ་ཡིན་པ་གཅིག་དགོས་ཀྱི་ཟས་ཙམ་ལྷང་ཙམ་
གིས་སྤངས་པར་མི་འགོ་བས་ལྷག་པོར་མི་དགོས་ཤིང་ཞུས་ཀྱང་མི་འཆགས་སོ། །དེ་ཡང་ལྷང་བ་
དང་ཐུག་པ་ལ་ནི་སྤངས་ཀྱང་། ལྷག་པོར་བྱ་མི་དགོས་པས་སྤངས་པ་ཟའི་ཉེས་པ་མེད་པར་
གསུངས་སོ། །བརྒྱལ་ལན་ནི། འདིར་སྟན་གཅིག་པའི་ཟས་ཀྱི་ལྷང་བྱེད་ཅེས་པས་སྤངས་པའི་
ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱས་བྱེད་པའི་སྟན་གཅིག་གི་བརྒྱལ་ཞུགས་ལ་འཆད་པ་ནི་མིན་ཏེ། བརྒྱལ་
ཞུགས་དེ་དང་ལྷན་པས་ལྷག་པོར་བྱས་ནས་ཀྱང་ཟ་བར་མ་གནང་བའི་ཕྱིར་དང་། རང་དོན་དུ་
བརྗོད་པའི་སྤྲུལ་ཐམས་ཅད་ལ་ལན་གསུམ་དགོས་པ་ལ་གཅིག་གིས་ཆོག་པ་ནི་དམིགས་བསལ་
ན། སྤྱིར་དགོ་སྤྱོད་ཡིན་ཙམ་གྱིས་ཉེས་པ་འདི་བསྤང་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་སྟན་གཅིག་པ་
སོགས་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་འགལ་རྒྱ་བསྤང་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། དགོས་ན་སྤངས་པའི་
ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ལྷང་བྱེད་སོགས་སྡེ་ལྷ་གང་རུང་གི་
ཉེས་པ་འབྱུང་བར་ཏུ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་འདོད་མི་རྣམས་པ་ནི་འདུལ་བའི་གཞུང་ཡི་གེ་
གང་ནས་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་བཤད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཅའ་བ་སྤངས་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་བཟའ་
བར་བྱ་བ་རྣམ་པ་ལྷ་སྤངས་པར་མི་འགྱུར་ལ། བཟའ་བར་བྱ་བ་རྣམ་པ་ལྷ་སྤངས་པ་ན་ཟས་
ཐམས་ཅད་སྤངས་པར་འགྱུར་བས། འོན་མཁོར་ཟས་ཙམ་པོ་ཞེས་གསུངས་པས། བཅའ་བར་
བྱ་བ་ལ་ལྷག་པོར་མི་དགོས་པར་སྒྲུབ་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་བར་ཟས་ཙམ་པོ་
ཞེས་བྱ་བར་སྒྲུབ་ཏེ། བཅའ་བར་བྱ་བ་ཙམ་ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ་ ཟས་ཙམ་མོ་ཞེས་སྒྲུབ་
པས་ག་ག་ར་ལ་སོགས་པ་ལ་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཁྱིམ་གྱི་བསྒྲུབ་པའི་
སྡོམ་པ་སྦྱོར་བའི་ཆོག་དང་སྤྲུལ་ནི། དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་འདུག་ཅིང་མཐུན་པར་གྱུར་པ་ལ་
དགོ་སྤྱོད་གསོལ་བ་འདི་ལྷར་བྱ་སྟེ། དགོ་འདུན་ནས་གསོལ། དམག་དཔོན་སེང་གོ་ནི་དད་པ་
དང་ལྷན་ཞིང་བཟང་ལ་དགོ་བའི་བསམ་པ་ཅན་དེས་སངས་རྒྱས་སམ་ཆོས་སམ་དགོ་འདུན་ཡིད་དུ་
འཐད་པའི་དགོ་སྤྱོད་རྣམས་ལ་མ་སྤུལ་བའམ་ཡོངས་སུ་མ་བཏང་བ་ཅི་ཡང་མ་མཆིས་ཏེ་དེས་དེ་
ལྷར་སྤུལ་ཞིང་ཡོངས་སུ་བཏང་བས་ཡོངས་སྤྱོད་སྤྲུབས་ཤིང་ཡོངས་སུ་བས་ཏེ། ཡོངས་སུ་མཐར་
ཐུག་ན་གལ་ཏེ་དགོ་འདུན་གྱི་ནས་གཅིག་དང་། དགོ་འདུན་གྱིས་དམག་དཔོན་སེང་གོ་ལས་

བསྐྱབ་པའི་སྒྲིམ་པ་སྦྱུལ་རྟོ། །དེ་གཞིག་པའི་སྒྲགས་ནི། དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་འདུག་ཅིང་
མཐུན་པར་གྱུར་པ་ལ་སྦྱིན་བདག་དེས་བྱག་འཛུལ་རྟོ། །མན་པའི་མཐའ་ལོགས་སུ་ཅོག་ཅོག་ཕུར་
འདུག་ནས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས་འདི་སྐད་ཅིས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དགོ་འདུན་ནས་གསོལ། བདག་
དམག་དཔོན་སང་གི་དད་པ་དང་ལྷན་ཞིང་བཟང་ལ་དགོ་པའི་བསམ་པ་ཅན་ཏེ་བདག་གིས་འདི་ལྟ་
སྟེ། སངས་རྒྱས་ནས་ཡོངས་སུ་མ་བཏང་བ་མ་མཆིས་རྟོ། །བདག་གིས་དེ་ལྟར་སྦྱུལ་ཞིང་དེ་ལྟར་
བཏང་བས་ཡོངས་སྦྱོད་སྦྱབས་གིང་ཡོངས་སུ་བས་ཏེ་ཡོངས་སུ་མཐར་ཐུག་ནས་དགོ་འདུན་དོན་
བཞེད་པ་ཕན་པ་བཞེད་པས། བདག་ལ་བསྐྱབ་པའི་སྒྲིམ་པ་སྦྱུལ་པ་ལས་བདག་དམག་དཔོན་
སང་གི་ཡང་ཡོངས་སྦྱོད་འཕེལ་ནས་བདག་དམག་དཔོན་སང་གི་བསྐྱབ་པའི་སྒྲིམ་པ་སྦྱུལ་པ་
བསྐྱབ་པའི་སྒྲིམ་པ་གཞིག་པར་གསོལ་ན་བྱགས་བརྩེ་བ་ཅན་དགོ་འདུན་བཅུན་པ་རྣམས་གྱིས་
བདག་ལ་བྱགས་བརྩེ་བའི་སྐད་དུ་བདག་ལ་བསྐྱབ་པའི་སྒྲིམ་པ་གཞིག་པ་སྦྱུལ་དུ་གསོལ་ཞེས་
ལན་གསུམ་བཞུས་དེའི་འོག་སྟེ་སྦྱིན་བདག་དེ་ཐོས་པའི་ཉེ་སྒྲོར་བཀར་ཏེ་མཐོང་བའི་ཉེ་སྒྲོར་དུ་
བཞག་སྟེ་དེས་དགོ་སྒྲོང་གང་རུང་གཅིག་གིས་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་གིས་ལས་བྱའོ། །དགོ་འདུན་
བཅུན་པ་རྣམས་གསན་དུ་གསོལ། དམག་དཔོན་སང་གི་དེ་ནི་དད་པ་དང་ལྷན་ཞིང་བཟང་ལ་དགོ་
པའི་བསམ་པ་ཅན་ཏེ། དེས་སངས་རྒྱས་སམ་ཆོས་སམ་དགོ་འདུན་ནམ་ཡིད་དུ་འཐད་པའི་དགོ་
སྒྲོང་ལ་མ་སྦྱུལ་བའམ་ཡོངས་སུ་མ་བཏང་བ་ཅི་ཡང་མ་མཆིས་རྟོ། །དེས་དེ་ལྟར་སྦྱུལ་ཞིང་ཡོངས་
སུ་བཏང་བས་ཡོངས་སྦྱོད་སྦྱབས་གིང་ཡོངས་སུ་བས་ཏེ་ཡོངས་སུ་མཐར་ཐུག་ནས། དེ་ལ་དགོ་
འདུན་དོན་བཞེད་པ་ཕན་པ་བཞེད་པས་བསྐྱབ་པའི་སྒྲིམ་པ་སྦྱུལ་པ་ལས་དམག་དཔོན་སང་གི་དེ་
ཡང་ཡོངས་སྦྱོད་འཕེལ་ཏེ་དམག་དཔོན་སང་གི་བསྐྱབ་པའི་སྒྲིམ་པ་སྦྱུལ་པ་དགོ་འདུན་ལས་སྒྲིམ་
པ་གཞིག་པར་གསོལ་ན། གལ་ཏེ་དགོ་འདུན་གྱིས་དུས་ལ་བབ་ཅིང་བཟོད་ན་དགོ་འདུན་གྱིས་
གནང་བར་མཛོད་ཅིག་དང་། དགོ་འདུན་གྱིས་དམག་དཔོན་སང་གི་ལ་བསྐྱབ་པའི་སྒྲིམ་པ་
གཞིག་པར་མཛོད་དོ། །འདི་ནི་གསོལ་བའོ། །དགོས་པ་ནི། སྦྱིན་བདག་གི་ཡོངས་སྦྱོད་འཕེལ་
བའི་ཆེད་དུ་འོ། །བསྐྱས་པའི་དོན་ནི། བྱིས་ཀྱི་སྒྲིམ་དང་དེ་ཞིག་དང་། ཞེས་གསོལ་བ་འབའ་
ཞིག་པའི་ལས་སུ་བསྐྱན་པ་དེའོ། །ཆོག་གི་དོན་ནི། བསྐྱབ་པ་སྦྱིན་པའི་བྱིས་དེར་དགོ་སྒྲོང་

ནམས་ཀྱིས་འགོ་བ་དང་སྟན་ལ་འདུག་པ་དང་ཆོས་བསྟན་པར་བྱ་ལ། བསོད་སྟོམས་བྲུང་བར་མི་
བྱ། ལྷུང་བཟེད་སྟོང་བས་འདུག་པར་མི་བྱ། དེའི་བྱིས་པ་སྟོང་བ་དག་ལ་བཅའ་བ་རིལ་པོར་མི་
སྟེན་པར་དུམ་བུར་བྱས་ཏེ་སྟེན་པར་བྱའོ། །ག་གོན་ལྷམ་ལྷམ་ལ་སོགས་པ་ཆོད་མ་བྱིས་ནས་བྲུང་
བ་སྟོང་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཉམས་སུ་བྲུང་བྱ་འདུག་པའི་ཚུལ་བྱིམས་བཤད་པ་ལ། བྱི་རོལ་གྱི་རྒྱུན་དགོ་
བའི་བཤེས་གཉན་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོག་དང་། བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་སྟོང་བའི་ཆོག་དང་། བདེ་
བར་གནས་པའི་རྒྱུན་བརྟེན་པའི་ཆོག་འོ། །དང་པོ་ལ་རྟེན་ནི། བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་བཅུ་
བར་མ་ཆད་དུ་ལོན་པའོ། །ལོན་ཡང་འདུལ་བ་མི་ཤེས་པའོ། །ཡུལ་ནི་རྫོགས་པའི་སྟོམ་པ་དང་
ལྷན་པ། ལྷ་མཆོན་མཐུན་པ། ཐ་སྙད་གསུམ་དང་ལྷན་པ། ས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ། ཐ་
མལ་པའི་གཟུགས་སུ་འདུག་པ། བརྟན་མཁས་གཉིས་དང་ལྷན་པ། བརྟེ་བ་དང་ལྷན་པ།
བཟོད་པ་དང་ལྷན་པ། འཁོར་དག་པ་ལ་ལན་འདོགས་བརྩོན་པ། སྤར་གནས་སུ་མ་གྲུབ་པ་ལ་
གསོལ་བ་བྱས་ལ། དགོ་ཚུལ་དུས་ཀྱི་གནས་ཡིན་ཡང་ཆོག་བྱ་དགོས་ཏེ་མཁན་པོ་བཞིན་ནོ། །
དེ་ལྷ་བུ་ལ་བརྟེན་ན་མཆོ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པའི་རྒྱབས་ལྷར་ཡོན་ཏན་དང་གིས་འཕེལ་བར་འགྱུར་
ཏེ། སྟེས་པའི་རབས་ལས། དམ་པའི་སྟེ་བོ་སུས་ཀྱང་མི་སྤྲིད་དེ། །དུལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་ལ་
བརྟེན་པར་བྱ། །དེ་དང་ཉན་དེའི་ཡོན་ཏན་ཀྱན། །ཆེད་དུ་མ་བགོས་པར་ཡང་བགོས་པར་
འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལས་གཞན་ལ་བརྟེན་པར་མི་བྱ་སྟེ། ཞིང་ཆ་སྟོ་ཅན་ལ་ས་
པོན་བཏབ་པ་ལྟར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱ་མས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་བརྟགས་ནས་གནས་སྟེན་དགོས་
ཏེ། སུམ་བརྒྱ་པར། སྟོབ་དཔོན་ལ་གྲུས་ཚུལ་བྱིམས་ཡོངས་དག་དང་། །བསམ་གཏན་དང་ནི་
འདོན་ལ་རྟག་བརྩོན་དང་། །གྲིམས་ཤིང་དུལ་ལ་བཟོད་དང་ལྷན་པ་ནི། །སྟོམ་བརྩོན་གནས་
པའི་ཆོས་ལྷན་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་མཆོན་ཉིད་དང་ལྷན་མི་ལྷན་བརྟག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
ཆོག་ནི། བཅུན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་དགོ་སྟོང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་བཅུན་པ་ལ་
གནས་འཆའ་བར་གསོལ་ན། བཅུན་པ་བདག་ལ་གནས་རྩོལ་ཅིག བདག་བཅུན་པ་ལ་གནས་
འཆའ་ཞིང་མཆིས་སོ་ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་ལ་མཐུག་ཐབས་ལེགས་སོ། །འདིར་བཅུན་པ་ལས་

ཞེས་དང་བདག་ལ་གནས་པ་སྟེ་ལ་ཅིག་འབྱུང་ཁུངས་དང་། བྱེད་པ་པོའི་སྒྲིམ་ཁུངས་བ་ནི།
 མ་དག་པར་མཛོན་ནོ། །སྒྲིམ་ཆོག་འདི་ནི་ལས་བརྒྱ་ཅུ་ན་མེད་ཅིང་ལུང་མ་མོར་གསུངས་པ་
 ཡིན་པར་སྤྲད་དོ། །གནས་མེད་ཀྱང་འདུག་ཏུ་རུང་བའི་དམིགས་བསལ་ནི་དབྱར་ཕྱི་མ་སྒྲིམ་བ་
 གཉིས་ཀྱི་དུས་ལ་བབ་པ་དང་། གནས་ཆོལ་བའི་དུས་དང་། སྒྲིམ་བ་དལ་གསོ་བའི་དུས་དང་།
 ཉི་མ་གཅིག་གི་ཕྱིར་དང་། ལོ་ལྔ་ལོན་པ་སྤྲོད་སྒྲིམ་དུས་དང་། བདག་ཉིད་གནས་ཕྱིར་བའི་
 དུས་དང་། ཆད་པ་ལྷས་བཅད་པའི་དུས་དང་། དེ་དག་དང་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པ་ནམས་སོ། །
 འདིར་རེ་ཞིག་དུས་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཁ་ཅིག་གནས་ཀྱི་སྒྲིམ་བ་
 དཔོན་སྒྲིམ་བ་དང་མགུ་བ་སྒྲིམ་པའི་ཆོ། གནས་ལ་བརྟེན་མི་དགོས་པར་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ།
 དེའི་ཆོ་གནས་དེའི་སྒྲིམ་བ་དཔོན་གཞན་ལ་གཏད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རེ་ཤིག་གི་གནས་འཆར་
 འཇུག་ཅུས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་སྐབས་འདི་འདྲ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གནས་འཇིག་
 པའི་རྒྱ་ནི། གཉིས་ཀ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་འདུ་ཤེས་བྱུང་བའོ། །རང་གི་བསྟོན་རྟོགས་ཀྱི་མཁན་པོ་
 ཡིན་ན། གནས་བཅའ་བའི་ཆོག་ལོགས་པ་བྱ་མི་དགོས་ལ། གནས་བཅའ་བའི་སྒྲིམ་བ་དཔོན་དང་།
 མཁན་པོ་གཉིས་ཀ་ཆོགས་ན། བྱ་བ་མཁན་པོ་ལ་ཁུས་པས་ཆོག་པར་དོན་གྱིས་ཐོབ་ཅིང་།
 མཁན་པོ་དང་གནས་གཉིས་ཀ་ལ་ལྟོས་མེད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་སྒྲིམ་ན་གནས་སུ་བཅས་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཁུ་
 དགོས་སོ། །འདིར་གནས་དེ་རང་ལས་བསྐྱབ་པ་གཞོན་ན་ཕྱག་བྱ་མི་དགོས་ལ། སྒྲིམ་པའི་སྒྲིམ་བ་
 དཔོན་ཡང་རང་ལས་བསྐྱབ་པ་གཞོན་ན་ཕྱག་བྱ་མི་དགོས་ཤིང་ཆོས་ལ་གྲུས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཡན་
 ལག་ཏུ་ཕྱག་བྱས་ཀྱང་བཟང་ལ། སྒྲིམ་བ་དཔོན་དེས་ནི་རྒྱུར་བསྐྱབ་ཕྱག་དེས་པར་དགོས་ཀྱི་མི་
 དགོས་པའི་དམིགས་བསལ་མེད་དོ། །ལུང་གཞིར། ཀན་པའམ་འོན་ཏེ་གཞོན་ཡང་རུང་། །
 གང་ལ་ཆོས་ནི་ཐོས་གྱུར་བ། །དེ་ལ་ཐོག་མར་ཕྱག་བྱ་སྟེ། །སྒྲིམ་ཆོས་ལ་བྱམ་ཟེ་བཞིན། །
 ཞེས་པའི་དོན་རང་ལས་བསྐྱབ་པ་ཀན་པ་ལ་ཕྱག་བྱེད་པ་ན། ཆོས་ཐོས་མ་ཐོས་ཀྱི་རིམ་པས་ཕྱག་
 འཆལ་བའི་གོ་རིམ་སྟོན་པ་ཡིན་ཀྱི་སྒྲིམ་ཆོས་ཐོས་པའི་སྒྲིམ་བ་དཔོན་ཡིན་ཆད་ལ་ཕྱག་བྱ་བའི་ཤེས་
 བྱེད་དུ་བྱེད་པ་ནི་སྐབས་དེའི་སྒྲིམ་གཞི་དང་ཡང་མི་འགྲིག་གོ། །

གཉིས་པ་བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲིམ་པའི་ཆོག་ལ། གསོ་སྒྲིམ་དང་། དབྱར་དང་དགག་

དབྱེའི་ཚོགས་ལོ། །དང་པོ་ལ་ཚོགས་ལུང་བཞིན་བཤད། མཐའ་གཞན་དུ་དོགས་པ་བཅད་པའོ། །
 དང་པོ་ལ། སྒྱུར་བཏང་བ་དང་། དམིགས་གྱིས་བསལ་བ། དང་པོ་ལ། སྒྱུར་བའི་ཚོགས་དང་།
 དངོས་གཞིའི་ཚོགས་ལོ། །དང་པོ་ལ། ལས་གྲུལ་དུ་མ་འདུས་གོང་གི་བྱ་བ་དང་འདུས་ནས་བྱ་བའོ། །
 དང་པོ་ནི་གསོ་སྒྱུར་གི་གནས་སུ་འདུ་བའི་མདུན་རོལ་ཁོ་ནར་གསོ་སྒྱུར་སྒྲ་མ་འདས་པའི་མཐའ་
 ཚུན་ཆད་གྱི་རང་རྒྱུད་གྱི་ལུང་བ་ལ་སོ་སོར་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། ལུང་བ་ཤེས་པ་བཤགས་པའམ་
 བསྐྱམ་པའམ། དུན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་ཕྱིར་བཅོས་ཏེ་ལས་གྱི་གནས་སུ་འདུ་བར་བྱ་དགོས་ཏེ།
 རི་རྒྱུད་དུ། འདི་ལ་རྒྱ་བ་བྱེད་འདས་པའི་སོ་སོར་བརྟག་པར་བྱའོ། །འདུ་བར་འགྱུར་བ་དེར་རོ། །
 ཤེས་པ་ཕྱིར་བཅོས་ཏེ་ཐམས་ཅད་དུ་འདུག་པར་བྱའོ། །འདུག་པ་ན་དུན་ནམ་ཡིད་གཉིས་ཟ་ན།
 དུང་ན་མོ་ལ་དུན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་བྱའོ། །ལས་བྱེད་པས་ནི་སེམས་གྱིས་སོ་ཞེས་གསུངས་པས་
 སོ། །དེའི་ཚོགས་དང་སྒྲགས་ནི་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། ལུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པའམ། སོ་སོར་བཤགས་
 པའམ། བཤགས་པར་བྱས་པའི་ཉེས་བྱས་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ཤེས་ན། དེས་མཆིལ་ལྟ་
 སུང་སྒྲ་གོས་སྒྲག་པ་གཅིག་ཏུ་བྱས་ཏེ། དགོ་སྒྲོང་ལུང་བ་མི་མཐུན་པ་གཅིག་གི་དུང་དུ་གན་ན་
 བྱག་བྱས་ཅོག་ཅོག་སུར་འདུག་སྟེ། ཐལ་མོ་སྒྱུར་བར་བཏུང་ནས། ཆོ་དང་ལྟན་པ་དགོངས་སུ་
 གསོལ། བདག་དགོ་སྒྲོང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ལ་ལུང་བ་འདི་ལྟ་བུ་འདི་བྱུང་སྟེ་བདག་དགོ་སྒྲོང་
 མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ། ལུང་བ་དེ་དག་པའི་མཐའ་ཚུན་ཆད་ནས་བཟུང་ནས་ཆོ་དང་ལྟན་པའི་
 མདུན་དུ་མཐོལ་ལོ་འཆགས་སོ་མི་འཆབ་པོ། །མཐོལ་ཞིང་བཤགས་ན་བདག་བདེ་བ་ལ་རེག་
 པར་གནས་པར་འགྱུར་གྱི་མ་མཐོལ་མ་བཤགས་ན་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལན་གསུམ་བརྒྱས། ལེན་
 པས་ལུང་བ་མཐོང་ངམ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །འཆགས་པས་མཐོང་ངོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །
 ལེན་པས་དུན་ཆད་སྒོམ་མམ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་བརྒྱས། ཐབས་ལེགས་
 བརྗོད། གལ་ཏེ་དོགས་པ་དང་ཡིད་གཉིས་ཟ་བར་གྱུར་ན། དགོ་སྒྲོང་སྟེ་སྟོང་འཛིན་པ་ལ་དྲིས་
 ཏེ། ཆོས་བཞིན་དུ་ཕྱིར་བཅོས་བྱའོ། །བསྐྱམ་བྱར་ཤེས་ན་སེམས་གྱིས་བསྐྱམ་པར་བྱའོ། །
 དགོ་འདུན་ལྟག་མ་དང་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོ་དང་། སྒྲུང་བའི་ལུང་བྱེད་གྱི་ལུང་བ་གང་ཡང་རུང་བ་
 གཅིག་ཤེས་ན། དེ་སྒྲ་མ་བཞིན་བྱ་སྟེ། ཆོ་དང་ལྟན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་དགོ་སྒྲོང་

མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ལ་ལྷ་བ་འདི་ལྷ་བ་འདི་བྱང་སྟེ་བདག་དག་སྟོང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་དེ་
 དང་ལྷ་བ་དེ་ཆེ་དང་ལྷན་པའི་མདུན་དུ་བྱིན་གྱིས་རྒྱབས་ཏེ་གསོ་སྦྱང་བགྱི་འོ། །སང་ནང་པར་
 ལྷ་བ་དེ་ཆོས་བཞིན་དུ་སྒྲར་བགྱི་འོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་བཞུས་འདི་གསོ་སྦྱང་གི་སྦྱར་བའི་ཆོག་
 གལ་ཆེ་ཤོས་དང་། གནད་དམ་བ་ཡིན་ཡང་ལག་ལེན་བགྱིད་པར་རྫོམ་པའི་ལྷ་བ་དང་ཚུལ་
 བྱིས་མཆོག་འཛིན་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལག་ལེན་ལ་མི་སྒྲུང་ལ། འདི་མེད་ན་གསོ་སྦྱང་གི་དགོས་པ་
 དམ་བ་དེ་ཉིད་རྒྱང་རིང་དུ་དོར་བས་གསོ་སྦྱང་གི་གོ་བ་ཟུར་ཅམ་ཡང་མ་ཆགས་པར་སྒྲུང་ཞིང་།
 གནས་བརྟན་གྱིས་ཅི་འདི་ལ་བྱེད་ཡོངས་སུ་དག་གམ་ཞེས་བྲིས་པའི་ཆེ་ཤེས་བཞིན་དུ་རྒྱན་དུ་སྒྲ་
 བ་ཤས་ཆེ་བས། གསོ་སྦྱང་གི་ལན་ཡོན་མེད་པའི་སྟེང་དུ་ཤེས་བཞིན་དུ་སྒྲ་བའི་ཉེས་པས་གོས་བ་
 ཤས་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་བྱིན་གྱིས་རྒྱབས་པས་དག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་
 བཞིན་དུ་སྒྲ་བའི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་ངོ་ཞེན་དེ་ཡང་དེ་ལྟ་མིན་ཏེ། ལྷ་བ་ཐུན་མོང་བ་བྱིན་གྱིས་
 རྒྱབས་པས་དག་པར་འཛིན་གྱང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལ་དེ་མི་རུང་བའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལས་གལ་ལ་འདུས་ནས་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ལ་རྒྱད་དག་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། གནས་ལ་
 སྟོ་མ་ཐུན་བྱ་བ་དང་། དག་འདུན་འདུན་པ་དང་འདུ་བར་མི་རུས་པས་གསོ་སྦྱང་ཉམས་སུ་སྦྱང་
 བར་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དག་འདུན་གྱིས་ནང་དུ་ལྷ་བ་དྲན་ན་དྲུང་ན་མོ་ལ་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་
 པའི་ཐུགས་ནི། ཆེ་དང་ལྷན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ། དེང་དག་འདུན་གྱི་གསོ་སྦྱང་བཅོ་ལྷ་བ་
 ལགས་ལ་བདག་དག་སྟོང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བའི་ཡང་གསོ་སྦྱང་བཅོ་ལྷ་བ་ལགས་ཏེ་བདག་དག་
 སྟོང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་དག་འདུན་གྱི་ནང་དུ་ལྷ་བ་འདི་ལྷ་བ་ཞིག་དྲན་ཏེ་བདག་དག་སྟོང་
 མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་དེ་དང་ལྷ་བ་འདི་ཆེ་དང་ལྷན་པའི་མདུན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་གསོ་
 སྦྱང་བགྱི་འོ་སང་ནངས་པར་ལྷ་བ་དེ་ཆོས་བཞིན་དུ་སྒྲར་བགྱིས་སོ་ཞེས་ལན་གཅིག་བརྗོད་པར་
 བྱའོ། །ལས་བྱེད་པས་དྲན་ན་སེམས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། སེམས་ཀྱིས་འདི་སྒྲ་ཅེས་
 བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེང་དག་འདུན་གྱིས་གསོ་སྦྱང་བཅོ་ལྷ་བ་ཡིན་ལ། ཞེས་པ་ནས། ལྷ་བ་དེ་
 རང་གི་སེམས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་གསོ་སྦྱང་བྱའོ། །སང་ནངས་པར་ལྷ་བ་དེ་ཆོས་བཞིན་
 དུ་སྒྲར་བགྱི་འོ་ཞེས་ལན་བརྗོད་པར་བྱའོ། །འདི་ཡན་ཆད་ནི་ལྷ་བ་ཅན་དག་འདུན་གྱི་ལས་ལ་

འདྲུག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོན་དུ་འགོ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་དག་
 པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རྒྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ན་མི་འགྱུར་རོ་དེའི་ཆེ་ལོན་པ་ཡོད་ན་ལྷུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་ཏུ་འ
 གྱུར་བ་དང་སོ་སོར་བཤགས་པ་དང་བྱིར་བཅོས་པར་བྱ་བའི་ཉེས་བྱས་ནི་རྒྱས་པ་ཡིན་ཏེ་བཤགས་
 པར་བྱ་བ་ཅམ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ལྷུང་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་
 རྣམས་དུང་ན་མོ་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ཡན་གྱིས་དག་པར་བགྱིས་ནས་ཡུལ་དུས་ཀྱིས་བཤགས་
 པར་མ་རྒྱས་པའི་ལྷུང་བ་ཐུན་མོང་བ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ལྷུང་བ་མཐུན་པ་དང་བཅས་
 པ་དང་། ཡིད་གཉིས་སྟ་གྱུར་པ་དང་། དག་འདུན་རྣམས་ལྷུང་བ་ཐུན་མོང་བ་དེ་ཙྏ་དཔར་གྱུར་པ་
 དང་། དེས་པ་ཉིད་མིན་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའོ། །དེ་ཡང་ཐོག་མར་དག་སྟོང་འགའ་ཞིག་
 མཆོམས་ནང་གཅིག་ཏུ་བཏང་སྟེ་དེས་དེར་ལྷུང་བ་བྱིར་བཅོས་ཏེ་འོངས་ནས་དེའི་མདུན་དུ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱིས་ལྷུང་བ་བྱིར་བཅོས་ཏེ་གསོ་སྟོང་བྱའོ། །གལ་ཏེ་ཆོག་དེ་མ་གྱུབ་ན་དག་སྟོང་གཅིག་གིས་
 གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་གིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་བྱའོ། །ཐུགས་ནི་དག་འདུན་བཙུན་པ་རྣམས་
 གསན་དུ་གསོལ། དེང་དག་འདུན་གྱི་གསོ་སྟོང་བཅོ་ལྔ་པ་ལགས་ལ་བདག་ཅག་དག་འདུན་
 ཐམས་ཅད་ནི་ལྷུང་བ་དང་བཅས་པར་གྱུར་ན་གང་གི་མདུན་དུ་བདག་ཅག་ལྷུང་བ་དེ་ཆོས་བཞིན་
 དུ་སྤར་བགྱི་བའི་བདག་ཅག་ལས་དག་སྟོང་གནས་གཞན་དུ་མཆིས་ལ། དག་སྟོང་གི་མདུན་དུ་
 ལྷུང་བ་དེ་ཆོས་བཞིན་དུ་སྤར་བགྱིད་པར་སྟོབ་སུ་ཡང་མ་མཆིས་ན། གལ་ཏེ་དག་འདུན་གྱིས་
 དུས་ལ་བབ་ཅིང་བཟོད་ན་དག་འདུན་གྱིས་གནང་བར་མཛོད་ཅིག་དང་། དག་འདུན་གྱིས་དེང་
 ལྷུང་བ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་གསོ་སྟོང་མཛོད་ལ་སྤྲད་གྱིས་ལྷུང་བ་དེ་དག་སྟོང་གི་མདུན་དུ་ཆོས་
 བཞིན་དུ་སྤར་བགྱིའོ། །ཞེས་བཛོད། གཞན་གསུམ་ལ། དག་འདུན་ཐམས་ཅད་ལྷུང་བ་ཡིད་
 གཉིས་དང་བཅས་པར་གྱུར་ན། ཞེས་སོགས་ཅི་རིགས་པར་བཛོད་དོ། །

གཉིས་པ་གནས་ལ་སྟོ་མཐུན་པར་བྱ་བ་ནི། སྤར་བཤད་ཟིན་པའི་གནས་ཀྱི་སྟོ་མཐུན་
 བས། མཆོམས་ཆེ་ཆུང་གང་རུང་བཅད་པའི་བའོ། །གསུམ་པ་དག་འདུན་མཐུན་པ་པོས་སྒྲུབ་པ་
 ལ། ཐོག་མར་གནས་བརྟན་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོའི་སྟོད་ར་གདོན་པར་བྱ་སྟེ། ཐམས་ཅད་
 མཐུན་པ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། །སྟན་པའི་བ་དན་འཛིག་རྟེན་གསུམ་ན་གྲགས། །ཞེས་པ་ནས།

ཉིད་མཆིའོ། །དག་འདུན་ཆོས་བཞིན་མཛད་པ་ལ་འདུན་པ་འབུལ་དེའི་གསོ་སྦྱང་ཡོངས་སུ་དག་
 གོ། །འདུན་པ་དང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡང་བཟོད་དོ། །བཟོད་པར་ཡང་རིག་པར་བགྱིད་དོ། །
 ཞེས་ལན་གསུམ་བརྒྱས། འདུན་པ་ནི་དག་འདུན་གྱི་ལས་ཐམས་ཅད་ལ་འབུལ་དུ་རུང་ལ།
 ཡོངས་དག་ནི་གསོ་སྦྱང་དང་དགག་དབྱེ་གཉིས་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །འདུན་པ་ལ་དག་
 འདུན་གྱི་ལས་དེ་ལ་མི་མཐུན་པ་མི་སྦྱེད་པའི་དགོས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་དག་པས་ནི། གསོ་
 དགག་ཉམས་སུ་སྦྱང་བའི་དགོས་པ་འབྱུང་བར་བཤད་དོ། །སྐབས་འདིར་མདོ་ཅུ་བ་དང་། ལས་
 བརྒྱ་ཅུ་གཅིག་པར། དག་ཚུལ་གྱི་གསོ་སྦྱང་བྱེད་པ་བཤད་པ་མེད་ལ། ལུང་ལས། རབ་ཏུ་བྱུང་
 བ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་གསོ་སྦྱང་ལ་ཡོངས་དག་འབུལ་བར་བཤད་པའི་སྐབས་ཆོག་རྒྱ་ཆེར་བར་
 གྲངས་པས། དག་ཚུལ་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡང་སྐབས་འདིར་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལེན་པ་
 ལ་བསྐྱོས་པའི་དག་སྦྱང་དེའི་མདུན་དུ་བཟོད་པར་བྱ་སྟེ། གནས་བརྟན་དགོངས་སུ་གསོལ།
 དེང་དག་འདུན་གྱི་གསོ་སྦྱང་ངམ་དགག་དབྱེ་བཅོ་ལྔ་པ་ལགས་ཏེ། བདག་དག་ཚུལ་མིང་འདི་
 ཞེས་བགྱི་བའི་ཡང་གསོ་སྦྱང་ངམ་དགག་དབྱེ་བཅོ་ལྔ་པ་ལགས་ན་བདག་དག་ཚུལ་མིང་འདི་ཞེས་
 བགྱི་བ། བར་ཆད་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཡོངས་སུ་དག་གོ་ཞེས་བདག་ཉིད་མཆིའོ། །བདག་བར་ཆད་
 གྱི་ཆོས་ཀྱི་དག་པར་གནས་བརྟན་གྱིས་བཟུང་དུ་གསོལ། ཞེས་ལན་གསུམ་བཟོད། འདི་དག་
 འདུན་ལ་བཟོད་དགོས་པ་མིན་ཏེ་དག་ཚུལ་རྣམས་གནས་བརྟན་གྱིས་ཅི་ཡོངས་སུ་དག་གམ་ཞེས་
 གྱི་བའི་ཡུལ་མིན་པའི་བྱིར་སྐྱམ་སྟེ་བརྟག་པར་བྱའོ། །འདི་ཙམ་ལ་དག་ཚུལ་གྱི་གསོ་སྦྱང་ཞེས་
 བརྟགས་པར་ཟད་གྱི། དག་ཚུལ་གྱི་དབྱར་ཁས་ལེན་དང་། དགག་དབྱེ་བཞིན་དུ། དག་ཚུལ་
 དང་དག་སྦྱོབ་མའི་གསོ་སྦྱང་མཆོན་ཉིད་པ་མེད་དོ། །ཡོངས་དག་དེ་ལྟར་འབུལ་བའི་དོན་ཡང་
 དག་ཚུལ་བཤགས་བྱའི་ཉེས་བྱས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་དག་སྦྱང་གི་དུང་དུ་བཤགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་
 བའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། དག་ཚུལ་གྱི་བཤགས་པ་དག་སྦྱང་ཁོ་ནའི་དུང་དུ་བྱེད་དགོས་པར་དག་
 ཚུལ་གྱི་དགག་དབྱེའི་སྐབས་ཆོག་ལས་ཤེས་སོ། །དག་ཚུལ་ལ་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ནི་ཡོད་ཅིང་སྦྱོ་
 མཁུ་སྟེར་བ་དང་སྦྱོད་པ་མེད་པར་གསུངས་སོ། །མདོར་ན་དག་བསྟེན་དང་དག་སྦྱང་གི་གསོ་སྦྱང་
 ནི་རྒྱུ་བའི་སྒོ་ནས་ཉམས་སུ་སྦྱང་བར་བྱེད་རྒྱ་དང་གསོ་སྦྱང་གི་ཐ་སྟོན་བྱས་པར་ཡོད་ལ། དག་

ཚུལ་ལ་ནི་ལྷ་མོ་འཕེལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་དང་། ཡོངས་དག་འབུལ་བ་ཙམ་ལས། གསོ་སྦྱང་མཆོན་ཉིད་
 པ་མི་སྣ་དོ། །དགོ་སྦྱང་བཞིན་དུ་ཡོངས་དག་ལུལ་བ་ཙམ་གྱིས་གསོ་སྦྱང་ཉམས་སུ་སྦྱང་བར་མི་
 བཞག་སྟེ། འདིའི་ཡོངས་དག་དགོ་འདུན་ལ་བཟོད་པ་མ་བཤད་ཅིང་། དགོ་ཚུལ་ལས་དེ་དབང་
 བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་དགོ་འདུན་གྱི་གསོ་སྦྱང་གི་དུས་སུ་དགོ་སྦྱང་གི་དགོ་འདུན་
 ལ་ཡོངས་དག་འབུལ་དགོས་པ་ནི། ཟླ་བ་བྱེད་བྱེད་ཅིང་བྱིར་བཙོས་ཡོངས་སུ་ཚོགས་པ་ལ་སྦྱལ་
 བའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །དེའི་བྱིར་དེང་སང་གངས་ཅན་པ་དག །དགོ་ཚུལ་རྣམས་དགོ་སྦྱང་གི་གསོ་
 སྦྱང་གི་གནས་སུ་འདུས་ཏེ་དགོ་སྦྱང་རེ་རེའི་མདུན་དུ་དགོ་ཚུལ་གསུམ་གསུམ་འཁོད་དེ་ཡོངས་
 དག་འབུལ་བའི་ཆོག་ལན་གསུམ་བཟོད་པ་ལ་དགོ་ཚུལ་གྱི་གསོ་སྦྱང་ཞེས་མིང་འདོགས་པ་འདི་ལ་
 ཡིད་ཆེས་པའི་ཁུངས་མི་སྣ་དང་བས་བྱིན་ཆད་ཤེས་རབ་ཅན་དག་གིས་བཙལ་བར་བྱའོ། །དེ་ཡན་
 ཆད་ནི་སྦྱར་བའི་ཆོག་ཡིན་ནོ། །གངས་ཅན་པ་རྣམས་སྟན་པའི་བ་དན་སོགས་ནས་དངོས་གཞིར་
 འདོད་པ་མིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། ལས་བརྒྱ་རྩ་ལྔ། མདོ་འདོན་པ་སང་གའི་བྲི་ལ་འདུག་ནས་སོ་
 སོར་ཐར་པའི་མདོའི་བསྟོད་ར་དང་དུས་དང་པོར་བྱ་བ་དང་། དེ་བཏོན་ནས་དེའི་འོག་དུ་གསོལ་
 བ་འབའ་ཞིག་གི་ལས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ། གསོལ་བ་དང་རྣམ་པར་བཞག་པ་འཛིན་དུ་གཞུག་པ་སྒར་བྱ་
 བ་དང་ཡོངས་སུ་དག་པ་བྱི་ཞིང་མདོ་གདོན་པ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། དགོ་འདུན་བཙུན་པ་
 རྣམས་གསན་དུ་གསོལ། དེང་དགོ་འདུན་གྱི་གསོ་སྦྱང་བཙུན་པའི་པའམ་བཙོ་ལྷ་པ་ལགས་ཏེ་གལ་
 ཏེ་དགོ་འདུན་གྱི་དུས་ལ་བབ་ཅིང་བཟོད་ན་གནང་བར་མཛོད་ཅིག་དང་དགོ་འདུན་གསོ་སྦྱང་
 མཛོད་དེ་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་གདོན་པ་གདོན་ནོ། །འདི་ནི་གསོལ་བའོ། །རྣམ་པར་བཞག་པ་
 འཛིན་དུ་གཞུག་པ་སྒར་བྱ་བ་ནི། ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་བདག་ཅག་གསོ་སྦྱང་བྱས་ཏེ་སོ་སོར་ཐར་
 པའི་མདོ་གདོན་པ་གདོན་གྱིས་བྱེད་ཅག་སུ་ལ་ལྷ་མོ་འཕེལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་དེ་མཐོལ་ཅིག་ལྷ་མོ་འཕེལ་བ་མེད་ན་ཅང་
 མ་སྦྱ་ཞིག་ཅང་མི་སྦྱ་ན་བདག་གིས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་ཡོངས་སུ་དག་པར་རིག་པར་བགྱེདོ། །དེ་
 ལྟར་སོ་སོར་བྱིས་ནས་དགོ་སྦྱང་གི་ལན་བཏབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་དགོ་སྦྱང་གི་འཁོར་འདི་ལྷ་མོ་འཕེལ་བ་
 ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་བསྐྱུག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དགོ་སྦྱང་གང་དགོ་སྦྱང་གི་འཁོར་འདི་ལྷ་

ལུང་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་བསྒྲགས་པ་ན་ལྷང་བ་ཡོད་ལ་དུན་བཞིན་དུ་མི་མཐོལ་ན་ཤེས་བཞིན་
 དུ་རྩུན་དུ་སྤྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །ཆེ་དང་ལྡན་པ་དག་ཤེས་བཞིན་དུ་རྩུན་དུ་སྤྲོ་བ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་
 གྱིས་བར་དུ་གཅོད་པའི་ཆོས་སུ་གསུངས་སོ། །དེ་བས་ན་དག་སྤྱོད་ལྷང་བ་བྱུང་བ་རྣམ་པར་དག་
 བར་འདོད་པས་ལྷང་བ་ཡོད་པ་ལ་དུན་ཞིང་མཐོལ་བ་མཐོལ་བར་བྱའོ། །མཐོལ་ན་བདེ་བར་
 འགྱུར་རོ། །མ་མཐོལ་མ་བཤགས་ན་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་བརྗོད་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ། སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་གདོན་པ་རྣམ་པ་ལྷ་དང་། རེ་རེའི་རྗེས་ལ་ཡོངས་སུ་
 དག་པ་ལན་གསུམ་དྲི་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་གསོལ་བ་དང་རྣམ་པར་བཞག་པ་འཛིན་དུ་
 གཞུག་པ་སྤར་བཏང་ནས་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་གདོན་པ་རྣམ་པ་ལྷ་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། སྤྱོད་གཞི་
 གདོན་པ་དང་། བམ་པ་དང་། དག་འདུན་ལྟག་མ་གདོན་པ་དང་། མ་ངེས་པ་དང་རིལ་གྱིས་
 གདོན་པའོ། །དང་པོ་ནི་མདོའི་སྟོད་ར་ནས་རྣམ་པར་བཞག་པ་འཛིན་དུ་གཞུག་པའི་བར་ཁོ་ནར་
 ངེས་གྱི་གཞན་མེད་པས། ཆེ་དང་ལྡན་པ་དག་བདག་གིས་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོའི་སྤྱོད་གཞི་
 བཏོན་ཟིན་ཏོ། །དེ་ལ་བདག་གིས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་དག་ལ། ཅི་འདི་ལ་བྱེད་ཡོངས་སུ་དག་གམ་
 ཞེས་འདྲིའོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་འདྲིའོ། །འདི་ལ་ཆེ་དང་ལྡན་པ་དག་ཡོངས་སུ་དག་ན་
 འདི་ལྟར་ཅང་མི་སྤྲོ་བས་དེ་དེ་བཞིན་དུ་འཛིན་ཏོ། །ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ལྟག་མ་རྣམས་ཐོས་
 པ་བསྒྲགས་པ་རུང་བར་གསུངས་སོ། །ཡང་ན་སྦྱར་བ་ནི་རྣམ་པར་བཞག་པ་འཛིན་དུ་གཞུག་པ་
 ཡན་ཆད་ཡིན་ལ། དངོས་གཞི་ནི་མདོ་གདོན་པ་ལྷ་པོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་གསོ་སྦྱང་བྱའོ་སོ་
 སོར་ཐར་པའི་མདོ་གདོན་པས་སོ། །ཞེས་དང་། གསོལ་བ་དང་རྣམ་པར་བཞག་པ་འཛིན་དུ་
 གཞུག་པ་སྤར་བྱ་ཞིང་དེ་དག་གདོན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ཡང་སྤྱོད་གཞི་ཅུ་མ་ལས་
 མི་འདོན་ན། སྤྱོད་གཞིའི་མཆུག་བསྟུན་བརྗོད་ནས་ཡོངས་དག་འདྲི་བ་ལན་གསུམ་པོ་ཉིད་དངོས་
 གཞི་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དམིགས་བསལ་ནི། གང་ན་དག་སྤྱོད་བཞི་ཁོ་ན་ཡོད་པ་དེས་ནི་གསོལ་བ་བྱ་སྟེ་
 གསོ་སྦྱང་བྱ་ཞིང་། ནད་པའི་ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི་སྤང་བར་མི་བྱའོ། །གསུམ་མན་ཆད་ལས་མེད་
 ན་དུས་གྱི་བར་དུ་བསྟན་དེ་མ་གྱུབ་ན། གཅིག་གི་མདུན་དུ་གཞན་ཅོག་ལུང་འདུག་སྟེ། ཆེ་དང་

ལྷ་མོ་འཕེལ་བའི་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ དེང་དགེ་འདུན་གྱི་གསོ་སྦྱང་བཅོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ བདག་དགེ་
 སྦྱང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བའི་ཡང་གསོ་སྦྱང་བཅོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ བདག་དགེ་སྦྱང་མིང་འདི་ཞེས་
 བགྱི་བའི་ཡང་གསོ་སྦྱང་བཅོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ བདག་དགེ་སྦྱང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་བར་ཆད་
 གྱི་ཆོས་རྣམས་ཡོངས་སུ་དག་གོ་ཞེས་བདག་མཆིན། བདག་ཡོངས་སུ་དག་པར་ཆེ་དང་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་
 བཟུང་དུ་གསོ་ལ་བདག་དགེ་སྦྱང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
 བར་བགྱི་བའི་སྤྲུང་དུ་དེང་གསོ་སྦྱང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པོ་གང་གི་ཆེ་དགེ་འདུན་ཆོག་པ་རྟེན་པ་
 དེའི་ཆེ། དགེ་འདུན་དང་ལྷ་མོ་ཅིག་ཏུ་གསོ་སྦྱང་བྱ་ཆེར་ཉམས་སུ་སྦྱང་བར་བགྱིད་ཅིང་སོ་སོར་
 ཐར་བའི་མདོ་གདོན་པ་གདོན་པར་བགྱིའོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་བཞུགས། རང་གཅིག་ཕུས་བྱིན་
 གྱིས་སྦྱོབ་ན། འདི་ལྷ་མོ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞིང་ཆོག་ཏུ་ཡང་བརྫོད་པར་བྱའོ། །དེང་དགེ་
 འདུན་གྱི་གསོ་སྦྱང་བཅོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ ཞེས་སོགས་དང་། བདག་ཡོངས་སུ་དག་པར་ལྷ་རྣམས་
 གྱིས་བཟུང་དུ་གསོ་ལ་ཞེས་སོགས་དང་། ལན་གསུམ་བཞུགས། འདི་ལ་ཡང་དགེ་སྦྱང་ལྷ་མོ་བཅོ་
 ཡིན་ན། རང་གིས་ཇི་ལྷ་མོ་རྣམས་པའི་བཤགས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་དུ་འགྲོ་དགོས་ཤིང་། རང་གཅིག་ཕུས་
 ལྷ་མོ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་བྱ་བ་ཡང་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། གསོ་སྦྱང་གི་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་
 འདི་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། སྦྱིར་གསོ་སྦྱང་གི་བྱ་བ། གཞན་གྱི་ལག་ལེན་ལ་
 རྣམ་པར་དབྱུང་བ། རང་གི་ལག་ལེན་མདོ་དང་ལུང་བཞིན་དུ་བགྱིད་དགོས་པར་བསྟན་པའོ། །
 དང་པོ་ལ། སྦྱིར་གསོ་སྦྱང་ནི་གཉིས་ཏེ། བྱིས་པའི་སྒྲུབ་པ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་དང་། རབ་
 ཏུ་བྱུང་བའི་སྒྲུབ་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་གསོ་སྦྱང་རོ། །དང་པོ་ནི་བསྟོན་གནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་སྟེ།
 བཤེས་སྦྱིང་དང་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་པར་དེ་དག་བསྟོན་གྱི་གསོ་སྦྱང་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ལྷ་མོ་བཟུང་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། དགེ་ཚུལ་གྱི་གསོ་སྦྱང་ཇི་ལྷ་མོ་ཡིན་པ་དང་། དགེ་སྦྱང་གི་གསོ་སྦྱང་རོ། །
 དང་པོ་ནི། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པར། མི་སྦྱང་བའི་གཞི་ལས་བྱུང་བའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གསོ་སྦྱང་དང་
 དགག་དབྱེ་མི་བྱེད་པ་དང་། མི་གནས་པར་འདུག་པ་ལ་སོགས་པས་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་བྱིས་ས་
 རྣམ་པར་དག་པར་མི་བྱེད་པ་སྟེ་བསྟོན་པར་མ་རྫོགས་ཤིང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ལ་ཡང་གསོ་སྦྱང་
 དང་དགག་དབྱེ་དང་གནས་བཅའ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་དེ་དེ་དག་པའི་སྤྲུག་གྱང་ཆེ་གོ་མོ་ཞིག་

དགོངས་སུ་གསོལ། དེང་དགེ་འདུན་གྱི་གསོ་སྦྱང་བཅོལ་པ་ལགས་ཏེ་བདག་དགེ་ཚུལ་མིང་འདི་
 ཞེས་བགྱི་བའི་ཡང་གསོ་སྦྱང་བཅོལ་པ་ལགས་ན་བདག་དགེ་ཚུལ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་བར་ཆད་
 གྱི་ཆོས་རྣམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་བདག་མཆིའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་།
 སློབ་དཔོན་གྱི་འོད་གྱིས། དགག་དབྱེ་གསུངས་ཕྱིར་གསོ་སྦྱང་འདི་ན་ཡོད་ཅེས་གསུངས་ལ།
 དགོངས་པ་བསྟན་པར་མ་ཇོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དགེ་སྦྱང་གི་བྱང་དུ་བཤགས་བསྐྱམ་བྱེད་དགོས་
 ཤིང་། དགེ་འདུན་གྱི་གསོ་སྦྱང་བྱེད་པའི་ཆེ་དེ་རྣམས་ཀྱང་རང་རྒྱུད་ལ་ཉེས་པས་མ་གོས་པ་ཞིག་
 བྱང་ན་དེ་ཉིད་དགེ་ཚུལ་སོགས་ཀྱི་གསོ་སྦྱང་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་གྱི་གསོ་སྦྱང་མཆོན་ཉིད་པ་ནི་དེ་
 རྣམས་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གསོ་སྦྱང་གི་གཞིར་གསུངས་པའི་གསོ་སྦྱང་རང་གི་ངོ་བོ་ནི།
 གསོལ་བ་བགྱིས་ནས་སོ་ཐར་གྱི་མདོ་གདོན་པ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ནི་བསྟན་པར་
 མ་ཇོགས་པ་ལ་བྱ་བར་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྟན་པར་མ་ཇོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟང་བ་
 བཤགས་པ་ཡུལ་དགེ་སྦྱང་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་དགོས་པ་དང་། བསྟན་པར་ཇོགས་པས་མ་ཇོགས་པ་
 རྣམས་ལ་བྱང་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས།

དགེ་སྦྱང་གི་གསོ་སྦྱང་གི་ཆེ། བསྟན་པར་མ་ཇོགས་པས་ཡོངས་དག་འབུལ་དགོས་པ་ཡིན་
 ཏེ། རི་སྐད་དུ། རབ་དུ་བྱང་བ་བསྟན་པར་མ་ཇོགས་པ་དག་ནི་བསྟན་པར་ཇོགས་པའི་དགེ་
 འདུན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བབྱང་བ་ཅུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། ཞེ་
 གནས་ཀྱི་གསོ་སྦྱང་དང་མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱང་ངོ་། །དང་བོ་ནི། ལྷག་པ་སེམས་ཤེས་རབ་གྱི་
 དབང་དུ་བྱས་པའི་གསོ་སྦྱང་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི། ལྷག་པ་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་
 གསོ་སྦྱང་སྟེ། བསྐྱབ་པ་གསོ་ཞིང་སྦྱང་བ་ནི་གསོ་སྦྱང་ངོ་། །གཉིས་པ་ལ་རྣམ་པ་ལྟ་སྟེ། བཅུ་
 བཞི་པ་དང་བཅོལ་པ་དང་། བཀྲ་ཤིས་པའི་གསོ་སྦྱང་དང་། གཞོད་པ་སྦྱང་བའི་གསོ་སྦྱང་དང་།
 བསྐྱམ་པའི་གསོ་སྦྱང་དང་ལྟོ། །གསོ་སྦྱང་དང་བོ་གཉིས་ནི། ཆོས་བཅོལ་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་པར་
 དེས་ལ་དེ་དག་བཅི་བ་ནི་དགེ་འདུན་གྱི་གནས་བརྟན་གྱིས་སྒྲ་བ་ངོ་རེ་རེ་ཞིང་སྒྲིག་མའི་ཐུར་མ་
 བཅོལ་སྒྱུད་པ་ལ་བརྒྱས་པ་སྦྱོ་བས་ཉི་མ་རེ་རེ་ཞིང་བབྱང་ཞིང་དགེ་བསྐྱོས་ཀྱིས་དེ་ལ་བརྟགས་ཏེ་
 དགེ་འདུན་ལ་བཇོད་ཅིང་གཙུག་ལག་གི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་རེ་བསྐྱག་པར་ཡང་གསོལ་བ་ཡིན་ནོ། །

ཕྱི་མ་གསུམ་ནི་གང་གི་ཆེ་དེ་དག་ཕྱད་གོས་པ་དེ་ཆེ་ཁོ་ན་ཕྱད་པར་ཟད་ཀྱི་དུས་ངེས་པ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་གཞན་གྱི་ལག་ལེན་ལ་འབྱུལ་མ་འབྱུལ་གྱི་རྣམ་དབྱེད་དབྱེད་པ་ལ། གསོ་སྦྱང་གི་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཡན་ལག་མིན་པ་རྣམས་དེར་ངེས་པར་སྦྱར་བ་ལ་དབྱེད། མེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཡན་ལག་འགའ་ཞིག་དེར་མི་སྦྱར་བ་ལ་དབྱེད། ལོ་འགོ་དང་བཅུ་བཞི་པའི་རྣམ་གཞག་ལ་འབྱུལ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གངས་ཅན་པ་དག །གསོ་སྦྱང་གི་ཆེ་ཁོ་ན་བསྟན་པར་མ་རྫོགས་པ་གཅིག་ངེས་པར་བཅུ་ལ་ནས་ཆོས་གྲངས་བརྗོད་པ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་གི་བདག་པོ་དང་དེའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཞལ་ནས་གསུངས་པའི་ཆོག་སྐུ་སྐུ་བཅད་པ་འདོན་པ་བསྐྱུལ་བ་དང་། དེའི་རྗེས་སྐུ་མདོ་འདོན་པ་དང་། བསྐྱུལ་བ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དགོ་འདུན་ལ་བསྐྱུན་གསོལ་བ་དང་། གཏོར་མ་ཆ་བཞིའི་བྱིན་བརྒྱབས་བསྐྱུལ་བ་དང་། སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་དང་ཆོས་བསྐྱུགས་ཀྱི་མདོ་གསུང་བར་བསྐྱུལ་བ་དང་། དེའི་རྗེས་སྐུ་གནས་བརྟན་གྱིས་དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་སྟོན་པ་ལ་ཕྱག་བྱེད་པར་བསྐྱུལ་བ་དང་། ཐམས་ཅད་ཕྱག་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་བསྐྱུགས་ཀྱི་ཆོག་སྐུ་བཅད་འགའ་ཞིག་དང་། སྟོབས་བཅུའི་ཉིང་འཛིན་ཡེ་ཤེས་མཆེ་བ་ཅན། ཞེས་སོགས་བསྟན་བཅོས་མཁན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཤོ་ལོ་ཀ་འགའ་ཞིག་འདོན་པ་དང་། དེ་ནས་ཚུལ་བྱིམས་ཡང་དག་པར་ལྷན་པའི་མདོ་འདོན་པ་རྣམས་གསོ་སྦྱང་གི་མེད་མི་རུང་གི་ཡན་ལག་ཡིན་པ་སྐད་དུ་མཛད་པར་སྒྲུང་དོ། །འདི་དག་ནི་དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་ངེས་པར་བྱེད་དགོས་པ་མིན་ཞིང་། བྱེད་པའི་ཆེ་ནའང་། བྱེད་བཞེད་པ་ལྟར་མ་ངེས་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་དག་གསོ་སྦྱང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པར་འདུལ་བའི་ལུང་དང་། ཆེད་ལྷན་གྱི་བསྟན་བཅོས་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་པའི་བྱིར་དང་། གསོ་སྦྱང་གི་གཞིར་ཆོས་ཉན་བཤད་དགོས་པར་བཤད་པ་དེ་དག་ནི་དུས་བཟང་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེ་ཕྱད་གོས་པའི་བསྐྱུལ་བྱ་ཡིན་གྱི་དེའི་ཡན་ལག་ཉིད་དུ་དགོས་པར་མ་བཤད་པའི་བྱིར་དང་། ཆོས་གྲངས་བརྗོད་པ་དང་ཆོག་སྐུ་སྐུ་བཅད་པ་བསྐྱུགས་པར་གསོལ་བ་ནི་ཉི་མ་རེ་རེ་ཞིང་ཡིན་གྱི་དེའི་ཆེ་ཁོ་ནར་མ་ངེས་ཤིང་བརྗོད་པ་དེ་ཡང་དགོ་བསྐྱོས་ཀྱི་ལས་ཡིན་གྱི་བསྟན་པར་མ་རྫོགས་པའི་ལས་མིན་པའི་བྱིར་དང་། དགོ་བསྐྱོས་ཞེས་པའང་གཙུག་ལག་ཁང་སྦྱང་དུ་གྱུར་པའི་དགོ་སྦྱང་ཞིག་ཡིན་པར་བཤད་ལ་བྱེད་ཅག་ནི་མཛོས་ཆོས་པ་ལ་དགོ་བསྐྱོས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བྱེད་པར་

སྒྲིབ་པ་འདི་ཡང་འདུལ་བའི་བརྒྱ་ཆད་མིན་པ་ཞུ་ལ་ཤེས་དགོས་པའི་བྱིར་དང་། བསྐྱལ་བའི་
 རྩེས་སུ་མདོ་འདོན་པ་འདྲ་། ཉི་མ་རེ་རེ་ཞིང་ཡིན་གྱི་གསོ་སྦྱང་གི་ཆེ་ཁོ་ནར་མ་ངེས་པའི་བྱིར་དང་།
 སྒྱུན་གསོལ་བ་འདྲ་། མཁན་སྒྲོབ་དང་མཇུག་མ་ཐག་གི་དུས་ཡིན་གྱི་ཆེས་གྲངས་བརྗོད་པ་སོགས་
 ཟེན་པའི་འོག་ཏུ་བྱ་བ་ཚུལ་མིན་པའི་བྱིར་དང་། དགོ་འདུན་ལ་བསྐྱུན་གསོལ་བ་མ་བཤད་པའི་
 བྱིར་དང་། གསོ་སྦྱང་གི་ཆེ་གཏོར་མ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་དགོས་པར་བཤད་པ་མེད་ཅིང་། གལ་ཏེ་
 ཡོད་ན་ཆ་བཞིའི་ཐ་སྟངས་མི་འབྱུང་བའི་བྱིར་དང་། སྒྲིབ་གཞིར་གཏུགས་མར་གནས་པ་ལ་གཏོར་མ་
 སྒྱུན་དགོས་པ་ཞིག་བཤད་ཀྱང་། དེ་གསོ་སྦྱང་དང་དགག་དབྱེ་སོགས་ལས་ཀྱི་སྒྲོན་དུ་བྱེད་དགོས་
 པའི་བཤད་པ་མེད་པའི་བྱིར་དང་། མ་བཤད་ཀྱང་སྒྲོན་མེད་ཅིང་ཡོན་ཏན་དང་བཅས་པ་ཅུ་མ་
 བྱིས་བྱེད་དགོས་ན་ཐུག་པ་མེད་པ་མཐའ་དག་སྒྲུབ་དགོས་པས་སྐབས་ཀྱི་དོན་བྱེད་དགོས་པ་
 རྒྱུ་མཐའ་སྟོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ཡོད་པའི་བྱིར་དང་། སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་འདོན་དགོས་པ་ནི་
 གནས་བརྟན་གྱི་ལས་ངེས་པ་ཅན་ཡིན་པས་དེ་གསོལ་མི་དགོས་ཤིང་། དེས་མི་རུས་པའི་ཆེ་དགོ་
 འདུན་གྱིས་གཞན་ལ་བཅོལ་དགོས་པ་དེ་ལ་ནི་བྱེད་ཀྱི་དེ་མིན་པའི་བྱིར་དང་། གསོ་སྦྱང་གི་ཆེ་
 མདོ་གཞན་འདོན་པར་གསོལ་ན། གཏོན་པར་བྱ་བ་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་ཉེ་བར་མ་བཟུང་བའི་ཉེས་
 པར་འབྱུང་བའི་བྱིར་དང་། དུས་བཟང་ལ་ཆོས་ཉན་བཤད་བྱེད་པར་བཤད་ལ་དེའི་ཆེ་ཆོས་སྒྲུབ་
 བོ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ནི་གནས་བརྟན་གཙོ་བོ་དེས་བྱེད་པར་བཤད་པའི་བྱིར་དང་། བྱེད་
 པར་བསྐྱེན་པར་མ་རྗོགས་པས་བདག་ཅག་འདིར་ཆོགས་པ་ལ། སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་བཀའ་
 རྒྱལ་དུ་གསོལ་ཞེས་ཟེར་བ་འདུལ་བ་དག་གི་ལུགས་མིན་པའི་བྱིར་དང་། གལ་ཏེ་གནས་བརྟན་ལ་
 དེར་གསོལ་བ་གཅིག་སྐབས་སུ་བབས་པའི་ཆེ་ནའང་། སོ་ཐར་གྱི་མདོ་འདོན་པར་གསོལ་བ་དང་
 ལྷན་ཅིག་བརྗོད་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་དང་དགོས་པ་གང་ཡང་མེད་པའི་བྱིར་དང་། ཆོས་བརྩོ་ལྗེའི་རུབ་མོ་
 ཆོས་ཉན་བཤད་བྱེད་པ་ལ་གསོ་སྦྱང་གི་སྦྱར་བའི་ཆེ་ག་ཞེས་ཐ་སྟངས་བཏགས་པ་འདི་ཡང་མི་
 རིགས་ཏེ་དེ་ལྟར་འདུལ་བའི་མདོ་ལུང་གང་ནས་ཀྱང་བཤད་པ་མེད་པའི་བྱིར་དང་། གསོ་སྦྱང་
 ཆོས་བརྩོ་ལྗེའི་ཉིན་མོར་མི་བྱེད་པར་ཐལ་བའི་སྒྲོན་ཡོད་པའི་བྱིར་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ལྷན་པས་
 མདོ་འདོན་པ་དང་། ཆོས་བསྐྱུགས་ཀྱི་མདོ་འདོན་པ་དང་ཆོས་ཉན་བཤད་ཉམས་སུ་སྦྱར་བར་བྱ་

སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་བཞུགས་པར་མོས་པ་ཙམ་ལྟར་བ་བཤགས་ཡུལ་དུ་རུང་བ་མ་བཤད་
པའི་ཕྱིར་དང་། དགོ་འདུན་བཙུན་པ་རྣམས་དགོངས་སུ་གསོལ་ཞེས་པ་ལ་རྣམ་བཅད་ཡོད་པར་
སྒྲིམ་མོད། དགོ་འདུན་ལ་ངེས་པར་བཤགས་དགོས་པའི་ཉེས་པ་རྣམས་ལ་ནི་དགོ་འདུན་གྱི་
གྲངས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ངེས་པ་ཙན་བཤད་པས་དགོ་འདུན་ཆང་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་དགོ་འདུན་ལ་
བཤགས་མི་དགོས་པའི་ཉེས་པ་རྣམས་ལ་ནི་དགོ་འདུན་བཤགས་ཡུལ་དུ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ནི། ཆེ་རབས་ཐོག་མེད་གྱི་བཤགས་པ་དང་ཕྱིར་བཅོས་འདུལ་བའི་ལུགས་འདིར་
བཤད་པ་མེད་ཅིང་བྱད་པར་ཆེ་སྒྲ་མའི་མཆོམས་མེད་སོགས་ཀྱིས་ཆེ་འདིའི་གསོ་སྦྱང་ལ་སོགས་
པའི་ལས་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་དེ་བཤགས་དགོས་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲིམ་པ་གསུམ་ཀའི་
ཉེས་པ་འདིར་བཤགས་དགོས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སོ་ཐར་གྱི་ཉེས་པར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་
གོས་ན་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་བཏང་ཡང་སྐབས་འདིའི་བསྐྱབ་པ་ལུལ་བཅས་སུ་མི་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ལྟར་བ་གང་བྱུང་བ་དེའི་མིང་དང་རིགས་སྒྲིམ་དགོས་པར་བཤད་གྱི་སོ་སོར་
ཐར་བའི་སྒྲིམ་པ་དང་འགལ་བ་དང་ཞེས་སྒྱིར་བཟུང་བ་ཙམ་གྱིས་ཕྱིར་བཅོས་གྱི་གོ་ཆོད་པར་
འདོད་པ་འདུལ་བའི་ཡི་གེ་ཙམ་ཡང་མ་ལགས་པར་མཆོན་པའི་ཕྱིར་དང་། སོ་སོར་ཐར་བའི་སྒྲིམ་
པ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་ཙམ་བཤགས་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་དག་པ་ཡང་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡང་
ཐམ་པ་འཆབ་བཅས་ལ་ཕྱིར་བཅོས་མ་བཤད། འཆབ་མེད་ལ་བསྐྱབ་པ་སྦྱོད་དགོས། དགོ་
འདུན་ལྷག་མ་ལའང་སྒྲིབ་དང་མགུ་བ་སྦྱོད་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་སྦྱད་ནས་དབྱུང་བ་དགོ་འདུན་
གྱིས་མཛད་དགོས། སྒྲང་ལྟར་ལའང་སྒྲང་བྲལ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་དགོས། དེའི་རྒྱ་མཆོན་ལྷག་མ་ལ་
སོགས་པའི་ཉེས་པ་འགའ་ཞིག་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ནས་ལས་དེ་དང་དེ་དག་བྱེད་དགོས་ཀྱི་བྱེད་
འདོད་པའི་བཤགས་པ་དེ་འདྲས་མི་ཆོག་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡང་བཤགས་པའི་ཆོག་དེ་འདྲ་
སྒྱིར་ཆོད་ལྷན་གྱི་གཞུང་ནས་མི་འབྱུང་། བྱད་པར་འདུལ་བའི་ལུང་ཡི་གེ་གང་ནས་ཀྱང་བཤགས་
པའི་ཆོག་དེ་འདྲ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། གསོ་སྦྱང་གི་སྒྲ་རོལ་དེར་ལྟར་བཤགས་གཅིག་བྱེད་མི་
དགོས་ན་ནི་དེ་འདྲའི་བཤགས་ཆོག་དང་རྗེས་སུ་མཐོང་སྒྲིམ་དྲི་བ་དང་ལན་འདེབས་པ་སོགས་བྱེད་
པའི་རྒྱ་མཆོན་དང་དགོས་པ་མེད་ལ། གལ་ཏེ་བྱེད་དགོས་ན། འདུལ་བ་ལས་ཐིམ་ལྟར་གསུངས་

བསྐྱབ་བྱ་དེ་དོན་ལ་གནས་སུ་ཚུགས་ཀྱང་དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་འདུལ་བའི་བཀའ་བསྟན་བཅོས་གང་
ནས་ཀྱང་བྱེད་ཀྱིས་ལུང་མ་འགོངས་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་སྡེའི་ལུང་དེའི་དོན་སྒྲིབ་དུག་གིས་ཉ་
བའི་ཕྱི་ཉིན་ནས་ལོ་འགོ་འཛིན་པ་མིན་པར་མདོ་དེ་ཉིད་ནས་གསལ་བར་ཡོད་པ་ལ་བྱེད་ཅག་གིས་
ནི་ཆོག་ཕྱིར་འགྲངས་པ་ཙམ་དུ་སྒྲུབ་གི་མདོ་དེ་ཉིད་ཇི་བཞིན་མ་གཟིགས་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་།
མདོ་དེའི་དོན་བྱེད་ཀྱིས་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་དུ་ཚུགས་ཀྱང་འདུལ་བའི་ལུགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་དེའི་
ཤེས་བྱེད་དུ་འབྲེལ་བ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་གཞན་དུ་ན། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལས། དབྱིད་
འབྲིང་ནག་པས་ཉ་བའི་ཕྱི་ཉིན་ནས་ལོ་འགོ་འཛིན་པར་གསུངས་པས་འདུལ་བའི་ལུགས་ཀྱི་དེ་
ལྟར་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ནའང་འབྲེལ་བར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འདུལ་བ་ཆོག་ལེར། གྲོ་
བཞིན་ཅན་གྱི་ཆོས་གཅིག་ནས། །སྒྲ་མའི་དབྱར་དེ་གཙོ་བོ་ཡིན། །ཞེས་པས་དེ་ལྟར་བོན་པར་
འདོན་པའང་མི་རིགས་ཏེ། དེ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་ཁས་སྒྲུངས་པ་ལ་ལུང་རིགས་ཀྱི་གཞོན་པ་མཐའ་
ཡས་པ་དག་གཟིགས་ཏེ་མཁས་པ་དག་གིས་དགོངས་པ་གཞན་དུ་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི་འདུལ་བ་འཛིན་པར་གྲགས་པ་འབྲི་ཁུང་པ་ན་རེ། ཉོར་རྒྱ་བཅུ་པ་གཉིས་བྱུང་
བ་ལྟ་བུ་བྱུང་བའི་རྗེས་སུ་ཤོལ་བྱུང་བའི་ཆོ། རང་གི་སྒྲ་རོལ་གྱི་བཅུ་བཞི་པ་བྱས་པའི་ཕྱི་ཉིན་ནས་
བགྲངས་པའི་ཉིན་ཞག་བརྒྱད་ཅུ་ཅད་དགྲུ་པའི་དུས་སུ་བཅུ་བཞི་པ་བྱེད་ལ། ཉོར་རྒྱ་དང་བོ་གཉིས་
བྱུང་བ་ལྟ་བུ་མི་བྱུང་བའི་རྗེས་སུ་ཤོལ་རྒྱ་བྱུང་བའི་ཆོ། རང་གི་སྒྲ་རོལ་གྱི་བཅུ་བཞི་པ་བྱུང་བའི་ཕྱི་
ཉིན་ནས་བགྲངས་པའི་ཉིན་ཞག་ཉེར་དགྲུ་པའི་དུས་སུ་བཅུ་བཞི་པ་བྱེད་དགོས་སོ་ཞེས་དང་།
ཡང་ཆོས་ཞག་དང་ཉིན་ཞག་གི་མགོ་མཉམ་དུ་ཚུགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཉིན་ཞག་འདས་
པའི་ཆོ་ཆོས་ཞག་གཅིག་དང་ཆོས་ཞག་གཉིས་པའི་སྡེང་ནས་ཚུ་ཆོད་གཅིག་སོང་ནས་ཚུ་ཆོད་ང་
བརྒྱད་ལས་མ་ལུས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཉིན་ཞག་ང་དགྲུ་འདས་པའི་ཆོ་ཆོས་ཞག་དུག་ཅུ་འདས་ནས་
ཆོས་འདས་རིལ་བོ་གཉིས་འགྲོ་བ་ཡིན་ཞེས་དང་། ཆོས་ཞག་གཅིག་ལ་ཚུ་ཆོད་ང་དགྲུ་ལས་མི་
འབྱུང་ཞེས་སོགས་དང་ཡང་རྒྱ་བ་དང་བོ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་བ་དུག་བོ་རྣམས་ཀྱི་གནམ་སྡོང་ལ་གསོ་
སྡོང་མི་འཆགས་པས་ཉེར་དགྲུ་ལ་བཅུ་བཞི་པ་བྱེད་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་སོགས་རང་
གི་གྲུབ་པའི་མཐའ་གཏིང་མ་ཚུགས་པར་གཞན་གྱི་ཟེར་སྒྲོས་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་རྣམ་

གཞན་ཀྱི་མོར་བྱས་པས་རྗེས་འབྲུག་དང་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཟད་མི་ཤེས་པའི་
 འཆལ་གཏམ་གྱི་རྩ་སྐྱུན་མི་འཆད་པར་བསྒྲགས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ། ལུང་དང་རིགས་པ་དང་། ཁས་སྒྲངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རི་ལྷར་ཞེན། ཤོལ་
 གྱི་སྒྲ་བ་ལ་གསོ་སྦྱང་ཐུབ་པ་ཁོ་ན་ཕྱེད་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཤོལ་སྒྲ་ཡིན་ན་ཉིན་ཞག་སུམ་ཅུ་
 ཚང་བའི་སྒྲ་བ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། སྒྲ་ཤོལ་འདོན་པའི་དགོས་པ་ནི་དབྱར་དགུན་ལ་སོགས་
 པའི་དུས་བཞི་ཚང་བར་རྫོགས་པའི་ལོ་རེ་ལ་ཉིན་ཞག་སུམ་ཅུ་དུག་ཅུ་རེ་ཚང་དགོས་པ་དེ་ཚང་
 བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འདོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་ཉིན་ཞག་སུམ་ཅུ་དང་ལྷ་བཅུ་ད་
 བཞིན་གསོ་སྦྱང་ནི་ཤུ་ཅུ་བཞི་རྫོགས་ལ་དེ་ལ་ལོ་གཅིག་གི་ཐ་སྙད་གཞུང་ལས་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །
 ཞག་མི་ཐུབ་སྒྲ་མ་དོར་ནས་ཞག་ཉེར་དགུན་ཞག་མི་ཐུབ་གཅིག་འབྱུང་ན། ཉིན་ཞག་དང་ཆེས་
 ཞག་གི་བར་དུ་ཆུ་ཆོད་གཉིས་རེའི་ཁྱད་ཞུགས་པར་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། ཤོལ་སྒྲ་བྱུང་བའི་ལོ་དེ་
 ལ་ཞག་མི་ཐུབ་བདུན་འབྱུང་གིས་པར་བྱེད་ཀྱིས་ཁས་སྒྲངས་ལ་དེ་ལྷར་ན་ཤོལ་འདོན་པའི་དོན་སྦྱི་
 མ་ཤར་བར་ཉ་ཅང་ཐལ་ཏེ། འདུལ་བའི་ལུགས་ཀྱིས་ལོ་ལྷའི་དུས་བཞིའི་ལོངས་སྦྱོང་རྣམས་ཤོལ་
 སྒྲ་བ་གཅིག་པོ་དེས་རྫོགས་དགོས་པ་ཡིན་པ་ལས། ཁྱེད་ལྷར་ན་ཤོལ་སྒྲ་དེ་ལ་ཉིན་ཞག་ཉེར་
 དགུ་ལས་མེད་པས། ལོ་ལྷའི་ཞག་མི་ཐུབ་དུག་ལྷ་སུམ་ཅུ་ཐམ་པ་ཚང་དགོས་རྒྱུ་ལ་གཅིག་ཁ་མ་
 ཁེངས་སྒྲ་བ་དེ་ཁོ་རང་གི་སྦྱང་ནས་སྒྲ་བ་གཅིག་དང་ཡང་ཕྱེད་ཐུབ་པའི་རྗེས་ཀྱི་ཤོལ་སྒྲ་ལ་ཐུབ་པ་
 དང་། མི་ཐུབ་པའི་རྗེས་ཀྱི་ཤོལ་སྒྲ་ལ་མི་ཐུབ་པ་ཕྱེད་པ་ནི། ཉོར་སྒྲ་བཅུ་གཉིས་པ་གཉིས་བྱུང་
 བའི་ཆེ་སྒྲིན་དུག་གི་སྒྲ་བ་ཡང་གཉིས་བྱུང་དོ་སྙམ་པ་དང་། ཉོར་སྒྲ་དང་པོ་གཉིས་བྱུང་བའི་ཆེ་
 རྒྱལ་གྱི་སྒྲ་བ་ཡང་གཉིས་བྱུང་དགོས་སྙམ་པ་དང་། སྒྲ་བ་གཉིས་པོའི་རྒྱུ་མ་དེ་ཤོལ་ཡིན་དགོས་
 པ་ལ་བསམ་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི་དེ་ལྷ་བཅུ་ནི་ཐ་སྙད་ལ་སྒྲོ་ཁ་ཅུང་ཟད་ཕྱོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མདུན་དུ་གིབ་
 བས་ཀྱང་སྒྲ་བར་མི་བྱ་སྟེ། ཉོར་སྒྲ་དང་པོ་གཉིས་བྱུང་བའི་ཆེ་དང་པོ་ལ་རྒྱལ་དང་མ་འགྲིག་པས།
 དང་པོ་ཤོལ་དུ་ཕྱེད་དགོས་པ་དང་། བཅུ་པ་གཉིས་བྱུང་བའི་ཆེ་དང་པོ་དེ་སྒྲིན་དུག་དང་མ་འགྲིག་
 པས། ཤོལ་གྱི་སྒྲ་བར་བྱས་ནས། རྒྱུ་མ་དེ་སྒྲིན་དུག་གི་སྒྲ་བ་དངོས་སུ་ཕྱེད་པ་ཡིན་གྱི། ལོ་
 གཅིག་གི་ནང་དུ་སྒྲིན་དུག་གིས་ཉ་གང་བའི་སྒྲ་བ་གཉིས་འབྱུང་བ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར།

མདོར་ན་རྒྱལ་དང་སྒྲིན་དུག་ལྟ་བུ་ལ་ཤོལ་བྱུང་ན་སྤྲུལ་མ་དེ་ཤོལ་གྱི་རྒྱ་བར་བྱས་ནས། གསོ་སྦྱང་
 ཐུབ་པ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ཞག་སུམ་ཅུ་ཚང་བའི་རྒྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་མ་ཚང་ན་
 གོང་དུ་ལོ་ལྔའི་རིང་ལ་ལོ་རེ་ལ་ཞག་མི་ཐུབ་དུག་དུག་སྟེ་དུག་ལྟ་སུམ་ཅུ་ཐམ་པ་མ་ཚང་བ་དེས་
 ཤོལ་གྱི་རྒྱ་བ་དེ་ཁ་སྐོང་དགོས་པས། རྒྱ་བ་ཉིང་མ་དེ་རྒྱལ་དང་སྒྲིན་དུག་ཅན་དངོས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ལ་མི་ཐུབ་པ་མེད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱེད་ཀྱིས་ནི། རེས་ཞག་བརྒྱད་ཅུ་ཅད་དགའི་བར་
 དུ་ཞག་མི་ཐུབ་མི་འབྱུང་བར་ཁས་སྐྱབས། རེས་འགའ་ཞག་ཉིར་དགུ་རེ་ན་ཞག་མི་ཐུབ་གཅིག་
 འབྱུང་བར་ཁས་སྐྱབས། ཞག་མི་ཐུབ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན། ཞག་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་རྒྱ་ཚོད་རེའི་
 བར་བྱེད་ཞུགས་པས་ཞག་དང་དགུ་ན་ཞག་མི་ཐུབ་དེས་བར་འདོར་བ་རྣམས་ཁས་སྐྱབས་པས་ཁས་
 སྐྱབས་ནང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་རྒྱ་བ་དང་པོ་སྟགས་དུག་གི་གནམ་སྟོང་ལ་གསོ་སྦྱང་མི་
 འཆགས་པས་ཉིར་དགུ་ལ་བྱེད་དགོས་ཞེས་སྟགས་གསུང་པ་ནི་ལུང་དང་རིགས་པ་དང་ཁས་
 སྐྱབས་གསུམ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ་འདི་ལྟར། གནམ་སྟོང་ལ་མི་འཆགས་ན། མར་ངོའི་བཙོ་ལྷ་
 ལ་མི་འཆགས་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟར། ཅུ་བར་གསོ་སྦྱང་བྱའོ་ཆེས་བཙོ་ལྷ་ལའོ་ཞེས་དང་།
 འགྲེལ་བར་ཆེས་བཙོ་ལྷ་འོ་ཞེས་པ་འདིས་བརྒྱ་བཞི་པའི་གསོ་སྦྱང་ཡང་བསྟུས་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ་
 ཞེས་དང་། གསོ་སྦྱང་བརྒྱ་བཞི་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉི་མ་དེ་ཉིད་ཆེས་བཙོ་ལྷ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 ཞེས་དང་། ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆེས་གྲངས་ཀྱི་ཡང་དག་པ་ལ་ལྟོས་ནས་བཙོ་ལྷ་པ་ཁོ་ན་ཞེས་
 གསུངས་པ་དང་རི་ལྟར་མི་འགལ། རིགས་པ་དང་འགལ་བ་ནི། ཉིར་དགུ་ཞེས་པ་ནི། རྒྱ་བའི་
 དཀར་ཆ་གཅིག་ལུས་པའི་དུས་ཀྱི་ཆེས་གྲངས་ཀྱི་མིང་ཡིན་ལ། དེ་ནི་མར་ངོའི་ཆེས་བརྒྱ་བཞི་ཉིད་
 ཡིན་པས་དེ་ལ་གསོ་སྦྱང་བརྒྱ་བཞི་པ་བྱས་ན། དེའི་རྗེས་ཐོགས་དེ་མ་ཐག་པའི་གསོ་སྦྱང་བཙོ་ལྷ་
 པ་དེ་ཡར་ངོའི་བརྒྱ་བཞི་ཉིད་ལ་བྱ་དགོས་ཏེ། གསོ་སྦྱང་བཙོ་ལྷ་བ་ཡིན་ན་གསོ་སྦྱང་སྤྲུལ་མ་དེ་ཟིན་
 པའི་ཕྱི་ཉིན་ནས་བགྲངས་པའི་ཉིན་ཞག་བཙོ་ལྷ་པའི་སྟེང་དུ་བྱ་དགོས་པས་བྱུང་། གསོ་སྦྱང་བཙོ་
 ལྷ་པ་བྱེད་པའི་དུས་ཀྱི་རྒྱ་བ་དེ་ལ་ཆད་ལྟག་མི་འབྱུང་བས་བྱུབ་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན་གསོ་སྦྱང་བརྒྱ་
 བཞི་པ་དང་གསོ་སྦྱང་བཙོ་ལྷ་པ་ཐམས་ཅད་ཆེས་བརྒྱ་བཞི་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་དགོས་པས་སྟོན་མེད་པའི་
 སྟོལ་འབྱེད་ལས་འབྱུང་བའི་འདུལ་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཁས་སྐྱབས་པ་དང་འགལ་ཏེ། ཁྱེད་

ཉིད་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ལས། ཉོར་ལྷ་དང་པོ་དང་བཅུ་གཅིག་པ་སོགས་དུག་གི། མར་ངོའི་གསོ་
 སྦྱང་རྣམས་རང་གི་སྒྲ་ལོགས་ཀྱི་གསོ་སྦྱང་ཟེན་པའི་ཕྱི་ཉིན་ནས་བགྲངས་པའི་ཉིན་ཞག་བཅུ་བཞི་
 པའི་སྟེང་དུ་བྱེད་པར་བྱེད་ཀྱིས་ཁས་སྤངས་པ་གང་ཞིག། ཉིན་ཞག་ང་དགུ་ན་ཆོས་ཞག་དུག་ཅུ་
 ལོངས་པར་ཡང་བྱེད་ཀྱིས་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཁས་སྤངས་མོད་དེ་ལས་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་
 བ། དེ་ལས་མར་ངོའི་ཉོར་དགུ་ལ་གསོ་སྦྱང་བཅུ་བཞི་པ་འབྱུང་བའི་དུས་མིན་པ་གྲུབ་སྟེ། གསོ་
 སྦྱང་མི་ཐུབ་པ་སྒྲིལ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཆོས་ཞག་དུག་ཅུ་འགྲོ་དགོས་པས་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 ཡང་འདི་དབྱེད་དགོས་པར་སྒྲུབ་སྟེ། དེང་སང་གསོ་སྦྱང་བཅུ་བཞི་དང་བཙུང་ལྷ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་
 རྣམ་དབྱེ་མེད་པར་རྩིས་མཁན་མཁས་པས་དག་པར་རྩིས་པའི་ཆོས་གྲངས་ལས། ཉི་མ་རེ་རེས་སྒྲ་
 བར་རྩིས་ནས་གསོ་སྦྱང་གི་ལག་ལེན་བྱེད་པར་སྒྲུབ་བ་འདི་ནི་ལུང་དང་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་
 ཡིན་ནོ། །རི་ལྟར་ཞེན་རྒྱ་སྐར་ནི་སྐར་མཁན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྱངས་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་ལུང་ཁོང་དུ་
 མ་ཆུད་པར་བྱད་དེ་སྐར་མཁན་གྱིས་ཞག་མི་ཐུབ་དོར་ནས་རྩིས་ཟེན་པ་དེ་མི་ཤེས་པར་ཡང་ཞག་
 མི་ཐུབ་དེ་འདོར་བར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲ་ཆོས་ནི་ཞག་མི་ཐུབ་ཀྱི་དོན་ཡིན་ལ། སྦྱིར་གསོ་
 སྦྱང་བཙུང་ལྷ་པའི་དུས་དང་། བྱེད་པར་ཡར་ངོས་ལ་ཞག་མི་ཐུབ་འདོར་བ་ནི། འདུལ་བ་པ་དག་
 གིས་ཐོས་ན་ངོ་ཆ་བའི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གསོ་སྦྱང་བཙུང་ལྷ་པ་རྣམས་ལ། ཉིན་ཞག་
 ཆོས་ཞག་ལྟག་ཆད་མེད་པར་སྦྱུད་པ་ལ་ཐུར་མ་བརྒྱས་པ་སྦྱོས་པས་ཉི་མ་བགྲངས། བཅུ་བཞི་པ་
 རྣམས་ལ་ཉིན་ཞག་ལས་ཆོས་ཞག་ཉི་མ་གཅིག་གིས་སྒྲ་བར་བགྲངས་ནས་ཆོས་བཙུང་ལྷ་པའི་ཉིན་
 གསོ་སྦྱང་བྱེད་པའི་རྣམ་དབྱེ་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་དང་ཡང་འགལ་ཏེ།
 དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལས་འབྱུང་བའི་རྩིས་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ལོ་རེ་ལ་ཞག་མི་ཐུབ་བཅུ་
 གཅིག་རེ་དོར་ནས། ལྷ་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱས་པས་ལྷ་པ་སུམ་ཅུ་སོ་བྱེད་དང་གསུམ་
 བ་ལྷ་ཤོལ་དེ་འདོན་པ་ཡིན་འདུལ་བ་ལས་ལོ་རེ་བཞིན་ཞག་མི་ཐུབ་དུག་དུག་རེ་དོར་ནས་ལྷ་པ་
 བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་མཛད་པས་ལོ་ལྷ་ལྷ་ན་ལྷ་ཤོལ་རེ་འདོན་པ་ཡིན་པ་ལ། བྱེད་ལྟར་ན་
 དཀར་རྩིས་པ་ལས་ཀྱང་ཞག་གཅིག་གིས་སྒྲ་བར་རྩིས་པས་བྱེད་འདུལ་བའི་ལུགས་ཁས་སྤངས་
 རས་ལག་ལེན་ལ་ཞག་མི་ཐུབ་བཅུ་གཉིས་ལྟག་ཅམ་དོར་བར་སོང་བའི་ཕྱིར་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་

ལ་སྟོས་པའི་སྤྲེལ་ཆེས་ཁས་ལེན་ནོ་སྟུམ་ན། དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་འཛིག་རྟེན་པ་ལ་ཆེས་གྲངས་ཀྱི་རྣམ་
གཞག་རང་རྒྱུ་ཆུ་མེད་ཀྱི་སྒྲ་བ་ཉ་གང་བ་ལ་བཅོ་ལྔ་དང་། རྒྱ་བའི་དཀར་ཆ་སྟོངས་པ་
ལ་གནས་སྟོང་གི་ཐ་སྟོད་བྱེད་པ་ཅུ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ཀྱང་སྤྲེལ་ཆེས་བྱེད་ན་ཉེས་པ་སྤྲེལ་སོ་ན་
འདུག་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་སྤྲེལ་ཆེས་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་ལུང་གཉིས་པོ་གང་ནས་
ཀྱང་མི་འབྱུང་ཞིང་མི་འཐད་ལ། རྒྱལ་ལ་སོགས་པའི་མར་ངོའི་དུག་པོ་ལ་ཉིན་ཞག་ལས་ཆེས་
ཞག་གྲངས་གཅིག་གིས་མང་བར་བགྲང་བ་ནི་འདུལ་བའི་ལུགས་ཡིན་ལ། དེ་ལའང་སྤྲེལ་ཆེས་ཀྱི་
བད་ཆད་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཆེས་གྲངས་ནི། འཛིག་རྟེན་པ་དང་བསྟན་བཅོས་པ་དང་། ཐ་སྟོད་ཀྱི་
གཞུང་ལུགས་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་བའི་དཀར་ནག་གི་ཆ་བཅོ་ལྔ་རེ་
མདོན་སྟུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་འདི་ལ་སྟུམ་ཀྱང་བསྟོན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་སྟོས་པ་དེ་ཅུ་
གྱིས་ཆོག་གོ། །རྣམ་མང་ལུང་གི་ལྷག་ཆུ་མ་ཆད་ཅིང་། །རིགས་ལམ་ངང་པའི་མགྱིན་དབྱངས་
སྟོང་ཐུག་ཅན། །ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཡིད་བཞིན་མཆོ་ཆེན་ནས། །རྟག་ཏུ་འབེལ་བའི་གཏམ་
ཀྱི་དགའ་སྟོན་བྱ། །

གཉིས་པ་དབྱར་གྱི་གཞིའི་ཆོག་ལ། སྦྱར་བ་དང་། དངོས་གཞི་དང་། དམིགས་བསལ་
གྱི་ཆོག་དོགས་གཅོད་དང་བཅས་པའོ། །དང་པོ་ལ་སྦྱར་བྱ་བ་དང་། བྱེ་བྲག་ཆེས་བཅོ་ལྔ་ལ་བྱ་
བ། རྒྱ་བ་བྱེད་ཅུ་གྱི་སྤྲེལ་རྣམས། གཙུག་ལག་ཁང་བྱེད་ཏེ་བྱ་བ་དང་། སྦྱིན་བདག་དང་།
ཞལ་ཏེ་བ་དང་། སྦྱོད་ལུལ་གྱི་གྲོང་དང་། བད་གཡོག་དང་བསོད་སྟོམས་དང་། སྦྱོན་སྦྱིན་པར་
བྱེད་པ་དང་། གནས་ཀྱི་སྒྲ་མ་ཡོད་པ་དང་། འཐབ་དགྲོལ་ཅན་མེད་ཅིང་མི་འབྱུང་བ་དང་། རྒྱ་
བ་གསུམ་དུ་གནས་པ་ལ་བར་ཆད་མི་འབྱུང་བ་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་གོན་བྱ་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་གནས་
མལ་དང་ཁྱིའུ་དང་ཆོལ་ཟངས་སོགས་ཆང་བར་སྟོན་གོན་བྱ་བའི་དེ་སྟོབས་པའི་དགོ་སྟོང་གཅིག་
གམ་དུ་མ་བསྒྲོ་བར་བྱའོ། །རི་ལྷར་ཞེན། དགོ་འདུན་གྱིས་སམ་ལས་བྱེད་པའི། དགོ་སྟོང་མིང་
འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ཁྱོད་དགོ་འདུན་ལ་དབྱར་གྱི་གནས་མལ་སྟོབས་པར་སྟོའམ་ཞེས་བྱི་སྟོའོ་ཞེས་
ལན་འདེབས། དགོ་འདུན་བཙུན་པ་རྣམས་གསན་དུ་གསོལ། དགོ་སྟོང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་
དགོ་འདུན་ལ་དབྱར་གྱི་གནས་མལ་སྟོབས་པར་སྟོན། གལ་ཏེ་དགོ་འདུན་གྱི་དུས་ལ་བབ་ཅིང་

བཟོད་ན་དག་འདུན་གྱིས་གནང་བར་མཛོད་ཅིག་དང་། དག་འདུན་གྱིས་དག་སྤོང་མིང་འདི་ཞེས་
 བགྱི་བ་གནས་མལ་སྟོབས་པར་བསྐྱོ་སྟེ་དག་སྤོང་གནས་མལ་སྟོབས་པ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་
 དག་འདུན་ལ་དབྱར་གྱི་གནས་མལ་སྟོབས་སོ། །འདི་ནི་གསོལ་བའོ། །ལས་ནི་དག་འདུན་ནས་
 གསོལ། དག་སྤོང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ནས་སྤྱོ་སྟེ། དེའི་སྤྱད་དུ་ནས་བསྐྱོ་ན། ཆོ་དང་ལྷན་པ་
 གང་དག་ན་གསུངས་ཤིག །མཇུག་བསྟུད་ནི་དག་འདུན་གྱིས་བཟོད་ཅིང་ནས། དེ་དེ་བཞིན་དུ་
 འཛིན་ཏེ་འེ་བར་བཛོད་དོ། །དེས་གནས་མལ་སྟོབས་པ་དང་ཚུལ་ཤིང་བྲིམ་པ་ཡང་བྱའོ། །
 གནས་མལ་སྟོབས་མི་དགོས་ན་ཚུལ་ཤིང་བྲིམ་པ་བསྐྱོ་བའི་ཆོག་ནི། ཚུད་པ་ཞི་བྱེད་ནས་འབྱུང་
 བ་ལྟར། དག་སྤོང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་བྱིད་དག་འདུན་ལ་ཚུལ་ཤིང་བྲིམ་པར་སྤྱོ་ལམ་ཞེས་དེ་སྤྱོ་
 ན། གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས། མཇུག་བསྟུད་དང་བཅས་པ་བཛོད་དོ། །དེས་ཚུལ་ཤིང་ཆོད་དང་
 ལྷན་པ་སྟོ་གོན་བགྱིས་ཏེ། ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས་འགྲོང་སྟེ། དག་འདུན་གསོལ། བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་
 གཙུག་ལག་ཁང་ཆེ་གོ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ན་བྲིམས་སུ་བྱ་བ་དབྱར་དག་འདུན་གྱིས་འབྲུག་ལོང་མི་
 སྤྱོ་བ་འདི་དང་། དབྱར་རལ་པ་དང་འབྲུམས་པ་བཅོས་པ་དང་། མཚམས་ཀྱི་བྱི་རོལ་དུ་བྱིན་
 གྱིས་མ་བརྒྱབས་པར་སྦྱ་རེངས་འཆར་བར་མི་བྱ་བ་འདི་ཡོད་དེ་བྱིད་ཅག་ལས་གང་བྲིམས་སུ་བྱ་
 བ་འདི་དང་འདིས་གནས་འདིར་གནས་པར་སྤྱོ་བ་དེས་ཚུལ་ཤིང་ལོང་ཞིག བྱིད་ཅག་ལས་སུས་
 གྲང་དབྱར་དག་འདུན་གྱི་ནང་དུ་འབྲུག་ལོང་སྤྱོད་པར་མི་བྱ་བའོ། བྱིད་ཅག་ལས་གང་གིས་
 འགའ་ཞིག་ཅུང་ཟད་ཤེས་པ་དེས་སྤྱོས་ཤིག་བྱིད་ཅག་ལས་གང་དབྱར་གྱི་ནང་དུ་དག་འདུན་ལ་
 འབྲུག་ལོང་བསྤྱོད་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལ་དག་འདུན་གྱིས་བྱིས་ཏེ་བར་བརྟག་པར་དགོངས་སོ་ཞེས་
 དག་སྤོང་རྣམས་ལ་གོ་བར་བྱའོ། །འདི་ལས་བརྒྱར་གསུངས་ཤིང་སྟགས་ཆོག་མིན་ལ་མདོར་
 གསུངས་པ་དེ་ཉིད་དོ། །འདི་ལ་བོད་རྣམས་བྲིམས་སུ་བྱ་བ་ཚུ་མགོར་ཟག་པ་མི་འདོར་བ་འདི་
 དང་ཞེས་གལ་ཅུང་ཞིང་སྦྱབ་སྦྱ་བ་ལུང་དང་མདོ་འགྲེལ་གང་ནས་མི་འབྱུང་བ་འགའ་ཞིག་ལ་
 བརྟག་དབྱད་མེད་པར་དོ་གལ་ཆེན་པོས་བཛོད་པ་ནི་རི་བོང་གི་ཅལ་དང་མཚུངས་སོ། །དེ་ནས་
 ཚུལ་ཤིང་སྤང་བ་དང་དབྱར་ཁས་སྤང་བའི་བྱིར་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་ཀྱི་དག་འདུན་
 ཐུགས་བསྟུན་པར་བྱ་སྟེ། ལས་བྱེད་པ་པོས་དག་འདུན་བཙུན་པ་རྣམས་གསན་དུ་གསོལ། དེང་

དག་འདུན་གྱི་དབྱར་ཉེ་བར་སྐབ་པར་དབྱར་རྒྱ་འབྱིང་པོ་ལམ་ཐ་ཆུང་གི་ཆོས་བཅོ་ལྔ་ལགས་ན་
 གལ་ཏེ་དག་འདུན་གྱིས་དུས་ལ་བབ་ཅིང་བཟོད་ན་དག་འདུན་གྱིས་གནང་བར་མཛོད་ཅིག་དང་།
 དག་འདུན་གྱིས་དང་ཚུལ་ཤིང་བཞེས་ཏེ་སང་ནངས་པར་དབྱར་གནས་པར་ཁས་བླང་ངོ་། །འདི་
 རི་གསོལ་བའོ། དེ་ནས་བྲིམ་པ་པོས་དང་པོར་སྟོན་པའི་ཚུལ་ཤིང་བྲིམ། དེ་རྗེས་གནས་བརྟན་
 རས་རིམ་པར་བྲིམས་ཏེ། དག་ཚུལ་རྣམས་ཀྱི་ནི་རང་རང་གི་མཁན་པོ་དང་སྟོན་པ་དཔོན་རྣམས་
 ལེན་དུ་གཞུག་བྲིམས་ཟེན་པ་དང་དལ་ལུས་འཛོག་དུ་བཅུག་སྟེ་གཞུག་མར་གནས་པའི་ཡང་ཚུལ་
 ཤིང་གཅིག་གནས་བརྟན་གྱི་བླང་། རྗེས་སུ་བྲིམས་པ་པོས་སྟོན་ལམ་འགྲུང་ཐལ་མོ་སྐྱར་དག་
 འདུན་བཅུན་པ་རྣམས་གསན་དུ་གསོལ་གནས་འདིར་དག་སྟོང་འདི་སྟེད་གྱིས་ཚུལ་ཤིང་བླངས་སོ་
 ཞེས་གོ་བར་བྱའོ། །འབྲི་བྱུང་པའི་ལས་ཆོག་ལས། དག་ཚུལ་འདི་སྟེད་གྱིས་བླངས་སོ་ཞེས་
 བཛོད་པ་དང་། གལ་ན་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལན་དུ། ལེགས་པར་བཞེས་སོ་ཤིན་དུ་བཞེས་སོ་
 ཞེས་བཛོད་པར་བཤད་པ་ནི། དག་ག་དབྱེད་རིགས་འདྲེ་ཡིན་གྱི་བཤད་པའི་བྱུངས་མེད་དོ། །
 དེ་ནས་གནས་མལ་གྱི་གཞི་དང་གནས་མལ་རྣམས་རི་ལྟར་རིགས་པ་བཞེན་བསྐྱབས་ཟེན་པའི་
 རྗེས་སུ་བྱེད་ཅག་ལས་གང་གིས་ཀྱང་དག་འདུན་གྱི་གནས་མལ་ལ་གདིང་བ་མེད་པར་ཡོངས་སྟོན་
 པར་མི་བྱ་ཞེས་སོགས་བཛོད་ཅིང་། སྟོན་བདག་དང་ཞལ་ཏ་བ་སོགས་ཀྱང་བཛོད་པར་བྱའོ། །
 གཉིས་པ་དངོས་གཞིའི་ཆོག་ནི། གནས་སྟེང་གཡོགས་དང་བཅས་པར་དག་འདུན་དུ་མ་
 ཡོངས་པའི་དག་སྟོང་གི་མདུན་དུ། ཅོག་ལུར་འདུག་ཅིང་ཐལ་མོ་སྐྱར་ཏེ་བཅུན་པ་དགོངས་སུ་
 གསོལ་བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་མཆོམས་ཀྱི་ནང་དང་བཅས་པའི་གནས་འདིར་འདི་ལྟ་སྟེ་
 གནས་རལ་པ་དང་འགྲུམ་པ་བཅོས་པའི་སྟོན་དུ་དབྱར་སྐུ་མ་རྒྱ་བ་གསུམ་གནས་པར་ཁས་བླང་ངོ་། །
 བདག་དབྱར་འདི་ན་མཆིས་ཤིང་བདག་གི་དབྱར་གྱི་གནས་ནི་འདི་ལགས་སོ་ཞེས་དང་། ཡང་ན་
 དབྱར་བྱི་མ་ཞེས་ལན་གསུམ་བཛོད་ནས་ཐབས་ལེགས་བྱ། སྟོན་བདག་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ན།
 སྟོན་བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་དང་ཞལ་ཏ་བ་མིང་འདི་ཞེས་པ་དང་སྟོན་ཡུལ་གྱི་གྲོང་མིང་འདི་
 ཞེས་བགྱི་བ་དང་། བྱོ་གཡོག་པ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་ཞེས་བཛོད་པར་བྱའོ། །འདི་གང་ཟག་
 ཁོ་ནའི་ལས་ཡིན་པས། གསུམ་མན་ཆད་ཀྱི་གངས་མི་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་དམིགས་པས་ལ་གྱི་ཆོ་ག་དོགས་གཅོད་དང་བཅས་པ་ལ། ཆོ་ག་དང་དོགས་པ་
 གཅོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཞག་བདུན་པའི་དང་། ཞག་བཞི་བཅུ་པའི་གནང་བ་གསོལ་པའོ། །
 དང་པོ་ནི། དགོ་འདུན་ལས་ཞག་བཞི་བཅུའི་གནང་བ་མ་ཐོབ་པ་རྒྱམས་ཀྱིས་གང་ཟག་ལས་ཞག་
 གཅིག་ནས་བདུན་གྱི་བར་གྱིས་གནང་བ་སྟུལ་པའི་ཆོ་ག་ནི། མཆོམས་ནང་གི་དགོ་སྟོང་ཆོས་དགུ་
 ལྷན་གྱི་བྱང་དུ། ཚུལ་དང་མཐུན་པས་ཅོག་ཅོག་ཕུར་འདུག་སྟེ། བཅུན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ།
 བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་མཆོམས་ཀྱི་ནང་དང་བཅས་པའི་གནས་འདིར་དབྱར་སྔ་མ་ལྷ་བ་
 གསུམ་གནས་པར་ཁས་སྤངས་པ་ལས་བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་བགྱི་བ་ཞིག་གི་སྤྱད་དུ་དགུང་
 བདུན་མཆོམས་ཀྱི་སྤྱད་རྩལ་དུ་མཆི་བ་དང་། དེ་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་སྤྱར་མཆི་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
 སོ་བདག་པར་དབྱར་འདི་ན་མཆིས་ཤིང་བདག་གི་དབྱར་གྱི་གནས་ནི་འདི་ལགས་སོ། །ཞེས་
 ལན་གསུམ་བརྗོད། མཇུག་ཐབས་ལེགས་བྱ། ཞག་གཅིག་དང་གཉིས་སོགས་མཆོམས་ཀྱི་བྱི་
 རྩལ་དུ་སྟོང་དགོས་ན། ཞག་གཅིག་ཞེས་སོགས་འདོན་པ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི་ལས་
 བྱེད་པ་པོས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཞག་བཞི་བཅུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་དགོ་འདུན་གྱི་ཆེད་དུ་ཞག་བཞི་
 བཅུ་མཆོམས་ཀྱི་བྱི་རྩལ་དུ་འགོ་བར་སྟོའམ། །སྟོའོ། །དགོ་འདུན་ལ་ཞག་བཞི་བཅུའི་གནང་བ་
 གསོལ་པའི་བྱིར། རྟེན་དེས་ཕྱག་གསུམ་བྱས་ཏེ། རྟེན་པའི་མཐར་ཅོག་ཕུར་འདུག་སྟེ། དགོ་
 འདུན་བཅུན་པ་རྒྱམས་གསན་དུ་གསོལ། བདག་དགོ་སྟོང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་མཆོམས་ཀྱི་ནང་
 དང་བཅས་པའི་གནས་འདིར། དབྱར་སྔ་མ་འཕམ་བྱི་མ་ལྷ་བ་གསུམ་གནས་པར་ཁས་སྤངས་ཏེ་
 བདག་དབྱར་འདི་ན་མཆིས་ཤིང་བདག་གི་དབྱར་གྱི་གནས་འདི་ལགས་པ་ལས་བདག་དགོ་སྟོང་
 མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ཞག་བཞི་བཅུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་དགོ་འདུན་གྱི་ཆེད་ལ་མཆོམས་ཀྱི་སྤྱད་
 རྩལ་དུ་མཆི་བ་དང་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་སྤྱར་མཆི་བར་སྟོན་ཕྱགས་བརྩེ་བ་ཅན་དགོ་འདུན་རྒྱམས་ཀྱིས་
 ཕྱགས་བརྩེ་བའི་སྤྱད་དུ། བདག་དགོ་སྟོང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ལ་ཞག་བཞི་བཅུའི་གནང་བ་
 ཚུལ་དུ་གསོལ། ལན་གསུམ་བརྗོདས། ལས་བྱེད་པ་པོས་དགོ་འདུན་བཅུན་པ་རྒྱམས་གསན་དུ་
 གསོལ། དགོ་སྟོང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འདི་ནང་མཆོམས་དང་བཅས་པའི་གནས་འདིར་དབྱར་
 སྔ་མ་ལྷ་བ་གསུམ་གནས་པར་ཁས་སྤངས་ཏེ་འདི་དབྱར་འདི་ན་མཆིས་ཤིང་འདིའི་དབྱར་གྱི་

གནས་འདི་ལགས་པ་ལས་དག་སྤྱོད་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འདི་དག་འདུན་གྱི་ཆེད་ལ་ལས་
 མཚམས་གྱི་སྤྱད་རོལ་ལ་མཆི་བ་དང་དེ་ཚུན་ཆད་གྱིས་སྤྱར་མཆི་བར་དག་འདུན་ལས་ཞག་བཞི་
 བཅུའི་གནང་བ་གསོལ་ན་གལ་ཏེ་དག་འདུན་གྱིས་དུས་ལ་བབ་ཅིང་བཟོད་ན། དག་འདུན་གྱིས་
 གནང་བར་མཛོད་ཅིག་དང་། འདི་དབྱར་འདི་ན་མཆིས་ཤིང་འདིའི་དབྱར་གྱི་གནས་འདི་ལགས་
 པ་ལས་དག་འདུན་གྱི་ཆེད་ལ་མཚམས་གྱི་སྤྱད་རོལ་དུ་མཆི་བ་དང་། དེ་ཚུན་ཆད་གྱིས་སྤྱར་མཆི་
 བར་དག་སྤྱོད་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ལ། དག་འདུན་གྱིས་ཞག་བཞི་བཅུའི་གནང་བ་སྟོལ་ཏོ། །
 འདི་ནི་གསོལ་བའོ། །ལས་ནི། དག་འདུན་བཅུན་པ་རྣམས་གསལ་དུ་གསོལ་ནས་དག་སྤྱོད་མིང་
 འདི་ཞེས་ནས། གསོལ་ལགས་ཏེ། དེའི་སྤྱད་དུ་འདིའི་དབྱར་འདི་ན་མཆིས་ཤིང་འདིའི་དབྱར་
 གྱི་གནས་འདི་ལགས་པ་ལས་དག་འདུན་གྱི་ཆེད་ལ་ནས། གནང་བ་སྟོལ་ན། ཆོ་དང་ལྡན་པ་
 གང་དག་དག་སྤྱོད་མིང་ཞེས་བགྱི་བ་ལ། ཞག་བཞི་བཅུའི་གནང་བ་སྟོལ་བར་བཟོད་པ་དེ་དག་ནི་
 ཅང་མ་གསུང་ཤིག །གང་དག་མི་བཟོད་པ་དེ་དག་ནི་གསུངས་ཤིག་ཅེས་བཛོད་པ་གཅིག་དང་
 མཐུག་བསྟུང་བཛོད་དོ། །དེ་ལྟར་དག་འདུན་ལས་ཞག་བཞི་བཅུའི་གནང་བ་ཐོབ་པ་དེས་ཀྱང་
 རམ་འགྲོ་བའི་ཆོ་མཚམས་ནང་དུ་དག་སྤྱོད་གི་མདུན་དུ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་དགོས་ཏེ། ཇི་སྒྲིང་དུ་
 གཞན་གྱི་ནི་ཞག་བཞི་བཅུའི་ཞེས་དག་སྤྱོད་གི་མདུན་དུའོ། །ཞེས་དང་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་བར།
 ཞག་བཞི་བཅུའི་གནང་བ་ཐོབ་པའི་དག་སྤྱོད་གིས་ཀྱང་། རམ་འགྲོ་བའི་ཆོ་མཚམས་གྱི་ནང་དུ་
 དག་སྤྱོད་གི་མདུན་དུ་སྒྲགས་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ཏེ་འགྲོ་བར་བྱའོ། །ཞེས་ཞག་བརྒྱད་ནས་
 བཞི་བཅུའི་བར་བཞིན་བྱིན་གྱིས་སྐྱབ་པར་བཤད། དག་འདུན་གྱི་བྱ་བ་དེ་ནི་གནང་བ་སྟོན་པ་
 ཡིན་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པ་དངོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་སྒྲགས་ཆོག་ནི་ལས་བརྒྱུ་ཅུ་ར་མ་
 གསུངས་ཀྱང་། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་བར་རུང་མཐུན་སྤྱར་ཏེ་གསུངས་པ་ནི་ཆོ་དང་ལྡན་པ་དགོངས་སུ་
 གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་མཚམས་གྱི་ནང་དང་བཅས་པའི་གནས་འདིར་དབྱར་སྤྱི་མ་
 རྒྱ་བ་གསུམ་གནས་པར་ཁས་སྤངས་པ་ལས་བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་དག་འདུན་གྱིས་བགྱི་བ་
 ཞིག་གི་སྤྱད་དུ་དགྲུང་བརྒྱད་དམ། བཞི་བཅུ་མཚམས་གྱི་སྤྱད་རོལ་དུ་མཆི་བ་དང་། དེ་ཚུན་ཆད་
 གྱིས་སྤྱར་མཆི་བར་བྱིན་གྱིས་སྐྱབ་པ་དག་དབྱར་འདི་ན་མཆིས་ཤིང་བདག་གི་དབྱར་གྱི་གནས་ནི་

འདི་ལགས་སོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་བརྒྱས། གཉིས་པ་དོགས་པ་བཅད་པ་ལ། ཞག་བཞི་བཅུར་
 བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་དོགས་གཅོད་དང་། ཞག་བདུན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་དོགས་གཅོད་དབྱར་
 གནས་ཀྱི་དུས་ལ་དོགས་གཅོད་དོ། །དང་པོ་ནི། སྦྱིར་བསྐྱོ་བའི་ལས་ལ་སྦྱོ་བ་དྲི། སྦྱིན་པའི་
 ལས་ལ་གསོལ་བ་གདབ། ཁ་ཅིག་དག་འདུན་གྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་སྦྱོ་བ་དྲི་བ་ཡིན་ལ།
 གང་ཟག་དང་དེའི་དབྱར་རལ་བའི་ཉེས་པ་སྦྱོང་བའི་ཆེད་ཀྱི་ཆ་ནས་གསོལ་བ་གདབ་པ་ཡིན་
 གསུངས། ཁ་ཅིག་གང་ཟག་གི་བྱ་བ་ཆོས་ལྡན་ཞག་བདུན་གྱིས་མི་འགྲུབ་པ་རྣམས་ལ་ཞག་བཞི་
 བཅུའི་གནང་བ་སྦྱལ་དུ་རུང་བས་མདོར་ན་དག་འདུན་གྱི་དོན་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་སྦྱོ་བ་དྲི། གང་ཟག་
 རང་གི་དོན་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་གསོལ་བ་གདབ་པ་ཡིན་གསུངས་སོ། །འདིར་འདུལ་བ་འཛིན་པ་
 འབྲི་ཁུང་པ། ཞག་བཞི་བཅུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ནི་ལས་བྱེད་པ་པོས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་བྱེད་སྦྱོའམ་
 ཞེས་དྲི་བར་བཤད་པ་ནི། ཞག་བཞི་བཅུའི་གནང་བ་དང་ཞག་བཞི་བཅུའི་བྱིན་བརྒྱབ་མ་བྱེད་
 བས་ནོངས་པ་ཁོ་ནར་མ་ཟད། གནང་བ་སྦྱལ་བའི་ཆེ་ཡང་། ཞག་བརྒྱད་ལ་སོགས་པའི་གནང་
 བ་སྦྱལ་བར་བཞེད་པ་ཡང་། དེ་ལྟར་ན་ཞག་བདུན་གྱི་གནང་བ་ཡང་ཅིའི་བྱིར་མི་སྦྱལ་བའི་རྒྱ་
 མཚན་མེད་པས་ནོངས་པ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན། ཞག་བཅུ་བཞིའི་གནང་བ་ཐོབ་པ་དེས། ཞག་
 བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་ཁོ་ན་ལ་ཅི་བར་བྱིན་གྱིས་སྦྱོབ་པའམ་ཅིག་ཆར་བྱིན་གྱིས་སྦྱོབ་པ་གང་རུང་བྱ་
 བ་ཡིན་གྱི་ཞག་བརྒྱད་དང་བཅུའི་གནང་བ་སྦྱར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་མི་འབྱུང་དོ། །ཡང་གང་
 ཟག་གི་ཆོས་ལྡན་གྱི་བྱ་བ་ཞག་བདུན་གྱིས་མི་གྲུབ་པ་རྣམས་ལ། ཞག་བརྒྱད་ནས་བཞི་བཅུའི་
 བར་གྱི་བྱིན་བརྒྱབས་བྱ་བར་བྱ་འདུལ་དང་བྱ་བཞེད་ཅེས་འབྲི་ཁུང་པ་གསུང་མོད། དེ་དག་གི་
 བཞེད་པ་དབྱིས་བྱིན་པ་ཡིན་པ་མི་འདྲ་ཞིང་། བྱིན་རྒྱབས་དེ་དང་དེ་དག་འཆགས་པ་ལ། ཅུ་བ་
 ཞག་བཞི་བཅུའི་གནང་བ་འཆགས་མི་འཆགས་ལ་རག་པ་ཡིན་པ་ལས་གང་ཟག་གི་བྱ་བ་ཆོས་ལྡན་
 ཞག་བདུན་གྱིས་མི་འགྲུབ་པ་ལ། ཞག་བཞི་བཅུའི་གནང་བ་སྦྱར་བའི་བཤད་པ་མདོ་ཅུ་བ་དང་།
 ལས་བརྒྱ་ཅུར་ནི་མི་འབྱུང་བས་དབྱུད་དགོས་པར་སྤང་དོ། །གཉིས་པ་ལ། འདུལ་འཛིན་འབྲི་
 ཁུང་མཚམས་ཀྱི་བྱི་རོལ་ལྟ་བུ་ཞག་གཅིག་སྦྱོད་པ་དེས་ཀྱང་། ཞག་གཉིས་ཀྱི་བྱིན་བརྒྱབས་ངས་
 བར་བྱ་དགོས་ལ་ཞག་བདུན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དེས་ཀྱང་སྦྱ་རེངས་བརྒྱད་པ་འཆར་དུ་མི་རུང་།

སྟེ། དེ་རུང་ན་སྤྲོན་ཞག་བདུན་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དེ་ཞག་བརྒྱད་པའི་སྐྱ་རེངས་ཤར་པའི་
 ཆེ་གསོག་འཛིག་ཏུ་མི་འབྱུང་བར་ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་བྱིར་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་དབྱུད་པ་རྣམ་པར་
 དག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་མཐར་ཐུག་པའི་མཐའ་ནི་ཞག་བདུན་ཉིད་དོ་ཞེས་དང་། སྤྲོགས་ཆོག་
 ལས་ཀྱང་དགྲང་བདུན་ཞེས་འབྱུང་གི་བརྒྱད་མི་འབྱུང་བ་དང་། མཚོན་བྱེད་ཙམ་ཡིན་པས་མི་
 འགལ་ན་འགྲེལ་བར་མཚོན་དོན་འཆད་པ་ན། གཅིག་ནས་དུག་གི་བར་རྒྱས་པར་འབྱུང་ལ།
 བརྒྱད་མི་འབྱུང་བའི་བྱིར་དང་། ཞག་བཞི་བཅུའི་གནང་བ་ཐོབ་པ་དེས་བརྒྱད་ནས་བཞི་བཅུའི་
 བར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་ཅེས་པའི་རང་ཆོག་དང་འགལ་བའི་བྱིར་དང་། ཞག་གཅིག་ཁོ་ན་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པ་
 མེད་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་འདོད་ན་འགྲེལ་ཆེན་དུ། དེ་ནས་ཞག་གཅིག་དང་གཉིས་དང་གསུམ་དང་
 བཞི་དང་ལྔ་དང་དུག་ཀྱང་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་ཏུ་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་འགལ་བའི་བྱིར་དང་།
 ཞག་གཅིག་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པ་སྤིད་ན། ཞག་གཅིག་པོ་དེའི་ནང་དུ་འཁོར་བར་དེས་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་
 བར་འདོད་དགོས་ལ། དེ་ཡང་འདོད་ན། བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པར་མཚམས་ཀྱི་བྱི་རོལ་དུ་སྐྱ་
 རེངས་འཆར་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་པའི་འགྲེལ་ཆེན་དུ་སྐྱ་རེངས་མ་ཤར་ཚུན་ཆད་ཀྱི་དུས་སུ་མཚམས་
 ཀྱི་བྱི་རོལ་དུ་འདའ་བར་བྱེད་པ་ལ་ནི་ཉེས་པ་མེད་དེ་དེ་ལྟར་ཡང་གལ་ཏེ་འགྲོ་ན་དེར་གནས་པར་
 མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ཞེས་ལུང་ཁུངས་སུ་བྱངས་པས་སོ། །སྤྲོན་གྱི་བྱིན་བརྒྱབས་དང་མི་
 མཚུངས་ཏེ། ཞག་བདུན་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པ་དང་། ཞག་བདུན་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པའི་བྱུད་པར་
 མ་བྱེད་པས་འབྲུལ་པའི་བྱིར་དང་། ཞག་བདུན་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པ་དང་། ཞག་བདུན་བྱིན་
 གྱིས་སྒྲོབ་པ་ལ་བྱུད་པར་མེད་ན། ཞག་བདུན་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པའི་སྤྲོན་དེ་ཆོས་ཅན། ཞག་
 བརྒྱད་དུ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་དགོས་པར་ཐལ། ཞག་བདུན་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། གསུམ་
 ཆར་ལ་ལན་མེད་དོ། །གསུམ་པ་ཁས་ལེན་གྱི་དུས་ལ་དབྱུད་པ་ལ། ཡལ་ཆེ་བ་དག་ཉོར་སྒྲུག་
 པའི་ཆེས་བཅུ་དུག་དང་། བདུན་པའི་ཆེས་བཅུ་དུག་ལ་ཁས་ལེན་དེས་པ་ཅན་དུ་བཞེད་མོད།
 འདུལ་བ་ཆོག་ལེར། གོ་བཞིན་ཅན་གྱི་ཆེས་གཅིག་ནས། །སྤྲོ་མའི་དབྱར་དེ་གཙོ་བོ་ཡིན། །
 ཞེས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་འདུལ་བ་ནས་ཡིད་ཆེས་པའི་ཁུངས་རྣམ་དག་མི་སྤང་བའི་སྤྲོད་དུ་ཆར་
 ཚུའི་སྤང་ཡོལ་ནས་དབྱར་གྱི་ཁས་ལེན་བྱེད་དགོས་པ་དང་། སྤྲོན་ཐོན་ནས་དགག་དབྱེ་བཞིན་

དགོས་པ་སོགས་མི་རིགས་པ་མང་དུ་འབྱུང་བར་སྒྲུབ་དོ། །དེ་ལྟར་ན། དབྱར་ཉི་ལོག་ནས་སྟོན་
 ཉིན་མཚན་མཉམ་པའི་བར་གྱི་སྒྲ་བ་གསུམ་ནི་དབྱར་སྤྱི་མའི་ཁས་ལེན་གྱི་དུས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་མ་
 གུལ་ན་དེ་ལས་སྒྲ་བ་གཅིག་གིས་ཕྱི་བར་དབྱར་ཕྱི་མའི་ཁས་ལེན་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ན་མཁས་
 བ་མ་ཡིན་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མདོ་རྩ་བར་ཆོས་བཅུ་དྲུག་ལའོ་དབྱར་སྒྲ་འབྲིང་པོ་ཉིད་ཕྱི་དེ་ཉིན་
 བར་གྱི་འོ། །དབྱར་སྒྲ་ཐ་ཆུང་ཉིད་འོ། །ཞེས་པའི་རྒྱ་དཔེ་ལས་ཆོས་གཅིག་ལའོ། །ཆུ་སྟོད་ཅན་
 གྱི་བར་མ་ཆད་པའོ། །ཡང་ན་གྲོ་བ་ཞིན་ཅན་ལས་སོ། །ཞེས་འཆད་པ་ནི་བྱུང་རྒྱལ་དུ་སྒྲ་བ་ཡིན་
 ཏེ། ཆོས་གཅིག་དང་བཅུ་དྲུག་སྒྲ་དོད་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར་དང་། དབྱར་སྒྲ་འབྲིང་པོ་ཉིད་ཕྱི་དེ་
 ཉིན་གྱི་འོ་དང་། ཆུ་སྟོད་ཅན་གྱི་བར་མ་ཆད་པ་ལའོ་ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲ་དོད་ཕྱོགས་འགྲོ་ཙམ་
 ཡང་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་རྩ་བ་སོགས་ཀྱི་བོད་སྒྲ་དུ་རབ་འབྲིང་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་
 གང་བྱུང་བའི་རྒྱ་སྒྲ་དུ་དཔེ་ལ་ཉ་སྒྲར་གྱི་མིང་ཁོ་ནར་ངེས་པ་ཉ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་
 ཡང་དེ་ལྟར་རྒྱ་དཔེ་ལས་ར་འབྲིང་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མི་འབྱུང་བར་ཐལ་ལོ། །ཡང་རྒྱ་དཔེ་
 ལས་ཉ་སྒྲར་གྱི་མིང་ཅན་གྱི་སྒྲ་བའི་ཐ་སྟོད་འབྱུང་བ་དེ་བོད་དཔེ་ལ་ར་འབྲིང་ཐ་ཆུང་གི་མིང་གིས་
 འབྱུར་བྱེད་དགོས་པའི་ངེས་པ་ཡོད་ན། གྲོ་བ་ཞིན་ཅན་གྱི་ཆོས་གཅིག་ནས་ཞེས་སོགས་འབྱུར་
 ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱས་པར་ཐལ་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་ཁྱེད་གྱི་ལུང་ཁུངས་གཅིག་ལུ་དེ་ཁོ་ནར་ངེས་པ་དེ་
 འབྱུར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འབྱུར་བའི་ལུང་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འབྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་དགག་དབྱེ་ལ། སྟོར་བ་དང་། དངོས་གཞི་དང་། རྗེས་གསུམ། དང་པོ་ལ་
 རིང་བའི་སྟོར་བ་དང་། ཉེ་བའི་སྟོར་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོད་ལུལ་དུ་བརྗོད་པ་ནས་སེང་བྱི་
 བརྒྱན་པའི་བར་དང་ནང་དང་བཅས་པ་ལ་བཟོད་པ་གསོལ་བ་སོགས་ཞག་བདུན་ནམ་བརྒྱད་ན་
 དགག་དབྱེ་འབྱུང་བ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཆོས་བཅུ་གསུམ་གྱི་ཉིན་བར་ཡན་ལ་ཟིན་པར་བྱས་ནས་ཆོས་
 བཅུ་བཞི་དང་བཅོ་ལྔའི་ཉིན་མཚན་གཉིས་ཀ་ཆོས་རྣམ་པར་གཏོན་ལ་དབབ་པར་བྱ་ཞིང་། དགག་
 དབྱེ་དངོས་གཞིའི་ལས་ནི་ཆོས་བཅུ་དྲུག་གི་སྒྲ་རིངས་འཆར་ཀ་ཚུན་ཆད་དུ་ཟིན་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་དགེ་འདུན་མཐུན་པ་སྒྲུབ། རྒྱུད་དག་པར་བྱ་བ་དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་པོ་བསྟོན་བ།
 དང་པོ་ནི། ར་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ལས་ཀྱི་གནས་སུ་འདུ་བར་མ་རྩས་པས་འདུན་པ་དང་

དགག་དབྱེ་གང་རུང་གཉིས་ཀ་འབུལ་བའི་ཆོག་ནི། དག་འདུན་གྱིས་བསྐྱོས་པའི་ལེན་པ་པོའི་
 རུང་དུ། ཆོ་དང་ལུན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ། དེང་དག་འདུན་གྱི་དགག་དབྱེ་བཙོ་ལུ་པ་ལགས་ལ།
 བདག་དག་སྒྲོང་བྱོ་འཆལ་བ་བྱོ་ཆབས་ཆེ་བ་སྟག་བསྟལ་བ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བའི་ཡང་དགག་
 དབྱེ་བཙོ་ལུ་པ་ལགས་ཏེ། བདག་དག་སྒྲོང་བྱོ་འཆལ་བ་སྟག་བསྟལ་བ་བྱོ་ཆབས་ཆེ་བ་མིང་འདི་
 ཞེས་བགྱི་བ་དག་འདུན་ཆོས་བཞིན་དུ་མཛད་པ་ལ་འདུན་པ་འབུལ་ལོ་བདག་ལ་མཐོང་བ་དང་
 ཐོས་པ་དང་དོགས་པའི་གནས་གསུམ་གྱིས་དབྱར་གནས་པའི་དག་འདུན་ལ་དགག་དབྱེ་བགྱིད་དོ། །
 འདུན་པ་དང་དགག་དབྱེ་ཡང་བཟྃ་དོ། །བཟྃ་པར་ཡང་རིག་པར་བགྱིད་དོ། །ལན་གསུམ་
 བརྒྱས། ལེན་པ་པོས་དག་འདུན་ལ་བཟྃ་པ་ནི། དག་འདུན་བཙུན་པ་ནས་གསོལ། དེང་དག་
 འདུན་གྱི་དགག་དབྱེ་བཙོ་ལུ་པ་ལགས་ལ། གནས་ག་གོ་མོ་ཞིག་ན་དག་སྒྲོང་བྱོ་འཆལ་བ་ནས།
 ཞེས་བགྱི་བའི་བཙོ་ལུ་པ་ལགས་ཏེ། གནས་ག་གོ་མོ་ནས། ཞེས་བགྱི་བ་དག་འདུན་ཆོས་བཞིན་
 མཛད་པ་ལ་འདུན་པ་འབུལ་ལོ། །མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་དང་དོགས་པའི་གནས་གསུམ་གྱིས་
 དབྱར་གནས་པའི་དག་འདུན་ལ་དགག་དབྱེ་བགྱིད་དོ། །འདུན་པ་དང་དགག་དབྱེ་བཟྃ་དོ། །
 བཟྃ་པར་ཡང་རིག་པར་བགྱིད་དོ། །ཞེས་ལན་གཅིག་བཟྃ་དེ། འདུན་པ་ལུལ་བས་ལས་ལ་
 མི་མཐུན་པ་མི་བསྐྱེད་ཡོངས་དག་ལུལ་བས་དགག་དབྱེ་ཉམས་སུ་ཁྱོང་བར་འགྱུར་རོ། །མཆམས་
 རང་དེ་ན་ཡོད་པའི་དག་སྒྲོང་དབྱར་གནས་པར་ཁས་མ་བླངས་པས་ཀྱང་དགག་དབྱེའི་ལས་ལ་
 འདུན་པ་ལུལ་དགོས་པ་འདྲའོ། །གཞན་དག་དགག་དབྱེའི་སྒྱུར་ཆོག་ལ། དག་འདུན་ཐམས་
 ཅད་འདུས་མ་ཐག ཕྱག་ཟིང་པོ་གསུམ་བྱེད་པ་དང་། དབྱར་གྱི་ནང་དུ་ཕྱགས་དང་འགལ་བ་
 ཐམས་ཅད་བཟོད་པ་མཛད་པ་ཞུ་ཞེས་བཟྃ་པའི་ཕྱག་ལེན་བྱེད་པ་ནི་གཞུང་འགྲེལ་ནས་བཤད་
 པ་མེད་ཅིང་དེས་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་བཟོད་གསོལ་གྱི་གོ་མི་ཆོད་དོ། །སྒྱུར་བའི་ཆོག་གཉིས་
 པ་ནི། གསོ་སྒྱུར་གི་སྐབས་ནས་བཤད་པ་ལྟར། ལས་གལ་དུ་འདུ་བའི་སྒྲོ་རོལ་དུ་ལྟུང་བ་གེས་
 པའི་ཕྱིར་བཙོས་པ་ནས། ལྟུང་བ་ཕུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་བར་རོ། །ལྟུང་
 བ་ཕུན་མོང་བ་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པ་སྒྱུར་ཆོག་ཏུ་བྱེད་ན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ལའང་སྒྲར་ལྟར་བཞི་ཡོད་
 པ་ཡིན་ནོ། །འབྲི་ཁུང་པ་འདིར་དགག་དབྱེའི་གནས་ལ་སྒོ་མཐུན་བྱེད་དོ་ཞེས་འཆད་པ་ནི་མི་

རིགས་ཏེ། དགག་དབྱེ་གང་དུ་བྱེད་པའི་གནས་དེར་པལ་ཆེར་གསོ་སྦྱང་གི་ལག་ལེན་དང་།
 གནས་ལ་སློ་མཐུན་མ་ཞིག་པར་ཡོད་དགོས་ཤིང་དེ་ཡོད་ན་དགག་དབྱེའི་གནས་ལ་སློ་མཐུན་མི་
 དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། གསོ་སྦྱང་གི་གནས་ལ་སློ་མཐུན་ཞིག་པའི་དབང་དུ་བྱེད་ནའང་གནས་དེ་
 གསོ་སྦྱང་གི་གནས་སུ་སློ་མཐུན་དགག་དབྱེའི་གནས་སུ་སློ་མཐུན་པར་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་དང་། གནས་དེར་དགག་དབྱེ་ཁོ་ན་བྱེད་གྱི་དགོ་འདུན་གྱི་ལས་གཞན་མི་བྱེད་ནའང་།
 གནས་དེ་དགག་དབྱེའི་གནས་སུ་སློ་མཐུན་བྱེད་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དགག་དབྱེའི་ལས་དངོས་
 གཞི་དེ་གང་ཟག་གི་ལས་ཡིན་གྱི་དགོ་འདུན་གྱི་ལས་དངོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གལ་ཏེ་སློ་
 མཐུན་བྱེད་ན་དགོ་འདུན་གྱི་དགག་དབྱེའི་གནས་སུ་སློ་མཐུན་པར་བགྱེད་ཞེས་གདོན་པ་ཡིན་
 དགོས་པ་ལས་དེ་ལྟར་ཡང་ཟེར་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་པོ་བསྒྲོ་བ་ནི། ལས་བྱེད་པས་དགོ་སྦྱང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་
 བ་བྱོད་དབྱར་གནས་པའི་དགོ་འདུན་ལ་དགག་དབྱེ་བྱེད་པར་སྦྱོམ་སྦྱོའོ། །དགོ་འདུན་བཙུན་པ་
 རྣམས་གསལ་དུ་གསོལ། དགོ་སྦྱང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་དབྱར་གནས་པའི་དགོ་འདུན་ལ་དགག་
 དབྱེ་བགྱིད་པར་སྦྱོ་ན་གལ་ཏེ་དགོ་འདུན་གྱི་དུས་ལ་བབ་ཅིང་བཟོད་ན་དགོ་འདུན་གྱིས་གནང་
 བར་མཛོད་ཅིག་དང་། དགོ་འདུན་གྱིས་དགོ་སྦྱང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འདི་དགག་དབྱེ་བྱེད་པར་
 བསྒྲོས་ཏེ་དགོ་སྦྱང་དགག་དབྱེ་བགྱིད་པ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འདི་དབྱར་གནས་པའི་དགོ་འདུན་
 ལ་དགག་དབྱེ་བགྱིད་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ནི་གསོལ་བའོ། །ལས་ནི་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། དགོ་
 འདུན་བཙུན་པ་རྣམས་གསལ་དུ་གསོལ། དགོ་སྦྱང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འདི་དབྱར་གནས་པའི་
 དགོ་འདུན་ལ་དགག་དབྱེ་བགྱིད་པར་སྦྱོ་སྟེ་དེའི་སྒྲུང་དུ་དགོ་འདུན་གྱིས་དགོ་སྦྱང་མིང་འདི་ཞེས་
 བགྱི་བ་འདི་དབྱར་གནས་པའི་དགོ་འདུན་ལ་དགག་དབྱེ་བགྱིད་པར་སྦྱོ་ན། ཆོ་དང་ལྷན་པ་གང་
 དག་དགོ་སྦྱང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་དབྱར་གནས་པའི་དགོ་འདུན་ལ་དགག་དབྱེ་བགྱིད་པར་བསྒྲོ་
 བར་བཟོད་པ་དེ་དག་ནི་ཅང་མ་གསུང་ཞིག་གང་དག་མི་བཟོད་པ་དེ་དག་ནི་གསུངས་ཤིག་ ཅིས་
 བཟོད་པ་གཅིག་དང་མཇུག་བསྟུད་བཟོད་དོ། །དེ་ནས་དགག་དབྱེ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དགོ་འདུན་ལ་
 གསོལ་བ་ནི། དགོ་འདུན་ནས་གསོལ། དེང་དགོ་འདུན་གྱི་དགག་དབྱེ་བཙུན་ལ་ལགས་ཏེ།

གལ་ཏེ་དགོ་འདུན་གྱི་དུས་ལ་བབ་ཅིང་བཟོད་ན་དགོ་འདུན་གྱིས་གནང་བར་མཛོད་ཅིག་དང་།
 དེང་དགོ་འདུན་དགག་དབྱེ་མཛད་དོ། །འདི་ནི་གསོལ་བའོ། །ལས་བརྒྱུར་ལྷུང་བ་ཐུན་མོང་བྱིན་
 གྱིས་བརྒྱབ་པ་རྣམས་པ་བཞི་འདིར་མཛད་ཅིང་སྤར་གསོ་སྦྱང་གི་སྐབས་སུའང་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་
 པ་དང་མདོ་བཏོན་ཟེན་པའི་རྗེས་སུ་ལྷུང་མཐུན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་མཛད་ཅིང་། རྩོམ་དུའང་།
 གསོ་སྦྱང་དེ་ལ་ལྷུང་བཅས་དང་། །དེ་ལ་དགོ་འདུན་ཡིད་གཉིས་དང་། །ཅོད་དང་ངེས་ཉིད་མ་
 ཡིན་དང་། །དེའི་དོན་དུ་ལྷ་པོ་དག །ཐམས་ཅད་དགག་དབྱེར་གཏོགས་པ་ཡིན། །ཞེས་བཤད་
 ཅིང་མདོ་ཙུ་བར་ཡང་ལྷུང་མཐུན་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་བ་པ་གསོ་དགག་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་འགྲོར་བཤད་པ་
 མེད་པར་མ་ཟད་ཀྱི་འདི་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གསོལ་བའི་ལས་ཀྱི་འོག་ཏུ་བྱེད་པར་མཛོན་པས་ལྷུང་
 མཐུན་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་བ་པ་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོན་འགྲོར་མ་ངེས་ཤིང་། དེར་མ་ཟད་ཀྱིས་ལས་
 གལ་དུ་དུང་ན་མོ་ལ་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་བ་པ་དང་། ལས་བྱེད་པས་སེམས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱུ་བ་པའང་
 ལས་བརྒྱུར་སོ་ཐར་གྱི་མདོ་བཏོན་ཟེན་པའི་འོག་ཏུ་བཤད་པས་རྣམས་པར་བཅད་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །
 དེ་ཡན་ཆད་ནི་དགག་དབྱེའི་སྦྱར་བའི་ཆོག་ཡིན་ལ།

དངོས་གཞི་ལ་སྦྱར་བཏང་དང་དམིགས་བསལ་གྱི་དགག་དབྱེའོ། །དང་པོ་ནི། བསྐྱོས་པ་
 དེས་རྩུ་དུར་བ་དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁུབ་པར་བྲིམ་པར་བྱའོ། །རྩུ་དེ་ཡུལ་ཏེན་གཉིས་ཀའི་
 ལག་པས་ཕན་ཚུན་ནས་བཟུང་སྟེ། དགག་དབྱེ་བྱེད་པའི་མདུན་དུ་ཅོག་པར་འདུག་ལ། ཆོ་དང་
 ལྷན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ། དེང་དགོ་འདུན་གྱི་དགག་དབྱེ་བཅོ་ལྷ་པ་ལགས་ཏེ་བདག་དགོ་སྦྱོང་
 མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བའི་ཡང་དགག་དབྱེ་བཅོ་ལྷ་པ་ལགས་ན་བདག་དགོ་སྦྱོང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་
 བ་བདག་ལ་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་དང་དོགས་པའི་གནས་གསུམ་གྱིས་དབྱར་གནས་པའི་དགོ་
 འདུན་ལ་དགག་དབྱེ་བགྱིད་གྱི། ཆོ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ལ་གདམས་སུ་གསོལ། ཆོ་
 དང་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ལ་རྗེས་སུ་བསྟན་དུ་གསོལ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ལ་
 རྗེས་སུ་བཟུང་དུ་གསོལ། ཐུགས་བརྩེ་བ་ཅན་ཆོ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐུགས་བརྩེ་བའི་སྤྲད་དུ་
 བདག་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བར་མཛད་དུ་གསོལ། ལྷུང་བ་ཤེས་ཤིང་མཐོང་ན་ཆོས་བཞིན་འདུལ་བ་
 བཞིན་སྤར་བགྱིའོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་བཟོད་དམིགས་ལ་གཅིག་གིས་ཀྱང་ཆོག་མཐུག་ཐབས་

ཟག་རེ་རེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །ཁྱད་པར་ཚོགས་ཀྱི་དགག་དབྱེ་ལ་ནི་སྒོ་བྱར་དུ་འགོ་དགོས་
པའི་རྒྱུ་བྱང་ན་དགག་དབྱེ་བྱེད་པོ་བསྒྲོ་བའི་ལས་མེད་པར། མིག་སྒྲུའི་སྒྱུད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་
དགོ་སྒྲོང་ཞིག་ལ། ཚེ་དང་ལྷན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ། །དེད་དགོ་འདུན་གྱི་དགག་དབྱེ་ལགས་
ཏེ་བདག་དགོ་སྒྲོང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བའི་ཡང་དགག་དབྱེ་ལགས་ན། ཞེས་སོགས་སྒྲ་མ་བཞིན་
བརྗོད་དོ། །དམིགས་བསལ་གྱི་དགག་དབྱེ་གཞན་རྣམས་ལ་ནི་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་གཏོགས།
ཚོག་ནི་ཚུལ་རིམ་ལ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་བདེ་བར་གནས་པའི་རྒྱུ་བརྟེན་པའི་ཚུལ་ལ། གོས་བརྟེན་ཚུལ། སྒྲན་བརྟེན་
ཚུལ། གནས་མལ་བརྟེན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གོས་ཀྱི་ངོ་བོ་བརྟེན་པའི་ཚུལ་དང་། གོས་ཀྱི་རྒྱ་
བརྟེན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གོས་ཀྱི་རྣམ་པར་བྱ་བ་དང་། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་བཅང་
བའི་ཚུལ། ཞར་ལ་ལྷུང་བཟེད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་བཅང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཞར་བྱུང་དང་
བཅས་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྱུར་བསྟེན་པར་རྗོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གོས་ཀྱི་རབ་རྩ་དབྱེ་བ་ནི་གསུམ་
སྟེ། འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་དང་། ལྷག་པའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་དང་། མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་
རྣམས་སོ། །བསྟེན་པར་མ་རྗོགས་པ་ལ་གོས་ཀྱི་དབྱེ་བ་འདི་མེད་དེ། གོས་བྱིན་གྱིས་རྒྱ་བའི་གོས་
པའི་བཅས་པ་མ་མཛད་པའི་བྱིར་རོ། །དང་པོ་ནི། བརྒྱ་གསུམ་སྟེ། ལྷམ་སྒྱུར་དང་སྒྲ་གོས་དང་
མཐང་གོས་དང་། ཤམ་ཐབས་དང་། ཤམ་ཐབས་ཀྱི་གཟན་དང་། རུལ་གཟན་དང་། རུལ་
གཟན་གྱི་གཟན་དང་། གདོང་བྱིས་དང་། རྒྱག་གཟན་དང་། གཡན་པ་བགའ་བ་དང་། རྒྱ་
བཟེད་དང་། གདིང་བ་དང་། དབྱར་གྱི་གོས་རས་ཆེན་རྣམས་སོ། །འདིར་འབྲི་བྱང་འདུལ་
འཛིན། ལྷ་དང་། རྒྱ་རགས་དང་། ལྷན་བྱུ་གང་བ་ལྷ་བྱ། འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་ལྷན་ཆོགས་ཞེས་
ཐ་སྙད་བཏགས་ནས། དེའི་མིང་གི་བྱིན་གྱིས་རྒྱ་བའི་སྒྲགས་ཚོག་བྱེད་པ་ནི་རྣམ་པར་མ་
བརྟགས་པ་ཡིན་ཏེ། འདུལ་བ་ལས་དེ་དེ་ལྷར་བཤད་པ་མེད་པའི་བྱིར་དང་། དེ་དག་མཁོ་བའི་
ཡོ་བྱད་དུ་བཤད་ཅིང་། དེའི་མིང་གིས་བྱིན་གྱིས་རྒྱ་བའི་བཤད་ཀྱི། ལྷ་དང་། རྒྱ་བའི་
འབོབ་དང་། དཔེ་གཡོག་སོགས། རེ་རེ་ནས་དེའི་མིང་གིས་བྱིན་གྱིས་རྒྱ་བའི་བཤད་པ་མེད་
པའི་བྱིར་རོ། །ལྷག་པའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་ནི། འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་དངོས་སུ་གྱུབ་པ་ལྷག་པོ་

དག་དང་། མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་ལྷག་པ་དག་སྟེ། དེ་ཡང་། ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་གཉིས་པ་དང་།
 ལྷ་དང་སྟེ་རགས་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ལྟ་བུའོ། །མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་ནི། རི་སྐད་བཤད་
 པའི་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་དེ་དག་ཏུ་མ་གྱུ་བ་ཅིང་། གོས་ཀྱི་བྱད་པར་བྱ་གང་ཡན་ཆད་ན།
 རུང་བ་དང་མི་རུང་བ། དར་དང་གོས་དང་སྐྱམ་བུ་ལ་སོགས་པ། བོར་གྱི་འདུ་ཤེས་སྟེ་བ་རྣམས་
 དང་། ལྷ་དང་། སྟེ་རགས་དང་། ལྷ་གམ་དང་། ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལ་སོགས་པ། གོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་སྟེ་
 བ་རྣམས་སོ། །དོན་དེ་དག་ནི། རི་སྐད་དུ། མདོ་རྩ་བར། ཆོས་གོས་གནང་བ་དེ་ཉིད་དུ་བྱིན་
 གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་བཅང་། བཅང་བར་བྱའོ་ཞེས་དང་། ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་ཀྱང་ངོ་ཞེས་དང་། གཞན་
 དུ་མ་ཡང་རུང་བར་བྱས་ཏེ་བཅང་བར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་ཆོན་གསུམ་གྱིས་སོ་སོར་བསྟན་པ་
 ཡིན་ནོ། །སྤྱིར་བཏང་དུ། ཡོ་བྱད་གསུམ་པོ་འདི་གོས་ཁོ་ནའི་སྟེང་དུ་རྩི་བ་ཡིན་པས། ལྷ་དང་
 ལྷ་དང་བཟེད་སོགས་ལ། ཡོ་བྱད་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་སྐྱེ་བ། གཞུང་འགྲེལ་གྱི་དངོས་བསྟན་ལ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་སྐྱེས་ཀྱི་ཆོག་དང་། དེ་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་
 ཀྱི་སྐྱེས་ནི། ཆོ་དང་ལྷན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བའི་ཆོས་གོས་
 བགྱིས་ལགས་པ། རུང་བ་སྐྱད་པར་འོས་པ་འདི། ཆོས་གོས་སྐྱེས་སྐྱེ་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པོ། །
 ལན་གསུམ་བརྒྱས། ཐབས་ཡིན་ནོ་ལེགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་གོས་ནས་དབྱར་གྱི་གོས་རས་
 ཆོན་གྱི་བར་སྐྱེ་བར་བྱའོ། །ལྷག་པ་ཡོ་བྱད་དུ་བྱིན་གྱིས་སྟོབ་པའི་སྐྱེས་ནི། ཆོ་དང་ལྷན་པ་
 དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བའི་གོས་ལྷག་པ་རུང་བར་མ་བགྱིས་པ་རུང་བར་
 བགྱི་བར་འོས་པ་འདི། མཁན་པོ་ལ་རུང་བར་བགྱིའོ། །མཁན་པོ་ལ་ཡིད་བརྟན་ཏེ་བཅང་བར་
 བགྱིའོ། །ལན་གསུམ་བརྒྱས། ཐབས་ཡིན་ནོ་ལེགས་སོ། །འདི་མཁན་པོ་ཞེས་སྟོས་པ་ནི་
 མཆོན་བྱེད་ཅུ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པའི་སྐྱེས་ཀྱི་ཆོག་ནི། ཆོ་དང་ལྷན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ།
 གོས་འདི་བདག་དང་ཆངས་པ་མཆུངས་པར་སྦྱོད་པ་ལ་མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་སུ་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབ་པོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་དང་། ཐབས་ལེགས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་དེ་རྣམ་པར་བཤད་པ་ལ། དགོས་པའི་དོན་ནི། འཆང་བ་དང་འབྲལ་བའི་ཉེས་
 པ་ཁེགས་པ་དང་། ཤན་མི་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །བསྐྱེས་པའི་དོན་ནི་གང་ཟག་

གི་ལས་གྱི་དབྱེ་བར་བཤད་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །ཆོག་གི་དོན་ནི། འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་གནང་བའི་རྟེན་གྱི་
 གང་ཟག་ནི་དགོ་སྒོར་པལ་ཆེ་བ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ནི། སྒྱིད་དེ་བ་ལ་རབ་ཏུ་
 བྱུང་བ་དང་། ཐོབ་པ་ཉུང་བ་དང་། ཡུལ་ངན་པ་ན་གནས་པ་དང་། ཤིག་དང་སྒོ་མ་མང་བ་དང་།
 རུལ་དང་བྲི་མང་བ་དང་། ལྷ་ལས་ཆེ་འཕྲོས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དག་གི་གཉེན་པོས་སོ་སོར་
 བརྟགས་ཏེ་འཆང་བ་རྣམས་སོ། །གསུམ་པ་གནང་བའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ནི་ཐོས་པ་དང་ལམ་ར་
 མང་ཞིང་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་དང་། སྤྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཡིད་དམ་
 དང་མི་ལྡན་པ་རྣམས་སོ། །བསམ་པ་ནི། འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་ལ་རང་གི་དང་། ལྷག་པའི་ཡོ་བྱད་
 ལ་གཞན་གྱི་དང་། མཐོ་བའི་ཡོ་བྱད་ལ་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་སྒྲོས་བཅང་ངོ་། །དངོས་པོ་ནི།
 སྦྱིར་བཏང་ལ་ཡོ་བྱད་དང་པོ་མཆོན་གྱིས་དྲས་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། མཆོན་གྱིས་མ་དྲས་པའི་གོས་
 བཅང་བར་མི་བྱེད་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དུབ་པ་ནི་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དག་ལ་ནི་
 དེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་བཤད་པས་སོ། །ཆོས་གོས་དངོས་ཀྱི་བྱིན་བརྒྱབས་འཆགས་པ་དང་། རུང་
 བ་ཆད་དང་ལྡན་པ་བྱིན་བརྒྱབས་སྒྲ་མ་བྱས་ཤིང་མ་ལྟར་བ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། ལྷགས་
 ཆོག་ལས། ཆོས་གོས་བགྱིས་ལགས་པ་རུང་བ་སྤྱད་པར་འོས་པ་འདི་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ངོ་། །
 དམིགས་བསལ་ལ་མཆོན་གྱིས་མ་དྲས་པ་དང་། ཁ་མ་སྦྱར་བ་དང་། བྱིམ་པའི་གོས་དང་། བྱིར་
 བ་དང་། ལྷ་བ་དང་། བེའུ་ལྷགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ཆོས་གོས་ཀྱི་བྱིན་བརྒྱབས་
 འཆགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། གཞན་མེད་ན་ཁ་མ་བསྦྱར་བ་ལ་ཡང་། བྱིན་བརྒྱབས་ཆགས་
 སོ། །མ་དྲས་པ་ལ་ཡང་ངོ་། བྱིམ་དུ་རུང་བའི་རྣམ་པ་ཡང་ངོ་། །ཞེས་བཤད་པས་སོ། །འདི་
 ཡང་འཆང་འབྲལ་གྱི་ཉེས་པ་ཞིགས་ཅམ་གྱི་ལྷགས་རྟེན་གྱི་བྱིན་བརྒྱབས་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི།
 ཆོས་གོས་དངོས་ཀྱི་བྱིན་བརྒྱབས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་གོས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པར་མི་རུས་པའི་བྱིར་དང་།
 བགྱིས་ལགས་པ་རུང་བ་སྤྱད་པར་འོས་པ་ཞེས་པའི་བྱེད་པར་གྱི་ཆོས་དེ་དག་མ་ཆད་པའི་བྱིར་།
 འདིར་ཁ་ཅིག་སྒྲུམ་སྒྲུར་ལ་དྲས་དུབ་དེས་པར་དགོས་ཟེར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། གལ་ཏེ་
 འཁྱོར་བ་ཡོད་ན་ལྷན་ཐབས་སྒྲན་ནོ་ཞེས་དང་། གོས་སེང་བ་དག་ནི་མི་དྲ་བར་ལྷན་ཐབས་བརྒྱན་
 ཅིང་། དུབས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། ཁྱེའི་འབྲེལ་པ་ལས། ཆོས་གོས་བརྒྱག་པ་

ཉིད་དང་། ཆོས་གོས་ཆོས་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་དེ་ལྟ་བུ་དག་ཡོད་ན་སྐྱུ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་
 ཉིད་དུ་བ་པ་ཆོས་གོས་ཉིད་དུ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་བོ། །ཞེས་བྱ་བའི་ངེས་པ་ནི་མེད་དོ། །ཞེས་
 བཤད་པས་སོ། །ཡང་ཆོས་གོས་དངོས་ཀྱི་བྱིན་བསྐྱབས་འཆགས་པ་ལ། རང་དབང་བ་ཡན་
 ལག་ཏུ་དགོས་པ་མིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། བརྟན་པོ་ཡང་ཡོད་ཅིང་བདོག་ནའོ་ཞེས་བཤད་པའི་བྱིར་
 དེ་ལྟར་ན་ཆོས་གོས་གསུམ་པོ་ནང་ཡན་ཚུན་དུ་གཅིག་ལ་ཅིག་གོས་ཀྱི་བྱིན་བསྐྱབས་འཆགས་པ་
 ཡང་གྲུབ་བོ། །དེ་ལྟར་ན། ལྷ་གོས་ཀྱི་དབྱིབས་དང་ཚད་དུ་གྲུབ་ལ། སྐྱུ་ལྷ་མོ་དུ་བྱིན་གྱིས་སྐྱོབ་
 དགོས་པ་བྱུང་བའི་ཆོ། ལྷ་གསུམ་ཀྱི་ཆོ་ག་ལ་བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བའི་ཆོས་གོས་བགྱིས་
 ལགས་པ་རུང་བ་སྐྱུ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་
 མ་གྲུབ་པ་ལ་སྐྱུ་ལྷ་མོ་དུ་བྱིན་གྱིས་སྐྱོབ་དགོས་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་བའི་ཆོ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་
 བའི་གོས་འདི་ཞེས་བཟོད་ཀྱི་རུང་བ་སོགས་མི་བཟོད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་བྱིན་
 བསྐྱབས་ལ། གོས་དངོས་ཀྱི་བྱིན་བསྐྱབས་དང་། ལྷ་གསུམ་ཏེན་ཀྱི་བྱིན་བསྐྱབས་གཉིས་ཡོད་པར་
 གྲུབ་ལ། དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་ན། འདུལ་བ་འཛིན་པ་གང་དག་ཆོས་གོས་ཀྱི་བྱིན་བསྐྱབས་ཐམས་
 ཅད་དངོས་ཀྱི་བྱིན་བསྐྱབས་དང་། རྒྱུ་བྱིན་བསྐྱབས་གཉིས་སུ་བསྐྱུ་བ་ཡང་ཞེས་པ་ཡིན་ནོ། །
 བྱིན་བསྐྱབས་བྱི་མ་གཉིས་པོ་འདི་ཡང་། ཆོས་གོས་ལ་ཡིན་གྱི་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་ལྷ་གསུམ་རྣམས་ལ་
 མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་དེའི་བཤད་པ་ཡང་མེད་ཅིང་དགོས་པ་ཡང་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །འོ་ན་ཅི་སྟེ་
 རིང་འགག་ལྟ་བུ་རུལ་གཟན་དུ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེན། ཡིན་མེད་དེ་ནི་
 ལྷ་གསུམ་ཏེན་ཀྱི་བྱིན་བསྐྱབས་མ་ཡིན་ཏེ་དངོས་ཀྱི་བྱིན་བསྐྱབས་ཡིན་པའི་བྱིར། རུལ་གཟན་མི་
 ལྷ་ན་པའི་དགོ་སྤྱོད་གིས་རུལ་གཟན་དངོས་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ལ་ལྷ་གསུམ་ཏེན་ཀྱི་བྱིན་བསྐྱབས་སམ།
 རྒྱུ་བྱིན་བསྐྱབས་བགྱིས་ནས་ངེས་པར་བཅང་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རུལ་གཟན་དང་བྲལ་བ་ལ་
 འབྲལ་བའི་སྤྱང་ལྟ་བུ་གཏོགས་པའི་ཉེས་པ་ཡོད་པ་མིན་པའི་བྱིར། གཞན་དུ་ན་ཆོས་གོས་
 གསུམ་པའི་སྤྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་ཅན་ཏེ་ལྟ་བུ་བ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་མཁས་པ་གང་
 དག་གསེར་དང་དབྱིག་ལ་སོགས་པ་ལྷ་གསུམ་པའི་ཡོ་བྱད་དུ་འདོད་པ་ཡང་ནོར་བ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་གསུམ་པའི་
 ཡོ་བྱད་ལ་གོས་ཀྱིས་བྱུང་བར་བཤད་པའི་བྱིར་དང་། ལྷ་གསུམ་པའི་ཡོ་བྱད་ཅས་པ་ནི་དགོ་སྤྱོད་གི་ཡོ་

བྱད་རུང་བ་ཁོ་ན་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡང་འདུལ་བ་འཛིན་པ་གང་དག། གོས་སུ་མ་ངེས་པའི་
 རྩོད་ཐམས་ཅད་མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་དུ་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལ་ཡང་གོས་གྱིས་བྱབ་པར་
 བཤད་པའི་ཕྱིར། མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་དུ་བྱིན་བརྒྱབས་རུང་གི་དངོས་པོ་ཡིན་ན་དགོ་སྤྱོད་ལ་རུང་བ་
 ཁོ་ན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཡིན་ན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དགོས་པས་བྱབ་ལ།
 གོ་བྱབ་དང་རྟ་དང་སྤང་བོ་དང་ཞིང་ཁང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱགས་གྱི་ཆོ་
 ག་ལས་ཀྱང་། གོས་འདི་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཞར་ལ་ལྷུང་བཟེད་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབས་ནས་བཅང་བའི་ཚུལ་ཞར་བྱུང་དང་བཅས་པ་ལ། དངོས་དང་ཞར་ལས་བྱུང་བའོ། །
 དང་བོ་ལ་རྒྱགས་གྱི་ཆོ་ག་དང་དེ་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །དང་བོ་ནི། ཡུལ་རྟེན་གཉིས་ཀ་འབྲེང་
 རྟེ། ལྷུང་བཟེད་གཉིས་ཀའི་ལག་པ་གཡོན་པའི་མཐིལ་དུ་བཞག་གཡས་པས་ཁ་བཀའ་ལ།
 བཅུན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བའི་ལྷུང་བཟེད་ཟས་ལ། སྤྱད་པར་
 འོས་པ། དྲང་སྤྱོད་གི་སྤྱོད་འདི། བསྐྱང་བའི་སྤྱོད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པོ་ཞེས་ལན་གསུམ་བསྐྱས་
 ལ་ཐབས་ལེགས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་དགོས་པའི་དོན་ནི། ལྷུང་བཟེད་མེད་ན། ལྷུང་བཟེད་དང་མི་ལྡན་པའི་ཉེས་
 པ་འབྱུང་ལ། ཡོད་ཀྱང་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་ན་ལྷུང་བཟེད་འཆང་བ་འབྱུང་བས་དེ་བསལ་བའི་
 དོན་དུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ལྷུང་བཟེད་བྱིན་བརྒྱབས་ལ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། དངོས་གྱི་བྱིན་
 བརྒྱབས་དང་། རྣམ་བརྟགས་གྱི་བྱིན་བརྒྱབས་སོ། །དང་བོ་ནི། ལྷུང་བཟེད་དང་མི་ལྡན་པའི་
 ཉེས་པ་ཁེགས་ཤིང་། བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པའི་ལྷུང་བཟེད་ཞག་བཅུ་ལས་འདས་པར་འཆང་
 བའི་ཉེས་པ་ཡང་ཁེགས་ལ། གཉིས་པས་ནི། ལྷུང་བཟེད་ཞག་བཅུ་འཆང་བའི་ཉེས་པ་ཁེགས་
 པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་བརྟགས་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། ཆོ་གའི་སྒོ་ནས་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་བྱིན་
 བརྒྱབས་དང་། གཞན་ལ་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་བསྐྱོངས་པ་ཅམ་གྱི་རྣམ་པར་བརྟགས་པའོ། །
 ཆོས་གོས་ལ་ཡང་བྱིན་བརྒྱབས་འདི་གཉིས་ཡོད་མོད། ཡོ་བྱད་གསུམ་པོ་སོ་སོའི་བྱིན་བརྒྱབས་
 དང་དོན་གཅིག་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་འདི་ལ་བསམས་ནས་བོད་ཀྱི་འདུལ་འཛིན་ཁ་ཅིག་ ལྷུང་
 བཟེད་ལ་ཡང་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་དང་ལྷག་པའི་ཡོ་བྱད་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་

བསྐྱུ་པ་འདི་དོན་ནི། གང་ཟག་གི་ལས་ཀྱི་རྒྱ་མཚད་སྤྱད་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་
 ཆོག་གི་དོན་ནི། ལྷ་བཟེད་དེ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པ་འདི་ཆོ། མཆོམས་ནང་དེ་ན་ཡོད་པ་འདི་དགོ་འདུན་
 ལ། བསྐྱུ་ནས་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་དགོས་ཏེ། རི་སྐད་དུ། ལྷ་བཟེད་ཀྱང་མི་ཆུང་ངམ། མི་ཆེ་འམ།
 མི་སྐྱེ་འམ་ཞེས་དགོ་འདུན་ལ་བསྐྱུ་ནས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་དང་པོ་བསྐྱུ་བར་རྩོགས་པ་
 ཁོ་ན་འདི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱིས་ཀྱང་དགག་བྱ་དང་དགོས་པ་མཆུངས་པ་འདི་བྱིར། དེའི་
 བྱིར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱུ་བས་པ་འདི་སྤྲུགས་ཆོག་ལས། བྱིས་ལགས་པ་རུང་བ་སྤྱད་པར་འོས་པ་ཞེས་
 ལྷ་བཟེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་མི་འབྱུང་བ་ནི། ལྷ་བཟེད་དགོ་འདུན་ལ་བསྐྱུ་བ་སྒྲོན་དུ་སོང་བ་འདི་རྒྱ་
 མཆོན་གྱིས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྷ་མ་ཡིན་ན་གོས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱུ་བས་པ་འདི་སྤྲུགས་ཆོག་ལས་དེ་ལྷ་ར་
 འབྱུང་ལ། འདིར་མི་འབྱུང་བ་འདི་བྱུང་བར་གང་ཡིན་སྒྲོན་དགོས་སོ། །ཡང་ན་གོས་ལ་ནི་གོས་ཀྱི་
 དབྱིབས་སུ་མ་གྲུབ་པ་དང་། མ་ཟིན་པ་དང་། མི་རུང་བ་བྱིས་པ་འདི་གོས་དང་། སྤྱ་ཅན་ལྷ་བྱུང་དང་།
 བྱུང་བར་མི་འོས་པ་བྱུ་གང་ཅམ་ལ་ཡང་གོས་ཀྱི་བྱིན་བསྐྱུ་བས་འཆགས་པ་ཡོད་ལ། ལྷ་བཟེད་
 ལ་ནི་དེ་ལྷ་བྱུ་མེད་པ་དེ་སྤྲུགས་ཆོག་གཉིས་ལས། བྱིས་ལགས་པ་ཞེས་སྤྲུང་མི་འབྱུང་
 གི་བྱུང་བར་ཡིན་ལ། དེའི་བྱིར་ལྷ་བཟེད་ལ་སྒྲོས་པ་འདི་མཁོ་བ་འདི་ཡོ་བྱུང་ཆ་མཐུན་པ་འདི་བྱིན་
 བསྐྱུ་བས་མ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཞེས་བྱུང་གི་བྱིན་བསྐྱུ་བས་འབྱུང་བ་འདི་ཚུལ་ལ། ཆོས་གོས་ཀྱི་བྱིན་བསྐྱུ་བས་འབྱུང་
 ཚུལ་དང་། ལྷ་བཟེད་ཀྱི་བྱིན་བསྐྱུ་བས་འབྱུང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བྱིན་བསྐྱུ་བས་འཛིག་པ་འདི་
 རྒྱ་གཞན་མ་བྱུང་ན་སྤྲུགས་ཀྱིས་དབྱུང་དགོས་པས། དེའི་སྤྲུགས་ཀྱི་ཆོག་ནི། ཡུལ་རྟེན་གཉིས་
 ཀ་འགྲོང་བ་འདི་སྒྲོད་ལམ་གྱིས། བཅུན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བྱི་བ་འདི་
 ཆོས་གོས་བྱིས་ལགས་པ་རུང་བར་སྤྱད་པར་འོས་པ་འདི། ཆོས་གོས་སྐྱམ་སྐྱུར་དུ་བྱིན་གྱིས་
 བསྐྱུ་བས་པ་ལས། དེ་ལྷ་བས་ན་དངོས་པོ་དེ་སྤྱར་དབྱུང་བར་བྱི་འོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་
 ལ་ཐབས་ལགས་བྱའོ། །འཆོ་བ་འདི་ཡོ་བྱུང་ལྷ་ག་མ་དང་། ལྷ་ག་པ་འདི་ཡོ་བྱུང་དང་། མཁོ་བ་འདི་ཡོ་
 བྱུང་གི་བྱིན་བསྐྱུ་བས་དབྱུང་བ་ལ་ཡང་། རིགས་པ་དེས་མཆོན་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དགོས་
 པ་འདི་དོན་ནི། བྱིན་གྱིས་བསྐྱུ་བ་སྤྲུགས་ཆོག་ལས། མ་བྱུང་ན་བྱིན་བསྐྱུ་བས་བྱི་མ་མི་འཆགས་

པས་དེ་ཆགས་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་དང་དབྱུང་བ་གཉིས་ཀྱི་ལ། ཡུལ་དགེ་
 སྒོང་མེད་ན་རང་གཅིག་ལུས་འགྲུབ་ལ། ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ནི་དངོས་སུ་
 དགོས་ཤིང་། དབྱུང་བ་ལ་ནི་དངོས་པོ་དེ་དངོས་སུ་ཡོད་ངེས་པར་མི་དགོས་ཏེ། རི་རྒྱད་དུ།
 གནས་སུ་ཕྱིན་པར་མི་འགྱུར་ན་ཆོས་གོས་ཀྱི་ཕྱུང་སྟེ་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི་ཆོ་གའི་རྣམ་པའི་ཞེས་
 བཤད་པས་སོ། །ཞར་ལ་འདི་དབྱུང་བར་བྱ་སྟེ། འདུལ་བ་འཛིན་པ་འབྲི་ཁུང་པ་ན་རེ། ལྷ་དང་
 རྒྱེ་རགས་དང་སྟན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རང་མིང་གིས་ཕྱིན་གྱིས་རྒྱོབ་ལ། དབྱུང་བའི་ཆེ་ཡང་ལྷ་
 དང་རྒྱེ་རགས་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིན་བརྒྱབས་མི་འཆགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་
 རྩོམ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་མིང་གིས་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་གོས་ལ་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་བཅུ་གསུམ་
 འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷ་དང་རྒྱེ་རགས་སོགས་ལ་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཕྱམ་ཆེགས་ཞེས་བྱེད་འདོད་
 མོད། དེའི་ཐ་སྟོན་བཀགས་པ་ནི་འདུལ་བའི་གཞུང་འབྲེལ་གང་ན་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་།
 ལྷ་དང་བཟེད་ཀྱི་ཤུབས་དང་། ཀླང་པའི་འཕོབ་དང་། ལྷ་མ་གྱི་ཡུ་བ་དང་། རྒྱ་གམ་དང་། ཕུམ་
 ཅེ་དང་། ཕུར་བུ་སོགས་ཀྱང་རང་མིང་གིས་ཕྱིན་གྱིས་རྒྱོབ་པར་ཉ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
 གཞན་ཡང་བྱེད་ཀྱིས་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་བཅུ་གསུམ་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་གི་ཕྱིན་བརྒྱབས་
 ཕྱུང་ནས་དེ་ལ་གཞན་གྱི་ནི་ཕྱིན་བརྒྱབས་བྱེད་པ་དེ་ལ། རྒྱུའི་ཕྱིན་བརྒྱབས་སུ་འདོད་པ་དེ་ཡང་
 ཤིན་ཏུ་འབྲུལ་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུའི་ཕྱིན་བརྒྱབས་ཆགས་པ་ལ་གང་དང་གང་ཡིན་པ་དེའི་རྒྱ་རུང་ཞིང་
 བསམ་པས་བསྟོས་པ་གཅིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱགས་རྟེན་གྱི་ཕྱིན་བརྒྱབས་ཀྱི་བྱུང་བར་མ་
 བྱེད་པར་སྦྱང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་ཞར་ལ་རྒྱགས་རྟེན་ཕྱིན་གྱིས་རྒྱོབ་པའི་རྒྱགས་ཀྱི་ཆོ་ག་ནི་ཁྱིམ་
 པའི་གོས་ཡན་གོས་ཁྱུ་གང་དུ་ཡོངས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་ཡུལ་རྟེན་གཉིས་ཀའི་ལག་པར་
 བཟུང་སྟེ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བའི་གོས་འདི་ཆོས་
 གོས་སྒྲུལ་སྒྱུར་དུ་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་སོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་བརྒྱས་ལ་ཐབས་ལེགས་བྱའོ། །
 ཞར་ལ་འདི་ཤེས་དགོས་ཏེ། སྟན་དུ་གྱུར་པའི་གོས་ཁྱུ་གང་དུ་ཡོངས་ཡན་ཆད་ལ། མཁོ་བའི་ཡོ་
 བྱད་དུ་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་གོས་ཞག་བཅུ་འཆང་སྤང་གི་ཉེས་པ་མི་ཁེགས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་ཕྱིན་བརྒྱབས་དབྱུང་བ་ནི། ཡུལ་རྟེན་གཉིས་ཀའི་ལག་

པ་ཡ་རེས་བཟུང་སྟེ་བྱིན་བརྒྱབས་དབྱུང་བའི་ལྷགས་ཚོག་བྱའོ། །

གཉིས་པ་གོས་ཀྱི་རྒྱ་བཏེན་པའི་ཚུལ་ལ། ཆོས་གོས་ཀྱི་རྒྱ་ནི་གཉིས་ཏེ། དར་དང་རས་ལ་
སྟགས་པ་གོས་དངོས་ཡིན་པ་དང་། མ་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་གོས་ཀྱི་རྒྱའི་བྱིན་བརྒྱབས་
ལ། དེའི་སྟགས་ཆོག་ནི་སྤར་བསྟེན་ཚྲོགས་ཀྱི་སྒྲ་བས་སུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ལས་བརྒྱ་རྩ་ཆོས་
གོས་གསུམ་ཁོ་ན་ལ་རྒྱའི་བྱིན་བརྒྱབས་བཤད་ཅིང་། ཡོ་བྱད་ལྷག་མ་རྣམས་རྒྱའི་བྱིན་བརྒྱབས་མ་
བཤད་པ་ལྟར་མི་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡོ་བྱད་ལྷག་མ་ལ་འབྲལ་སྤང་གི་ཉེས་པ་མ་བཤད་པའི་བྱིར་
དང་། གདིང་བ་ལ་ཞག་དུ་མི་ལྟན་པའི་ཉེས་པ་གཅིག་བཤད་ཀྱང་ཉེས་པ་དེ་ཁེགས་པའི་ཡན་
ལག་དུ་སྟགས་ཏེན་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པ་དང་། རྒྱའི་བྱིན་བརྒྱབས་མ་བཤད་པའི་བྱིར་དང་། དང་པོ་
བསྟེན་ཚྲོགས་ཀྱི་ཆོ་ཡང་ཆོས་གོས་གསུམ་ཁོ་ན་ལ་བྱིན་བརྒྱབ་གསུམ་པོ་གང་རུང་བྱས་ནས།
བསྒྲུབ་བྱ་ལ་སྟེར་དགོས་པར་བཤད་ལ། ཡོ་བྱད་ལྷག་མ་གཞན་ལ་དེ་ལྟར་དགོས་པའི་བཤད་པ་
མེད་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་ན་དིང་སང་ལག་ལེན་པ་དག་བསྟེན་ཚྲོགས་ཀྱི་ཆོ་མཁན་པོས་གདིང་བ་
ཆོག་གིས་སྒྲོ་ནས་སྟེར་བ་ཅམ་བྱེད་པ་ལ་ནི་དགོས་པ་དང་བཤད་པ་གང་ཡང་མེད་དེ། ཡོ་བྱད་
ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་ཉ་ཅང་ཐལ་བའི་བྱིར་དང་། བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པར་གཏད་པ་ཅམ་གྱིས་
དགོས་པ་མི་འབྱུང་བའི་བྱིར་དང་། ཆོས་གོས་བཞིན་དུ་གདིང་བ་ཡང་མཁན་པོས་བྱིན་གྱིས་བསྒྲོབ་པ་
དགོས་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །གོས་ཀྱི་རྒྱ་གཉིས་པ་ལ། དེན་པོ་ཆེའི་ཆར་གཏོགས་དང་བཅས་
པ་ཡིན་པ་དང་། དེ་མ་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ལ་ནི། སྤར་བཤད་པའི་རུང་བ་གསུམ་པོ་གང་རུང་
བྱས་ནས་བཅང་པར་བྱ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་དེན་པོ་ཆེ་ལ་རེག་པའི་སྤང་བར་གཏོགས་པའི་ཉེས་པ་
འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཉ་དང་། སྤང་པོ་དང་། གོ་ཆ་དང་། མཆོན་ཆ་དང་།
ཞིང་དང་། ཁང་བ་དང་། སྤོན་དང་། འབྲས་སུའི་བྱེད་པར་སྤྲོ་ཆོགས་པ་རྣམས་དེ་དག་ལ་ནི་རུང་
བའི་བྱེད་པར་གང་ཡང་མ་བྱས་པར་ཟས་དང་གོས་ཀྱི་ཆེད་དུ་དགོ་སྒྲོང་གིས་བདག་གིར་བཟུང་བ་
ཅམ་ལ་ཉེས་པ་ཡོད་པར་མ་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་སྒྲན་བརྟེན་པའི་ཚུལ་ལ། སྒྲན་དངོས་ཀྱི་བརྟེན་ཚུལ་དང་། དེའི་རྒྱ་བརྟེན་ཚུལ་
ལོ། །དང་པོ་ལ། སྒྲན་གྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་དང་། དེ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ།

འདིར་སྒྲུབ་ནི་དྲི་རོ་རེག་བྱ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཁམ་ཟས་གཅིག་ཡིན་ལ། དབྱེ་ན་
 བཞི་སྟེ། དུས་སྟུ་རུང་བ་དང་། ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བ་དང་། ཞག་བདུན་བ་དང་། འཚོ་བའི་བར་
 དུ་བཅང་བའོ། །ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱ་དུས་སྟུ་རུང་བ་ལས་སྟུར་བ་དང་། ཞག་
 བདུན་བ་ལས་སྟུར་བ་དང་། འཚོ་བཅང་ལས་སྟུར་བའི་ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བ་ནམས་སོ། །དུས་སྟུ་
 རུང་བའི་སྒྲུབ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པའི་བཤད་པ་མེད་ཅིང་། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་མི་དགོས་ཏེ། སྒྲུབ་བྱིན་
 གྱིས་བརྒྱབ་ས་པའི་དགོས་པ་ནི། གསོག་འཛོག་ཁེགས་པའི་ཆེད་ཡིན་ལ། དུས་རུང་ནི་བྱིན་གྱིས་
 མ་བརྒྱབ་ས་ཀྱང་རང་དུས་མ་འདས་ཀྱི་བར་དུ་གསོག་འཛོག་མི་འབྱུང་ལ། རང་དུས་ལས་འདས་
 ན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ས་ཀྱང་གསོག་འཛོག་མི་ཁེགས་པའི་བྱིར། སྒྲུབ་བྱི་མ་གསུམ་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབ་ས་ཏེ་ཟ་བ་ནི་ནད་པ་ཁོ་ནར་གནང་བ་ཡིན་ལ། བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབ་ས་བར་ཟ་བ་ནི་རྟེན་གྱི་
 གང་ཟག་ནད་པ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་ལ་གནང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བའི་སྒྲུབ་
 གསུམ་པོ་བྱིན་ལེན་ཅན་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབ་ས་པ་སྟོང་བྱིན་ལེན་བྱས་ན་གྲུང་ཆོགས་ཡོལ་ཙམ་དང་།
 བྱིང་བྱིན་ལེན་བྱས་ན་ཐུན་ཚོད་ལས་འདས་ཙམ་གྱིས་གསོག་འཛོག་ཏུ་འགྱུར། རྒྱ་ཞག་བདུན་བ་
 ལས་སྟུར་དེ་ཞག་བདུན་མ་འདས་ཀྱི་བར་གསོག་འཛོག་ཏུ་མི་འགྱུར། རྒྱ་འཚོ་བཅང་ལས་སྟུར་བ་
 དེ་གསོག་འཛོག་ཏུ་མི་སྟིང་དོ། །ཡང་ཞག་བདུན་བ་དང་འཚོ་བཅང་གི་སྒྲུབ་བྱིན་ལེན་ཅན་བྱིན་
 གྱིས་མ་བརྒྱབ་ས་པ་དེ་ཐུན་ཚོད་ལས་འདས་པའི་ཆེན་གསོག་འཛོག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་
 དུ། སྟོང་བའི་བྱིན་ལེན་བྱས་པ་བྱིང་བའི་ཟས་སྟུང་དེ་ཐུན་ཚོད་ལས་འདས་པ་ལྟ་བུ་ནི་གསོག་
 འཛོག་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། འགྲེལ་པར་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱིང་བའི་ཟས་དེ་ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་
 བའི་ཟས་སོ། །དེ་ཡང་བྱིན་ལེན་བྱས་ནས་བྱིན་ལེན་དེ་ཉིད་མ་བཤིག་པར་ཐུན་ཚོད་ལས་འདས་
 བའི་དུས་སྟུ་ཐལ་ན་གསོག་འཛོག་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་བཤད་པའི་བྱིར་རོ། །དུས་རུང་གི་སྒྲུབ་
 བྱིང་བྱིན་ལེན་བྱས་པ་ཐུན་ཚོད་ལས་འདས་ཀྱང་གསོག་མི་འཛོག་ཏུ་མི་འགྱུར་རོ། །མདོར་ན་
 སྒྲུབ་བྱི་མ་གང་ཡིན་ཀྱང་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབ་ས་པ་བྱིན་ལེན་བྱས་ཤིང་མ་བཤིག་པར་གྲུང་ཆོགས་
 ལས་འདས་ན་གསོག་འཛོག་ཏུ་འགྱུར་བས། རྒྱ་དུས་རུང་ལས་སྟུར་བའི་ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བའི་
 བརྒྱང་བ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་དེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ས་པ་ལ་དགོས་པ་

མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཕྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་ཀྱང་ཐུན་ཚོད་མ་འདས་ཀྱི་བར་དུ་གསོག་འཛིག་ཏུ་མི་
 འགྱུར་ལ། ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཀྱང་ཐུན་ཚོད་ཀྱི་མཐའ་ལ་གསོག་འཛིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །
 འོ་ན་སྤྲོད་ཕྱི་མ་གསུམ་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ལ། རང་དུས་ལས་མ་འདས་ཀྱི་བར་དུ་གསོག་འཛིག་
 མི་འབྱུང་བས་བྱུང་བམ་ཞེན། རང་ལས་མ་འདས་པ་ཡང་གསོག་འཛིག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། ཇི་
 སྐད་དུ། རོ་དང་སྤྲོད་པ་ཉིད་ཡོངས་སུ་གྱུར་ན་གསོག་འཛིག་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
 པས་སོ། །འདི་ཡང་གསོག་འཛིག་གི་སྤང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྤང་བར་འགྱུར་བའི་ཡན་ལག་
 རྣམས་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རོ་སྤྲོད་གྱུར་པ་དེ་བཟའ་བའི་ཕྱིར་འཆང་ན་གསོག་འཛིག་
 གི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་ཐུ་ཆེར་འབྲེལ་པར། དུས་སུ་རུང་བ་དང་། ཐུན་
 ཚོད་དུ་རུང་བ་དང་། །ཞེས་བདུན་པའི་དང་། །འཆོ་བའི་བར་དུ་བཅང་བ་མི་རུང་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་
 པ་དག་བཟའ་བའི་ཕྱིར་འཆང་བ་ལ་ཡང་འདིར་གཏོགས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་འབྱུང་བ་ལ་བྱེ་བྲག་
 འགའ་ཡང་མེད་དེ་ཞེས་བཤད་པས་སོ། །སྤང་བར་ནི་མི་འགྱུར་ཏེ། ཕྱིན་ལེན་ཅན་བཟའ་བའི་
 ཆེད་དུ་བཅང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འཆོ་བཅང་གི་སྤྲོད་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ལ་རང་
 དུས་ལས་འདས་པའི་གསོག་འཛིག་གི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་འབྱུང་མི་སྤིང་དོ། །འོ་ན་ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་
 བའི་སྤྲོད་ཕྱིན་བརྒྱབས་མ་ཞེས་པ་ཐུན་ཚོད་ལས་འདས་ན་ཡང་གསོག་འཛིག་གི་སྤང་བ་མི་འབྱུང་
 བར་འགྱུར་ཏེ། གཞུང་དུ་གསོག་འཛིག་གི་སྤང་བ་ཞེས་བདུན་པ་ཁོ་ན་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྤྲོད་
 བ། དེ་ཉིད་མཚན་པ་ཅམ་ཡིན་ཏེ། ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བའི་སྤྲོད་ཕྱིན་ལེན་མ་ཞེས་པ་རང་དུས་ལ་
 འདས་པ་དེ་ཚོས་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གང་ཞེས་ཚོས་ན་གསོག་འཛིག་གི་ལྷུང་བྱེད་དུ་
 འགྱུར་བའི་སྤྲོད་དེ་བཟའ་བའི་ཕྱིར་བཅངས་ན་གསོག་འཛིག་གི་སྤང་བར་ཡང་འགྱུར་བ་ཡང་ཡིན་
 ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། བཟའ་བར་བྱ་བ་ལྷུང་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིན་མཚན་འདས་པ་ནི་འདིར་ཚོས་པ་དང་
 འདྲ་བར་རྣམ་པར་བཞག་གོ། ཞེས་བཤད་པས་སོ། །སྤངས་འདི་དག་ཏུ་གསོག་འཛིག་གི་སྤང་
 བ་བསྐྱེད་པ་ལ་བཟའ་བའི་ཕྱིར་བཅངས་པ་ཞེས་དགོས་ཏེ། བཟའ་བའི་ཕྱིར་མིན་ན་རང་དུས་
 འདས་པ་ཅམ་ལ་གསོག་འཛིག་གི་ཉེས་བྱས་ལས་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་ཕྱིན་བརྒྱབས་
 ཅན་རོས་སྤྲོད་གྱུར་པ་སྟེ། བཟའ་བའི་འཆང་བ་དང་ཟ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །འདི་ན་

མཁས་པ་མ་ཡིན་པ་གང་དག། ཆོས་གོས་དང་ལུང་བཟེད་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པ་ལ་འཆང་སྤང་
གི་ཉེས་པ་དང་། ཤན་འབྱུང་བའི་རིགས་པས་སྤོན་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པ་ལ་ཤན་བརྟེན་བྱེད་དུ་
འཛིག་པ་དང་། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་ཤན་གྱི་ཉེས་པ་ཁེགས་པར་འདོད་པ་སོགས་སྤང་ཡང་མ་
བརྒྱབས་པའི་བབ་ཅོལ་ཡིན་པས་རྣ་བ་གཏད་པར་མི་བྱའོ། །གཉིས་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་
བཅང་བའི་ཚུལ་ལ། སྤྲུགས་ཀྱི་ཆོག་དང་དེ་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟེན་གྱི་དགོ་
སྤོང་ནད་པས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱ་བའི་སྤོན་ལག་ཏུ་བཟུང་སྟེ། ཆོ་དང་ལུན་པ་དགོངས་སུ་
གསོལ། བདག་དགོ་སྤོང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བའི་སྤོན་ཐུན་ཆོད་དུ་རུང་བ་འདི་བདག་དང་ཆངས་
པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐུན་ཆོད་དུ་རུང་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་བོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་
བཟུངས། ཐབས་ལེགས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་དགོས་པའི་དོན་ནི་གསོག་འཛིག་གི་ཉེས་པ་མི་
འབྱུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ལ་གསོག་འཛིག་མི་འབྱུང་ངོ་། །
ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །བསྟན་པའི་དོན་ནི། གང་ཟག་གི་ལས་ཀྱི་རྒྱ་གྲངས་སུ་བཤད་པ་དེ་
ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཆོག་གི་དོན་ནི། ཐུན་ངོ་བོ་དང་ཆོག་འདི་སྤོན་རུང་བ་བྱིན་ལེན་བྱས་ལ་མ་
ཞིག་པ་དུས་ཀྱི་བྱུང་པར་སྤྱོད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱིན་ལེན་ཅན་ཕྱི་དོ་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་ནས་གསོག་འཛིག་ཏུ་གྱུར་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རི་སྐད་དུ། ཟས་སྤྱོད་ཆོད་བྱིན་ལེན་
བྱས་ཏེ་འོ། །ལག་ཉར་སྤངས་པ་དང་གསོག་འཛིག་བྱས་པ་དང་། བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པ་དང་།
ནད་དུ་ཞག་ལེན་པ་དང་། ནད་དུ་བཅོས་པ་དང་། དགོ་སྤོང་གིས་བཅོས་པ་དག་ལ་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་པ་མི་འཆགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དུས་ཀྱི་བྱུང་པར་ནི། སྤྱིར་བཏང་དུ་རང་དུས་
ཀྱི་མཐའི་བར་དུ་བྱིན་གྱིས་སྤོབ་ཅིང་། ཡོངས་སྤྱོད་པ་ཡིན་ལ། ཤན་བརྟེན་བྱེད་ཡོད་པ་དང་། རོ་
སྤྱིར་གྱུར་ན་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་བར་ལུང་བྱངས་པ་ལས། དགོ་སྤོང་གི་ཆོས་གཅིག་ལ་
སྤོན་ཞིག་རྟེན་ཅིང་དེས་ཆོས་གཉིས་ལ་ཡང་། སྤོན་གཞན་ཞིག་རྟེན་ན་དགོ་སྤོང་དེས་ཉི་མ་བདུན་
པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ནད་དུ། སྤོན་སྤྱོད་མ་ཤོས་ཡོངས་སུ་ཡོངས་སྤྱོད་པར་བྱ་ཞིང་ཕྱི་མ་ཤོས་བཏང་བར་བྱ་
བའམ་གཞན་ལ་སྤོན་པར་བྱའོ། །ཡོངས་སུ་ཡོངས་སྤྱོད་པར་མི་བྱེད་དམ་གཏོང་བར་མི་བྱེད་ན་ཉི་
མ་བརྒྱད་པའི་སྤྱོད་པར་ཤན་སྤངས་པའི་ལུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འདི་ན་མཁས་པ་མ་ཡིན་པ་གང་དག། ཞག་བདུན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བ་དང་། འཚོ་
བར་དུ་བཅང་བ་ལ་ཤན་འབྱུང་ཚུལ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཁས་ལེན་པ་ནི་བཞད་གད་གྱི་གནས་སོ། །འོ་
ན་ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བའི་བྱིན་བརྒྱབས་དང་ལོངས་སྟོང་གྱི་མཐའ་ཡང་ཞག་གཅིག་གི་ཐུན་ཚོད་གྱི་
མཐའ་ཁོ་ནར་ངེས་སམ་ཞེ་ན། རྒྱ་དུས་རུང་ལས་སྐྱར་བའི་བརྟུང་བ་ཡིན་ན་དེར་ངེས་ལ། རྒྱ་
ཞག་བདུན་པ་དང་འཚོ་བཅངས་ལས་སྐྱར་ན་རྒྱ་དེ་ཉིད་དང་བྱིན་བརྒྱབས་དང་། ལོངས་སྟོང་གྱི་
མཐའ་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། དེ་དུས་སུ་རུང་བ་ཉིད་ཡིན་ན་ཐུན་ཚོད་གྱི་མཐའི་མཐའ་
ཡིན་ནོ། །གཞན་ཉིད་ཡིན་ན་དེའི་གང་ཡིན་པའོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཐུན་ཚོད་
དུ་རུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་མེད་དེ། རི་སྐད་དུ་འགྲེལ་བ་ལས། དུས་སུ་རུང་བ་མ་
ཡིན་པའི་རྣམས་ལས་བྱས་པའི་བརྟུང་བ་དེ་བརྟུང་བ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་ནི་དུས་ཐམས་ཅད་པ་ཡིན་པར་
ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་ཕྱིར་ནི་ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །
ཞེས་བཤད་པས་སོ། །འོན་ཀྱང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་སྐགས་ཚོག་ཏུ་དུས་གྱི་བྱད་པར་བརྗོད་མི་
དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཞག་བདུན་པ་དང་འཚོ་བཅང་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་།
སྐགས་ཚོག་ལས་ཀྱང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བྱས་ན་བརྟལ་བ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་ནི་ཞེས་སོགས་
གྱི་འགྲེལ་བའི་དགོངས་པས་རྒྱ་ཞག་བདུན་པ་ལས་སྐྱར་བའི་བརྟུང་བ་དེ་ཞག་བདུན་པར་བྱིན་
གྱིས་རྒྱུ་བ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་ཕྱིར་ནི་ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཐུན་ཚོད་ལས་འདས་ནས་ལོངས་སྟོང་དུ་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བརྟུང་བ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་
ནི་དུས་ཐམས་ཅད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཁ་ཅིག་ན་རེ་མ་གྱུར་ན་དེ་ཡིན་ཞེས་སོགས་གྱི་ཚུད་
ལན་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཚུད་ལན་དེའི་དོན་ཡང་འགྲེལ་བ་ལྟར་ན་འདི་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་
ཞག་བདུན་པ་ལས་སྐྱར་བའི་བརྟུང་བ་ཞག་བདུན་གྱི་གོང་དུ་རོ་སྤྲེལ་བྱུང་དེ་ཐུན་ཚོད་གྱི་
མཐའ་ལས་ལྷག་པ་ཉིད་དུ་བྱིན་གྱིས་མི་རྒྱུ་བ་ཅིང་ལོངས་སྟོང་པར་ཁས་བླངས་པ་ལ། འདུལ་བ་
འཛིན་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བརྟུང་བ་དེའི་ལོངས་སྟོང་མཐའ་གང་ཡིན་པ་དེ་བྱིན་བརྒྱབས་གྱི་མཐའ་
ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོན་དེ་ལྟ་བུའི་བརྟུང་བ་དེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་
པར་འགྱུར་ཏེ། ཐུན་ཚོད་གྱི་མཐའ་ཚུན་ཆད་དུ་ཡང་བྱིན་གྱིས་མི་རྒྱུ་བ། དེ་ལས་ལྷག་པར་ཡང་།

བྱིན་གྱིས་མི་རྣམས་པའི་བྱིར། རྟགས་སྤྲུལ་ཁས་སྤངས། བྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། ཞག་བདུན་པར་བྱིན་གྱིས་རྣམས་བཅ། གང་རོ་དང་སྤྲུལ་བ་ཉིད་འགྱུར་པའི་སྤྲུལ་ཅིག་མ་དེ་ཚུན་ཆད་དུ་བྱིན་གྱིས་རྣམས་དང་པོ་མི་འཐད་དེ། བདུང་བ་དེའི་ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱི་མཐའ་ལས་དུས་ལྟག་པ་ལ་བྱིན་བརྒྱབས་མི་འཆགས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་ན་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་འདྲའི་དུས་དེ་སྤྱིས་བྱ་པ་ལ་བ་མངོན་ཤེས་མེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་རྟགས་པའི་བྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཉིས་པ་རང་ལ་མཚུངས་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། སྤྱན་ཚོད་དུ་རུང་བ་མི་མཚུངས་པ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པ་དེས་གྲུབ་ལ། སྤྱན་བྱི་མ་གཉིས་ལ་མི་མཚུངས་པ་ནི་སྤྱན་གཉིས་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་བདུང་བ་མ་ཡིན་དགོས། བདུང་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་རོ་དང་སྤྲུལ་བ་ཉིད་འགྱུར་པའི་རྣམ་གཞག་ཁས་མ་སྤངས་པའི་བྱིར་རོ། །སྤྱིར་ཞག་བདུན་པ་ལས་སྤྱིར་བའི་ལྷུང་བ་ཞག་བདུན་པར་བྱིན་གྱིས་རྣམས་བ་ནི། ལུང་གི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་དེ་ཆོས་ཅན། ཞག་བདུན་པར་ཐལ། ཞག་བདུན་པར་བྱིན་གྱིས་རྣམས་རུང་གི་སྤྱན་ཡིན་པ་གང་ཞིག་། འཚོ་བཅང་གི་སྤྱན་དང་འདྲེས་པའི་སྤྱན་ནི་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེའི་བྱིར་ལྟེ་ག་བྱེད་པ་དག་གིས་དེར་བྱིན་གྱིས་རྣམས་པའི་ལུང་དངས་པ་ནི་ལོག་པར་འཆད་པའོ། །འོ་ན་སྤྱན་བྱི་མ་གཉིས་རང་དུས་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་དུ་གསོག་འཛོག་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ཞིག་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཡིན་མོད་དེ་ནི་སྤྱན་གཞན་དང་འདྲེས་པ་དང་། བྱིན་ལེན་ཞིག་པ་སོགས་བཟའ་བའི་བྱིར་བཅངས་ན་གསོག་འཛོག་གི་ཉིས་བྱས་འབྱུང་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །རོ་དང་སྤྲུལ་བ་ཉིད་ཡོངས་སྤྱོད་ན་གསོག་འཛོག་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་སྤྱན་ཚོད་དུ་རུང་བ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པར་འགྲེལ་བས་བཤད་ཅིང་། རོ་གྱུར་པའི་བྱེད་པར་ཡང་སྤྱིར་པ་ཅམ་དུ་གྱུར་པ་ཅམ་ལ་མི་བྱའི་རོ་སྤྱིས་པར་མི་འགྱུར་བ་སྤྱིས་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་དུ་སོང་བ་ལ་བཤད་ཅིང་། མར་གྱི་ཁུ་བ་ཞུན་མར་དུ་སོང་བ་ལྟ་བུ་ནི་སྤྱི་བ་ཡོངས་སྤྱོད་པའི་གོ་མི་ཆོད་དེ། དངོས་པོ་གཞན་དུ་མ་གྱུར་པས་བྱིན་ལེན་མ་ཞིག་པའི་བྱིར་རོ། །དོན་འདི་དག་པོད་ཀྱི་ལྟེ་ག་བྱེད་པ་དག་གིས་ལོགས་པར་མ་བཤད་པས་སྤྱིར་ཡང་འགྲེལ་བའི་དགོངས་པ་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བརྟག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བརྟགས་པ་ལས་དོན་འདི་བྱུང་སྟེ། རྟག་ཞག་བདུན་པ་དང་། འཚོ་བཅངས་ལས་སྤྱིར་བའི་བདུང་བ་དེ། སྤྱན་ཚོད་དུ་རུང་བ་ཁོ་ནར་བྱིན་

གྱིས་སྒྲོབས་པ་ཡིན་ཡང་། དེའི་བྱིན་བརྒྱབས་དེ་ཐུན་ཚོད་ཀྱི་མཐའ་འདས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་འཛིག་
 པར། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཞག་བདུན་དང་། རི་སྒྲིབ་འཚོའི་བར་དུ་གནས་པར་ཁས་སྒྲུངས་པ་ལ།
 ཁ་ཅིག་ན་རེ། མ་གྱུར་ན་དེ་ཡིན་གྱི་གྱུར་ན་གང་ཚུན་ཆད་དེ་ཡིན་པའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་སྒྲན་
 བྱི་མ་གསུམ་པོ་རང་རང་གི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་མཐའ་ལས་དུས་ལྟག་པ་ལ། རང་རང་གི་བྱིན་ལེན་
 དང་། བྱིན་བརྒྱབས་བརྟེན་ན་མི་འཆགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞག་བདུན་གྱི་སྤྱོད་ལ་དུ་རོ་དང་སྒྲ་
 འགྱུར་ངེས་ཏེ། དང་པོ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་ཆོ། བྱིན་བརྒྱབས་ཞག་བདུན་དུ་མི་འཆགས་པའི་
 བྱིར། ཏྲགས་ཁས་སྒྲུངས། འདོད་ན། སྒྲན་བྱི་མ་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ནས། རང་དུས་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་
 དུ་ལོངས་སྤྱོད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རུང་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བྱིན་གྱིས་མི་སྒྲོབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེར་
 སྒྲོབ་ན་གསུམ་པོ་གང་རུང་དུ་སྒྲོབ་དགོས་པ་ལས། དེར་མི་སྒྲོབ་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་གསུམ་གང་རུང་
 གི་བྱིན་བརྒྱབས་མི་འཆགས་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་གང་ལོངས་སྤྱོད་བྱ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རུང་གི་
 སྐད་ཅིག་དེ་ཚུན་ཆད་དུ་སྒྲོབ་པོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དེ་མི་ཏྲགས་པའི་བྱིར་ཞེས་པའོ། །སྒྱིར་སྒྲན་
 བཞི་པོ་བྱིན་ལེན་ནམ། བྱིན་བརྒྱབས་ཅན་རང་དུས་འདས་ཙམ་གྱི། བྱིན་ལེན་དང་བྱིན་བརྒྱབས་
 འཛིག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡིན་ན། གསོག་འཛིག་མི་འབྱུང་བར་ཐལ་བའི་བྱིར་རོ། །
 དེའི་བྱིར་ཐུན་ཚོད་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཀྱང་། བྱིན་ལེན་དང་བྱིན་བརྒྱབས་ནི། རང་གི་འཛིག་ཀྱི་
 མ་བྱུང་གི་བར་དུ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །ལོངས་སྤྱོད་པ་ནི་རང་དུས་འདས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་རུང་བར་
 འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ལེགས་པར་བཤད་པའི་གཏམ་དུ་བྱ་བ་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། །
 གཉིས་པ་སྒྲན་གྱི་རྒྱ་བརྟེན་པའི་ཚུལ་ལ། སྒྲན་གྱི་ངོ་བོར་གྲུབ་པ་དང་མ་གྲུབ་པ་གཉིས། དང་པོ་
 བརྟེན་ཚུལ་ནི། དཔེར་ན་ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བའི་སྒྲན་དང་ཞག་བདུན་པའི་སྒྲན་ཟླ་བ་དང་ལོའི་བར་
 དུ་བརྟེན་དགོས་པའི་དགོ་སྤྱོད་གི་སྒྲན་གཉིས་པོ་རྒྱ་རྒྱན་འབྱུང་དང་མར་ལྟ་བུ་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་བརྟགས་
 ཀྱི་ཆོ་ག་བྱས་པའི་སྒྲོ་ནས་བཟའ་བཏུང་བྱིར་བརྟེན་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་བཅང་ནི་
 དགོས་ལ་བྱིན་ལེན་བྱས་ན་གསོག་འཛིག་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་། རྒྱམ་བརྟགས་ཀྱི་ཆོ་ག་མ་བྱས་ན་བཟའ་
 བཏུང་གི་བྱིར་བཅངས་པ་ཡིན་པས་གསོག་འཛིག་གི་ཉེས་བྱས་བསྐྱེད་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་གསེར་
 ལ་སོགས་པའི་རིན་པོ་ཆེ་ཟས་གོས་ཀྱི་ཆེད་དུ་རུང་བ་བྱས་ནས་བཅང་དགོས་པ་བཞིན། དེ་སྐད་

དུ་ཡང་འགྲེལ་ཆེན་ལས། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ནི་ཞག་བདུན་ལས་འདས་པར་འཆང་དུ་ཟེན་
 གུང་ཉེས་པ་མེད་དེ་རུང་བའི་བྱིན་གསེར་ལ་སོགས་པ་དང་འདྲའོ་ཞེས་བཤད་པས་སོ། །རུང་བའི་
 བྱིན་ཞེས་པ་རུང་བ་བྱས་པ་ལ་དགོངས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་སྤྲོན་གྱི་སྐབས་འདིར་འདི་ལྟར་
 བཤད་ན་གོ་བདེ་བར་འགྱུར་ཏེ། འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྤྲོན། ལྷག་པའི་ཡོ་
 བྱད་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྤྲོན་མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྤྲོན་ནོ། །དང་པོ་ནི།
 སྤྲོན་བཞི་པོ་གང་རུང་གི་ངོ་བོ་གྲུབ་ཟེན་པ། རྒྱ་ཆོད་ལྷན་རང་མིང་གིས་བྱིན་གྱིས་སྤྲོབ་པར་འོས་
 པ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤྲོན་དེ་དང་འདྲ་བ་ལྷག་པོ་རིགས་མཐུན་པ་གཉིས་པ་རྣམས་ཏེ་
 རང་མིང་གིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ན་ཤན་སྤྲོབས་གྱིས་གསོག་འཛོག་གི་རྒྱར་འགྱུར་བ་དང་། ཤན་
 གྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཡང་རང་གིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ན་སྤྲོབ་དུ་གསོག་འཛོག་ཅན་དུ་འགྱུར་བས་མཁན་
 པོ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ལ་ཡིད་གཏད་དེ་བཅང་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ཡང་གཙོ་བོར་ཞག་བདུན་
 པ་དང་ཐུན་ཆོད་དུ་རུང་བ་ལ་རྩི་ལ། འཆོ་བཅང་ལ་ཡང་མི་སྲིད་པ་མིན་ཏེ། འཆོ་བཅང་གི་སྤྲོན་
 བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་གི་བའི་དགོ་སྤྲོང་དེའི་སྤྲོན་དེ་དགོ་སྤྲོང་གཞན་ལ་
 རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱིན། དེས་ན་འཆོ་བཅང་གི་སྤྲོན་ཡང་ཆོད་ཟེན་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
 དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི་རྒྱན་འབྲུམ་དང་བྱ་རམ་དང་། ཨ་རུར་ལ་སོགས་པ་རང་རང་
 གི་ངོ་བོ་གྲུབ་ཟེན་པ་སྤྲོན་བཞི་པོ་གང་གི་རྒྱར་འགྲོ་མ་ངེས་པ། གང་ལ་གང་མཁོའི་ཡོ་བྱད་གྱི་བྱིན་
 བརྒྱབས་མ་བྱས་པར་བཟའ་བྱིན་དུ་བཅངས་ན་གསོག་འཛོག་གི་ཉེས་པར་འགྱུར་བའི་བྱིན། དེ་
 རྒྱད་དུ་ཡང་འགྲེལ་ཆེན་ལས། འདི་ལྟར་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པ་དང་། རུང་བ་མ་ཡིན་པ་མི་ཤ་ལ་
 སོགས་པ་དང་། རུང་བ་མ་ཡིན་པ་དང་འདྲེས་པ་དང་། བརྟག་པ་གཞན་དང་འདྲེས་པ་འཆང་བ་
 ལ་ཡང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་འདིར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པའི་སྤྲོན་རུང་བ་མ་བྱས་པར་བཟའ་
 བྱིན་དུ་འཆང་བ་ལ་གསོག་འཛོག་གི་ཉེས་པ་འབྱུང་བར་བཤད་པའི་བྱིན། འོ་ན་དུས་རུང་གི་ཟས་
 ལ་ཏ་ཅང་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེན། དུས་རུང་གི་ཟས་ཡོངས་སུ་གྲུབ་ཟེན་པ་རྣམས་ལ་ནི་དེ་
 ལྟར་ཐལ་བ་འདོད་ལ། ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པ་རྣམས་ནི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་མི་དགོས་ཏེ། འབྲས་
 དང་ནས་ལ་སོགས་པ་དང་འདྲའོ། །གཉིས་པ་སྤྲོན་གྱི་རྒྱ་སྤྲོན་ཡིན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རིན་པོ་ཆེ་

འདུན་གྱི་རུང་བའི་ཁང་པ་བགྱེད། །འདི་ནི་གསོལ་བའོ། །དགེ་འདུན་བཙུན་པ་རྣམས་གསལ་དུ་
 གསོལ། གནས་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པའམ། བགྱིས་པའམ། ལགས་པ། རང་མཆོམས་དང་ཕྱི་
 རོལ་ཉེ་ལའོར་འདོམ་གང་བཅས་པ་འདི། དགེ་འདུན་གྱི་རུང་བའི་ཁང་པར་བཞེད་དེ། དེའི་སྤང་
 དུ་དགེ་འདུན་གྱིས་གནས་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པའམ། བགྱིས་པའམ། ལགས་པ་རང་མཆོམས་དང་
 བཅས་པ་ཕྱི་རོལ་ཉེ་ལའོར་འདོམ་གང་དང་བཅས་པ་འདི། དགེ་འདུན་གྱི་རུང་བའི་ཁང་པ་བགྱི་
 ར་ཆེ་དང་ལྷན་པ་གང་དག་གནས་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པའམ་བགྱིས་པའམ་ལགས་པ་རང་མཆོམས་
 དང་ཕྱི་རོལ་འདོམ་གང་བཅས་པ་ནི། དགེ་འདུན་གྱི་རུང་བའི་ཁང་པར་བགྱི་བཟོད་པ་དེ་དག་ནི་
 ཅང་མ་གསུངས་ཤིག །མི་བཟོད་པ་དེ་དག་ནི་གསུངས་ཤིག །དགེ་འདུན་གྱིས་བཟོད་ཅིང་
 གནང་ནས་གནས་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པའམ། བགྱིས་པའམ་ལགས་པ་རང་མཆོམས་ཕྱི་རོལ་ཉེ་
 ལའོར་འདོམ་གང་དང་བཅས་པ་འདི། དགེ་འདུན་གྱི་རུང་བའི་ཁང་པར་བགྱིས་ལགས་ཏེ།
 འདི་ལྟར་ཅང་མི་གསུངས་བས་དེ་དེ་བཞིན་དུ་འཛིན་ཏོ། །གཉིས་པ་དེ་རྣམ་པར་བཤད་པ་ལ།
 དགོས་པའི་དོན་ནི་མཆོམས་བཅོས་དང་ཞག་ལོན་གྱི་ཉེས་པ་ཁེགས་པའི་དོན་དུའོ། །བསྐྱུས་པའི་
 དོན་ནི། གསོལ་བ་དང་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རྒྱ་གངས་སུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཆོག་གི་
 དོན་ལ། སྦྱར་རུང་ཁང་བྱིན་གྱིས་སྦྲོབ་པའི་ཚུལ་ལ་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། དང་པོ་སོ་ལག་འདྲེན་པའི་
 དུས་སུ་རྩོད་པའི་མཐའ་ལས་བྱུང་བའི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་དང་། བྱིས་ལས་གསར་པ་དང་
 བཅས་པའི་དུས་སུ་སེམས་བསྐྱུས་པའི་མཐའ་ལས་བྱུང་བའི་བྱིན་བརྒྱབས་དང་། དགེ་སྦྱོང་གནས་
 པ་ཉིད་དང་མ་བྲལ་བའི་ཆོ། གསོལ་བ་དང་གཉིས་ཀྱི་ལས་བྱིན་གྱི་བརྒྱབ་པ་དང་། གཙུག་ལག་
 ཁང་སྦྱོང་པར་དགེ་སྦྱོང་དག་བྱིན་པའི་ཆོ་ཐལ་ལས་བྱུང་བའི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའོ། །དང་པོ་
 གཉིས་ནི། གང་ཟག་གིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་དང་། གསུམ་པ་ནི་དགེ་འདུན་ཁོ་ནས་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབ་པ་དང་། བཞི་པ་ནི། དགེ་འདུན་རྣམ་གང་ཟག་གང་ཡང་རུང་བས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའོ། །
 རྒྱགས་ཀྱི་ཆོག་བཤད་མ་ཐག་པ་འདི་ནི། གསུམ་པ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་
 གསུམ་པོ་ལ་ཡང་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་བྱས་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་མོད། དེས་ངེས་པར་བྱིན་
 གྱིས་བརྒྱབ་དགོས་པའི་བྱུང་བ་མེད་དོ། །འདུལ་བ་འཛིན་པ་གང་དག །ལས་འདི་བྱེད་པའི་སྡོན་

རོལ་དུ་གནས་ལ་སྒོ་མཐུན་དགོས་པར་འདོད་པ་ནི། རྣམ་པར་མ་བརྟགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒོ་མཐུན་
 བྱ་བའི་གནས་དེ་རུང་ཁང་གི་གནས་དེ་ཉིད་ཡིན་ནམ། དེ་ལས་གཞན་ཡིན། དང་པོ་མི་འཐད་དེ་
 རུང་ཁང་གི་གནས་ཡིན་ན་དག་འདུན་གྱི་དབང་བའི་གནས་སུ་འགལ་བའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཡང་
 མི་འཐད་དེ། རུང་ཁང་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ས་ཕྱོགས་སུ་རུང་ཁང་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པ་འགལ་བའི་བྱིར།
 གཉིས་པ་དེས་རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ས་གཞི་མཆོན་པར་བརྟན་པ་ནི། དག་སྒྲོང་འཇུག་ལྷོག་ལ་
 དབང་བའི་གནས་གང་ཞིག་རུང་ཁང་དུ་བྱིན་གྱིས་མ་བརྟགས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་
 ས་ཕྱོགས་སུ་གེས་པར་བྱ་ཞིང་། རུང་ཁང་དེར་དག་སྒྲོང་ཞག་ཏུ་གནས་ཀྱང་། རུང་བའི་ཁང་བ་
 མི་ཉམས་ལ། དེར་དག་སྒྲོང་མི་གནས་ཀྱང་རུང་ཁང་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྟགས་པ་མི་འཛིན་ཅིང་རུང་
 ཁང་བྱིན་གྱིས་བརྟགས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་གཙུག་ལག་ཁང་དེར་དག་སྒྲོང་གཅིག་ཀྱང་མི་གནས་པ་
 ཞག་དུ་མ་འདས་ན་རུང་ཁང་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྟགས་པ་ཞིག་པས་སྒྲར་ཡང་བྱིན་གྱིས་བརྟགས་དགོས་སོ། །
 དེའི་རྒྱ་མཆོན་ཡང་གནས་དེར་དག་སྒྲོང་གཅིག་ཀྱང་མེད་པའི་ཆེ། གནས་དེ་ཐང་སྒྲོང་བ་བཞིན་དུ་
 རུང་བའི་ས་གཞིར་སོང་ནས། རུང་ཁང་ཡིན་མིན་གྱི་དབྱེ་བ་མེད། དེར་དག་སྒྲོང་དག་ལྷགས་
 པའི་ཆེ། ཐམས་ཅད་མི་རུང་བའི་སར་སོང་བས་འཕྲལ་ལས་བྱུང་བའི་རུང་ཁང་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་
 པའི་ཆེ་ག་བྱ་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་གསར་དུ་བརྟགས་པ་བརྟན་པའི་ཚུལ་ལ། སྒྱིར་
 ཁང་བ་གསར་དུ་སྒྱུབ་པའི་ཚུལ་དང་། བྱེ་བྲག་རུང་ཁང་སྒྱུབ་པའི་ཚུལ་ལ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་
 ཁང་བ་དང་ཁང་ཆེན་གྱི་སྒྲུབས་སུ་རྒྱས་པར་བརྟན་ཟིན་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། དང་པོ་སོ་
 ལག་འདྲན་པའི་དུས་སུ། བྱིན་གྱིས་བརྟགས་པ་ནི། དག་སྒྲོང་ལག་གི་བླས་ཁང་བ་དེའི་འགྲམ་རྩོ་
 གཏོད་པ་ན་འདི་ནི་དག་འདུན་གྱི་རུང་བའི་ཁང་བར་འགྱུར་རོ་སྒྲུལ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞིང་།
 ཆོག་ཏུ་ཡང་བརྗོད་པར་བྱ་བའོ། །གཉིས་པ་ལས་གསར་པ་དང་བཅས་པའི་ཆེ་སེམས་བསྐྱུས་པར་
 བྱིན་གྱིས་བརྟགས་པ་ནི། ཁང་བ་དེ་རྩིག་པའི་མགོ་བརྩམས་ནས་མཇུག་ཡོངས་སུ་མ་རྩོགས་གྱི་
 བར་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ཏུ་ཆེ་དང་ལྷན་པ་དག་གཞི་འདི་ནི་དག་འདུན་གྱི་རུང་བའི་ཁང་བར་
 འགྱུར་བར་སེམས་བསྐྱུས་གིང་། ཞེས་ལན་གཅིག་ལག་གི་བླས་བརྗོད་པའོ། །གསུམ་པ་དག་
 སྒྲོང་གནས་པ་ཉིད་དང་མ་བྲལ་བའི་ཆེ་ལས་གྱི་བྱིན་གྱིས་བརྟགས་པ་ནི། རུང་ཁང་དུ་འོས་པའི་

ཁང་པ་དེ་གྲུབ་ཟིན་ནས་གནས་དེར་དག་སྟོང་འཇུག་ལྟོག་ལ་དབང་བྱེད་སྟོང་ཞིང་། སྤར་ཡང་མི་
བྱེད་ན་རུང་ཁང་དུ་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་མི་དགོས་ཏེ་སྤར་མ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རུང་ཁང་དུ་གྲུབ་ཟིན་པའི་བྱིར་
དེའི་བྱིར་གནས་དེར་དག་སྟོང་གནས་པ་ཉིད་མ་བྲལ་བའི་ཆེ་སྤར་བཤད་པའི་གསོ་དགག་གཉིས་
ཀྱི་རུང་ཁང་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་འབྲལ་ལས་བྱུང་བའི་རུང་ཁང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་
པ་ནི། སྤར་རུང་ཁང་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའམ་མ་བརྒྱབ་པའི་ཁང་པ་སྟོང་པར་དག་སྟོང་དག་
བྱིན་པ་དང་། དག་སྟོང་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ཇི་སྟེད་བྱིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོག་མཐུན་པར་ཆེ་དང་
ལྷན་པ་དག་འདི་ནི་དག་འདུན་གྱིས་རུང་བའི་ཁང་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཅིག་ཅར་བརྗོད་པའོ། །
རུང་ཁང་གི་བྱིན་བརྒྱབས་བྱི་མ་འདི་གཉིས་ནི། རུང་ཁང་གསལ་དུ་བཅོས་པ་དང་། ཁང་པ་བྱས་
ཟིན་རུང་ཁང་དུ་སྐྱབ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་གོ། །ལུང་ལས་བ་ལང་གི་གནས་ལྟ་བུའི་རུང་ཁང་
ཞེས་གསུངས་པ་ནི། མཆོམས་ནང་གཅིག་ཏུ་རུང་ཁང་གཅིག་གིས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་མའི་རུང་
ཁང་གི་བྱ་བ་བྱེད་པའོ། །འདིར་འདུལ་བ་འཛིན་པ་འབྲི་བྱུང་པ་གཞན་དག་གིས་བྲིས་པའི་གཞུང་
ལས། མཆོམས་དེའི་ནང་གི་གནས་ཁང་རྣམས་ཅིག་པ་ལ་སོགས་པས་འབྲེལ་ཞིང་བར་དུ་མཆོམས་
གཞན་མ་ཞུགས་པ་ཡིན། དང་པོར་སྟོས་ཡོངས་སུ་དབྱེད་ནས་གཅིག་རུང་ཁང་དུ་བསྐྱབ་པས་
ཐམས་ཅད་རུང་ཁང་དུ་འགྱུར་རོ། །ཁང་པ་ཐོག་དུ་མ་བཙུགས་པ་ལ་ནི་ཡང་ཐོག་སྟེང་མའི་བར་
མཐོང་ཀ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་ག་ནམ་མཁའ་མངོན་སུམ་དུ་འཇུག་པ་ལ་ནི། གནས་ཞིག་རུང་ཁང་དུ་
བསྐྱབས་པས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་རུང་ཁང་དུ་འགྱུར་ལ། འོག་ཁང་དུ་དག་སྟོང་ད་ལྟ་གནས་པར་
གྱུར་ན་འོག་ཁང་ཉིད་དུ་སྐྱབ་པའི་ཆོག་བྱའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །འདི་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
གང་རུང་ཁང་དུ་སྟོས་བཅད་ནས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དེ་ཉིད་རུང་ཁང་དུ་འགྱུར་གྱི། བྱིན་གྱིས་
མ་བརྒྱབས་པ་དག་རུང་ཁང་དུ་མི་འགྱུར་བའི་བྱིར་དང་། རུང་ཁང་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དེ་
དང་གནས་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་བང་རིམ་དང་། སྟོ་ཁང་དང་། བྱམས་དང་།
བསྟོ་ཁང་དང་། དཔོངས་སའི་ར་བ་དག་ཀྱང་རུང་ཁང་དུ་འགྱུར་བ་ཏུ་ཅང་ཐལ་བའི་བྱིར་དང་།
གསོ་སྟོང་གི་གནས་ལ་སྟོ་མཐུན་བྱས་པའི་གནས་ལ་ཡང་དེ་དང་རིགས་པ་མཚུངས་པ་ཏུ་ཅང་ཐལ་
བའི་བྱིར་དང་། དེ་ཡང་འདོད་ན། རུང་ཁང་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དེ་ཡང་། གསོ་སྟོང་གི་

གནས་སུ་ཉ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་གནས་མལ་བརྟེན་བའི་ཚུལ་ལ། ཡོངས་སྤྱོད་
 བའི་ཚུལ་དང་། གསར་བ་སྐྱབ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བྱི་སྟན་ཆེ་མཐོ་གཉིས་མ་གཏོགས་
 པ་མལ་སྟན་བྱས་ཟིན་ནི་ད་པ་ལ་ཅི་འདོད་དུ་ཡོངས་སྤྱོད་པར་བྱ་ཞིང་། དང་དུ་སྤང་བར་བྱ་ལ།
 སྟན་ནང་ཆངས་ཅན་དང་། སྤྱི་ནང་ཆངས་ཅན་དང་། བསྐྱེདས་བའི་སྟན་གོར་བུ་ལ་སོགས་པ་
 སྟན་དུ་སྤོས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་རྣམས་ལ་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་ཀྱང་གོས་འཆང་བའི་སྤང་བ་ལ་
 སོགས་པ་ལྷང་བའི་རྒྱར་འགྱུར་བ་མ་གསུངས་ལ། དེའུ་རྟོག་དང་། སྟན་འབྱམས་དང་། གདིང་
 གཡོགས་དང་། མལ་སྟན་གྱི་གཡོགས་པ་སོགས་ནི་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་ན་སྤང་བའི་རྒྱར་
 གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་སྐྱབ་བའི་ཚུལ་ལ། རྒྱུ་འབྱུང་པར་ཟིན་བལ་དང་ལྷག་བལ་ནག་པོ་
 འབའ་ཞིག་དང་། ཆ་གཉིས་བསྐྱེད་བ་ལྷག་པ་དང་། དེས་མཆོན་པ་དེ་དང་འབྱུང་བ་དང་། དེ་བས་
 བཟང་བའི་མལ་སྟན་གསར་དུ་སྐྱབ་པ་ཡང་བཀག་ལ། དུས་གྱི་བྱུང་པར་ལོ་དྲུག་གི་ནང་དུ་རོ་བོ་
 དང་ཆོ་གའི་སྒོ་ནས་རུང་བའི་སྟན་གཅིག་ཁོ་ན་བྱེད་པར་གནང་། སྟན་གཉིས་པ་ཅན་གསར་དུ་
 བྱས་ན་སྤང་བར་གསུངས་སོ། །ཁྱི་དང་ཁྱིའུ་སོགས་ལ་ནི་ཆེ་མཐོ་གཉིས་བཀག་པ་མ་གཏོགས་
 གཉིས་པ་སོགས་བཀག་པ་མེད་དོ། །ལོ་དྲུག་གི་ནང་དུ་སྟན་གཞན་གཉིས་པ་བྱེད་པའི་གནང་བ་
 གསོལ་བ་དང་སྐྱོན་བའི་ཆོ་ག་ནི་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ནོ། །ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་བསྐྱང་བའི་
 སྐབས་གྱི་ལག་ལེན་གྱི་ཆོ་ག་གལ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོམས་སྦྱར་གོ་དོན་དང་བཅས་པ་བཤད་ཟིན་
 ཏོ། །གསུམ་པ་ཉམས་ན་ཕྱིར་བཅོས་བའི་ཐབས་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱིང་དྲན་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཕྱིར་
 བཅོས་བའི་ཚུལ་དང་། སྤྱིང་དྲན་ལ་ལྟོས་ནས་ཕྱིར་བཅོས་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་རྣམས་པ་ཕྱིར་
 བཅོས་བའི་ཚུལ། མི་རྣམས་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་བའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ལ་འཆབ་ཉེས་ཕྱིར་བཅོས་བའི་ཚུལ་དང་། ལྷང་བ་རང་གི་རོ་བོ་ཕྱིར་བཅོས་བའི་
 ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་འཆབ་ཉེས་མི་འབྱུང་བ་ལ་བསྐྱབ་པ་དང་། བྱུང་ཟིན་ཕྱིར་བཅོས་བའི་ཚུལ་
 ལོ། །དང་པོ་ལ་འཆབ་ཉེས་མི་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་མཐོལ་བ་དངོས་ཀྱི་བྱ་ཚུལ་དང་།
 མཐོལ་ཡུལ་མཆོན་ཉིད་དང་ལྷན་པ་མེད་པའི་ཆོ་གོ་ཞིང་རིག་པ་ཅམ་བྱ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།
 ཆོ་དང་ལྷན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་དགོ་སྤྱོད་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ལ་ལྷང་བ་ལ་འདི་ལྷ་

བྱ་འདི་བྱུང་སྟེ། བདག་དགོ་སྤྲོད་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ལྟར་བ་དེ་ཆེ་དང་ལྟན་པའི་མདུན་དུ་
 མཐོལ་ལོ་འཆགས་སོ། །མཐོལ་ཞིང་བཤགས་ན་བདག་བདེ་བ་ལ་རིག་པར་གནས་པར་འགྱུར་
 ལ། མ་མཐོལ་ཞིང་མ་བཤགས་ན་བདག་བདེ་བ་ལ་རིག་པ་ལ་གནས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ལན་
 གསུམ་བརྒྱས། མཐོང་སྒོམ་དྲི་ཞིང་ཐབས་ལེགས་བཟོད་དོ། །འདི་ནི་ལམ་པ་ནས་ཉེས་བྱས་ཀྱི་
 བར་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བར་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི་ཐ་ན་ལྟར་བ་དེའི་མིང་ཅམ་གོ་བར་བྱ་ཞིང་
 ཡུལ་གྱི་བྱུང་བར་ལྟ་བ་དང་མཚན་མཐུན་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ལ་རིག་པར་བྱ་ཞིང་། ཡུལ་
 གྱིས་འཕོངས་པའི་ཆེ་ཆོས་འདི་པའི་བྱིམ་པ་དང་དགོ་ཚུལ་སོགས་ལ་རིག་པར་བྱས་ན་ཡང་།
 བཅའས་པའི་ཉེས་པ་ཁྱེད་ཀྱི་ལམ་ལྟར་གཉིས་ལ་གནས་ངན་ལེན་བཟོད་པའི་ལྟར་བྱེད་དུ་
 འགྱུར་བའི་སྐབས་སྟོན་དོ། །འོ་ན་དགོ་སྤྲོད་རེ་རེའི་མདུན་དུ་བཟོད་པ་ཅམ་གྱིས་འཆབ་ཉེས་
 ཁྱེད་ཀྱི་སམ་ཞེ་ན། དེའི་ངེས་པ་མེད་དེ། རི་སྐད་དུ། བསྒྲོ་བ་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་དགོ་འདུན་
 ཐམས་ཅད་ལ་འོ། །སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བ་ནི་གནས་དེར་ཆོགས་པ་ལ་འོ། །ཆེ་དང་ལྟན་པ་
 དག་བདག་ལ་སྤྲད་པའི་གནས་མི་རིགས་པ་སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བ་བྱུང་གི་ཆེས་དེ་སོ་སོར་
 འཆགས་སོ། །འདི་ནི་སྒྲགས་དང་འདྲ་བ་མ་ཡིན་མོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འོ་ན་ལྟར་བའི་མིང་
 གོ་བར་བྱ་བ་འདི་དང་། མཐོལ་ཚུལ་དངོས་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་གཉིས་འཆབ་ཉེས་ཁྱེད་ཀྱི་ཅམ་
 གྱི་བྱེད་ལས་ཅན་དུ་མཚུངས་ན། བྱུང་བར་ཅན་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅི་ན། བཤད་པར་བྱ་སྟེ་མིང་གོ་
 བར་བྱས་པ་ཅམ་གྱིས་ནི་འཆབ་ཉེས་ཁྱེད་ཀྱི་ལྟར་བ་རང་གི་ངོ་བོ་འདག་མི་སྟོན་ལ་སྤྲ་མས་ནི་
 ལྟར་བྱེད་འབའ་ཞིག་པ་མན་ཆད་ཀྱི་འཆབ་ཉེས་དང་ལྟར་བ་རང་གི་ངོ་བོ་གཉིས་ཀ་འདག་པར་
 ལུས་པའི་བྱུང་བར་ཡོད་དོ། །འོ་ན། ཉིན་མཚན་ཐ་མ་མིན་པ་ལ་འཆབ་པ་མི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་
 གསུངས་པས། འཆབ་ཉེས་འབྱུང་བ་ལ་མཚན་མོའི་མཐའ་འདས་དགོས་སམ་ཞེ་ན། ལྟར་དེ་ནི་
 སྒྲོ་བ་སྒྲོད་དགོས་ཀྱི་འཆབ་ཉེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོ་བ་སྒྲོད་པ་ལ་ལྟར་མ་ཞག་ཏུ་
 བཅའས་པ་དགོས་པའི་བྱིར། སྒྲིར་འཆབ་ཉེས་ཅམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་མིན་ཏེ། འཆབ་སེམས་
 སྐད་གཅིག་མ་གཅིག་སྒྲིས་ན་ལྟར་བ་དེ་འཆབ་བཅས་སུ་འཛོག་པའི་བྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་དགོ་འདུན་
 ལྟར་མ་འཆབ་བཅས་དང་། སྤྲད་ལྟར་འཆབ་བཅས་ཀྱི་འཆབ་ཉེས་ཀྱང་བཤད་མ་ཐག་གི་མཐོལ་

གསོལ་ན་གལ་ཏེ་དག་འདུན་གྱི་དུས་ལ་བབ་ཅིང་བཟོད་ན། དག་འདུན་གྱིས་གནང་བར་མཛོད་
ཅིག་དང་། དག་འདུན་གྱི་དག་སྤོང་འཆར་ཀ་ལ་ཆེ་གོ་མོ་ལས་བྱུང་བའི་དག་འདུན་ལྷག་མའི་ལྷང་
བ་བྱུང་ལ་རྒྱ་བ་བྱེད་བཅའས་བ་དེའི་སྤྲད་དུ་སྤྱོད་བ་གསོལ་ཏེ། འདི་ནི་གསོལ་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་འདྲེས་རྒྱུ་རྒྱུར་བར་བྱའོ། །སྤྱོད་བ་སྤྱོད་བ་ཞིན་པའི་ཆེ་ལྷག་མ་རིགས་འདྲ། གཉིས་པ་
བྱུང་ན་གཞི་ནས་བརྒྱུ་མས་པའི་སྤྱོད་བ་ལོ་ས་ནས་སྤྱོད་དགོས་པས། དེ་སྤྱིན་པའི་སྤྲགས་ནི། དག་
འདུན་བཅུན་པ་རྒྱུ་མས་གསན་དུ་གསོལ། དག་སྤོང་འཆར་ཀ་འདི་དག་འདུན་ལྷག་མའི་ལྷང་བ་རྒྱ་
བ་བྱེད་བཅའས་བ་དེའི་སྤྲད་དུ་དག་འདུན་ལས་སྤྱོད་བ་གསོལ་ནས་དག་འདུན་གྱིས་སྤྱོད་བ་སྤྱོད་ཏེ།
སྤྱོད་བ་བཅི་བ་ཞིན་པ་ལས་དག་འདུན་ལྷག་མའི་ལྷང་བ་སྤྲ་མ་དང་འདྲ་བ་ཡང་བྱུང་ལ། དག་སྤོང་
འཆར་ཀ་འདི་དག་འདུན་གྱི་གན་དུ་མཆིས་ཏེ་དག་འདུན་ལྷག་མའི་ལྷང་བ་ཡང་བྱུང་བ་དེའི་སྤྲད་
དུ། དག་འདུན་ལས་གཞི་ནས་སྤྱོད་བ་གསོལ་ན་གལ་ཏེ་དག་འདུན་གྱི་དུས་ལ་བབ་ཅིང་བཟོད་ན་
གནང་བར་མཛོད་ཅིག་དང་། དག་འདུན་གྱི་དག་སྤོང་འཆར་ཀ་ལ་དག་འདུན་ལྷག་མའི་ལྷང་བ་
སྤྲ་མ་དང་འདྲ་བ་ཡང་བྱུང་བ་དེའི་སྤྲད་དུ་སྤྱོད་བ་སྤྱོད་ཏེ། འདི་ནི་གསོལ་བའོ་ཞེས་སོགས་འདྲེས་
རྒྱུ་རྒྱུར་བར་བྱའོ། །གཞི་སྤྱོད་བ་ཞིན་པ་ལ་ལྷག་མ་རིགས་འདྲ་གསུམ་པ་བྱུང་ན། ཡང་སྤྱོད་བ་ལོ་
ནས་སྤྱོད་དགོས་པས་དེ་བྱིན་པའི་སྤྲགས་ནི། གཞན་སྤྲ་མ་དང་འདྲ་བ་ལ། ཡང་གཞི་ནས་བྱུངས་
པའི་སྤྱོད་བ་གསོལ་ན་ཞེས་རྒྱུ་རྒྱུར་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་དེ་རྒྱུ་མ་པར་བཤད་པ་ལ། དགོས་པའི་དོན་ནི།
དག་འདུན་ལྷག་མའི་འཆར་ཉེས་ཞག་ཏུ་ལོན་པ་རྒྱུ་མས་འདག་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །བསྟན་པའི་
དོན་ནི། གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་གྲངས་སུ་བཤད་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །ཆོག་གི་དོན་ནི།
སྤྱིར་སྤྱོད་བ་ཞེས་བྱ་ཞེན། བྱུང་བར་ཅན་གྱི་གནས་ནས་དམན་པའི་གནས་སུ་སྤྱོད་བའི་བྱིར་སྤྱོད་བ་
ཞེས་བྱ། སྤྱོད་བ་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་དམན་པའི་སྤྱོད་བ་ལྷ་དང་དུ་ལོན་ཅིང་བྱུང་བར་ཅན་གྱི་སྤྱོད་བ་ལྷ་
སྤོང་བ་ལ་སྤྱོད་བ་འོ། །དག་འདུན་ལྷག་མའི་ལྷང་བ་རིགས་འདྲ་བཞི་བསྟན་དུ་བྱེད་པ་ལ། སྤྱོད་བ་
བཞི་པ་ནི་སྤྱིན་པར་གསུངས་པ་མེད་དེ་དེ་ལྷ་བྱ་དེ་ལ་བསྤིགས་པ་ནན་ཏུར་བྱ་བ་གསུངས་པའི་
བྱིར།

འཆར་ཉེས་དང་བྲལ་བའི་ལྷང་བ་རང་གི་ངོ་བོ་བྱིར་བཅོས་པའི་ཚུལ་ལ། ལམ་པ་ཆར་

གཏོགས་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་བཅོས་ཚུལ་དང་། དགེ་འདུན་ལྷན་མ་ཆར་གཏོགས་དང་བཅས་
པའི་ལྷང་བ་ཕྱིར་བཅོས་ཚུལ་དང་། སྤང་ལྷང་ཕྱིར་བཅོས་ཚུལ་དང་། ལྷང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པ་
སོགས་གསུམ་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། ཡམ་པ་འཆབ་མེད་དངོས་གཞི་ཕྱིར་
བཅོས་པའི་ཚུལ་དང་། ཡམ་པར་གཏོགས་པའི་ཉེས་པ་སྒྲིམ་པོ་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་
པོ་ནི། དགེ་འདུན་ལས་ཇི་སྤྱིད་འཆོའི་བར་དུ་བསྐྱབ་པ་མཐོས་ཏེ། སྦྱོད་པ་དེ་ཡིན་པས་དེ་བྱིན་
པའི་སྤྲུགས་ནི། དགེ་འདུན་བཙུན་པ་རྣམས་གསན་དུ་གསོལ། བདག་དགེ་སྦྱོང་དགའ་བྱེད་ཀྱིས་
བསྐྱབ་པ་མ་ལུ་པར་མི་ཆངས་པ་སྦྱོད་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་བསྟེན་ཡང་། བཅའ་པའི་སེམས་
གཅིག་ཅུམ་གྱིས་ཀྱང་བཅའ་པར་མ་བགྱིས་ཏེ། དགེ་འདུན་ལས་ཇི་སྤྱིད་འཆོའི་བར་དུ་བསྐྱབ་
པ་གསོལ་ན། ཐུགས་བརྩེ་བ་ཅན་དགེ་འདུན་བཙུན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐུགས་བརྩེ་བས་ཉེ་བར་
བཟུང་སྟེ། བདག་དགེ་སྦྱོང་དགའ་བྱེད་ལ་ཇི་སྤྱིད་འཆོའི་བར་དུ་བསྐྱབ་པ་བསྐྱལ་དུ་གསོལ། ཞེས་
ལན་གསུམ་བཟུངས། དེ་ནི་གསོལ་བ་གདབ་པའི་སྤྲུགས་སོ། །བྱིན་པའི་སྤྲུགས་ནི། དགེ་འདུན་
བཙུན་པ་རྣམས་གསན་དུ་གསོལ། དགེ་སྦྱོང་དགའ་བྱེད་འདིས་བསྐྱབ་པ་མ་ལུ་པར་མི་ཆངས་
པར་སྦྱོད་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་བསྟེན་ཡང་། བཅའ་པའི་སེམས་གཅིག་ཅུམ་གྱིས་ཀྱང་བཅའ་
པར་མ་བགྱིས་ཏེ། དགེ་སྦྱོང་དགའ་བྱེད་འདི་དགེ་འདུན་ལས་ཇི་སྤྱིད་འཆོའི་བར་དུ་བསྐྱབ་པ་
གསོལ་ན་གལ་ཏེ་དགེ་འདུན་གྱི་དུས་ལ་བབ་ཅིང་བཟོད་ན་དགེ་འདུན་གྱིས་གང་བར་མཛོད་ཅིག་
དང་། དགེ་འདུན་གྱིས་དགེ་སྦྱོང་དགའ་བྱེད་ལ་ཇི་སྤྱིད་འཆོའི་བར་དུ་བསྐྱབ་པར་སྐྱལ་ཏོ། །
འདི་ནི་གསོལ་བའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་འདྲེས་སྦྱར་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་དེ་རྣམ་པར་
བཤད་པ་ལ། དགོས་པའི་དོན་ནི། འཆབ་ཉེས་དང་བྲལ་བའི་ཡམ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་དག་པའི་དོན་
དུའོ། །བསྐྱས་པའི་དོན་ནི། གསོལ་དང་བཞིའི་ལས་ཀྱི་རྒྱ་ཤུལ་སྤྲུགས་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །
ཆོག་གི་དོན་ལ། ཅིའི་ཕྱིར་བསྐྱབ་པ་ཞེས་བྱ་ན། དམན་པའི་སྦྱོད་པ་ལྷ་དང་དུ་ལེན་ཞིང་། ལྷ་
པར་ཅན་གྱི་སྦྱོད་པ་ལྷ་སྦྱོང་བ་ལ་སྦྱོབ་པས་ན་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །བསྐྱབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ཡང་དེ་
ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་སྦྱོབ་པའི་ཚུལ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། སྦྱོབ་དང་མགུ་བར་བྱ་བ་སྦྱོད་པ་དག་
གིས། དགེ་སྦྱོང་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ལས་མངོན་པར་སྒྲུབ་དང་། ཐུག་དང་མངོན་པར་ལྷང་།

བ་དང་། ཐལ་མོ་སྐྱར་བ་དང་གྲུས་པའི་ལས་དག་བདག་གིར་མི་བྱའོ་ཞེས་པ་ནས་དགེ་བའི་
 བྱེད་ཀྱིས་ལ་མི་གཡེལ་བར་བྱའོ་ཞེས་པའི་བར་ས་གཞན་ན་གནས་པ་སྤྱོད་པའི་གཞི་ལས་རི་སྐད་དུ་
 གསུངས་པ་རྣམས་སོ། །དུས་ནི་རི་སྤྱོད་འཛོའི་བར་དུ་ཡིན་ལ། གང་ཆེ་དག་བཅོས་པ་ཉིད་ཐོབ་
 བ་དེའི་ཆེ་བསྐྱབ་པ་ཞེས་མི་བྱ་སྟེ། འབྲུལ་པའི་རྒྱ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་སྤྱོད་པོ་ཕྱིར་བཅོས་ཚུལ་ལ། ལྷེ་བ་ཕྱིར་བཅོས་ཚུལ་དང་། ཡང་བ་
 ཕྱིར་བཅོས་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མཆམས་ནང་དེ་ན་ཡོད་པའི་དགེ་སྤྱོད་དུག་ཡན་ཆད་
 འོགས་སུ་མ་བཅད་པར་ཐམས་ཅད་ལ་བཤགས་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྐྱེགས་ནི་དགེ་འདུན་
 བཅུན་པ་རྣམས་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་དགེ་སྤྱོད་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ལ་ལམ་བར་
 གཏོགས་པའི་སྤྱོད་པོ་ལྷེ་བ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་བྱུང་བ་སྟེ། དེ་དགེ་སྤྱོད་གི་དགེ་འདུན་གྱི་མདུན་
 དུ་མཐོལ་ལོ། །ཞེས་སོགས་ལན་གསུམ་བསྐྱས་ལ་མཐོང་སྒྲུབ་དྲི་ཁིང་ཐབས་ལེགས་བྱའོ། །གཉིས་
 པ་སྤྱོད་པ་ཕྱིར་བཅོས་ཚུལ་ནི། མཆམས་དེར་གཏོགས་པའི་དགེ་སྤྱོད་བཞི་ལ་སོགས་པ་ཐམས་
 ཅད་ལ་བཤགས་པར་བྱ་ལ། དེ་ཡང་མཆམས་ནང་དེ་ན་དགེ་སྤྱོད་གསུམ་ལས་མེད་ན། གནས་
 གཞན་ནས་གཅིག་བོས་ཏེ་བཞིའི་ཆོགས་སུ་ཆང་བར་བྱས་ལ། རྒྱ་མ་ལ་ཡང་མཆམས་ནང་དེ་ན་
 དགེ་སྤྱོད་ལྷ་ལས་མེད་ན་གཅིག་གནས་གཞན་ནས་བོས་ཏེ་དུག་ཆང་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་ཆར་གཏོགས་དང་བཅས་པ་ཕྱིར་བཅོས་ཚུལ་ལ། དངོས་
 གཞི་ཕྱིར་བཅོས་ཚུལ་དང་། ཉེས་པ་སྤྱོད་པོ་ཕྱིར་བཅོས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། འཆབ་ཉེས་དང་
 ཐལ་བའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་དག་བྱེད་དངོས་ནི་དབྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་འཆགས་པའི་དོན་དུ་
 དགེ་སྤྱོད་གིས་མགྱ་བ་ཞག་དུག་ནོད་ནས་སྤྱོད་དགོས་པས། དེ་བྱིན་པའི་སྐྱེགས་ནི། དགེ་འདུན་
 བཅུན་པ་རྣམས་གསན་དུ་གསོལ། དགེ་སྤྱོད་འཆར་ཀ་འདི་ལ་ཆེ་གོ་མོ་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་འདུན་
 ལྷག་མའི་ལྷུང་ལ། དགེ་སྤྱོད་འཆར་ཀ་འདི་ཆེ་གོ་མོ་ལས་བྱུང་དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་ལྷུང་བ་བྱུང་བ་
 དེ་སྤྱད་དུ། དགེ་འདུན་ལས་ཞག་དུག་མགྱ་བར་བགྱི་བ་གསོལ་ན། གལ་ཏེ་དགེ་འདུན་གྱི་དུས་
 ལ་བབ་ཅིང་བཞེད་ན། དགེ་འདུན་གྱིས་གནང་བར་མཛོད་ཅིག་དང་། དགེ་འདུན་གྱིས་དགེ་སྤྱོད་
 འཆར་ཀ་ལ་ཆེ་གོ་མོ་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་ལྷུང་བ་བྱུང་བ་དེའི་སྤྱད་དུ་ཞག་དུག་མགྱ་

བ་བཅི་བར་གསལ་ཏེ། །འདི་ནི་གསལ་བའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འདྲེས་སྒྱུར་བར་བྱ་བ་ཡིན་
 བོ། །མགུ་བ་བྱིན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྲོ་བ་བྱས་ཐེས་ཀྱི་མགུ་བ་བྱིན་པ་དང་། སྒྲོ་བ་སྒྲོད་མི་
 དགོས་པར་དང་པོ་ནས་མགུ་བ་བྱིན་པ་འོ། །བཤད་མ་ཐག་པའི་སྒྲགས་ཆོག་འདི་ནི་བྱི་མའི་དབང་
 ཏུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། སྒྲ་མ་ནི་འདི་དང་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བར་འབྱུང་ངོ་། །གཉིས་པ་དེ་རྣམ་པར་
 བཤད་པ་ལ། དགོས་པའི་དོན་ནི། དབྱུང་བ་ཆགས་པའི་དོན་ཏུ་ཡིན་མོ། །ཅིའི་བྱིར་མགུ་བ་
 ཞེས་བྱ་ཞེན། དགོ་འདུན་ཐུགས་མགུ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཡིན་པས། དེ་སྒྲུང་ཅེས་བྱའོ། །
 རང་གི་ངོ་བོ་ནི། དམན་པའི་སྒྲོད་པ་ལྟ་དང་ཏུ་ཡིན། བྱུང་བར་ཅན་གྱི་སྒྲོད་པ་ལྟ་སྒྲོང་བ་ལ་སྒྲོབ་
 པའོ། །དུས་ཀྱི་བྱུང་བར་ནི་ཞག་ཏུག་གོ། །བསྐྱུས་པའི་དོན་ནི། གསལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ཀྱི་
 ཀླང་གྲངས་སུ་བཤད་པ་དེ་ཡིན་མོ། །གཉིས་པ་དབྱུང་བ་བྱིན་པ་ལ། སྒྲགས་ཀྱི་ཆོག་དང་དེ་རྣམ་
 པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དགོ་འདུན་བཙུན་པ་རྣམས་གསན་ཏུ་གསལ། དགོ་སྒྲོང་འཆར་
 ཀ་འདི་ལ་ཆེ་གོ་མོ་ལས་བྱུང་བའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མའི་ལྷང་བ་བྱུང་ལ། དགོ་སྒྲོང་འཆར་ཀ་འདི་
 དགོ་འདུན་གྱི་གན་ཏུ་མཆིས་ཏེ། ཆེ་གོ་མོ་ལས་བྱུང་བ་དགོ་འདུན་ལྷག་མའི་ལྷང་བ་བྱུང་བ་དེའི་
 སྒྲུང་ཏུ། དགོ་འདུན་ལས་ཞག་ཏུག་མགུ་བར་གསལ་ནས། དགོ་འདུན་གྱི་དགོ་སྒྲོང་འཆར་ཀ་
 འདི་ལ་དགོ་འདུན་ལྷག་མའི་ལྷང་བ་བྱུང་བ་དེའི་སྒྲུང་ཏུ། ཞག་ཏུག་མགུ་བར་བཅི་བར་སྒྱུལ་ཏེ།
 དགོ་སྒྲོང་འཆར་ཀ་འདིས་ཆེ་གོ་མོ་ལས་བྱུང་བའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མའི་ལྷང་བ་བྱུང་བ་དེའི་སྒྲུང་ཏུ།
 ཞག་ཏུག་མགུ་བ་བཅིས་ལགས་ཏེ། དགོ་འདུན་ལས་བྱུང་བ་གསལ་ན་གལ་ཏེ་དགོ་འདུན་གྱི་
 དུས་ལ་བབ་ཅིང་བཟོད་ན་དགོ་འདུན་གྱིས་གནང་བར་མཛོད་ཅིག་དང་། དགོ་འདུན་གྱི་དགོ་སྒྲོང་
 འཆར་ཀ་ཆེ་གོ་མོ་ལས་བྱུང་བའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མའི་ལྷང་བ་བྱུང་བ་དེའི་སྒྲུང་ཏུ། ཞག་ཏུག་མགུ་
 བར་བཅི་བ་བྱུང་བར་བཅིའོ། །འདི་ནི་ཞེས་སོགས་འདྲེས་ཐེ་ལྟ་བ་བཞིན་ཏུ་སྒྱུར་བར་བྱའོ། །
 དབྱུང་བ་བྱིན་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཏེ། མགུ་བ་ཉི་ཆེ་བ་བྱས་པའི་ཐེས་ཀྱི་དབྱུང་བ་དང་། སྒྲོ་བའི་
 ཐེས་ཀྱི་དབྱུང་བའོ། །དེ་གཉིས་ལ་སྒྲགས་ཀྱི་ཆོག་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བ་འབྱུང་ངོ་། །གཉིས་པ་དེ་
 རྣམ་པར་བཤད་པ་ལ། དགོས་པའི་དོན་ནི། སྐབས་ཞན་ན་གནས་པ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་དོན་ཏུའོ། །
 བསྐྱུས་པའི་དོན་ནི་གསལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ཀྱི་ཀླང་གྲངས་སུ་བཤད་པ་དེ་ཡིན་མོ། །ཆོག་གི་

དོན་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་དབྱེད་བཞུགས་ཀྱི་ཞེན། དམན་པའི་གནས་ནས་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་གནས་སུ་
 དབྱེད་པའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །འདི་ལ་བྱེད་པ་པོ་དག་འདུན་གྱི་བྱེད་པར་ནི། དག་སྤོང་ཉི་
 སྤུ་ཡན་ཆོག་པའོ། །དོ་པོ་ནི་དབྱེད་པ་བྱས་མ་ཐག་ཏུ་དག་སྤོང་དེ་སྤར་གྱི་གནས་སུ་འཕོས་ཏེ།
 བྱེད་པར་ཅན་གྱི་སྤོང་པ་ལྷ་དང་དུ་ལེན་པའོ། །གཉིས་པ་སྤོང་པོའི་ཕྱིར་བཅོས་ལ། ལྷག་མར་
 གཏོགས་པའི་སྤོང་པོ་ལྷི་བ་ནི་དག་སྤོང་ལྷ་ཡན་ཆད་རིས་སུ་བཅད་པའམ་མ་བཅད་པ་གང་ཡིན་
 ཡང་རུང་དེའི་དུང་དུ་བཤགས་པར་བྱས་ལ། སྤོང་པོ་ཡང་བ་ནི་གང་ཟག་གཅིག་གི་དུང་དུ་
 བཤགས་པས་འདག་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་རིགས་པས་ལམ་ལྷག་ཏུ་གཏོགས་པའི་ཉིས་པ་གཞན་
 རྒྱུ་ཀྱང་དག་སྤོང་གཅིག་གི་དུང་དུ་བཤགས་པས་འདག་པར་གསལ་ལོ། །དེ་ཡང་འཆབ་
 བཅས་ཡིན་ན་མཐོལ་ཞེས་བརྗོད་ལ། འཆབ་མེད་ཡིན་ན་བཤགས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཙམ་གྱིས་
 ཆོག་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ལུང་ལས་འདི་སྐད་དུ་འབྱུང་སྟེ། ཉི་བར་འཁོར་དེ་ལ་ལམ་པར་འགྱུར་
 བས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་བའི་ཉིས་པ་སྤོང་པོ་ལྷི་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། མཆོམས་ཀྱི་ནང་དུ་དག་འདུན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་མདུན་དུ་བཤགས་པར་བྱའོ། །ཡང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མཆོམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་
 དག་སྤོང་བཞེད་མདུན་དུ་བཤགས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དག་འདུན་ལྷག་མས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་བའི་
 སྤོང་པོ་ལྷི་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མཆོམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་དག་སྤོང་ལྷའི་མདུན་དུ་བཤགས་པར་བྱའོ། །
 ཡང་བ་གང་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་མཆོམས་ཀྱི་ནང་དུ་དག་སྤོང་གཅིག་གི་མདུན་དུ་བཤགས་པར་བྱའོ་
 ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་རྒྱུ་པར་ངེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་སྤོང་ལྷའི་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཚུལ་ལ། ལྷགས་ཀྱི་ཆོག་དང་དེ་རྒྱུ་པར་བཤད་པའོ། །
 དང་པོ་ནི། བཤགས་ཡུལ་མཆོན་ཉིད་དང་ལྷན་པའི་དུང་དུ་སོང་སྟེ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་དགོངས་སུ་
 གསོལ། བདག་དག་སྤོང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ལ་སྤོང་པ་ལྷའི་བྱེད་ཀྱི་སྟེ་ཆོན་ལས། གོས་ཞག་
 བཅུ་འཆང་བའི་སྤོང་པ་བྱུང་སྟེ་ལྷའི་བ་དེ་ཆོ་དང་ལྷན་པའི་མདུན་དུ་མཐོལ་ལོ་འཆགས་སོ་མི་
 འཆབ་པོ་མཐོལ་ཞིང་བཤགས་ན་བདག་བདེ་བ་ལ་རེག་པ་ལ་གནས་པར་འགྱུར་གྱི། ཞེས་སོགས་
 ལན་གསུམ་བརྗོད། མཐོང་སྤོང་དྲི་ཞིང་ཐབས་ལེགས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་དགོས་པའི་དོན་ནི།
 སྤོང་ལྷའི་གི་ཉིས་པ་འདག་པའི་དོན་དུའོ། །བསྟན་པའི་དོན་ནི། དག་འདུན་དང་འབྲེལ་བའི་

དུས་དེ་ནི་ད་དུ་བྱིར་བཅོས་མི་ནུས་པ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལས་གལ་དུ་
མ་འདུས་གོང་དུ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པ་དང་། འདུས་ནས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཕམ་
པ་དངོས་གཞི་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པ་མ་གསུངས་ལ་ཕམ་པར་གཏོགས་པའི་སྒྲོམ་པོ་དང་དགོ་འདུན་
ལྟག་མ་མན་ཆད་ཀྱི་ལྟང་བ་རྣམས་ལ། ཆད་ལས་སྒྲོན་དུ་མ་སོང་བ་དང་། བཤགས་ཡུལ་མེད་པ་
དང་། མ་ཆད་བ་དང་། ཡིད་གཉིས་ཟ་བ་དང་། དེས་བ་ནིད་མ་ཡིན་བ་དང་། ལྟང་བའི་བྱིར་

ཅོད་པ་ན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དགོས་པས་དེའི་སྐྱུ་གསའི།   ཆོ་དང་ལྷན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ།
 བདག་དག་སྤོང་མིང་འདི་ཞེས་བཀྱི་བ་ལ་ལྷུང་བའི་སྡེ་ཆན་དེ་ལས་ལྷུང་བ་དེ་བྱུང་སྟེ།   ལྷུང་བ་དེ་
 ཆོ་དང་ལྷན་པའི་མདུན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པོ།   །དེང་ལྷུང་བ་དེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ།   དག་
 འདུན་གྱི་གསོ་སྤྱོད་ངམ།   བསྟོན་པར་རྫོགས་པའི་ཕྱིས་མཛད་ལ།   སྤྱད་གྱི་ལྷུང་བ་དེ་ཆོས་བཞིན་
 དུ་སྤྱར་བཀྱའོ།   །ཞེས་ལན་གསུམ་བརྒྱས་ལ་ཐབས་ལེགས་བཟོད་དོ།   །འདི་ལ་དགོས་པའི་དོན་
 བྱི།   དག་འདུན་གྱིས་ལས་ལ་མི་སྒྲིབ་པ་དང་།   འཆབ་ཉེས་མི་འབྱུང་བ་དང་།   གསོ་སྤྱོད་གི་ཆེ་
 ཅི་འདི་ལ་བྱེད་ཡོངས་སུ་དག་གམ་ཞེས་བྱིས་པའི་ཆེ་ཤེས་བཞིན་དུ་རྩུན་དུ་སྤྱོད་པའི་ཉེས་པ་མི་
 འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ།   །ཆོག་གི་དོན་བྱི།   དུས་དེ་ཉིད་དུ་བཤགས་པར་མི་རུས་
 པའི་ཉེས་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་རུང་རྒྱུ་མས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ཅམ་གྱིས་དག་པར་འཛོག་པ་
 ཡིན་ཏེ།   རི་སྐད་དུ།   བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་དག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ།   །
 ལྷུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པ་སོགས་གསུམ་ལ་བྱི།   གང་ཟག་གི་དུང་དུ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པ་མ་བཤད་དེ།
 བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པར་འོས་པའི་ཡུལ་མཆན་ཉིད་པ་ཡོད་ན་དེའི་དུང་དུ་བཤགས་པས་ཆོག་པའི་བྱིར།
 རི་སྐད་དུ།   རུས་པ་ཉིད་ཡིན་ན་མི་འགྱུར་རོ།   །ཞེས་གསུངས་པས་སོ།   །

གཉིས་པ་ལས་གྲལ་དུ་འདུས་ནས་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པ་ལ།   ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱིན་གྱིས་
 སྒྲོབ་པ་དང་།   ཐུན་མོང་བ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པ་གཉིས།   དང་པོ་བྱི།   ལས་གྲལ་དུ་འདུས་ནས་ལྷུང་
 བྱེད་འབའ་ཞིག་པ་སོགས་གང་དུན་པར་ཡང་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་དགོས་ཏེ།   ལས་གྲལ་དུ་འདུས་ནས་
 བཤགས་པ་བྱ་བ་མི་རུང་བའི་བྱིར།   གཉིས་པ་ལྷུང་བ་ཐུན་མོང་བ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པའི་སྐྱུ་གསའི་དང་
 ཆོ་ག་ནི་གྲགས་ཆེ་བས་མ་བྱིས་སོ།   །ཡིད་གྱི་བསྐྱམས་བྱའི་ཉེས་བྱས་རྒྱུ་ལ་ནི་གཞན་གྱི་དུང་དུ་
 བཤགས་པ་དང་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པ་གཉིས་ཀ་མི་དགོས་ཏེ།   ཡིད་གྱི་བསྐྱམས་པ་ཅམ་གྱིས་འདག་
 པའི་བྱིར་རོ།   །ལྷུང་བ་བཤགས་པ་དང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་ཐུན་མོང་དུ་བསམ་
 པའི་བྱེད་པར་སྤྱར་བྱས་ལ་འགྱོད་སེམས་དང་།   བྱིན་ཆད་ལ་སྒྲོམ་སེམས་དུག་པོ་དགོས་པ་ཡིན་
 ཏེ།   རི་སྐད་དུ་བསམ་པས་ལྷུང་བ་ལས་ལྷུང་གི་ཆད་པའི་ལས་ཀྱི་ནི་མ་ཡིན་ནོ།   །ཞེས་གསུངས་
 པས་སོ།   །གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་ངག་དུ་བཟོད་པའི་བྱེད་པར་མིང་དང་རིགས་བཟོད་དགོས་ཏེ།   རི་

སྐད་དུ། མིང་དང་རིགས་དང་ལྷན་པར་བཟོད་པ་ལས་སོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེང་སང་
འདུལ་བ་འཛིན་པ་གང་དག། །ལྷ་བའི་མིང་རིགས་མི་བཟོད་པ་སྤྱི་བཤགས་སུ་མིང་བཏགས་པ་
ཅམ་ཞིག་བྱས་ནས་ལྷ་བ་དག་པར་ཁས་ལེན་པ་ནི། ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་
ལས་བྱུང་བའི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གིས་ནི་དག་སྤོང་གི་ལྷ་བ་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཚུལ་བཤད་ཟེན་
དོ། །

གཉིས་པ་དག་ཚུལ་གྱི་ལྷ་བ་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཚུལ་ལ། གང་ལ་ཕྱིར་བཅོས་པ་ཡུལ་གྱི་
བྱུང་པར་དང་། ཇི་ལྟར་བཅོས་པའི་ཆོག་འདི་བྱུང་པར་རོ། །དང་པོ་ལ། དག་ཚུལ་གྱི་ལྷ་བ་ཕྱིར་
བཅོས་པའི་ཡུལ་ནི་དག་སྤོང་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། བསྟེན་པར་མ་ཇོགས་པའི་བྱུང་དུ་དག་ཚུལ་གྱི་
བཤགས་པ་མི་ཆགས་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་བསྟེན་པར་མ་ཇོགས་པ་དག་ནི།
བསྟེན་པར་ཇོགས་པའི་དག་འདུན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་དང་།
དག་ཚུལ་གྱི་དགག་དབྱེ་བྱ་བའི་སྒྲགས་ཆོག་ལས་དག་སྤོང་གི་དག་འདུན་ལ་དགག་དབྱེ་བྱ་བར་
གསུངས་ཀྱི། བསྟེན་པར་མ་ཇོགས་པའི་དག་འདུན་ལ་དགག་དབྱེ་བྱ་བར་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
མདོར་ན་དག་ཚུལ་གྱིས་དག་སྤོང་གི་དག་འདུན་ལ་དགག་དབྱེ་བྱ་བར་གསུངས་པ་ན་དག་སྤོང་
གིས་དག་ཚུལ་ལ་ལྷ་བ་བྱེད་བྱ་བ་དང་ཕྱིར་བཅོས་ལ་བསྐྱུལ་བ་ཡོད་པར་གྱུ་བ། དེ་གྱུ་བ་པ་
ན་དག་ཚུལ་གསོ་སྤོང་གི་དོན་ཡོད་པར་གྱུ་བ་ཏེ། ལྷ་བ་ཕྱིར་བཅོས་པ་ནི་གསོ་སྤོང་གི་དོན་གྱི་
གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་དག་ཚུལ་གྱིས་དག་སྤོང་ཞིག་གི་བྱུང་དུ་ལྷ་བ་གང་བྱུང་བ་དེ་
ཕྱིར་བཅོས་ཟེན་པར་བྱས་ནས། དག་སྤོང་གི་དག་འདུན་གྱི་གསོ་སྤོང་ནམ་བུང་བ་དེའི་ཆེ། དག་
སྤོང་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་གི་བྱུང་དུ་སོང་ཏེ། བཅུན་པ་དགོངས་སུ་གསོ་ལ། དེང་དག་འདུན་
གྱི་གསོ་སྤོང་བཅོ་ལྷ་པ་ལགས་ཏེ། བདག་དག་ཚུལ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བའི་ཡང་གསོ་སྤོང་བཅོ་
ལྷ་པ་ལགས་ན། བདག་དག་ཚུལ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་བར་ཆད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་
དག་གོ་ཞེས་བདག་མཆི་ན། བདག་བར་ཆད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པར་བཅུན་པས་
བཟུང་དུ་གསོ་ལ། ཞེས་ལན་གསུམ་གྱི་བཟོད་ནས་མཐུག་ཐབས་ལེགས་བྱ་བ་འདི་ཅམ་ལ་དག་
ཚུལ་གྱི་གསོ་སྤོང་གི་ཐ་སྟོད་བྱ་བར་སྤོབ་དཔོན་ཤུ་འོད་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། སུམ་

བརྒྱ་པར། དགག་དབྱེ་གསུངས་ཕྱིར་གསོ་སྦྱང་འདི་ན་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་པ་དང་། སྒྲོབ་
དཔོན་ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཀྱང་སྤྲུགས་ཆོག་དེ་ཉིད་ལུང་གི་ཆོག་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །
ཡང་ལུང་བསྐྱེད་བ་ན། མ་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། སྤྲིག་པ་ཅན་གྱི་ལྟ་བའི་རྣམ་པ་མི་གཏོང་
སོགས་ལ་དགོ་སྦྱང་གི་དགོ་འདུན་གྱིས་ནན་རྟེན་གྱི་ལས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། རབ་རྩ་བྱུང་
ཞིང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་ཡང་དེ་དག་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འདི་དག་
ནི་ཞར་ལས་བྱུང་བ་སྟེ་གང་ལ་ཕྱིར་བཅོས་པ་ཡུལ་གྱི་བྱུང་བར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རི་ལྟར་ཕྱིར་བཅོས་པ་ཆོག་འདི་བྱུང་བར་ལ། རུས་པ་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཚུལ་དང་།
མི་རུས་པ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་རྩ་བ་ཕྱིར་བཅོས་ཚུལ་དང་ཡན་ལག་ཕྱིར་
བཅོས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་རྩ་བ་འཆབ་བཅས་ལ་ནི་ཕྱིར་བཅོས་མེད་ལ། འཆབ་མེད་ལ་དགོ་
སྦྱང་གི་དགོ་འདུན་ལས་བསྐྱེད་པ་མཐོན་ནས་སྦྱང་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། འགྲེལ་ཆེན་
ལས། དགོ་ཚུལ་ལ་བསྐྱེད་པ་བྱིན་པ་ཡོད་དམ་ཞེན་ཡོད་དེ། ལུང་ལས་བསམ་གཏན་པ་དགའ་
བྱེད་ནི་མཆོན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་
གི་ཕྱིར་བཅོས་ཚུལ་ལ། འཆབ་བཅས་ཕྱིར་བཅོས་ཚུལ་དང་། འཆབ་མེད་ཕྱིར་བཅོས་ཚུལ་ལོ། །
དང་པོ་ནི། དགོ་ཚུལ་ལ་འཆབ་ཉེས་དག་བྱེད་དུ་སྒྲོ་མགུ་སྦྱོང་བ་སོགས་མི་སྤྱིད་དེ། དུས་དང་
དུས་མིན་པ་བསྐྱེད་པ་འབྱུང་བའི་གཞི་ལས། བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ཉིད་དང་། གནས་ནས་
ལྷུང་བ་གཉིས་ལ་འཆབ་པ་མི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞུང་དེས་སྦྱིར་བསྟེན་པར་
མ་རྫོགས་པ་ལ་འཆབ་ཉེས་མི་འབྱུང་བར་སྟོན་པ་ནི་མིན་ཏེ། བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པས་ཀྱང་
འཆབ་ཉེས་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དུ། ལུང་བའི་མིང་དགོ་སྦྱང་གཞན་ལ་གོ་ཞིང་རིག་པར་བྱ་དགོས་
པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རི་སྐད་དུ། དེ་ཉིད་ལ་འདི་དང་འོག་མ་དང་བཅས་ཏེ་འོ་ཞེས་དང་།
དེའི་འགྲེལ་པར། དགོ་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་ལྷུང་བ་རིག་པར་བྱ་ལ་འདི་ཉིད་ལྷུང་བ་བཤགས་པར་
བྱ་བ་འོག་ནས་འབྱུང་བ་དང་བཅས་ཏེ་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་མཐོན་ལ་བཤགས་
ལྟར་ཅིག་རྩ་བུས་པས་འཆབ་ཉེས་ཀྱང་དག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས། དེའི་སྤྲུགས་ཀྱི་ཆོག་ནི།
ཆོ་དང་ལྟན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་དགོ་ཚུལ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ལ་བཤགས་པར་བྱ་

བའི་ཉེས་བྱས་ལས། མྱོས་པར་འགྱུར་བ་འབྱུང་བའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་འདི་བྱུང་སྟེ། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དེ་
བཅུན་བའི་མདུན་དུ་མཐོལ་ལོ་འཆགས་སོ། །མཐོལ་ཞིང་བཤགས་ན་ཞེས་སོགས་ལན་གསུམ་
བརྗོད་ལ་མཐོང་སྒྲིལ་བྱེད་ཞིང་། ཐབས་ལེགས་བྱུང་། །གཉིས་པ་ལ་བཤགས་བྱེད་ཉེས་བྱས་དང་།
ཡིད་ཀྱི་བསྐྱམ་བྱེད་ཉེས་བྱས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཕྱ་བ་མ་ཡིན་བའི་སྤངས་པ་དངོས་ལས་
འདས་བའི་ཉེས་པ་གང་བྱུང་བ་དེའི་མིང་རིགས་ནས་བརྗོད་དེ། འཆགས་སོ་ཞེས་སོགས་ལན་
གསུམ་བརྗོད་པས་ཆོག་པ་ཡིན་གྱི། མཐོལ་ལོ་ཞེས་བརྗོད་མི་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཡིད་
ཀྱི་བསྐྱམ་བྱེད་ཉེས་བྱས་ནི། སྤངས་པ་དངོས་རྣམས་ཀྱང་མིན། གནང་བ་ཉེས་མེད་དུ་བཤད་པ་
རྣམས་ཀྱང་མིན་པའི་དགོ་སྤོང་པ་མའི་བཅས་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ལས་འདས་བའི་ཉེས་པ་རྣམས་
ཡིན་ལ། དེ་ནི་བཤགས་ཡུལ་ལ་མི་ལྟོས་པས་ཡིད་ཀྱིས་བསྐྱམས་པ་ཅམ་གྱིས་འདག་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་བཤགས་མི་རུས་པ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པ་ནི། བཤགས་ཡུལ་གྱི་དགོ་སྤོང་མ་རྟེན་
ཅིང་གསོ་སྤྱོད་གི་དུས་ལ་བབ་ཅིང་དེའི་ཆེ། ལྷུང་བ་བྱུང་ནས་ཡིད་གཉིས་ཟ་བ་དང་རང་གཅིག་
ལས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱུབས་ཏེ། གསོ་སྤྱོད་ཡང་རང་གཅིག་ལས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱུབ་པར་བྱུང་། །དགོ་
སྤོང་གྱི་ཉེས་པ་གང་ཟག་གཞན་ལ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པ་ནི་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པའི་ཡུལ་
དུ་འོས་པའི་དགོ་སྤོང་དེ་བཤགས་པ་བྱ་བའི་ཡུལ་དུ་ཡང་འོས་ལ། བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པར་ནི་རུས་
ཤིང་བཤགས་མི་རུས་པའི་བྱུང་བར་ཡང་བཤགས་ཡུལ་མ་རྟེན་པ་ཁོ་ནའི་དབང་གིས་བཞག་པ་
ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྤྱོད་བྱུང་ལ་ལྟོས་པ་བྱིན་བཅོས་ནི། རྩོད་པ་བྱིན་བཅོས་པའི་སྤོང་ཡིན་ལ།
འདི་ལ་གསུམ་སྟེ། ལྷུང་བ་སྤྱོད་བྱུང་ལྷུང་བ་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དབྱེ་བ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
མི་བསྐྱམས་པའི་བྱིན་གྱི་རྩོད་པ་དང་། ལྷུང་བྱིན་གྱི་རྩོད་པ་འབྱུང་བའི་སྤོང་། དང་པོ་ལ། ལྷུང་
བ་སྤྱོད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྐབས་འབྱེད་དུ་མ་བཅུག་པར་སྤྱོད་པ་དང་། བཅུག་ནས་སྤྱོད་པ་གཉིས།
གཉིས་པ་ལ་ཡང་གཞི་མེད་པར་སྤྱོད་པ་དང་། གཞི་ཡོད་པར་སྤྱོད་པ་གཉིས། གཉིས་པ་ལ་ཡང་
སྐབས་འབྱེད་དུ་བཅུག་ཀྱང་སྐབས་མི་འབྱེད་པ་དང་། ལྷུང་ཟད་མ་འབྱེད་པ་གཉིས། གཉིས་པ་
ལ་བསྟེན་པར་མ་འབྱེད་པ་དང་། ལྷུང་བ་སྤྱོད་བའི་སྐབས་བསྟེན་པར་འབྱེད་པ་གཉིས། གཉིས་
པ་ལ་ཡང་སྤྱོད་བྱེད་ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་ལྷན་པ་དང་མི་ལྷན་པ་གཉིས། ཡོན་ཏན་གསུམ་ནི་ལུས་

ངག་བསྐྱམས་པ་ཉིད་དང་། རྟེན་མཛོན་པར་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། ཚེས་དང་འདུལ་བ་ལོག་པར་
 མི་སྟོན་པའོ། །ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ལ་ཡང་བརྒྱལ་ཞིང་བརྟགས་པ་ན་གནས་གཞན་དུ་འཕོ་ཞིང་
 རྟོག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་དང་མི་འགྱུར་བ་གཉིས། བྱི་མ་འདིས་ལྟར་བ་གློང་ན་ཡང་ཆགས་ལ་གློང་
 དུན་བྱས་པ་བཞིན་ལྟར་བ་ཁས་སྤངས་ན། འདི་ལ་ཉེས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་།
 ངོ་བོ་ཤེས་པ་དེ་བརྟེན་དུ་མི་འཇུག་པར་སྒར་བཤད་པའི་བྱིར་བཅོས་ཚུལ་རྣམས་གང་རུང་གི་སྟོན་ནས་
 བྱིར་བཅོས་ན་ལྟར་བྱིར་གྱི་ཚུད་པ་མི་འབྱུང་ཞིང་། བྱུང་བ་ཡང་ཉེ་བར་ཞི་བར་འགྱུར་རོ། །ཉེས་
 པ་ལན་གཅིག་ཁས་སྤངས་ཀྱང་བར་སྐབས་སུ་བརྟེན་དུ་བཅུག་པའི་སྟོན་ནས་བྱུང་དུ་གསོད་ཅིང་།
 ལྟར་བ་མེད་པར་ཁས་སྤངས་ན་ལྟར་བྱིར་གྱི་ཚུད་པ་བྱུང་བས། དེ་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་བྱིར་འདི་
 ལ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཚོལ་བ་དང་མཐུན་པ་སྟོན་པ་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐབས་འབྱེད་དུ་མ་བཅུག་
 པར་གློང་ན་ཚུད་པ་འབྱུང་འབྱེད་དུ་བཅུག་ཀྱང་མི་འབྱེད་ན་དེ་ལ་བརྟེན་བྱས་ནན་ཏུར་བྱ། དེས་
 དུལ་བར་མི་འགྱུར་ན། མི་བསྐྱམས་པ་ཉིད་དུ་བྱ། དེས་མ་དུལ་ན་གསོ་སྦྱོང་དང་དགག་དབྱེ་
 བཞག་པའི་ནན་ཏུར་བྱ། སྐབས་འབྱེད་ཀྱང་མཉེན་པར་མི་འབྱེད་ན་སྒར་བ་དང་བཅས་པ་ཉིད་བྱ།
 ཚུད་པ་བར་པ་གཉིས་རྒྱད་གཅིག་པར་སྒྲུང་བས། སྐབས་འདི་དག་ཏུ་གདམས་ངག་བཞག་པ་
 སོགས་ཀྱི་རྒྱལ་བརྟེན་ནས། མི་བསྐྱམས་པའི་བྱིར་གྱི་ཚུད་པ་འབྱུང་། འདི་ལ་ཡང་རྒྱ་དང་
 བཅས་པ་དང་རྒྱ་མེད་པའི་བྱེ་བྲག་གི་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ལའང་། སྐབས་འབྱེད་ཀྱང་གཞི་
 མེད་པ་དང་། གཞི་གཞན་རྗེས་སུ་སྐྱབ་པའི་དབང་གིས་དང་། བྱིར་བཅོས་ལ་མི་ལྟོས་པའི་བྱིར་
 དང་། སྟོན་པས་བྱས་པ་རྣམས་གློང་ན་དངོས་པོའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ལོག་པར་སྐྱབ་པའི་དབང་
 གིས་རྒྱ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་བསྐྱམས་པའི་བྱིར་གྱི་ཚུད་པ་འབྱུང་། ལྟར་བྱིར་གྱི་ཚུད་པ་ལ་གཉིས་
 ཉེ་ཉེས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ཤེས་པ་དང་མི་ཤེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྟོན་བྱིར་རྟོན་
 གཉིས་ལས་གཞན་དུ་འཕྲོས་པ་མེད་པ་དང་། འཕྲོས་པ་ལ་ཡང་། དག་སྦྱོང་ཉེ་ཆེ་བ་དང་འབྲེལ་
 པ་དང་། དག་འདུན་མཐའ་དག་དང་འབྲེལ་བའོ། །གསུམ་པ་ནི་བྱེད་ཀྱི་ཚེས་བསྟན་པ་ལ།
 ལྟར་བྱིར་གྱི་ཚུད་པ་དང་པོའི་ཞི་བྱེད་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་ཚོལ་བ་སྟོན། བྱིར་འཕྲོས་པ་མེད་པའི་ལྟར་
 བྱེད་ཀྱི་ཚུད་པ་ནི་སྒར་བཤད་པ་ལྟར་ཁས་སྤངས་པའི་བྱ་བས་བྱིར་བཅོས་པ་ན་ཞི་བར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི་མདོན་སུམ་གྱི་འདུལ་བས་རྩྭ་དང་པ་ཞི་བར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ནི་རྩ་བ་ཀྱམ་པ་ལྷ་
 བུས་ཞི་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་སྐྱེལ་གྱི་ཆོ་ག་ནི། ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་བདག་ཅག་ལེགས་པར་
 གསུངས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས། འཐབ་པར་འགྱུར་བ་ནི་ལེགས་པ་རྟེན་པ་མིན་
 རོ། །ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་གཞི་འདི་ལས་ཁྱེད་ལ་ལྷ་བྱུང་བ་བྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཁོ་བོ་ལ་ལྷ་
 བྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་གི་མདུན་དུ་བཤགས་པ་དང་མི་འཆབ་པ་ཁོ་བོ་
 གློའོ། །ཞེས་སོགས་བརྗོད་པ་ཡིན་རོ། །དངོས་པོའི་དེ་བཞིན་ལ་ལོག་པར་བསྐྱབས་པ་ལས་བྱུང་
 བ། འགྲེད་ཕྱིར་གྱི་རྩྭ་དང་པ་དང་མི་བསྐྱམས་པའི་ཕྱིར་གྱི་རྩྭ་དང་པ་གཞི་ཡོད་པ་ནི་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་
 བྱས་པས་ཞི་བར་འགྱུར་རོ། །གཞི་མེད་པ་ལ་སོགས་ལ་བཞི་ལ་ནི་དག་པ་བྱིན་པས་ཞི་བར་
 འགྱུར་རོ། །དག་པ་བྱིན་པ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། དང་པོ་ལ་དྲན་པས་འདུལ་བ་བྱིན་པ་དང་། ཐ་
 མ་ལ་མ་ཕྱོས་པས་འདུལ་བ་བྱིན་པའོ། །རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་བྱས་པས་ཞི་བ་ནི། མདོན་སུམ་བརྒྱུད་གྱི་
 ཞི་བྱེད་དང་། གང་ཟག་གི་ཞི་བྱེད་ཅེས་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་རོ། །ལས་ལ་མཐུན་པ་མི་བྱིན་
 པའི་རྩྭ་དང་པ་ལས་བྱེད་པ་ནི་གནས་སྐབས་གྱི་བྱེད་བྱ་ལས་ཞི་བྱེད་གྱི་ཆོས་བརྒྱུད་ཀ་འཇུག་
 པར་ཁྱབ་ལས་གསུངས་ཤིང་། ལས་ལ་མཐུན་པ་སྤྱོད་པ་ཉིད་གྱིས་ཉེ་བར་ཞི་བར་འགྱུར་རོ། །
 མཐུན་པ་བྱིན་པའི་སྐྱེལ་ནི། དག་འདུན་བཙུན་པ་རྣམས་གསན་དུ་གསོལ། ཀོའུ་ཤམ་བི་བའི་
 དག་སྤྱོད་འདི་ལ་དག་འདུན་གྱི་གནས་ནས་དབྱུང་བའི་ཕྱིན་ལས་མཛད་ལགས་པས། འདི་དག་
 འདུན་གྱི་གན་དུ་མཆིས་ཏེ། བཟོད་པ་གསོལ་ནས་དག་འདུན་གྱི་འདི་ལ་བཟོད་པའི་ཕྱིན་ལས་
 མཛད་ལགས་ཏེ། བཟོད་པའི་ཕྱིན་ལས་མཛད་ལགས་པ་འཁོར་དང་བཅས་པ་འདི། དག་འདུན་
 གྱི་གན་དུ་མཆིས་ནས་མཐུན་པ་གསོལ་ཏེ། དག་འདུན་གྱིས་འཁོར་དང་བཅས་པ་འདི་ལ་མཐུན་
 པ་སྤྱུལ་ལགས་པས། ཀོའུ་ཤམ་བི་བའི་དག་སྤྱོད་འཁོར་དང་བཅས་པ་མཐུན་པ་སྤྱུལ་པ་འདི་ལ།
 མཐུན་པའི་གསོ་སྤྱོད་སྤྱུལ་ན་གལ་ཏེ་དག་འདུན་གྱི་དུས་ལ་བབ་ཅིང་བཟོད་ན་དག་འདུན་གྱིས་
 གནང་བར་མཛོད་ཅིག་དང་། དག་འདུན་གྱིས་ཀོའུ་ཤམ་བི་བའི་དག་སྤྱོད་འཁོར་དང་བཅས་པ།
 མཐུན་པ་སྤྱུལ་པ་ལ་མཐུན་པའི་གསོ་སྤྱོད་སྤྱུལ་ཏེ། འདི་ནི་གསོལ་བའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
 པ་སྤྱུར་བར་བྱ་བ་ཡིན་རོ། །མཐུན་པའི་གསོ་སྤྱོད་བྱིན་པ་དེའི་སྤྱོད་རོལ་དུ་མཐུན་པ་བྱིན་པའི་

སྒྲགས་ནི། དགོ་འདུན་བཅུན་པ་རྣམས་གསན་དུ་གསོལ་ནས། བཟོད་པ་མཛད་ལགས་ཏེ་ནས་
ལམོར་དང་བཅས་པ་མཐུན་པ་གསོལ་ན་གལ་ཏེ་དགོ་འདུན་གྱི་དུས་ལ་བབ་ཅིང་བཟོད་ན་དགོ་
འདུན་གྱིས་གནང་བར་མཛོད་ཅིག་དང་། དགོ་འདུན་གྱིས་གོ་ཅུ་གམ་བེ་བའི་དགོ་སྤྱོད་བཟོད་པའི་
ཕྱིན་ལས་མཛད་ལགས་པ་ལམོར་དང་བཅས་པ་ལ་མཐུན་པ་སྟེ་ལ་ཏྲ། །འདི་ནི་གསོལ་བའི་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་མཛད་ས་ཤིང་རིགས་པའི་ལས་ཀྱི་ཆོག་ག་བདུད་ཅིའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་རྒྱ་ཆེར་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་དགོས་པའི་དོན་ནི། དགོ་འདུན་མཐའ་དག་ཐུགས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་
བསྐྱས་ཏེ་འདུས་པ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་རིམ་གྱིས་འཕེལ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལས་མཚོ་ཆེན་པོ་དང་པའི་
ཆོག་གས་ཀྱིས་གང་བ་བཞིན་དུ། ཐུགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་ཁང་བཟང་
མཐོ་ལ་ཡངས་པ་དག་དུར་སྒྲིག་འཛིན་པའི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཕྱེད་བ་ཆར་དུ་དངར་བ་དག་གིས་ཤིན་
ཏུ་མདངས་གསལ་ཞིང་རབ་ཏུ་བརྒྱུད་ཆགས་པར་འཆར་བ་ཡིན་ནོ། །འདུལ་བའི་ལག་ལེན་གྱི་ཆོ་
ག་ཉེར་མཁོ་བསྐྱས་པ་ལས་ལག་ལེན་གཞུང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བརྒྱུད་ནས། མཐའ་དབྱེད་ཀྱི་
རིག་པ་བཤད་པ་སྟེ་ལེ་ལུ་གཉིས་པའོ། །

༡ གཉིས་པ་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕན་ཡོན་ལུང་དང་སྦྱར་བས་མཐུག་བསྐྱབ་པ་ནི། འདིར་
ཆོག་གས་སུ་བཅད་ནས་བརྒྱུད་པར་བྱ་སྟེ། སྟོན་པ་འཛིགས་མེད་དཔའ་བོ་དེ། །མཚོག་ཆོག་གས་
འདུས་པའི་ནགས་ཁྲོད་དུ། །ཆོས་འདུལ་སེང་གའི་སྦྱར་སྟོན་པ། །ལས་ཀྱི་ཆོག་འདི་ཡིན་ནོ། །
སངས་རྒྱས་འཛིག་ཏེན་བྱོན་པ་བདེ། །ཆོས་བསྟན་པ་ནི་དེ་བས་བདེ། །དགོ་འདུན་མཐུན་པ་
མཚོག་ཏུ་བདེ། །འདི་ནི་དགོ་འདུན་མཐུན་པའི་རྒྱ། །དགོ་འདུན་མཐུན་པ་དམ་པའི་ཆོས། །
རིང་དུ་གནས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །དམ་ཆོས་གནས་པ་འཛིག་ཏེན་དུ། །ཇོགས་སངས་རྒྱས་རྣམས་
འབྱུང་བའི་རྒྱ། །གང་ཡང་འདི་ན་ཕན་པ་དང་། །བདེ་བའི་འབྱུང་གནས་བསྟན་པ་ཡིན། །
བསྟན་པ་བསྐྱེད་དང་འཛིན་པ་ཡི། །ཅུ་བ་དགོ་སྤྱོད་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དགོ་སྤྱོད་དག་གི་དགོ་འདུན་
གྱི། །འདུས་པའི་རྒྱ་མཚོ་གང་བ་ན། །དེ་ན་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་དང་། །སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱང་དེ་ན་
བཞུགས། །གང་ཞིག་ལས་ཀྱི་ཆོག་ལ། །ནན་ཏན་བགྱིད་པ་ཡོད་མིན་ན། །རྒྱལ་ཁྲིམས་རྣམ་
པར་དག་མི་འགྱུར། །དེ་མེད་དགོ་སྤྱོད་ཡོད་མིན་པ། །དེ་ཕྱིར་ལས་ཀྱི་ཆོག་ག་ནི། །དགོ་སྤྱོད་

ཆོག་སྤྱོད་ཀྱི་སྒྲིལ་པ་ཞེས། །རང་བྱུང་ཉིད་ཀྱིས་གྲུས་བཅས་པས། །ནན་ཏན་དགེ་སྤྱོད་ཆོག་སྤྱོད་
 མདུན་བསྐྱོད། །སྤྱོད་གཞན་ནི་བསྐྱོད་པ་ཙམ། །ཉིད་ཡིན་འདི་ནི་སྤྱོད་པ་ཡང་། །ཡིན་ཕྱིར་
 སྤྱོད་མ་ལུས་པ། །ཀྱན་ལས་བྱུང་པར་འཕགས་པའོ། །འདུལ་བར་གཏོགས་པའི་ལས་ཀྱི་
 གཞིར། །ནན་ཏན་བྱེད་པ་ཡོད་དེ་སྤྱོད། །ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི། །བསྐྱོད་པ་
 བཞུགས་པར་བརྟེན་པ་ཡིན། །དེ་མེད་དམ་ཆོས་གཞན་ཡོད་ཀྱང་། །བསྐྱོད་པ་གནས་པར་
 བཞག་མི་རུས། །སྤྱོད་མང་པོའི་དོན་བསྐྱབས་ཀྱང་། །འདུལ་བའི་བསྐྱབ་པ་མི་སྤྱོད་ན། །
 དགེ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡང་། །ཐོབ་པར་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །སྤྱོད་ཐེག་པར་རབ་ཞུགས་
 ཀྱང་། །ཆོས་འདིའི་ཚུལ་དང་མི་ལྡན་ན། །ཐར་པའི་གྲོང་ལས་རྒྱུ་རིང་ཕྱིར། །བསྐྱོད་པ་འཛིན་
 པའི་གྲངས་མི་འགོ། །རྒྱལ་བའི་ཆོས་ཚུལ་རི་སྤྱོད་པ། །འདུལ་བའི་ཚུལ་དང་ལྡན་དེའི་ཕྱིར། །
 ཆོས་ཀྱན་གྱི་ནི་འདྲན་པ་དང་། །ཆོས་ཀྱི་ཉིང་ཁུའང་འདི་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་བྱིམས་ལྡན་པ་ཡོན་ཏན་
 ཀྱན། །སྤྱོད་པའི་གཞིར་གསུངས་དེ་ཡི་ཕྱིར། །འདུལ་བ་འདི་ནི་ཡོན་ཏན་ཀྱན། །སྤྱོད་པའི་ས་གཞི་
 བཟང་པོ་ཡིན། །མ་ཐོབ་ཆོས་རྣམས་འཐོབ་པ་དང་། །ཐོབ་ཐེག་མི་ཉམས་པ་ཡི་རྒྱ། །ཚུལ་
 བྱིམས་བསྐྱུང་བ་ཡིན་དེའི་ཕྱིར། །ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་ནོ། །མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་མང་བ་
 དང་། །འགྲོད་པ་མེད་ཅིང་གྲགས་པར་ལྡན། །ལྷ་རྣམས་ཀྱན་གྱིས་བསྐྱུང་བྱེད་པ། །དེ་ཕྱིར་ཕུན་
 ཆོག་སྤྱོད་ཀྱི་གཞི། །མང་ཐོས་རིག་པའི་གནས་ཤེས་ཀྱང་། །འདུལ་བར་གཏོགས་པའི་ཆོག་
 ཡི། །སྤྱོད་པའི་མེད་པར་འཕྱུར་བྱེད་ན། །ཉམས་པའི་གནས་སུ་འབྱུངས་པར་འགྱུར། །ལང་
 ཆོའི་ཆང་གིས་རབ་ལྷོས་པའི། །འདོད་ལྡན་གྲང་ཆེན་སྤྱོད་པའི་ཆོག་སྤྱོད། །མ་ལུས་འདུལ་ཞིང་སྤྱོད་
 པ་ཡང་། །ཆོས་ཚུལ་ལྷགས་ཀྱི་འདི་ཁོ་ན། །ལྷག་པའི་ཚུལ་བྱིམས་མི་ལྡན་ན། །ལྷག་པའི་
 སེམས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱང་། །མི་འབྱུང་དེ་ཕྱིར་རྟོགས་པ་ཡི། །བསྐྱོད་པའི་རྩ་བའང་འདི་ཡིན་ནོ། །
 ཆོས་འདི་དགེ་འདུན་བསྐྱུང་བ་དང་། །འདུས་པའི་མཆོ་ཆེན་གང་བ་དང་། །བྱིམས་ལྡན་དགེ་སྤྱོད་
 ངང་པའི་ཆོག་སྤྱོད། །བདེ་བར་གནས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །གནོད་མི་འཁུར་བ་ཆར་གཙོད་ཅིང་། །
 བད་པ་དབུགས་ཀྱང་དབྱུང་བ་དང་། །འཛིན་རྟེན་སྤྱོད་པ་བཞི་པོ་ཡང་། །ངང་གིས་འདུ་བ་འདི་
 ཡིན་ནོ། །བསྐྱོད་པའི་རྒྱ་མཆོར་ལེགས་ཞུགས་པའི། །རབ་བྱུང་ཆོང་པའི་ཆོག་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱི། །

བསོད་ནམས་སྒོས་སྒྲུལ་གྱིས་ཐོབ་པའི། །ཟོང་ཆེན་རིན་ཆེན་འདི་ཁོ་ན། །ཆོས་འདུལ་ཉེས་སྦྱོད་
 ཀྱན་སྒྲོམ་པའི། །བྱ་ཆེན་འདི་དང་མི་ལྡན་ན། །ཟབ་དོན་སྒྱུ་བ་འཛིན་མཁས་ཀྱང་། །འཁོར་
 བའི་རྒྱ་མཚོ་ཀལ་མི་རུས། །ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་གྱི། །རྒྱུ་བར་ལྡན་ཡང་ཉེས་སྦྱོད་གྱིས། །
 རྒྱ་ལོན་ཟམ་བ་འདི་མེད་ན། །མཛོན་མཐོའི་ཁང་བཟང་དེར་མི་བགྱོད། །ཉེས་སྦྱོད་སྒྲོག་པའི་གོ་
 ཆ་ཡིས། །རང་སེམས་དབའ་བོ་མ་བསྐྱུང་ན། །ཤེས་རབ་ཏིང་འཛིན་མཚོན་ནོ་ཡང་། །ཉོན་
 མོངས་གཡུལ་ངོ་བསྒྲོག་མི་རུས། །སྤྲུགས་དང་པ་རོལ་ཕྱིན་གཞུང་གི། །ཆོས་རྒྱལ་ཀྱན་ལ་རབ་
 མཁས་ཀྱང་། །འདུལ་བའི་རྒྱལ་དང་མི་ལྡན་ན། །བསྟན་པའི་བདག་པོར་འོས་མ་ཡིན། །
 བཤེས་གཉེན་བསྟེན་དང་ཉེས་པ་ལས། །བསྒྲོག་ཅིང་བསྐྱབ་བ་སྦྱོང་བ་དང་། །བདེ་བར་གནས་
 པའི་རྒྱུན་བརྟེན་པ། །ཆོས་འདིར་སྦྱོབ་པའི་རྒྱལ་ཡིན་ནོ། །མ་ཐོབ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དང་། །
 རྒྱལ་བྱིམས་འཆལ་བའི་ནད་སེལ་ཞིང་། །བག་ཡོད་པར་དང་དྲན་བསྟེན་པ། །ཆོས་འདིར་སྦྱོབ་
 པའི་རྒྱལ་ཡིན་ནོ། །མང་དུ་ཐོས་པའི་ནགས་ཁྲོད་ན། །རྒྱལ་བྱིམས་དྲི་ཞིམ་དང་ལྡན་པའི། །
 ལང་ཆོ་ཡོལ་བའི་དགོ་སྦྱོང་དེ། །བསྟན་པ་འཛིན་པའི་བདག་པོར་འོས། །ཆོས་འདུལ་རིན་ཆེན་
 བྱིར་འཁོད་པ། །གང་དེ་ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི། །ཆོས་ཀྱི་སྤྱིད་ལ་དབང་བསྐྱུར་བྱིར། །ཆོས་ཀྱི་
 རྒྱལ་བོའི་སྒྲོམ་བཅོན་དེ། །གནས་མལ་འཁོར་ཡུག་ཡངས་པའི་དབུས། །ཅི་འདོད་སྟོན་གྱི་རྒྱ་
 གཏེར་ཅན། །ཆོས་གོས་རྒྱ་བས་སྤེང་ཉེར་འབྲུག་པའི། །མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་བདུད་ཅིའི་
 མཚོ། །འདུལ་བའི་ལག་ལེན་གྱི་ཆོ་ག་ཉེར་མཁོ་བསྐྱུས་པ་ལས། །ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་ལ་ལུང་བཞིན་དུ་
 བསྦྱོད་པའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་ལེའུགས་མ་པའོ། ། །

༥ རྣམ་དཔྱོད་ལྟ་བུརྟེན་གཙུག་གི་ཆོས་ཀྱི་བྱིར། །དོན་བཟང་བཅོ་མའི་གསེར་གྱི་མདངས་
 གསལ་ཞིང་། །རབ་སྟན་ཆོག་གི་མཚན་དཔེའི་འོད་སྤེང་ཅན། །སྒོལ་འབྱེད་གསེར་པའི་ཐུབ་
 དབང་གཏོང་ལྟ་བུ། །མཐོང་བའི་མོད་ལ་གསེར་གྱི་མངལ་ལྡན་ཡང་། །དྲེགས་པའི་གཙུག་རྒྱན་
 ས་ལ་འཕོ་འགྱུར་ཞིང་། །མཚོད་སྟོན་བརྒྱ་བའི་རལ་བའི་གངས་ཁྲོད་ན། །ཁྱོགས་ལས་རྣམ་པར་
 རྒྱལ་བའི་རྩ་དབུངས་ལེན། །མདོ་ལུང་ཉི་ཟླ་རུབ་པའི་སྒྲོ་སངས་མ། །རང་བཟོའི་གོས་དམར་
 གྱོན་པའི་ཐུན་མཚམས་འདིར། །འདི་ཙམ་ཁོ་ནར་ཤེས་པའི་དགོ་སྦྱོང་དེ། །མཁས་པའི་གྲགས་

དཀར་ཐོབ་པར་གདོན་མི་བ། །འཆད་ཚུད་གྲོགས་ཀྱི་གདོང་པ་ལྷ་འདོད་པའི། །རྣམ་དཔྱད་སྒྲིག་
 འགྲོས་ཤེས་པའི་བྱུང་མིག་ལས། །སྤེལ་སྤྱོད་ཤར་གྱི་རི་བོའི་འབྲུམས་ཆེན་དུ། །གཞུང་བཙུམ་
 ལང་ཆོ་ལྷན་པའི་མགོན་པོ་བོས། །རང་བཟོའི་འཇུམ་དཀར་གཡོ་བའི་སྒྲིག་ལྷན་མ། །ཉེས་པའི་
 ཆ་ཤས་བསགས་པའི་གཞོང་ཁུར་ནས། །རྒྱལ་རིའི་མལ་སྟན་འཛིན་པའི་ཟོལ་གྱིས་ནི། །མི་
 མདོན་དཔྱདས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོར་ཅི་མི་འཇུག། །རྣམ་དཔྱད་ཤར་གྱི་རི་བོའི་བ་གམ་ལ། །མགྲོགས་པར་
 འཛིགས་པའི་རྣམ་བཤད་འོད་བརྒྱུ་པ། །འཛིག་རྟེན་མེས་པོའི་ཐོད་ལ་ངལ་གསོ་ཞེས། །ཀྱན་
 བྱལ་གྲགས་པའི་རྩ་ཆེན་འདི་བརྟུངས་པས། །དྲིགས་ལྷན་སྐར་མས་ཁེངས་པའི་བས་སྒྲིགས་ནས། །
 མདོན་པར་སྒྲོམ་པའི་མདངས་ཀྱང་མ་ཤོར་རམ། །ལེགས་བཤད་སྤང་ཅི་འཛིན་པའི་འདོད་ལྷན་
 ཀྱན། །དེ་རིང་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཆལ་འདིར་སྤྱོད་དང་། །དམ་ཆོས་འདུལ་བའི་འཇུམ་དཀར་ཐེང་ལྷན་
 དེར། །ཅེད་འཛིན་ཟོལ་གྱིས་འགྲོགས་པ་ལྷུར་ལེན་ཏོ། །མནའ་འདུས་འདུལ་འཛིན་ཉིན་མའི་
 མགོན་དེ་ཀྱན། །རྒྱལ་རིའི་བྲི་ལ་བཞུགས་ནས་རིང་ཞིག་ལོན། །དེ་དུས་མདོ་ལུང་འོད་དཀར་
 གཡོ་ལྷན་པའི། །སྤོ་བཟང་སྒྲ་བ་ཉག་གཅིག་འདི་ན་ཤར། །མང་ཐོས་གཉིས་འབྱུང་རིག་པའི་
 མཆེ་བ་ཅན། །གསུང་རབ་ཤེས་པའི་ཆང་གིས་རབ་སྦྱོས་ནས། །ཟབ་དོན་བདེ་བའི་མལ་དུ་
 གཉིད་ལོག་ཆོ། །རེ་འདོད་ལྷག་གིས་རིངས་པར་བསྐྱུལ་བ་ན། །ལུང་མངས་གསེར་གྱི་དྲ་བས་
 གདོང་གཡོགས་ཤིང་། །ཡང་དག་རིགས་པའི་མཚོན་གྱི་ལའོར་ལོ་ཅན། །ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་
 པ་འདེགས་པའི་ཁུར་ཁྱེར་བའི། །སྤོ་བཟང་སྤང་ཆེན་བསྟན་པའི་ཆལ་ན་རྒྱ། །མཐའ་གཅོད་
 རིགས་པའི་སྒྲིག་འགྲོས་ཤེས་པ་དང་། །ལག་ལེན་ལུང་གི་ཐིག་ཐེང་འཛིན་པ་དང་། །བསྟོད་པའི་
 རྩ་རྩ་མགོན་པར་བརྟུང་བ་དང་། །ལེགས་བཤད་འོ་མའི་རྒྱ་མཚོར་ཅི་འདོད་ན། །མང་དུ་ཐོས་
 པའི་རྒྱ་གཉེར་འགྲམ་དོགས་སུ། །ལེགས་བཤད་མགོན་པའི་རྩ་སྐར་མ་ཉམས་ཤིང་། །བསྟན་ལ་
 བསམས་པའི་ཐིག་ཐེང་མང་པོ་ཅན། །སྤོ་བཟང་ངང་བ་དེ་དང་ཐུད་པར་གྱིས། །གཞན་ཟེར་གྱི་
 གྱུའི་ལམར་བ་ལ་རྟེན་འགའ། །རང་སྤོའི་གོམ་སྟབས་འདོར་བའི་མཐུ་མེད་པས། །མུན་ནག་ཅོང་
 རོང་སྟབས་ན་ལུང་བཞིན་དུ། །སྤྱན་པོས་བཙོས་པའི་སྤྱོ་རྒྱུའི་ཁུ་འབྱུངས་པས། །རང་བཟོར་
 བཙུམ་པའི་སྤྱན་གྱི་ནགས་ཐོད་དེར། །ཐུག་དོག་སྤྱོག་ཐེང་རལ་པའི་ཁུར་ཁྱེར་བའི། །དམ་པ་

སྒོད་པའི་དབྱངས་ཀྱི་ང་རོ་ཅན། །སྒྲ་པའི་སེང་གེ་དེ་དག་ངལ་གསོ་ཅིག །ཐུབ་རྣམས་དབྱེས་
 པའི་ལེགས་བཤད་མགིན་པའི་དབྱངས། །བསྟན་འཛིན་གྲོགས་པོའི་རྣ་པའི་ཁུ་གཏེར་དུ། །ཅི་
 དགའི་ཡུལ་བཞད་པའི་ངོ་མཚར་འདིས། །ལེགས་བཤད་སྤང་ཅི་སྤྱུག་པའི་འདོད་ལན་པ། །
 ཆོས་འདོད་དབྱངས་ཀྱི་མཛའ་བོ་དང་འགྲོགས་པའི། །ཁོར་བུའི་བསིལ་ཡབ་འབབ་པའི་ལྷིང་ཁང་
 བ། །མགིན་པའི་དྲིལ་དབྱངས་འཁྲོལ་བ་ཨེ་མ་མཚར། །ཐོས་པའི་ཁུ་གཏེར་བསགས་པའི་
 འབྲམ་ཞིག་ན། །ཚུལ་བྲིམས་དག་པའི་གྲུ་ཆེན་ཉམས་དགའ་བར། །ལུང་དང་རིགས་པའི་རྩ་
 སྒྲས་ལེགས་འབྱུང་པའི། །ལག་ལེན་བ་དན་དཀར་པོ་མཚར་དུ་མངར། །ཡོངས་ཀྱི་བཤེས་
 གཏེན་ཤུག་རྒྱལ་མཚན་དཔལ། །འདུལ་མངོན་རྒྱ་མཚོའི་ཡིད་བཞིན་རིན་ཆེན་ཞབས། །བསོད་
 རམས་ཁུ་གཏེར་ཚུལ་བྲིམས་རྒྱབས་ཐེང་ཅན། །དེ་སྒྲས་སྤུ་བོ་དོན་ཡོད་མཁུན་པའི་དཔལ། །
 ཡོངས་འཛིན་རྣམ་བཞིའི་ཞབས་སེན་རི་བོང་གཟུགས། །གཙུག་རྒྱན་རྒྱ་པའི་དབྱང་བར་གར་
 མཛད་པའི། །སྒོ་བཟང་སྒོ་མཚོའི་ཤེལ་དཀར་པོ་བྱང་ནས། །བྲིམས་ལྡན་བདེ་འབྱུང་མང་པོའི་
 གཙུག་རྒྱན་དུ། །ལག་ལེན་བདུད་ཅི་སྒོ་བྱེད་འདི་འཆར་གྱི། །བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚོ་གང་ཞིང་
 འཕེལ་བར་ཤོག །

ཅེས་བ་འདི་ནི་དབྱ་རུ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱད་དུ་བྱང་པའི་འདུལ་བ་འཛིན་པ། ཐུབ་པའི་
 བརྒྱལ་ཞུགས་མཚོག་ལ་ལེགས་བར་གནས་པའི་དགེ་སྒོང་། དཔལ་ཤུག་མཚོག་ལྡན་དྲི་མེད་
 ལེགས་པའི་སྒོས། རབ་རྩ་དགའ་བ་ཞེས་བ་ཁུ་པོ་འབྲུག་གི་ལོ་ས་གས་ཉ་པའི་ཡར་ཆོས་འབྲུག་
 སྒྱུར་བཟང་པོ་ལ། གཙང་གཡས་རུ་ཤངས་ཀྱི་སའི་ཐིག་ལེ་གྲུབ་ཆེན་ལུང་པོ་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་ཐིན་
 ལས་བསྐྱུངས་པའི་གནས་སུ་ལེགས་བར་གྲུབ་བ་ཡིན་ནོ། །མརྒྱ་ལི་ལྷ་མཆོ། །དགོལ། །འུམྱ།

༡༡། །འདུལ་བའི་མདོའི་འབེལ་གཏམ་རྣམ་པར་
 དེས་པ་བཞུགས་སོ། །

༡༡། །འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཆོས་དབྱིངས་ཞི་བའི་འབྲོག་དགོན་
 ཉམས་དགའ་བར། །ལུས་ངག་བཅས་པའི་ལྷགས་ཀྱི་གིམས་པོ་ཡིས། །ཡིད་ཀྱི་གླང་ཆེན་དུལ་
 བར་སྒྲོང་མཁས་པ། །གདུལ་བྱའི་ཁ་ལོ་བསྐྱར་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །མདོ་ལུང་གངས་ཀྱི་རི་ལ་
 གནས་གྱུར་གྱང་། །བརྒྱལ་ལན་བཟོད་པའི་ཤུགས་རྩལ་མ་རྩོགས་ན། །ཆོས་འདུལ་སེང་གེ་
 མཁས་པས་མི་བཀྱར་བ། །དེ་ཕྱིར་འབེལ་བའི་གཏམ་གྱིས་རྣམ་དེས་བྱ། །ཞེས་མཆོད་པར་
 བཟོད་ནས། །གངས་ཅན་གྱི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་རྣམས་ལ་དྲི་བར་བྱ་བ་ནི། །བསྟན་པ་འདི་ལ་སྡེ་
 བ་བཙུ་བརྒྱད་དུ་གྱེས་པ་དེ་ལས་བྱེ་བ་ཡིན་ནམ། །འོན་ཏེ་མིན། །དང་པོ་ལྟར་ན། །བཙུ་བརྒྱད་པོ་
 ལས་འགའ་ཞིག་ཆོས་མ་ཡིན་པར་སྒྲིབ་པའི་ཕྱོགས་སུ་ཁས་ལེན་ནམ་མི་ལེན། །དང་པོ་ལྟར་ན་
 བཀའ་བསྟུ་གསུམ་པས་བཙུ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདུལ་བ་ཉིད་དུ་བསྟུས་པར་
 བཤད་པ་དང་རི་ལྟར་མི་འགལ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། །ལས་བྱེ་བར་འཛིན་པ་ལ། །མཆམས་ནང་
 གཅིག་ཏུ་ཆོས་མ་ཡིན་པ་སྒྲིབ་པ་ལས་ཐ་དད་དུ་བྱས་པ་ཁོ་ན་དགོས་པ་ཉིད་དུ་བཤད་པ་དང་རི་ལྟར་
 མི་འགལ་བཙུ་བརྒྱད་པོ་ལས་བྱེ་བ་མིན་ན་སྡེ་བ་གཅིག་གིས་ཁ་སྒྲོང་དུ་འོས་པའི་དགོ་སྒྲོང་རྣམ་
 དག་དེ་སྡེ་བ་གཞན་གྱི་འང་ལས་ཀྱི་ཁ་སྒྲོང་དུ་འོས་པར་འགྱུར་ལ། །དེ་ལྟར་སྡེ་བ་གཅིག་ལ་ལྟོས་
 པའི་དགོ་སྒྲོང་བསྟུ་བ་པ་འབྲུལ་བཅས་དེ་སྡེ་བ་གཞན་ལ་ལྟོས་ནས་གྱང་བསྟུ་བ་པ་འབྲུལ་བཅས་སུ་
 འགྱུར་ལ། །དེ་ལྟར་སྡེ་བ་བཙུ་བརྒྱད་པོ་འདུལ་བ་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་གནང་བཀའ་མི་འདྲ་
 བར་འཆད་པ་དང་རི་ལྟར་མི་འགལ། །ཡང་སྡེ་བ་བཙུ་བརྒྱད་པོ་ལས་བྱེ་བར་ཁས་མི་ལེན་ན།
 །ཁ་སྒྲོང་གི་ཆོས་གཞན་རྣམས་ཆང་མར་ཡོད་པའི་ཕལ་ཆེན་སྡེ་བའི་དགོ་སྒྲོང་ཞིག་གིས་མཁན་པོ་

བྱས་ནས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྤྱོད་པའི་དགོ་འདུན་གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་ཞིག་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་ན་
 བསྐྱེན་རྫོགས་འཆགས་སམ། འོན་ཏེ་མི་འཆགས། དང་པོ་ལྟར་ན། རྫོགས་རྫོགས་པོ་དུ་བསྐྱེན་
 རྫོགས་ཀྱི་མཁན་པོ་མི་མཛད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ལ་བྱུག། གཉིས་པ་ལྟར་ན་དེ་མི་ཆགས་པའི་རྒྱ་
 མཚན་གང་ཞིག་ཡོད། ཡང་མཚམས་ནང་གཅིག་ཏུ་ཆོས་ཕྱོགས་པ་ཁོ་ནའི་དགོ་འདུན་སྡེ་ཆོན་
 གཉིས་ཀྱི་འདུན་པ་ལ་སོགས་པས་མཐུན་པར་མ་བྱས་པར། ལས་བྱས་ན་ལས་དེ་འཆགས་སམ།
 མི་འཆགས། དང་པོ་ལྟར་ན། རི་རྒྱུད་དུ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེད་དུ་དཀྱིལ་ལའོར་བར་སྤྱོད་མཐུན་
 པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཅི་ཡིན། གཞན་ཡང་དེ་འཆགས་ན་དེའི་ཆོ་ལས་བྱེ་
 བར་སོང་ངམ་མ་སོང་། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་ལ་བྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་མི་ལྟན་པ་ཅི། མ་སོང་ན་དེ་
 འདྲ་དེ་ལ་དགོ་འདུན་དབྱེན་གྱི་ཉེས་པ་སྤྱོད་པོ་འབྱུང་བར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན། གཉིས་
 པ་ལྟར་ན། དེར་དེ་མི་འཆགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན། མ་འདུས་པའི་མི་མཐུན་པ་བསྐྱེད་པས་སོ་
 ཞེན། འོན་ལས་བྱེ་བའི་ཆོན་ཡང་། ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ལས་མི་འཆགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་
 ཕྱོགས་པ་རྣམས་ལས་དེའི་ཁ་སྐྱོང་དུ་འོས་ཤིང་མཚམས་ནང་གཅིག་ན་འདུག་པས་དཔེ་དེ་ལ་མི་
 མཐུན་པ་བསྐྱེད་པས་སོ། །གལ་ཏེ། རི་རྒྱུད་དུ། དེ་ལས་གཞན་པ་དག་དང་། ཆོགས་ཏེ།
 ལས་བྱས་ན་ཡང་མི་ཆགས་ལ། བན་ཚུན་མི་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་
 པས་སོ། །མི་མཐུན་པ་མི་བསྐྱེད་དོ། །སྟམ་ན། གཞུང་དེའི་དོན་ནི། ལས་བྱེ་བྱེན་པ་ལ་
 དགོངས་ལ། བྱེ་མ་བྱེན་པའི་གོང་གི་ནི། ཆོས་ཕྱོགས་པའི་དགོ་འདུན་རྣམ་དག་རྣམས་དགོ་
 འདུན་གྱི་ལས་རི་སྐྱེད་པའི་ཁ་སྐྱོང་དུ་འོས་ཏེ། ཁ་སྐྱོང་གི་ཆོས་རི་སྐྱེད་པ་ཆང་བའི་བྱིར་ཅིག་ཤོས་
 ནི་མི་འོས་ཏེ། སྤྱི་པ་ཅན་གྱི་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་བྱིར། ཞེས་ཆོལ་ན་རི་ལྟར་ལན་
 འདེབས། མདོར་ན་འདུལ་བ་མཐུན་པའི་དགོ་འདུན་སྡེ་ཆོན་གཉིས་ཀྱིས་བན་ཚུན་མི་མཐུན་པའི་
 སྐྱོན་སྤྱོད་ལས་ཐ་དད་དུ་བྱས་པས་མི་འཆགས་པར་ཁས་ལེན་ན་ནི། ལས་ཀྱི་དབྱེན་ཆགས་པའི་
 དོན་མེད་ལ། དེ་ཆགས་ན་ནི་དེའི་ཆོན་མ་འདུས་པའི་མི་མཐུན་པ་སྐྱེས་པ་རི་ལྟར་ཡིན། ཞེས་
 པའི་ལན་གང་ཡིན། གལ་ཏེ་དེ་འདྲ་དེའི་ཆོ། ལས་དེ་ཆགས་ལ་དགོ་འདུན་གྱི་དབྱེན་གྱི་ཉེས་པ་
 སྤྱོད་པོ་བསྐྱེད་པར་བཤད་དོ་སྟམ་ན། དེ་འདྲའི་དབྱེན་དེ་ལས་ཀྱི་དབྱེན་ནམ། འཁོར་ལོའི་

དབྱེན་ལས་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ལས་ཀྱི་དབྱེན་མཚན་ཉིད་པ་དེ་ལ་ལྟག་མར་ནི་མ་
 བཤད་ལ། དེ་ཡང་སྒྲིམ་པོ་ལས་འོས་མེད་ལ། སྒྲིམ་པོ་དེ་དང་འདྲིའི་བྱད་པར་གང་གིས་འབྱེད།
 དེ་ལྟར་བརྟགས་པ་ན། མི་མཐུན་པ་གཉིས་པོ་གང་རུང་གིས་མི་མཐུན་པར་གྱུར་བའི་ལས་ཤིག་
 ཆགས་ལ། དགེ་འདུན་དབྱེན་གྱི་སྒྲིམ་པོར་གྱུར་བའི་ཉེས་པ་ཡོད་པ་ཞིག་ཁས་ལེན་དགོས་པ་འདྲ་
 བས། དེ་ལྟར་འདོད་དམ་མི་འདོད། འདོད་ན་ཆོགས་ལ་གནས་དབྱུང་ནན་རྟུར་བྱས་པས་
 འཆགས་པ་ཞིག་ཀྱང་ངེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ཡང་བྱེད་ཀྱིས་འདོད་དམ་མི་འདོད།
 འདོད་ན་ནི་ཆོགས་ཀྱིས་ཆོགས་ལ་ལས་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་འཆགས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ།
 ཆད་པའི་ལས་ལ་དེ་ཆགས་ན་སྒྱུན་པའི་ལས་ལས་འོས་མེད་པས་སོ། །གལ་ཏེ་མི་འདོད་ན་ནི།
 དགེ་སྤྱོད་ཆོགས་འོངས་ཀྱིས་སྒྲིག་ལྟ་མི་གཏོང་བ་ལ་ཆད་པས་མི་གཅོད་པའོ། །གཅོད་ན་གནས་
 དབྱུང་ནན་རྟུར་ལས་གཞན་མ་བཤད་པས་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་ནི་ཉ་ཅང་ཐལ་ལ། གཉིས་
 པ་ལྟར་ཁས་སྒྲུངས་ན་ནན་རྟུར་ཆགས་ཤིང་། བྱེད་པ་པོ་ལ་དགེ་འདུན་དབྱེན་གྱི་སྒྲིམ་པོའི་སྒྲིམ་
 བ། དབྱེན་གྱི་ཉེས་པ་དེ་མི་འབྱུང་བའི་ཐབས་ཡོད་དམ་མེད། མེད་ན་ནི་སངས་རྒྱས་བཅས་པའི་
 མཚམས་ལ་མི་མཁས་པར་འགྱུར་ལ། ཡོད་ན་ཐབས་དེ་གང་ཡིན། འདི་ལ་གང་མང་གི་ཞི་བྱེད་
 བེ་མི་འཇུག་ལ། གཞན་གྱིས་མ་ཞི་བ་སྤྱིད་པས་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེས་དྲི་བར་བྱའོ། །གང་མང་གི་ཞི་
 བྱེད་འཇུག་ན་ནི། དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་སྒྲིག་པ་ཅན་གྱི་ལྟ་བུ་འཛིན་དགོས་པ་གཅིག་སྤྱིད་པར་
 ཉ་ཅང་ཐལ་བ་མིན་ནམ། དེ་ཡང་དེ་ལྟར་ནི། ཐམས་ཅད་རྒྱ་ཐབས་སུ་གནས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་
 སྤྱིད་པ་མིན་ནམ། བརྟག་པ་གཉིས་པ་ལས་དེ་འཆགས་ལ་དགེ་འདུན་དབྱེན་གྱི་སྒྲིམ་པོ་བྱུང་བ་
 ཞིག་ཁས་མི་ལེན་ན་ནི། ཇི་ལྟར་དུ། ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པས་མངོན་པར་བརྟགས་ཏེ་ལས་
 བྱེད་ན་ཉེས་པ་སྒྲིམ་པོའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་དང་ལ། ཡང་འོ་ན་ཅོད་པ་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་
 རྟོགས་སུ་ཞི་བ་དེའི་ཆོ། རྒྱལ་བྱེད་ཆལ་པའི་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་སྒྲིག་པ་ཅན་གྱི་ལྟ་བུ་ལ་
 གནས་པར་གྱུར་པ་ན། མཉན་ཡོད་པའི་དགེ་འདུན་ལྟ་བུས་བཞུགས་པ་སྒྲོ་ལ་སོགས་པས་སྒྲོག་
 རྒྱལ་རྣམ་པ་ལྟས་བསྒྲོག་པར་རིགས་སམ་མི་རིགས། རིགས་ན་ཇི་སྐད་དུ། ཆོས་མ་ཡིན་པས་ཉེ་
 བར་ཞི་བ་ལ་སྒྲོ་སྒྲོགས་མི་བྱ་བར་བཤད་པ་དང་འགལ། མི་རིགས་ན། དེ་ལ་ཇི་སྐད་དུ། དེ་

དག་ལ་བཞུགས་པ་དང་ལས་ཀྱིས་མི་བསྒོ་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་པ་དང་འགལ་ཞེས་ཚོལ་ན་གང་
 ཡིན། འོན་ཏེ་རྩོད་པ་ཚོས་མིན་པའི་ཕྱོགས་སུ་ཞིབ་དེའི་ཚེ། ཚོས་ཕྱོགས་པ་དག་ཡང་དག་པའི་
 ལྟ་བུ་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་ན་ནི་གཉིས་པོ་མཐུན་པའི་ཚེ་ཡང་ལས་མི་འཆགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
 ཚོལ་བ་དང་། ཡང་དེ་དར་ཞིབ་དེའི་ཚེ་ཚོས་ཕྱོགས་པས་ཅིག་གོས་ལ་བཟོད་པ་དང་མཐུན་པ་
 གསོལ་དགོས་སམ་མི་དགོས། མི་དགོས་ན་དེ་གཉིས་ལ་མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱང་མི་འབྱུང་བས་
 གཉིས་པོ་དེའི་ཚེ་ཡང་མཐུན་པ་མིན་པར་འགྱུར། དང་པོ་ལྟར་ན། གནས་སྤྱང་ལ་ཡང་བཟོད་
 པར་གསོལ་དགོས་པར་མཚུངས་སོ། །ཞེས་ཚོལ་ན་ལན་གང་ཡིན། ཡང་མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་ལྟ་བུ་
 དང་ལྟན་པའི་དགོ་སྦྱང་ཞིག་ལས་ཀྱི་ཁ་སྒོང་དུ་རུང་བ་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་ཁ་སྒོང་གི་ཚོས་
 བཅུ་གསུམ་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ། མེད་ན་རི་སྒོང་དུ། དེ་མ་བྱས་པ་ཡང་རྒྱ་ཐབས་དང་འདྲའོ། །
 ཞེས་པའི་དོན་དང་འགལ། ཡང་དགོ་འདུན་དབྱེན་གྱི་ལྟ་བུ་མ་དང་། མཚམས་མེད་ཀྱི་གཞི་
 མཐུན་སྤྱད་དམ་མི་སྤྱད། མི་སྤྱད་ན་དབྱེན་གྱི་ལྟ་བུ་མའི་གྲོང་གཞི་དང་རི་ལྟར་མི་འགལ། སྤྱད་
 ན་དེ་འདྲའི་ལྟ་བུ་མ་འཆབ་མེད་དེ་དག་བྱེད་སྤྱད་དམ་མི་སྤྱད། གཉིས་པ་ལྟར་ན་དགོ་འདུན་ལྟ་
 མ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། དང་པོ་ལྟར་ན། དག་བྱེད་དེས་དེ་འདྲའི་ལྟ་བུ་མ་དེ་དག་པའི་དགོ་
 སྦྱང་དེ་ལས་ཀྱི་ཁ་སྒོང་དུ་རུང་དམ་མི་རུང་། དང་པོ་ལྟར་ན་མཚམས་མེད་ཀྱི་ལས་རྟེན་དེ་ལ་བྱས་
 པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། བསྒོ་གྱུར་གྱི་ལྟ་བུ་བ་རྣམས་ཕྱིར་བཅོས་བྱས་ནས་
 ལས་ཉམས་སུ་སྦྱང་བས་ཚོག་པར་བཤད་པ་དང་རི་ལྟར་མི་འགལ། དེ་ལྟར་བརྟགས་པ་ན་ལྟ་
 མ་དང་། མཚམས་མེད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་མི་སྤྱད་པ་འདྲ་བས། དགོ་འདུན་དབྱེན་གྱི་ལྟ་བུ་མའི་
 མཚན་གཞི་གང་ཡིན། ལས་བྱེ་བ་ལ་བཟོད་གསོལ་དང་། མཐུན་པ་སྦྱིན་པ་དང་། མཐུན་པའི་
 གསོ་སྦྱང་བྱེད་པར་བཤད་ན། འཁོར་ལོ་བྱེ་བ་ལ་དེ་འདྲའི་བཟོད་གསོལ་སོགས་ཡོད་དམ་མེད།
 མེད་ན་ནི་འཁོར་ལོ་བྱེ་བ་ལ་མཚོག་ཟུང་གཅིག་གིས་བསྐྱམས་བྱས་པ་དེ་གང་གི་སྒོ་ནས་བྱས་པ་
 ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། མཚམས་མེད་བྱས་པའི་གང་ཟག་གསོ་སྦྱང་གི་ལས་ལ་འཇུག་ཏུ་མི་རུང་
 བ་མ་ཡིན་ནམ། ཞེས་དེ་ལྟར་བརྟགས་པ་ན། མཚམས་མེད་ཅན་ལས་ཀྱི་ཁ་སྒོང་དུ་མི་རུང་ཡང་
 ལས་ལ་འཇུག་ཏུ་རུང་བ་ཞིག་ཡོད་པ་འདྲ་བས་དེ་ལྟར་ན། སྤང་ལོག་རྣམ་པ་ལྟས་ལས་ཐོས་སུ་མི་

རུང་བར་བཤད་པ་དང་ཇི་ལྟར་མི་འགལ། གཞན་ཡང་དེའི་རིགས་པས་སྒྲིག་ལྟ་ཅན་དང་།
 བསྐྱབ་པ་ལུའུ་ལ་བཅས་སོགས་ལ་མཚུངས་པར་ཁས་ལེན་ནམ་མི་ལེན། ལེན་ན་དག་འདུན་གྱི་
 ལས་ལ་འདུ་བའི་སྤྱོད་ལས་དེ་འདུ་བའི་དག་འདུན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཕྱིར་བཅོས་བྱེད་
 དགོས་སམ་མི་དགོས། དགོས་ན་དངོས་སུ་འགལ་ལ། མི་དགོས་ན་དེའི་ཆེ་ལྟ་བ་ཕྱན་མོང་བ་
 ཡོད་ན་ངེས་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་དགོས་པ་ཅི་ཡིན། མཚུངས་པར་ཁས་མི་ལེན་ན། ས་གཞན་ན་
 གནས་པ་རྒྱུ་ལ་དབྱར་གནས་དང་། གསོ་སྦྱང་དང་དགག་དབྱེ་སོགས་ཆོས་ཀྱི་ལོངས་སྦྱང་
 མཐའ་དག་གིས་སྤངས་ཟིན་པས་གནས་ལྟ་དང་འདྲ་བ་མ་ཡིན་ནམ། ཡང་དག་སྦྱང་སྤྱོད་
 འཛིན་པ་ལྟ་བུ། ཕྱོགས་དང་ལུས་མང་པོ་བ་ཞིག་གིས་སྒྲིག་པ་ཅན་གྱི་ལྟ་བ་མ་བཟང་། དེ་ལ་
 དག་འདུན་གྱིས་གནས་དབྱུང་ནན་ཏུ་བྱས། དེའི་འོག་ཏུ་དེ་དག་གིས་མཚམས་གཞན་ཏུ་གསོ་
 སྦྱང་ལ་སོགས་པའི་ལས་བྱས་ན་འཆགས་སམ་མི་འཆགས། དང་པོ་ལྟར་ན་ཇི་སྒྲིག་དུ། ཐ་དང་
 བར་གནས་པ་དག་ལས་གཞན་པ། ཁ་སྦྱང་བར་འོས་པ་མ་ཡིན་པ་དག་གིས། ཆོགས་ཀྱི་གསོལ་
 བ་དང་བཟོད་པ་དག་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་ཇི་ལྟར་མི་འགལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཀློ་
 བསྐྱར་དག་སྦྱང་གནས་ལྟ་བུ་གི་ཆོགས་ཀྱི་ལས་བྱས་པས་ལས་ཀྱི་དབྱེན་ཏུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཡིན་པར་
 ལུང་དང་། ལས་བརྒྱ་ཅུ་ལས་བཤད་པ་དང་ཇི་ལྟར་མི་འགལ། ཡང་གེས་པ་རང་བཞིན་ཏུ་མི་
 གནས་པའི་དག་སྦྱང་ལས་ཀྱི་ཁ་སྦྱང་ཏུ་རུང་ངམ་མི་རུང་། རུང་ན་ཁ་སྦྱང་གི་ཆོས་བཅུ་གསུམ་ཇི་
 ལྟར་བརྒྱུ། མི་རུང་ན་མ་འདུས་པའི་མི་མཐུན་པ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་ཏུ་སྦྱོས་པའི་གནང་བ་སྟེར་
 བར་བཤད་པ་དང་འགལ། ཞེས་ཆོལ་ན་ལན་གང་ཡིན། ཡང་གནས་མ་བུའི་སྤྱོད་པའི་དག་སྦྱང་
 གིས་ལས་བརྒྱ་ཅུ་འཆགས་པ་སྤྱིད་དམ་མི་སྤྱིད། མི་སྤྱིད་ན་དེ་ལ་འདུལ་བའི་བསྟན་པ་རྒྱུ་དག་
 ཡོད་པར་འགལ་ལ། དང་པོ་ལྟར་ན། སྒྲིག་པ་ཅན་གྱི་ལྟ་བའི་རྒྱུ་ལ་ལྟན་པའི་དག་སྦྱང་
 གི་ཆོགས་ཀྱི་ལས་བྱས་ན། མི་ཆགས་པར་འཆད་པ་དང་ཇི་ལྟར་མི་འགལ། གལ་ཏེ་སྒྲིག་ལྟ་ཅན་
 ཁ་སྦྱང་ཏུ་མི་རུང་བར་བཤད་པ་དེ་ཆོས་ཕྱོགས་པའི་ལས་ཁོ་ནའི་དབང་ཏུ་བྱས་པས་སོ་སྟམ་ན།
 འོ་ན་ལྟ་བུ་དེ་སྦྱོས་ནས་བཞུགས་བསྐྱོ་མ་བྱས་པའི་གོང་རོལ་ཏུ་ཡང་དེ་དེར་མི་རུང་བར་འགྱུར་ལ།
 དེ་ལྟར་ན་སྤྱོད་ལས་ཅན་ཞུགས་པ་འཆད་པའི་མདོའི་དོན་དང་འགལ་ལོ་ཞེས་ཆོལ་ན་ལན་ཇི་ལྟར་

འདེབས། ཡང་ཚོགས་ཀྱིས་ཚོགས་ལ་ལས་ཆགས་སམ་མི་འཆགས། འཆགས་ན་རི་སྐད་དུ།
 ཏུ་མ་མཁན་པོ་གཅིག་པ་ཞེས་སོགས་དང་རི་ལྟར་མི་འགལ། མི་འཆགས་ན་ཚོས་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱོགས་པའི་དགོ་འདུན་ལ་མཐུན་པ་སྒྱིན་པར་གསུངས་པ་དེ་རི་ལྟར་ཡིན། གལ་ཏེ་དེ་ལ་དེ་
 འཆགས་ལ། ཉེས་པ་དང་བཅས་པའོ་ཞེན་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད། དགོ་འདུན་དབྱེན་གྱི་ཁོངས་སུ་
 གཏོགས་པའི་འོ་ཞེན། འོ་ན་དེ་རྗེས་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲོག་ཚུལ་རྣམ་པ་ལྟ་དང་། ཅོད་པ་ཞི་བྱེད་གྱི་
 གཟུ་བོ་བསྐྱོ་བ་དང་། ཐ་དད་དུ་གནས་པ་ལ་མཐུན་པ་སྒྱིན་པ་སོགས་ཀྱང་ཚོགས་ཀྱིས་ཚོགས་ལ་
 བྱས་པ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་ན་དབྱེན་གྱི་ཉེས་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་དབྱེན་ཞི་བྱེད་གྱི་བཤད་
 པ་དང་རི་ལྟར་མི་འགལ་ཞེས་ཚོལ་ན་ལན་རི་ལྟར་དུ་འདེབས། ཡང་ལས་ཀྱི་དབྱེན་བྱས་པའི་
 དགོ་སྒྲོང་ལ་དབྱེན་དེ་བྱས་པའི་ཆ་ནས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཅི་ཞིག་བྱུང་། དགོ་འདུན་ཕྱོགས་གཉིས་ལ་
 ལྟན་པའི་དབྱེན་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་དུ་བཤད། རི་སྐད་དུ། དེ་ཡི་ཁ་ན་མ་ཐོ་
 རྩུན། །དེ་དང་འབྱེད་པོ་ཡང་དག་ལྟར། །ཞེས་བཤད་པ་དེ་འདྲ་དེ་ནི་འབྱེད་པ་པོ་ལོགས་པ་མེད་
 བས་འབྱུང་བ་མེད་ལ། ཚོས་དང་འདུལ་བ་ལ་ལོག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆ་ནས་ནི། ཚོས་མ་ཡིན་པ་སྒྲུབ་
 བའི་ཉེས་པར་སོང་གི། །དབྱེན་གྱི་ཉེས་པར་མ་སོང་ཞེས་ཚོལ་ན་ལན་རི་ལྟར་འདེབས་གལ་ཏེ་འདི་
 ལ་དགོ་འདུན་དབྱེན་གྱི་སྒྲོམ་པོ་འབྱུང་ངོ་སྟུང་ན། ལས་བྱེ་བ་འདུམ་པའི་སྒྲོ་རོལ་དུ་སྒྲོམ་པའི་
 ཕྱིར་བཅོས་མ་བཤད་པ་རི་ལྟར་ཡིན། ཡང་དབྱེན་གྱི་མཆོམས་མེད་འབྱུང་བ་ལ་བསྒྲོག་ཚུལ་རྣམ་
 པ་ལྟ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་སམ་མི་དགོས། མི་དགོས་ན་སྒྲིང་གཞི་དང་འགལ། དགོས་ན་བསྒྲོག་
 ཚུལ་ལྟ་པའི་མཐའ་ལ་མ་བཏང་ན། མཆོམས་མེད་དངོས་གཞིར་འགྱུར་རམ་མི་འགྱུར། མི་
 འགྱུར་ན་བསྒྲོ་གྱུར་གྱི་ལྟང་བ་གཞན་རྣམས་ལ་འང་རི་སྐད་དུ། དེའི་མཐའ་ལ་མི་གཏོང་ནའོ། །
 ཞེས་བཤད་པ་དེ་ལས་ལོགས་སུ་གྱུར་པའི་མཐར་ཐུག་གི་ས་མཆོམས་གཞན་ཞིག་འཛིན་དགོས་
 པར་འགྱུར་ལ། དང་པོ་ལྟར་ན་བསྒྲོག་ཚུལ་ལྟ་པའི་མཐའ་ལ་མ་བཏང་ཞིང་། དགོ་འདུན་དབྱེ་
 བར་མ་རྩས་ན་ཡང་མཆོམས་མེད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཚོལ་ན་ལན་རི་ལྟར་འདེབས། ཡང་
 ཚོས་མ་ཡིན་པ་སྒྲུབ་ས་མཆོམས་ནང་དུ་ལས་ཐ་དད་དུ་བྱས་ན་ལས་བྱེ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་མ་
 བྱས་གོང་དུ་ཕྱོགས་གཉིས་པོ་ལས་ལྟན་ཅིག་དུ་བྱས་ན་འཆགས་སམ། མི་འཆགས། འཆགས་ན་

ཕྱི་གསལ་གཉིས་པོ་འདུས་ནས་ལས་བྱས་ན་མི་འཆགས་ཤིང་། བན་ཚུན་མི་མཐུན་པ་ཡང་མི་བསྐྱེད་
 བར་བཤད་པའི་གཞུང་དང་འགལ། མི་འཆགས་ན་ལས་ཀྱི་དབྱེན་འབྱུང་བ་མི་རིགས་ཏེ། ལྷ་ན་
 ཅིག་ཏུ་བྱས་ན་འཆགས་པའི་ལས་ཤིག་ཐ་དད་ཏུ་བྱས་པའི་དབང་གིས་ལས་ཀྱི་དབྱེན་ཏུ་འཛོག་
 དགོས་པས་སོ། །ཞེས་ཆོལ་ན་ལན་གང་ཡིན། ཡང་ལྷ་མོ་བ་གླུང་བའི་སྐབས་མི་འབྱེད་པ་ལ་གསོ་
 སྦྱང་བཞག་པའི་ནན་ཏུར་གྱིས་མ་རུལ་ན། དགག་དབྱེ་བཞག་པའི་ནན་ཏུར་བྱ་བར་བཤད་པ་
 དེའི་ཆེ་དབྱར་གྱི་ནང་ཏུ་ལྷ་མོ་བ་གླུང་བ་དང་། ནན་ཏུར་བྱེད་པ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ནམ། ཡང་
 དགག་དབྱེ་བཞོད་པ་ཞོགས་ནས་ནི་དགག་དབྱེ་བཞག་པ་མི་འཆགས་པར་བཤད་པ་ལ། དགག་
 དབྱེ་བཞོད་པ་མ་བྱུང་གོང་ཏུ་ནི་དགག་དབྱེ་བཞག་པ་འབྱུང་ཐབས་མེད་པས། དགག་དབྱེ་བཞག་
 པའི་ནན་ཏུར་དེ་རུས་ནམ་གྱི་ཆེ་བྱས་པ་ཡིན། ཡང་གླུང་བྱ་ཡུལ་དེ་ལྷ་མོ་བ་གླུང་བའི་སྐབས་མི་
 འབྱེད་པ་ལ་གསོ་དགག་བཞག་པ་ཆད་ལས་སུ་ཇི་ལྟར་འབྱུར་ཏེ། ཡུལ་དེ་གླུང་བའི་སྐབས་མི་
 འབྱེད་པ་དང་། དག་འདུན་གྱིས་མི་གླུང་བ་གཉིས་འདོད་པ་མཐུན་པས་སོ། །ཞེས་ཆོལ་ན་ལན་ཇི་
 ལྟར་འདེབས། ཡང་འཐབ་དགྲོལ་བྱེད་པའི་དབང་གིས་དགག་དབྱེ་རུས་ལས་ཡོལ་བར་འཛོག་པ་
 དང་། དགག་དབྱེ་རུས་ཀྱི་སྤྲོ་རྩལ་ཏུ་བྱེད་དགོས་པ་བྱུང་བའི་ཆེ་གཞི་དང་གང་ཟག་འཛོག་པ་ཞེས་
 བྱ་བ་དང་། བྱེད་པ་པོ་ནད་པས་འཛོག་པ་དང་། ནད་པ་ལ་འཛོག་པ་དང་། ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའི་
 དགག་དབྱེ་འཛོག་ལུགས་གཅིག་དང་། དག་འདུན་གྱི་ནན་ཏུར་གྱི་དོན་ཏུ་དགག་དབྱེ་བཞག་པ་
 གཅིག་སྟེ། འཛོག་ལུགས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་བྱུང་ན། གཉིས་པོ་དེའི་དགག་བྱ་འགོག་ལུགས་དང་།
 དགོས་པ་སྐྱབ་ལུགས་ཀྱི་བྱུང་བར་མི་འདྲ་བ་གང་ཡིན། མཚམས་ཀྱི་བྱི་རྩལ་ན་གནས་པས་གསོ་
 དགག་གི་ལས་ལ་འདུན་པ་འབྱུལ་མི་དགོས་བཞིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་དག་པ་འབྱུལ་ཏུ་རུང་ངམ་མི་རུང་།
 མི་རུང་ན་དེའི་ཤེས་བྱེད་ཅི་ཡིན། རུང་ན་འདུན་པ་དང་ཡོངས་དག་འབྱུལ་ལེན་གྱི་སྐབས་ཀྱི་
 གཞུང་དོན་ལ་ཞིབ་ཆ་ཐོན་པ་བྱ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཡང་དབྱར་གནས་ཁས་ལེན་གྱི་ཆོ་ག་དངོས་
 གཞི་དེ་བྱས་ནས་ཞག་མ་ལོན་པར་གཞན་ཏུ་འགྲོ་དགོས་པ་བྱུང་ན། ཆོགས་ཀྱི་དགག་དབྱེ་ལྟ་བུ་
 རུང་ངམ་མི་རུང་། མི་རུང་ན་དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཡུང་གང་ཡིན། རུང་ན་ཞག་གཅིག་ཀྱང་མ་གནས་
 པ་ལ་སྤྲ་བརྒྱུང་འདིང་བ་སོགས་ལན་ཡོན་གཞན་རྣམས་ཀྱང་ཐོབ་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་ཟེར་ན་

ལན་གང་ཡིན། ཡང་དབྱར་གནས་པར་ཁས་ལེན་པའི་གནས་དེར་ལས་མཆོམས་བཅད་པ་ལ་
 ལྟོས་སམ་མི་ལྟོས། ལྟོས་ན་དེའི་ཤེས་བྱེད་གང་ཡིན། དེའི་ཆེ་དེའི་ལག་ལེན་མི་འབྱུང་བ་ཅི།
 མི་ལྟོས་ན་མཆོམས་ཕྱི་ནང་གི་བྱེད་པར་གང་གིས་འབྱེད། ཇི་སྐད་དུ། མཆོམས་མ་བཅད་པའི་
 གནས་སུ་ལས་ལ་བརྟེན་པ་མཆོམས་ཡིན་པ་སྟགས་ཀྱིས་འཛིན་ན་ནི། ཇི་སྐད་དུ། གསོ་སྦྱང་
 གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱི་གནས་གཉིས་སུ་ནི་དེ་འབྱུང་བ་མེད་དོ། །ཞེས་པའི་དོན་དང་ཇི་ལྟར་མི་འགལ།
 འོན་ཏེ་མཆོམས་ཕྱི་ནང་གི་བྱེད་པར་སྟགས་སྟགས་སུ་མཆོན་མ་བརྟན་པོ་བཟུང་ནས་འདི་ཚུན་ཆད་
 དང་པན་ཆད་ཅེས་པ་ཅམ་གྱིས་འཛིན་ན་དེ་འདྲའི་མཆོམས་ཀྱི་འཛིན་ལུགས་མདོ་ལུང་ནས་མི་
 འབྱུང་དོ། །ཞེས་ཆོལ་ན་ལན་ཇི་ལྟར་འདེབས། ཡང་གང་དུ་དབྱར་གནས་བྱས་པའི་ཡུལ་གྱི་
 དག་སྦྱང་མ་ཡིན་པའི་དག་སྦྱང་གཞན་ལ་དགག་དབྱེ་བྱས་ན་དགག་དབྱེ་བྱས་པར་འགྱུར་རམ་མི་
 འགྱུར། འགྱུར་ན་དག་སྦྱང་འཐབ་དགྲོལ་ཅན་འོང་པའི་ཆེ་དགག་དབྱེ་དུས་ཀྱི་སྤྱི་ཕྱིར་བྱེད་པ་དང་
 འགལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། རྒྱལ་བྱེད་ཆལ་དུ་དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྤངས་ན། མཉམ་ཡོད་
 པའི་དག་འདུན་ལ་དགག་དབྱེ་བྱས་པས་དེའི་གོ་ཆོད་པར་བཤད་པ་དང་འགལ། ཞེས་ཆོལ་ན་
 ལན་ཇི་ལྟར་འདེབས། དེ་ལྟར་བཤད་པ་མེད་དོ་སྟུམ་ན། ཇི་སྐད་དུ། དེ་དག་དང་ལྟན་ཅིག་
 བྱས་ན་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་གང་ཡིན། གལ་ཏེ་སྤྱིར་དེ་བྱས་པའི་གོ་
 ཆོད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། རང་གི་གནས་སུ་བྱས་པའི་གོ་ཆོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་ན། འོན་རང་
 གནས་སུ་སྤྱར་ཡང་བྱེད་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་གོ་མ་ཆོད་པ་གང་ཞིག །རང་གནས་སུ་དེ་
 སྤྱར་ཡང་བྱ་བའི་དུས་ཀྱི་ལོང་སྐབས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཆོལ་ན་ལན་ཇི་ལྟར་འདེབས། ཡང་
 མཐའི་ཞག་དྲུག་ལ་དབྱར་གྱི་བྱིན་བརྒྱབས་མི་ཆགས་པར་བཤད་པ་དེའི་ཆོ། དུས་དེར་བྱིན་གྱིས་
 མ་བརྒྱབས་པར་མཆོམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་ཞག་འདས་ན། དབྱར་རལ་པའི་ཉེས་དམིགས་བྱུང་བ་
 ཡིན་ནམ་མ་ཡིན། ཡིན་ན་དབྱར་པལ་ཆེར་གནས་ན་གནས་པའི་གོ་ཆོད་པར་བཤད་པ་དང་
 འགལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པར་མཆོམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་སྤྱི་རངས་འཆར་
 བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞེས་ཆོལ་ན་ལན་ཇི་ལྟར་འདེབས། ཡང་དབྱར་
 གནས་པར་ཁས་སྤངས་ནས། ཞག་གསུམ་ཅམ་ལོན་པའི་ཆོ། ཞག་བཞི་བཅུའི་གནང་བ་ཐོབ་

ནས་ཕྱི་རོལ་དུ་སོང་། དེར་དགག་དབྱེ་དུས་ཀྱི་སྤྱི་རོལ་དུ་བྱེད་པ་དང་ཐུག་ནས། དེར་དགག་
 དབྱེ་བྱས། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་ཕྱི་རོལ་དུ་ཞག་ལྷ་བཙུ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ནས་ནང་དུ་ལོའོར་ན།
 སྤྱིར་དགག་དབྱེ་བྱེད་ནི་མི་དགོས་པར་བཤད་ལ། དེའི་ཆེ་དབྱར་རྟེན་གཞན་རྣམས་དབང་བ་ལ་
 སོགས་པའི་ཕན་ཡོན་འཕྲོ་བམ་མི་འཕྲོ་བ། འཕྲོ་བ་ན་ཞག་བཞི་བཙུ་ལས་ལྷག་པ་ཕྱི་རོལ་དུ་མི་
 གནས་པར་བཤད་པ་དང་འགལ། མི་འཕྲོ་བ་རྒྱ་དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྤངས་གིང་མ་རལ་
 བར་དེའི་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་བར་འགལ་ལོ། །ཞེས་ཆོལ་ན་ལན་ཇི་ལྟར་འདེབས། ཡང་གསོ་
 སྤྱོད་གི་གནས་ལ་སྒོ་མཐུན་དགོས་པར་བཤད་ནས་ལས་གཞན་གྱིས་གནས་ལ་དེ་དགོས་པར་མི་
 འཆད་པའི་བྱེད་པར་གང་ཡིན། གལ་ཏེ་ཇི་སྐད་དུ། ལས་གཞན་གྱི་གནས་ཀྱང་དེ་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་པས་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་དགོས་པར་བསྟན་ནོ་སྟེ་ན་དེ་ནི་ཤེས་བྱེད་དུ་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ།
 གསོ་སྤྱོད་གི་གནས་ལ་དེ་དགོས་ན་ལས་གཞན་གྱི་གནས་ལ་ཡང་དེ་དགོས་སམ་སྟེ་པའི་དོགས་
 པ་བསལ་བའི་བྱིར་དུ་གཞུང་དེ་འབྱུང་བས་སོ། །ཞེས་ཆོལ་ན་ལན་གང་ཡིན། ཡང་གསོ་སྤྱོད་ལ་
 འདུ་བའི་ཆོ། ལྷང་བ་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་བྱིར་འཆོས་པར་བཤད་པ་དེ་བསྐྱབ་པ་འབྲུལ་བཅས་ཀྱི་
 ཉེས་པ་དགག་པའི་བྱིར་ཡིན་ནམ། དགོས་པ་གཞན་ཡོད། དང་པོ་ལྟར་ན། ལྷག་མ་ལ་སོགས་
 པའི་ལྷང་བ་བྱིར་བཅོས་མ་བྱས་པར་གསོ་སྤྱོད་ལ་འཇུག་ཏུ་མི་རུང་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན། ཇི་
 སྐད་དུ། གསོ་སྤྱོད་དང་དགག་དབྱེ་ནི་མ་གཏོགས་སོ། །ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ། དེར་མ་
 ཟད་གསོ་སྤྱོད་གི་ལས་ལ་འཇུག་པའི་སྤྱི་རོལ་དུ་ལྷང་བ་བྱིར་བཅོས་ཟེན་པ་ཞིག་དགོས་ན། མདོ་
 འདོན་པ་པོས། ཅི་འདི་ལ་བྱེད་ཡོངས་སུ་དག་གམ་ཞེས་དྲིས་པའི་ཆོ། མཐོལ་དགོས་པར་བཤད་
 པ་དང་འགལ་ལོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར། རིག་པའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་ལྟ་བུ་བྱུང་བའི་དགོ་སྤྱོད་
 གིས་གསོ་སྤྱོད་ལ་འདུ་བའི་ཆོ། བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲོ་ནས་བྱིར་བཅོས་མ་བྱས་པ་ཡོངས་སུ་
 དག་གམ་ཞེས་དྲིས་པའི་ཆོ། མཐོལ་ན་གསོ་སྤྱོད་གི་ལས་རྣམ་དག་ཏུ་འགྱུར་བར་བཤད་པས་སོ། །
 ཞེས་ཆོལ་ན་ལན་གང་ཡིན། ཡང་ལྷག་མ་དང་སྤྱང་ལྷང་བྱུང་བའི་དགོ་སྤྱོད་གི་ལས་ལ་འཇུག་ཁ་
 མའི་ཆོ་ལྷང་བ་དེ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ཏེ་ཞུགས་ནས་ཡོངས་སུ་དག་གམ་ཞེས་དྲིས་པའི་ཆོ། ཅང་མི་
 སྒྲུ་བས་འདུལ་བར་བྱེད་རུང་ཡིན་ནམ། ཡང་ན་དེ་བྱིན་གྱིས་མ་བསྐྱབས་པར་ལས་དེ་ལ་ཞུགས་

ནས་ཡོངས་སུ་དག་གམ་ཞེས་དྲིས་པའི་ཆོ། དག་འདུན་གྱི་ནང་དུ་འཕོལ་བར་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན། ཞེས་
 དྲིས་ན་ལན་གང་འདེབས། ཡང་གསོ་སྦྱང་གི་ཆོ། སྤྱིང་གཞི་འདོན་པ་ཤེས་པ་དེ་གང་ལ་བྱེད།
 སྦྱིར་སོ་ཐར་གྱི་མདོ་ལ་སྤྱིང་གཞི་མི་སྣང་བ་དང་། བྱེད་པར་གསོལ་བ་དང་རྣམ་པར་བཞག་པ་
 འཛིན་དུ་གཞུག་པ་སྤར་བྱས་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་ནི་ཡམ་པའི་སྡེ་ཆན་གྱི་གོང་ན། སྤྱིང་གཞི་འདོན་རྒྱ་
 ཅི་ཡང་མི་སྣང་བས་སོ། །ཞེས་ཆོལ་ན་ལན་རིམ་ལྟར་དུ་འདེབས། རི་རྒྱུད་དུ། སངས་རྒྱས་འདུལ་
 བ་གངས་ཅན་མཆོ། །ཞེས་སོགས་སྤྱིང་གཞི་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་ན་ནི། དེ་ནི་མདོའི་བསྦྱང་བ་
 ཡིན་གྱི། སྤྱིང་གཞི་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱེད་མེད་དོ། །ཞེས་ཆོལ་ན་ལན་རིམ་ལྟར་འདེབས། ཡང་གསོ་
 སྦྱང་གི་ལས་བྱེད་པ་པོ་དང་། སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་འདོན་པ་པོ་ངེས་པར་གཅིག་པ་གཅིག་དགོས་
 པ་ཡིན་ནམ། སོ་སོར་བྱས་ཀྱང་རུང་བ་ཞིག་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་དག་
 འདུན་གྱི་ལས་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དུ་རུང་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ལས་གྱི་ཁ་སྒོའ་དུ་འོས་པར་འགྱུར་
 རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། གསོ་སྦྱང་གི་ལས་གྱི་སྤྲུག་སྟེང་ཆོག་ལས། བདག་གིས་སོ་སོར་ཐར་པའི་
 མདོ་འདོན་པ་གདོན་ཏོ། །ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེས་ཆོལ་ན་ལན་གང་འདེབས།
 ཡང་དག་ཚུལ་རྣམས་ལ་དགག་དབྱེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསོ་སྦྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་སྟོབ་དཔོན་ཤུག་འོད་
 སོགས་འཆད་ན། དེ་ལ་དེ་ཡོད་པའི་མདོ་དང་ལུང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་ཅི་ཡོད། སྟོབ་དཔོན་ཤུག་འོད་གྱི་
 དགོངས་པ་ནི། དེའི་དགག་དབྱེ་དེ་ཉིད་དེའི་འོག་གསོ་སྦྱང་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་དུ་སྣང་ལ། དེའི་
 གོ་བ་ཡང་དེ་ལ་ཡོད་པ་ན་དེ་ལ་ལུང་བ་ཕྱིར་བཅོས་ཡོད་པར་གྲུབ། དེ་ཙམ་གྱི་དེའི་དོན་གྲུབ་ཅས་
 པའི་དོན་དུ་སྣང་ལ། དེ་ལས་གཞན་དུ་དག་སྟོབ་གི་དག་འདུན་གསོ་སྦྱང་བྱེད་པའི་དོན་དུ། དག་
 ཚུལ་རྣམས་ཀྱང་དེ་བྱེད་པའི་ལུང་གིས་ཁུངས་གང་ཡིན། གལ་ཏེ་རི་རྒྱུད་དུ། དེང་དག་འདུན་གྱི་
 གསོ་སྦྱང་བཅོལ་བ་ལགས་ཏེ། བདག་དག་ཚུལ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བའི་ཡང་ཞེས་སོགས་གྱི་
 སྤྲུག་སྟེང་གི་ཅིག་ཡོད་པས་སོ་ཞེ་ན། དེ་འདྲ་དེ་ལུང་གི་ཆོག་ཡིན་ནམ། བསྟན་བཅོས་མཁན་
 པོའི་ཆོག་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་ལུང་གང་ནས་འབྱུང་། གཉིས་པ་ལྟར་ན། རི་རྒྱུད་དུ། ཆོག་
 འབྱུང་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ལ་གྲུས་པར་མི་བྱ་ཞེས་གསུངས་པས་སྤྲུག་སྟེང་ཆོག་ཏུ་མི་རུང་དོ། །ཞེས་
 ཆོལ་ན་ལན་གང་ཡིན། ཡང་མཆོམས་ནང་དེར་བསྐྱབས་པ་འབྲུལ་བཅས་སུ་གྱུར་པ་དང་། ས་

གཞན་ན་གནས་པའི་དགོས་པ་སྤྲོད་ཆོག་གསོ་སྤྲོད་གི་ལས་ལ་མ་འདུས་ན་མི་མཐུན་པ་བསྐྱེད་དམ་མི་
 སྐྱེད། གཉིས་པ་ལྟར་ན་རི་རྒྱུད་དུ། འཕྲིགས་པས་མི་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །དང་པོ་ལྟར་ན། མ་འདུས་པའི་མི་མཐུན་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་ལས་ཀྱི་ཁ་
 སྤྲོད་དུ་འོས་པ་ཞིག་དགོས་པར་བཤད་པ་དང་འགལ། ཞེས་ཆོས་ན་ལན་གང་ཡིན། ཡང་ལོ་
 གཅིག་ལ་སྒྲ་ཤོལ་བྱུང་བའི་ཆོས་སྤྲོད་མི་བྱུང་བ་དུ་ཞིག་འབྱུང་། སྒྲ་ཤོལ་གྱི་མར་ངོ་ལ་ཡང་མི་
 བྱུང་བ་ཞིག་འབྱུང་སྤྲོད་པར་ཁས་ལེན་ན་ནི་སྒྲ་བ་དེ་ལ་ཉིན་ཞག་ཉི་ཤུ་ཅུ་དགུ་ལས་མེད་པར་
 འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་སྒྲ་ཤོལ་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །ཞེས་ཆོས་ན་ལན་གང་འདེབས། ཡང་དགོ་
 སྤྲོད་རྣམ་དག་ལ་ཆོས་གོས་རྣམ་པ་གསུམ་ཀའམ། གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་གཞི་ཅུ་བ་ནས་མེད་པ་
 ལོ་དང་སྒྲ་གངས་དུ་མ་ལོན་ན་ཉིས་པ་ཅིར་འགྱུར། འབྲལ་བའི་སྤྲོད་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་ནི། ཆོས་
 གོས་བྱིན་བརྒྱབས་ཅན་ཡོད་པ་དང་བྲལ་བ་ཞིག་དགོས་པར་བཤད་པས་སོ། །ཡང་ཆོས་གོས་ཀྱི་
 བྱིན་བརྒྱབས་བྱུང་ནས་བྱིས་པའི་གོས་ལྟ་བུ་ལ་སྤྲུགས་ཏེན་གྱི་བྱིན་བརྒྱབས་བྱས་པའི་ཆོ། དེ་དང་མ་
 འབྲལ་ན་བྲལ་སྤྲོད་ཁེགས་སམ་མི་ཁེགས། མི་ཁེགས་ན་སྤྲུགས་ཏེན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་
 དགོས་པ་གང་ཡིན། ཁེགས་ན་དེ་དང་བྲལ་བའི་ཆོ། འབྲལ་སྤྲོད་སྐྱེད་དམ་མི་སྐྱེད། སྐྱེད་ན་དེ་
 སྐྱེད་པ་ལ་ཆོས་གོས་རུང་ཆོད་ལྟར་བྱིན་བརྒྱབས་དགོས་པར་འཆད་པ་དང་འགལ། མི་བསྐྱེད་ན་
 དེས་འབྲལ་བ་ཁེགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི། ཞེས་འདྲིའོ། །ཡང་དང་པོ་ཆོས་གོས་གསུམ་པོའི་རྒྱ་ལ་
 བྱིན་བརྒྱབས་བྱས་ནས་མཁན་པོའི་གནང་བ་དེ་ཆོས་གོས་ཉིད་དུ་མ་གྱུབ་པར་སྒྲ་བ་ལས་འདས་
 རས་ཞག་སོ་གཅིག་པའི་སྒྱ་རིངས་ཤར་བ་དེའི་ཆོ། སྒྲ་བར་འཛོག་པའི་སྤྲོད་པ་སྐྱེད་དམ་མི་སྐྱེད།
 སྐྱེད་ན་དེའི་བཤད་པ་མི་འབྱུང་བ་ཅི། མི་སྐྱེད་ན་སྒྲ་བར་འཛོག་ཏུ་རུང་བའི་གོས་ཀྱི་སོ་གཅིག་
 པའི་སྒྱ་རིངས་ཤར་བའི་ཆོ་ཡང་དེ་མི་སྐྱེད་པར་མཚུངས་ཏེ། གཉིས་ཀ་ལ་ཆོས་གོས་གསུམ་པོ་
 གང་རུང་གི་རྒྱུའི་བྱིན་བརྒྱབས་བྱས་པར་མཚུངས་པའི་བྱིར། ཡིད་གྱིས་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་
 བྱིན་བརྒྱབས་གྱིས་དེའི་གོ་མི་ཆོད་ན། རི་རྒྱུད་དུ། བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པ་ནི་ཉེ་བར་མི་གནས་ན།
 ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་བརྟགས་པས་འཆགས་སོ། །ཞེས་བཤད་པ་རི་ལྟར་དུང་། ཡང་ཆོས་གོས་དང་
 མི་འབྲལ་བའི་གནང་བ་བྱས་པ་དེའི་ཆོ། མཚམས་ནང་དེ་ཉིད་དུ་བྲལ་བ་སྤྲོད་མི་དགོས་པ་ཡིན་

ནམ། བྱི་རོལ་དུ་འང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། མི་འབྲལ་བའི་གནང་བ་བྱས་མ་བྱས་འདྲ་བར་
 འགྱུར་ཏེ། དེ་མ་བྱས་ཀྱང་མཆོམས་ནང་དུ་བྲལ་བ་ལ་འབྲལ་བའི་སྤང་བ་མི་བསྐྱེད་པའི་བྱིར།
 དེ་སྐད་དུ་ཡང་། གཞན་ན་གནས་པ་ལ་སྐྱེ་རེངས་ཤར་ནའོ། །མཆོམས་བྱས་པ་ལ་ནི་མཆོམས་
 གནས་ཀྱིས་མཐའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། གནང་བ་དེ་འཆགས་པ་ལ་
 མཆོམས་པོ་ཆེ་གཙོ་དང་གོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་རིགས་པ་དང་། དེར་
 གནང་བ་བྱས་ན་ཆོས་གོས་དག་དང་འབྲལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་ལུང་དང་འགལ་ལོ་
 ཞེས་ཆོལ་ན་ལན་རིམ་ལྟར་འདེབས། གཞན་ཡང་། འབྲལ་སྤང་གི་སྐབས་ནས་བཤད་པའི་མི་
 འབྲལ་བའི་གནང་བ་དེ་ལ་ནི། ལྷ་མ་སྐྱར་དངོས་སུ་ཡོད་པ་དང་། གནང་བ་དེ་བྱས་བྱིན་ཆད་བྱིར་
 འབྲལ་སྤངས་ཁེགས་པ་གཅིག་ཡིན་པ་ལས། མཆོམས་ཆེན་གྱི་ནང་དུ་མི་འབྲལ་བའི་གནང་བ་
 བྱེད་པ་ལ་འང་དེ་དང་འདྲའམ་ཞེས་དྲིས་ན་ལན་གང་འདེབས། གཞན་ཡང་མཆོམས་ཆེན་གྱི་ནང་
 དུ་ཆོས་གོས་དང་མི་འབྲལ་བའི་གནང་བ་འཇིག་པའི་རྒྱ་གང་ཡིན། སྤྱིར་ཆོས་གོས་དངོས་དང་
 ཆོས་གོས་ཀྱི་རྒྱ་གཉིས་ཀ་མ་འཇོམ་པའི་དགོ་སྤྱོད་དག་གིས་ཆོས་གོས་དག་དང་མི་ལྟན་པར་མི་
 འགྱུར་བའི་ཐབས་ཅི་ཞིག་ཡོད། སྤྱ་བརྒྱུད་འདིར་བ་སོགས་སྟུམ་ན། དེ་འདིངས་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་མ་
 ཆང་བ་དག་གིས་དེའི་ཐབས་གཞན་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་དྲི་བར་བྱའོ། །ཡང་སྤྱ་བརྒྱུད་བཏིང་
 ཆགས་དང་ལྟན་པས། འཆང་འབྲལ་འཇོག་གསུམ་གྱི་ཉེས་པ་ཁེགས་མོད། སྤྱ་བརྒྱུད་བྱིན་
 བརྒྱབས་ཅན་དང་བྲལ་ན་འབྲལ་བའི་སྤང་བ་བསྐྱེད་དམ་མི་སྐྱེད། སྐྱེད་ན་དེས་འབྲལ་སྤང་
 ཁེགས་པར་བཤད་པ་དང་འགལ། མི་བསྐྱེད་ན་དེ་ལ་འབྲལ་སྤང་གི་མཆོན་ཉིད་ཆང་བར་བྱར་
 ཡོད་པས་བསལ། ཞེས་ཆོལ་ན་ལན་རིམ་ལྟར་འདེབས། ཡང་སྤྱ་བརྒྱུད་གི་བྱིན་བརྒྱབས་རང་འཇུག་
 བྲལ་དུ་གྱུར་ཟིན་ནས་ཉིན་ཞག་བྱི་མའི་སྐྱེ་རེངས་ཤར་བ་དེའི་ཆོ། ཆོས་གོས་དང་བྲལ་བའི་ཉེས་
 པ་སྐྱེད་དམ་མི་སྐྱེད། སྐྱེད་ན་དེའི་ཆོ་ཆོས་གོས་ཀྱི་བྱིན་བརྒྱབས་རང་འཇུག་བྲལ་དུ་སོང་བར་
 འགལ་མི་སྐྱེད་ན་དེའི་རྒྱ་མཆོན་ཅི་ཡིན། དེའི་ཆོ་འཇུག་བྲལ་དུ་སོང་བས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྤྱིར་
 ཡང་སྤྱ་བརྒྱུད་གི་བྱིན་བརྒྱབས་རང་འཇུག་བྲལ་དུ་འགྱུར་བའི་རྒྱ་དེ་དང་དེས་སྤྱ་བརྒྱུད་དུ་མ་བཏིང་
 བའི་ཆོས་གོས་གསུམ་པོ་རང་འཇུག་བྲལ་དུ་འགྱུར་བའི་རྒྱ་བྱེད་དམ་མི་བྱེད་བྱེད་ན་དེ་ལྟར་དུ་

གཞུང་ལས་མ་བཤད་པ་དང་འགལ། མི་བྱེད་ན་དེའི་རིགས་པ་མཚུངས་སོ་ཞེས་སྟོན་ལན་ལན་རི་
 ལྟར་འདེབས། ཆོས་གོས་གསུམ་པོ་གང་རུང་ལ་ལྟོས་མེད་གི་སྒོ་སྒྲིམ་པས་དེའི་བྱིན་བརྒྱབས་མི་
 འཛིག་ན། དེའི་བྱིན་བརྒྱབས་འཛིག་པའི་རྒྱ་གང་ཡིན། དེས་དེ་འཛིག་ན་དེ་ལྟར་ཞིག་པའི་དགོ་
 སྒོར་དེས་མཚམས་གི་བྱི་རོལ་ཏུ་སྒྱུ་རེངས་ཤར་བ་དེའི་ཆེ་འབྲལ་པའི་སྤང་བ་མི་སྦྱོད་པར་འགྱུར་
 ཞེས་སྟོན་ལན་ལན་རི་ལྟར་འདེབས། ཡང་སྤྱི་བརྒྱུད་འདིར་བ་མཚམས་ཆེན་བཅད་པ་ལ་ལྟོས་སམ་
 མི་ལྟོས། ལྟོས་ན་དེའི་བཤད་པ་ངས་པར་མི་འབྱུང་བ་ཅི། མི་ལྟོས་ན་དེའི་བྱིན་བརྒྱབས་དབྱུང་
 བའི་སྒྲིབས་གི་བཤད་པ་རྣམས་དང་འགལ། ཞེས་སྟོན་ལན་ལན་རི་ལྟར་འདེབས། དབྱར་གྱི་ནང་
 ཏུ་དགོ་འདུན་བྱེ་ན་ཆོས་མ་ཡིན་པར་སྤྱི་བ་ལ་སྤྱི་བརྒྱུད་འདིངས་པ་འབྱུང་ངམ་མི་འབྱུང་འབྱུང་ན་
 ཆོས་སྤྱི་བ་དག་ཡོད་པས་དེ་འདིང་ངོ། །ཞེས་བཤད་པ་དང་རི་ལྟར་མི་འགལ། མི་འབྱུང་ན་
 གཞུང་དེའི་ཤུགས་ལ་བྱེ་བ་དེའི་ཆེ་ཆོས་སྤྱི་བ་ཆོགས་ལོང་བ་མེད་ན་ཅིག་ཤོས་གིས་འདིང་བར་
 བཤད་པ་དང་རི་ལྟར་མི་འགལ། ཞེས་སྟོན་ལན་ལན་རི་ལྟར་འདེབས། གལ་ཏེ་ཆོས་སྤྱི་བ་དག་
 ཡོད་ན་ཞེས་སོགས་གི་དོན། ཆོས་སྤྱི་བ་ཆོགས་ལོང་བ་ཡོད་ན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་གྱི། དེ་མེད་
 ན་ཅིག་ཤོས་གིས་དེ་འདིངས་པ་ལས་འོས་མེད་དོ་སྙམ་ན། དགོ་འདུན་མ་བྱེ་བའི་དུས་གི་དབྱར་
 གྱི་རྒྱེད་པ་དེ་བྱེ་བའི་འོག་ཏུ་ཆོས་མི་སྤྱི་བ་དབང་ངམ་མི་དབང་། དབང་ན་གནས་ཕྱུང་ཡང་དབང་
 བར་འགྱུར་ཏེ། རི་སྐད་དུ། བྱེ་བ་ན་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཤུགས་དང་མཐུན་པ་དག་ཏུ་སོང་བ་ནི་དེ་
 ཉིད་གི་མི་འཐོབ་པ་དང་འདྲའོ། །ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། དེ་མི་དབང་
 བ་ལ་སྤྱི་བརྒྱུད་གདིང་བ་རི་ལྟར་འབྱུང་ཞེས་སྟོན་ལན་ལན་རི་ལྟར་འདེབས། བྱེ་བའི་འོག་ཏུ་ཆོས་
 ཤུགས་པས་སྤྱི་བརྒྱུད་བཏིང་བ་ན། སྤྱི་བརྒྱུད་གི་རྒྱེད་པ་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཤུགས་ལ་དབང་ངམ་མི་
 དབང་། དབང་ན་དེ་གནས་ཕྱུང་དང་འདྲ་བར་བཤད་པའི་ལུང་དང་འགལ། ཡང་གཉིས་པ་ལྟར་
 ན། རི་སྐད་དུ། དེར་གཞན་དག་གིས་བྱས་ཀྱང་གནས་གི་རྒྱེད་པ་ནི་དེ་དག་ལ་འོས་པ་ཉིད་ཡིན་
 བོ། །ཞེས་པའི་ལུང་དོན་དང་འགལ། ཡང་དགོ་ཚུལ་ལ་སྤྱི་བརྒྱུད་བཏིང་བའི་ཕན་ཡོན་འབྱུང་
 ངམ་མི་འབྱུང་། འབྱུང་ན་རྒྱ་སྤྱི་བརྒྱུད་བཏིང་བ་མེད་པར་ཕན་ཡོན་འབྱུང་བ་འགལ། གཉིས་པ་
 ལྟར་ན་རི་སྐད་དུ། དགོ་ཚུལ་ནི། རྒྱེད་པ་དབང་ཞེས་པ་དང་རི་ལྟར་མི་འགལ། སྤྱི་བརྒྱུད་བཏིང་

ཟིན་ནས་ས་གཞན་དུ་གནས་པར་སོང་བ་དེའི་ཚེ། དེ་དག་གི་སྤྱི་བརྒྱུད་གིས་བྱིན་རྒྱུ་ལས་རང་
 འཇུག་བྲལ་དུ་སོང་ངམ་མ་སོང་། སོང་ན་དེ་འགྲོ་བའི་བཤད་པ་མེད་པ་དང་འགལ། མ་སོང་ན་
 དེ་དག་ལ་སྤྱི་བརྒྱུད་འདིར་བ་མི་འབྱུང་བར་བཤད་པ་དང་འགལ། ཞེས་ཆོལ་ན་ལན་གང་ཡིན།
 སྤྱི་བརྒྱུད་འདིར་ས་བ་པོ་ཐམས་ཅད་གང་ན་འདུག་པའི་མཆོམས་དེའི་ཕྱི་རོལ་དུ་སྤྱི་བརྒྱུད་མི་གནས་
 ན་དེའི་བྱིན་རྒྱུ་ལས་རང་འཇུག་བྲལ་དུ་སོང་ངམ་མ་སོང་། མ་སོང་ན་རི་སྐད་དུ། རང་འཇུག་པ་
 དང་བྲལ་བ་ནི་སྤྱི་བརྒྱུད་གིས་མཆོམས་གཞན་དུ་བྱིན་པ་དང་། ཞེས་པའི་གཞུང་དོན་དང་འགལ།
 དང་པོ་ལྟར་ན་རི་སྐད་དུ། བཏིང་ནས་མཆོམས་ཐ་དད་པར་བྱས་ན་གང་ཡང་རུང་བ་དེ་ལས་དེའི་
 གནས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་དོན་དང་འགལ། ཞེས་ཆོལ་ན་ལན་གང་འདེབས། ཡང་
 དབྱིད་ཆེ་ར་བའི་ཉ་ལ་སྤྱི་བརྒྱུད་བྱིན་བརྒྱུ་ལས་མ་ལྟར་བར་བཞག་ན་དེའི་བྱིན་བརྒྱུ་ལས་དེ་སྤྱི་བརྒྱུད་
 གནས་སམ་མི་གནས། གནས་ན་རི་སྐད་དུ། སྤྱི་བརྒྱུད་གིས་ཐོག་ལྷོ་བར། སྤྱི་བརྒྱུད་འདིར་
 བའི་དུས་སུ་གསུངས། ཞེས་སྤྱི་བརྒྱུད་གི་དུས་པོ་ཅན་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ། མི་གནས་
 ན་དེའི་བྱིན་རྒྱུ་ལས་འཇིག་པའི་རྒྱ་གང་རུང་བ་ཡིན། དེའི་དུས་ལས་ཡོལ་བ་ཡིན་པས་སོ་ཞེ་ན།
 དུས་ལས་ཡོལ་བ་ཅམ་གྱིས་དེའི་བྱིན་བརྒྱུ་ལས་རང་འཇུག་བྲལ་དུ་འགྱུར་བའི་བཤད་པ་མེད་དོ། །
 གལ་ཏེ་དེ་འདྲ་དེ་གང་གིས་འདིར་བ་མཆོམས་གཞན་དུ་སོང་བ་ཡིན་གྱི། གང་གའི་བ་དེར་སོང་
 བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་འོན་ཏེ་རི་སྐད་དུ། ཐ་དད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་གནས་སོ་སོར་དེ་དབྱུང་དོ། །ཞེས་
 བའི་དོན་ལ་མཆོམས་ཐ་དད་དུ་སྤྱི་བརྒྱུད་གི་བྱིན་རྒྱུ་ལས་དབྱུང་དགོས་པར་བཤད་ན་གང་དུ་གའི་
 བ་འཆགས་པའི་སྤྱི་བརྒྱུད་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་བྱིན་བརྒྱུ་ལས་མཆོམས་གཞན་དུ་དབྱུང་དགོས་
 པར་མི་སྤྱི་བརྒྱུད་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་བཏིང་ཡོད་ཀྱི་མཆོམས་ལས་མཆོམས་གཞན་དུ་བྱིན་ཅམ་གྱི་ཆེ་
 ཁྱོད་ཀྱི་བྱིན་བརྒྱུ་ལས་རང་འཇུག་བྲལ་དུ་སོང་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཆོལ་ན་ལན་གང་ཡིན་ཡང་སྤྱི་
 བརྒྱུད་དུས་ལས་མ་ཡོལ་བར་བཏིང་ན་དེ་འདིར་བ་འཆགས་སམ་མི་འཆགས་འཆགས་ན་ཆོས་
 བཅོ་ལྷ་ཁོ་ན་ལ་སྤྱི་བརྒྱུད་འདིར་དགོས་པར་བཤད་པ་དང་འགལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་དགག་
 དབྱེ་དུས་ལས་ཡོལ་བ་ལ་འཆགས་སམ་མི་འཆགས། འཆགས་ན་སྤྱི་བརྒྱུད་ཡང་དེ་ལ་འཆགས་
 པར་འགྱུར་ཏེ། རི་སྐད་དུ། དགག་དབྱེ་རི་སྐད་བཞེན་དུ་འདིར་དོ། ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ།

གཉིས་པ་ལྟར་ན། འཕུལ་གྱི་ཕྱི་དབང་གིས་དགག་དཔྱད་ཀྱི་འོག་རྩལ་དུ་བྱེད་པར་
 བཤད་པ་དང་འགལ། ཞེས་ཆོལ་ན་ལན་རིམ་ལྟར་འདེབས། དེ་ལྟར་བརྟགས་པ་ན་དགག་དཔྱད་
 ཏུས་ཀྱི་འོག་རྩལ་དུ་བྱེད་པ་དང་། སྤྱི་བརྒྱུད་ཏུས་ཀྱི་འོག་རྩལ་དུ་འདིངས་པ་གཉིས་ཀ་དགག་
 དཔྱད་ཀྱི་རང་དུས་ལས་སྒྲ་བ་གཅིག་གིས་ཐལ་བའི་ཆེས་བཙོ་ལྷ་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་དགོས་པར་གྱུ་བ་ལ།
 དེ་ལྟར་གྱུ་བ་པ་ན་དབྱར་སྒྲ་བ་བཞིར་ཁས་ལེན་པ་དང་། སྤྱི་བརྒྱུད་སྒྲ་བ་བཞི་ལས་མི་འདིངས་པ་
 ག་ཅིག་གྱུ་བ་པར་ཁས་སྤངས་ན་ཅིས་འགོག། དགག་དཔྱད་བྱས་ཟིན་ནས་གསོ་སྦྱང་བྱེད་དགོས་
 པ་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་རི་རྒྱུད་དུ། དགག་དཔྱད་བྱས་ན་འདི་མ་གྱུ་བ་པ་ཉིད་མིན་ལོ། ཞེས་
 པ་དང་འགལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། སྤྱི་བརྒྱུད་འདིངས་པ་དེ་གསོ་སྦྱང་བྱས་པའི་མཐའ་ཉིད་དུ་
 བྱེད་དགོས་པ་དང་འགལ། ཞེས་ཆོལ་ན་ལན་གང་འདེབས། གལ་ཏེ་དགག་དཔྱད་ལ་གསོ་སྦྱང་
 གི་མིང་བརྟགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དགག་དཔྱད་བྱས་པས་གསོ་སྦྱང་བྱས་པའི་གོ་ཚད་པ་ཡིན་མོད།
 དགག་དཔྱད་གསོ་སྦྱང་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་ནམ་མི་ལེན། མི་ལེན་ན་རི་རྒྱུད་དུ།
 གསོ་སྦྱང་གི་མཐའ་མ་ཡིན་པ་ལ་མི་བྱེད། ཞེས་པ་དང་འགལ་ཞིང་། རི་རྒྱུད་དུ། གདོན་པར་
 བྱ་བ་དང་། དེའི་ཚད་དང་། ཏུས་དང་། གདོན་པར་བྱེད་པ་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་ཉེ་བར་མ་
 བཟུང་བ་ནི་འདིར་ཆོས་མ་ཡིན་ལོ། ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ། ཞེས་ཆོལ་ན་ལན་གང་ཡིན།
 ཡང་ཆོས་ཕྱོགས་པས། སྤྱི་བརྒྱུད་བཏིང་ཟིན་པའི་ཉི་མ་དེ་ལ་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་པའམ།
 ཡང་ན་སྤྱི་ཚན་མི་གཅིག་པའི་དགོ་འདུན་གཞན་གྱིས་གསོ་སྦྱང་བྱས་ན་སྤྱི་བརྒྱུད་གི་བྱིན་བརྒྱབས་དེ་
 བྱུང་བ་ཡིན་ནམ་མིན། ཡིན་ན་ནི་གསོ་སྦྱང་གཞན་གྱི་ཆོས་གོས་ཀྱི་བྱིན་བརྒྱབས་གཞན་གྱི་དབྱུང་
 ཏུས་པར་འགྱུར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། རི་རྒྱུད་དུ། ཡང་གསོ་སྦྱང་བྱས་ན་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་
 དང་འགལ། ཞེས་ཆོལ་ན་ལན་གང་འདེབས། ཡང་གསོ་སྦྱང་བྱས་པས་དབྱུང་བར་བཤད་པ་
 འདི་རང་འཇུག་བྱལ་དང་། བཙོས་མའི་དབྱུང་བ་གཉིས་ལས་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། དེའི་
 དཔྱད་བར་མི་འཆད་པ་ཅི། གཉིས་པ་ལྟར་ན། རི་རྒྱུད་དུ། ལས་ལས་གཞན་པའི་དབྱུང་བ་རྗེས་
 སྤྱི་མི་སྒྱུ་བ་པར་བཤད་པ་དང་འགལ། ཞེས་ཆོལ་ན་ལན་རིམ་ལྟར་འདེབས། སྤྱི་བརྒྱུད་བཏིང་བ་
 ལས་བྱུང་བའི་རྟོད་པ་ཡིན་ན་གོས་ཀྱི་རྟོད་པ་ཡིན་པས་བྱུ་བ་མ་མ་བྱུ་བ་ཅིས་བྱེད། བྱུ་བ་ན་རི་

སྐད་དུ། དེར་གཞན་དག་གི་གདིང་བ་བྱས་ཀྱང་གནས་ཀྱི་རྟེན་པ་ནི། ཞེས་སོགས་སྟེ་བརྒྱུད་
 བཅིང་བ་ལས་བྱུང་བའི་གནས་ཀྱི་རྟེན་པ་བཤད་པ་དང་འགལ། མ་ཟུབ་ན་སྟེ་བརྒྱུད་བཅིང་བའི་
 བན་ཡོན་དུ་མ་ཡོད་པ་ལས། རྟེན་པ་འབྱུང་བའི་ཆ་ནས་ནི། གོས་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་གདིངས་བར་ལུང་
 ལས་བཤད་པ་དང་འགལ། ཞེས་སྟོལ་ན་ལན་ཇི་ལྟར་འདེབས། ཡང་དབྱར་གནས་པར་ཁས་
 གྲུངས་པའི་དགོ་སྟོང་ཞིག་སྟེ་བརྒྱུད་འདིངས་ཁར་ས་གཞན་དུ་སོང་བ་དེ་ལ་སྟེ་བརྒྱུད་འདིངས་པ་ནི་
 མི་འབྱུང་བས་དེའི་དབྱར་རྟེན་ནི་སྟེ་བརྒྱུད་དུ་འདིངས་དགོས་པས། དེ་ལ་དབྱར་རྟེན་གྱི་སྐལ་བ་
 སྟེར་ལུགས་ཇི་ལྟར་བྱ། དབྱར་ཕྱི་མར་གནས་པར་ཁས་གྲུངས་པ་ལ་སྟེ་བརྒྱུད་འདིངས་པ་འབྱུང་
 བ། ཆོག་ལེ་ལས། སྟོན་དུག་ནས་ནི་བྱ་ཡི་བར། །སྟེ་བརྒྱུད་འདིངས་པའི་དུས་སུ་བཤད། །
 ཅེས་པ་དང་ཇི་ལྟར་མི་འགལ། དེ་དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབྱར་སྟེ་མ་ཁས་གྲུངས་པའི་དབང་
 དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཅོ་སྟེ་མ་ན། འོ་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དབྱར་ཕྱི་མ་ཁས་གྲུངས་པའི་ཆེ་སྟེ་བརྒྱུད་སྟེ་བ་
 བཞི་འདིངས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིན་བརྒྱབས་དབྱུང་བའི་དུས་ནི་དབྱིད་སྟེ་ར་བའི་ཉ་ལས་
 གཞན་མ་བཤད་པས་སོ། །ཞེས་སྟོལ་ན་ལན་ཇི་ལྟར་འདེབས། ཡང་ཆེས་བཙོ་ལཱི་ཉིན་རང་
 རང་གི་ཆོས་གོས་ཀྱི་ཕྱིན་བརྒྱབས་བྱུང་ནས་སང་ཉིན་སྟེ་བརྒྱུད་འདིངས་པ་ཡིན་ནམ། དབྱུང་བ་
 དང་འདིངས་པ་ཉི་མ་གཅིག་ལ་བྱེད་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་ནི། དེ་འདྲ་དེའི་ཆེ་ཆོས་གོས་ཕྱིན་
 བརྒྱབས་ཅན་མེད་པར་ཞག་ཏུ་གནས་པ་ལ་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བར་སོང་བས། དེའི་ཤེས་བྱེད་གང་
 ཡིན། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཇི་སྐད་དུ། བདག་སངས་སྟེ་བརྒྱུད་འདིངས་པར་འགྱུར་གྱི། བྱེད་ཅག་
 གིས་རང་རང་གི་ཆོས་གོས་རྣམས་དབྱུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་བརྗོད་དགོས་པར་བཤད་པ་དང་
 འགལ། ཞེས་པ་ལ་ལན་གང་ཡིན། ཡང་སྟེ་བརྒྱུད་འདིངས་པ་པོའི་དགོ་འདུན་གང་ན་ཡོད་པའི་
 མཚམས་དེ་ལས་མཚམས་གཞན་དུ་སྟེ་བརྒྱུད་བཞག་ན་སྟེ་བརྒྱུད་གི་ཕྱིན་བརྒྱབས་རང་འཇུག་བྲལ་
 དུ་སོང་བས་ཁྱབ་བམ་མ་ཁྱབ། མ་ཟུབ་ན་ཇི་སྐད་དུ། རང་འཇུག་པ་དང་བྲལ་བ་ནི། སྟེ་བརྒྱུད་
 གིས་མཚམས་གཞན་དུ་ཕྱིན་པ་དང་། ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ། དང་པོ་ལྟར་ན་ཇི་སྐད་དུ།
 བཅིང་ནས་མཚམས་ཐ་དད་པར་བྱས་ན། གང་ཡང་རུང་བ་དེ་ལས་དེའི་གནས་ཡིན་ཅོ། །ཞེས་
 བཤད་པ་དང་འགལ། གལ་ཏེ་དེ་འདྲ་དེ་གང་གིས་གདིང་བ་མཚམས་གཞན་དུ་སོང་བ་ཡིན་གྱིས།

གང་གཤིང་བ་དེར་སོང་བ་མ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། འོ་ན་རི་རྒྱུད་དུ། ཐ་དད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་གནས་སོ་
 སོར་དབྱུང་ངོ་། །ཞེས་པའི་དོན་ལ། མཆོམས་ཐ་དད་དུ་སྤྱོད་གི་བྱིན་བརྒྱབས་དབྱུང་དགོས་
 པར་བཤད་ན། གང་དུ་གཤིང་བ་ཆགས་པའི་སྤྱོད་གི་བྱིན་བརྒྱབས་མཆོམས་
 རང་དུ་དབྱུང་དགོས་པ་མི་སྤྱིད་པར་ཐལ། སྤྱོད་རང་བཏིང་ཡོད་ཀྱི་མཆོམས་ལས་མཆོམས་གཞན་
 དུ་བྱིན་ཅམ་གྱི་ཆོན་སྤྱོད་གྱི་བྱིན་བརྒྱབས་རང་འཇུག་བྲལ་དུ་སོང་བའི་བྱིར། ཞེས་ཆོལ་ན་
 ལན་གང་འདེབས། ཡང་མཆོམས་ཐ་དད་པ་དང་བྱེ་བའི་ཆོ། དེའི་བྱིན་བརྒྱབས་གནས་སོ་སོ་
 དང་སྤྱོད་གས་སོ་སོར་དབྱུང་དགོས་པར་བཤད་པ་དེའི་དོན་ལ་བརྟགས་པ་ན། སྤྱོད་དེའི་བྱིན་
 བརྒྱབས་ལ་མི་གཏོགས་པའི་དག་འདུན་གྱིས་དེའི་བྱིན་བརྒྱབས་དབྱུང་བའི་ཆོ་ག་བྱས་པས་དེའི་
 བྱིན་བརྒྱབས་དབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ཡང་དེ་ལྟར་རི་རྒྱུད་དུ།
 མ་བཏིང་བ་ཉིད་གྱིས་ཐུང་བ་ནི་མ་ཐུང་བ་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་པ་དང་འགལ། ཡང་བཏིང་ནས་
 མཆོམས་ཐ་དད་དུ་བྱས་པའི་ཆོ། མཆོམས་ཐ་དད་དུ་དབྱུང་དགོས་པར་བཤད་པ་ལ། འདི་རྒྱུད་
 དུ། དེ་ལྟར་དབྱེད་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་བཏིང་ཡོད་ཀྱི་མཆོམས་ནང་དེར་མཆོམས་
 གཞན་ན་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱང་འདུས་ནས། དེའི་བྱིན་བརྒྱབས་མཐའ་དག་ཐུང་བས་མི་ཆོག་པའི་རྒྱ་
 མཆོན་གང་ཡང་མེད་པའི་བྱིར། ཞེས་ཆོལ་ན་ལན་རི་རྒྱུད་འདེབས། ཡང་ཆོས་གོས་གྱི་བྱིན་
 བརྒྱབས་ལ་དངོས་གྱི་བྱིན་བརྒྱབས་ཀྱང་མ་ཡིན། རྒྱུའི་བྱིན་བརྒྱབས་ཀྱང་མ་ཡིན་པའི་བྱིན་
 བརྒྱབས་གསུམ་པ་ཞིག་ངེས་པར་ཁས་ལེན་ནམ་མི་ལེན། མི་ལེན་ན་བྱིམ་དུ་རུང་བའི་རྣམ་པ་ལ་
 ཡང་ངོ་། །ཞེས་དང་། གནས་སུ་བྱིན་པར་མི་འགྱུར་ན། ཆོས་གོས་གྱི་ཐུང་སྟེ་ཞེས་པའི་གཞུང་
 གིས་ཆོས་གོས་གྱི་བྱིན་བརྒྱབས་གཅིག་བཤད་པ་དེ་གཉིས་པོ་གང་དུ་བསྟ། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་
 འདྲའི་དུས་ཀྱི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཆོག་དེ་ལུང་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནམ། བསྟན་བཅོས་མ་ཁན་པོས་སྟུར་བ་
 ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་ལུང་གང་ལས་འབྱུང་། གཉིས་པ་ལྟར་ན་དེས་མི་ཆོག་སྟེ། རི་རྒྱུད་དུ།
 ཆོག་འབྱུང་དེ་མ་ཡིན་པ་ལ་གྲུས་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་པ་དང་འགལ་བས་སོ། །ཞེས་ཆོལ་ན་གང་
 ཡིན། སྟུར་ཆོས་གོས་གསུམ་དང་ལུང་བཟེད་མ་ཆང་བ་ད་ལྟར་ཆོག་གས་བསྟན་པར་རྫོགས་པ་
 འཆགས་སམ་མི་འཆགས། འཆགས་ན་དེའི་ཤེས་བྱེད་གྱི་ལུང་གང་ཡིན་གཉིས་པ་ལྟར་ན། དེའི་

གྱུ་འི་བྱིན་བརྒྱབས་དང་། སྤགས་རྟེན་གྱི་བྱིན་བརྒྱབས་ཙམ་གྱིས་དེ་དང་པོར་བྱིན་གྱིས་སློབ་པའི་
 གོ་ཚད་དམ་མི་ཚད། ཚད་ན་ཚད་པ་དེ་ལ་ལུང་མེད་ཅིང་གཞོན་བྱེད་ཡོད་དོ། །མི་ཚད་ན་རི་སྐད་
 ཏུ། གཞན་མེད་ན་ཁ་མ་བསྐྱར་བ་ལ་ཡང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་འཆགས་སོ། །ཞེས་པའི་དོན་
 གང་ཡིན། རི་སྐད་ཏུ། བརྟན་པོ་ཡང་ཡོད་ཅིང་བདེག་ནའོ། །ཞེས་པའི་དོན་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་
 ཚེག་བྱེད་པའི་དུས་ཉི་ཚེ་བརྟན་པོ་ཡོད་ཅིང་། ཞག་མ་ལོན་པར་གཞན་ལ་གཏད་དགོས་པ་ཡིན་
 བ། དེས་བརྟན་པོ་ཡོད་པའི་གོ་ཚད་དམ་མི་ཚད། ཚད་ན་ཚོས་གོས་ཞག་གཅིག་ཀྱང་དབང་བྱུར་
 མེད་ན། གནས་སྐབས་དབང་བྱུར་ཡོད་པར་འགལ་ཏེ། ཚོས་གོས་དང་བྲལ་མ་བྲལ་གྱི་ས་
 མཚམས་ནི། ཞག་ལོན་པ་ལ་ལྟོས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། དེའི་ཚེ་དེ་འདྲ་དེ་ལ་ཚོས་གོས་
 ཀྱི་བྱིན་བརྒྱབས་འཆགས་སམ་མི་འཆགས། མི་འཆགས་ན་ལུང་དུ་མ་དང་འགལ། འཆགས་ན་
 དེ་ཙམ་གྱིས་གནས་སྐབས་དབང་བྱུར་ཡོད་པའི་གོ་ཚད་པར་འགྱུར། ཞེས་ཚོལ་ན་ལན་གང་ཡིན།
 ཡང་རི་སྐད་ཏུ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མ་གྱུར་ན་དེ་ཡིན་གྱི། གྱུར་ན་གང་ཚུན་ཆད་དེ་ཡིན་པའོ། །ཞེས་
 སྤགས་ཀྱི་གཞུང་འདིས་བསྟན་པའི་བྱོགས་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་ཚུད་གཞི་གང་ཡིན། ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་
 བའི་བརྟུང་བ་རང་དུས་ཀྱི་རང་གི་མཐའ་གང་ཡིན་པ་དེའི་རོ་དང་སྤྱི་བར་གྱུར་ཟེན་དེའི་བྱིན་
 བརྒྱབས་དང་ལོངས་སྟོང་གྱི་མཐའ་ལ་ཚུད་པ་ཡིན་ནམ། འགྱུར་རུང་གི་བྱིན་བརྒྱབས་དང་།
 ལོངས་སྟོང་གང་རུང་གི་མཐའ་ལ་ཚུད་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། བྱོགས་བྱི་མས་དགག་མི་རུས།
 གཉིས་པ་ལྟར་ན་བྱོགས་བྱི་མས་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཉེས་པ་ཡོད་དོ། །དགག་མི་རུས་པ་ནི།
 དེ་གྱུར་ཟེན་ནས་བྱིན་བརྒྱབས་ཞིག་ཅིང་། ལོངས་སྟོང་དུ་མི་རུང་བ་ཉིད་དུ་བྱོགས་བྱི་མས་ཀྱང་
 ཞལ་གྱིས་བཞེས་དགོས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཤེས་བྱེད་ནི། བྱོགས་སྤྱི་མས་དེ་
 འདྲ་དེ་དང་པོར་བྱིན་གྱིས་སློབ་པའི་ཚེ། སྤན་བྱི་མ་གསུམ་པོ་གང་རུང་དུ་བྱིན་གྱིས་སློབ་པར་ཁས་
 མི་ལེན་ན། ཚོས་འདི་ལ་སྒོ་ཁ་མ་བྱོགས་པས་སློབ་དཔོན་འདིའི་བྱོགས་སྤྱི་མར་མི་རུང་ལ། ཁས་
 ལེན་ན་ཚུད་པ་མི་འདུག་པའི་བྱིར། ཚུད་ལན་དོན་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་དེ་འདྲ་དེ་བྱིན་གྱིས་སློབ་
 པའི་ཚུལ་ལ་ཚུད་པ་མེད་ཀྱང་མཐའ་གཉིས་པོ་གང་རུང་ལ་ཚུད་དོ། །ཞེན། དེ་ལ་འང་ཚུད་པ་
 འབྱུང་བའི་དོན་མི་འདུག་སྟེ། བྱིན་བརྒྱབས་རི་སྐད་གནས་པ་དེའི་བྱི་མཐའ་ཟེར་བ་ཡིན་ན་ནི།

[illegible]

དེ་གཉིས་ས་གཞན་ན་གནས་པ་ཡིན་ནམ་མིན། ཡིན་ན་དེ་ཡིན་པར་སྟོན་བྱེད་གྱི་ཡང་གང་ཡིན།
 མ་ཡིན་ན་ཁ་སྐོང་དུ་མི་རུང་བའི་ཆོས་བཅུ་གསུམ་པོ་གང་ཡང་མ་ཆང་བས། དེར་རུང་བ་ཁོ་ནར་
 འགྱུར་བ་དང་། ཉེས་པ་གཞན་ཡང་། དགོ་འདུན་གྱི་གསོ་དགག་བཞག་པ་ན། ཆོས་གྱི་ལོངས་
 སྟོན་མཐའ་དག་གིས་སྤངས་པ་སོང་ལ། དེ་སོང་བ་ན་གནས་ཕྱང་དང་མཚུངས་པར་སོང་བས།
 ས་གཞན་ན་གནས་པའི་དོན་ཆང་བ་མིན་ནམ། ཞེས་ཆོལ་ན་ལན་གང་འདེབས། གཞན་ཡང་
 གསོ་སྟོང་བཞག་པས་མ་དུལ་ན་དགག་དབྱེ་བཞག་པའི་ནན་ཏུར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་ན་དབྱར་གྱི་ནང་དུ་
 གསོ་སྟོང་བཞག་པའི་ནན་ཕུར་བྱེད་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་དེ་ལྟ་ན། ཡང་དབྱར་གྱི་
 བྱིམས་སུ་བཅའ་བ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཆོལ་བ་བྱུང་ན་ལན་གང་འདེབས། ཡང་
 བསྐྱབ་བྱ་ཡུལ་གྱི་ཕྱིར་བསྐྱོག་འཆགས་པ་ཞིག་སྤྱོད་པར་བཤད་པ་དེའི་ཆོ། དེ་འདྲ་དེས་མི་མཐུན་
 པ་གཉིས་གྱི་གོ་ཆོད་དམ་མི་ཆོད། མི་ཆོད་ན་དེ་འདྲ་དེ་འདུས་པ་ཕྱིར་ལོག་གི་ནང་ཆོན་དུ་བཤད་
 པ་ཅི། གོ་ཆོད་ན་དེ་འདྲ་དེ་བྱེད་པ་པོ་དགོ་འདུན་གྱི་མི་མཐུན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཆོལ་ན་ལན་
 གང་ཡིན། སྤྱིར་འདུས་པ་ཕྱིར་ལོག་འཆགས་པ་ལ་ལས་གུལ་ལ་འདུ་དགོས་སམ་མི་དགོས།
 མི་དགོས་ན་མ་འདུས་པའི་མི་མཐུན་པ་དང་བྱུང་པར་ཅི་ཡོད། དགོས་ན་ཁ་སྐོང་གི་ཡན་ལག་དང་
 ལྡན་པ་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས་སམ་མི་དགོས། མི་དགོས་ན་དེས་ཕྱིར་ལོག་བྱས་ཀྱང་ལས་དེ་འཆགས་
 པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་ཁ་སྐོང་གི་ཡན་ལག་དང་མི་ལྡན། ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཁ་སྐོང་གི་གྲངས་ཆང་
 བའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལྟར་ན། གཞུང་ལས་ཁ་སྐོང་བར་འོས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་མི་མཐུན་པ་
 གཉིས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་པལ་ཆེ་བས་མི་སྟོར་བ་ཅི། ཞེས་ཆོལ་ན་ལན་གང་ཡིན། ཡང་དེ་ལ་ཁ་
 སྐོང་དུ་འོས་པ་དགོས་ན་དེ་འདྲ་དེ་ལས་གུལ་ལ་བསྐྱད་བཞིན་དུ་ཕྱིར་ལོག་བྱས་པ་ཞིག་ངེས་པར་
 དགོས་སམ། ཐོག་མར་འདུས་ནས་ཕྱིར་ལངས་པས་ཀྱང་ཆོག །གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཕྱིར་ལོག་
 གི་མི་མཐུན་པ་བྱུང་ཡང་ལས་དེ་འཆགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ལྷག་མ་མ་ལངས་པ་རྣམས་ལ་ཁ་སྐོང་
 གི་གྲངས་ཆང་བ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་འདྲ་དེ་གྲངས་ཆང་གི་ཡན་ལག་ཡིན་པ་
 ཞིག་ངེས་པར་དགོས་སམ་མི་དགོས། མི་དགོས་ན་སྤྲུལ་པ་དེ་ཉིད་འཇུག་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། ལུས་པ་
 ཉིད་ན་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །དང་པོ་ལྟར་ན། དེས་ཕྱིར་ལོག་བྱས་ཀྱང་།

ཁ་སྐོང་གི་དགོ་སྐོང་གཞན་དང་། བསྐྱབ་བྱས་དེར་མ་གོ་ན་ཕྱིར་ལོག་འཆགས་སམ་མི་འཆགས།
 འཆགས་ན་ལས་བྱས་པ་ལ་དགོ་འདུན་གྱི་འདུ་ཤེས་གཙོ་བོར་བཤད་པ་དང་འགལ་བ་དང་། ནང་
 ཞེ་འཁོན་དང་བཅས་པའི་དགོ་སྐོང་གྲངས་ཆར་བ་ཡན་ལག་ཏུ་ཡོད་པ་དེའི་ཆེ། དེས་ཕྱིར་ལོག་
 འཆགས་སམ་མི་འཆགས། འཆགས་ན་གཞུང་དང་འགལ། མི་འཆགས་ན་དེས་ཕྱིར་ལོག་བྱས་
 པའི་ལས་དེ་འཆགས་པར་སོང་བས། དགོ་འདུན་གྱི་གྲངས་གང་དགོས་པ་དེ་མ་ཆར་བར་ཡང་
 ལས་དེ་འཆགས་པར་འགྱུར། ཞེས་ཆོལ་ན་ལན་གང་ཡིན། ཡང་འདུན་པ་དེས་པར་འབྱུང་
 དགོས་པའི་ལས་དེ་ལ་མ་འདུས་ན་མི་མཐུན་པ་སྐྱེད་དམ་མི་བསྐྱེད། མི་བསྐྱེད་ན་འདུན་པ་ལྷུ་
 པའི་དགོས་པ་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། གསོ་སྐྱོང་གི་ཆེ་དགོ་སྐོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་འདུན་པ་
 འབྱུང་བར་བཤད་པ་དེ་ཅུམ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དགོ་སྐོང་མས་དགོ་སྐོང་གི་གསོ་སྐྱོང་ལ་འདུན་པ་
 འབྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་ཟེར། དེས་དེ་ལ་དེ་ལྷུ་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། མཆོམས་གཅིག་ཏུ་
 ལས་ཐ་དད་པར་བྱས་པའི་ཉེས་པ་འགོག་པ་ཡིན་ལོ་སྟུང་ན། འོ་ན་དགོ་སྐོང་གི་ལས་གཞན་ལ་
 ཡང་དེས་འདུན་པ་འབྱུང་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་ཆོལ་ན་ལན་གང་ཡིན། གཞན་ཡང་དགོ་
 སྐོང་མས། གཉིས་ཀའི་དགོ་འདུན་ལ་དགག་དབྱེ་བྱེད་དགོས་པར་བཤད་པ། དེའི་དོན་དགག་
 དབྱེའི་ལས་ཀྱི་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པ་དེ་གཉིས་ཀའི་དགོ་འདུན་ཆོགས་ནས་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་
 ནམ། དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་པོ་བསྐྱོ་བ་དེ་དགོ་འདུན་གཉིས་ཀ་ཆོགས་ནས་བསྐྱོ་དགོས་པ་ཡིན་ནམ།
 དགོ་འདུན་གཉིས་ཀྱིས་སོ་སོར་བསྐྱོས་པའི་དགོ་སྐོང་དང་། དགོ་སྐོང་མ་དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་པོ་
 མཆོན་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཀྱི་དྲུང་དྲུང་དགོ་སྐོང་མ་རྣམས་ཀྱི་དགག་དབྱེ་བྱེད་དགོས་པའི་དོན་ཡིན།
 བརྟག་པ་ཕྱི་མ་ལྟར་ན། རི་སྐད་དུ། ལུང་མེད་ལ་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །ཁྱུར་པ་ལ་ཡང་ངོ། །ཞེས་
 བཤད་པ་དང་རི་ལྟར་མི་འགལ་བརྟག་པ་དང་པོ་གཉིས་གང་ལྟར་ཡང་མཆོན་མི་མཐུན་པའི་དགོ་
 འདུན་གཉིས་ལན་ཚུན་ཁ་སྐོང་དུ་བྱས་ནས་འཆགས་པའི་ལས་ཤིག་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་
 ཆོལ་ན་ལན་གང་ཡིན། ཡང་དགོ་སྐོང་མའི་གསོ་སྐྱོང་དེ་ཡང་དགག་དབྱེ་དང་འདྲ་བར་གཉིས་
 ཀའི་དགོ་འདུན་ལ་བྱེད་དགོས་སམ་མི་དགོས། དགོས་ན་རི་སྐད་དུ། དགག་དབྱེ་ནི་དགོ་སྐོང་གི་
 དགོ་འདུན་ཡང་ངོ། །གསོ་སྐྱོང་ནི་དེ་དང་མཐུན་པ་གྲུབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །ཞེས་དགར་པའི་

ཆོག་འབྱུང་བ་དང་འགལ། མི་དགོས་ན་དགོ་སྒྲོང་མེད་པར་གསོ་སྒྲོང་བྱེད་པ་ལྟེ་བའི་ཆོས་སུ་
བཤད་པ་དང་འགལ། ཞེས་ཆོལ་ན་ལན་གང་ཡིན། ཡང་དེས་དགོ་སྒྲོང་གི་དགོ་འདུན་ལ་དགག་
དཔྱེ་བྱེད་དགོས་ན། དགོ་སྒྲོང་པའི་དགོ་འདུན་གྱིས་བསྐྱོས་པའི་དགོ་སྒྲོང་གིས་དེ་ལ་ལྷུང་བ་ངེས་
པར་གླེང་དགོས་སམ་མི་དགོས། མི་དགོས་ན་དེ་ལ་དགག་དཔྱེ་བྱེད་པར་འགལ། དགོས་ན་དེ་
ལྷུང་གླེང་བའི་ཆོ། སྐབས་མི་འབྱེད་པ་དང་། མ་མཐོང་ངོ་ཞེས་སོགས་ནན་ཐུར་གྱི་རྒྱུ་ལ་གནས་
པ་བྱུང་ན། དེ་ལ་དགོ་སྒྲོང་གི་དགོ་འདུན་གྱིས་ནན་ཐུར་བྱེད་དམ་མི་བྱེད། མི་བྱེད་ན་དེས་དེ་ལ་
དགག་དཔྱེ་བྱས་པ་ལ་དགོས་ལུས་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེས་དེ་བྱིར་བཅོས་པ་བསྐྱུལ་བ་ན་བྱིར་
བཅོས་མི་བྱེད་པ་ལ་ཆད་པས་གཅོད་མི་ལུས་པའི་བྱིར། དང་པོ་ལྟར་ན། རི་སྐད་དུ། དགོ་སྒྲོང་
མ་རྣམས་ཀྱི་ལས་ནི་ཐ་དད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ། ཡང་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་སྒྲིམ་
པ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་ཁ་སྒྲོང་གི་དགོ་སྒྲོང་ལྷ་གངས་ཆང་བ་ཞིག་དགོས་སམ་མི་དགོས། མི་
དགོས་ན་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་འདུལ་བ་འཛིན་པ་དང་ལྷ་ལ་སོགས་པའོ་ཞེས་བཤད་པ་དེ་གངས་ཆང་
གི་མཆོན་ཉིད་སྟོན་བྱེད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར། དགོས་ན་དེའི་ཤེས་བྱེད་ཅི་ཡིན་གསང་སྟོན་བསྐྱོ་
དགོས་པས་སོ་ཞེ་ན། དེ་བསྐྱོ་བ་ལ་ལྷ་མི་དགོས་ཏེ། བཞིས་གཅིག་བསྐྱོ་བའི་བྱིར། དེ་བཞིན་
དུ་དངོས་གཞིའི་ལས་ལ་ཡང་ལྷ་མི་དགོས། ཁ་སྒྲོང་གི་མཆོན་ཉིད་དང་ལྷན་པའི་དགོ་སྒྲོང་བཞི་ཁོ་
ནས་བསྟེན་རྫོགས་དངོས་གཞིའི་ལས་འཆགས་པའི་བྱིར་རོ། །

འདིར་སྒྲུས་པ། འདི་ན་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཁུང་། །འཛིན་པ་དེ་དག་ཤེས་པ་ཁུང་། །
ཤེས་པ་དེ་དག་འཆད་པ་ཁུང་། །འཆད་པ་དེ་ལ་ཉན་པ་ཁུང་། །འཆད་ཉན་བྱེད་པོ་རྒྱལ་ལན་
གྱིས། །རྣམ་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཁུང་། །མདོ་དོན་སྒྲུབ་པ་རྒྱལ་ལན་གྱིས། །གཏན་ལ་
འབེབས་པ་རྒྱལ་བའི་བཀའ། །འཆད་ཐབས་ཀུན་གྱི་མཆོག་ཡིན་ཞེས། །ཀུན་མཁྱེན་གཉིས་
པས་གསུངས་དེའི་བྱིར། །མཐའ་གཉིས་སེལ་བའི་བྱི་བ་ཡིས། །དབུ་མའི་ལམ་དེ་རྫོགས་བྱེད་
བྱིར། །དབྱེད་ལྷན་མགྱུབ་པའི་ལུང་རིགས་གྱིས། །འབེལ་གཏམ་དགའ་སྟོན་འདི་ལོང་གིག །
འདི་བྱས་པ་ལ་དགོ་སྒྲོང་རྣམས། །ལེ་ལོ་སྒྲོངས་དང་ཁྱོ་མེད་པ། །འགྲུས་ཤིང་དབྱེད་པས་ཡིད་
བདེ་བར། །མདོ་དང་ལུང་ལ་གདེངས་ཐོབ་ནས། །བསྟན་པའི་ཉི་མ་འབར་བར་ཤོག །

ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་གངས་ཅན་གྱི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐ་མ།   དཔལ་ཤུག་མཆོག་
ལྷན་ངི་མེད་ལེགས་པའི་སྒོམ།   གངས་ཅན་གྱི་འདུལ་བ་འཛིན་པའི་བཤེས་གཉེན་རྣམ་དཔྱོད་དང་
ལྷན་པ་དག་མདོ་ལུང་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་པའི་ཡན་ལག་རྒྱ་སྐྱར་ནས་ཐུལ་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་
རྒྱལ་མཆོན་ནོ།།   །།མཛྲི་ལྟ་མཆོ།།   །།

༡༣། །འཇམ་པའི་དབང་ས་ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ། །འདུལ་བ་འཛིན་པའི་བཤེས་གཉིན་དག་
ལ་འདི་སྐད་ཅེས་དྲི་བར་བྱ་སྟེ། སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ལ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་དག་སྟོང་གི་
དངོས་པོ་ཐུགས་རྒྱུད་ལས་འབྱུངས་པ་དེ་དུས་ནམ་གྱི་ཆོ་ཡིན། བྱིས་ནས་བྱུང་བའི་ཆོའམ། རབ་
ཏུ་བྱུང་བའི་ཆོའམ། བྱུང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་དུང་དུ་བདུད་ཅི་བརྟེས་པའི་ཆོའམ། གསུམ་པ་ལྟར་ན་
བདེན་པ་མཐོང་བའི་ཆོའམ། མངོན་པར་བྱུང་ཆུབ་པའི་ཆོ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་ཡེ་ཤེས་ཁོང་དུ་
ཆུད་པའི་བསྟེན་རྫོགས་དང་བྱུང་བར་ཅི་ཡོད། གཉིས་པ་ལྟར་ན་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱང་སྤྲན་མེད་
པའི་ཡེ་ཤེས་བརྟེས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དང་སྟོན་པ་གཉིས་ཀྱི་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་ཐོབ་རྒྱ་བྱུང་མེད་
དུ་བཤད་པས་སོ། །ཞེས་འདྲི་ན་ལན་གང་ཡིན། ལུང་མ་མོ་དང་། མངོན་པའི་མཛོད་དུ།
སྟོན་པའི་ཐོབ་རྒྱ་བཤད་ནས་གསལ་བཞིན་ལས་ཀྱི་སྟོན་ཆོག་མི་འཛིན་པའི་རྒྱ་མཆན་ཅི་ཡིན། སྟོན་
ཆོག་དང་ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་ག་གང་རུང་དུ་དག་སྟོང་གི་སྟོན་པའི་ཐོབ་རྒྱ་ཇི་སྟེད་པ་འདུས་སམ་མ་
འདུས། འདུས་ན་རྒྱུར་ཤོག་སོགས་ཐོབ་རྒྱ་གཞན་ནམས་སྟོན་ཆོག་ཏུ་བཤད་པ་གང་ན་ཡོད། མ་
འདུས་ན་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་ཆོ་ག་ཇི་སྟེད་པ་སྟོན་དང་ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་ག་གཉིས་སུ་བསྟུས་ནས་མདོ་
དང་ལས་བརྒྱར་བཤད་པ་དེ་ཅི་ཞེ་ན། ད་ལྟར་ཆོ་གའི་བཅས་པ་མཛོད་ཕྱིན་ཆད་སྟོན་ཆོག་གིས་
བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་རུང་ངམ་མི་རུང་། མི་རུང་ན་རྒྱུར་ཤོག་དང་། འཕྲིན་ལ་སོགས་པ་སྟོན་
ཆོག་ཏུ་འཆད་པ་ཅི། རུང་ན་མཁན་སྟོབ་མེད་པའི་བསྟེན་རྫོགས་བཀག་པའི་རྗེས་སུ་གནང་བ་
གཅིག་ཡོད་པར་འགྱུར། ཞེས་ཆོ་ལ་ན་ལན་གང་ཡིན། སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོས་བསྐྱབ་བྱ་
གསལ་བཞིན་ལས་ཀྱིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་མཁན་པོ་མཛོད་པ་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་དེའི་
མཆན་གཞི་གང་ཡིན། མེད་ན་དེ་དེའི་མཁན་པོར་མི་རུང་བ་ཡིན་ནམ། རུང་ཡང་མི་མཛོད་པ་
ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། དེའི་རྒྱ་མཆན་གང་ཡིན། དགོན་མཆོག་གཞན་ཡིན་པས་སོ་སྟོན་ན།

འོ་ན་མཁན་པོའི་རྒྱུད་པ་སྟོན་པ་ལ་མི་སྟེག་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་རུང་བ་དེའི་ཆེ་
 ཁ་སྐོང་གི་ཆོས་བཅུ་གསུམ་དང་ལྟན་པར་འགྱུར། མི་མཛད་པ་དེའི་ཆེ་བསྟན་པའི་བདག་པོ་མིན་
 པར་འགྱུར་ཏེ། རུང་བཞིན་དུ་མི་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འདྲི་ན་ལན་གང་ཡིན། ཡང་སྟོན་
 བས་འདུས་པ་ཕྱིར་ལོག་འཆགས་སམ་མི་འཆགས། འཆགས་ན་སྟོན་པ་ལས་གྲུལ་དུ་འདུ་རིགས་
 པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ལས་བྱེད་པ་པོར་འོས་སམ་ཁ་སྐོང་དུ་འོས་ཞེས་བརྟགས་ན་འཛིག་ལ།
 མཁན་པོར་འོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཕྱིར་ལོག་འཆགས་པ་ཡིན་ན། སྒྱིར་མཁན་པོས་འདུས་པའི་
 ཕྱིར་ལོག་བྱེད་པ་དེ་མཁན་པོར་གསོལ་བས་ཁས་མ་སྒྲུངས་པའི་གོང་དུ་འོང་དོན་མེད་ལ། ཁས་
 སྒྲུངས་པའི་འོག་ཏུ་ཡིན་ན་མཁན་པོ་དེ་ལས་བྱེད་པ་པོའམ། ཁ་སྐོང་དུ་འོས་པ་གང་རུང་ཡིན་
 དགོས་ཏེ། དེར་མི་འོས་པ་ལས་གྲུལ་དུ་འདུ་བའི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་
 སྟོན་པ་མཁན་པོར་འོས་གྱུར། འདུས་པ་ཕྱིར་ལོག་འཆགས་པའི་དོན་མེད་དོ་ཞེས་དྲི་ན་ལན་གང་
 ཡིན། ཡང་སྟོན་ཆོག་གི་གསོལ་བཞི་ལས་རབ་བྱུང་དང་བསྟན་ཇོགས་ཅིག་ཆར་དུ་སྒྲུབ་པ་དེའི་ཆེ་
 རབ་བྱུང་གི་དངོས་པོ་དེ་དགོ་འདུན་ལས་ཐོབ་པ་ཡིན་ནམ། གང་ཟག་ལས་ཐོབ་པ་ཡིན། དང་པོ་
 ལྟར་ན། ཡུལ་དགོ་འདུན་ལས་ཆོག་གསོལ་བཞིའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་སོ་ཐར་གྱི་ཚུལ་བྱིམས་
 ཡིན་ན་བསྟན་པར་ཇོགས་པ་ཡིན་པས་བྱུང་བོ་ཞེས་ཆོལ་ན་ལན་གང་ཡིན། གཞན་ཡང་རབ་བྱུང་
 འདི་ལ་སྒྲུབས་འགོ་ཅོམ་བྱེད་དུ་མེད་པས་ཕྱི་རོལ་པའི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་བྱུང་བར་ཅི་ཡོད། ཡང་
 སྒྲུབས་འདིར། རབ་བྱུང་དང་བསྟན་ཇོགས་ཅིག་ཆར་དུ་སྒྲིས་ན་དེར་དགོ་ཚུལ་ལ་ཡང་སྒྲིས་པར་
 ཁས་སྒྲུངས་ན་ཅི་འགོག། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་དེའི་ཆེ་མཁན་པོའི་ཐ་སྙད་མེད་གྱུར་དོན་གྲུབ་པར་
 འགྱུར། ཞེས་ཆོལ་ན་ལན་གང་ཡིན། ཡང་འཕྲིན་གྱི་ཆོག་པའི་བྱེད་ལུགས་དེ་ད་ལྟར་གྱི་ཆོག་ལ་
 རུང་ངམ་མི་རུང་། ཆོགས་སྒྲུལ་ལ་འཕྲིན་ཆོག་བཤད་དམ་མ་བཤད། སྒྲུལ་པ་མ་སྒྲིས་པ་བསྒྲུབ་
 བས་འཕྲིན་ཐོས་པ་ལ་ལྟོས་སམ་མི་ལྟོས། ཞེས་དྲིའོ། །སྒྲིད་གུའི་བདག་མོ་ལྷུ་བའི་ཆོས་ཁས་
 སྒྲུངས་པས་བསྟན་ཇོགས་སུ་བཤད་ན། དེའི་ཆེ་ལྷུ་ཆོས་ཀྱི་བཅས་པ་མཛད་དམ་མ་མཛད།
 མཛད་ན་བྱད་མེད་བསྟན་པ་ལ་མ་ཞུགས་པའི་གོང་དུ། ལྷུ་ཆོས་ཀྱི་བཅས་པ་མཛད་པར་འགྱུར།
 མ་མཛད་ན་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་ལས་སྒྲུལ་པ་ཐོབ་པའི་དོན་མེད་དོ། །ཞེས་ཆོལ་ན་ལན་གང་

བོ་དེ་ཁ་སྒོང་དུ་ངེས་པར་དགོས་སམ་མི་དགོས། དང་པོ་ལྟར་ན། མདོ་དང་ལུང་ན་དེ་དེར་དགོས་
 པའི་བཤད་པ་མེད་ཅིང་། མཁན་བོའི་བྱ་བ་ཟིན་ཞིང་གསོལ་བ་བཟོད་པ་མ་ཟིན་པའི་བར་དེར་
 མཁན་བོ་དུས་བྱས་པའམ། བྱིས་པ་ལ་སོགས་པར་སོང་ན་ཡང་དེ་སྒྲུ་མི་སྤྱིད་པར་འགྱུར་རོ། །
 གཉིས་པ་ལྟར་ན། གསོལ་བ་བཟོད་པའི་ནང་དུ་མཁན་བོ་དང་བསྐྱབ་བྱ་དང་དགོ་འདུན་གསུམ་
 ཀའི་མིང་བཟོད་དགོས་པ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། མཁན་བོ་མེད་པ་ལ་སྒྲུ་བར་
 བཤད་པའི་དོན་བསྐྱབ་བྱའི་སྒྲོ་ངོན་མཁན་བོ་ཡོད་ཀྱང་། མཁན་བོའི་མཚན་ཉིད་དོན་གནས་
 ཚོད་ལ་མི་ལྟན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། བསྐྱབ་བྱ་དང་དགོ་འདུན་གྱི་སྒྲོ་ངོར་ནི། མཁན་
 བོ་མེད་ན་སྒྲུ་བ་མི་སྒྲུ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། མཁན་བོའི་མིང་མ་བཟོད་པ་ལ་མི་སྒྲུ་བར་
 བཤད་དོ། །ཞེས་གསུང་ངོ། །དེ་ནི་འགྲེལ་བ་དང་མི་མཐུན་པས་ལུང་དང་འགལ་བ་དང་།
 རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་ཚུལ་ཡང་། དོན་ལ་མཁན་བོ་མེད་པ་དེ་དབང་བཅན་ནམ། བསྐྱབ་བྱ་
 དང་དགོ་འདུན་གྱི་སྒྲོ་ངོར་ཡོད་པ་དེ་དབང་བཅན། དང་པོ་ལྟར་ན། མཁན་བོ་མེད་པར་བསྐྱེན་
 རྒྱུ་གས་སྒྲུ་མི་སྤྱིད་པར་ཐལ། དོན་ལ་མེད་པ་དབང་བཅན་པ་གང་ཞིག་མཚན་ཉིད་དང་མི་ལྟན་
 ཞིང་། སྒྲོ་ངོར་ཡོད་པ་དེའི་ཆེ་དོན་ལ་མཁན་བོ་མེད་པ་ཉིད་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གཉིས་པ་
 ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། དབྱད་པ་ཐ་སྐད་པ་དབང་བཅན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་དེའི་ཆེ། ཆོས་
 ཅན། མཁན་བོ་གཏན་མེད་མིན་པར་ཐལ། དབྱད་པ་ཐ་སྐད་པ་ལ་མཁན་བོ་ཡོད་པ་གང་ཞིག་དེ་
 དབང་བཅན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཆོལ་ན་ལན་གང་འདེབས། ཡང་གསང་སྟོན་མེད་པར་བསྐྱེན་པར་
 རྒྱུ་གས་པ་སྒྲུ་ལམ་མི་སྒྲུ། སྒྲུ་ན་སྒྲུས་པ་བསྐྱེན་པར་རྒྱུ་གས་པའི་གྲངས་ཚད་ལས་མི་ཉུང་བར་
 བཤད་པ་དང་འགལ། མི་སྒྲུ་ན་གསང་སྟོན་ཁ་སྒོང་དུ་ངེས་པར་དགོས་སམ་མི་དགོས། མི་དགོས་
 ན་དེ་མེད་པར་མི་སྒྲུ་བ་དང་འགལ། དགོས་ན། སྐབ་བྱེད་མེད་ཅིང་། གཞོད་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་
 མཁན་བོའི་བརྟག་པ་དང་མཚུངས་སོ། །ཡང་སྒྲུ་བ་སྒྲུ་བའི་བར་ཆད་དང་ལྟན་པ་ལ་བར་མ་རབ་
 བྱང་སྒྲུ་ལམ་མི་སྒྲུ། སྒྲུ་ན་རི་སྐད་དུ། བཞོལ་བ་ཆད་པ་ཡན་ཆད་དོ། །འདི་ལ་སྒྲུ་བའི་ཆོས་ཉིད་
 མེད་པར་འདུའོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ། མི་སྒྲུ་ན་དེ་སྒྲུ་བ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཆོལ་
 ན་ལན་གང་ཡིན། ཡང་སྐབས་འགྲོ་ཙམ་བྱེད་དུ་མ་བྱས་པར། དགོ་བསྐྱེན་སོགས་སྒྲུ་བ་ཡོད་

སྤྲིད། སྤྲིད་ན་དེ་དགོ་འདུན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ནས་བསྐྱོད་པར་བཤད་པ་དང་འགལ། མི་སྤྲིད་
 ན་དེའི་ཤེས་བྱེད་གང་ཡིན། བམ་པས་རབ་རྩ་བྱུང་བ་ཉམས་པར་འདོད་ན་ནི་བར་མ་དེ་སྒྲིམ་པ་
 ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཀློལ་ན་ལན་གང་ཡིན། ཡང་རབ་བྱུང་བར་མ་རྒྱུད་ལྡན་ཡང་ཡིན།
 བྱིམ་པའི་རྟགས་ཅན་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་གཅིག་སྤྲིད་དམ་མི་སྤྲིད། མི་སྤྲིད་ན་རི་སྐད་དུ།
 གསོལ་བའི་འོག་རྩ་ཡང་རུང་རོ། །ཞེས་པའི་ལུང་དོན་དང་འགལ། སྤྲིད་ན་བྱིམ་པའི་རྟགས་
 འཆང་བ་དེ་བར་མའི་གཏོང་རྒྱར་འཆད་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཡང་ལྷུང་བཟེད་མེད་པར་རབ་རྩ་བྱུང་
 དུ་མི་རུང་བར་བཤད་ན་ཆོས་གོས་མེད་པ་དེ་རུང་ངམ་མི་རུང་། མི་རུང་ན་དེའི་ཤེས་བྱེད་གང་ཡིན་
 པ་དང་། རབ་བྱུང་ལ་ཆོས་གོས་བྱིན་གྱིས་སློབ་དགོས་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །རུང་ན་མཁན་པོས་
 གོས་རུར་སྒྲིག་དག་སྒྲིན་པ་དང་། རབ་བྱུང་བའི་རྟགས་ཡང་དག་པར་ལེན་པ་བཤད་པ་དང་
 འགལ། ཡང་བར་མ་རབ་བྱུང་གི་མཁན་པོས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་དགོ་ཚུལ་གྱི་སྒྲིམ་པ་སྟེར་བར་བྱེད་ན་
 སྒྲེའམ་མི་སྒྲེ། མི་སྒྲེ་ན་དགོ་བསྟེན་གྱི་སློབ་དཔོན་གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་དེ་ཉིད་ལ་བར་མ་རབ་བྱུང་སྒྲིན་
 ན་ཡང་མི་སྒྲེ་བར་འགྱུར་པ་དང་། རབ་བྱུང་དང་བསྟེན་ཚྲོགས་གྱི་མཁན་པོས། བསྐྱབ་བྱ་དེ་ཉིད་
 བསྟེན་པར་ཚྲོགས་པའི་གསོལ་བཞིའི་ལས་བྱེད་པོར་མི་རུང་བར་འགྱུར། ཞེས་ཀློལ་ན་ལན་གང་
 ཡིན། ཡང་། ད་ལྟར་ཆོག་གས་བསྟེན་པར་ཚྲོགས་པ་ལ་མདོན་དུ་གྱུར་པ་བཅུ་ཀ་ཆང་དགོས་པར་
 བཤད་པའི་དོན་ལ་བརྟགས་པ་ན། སངས་རྒྱས་མདོན་དུ་གྱུར་པའི་དོན་སངས་རྒྱས་བཞུགས་པའི་
 ཆོ། དེ་བཞུགས་པ་ཅམ་ཆོག་པ་ཡིན་ནམ། དེས་པར་ལས་གཤམ་དུ་དགོས་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་
 ན། སངས་རྒྱས་མཉན་ཡོད་ན་བཞུགས་པའི་ཆོ་རྒྱལ་བྱེད་ཆལ་དུ་བསྟེན་པར་ཚྲོགས་པའི་བསྐྱབ་
 བྱ་སྟེན་སངས་རྒྱས་མཐོང་མ་སྟོང་བ་དེ་ལ་ལས་གཤམ་དེར་སངས་རྒྱས་མདོན་དུ་གྱུར་པ་སྤྲིད་པར་
 འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་དེའི་ཆོ། དེ་སྒྲོག་རྩ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན།
 གོ་ཞུན་སྒྲིམ་ན་བ་བྱེ་བ་རི་བ་ལྟ་བུ་མཐའ་ལོབ་རྩ་བསྟེན་ཚྲོགས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་མདོན་དུ་གྱུར་
 པ་མ་ཆང་རོ། །ཞེས་ཀློལ་ན་ལན་གང་ཡིན། ཡང་སངས་རྒྱས་བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་འོག་རྩ།
 སངས་རྒྱས་མདོན་དུ་གྱུར་པའི་དོན་གང་ལ་བྱེད། སྟེན་པའི་སྒྲུལ་སྟེན་པ་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བྱེད་
 པའོ་སྟམ་ན། འོན་དེ་ལ་དེའི་འདུ་ཤེས་མ་སྒྲིམ་པ་དེའི་ཆོ། མདོན་གྱུར་མ་ཆང་བར་འགྱུར་ལ།

དེ་ལྟར་། དེ་ལ་དེའི་འདུ་ཤེས་མི་སྤྱི་བ་ཤས་ཆེ་བས་དེའི་ཆེ། དགོ་སྤྱོད་གིས་དངོས་པོ་མི་སྤྱི་བར་
 འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཆོལ་ན་ལན་གང་ཡིན། ཡང་ཁ་སྤྱོད་དུ་མི་འོས་པའི་དགོ་སྤྱོད་ལས་གྲུལ་དུ་ངེས་
 པར་འདུ་དགོས་པ་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་ཁ་སྤྱོད་དུ་མི་འོས་པར་འགལ་ལོ། །མེད་ན་སྟོན་པ་
 ཞལ་བཞུགས་པའི་ཆེ། སྟོན་པ་མངོན་གྱུར་ཆང་དགོས་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེས་
 ཆོལ་ན་ལན་གང་ཡིན། ཡང་སྟོན་པ་མངོན་གྱུར་གྱི་དོན་སྟོན་པས་ཕྱིར་ལོག་མ་བྱས་པ་ཅམ་མོ་
 སྟམ་ན། འོན་སྟོན་པས་ཕྱིར་ལོག་མཛད་ན། ཕྱིར་ལོག་འཆགས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་དེ་ལྟ་
 བ་ཆོས་ཅན། ལས་ཀྱི་ཁ་སྤྱོད་དུ་རུང་བ་ཐལ། འདུས་པ་ཕྱིར་ལོག་འཆགས་པའི་དགོ་སྤྱོད་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཆོལ་ན་ལན་གང་ཡིན་ཆོས་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་དོན་སྤྱིར་བསྟན་པ་གནས་པ་ཅམ་
 ལ་བྱེད་ན་གཞན་རྣམས་དང་སྒྲིལ་ལ། ལས་གྲུལ་དེར་འདུལ་བའི་སྤྱོད་པས་གནས་པ་ལ་བྱེད་
 བ། འདུལ་བ་ཡི་གེར་མི་བྱིས་པར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་བཏང་དང་འགལ། ལས་བརྒྱ་ཅུ་གནས་པ་
 ལ་བྱེད་ན་དེའི་སྤྱོད་པས་གནས་པ་ལ་བྱེད་དམ། དེ་ཆོག་ལག་ལེན་དུ་བྱེད་མཁན་ཡོད་པ་ལ་
 བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་སྟུ་མ་དང་འདྲ་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། དེང་སང་གི་དུས་སུ་ཆོས་མངོན་
 གྱུར་མ་ཆང་བར་འགྱུར། གལ་ཏེ་བསྟོན་ཆོག་གས་ཀྱི་གསོལ་བཞིའི་ཆོག་སྤྱོད་ལ་གནས་པ་ལ་བྱེད་ན་
 གསོལ་བཞིའི་ལས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང་སྒྲིལ་སོ། །ཞེས་ཆོལ་ན་ལན་གང་ཡིན། ཡང་དགོན་
 མཆོག་གསུམ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་དུས་ཀྱི་དགོན་མཆོག་གསུམ་པོ་དེ། དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་གོ་
 ཆོད་པ་ཞིག་དགོས་སམ་མི་དགོས། དགོས་ན་མངོན་གྱུར་བཅུ་རྟེན་པར་དཀའ་ལ། མི་དགོས་ན་
 དེའི་ཆེ་དགོན་མཆོག་གསུམ་མངོན་གྱུར་བ་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ། སོ་སོའི་མཆོན་ཉིད་མ་ཆང་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཆོལ་ན་ལན་གང་ཡིན། ཡང་མཁན་སྤྱོད་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་དོན། གཉིས་པོ་
 ལས་གྲུལ་དེར་འདུ་དགོས་པ་ཡིན་ནམ། སྤྱིར་བསྟན་བྱ་དེ་ལ་བསྟོན་ཆོག་གས་སུ་བྱེད་པའི་མཁན་
 སྤྱོད་གཉིས་ཡོད་པ་ཅམ་གྱིས་ཆོག །དང་པོ་ལྟར་ན། མཁན་པོ་དང་གསང་སྟོན་ལས་གྲུལ་དུ་
 ངེས་པར་འདུ་དགོས་པའི་བཤད་པ་མེད་ཅིང་། དེ་མེད་པར་ཆོག་འཛིན་གྱུར་ལས་ཀྱང་གསལ་ལོ། །
 གཉིས་པ་ལྟར་ན། མཁན་པོ་གཏན་མེད་ལ་ད་ལྟར་ཆོག་འཛིན་བསྟོན་ཆོག་གས་མི་སྤྱིར་བཏང་
 བའམ། དེ་ལ་མངོན་གྱུར་བཅུ་ཆང་བ་གང་རུང་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཆོལ་ན་ལན་གང་ཡིན།

ཡང་ལས་བྱེད་པའི་སྒོ་བ་དཔོན་མདོན་དུ་གྱུར་བ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་ན་དགོ་སྒོ་བ་མ་ཡིན་པས་
 ལས་བྱས་པ་དེའི་ཆེ་བསྟོན་པར་རྫོགས་པའི་ལས་ཆགས་པ་ཞིག་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་
 ལུང་ཁྱུ་བ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེས་ཀློང་ལ་ན་ལན་གང་ཡིན། ཡང་གསང་སྟེ་སྟོན་པས་སྒྲོག་ཏུ་བར་
 ཆད་གྱི་ཆོས་རྒྱུ་མས་མ་དྲིས་བཞིན་དུ། བསྐྱབ་བྱ་དེས་མེད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཆེ། དེས་དེ་ནང་དུ་
 འོངས་པར་ཁྱས་པ་ན། དགོ་སྒོ་བ་དེ་དེའི་གསང་སྟེ་སྟོན་པར་སོང་ངམ་མ་སོང་། སོང་ན་དེས་དེ་
 ལ་སྒྲོག་ཏུ་བར་ཆད་གྱི་ཆོས་རྒྱུ་མས་རྗེས་སུ་བསྟོན་པར་འགྱུར། ཞེས་ཀློང་ལ་ན་ལན་གང་ཡིན།
 ཡང་གསང་སྟོན་གྱིས་འདྲི་བ་དང་། ལས་བྱེད་པས་འདྲི་བ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་བྱད་པར་ཅི་ཡོད།
 བྱད་པར་མེད་ན་སྒྲོས་པར་འགྱུར་ལ། དགོ་འདུན་ཐུགས་ཆེས་པའི་དགོངས་པ་ཡོད་པས་དེར་མི་
 འགྱུར་ན་ནི་གསང་སྟོན་གྱིས་དག་པ་བརྗོད་ནས་དགོ་འདུན་གྱི་ནང་དུ་འོང་བ་ཁྱས་པས་ཐུགས་
 ཆེས་པར་མི་ཁུས་ན་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་སྒྲོག་ཏུ་ཞིབ་མོར་བྱེ་ནས་སྟོན་པས་བྱད་
 པར་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དེང་སང་ལག་ལེན་དུ་བྱེད་པའི་རིམ་པ་ལ་དེ་ལྟ་མི་འབྱུང་བ་ཅི། ཞེས་
 དྲིའོ། །ཡང་ད་ལྟར་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་མཁན་སོགས་གསུམ་བྱར་རུང་བ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡན་
 ལག་ཏུ་ལོ་བཅུ་བར་མ་ཆད་དུ་ལོན་པ་ངེས་པར་དགོས་སམ་མི་དགོས། དགོས་ན་སྟོན་པ་སངས་
 རྒྱས་ནས་ལོ་དུག་པ་ལ་འཆར་ཀ་ད་ལྟར་ཆོག་པས་བསྟོན་པར་རྫོགས་པ་དང་འགལ། དེ་དམིགས་
 བསལ་ལོ་སྟུང་ན། སྦྱར་བཏང་གི་བཅས་པ་མ་མཛད་པའི་གོང་དུ། དམིགས་བསལ་འབྱུང་བ་
 འགལ། གཉིས་པ་ལྟར་ཁས་སྤངས་ནས་ལོ་ལྟ་ལོན་ཞིང་། ལུང་གེས་ཀྱི་སྒྲ་མ་དང་ལྟན་པས་དེ་
 གསུམ་རུང་བར་བཤད་དོ་སྟུང་ན། དེ་འདྲ་དེ་གནས་མ་བཅས་པ་སྒྲོངས་རྒྱུ་བའི་དམིགས་བསལ་
 ཏུ་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། མཁན་པོ་དང་གནས་ཀྱི་སྒྲ་མ་རུང་བ་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་དམིགས་བསལ་བཤད་
 པ་མེད་དོ་ཞེས་ཀློང་ལ་ན་ལན་གང་ཡིན། ཡང་ལྟ་ཐུགས་ཉེར་གཅིག་པོ་གང་རུང་དང་ལྟན་ན་སྟེ་
 སྟོན་འཛིན་པ་ཡིན་པས་བྱབ་བམ་མ་བྱབ། བྱབ་ན་གནས་ཀྱི་སྒྲ་མ་ལ་ནན་རྒྱ་བྱེད་པ་ཡོད་པ་དང་།
 སྟེ་སྟོན་འཛིན་པ་ལ་དེ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བར་བཤད་པ་དང་འགལ། མ་བྱབ་ན་འདུལ་བའི་སྟེ་སྟོན་
 མི་གེས་ན་འདིར་བསྟོན་གྱི་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྟན་པར་འགལ་ལོ། །ཞེས་ཀློང་ལ་ན་ལན་
 གང་ཡིན། ཡང་བརྟེན་མཁས་གཉིས་ཀའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྟན་པ་མཁན་སོགས་གསུམ་བྱར་རུང་

གི་བྱང་པ་ཁས་ལེན་ནམ་མི་ལེན། མི་ལེན་ན། བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་བཅུ་མ་ལོན་པར།
 ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་གི་ཤུགས་བསྟན་དང་འགལ། ལེན་ན་དེ་དང་ལེན་ཞིང་འཁོར་འཛོག་པའི་
 གནང་བ་མ་ཐོབ་པའི་དགོ་སྤྱོད་མས་མ་ངེས་སོ། །ཡང་གནས་སྐབས་འདི་ནས་བསྟན་པའི་བརྟན་
 མཁས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དེས། འདུལ་བར་གཏོགས་པའི་སྐབས་མཐའ་དག་ཏུ་བརྟན་མཁས་ཀྱི་གོ་
 ཆོད་དམ་མི་ཆོད། མི་ཆོད་ན་དེའི་ཤེས་བྱེད་གང་ཡིན། ཆོད་ན་བྱེད་མེད་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་
 མཁན་པོ་ལ་བརྟན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་ཉི་ཤུ་ལོན་པ་ཞིག་དགོས་པར་བཤད་པ་དང་
 ལྟོན་པར་འཛོག་པ་ལ་བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་ཉི་ཤུ་ལོན་པ་ཞིག་དགོས་པར་བཤད་པ་དང་
 འགལ་ཞིང་། དེའི་མཁན་མོ་དང་། ལྟོན་པ་ལ་དགོ་སྤྱོད་མའི་འདུལ་བ་ཤེས་པ་ཞིག་དགོས་པར་
 བཤད་པ་དང་འགལ། ཞེས་བརྗོད་ན་ལན་གང་ཡིན། ཡང་འདུལ་བའི་སྤྱི་སྤྱོད་འཛིན་པའི་ཡོན་
 ཏན་གྱིས་འདུལ་བ་ཤེས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་གོ་ཆོད་དམ་མི་ཆོད། མི་ཆོད་ན་དེ་འཛིན་པ་མཁས་པའི་
 ཡན་ལག་ཏུ་བཤད་པ་དང་འགལ། ཆོད་ན་ལས་བརྒྱུ་པ་འཛིན་ཞིང་། བྱུང་བཅས་སོགས་མི་ཤེས་
 པའི་དགོ་སྤྱོད་གིས་མ་ངེས་སོ། །ཞེས་ཆོ་ལ་ན་ལན་གང་ཡིན། ཡང་དུ་མ་མཁན་པོ་གཅིག་པ་
 གསུམ་མན་ཆད་ཆོག་གཅིག་གིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་བྱར་རུང་ན། དེ་ཡན་ཆད་དེས་དེར་མི་
 རུང་བའི་རྒྱ་མཆོན་ཅི་ཡིན། ཆོགས་ཀྱིས་ཆོགས་ལ་ལས་མི་འཆགས་པས་སོ་ཞེ་ན། དེ་མི་ཆགས་
 པའི་བཤད་པ་གང་ན་ཡོད། ཇི་སྐད་དུ། ཆོག་ལས་འདས་ན་ལས་མི་འཆགས་སོ། །ཞེས་བཤད་
 པས་སོ་ཞེ་ན། དེར་བཤད་པའི་ཆོག་དེ་ནི། རྒྱུ་བྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། བརྒྱུ་བྱེད་
 དབང་དུ་བྱས་པ་མིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། འདིར་ཆོག་ནི་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་
 གལ་ཏེ་གསུམ་མན་ཆད་ཅེས་བཅད་པ་དེ་མཆོམས་ནང་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི།
 མཆོམས་ཐ་དད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་གསུམ་ཆོན་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ཅིག་ཆར་དུ་དུས་མཆུངས་
 པར་རྫོགས་སུ་རུང་ངོ་ཞེ་ན་འོ་ན་ལས་བྱེད་པས་མཆོམས་ཐམས་ཅད་ནོན་པར་བྱས་པ་དེའི་ཆེ་བྱེད་
 པ་པོ་དགོ་འདུན་རྣམས་བརྒྱུ་བྱེད་གང་ན་འདུག་པའི་གནས་དེ་དང་མཆོམས་གཅིག་གམ་མི་གཅིག་ །
 གཅིག་ན་མཆོམས་ནང་གཅིག་ཏུ་ཆོགས་ཀྱིས་ཆོགས་ལ་ལས་ཆགས་པར་འགྱུར་ལ། མི་གཅིག་ན་
 དེའི་དུས་ཀྱི་ལས་དེ་མི་ཆགས་པར་འགྱུར། མཆོམས་གཞན་ན་གནས་པ་ནི་གང་གི་ཡང་ཡན་

ལག་ཉིད་མིན་པར་བཤད་པས་སོ། །ཞེས་ཞོལ་ན་ལན་གང་ཡིན། ཡང་གསུམ་མན་ཆད་ཅིག་
 ཆར་དུ་ཚྛོགས་པ་དེའི་ཆོ། མཁན་པོ་གཅིག་པ་ཁོ་ན་དགོས་པའི་ཤེས་བྱེད་གང་ཡིན། མཁན་པོ་
 མི་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་གཉིས་ཆོག་གཅིག་གིས་བསྟེན་པར་ཚྛོགས་ན་ཅིར་འགྱུར། ཞེས་
 དྲིས་ན་ལན་གང་ཡིན། ཡང་སྐྱེ་བའི་ཆོ་ཉིད་ན་སྤུལ་ལམ། ཉམས་ན་མི་སྐྱེའི་ཞེས་པའི་དོན།
 སྐྱེ་བཞིན་པ་ཞེས་པ་སྟོམ་པ་སྐྱེ་བ་ལ་སྐྱད་ཅིག་མ་དུ་མས་པར་དུ་ཆོད་པ་ལ་འཆད་པ་འདི་ལུང་གང་
 ཉས་འབྱུང་། ལུང་རིགས་ཀྱི་གཞུང་དུ་མ་དང་མི་མཐུན་ཏེ། སྐྱེ་བཞིན་པ་ཞེས་པ་ནི་དངོས་རྒྱ་ལྟས་
 པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་མིང་གི་རྒྱུ་གངས་སུ་རིགས་པ་མཁུན་པའི་གཞུང་ལས་བཤད་པའི་བྱིར། ཞེས་
 ཞོལ་ན་ལན་གང་ཡིན། ཡང་བསྐྱབ་པ་སྤུལ་ཉམས་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ཉམས་པ་དེ་ཡིན་ན། སྤུལ་
 བས་བྱབ་བམ་མ་བྱབ། བྱབ་ན་དེ་གཉིས་ལ་སུ་བཞི་བརྩེ་བ་འགལ། མ་བྱབ་ན་སྟོམ་པའི་གཏོང་
 རྒྱ་འཆད་པའི་སྐྱབས་སུ་བསྐྱབ་པ་སྤུལ་བ་ལས་ལོགས་སུ་ཉམས་པ་མི་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་
 ཡིན་ཞེས་དྲིའོ། །ཡང་བསམ་པ་ཐག་པས་དགོན་མཆོག་གསུམ་སྤུལ་ན། དེས་སྟོམ་པ་གཏོང་ངམ་
 མི་གཏོང་། མི་གཏོང་ན་འབུལ་ཆོག་གི་གཞུང་དང་འགལ། གཏོང་ན་དེ་དེ་ལྟར་གཏོང་བ་ལ་སྟོག་
 རྒྱལ་ལྟ་བུའི་ཅིང་། ལྟ་བའི་མཐའ་ལ་མ་བཏང་ན་ལྟང་བྱེད་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ཡང་དགོ་
 འདུན་དབྱེན་གྱི་མཚམས་མེད་བྱས་པས་སྟར་ཡོད་ཀྱི་སྟོམ་པ་གཏོང་ངམ་མི་གཏོང་། མི་གཏོང་ན་
 མཚམས་མེད་ཅན་དེར་བཟུང་དུ་གསོལ། ཞེས་བཟྃད་པ་དེ་བསྐྱབ་པ་འབུལ་ཆོག་ཏུ་བཤད་པ་
 དང་འགལ། ཞེས་དྲིས་ན་ལན་གང་ཡིན། གཏོང་ན་དགོ་འདུན་ལྟག་མས་སྟོམ་པ་གཏོང་བར་
 འགྱུར། ཡང་ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པ་དེ་བསྟེན་ཚྛོགས་ཀྱི་སྟོམ་པ་སྐྱེ་བའི་བར་ཆད་ཡིན་ནམ་མིན།
 མིན་ན་དེ་མ་ལོན་པ་ལ་བསྟེན་པར་ཚྛོགས་པ་ཤེས་ན་དེ་ཞིག་པར་བཤད་པ་དང་འགལ། དེ་དེའི་
 བར་ཆད་ཡིན་ན་ཡང་དེ་ཉིད་དང་འགལ་ཞིང་། གཞོན་ཏུ་བཅུ་བདུན་སྟེ་དགོ་སྟོང་དུ་བཤད་པ་དང་
 འགལ། གལ་ཏེ་དེ་འདྲ་དེས་སྐྱེ་བའི་བར་ཆད་མིན་ཡང་། དེ་ལ་དེར་ཤེས་ཀྱི་དེ་བསྟེན་པར་
 ཚྛོགས་པ་བྱས་ན་མཁན་པོ་ལ་ལྟང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་དེའི་བར་ཆད་དུ་བཤད་པ་
 ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པ་ལ་མ་ལོན་པར་འདུ་ཤེས་པ་དེ་དགོ་སྟོང་སྟོམ་པའི་གཏོང་
 རྒྱར་བཤད་པའི་རིགས་པས་བསྟེན་ཚྛོགས་སྐྱེ་བ་ལ་གནས་ཆོད་ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་གྱིང་། འདུ་ཤེས་

གྱི་ཆ་ནས་དེ་ལོན་པར་ཤེས་པ་གཅིག་དགོས་པར་གྱུ་བ་ལ། དེ་ལྟ་ནའང་བཅུ་བདུན་པེ་ལ་བསྟེན་
 རྒྱུ་ལས་སྟེན་པར་བཤད་པ་དང་། ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པ་བསྟེན་པར་རྒྱུ་ལས་པའི་འཛིན་མཚམས་དང་
 འགལ་ལོ། །ཡང་པམ་པ་འཆབ་བཅས་གྱིས་སྟེན་པ་མི་གཏོང་བ་བྱེད་པ་ལྟ་སྟེན་པའི་ལྷ་གས་ཡིན་པ་
 དེའི་ཆེ་པམ་པ་དེ་སྟེན་པའི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་དེ་ཞིག་གམ་མ་ཞིག །ཞིག་ན་དེ་
 བཏང་བར་འགྱུར་ལ། མ་ཞིག་ན་དེ་འདྲ་དེ་དགོས་པ་སྟེན་པ་ལྟ་སྟེན་པའི་འགྱུར་རོ། །ཞིས་
 རྒྱུ་ལས་ན་ལན་གང་ཡིན། གལ་ཏེ་དེ་མ་ཞིག་ཀྱང་། ཉམས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ས་བོན་མེས་
 ཆོག་པ་བཞིན་ནོ། །ཞིན། འོན་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཉམས་པ་དེ་སྟེན་པའི་རིག་བྱེད་
 མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཀྱི་གོ་ཚད་དམ་མི་ཚད། ཚད་ན་གཅིག་ཤོས་དེས་ས་བོན་གྱི་གོ་ཚད་པར་
 མཚུངས་ལ། མི་ཚད་ན་དེའི་རྒྱུ་ལས་སྟེན་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞིས་རྒྱུ་ལས་ན་ལན་གང་ཡིན།
 ཡང་པམ་པ་འཆབ་མེད་དག་བྱེད་ཏེ་བསྟེན་པ་སྟེན་པའི་དགོ་སྟོང་དེ་ལ་པམ་པ་འཆབ་མེད་
 རིགས་འདྲ་གཉིས་པ་བྱུང་ན་བསྟེན་པ་དེ་བསྟེན་པ་ནས་སྟེན་པ་དགོས་སམ་མི་དགོས། མི་དགོས་ན་སྟེན་
 མགུ་ལའང་མཚུངས་སོ། །དགོས་ན་དེའི་བཤད་པ་མི་འབྱུང་བ་ཅི། གལ་ཏེ་དགོ་སྟོང་དེ་པམ་པ་
 འཆབ་མེད་གངས་མང་ཏུ་ཅི་ཅམ་སྟེན་ཀྱང་ཆད་ལས་ནི་རི་སྟེན་འཚོའི་བར་ཏུ་བསྟེན་པ་སྟེན་པ་
 ལས་གཞན་མེད་པས་སོ་སྟེན་པ་ན། འོན་བསྟེན་པ་སྟེན་པའི་དགོ་སྟོང་དེ་ལ་ལྷ་གས་མ་འཆབ་
 བཅས་བྱུང་ན་དག་བྱེད་ཏེ་སྟེན་པ་བྱེད་པ་སྟེན་པ་དགོས་སམ་མི་དགོས། མི་དགོས་ན་བསྟེན་པ་
 བྱེན་པ་ནི་འདྲ་བ་ཉིད་དོ། །ཞིས་པ་དང་འགལ། དགོས་ན་དེས་བསྟེན་པ་སྟེན་པ་ལས་མ་
 གཏོགས་པའི་ཆད་ལས་གང་ཞིག་ཉམས་སྟེན་པ་ལན་གཞན་ཡང་དེ་འདྲ་དེ་ལ་དབྱུང་བ་སྟེན་པ་མི་
 སྟེན། མི་སྟེན་ན་དེ་ལ་སྟེན་པ་སྟེན་པ་ལས་མེད་པར་འགལ་ལ། སྟེན་ན་དེས་དག་བཅོམ་པ་མ་ཐོབ་པ་ཡང་
 རང་བཞིན་ཏུ་གནས་པར་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞིས་རྒྱུ་ལས་ན་ལན་གང་ཡིན། ཡང་བསྟེན་པ་སྟེན་
 པ་དེ་ལ་སྟེན་པ་སྟེན་པ་དང་གསོ་སྟོང་བཞག་པ་ལ་སོགས་པའི་ནན་ཏུར་བྱེད་པ་ཡོད་དམ་མེད། མེད་
 ན་དེའི་ཤེས་བྱེད་ཅི་ཡིན། ཡོད་ན་དེ་འདྲ་དེ་ལ་སྟེན་པ་སྟེན་པ་ལས་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་སྟེན་པ་ནན་
 ཏུར་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞིས་རྒྱུ་ལས་ན་ལན་གང་ཡིན། གཞན་ཡང་དེ་འདྲ་དེས་དགོ་འདུན་ལ་
 བཅོད་གསོལ་བྱས་པའི་ཆོ། ས་རང་བཞིན་ཏུ་གནས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ནན་ཏུར་དེ་དག་

བྱེད་པ་སྤྲོད་ན། དེའི་བཟོད་གསོལ་ཡང་སྤྲོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། བཟོད་གསོལ་བྱས་ཀྱང་།
 རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་མི་ཐོབ་ན། དེའི་དགོས་པ་སྟོར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཆོལ་ན་ལན་གང་ཡིན།
 ཡང་ཕམ་པ་འཆབ་བཅས་ཅན་གྱི་དགོས་པ་མཆོད་གྱུར་པ་དེའི་ཆོན་འཆབ་ཉེས་དག་གསུམ་པ་དག །མ་
 དག་ན་རི་རྒྱུད་དུ། ཉེས་པ་བཅས་པ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དག་ན་དེས་དགོས་པ་མཆོད་མའི་རྟེན་
 ལ་བསྐྱབ་པ་སྟོན་དགོས་སམ་མི་དགོས། མི་དགོས་ན་ཕམ་པ་འཆབ་མེད་ཅན་གྱི་དགོས་པ་
 འགལ། དགོས་ན་དེ་འདྲ་དེས་རྟེན་དེ་ལ་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་སྤྲོད་པར་འགྱུར་བ་
 དང་། ཚུལ་བྱིམས་འཆལ་བ་དགོས་པ་དགོས་པ་འདུན་གྱི་གནས་ནས་བསྐྱབ་པ་དེ་དགོས་པ་མཆོད་
 དགོས་པ་འདུན་གྱི་ནང་དུ་འཇུག་ཏུ་རུང་བར་འགྱུར་བ་སྤྲོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་ཆོལ་ན་ལན་གང་
 ཡིན། ཡང་ན་ཕམ་པ་ཐུན་མོང་བ་འཆབ་བཅས་བྱུང་བའི་དགོས་པ་སྟོན་མ་སྟོས་པར་མཆོད་གྱུར་པ་
 དེའི་ཆོན་འཆབ་ཉེས་དག་ན་དེ་འདྲ་དེས་བསྐྱབ་པ་ཐུལ་ནས་བསྟེན་པར་རྫོགས་ན། བསྟེན་པར་
 རྫོགས་པ་སྟོའམ་མི་སྟོ། སྟོན་རི་རྒྱུད་དུ། ཕམ་པར་གྱུར་པ་ཐུན་མོང་མིན་པ་ལྷག་པར་སྟོན་པ་
 ཅན་ཡང་ངོ་། །ཞེས་པའི་གཞུང་གི་བྱགས་བསྟན་དང་འགལ། མི་སྟོན་ཕམ་པ་འཆབ་མེད་ཅན་
 གྱི་དགོས་པ་མཆོད་ཡིན་པར་འགལ་ལོ། །ཞེས་ཆོལ་ན་ལན་གང་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་ཕམ་པ་འདྲའི་ཉེས་
 བྱས་འཆབ་བཅས་ཅན་གྱི་དགོས་པ་ཚུལ་མ་མཆོད་གྱུར་པའི་དགོས་པ་དེ་བསྟེན་པར་རྫོགས་སུ་རུང་
 བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཕམ་པ་འཆབ་བཅས་བྱུང་བ་སྟོམ་པ་སྟོ་བའི་བར་ཆད་དུ་བཤད་པ་དང་
 འགལ། ཞེས་ཆོལ་ན་ལན་གང་ཡིན། ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕམ་པ་དང་པོའི་བཅས་པ་མཛད་པ་
 དུས་ནས་གྱི་ཆོལ་ཡིན། སངས་རྒྱས་ནས་ལོ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆོལ་ཞེན། འོན་སངས་རྒྱས་ནས་
 དེའི་བར་དུ་གསོ་སྟོང་གི་ཆོས་སོར་ཐར་པའི་མདོ་འདོན་པ་ཡོད་དམ་མེད། མེད་ན་དེའི་རྒྱ་མཆོན་
 ཅི་ཡིན། ཡོད་ན་དེའི་ཆོས་སོར་ཐར་པའི་མདོ་འདོན་པ་རྣམ་པ་ལྷ་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་
 ལྟར་བ་སྟེ་ལྷའི་བཅས་པ་མཛད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཆོལ་ན་ལན་གང་ཡིན། ཡང་བཅས་པ་མ་
 མཛད་གོང་དུ་ལྟར་བ་མི་འགྱུར་མེད། དེ་ལྟར་འདུང་མི་བསད་པ་ལྷ་བུ་ལས་བྱུང་བའི་ལོག་ཕྱོགས་
 གྱི་ཉེས་པ་དེ་འབྱུང་ངམ་མི་འབྱུང་། མི་འབྱུང་ན་དེའི་ཉེས་པ་དེ་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོབ་པར་
 བཤད་པ་དང་འགལ། འབྱུང་ན་དེ་འདྲའི་རང་བཞིན་གྱིས་ཁ་ན་མ་ཐོབ་པ་འཆབ་བཅས་དེས་རང་

བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན། སྡེ་སྡོད་གསུམ་ཀའི་བཀའ་བསྟུ་རིམ་པ་གསུམ་པ་གང་ནས་བཤད།
གཉིས་པ་ལྟར་ན། དག་བཙུག་པ་བདུན་བརྒྱས་རུང་བ་མིན་པའི་བཞི་བཅུ་བསལ་བ་དེ་འདུལ་བ་
རྒྱུང་པའི་བཀའ་བསྟུ་གཉིས་པར་འདོད་དགོས་ལ། དེའི་ཆེ་དེ་འདྲ་དེ་འདུལ་བ་མ་ལུས་པའི་
བཀའ་བསྟུ་ཡིན་ནམ། ཆ་གས་ཉི་ཆེ་བའི་བཀའ་བསྟུ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། དེར་བཤད་པ་
མེད་པ་དང་འགལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། སྡེ་ག་ལྟ་མི་གཏོང་བ་ལ་བཞུགས་བསྐྱོད་པ་དང་།
འདུལ་བར་གཏོགས་པའི་ཆོས་རྣམ་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རྩོད་པ་ནི་བྱེད་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་རི་
སྟེན་པ་ཡང་འདུལ་བའི་བཀའ་བསྟུ་བ་ཉིད་དུ་བསལ་བར་འགྱུར་རོ། །

འདིར་སྒྲུས་པ། དེང་སང་འདི་ན་སྒྲོགས་ལ་ཞིང་། ཆོས་དོན་གཉིར་བ་མང་གུར་ཀྱང་། །
འདུལ་བའི་མིང་དང་སྡོམ་བཟུང་གི་ །ལག་ལེན་ཙམ་ཞིག་ལྟག་མར་ལུས། །འགའ་ཞིག་གཞུང་
དང་ཆོག་དོན་ཙམ། །བྲག་ཆ་བཞིན་དུ་སྒྲོག་པ་ཡི། །རྣམ་པར་ངལ་བ་སེམ་གུར་ནས། །མདོ་
ལུང་གནས་ལ་གདེངས་མ་ཐོབ། །དེ་ཕྱིར་མཐའ་གཉིས་མ་བརྟགས་པའི། །འབེལ་བའི་གཏམ་
འདི་བསམ་བྱས་པས། །ཆོས་འདོད་སྒྲོབ་མས་ཆོས་འདུལ་བ། །རྒྱ་མཚོའི་པ་རོལ་མཐོང་བར་
ཤོག །བྲི་བ་གཅིག་གི་ལན་དོན་དུ། །མདོ་ལུང་འགྲེལ་བ་ལ་བརྟགས་པས། །རྟོན་དཀའི་དོན་
བརྒྱ་ངང་གིས་འཆར། །དེ་ཕྱིར་འདི་བྱས་འབྲས་མེད་མིན། །ཆོས་འདུལ་གངས་རི་ལ་འཁོད་ནས།
།གཞན་སྡེའི་སྒྲོབས་པ་ཟ་འདོད་ཅིང་། །རང་སྡེའི་འཁོར་ཆོགས་སྒྲོང་བཞེད་པའི། །སངས་བུ་འི་
དབྱངས་ཀྱི་ང་རོ་འདིས། །གཞན་སྡེ་གྲང་ཆེན་བྱུར་ལོངས་པའི། །ཉིས་བྱས་མ་ལུས་གཞོན་པ་
དང་། །རང་སྡེ་འདུལ་བའི་སྒྲོབས་པ་ནི། །མི་ཟད་གོང་ནས་གོང་འབེལ་ཤོག། །མཆོལ་ལྟ་
ལྟོ།།

ཏུ་ཕྱིན་པ་འགན་འཁུར་པ། མེད་མ་ལ།

३३१॥७॥६॥५॥

པཎ་ཆེན་ཤུག་མཆོག་ལྷན་གྱི་གསུང་འབུམ་བཞུགས།

(२२/२८)

པཎ་ཆེན་ཤུག་མཆོག་ལྷན་གྱིས་བཙུམས།

*

ཀྱུང་མོའི་པོད་རིག་པ་དཔེ་རྒྱུན་ཁང་གིས་བསྐྱུན་ཏེ་བསྒྲུལ།

མེ་ཅིན་ཀོང་དབྱེ་པར་འདེབས་ཚད་ཡོད་ཀྱང་སྤྱི་དཔར་བྱས་པར་བཟུང་།

[illegible][illegible]

དཔར་གྱི་མཛེས་སྤྲོད། ༠༠༠༡—༢༥༠༠

ISBN 978 - 7—80253—334 - 9/B.110

གཞུང་འབྲུམ་ཆ་ཆང་ལ་(དེའ་༡ - ༢༤ཡོད་)མོར། ༡༩༤༠. ༠༠

责任编辑: 聪博

图书在版编目(CIP)数据

班钦释迦乔登文集: 第22卷: 藏文/ (明) 班钦释迦乔登著; 四川宗萨寺康谢五明佛学院编.

— 北京: 中国藏学出版社, 2010. 12

(五明丛刊) ISBN 978-7-80253-334-9

I. ①班… II. ①班… ②四… III. ①喇嘛教

— 文集 — 藏语 IV. ①B946.6-53

中国版本图书馆CIP数据核字(2011)第002163号

五明丛书

班钦释迦乔登文集

第22/24卷

*

班钦释迦乔登著

中国藏学出版社出版发行

(北京北四环东路131号)

北京广益印刷有限公司印刷

*

开本: 787mm×1092mm1/16 印张: 700.25

2013年5月第1版 2013年5月第1次印刷

印数: 0001—2500册

ISBN 978-7-80253-334-9/B·110

本文集定价(1-24册): 定价: 1380.00元

1871

1872

1873

1874

1875

1876

1877

1878

1879

1880

1881

1882

ལྷ་ཁྱེད་དཔེ་ཆོག་ས།

དེབ་བརྒྱ་དང་ལྷན་པ།

ISBN 978-7-80253-334-9

9 787802 533349 >

定价：1380.00元（全24册）